THEOPHRASTI ERESII

DE

HISTORIA PLANTARUM

LIBRI DECEM,

GRÆCE.

CUM

SYLLABO GENERUM ET SPECIERUM,

GLOSSARIO, ET NOTIS.

CURANTE

JOH. STACKHOUSE, ARM. SOC. LINN. S.

OXONII,

EXCUDEBAT S. COLLINGWOOD.

Prostant venales apud J. PARKER, Oxonii; T. PAYNE,
WHITE et COCHRANE, et J. MURRAY, Londini;
et J. DEIGHTON, Cantabrigiæ.

MDCCCXIII.

575

ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS
LIBRARY

CLASS

58

ACCN.

12464

SOURCE

DATE

PRÆFATIO.

THEOPHRASTUS, ὁ τοῦ βιβλίου περὶ Φυτῶν Συγγραφεὺς, ex Ereso in insula Lesbo originem duxit. Platonis a teneris annis discipulus, post Aristotelis; et, processu temporis, comes etiam et amicus, pallio defuncti, in LYCEO positus est, tanta cum gloria sua, ut non modo ab Atheniensibus in deliciis habitus esset, sed a CASSANDRO et PTOLEMÆO, ALEXANDRI MAGNI successoribus, pari ac MAGISTER IPSE veneratione persequeretur. Scripta ejus prodire numero usque ad ducentum, ut^a perhibent; ex quibus extant adhuc, plus minus, viginti: celebratissimi quidem, libri decem περὶ Φυτῶν· περὶ Φυτῶν Αἰτιῶν, itemque Χαράκτῆρες. Centenario major, brevitatem vitæ humanæ deploravit; spatio, ut ait, longiori Cornici et Cervo, quam homini concesso. Antiquissimus hic rei herbariæ investigator, plantarum circiter quadringentas, ut in variis peregri-

^a Diogenes Laertius vita.

nationibus se forte ei obtulissent, enumeravit; paucas quidem obiter, utpote omnibus sui temporis notissimas, plurimas vero accuratissime: individuas illas sane, nulloque ordinis methodici vel Nomenclaturæ systematicæ respectu habito. Quotiescunque vel de habitu alicujus plantæ, vel de partibus ejus sermo erat; et præcipue quando vires medicæ quædam indagandæ erant, toties fasciculos, ut ita dicam, breves plantarum affinium in diversis operis sui libris collegit; quo fit ut eadem sæpius recurrat species. Hinc fastidium enatum Botanicis superioris sæculi, cui forsân addendæ sunt, cum ex lingua technica et insolita, tum ex textus corruptione ortæ difficultates.

THEOPHRASTI nimirum ubique textus corruptissimus; et, si codices MSS. litteris confluentibus exaratos, et vocum compendiis ubique scatentes, inspicias, minime mirum videbitur rem ita se habere^b; præsertim si scientiæ Botanicæ ignaros omnino fuisse eorum exscriptores memineris. Omnium quidem ἀκριβέστατος est HOMERI textus, metro quippe heroico,

^b Operæ pretium erit transcribere quæ de hac re M. Camus, celeberrimus Aristotelis Historiæ Naturalis Editor, jampridem observavit: “ Les abréviations fort en usage dans les MSS. “ Grecs, et les *ligatures* composées de plusieurs lettres, ont “ donné lieu à bien des erreurs dans les éditions de ces livres, “ soit à cause de la difficulté d’en deviner quelques unes, soit “ à cause de leur ressemblance avec d’autres lettres.”

omnium auribus accommodato scriptus; adeo ut alienam vocem locum non suum occupare, salva soni concordia, vix possibile fuerit. At Botanico cuivis THEOPHRASTI descriptiones assidue volventi, et plantas ipsas in agris simul investiganti (præcipue quibus contingat eas investigare in loco natali) simile quoddam, ni fallor, eveniet: specimen ipsum sub oculis erit textus commentarium, locisque corruptis, ut plurimum, medelam suppeditabit.

Singulare quoddam evenisse MSS. ARISTOTELIS et THEOPHRASTI ex STRABONE licet colligere; ita enim legimus: Νηλεὺς τὰ Ἀριστοτέλους βιβλία τοῖς μετ' αὐτὸν παρέδωκεν, ἰδιώταις ἀνδράποισ' οἱ κατάκλεισαι εἶχον τὰ βιβλία, οὐδ' ἐπιμελῶς κείμενα. ἐπειδὴ δὲ ᾗσθοντο τὴν σπεδὴν τῶν Ἀττικῶν βασιλέων ζητούντων βιβλία εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν Περγάμῃ βιβλιοθήκης, κατὰ γῆς ἔκρυψαν ἐν διώρυγί τινι. ὑπὸ δὲ ΝΟΤΙΑΣ καὶ ΣΗΤΩΝ κακωθέντα, ὅψε ποτε ἀπέδοντο οἱ ἀπὸ τῆ γένους Ἀπελλίκοντι, τῷ Τηίῳ, πολλῶν ἀργυρίων (τά τε Ἀριστέλης, καὶ τὰ Θεοφράστου βιβλία.) ἦν δὲ ὁ Ἀπελλίκων φιλόβιβλος μᾶλλον ἢ φιλόσοφος· διὸ καὶ ζητῶν ἐπανορθώσιν τῶν ΔΙΑΒΡΩΜΑΤΩΝ εἰς ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ καινὰ μετήνεγκε τὴν γραφὴν, ἀναπληρῶν οὐκ εὖ, καὶ ἐξέδωκεν ἈΜΑΡΤΑΔΩΝ πλῆρη τὰ βιβλία. Strab. Op. lib. xiii.

Inter errores innumeros libet exemplum depromere; ubi, specimenibus cum descriptione comparatis, ex meris tenebris vera elucebit lectio. Generis Ἑλάτη Linn. duæ enumerantur

species; 'Ε. ἄβρην: 'Ε. θήλεια, l. iii. c. 8.^c Prior describitur "foliis magis pungentibus καὶ ἐπεστρωμμένοις," (ita scriptum in cod. Basil. in aliis ἐπεστρωμμένοις, quod nullo modo convenit foliis Pinus:) quæ descriptio apte convenit P. Abieti Linn. ("Spruce Fir" nobis,) cujus folia concervantur. Vid. Tab. fig. A. 'Ελάτη θήλεια, e contra, folium habet ὡς πτέρυγας (pinnas alæ) καὶ ἐπ' ἐλάττον (sensim sese diminuens) ὥστε τὴν ὅλην μορφὴν δολεσιδῆ εἶναι, καὶ παρόμοιον μάλισα ταῖς Βοιωταῖς κυνέαις. (in marg. ed. Budæi legitur κυάδοις.) Locum hunc ita vertit THEODORUS: "folium pinnatum, et in angustias tendens, " ut tota facies concamerata videatur, similis- " que potissimum galeis Bæotorum appareat." THEOPHRASTUM haud ita scripsisse facile quivis, ne dicam Botanicus, affirmabit; THEODORUM vero ignotum per ignotius Latine interpretari. Vox Tholus (Gr. Θόλος) occurrit apud VARRONEM in describendo Ornithone Turdis servandis et saginandis constructo. VARR. l. iii. c. 5. "Tholus camera interior " dense columnata; exterioribus lapideis, interioribus ex Abiete tenuibus," sc. densis adeo, ut parvulæ hæ aves minime transire queant. Ex structura Tholi clathrato-columnata, con- jicere licet Θόλον quoddam clathratum significare. Θόλος, seu Cella penaria, HOMERI Od.

xxii. lignis crebris parallelis constructus videtur, quo aer facilius permeet; sicut et Θόλος, sive vaporarium in balneis. Hinc si ramulus, vel surculus extremus aliquis *P. Piceæ* L. cum foliis densissime ex opposito collocatis inspicatur, similitudo apta τῆς μορφῆς θολοειδούς occurret. (vid. Tab. fig. B.) Quod si vocem κυνέαις consideremus, nihil omnino cum ramo abietino commune habet. Substituto levi imutatione unius literæ vocem κτανέαις. Vox κτανέα quidem ipsa non reperitur, sed κτενός gen. a κτεῖς, pecten, est notissima, Dorice κτανός; et ex inspectione ramuli Ἐλάτης θηλείας, ceu *Pinus Piceæ*, cujus iconem exhibui, Tab. fig. B. licet conjicere κτανέαν Βοιωτίαν dentibus utrinque ex adverso instructam fuisse, ut in buxeis et eburneis nostris, Angl. “a double-toothed comb.” Notandum etiam est vocem πτέρυγα pinnam alæ, æque ac alam significare; (vid. Hesych.) unde folium *alatum* superioris ævi Botanicorum, est folium *pinnatum* Linnei. Voces ἄρρην, θήλεια, quæ in describendis plantis frequenter apud THEOPHRASTUM occurrunt, fertilitatem vel sterilitatem, habitumve plus vel minus robustum, indicare videntur, ut et vox ἵππος plantæ nomini in compositione præfixus; et hic loci notatu dignum est, Ἐλάτην ἄρρην raro ante proveciorem ætatis annum semina maturare. In aliis vero ejusdem auctoris locis distinctio hæc in Mares et Fœmineas v. g. in

Palmis et Ficubus, clare indicatur. Methodum Palmas fœmineas polline masculo fœcundandi libet hic subjicere. Γίνεται δὲ τόνδε τὸν τροπὸν ὅταν ἄνδρῃ τὸ Ἄρρην, ἀποτέμνοντες τὴν σπάδην, ἀφ' ἧς τὸ ἄνδρος, εὐθὺς ὥσπερ ἔχει, τὸν τε χνοῦν, καὶ τὸ ἄνδρος (fors. legend. τοῦ ἄνδρος^d) καὶ τὸν κονίορτον, ΚΑΤΑΣΕΙΟΥΣΙ κατὰ τοῦ καρποῦ τῆς Θηλείας, καὶ τοῦτο σπάδῃ, διατήρει, καὶ οὐκ ἀποβάλλει. l. ii. c. 9. ad finem.

Nuperrime mihi in manus venit opusculum, cujus titulus “Tentamen in Historiam Plantarum THEOPHRASTI, Auct. I. I. P. Moldenhawer, Hamburgi, 1791. Occasionem hujus Auctoris libello, ut ipse ait, præbuit exemplar editionis Aldinæ primæ, Historiæ Plantarum Theophrasti, et de Causis Plantarum, variis lectionibus auctum, in Bibliótheca Regia Havniæ, una cum manuscriptis Alberti Fabricii. In eo nempe cum occupatus fuerit, ut utrumque opus commentario, notisque criticis illustratum ederet, *summo Theophrasti acumine percussus, et plura illum, quam vulgo opinantur, vidisse perspicuens*, Tentamen hoc, ut specimen hujus instituti peritis tradit, ut illorum suffultus judicio rationem operis moderaretur.” Quatuor tantummodo primi libri περὶ Φυτῶν capitula ibi prelo mandantur; additis emendationibus textus, investigationi-

^d Vid. voc. Χνοῦς, Lex. Theophr.

bus plantarum quæ in his continentur, et quæ de partibus plantarum, et de earum interna structura perspecta habuit THEOPHRASTUS. Apud nos etiam miscellaneo opere tractatus varios Historiæ Naturalis continente cel. vir GUL. FALCONER, M. D. plantas Theophrasti et Dioscoridis, aliorumque scriptorum apud Græcos, additis Bauhini et Linnei synonymis, edidit, Cantabrigiæ, A. D. 1793. Ob variam sane Cl. scriptoris doctrinam, et inprimis summam Græcæ linguæ peritiam, "Tabulam Plantarum in priscis Scriptoribus Græcis maxime repertarum," cuivis Naturæ inquisitori operæ pretium erit studiose perpendere; non tamen hujus instituti est discrepantia nomina plantarum Theophrasti et Dioscoridis, aliorumque in concordiam redigere, sed tantummodo ex descriptionibus ejus in unum collatis Plantas THEOPHRASTI clariores in lucem proferre.

Non autem tanquam Auctor systematicus, uti recte admonet LINNEUS, contemplandus est THEOPHRASTUS, etsi inter Physicos vix magistro ejus Aristoteli sit posthabendus. Comparatione scilicet (l. i. c. i. περὶ Φυτῶν) instituta inter animalia et vegetabilia, τὰ μέρη, τὰ πάθη, τοὺς βίους, τὰς γενέσεις, amborum sedulo definit. Vires medicas etiam, et varias culturæ methodos incredibili fide ac cura persequitur, ut magis rem quotidiani usus legere videamur quam longinqua vetustate abditam. Cujus rei

exempla pauca liceat hoc loco proferre: 1. Methodum uvas sine acinis producendi. 2. Insita ex duobus Vitis, *Viniferæ* L. varietatibus in unum conjungendi, ut albæ et nigræ in eodem racemo inveniuntur uvæ. 3. Luxuriam nimiam, fisso stipite, *calculo interposito* reprimendi. 4. Amygdalorum sterilitatem, ope fistulæ ferreæ in truncum circumactæ, quo succus nimius effluat, corrigendi. 5. In quamplurimis fructiferis arboribus corticem auferendo, vel circumscindendo: optime enim noverat vir acutissimus, quod quidem sæpius diserte monuit, fertilitatem ex debilitate, sterilitatem ex robore provenire.

Quod ad rationem hujus operis attinet, in animo habui illud quam minimæ molis edere, ut Botanicum comitetur in agro, et in itineribus suis longinquis; ut Glossarii solius ope, calci libri subjiciendi, THEOPHRASTI plantarum descriptiones cuivis litteris Græcis vel modice imbuto, perspicuas reddat. Hinc quoque minime desperandum, ut supra observavi, errores textus progressu temporis emendandos fore ex autopsia in loco natali.

Catalogus Plantarum exhibetur Græco-Latinus, itemque Latino-Græcus ordine alphabetico exaratus juxta nomenclaturam LINNEI.

Voces technicæ, et minus usitatæ, asterisco notantur: harum explicatio in Glossario occurret. Voces uncis inclusæ non sunt Aucto-

ris, sed ad supplendam miram ejus brevitatem additæ sunt; adeo enim nimia est, si ita dicam, ista brevitās, ut etiam ipsius Scaligeri, ut fatetur, persæpe aciem eludat. Perspicuitas dictionis, præsertim in operibus didacticis, virtus est omnium maxime appetenda, nec incurrendum periculum obscuritatis, secundum Horationum illud,

*Brevis esse laboro,
Obscurus fio.*

P. S. Animadvertent queis in manus venerint “Illustrationes nostræ,” genera et species ibi designatas intervallo temporis, ex quo prodierunt, paullulum nomenclatura variare, quod studio in Theophrastum per biennium continuato præcipue tribuendum.

*Naturæ curiosis haud inutilem mihi videor navare
Operam subjiendo ex cel. MOLDENHAWER, re-
censionem Editionum THEOPHRASTI περὶ Φυτῶν;
ut et Commentaria, et Traductiones, separatim
editas, vel ineditas, et quarum usquam occurrit
mentio.*

I.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ περὶ Φυτῶν Ἱστορίας βιβλία δέκα.—
Subjectis Libris de caus. plant. et metaphys. Aristotelis
problem. mechan. metaphys. Alexandri Aphrodis. pro-
blem. (omnia Græce.) Ad calcem: Exscriptum Ve-
netiis in domo Aldi Manutii, Calendis Junii. M. III D.
fol. ut quartum tomum Aldinæ primæ Aristotelis
constituat. Sed hicce tomus sæpius in duo volu-
mina divulsus, ita ut prius Histor. Pl. et libros de
Caus. Pl. contineat: inde quibus hoc solummodo
volumen contigit, recensent Aldinam sine anno. Alii
annum quo incepta (1495), alii quo finita (1498,) hæc
Aristotelis et Theophrasti editio afferunt.

Præfixa est Aldi Manutii ad Albertum Pium Prin-
cipem epistola, qua se exemplaribus usum profitetur.
Princeps hæc editio et reliquarum omnium est fun-
dus, quam Oporinus variis lectionibus et conjecturis
auxit, Heinsius correxit, Bodæus suis aliorumque
conjecturis cumulavit.

II.

Theophrasti Opera, summo studio partim hinc inde conquisita, atque in unum veluti corpus redacta: partim a multis, quibus etiam hactenus scatebant, mendis, doctorum virorum industria, ac meliorum exemplarium ope repurgata. (Græce) per Jo. Oporinum. Basileæ 1541.

Contulit Oporinus Aldinæ primæ textum cum versione Gazæ, emendationes inde haustas, et suas quasdam conjecturas margini addidit. In textum recepit paucas, easque apertissimas.

III.

Θεοφράστου περὶ Φυτῶν Ἱστορίαν, καὶ περὶ Φυτῶν Αἰτιῶν, καὶ τινὰ ἄλλα αὐτοῦ βιβλία περιέχων τόμος VI. (post opera Aristotelis. Græce.) Ad calcem: *Venetius, apud Aldi filios. Expensis vero Nobilis viri Domini Federici de Turrisanis eorum avunculi. 1552. 8.* Recusus Aldinæ primæ textus; obviis quibusdam correctionibus, parcissime licet interpositis^a.

IV.

Theophrasti Eresii Græce et Latine Opera omnia. Daniel Heinsius textum Græcum locis infinitis partim ex ingenio partim e libris emendavit: hiulca supplevit, male concepta recensuit: interpretationem passim inter-

^a *Theophrasti de Historia Plantarum. De Caus. Plantarum etc. Gr. fol. Venet. Aldus. 1503. recenset Quesnel. Catal. Bibl. Thuan. P. II. p. 200. De qua dubito. Orta forsan ex Aldina prima, errore facili. Vid supra.*

polavit. Cum indice locupletissimo. Lugduni Batavorum, ex typographio Henrici ab Hæstens. Impensis Jo. Orlers, And. Cloucq, et Jo. Maire. 1613. fol.

N. B. Ad MStum Heidelbergense et Aldinam primam variis lectionibus, locis Plinii parallelis, et conjecturis a viro quodam erudito auctam, textum corrigere conatus est. Cum vero nusquam innuat, manuscriptorum fide, an Plinium secutus, an conjectura inductus emendaverit; tenuis sane hujus editionis auctoritas. Gazæ versionem textui oppositam passim correxit; licet quæ emendatrice manu plurimum egebant, omissa esse fatendum sit. Conf. Ezech. Spanh. obs. ad Aristoph. Plut. v. 1088. *Moldenhawer.*

V.

Theophrasti Eresii de Historia Plantarum libri decem, (omiss. Libri X. fragm.) Gr. et Lat. In quibus textum Græcum variis lectionibus, emendationibus, hylcorum supplementis; Latinam Gazæ versionem nova interpretatione ad margines: totum opus absolutissimis cum notis tum commentariis: item rariorum plantarum iconibus illustravit J. Bodeus a Stapel. Cum indice locupletissimo. Apud Henricum Laurentium, Amstelod. 1644. fol.

Vix absoluto labore mortuus auctor, Egberto Bodeo parenti vulgandum reliquit opus. Omnia effecit Bodeus, quæ illa tempora, atque illa ætas ferre potuit. Plura in veterum scriptis ad restituendum explicandumque textum sparsa, vasta eruditione effudit. Conjectura etiam acute usus, licet Plinio nimium

tribuat. In extricandis quoque plantis Theophrasteis sæpius felix. Sed obscura tum temporis Græciæ, finitimarumque regionum flora, adegit virum sane eruditum, ut ad plantas adeo Americanas anxius confugeret. Neque mirum, quæ de interna plantarum structura, vegetationis legibus, sexus mysterio Theophrasto perspecta, fugisse virum, omnibus quibus nos suffulcitur præsiis destitutum. Textum Heinsianum recepit. Varias lectiones Aldinæ secundæ, Basileensis, negligentius licet; tum suas, Scaligeri, Constantini, Salmasii conjecturas margini addidit: quarum non nullas in notis defendit vel refellit. Gazæ versionem ab Heinsio correctam, suis emendationibus in margine additis, textui opposuit. Scaligeri ac Constantini animadversiones suis præposuit. Icones obscuræ sane et incertæ, eadem magnitudine plantas maximas et minimas sistunt. *Moldenhawer.*

N. B. Icones hæ fere omnes ex *Herbario Gerardi a Johnsono emendato. London. 1633.*

VI.

VERSIONEM Historiæ Plantarum *Latinam*, Nicolai V. Pont. Max. nutu, exhibuit Theodorus Gaza. Quæ magnum sane hujus viri acumen, et linguæ utriusque facultatem demonstrat. Cum vero verborum adeo ordinem constructionemque assequi vult, spissus sæpius et parum Latinus. Quæ diuturna solum plantarum observatio evolvit, impedivisse virum; ætatis illius rationem perpendenti minime mirum. In capitum distinctione, quam primus in-

stituit, sæpius peccasse plures questi sunt. Uno codice solum, et eo corrupto^b; Aldinis tamen præstantiore usus, ni omnia conjecturæ tribuenda^c.

Tarvisii, per Bartholomæum Confalonerium de Salodio. 1483. fol. Cf. Braun. notit. hist. litt. P. II. p. 101.

VII.

Theophrasti Historia Pl. libr. IX. et decimi principium duntaxat, de Caus. Pl. libr. V. Theodoro Gaza interprete. (Absque ulla nota. Sæc. XVI.) 8vo. Bibl. Pinelliana pag. 258. Boehm. bibl. hist. nat. P. III. V. I. p. 91.

Cum variis scriptis Aristotelis eodem interprete, *Venetis, apud Aldum Manutium. 1504. fol. Qui*

^b Vid. ejus præfat. p. 110. Ald. 1.

^c Ampla sane in hac versione ad restituendum textum Hist. Pl. et operis, præsertim de Causis Pl. materies. Ita de Caus. I. 3. lin. 21. Δάφνην δὲ ἀδύνατον (scil. ἀπὸ ἀκρίμονος βλαστάνειν) ἵπτι οὐδὲ ἀπὸ παρασπαδὸς ἐθίλει ῥαδίως αἰτία δ', ὥσπερ ἰλέγομιν, ἡ ξηρότης· καὶ τοῦτου γ' ἔτι ἡ ΠΤΚΝΟΤΗΣ. ἀσθενέστερον γὰρ καὶ πρὸς τὸ διατηρῆσαι (scil. τὴν ζωτικὴν ἀρχὴν, vel τὴν ὑγρότητα) ἵπτι πλείον τὸ ΜΑΛΛΟΝ. Gaza: Causa ejus quoque siccitas est atque raritas; quod enim raro laxoque corpore est, infirmius est, quam ut humorem caloremque servare diutius possit. Legebat igitur μανότης et μανόν. Quæ certe vera lectio, non enim densitas causa siccitatis, nec ob eam amittitur ἡ ἀρχὴ ζωτικὴ, sed ob raritatem, ut sæpe tenet auctor. In proxime adeo sequentibus dicit: "Ὅσα δὲ ἀπὸ ξύλων ἔμδια καὶ δύναται βλαστάνειν οἶον Ἑλαία—καὶ ταῦτα τῇ πυκνότητι τηρεῖ τὴν ζωτικὴν ἀρχήν, ἔχοντά τινα ὑγρότητα τοιαύτην. Conf. Caus. I. 2. pag. 200. lin. 3. et III. 6. p. 270. l. 20. Et Δάφνη auctori dicitur μανά. Caus. II. p. 15. l. 5.

xviii

eam cum Græcis exemplaribus contulit, et plura, vel omissa vel perperam impressa, emendavit, addidit.

VIII.

Repetita hæc editio, in ædibus Aldi, Venetiis, 1513. fol. ad Aldinam impressa, quæ prodiit cum libris de Caus. Plant. typis C. Wechel. Parisiis, apud Egidium Gourmonctum. 1529. 8vo. Cum iisdem et Aristot. Hist. Anim. apud Cratandrum, Basileæ. 1534. fol. et 1550. fol. Boehm. P. II. V. I. p. 7.

Iterum cura Jordani, qui corrupta quædam ab Aldo omissa restituit, apud Theobaldum Paganum, Lugduni. 1552. 8vo. et apud Guil. Rovillium, ibid. eod. 8vo. Utræque non nisi tituli plagula diversæ, et ad calcem appressum: *Excudebat Nic. Bacquenoius. 1552.* Trew. Catal. Opp. Bot.

IX.

De Suffruticibus Herbisque ac Frugibus libri quatuor, (VI. ad IX.) Theodoro Gaza interprete, acc. Plinii *Natur. Hist. L. XX. capita tria.* Ad calcem: *Argentor. per Henr. Sybold, mense Augusto. 8vo. (sine anno.)* Præfationem præfixit Henr. Sybold, qua his libris separatim edendis se fuisse auctorem testatur. Trew. Catal. Opp. Bot. (Cujus exemplari manu adscriptus erat annus 1528.) Bibl. Reg. Paris.

X.

Libri tres priores ITALICE versi prodire tit. *Istoria delle Piante di Teofrasto Libri III. tradotti in Italiano da Michel Agnolo Biondo. In Venezia. 1549.*

8vo. Haym. Bibl. Ital. p. 200, 5. Conf. Tirabosch. Litter. Ital. T. VII. P. II. p. 98. et 19.

*Commentaria quædam et Illustrationes separatim
occurrentes.*

I.

Primum *Julius Cæsar Scaliger* acute varia, sententiarum præcipue seriem eruit; licet inanibus sæpius disputationibus impediatur. Herbarum quoque cognitione nimis destitutus, quæ subtilius observavit auctor, perturbat primum, tum refellit atque castigat. Conjecturas quasdam subtiles affert. Prodierrunt ejus *Animadversiones in Historias Theophrasti apud Joannam Jac. Juntæ F. Lugd.* 1584. 8vo.

Additæ ad calcem *Roberti Constantini* annotationes, qui pauca, ast ea acutissima attulit, et felicissimo plerumque successu textum emendat, Gazæ versionem corrigit. Verbis præterea aptus et pressus.

II.

Felici Accoromboni explanatio sententiarum difficultum in *Theophrasti libris de Plantis*, (Hist. Pl. et de Caus. Pl.) Cum interpretatione obscuriorum locorum et sententiarum omnium operum *Aristotelis. Romæ, apud Sanctium et Soc.* 1590. fol. Pag. 697—727.

In salebrosis impeditisque locis sententiarum ordinem felici sæpe successu indagat.

XX.

III.

In libros V. priores *Solenandrum* commentatum esse, Hallerus refert. Bibl. Bot. I. pag. 35.

IV.

Differentias plantarum Theophrasto observatas, ordine systematico disponere conatus est *Conr. Gessnerus*. Inscriptus liber: *De stirpibus et earum partibus tabulæ, ex Theophrasti præcipue libris confectæ*. Ejusdem *De stirpium collectione tabulis*. Argentorati, 1553. 8vo. Recus. cum iisdem per *Casp. Wolphium*, Tiguri, 1587. 8vo.

N. B. Mancum nimis tentamen.

V.

Theophrasti sparsas de Plantis sententias, in continuam seriem secundum litterarum ordinem dispositas, edidit *Cæsar Odonus*. Bononiæ, per *Alexandrinum Benatium*, 1556. et 1561. 4to. Bumald. Bibl. Bot. p. 27. Seguiet. Bibl. Bot. p. 131. Bauer. Bibl. Libr. Rar. IV. p. 181. Boehm. Bibl. N. H. P. III. V. I. p. 94. Conf. Tirabosch, Litterat. Ital. T. VII. P. II. p. 19.

VI.

Epitomen medicam de differentiis herbarum ex Hist. Pl. Theophrasti composuit Ildefonsus Sorolla. Valentiniæ, 1627. et 1642. 8vo. Seguiet. Bibl. Bot. p. 185. Boehm. P. III. V. I. p. 95.

VII.

Animadversiones sive Observationes in Libros de Historia et de Causis Plantarum Theophrasti factæ et observatæ circa arbores, frutices, subfrutices, stirpes, plantas, et herbas, et ad nomen Italicum et vulgatum pro viribus redactæ. Per Dominicum Vignam. Pisis, apud Sylv. Marchettum, et Car. Massinum. 1625. 4to.

N. B. Plantas Theophrasteas, ordine alphabetico dispositas, determinat. C. Gesneri, Dodonæi, Delechampi, Clusii, rel. sententias compilat, nullis argumentis additis.

VIII.

Textus Theophrasti restitutio; et plurium, quæ antiquitatem respiciunt, explicatio, a Jo. Meursio Sen. in *Lectionum Theophrastearum Libello*. (ad calcem opusculi de scriptis Theophrasti deperditis.) *Lugd. Bat. ex off. Elsevir.* 1640. 12mo. Recusa in *Thesauro Gr. Gronov. Vol. X.* et in *Opp. Meursii ex recens. Jo. Lami, Vol. IV. p. 122—131.*

IX.

Loca quædam impedita, corrupta, salebrosa, felici sæpe successu corrigit, emendat, illustrat, *Salmasius in Exercitatt. Plin. in Solin.*

X.

Nonnulla explicare studuit *Hieronymus Mercurialis: Variarum lectionum in medicinæ scriptoribus libr. VI. apud Juntas, Venet. 1588. 4to.*

XI.

Josephus Scaliger : Animadversiones in Guilandini Commentarium in tria Plinii capita de Papyro. Opusc. Paris. 1610. 4to.

XII.

Plura revelavit *Jac. Palmerius* in *Exercitationibus in optimos auctores Græcos. Lugd. Bat. 1668. 4to. pag. 582—603.*

XIII.

Caput viii. lin. 17.—cap. xi. lin. 26. Libri IX. e duobus codicibus Sec. XIV. et XV. bibliothecæ Laurentianæ edidit *Bandini. Catal. T. III. p. 431. seqq. Quæ valde, varia licet fortuna, a lectione vulgata recedunt.*

XIV.

The Calendar of Flora by Theophrastus. At Athens. Latitude 37°. 25'. By Benj. Stillingfleet. Published in his Miscellaneous Tracts relating to Natural History, Husbandry, and Physick. Lond. 1762. 8vo. p. 319—327.

Collegit plantas Græcas, quarum efflorescentiam Theophrastus tradidit; in quibus determinandis J. Rajum plerumque sequitur. Maximam longe partem omisam esse dolendum est.

XV.

The literary Life and select Works of Benj. Stillingfleet, with unpublished Observations on some of the

Plants of Theophrastus. By W. Coxe, A. M. Archdeacon of Sarum. London, 1811.

XVI.

Variæ lectiones duorum codicum, illis quas editio Heinsiana exprimit omissis, prodierunt in programme *Abrah. Kallii, nonnulla de Theophrasti Historia Plantarum bene merenda, subsidia. Havn. 1772. 8vo.*

Accepit nempe Alb. Fabricius e bibliotheca Marq. Gudii Aldinam primam Hist. et de Caus. Pl. variis lectionibus auctam, quæ cum MSS. Fabricianis delata est in bibliothecam Univers. Havn. Inspexi exemplar. Nec descripti nec nominati codices. Alterius codicis (quem H. 1. noto) lectiones in ora libri adscripsit Hermolaus Barbarus; alterius (quem H. 2. signo) ex Hermolai B. et Scipionis Carteromachi schedis excerpit Marq. Gudius.

Præstantissimus ille, qui corruptelis inveteratis medelam inopinatam afferat, et accuratius collatus; hic minus vetus ac minus præstans, et sparsim solummodo inspectus videtur. Var. lect. in libr. de Caus. Pl. nondum promulgatæ sunt.

Commentaria inedita in Theophrastum, et Observationes, quarum sparsim fit mentio.

Novam Hist. et libr. de Caus. Plant. editionem, versione nova et tela animadversionum tali, qualem Casaubonus in Athenæum texuit, instructam, triginta annorum labore molitus est *Casp. Hofmannus*, Aristotelis, Galeni, Hippocratis, Athenæi, Diosco-

ridis, accurato studio, linguæ peritia, herbarum cognitione pro istis temporibus instructissimus; notisque præterea *Dalechampii* manuscr. a Jungermannio subministratis adjutus. Quæ anno demum 1643. ineunte absoluta, et prelum exspectans, post mortem auctoris transiit in bibliothecam Gothofredi Thomasii^d.

Scheferus etiam medicus Francofurtensis emissurus erat utrumque Theophrasti de plantis opus, notis illustratum. Reines. Epist. XXXIII. p. 188. lin. 6.

Adolphus quoque *Vorstius* in historia plantarum cum commentariis notisque criticis edenda, summo studio per plures annos elaboravit et fere absolvit opus^e.

Petri Bellonii versionem Gallicam ineditam refert La Croix du Maine. Bibl. Gall. p. 385.

Benedictus Manzuolus episcopus postea Regiensis in Theophrasti de plantis operibus MStorum ope, et ingenio restituendis plurimum operæ posuit^f.

Castigationes *Isaaci Casauboni* paucas, ad se olim

^d Vid. Reinesii Epist. XXXIII. p. 168. l. 12. XXXIX. p. 317. seq. XLII. p. 360. l. 15. XLIV. p. 376. l. 31. Hofm. Epist. ad J. C. Bauh. Richter. mantiss. I. p. 520. seq. Baier Vitæ Medic. Altdorf. p. 65.

^e Exspectabat collationem MSS. bibliothecæ Holsten. Petiit Th. Bartholinus (1663.) post mortem auctoris a Joanne van Horne, ut urgeret apud hæredes editionem operis. Vid. Th. Bartholini Epist. medicinal. (ed. ann. 1740.) Cent. IV. Ep. LXVI. p. 352. et LXXIX. p. 407.

^f Thuanæ p. 445. Il avoit toute sa vie travaillé sur Theophraste de Plantes, et l'avoit restitué par l'aide des manuscrits, et par son esprit.

missas, Dan. Heinsius C. Hofmanno per Richterum destinavit. 12 Jul. 1642. Vid. Richter. Epist. p. 158.

Animadversiones in libros de Caus. Pl. memorat *Isaac Casaubonus* in epistola ad Thuanum. A. 1598. Ep. CLVIII. p. 84. ed. Almelov^z.

Renealmi Blaesensis Medici emendationes ineditas in Theophrastum et Dioscoridem refert Ren. Moreau in epist. ad Hofmannum, p. 626.

Libros quoque de Caus. Pl. notis illustravit *J. Bodæus*, quas editurus erat Egbertus parens. Vid. edit. Hist. Pl. p. 1187.

§ Scripsimus ea in Theophrasti libros de Causis Plantarum, quæ tibi posse probari non diffidimus. Nunquam putaveramus, divinum virum Cæsarem Scaligerum tantum spicilegium nobis reliquisse.

CATALOGUS

PLANTARUM THEOPHRASTI

GRÆCO-LATINUS.

A.	<p>Ἀκαλύφη, } URTICA.</p> <p>Ἀκαλήφη, }</p> <p>Ἀκανθός, Mimosa, Nilotica.</p> <p>Ἀκαρνα, Carduus, Acarna.</p> <p>Ἀκόνιτον, Aconitum, Lycotomum.</p> <p>Ἀκορός, Acorus, Calamus.</p> <p>Ἀκτὴ, } Sambucus, nigra.</p> <p>Ἀκτεος, }</p> <p>Ἀλθαία, Althæa, officinalis.</p> <p>Ἀλιμος, Salicornia, fruticosa.</p> <p>Ἀλίφλοιος, v. Δρύς.</p> <p>Ἀλωπέκουρος, ALOPECURUS.</p> <p>1. Ἀμάρακος, Origanum, Ægyptiacum.</p> <p>2. Ἀ. ASPHODELUS.</p> <p>1. Ἀμπειλος, Vitis, vinifera.</p> <p>2. Ἀ. ἄγρια, v. Indica.</p> <p>3. Ἀ. Ἰδαία, Vaccinium, Vitis, Idæa.</p> <p>4. Ἀ. πόντια, Fuci species.</p> <p>Ἀμύγδαλος, } Amygdalus,</p> <p>Ἀμυγδάλη, } communis.</p> <p>Ἀμωμος, ANOMUM.</p> <p>Ἀναδενδρὰς, EPIDENDRUM?</p> <p>Ἀνδράχνη, Arbutus, Andrachne.</p>
Ἀβρότονον, Santolina, Rosmarinifolia.	
Ἀγνος, Vitex, Agnus castus.	
Ἀγρωστis, AGROSTIS.	
Ἀγκουσα, Anchusa, tinctoria.	
Ἀδιαντον, ADIANTUM.	
Ἀΐγειρος, Populus, nigra.	
1. Αἰγίλωψ, Quercus, Ægilops.	
2. Ἀ. Ægilops, ovata.	
Ἀσίζων, SEMPERVIVUM.	
Αἰγίπυρος, Cereale generis vilioris, quasi hirco-triticum.	
Qu. de genere?	
Αἰμάδαρος, OROBANCHE.	
Ἀῖρα, Lolium, temulentum.	
1. Ἀκανθα, Atractylis, gummi-fera.	
2. Ἀ. ἄφυλλος, ign.	
3. Ἀ. διψὰς, ign.	
4. Ἀ. Ἰνδική, v. n. 1.	
5. Ἀ. v. Κιάνωθος.	
6. Ἀ. λιυκὴ τριόζος, ign.	
7. Ἀ. Ἡρακλεία, ign.	
8. Ἀ. χαλκεία, ign.	

XXVIII CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

- Ἀνδρέαφαξος, v. Ἀντρέαφαξις.
 Ἀνδρουαλία, *Andryala, integrifolia*.
 1. Ἀνιμώνη, *ANEMONE*.
 2. Ἀ. λειμωνία, *Narcissus, Pseudo-Narcissus*.
 Ἀνηθον, *Anethum, hortense*.
 Ἀνθεμος, }
 Ἀνθέμιον, } *ANTHEMIS*.
 Ἀνθίρικος, *Asphodelus, Luteus*.
 Ἀντίρρινον, } *Antirrhinum ma-*
 Ἀντίρριζον, } *jus?*
 Ἀπαρίνη, *Galium, verrucosum*.
 an *Arctium, lappa?*
 Ἀπάτη, v. Ἀφάκη.
 Ἀπιος, *Pyrus, Pyrus*.
 1. Ἀρακος, *Vicia, cracca?*
 2. Ἀ. ὅμοιος, *VICIA?*
 Ἀραχίδια, *Lathyrus, amphicarpus*.
 1. Ἀρία, *Quercus* sp.
 2. Ἀ. *Crataegus, Aria*.
 Ἀριστολοχία, *ARISTOLOCHIA*.
 Ἀρκευθος, *Juniperus, communis*.
 Ἀρνούκωσσον, *Plantago, major*.
 Ἄρον, *Arum, Dracunculus*.
 Ἀσίνη, an Ἀπαρίνη?
 Ἀσκίον, *LYCOPERDON*.
 Ἀσκληπιάς, *Thapsia, Asclepium*.
 Ἀσπύλαθος, } ign. v. Σπά-
 Ἀσπύλαξ, } λαξ.
 Ἀσπύραγος, } *Asparagus, a-*
 Ἀσφάραγος, } *phyllus*.
 Ἀστειρίκος, *Aster, Atticus*.
 Ἀσφόδιλος, *Asphodelus, ramo-*
 sus.
 Ἀστρογίνη, *Clematis, Orientalis*.
 Ἀτρακτυλις, v. Ἀκανθα 1.
 Ἀτρέαφαξις, *ATRIPLEX*.
 1. Ἀφάκη, *Lathyrus, Aphaca*.
 2. Ἀ. *HERACLIVM, vel LE-*
 ONTODON.
 Ἀφάρεκη, *Rhamnus, Alaternus*.
 Ἀφία, *Caltha?*
 Ἀχρεὰς, *Pyrus, communis, sylv.*
 statu.
 Ἀχύνωψ, an Ἐχίνωψ. vid.
 Κύνωψ. *Flos ringens; fors.*
 ANTIRRHINUM, vel LINA-
 RIA.
 Ἀψίνδιον, *Artemisia, absinthi-*
 um.
 B.
 Βάλανος, *Guilandina, Bonduc*.
 Βάλασαμος, *Amyris, Gileaden-*
 sis. N. B. *Balsamus Ba-*
 lessan patrio sermone a D.
 Bruce vocatur.
 Βάτος, *RUBUS*.
 Βλήχως, }
 Βλήχων, } *Mentha, pulegium*.
 Βλίπον, *BLITUM*.
 Βολβοκώδιον, *Bulbocodium,*
 vernum.
 Βολβίνη, *Scylla, unifolia*.
 1. Βολβός, ign.
 2. Β. ἐριόφορος, *Hyacinthus,*
Peruvianus?
 Βούκερας, *Ophrys, nidus avis*.
 Βουμιλία, *Fraxinus, excelsior*.
 Βούπρηστις, *BUPLEURUM*.
 Βούτομος, *Butomus, umbellatus?*
 rectius *Sparganii spec.*
 Βρόμος, *Secale, cereale*.

Γ.

Γάλβανος, } Bubon, *Galba-*
 Χάλβανος, } *num.*
 Γήθρον, } ALLIUM.
 Γήθειον, }
 Γλειῖνος, v. Ζυγία.
 Γλήχων, v. Βλήχων.
 Γλυκυσίδη, v. Παιωνία.
 Γογγυλῖς, *Brassica, Rapa.*

Δ.

Δαῦκος δαφνοειδής, THAPSIA?
 1. Δάφνη, *Laurus, nobilis.*
 2. Δ. ἀργία, *Viburnum, tinus?*
 An Lauro, Cerasus.
 3. Δ. Ἀλεξανδρεία, *Ruscus,*
 hyrophyllum.
 4. Δ. πόντια, *Fucus.*
 5. Δίκταμνος, *Origanum, Dic-*
 tamnus.
 2. Δ. Ψευδὸς, *O. Ægyptiacum.*
 Διὸς ἄνθος, *Dianthus, Caryo-*
 phyllus? Agrostemma?
 Διὸς Βάλανος, *Fagus, Castanea.*
 Διόσπυρος, *Diospyrus, Lotus.*
 Δόλιχος, *Phaseolus, vulgaris.*
 Δόναξ, *Arundo, Donax.*
 Δῶς, *QUERCUS.*
 Δρακόντιον, *Arum, maculatum.*
 Δρυπῖς, ign.

Ε.

Ἐβένος, *Ebenus, Cretica.*
 Ἐλαία, *Olea, Europæa.*
 Ἐλαίαγνος, *Myrica, Gale.*

1. Ἐλάτη, *PINUS.*
 2. Ἐ. πόντια, *FUCUS.*
 Ἐλίβορος, }
 Ἐλλίβορος, } *HELLEBORUS.*
 Ἐλεβορίνη, *Scrapias, Hellebo-*
 rine.
 Ἐλειοσίλινον, *Apium, graveo-*
 lens.
 Ἐλειόχρυσος, *Caltha, palustris.*
 Ἐλελίσφακος, *Salvia, officina-*
 lis.
 Ἐλξίνη, *Fumaria, capreolata.*
 Ἐλίνιον, ign.
 Ἐλιξ, *Hederæ species.*
 Ἐλυμος, *PANICUM.*
 Ἐνθούσιον, *Thymus, masti-*
 china?
 Ἐπιμινίδειος, v. Σκύλλα, *spec.*
 culta.
 Ἐπίπιτρον, *Alchemilla, arven-*
 sis?
 Ἐρίεινθος, *Ervum, Lens.*
 Ἐρίκη, *ERICA.*
 Ἐρινιὸς, *F. caprificus.*
 Ἐριοφόρεα, *Gossypium, arbo-*
 reum.
 Ἐρφυλλος, *Thymus, serpyll-*
 lum.
 Ἐρυθιδανὸς, *Rubia, tinctoria.*
 Ἐρύσιμον, *Erysimum, officina-*
 nale.
 Ἐσπερίς, *Hesperis, matronalis.*
 Εὔζωμος, *Satureia, hortensis.*
 Εὐήπακτον, v. Σπέρχυνος.
 Εὐώνυμος, *Nerium, Oleander,*
 iii. 17.

XXX CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

Z.

Ζυζιά, Triticum, *monococcum*.

Ζυγία, Carpinus, *Betulus*.

H.

Ἡδύσμος, v. Ἐνθούσικον.

Ἡλιοτρόπιον, Heliotropium,
Europerum.

Ἡμίονος, Asplenium, *Hemio-*
nitis.

Ἡρακλειωτική, Κάρυα, CORY-
LUS.

Ἡρακλεία, v. Μήκων Πάνακτις.

Ἡριγέρον, Erigeron, *graveolens*.

Θ.

Θαψία, THAPSIA? vel Seseli.

Θέρμος, LUPINUS.

Θηλυκρανία, Cornus, *sanguinea*.

Θηλυπτέρις, Acrosticum, *The-*
lypteris.

Θηλυφόνον, v. Σκορπίος.

Θησειον, Rheum, *Rhaponticum*.

Θραύπαλος, Viburnum, *Opu-*
lus.

1. Θριδακίνη, } Lactuca, sa-
 } θριδαξ, } *tiva*.

2. Θ. ἀγρία, L. *sylvestris*.

Θρυαλλίς, VERBASCUM.

Θυία, Thuya, *aphylla*.

Θύμβρα, Thymbra.

1. Θύμος, Thymus, *vulgaris*.

2. Θ. λιθαιδής, Corall.

I.

Ἰασιώνη, Convolvulus, *sepium*.

Aquilegia, *vulgaris*.

Ἰκάμη, } ign.

Ἰκμη, }

Ἰξία, Viscum, *album*.

Ἰξίνη, CARDUUS.

Ἴον, Viola, *odorata*.

Ἰσπὸν, } Equisetum?

Ἰσπὸν, }

Ἰσπομανίς, v. Τιθύμαλλον.

Ἰσπομάραθρον, Ferula, *com-*
munis.

Ἰσποσίλινον, Smyrnium, *olu-*
satrum.

Ἰπποφίως, } Dipsacus, Fullo-

Ἰππόφουν, } *num*.

Ἴρις, Iris, *Florentina*.

Ἰσχαιμος, Andropogon, *Is-*
chaemum.

Ἰσχάς, ign.

Ἰτία, SALIX.

Ἰφουν, } Lavandula, *spica*.

Ἰφυσον, }

Ἰψος, ign.

Ἰωσία, v. Ἴον.

K.

Κάκτος, Cactus, *Opuntia*.

Καλαμίνδα, v. Μίνδα.

Κάλαμος, ARUNDO.

Κάππαρις, Capparis, *spinosa*.

Κάρδαμος, Sisymbrium, *Nas-*
turtium.

Καρδάμωμος, Amomum, *Cár-*
damomum.

Κάρυα, Nucifera arbor.

1. Κ. Περσική, βασιλική, Juglans, regia.

2. Κ. Ἡρακλειωτική, Corylus.

Κασία, Laurus, gracilis.

Καυκαλὶς, CAUCALIS.

Κεάνωδος, v. Ἀκανθα, Serratula, arvensis.

Κίγχρος, CENCHRUS.

Κιδρία, } Juniperus, Sabina.

Κιδρίς, }

1. Κίδρος Συρίας θαυμάση, Pinus, Cedrus.

2. Κίδρος, Juniperus, Oxycedrus.

Κενταύριον, Centauria, Centaurium.

Κενταυρὶς τρίορχις, ign.

Κινθήρια, v. Ἀτράκτυλις.

Κιντρομυρρίνη, Ruscus, aculeatus.

Κεράσφολον, v. Ἐρέσινθος.

Κέρασος, Prunus, Cerasus.

Κερκίς, Cercis, siliquastrum.

1. Κερωνία, Ceratonia, siliqua.

2. Κ. Tamarindus, Indica?

Κήλαστρος, CELASTRUS.

Κήρινθος, Cerinthe, aspera.

Κιννάμωμος, Laurus, Cassia.

Κίστος, CISTUS.

Κίττος, HEDERA.

Κιχώριον, Cichorium, Intybus.

Κλήθεα, Betula, Alnus.

Κλύμινος, Lathyrus, Clymenum.

Κνώρον, Daphne, Cneorum.

Κνίκος, CNICUS.

Κοῖζ, Coix, Lachryma Jobi.

Κόκκος Κνίδιος, Capsicum, frutescens?

Κοκκυγρία, Rhus, Cotinus.

Κοκκυμηλία, Cordia, Myxa.

Κολοκύνθη, Cucumis, Colocynthis.

1. Κολουτία, Colutea, arborecens.

2. Κ. Colutea, Emerus.

3. Κ. An Medicago?

Κόμαρος, } Arbutus, Uredo.

Κώμαρος, }

Κόμη, Geropogon, glabrum.

Κόνυζα, CONYZA.

Κορίαννος, Coriandrum, sativum.

Κορονόπους, Plantago, Coronopus.

Κόρχορος, an Hieracium?

Κόστος, Costus, Arabicus.

Κότινος, Olea, sylvestris.

Κόψιμος, v. Κράταιγος.

Κουκιοφόρος, Palma, Thebaica.

Κρανία, Cornus, mas.

Κράνιον, Lycoperdon, bovista.

Κραταιόγανος, Euphrasia, odontitis.

Κράταιγος, } Cratægus, tormi-

Κραταιγών, } nalis.

Κριθή, Hordeum, vulgare.

Κρίνος, Lilium, album.

Κριοί, v. Ὄροσος.

Κρόκος, CROCUS.

Κρόμμυος, ALLIUM.

Κρότων, Ricinus, Palma Christi.

1. Κύαμος, Arum, Colocasia.

XXXII CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

2. Κύαμος, Vicia, Faba? Q.

Pisum, Sativum?

Κυδώνιος, Pyrus, Cydonia.

Κύκας, Cycas, revoluta.

Κυκλάμινος, Cyclamen, Eur-
pæum.

Κύμινον, Cuminon, Cuminum.

Κυνόροδον, v. Ῥόδον.

Κυνόβατος, idem.

Κύνωψ, Plantago, Cynops.

Κυπάριττος, Cupressus, sem-
pervirens.

Κύπερος, Cyperus, longus.

1. Κύτισος, Cytisus, Labur-
num.

2. K. Medicago, arborea.

3. K. Cytisus, Maraula.

Κώμακος, MYSISTICA.

Κώνειον, Conium, maculatum.

Λ.

Λάθυρος, Lathyrus, sativus.

Λακάθη, Prunus, Mahaleb?

Λάκαρα, an idem?

Λάπαδος, Rumex, acetosa.

▲ειμωνία, v. Ἀιμώνη.

1. Λιρίον, NARCISsus.

2. Λ. ign.

▲ίμνα, Lemna, trisulca.

Λευκάκανθα, v. 3. Ἀκανθα.

Λιύκη, Populus, alba.

Λευκοῖον, Leucoium, vernal.

Λευκοῖον ἄνθεϊ δίνδρ. ign.

Λίκανος, Juniperus, thurifera?

An arb. Thurifera, Ger. em.

1. Λισσανωτῆς, Rosmarinus, offi-
cinalis.

2. Λ. Athamanta, libanotis.

Λίνον, Linum, usitatissimum.

Λινόσπαρτον, Lygeum, spartum.

Λυχνῆς, LYCHNIS.

1. Λωτὸς, Celtis, australis.

2. Λ. Nymphæa, lotus.

3. Λ. Lotus, Melilotus.

M.

Μαγυδαρίς, ign. v. Σιλφίον.

Μαλάχη, Malva, communis, an
M. Althæa?

Μαλιναθάλλη, Cyperus, escu-
lentus.

Μανδραγόρας, Atropa, Mandra-
goras.

Μάραθρον, Anethum, Fœnicu-
lum.

Μιγαλόκαρπὸν τι σφόδρα, Mu-
sa, Paradisiaca.

Μιλάγκρανις, v. Σχοῖνος, Schoe-
nus, mucronatus.

Μελάμπερος, Melampyrum,
arvense.

Μελάνιον, v. Ἴον.

1. Μελία, Fraxinus, excelsior.

2. M. Fraxinus, Ornus, vel ro-
tundifolia.

Μελίς Σῖτος, Polygonum, fa-
gorum.

Μελίλωτος, Trifolium, offi-
nale.

Μέλινος, Panicum, Italicum.

Μελισσόφυλλον, Melittis, Me-
lissophyllum.

Μισπίλη, Mespilus, Germa-
nica.

Μηδίκη, Medica, sativa.

Μήκων, PAPAVER.

Μηλία, Pyrus, Malus, *culta*.

1. Μ. ἀγρία, *sylvestr.*

2. Μ. Μηδική, Citrus, *Medica*.

3. Μ. Περσική, Citrus, *Aurantium*.

Μήλωθρον, ign.

Μηνύανθες, Menyanthes, *trifoliata*.

Μίλος, Taxus, *baccata*.

Μίνθα, Mentha, *communis*.

Μνάσιον, Mnasium, *Ensete*?

Vid. Brucei Abyss. Append.

Μυάκανθος, incog.

Μύδιος, var. Quercus.

Μύκης, AGARICUS.

Μυόφρονον, incog.

Μυρίκη, Tamarix, *Gallica*.

Μυρρίς, ign. v. Μυρρίνη.

Μυρρίνη, Myrtus, *communis*.

Μύρτος, idem.

Μώλυ, Allium, *Moly*.

N.

Ναῖρος, idem quod Νάρδος?

Νάπυ, Sinapi, *nigrum*.

Νάρδος, Andropagon, *Nardus*.

Νάρθηξ, Ferula, *Ferulago*.

Ναρθηκυῖα, var. min.

Νάρκισσος, NARCISSUS.

Νηπενθες, Papaver *orientale*;

an succus Opium dict.?

Νυμφαία, Nymphæa, *alba*.

Ξ.

Ξίρις, v. Ίρις.

Ξιφίον, } GLADIOLUS.
Ξίφος, }

O.

Όη, } Sorbus, *domestica*.
Οὔη, }

1. Οἰνάνθη, Convallaria, *majalis*.

2. Οἰνάνθη ἀγρία, pl. scandens.

l. v. c. 10.

Οἰνάρος, v. Ἀνδράχνη.

Οἰνοθήρα, ONAGRA?

1. Οἶσος, Ribes, *Grossularia*.

2. Οἶσος, Salix, *viminalis*.

Όκιμος, Ocymum, *Basilicum*.

Όλίθανος, v. Αἰθανος.

Όλόσχοινος, v. Σχοῖνος, Scirpus, *Holoschœnus*.

Όλυρα, Hordeum, *Zeocritum*.

Όνοκίχλης, CICHORIUM?

Όνωνις, Ononis *Antiquorum*.

Όξύα, Fagus, *sylvatica*.

Όξύάκανθα, Cratægus, *Pyracantha*.

Όποβάλασamon, v. Βάλασμος.

Όρεισίλιον, Athamanta, *Oreoselinum*.

Όρίγανος, Origanum, *Majorana*.

1. Όρμινον, Salvia, *Horminum*.

2. Ό. ἄγριον, Salvia, *Sclarea*.

Όροβάγχνη, ign.

Όροβος, OROBUS.

Όροβιαῖαι, Κεῖαι? Cicer, *Arietinum*.

Όρετιξ, v. Ἀργύλευσσον.

Όρυζον, Oryza, *sativa*.

Όρχις, ORCHIS.

Όσπρία, } Carpinus, *Betulus*.
Όσπρις, }

Οὔιγγος, ign.

Όχνα, Pyrus, *sylv. culta*.

XXXIV CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

Π.

- Πάδος, Prunus, *Padus*.
 Παιωνία, Pæonia, *nobilis*.
 1. Παλουργος, Rhamnus, *Spina Christi*.
 2. Π. ν. Λώτος, n. 1.
 Πάνακεις, } LASERPITIUM.
 Πάναξ, }
 Πανταδοῦσα, ign.
 Πάπυρος, Cyperus, *Papyrus*.
 Πελεκῆνος, Coronilla, *securidaca*.
 Πενταπέτης, { TORMENTIL-
 Πεντάφυλλον, { LA, vel PO-
 TENTILLA.
 1. Πέπερις, Piper, *nigrum*.
 2. Π. fruct. oblong. rubro.
 Capsicum, *annuum*.
 Περδίκιον, Chondrilla, *bulbosa*?
 an *Parietaria*?
 Περσία, ign.
 Περσική? Amygdalus, *Persica*?
 Περσική Μηλία, Amygdalus,
Persica.
 Περσικὰ Καρύα, v. Καρύα.
 Πευκίδανον, Peucedanum, *officinale*.
 1. Πεύκη, PINUS.
 2. Π. ἡμερα, P. *Larix*.
 3. Π. ἀγρία, P. *sylvestris*.
 4. Π. Ἰδαία, P. *Cembra*.
 5. Π. παραλίας, P. *Pinaster*.
 6. Π. κωνοφόρος, P. *Pinea*.
 7. Π. φειροφόρος, incert.
 Πήγανον, Ruta, *graveolens*.
 Πικρίς, PICRIS.
 Πῖλος, Fungus, an *Galla*.

- Πισός, Pisum, *sativum*.
 Πίτυς, PINUS.
 Πιτυῖνη, Ajuga, *Chamaepitys*.
 Forsan *Cressa*, *erratica*.
 Πιτυοῦσα, } Euphorbia, *Pity-*
 Πιτυών, } *usa*.
 Πλάτανος, Platanus, *occiden-*
talis.
 Πόα Διγύπτια, ign.
 Πόλιον, Teucrium, *Creticum*.
 Πολυπόδιον, POLYPODIUM.
 Πράσιον, Marrubium, *album*.
 1. Πράσον, Allium, *Porrum*.
 2. Π. πόντιον, *Zostera marina*.
 Πρῖνος, v. Δρῖς.
 Προῦμος, } PRUNUS.
 Προμνή, }
 Πτελία, Ulmus, *campestris*.
 Πτίρις, PTERIS.
 Πύγος, syn. Φηγού.
 1. Πύξος, Buxus, *sempervirens*.
 2. Π. FUNGUS?
 Πυρὸς, Triticum, *æstivum*, et
 var.

P.

1. Ράμνος, Rhamnus, *Catharticus*.
 2. Ρ. Hippophae, *Rhamnoides*.
 Ραφανίς, Rhaphanus, *sativus*.
 1. Ράφανος, Brassica, *oleracea*.
 2. Ρ. ὀρενός, ign.
 Ρόδον, } ROSA.
 Ρόδος, }
 Ροδωνιά, }
 Ρόδου ἀνθεὶ δίνδρον, HIBISCUS?
 Ροιὰ, Punica, *granata*.
 Ροῦς, Rhus, *coriaria*.

Ῥύττος, CARDUUS? an Echinops.

Σ.

Σακχῆ, Saccharum, Ravennæ.

Σίλινον, SELINUM.

Σίσειλι, Tordylium, officinale.

Σημύδα, Betula, alba.

Σήσαμον, Sesamum, Orientale.

Σίδη, ign.

Σικύα, CUCURBITA.

1. Σίκυος, Cucumis, sativa.

2. Σ. ἄγρια, Momordica.

Σίλφιον, Laserpitium. Ferula, Asa fætida?

Σισύμβριον, SISYMBRIUM.

Σισυρείγχιον, Iris, Sisyrinchium.

Σῖτος, v. Πυρός.

Σκαμμωνία, Convolvulus, Scammonia.

Σκάνδιξ, Scandix, Pecten.

1. Σκίλλα, } Scilla, maritima.
Σκύλλα, }

2. Σ. Ἐπιμενιδία. Scilla, Italica.

Σκόλυμος, Scolymus, Hispanicus.

Σκόροδον, Allium, Scorodoprasi.

Σκορπίος, ULEX? an Genista Lusitanica?

Σπυδίκη ῥίζα, GLYCERYZA.

1. Σμίλαξ, Smilax, aspera.

2. Σ. v. Δρύς.

Σμύρνα, Mimosa, Myrrhifera. Vid. Brucei Abyss. Append.

Σόγχες, Sonchus, oleraceus.

Σπάλαξ, v. Ἀσπάλαξ.

Σπειραία, SPIRÆA?

Σπόδια, v. Κοκκυμηλία.

Στελίφουρος, v. Ἀνόγλωσσον.

Στελς, aff. Ἰξίας.

Στοιβή, Centaurea, Stæbe.

1. Στρούθιος, Pyrus, Cydonia, sylv. statu.

2. Σ. CARDUUS?

Στρύχνος, SOLANUM.

1. Στρύχνος ἥμερος, Solanum, melongena.

2. Σ. ὑπνώτικος, Physalis, somnifera.

3. Σ. μανικὸς, Atropa, Belladonna.

Στύραξ, Liquidambar, Styra-ciflua.

Σταφυλὴ ἀγρία, Vitis, Indica. Vid. Ἀμπελος ἀγρία.

1. Συκάμινος, Morus, nigra.

2. Σ. Αἰγύπτια, Ficus, Sycamorus.

1. Συκῆ, Ficus, Carica.

2. Σ. Αἰγύπτια, vid. Συκάμινος 2.

3. Σ. Κυρία.

4. Σ. Ἰνδική, F. religiosa.

5. Σ. Ἰθαία, Lonicera, Pyrenaica.

Σφαιρίον, PEZIZA.

Σύριγξ, v. Κάλαμος.

Σφάκελος, Salvia, hortensis.

Σφίνδαμνος, Acer, campestre.

Σχῖνος, LENTISCUS.

1. Σχοῖνος, SCIRPUS. Juncus? N. B. Apud Bod. spec. tres.

2. Σ. Κάλαμος, v. Ἀκορος.

T.

Τερβένθος, } Pistacia, Terebin-
Τέρμινθος, } thus.

Τερμίνθου ὅμοιος, incog.

Τετραγωνία, Euonymus, Euro-
pæus.

Τετράλιξ, Carduus, Eriophorus.

Τεύτλος, }

Τευτλῆς, } Beta, vulgaris.

Τεύτλιον, }

Τιγρινὸν ξύλον, ign.

Τιθύμαλλος, EUPHORBIA.

1. Τ. παραλίας, E. Peplis.

2. Τ. ἄρρην, E. Characias.

3. Τ. μυρτίτις, E. myrsinitis.

Τίφη, Triticum, Spelta.

Τοξικόδες, v. Κάλαμος.

Τραγάκανθα, Astragalus, Tra-
gacantha.

Τραγοπάγων, Tragopogon, O-
rientale.

1. Τρίβολος, Tribulus, terres-
tris.

2. Τ. Τραπα, natans.

Τριπόλιον, Aster, Tripolium?

Τριχομανές, Adiantum, Tricho-
manes.

Τύλη, Trigonella, polycerata.

Τύφη, Typha, latifolia.

T.

Ψάκινθος, HYACINTHUS.

1. Τ. ἀγρία.

2. Τ. σπαρτή.

Ψῆδον, HYDNUM?

Ψάλημα παθήτικον, Mimosa,
sensitiva.

Ψαχοίρις, HYPOCHÆRIS?

Ψφιαρ, incog.

Φ.

1. Φάκος, Ervum, sativum.

2. Φ. spec. Indica.

Φάσγανον, GLADIOLUS. An

Iris, Xiphium.

Φάσκος, LICHEN?

Φελλόδερς, } Quercus, suber.
Φελλός, }

Φέως, Dipsacus, Fullonum. vid.

Ίσποφίως.

Φηγός, v. Δρύς.

Φίλλυρα, } Phyllirea, latifo-
Φιλλυρία, } lia.

Φιλόκη, Rhamnus, Alaternus?

Φιλύρα, Tilia, Europæa.

1. Φ. ἄρρην.

2. Φ. θήλεια.

Φλῆως, Poterium, Stæbe.

Φλόγιμον, Erythronium, Dens
Canis?

Φλόμος, VERBASCUM.

1. Φ. μίλαινα, V. sinuatum.

2. Φ. λευκή, V. plicatum.

Φλόξ, AGROSTEMMA?

Φοῖνιξ, PALMA.

1. Φ. βασιλικός.

2. Φ. κύπριος.

3. Φ. Βαβυλώνιος.

4. Φ. Αἰγύπτιος.

5. Φ. κύκας, Cycas, revoluta.

6. Φ. χαμαιρεφής, P. Chamæ-
rops.

7. Φ. κουκιφόρος, P. Cocos.

8. Φ. στρογγύφυλλος, Areca,
Cathecu.

Φοῖνιξ πόντιος, Fucus.

Χαμαίβιατος, v. Βάτος.

Χελιδόνιον, Chelidonium, *ma-*
jus.

X.

Χόνδραξ, v. Χονδρίλλα.

Χαλβάνη, Bubon, Galbanum.

Χονδρίλλα, Chondrilla, *Juncea*.Χαμαιδάφη, Vinca, *pervinca*.

Υ.

Χαμαίδρευς, Teucrium, *Chamaedrys*.

Ψευδοδίκταμνος, Origanum,

Χαμαιλίων, CARLINA?

Ægyptiacum.

Χ. λευκός, C. *acaulis*.

Ω.

Χ. μέλας, Carthamus, *corymbosus*.

"Ωκιμιν, v. "Οκιμιν.

Χαμαιρεφής, v. Φοῖνιξ.

"Ωχρος, Pisum, *Ochrus*.

QUÆ IN REGNI ANIMALIS SEX CLASSIBUS A THEOPHRASTO NOTANTUR.

Classis prima,
MAMMALIA.

Δορκὰς, Capra, *Dorcas*.
Ἐλαφος, Cervus, *Elaphus*.
Ἴππος, Equus, *Caballus*.
Κυνὼν, Canis, *familiaris*.
Λαγὼς, Lepus, *timidus*.
Πάρδαλις, Felis, *Pardus*.
Πτῶξ, Mus, *Jaculus*.
ῤε, Sus, *Scrofa*.

Classis secunda,
AVES.

Αἰτὼς, Falco, *Chrysaetos*.
Γυψ, Vultur, *Percnopterus*.
Δρυοκόλαπτος, Picus, *martius*.
Ἐποψ, Upupa, *Erops*.
Ἰέραξ, Falco, *gentilis*.
Ἰκτὶν, Falco, *Nisus*?
Κίττα, Sitta, *Europæa*.
Κόκκυξ, Cuculus, *canorus*.
Στρούθιος, Struthio, *Camelus*.
ῤπολαῖς, CURRUCÆ. N. B.
Motacillæ spec.
Χαραδρία, Columba, *Oenas*?
vel var. β.

Classis tertia,
AMPHIBIA.

Ἐχίς, COLUBER.
Κροκόδειλος, Lacerta, *Crocodilus*.
Ὄφίς, Coluber, *Vipera*?
Σαῦρος, Lacerta, *agilis*.
ῤδρος, Coluber, *natrix*.

Classis quarta,
PISCES.

Καρχαρία, Squalus, *Carcharias*.

Classis quinta,
INSECTA.

Ἀπτερίλας, ATTELABUS. Genus Linn. Coleopterarum parvæ molis, frondibus vescens.
Θρήψ, Thryps. N. B. Erucae species minor.
Κάμπη, Eruca. Larva; vel primus Colcopterarum status.
Vid. Χρύσαλλις, Ψύχνη.

Κανθαρίς, Curculio, granarius?

Κεντρίς, Ichneumon, Aphidum?

Κεράστης, Insecti Coleopteri
nomen generale.

Κηφήν, Vespa, vulgaris. An
Apis mellifica, mas?

*Ιψ, v. Κνίψ.

Κνίψ, CYNIPS, an APHIS?

Κοχλίας αί, Coccus, Aonidum.

Ὀνίσκος, } Scolopendra, vel Ju-
Ὀνίνυς, } lus. Species non
descripta, Fucos habitans.

Ὀνος, Oniscus, Asellus.

Πολύπους, an Scolopendra, v.
MOLLUSCA.

Πολύπους, Asterias, Caput Me-
dusæ.

Πρασικουρίς, Cimex, prasinus.
N. B. Hinc nomen Angl.

“ Lady cow.”

Σήπη, } Culex, pipiens.
Σήπη, }

Σκολοπία, Scolopendra, elec-
trica.

Σκορπίος, Scorpio, Europæus.

Φαλάγγιον, ARANEA. N. B.
47 species.

Χρύσαλις, } PUPA L. Status
Χρύσαλλις, } 2dus, vid. Κάμ-

πη, Ψύχη.

Ψήν, Cynips, Psenes.

Ψύχη, Imago L. Papilio, vel
Musca statu perfecto.

Classis sexta,

VERMES, Molluscæ.

Ἐλμινς πλατεία, Tænia, lata.

*Ἴνις? Ascarides, vermiculares?

Πλυσία, Laplysia, depilans.

Σκώληξ, LUMBRICUS; forsan
ERUCA.

Σφονδύλη, Larva quædam.

VERMES, Testacea.

Λεπὰς, LEPAS.

Πορφύρα, Murex.

Ὀστρεακόδερμα ζῶα, Serpula,
spirorbis.

Τιρήδων, Teredo, navalis.

VERMES, Lithophyta.

Μύκη λιθινὸς, Madrepora, fun-
gites.

VERMES, Zoophyta.

Δεινερύφια κινάτινα, GORGO-
NIA: ISIS.

Σχοῖνοι λιθίνοι, SERTULARIÆ?

CATALOGUS

PLANTARUM THEOPHRASTI

LATINO-GRÆCUS.

Α.

Abies, marina, Ἐλάτη πόντια.

Acer, campestre, Σφινδαμνος.

Acronitum, Lycoctonum, Ἀκόνιτον.

Acorus, Calamus, Ἀκορος.

Acrosticum, Thelypteris, Θηλυπτερίς.

ADIANTUM, Ἀδίαντον.

Adiantum, Trichomanes, Τριχομανές.

Ægilops, ovata, Ἰ. Αἰγίλωψ.

Ægilops, Quercus spec. 2da: Αἰγίλωψ.

AGARICUS, Μύκης.

Agrostemma, Flos Jovis, Διὸς ἄνθος, vid. *Dianthus*.

AGROSTIS, Ἀγρωστis.

Ajuga, Chamæpitys? Πιτυνη.

Alchemilla, arvensis, Ἐπίπιστρον.

ALLIUM, { Γήθων.
Γήτειον.

Allium, Cera, Κρόμμυον.

Var. 7. Κρ. Ἀσκαλονικόν.

Κρ. Κνιδίον.

Κρ. Σαμοθρακικόν.

Κρ. Σαργδίον.

Κρ. Σητανεῖον.

Κρ. Σχιστόν.

Κρ. Γητειόν.

Allium, Moly, Μῶλυ.

Allium, Porrum, Πράσον.

Allium, Scorodoprasmum, Σκόροδον.

ALOPECURUS, Ἀλωπέκουρος.

Althæa, officinalis, Ἀλθαία.

Amaranthus, Blitum, Βλίτον.

AMOMUM, Ἀμωμον.

Amomum, Cardamomum, Καρδάμμον.

Amygdalus, communis, Ἀμυγδάλη.

Amygdalus, Persica? Περσική.

Amyris, Gileadensis, Βάλσαμος.

Anchusa, tinctoria, Ἀγχουσα.

xlii CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

- Andropogon, *Ischæmum*, "Ισ-
χαιμος.
Andropogon, *Nardus*, Νάρδος.
Andryala, *integrifolia*, "Ανδρυ-
αλία. Vid. Sonchus.
ANEMONE, "Ανεμώνη.
Anemone, *pratensis*, "Ανεμώνη
λειμωνία. Vid. Narcissus.
Anethum, *hortense*, "Ανηθον.
Anethum, *fœniculum*, Μάρα-
θρον.
ANTHEMIS, { "Ανθεμίον.
 { "Ανθεμίος.
Antirrhinum? "Αντίρρινον.
Antirrhinum, *majus*, Κύνωψ,
"Αχύνωψ. Vid. Cynoglos-
sum.
Apium, *graveolens*, "Ελειοσί-
λινον.
Apium, *Petroselinum*, Σέλινον.
Aquilegia, *vulgaris*? "Ιασιώνη.
Vid. Convolvulus, *Sepium*.
Arbutus, *Andrachne*, "Ανδράχνη.
Arbutus, *Unedo*, Κόμαρος.
Arctium, *Lappa*? "Απαρίνη.
Areca, *Cathecu*? Φοϊνίξ-στρου-
θιόφυλλος.
ARISTOLOCHIA, "Αριστολοχία.
Arum, *Dracunculus*, "Αρον.
Arum, *Colocasia*, 1. Κύαμος.
Arum, *maculatum*, Δρακόντιον.
Arundo, *Donax*, Δόναξ.
ARUNDO, Κάλαμος.
Spec. 7. K. Αύλητικός.
 K. Βομβυκίας.
 K. "Επίγειος.
 K. Δόναξ.
 K. Πλόκιμος.
K. Τόξικος.
K. Χαρακίας.
Artemisia, *Absinthium*, "Αψίν-
θιον.
Asclepias, *Vincetoxicum*? "Ασ-
κληπίας.
Asparagus, *aphyllus*, "Ασπάρα-
γος.
ASPHODELUS? "Αμάρακος.
Asphodelus, *ramosus*, "Ασφό-
δελος.
Asphodelus, *luteus*, "Ανθέρικος.
Asplenium, *Hemionitis*, "Ημί-
ονος.
Aster, *Tripolium*, Τριπόλιον.
Aster, *Atticus*, "Αστειρίσκος.
Astragalus, *Tragacantha*, Τρα-
γάκανθα.
Athamanta, 2. Λιχανώτις.
Spec. 2. A. κάρπιμος.
 A. ἕκαρπος.
Athamanta, *Oreoselinum*, "Ορει-
οσέλινον.
Atractylis, *gummifera*, "Ακανθα
"Ατρακτυλίσ.
ATRIPLEX, "Ατράφαξις.
Atropa, *Mandragoras*, Μανδρα-
γόρας.
Atropa, *Belladonna*, Σπέρυχνος
μάνικος.
Avena, *fatua*, Αιγίλωψ.
B.
Balsamus, *Balessan*, Bruce,
Abyss. Βάλασμος. Vid. A-
myris.
Bambusa, *arundinacea*, Κάλα-
μος βομβυκίας.

Beta, *vulgaris*, Τεύτλιον.
 Betula, *alba*, Σημύδα.
 Betula, *Alnus*, Κλήδρα.
 Brassica, *oleracea*, ῥάφανος.
 Brassica, *Rapa*, Γογγυλῖς.
 Bubon, *Galbanum*, Χαλβάνη.
 Bulbocodium, *vernium*, Βολβο-
 κώδιον.
 BUPTHEURUM, Βούπρησις.
 Butomus, *umbellatus* ? Βούτο-
 μος. Vid. Sparganium.
 Buxus, *sempervirens*, Πύξος.

C.

Cactus, *opuntia*, Κάκτος.
 Caltha, *palustris*, Ἐλειόχρυσος.
 Capparis, *spinosa*, Κάππαρις.
 Capsicum, *frutescens*, Κάκκος
 Κνιδίος.

———— annuum, 2. Πίπι-
 ρις ? Vid. Piper, *nigrum*.

Carduus, *Acurna*, Ἀκαρνα.

CARDUUS, *spec. sex*. Ἀκανθα.

"Α. ἀτρεκτυλῖς.

"Α. ἄφυλλος.

"Α. διψάς.

"Α. Ἰνδική.

"Α. κείνωθος.

"Α. τριόζος.

"Α. Ἡρακλεία.

"Α. χαλκεῖος.

Carduus, *Eriophorus*, Τιστρά-
 λῆξ ?

Carlina, *acaulis*, Χαμαιλίων
 λεικός.

Carpinus, *Betulus*, Ὀστρέα.

Carthamus, *corymbosus*, Χα-
 μαιλίων μέλας.

CAUCALIS, Καυκαλῖς.

CELASTRUS, Κήλαστρος.

Celtis, *Australis*, Λωτός.

CENCHRUS, Κέγχρος.

Centaurea, *Cen-* } Κενταυρέα.
taurium. } Κενταύριον.

Cent. *Stæbe*, Στοιβή.

Ceratonia, *siliqua*, Κερωνία.

Cercis, *siliquastrum*, Κερκίς.

Cerinth, *aspera*, Κήρινθον.

Teucrium, *Chamaepitys*, Πι-
 τύων.

Chamaerops, *Palma*, Χαμαίρ-
 ρίφεις.

Chelidonium, *majus*, Χελιδό-
 νιον.

Chenopodium, *bonus Henri-*
cus, Ἀτράφαξις. Vid. Atri-
 plex.

Chondrilla, *junccea*, Χονδρίλλα.

Chond. *bulbosa*, Περδίκιον. Vid.
 Parietaria.

Cicer, *Arietinum*, Κριοὶ Ὀρο-
 βιαῖοι.

Cichorium, *Intybus*, Κιχώριον.

CISTUS, Κίστος.

Citrus, *Medica*, Μηδική Μη-
 λία.

Citrus, *Aurantium*, Περσική
 Μηλία.

Clematis, *Orientalis*, Ἀτρα-
 γίνη.

Clematis, *Vitalba*. An idem?

CNEORUM, Κνέωρον.

CNICUS, Κνίκος.

Cocos, *nucifera* ? Κουκιοφόρος.
 Vid. Palma Theb.

Coix, *Lachryma Jobi*, Κοῖζ.

xliv CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

- COLUTEA, Κολουτία.
 Κ. περὶ Λίπαραν.
 Κ. Ἰδαία.
 Κ. φρυγανώδης.
- Conium, *maculatum*, Κώνιον.
 Convallaria, *majalis*, Οἰάνθη.
 Convolvulus, *Scammonia*,
 Σκαμμωνία.
 Convolvulus, *serpum*, Ἰασιώνη.
 Vid. Aquilegia.
 CONYZA, Κόνυζα.
 Cordia, *Μυχα*, Κοκκυμηλία.
 Coriandrum, *sativum*, Κορίαν-
 νον.
 Cornus, *mas*, Κρανία.
 Cornus, *sanguinea*, Θηλυκρα-
 νεία.
 Coronilla, *securidaca*, Πιλεκί-
 νος.
 Corylus, *Avellana*, Καρύα Ἡ-
 ρακλειωτική.
 Κ. ἁγρία.
 Κ. ἥμιςρος.
 Costus, *Arabicus*, Κόστος.
 COTULA, Ἀνθέμιον. Vid. An-
 themis.
 Cratægus, *Aria*, Ἀρία.
 Cratægus, *torminalis*, Κράται-
 γος.
 Cratægus, *Azarola*, Μισπίλη
 ἀνθηδών.
 Cratægus, *Oxyacantha*, Μ. ἀν-
 θηδωνιδής.
 Cratægus, *Pyracantha*, Ὀξύα-
 κανθα.
 Cressa, *erratica*, Πιτυῖνη. Vid.
 Chamæpitys.
 CROCUS, Κρόκος.
- CROCUS, Κ. ὀρεινός.
 Κ. ἥμιςρος.
 Cucumis, *Colocynthis*, Κολο-
 κύνθη.
 Cucumis, *sativa*, Σίκυος.
 CUCURBITA, Σικύα.
 Cuminum, *cuminum*, Κύμινον.
 Cupressus, *sempervirens*, Κυ-
 πάριττος.
 Cycas, *revoluta*? Κύκας.
 Cyclâmen, *Europæum*, Κυ-
 κλάμινος.
 Cyperus, *longus*, Κύπυρος.
 Cyperus, *esculentus*, Μαλινα-
 θάλλη.
 Cynoglossum, *officinale*, Ἀχύ-
 νοψ. v. Antirrhinum.
 Cytisus, *Laburnum*, 1. Κύτισος,
 δεινρωδής.
 Cytisus, *Maranta*, 2. Κύτισος.
- D.
- Daphne, *Cneorum*, Κνέωρον.
 Vid. Cneorum.
 Dianthus, *Caryophyllus*? Διὸς
 ἄνθος. Vid. Agrostemma.
 Dipsacus, *Fullo-* } Ἰππόφειος.
num, } Ἰππόφουον.
 Diospyrus, *Lotus*, Διόσπυρος.
- E.
- Ebenus, *Cretica*, Ἐβένος.
 Echinops, *Ritro*, Κύνοψ. Vid.
 Antirrhinum, *majus*.
 EPIDENDRUM, Ἀναδενδράς.
 EQUISETUM, Ἴσππον.
 ERICA, Ἐρείκη.

Erigeron, *graveolens*, 'Ηριγέ-
ρων.

Erythronium, *Dens Canis*,
Φλόγιμον.

ERVUM, Φάκος.
Φ. σπάρτον.
Φ. 'Ινδικόν.

Ervum, *Ervilia*, "Οροβοσ. Vid.
Cicer.

Ervum, *Lens*, 'Ερίθινθος.

Erysimum, *officinale*, 'Ερύσι-
μον.

Euonymus, *Europæus*, Τετρα-
γωνία.

EUPHORBIA, Τιθύμυλλος.
Τ. παραλίας.
Τ. ἄρρη.
Τ. μυρτίτις.

Euphorbia, *Pithy-* } Πιτυών.
usa, } Πιτύουσα.

F.

Fagus, *Castanea*, Διὸς Βάλα-
νος.

Fagus, *Sylvatica*, 'Οξύα.

Ferula, *communis*, 'Ιππομάρα-
ρον.

Ferula, *Ferulago*, { Νάρθηξ.
Ναρθηκίνη.

Ferula, *Asafætida*, Σίλφιον.
Vid. Laserpitium.

Ficus, *Caprificus*, 'Ερίεος.

Ficus, *Carica*, Συκῆ.

Ficus, *Religiosa*, Σ. 'Ινδική.

Ficus, *Sycamorus*, Συκάμινος.

Fraxinus, *excelsior*, Βουμेलία.
Μελία.

Fraxinus, *Ornus*, Μελία. For-
san Fr. *rotundifolia*.

Fucus, Φῦκος. N.B. 10 spec.
enumerantur.

Fumaria, *capreolata*, 'Ελξίνη.
vid. Polygonum, *Fagopyrum*.

G.

GALIUM, 'Απαρίνη. vid. Arc-
tium.

Genista, *Lusitanica*, Σκορπίος.

Geropogon, *glabrum*, Κόμη.

GLADIOLUS, { Ξίφιν.
Ξίφις.

GLYCYRRHIZA, Σκυθίκη ρί-
ζα.

Gossypium, *arboreum*, 'Εριο-
φόρα.

Guilandina, *Bonduc*, Βάλανος.

Gypsophila, *Struthium*, 2.
Στρουθίας.

H.

HEDERA, Κίττος.

Κ. λευκή.

Κ. ἔλιξ.

Κ. μέλαινα.

Κ. ἐπίγειος.

Hedera, *Helix*, 'Ελιξ.

Ε. χλοερὰ πωδης.

Ε. ποικιλή.

Heliotropium, *Europæum*,
'Ηλιοτρόπιον.

HELLEBORUS, 'Ελλέβορος.

'Ε. λευκός.

'Ε. μέλας.

Heracleum, *Panaces*, Πανάξ
'Ηράκλειον.

xlvi CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

Hesperis, *matronalis*, Ἑσπερίς.

HIBISCUS, Ῥόδου ἄνθι δένδρον?

HiERACIUM, Κόρχορος.

Hippophae, *Rhamnoides*, Ῥάμνος λευκή.

HIPPURIS, Ἴππὸν. Vid. Equisetum.

Hordeum, Κριθή. N. B. 7 var. cult.

Hottonia, *palustris*, Λιμνωδής τι.

HYACINTHUS, Ἱάκινθος.

Hyacinthus, *Peruvianus*? Βολβὸς ἱερειφύρος.

HYDNUM, Ὕδνον.

HYPOCHÆRIS, Ὑποχρίεις.

I.

Iris, *Florentina*, Ἴρις.

Iris, *Izyrinchium*, Σισυρίγχιος.

Iris, *Xiphium*, Φάσγανον.

Juglans, *Regia*, Καρύα βασιλική. Εὐβοϊκή. Περσική.

JUNCUS, Σχοῖνος.

Juniperus, *communis*, Ἀρκιυός.

Juniperus, *Oxycedrus* 2. Κέδρος.

Juniperus, *Lycia*, Λίβανος. Vid. Κ. λυκία, iii. 11.

Juniperus, *Sabina*, Κεδρεῖς.

Ixia, *bulbocodium*, Βολβοκώδιον.

L.

Lactuca, *sativa*, Θριδακίνη ἡμερίς.

Var. Θρ. λευκῆς.

1. πλατύκαυλος.

2. στερογγυλόκαυλος.

3. Λακωνικός.

Var. Θ. μιλαίνας.

1. πυκνόφυλλος.

2. οὐλόφυλλος.

3. δασύφυλλος.

4. μανόφυλλος.

5. λευκόκαυλος.

6. πορφυρόκαυλος.

7. ποικιλόκαυλος.

Lactuca, *sylvestris*, Θρ. ἀγρία.

LASERPITIUM, Πάνακις.

Laserpitium, *latifolium*, Σίλφιον. V. Ferula, *Asa foetida*.

Lathyrus, *amphicarpus*, Ἀραχίδα.

Lathyrus, *Aphaca*, Ἀφάκη.

Lathyrus, *Clymenum*, Κλύμιον.

Lathyrus, *sativus*, Λάθυρος.

Laurus, *nobilis*, Δάφνη.

Laurus, *gracilis*, Κασία.

Laurus, *Cassia*, Κιννάμωμος.

Lavandula, *spica*, { Ἴφνον.
Ἴφυσον.

Lemna, *trisulca*, Λέμνα.

LENTISCUS, Σχίνος.

Leontodon, *Taraxicum*, Ἀφάκη, Ἀπάτη.

Leucoium, *vernium*, Λευκόιον.

Lichen, *pulmonarius*, Φάσκος.

Lilium, *album*, Κρίνον.

Linum, *usitatissimum*, Λίνον.

Liquidambar, *stiraciflua*, Στύραξ.

Lolium, *temulentum*, Αἶρα.

Lonicera, Syriaca, Συκῆ Ἰ-
δαία.

Lotus, Melilotus, 3. Λωτός.

LUPINUS, Θίεμος.

LYCHNIS, Λυχνίς.

Lycium, Europæum, ῥάμνος,
Qu? *Rhamnus, Catharti-*
cus.

LYCOPERDON, Ἀσκίον.

Lycoperdon, bovista, Κράνιον.

Lygeum, spartum, Δινόσπαρτον.

M.

MALVA, Althæa, Μαλάχη.

Mangifera, Indica? Μεγαλό-
καρπὸν τι. Vid. *Musa*.

Marrubium, album, Πράσιον.

Marrubium, Pseudo-dictam-
nus, Ψευδοδίκταμνος.

MATRICARIA? Ἀνθιμίς.

Medica, sativa, Μηδική.

Mentha, communis? Μίνθα.

Mentha, Pulegium, Γλήχων,
βλήχων.

Menyanthes, trifoliata, Μη-
νιάνθης.

Menyanthes, Nymphæa, an
id.

Mercurialis, perennis, Φύλλον
τό.

Spec. 1. ἄρρηνόγονον.

2. Δηλύγονον.

Mespilus, Germanica, Μισπί-
λη. Vid. *Cratægus*.

MILIMUM, Paradoxum, Μίλι-
νον. Vid. *Panicum*.

Mimosa, myrrhifera. Bruce,
Append. Σμύρνη.

Mimosa, Nilotica, Ἀκανθός.

Mimosa, sensitiva, Ὕλημα
παθητικόν. *Mnasion, En-*
sete? Bruce. Μνάσιον.

Momordica, elaterium, Ἐλα-
τήριον.

Morus, nigra, Συκάμινος.

Musa, Paradisiaca? Μεγαλό-
καρπὸν τι.

Myrrifera, arbor, Σμύρνη. Vid.
Mimosa.

MYRISTICA, { Κώμαρες.
 { Κόμαρες.

Myrtus, commu- { Μυρρίνη.
nis, { Μύρτος.

N.

NARCISSUS, Νάρκισσος.

Narcissus, Pseudo-Narcissus,
Ἀνεμώνη λειμωνία.

Narcissus, Poeticus, Λίριον
ἔτερον.

Narcissus, minor, vel Bulboco-
dum? Βολβοκάδιον. Vid. *Bul-*
bocodium.

Nerium, Oleander? Εὐώνυμος.

Nymphæa, alba, Νυμφαία.

Nymphæa, Nelumbo, Idem.

Nymphæa, Lotus, 2. Λωτός.

O.

Ocymum, Basilicum, Ὀκίμνον.

Olea, Europæa, Ἐλαία.

Olea, Sylvestris, Κότινος.

ONAGRA? Οἰνοθήρα.

Ononis, Antiquorum, Ὀωνίς.

xlvjii CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

Onopordum, *Acanthium*, Λευ-
κάκανθα.

Ophrys, *nidus avis*, Βουκίρας.

ORCHIS, Ὀρχις.

Origanum, *Ægyptiacum*, Ψευ-
δοδίκταμνος.

Origanum, *Majorana*, Ὀρίγαν-
ος.

Var. 1. λευκή.

2. μέλαινα.

OROBANCHE? Αἰμάδωρον.

Orobis, Qu. an *Erv*, *Ervu-*
lia, L. Ὀροβός.

Oryza, *sativa*, Ὄρυζος.

P.

PALMÆ.

Phoenix, *Dactylifera*.

Cycas, *revoluta*, Κύκας.

Cocos, *nucifera*, Κουκιο-
φόρος.

Chamærops, Χαμαιρρῆ-
φύς.

PANICUM, Ἐλυμός.

Panicum, *Italicum*, Μέλιος, an
Miliun, *paradoxum*.

Pæonia, *nobilis*, Παιωνία.

Papaver, Μήκων.

Parietaria, *officinalis*? Περδί-
κιον. Vid. Chondrilla, *bul-*
bosa.

Papyrus, *Nilotica*, Πάπυρος.

Peucedanum, *officinale*, Πευ-
κίδανον.

PEZIZA, Πεζίς.

PHALLUS, *impudicus*, Αἰδοιοιδὺς
τί.

Phaseolus, *vulgaris*, Δόλιχος.

Phillyræa, *lati-* } Φίλλυρα.
folia, } Φιλλυρία.

PHLEUM? Ἄλωπέκουρος.

Phoenix, *Dactylifera*, Φοῖνιξ.

Var. Φ. Βασιλικός.

Φ. Βαθυλώνιος.

Φ. Κύπριος.

Φ. Αἰγύπτιος.

Phyllanthus, *Emblica*, Βάλα-
νος. Vid. Guilandine.

Physalis, *somnifera*, Σπέρχυνος
ύπνώτικος.

PICRIS, Πικρίς.

PINUS, Ἐλάτη, Πεύκη.

Pinus, *abies*, Ἐλάτη ἄρρηνη.

Pinus, *Picea*, Ἐ. Θήλεια.

Pinus, *Pinaster*, Πεύκη παρα-
λίας.

Pinus, *Cembra*, Π. Ἰδαία.

Pinus, *Pinea*, Π. κωνοφόρος.

Pinus, *Larix*, { Π. ἡμερίς.
Π. τὶ γένος.

Pinus, Π. φειροφόρος.

Pinus, *Sylvestris*, Π. ἀγρία.

Pinus, *Cedrus*, Ἰ. Κέδρος.

Piper, *nigrum*, Ἰ. Πέπτερις.

Pistacia, *Terebin-* } Τερέβινθος.
thus. } Τέρμινθος.

Pisum, *sativum*, Πίσος, Κύα-
μος.

Pisum, *Ochrus*, Ὀχρος.

Plantago, *major*, Ἀγρόγλωσσον.

Plantago, *Coronopus*, Κορωνό-
πους.

Plantago, *Cynops*, Κύνωψ. For-
san P. *Psyllium*.

Plantanus, *Orientalis*, Πλά-
τανος.

Ρολ? Πόα.
Polygonum, *Fagopyrum*, Μι-
λίας Σῖτος.

POLYPODIUM, Πολυπόδιον.
Populus, *nigra*, Αἴγιρος.
Populus, *alba*, Λεύκη.
Poterium, *Stæbe*? Στοιβή Φλί-
ως. Vid. *Centaurea*, *Stæbe*.

PRUNUS, Προυμένη.
Prunus, *Laurocerasus*? Δάφνη
ἀγρία. Vid. *Viburnum*, Τι-
nus.

Prunus, *Pādus*, Πάδος.
Prunus, *Cerasus*, Κέρασος.
Prunus, *Mahaleb*, Μακάθη?

PTERIS, Πτέρις.
Punica, *granata*, 'Ροιά.
Pyrus, *communis*, "Απιος.
Pyrus, *sylv. statu*, "Αχράς.
Pyrus, *sylv. culta*, "Οχνη.
Pyrus, *malus*, Μηλία.

Pyrus, *malus, sylv. statu*, Μη-
λία ἀγρία.

Pyrus, *Cydonia*, Κυδώνιος.

Pyrus, *Cydonia, sylv. statu*,
2. Στερούδιος.

Q.

Quercus, *Ro-* } Δρῦς ἡμερίς.
bur, } 'Ετυμόδρυς.

Quercus, *Ægilops*, 1. Αἰγί-
λωψ.

Quercus, *Esculus*, Φηγός.

Quercus, *Cerris*, "Οσπρις.

Quercus, *Ilex*, 'Αλίφλοιος?

Quercus, *Coccifera*, Πριῖνος.

Quercus, *Suber*, Φελλός, Φελ-
λόδρυς.

Quercus, *Ign.* Πλατύφυλλος.
Quercus, *incog.* Μύδιος.

R.

Raphanus, *sativus*, 'Ραφανίς.

Var. 'Ρ. Καρινθία.

'Ρ. Λεοθαλασσία.

'Ρ. Κλεωνία.

'Ρ. Βοιωτικά.

Rhamnus, *Catharticus*, 'Ράμ-
νος μέλαινα.

Rhamnus, *Alaternus*? 'Αφάρεκη.

Rhamnus, *Paliurus*, Παλίου-
ρος.

Rhamnus, *Spina Christi*, an
Id.?

Rheum, *Rhaponticum*, Θη-
σίον.

RHIZOPHORA? Συκῇ Ἰνδική?

Vid. *Ficus*, *Religiosa*.

Rhus, *Coriaria*, 'Ρούς.

Var. 'Ρ. ἄρρη.

'Ρ. Θήλεια.

Rhus, *Cotinus*, Κοκκυγρία.

Ribes, *Grossularia*, 1. Οἶσος.

Ricinus, *Palma Christi*, Κρό-
των.

Rosa, { 'Ρόδον.
 { 'Ροδωνιά.

Var. 'Ρ. πεντάφυλλον.

'Ρ. δικάφυλλον.

'Ρ. εἰκοσίφυλλον.

'Ρ. εκατοντόφυλλον.

Rosmarinus, *officinalis*, Λιβα-
νωτίς.

RUBUS, Βάτος.

Rubus, *fruticosus*, Β. ἑρθεφύης.

I CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI

- Rubus, *saxatilis*, Β. χαμαίε-
τος.
 Rubus, *Idæus*, Β. κυνόςσατος.
 Rubia, *tinctorum*, 'Ερυθρίδανον.
 Rumex, *acetosa*, Λάπαθος.
 Ruscus, *hyrophyllum*, Δάφνη,
'Αλεξανδρεία.
 Ruscus, *aculeatus*, Κεντρομυρ-
ρίνη.
 Ruta, *graveolens*, Πήγανον.
- S.
- Saccharum, *Ravennæ*, Σάρι-
τό.
 Salicornia, *fruticosa*, 'Αλιμον-
τό.
 SALIX, 'Ιτιά.
 Salix, *alba*, 'Ι. λευκή.
 Salix, *nigra*, 'Ι. μέλαινα.
 Salix, *Helix*, { 'Ελιξ.
'Ελίκη.
 Salix, *variegata*, Ι. ποικίλη.
 Salix, *viminalis*, 2. Όϊσος.
 Salvia, *horminum*, 'Ορμινον.
 Salvia, *hortensis*, Σφάκελος.
 Salvia, *officinalis*, 'Ελελίσφα-
κος.
 Salvia, *Sclarea*, 'Ορμινον ἄγριον.
 Sambucus, *nigra*, { 'Ακτη,
'Ακτεος.
 Santolina, *Rosmarinifolia*, 'Α-
ερότονον.
 Satureia, *hortensis*, Εὔζωμον.
 Satureia, *Thymbra*, Θύμβρα.
 SATYRIUM, 'Ελληβορίνη. Vid.
 Serapias.
 Scandix, *Pecten*, Σκάνδιξ.
- Schoenus, *mariscus*, Σχοῖνος.
 Schoenus, *mucronatus* ? Με-
λάγχρανις.
 Scilla, *uniflora*, Βολβίνη ?
 Scilla, *maritima*, Σκύλλα.
 Scilla, *Italica*, Σ. 'Επιμενιδεία.
 Scirpus, *holoschænus*, 'Ολόσχοι-
νος.
 Scolymus, *Hispanicus*, Σκόλυ-
μος.
 Secale, *Cereale*, Βρόμος.
 SELINUM, Σέλινον. Vid. A-
pium, *petoselinum*.
 Sempervivum, 'Αεζων.
 Serapias, *Helleborine*, 'Ελλι-
βορίνη. Vid. Satyrium.
 Serratula, *arvensis*, 'Ακ. Κιό-
νωθος.
 Sesamum, *Orientele*, Σήσα-
μον.
 SESELI, Θαψία. Vid. Thap-
sia.
 Sinapi, *nigrum*, Νάπυ.
 SISYMBRIUM, Σισύμβριον.
 Sisymbrium, *Nasturtium*, Κάρ-
δαμος.
 Smilax, *aspera*, Ι. Σμίλαξ.
 Smyrnum, *olusatrum*, 'Ισπο-
σίλινον.
 Solanum, *melongena*, vel Phy-
salis, *Atropa*, Στεφύχνος ἡμε-
ρος.
 Sonchus, *asper*, 'Ανδρουαλία.
 Vid. Andryala.
 Sonchus, *oleraceus*, Σόγχος.
 Sorbus, *domestica*, Οὔη.
 v. ἄγρία.
 v. ἡμέρη.

Sparganium, Βούτομος. Vid.
Butomus.

SPIRÆA ? Σπειραία.

T.

Tamarindus, Indica, 2. Κερ-
νία ?

Tamarix, Gallica, Μυρίκη.

Taxus, baccata, Μίλος.

Teucrium, Chamædrys, Χα-
μαΐδρυς.

Teucrium, Creticum, Πόλιον.

THAPSIA, v. Seseli, Θαψία.

Thapsia, Asclepium, Ἀσκλη-
πίας.

THYMBA, v. Satureia, Θύμ-
ερα.

Thymus, vulgaris, Θυμός.

Thymus, serpyllum, Ἐρπύλλος.

Thymus, mastichina ? Ἐνθαύ-
σικον.

Thuja, arhylla, Θυία.

Thurifera, arbor ? Λιβανός. V.
Amyris.

Tilia, Europæa, Φιλύρα.

Tordillium, officinale, Σίσελι.

TORMENTILLA, } Πενταπέτης.
fors. Potentil- } Πεντάφυλ-
la recta. } λον.

Tragopogon, Orientale, Τρα-
γοπάγων.

Trapa, natans, 2. Τρίβολος.

Tribulus, terrestris, 1. Τρίβο-
λος.

Trigonella, polycerata, Τύλη ?

TRITICUM, æstivum, Πυρρός,
Σίτος.

Var. Π. Ἀλεξανδρείας.

Π. Ἀσσύριος.

Π. Καρχηωδίας.

Π. Ποντικός.

Π. Αἰγυπτικός.

Π. Θρακικός.

Π. Λιβυκός.

Π. Σικελικός.

Triticum, monoccum, Ζειά.

Triticum, Spelta Τίφη.

Typha, latifolia, Τύφη.

U.

ULEX ? Vid. Genista, Lusita-
nica, Σκορπός.

Ulmus, Πτελία.

Ulmus, var. Ὀρειπτελία.

Ulva, Lactuca ? Φῦκος Θριδα-
κίνη.

V.

Vaccinium, Vitis Idæa, Ἀμ-
πιλος Ἰδαία.

Verbascum, plicatum, Φλόμος
λεύκη.

Verbascum, sinuatum, Φλ.
μέλαινα.

VERBASCUM ? Θρυαλλίς.

Veronica, Chamædrys ? Χα-
μαΐδρυς. Vid. Teucrium.

Viburnum, Opulus, Θραύπαλος.

Viburnum, Lantana ? Δάφνη
ἀγρία.

Viburnum, Tinus ? An Idem.

Vicia, cracca ? Ἀρακός.

Vicia, Faba, an Pisum, Κύα-
μος.

Vinea, pervinea, Χαμαιδάφνη.

lii CATALOGUS PLANTARUM THEOPHRASTI.

Viola, <i>odorata</i> , "Ιον. μέλαν, var. a Linn. λευκόν.	"Α. μανόμενα. Vitis, <i>Indica</i> , "Αμπιλος ἀγρία.
Viscum, <i>album</i> , "Ιξία.	Z.
Vitex, <i>agnus castus</i> , "Αγνος.	
Vitis, <i>vinifera</i> , "Αμπιλος. Var. "Α. καπνία. "Α. λευκομφαλία.	Zostera, <i>marina</i> , Ήράσον πον- τίων.

CORRIGENDA.

- P. xxviii. Post *Βάλανος*, *Guilandina*, *Bonduc* add. vid. *Phyllanthus*, *emblica*.
P. xxxi. Lege 3. Κίδρος Λυκία, *Juniperus*, *Lycia*.
P. xxxii. Lege 1. Κύτισος δεινδρώδης,
Ibid. *Λίβανος* del. *Juniperus*, *Thurifera* ?

LECTORI.

PERACTA Editione THEOPHRASTI Historiæ Plantarum usque ad cap. 12. libri ix. Curtii Sprengel Historiam Rei Herbariæ, Lut. Par. MDCCCVIII. benignissime mecum communicavit vir clarissimus, scientiarum omnium fautor eximius, Soc. Reg. Lond. Præses; quod opus, a me diu desideratum, flagrante magis indies bello, pæne desperatum erat. In eruen-
dis et distribuendis plantis a Philosopho, Botanicorum vere parente, memoratis, felici sudavit vir ille egregius successu; ita ut species circiter CCCLVII accurate discreverit, ceteris numero fere totidem silentio præteritis. Nupera tamen et accuratior plantarum THEOPHRASTI recensio, edita jam prima hujus operis parte, facta, plures eousque ignotas, monstravit, ut et nominibus quasdam ambiguis latentes, aliqua ex parte illustravit; ita enim se rem habere cel. Sprengel ipse fatetur. “No-
“mina ipsa ambigua sunt, nec certis legibus
“definita, ipse enim (Theophrastus) Hist. Pl.
“iv. 11. quædam προσαγορεύεσθαι ἄλλοις ὀνόμασι,

“ ἐτέρῳδι φυόμενα,” ait: “ necnon Ἀράκην, modo
 “ *Leontodon Taraxicum*, modo *Lathyrum A-*
 “ *phacam*: Ἀπαρίνην modo *Galium*, *Aparinen*,
 “ modo *Aretium*, *Lappam*, nominari: Τξιθόλου
 “ quoque tria diversa genera occurrere; Ἀν-
 “ δράχνης duo; utpote et Σκορπίου.” Tom. i.
 p. 75.

Plantarum harum nomina subjicio, ut cum Catalogo partis primæ conferantur, additis quoque Sprengelianis, quoties diversæ sint; notulis ad calcem, ubi minus placeant. Meminerit tamen Lector curas meas præcipue adhuc versari in emendando textu THEOPHRASTI, atque ideo plantas non tam, ut omni ex parte perspectas, sisto, quam ut continua observatione, in solo cujusque natali habita, adhuc clarius eluceant, admissis libenter hunc ad finem omnibus omnium conjecturis. Sprengelio omnino assentior, “ Omnem plantarum a
 “ scriptoribus seriorum sæculorum cognitio-
 “ nem, a THEOPHRASTO et DIOSCORIDE
 “ proficisci debere.” Quantopere ergo dolendum est, nomina in eorum scriptis occurrentia plantarum, de quibus adhuc parum constat, alienis prorsus, imo novi orbis indigenis temere imposita esse. Parvi quidem momenti est, neque impedimento habendum, quod genera, vel species ita denominatæ, frustra a Botanicis antiquioribus tentata sint: Græcarum enim

litterarum indies crescente studio, vix dubitandum est, quin voces technicæ (si ita dicam), et loquutiones difficiliores, ad rem herbariam pertinentes, textus emendationem ipsa adjuvante natura, quotidie expeditiores et planiores fierent.

PLANTÆ OMISSÆ,
IN CATALOGO PARTIS PRIMÆ,
VEL EMENDATÆ.

CUM NOTIS.

A.

Ἀφραγίνη. Vid. Ἀτραγίνη.

Αἰγίλωψ. *Avena, fatua*. Cat. N. B. Αἰγίλωσσα nomen hodiernum *Panici repentis*. Videndum tamen an segetes infestat.

Ἀκανθα Αἰγυπτία. An pro 2. Ἀκάνθη? Vid. infra.

Ἀκανθα Ἀραβική. Vid. Ἀκ. διψάς.

Ἀκανθα διψάς. Nullibi inter synonyma. In calidis regionibus Syriæ et Arabiæ spinosissima *Echinopis* occurrit species, in arena mobili in Deserto Kahiræ. Vid. Forskål. Ægypt. Hodie ut Ἀκανθα, sub nomine Καθάρ Ἀγκαθο.

4. Ἀκανθα Ἰνδική. Syn. Ἀτρακτυλίδος, ix. 1.

Ἀκάνθη ἢ Ἐρπακάνθη. Vid. 2. Ἀκανθος, i. 19.

1. Ἀκανθος μέλαινα. *Acacia, Arabica*.

2. { Ἀκανθος. } *Acanthus*, L. vel { Ἐρπακάνθος, }
{ Ἀκάνθη. } radice repente, i. 16. ix. 21.

1. Ἀκανος. i. 4, 9, 13. *Onopordum, Acanthium*.

2. Ἀκανος, ix. 1. Syn. Χαμαιλιόντος λεύκου, *Carlinæ*.

2. Ἀλθαία ἀγρία, ix. 17. Species *φαρμακώδης*.

Ἀλωπέκουρος. *Phalaris, Paradoxa*. Flor. Græc. Sin vero ex icone judicandum sit, *Phleum, crinitum*, ibid.

Ἀνθελσκοος. Omiss. *Caucalis, Anthriscus*, L.

2. Ἀνδράχνη. *Portulacca, oleracea*.

Ἀπαργία. Omiss. Pl. affinis *Scabiosæ*? vii. 9.

lviii PLANTÆ OMISSÆ, VEL EMENDATÆ,

2. Ἀραρίνη. *Arctium*, *Lappa*. N. B. 1. Ἀπ. *Galium*, *Aparine*, non *verrucosum*.
 2. Ἄρον. An *Arum*, *Colocasia*? N. B. *Radix edulis*, vii. 12.
 Ἀρνόγλωσσον. *Plantago*, *major*. Cat. Rectius *Pl. minor*, cujus vires ad saginanda pecora notæ, ut nomen hodiernum indicat Βουτυρόχορτον.
 1. { Ἀσπάλαξ. } Omiss. N. B. Forsan *Darsisahan* Ægypt.
 { Ἀσπάλαθος. } radice grandi fusiformi, luteo: inter odoriferas. Prosp. Alp. Ægypt. p. 296. Hab. ad portum Frascchia. Forsan *Pancratium*. Vid. not. p. 416.
 2. Ἀσπάλαξ. *Genista*, *Scorpius*? N. B. *Spartium*, *villosum*. Fl. Græc.
 1. Ἀτρακτυλῖς. *Carlina*, *corymbosa*.
 2. Ἀτρακτυλῖς. *Carthamus*, *Lanatus*.
 Ἀλλήτικος. Spec. Κάλάμου. *Arundo*, *Donax*.

B.

- Βουμेलία. Vid. Cat. N. B. *Sibthorpius* solummodo enumerat *Μελίαν*, *Fraxinum*, *ornum*, ut Græciæ indigenum; alibi tamen in Oriente, si *Theophrasti* fides, *Fr. excelsior* L. reperitur; sc. ad ripas Nili, p. 172.
 Βλίτον. Leg. *Amaranthus*, *Blitum*.
 Βομβυκία. *Bambusa*, *arundinacea*.
 Βρύορος. Pro *Θρύορος*, ix. 13. Syn. Στερύχνου μανίκου.

Γ.

- Γογγυλῖς ἀγρία. *Raphanus*, *Raphanistrum*, vii. 8.

Δ.

- Δάφνη. Varietates occurrunt Δ. 1. πλατυφύλλου, 2. λεπτοφύλλου.
 Διδς ἄνθος. *Agrostemma*, *Flos Jovis*; constat ex hodierno nomine Κοκκολι, quod adhuc apud nos obtinet: sc. "Cockle."
 Δρυπίς. *Drypis*, *spinosa*.

E.

2. { Ἐξίνη. } Spec. Indica. ANTHYLLIS.
 { Ἐξινος. }
 1. Ἐλάτη ἄρρην, *Pinus Abies*.

2. Ἑλάτη Σήλεια. *Pinus Picea*. N. B. Optime discriminantur, iii. 8.

Ἑλαιώδες τι οὐ συνάπτον τῇ γῇ, iv. 9. *Stratiotes*?

Ἑλελίσφακος. *Salvia, triloba*. Fl. Græc.

1. Ἑλλείθορος μίλας. *Helleborus Orientalis* niger, Tournefortii *Annal. du Mus. t. velin. xi. 178.*

2. Ἑλλείθορος λευκός. Varietas ejusdem, Tournefort. *ibid.* N. B. Prioris varietates ad medicos usus, 1. Πόντικος, 2. Ἑλεάτης, 3. Μασσαλιώτης.

Ἐπίγειος. Κάλαμος, *Arundo, Epigeios*.

Ἐΰζωμον. Corrige ex Plinio; *Brassica, Eruca*. De usu ejus vid. Plin.

Ἐφήμερον ῥίζιον. *Colchici, Lethalis*, species, ix. 21.

Z.

Ζευγίτης. Κάλαμος. *Arundo, Donax*.

H.

Ἡδύσμος. *Mentha, gentilis*.

Ἡλόν. *Fungus arboreus, vel Peziza*, iv. 15.

Ἡμερόκαλλεις. *Hemerocallis*, retento nomine, L. sed plures dantur ephemeri flores. Plinius interpretatur, unius diei pulchritudo. Descriptio nulla.

Ἡρακλεῖον. Πάναξ et Μήκων vid.

Ἡρίγγιον. *Eryngium, campestre*?

Θ.

Θηλύφονον. *Doronicum, Scorpioides*.

Θύμβρα. *Thymbra, capitata*. Nomen restat hodie, Ἀθρομέζα Forskål.

1. Θύμος. Cat. Θύμος μίλας.

2. Θύμος λευκός. *Thymus, Serpyllum*.

3. Θύμος λιθοειδής.

I.

1. Ἴππομανές, Τιθύμαλλον dict. N. B. Apud Ger. em. planta hæc vel Stramonio, vel Papaveri spinoso, referenda. N. B. Longe alia Plinii mens de Hippomane crescente in fronte pulli eqüini.

IX PLANTÆ OMISSÆ, VEL EMENDATÆ,

2. Ἰππομανὲς φυτὸν παρ' Ἀρκάσι. Theocr. Idyll. ii. 48. Anguil-
lara, 233—234.

Ἰρις καλαμῶδης. An Ixia?

1. Ἰωνία ἡμερίς, ἥ μέλαινα. *Viola odorata*.

2. Ἰωνίῳ ἀγρία. *Viola, canina*, vii. 7.

K.

Κάλαμος. *Arundo*. N. B. Vid. spec. Cat. Lat. p. xlii.

Κάλαμος εὖσμος. *Acorus, Calamus*. N. B. *Junco magis* aff.

1. Κασία. *Laurus, Cassia*.

2. Κασία. *Cassia fistula*, ix. 4.

Καυκαλὶς. *Tordylium, officinale*. Hodie *Καυκαλίδα*, Flor. Gr.

Κίγχερος. *Panicum*. Vid. not. lib. viii.

Κίδρεος Φοινίκη, ix. 2. N. B. Syn. 1. Κίδρου Cat.

2. Κινταύριον. ἐν Ἑλαίᾳ, iii. 3.

3. Κινταύριον. Πάναξ.

Κιράς. Nomen familiare radicis ῥαφ. ἀγρίου, ix. 7.

Κίρασος. *Prunus, Cerasus*. Var. λ. Pr. *Duracina* dict.

3. Κερωνία. *Cassia, fistula*, iv. 2. Vid. Κασία.

1. Κίστος ἄρρη. *Cistus, Creticus*.

2. Κίστος θήλια. *Cistus, salicifolius*.

Κιννάμωμος. *Laurus, Cinnamomus*, ex insula Tapobrana. An-
tiquitus nota.

2. Κιχωρίον ἄγριον, ix. 14.

Κλύμινον. Vid. not. p. 417.

1. Κνίκος. Χαλκεῖος, an ex colore floris? vi. 4.

2. Κνίκος ἄγριος εὐθύκαυλος. *Carthamus, arborescens*.

3. Κνίκος δασεῖα. *Carduus, mollis*.

4. Κνίκος ἡμερεα. *Carthamus, tinctorius*.

Κοκκυμηλία. *Prunus, domestica*, L. Var. δ. P. *Juliana*, vice *Da-*
masцена. N. B. Nomen hodiernum Pr. *insititiæ*, Δαμασκήνια.

Vid. Flor. Græc. Sed certe sapor Pr. *insititiæ* minime cum
domestica comparand. Consule Bauhinum super Pruno.

N. B. Plin. ait Catoni genus *Prunus* ignotum esse, xv. 13.

1. Κόνυζα. *Conyza, saxatilis*.

2. Κόνυζα. *Inula, helenium*.

Κριθάγιος Πυρός. *Triticum aristatum*, p. 325. Σιτάγιος, *muticum*.

1. Κρόκος ἑὸςμος, i. e. stigma, ut videtur, non corolla. Crocus, *sativus*. Forsan Crocus, *aureus*. Flor. Gr. Vid. varietates α. ἑὸςμος, β. ὄρεινος, vii. 8.
2. Κρόκος ἡμερος. Crocus, *vernus*. Var. α. ξανθώδεις, β. λευκός.
2. Κυδάνιος. Syn. Στρουθίου. Vid. ii. 3.
2. Κύπειρος. Lacus Orchomeni, an species diversa, an syn. Acori, Cat. ix. 7.

Λ.

1. Λάπαθος. Rumex, *Patientia*, vel species affinis. N. B. Nomen hodiernum λάπαθο, ut et 2. Λαπάθου, ἐξύλιδα.
- Λειμώνιος. Σκολύμου nomen? vi. 4.
1. Λίριον. Lilium, *candidum*.
2. Λίριον πορφυροῦν. Lilium, *bulbiferum*. Var. δ.
- Λίβανος. } Amyris, *Gileadensis*, L. Balsamus *olibanum*
- Λιβανώτου δένδρον. } nobis. Vid. not. p. 415.
1. Λιβανωτίς. Hodie Δενδρολίβανον.
- Λιμνωδές τι. Hottonia, *palustris*. Στρατιώτης χιλιόφυλλος, Diosc. iv. 103. p. 174.

Μ.

- Μαδωνία. Syn. Νυμφαία, ix. 15. Nomen Ægyptiacum.
1. Μαλάχη, i. 10. Lavatera, *arbores*.
 2. Μαλάχη, vii. 7. flore luteo. Malva, *tomentosa*.
 3. Μαλάχη ἀγρία φαρμακώδεις. Ign. ix. 17.
- Μεγαλόκαρπὸν τι. Forsan Mangifera, *Indica*. 'Εξ 'Ινδικῆς χώρας, iv. 5.
- Μελάγκρανις. Schoenus, *nigricans*.
1. Μισπίλη ἀνθήδων. Mespilus, *Germanica*.
 2. Μισπίλη ἀνθηδοιοιδής. Mespilus, var. β.
 3. Μισπίλη σιτάνιος. Mespilus, *Cotoneaster*.
 1. Μήκων Κιράστις. Chelidonium, *corniculatum*.
 2. Μήκων 'Ροιάς. Papaver, *Rhæus*.
 3. Μήκων 'Ηράκλεια. Centaurea?
- Μηκώνιον. An Tithymalus, ix. 8. vel syn. Μήκωνος? N. B. Succus Μήκωνος cum succo Tithymali et aliis venenosis mixtus.
- Μύκης. Agaricus, *campestris*.

N.

Νάρδος. Apud nos falso "spikenard," quasi ex spica, non radice, *νάρδου πισπίκης* Nov. Test. ex voce Syriaca præstantiam notante. Schleusner. Accurata descriptio occurrit Act. Reg. Lond. item in cel. opere Gallico Jardin de Cels dict. sub nomine Andropogon, *Schœnanthus*.

Ναρθηκῦα. *Ferula, meiodes*.

Νηρίς. Vid. *Ναῖρος*. Forsan syn. *Νάρδου*.

Νάρκισσος, ἢ Δείριον, vi. 6. *Narcissus, Orientalis*.

O.

Οινάνθη. *Oenanthe, pimpinelloides*. Notand. an adsit odor vini.

2. Οἶσος. Videndum an genus *Ribes* in calidioribus montanis reperiatur.

1. Ὀρίγανον λευκόν. *Origanum, Creticum*.

2. Ὀρίγανον μέλαν. *Origanum, Heracleoticum*.

Ὀρχίς. *Orchis, mascula*. N. B. Ἀρχήν et Θήλειαν apud Theophr. de bulbo majore et minore ejusdem plantæ; non, ut Linn. Sp. Pl. species diversæ.

Οὔνη. Nunc *Pyrus, Sorbus* audit. Hodie Σουρβία, unde *Sorbus* Lat.

Οὔιγγος. *Arabis, hypogæa*.

Π.

Παλίουρος. *Zizyphus, Paliurus*. Hod. Παλίουρο.

1. Πάναξ Ἀσκληπίας, ἢ Ἀσκληπείον. *Thapsia, Asclepium*.

2. Πάναξ Ἡρακλείον. *Heracleum, Panacea*.

3. Πάναξ Χειρωνσίον. *Pastinaca, Oporanax*.

Παρθένιον. *Matricaria, parthenium*.

Πεύκης τὸ γένος. Φυλλοβαλοῦν, P. *Larix*, cujus syn. Π. ἡμερίς, Π. φθειροφόρος?

Πικρίς. *Picris, echiioides*.

Πόθος Ἀμάρακος. *Lychnis, Chalcedonica*.

Πολυάκανθος. *Carduus, acanthoides*, capitulis congestis. Hall. Helvet.

1. Πράσιον ποώδες. *Marrubium peregrinum*, colore glauco. Bauhin. An *Mar. vulgare*.

2. Πράσιον αὐχμῶδες. Mar. *Africanum*.

Πυρρός. Distinctio sumitur inter aristatas et muticas species,

1. Π. κριθάνιον, p. 325. 2. Π. σιτάνιον, *ibid*.

2. Πυρρός Ἰνδική. Forsan *Milium, arundinaceum*.

‘P.

2. ῥάφανος. ἄγριος, vel ὄρεινος. Vid. not. ix. 14.

3. ῥάφανος. Cochlearia, *armoracea*.

ῥιζίον ἐφήμερον. Colchici lethale genus ad ripas Tanaidos fluvii.

Species non descripta.

Σ.

Σκάνδιξ. Hodie Σκανδύκι. Scandix, *cerefolium*, Diosc. ii. 168.

Σκολυμῶδης τις μάνικος, ix. 13. ign.

1. Σκορπίος. Genista, *Lusitanica*.

2. Σκορπίος. Spartium, *Scorpius*, vi. 1—3.

3. Σκορπίος. Radice contorta φαρμακῶδης, ix. 14. ign.

Σμίλαξ. Hodie Σμιλαγγα.

Σμύρνα. Vid. not. ix. 4.

Σόγχος. Hodie Σοχο.

Σταφυλὴ ἀγρία. Syn. Ἄμπ. ἀγρία, vi. 8. an Labrusea? Virg.

Delphinium, *staphylina agria*, L.

1. Στερούθιος, an Στερουθός. Dipsacus, *Fullonum*, vi. 4. Capitulis hujusce ὀδόνια λευκαίνονται, ix. 14. Forsan legend. Στερουθός.

2. Στερούθιος. Pyrus Cydonca sylv. statu, vel varietas α. ii. 3.

3. Στερούθιος. Lonicera, *Perclymenum*, vi. 8. Vid. Athen.

Στύραξ. StyraX, *officinale*. Hodie Στουρακι.

1. Συκῇ Ἰνδική, i. 10. Rhizophora, *Mangle*, L.

2. Συκῇ Ἰνδική, iv. 5. Ficus, *Religiosa*.

3. Συκῇ Ἰθαῖα. Si Clusio fides, Mesp. Amelanchier. Sprengel.

R. H. 99.

Σφάκιλος. Salvia, *Cretica*.

1. Σχοῖνος ὀξύς. Schoenus, *mucronatus*.

2. Σχοῖνος μελάγκρανς. Schoenus, *nigricans*.

3. Σχοῖνος ὀλοσχοῖνος. Scirpus, *Holoschaenus*.

T.

Τίφυν. *Tussilago, farfara.*

3. Τρίβολος. *Egonia, Cretica.*

Τύλη. *Trigōnella, fœnum Græcum.* Hodie Τήλι.

Υ.

Υποχοιρίς. *Hyoseris.*

Υπόφαις, ix. 17. Ign. an Υποφίως.

Φ.

Φιλύρα. Nomen hodie Φιλυρία.

2. Φλίως. *Arundo, calamogrostis.*

2. Φλόγγμον. *Lilium, bulbiferum.* Var. β. vel δ.

X.

Χαμαίβατος. *Rubus, cæsius.*

Χαρακίας Κάλαμος. *Arundo phragmitis.* Species Καλάμῃ omit-
tuntur in Cat. Græco-Latino. Vid. *Arundo* 1. p. xlii.

PLANTÆ SPRENGELIANÆ,
QUARUM
NOMENCLATURA A NOSTRIS DIVERSA:
CUM NOTIS.

A.

- "Αγρωστις. *Triticum, repens.*
2. "Ακανθος λευκή. *Acacia, Senegal.*
3. "Ακανθος ἔξ' Ἀγίας χώρας. *Acacia, Catechu.*
'Ανιμώνη ἕτιρα. *Anemone, coronaria?*
'Ανθῆδων. Vid. Μίσπιλος. *Pyrus, torminalis, sp.*

B.

- Βάλανος ἡ. *Hyperanthera, Moringa.*
Βόλκος ἐφήμερος, ix. 16. *Colchicum, autumnale.*
Βόλκος ἐριόφορος. *Crinum, Asiaticum.* Vid. not. p. 318.
Βούτομος. *Butomus, umbellatus.*
Βρόμος. *Secale, Cereale.* Vid. not. p. 358.

Γ.

- Γλῆνος. *Acer campestre.* Syn. Σφινδάμνον.

Δ.

- Δαῦκος δαφνοειδής. *Athamanta, Cretensis.*
Δάφνη ἑλαιώδης. *Daphne, sericea.*
Δάφνη ποντία. F. *tamariscifolius.* Foliis 'Αγίας? sp.
2. Δίκταμος ἕτιρος. *Origanum, Tournefortii.*
Δεῦς ποντία. F. *membranifolius, sp.*

E.

- Ἑλαΐάγνος. *Salix, Babylonica.*
 Ἑλενίον. *Teucrium, Creticum.*
 Ἑλίχρυσον. *Graphalium, Stæchas.*
 Ἑλλίβορος λευκή. *Veratrum, album.* Vid. not. p. 422.
 Ἐπίπετρον. *Sedum, anacampseros.*
 Ἐρύσιμον. *Alyssum, sativum.* Vid. not. p. 354.
 Εὐώνυμος. *Euonymus, Europæus.* Vid. not. p. 144.

H.

- Ἡμερῖς δρεῦς. *Quercus, ballota.* Vid. not. p. 138.
 Ἡμερόκαλλις. *Pancratium, maritimum.*
 Ἡρίγγιον. *Eryngium, planum.*

Θ.

- Θαψία. *Thapsia, Asclepium.* Vid. not. p. 416, 418.
 Θηλυγόνον φύλλον. *Thelygonum, Cynocrambe.*
 Θηλύφονον Σκορπίος. 2. *Doronicum, Scorpioides.*
 Θραύπαλος. *Ruscus, racemosus.*
 2. Θύμος μέλας. *Satureia, capitata.*

I.

- Ἴρις καλαμώδης, vii. 12. *Iris, graminea.*
 Ἴπνόν. *Hippuris, vulgaris.*
 Ἴψος. *Pyrus, Cretica.*

K.

- Καλαμίνθη. *Melissa, Cretica, sp.*
 Κίγχρος. *Panicum, Italicum.* Vid. not. p. 355.
 Κεδρεῖς. *Juniperus, nana.*
 Κήλαστρος. *Ligustrum, vulgare.*
 Κλήθεα. *Alnus, oblongata.* Willd. sp.
 Κοκκυμήλεια. *Cordia, Sebestena.* Vid. not. p. 203.
 Κολοκύνθη. *Cucumis, sativa.*

1. Κολουτία περι Δίπαραν. *Coloutea, cruenta*, sp.
2. Κολουτία τῆς Ἰδης. *Pyrus, Cretica*. Vid. "Ἱψος.
Κόρχορος. *Corchorus, olitorius*.
Κουκίόφορος. *Cocos, nucifera*. Vid. not. p. 203.
Κράνιον. *Tuber, cibarium*.
Κράταιγος. *Cratægus, Azerola*.
Κρίνον διάνθες. *Narcissus, Calathinus*.
Κρίνου ἁμόιος. *Asclepias, procera*, iv. 9.
Κύπειρος ἕτερος. *Cyperus, comosus*. Flor. Gr.
Κύαμος. *Nelumbium, speciosum*.

Λ.

- Λακάθη. *Phillyrea, latifolia*.
Λείριον πορφυροῦν. *Erythronium, Dens Canis*. Vid. not. p. 270.
Λευκάκανθα. *Carduus, leucographus*.
Λινόσπαρτον. *Stipa, tenacissima*.

Μ.

2. Μαγυδαρίς. *Laserpitium*. Vid. not. p. 267.
Μάραθρον Ποντίον. *F. fœniculaceus*.
Μέλινον. *Panicum, Miliaceum*. Vid. not. p. 355.
Μνάσιον. *Cyperus, esculentus*.
Μῶλυ. *Allium, nigrum*.

Ν.

- Νυμφαία. *Nymphæa, lutea*, sp.

Ο.

- Οἰνοθήρα. *Epilobium, Alpestre*.
2. Οἶσος. *Lycium, barbarum*.
Ὀλόσχοινος. *Cladium, Germanicum*. Schrader.
Ὀλυρα. *Triticum, Spelta*. Vid. not. p.
Ὀξύη ἀγρία. *Quercus, cerris*.
Ὀρσοσίλινον. *Laserpitium, formosum*, sp.
Ὀρσοάγχη. *Cuscuta, Europæa*.
Ὀρβος. *Ervilia, Ervum*. Vid. not. p. 354.
Ὀστρέα. *Ostrya, vulgaris*.

Π.

- Πάναξ Ἀσκληπείον. *Laserpitium, hirsutum*, sp.
 Πάναξ Ἡρακλείον. *Pastinaca, Oropanax*, sp.
 Πάναξ Χειρώνειον. *Laserpitium, latifolium*, sp.
 Περδίκιον. *Polygonum, viviparum*, vel *divaricatum*.
 Περσέα. *Cordia, Myxa*.
 Πεύκη Ἰδαία. *Pinus, maritima*, sp.
 Πεύκη παραλία. *Pinus, Halepensis*, sp.
 Πίτυς, iii. 8. *Pinus, Larix*.
 Πλατύφυλλος. *Quercus, Tournefortii*.
 1. Πράσον πόντιον, vel Ζωστήρ. *Fucus, bulbosus*, sp.
 2. Πράσον πόντιον, vel Ζωστήρ. *Fucus, saccharinus*.
 Πρινος. *Quercus, coccifera*.
 Πτέρνιζ. *Acarna, cancellata* ?

‘Ρ.

1. Ῥάμνος μίλας. *Rhamnus, Lycioides*, sp.
 2. Ῥάμνος λευκός. *Zizyphus, vulgaris*, sp.
 Ῥόδου ἄνθι δένδρον. *Rhododendrum, Ponticum*.

Σ.

- Σαρί. *Cyperus, fastigiatus*.
 Σίδη. *Nymphæa, alba*.
 Σικύα. *Cucurbita, Pepo*.
 Σίκυος. *Cucumis, Melo*.
 Σίλφιον. *Ferula, Tingitana*.
 Σισύμβριον. *Mentha, sylvestris*.
 Σκολοπένδριον. *Scolopendrium, officinale*.
 Σκόλυμος. *Scolymus, maculatus*.
 2. Σμίλαξ. *Quercus, faginea*. Desfont.
 Σόγχος. *Sonchus, maritimus*.
 Σποδίας. *Prunus, insititia*.
 Στελίφουρος. *Secale, villosum*.
 Στιλίσ. *Loranthus, Europæus*. De Caus. Pl.
 Σπρουθιό-φυλλον δένδρ. *Musa, Paradisiaca*.

Συκῇ Ἰδαία. *Pyrus, Amelanchier* ? Vid. not. p. 143.

Συκῇ ποντία. *Fucus, turbinatus*, sp.

Σφίνδαμνος. *Acer, Pseudoplatanus*, sp.

T.

Τιθύμαλλος ἄρρη. *Euphorbia, Orientalis*.

Τίφη. *Secale, Cereale*. Vid. not. p. 351.

Τραγάκανθα. *Astragalus, Creticus*.

2. Τρίβολος, iv. 11. *Potamogeton, serratus*.

Υ.

Ὑλημα παθήτικον. *Mimosa, polyacantha*. “Ergette” Brucei
Append.

Ὑποχοιρίς. *Hyoseris, lucida*, sp.

Φ.

Φάκος Ἰνδική. *Dolichos, Cattang*, iv. 5.

Φλείως vel Φλίως. *Arundo, ampeiodesmus*. Cyrilli Neapol.

Φλόγιμον. *Lilium, Chalcedonicum*. Vid. not. p. 270.

Φλόμος μίλαινα. *Verbascum, nigrum*, sp.

Φοῖνιξ. *Phoenix, dactylifera*.

Φοῖνιξ ποντίος. *Fucus, Palmatus*, sp.

Φύκος βαπτικόν. *Fucus, cartilagineus*.

X.

Χαμαιλίων μίλας. *Brotera, corymbosa*.

NOTÆ

IN PLANTAS SPRENGELIANAS.

ἈΓΡΩΣΤΙΣ. Theophrastus ait, radicem ἀγρωστίδος nodosam, p. 19. validam, p. 21. δυσόλεθρον, p. 181. esse: characteres magis proprii Tritici *repentis* quam Agrostidis, etsi spec. A. *stolonifera* dicta, maxime sit peculiaris.

Βόλβος ἐφήμερος. Theophr. alibi ῥιζίον ἐφήμερον describit. Ita dict. quia infra dici spatium interimit: prope Tanaim nasci ait: certe divers. a Colch. *autumnali*.

Βούτομος. N. B. Fructus vocatur μίλας· παραπλήσιον τῷ τῆς Σίδης, i. e. globosus, p. 180. N. B. Sparganii char. evidens.

Δαύκος δαφνοίδης. Error respectu vocis Græcæ notandus, quæ non forma, sed colore refert Laurinum folium.

Δάφνη ἰλαίας φύλλω. Prope Lacum Orchomeni. N. B. Certe videtur Myricæ species.

Δρῦς ποντία. Haud leviter rejicienda antiquorum opinio, apud quos F. *serratus* et *vesiculosus*, ut Quercus *marinæ* species enumerantur.

Ἐλίχρυσον. In textu Ἐλιόχρυσον. Sed libens assentior emendationi Auctoris.

Ἐπίπετρον. Ex parvitate floris Alchemillam nominavi.

Ἐρύσιμον. N. B. Inter Alyssa Linn. Willd. A. *sativum* non occurrit.

Ἡμεροκαλλίς. Ita secund. Clusium, sed Linn. assentior. Vid. not. p. 266.

Θηλυγόνον. Plantæ Theophrasti Θηλυγόνον et Ἀρρηνόγονον varietates Mercurialis, *perennis*, L. Spec. Pl. 1411. Cynocrambi Camerar. et Ger. em. 332.

Θραύπαλος. Communi assensu Viburnum, *opulus*, L. sed nulla descriptio apud auct.

"Ιρις καλαμώδης, p. 302. An *Iris juncea*, vel *Ixiæ* sp.

"Ιψος. Semel occurrit, ut ὀψιβλαστότατος, p. 89. Alp. Exot. c. 2. citatur ab auctore.

Κεδρίς. } Recte.
Κεδρία. }

Κήλαστρος. Arbor mediæ magn. ut videtur: non frutex. Recte apud Linn. Vid. Cat.

Κοκκυμηλία. An *Cordia myxa*, vel *C. Sebestena*? Vid. Plin. et not. p. 203.

Κοκκυμηλία, περί τὴν Ἰδαν. Minime videtur syn. "Ιψους. Vix ulla desc.

Κολοκύθη. Deceptus sono vocis, *Colocynthida* interpretatus sum. N. B. Vox hodierna *Cucumeris Κολοκυθία*.

Κοίον διανθές. N. B. Vox indicat florem super florem; apte conveniens nectario in *Narcisso*.

Λακάθη. Semel occurrit inter montanas Macedoniae. Certe non *Phyllirea latifolia*, cujus nomen hodiernum Φύλλα per corruptionem a Φίλυκα. *Rhamnus*, *Alaternus*. Cat.

Λινόσπαρτον. Σχοινοπλόκαμος audit apud Strab. ex usu.

Μνάσιον. Semel occurrit vox hæc peregrinae originis, terminatione vero Græca, lib. iv. cap. ix. p. 172. Τὰν γοῦν ἐν Αἰγύπτῳ φυομένων πολὺ πλῆθος ἐστίν· (N. B. Supra enumerat plantas fluviatiles et paludosas:) οὐ μὲν ἀλλ', ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἄπαντ' ἰδάδιμα, καὶ χυλοὺς ἔχοντα. γλυκεῖς· διαφέρειν δὲ γλυκύτητι, καὶ τοῦ τρέφειμα εἶναι, πρὶα ταῦτα· 1. Πάπυρος, 2. Σαρί, 3. Μνάσιον. . . τὸ δὲ Μνάσιον ποσῶδες ἐστίν, ὥστ' οὐδεμίαν χρεῖαν παρέχεται, πλὴν εἰς τροφήν. p. 173. Infra quoque iterum dicitur γλυκύτητι διαφέρειν τὸ Μνάσιον.

Ex similitudine vocum ΜΝΑΣΙ, ΕΝΣΙ, (vocibus, ut videtur, Ægyptiacis,) dempta utriusque terminatione haud inverisimile videtur plantam a Bruceo descriptam sub nomine ΕΝΣΕΤΕ eandem esse ac ΜΝΑΣΙUM Theophrasti: Botanicus quivis ex icone et descriptione genus istud intermedium inter PALMAS et MUSAS in systemate collocaret. Iconem sisto magnitudine dimidiata. Vid. tab. ii. p. 174. Fructus ΕΝΣΕΤΕ inedulis esse dicitur, bases foliorum aveniæ, tenerrimæ, usitatissimæ apud Æthiopas ad cibos. Brucei Append. p. 39. Respectu dulcedinis egregiæ τοῦ Μνασίου, alibi inter ἰδάδιμα (vi. 4.) Φαινίξος ἐγ-

Lxxii NOTÆ IN PLANTAS SPRENGELIANAS.

κέφαλον recensetur. N. B. Arecæ oleraceæ medulla, si ita dicam, in insulis Caribbeis adeo in deliciis, certe antiquitus ignota. Notandum tamen Phœnicis *dactyliferæ* (Cyclop. Britan.) cor prædulce et lactifluum.

Μῶλυ. Error Linn. ab auctore rite notatus, de quo vid. Joh. Bauhin.

2. Οἶσος. De Lycio minus constat: haud tamen affirmarem R. Grossulariam antiquis notam fuisse, nec in regionibus calidioribus sponte perveniri.

Ὁξὺν ἀγρία. Mira, ut videtur, hallucinatio Auctoris, contra opinionem receptam ab omnibus. Textus sc. unius literæ abbreviatæ jactura ΟΥ, ut videtur, ΤΟΥ: καὶ δ' ἄλλα ΔΕ παρόμοιον pro καὶ δ' ἄλλα Δ' ΟΥ παρόμοιον, (ut constat ex voce disjunctiva ΔΕ,) contrarium sensum efficit. Folium distincte comparatur folio Pyri, sed largiori, i. e. apice elongato: δυσχιδὲς Bod. tenax, scindi difficilis; ἀσχιδὲς al. i. e. sine lobis: ἑξακάνθιον ἐπ' ἀκροῦ, de apice aculeato folii. Describitur ὁμοφυὲς τῇ Ὁσπρύα. Præcipua tamen discriminatio pericarpium, quasi ἑχινώδες, πλὴν ἀνάκανθον, ἢ οὐ λίαν, i. e. spinis mollibus; καὶ οὐκ ὡς Διὸς Βάλανος ἀκανθώδες: quo nihil verius, si fructificationem perspiciamus.

Ὁροβάγχη. Descriptio Ὁροβάγχης vii. 8. sc. Ἀπαρίνη παραπλήσιος διὰ τὸ ἐπιβάλλειν καὶ κατέχειν ὅλον ὥσπερ περικτάνη characteres Polygoni *convoluti*, Angl. "Bearbind," vel Fumaricæ et Aparines proprii.

Περδίκιον. N. B. Parietariæ *officinalis* nomen hodie Περδικάκι. Flor. Græc.

Περσέα. Describitur ut similis Pyri habitu, foliis, floribus, iv. 2. Locus natalis Nomus Thebaicus, Ægypt. iv. 3. Plinius ait foliis deciduis, sed species sempervirens secundum Theophrastum. Vid. not. p. 202.

Πίτυς ἀγρία. Ut species diversa a Πεύκη. Π. ἡμερα vocatur Πίτυς, p. 104. et infra. Πίτυς dicitur φύλλοις ὀλίγοις, αὐχμωδιστέροις, πεφρίκοσι instrui; clare ergo constat Πεύκην et Πίτυν quodammodo synonym. alibi quoque Πεύκης τὸ γένος implicatione videtur φυλλόβολος, i. 12.

Πτέρυνξ. Semel in Hist. Pl. occurrit vox hæc, ut καυλὸς ὀρθὸς Κέκτου, vi. 4. Sed verior explicatio Sprengelii videtur.

ῥόδου ἄνθει δένδρον. Hinc Rhododendrum L. sed nulla florum congestorum generis istius cum simplici Rosa, vel etiam ἱκανταφύλλῳ similitudo.

Σάκχα. Saccharum *Ravennæ* in Catalogo partis primæ: accuratius tamen perpendenti mihi, vix ulla videtur dubitatio Saccharum, *officinarium*, L. vel saltem *S. biflorum*, Forskål. Ægypt. hic indicari. Quod ad *S. offic.* dicitur, "Culmos venales circumferri, et crudos edi." p. 15. Descriptio *S. biflori*: apud eundem: "Culmus homine altior ex aquis extat. . . in littore, "Nili limoso tanta crescit copia cum Arundine *Donaci*, ut "penetrari non possit hæc sylva arundinacea, nisi incolæ "parvos excinderent tramites." Ibid. p. 16. Apud Theophrastum etiam τὰ σαρία καλούμενα μῆκος εἰς δύο πήχεις· πᾶχος δ' ὡς ὁ δάκτυλος ὁ μέγας, τρίγωνον δὲ τοῦτο· (N. B. Forsan per incuriam ex similitudine culmi Πιπύρου:) καὶ καμὴν (paniculam) ἔχον παραπλήσιον· Ματώμενοι δ' ἐκβάλλουσι τοῦτο τὸ μάσημα, i. e. manducantes caulem exspuunt crudam materiem. N. B. Antiquitus Sacchari, sub nomine μελιτος, mellis, ex arundinibus exsudantis mentio fit: ita Nearchus apud Strabonem, lib. xv. p. 988. Εἰρηκε δὲ ἔτι περὶ τῶν Καλάμων ἔτι ποιοῦσι μέλι, μελισσῶν μὴ οὖσαν. p. 173.

Σίδη. Minuta, et, ut videtur, accuratissima descriptio. Pericarpium membranis cinctum albis: calyx 4-phylla: grana similia Punici *granati* non conveniunt Nymphææ nostrati. Hab. Lac. Orchomeni. P. 180.

Σποδίας. Ita nominata ex colore fructus, unde varietas facile eruenda in loco natali.

Στελέφουρος. Inter pl. σταχυοειδεις. N. B. Duplex sensus vocis σπάχης, spicis frumentacearum, et thyrso Plantaginis, &c. refertur. Semel occurrit species hæc p. 299. cum Ἀρνογλώσσῃ.

Σπρουθιό-φυλλον δένδρον. Folium: prælongum, indivisum. N. B. Musæ folium minime convenit plumæ Struthionis. Substitutio *Arecæ* folium ex insula Tapobrana.

2. Τρίβολος. Certe ex descriptione pericarpium *Trapa natans* L. N. B. Expresse vocatur Τρ. ἔνυδρος, Dioscor. iv. 15.

"Τλημα παθήτικον. Observationi cel. Sprengel addend. videtur quod Forskålus fabulose forsitan narrat de Mimosa quadam arborea ramis demissis viatorum salutante.

lxxiv NOTÆ IN PLANTAS SPRENGELIANAS.

Φλόγιμον ἄγριον. Floret εὐθὺς τοῦ χειμῶνος, p. 263. unde verisimilior conjectura Erythronii: item ex flammeo colore. Nulla habitus descriptio.

Φοῖνιξ. Palma, Cat. N. B. Ordinis nomen; cujus Phoenix genus: apud Theophrastum occurrunt varietates, Φ. Βαβυλωνίος, Βασιλικὸς, Κύπριος, Αἰγύπτιος, præter species distinctas Κύκας, Χαμαιρρίφης, Κουκίόφορος.

NOMINA HODIERNA
PLANTARUM GRÆCIÆ.

A.

- Acanthus, *spinosus*. Μούτρινα.
 Achillea, *pubescens*. Ἀγριὸν Ἀψίνθια.
 Aconitum, *napellus*. Ἀκόνιτον.
 Acorus, *Calamus*. Ἀκορος.
 Adonis, *autumnalis*. Μωρόχορτον.
 Ægilops, *ovata*. Σιδηρόσταρο, Ἀγριο Στάρο.
 Agrimonia, *Eupatoria*. Φονόχορτον.
 Agrostis, *alba*. Ἀγριο Καλαμια.
 Agrostemma, *Githago*. Κοκκολι.
 Ajuga, *Chamæpitys*. Λιβανόχορτον.
 Alcea, *rosea*. Δένδρο Μόλοχα.
 Alchemilla, *alpina*. Λιοντοπόδιον.
 Alisma, *plantago*. Λάππα.
 Allium, *subhirsutum*. Λυκορδα.
 Allium, *roseum*. Κρομμυδι, Ζαθ.
 Alopecurus, *utriculatus*. Ἀλοπηκούρα.
 Amaranthus, *Blitum*. Βλίτον.
 Amaranthus, *ruber*. Βλίτον κοκκινον.
 Amaryllis, *lutea*. Ἀγριο Κρινο, Λάλις.
 Ammi, *majus*. Ἀσπροκέφαλος.
 Amygdalus. Ἀμύγδαλι.
 Amygdalus, *Persica*. Ῥοδάκινα.
 Anagallis, *arvensis*. Πιερίδικούλι.
 Anagris, *fætida*. Ἀνδραβάνο.
 Anchusa, *paniculata*. Βουδογλωσσον.
 Andropogon, *Halcense*. Γεηλάρι.
 Anemone, *coronaria*. Παπαρούνι.

Anethum, *Fœniculum*. "Αγριο Μαράθρον.
 Anthemis, *rosea*. Παποῦνι.
 Anthyllis, *vulneraria*. Κοκονόχορτον.
 Apargia, *tuberosa*. "Αγριο 'Ράδιχο.
 Apium, *Petroselinum*. Μυρόδια.
 Apium, *graveolens*. "Αγριο-Σέλινο,
 Aquilegia, *vulgaris*. Κόνδιλι, Ζίτζι.
 Arbutus, *unedo*. Κομαρία.
 Arctium, *lappa*. Πλατομαντούλιδα.
 Arenaria, *rubra*. Μεληγονον.
 Artemisia, *Absinthium*. 'Αψίδια.
 Artedia, *muricata*. 'Αζιγγανο.
 Arundo, *Donax*. Κάλαμο. Vid. Phragmites, id.
 Asarum, *Europæum*. 'Ασάρο.
 Asparagus, *aphyllus*. Σπαραγγία.
 Asperugo, *procumbens*. Κολλητζήδα.
 Asphodelus, *ramosus*. 'Ασφόδιλο.
 Astragalus, *Bæticus*. Κουράτζο Κλήμα.
 Astragalus, *Monopessulanus*. Τρυγονόχορτον.
 Astragalus, *aristatus*. Τραγάκανθα.
 Atropa, *Mandragora*. Μανδραγόρα.
 Avena, *fatua*. Βρομο, "Αγριο Σφώναρι.

B.

Ballota, *nigra*. Πισπερίτζα.
 Bartsia, *Trixago*. "Αγριο Λύκος.
 Bellis, *perennis*. "Ασπρο Λούλου.
 Betonica, *officinalis*. Πριονήτι.
 Betonica, *alopecurus*. Βιτόνικι.
 Betula, *Alnus*. Σκιλίδρα.
 Bidens, *tripartita*. Έκατεφίδια.
 Borago, *officinalis*. 'Αρμπιτα, Βουράτζα.
 Brassica, *oleracea*. Λαχανον τό.
 Brassica, *Cretica*. Σμαρολάχανον.
 Brassica, *Eruca*. Εὐζώματον.
 Brassica, *caulifolia*, Καρναβίτι. Forskål.
 Briza, *maxima*. Σκολαρικακία.

- Briza, *minor*. Τζογίς.
 Bromus, *mollis*. Λυκόνορα.
 Bromus, *sterilis*. "Αγριο Βρόμο.
 Bromus, *distachyos*. "Αγριο "Ηρα.
 Bupleurum, *glumaceum*. Βολοκμίκον.
 Bupthalmum, *maritimum*. Χαρτοκαδιφε. Forskål.
 Bupthalmum, *spinosum*. Καρφόχορτον.

C.

- Cachrys, *Sicula*. Πιτρεὸ Ναρθήκο.
 Calendula, *officinalis*. Χαμοβούρετα.
 Campanula, *versicolor*. Χαρίτζια.
 Campanula, *Spéculum*. "Αγριο Γούλια.
 Capparis, *spinos*a. Ῥιμονιάρια, Καππαρία.
 Capsicum, *annuum*. Πιπίρις.
 Carduus, *n. g.* "Αγκαθο.
 Carduus, *nutans*. Γαιδάρε "Αγκαθο.
 Carduus, *marianus*. Κούφο "Αγκαθο.
 Carduus, *Acarna*. "Ασπερο "Αγκαθο.
 Carduus, *arvensis*. Νίερο "Αγκαθο.
 Carduus, *serratula*. "Αγριο Ζόχος.
 Carlina, *lanata*. Κοκκιν "Αγκαθο.
 Carlina, *corymbosa*. Ἀτρακτύλιδι.
 Carlina, *rubra*. Κόκκον "Αγκαθο. Vid. Carlina, *rubra*.
 Carthamus, *lanatus*. Ἀτραξύλα.
 Carthamus, *Creticus*, vel *Leucocanthus*? Σταυρ. "Αγκαθο.
 Caucalis, *grandiflora*. Καυκάλιδα.
 Celosia, *cristata*. Σάδορι.
 Celtis, *australis*. Γλυκυοκκα, Μικροκόκκολο.
 Cenchrus, *frutescens*. Πίτρο Κάλαμο.
 Centaurea, *benedicta*. Κάλο "Αγκαθο.
 Centaurea, *calcitrapa*. Κατρίν "Αγκαθο.
 Centaurea, *Centauroides*. Σαϊτ' "Αγκαθο.
 Centaurea, *tomentosa*. Ἀτρογιρα.
 Cerastium, *tomentosum*. Γαυγόχορτον.
 Ceratonia, *siliqua*. Ξυλοκερατιά.
 Cerinthe, *amara*. Σκαλιζόνακι.

- Chara, *vulgaris*. Μαχα.
 Chelidonium, *majus*. Χιλιδόνιον.
 Chelidonium, *glaucum*. Λολλι.
 Chenopodium, *Bonus Henr*. "Αγριο Σπαναχία.
 Chironia, *Centaurium*. Θειρόχορτον.
 Chondrilla, *junccea*. Κάλλα "Αγκαθο, Μαστίχη.
 Chrysanthum, *Segetum*. Τζιτζίμβολα.
 Cicer, *arietinum*. 'Ρεβίδι, 'Ροβίτζια.
 Cichorium, *Intybus*. 'Ραδικι, Παππαδούλια, Κορλα.
 Cistus. Κιστάρι, Κονοκλία.
 Clematis, *Vitalba*. "Αγριο "Αμπιλι.
 Clinopodium. Κνφόχορτον.
 Cnicus, *Acarua*. "Αγριο "Αγκαθο.
 Cnicus, *horridus*. Μαυρο "Αγκαθο.
 Cochlearia, *Draba*. Μαρουλάκι.
 Colchicum, *autumnale*. Βόλχικον.
 Conium, *maculatum*. Βρομόχορτον.
 Convallaria, *Majalis*. Μαργαριταρία.
 Convolvulus, *sepium*. Περιπλόκαδι.
 Convolvulus, *arvensis*. Idem.
 Convolvulus, *althæoides*. "Αγριο Περιπλόκαδι.
 Convolvulus, *tenuissimus*. Καλογιροχορτον.
 Coriandrum, *sativum*. ΚουσΈαρας, Κορίανδρον.
 Cornus, *sanguinea*. Μαυροβεργια.
 Coronilla, *Emerus*. "Αγριο Πήγανος.
 Corylus, *avellana*. Φουντούκια.
 Coryza, *candida*. Ψυλλόχορτον.
 Cotyledon, *umbilicus*. Σαμβουλι.
 Crepis, *fuliginosa*. "Αγριο 'Ράδικα.
 Crithmum, *maritimum*. Κρήταμον.
 Croton, *tinctorium*. Σκλαρόχορτον.
 Cucumis, *anguina*. Κολοκυδια.
 Cucurbita, *Citrullus*. Χιμόνικο.
 Cuscuta, *Epithymum*. 'Αληπούμισο.
 Cyclamen, *Europæus*. Τρικλάμια.
 Cynanchum, *acutum*. Σαρμάσικι.
 Cynara, *Scolymus*. "Αγριο Κύνερο.
 Cynoglossum, *officinale*. Σχιλόγλωσσοι.

- Cynosurus, phleodes.* Κορώνις. Ζ.
Cyperus, longus, et rotundus. Κυπερί.
Cyperus, esculentus. Κίπερι.
Cytisus, hirsutus. Σύνεφο.

D.

- Daphne, Mezereum.* Μετζαίρειον.
Daphne, Dioica. Θειροκάλλο ἥμερο.
Daphne, species nova. Ἀγρια Καίσις.
Datura, Stramonium. Τάτουλα.
Daucus, Carota. Σταφυλόνα.
Delphinium, Ajacis. Καπουτζίνο.
Delphinium, grandiflore. Ἀγριο Ζουμπούλια.
Delphinium, consolida. Λινάρο, Λίνα.
Dianthus, prolifer. Γαρύφαλα.
Dianthus, barbatus. Ούσσούβια.
Digitalis, ferruginea. Κωρόχορτον.
Doronicum, Pardalianches. Σκορπιδι.

E.

- Echinops, strigosus.* Καθὰρ Ἀγκαθο.
Echium, plantagineum. Βουδογλωσσον.
Echium, Italicum. Μανούνι.
Erica, arborea. Ῥίκι, Ῥίτζι.
Erica, verticillata. Turc. Φοῦντα.
Erigeron, viscosum. Κονύτζα μακρὰ, Ψυλλιστρα.
Erigeron, graveolens. Κονύτζα μικρά.
Erodium, Cicutarium. Καλόγιστο.
Erodium, moschatum. Μοσχολάχανον.
Eryngium, campestre. Ἀγκαθία.
Eryngium, hicuspidatum. Παπαδίτζα.
Eryngium, cyaneum. Σφαλ' Ἀγκαθο.
Erysimum, officinale. Ἀγρια Πόριχο.
Ervum, Ervilia. Ῥέβι.
Euphorbia, Peplus. Γαλάττιδα, Γαλάχορτον.
Euphorbia, Apios. Φλόμακι.
Euphorbia, spinosa. Κοκκολοφάνια.

F.

- Ferula, communis.* Ἀνάρθηκι.
Festuca, uniglumis. Ἀγριο Στάρι.
Fragraria, vesca. Φραουλὶ, Κοκκο Μαρία.
Fraxinus, Ornus. Μίλιος.
Fumaria, officinalis. Κάπνια.
Fumaria, capreolata. Καπνιόχορτον.

G.

- Galium, tricornne.* Καλυγίδα.
Galium, paschale. Ρίζαρι.
Galium, Aparine. Κολλητζίδα.
Geropogon, glaber. Κουφίστος.
Gladiolus, communis. Σπαδόχορτον.
Glechoma, hederacea. Κύσσοις.
Globularia, Alyssoide. Στουρίκι.
Gnaphalium, Stachas. Καλοκοιμιθίκις, Δάκρυα τῆς Παναγίας.
Gomphrena, globosa. Μενόνα.
Gossypium, herbaceum. Βάμβαξ.
Glycyrriza, echinata. Γλυκώριζα.
Glycyrriza, glabra. Ριγολίτζα.

H.

- Hedera, helix.* Κίσσος, Κίτζο.
Hedysarum, Crista Galli. Τρίβουλι.
Heliotropium, Europæum. Ἡλιοτρόπιον, Βερόχορτον.
Helleborus, officinalis. Σκάρφι.
Hieracium, bulbosum. Χελωνόχορτον.
Holcus, Halepensis. Καλαμάγρα.
Hordeum, marinum. Τριχόσφαχος.
Hordeum, sativum. Κριθάρι.
Hordeum, perversum. Κουφόχορτο.
Hyacinthus, comosus. Βόλβο.
Hyoseris, Cretica. Κολτζίδα.
Hyoseyamus, albus. Γεροῦλι.
Hyoseyamus, annuus. Μυλόχορτον.

Hypericum, perforatum. Βάλαμον, Λευχινόχορτον, Ζ.

Hypericum, crispum. Σκουδρίτζα, Ἀγοθούρα.

Hypericum, Olympicum. Ἀγοθούρα.

Hypericum, Coris. Βαλαμίνο.

I.

Ilex, aquifolium. Λιοπούρενα.

Iris, Germanica. Κρίνο.

Iris, Pseudacorus. Νερόκρino.

Iris, Graminea. Ἀγριο Κρίνο.

Iris, Sisyrinchium. Idem.

Juncus. Βούελα.

Ixia, Bulbocodium. Κάτζα.

Juniperus, Oxycedrus. Ἀγριο Φίδα.

L.

Lactuca, sinuata. Γαλατζίδα.

Lagœcia, cuminoides. Ἀγριορίγανι.

Lagurus, ovatus. Ἀλοπονοῦρα.

Lapsana, stellata. Σφαλαγγόχορτον.

Lathyrus, Aphaca. Ἀγρια Βάβουλι.

Lathyrus, sativus. Λάθουρι.

Lathyrus, minutus. Ἀγριο Κούκι.

Laurus, nobilis. Δάφνι.

Laurus, Indica. Ἀγριο Δάφνι.

Lavandula, spica. Καλογερόχορτον.

Lavandula, Stæchus. Μαυροκιθαλι.

Leontice, leontopetalum. Βουρδαλα.

Leontice, Taraxicum. Ἀγριο Μαρούλι.

Lepidium, sativum. Καρδαμο, Λίπιδι.

Lilium, candidum. Κρίνο, Σαμβάκι.

Linum, usitatissimum. Λινάρι.

Linum, augustifolium. Ἀγριο Λινάρι.

Linum, gallicum. Λίνο.

Lithospermum, fruticosum. Βουδόγλωσσα, Σκυλόγλωσσα.

Lolium, temulentum. Ήρα.

Lonicera, caprifolium. Ἀγριο Κλήμα.

- Loranthus, *Lonicera*. "Οξος.
 Lotus, *tetragonolobus*. Μανταλιά, Ζ.
 Lotus, *edulis*. Γεϊσίλλια, Καπισοῦρα.
 Lotus, *Dorychnium*. Μελήκαρι.
 Lupinus, *hirsutus*. "Αγριο Λυπουνι.
 Lupinus, *pilosus*. Λυπουνι.
 Lycopsis, *variegata*. Σκαρδαβικά.

M.

- Malva, *rotundifolia*. Μόλοχα.
 Malva, *sylvestris*. 'Αμπέλοχα.
 Marrubium, *peregrinum*. Σαρόμα.
 Marrubium, *vulgare*. Συλλόχορτον.
 Marrubium, *Pseudodictamnium*. Μαβρόμαργα.
 Matricaria, *Chamomilla*. Χαμομήλα.
 Medicago, *marina*. 'Αρμυρίδα.
 Melissa, *officinalis*. Μελισσόχορτον.
 Melissa, *grandiflora*. Κόσπον.
 Mentha, *sylvestris*. Καλαμίδα.
 Mentha, *Pulegium*. Γλήφονι, Βλήχονι.
 Mentha, *spicata*. "Αγριο 'Ηδύσμο.
 Mespilus, *Oxyacantha*. Τριπόκκια, 'Αγλαδα.
 Milium, *arundinaceum*. Γρηλάρι.
 Mollugo, *fruticosa*. Χάραβο, 'Αλιφάσκια.
 Momordica, *elaterium*. Πικρά 'Αγγούρα.
 Myagrum, *Monspeliensium*. "Αγριο Σιβουλίρι.
 Myrtus. Μύρτο. Turc. Βερσίνια, Μυρσινον.

N.

- Nerium, *Oleander*. Πικρό Δάφνι, 'Ροδοδάφνι. Tur. 'Αφυλλαθ.
 Nigella, *arvensis*. "Ασπρο Λολλουγι, Μελανοχορτάρο.
 Nigella, *Damascena*. Μαβρόκοκο.
 Nuphar, *Nymphæa*. Νυφαρον.
 Nymphæa, *alba*. Νερο Κοκοκύθια.

O.

- Oenanthe, *Pimpinelloides*. Σγαράντζι.
 Olea, *Europea*. 'Ελια.

- Ononis, *antiquorum*. Ὀνοειῖδα.
 Onosma, *Orientalis*. Ξυλόθρομβος.
 Onosma, *montana*. Μελίχορτον.
 Origanum, *Dictamnus*. Στοματόχορτον, cap. 5.
 Origanum, *Creticum*. Ἀγριορίγανι.
 Ornithogalum, *Dictamnus* ? Vid. supra.
 Orobanche, *major*. Λυκος.
 Oxalis, *corniculata*. Μοσχόφιλο.

P.

- Pæonia, *officinalis*. Μάχος.
 Pancratium, *maritimum*. Ἀγριο-Σκίλλα.
 Panicum, *Crus Galli*. Κίχρι.
 Panīcum, *Dactylon*. Ἀγρίαδα.
 Panicum, *repens*. Ἀγίλωσσα.
 Papaver, *Rhæas*. Παππαροῦνα.
 Parietaria, *officinalis*. Περδικάκι, Ἀνιμόχλιτο, Forsk.
 Passerina, *hirsuta*. Θιρόκαλλο.
 Pastinaca, *Oropanax*. Ἀμπελῶνα, Πολύκαρπος.
 Peganum, *harmala*. Βρομοχορτάρο.
 Peplis, *sportula*. Ἀνδραχλείδα, Ἀνδράχνη.
 Periploca, *Græca*. Γαλάξινα.
 Phaca, *Batica*. Ἀγριο Κούκια, Λούπινο, Z.
 Phalaris, *Canariensis*. Ἀνιμόχορτο, Κούκολο.
 Phalaris, *paradoxa*. Ἀληπονούρα.
 Phaseolus, *Caracal*. Σαλάγγα.
 Phleum, *felinum*. Μουστακία Κατζουλίου.
 Phlomis, *fruticosa*. Σφακα, Γαδαρόσφακα.
 Phlomis, *lunarifolia*. Κάλογριτζα.
 Phyllirea, *latifolia*. Φυλίκα.
 Phytolacca, *dioica*. Ἀγριοστάφιδα.
 Picris, *echioides*. Χειροβοτάνη.
 Picris, *asplenoides*. Πικραλίδα.
 Picris, *spinosa*. Forsk. Ἀγγουρίζα.
 Pistacia, *Terebinthus*. Forsk. Στζίνος.
 Pistacia, *Lentiscus*. Ξικουδία.
 Pisum, *sativum*. Αὔχος.

- Plantago, major.* Πεντανύρο.
Plantago, serraria. Πεντανέβρο, Ζ.
Plantago, coronopus. Κυπαρισσόχορτον.
Plantago, psyllium. Ψυλλόχορτον.
Plantago, Afra. Βουτυρόχορτον.
Plumbago, Europa. Λεπιδόχορτον.
Polygonum, persicaria. Ἀγρία Πικύρια.
Portulaca, oleracea. Ἀγριοστάφιδα.
Potentilla? reptans. Πενταδάκτυλο.
Prasium, majus. Ψασσόχορτον.
Prinanthus, viminea. Μαρούλι ἄγρ.
Prinanthus, muralis. Θριδάξ, Lac.
Prunella, vulgaris. Βουτυρόχορτον.
Prunus, laurocerasus. Δαφνόειδης.
Prunus, Cerasus. Var. λ. Ἀγρία Κεράσια.
Prunus, domesticus. Κοκκουμήλια.
Prunus, insititia. Δαμασκηνία ἄγρια.
Prunus, spinosa. Γοριτζία.
Pteris, nom. gen. Φτερί.
Punica, granata. Ρόδια.
Pyrus, communis. Ἀπιδί.
Pyrus, malus sylv. Ἀγριομήλια.
Pyrus, cydonia. Κυδώνια.
Pyrus, domestica. Σουρβίος.
Pyrus, spinosa. Ἀγγουρίζα, Forsk.

Q.

- Quercus, Cerris.* Forsk. Μισσί.

R.

- Ranunculus, Ficaria?* Σφορδάκυλα.
Reseda, luteola. Ὀχίστρα.
Reseda, species nova. Forsk. Κάρδαμο ἄγρ.
Rhamnus, Catharticus. Λευκάγκαθο.
Rhamnus, infectorius. Λαδζίχειρι.
Rhamnus, alaternus. Κετρινόξυλον.
Rhamnus, Paliurus. Forsk. Ξάλλι.
Rhus, Cotinus. Χρυσόξυλον.

- Ribes, *uva crispa*. Λαγοκερασία.
 Rosa, *non germinans*. Ῥόδα.
 Rosa, *sempervirens*. Τριαντόφυλλα.
 Ros, *marinus*. Δένδρο Λίβανο.
 Rubia, *tinctoria*. Ῥίζαρο, Λίζαρι.
 Rubia, *peregrina*. Ῥίζαρο ἄγρ.
 Rubus, *fruticosus*. Βάτο.
 Rumex, *crispa*. Λάπαθο.
 Rumex, *acetosa*. Ὀξυλίδα, Ξίνιτρα, Forsk.
 Rumex, *lachanus*. Λάχανο, Forsk.

S.

- Saccharum, *Ravennæ*. Σάκχαρι.
 Salicornia, *herbacea*. Κρίθμος.
 Salvia, *romifera*. Φασκομήλεια.
 Salvia, *triloba*. Φάσκος, Ἀληφάσκια.
 Salvia, *ringens*. Χλώμος.
 Salvia, *horminum*. Σαρκόθροφι.
 Salvia, *verbenaca*. Βουτυρόχορτον. Ἄγριο Βασίλικο, Forsk.
 Sambucus, *nigra*. Κουφόξυλον.
 Sambucus, *racemosa*. Ἀνδρέανος.
 Sambucus, *ebulus*. Ἀβούτζια.
 Satureia, *Juliana*. Ὕσσωπο.
 Satureia, *capitata*. Θύμιο, Θυμάρι.
 Satureia, *hortensis*. Ἀθρίμπερα, Forsk.
 Satureia, *Græca*. Φλονόλουι. Φλουσκοῦνι, Forsk.
 Scabiosa, *arvensis*. Κουφολάχανον, Λαχανίδα.
 Scabiosa, *columbaria*. Ψωρόχορτον.
 Scabiosa, *prolifera*. Σιτόφθορι.
 Scabiosa, *Africana*. Σκαυβιόζα.
 Scabiosa, *maritima*. Γαλατζίδα.
 Scandix, *Pecten*. Σκάνδυκι.
 Scilla, *maritima*. Σκίλλα, Βόλκιμος.
 Scirpus, *Romanus*. Κοῦφο Βρούλι vel Βούρελα.
 Scirpus, *lacustris*. Σόφα.
 Scolymus, *Hispanicus*. Σκόλυμος, Σκόλυμβρος. Κεφαλάγκυδο,
 Forsk.

Scorpiurus, *sulcata*. Μαργόχορτον.
 Scorzonera, *sulcata*. Idem.
 Scrophularia, *peregrina*. Βρομόχορτον.
 Scrophularia, *canina*. Σκορπιδόχορτον.
 Serratula, *spinosa*. "Ιολα στοβία, Forsk.
 Sherardia, *arvensis*. Πεοβατόχορτον.
 Sidum, *Cepæa*. Κρόμμυο.
 Sidum, *Eriocarpum*. 'Αμάραντο.
 Silene, *inflata*. Σπρούθολι, Φουσκούδια.
 Silene, *armeria*. Λυχνοειδης.
 Sinapis, *arvensis*. Λάμψανι.
 Sisymbrium, *nasturtium*. Νερο-Κάρδαμον.
 Sisymbrium, *polyceratum*. "Αγρις Πρά.
 Sium, *nodiflorum*. Νερο Σέλιον.
 Smilax, *aspera*. Σμιλάγγα.
 Smyrnium, *Olusatrum*. "Αγριο Σέλιον.
 Solanum, *Melongena*. Μελίσσανα.
 Solanum, *nigrum*. Σχιλοστάφυλο.
 Sonchus, *oleraceus*. Σόχος.
 Sonchus, *chondrylloides*. Λαγόβρομο.
 Spartium, *juncum*. Σπάρτο.
 Spartium, *scorpius*. 'Αφάννα.
 Spartium, *villosum*. 'Ασπάλαθος.
 Statice, *Armeria*. Χολαβρόχορτον.
 Statice, *limonium*. Θαλασσόγαμβρος.
 Statice, *sinuata*. Πρωφάσις.
 Stœchys, *tomentosa*. Μοσχόβαλόχορτον.
 Styrax, *officinale*. Στουρακι.
 Symphytum, *officinale*. Ξίκουλι.

T.

Tamarix, *Gallica*. Μουστήκια.
 Tanacetum, *Balsamita*. Κόστα.
 Teucrium, *Scordium*. Σκόρδιο.
 Teucrium, *Chamædrys*. Χαμαΐδρυα.
 Teucrium, *Polium*. Παναγιόχορτον, 'Αμάραντο.
 Thapsia, *villosa*. Όμοιόπλευρον.

- Thapsia, fœtida.* Πολύκαρπος.
Thapsia, Asclepium. Ἀγλήγορα.
Thymus, Zygis. Σμάρι.
Tilia, Europæa. Φιλουρέα.
Tordyllium, officinale. Καυκαλίδα.
Tragopogon, major. Λαγογενεία.
Tribulus, terrestris. Τρίβολι.
Trifolium, (nom. gen.) Τρίφυλλι.
Trifolium, angustifolium. Γατζονούρα.
Trifolium, stellatum. Ἀλάφρα.
Trigonella, corniculata. Νικόκι.
Trigonella, Fœnum Græcum. Τηλι.
Triticum, repens. Αἶρα.
Triticum, sativum. Σιτάρι.
Tussilago, Farfara. Χαμαὶ λεύκη.
Tussilago, Petasites. Κολλοπάννα.
Typha, angustifolia. Τύζαζι.

U.

- Ulmus, campestris.* Φτέλεια, Βευσος. Γαύρα, Forsk.
Urtica, pilulifera. Ἀτζήκινδα.
Urtica, dioica. Ἀτζιόκινδα.

V.

- Valeriana, rubra.* Ἀνάλατος.
Valeriana; locusta. Λυκοτρίβολι.
Veratrum, nigrum. Σκάρφι.
Verbascum, Thapsus. Φλόμο.
Verbascum, plicatum. Idem.
Verbascum, blattaria. Σκύρι.
Verbena, officinalis. Σταυροβόπανι.
Viburnum, Lantana. Κλημαξίδα.
Vicia, sativa. Βήκα.
Vicia, hybrida. Ἀγριο Κούκι.
Vinea, minor. Ἀγριο Λιτζα.
Viola, odorata. Βιολίτα.
Viola, canina. Ἀγριο Βιολίτα.

Vitex, agnus castus. Ἀγναία. Λιγάρια, Forsk.

Vitis, vinifera. Κλήμα, Σταφίδα. Γρεντζελα, Forsk.

Z.

Zacintha, verrucosa. Καραβιδόχορτον.

Zea, Mays. Κάλαμο Σιτάρι.

Zizyphus, Paliurus. Παλίουρος.

Zostera, marina. Φυκία.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ
ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Α'.

CAP. I.

De Partibus Plantarum, et Notis inde sumendis.

ΤΩΝ φυτῶν τὰς διαφορὰς καὶ τὴν ἄλλην φύσιν ^a ἐκ τῆς πρὸς τὰ ζῶα ἀναλογίας ληπτέον, ^b κατὰ τε τὰ μέρη, καὶ τὰ *πάδη, καὶ τὰς *γενέσεις, καὶ τῆς βίης. ^c ἤδη γὰρ καὶ πράξεις οὐκ ἔχουσιν ὥσπερ τὰ ζῶα. Εἰσὶ δ' αἱ μὲν κατὰ τὴν γένεσιν καὶ τὰ πάδη καὶ τῆς βίης, *εὐθεωρητότεραι καὶ ῥάους· αἱ δὲ κατὰ μέρος, ^d πλείους ἔχουσι ποικιλίας. αὐτὸ γὰρ τοῦτο πρῶτον οὐχ ἱκανῶς ἀφώρισται, τὸ, ποῖα δεῖ μέρη, καὶ μὴ μέρη καλεῖν· ἀλλ' ἔχει τινὰ *ἀπορίαν. Τὸ μὲν οὖν μέρος, ἅτε ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως ὂν, αἰεὶ δοκεῖ διαμένειν, ἢ ἀπλῶς, ἢ ὅταν γίνηται· καθάπερ ἐν τοῖς ζώοις τὰ ὕστερον γενησόμενα· πλὴν εἴ τι διὰ νόσον, ἢ γῆρας, ἢ *πήρωσιν ἀποβάλλεται. Τῶν δ' ἐν τοῖς φυτοῖς ἔνια τοιαῦτ' ἐστίν, ὥς' ἐπέτειον ἔχειν τὴν οὐσίαν· οἷον *ἄνθος, *βρύον, ^e φύλλον, καρπός· ἀπλῶς

^a ἐκ τῆς—ἀναλογίας omitt. Ald. 1. 2. Bas. ^b κατὰ τε μέρη, Heins. ^c ἤδη Ald. 1. 2. Bas. ^d πλείους ἔχουσαι Ald. 1. 2. Bas. ^e φύλλον, καρπὸν. Ald. 1. 2. Bas. καρποί. Heinsf.

ὅσα πρὸ τῶν καρπῶν, ἢ ἅμα γίνεται τοῖς καρποῖς. ἔτι δὲ αὐτὸς ὁ *βλαστός· αἰὲ γὰρ *ἐπίφυσιν λαμβάνει τὰ δένδρα κατ' ἐνιαυτὸν, ὁμοίως ἔν τε τοῖς ἄνω καὶ ἐν τοῖς περὶ τὰς ρίζας. "Ωστε εἰ μὲν τις ταῦτα δῆσει μέρη, τό, τε πλῆθος ἀόριστον ἔσται, καὶ οὐδέποτε οὐδὲν τὸ αὐτὸ τῶν μορίων· εἰ δ' αὖ μὴ μέρη, συμβήσεται δι' ὧν τέλεια γίνεται καὶ φαίνεται, ταῦτα μὴ εἶναι μέρη. βλαστάνοντα γὰρ καὶ θάλλοντα καὶ καρπὸν ἔχοντα, πάντα καλλίω καὶ τελειότερα καὶ δοκεῖ καὶ ἔστιν. αἱ μὲν οὖν *ἀπορίαι σχεδὸν εἰσιν αὗται. Τάχα δὲ οὐχ' ὁμοίως ἅπαντα ζητητέον, οὔτε ἐν τοῖς ἄλλοις, οὔθ' ὅσα πρὸς τὴν γένεσιν· ^d αὐτὰ τε τὰ γεννώμενα μέρη δετέον· οἶον, τοὺς καρπούς. οὐδὲ γὰρ τὰ ἔμβρυα τῶν ζώων· εἰ δὲ τῇ ὥρᾳ ὅφει ^eτόγε κάλλιστον, οὐδὲν σημειῖον· ἐπεὶ καὶ τῶν ζώων ^f *εὐθετεῖ τὰ κύοντα. πολλὰ δὲ καὶ τὰ μέρη κατ' ἐνιαυτὸν ἀποβάλλει· καθάπερ οἶτε ἔλαφοι τὰ κέρατα, καὶ τὰ *φωλεύοντα τὰ πτερὰ, καὶ τρίχας τετράποδα· ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον, ἄλλως τε καὶ ὅμοιον τῷ φυλλορροεῖν τὸ πάθος. ὡσαύτως δ' οὐδὲ τὰ πρὸς τὴν γένεσιν· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ζώοις τὰ μὲν συνεκτίκτεται, τὰ δὲ ἀποκαθαίρεται καθάπερ ἀλλότρια τῆς φύσεως. εἶοικε δὲ παραπλησίως καὶ τὰ περὶ τὴν βλάσησιν ἔχειν· ἢ γὰρ τοι γένεσις γενέσεως χάριν ἐστὶ τῆς τελείας. "Ολως δὲ, καθάπερ εἵπομεν, οὐδὲ πάντα ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ληπτέον. διὸ καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀόριστος· πανταχῇ γὰρ βλαστικὸν [τὸ φυτὸν], ^g ἅτε καὶ πανταχῇ

^d οὔτε αὐτὰ τε τὰ γεννώμενα καὶ ἐπὶ τῶν ζώων Heins. ^e τὸ κάλλιστον, Heins. ^f εὐθετεῖ κύοντα. Ald. 1. 2. Bas. ^g πανταχῇ ζῶον. Ald. 1. 2. Bas.

ζῶν. ^h ὥς τε ταῦτα μὲν οὕτως ὑποληπτέον, οὐ μόνον εἰς τανῦν, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων χάριν. ὅσα γὰρ μὴ οἶόν τε *ἀφομοιῶν, περίεργον τὸ *γλίχεσθαι πάντως ἵνα μὴ καὶ τὴν οἰκίαν ἀποβάλλωμεν θεωρίαν. Ἡ δὲ ἱστορία τῶν φυτῶν ἔστιν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἡ κατὰ τὰ ἔξω μόρια καὶ τὴν ὅλην μορφήν, ἡ κατὰ τὰ ἐντὸς, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ζώων τὰ ἐκ τῶν ἀνατομῶν. ληπτέον δὲ ἐν αὐτοῖς, ποῖά τε πᾶσιν ὑπάρχει ταῦτά, καὶ ποῖα ἴδια κατ' ἕκαστον γένος· ἔτι δὲ τῶν αὐτῶν ποῖα ὅμοια. λέγω δὲ ἴδιον, φύλλον, ῥίζαν, φλοιόν. οὐ δεῖ δὲ οὐδὲ τοῦτο λανθάνειν, εἴ τι κατ' ἀναλογίαν θεωρητέον, ⁱ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ζώων τὴν ἀναφορὰν ποιουμένους, δηλονότι πρὸς τὰ *ἐμφερέστατα καὶ τελειότατα. καὶ ἀπλῶς δὲ, ὅσα τῶν ἐν φυτοῖς κ' ἀφομοιωτέον τοῖς τῶν ἐν τοῖς ζώοις, ^l ὡσαύτως κατ' ἀναλογίαν ἀφομοιῶν δεῖ. ταῦτα μὲν οὖν διαιρείδω τὸν τρόπον τοῦτον. Αἱ δὲ τῶν μερῶν διαφοραὶ σχεδόν, ὡς τύπων λαβεῖν, εἰσὶν ἐν τρισίν· ἡ τῶν τὰ μὲν ἔχειν, τὰ δὲ μὴ, καθάπερ φύλλα καὶ καρπόν· ἡ τῶν μὴ ὅμοια μὴδὲ ἴσα· ἡ τρίτον, τῶν μὴ ὁμοίων. Τούτων δὲ ἡ μὲν ἀνομοιότης ὀρίζεται χήματι, χρώματι, πυκνότητι, μα-
^m νότητι, τραχύτητι, λειότητι, καὶ τοῖς ἄλλοις πάθεσιν· ἔτι δὲ ὅταν διαφορὰ τῶν *χυλῶν. ἡ δὲ ἀνισότης ὑπεροχῇ καὶ ἑλλείψει κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος, ὡς δὲ εἰπεῖν τύπων, καὶ κείνα πάντα κατ' ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψιν· τὸ γὰρ μᾶλλον καὶ ἥττον, ὑπεροχὴ καὶ ἑλλειψις, τὸ δὲ μὴ

^h ὥς τε ταῦτα μὲν ita MS. II. 1. ταύτας editt. ⁱ ὥσπερ καὶ, τῶν ζώων τὴν ἀναφορὰν Heins. ^k ἀφομοιωτέον, τῶν Ald. 1. 2. Bas. ^l ὡς ἂν τις *ἀφομοιῶ. Ald. 1. 2. Bas. ὡς ἂν τις δύνηται κατὰ τὸν ἰκνῶτα λόγον ἀφομοιῶν, διτ. Heins. ^m τραχύτητι, ita MS. II. 1. παχύτητι, editt.

ὁμοίως, τῇ θέσει διαφέρει. λέγω δὲ, οἷον τὸ τοὺς καρ-
 πούς τὰ μὲν ἐπάνω, τὰ δὲ ὑποκάτω τῶν φύλλων ἔχειν·
 καὶ αὐτοῦ τοῦ δένδρου, τὰ μὲν ἐξ ἄκρου, τὰ δὲ ἐκ τῶν
 πλαγίων, ἔνια δὲ καὶ ἐκ τοῦ στελέχους· οἷον ἡ Αἰγυπτία
 Συκάμινος. καὶ ὅσα δὴ καὶ ὑπὸ γῆς φέρει καρπὸν· οἷον,
 ἥ τε Ἀραχίδνα, καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενον ¹ Οὐ-
 ἰγγον· καὶ [ἔτι] τὰ μὲν ἔχει μίσχον, τὰ δὲ μή· καὶ
 ἐπὶ τῶν ἀνθέων ὁμοίως, τὰ μὲν γὰρ *περὶ αὐτὸν τὸν καρ-
 πὸν, τὰ δὲ, ἄλλως. ὅλως δὲ τὸ τῆς θέσεως, ἐν τούτοις,
 καὶ τοῖς φύλλοις, καὶ ἐν τοῖς βλαστοῖς ληπτέον. δια-
 φέρει δὲ ἔνια καὶ τῇ ^m τάξει. οἱ μὲν τῆς Δρυὸς κλῶνες
 ὡς ἔτυχε· τῆς δὲ Ἐλάτης κατ' ἀλλήλους ἐκατέρωθεν.
 τῶν δὲ καὶ οἱ *ὄζοι δι' ἴσου τε καὶ κατ' ἀριθμὸν ἴσοι,
 καθάπερ τῶν *τριόζων· ὥς τε καὶ τὰς μὲν διαφορὰς ἐκ
 τούτων ληπτέον, ἐξ ὧν καὶ ὅλη μορφή συνδηλῶται κατ'
 ἕκαστον.

CAP. II.

*Radix, Cortex, Medulla, Lignum, Caulis, Ramus, Fructus,
 Succus.*

ⁿ ΑΥΤΑ δὲ δὴ τὰ μέρη διαριθμησαμένους, πειρατέον
 περὶ ἐκάστου λέγειν. ἔστι δὲ πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα καὶ
 κοινὰ τῶν πλείστων τάδε· ῥίζα, καυλὸς, *ἀκρέμων,
 *κλάδος. εἰς ἃ διέλοιτ' ἂν τις ὥσπερ εἰς μέρη, καθά-
 περ ἐπὶ τῶν ζώων. ἕκαστόν τε γὰρ ἀνόμοιον, καὶ ἐξ
 ἀπάντων τούτων τε τὰ ὅλα. Ἐστὶ δὲ ῥίζα μὲν, ^o δι' οὗ

¹ Ἰουγγον MS. H. 1. ^m τάξει. τὰ μὲν ὡς ἔτυχε τῆς ἐλάτης,
 οἱ κλῶνες κατ' ἀλλήλους Ald. 1. 2. Bas. ⁿ αὐτὰ δὲ δὴ τὰ γίνη
 Heins. ^o δι' οὗ τὴν τροφήν Ald. 1. 2. Bas.

ἡ τροφή ἐπάγεται· καυλὸς δὲ, εἰς ὃ φέρεται· καυλὸν δὲ λέγω, τὸ ὑπὲρ γῆς πεφυκὸς ὑφ' ἑν· τοῦτο γὰρ κοινότατον ὁμοίως *ἐπετείοις καὶ χρονίοις, ὃ ἐπὶ τῶν δένδρων καλεῖται *στελέχος. ἀκρέμονας δὲ, τοὺς ῥάπῳ τούτου χιζομένους, οὓς ἔνιοι καλοῦσιν *ὄζους. κλάδον δὲ, τὸ βλάστημα, τὸ ἐκ τούτων ὑφ' ἑν· καὶ ταῦτα μὲν οἰκιοτέρα τῶν δένδρων· ὁ δὲ καυλὸς, ὥσπερ εἴρηται, κοινότερος. ἔχει δὲ οὐ πάντα οὐδὲ τοῦτον, οἷον ἔνια τῶν ποωδῶν· ἰ τὰ δὲ, ἔχει μὲν, οὐκ αἶε δὲ, ἀλλ' ἐπέτειαν, καὶ ὅσα χρονιώτεραν ταῖς ῥίζαις. "Ολως δὲ *πολύχεν τὸ τῶν φυτῶν καὶ ^ςποικίλον, καὶ χαλεπὸν εἰπεῖν καθόλου. σημεῖον δὲ, τὸ μηδὲν εἶναι κοινὸν λαβεῖν, ὃ πᾶσιν ὑπάρχει, καθάπερ τοῖς ζώοις στόμα καὶ κοιλία· τὰ δὲ ἀναλογίᾳ ταῦτά, τὰ δὲ ἄλλον τρόπον. οὔτε γὰρ ῥίζαν πάντ' ἔχει, οὔτε καυλὸν, οὔτε ἀκρέμονα, οὔτε κλάδον, οὔτε φύλλον, οὔτε ἄνθος, ἔτε καρπὸν· ἔτ' αὖ φλοιὸν, ἢ *μήτρην, ἢ *ἴνας, ἢ *φλέβας· οἷον Μύκης, ἰ "Υδνον· ἐν τέτοις δὲ ἡ οὐσία καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις. ἀλλὰ μάλις ταῦτα ὑπάρχει, καθάπερ εἴρηται, τοῖς δένδροις, κακείνων οἰκειότερος ὁ μερισμός· πρὸς ἃ καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἄλλων ποιῆσαι δίκαιον. χεδὸν δὲ καὶ τὰς ἄλλας μορφὰς ἐκάσων ταῦτα διασημαίνει. διαφέρουσι γὰρ πλῆθει τῶν τούτων, καὶ ὀλιγότητι, καὶ πυκνότητι, καὶ μανότητι· καὶ ^υτῶ ἑφ' ἑν, ἢ εἰς πλείω ^χσχίζεσθαι· τοῖς τε ἄλλοις τοῖς

ῥ ἀπὸ τούτων σχιζομένους, Heins. ἡ ὑφ' ἑν οἷον μάλις τὰ ἰπέτιον. Bod. ἰ τὰ δὲ, ἔχει. Ita MS. H. 1. τὰ μὲν ἔχει editt. ^ς ποικίλον, ita MS. H. 1. et edit. Bas. ποικίλων Ald. 1. 2. ἰ Οἶδνον. Ald. 1. 2. Bas. ^υ τῶ ἑφ' ἑν, ita MS. H. 1. edit. Bas. Heins. τὸ ἑφ' ἑν Ald. 1. 2. ^χ σχίζεσθαι τοῖς ἄλλοις editt.

ὁμοίοις. Ἔσι δὲ ἕκασον τῶν εἰρημένων ἔχ *ὁμοιο-
μερές. Ὑ λέγω δὲ οὐχ ὁμοιομερές, ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν
ὀτιῶν μέρος σύγκειται τῆς ῥίζης καὶ τῆ σελέχους· ἀλλ'
οὐ λέγεται σελέχος τὸ ληφθὲν, ἀλλὰ μόριον. Ὡς ἐν
τοῖς τῶν ζώων μέλεσιν^α ἔσιν ἐκ τῶν αὐτῶν μὲν ὀτιοῦν
τῆς κνήμης ἢ τῆ ἀγκῶνος· ἔχ *ὁμώνυμον δὲ, καθάπερ
σάρεξ καὶ ὀστοῦν, ἀλλ' *ἀνώνυμον. οὐδὲ δὴ τῶν ἄλλων
οὐδενός, ὅσα *μονοειδῆ τῶν *ὀργανικῶν, ἀπάντων γὰρ
τῶν τοιούτων ἀνώνυμα τὰ μέρη· τῶν δὲ *πολυειδῶν
ὀνομασμένα· καθάπερ ποδός, χειρός, κεφαλῆς· οἷον
δάκτυλος, ῥίς, ὀφθαλμός· καὶ τὰ μὲν μέγιστα μέρη σχεδὸν
ταῦτά ἐστιν. ^β Ἀλλὰ δέ [ἐστίν] ἐξ ὧν ταῦτα, φλοιός,
*μήτρα, ξύλα, ἢ ὅσα ἔχει μήτραν· πάντα δὲ ὁμοιο-
μερῆ· καὶ τὰ τούτων δὲ ἔτι πρότερα, καὶ ἐξ ὧν ταῦτα·
*ὕγρον, *ῥίς, *φλέψ, *σάρεξ. *ἀρχαὶ γὰρ αὐται, πλὴν
εἴ τις λέγοι τὰς τῶν σοιχείων δυνάμεις, ^γ αὐται δὲ κοιναὶ
πάντων. ἡ μὲν οὖν συνουσία καὶ ἡ ὅλη φύσις ἐν τού-
τοις· ^δ ἄλλα δ' ἐστίν, ὥσπερ ἐπέτεια μέρος· τὰ πρὸς
τὴν καρποτοκίαν· οἶον, φύλλον, ἄνθος, μίσχος· τοῦτο
δ' ἐστίν, ὃ συνήρτηται πρὸς τὸ φυτὸν τὸ φύλλον· καὶ ὁ
καρπός. ἔτι δὲ *ἔλιξ, *βρύον, [οἷς ὑπάρχει.] καὶ ἐπὶ
παῶσι, σπέρμα τὸ τοῦ καρποῦ. ^ε καρπὸς δ' ἐστὶ τὸ συγ-
κείμενον σπέρμα μετὰ τῷ περικαρπίῳ. παρὰ δὲ ταῦτα
ἐνίων ἴδι' ἄττα, καθάπερ ἡ ^ς *κηκίς Δρυός, καὶ ἡ ἔλιξ

^γ λέγω δὲ οὐχ ὁμοιομερές, ita MS. H. 1. editt. omittunt οὐχ.
^α ὥς ἐν τοῖς τῶν ζώων ita MS. H. 1. ὥς αὐτοῖς τῶν ζώων Ald. 1. 2.
Bas. ὥς ἐν τοῖς αὐτῶν τῶν ζώων Heins. ^α ἔσιν ἐκ τῶν μὲν Ald.
1. 2. Bas. ^β ἄλλα ita MS. H. 1. Ald. 2. Bas. Heins. ἀλλὰ
Ald. 1. ^γ αὐται δὲ Heins. ^δ ἄλλα καὶ ἔσιν, Heins. ^ε καρ-
πὸς δὲ ἔστι Heins. ^ς κηκίς editt.

Ἀμπέλου. ε Καὶ ἐν τοῖς μὲν δένδρεσιν ἐστὶν ἡ οὕτω διαλαβεῖν· τοῖς δὲ ἐπετείοις, δῆλον ὡς ἅπαντα ἐπέτεια· μέχρι γὰρ τῶν καρπῶν ἢ φύσις. ὅσα δὲ ἐπετειόκαρπα, καὶ ὅσα *διετίζει, καθάπερ Σέλινον καὶ ἄλλ' ἄττα, καὶ ὅσα δὲ πλείω χρόνον ἔχει, τούτοις ἅπασιν καὶ ὁ καυλὸς ἀκολουθήσει κατὰ λόγον· ὅταν γὰρ σπερμοφορεῖν μέλλωσι, τότε ἐγκαυλῶσιν, ὡς ἕνεκα τοῦ σπέρματος ὄντων τῶν καυλῶν· ταῦτα μὲν οὖν ταύτῃ διηγήσῃ.

CAP. III.

Interna Plantarum Structura fusius revelatur.

ΤΩΝ δὲ ἄρτι εἰρημένων μερῶν πειρατέον ἕκασον εἶπεῖν, τί ἐστὶν, ὡς ἐν τύπῳ λέγοντας· τὸ μὲν οὖν ὑγρὸν φανερόν· ἰ' ὃ δὴ καλῶσί τινες ἀπλῶς ἐν ἅπασιν *ὀπὸν, ὥσπερ καὶ Μενέσῳρ· κ' οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄλλαις ἀνωρύμῳ, ἐν δὲ τισὶν ὀπὸν, καὶ ἐν ἄλλοις *θάκρυον· *ἴνες δὲ καὶ *φλέβες· καθ' αὐτὰ γὰρ ἀνώρυμα, τῇ δὲ ὁμοιότητι μεταλαμβάνουσι τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων. Ἐχει δὲ ἴσως καὶ ἄλλας διαφορὰς καὶ ταῦτα, καὶ ὅλως τὸ τῶν φυτῶν γένος· πολύχην γὰρ, ὥσπερ εἰρήκαμεν· ἄλλ' ἐπεὶ διὰ τῶν γνωρίμων μεταδιώκειν δεῖ τὰ ἀγνώριστα, γνωριμώτερα δὲ τὰ μείζω καὶ ἐμφανῇ τῇ αἰδήσει δηλονότι, καθάπερ ὁφείηται, περὶ τέτων λεκτέον· ἐπαναφορὰν γὰρ ἔχομεν τῶν ἄλλων πρὸς ταῦτα, μέχρι πόσου, καὶ πῶς ἕκαστα μετέχει τῆς ὁμοιότητος. εἰλημένων δὲ τῶν μερῶν, μετὰ ταῦτα ληπτέον τὰς τούτων

ε καὶ τοῖς μὲν δένδρεσιν Ald. 1. 2. Bas. h ὅτῳ διαλαβεῖν. Heins.
 ι ὃ καλοῦσι Heins. κ οἱ δὲ ἐν ita MS. H. 1. ed. Heins.
 Basileensis in marg. οἱ δὲ μὲν Ald. 1. 2. Bas. ι ὑψηλότερα
 MS. H. 1.

διαφοράς· οὕτω γὰρ ἅμα καὶ ἡ οὐσία φανερά, καὶ ἡ ὅλη τῶν γενῶν πρὸς ἀλλήλα διάσασις. ἡ μὲν οὖν τῶν μεγίστων χεδὸν εἴρηται· λέγω δὲ, οἷον ρίζης, ^mκαυλοῦ, καὶ τῶν ἄλλων. αἱ γὰρ δυνάμεις καὶ ὧν χάριν ἔκαστον, ὕπερον ῥηθῆσονται. ἐξ ὧν γὰρ καὶ ταῦτα καὶ τ' ἄλλα σύγκειται, πειρατέον εἰπεῖν, ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν πρώτων. Πρῶτα δὲ ἔσι τὸ *ὕγρον καὶ θερμόν. ἅπαν γὰρ φυτὸν ἔχει τινὰ ὑγρότητα καὶ θερμότητα *σύμφυτον, ὥσπερ καὶ ζῶον· ὧν ἡ υπολειπόντων γίνεται γῆρας καὶ φθίσις· τελείως δὲ ὑπολιπόντων, θάνατος καὶ αὖανσις. ἐν μὲν οὖν τοῖς πρώτοις ἀνώνυμος ἡ ὑγρότης· ἐν ἐνίοις δὲ ὀνομασμένη, καθάπερ εἴρηται. τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ὑπάρχει. μόνη γὰρ ἡ τῶν *ἐναίμων ὑγρότης ὀνόμασται. διὸ καὶ διήρηται πρὸς γῆτο σερήσει. τὰ μὲν γὰρ ἄναιμα, τὰ δὲ ἔναιμα λέγεται. ὁ ἔστι μὲν οὖν τοῦτό τε μέρος καὶ τὸ τούτω συνηρημένον θερμόν. P' Ἀλλὰ δὲ εἶδη ἕτερα τῶν ἐντὸς, ἃ καδ' ἑαυτὰ μὲν ἔστιν ἀνώνυμα, διὰ δὲ τὴν ὁμοιότητα ἀπεικάζεται τοῖς τῶν ζώων μορίοις· ἔχουσι γὰρ ὥσπερ *ἵνας, ὁ ἔστι συνεχὲς καὶ χιτὸν καὶ ἐπίμηκες, ^q*ἀπαράβλητον δὲ, καὶ ἄβλαστον. ἔχουσι δὲ καὶ *φλέβας· ^rαὐτὰ δὲ τὰ μὲν ἄλλα εἰσὶν ὅμοια τῇ ἰνὶ, μείζους δὲ καὶ παχύτερα, καὶ *παρὰβλασὰς ἔχουσα καὶ ὑγρότητας. Ἔτι *ξύλον καὶ *σάρξ. τὰ μὲν γὰρ ἔχει σάρκα, τὰ δὲ ξύλον. ἔσι δὲ τὸ μὲν ξύλον χιτὸν, ἡ δὲ σὰρξ πάντῃ διαιρεῖται, ὥσπερ γῆ καὶ

^m καυλοῦ, τῶν ἄλλων. Ald. 1. 2. Bas.

ⁿ ὧν ὑπολιπόντων Ald. 2. Bas.

^o ἔστι μὲν οὖν ita MS. H. 1. edit. Heins. ἔτι μὲν οὖν Ald. 1. 2. Bas.

^p ἐν δὲ καὶ ἄλλα εἶδη Heins.

^q ἀπαράβλαστον δὲ καὶ ἄβλαστον Heins. ἄβλαστον ἔχον φλέβας. editt.

^r αὐτὰ δὲ, τὰ Heins.

ἥσα γῆς· μεταξὺ δὲ γίνεται ἰνὸς καὶ φλεβός· φανερά δὲ ἡ φύσις αὐτῆς ἐν ἄλλοις τε, καὶ ἐν τοῖς τῶν περικαρπίων δέρμασι. * Φλοιὸς δὲ καὶ * μήτρα * κυρίως μὲν λέγεται, δεῖ δὲ αὐτὰ καὶ τῷ λόγῳ διορίσαι. φλοιὸς μὲν οὖν ἐστὶ, τὸ ἔχατον, καὶ χωριστὸν τοῦ ὑποκειμένου σώματος· μήτρα δὲ, τὸ μεταξὺ τοῦ ξύλου, τρίτον ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ, οἷον ἐν τοῖς ὀστέοις μυελός· καλοῦσι δὲ τινες τῆτο καρδίαν, οἱ δὲ μυελόν. Τὰ μὲν οὖν μόρια χεδόν ἐστι τοσαῦτα· σύγκειται δὲ τὰ ὕστερα ἐκ τῶν προτέρων. ξύλον μὲν ἐξ ἰνὸς καὶ ὑγροῦ, καὶ ἔνια ἐκ σαρκός· ξυλῆται γὰρ σκληρυνόμενα, οἷον ἐν τοῖς Φοίνιξι καὶ Νάρθηξι, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκξυλᾷται, ὥσπερ αἱ τῶν Ῥαφανίδων ῥίζαι. μήτρα δὲ ἐξ ὑγροῦ καὶ σαρκός· φλοιὸς δὲ, ὁ μὲν τις ἐκ πάντων τῶν τριῶν, οἷον ὁ τῆς Δρυὸς καὶ Αἰγείρης καὶ Ἀπίου· ὁ δὲ τῆς Ἀμπέλου, ἐξ ὑγροῦ καὶ ἰνός· ὁ δὲ τοῦ Φελλοῦ, ἐκ σαρκός καὶ ὑγροῦ. Πάλιν δὲ ἐκ τούτων σύνθετα, τὰ μέγιστα καὶ πρῶτα ῥηθέντα, καθάπεραν ἐὶ μέλη· πλὴν οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν πάντα, οὐδὲ ὡσαύτως, ἀλλὰ διαφόρως. εἰλημμένων δὲ πάντων τῶν μορίων, ὡς εἰπεῖν, τὰς τούτων διαφορὰς πειρατέον ἀποδιδόναι, καὶ τὰς ὅλων τῶν δένδρων καὶ φυτῶν οὐσίας.

CAP. IV.

Quid Arbor, quid Frutex, quid Herba.

ΕΠΕΙ δὲ συμβαίνει σαφέστερον εἶναι τὴν μάθησιν διαιρουμένων κατὰ * εἶδη, καλῶς ἔχει τοῦτο ποιεῖν, ἐφ' ὧν ἐνδέχεται. πρῶτα δὲ ἐστὶ καὶ μέγιστα, καὶ χεδόν

⁵ ἡ φύσις ἐν ἄλλοις τι. Heins.
Ald. 1. 2. Bas.

¹ ὁ δὲ τοῦ φύλλου, ἐκ σαρκός

ὕψ' ὧν πάντα ἢ τὰ πλεῖστα περιέχεται, τάδε· *Δένδρον
 *Θάμνος, *Φρύγανον, *Πόα. Δένδρον μὲν ἦν ἐς τὸ ἀπὸ
 ρίζης μονοσέλεχες, πολύκλαδον, ^u ὀζωτόν· οἷον Ἑλαία,
 Συκῆ, Ἀμπελος· Φρύγανον δὲ, τὸ ἀπὸ ρίζης καὶ πολυ-
 σέλεχες, καὶ πολύκλαδον· οἷον, Βάτος, Παλίθρος· Πόα
 δὲ, τὸ ἀπὸ ρίζης φυλλοφόρον προῖον, ἀσέλεχες, οὗ ὁ
 καυλὸς σπερμοφόρος· οἷον ὁ Σῖτος, καὶ τὰ Λάχανα. δεῖ
 δὲ τῆς *ὄρθς ἥτως ἀποδέχεσθαι καὶ λάμβανειν, ὡς τύπω,
 ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν λεγομένης, ἓνια γὰρ ἴσως *ἐπαλλάττειν
 δόξειε· τὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν *ἀγωγὴν ἀλλοιώτερα γίνετα
 καὶ ^x *ἐκβαίνει τῆς φύσεως· οἷον, Μαλάχη τε εἰς ὕψος
 ἀναγομένη καὶ ὑποδενδρμένη· συμβαίνει γὰρ τοῦτο, καὶ
 οὐκ ἐν πολλῷ χρόνῳ, ἀλλ' ἐν ἑξ ἢ ἐπτὰ μηνσίν, ὥστε
 μῆκος καὶ πᾶχος δορατιαῖον γίνεσθαι, διὸ καὶ βακτη-
 ρίαις αὐταῖς χρώνται· πλείονος δὲ χρόνου γινομένου,
 κατὰ λόγον ἢ *ἐπίδοσις. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν Τεύτλων·
 καὶ γὰρ ταῦτα λαμβάνει μέγεθος. ἔτι δὲ μᾶλλον Ἄγνος
 καὶ ὁ Παλίθρος καὶ ὁ Κιττός· ὥσθ' ὁμολογουμένως
 ταῦτα γίνεσθαι δένδρα· καίτοι θαμνώδη ἐστίν. ὁ δὲ
 Μύρρινος μὴ *ἀνακαθαιρόμενος ἐκθαμνοῦνται. καὶ ἡ
 Ἑρακλεωτικὴ Καρύα. δοκεῖ δὲ αὕτη τε καὶ τὸν καρπὸν
 βελτίῳ καὶ πλείῳ φέρειν, ἐὰν ῥάβδους τις ἑᾷ πλείους, ὡς τῆς
 φύσεως θαμνώδους οὔσης. οὐ μονοσέλεχες δὲ ἂν δόξειεν
 οὐδὲ ἡ Μηλέα, οὐδὲ ἡ Ῥοιά, οὐδὲ ἡ Ἀπιος εἶναι· οὐδὲ
 ὅλως ὅσα παραβλαστικά ἀπὸ τῶν ριζῶν, ἀλλὰ τῇ ἀγωγῇ.
 ταῦτα, παραιρημένων τῶν ἄλλων· ἓνια δὲ καὶ ἑῷσι πο-
 λυσελέχη διὰ λεπτότητα, καθάπερ Ῥοιάν, Μηλέαν.

^u ὀζωτόν, οὐκ ἐναπόλυτον· οἷον Ald. ὀζωτόν, οὐκ ἐναπόλυτον·
 οἷον Bod.

^x ἐκβαίνειν Bod.

ἕωςι δὲ καὶ τὰς γ* Ἑλαίας *κοπάδας, καὶ τὰς Συκάς. τάχα δὲ ἄντις φαίη, καὶ ὅλως μεγέθει καὶ μικρότητι δεῖν διαιρεῖν ἕνια· τὰ δὲ, ἰχθυὶ καὶ ἀδενείᾳ, καὶ πολυχρονιότητι. τῶν τε γὰρ φρυγανωδῶν καὶ λαχανωδῶν ἕνια μονοσελέχη, καὶ οἷον δένδρεα φύσιν ἔχοντα γίνεται, καθάπερ Ῥαφανίς, Πήγανον· ὅθεν καὶ καλοῦσί τινες τὰ τοιαῦτα δενδρολάχανα. τὰ τε λαχανώδη, πάντα, ἢ τὰ πλεῖστα, ὅταν ἐγκαταμείνῃ, λαμβάνει τινὰς ὥσπερ ἀκρέμους, καὶ γίνεται τὸ ὅλον ἐν σχήματι δενδρώδη· πλὴν ὀλιγοχρονιώτερα.

CAP. V.

Arborum aliae cultae, aliae sylvestres ; aliae fructiferae, aliae steriles ; aliae floriferae, aliae flore carentes.

ΔΙΑ δὴ ταῦτα, ὥσπερ ἐλέγομεν, οὐκ *ἀκριβολογητέον τῷ *ὄρω, ἀλλὰ τῷ τύπῳ ληπτέον τὴς ἀφορισμῆς, ἐπεὶ καὶ τὰς διαιρέσεις ὁμοίως, οἷον, ἡμέρων, ἀγρίων, καρποφόρων, ἀκάρπων, ἀνθοφόρων, ἀνάνδων, ἀειφύλλων, φυλλοβόλων. τὰ μὲν γὰρ ἄγρια καὶ ἡμεῖρα παρὰ τὴν ἀγωγὴν εἶναι δοκεῖ· πᾶν γὰρ ἄγριον καὶ ἡμέρον φησὶν Ἰππων γίνεσθαι, τυγχάνον καὶ μὴ τυγχάνον θεραπείας. ἄκαρπα δὲ καὶ κάρπιμα, καὶ καρποφόρα ἄνθη παρὰ τοὺς τόπους καὶ τὸν αἶρα τὸν περιέχοντα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ φυλλοβόλα, καὶ ἀειφύλλα. περὶ γὰρ Ἑλεφαντίνην, ἢ δὲ τὰς Ἀμπέλους, ἢ δὲ τὰς Συκάς φασὶ φυλλοβολεῖν. ἀλλ' ὅμως τοῖς αὐτοῖς ^zδιαιρετέον. ^aἔστι γάρ τι τῆς φύσεως κοινόν, ὁμοίως ἐν δένδροις καὶ θάμνοις

γ Ἑλάτας, Bod.
Bod. Ald.

z αἰριτέον. Bod. Ald.

a ἔχει γὰρ

καὶ τοῖς φρυγανικοῖς καὶ ποώδεσιν, ὑπὲρ ὧν καὶ τὰς * αἰτίας ὅταν τις λέγῃ, περὶ πάντων κοινῇ δηλονότι λεκτέον, οὐχ' * ὀρίζοντα καθ' ἑκάστων. εὐλογον δὲ καὶ τὰς αἰτίας ταύτας κοινὰς εἶναι πάντων. ἅμα δὲ καὶ φαίνεται ὅτι τινὰ ἔχειν φυσικὴν διαφορὰν εὐθὺς ἐπὶ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν ἡμέρων, εἴπερ ἓν μὴ δύναται ζῆν ἄνευ θεραπέας, ὥσπερ τὰ γεωργούμενα· τὰ δὲ μὴδ' ὅλως δέχεται θεραπέαν, ἀλλὰ καὶ χεῖρω γίνεται, καθάπερ Ἑλάτη, Πεύκη, ^b Κήλασρον, καὶ ἀπλῶς ὅσα ψυχροὺς τόπους φιλεῖ καὶ χιονώδεις. ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν φρυγανικῶν καὶ ποωδῶν, οἷον Κάππαρις καὶ Θέρμος. ἡμερον δὲ καὶ ἄγριον δίκαιον καλεῖν, ^c ἀναφέροντα πρὸς τε ταύτας καὶ πρὸς τὸ ὅλως ἡμερώτατον· ὃ δὲ ἄνθρωπος, ἢ μόνον, ἢ μάλιστα ἡμερον.

CAP. VI.

Formarum Differentie; et quod alie terrestres, alie aquatiles; alie in Paludibus, alie in Lacubus; alie in Fluviiis, alie in Mari.

ΦΑΝΕΡΑΙ δὲ καὶ κατὰ τὰς μορφὰς αἱ διαφοραὶ τῶν ὅλων τε καὶ μορίων· οἷον λέγω, μέγεθος καὶ σμικρότης· σκληρότης, μαλακότης· λειότης, τραχύτης· φλοιᾶ, φύλων. τῶν τε ἄλλων ἀπλῶς εὐμορφία, καὶ ^d δυσμορφία τίς ἐστι, καὶ καλλικαρπία, καὶ κακοκαρπία. πλείω μὲν γὰρ δοκεῖ τὰ ἄγρια φέρειν, ὥσπερ Ἀχράς, Κότινος· καλλίω δὲ τὰ ἡμερα· καὶ τοὺς χυλοὺς δὲ αὐτοὺς γλυκυτέρους καὶ ^e ἡδίους, καὶ τὸ ὅλον, ὡς εἰπεῖν, * εὐκράτες μᾶλλον. αὐτὰ τε δὴ φυσικά τινες, ὥσπερ εἴρηται, διαφορὰ καὶ ἔτι δὴ

^b λάσρον· Bod. Ald.
Ald.

^d τίς ἔστι δὲ Bod. Ald.

^c ἀναφέροντα καὶ ὅλως πρὸς τὸ Bod.
^e ἰδίους Ald.

μᾶλλον τῶν ἀκάρπων καὶ καρποφόρων· καὶ φυλλοβόλων καὶ ἀειφύλλων, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. πάντων δὲ ληπτέον αἰεὶ καὶ πάσας τοῖς τόποις· οὐ γὰρ οὐδὲ οἶόν τε ἴσως ἄλλως. αἱ δὲ τοιαῦται δόξαιεν ἂν *γενικόν τινα ποιεῖν χωρισμόν, οἷον ἐνύδρων καὶ χερσαίων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ζώων. ἔστι γὰρ ἓν τῶν φυτῶν, ἃ εἰ δύναται ^ε εἰ μὴ ἐν ὑγρῷ ζῆν. διήρηται δὲ ἄλλο κατ' ἄλλο γένος τῶν ὑγρῶν, ὥστε τὰ μὲν, ἐν τέλμασι, τὰ δὲ ἐν λίμναις, τὰ δὲ ἐν ποταμοῖς, τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ θαλάττῃ φύεσθαι· τὰ μὲν ἐλάττω, καὶ ἐν τῇ παρ' ἡμῖν, τὰ δὲ μείζω, περὶ τὴν ἐρυθράν· ἓν δὲ, ὥσπερ εἰ *κάθυγρα καὶ *ἔλεια, καθάπερ Ἰτέα καὶ Πλάτανος· τὰ δὲ οὐκ ἐν ὕδατι δυνάμενα εἰ ζῆν, ἀλλὰ διώκοντα τοὺς ξηροὺς τόπους. τῶν δὲ ἐλαττόνων, ἔστιν ἃ καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς [διώκουσι], οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τέτων, εἴ τις ἀκριβολογεῖσθαι θέλει, τὰ μὲν ἂν εὖρη κοινὰ, καὶ ὥσπερ ἀμφίβια, καθάπερ Μυρρίνην, Ἰτέαν, Κληθραν· τὰ δὲ καὶ τῶν ὁμολογουμένων χερσαίων, πεφυκότα [εὖρη ἂν] ποτὲ ἐν τῇ θαλάττῃ βιοῦν· οἷον Σκίλλαν, Ἀνδέρικον· καὶ ἄλλα τὰ τοιαῦτα πάντα· καὶ ὅλως τὸ ἔγω σκοπεῖν, οὐκ οἰκείως ἐστὶ σκοπεῖν· ἔδὲ γὰρ οὐδ' ἡ φύσις οὕτως, οὐδὲ ἐν τοῖς τοιούτοις ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. τὰς μὲν οὖν διαιρέσεις, καὶ ὅλως τὴν ἱστορίαν τῶν φυτῶν οὕτω ληπτέον· ἅπαντα δ' οὖν καὶ ταῦτα καὶ τᾶλλα διοίσει, καθάπερ εἴρηται, ταῖς τε τῶν ὅλων μορφαῖς, καὶ ταῖς τῶν μορίων διαφοραῖς· ἢ τῷ [τὰ μὲν] ἔχειν, τὰ δὲ μὴ ἔχειν· ἢ τῷ [τὰ μὲν] πλείω, τὰ δὲ ἐλάττω· ἢ τῷ [τὰ μὲν] ἀνομοίως· ἢ ὅσοι τρόποι διήρηνται πρότερον.

^ε δύναται μὴ ἐν ὑγρῷ ζῆν. Ald. Bod. εἰ ζῆν ἐν τούτοις, ἀλλὰ Bod. ^η οἶον Φοίνικα, Σκίλλαν, Bod.

οἰκεῖον δὲ ἴσως καὶ τοὺς τόπους συμπαραλαμβάνειν, ἐν οἷς ἕκαστα πέφυκεν, ἢ μὴ πέφυκε γίνεσθαι, μεγάλη γὰρ καὶ αὕτη διαφορὰ, καὶ οὐχ' ἥκιστα οἰκεῖα τῶν φυτῶν, διὰ τὸ συνηρτήσθαι τῇ γῇ, καὶ μὴ ἀπολελύσθαι, καθάπερ τὰ ζῶα.

CAP. VII.

Differentia Plantarum. Habitus. Caudex. Cortex. Lignum.

ΠΕΙΡΑΤΕΟΝ δὲ εἰπεῖν τὰς κατὰ μέρος διαφοράς· ὡς ἂν καθόλου λέγοντας πρῶτον καὶ κοινῶς· εἶτα καθ' ἕκασον· ὕστερον ἐπὶ πλεῖον ὥσπερ ἀναθεωροῦντας. ἔστι δὴ τὰ μὲν *ὀρθοφυῖ καὶ μακροσελέχη, καθάπερ Ἐλάτη, Πεύκη, Κυπάριτος· τὰ δὲ σκολιώτερα καὶ βραχυσελέχη, οἶον Ἰτέα, Συκῆ, Ῥοιά· καὶ κατὰ πάχος δὲ καὶ λεπτότητα ὁμοίως. καὶ πάλιν τὰ μὲν, μονοσελέχη· τὰ δὲ, πολυσελέχη· τοῦτο δὲ αὐτὸ τρόπον τινὰ καὶ τῷ *παράβλαστικά ἢ *ἀπαράβλαστα εἶναι· καὶ πολυκλαδᾶ καὶ ὀλιγόκλαδα, καθάπερ ἡ Φοῖνιξ· καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις ἐστὶ κατὰ τὴν ἰχλὺν ἢ πάχος, ἢ τὰ τοιαῦτα, διαφορὰ. πάλιν τὰ μὲν λεπτόφλοια, καθάπερ Δάφνη, Φίλυρα· τὰ δὲ παχύφλοια, καθάπερ Δρύς· ἔτι τὰ μὲν λειόφλοια, καθάπερ Μηλέα, Συκῆ· τὰ δὲ τραχύφλοια, καθάπερ Ἀγρία Δρύς, Φελλός, Φοῖνιξ· ταῦτα δὲ, νέα μὲν ὄντα λειοφλοιώτερα, ἀπογηράσκοντα δὲ, τραχυφλοιώτερα. ἔνια δὲ καὶ ^c*ῥήξιφλοία, καθάπερ Ἀμπελος. τὰ δὲ, καὶ ὡς περιπίπτειν· οἶον ^fἈνδράχνη, Μηλέα, Κόμαρος. ἔστι δὲ καὶ τῶν μὲν σαρκώδης ὁ φλοιός, οἶον Φελλόδρυς, Αἰγείρου· τῶν δὲ, ἰνώδης καὶ ἄσαρκος, ὁμοίως δένδρων, καὶ

^c ῥήξιφλοία, Ald.

^f Ἀδράχνη, Ald.

θάμνων, καὶ ἐπετείων, οἶον, Ἀμπέλῃ, Καλάμῃ, Πυρῷ.
καὶ τῶν μὲν * πολύλλοπος, οἶον Φιλύρας, Ἑλάτης, Ἀμ-
πέλῃ, Λινοσπάρτῃ, Κρομμύων· τῶν δὲ * μονόλοπος, οἶον
Συκῆς, Καλάμου, Αἶρας· κατὰ μὲν δὴ τοὺς φλοιοὺς ἐν
τούτοις αἱ διαφοραί. τῶν δὲ ξύλων αὐτῶν, καὶ ὅλως τῶν
καυλῶν, οἱ μὲν εἰσι σαρκώδεις, οἶον Δρυὺς, Συκῆς· καὶ
τῶν ἐλατίνων, ἡ Λαπάδου, Τεύτλου, Κωνείου· οἱ δὲ
ἄσαρκοι, καθάπερ Κέδρου, Λωτοῦ, Κυπαρίθου· καὶ οἱ
μὲν, ἰνώδεις· (τὰ μὲν γὰρ τῆς Ἑλάτης καὶ τοῦ Φοίνι-
κος ξύλα τοιαῦτα)· τὰ δὲ μανὰ, καθάπερ τῆς Συκῆς·
ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ μὲν * φλεβώδη, τὰ δὲ * ἀφλεβῶ. περὶ
δὲ τὰ φρυγανικά καὶ θαμνώδη καὶ ὅλως τὰ * κλήματα, καὶ
ἄλλας τις ἂν λάβοι διαφοράς· ὁ μὲν γὰρ Κάλαμος,
* γονατώδης· ὁ δὲ Βάτος καὶ ὁ Παλίμερος, ἀκανθώδη. ἡ
δὲ Τύφη, καὶ ἕνια τῶν ἐλείων ἢ λιμναίων ὁμοίως, * ἀδιά-
φρακτα καὶ * ὁμαλῇ, καθάπερ Σχοῖνος· ὁ δὲ τῷ Κυπαίρῳ
καὶ Βουτόμου καυλὸς ὁμαλότητά τινα ἔχει παρὰ τούτης.
ἔτι δὲ μᾶλλον ἴσως ὁ τοῦ Μύκητος. αὐτὰ μὲν δὴ ῥοξ-
αιεν ἂν [εἶναι διάφορα] ἐξ ὧν ἡ σύνδεσις. ἡ ἔτι δὲ κατὰ τὰ
* πάδη καὶ τὰς * δυνάμεις, οἶον μαλακότης, σκληρότης·
κραυρότης, γλιχρότης· μανότης, κουφότης· βαρύτης, καὶ
ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· ¹ τὰ μὲν γὰρ Ἰτιάς [ξύλα] αὐαν-
θέντα μόνον κρηφῇ, ὥσπερ Φελλῶ· τὰ δὲ Πύξου καὶ Ἑθε-
νου ἔδ' αὐανθέντα. καὶ τὰ μὲν σχιστὰ, καθάπερ τὰ τῆς
Ἑλάτης. τὰ δὲ * ἄθραυστα μᾶλλον, οἶον τὰ τῆς Ἑλαίας.
καὶ τὰ μὲν * λοξά, οἶον τὰ τῆς Ἀκτῆς· τὰ δὲ ὀξώδη, οἶον

² Βαλάνου, Ald. ³ ἡ δὲ Bod. ¹ ἡ μὲν Ἰτία αὐανθεῖσα
μόνον κρηφῇ, ὡς καὶ Φελλός· ἡ δὲ Πύξος καὶ ἡ Ἑθεῖνος, αὐὰ αὐανθέντα.
Bod.

τὰ τῆς Πεύκης καὶ Ἑλάτης. δεῖ δὲ καὶ τὰς τοιαύτας ὑπο-
 λαμβάνειν τῆς φύσεως [διαφορὰς], εὐσχιζον μὲν γὰρ ἡ
 Ἑλάτη ¹[διὰ τὸ] *εὐθυπορεῖν· ἄθραυστον δὲ ἡ Ἑλαία,
 διὰ τὸ σκολιὸν καὶ σκληρόν. εὐκαμπτον δὲ ἡ Φίλυρα, καὶ
 ὅσα ἄλλα, ^kδιὰ τὸ γλίχρον ἔχειν τὴν ὑγρότητα. βαρὺ
 δὲ, ἡ μὲν Πύξος καὶ ἡ Ἑβενος, ὅτι πυκνά· ἡ δὲ Δρυὶς,
 ὅτι γεῶδες. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν
 φύσιν πῶς ἀνάγεται.

CAP. VIII.

Differentiæ Medullarum, Discrimina Radicum.

ΔΙΑΦΕΡΟΥΣΙ δὲ καὶ ταῖς *μήτραις· πρῶτον μὲν εἰ
 ἔνια ἔχει ἢ μὴ ἔχει, καθάπερ τινὲς φασιν ἀλλὰ τε, καὶ
 τὴν Ἀκτὴν· ἔτι καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔχουσι, τῶν μὲν ἔστι
 *σαρκώδης, τῶν δὲ *ξύλῳδης, τῶν δὲ *ὑμενώδης. σαρκώ-
 δης μὲν, οἷον Ἀμπέλες, Συκῆς, Μηλέας, Ῥοιᾶς, Ἀκτῆς,
 Νάρθηκος· ξυλῳδῆς δὲ, οἷον Πίτυος, Ἑλάτης, Πεύκης·
 καὶ μάλιστα ταύτης διὰ τὸ *ἔνδαδος εἶναι· τούτων δὲ
 ἔτι σκληρότεραι καὶ πυκνότεραι, Κρανίας, Πρίνου, Δρυὸς,
 Κυτίσου, Συκαμίνων, Ἑβενου, Λωτοῦ. διαφέρουσι δὲ
 αὐταὶ καὶ τοῖς χρώμασι· *μέλαιναι γὰρ διὰ πᾶσαι, καὶ ἡ
 δὲ τῆς Δρυὸς, ἣν καλεῖσι *μελάνδρυν. ἅπασαι δὲ σκλη-
 ρότεραι αἰ μήτραι τῶν ξύλων, διὸ καὶ ὑπομένεσι καμπήν·
 μαλόντεραι μὲν αἰ μὲν· αἰ δὲ ὑμενώδεις ἐν μὲν τοῖς δέν-
 δροις ἔκ εἰσίν, ἢ σπάνια· ἐν δὲ τοῖς θάμνωδεσι, καὶ ὅλως
 τοῖς ὑλήμασιν, οἷον Καλάμῳ τε καὶ Νάρθηκι, καὶ τοῖς
 τοιάτοις, εἰσίν. ἔχει δὲ τὴν μήτραν, τὰ μὲν μεγάλην καὶ

¹ τῷ εὐθυπορεῖ. Ald. Bod.
 τηται. Bod.

^k διὰ τὸ σκληρὸν ἔχειν ὑγρό-

φανερὰν, ὡς Πρίνος, Δρύς, καὶ τὰ ἄλλα τὰ προειρημένα· τὰ δὲ, ἀφανέστεραν, οἶον, Ἑλαία, Πύξος· οὐ γάρ ἐστιν ἀφορισμένην οὕτω λαθεῖν· ἀλλὰ καὶ φασὶ τινες ἔ κατὰ τὸ μέσον, ἀλλὰ κατὰ τὸ πᾶν ἔχειν, ὥστε μὴ εἶναι τὸν ὠρισμένον. διὸ καὶ ἔνια οὐ δ' ἂν ἰδοῖεν ὅλως ἔχειν· ἐπεὶ καὶ τοῦ Φοίνικος οὐδεμία φαίνεται διαφορὰ κατ' οὐδέν. διαφέρουσι δὲ καὶ ταῖς ῥίζαις· τὰ μὲν γὰρ πολυῤῥιζα καὶ μακροῤῥιζα, καθάπερ Συκῆ, Δρύς, Πλάτανος· ἐὰν γὰρ ἔχωσι τὸν, ἐφ' ὅσονοῦν ἢ προέρχονται. τὰ δὲ ὀλιγόρριζα, καθάπερ ὁ Ἑλάτη, Ῥοιὰ, Μηλέα· τὰ δὲ μονόρριζα, καθάπερ Ἑλάτη, Πεύκη· μονόρριζα οὕτως, ὅτι μίαν μεγάλην τὴν εἰς βάθος ἔχει, μικρὰς δὲ ἀπὸ ταύτης πλείους. ἔχουσι δὲ καὶ τῶν μονοῤῥιζων ἔνια τὴν ἐκ τοῦ μέσου μεγίστην καὶ κατὰ βάθος, ὥσπερ ἡ Ἀμυγδαλή· Ἑλαία δὲ μικρὰν ταύτην, τὰς τε ἄλλας μείζους καὶ ὡς * κεκαρκινωμένας. ἔτι δὲ τῶν μὲν, παχέϊα μᾶλλον, τῶν δὲ, ἀνωμαλεῖς, καθάπερ Δάφνης, Ἑλαίας. τῶν δὲ, πᾶσαι λεπταί, καθάπερ Ἀμπέλου. διαφέρουσι δὲ καὶ λειότητι καὶ τραχύτητι καὶ πυκνότητι· πάντων γὰρ αἱ [κάτω] ῥίζαι μανώτεραι τῶν ἄνω· πυκνότεραι δὲ ἄλλα ἄλλων καὶ ξυλωδέστεραι· καὶ αἱ μὲν ἰσώδεις, ὡς αἱ τῆς Ἑλάτης· αἱ δὲ σαρκώδεις μᾶλλον, ὥσπερ αἱ τῆς Δρύος· αἱ δὲ οἶον ὀζώδεις καὶ * θυσανώδεις· ὥσπερ αἱ τῆς Ἑλαίας. τοῦτο δὲ, ὅτι λεπταί καὶ μικρὰς πολλὰς ἔχουσι καὶ ἀδρόας, ἐπεὶ πᾶσαι γε καὶ ταύτας ἀποφύουσιν ἀπὸ τῶν μεγάλων, ἀλλ' οὐχ' ὁμοίως ἀδρόας καὶ πολλὰς. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν βαθύρριζα, καθάπερ Δρύς· τὰ δὲ

¹ ἰδοῖεν Bod. ^m μακροῤῥιζα, Const. ⁿ προέρχονται. Bas.

^o Ἑλαία, Const. ^p πολυῤῥιζων Const. ^q Ἀμυγδαλή. Bas.

*ἐπιπολαιόρριζα, καθάπερ Ἑλαία, γ'Ροία, Μηλία, Κυπάρισσος· [ἐτι] δὲ αἱ μὲν εὐθεΐαι καὶ ὀμαλεῖς, αἱ δὲ σκολιαὶ καὶ *παραλλάττουσαι. (τοῦτο γὰρ οὐ μόνον συμβαίνει διὰ τοὺς τόπους, τῷ μὴ *εὐθεῖν, ἀλλὰ καὶ τῆς φύσεως αὐτῆς ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἡ τῆς Δάφνης καὶ τῆς Ἑλαίας.) ἡ δὲ Συκῇ, καὶ τὰ τοιαῦτα, *σκολιοῦται, διὰ τὸ μὴ εὐθεῖν. ἅπασα δὲ ^a*ἑμμητροι, καθάπερ καὶ τὰ στελέχη καὶ οἱ ἀκρέμονες, καὶ εὐλογον ἀπὸ τῆς *ἀρχῆς. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ μὲν, ^b*παραβλαστικὰ καθάπερ ^cἈμπέλαι, Ῥοιάς· αἱ δὲ ἀπαράβλαστοι, καθάπερ Ἑλάτης, Κυπαρίθου, Πεύκης. αἱ αὐτὰ δὲ διαφορὰ καὶ τῶν φρυγανικῶν καὶ τῶν ποωδῶν, καὶ τῶν ἄλλων· πλὴν εἰ ὅλως ἔνια μὴ ἔχει [ρίζαν], καθάπερ Ὑδραν, Μύκης, ^dΠόξος, Κράνιον. [καὶ] τὰ μὲν πολύρριζα, καθάπερ Πυρὸς, Τίφη, Κριθῆ, πᾶν τὸ τοιοῦτον, καθάπερ ^eεἰκάζουσιν· τὰ δὲ ὀλιγόρριζα, καθάπερ τὰ χέδροπα. χεδὸν δὲ καὶ τῶν λαχανωδῶν τὰ πλεῖστα μονόρριζα, οἷον ^fῬάφανος, Τεῦτλον, ^gΣέλινον, Λάπαδος. πλὴν ἔνια καὶ *ἐπιφυάδας ἔχει μεγάλας, οἷον τὸ Σέλινον, καὶ τὸ Τεῦτλον· καὶ ὥς ἂν κατὰ λόγον, ταῦτα βαθυρρίζοτερα [ἐστὶ] τῶν δένδρων. εἰσὶ δὲ τῶν μὲν [αἱ ρίζαι] σαρκώδεις, καθάπερ Ῥαφανίδος, Γογγυλίδος, Ἄρου, Κρόκου. τῶν δὲ, ξυλώδεις, οἷον Εὐζώμου, Ὠκύμου, καὶ τῶν ἀγρίων δὲ τῶν πλείστων, ^hὅσοις μὴ εὐθεΐαι εἰσὶν αἱ ρίζαι, ἀλλὰ πλείους καὶ χιζόμεναι, καθάπερ Πυρῆ, Κριθῆς, καὶ τῆς καθεμένης Πόας·

γ' Ροὰ, Const. z ἐπὶ τῆς Δ. Const. a ἑμμητροι, Bod.

b παραβλαστικαὶ εἰς τὸ ἄνω, Bod. c Ἀμπέλαι, Ῥοὰ, Bod.

d Πίξις, Κρανύιον. Const. e εἰκαζούσαν Ald. Bas. εἰκα-

ζούσαις Const. f Ῥάφανις, Bod. g Σίλον, Bod. Σίλιον,

Μαλάχη Λάπαδος. Const. h ὅσοι Bod. ὅσω Bas.

αὕτη γὰρ ἐν τοῖς ἐπετείοις καὶ ἐν τοῖς ποσάδεσιν ἡ δια-
φορὰ τῶν ῥιζῶν· ὥς τε τὰς μὲν εὐδὺς χρίζεσθαι, πλείους
οὐσας καὶ ὁμαλεῖς, τῶν δὲ ἄλλων μίαν ἢ δύο τὰς μεγίστας
[εἶναι]· ἄλλας δὲ ἀπὸ τούτων.

CAP. IX.

Radices bulbosæ; Scillæ, Cera, Ari, Cyperi, &c.

Ἡ ὈΛΩΣ δὲ πλείους αἱ διαφοραὶ τῶν ῥιζῶν ἐν τοῖς
* ὕλημασι καὶ * λαχανώδεσιν. εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν ἱξυλώδεις,
ὥσπερ αἱ τοῦ Ὀκύμου· αἱ δὲ σαρκώδεις, ὥσπερ αἱ τοῦ
Τεύτλου, καὶ ἔτι δὴ μᾶλλον τοῦ Ἄρου καὶ Ἀσφουδέλου,
καὶ Κρόκου· αἱ δὲ ὥσπερ ἐκ φλοιοῦ καὶ σαρκὸς, ὥσπερ
αἱ τῶν Ῥαφανίδων καὶ Γογγυλίδων· αἱ δὲ, * γονατώδεις,
ὥσπερ αἱ τῶν Καλάμων καὶ Ἀγρώστεων, καὶ εἴ τι κα-
λαμῶδες. καὶ μόναι δὴ αὐταί, ἢ μάλισθ', ὁμοίαι τοῖς ὑπὲρ
γῆς· ὥσπερ γὰρ Καλαμοὶ, εἰσὶν ἐρρίζοι μὲν ταῖς λεπ-
ταῖς· αἱ δὲ, * λεπυρώδεις, ἢ φλοιώδεις, οἷον ^k αἱ τε τῆς
Ἰσκίλλης καὶ τοῦ Βολβοῦ, καὶ ἔτι Κρομμύε καὶ τῶν τούτοις
ὁμοίων, αἱ γὰρ ἐστὶ περιαιρεῖν αὐτῶν. πάντα δὲ τὰ
τοιαῦτα δοκεῖ καὶ ἀπὸ δύο γένεω ῥιζῶν ἔχειν· ^m καὶ
ὅλως τὰ * κεφαλοβαρῆ, καὶ * κατάρριζα· τὴν τε σαρ-
κώδη ταύτην καὶ φλοιώδη, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰσκίλλης, καὶ ⁿ τὰς
ἀπὸ ταύτης ἀποπεφυκυίας· οὐ γὰρ λεπτότητι καὶ πα-
χύτητι διαφέρουσι μόνον, ὥσπερ αἱ τῶν δένδρων καὶ τῶν
λαχάνων, ὁ ἀλλ' ἄλλοιόν ἔχουσι τὸ γένος· ἐκφανεστάτη
δὲ ἤδη ἡ τε τοῦ Ἄρου καὶ ἡ τοῦ Κυπερίου· ἡ μὲν γὰρ
παχυεῖα καὶ λεῖα καὶ σαρκώδης, ἡ δὲ λεπτή καὶ ἰνώδης.

ⁱ Λαχανώδεις. Ald. Bas.

^k οἱ τε Bod.

^l Σκύλλης. Ald.

^m τοῖς δὲ καὶ ὅλως Bas.

ⁿ τῆς Bod.

^o ἄλλοιόν ἔχουσαι

Bod. ἀλλὰ λεῖον Ald.

διόπερ ἀπορήσειεν ἂν τις, εἰ ρίζας τὰς τοιαύτας θετέον.
 ἡ μὲν γὰρ κατὰ γῆς δόξειεν ἂν, ἡ δὲ ὑπεναντίως ἔχουσα
 ταῖς ἄλλαις, ἔκ ἂν δόξειεν. ἡ μὲν γὰρ ρίζα λεπτότερα
 πρὸς τὸ πώρρω, καὶ ἀεὶ * σύνοξυς· αἱ δὲ τῶν Σκιλλῶν,
 καὶ τῶν Βολβῶν, καὶ τῶν Ἀρων, ἀνάπαλιν. ἔτι δὲ αἱ μὲν
 ἄλλα κατὰ τὸ πλάγιον ἀφιαῖσι ρίζας, αἱ δὲ τῶν
 Σκιλλῶν καὶ τῶν Βολβῶν οὐκ ἀφιαῖσιν· οὐδὲ τῶν Σκορο-
 δων καὶ τῶν Κρομμύων. ὅλως δὲ γε ἐν ταύταις αἱ κατὰ
 μέσον ἐκ τῆς * κεφαλῆς ἡρτημένα φαίνονται ρίζαι καὶ
 τρέφονται. τοῦτο δὲ ὥσπερ * κύημα ἢ καρπὸς, ῥ' ὅθεν καὶ
 ἔνιοι * ὅσσον λέγουσι, εἰ κακῶς. ἐπεὶ δὲ πλεῖστοι ἡ * φύ-
 σις ἢ κατὰ ρίζαν, ταῦτ' ἀπορίαν ἔχει· τὸ γὰρ δὴ πᾶν
 λέγειν τὸ κατὰ τὴν [γῆν,] ρίζαν, οὐκ ὀρθόν· καὶ γὰρ
 ὁ ῥ' ἀνάκαυλος τοῦ Βολβοῦ καὶ ὁ τοῦ Γηθύου, καὶ ὅλως ὅσα
 κατὰ βάθος ἐστίν, ἱεῖησαν ἂν ρίζαι. καὶ τὸ Ἰθδνον δὲ, ὁ
 καλοῦσιν τινες Ἀχρίον, καὶ τὸ Οὐίγγον, καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπό-
 γαιόν ἐστιν, ᾧ οὐδὲν ἐστὶ ρίζα· δυνάμει γὰρ δεῖ φυσικῇ
 διαιρεῖν καὶ οὐ τόπων· τάχα δὲ τοῦτο μὲν ὀρθῶς λέγεται,
 ρίζα δὲ οὐδὲν ἡττόν ἐστιν, ἀλλὰ διαφορὰ τις αὕτη τῶν
 ριζῶν, ὥστε τὴν μὲν τινα ^s τοιαύτην εἶναι, τὴν δὲ, τοιαύ-
 την, καὶ τρέφεσθαι τὴν ἑτέραν ὑπὸ ^t τῆς ἑτέρας. καὶ τοι
 καὶ αὐτὰ καὶ αὐτῶν, αἱ σαρκώδεις, εἰοικασιν * ἔλκειν. τὰς
 γοῦν τῶν Ἀρῶν πρὸ τοῦ βλασάνειν σρέφουσι, καὶ γίνονται
 μείζους κωλυόμενα ^u διίεναι τὴν βλάστησιν, ἐπεὶ πάντων
 τῶν τοιούτων ^x ἡ φύσις ἐπὶ τὸ κάτω μᾶλλον ῥεπεῖν φα-
 νηρόν· οἱ μὲν γὰρ καυλοὶ, καὶ ὅλως τὰ ἄνω, βραχέα καὶ

ῥ' ὅθεν καὶ ἔνιοι ὅσσον λείγουσι, οὐ κακῶς omittunt Ald. et Bod.

ῥ' ἂν ὁ καυλὸς Bod. ἱεῖησαν ἀρρίζα. Bod. αἱ ρίζαι. Ald. Bas.

^s τοσαύτην Bod. ^t τῶν Bod. ^u διίεναι πρὸς τὴν Bod. ^x ἡ

φύσις· καὶ τὸ κάτωγε μᾶλλον ῥίπτει, φανηρόν. Bod.

ἀοθενῇ, τὰ δὲ κάτω μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυρὰ, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Καλάμου καὶ Ἀγρώσιδος, καὶ ὅλως ὅσα καλαμῶδη καὶ τέτοις ὅμοια.

CAP. X.

*Radices Croci, Laserpitii, et Plantarum quarundam
in Ægypto.*

᾽ΟΣΑ δὴ * ναρθηκῶδη, καὶ τούτων ρίζαι μεγάλα καὶ σαρκώδεις· πολλὰ δὲ καὶ τῶν ὑποωδῶν ἔχει τοιαύτας ρίζας, οἷον, ^z Ἀσπάλαξ, Κρόκος, καὶ τὸ Περδίκιον καλόμενον· καὶ γὰρ τοῦτο παχείας τε καὶ πλείους ἔχει τὰς ρίζας, ἢ φύλλα. καλεῖται δὲ Περδίκιον, διὰ τὸ τοῦς Πέρδικας ἐγκυλίεσθαι [ἐν αὐτῷ] καὶ ὀρύττειν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλόμενον ^a Οὕιγγον. τὰ μὲν γὰρ ^b φύλλα μὴ μεγάλα, καὶ ὁ βλαστὸς αὐτοῦ, βραχύς, ἡ δὲ ρίζα, μακρὰ, καὶ ἔστιν ὥσπερ καρπός· * διαφέρει τε καὶ ἐδίεται, καὶ συλλέγουσι δὲ, ὅταν ὁ ποταμὸς ἀποβῇ, στέφοντες βωμούς. φανερώτατα δὲ καὶ πλείστην ἔχοντα πρὸς τὰ ἄλλα διαφορὰν, τὸ Σίλφιον, καὶ ἡ καλουμένη Μαγύδαρις· ἀμφοτέρων γὰρ τούτων, καὶ ἀπάντων τῶν τοιούτων, ταῖς ρίζαις μᾶλλον ἢ φύσις. ταῦτα μὲν οὖν ταύτῃ ληπτέα· ἔνιαι δὲ τῶν ριζῶν, πλείω δοξάζειν ἂν ἔχειν διαφορὰς παρὰ τὰς εἰρημένας, οἷον αἵτε τῆς Ἀραχίδνης, καὶ τῆ ὁμοίᾳ τῇ Ἀράκῳ· φέρεσι γὰρ ἀμφότεραι καρπὸν [κάτω] ^δ καὶ ἐλάττω ^c τῶν ἄνω· καὶ μίαν μὲν ρίζαν, τὸ σαρκῶδες τοῦτο, παχεῖαν ἔχει, τὴν κατὰ ^d βάθος, τὰς δὲ ἄλλας, ἐφ' ὧν ὁ καρπός, λεπτοτέρας, καὶ ἐπ'

^y ποδῶν Ald. ^z Σπάλαξ, Ald. ^a Οὕιγον. Ald. Οὕιτον.
Hes. Ath. Plin. ^b φύλλα μεγάλη, Bod. ^c τοῦ ἄνω, Bod.
^d βάθος, Ald.

ἄκρῳ χιζομένης πολλᾶχῃ· φιλεῖ δὲ μάλιστα χωρία τὰ
 ὕψαμμα·^ε φύλλα δὲ οὐδέτερον ἔχει τούτων, οὐδ' ὅμοια
 τοῖς φύλλοις, ἀλλ' ὥσπερ *ἀμφίκαρπα μᾶλλον ἔστιν,
 καὶ φαίνεται θυμασίον. αἱ μὲν οὖν *φύσεις καὶ αἱ
 *δυνάμεις τοσαύτας ἔχουσι διαφοράς. αὐξάνεσθαι δὲ
 πάντων δοκοῦσιν αἱ ρίζαι πρότερον τῶν ^δ ἄνω· εἰς βιά-
 dos ^ε δὲ οὐδεμία καθήκει πλέον, ἢ ὅσον ὁ ἥλιος ἐφικνεῖ-
 ται· τὸ γὰρ θερμὸν, τὸ γεννῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ ταῦτα
 μεγάλα συμβάλλεται πρὸς βαθυρρίζιαν, καὶ ἔτι μᾶλλον
 πρὸς μακρορρίζιαν, ἢ τῆς χώρας φύσις, ἐὰν ᾗ κυψὴ καὶ
 *μανὴ καὶ *εὐδίοδος, ἐν γὰρ ταῖς τοιαύταις, πόρρωτέρω,
 καὶ μείζους αἱ αὐξήσεις. φανερόν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμε-
 ρωτάτων, ἃ ἔχουσι γὰρ ὕδωρ ὅπου οὐκ εἰσιν, ὡς εἰ-
 πεῖν, ἐὰν ὁ τόπος ᾗ κενὸς καὶ μηδὲν τὸ ἀντιστατοῦν,
 καθάπερ ^h ἐπὶ φρέατος ἢ *ὄχετοῦ τινός. ἢ γε ἔν ἐν τῷ
 Λυκείῳ ἢ Πλάτανος, ἢ κατὰ τὴν ὄχετον, ἔτι νέα οὖσα
 περὶ τρεῖς καὶ τριάκοντα πῆχεις ἀφῆκεν [ρίζας], ἔχουσα
 τόπον τε ἄμα καὶ τροφήν. δόξειε δὲ, ὡς εἰπεῖν, ἢ Συκῇ
 μακρορρίζοτατον εἶναι· καὶ ὅλως δὲ μᾶλλον τὰ μανὰ καὶ
 εὐθύρριζα· πάντα δὲ τὰ νεώτερα τῶν παλαιῶν, ἐὰν εἰς
 ἀκμὴν ἤκωσιν, ἥδη βαθυρριζότερα καὶ μακρορριζότερα.
ⁱ συμφώνησι γὰρ καὶ αἱ ρίζαι τῷ ἄλλῳ *σώματι. πάν-
 των δὲ ὁμοίως [τῶν ρίζων] οἱ χυλοὶ ^k τοῖς τοῦ φυτοῦ δει-
 γνότεροι, τοῖς δὲ, ὡς ἐπίπαν [διάφοροι]. διὸ καὶ ἐνίων
 πικροὶ, ὧν οἱ καρποὶ γλυκεῖς, ἔνιοι δὲ ^l εὐώδεις. ὥσ-
 περ οἱ τῆς ^m Ἰριδος. Ἰδία δὲ ρίζης φύσις καὶ δύναμις

^ε φύλλον Ald. Bod. ^δ ἄνω καὶ φύεσθαι εἰς Bod. ^ε δὲ
 deest Ald. ^f ἐπὶ deest Bod. ^ε ἔχουσα Bod. ἔχοντα Ald.
^h ἐπὶ deest Bod. ⁱ συμφθίνουσι Ald. Bod. ^k τοῖς φυτοῖς
 Bod. ^l θυώδεις. Const. ^m Ἰριος. Bod.

ἡ τῆς Ἰνδικῆς Συκῆς· ἀπὸ γὰρ τῶν βλαστῶν ἀφίησι, μέχρις οὗ ἂν συνάψῃ τῇ γῇ καὶ ῥιζωθῇ· καὶ γίνεται περὶ τὸ δένδρον κύκλῳ συνεχές [τι] τῶν ῥιζῶν, οὐχ' ἀπτόμενον τοῦ στελέχους, ἀλλὰ ἀφεσθηκός. παραπλήσιον δὲ τούτῳ, μᾶλλον δὲ τρόπον τινὰ θαυμασιώτερον, εἴ τις ἐκ τῶν φύλλων ἀφίησι ῥίζαν, οἷόν φασι περὶ Ὀποῦντα ποάριον εἶναι, ὃ καὶ ἐδίεδαί ἐστιν ἡδύ· τὸ γὰρ αὐτὸ τῶν Θέρμων θαυμαστὸν ἦττον, ὅτι ἂν ἐν ὕλῃ βαθεῖα σπαρῇ, διαίρει τὴν ῥίζαν πρὸς τὴν γῆν, καὶ βλαστάνει διὰ τὴν ἰχύν. ἄλλας δὲ τὰς μὲν τῶν ῥιζῶν διαφοράς ἐκ τούτων θεωρητέον.

CAP. XI.

Ramorum Differentia ; Nodi &c. in Truncis.

ΤΩΝ δένδρων δὲ καὶ τοιαύτας ἂν τις λάβοι διαφοράς· ἔστι γὰρ τὰ μὲν ὀζώδη, τὰ δὲ ἄνοζα καὶ φύσει καὶ τόπῳ, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. ἄνοζα δὲ λέγω, οὐχ' ὥστε μὴ ἔχειν ὅλως· ἔδεν γάρ, τοιοῦτο ὁ φύτον· ἀλλ' εἴπερ ἦττον ἄλλων, οἷον, Σχοῖνος, Ῥτύφη, Κύπειρος, καὶ ὅλως εἴ τί ἐτι τῶν λιμνωδῶν, ὥστε ὀλίγους ἔχειν φύσει μὲν, οἷον Ἀκτὴ, Δάφνη καὶ Συκῇ, καὶ ὅλως πάντα τὰ λειόφλοια, καὶ ὅσα κοῖλα καὶ μανά. ὀζώδεις δὲ, Ἑλαία, Πεύκη, Κότινος· τούτων δὲ τὰ μὲν, ἐν παλισκίοις, καὶ νηνέμοις, καὶ ἐφύδροις, τὰ δὲ ἐν εὐηλίοις, καὶ χειμερίοις, καὶ ἰπνευματώδεσι, καὶ λεπτοῖς, καὶ ξηροῖς. τὰ μὲν γὰρ, ἄνοζώτερα, τὰ δὲ, ὀζωδέστερα τῶν ὁμογενῶν· ὅλως δὲ ὀζωδέστερα τὰ ὀρεινὰ τῶν πεδινῶν, καὶ τὰ ξηρὰ τῶν

^η γῆς Bod.

^ο δένδρον· Ald. Bod.

^ρ Τύφη Bod.

^ι ὀζώδεις Bod.

^ι πυγματώδεσι Ald. πηγματώδεσι Const.

ῥελείων. ἔτι δὲ κατὰ τὴν φυτείαν τὰ μὲν πυκνά, ἀνοῖξα καὶ ὀρθά· τὰ δὲ μαῖνά, ὀζωδέστερα καὶ σκόλιώτερα· συμβαίνει γὰρ ὥστε τὰ μὲν ἐν παλισκίῳ εἶναι, τὰ δὲ ἐν εὐηλίῳ· καὶ τὰ *ἄρρενα δὲ τῶν *θηλειῶν ὀζωδέστερα· ἐν οἷς δ' ἐστὶν ἄμφω, οἶον, Κυπάριστος, Ἑλάτη, ^s Ὀσρυῖς, Κρανία· καλοῦσι γὰρ γένος τὶ, ^t Θηλυκρανίαν· καὶ τὰ ἄγρια δὲ τῶν ἡμέρων· καὶ ἀπλῶς καὶ τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος· οἶον Κότινος, Ἑλαίας· Ἐρινεός, Συκῆς· Ἀχράς, Ἀπίς· πάντα γὰρ ταῦτα ὀζωδέστερα [τὰ ἄγρια]· καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, πάντα τὰ *πυκνά τῶν *μανῶν· καὶ γὰρ τὰ ἄρρενα πυκνότερα, καὶ τὰ ἄγρια· πλὴν εἴ τι διὰ πυκνότητα παντελῶς ἀνοξον ἢ ὀλίγοξον, οἶον Πύξος, Λωτός. εἰσὶ δὲ τῶν μὲν ἄτακτοι, καὶ ὡς ἔτυχεν, οἱ ὄζοι· τῶν δὲ τεταγμένοι καὶ τῷ διαστήματι, καὶ τῷ πλήθει, καθάπερ εἴρηται· διὸ καὶ ἀξιολογώτατα ταῦτα καλοῦσι· τῶν μὲν γὰρ οἶον δι' ἴσου, τῶν δὲ μεῖζον ἀεὶ τὸ πρὸς τῷ πάχει, καὶ τοῦτο κατὰ λόγον, ὅπερ μάλιστα ^u ἐνδηλον ἐν τοῖς Καλάμοις· τὸ γὰρ γόνυ καθάπερ *ὄζος καὶ οἱ μὲν ^x κατάλληλοι ὥσπερ οἱ τῶν Κοτίνων, οἱ δὲ ὡς ἔτυχεν. ἔστι δὲ τὰ μὲν, *δίοξα, τὰ δὲ, *τρίοξα, τὰ δὲ, πλείους ἔχοντα· ἔνια δὲ πεντάοξά ἐστι· [ὡς] καὶ τῆς μὲν Ἑλάτης ὀρθοὶ καὶ οἱ ὄζοι, καὶ οἱ κλάδοι ὥσπερ ἐμπεπηγότες· τῶν δὲ ἄλλων, οὐ· διὸ καὶ ἰχυρότατον, ἢ Ἑλάτη. ἰδιώτατοι δὲ οἱ τῆς Μηλέας· ^y (ὅμοιοι γὰρ θηρίων προσώποις, εἰς μὲν ὁ μέγιστος, ἄλλοι δὲ περὶ αὐτὸν μικροὶ πλείους.) εἰσὶ δὲ τῶν ὄζων οἱ μὲν, *τυφλοί· οἱ δὲ, γόνιμοι. λέγω δὲ τυφλοὺς, ἀφ' ὧν

^r ἱλαίων Bod.

^s Ὀσρυς Bod.

^t Θηλυκρανίαν. Bod.

^u ἐνδηλον καὶ ἐν τοῖς Κοτίνοις καὶ ἐν τοῖς Καλάμοις· Bod. ^x καταλλήλους Bod. ^y Vid. not. ad finem libri.

μηδὲς βλαστός. οὗτοι δὲ καὶ φύσει καὶ *πρηώσαι γίνονται. ^z ἢ ὅταν κολουσθῇ, ἢ ἐκβιάζεται, ἢ καὶ ἀποκοπῇ, καὶ οἷον ἐπικαυθεῖς πρηωθῇ. γίνονται δὲ μᾶλλον ἐν τοῖς παχέσι τῶν ἀκρεμόνων· ἐνίων δὲ καὶ ἐν τοῖς στελέχεσιν· ὅλως δὲ καὶ [ἐπὶ] τοῦ στελέχους καὶ τοῦ κλάδου, καθὰ ἂν ἐπικόψῃ ἢ ἐπιτέμῃ τις, ὅζος γίνεται. καθάπερ ἂν εἰ διαιρῶν τὸ ἐν, καὶ ποιῶν ἑτέραν ἀρχήν· εἴτε διὰ τὴν πῆρωσιν, εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν, οὐ γὰρ δὴ κατὰ φύσιν τὸ ὑπὸ τῆς πληγῆς· αἰεὶ δὲ ἐν ἅπασιν οἱ κλάδοι φαίνονται πολυζότεροι διὰ τὸ μῆδεν ἀνὰ μέσον ^a πρησκειῖσθαι· καθάπερ δὲ τῆς Συκῆς οἱ νεόελας ^b βραχύτατοι· καὶ τῆς Ἀμπέλου τὰ ἄκρα τῶν κλημάτων. ὥς γὰρ ὁ ὅζος ἐν τοῖς ἄλλοις, οὕτω καὶ *ὀρθαλμός ἐν Ἀμπέλῳ, καὶ ἐν Καλάμῳ γόνυ. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ, οἷον *κράδα, γίνονται, καθάπερ ἐν Πτελέα καὶ ^c Δρυϊ, καὶ μάλιστα ἐν Πλατάνῳ, ἐὰν δὲ ἐν τραχέσι καὶ ἀνύδρσι καὶ πνευματώδεσι· καὶ παντελῶς πάντων δὲ [οὐ] πρὸς τῇ γῇ ἄλλ' οἷον τῇ κεφαλῇ τοῦ στελέχους· ἀπογηράσκων δὲ [ἢ κράδῃ] παχύτερα γίνεται· ἔνια δὲ καὶ ἴχει τοὺς καλουμένους ὑπὸ τινων ἢ *γόγγρους, ^d ἢ τι ἀνάλογον· οἷον ἢ Ἑλαία· κυριώτατον γὰρ ἐπὶ ταύτης τοῦτο τοῦνομα, καὶ πᾶσχειν δοκεῖ μάλιστα τὸ εἰρημένον· καλοῦσι δὲ ἐνιοι τῆτο, *πρέμνον· οἱ δὲ, *κροτώνην· οἱ δὲ ἄλλο ὄνομα. τοῖς δὲ εὐδέσι καὶ μονορρίζοις καὶ ἀπαραθλάστοις οὐ γίνεται ^e ταῦθ' ὅλως, ἢ ἥττον πολὺ ἢ τοῖς παραθλαστικοῖς. ἢ δὲ Ἑλαία καὶ ὁ Κότινος καὶ τὰς κοιλότητος ἰδίας ἔχουσι, τὰς ἐν τοῖς στελέχεσιν.

^z ἢ ὅταν ἢ μὴ λυθῇ Bod. ^a προσηυζεῖσθαι Ald. ^b τραχύτατοι Bod. ^c Δρυῖς Ald. ^d ἢ τὸ ἀνάλογον Bod. ^e ταῦθ' ὅλως, ἢ ἥττον φοινῆς δὲ Bod.

ἔστι δ' οὖν τὰ μὲν εἰς μῆκος αὐξητικά μάλιστ', [ἡ] μόνα, οἷον Ἑλάτη, Φοῖνιξ, Κυπάριττος, καὶ ὅλως τὰ μονοστελέχη, καὶ ὅσα μὴ πολύρριζα μηδὲ πολύκλαδα· τὰ δὲ, ὁμοίως τούτοις ἀναλόγως καὶ εἰς βάθος· ἔνια δὲ εὐθύς σχίζετα· οἷον, ἡ Μηλέα· τὰ δὲ πολύκλαδα καὶ μεῖζω τὸν * ὄγκον ἔχει τὸν ἄνω, καδάπερ Ῥοία· εἰ μὴν, ἀλλ' οὖν μέγιστά γε συμβάλλετα· πρὸς ἕκαστον ἡ * ἀγωγή, καὶ ὁ τόπος, καὶ ἡ τροφή. σημεῖον δὲ, ὅτι ταῦτα πυκνὰ μὲν ὄντα, μακρὰ καὶ λεπτὰ γίνετα· μανὰ δὲ, παχύτερα καὶ βραχύτερα· καὶ ἐὰν μὲν εὐθύς τις ἀφείη τοὺς ὄξους, [ὅλως] βραχέα· ἐὰν δὲ ἀνακαδαίρη, μακρά· καδάπερ ἡ Ἄμπελος. ἱκανὸν δὲ κακεῖνο πρὸς πίστιν, ὅτι καὶ τῶν λαχάνων ἔνια λαμβάνει δένδρου σχῆμα, καδάπερ εἶπομεν τὴν Μαλάχην, καὶ τὸν Τεῦτλον· ἅπαντα δὲ ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ἐξαύξει, καὶ τὸ αὐτὸ κάλλιστον· ἐπεὶ καὶ τῶν ὁμογενῶν ἀνοζότερα καὶ μεῖζω καὶ καλλίω τὰ ἐν τοῖς οἰκείοις, οἷον, Ἑλάτη ἡ Μακεδονικὴ, τῆς Παρνασίας, καὶ τῶν ἄλλων. ἅπαντα δὲ ταῦτα, καὶ ὅλως ἡ ὕλη ἡ ἀγρία καλλίων καὶ πλείων εἰ ἐν τοῖς προσθορείοις τῷ ὄρει, ἢ ἐν τοῖς πρὸς μεσημβρίαν.

CAP. XII.

Foliorum Differentiæ : semper virentia, decidua.

Anomala quædam.

ἜΣΤΙ δὲ τὰ μὲν ἀείφυλλα· τὰ δὲ φυλλοβόλα· τῶν μὲν * ἡμέρων ἀείφυλλα [εἰσὶ] Ἑλαία, Φοῖνιξ, Δάφνη, Μύρρινος, Πεύκης τι γένος, Κυπάριττος· τῶν δὲ ἀγρίων, Ἑλάτη, Πεύκη, Ἀρχευθος, Σμίλαξ, Θύια, καὶ

^c ὄρους, Ald.

^f τοῦ ὄρους ἐν τοῖς προσθορείοις Ald.

ἦν Ἀρκάδες καλοῦσι Φελλοῶν, Φίλυρα, Κέδρος, Πί-
 τυς, ε Μυρίκη, Πύξος, Πρίνος ἀγρία, Κήλαστρον,
 Φιλύκη, Ἀφάκη (ταῦτα δὲ φύεται περὶ τὸν Ὀλυμ-
 πον.) Ἡ Ἀνδράχνη, Κόμαρος, Τέρμινθος, ἀγρία Δάφη.
 δοκεῖ δὲ ἡ Ἀνδράχνη, καὶ ὁ Ἰκόμαρος τὰ μὲν κάτω
 φυλλοβολεῖν, τὰ δὲ ἔσχατα τῶν ἀκρεμόνων ἀείφυλλα
 ἔχειν, *ἐπιφύειν δὲ αἰετὸς τοὺς ἀκρέμονας. Τῶν μὲν οὖν
 δένδρων, ταῦτα τῶν δὲ *θαμνωδῶν, Κιττός, Βάτος,
 Ῥάμνος, Κάλαμος, Κεδρίς* (ἔστι γάρ τι μικρὸν, ὃ οὐ
 δενδροῦται) τῶν δὲ *φρυγανικῶν καὶ *ποσῶν, Πή-
 γανον, Ῥάφανος, Ῥοδωνιά, Ἰωνιά, Ἀθρότονον, Ἀμά-
 ρακον, Ἐρπολλος, Ὀρίγανον, Σέλινον, Ἰπποσέλινον,
 Μήκων, καὶ τῶν ἀγρίων εἶδη πλείω. διαμένει δὲ καὶ
 τούτων ἕνα τοῖς ἄκροις, τὰ δὲ ἄλλα ἀποβάλλει, οἷον,
 Ὀρίγανον, Σέλινον, Ἡ Ἰπποσέλινον. ἐπεὶ καὶ τὸ Πή-
 γανον κακοῦται καὶ ἀλλάττεται. πάντα δὲ καὶ τῶν
 ἄλλων τὰ ἀείφυλλα, στενοφυλλότερα, καὶ ἔχουσι
 τινα *λιπαρότητα καὶ εὐοδίαν. ἕνα δὲ, οὐκ ὄντα τῇ
 φύσει, παρὰ τὸν τόπον ἐστὶν ἀείφυλλα, καδαπερ ἐλέχθη
 περὶ τῶν ἐν Ἐλεφαντίνῃ καὶ Μέρφει* κατωτέρω δὲ ἐν τῇ
 Δέλτα μικρὸν πᾶν χρόνον διαλείπει [ἕνα] τοῦ μὴ αἰε-
 τῶς βλαστάνειν. ἐν Κρήτῃ δὲ λέγεται Πλάτανόν τινα εἶναι
 ἐν τῇ Γορτυναίᾳ πρὸς ^mπηγῇ τινί, ἣ οὐ φυλλοβολεῖ.
 μυθολογοῦσι δὲ, ὡς ⁿὑπὸ ταύτης ἐμίγη τῇ Εὐρώπῃ ὁ
 Ζεὺς* τὰς δὲ πλεσίον πάσας φυλλοβολεῖν. ἐν δὲ Συ-
 θάρει Δρυὶς ἐστὶν εὐσύνοπτος ἐκ τῆς πόλεως, ἣ οὐ φυλ-
 λοβολεῖ. φασὶ δὲ οὐ βλαστάνειν αὐτὴν ἅμα ταῖς ἄλλαις,

* Μυρίκη, Bod.

h Ἀδράχνη, Const.

i Οἶναρος Bod.

k Ἰπποσέλινον deest Bod.

l ἔχοντα Ald. Bod.

m σπηνῇ

Bas. κρηνῇ Const.

n ἐπὶ ταύτῃ Bod.

ἀλλὰ μετὰ * κύνα· λέγεται δὲ καὶ ἐν Κύπρῳ Πλάτανος εἶναι τοιαύτη. φυλλοβολεῖ δὲ πάντα τοῦ μετοπώρου, καὶ μετὰ τὸ μετόπωρον, πλὴν τὸ μὲν θᾶττον, τὸ δὲ ἡβραδύτερον, ὥστε καὶ τῇ χειμῶνος ἐπιλαμβάνειν. οὐκ ἀνάλογον δὲ αἱ φυλλοβολίαι ταῖς βλασθήσεσιν, ὥστε τὰ ὁ πρότερον βλαστήσαντα πρότερον φυλλοβολεῖν, ἀλλ' ἔνια πρῶτ' βλασάνει μὲν, οὐδὲν δὲ προτερεῖ τῶν ἄλλων [τῷ φυλλοβολεῖν]. ἀλλὰ καὶ τινῶν καὶ ὑστερεῖ, καθάπερ ἡ Ἀμυγδάλη· τὰ δὲ, ὀψιβλαστεῖ μὲν, οὐδὲν δὲ, ὡς εἶπεῖν, ὕστερεῖ τῶν ἄλλων, ὥσπερ ἡ Συκάμινος. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ χώρα συμβάλλεσθαι, καὶ ὁ τόπος ὁ ἐνικμος, πρὸς τὸ διαμένειν· τὰ γὰρ ἐν τοῖς ξηροῖς καὶ ὅλως * λεπτογείοις πρότερον φυλλοβολεῖ· καὶ τὰ πρესχύτερα δὲ τῶν νέων· ἔνια δὲ, καὶ πρὸ τοῦ πεπάναι τὸν καρπὸν, ἀποβάλλει τὰ φύλλα, καθάπερ αἱ ὀψιμαὶ Συκαῖ καὶ Ἀχράδες. τῶν δὲ * ῥαεифύλλων ἡ ἀποβολὴ καὶ ἡ βλάστησις κατὰ * μέρος, οὐ γὰρ δὴ ταῦτα αἰεὶ διαμένει, ἀλλὰ τὰ μὲν βλασάνει, τὰ δὲ ἀφαναίνεται· τοῦτο δὲ περὶ τροπὰς μάλιστα γίνεταί· θερρινάς· εἰ δὲ τινῶν καὶ μετ' * ἀρκτοῦρον, ἢ καὶ κατ' ἄλλην ὥραν, ἐπισκεπτέον· καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν φυλλοβολίαν οὕτως ἔχει.

CAP. XIII.

Foliorum Differentiae quoad Figuram. Succorum Varietates.

ΤΑ δὲ φύλλα τῶν μὲν ἄλλων δένδρων ὅμοια πάντων αὐτὰ ἑαυτοῖς, τῆς δὲ Λεύκης, καὶ τοῦ ^ςΚιστοῦ, καὶ τοῦ καλουμένου Κρότωνος, ἀνόμοια καὶ ἑτεροσχήμονα· τὰ

^η βραδύ Bod. ^ο πρότερον deest Ald. ^ρ ἀφύλλων Bod.
^ι ἡ ἀνθησις Bod. ^τ ὥραν, Ald. κατ' ἄλλον καιρὸν, alii.
^ς Κιστοῦ, Ald. Bod.

μὲν γὰρ νέα, περιφερῆ, τὰ δὲ παλαιότερα, *γωνυειδῆ, καὶ εἰς τοῦτο ἢ μετάστασις πάντων· τοῦ δὲ Κιττοῦ, ἀνάπαλιν, νέη μὲν ὄντος, ἐγγωνιώτερα, πρεσβυτέρου δὲ, περιφερέστερα· μεταβάλλει γὰρ καὶ οὕτως. ἴδιον δὲ καὶ τὸ τῇ Ἑλαίᾳ, καὶ τὸ τῇ Φιλύρᾳ, καὶ τῇ Πτελέᾳ, καὶ τῇ Λεύκῃ συμβαῖνον, *στρέφειν γὰρ δοκοῦσι τὰ ὕπτια μετὰ τροπὰς θερινάς, καὶ τούτῳ γνωρίζουσιν, ὅτι γηγένηται τροπά. πάντα δὲ τὰ φύλλα διαφέρει, κατὰ τὰ ὕπτια καὶ τὰ *πρανῆ. καὶ τῶν μὲν ἄλλων τὰ ὕπτια ^u*πωωδέστερα καὶ λειότερα· τὰς γὰρ ἵνας καὶ τὰς φλέβας ἐν τοῖς *πρανέσιν ἔχουσιν, ὥσπερ ἡ χεῖρ· τῆς Ἑλαίας δὲ λευκοτέρα [τὰ ὕπτια], καὶ ἦττον λεῖα· λεῖα δὲ καὶ τὰ τοῦ Κιττοῦ· πάντα δὲ, ἢ τὰ γε πλεῖστα, *ἐκφανῆ ἔχει τὰ ὕπτια, καὶ ταῦτα γίνεταί τῳ ἡλίῳ φανερά· καὶ σρέφεται τὰ πολλὰ πρὸς τὸν ἥλιον, διὸ καὶ οὐ ῥάδιον εἰπεῖν, ὁπότερον πρὸς τῶν κλωνῶν μᾶλλον ἐστίν· ἢ μὲν γὰρ ὑπτιότης, μᾶλλον δοκεῖ ποιεῖν τὸ πρανές, ἢ δὲ φύσις οὐχ' ἦττον βούλεται τὸ ὕπτιον· ἄλλως τε καὶ ἡ *ἀνάκλασις [γίνεται] διὰ τὸν ἥλιον. ἴδοι δὲ ἂν τις, ὅσα πυκνὰ καὶ κατάλληλα, καθάπερ ^xτὰ τῶν Μυρρίνων. οἶοντα δὲ τινες καὶ τὴν Ὑσροφὴν τοῦ ὑπτίου διὰ τοῦ πρανοῦς εἶναι, διὰ τὸ ἐνικμον ἀεὶ τοῦτο καὶ *χνοῶδες εἶναι, οὐ καλῶς λέγοντες. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως συμβαίνει χωρὶς τῆς ἰδίας φύσεως, καὶ διὰ τὸ μὴ ὁμοίως ἀλλοιοῦσθαι, ἢ δὲ ^zστροφὴ διὰ τῶν φλεβῶν ἢ ἰῶν ὁμοίως· ἀμφοτέροις δὲ ἐκ θατέρου εἰς θάτερον, [σρέφεῖν] οὐκ εὐλογον, μὴ ^xἔχουσι πόρους

ⁱ Φιλύρᾳ Ald. ^u πιωδέστερα Bas. ^x ἢ τῶν Μυρρίνων Bod. ^y τροφὴν Bod. ^z τροφὴ Bod. ^x ἔχουσι Bod.

μηδὲ βάθος ὑδιῖόν. ἀλλὰ περὶ μὲν τροφῆς διὰ τίνων, ἕτερος λόγος. διαφέρουσι δὲ καὶ τὰ φύλλα πλείοσι διαφοραῖς· τὰ μὲν γάρ ἐστι πλατύφυλλα, καθάπερ Ἀμπελος, Συκῆ, Πλάτανος· τὰ δὲ στενόφυλλα, καθάπερ Ἑλαία, ^zΡοιὰ, Μύρρινος· τὰ δὲ ὥσπερ ^a*σπαδόφυλλα, καθάπερ Πεύκη, Πίτυς, Κέδρος. τὰ δὲ οἷον ^{*}σαρκόφυλλα (τοῦτο δὲ, ὅτι σαρκῶδες ἔχουσι τὸ φύλλον) οἷον Κυπάριττος, Μυρική, Μηλέα· τῶν δὲ φρυγανικῶν, Κνέωρος, Στοιβή· καὶ τῶν ποωδῶν, Ἀείζων, Πόλιον· τοῦτο δὲ καὶ πρὸς τοὺς σήτας τοὺς ἐν τοῖς ἱματίοις, ἀγαθόν· τὰ γὰρ αὐτῶν Τευτλίων ἢ Ῥαφάνων ἄλλον τρόπον σαρκῶδη, καὶ τὰ τῶν πηγανίων καλουμένων, ἐν πλάτει γάρ, καὶ οὐκ ἐν στρογγυλότητι τὸ σαρκῶδες. καὶ τῶν θαμνωδῶν δὲ ἡ ^bΜυρική σαρκῶδες τὸ φύλλον ἔχει· ἔνια δὲ καὶ καλαμόφυλλα, καθάπερ ὁ Φοῖνιξ, καὶ ὁ Κόϊξ, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ταῦτα δὲ, ὡς καθόλου εἰπεῖν ^cγωνιόφυλλα· καὶ γὰρ ὁ Κάλαμος, καὶ ἡ Κύπειρος, καὶ ὁ Βούτομος, καὶ τ' ἄλλα δὲ τῶν λιμνωδῶν, τοιαῦτα. πάντα δὲ ὥσπερ ἐκ δυοῖν σύνθετα, καὶ τὸ μέσον οἷον ^{*}τρόπις, ^dἐνδοθεν δὲ τοῖς ἄλλοις μέγας ^{*}πόρος ὁ μέσος. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς χήμασι. τὰ μὲν γὰρ περιφερῆ, καθάπερ τὰ τῆς Ἀπίε, τὰ δὲ, προμηκέσσερα, καθάπερ τὰ τῆς ^eΜηλέας. τὰ δὲ εἰς ὀξὺ προήκοντα καὶ ^fπαραγωνίζοντα, καθάπερ τὰ τῆς Σμίλακος· καὶ τὰ μὲν ^g*εὐχίσα καὶ οἷον ^{*}πριονώδη, καθάπερ τὰ τῆς Ἐλάτης, καὶ τὰ τῆς Πτερίδος· τρόπον, δὲ τινα σχισιά [ἐστὶ] τὰ τῆς

^y διῖόν. Ald.

^z Ροιὰ, Ald.

^a σπανόφυλλα, Ald. Bas.

^b Ἐρείκη Const.

^c γωνιόφυλλα· Ald. Bas.

^d ἔστιν τοῖς

Bod. ^e Μελίαz. Bod.

^f παραγωνίζοντα, Ald.

^g εὐχί-

σχιστα Const.

Ἀμπέλῃ, καὶ τὰ τῆς Συκῆς, ἢ ὥσπερ ἂν εἴποι τις, ἢ *σκολοπόδῃ. ἔνια δὲ καὶ *ἔντομας ἔχοντα, καθάπερ τὰ τῆς Πτελέας, καὶ τὰ τῆς Ἡρακλεωτικῆς [Κάρυας], καὶ τῆς Δρυός· τὰ δὲ καὶ *παρὰκανθίζοντα καὶ ἐκ τοῦ ἄκρου, καὶ ἐκ τῶν πλαγίων, οἷον, τὰ τῆς Πρίνῃ, τὰ τῆς ἸΦελλόδρου, καὶ Σμίλακος, καὶ Βάτῃ, καὶ Παλιούρῃ, καὶ τὰ τῶν ἄλλων· τὰ δὲ ἀκανθώδη ἐκ τῶν ἄκρων, ^κκαθὰ τὰ τῆς Πεύκης, καὶ Πίτυος, καὶ Ἐλάτης, ἔτι δὲ Κέδρου, καὶ ^ιΚεδρίας. φυλλάκανθον δὲ ὅλως ἐν μὲν τοῖς δένδροις οὐκ ἔστιν οὐδὲν, ὧν ἡμεῖς ἴσμεν· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ὑλήμασιν ἔστιν, οἷον ἢ τε Ἀκορνά, καὶ ἢ Δρυπὶς, καὶ ὁ Ἀκανός, καὶ σχεδὸν ἅπαν τὸ τῶν ἀκανθωδῶν γένος· ὥσπερ γὰρ φύλλον, ἐστὶν ἀκανθα παῖσιν, εἰ δὲ μὴ φύλλα τις ταῦτα θῆσει, συμβαίνοι ἂν ὅλως ἀφύλλα εἶναι. ἐνίοις δὲ ἀκανθαν μὲν [φασὶν] εἶναι, φύλλον δὲ ὅλως ἐκ ἔχειν, καθάπερ ὁ ^{ιι}Ἀσπάραγος. πάλιν δὲ ὅτι τὰ μὲν ἄμισχα, καθάπερ τὰ τῆς Σκίλλης καὶ τοῦ Βολβοῦ· τὰ δὲ ἔχοντα μίσχον· καὶ τὰ μὲν μακρὸν, οἷον ἢ Ἀμπέλῃ, καὶ ὁ Κιττός· τὰ δὲ βραχὺν, καὶ οἷον ^ηἐμπεφυκότα, καθάπερ Ἐλαία, οὐχ' ὥσπερ τὰ τῆς Πλατάνῃ ^οἢ τῆς Ἀμπέλῃ *προσηρητμένα. διαφορὰ δὲ, καὶ τὸ μὴ ἐκ τῶν αὐτῶν εἶναι τὴν *πρόσφυσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν πλείστοις, ἐκ τῶν ἀκρεμόνων, τῆς Ρ Δρυὸς δὲ καὶ ἐκ τοῦ στελέχους. τῶν δὲ λαχανωδῶν τοῖς πολλοῖς εὐθύς ἐκ τῆς ρίζης, οἷον Κρομμίου, Σκορόδῃ, Κιχωρίῃ· ἔτι δὲ Ἀσφιδέλῃ, Σκίλλῃ, Βολβοῦ, ^ιΣιχυριγχείῃ, καὶ ὅλως τῶν βολβοῶν· καὶ τοῦ-

ἢ παρνοποιῶν. Const. ^ι Δρυὸς, Bod. ^κ κατὰ τὸ τῆς Πεύκης, Bod. ^ι Κεδρίδος. Const. ^{ιι} Ἀσφάραγος. Const. ^η ἐμπεφυκότα, Theod. ^ο ἢ τῆς Ἀμπέλῃ προσηρητμένοι. Bod. ^ρ Vid. not. ad finem libri. ^ι Ἰσυριγκίου, Ald. Bas.

των δὲ, οὐχ' ἡ πρώτη μόνον ἔκφυσις, ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ
καυλὸς ἄφυλλος, ^η ἐπ' ἐνίων δ' ἐπιγίνεται φύλλα, εἰκὸς,
οἶον, Θρικαδίνης, Ὠκύμβ, Σελίνβ, καὶ τῶν σιτηρῶν
ὁμοίως. ἔχει δὲ ἓνια τέτων καὶ τὸν καυλὸν λεῖον πρῶτον,
εἴτ' ἀκανθίζοντα, ὡς ἡ Θριδακίνη, καὶ ^ο τὰ ἀκανθώδη
πάντα, καὶ τῶν θαμνωδῶν τινα· καὶ ἔτι δὲ μᾶλλον καὶ
τὰ Ῥάκανθώδη, οἶον Βάτος, Παλίουρος. κοινή δὲ δια-
φορὰ πάντων ὁμοίως δένδρων καὶ τῶν ἄλλων, ὅτι τὰ μὲν,
πολύφυλλα, τὰ δὲ ὀλιγόφυλλα· ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πᾶν τὰ
μὲν πλατύφυλλα, τὰ δὲ ῥενοφυλλα· τὰ δὲ ὀξύφυλλα·
τὰ δὲ ^ι εὐτακτα, καθάπερ Μύρρινος, τὰ δὲ, ἄτακτα, καὶ
ὡς ἔτυχε, καθάπερ χεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν ἄλλων ^ς ἐσί.
ἴδιον δὲ ἐπὶ τῶν λαχανωδῶν, οἶον Κρομμύου, Ἰγητίου,
τὸ *κοιλόφυλλον. *ἀπλῶς αἱ διαφοραὶ τῶν φύλλων
[εἰσί], ἢ μεγέθει, ἢ πλῆθει, ἢ σχήματι, ἢ πλατύτητι,
ἢ κοιλότητι, ἢ στενότητι, ἢ τραχύτητι, ἢ λεϊότητι· καὶ
τῷ παρακανθίζειν, ἢ μή· ἔτι δὲ κατὰ τὴν πρὸς φύσιν,
ᾧθεν, ἢ δι' οὗ. τὸ μὲν ᾧθεν, ἀπὸ ρίζης, ἢ κλάδου, ἢ
καυλοῦ, ἢ ἀκρέμονος· τὸ δὲ δι' οὗ, ἢ διὰ μίσχου, ἢ δι'
αὐτοῦ. (καὶ εἶδη πολλὰ ἐξ αὐτοῦ.) καὶ ἓνια καρποφόρα,
μεταξὺ περιειληφότα τὸν καρπὸν, ὥσπερ ἡ Ἀλεξαν-
δρεία Δάφνη, ἐπιφυλλόκαρπος. αἱ μὲν οὖν διαφοραὶ
τῶν φύλλων κοινωτέρας πᾶσαι εἴρηνται, καὶ σχεδὸν εἰσιν
ἐν τούτοις. σύγκειται δὲ τὰ μὲν ἐξ *ἰνὸς, καὶ *φλοιῶ,
καὶ *σαρκός. ^υ οἶον τὰ τῆς Συκῆς, καὶ Ἀμπέλου· τὰ δὲ
ὥσπερ ἐξ ἰνὸς μόνον, οἶον [τὰ] τῆς Καλάμου, καὶ Σίτε.

^η ἐνίων ὅταν ἂν γίνηται φύλλα, Bod. Ald.

ἀκανθώδη Const.

^ρ ἀκανθώδη deest Bod.

deest Ald. Bod.

^ι ἄτακτα, Bas. Ald.

^τ αὐτῷ Theod.

^υ οἶον τὰ τῆς deest Bod.

^ο τὰ φύλλα

^ρ ῥενοφυλλα

^ς ἦν. Bod.

CAP. XIV.

Succus in variis Partibus ; Foliis ; Floribus ; Fructibus.

ΤΟ δὲ ὑγρὸν ἀπάντων κοινόν, ἅπανσι γὰρ ἐνυπάρχει καὶ τούτοις, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπετείοις [μέρεσι], ^κ ὥς ἔτι μίσχος, ἄνθος, καρπός, καὶ εἴτι ἄλλο, μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς μὴ ἐπετείοις, οὐδὲν γὰρ ἄνευ τήτε. δοκεῖ δὲ καὶ τῶν ὑμίσχων, τὰ μὲν, ἐξ ἰνῶν μόνων συγκεῖσθαι, καθάπερ τὰ τοῦ Σίτου καὶ τοῦ Καλάμου· οἱ δ' ἐκ αὐτῶν, ὥνπερ οἱ καυλοί· τῶν δὲ * ἀνθῶν, τὰ μὲν ἐκ βλοισῦ, καὶ φλεθός, τὰ δ' ἐξ σαρκὸς μόνον, οἷον τὰ ἐν μέσῳ τῶν Αἰρῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ^ζ καρπῶν, οἱ μὲν γὰρ, ἐκ σαρκὸς καὶ ἰνός, οἱ δὲ, ἐκ σαρκὸς μόνον· οἱ δὲ [ἐκ σαρκὸς] καὶ ἐκ δέρματος σύγκεινται· τὸ δὲ ὑγρὸν ἀκολουθεῖ καὶ τούτοις. ἐκ σαρκὸς μὲν καὶ ἰνός, ὁ τῶν Κοκκυμήλων καὶ Σικύων· ἐξ ὑγρῷ δὲ καὶ δέρματος, ὁ τῶν Συκαμίνων καὶ τῆς Ροιᾶς. ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλον τρόπον μεμερισμένοι [εἰσι]. πάντων δὲ, ὥς εἰπεῖν, τὸ μὲν ἔξω φλοιός, τὸ δὲ ἐντὸς σάρξ· τῶν δὲ καὶ ὠυρήν.

CAP. XV.

*Semina Arborum : et quæ Semina congesta, et quæ discreta.**De Ficu Ægyptia.*

ΕΣΧΑΤΟΝ δὲ ἐν ἅπανσι τὸ σπέρμα· τῷτο δὲ ^α ἔχον ἐν ἑαυτῷ ὑγρὸν καὶ θερμὸν * σύμφυτον, ὧν ἐκλειπόντων ἄγονα [εἰστί], καθάπερ τὰ οὔρινα ὡά. καὶ τῶν μὲν εὐθύς τὸ σπέρμα μετὰ τὸ περιέχον, οἷον, Φοίνικος,

^κ ὥς ἐστί Bod.^ζ ὑμίσχων, Const.^ζ σαρκῶν, Bod.^α ἔχει Const.

Κάρου, Ἀμυγδάλης· [πλεῖω δ' εἰς τὰ περιέχοντα
 τοῦτο ὡς τὰ τοῦ Φοίνικος·] τῶν δὲ, μεταξὺ σάρξ,
 καὶ πυρῆν, ὥσπερ Ἐλαίας, καὶ Κοκκυμηλέας, καὶ
 ἑτέρων· ἔνια δὲ καὶ ἐν λοβῶ· τὰ δὲ ἐν ὑμένι· τὰ δὲ ἐν
 * ἀγγείῳ· τὰ δὲ καὶ γυμνόςπερμα τελείως. ἐν λοβῶ
 μὲν οὖν μόνον τὰ ἐπέτεια· καθάπερ τὰ χεδροπὰ, καὶ
 ἕτερα πλεῖω τῶν ἀγρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν δένδρων ἔνια,
 καθάπερ ἢ τε Κερωνία (ἦν ^b τινες καλοῦσι Συκῆν Αἰ-
 γυπτίαν) καὶ ἡ ^c Κερκίς, καὶ ἡ ^d Κολούτεια περὶ Λιπάραν.
 ἐν ὑμένι δὲ ἔνια τῶν ἐπετείων, ὥσπερ ὁ Πυρὸς καὶ ἡ
 Κέγχρος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἔνια * ἀγγειοσπέρματα, καὶ
 * γυμνοσπέρματα. ἀγγειοσπέρματα μὲν· οἶον, ἦτε
 Μήκων, καὶ ὅσα Μήκωνι ^e ὅμοια. κατὰ γὰρ Σήσαμον
^f ἰδιώτερος. γυμνοσπέρματα δὲ, τῶν τε λαχάνων πολλά·
 καθάπερ Ἀνηθον, ^g Κοριάννον, Κύμινον, Μάραθρον,
 καὶ ἕτερα πλεῖω· τῶν δὲ δένδρων οὐδὲν γυμνόςπερμον,
 ἀλλ' ἢ σαρξὶ περιεχόμενον, ἢ δέρμασιν. τὰ μὲν ^h δερ-
 ματικοῖς, ὥσπερ ἡ Βάλανος καὶ τὸ Εὐβοϊκὸν [Κάρου].
 τὰ δὲ, ξυλώδεσιν, ὥσπερ ἡ Ἀμυγδάλη, καὶ τὸ Κάρουον.
 οὐδὲν δὲ ἐναγγειόσπερμον, εἰ μή τις τὸν κῶνον, ἀγγεῖον
 θήσει, διὰ τὸ χωρίζεσθαι τῶν καρπῶν. αὐτὰ δὲ τὰ
 σπέρματα, τῶν μὲν εὐδὺς σαρκώδη, καθάπερ ὅσα κα-
 ρυηρὰ καὶ βαλανηρά· τῶν δὲ, ⁱ πυρῆνα τὸ σαρκῶδες ἔχει,
 καθάπερ Ἐλαίας καὶ Δαφνίδος, καὶ ἄλλων. τῶν δὲ
^k πυρῆν μόνον, ἢ πυρηνώδες τι καὶ ὥσπερ ξηρόν· καθά-

^b τινες Bod.^c Κικίς, Bod. Κηκίς Ald.^d Κολοίτεια

Bod.

^e ὅμοια deest Ald. Bas.^f ἰδιώτερος. Ald.^g Κοριάννον, Ἀνισον, Const.^h σπειρματικοῖς, Ald. Bas.ⁱ ἐν πυρῆνι τὸ σαρκῶδες ἔχεται, Bod.^k ἐν πυρῆνι μόνον, ἢ

πυρηνώδες γὰρ καὶ ὥσπερ ξηρόν· Bod.

περ τὰ * κνικώδη, καὶ κεγχραμιδώδη, καὶ πολλὰ τῶν
 λαχανηρῶν. ἐμφανέστατα δὲ τὰ τοῦ Φοίνικος, οὐδὲ
 γὰρ κοιλότητα ἔχει τοῦτο οὐδεμίαν, ἀλλ' ἴδιον ἔξορθον.
 οὐ μὴν ἀλλ' ὑγρότης δὴ τις καὶ θερμότης ὑπάρχει δηλον-
 ὅτι καὶ τούτῳ, καθάπερ εἵπομεν. διαφέρουσι δὲ καὶ τῶ,
 τὰ μὲν ἀδρόα μετ' ἀλλήλων εἶναι, τὰ δὲ, διεστῶτα, καὶ
 χεδὸν ὥσπερ τὰ τῆς Κολοκύντης δὲ καὶ ^m Σικύας, καὶ τῶν
 δένδρων, ὥσπερ Συκῆς, Μηλέας· καὶ τῶν ἀδρόων τὰ
 μὲν, ⁿ ἐν τινι περιέχονται, καθάπερ τὰ τῆς Ῥοιᾶς, καὶ
 τῆς Ἀπίου, καὶ Μηλέας, καὶ τῆς Ἀμπέλου, καὶ Συκῆς,
 τὰ δὲ μετ' ἀλλήλων μὲν εἶναι, μὴ περιέχονται δὲ ὑφ'
 ἐνός, ὥσπερ τὰ σταχυηρὰ τῶν ἐπετειών· εἰ μὴ τις θεῖη
 τὸν στάχυν ὡς περιέχον· οὕτω δὲ ἔσται δὲ ὁ βότρυς, καὶ
 τ' ἄλλα τὰ βοτρυώδη· καὶ ὅσα δὴ φέρει δι' * εὐδοσίαν
 καὶ χώρας ἀρετὴν ἀδρόους τοὺς καρπούς, ὥσπερ ἐν Συρίᾳ
 φασί, καὶ ἄλλοθι, τὰς Ἑλαίας. ἀλλὰ καὶ αὕτη δοκεῖ
 τις εἶναι διαφορὰ, τῶ τὰ μὲν ὑφ' ἐνός * μίσχου καὶ μιᾶς
 * προσφύσεως, ἀδρόα ^o γίνονται, καθάπερ ἐπὶ τε τῶν
 βοτρυηρῶν καὶ σταχυηρῶν εἴρηται. μὴ περιεχόμενα κοινῶ
 ῤτινί, τὰ δὲ μὴ γίνονται, οἷον ἡ ῥάξ βότρυς καὶ τῆς
 Ῥοιᾶς ὁ πυρήν· καὶ ἀνάπαλιν ὁ τοῦ Πυροῦ καὶ Κριθῆς καὶ
 Κέγχρου. ἤκιστα δὲ ἂν δόξαιεν τὰ τῶν Μήλων καὶ τὰ τῶν
 Ἀπίων, ὅπως συμψαύει τε, καὶ περιείληπται καθάπερ ὑμῖν
 τινὶ δερματικῶ, περὶ ὃν τὸ περικάρπιον. ἀλλ' ὅμως καὶ
 τούτων ἕκαστον ἴδιαν ἀρχὴν ἔχει καὶ φύσιν. φανερώτατα
 δὲ τῶ κεχωρίσθαι τὰ τῆς ^q Ῥοιᾶς, ὁ γὰρ πυρήν ἐκάστω

¹ ὄλον ἔξορθον. Bod.

^m Σικύου, Const.

ⁿ ἐν τινι

Bod. ἐν ὑμῖν τινι Const.

^o γίνονται deest Bod.

^p ἐπὶ

καθ' ἑκάστον γε λαμβάνονται τῶν σπερμάτων ἢ τῶν περιεχόντων, ἴδιαν
 ἀρχὴν ἔχει τῆς φύσεως· οἷον Bod.

^q Ῥοῖς, Bod.

προσπέφυκεν, οὐχ ὥσπερ τὰ τῶν Συκῶν ἄδηλα διὰ τὴν ὑγρότητα. καὶ γὰρ τοῦτο ἔχουσι [†]διαφορὸν, καίπερ ἀμφοτέρα περιεχόμενα σαρκῶδει τινί, ἢ τῷ τοῦτο περιειληφότι μετὰ τῶν ἄλλων. [§]τὰ μὲν γὰρ περὶ ἕκαστον πυρῆνα ἔχει τὸ σαρκῶδες τοῦτο ὑγρόν· αἱ δὲ κεγχραμίδες ὥσπερ κοινόν τι πᾶσι, καθάπερ καὶ τὸ γίγαρτον, καὶ ὅσα τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας διαφορὰς τάχ' ἂν τις λάβοι πλείους. ὦν δεῖ τὰς κυριωτάτας, καὶ μάλιστα τὰς τῆς φύσεως μὴ ἀγνοεῖν. αἱ δὲ κατὰ χυλοὺς καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰς ὅλας μορφάς, σχεδὸν φανεραὶ πᾶσιν, ὥστε μὴ δεῖσθαι λόγου. πλὴν ἢ τοσοῦτον, ὅτι σχῆμα [‡]οὐδὲ πᾶν περι-
κάρπιον εὐθύγραμμον, οὐδὲ *γωνίας ἔχει.

CAP. XVI.

De Succorum Odorumque Differentia.

ΤΩΝ δὲ χυλῶν, οἱ μὲν εἰσιν οἰνώδεις· ὥσπερ Ἀμπέλου, Συκαμίνου, Μύρτου· οἱ δὲ, ἐλαιώδεις, ὥσπερ Ἑλαιίας, Δάφνης, Καρύας, Ἀμυγδάλης, Πεύκης, Πί-
τους, Ἐλάτης· οἱ δὲ, μελιτώδεις, οἷον Συκῆς, Φοίνικος, Διὸς Βαλάνη· οἱ δὲ, δριμεῖς, οἷον Ὀριγάνη, Θύμβρας, Καρδάμου, Νάπτου· οἱ δὲ, πικροὶ, ὥσπερ Ἀψίνθιου, Κενταυρίη. διαφέρουσι δὲ ἢ ταῖς εὐωδίαις· οἷον ^υἈνή-
θου, Κεδρίδος· ἐνίων δὲ *ὕδαρεῖς ἂν δόξειεν, οἷον οἱ τῶν Κοκκυμηλέων· οἱ δὲ, ὀξεῖς, ὥσπερ ῥοῶν, καὶ ἐνίων μή-
λων. ^κἀπάντων δὲ τοὺς *οἰνώδεις [χύλους] ἐν τούτῳ

† διαφορὰν, Bod.

§ τὸ μὲν Bod.

‡ οὐδὲν περικαρ-

πίων εὐθύγραμμον, Bod.

υ Ἀνήθου, Bas.

κ ἀπάντων

δι οἰνώδεις ἢ τοὺς Bod. ἰνώδεις Ald.

τῷ γένει θετέον, ὃ ἄλλους δὲ ἐν ἄλλοις εἶδεσιν, ὑπὲρ ὧν
 ἀπάντων ἀκριβέστερον ἐν τοῖς περὶ χυλῶν ρητέον· αὐτάς
 τε τὰς ἰδέας διαριθμουμένους, ὅποσά καὶ ^z αἰ πρὸς
 ἀλλήλους διαφοραὶ, καὶ τὶς ἡ ἐκάστου φύσις καὶ δύναμις.
 ἔχει δὲ καὶ ἡ τῶν δένδρων αὐτῶν *ὕγρότης, ὥσπερ
 ἐλέχθη, διαφορὰ εἶδη· ἡ μὲν γὰρ ἐστὶν ὀπώδης· ὥσπερ
 ἡ τῆς Συκῆς καὶ τῆς Μήκωνος· ἡ δὲ, πιτῖώδης, οἶον,
^a Ἐλάτης, Πεύκης, τῶν κανοφόρων· ἄλλη δὲ ὕδαρης,
 οἶον, Ἀμπέλου, Ἀπίου, Μηλέας· καὶ τῶν λαχανωδῶν
 δὲ, οἶον, Σικύου, Κολοκύντης, Θριθακίνης· αἱ δὲ, ἥδη
 *δριμύτητά τινα ἔχουσι, καθάπερ ἡ τοῦ Θύμου, καὶ
 Θύμβρας· αἱ δὲ, καὶ εὐωδίαν, ὥσπερ αἱ τοῦ Σελίνου,
 Ἀνήθου, Μαράθρου, καὶ τῶν τοιούτων, ὡς δὲ ἀπλῶς
 εἰπεῖν, ἅπασα κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ἐκάστου δένδρου,
 καὶ ὡς καθόλου εἰπεῖν, φυτοῦ· πᾶν γὰρ ἔχει *κράσιν
 τινὰ καὶ μίξιν ἰδίαν, ἥπερ οἰκεῖα δηλονότι τυγχάνει τοῖς
 ὑποκειμένοις καρποῖς, ὧν τοῖς πλείστοις συνεμφαίνεται
 τις ὁμοιότης, οὐκ ἀκριβής, οὐδὲ *ἐπαφής· ἀλλ' ἐν τοῖς
 περικαρπίοις, ^b δι' ὧν μᾶλλον κατεργασίαν λαμβάνει
 καὶ πρέψιν καθαράν καὶ εἰλικρινῇ ἡ τοῦ χυλοῦ φύσις· δεῖ
 γὰρ ὥσπερ τὸ μὲν *ὕλην ὑπολαβεῖν, τὸ δὲ εἶδος καὶ
 μορφήν. ἔχει δὲ αὐτὰ τὰ σπέρματα, καὶ οἱ χιτῶνες
 οἱ περὶ αὐτὰ, διαφορὰν τῶν χυλῶν, ὡς δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν,
 ἅπαντα τὰ μόρια τῶν δένδρων καὶ τῶν φυτῶν· οἶον, ῥίζα,
 καυλὸς, ἀκρέμων, φύλλον, καρπὸς, ἔχει τινὰ οἰκειότητα
 πρὸς τὴν ὅλην φύσιν, εἰ δὲ καὶ παραλλάττει κατὰ τὴν
 τὰς ὁσμὰς καὶ τοὺς χυλοὺς, ὡς τὰ μὲν εὖοσμα καὶ εὐώδη,

^y ἄλλον Bod.^a Ἐλαίας, Bod.^z τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς, Bod.^b διὸ Bod.

τὰ δὲ ἄοσμα καὶ *ἄχυλα παντελῶς εἶναι τῶν τοῦ αὐτοῦ μορίων. ἐνίων γὰρ εἶοσμα τὰ ἄνθη μᾶλλον ἢ τὰ φύλλα· τῶν δὲ ἀνάπαλιν τὰ φύλλα μᾶλλον καὶ οἱ κλώνες, ὥσπερ τῶν στεφανωματικῶν· τῶν δὲ, οἱ καρποί· τῶν δὲ οὐδέτερον. ἐνίων δὲ αἱ ῥίζαι· τῶν δὲ τι μέρους. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τῆς χυλῆς, τὰ μὲν γὰρ βρωτὰ, τὰ δὲ ἄβρωτα τυγχάνει καὶ ἐν φύλλοις καὶ περικαρπίοις. Ἰδιώτατον δὲ τὸ ἐπὶ τῆς Φιλύρας. ταύτης γὰρ τὰ μὲν φύλλα γλυκέα, καὶ πολλὰ τῶν ζώων ἐσθίει· ὁ δὲ καρπὸς, οὐδενὶ βρωτός· ἐπεὶ τόγε *ἀνάπαλιν οὐδὲν θαυμαστὸν, ὥστε ^z τῶν μὲν φύλλα μὴ ἐσθίεσθαι, τῆς δὲ καρποῦς οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ζώων. ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιοῦτων ὕστερον περαιοῦν θεωρεῖν τὰς *αἰτίας. νῦν δὲ τοσοῦτον ἔστω δῆλον, ὅτι κατὰ πάντα τὰ μέρη πλείους εἰσὶ διαφοραὶ πολλαχῶς.

CAP. XVII.

Florum Genera et Differentia.

^a ΕΤΙ δὲ καὶ τῶν ἀνθῶν, τὰ μὲν ἐστὶ *χνοώδη, καθάπερ τὰ τῆς Ἀμπέλου, καὶ Συκαμίνου, καὶ τοῦ Κιττοῦ· τὰ δὲ *φυλλώδη, καθάπερ Ἀμυγδάλης, Μηλέας, Ἀπίου, Κοκκυμηλέας. καὶ τὰ μὲν μέγεθος ἔχει, τὸ δὲ τῆς Ἐλαίας, φυλλῶδες ὂν, ἀμέγεδρες. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπετείοις καὶ ποώδεσι, τὰ μὲν φυλλώδη, τὰ δὲ, χνοώδη. ^b τούτων μὲν δὲ, τὰ μὲν δίχροα, τὰ δὲ μονόχροα, ^c τῶν δένδρων δὲ τάγε πολλὰ ^d μονόχροα ἢ καὶ λευκανθῆ,

^y ἰδιώτατον Bod.^z τὰ μὲν φύλλα Bod.^a Ἐπὶ

καὶ Bod.

^b πάντων δὲ, Bod.^c τὰ μὲν τῶν δένδρων

τάγε πόλλα Bod.

^d μονόιδη Const.

μόνον γάρ, ὡς εἶπεῖν, τὸ τῆς Ῥοιᾶς φοινικῆν, καὶ Ἀμυγ-
δάλων τινῶν * ὑπέρυθρον, ἄλλου δὲ οὐδενὸς τῶν ἡμέρων
οὔτε * ἀνθῶδες, οὔτε δίχρουν, ἀλλ' εἵνιτος τῶν ἀγρίων,
οἶον, τὸ τῆς Ἑλάτης, κρόκινον γὰρ τὸ ταύτης ἄνθος. καὶ
ὅσα δὴ φασιν εἶναι τῇ ἔξω θαλάττης [γῆ] ῥόδων ἔχειν
τὴν χροῖαν· ἐν δὲ τοῖς ἐπετείροις σχεδὸν τάγε πλείω
τοιαῦτα, [εἶτι] καὶ δίχροα καὶ * διανδῆ, λέγω δὲ διανδῆς,
ὅτι ἕτερον ἄνθος ἐν τῷ ἄνθει ἔχει κατὰ μέσον, ὥσπερ
τὸ Ῥόδον, καὶ τὸ Κρίνον καὶ τὸ Ἴον τὸ μέλαν. ἔνια δὲ
καὶ μονόφυλλα φύεται, διαγραφὴν ἔχοντα, μόνον ὅν, τῶν
πλειόνων, ὥσπερ τὸ τῆς Ἰασιώνης, οὐ γὰρ ^εκεχώριστα
ἐν τῷ ἄνθει ταύτης τὸ φύλλον ἕκαστον. οὐδὲ δεῖ τοῦ
ἑχωρισμοῦ τὸ κάτω μέρος, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἄκρων ἀπο-
φύσεις ^hγωνιώδεις [εἰσὶ], σχεδὸν δὲ τὸ τῆς Σμίλακος
τοιοῦτόν ἐστι. διαφέρει δὲ καὶ κατὰ τὴν ἔκφυσιν καὶ θέσιν·
τὰ μὲν γὰρ ἔχει ⁱ[τὰ ἄνθη] περὶ αὐτὸν τὸν καρπὸν, οἶον
Ἄμπελος, Ἑλαία, ἧς καὶ διαπίπτοντα διατετρημένα φαί-
νεται, καὶ τοῦτο σημεῖον λαμβάνουσιν, εἰ καλῶς ἀπήν-
θηκεν, ἐὰν γὰρ συγκαυθῇ, ἢ βρεχθῇ, συναποβάλλει
τὸν καρπὸν, καὶ οὐ τετρημένον γίνεται. σχεδὸν δὲ καὶ
τὰ πολλὰ ^kτούτων ἐν μέσῳ τὸ περικάρπιον ἔχει, τάχα
δὲ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ * περικαρπίου, καθάπερ Ῥοιά,
Μηλέα, ^lἈπιος, Κοκκυμηλέα, Μύρρινος· καὶ τῶν γε
φρυγανικῶν, Ῥοδωνιά, καὶ τὰ πόλλα τῶν * στεφανω-
τικῶν· κάτω γὰρ ὑπὸ τὸ ἄνθος ἔχει τὰ σπέρματα.
φανερώτατον δὲ ἐπὶ τοῦ Ῥόδου διὰ τὸν ὄγκον· ἔνια δὲ

^c ἐν τῇ ἔξω θαλάττῃ Bod. ^f καχώριται Ald. καχώριται
ταύτῃ ἐν τῷ ἄνθει Bod. ^e χωρίω Bod. χιρίω Ald. ^h γο-
νώδεις Bod. ⁱ τὰ ἄνθη deest Bod. ^k τῶν ἐν μέσῳ Bod.
^l Ἄγνος, Bod.

καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν στομάτων, ὥσπερ ὁ Ἄχορος, καὶ ὁ
^mΚνίκος, καὶ πάντα τὰ ⁿἀκανθώδη, καθ' ἑκάστον
^o[καρπὸν] γὰρ ἔχει τὸ ἄνθος. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Ποω-
 δῶν ἕνια, καθάπερ τὸ Ἀνθέμιον· ἐν δὲ τοῖς λαχανήροις,
 ῥῶσπερ Σίκυος, καὶ ἡ Κολοκύνθη, καὶ ἡ Σικύα. πάντα
 γὰρ ἐπὶ τῶν ^qκαρπῶν ἔχει [τὸ ἄνθος]. καὶ προσευξα-
 νομένων, ἐπιμένει τὰ ἄνθη πολὺν χρόνον. ἄλλα δὲ
 ἰδιωτέρως, οἷον ὁ Κιττός, καὶ ἡ Συκάμινος· ἐν αὐτοῖς
 μὲν γὰρ ἔχει τοῖς ὅλοις περικαρπίοις, οὐ μὲν οὔτε ἐπ'
 ἄκροις οὔτε περιειληφόσι καθ' ἑκάστον, ἀλλ' ἐν τοῖς
 ἀνὰ μέσον, εἰ μὴ ἄρα οὐ σύνδηλα διὰ τὸ χνοῶδες. ἔστι
 δὲ καὶ *ἀπλᾶ τῶν ἀνθῶν ἕνια, καθάπερ ἐπὶ τῶν Σι-
 κύων, ἃ ἐκ τῶν ἄκρων φύεται τοῦ κλήματος, διὸ καὶ
 ἀφαιροῦσιν αὐτὰ, κωλύει γὰρ τὴν τοῦ Σικύου βλά-
 στησιν. φασὶ δὲ καὶ τῆς Μηλέας τῆς Μηδικῆς, ὅσα μὲν
 ἔχει τῶν ἀνθῶν ὥσπερ ἡλακάτην τινὰ πεφυκυῖαν ^rἐκ
 μέσου, εἶναι γόνιμα, ὅσα δὲ μὴ ἔχει, ταῦτ' ἄγονα, εἰ
 δὲ καὶ ἐπ' ἄλλου τινὸς ταῦτα συμβαίνει τῶν ἀνθοφόρων,
 ὥστε ^sἄγονον ἄνθος φύειν, εἴτε κεχωρισμένον εἴτε μὴ,
 σκεπτέον· ἐπεὶ γένη γε ἕνια καὶ Ἀμπέλεα καὶ Ῥοιᾶς
^tἄδύνατα τελειοκαρπεῖν, ἀλλὰ ^uμὴν μέχρι τοῦ ἄνθους
 ἢ γένεσις. γίνεται δὲ καὶ τό, τε τῆς Ῥοιᾶς ἄνθος πολὺ
 καὶ πυκνόν, καὶ ^xἀνώθεν ὅλος ὁ *ὄγκος πλατύς, ὥσπερ
 ὁ τῶν ^yῬοδῶν, κάτωθεν δὲ στενότερος δι' οὗ μικρὸν, καὶ
 ὥσπερ ἐκτετραμμένος *κύτινος, ἔχων τὰ ἄνω *χει-

^m Κνίκος, Const. ⁿ ἀνθώδη, Bod. ^o καρπὸν deest
 Bod. ^p ὅπερ Ald. Bas. ^q ἄκρων Bod. ^r ἐκ μέσου
 τοῦ, lege ἐκ τοῦ μέσου, Const. ^s ἄστονον, Ald. Bas. ^t ἀδύ-
 νατον εἰ τελειοκαρπεῖ. Bas. ^u μὴ Bod. ^x ἀνώθεν deest
 Bod. ^y Ῥοδῶν, Bod.

λώδη. φασὶ δὲ τινες καὶ τῶν ὁμοιογενῶν τὰ μὲν ἀνθεῖν, τὰ δὲ οὐ· καθάπερ τῶν Φοινίκων, τὸν μὲν ἄρρενα ἀνθεῖν, τὴν δὲ θῆλυν οὐκ ἀνθεῖν, ἀλλ' εὐθὺς προβαίνειν τὸν καρπὸν. τὰ μὲν οὖν τῷ γένει [τούτῳ] τοιαύτην τὴν διαφορὰν ἔχει, καθάπερ ὅλως, ὅσα μὴ δύναται τελειοκαρπεῖν· ἡ δὲ τοῦ ἀνδρὸς φύσις, ὅτι πλείους ἔχει διαφορὰς, φανερόν ἐκ τῶν προειρημένων.

CAP. XVIII.

Quomodo distent in fructificando Arbores.

ΔΙΑΦΕΡΕΙ δὲ τὰ δένδρα καὶ τοῖς τοιούτοις κατὰ τὴν καρποτοκίαν· τὰ μὲν γὰρ, ἐκ τῶν * νέων ^z βλαστῶν φέρει, τὰ δὲ ἐκ τῶν * ἔνων, τὰ δὲ ἐξ ἀμφοτέρων. ἐκ μὲν τῶν νέων, Συκῇ, Ἀμπελος· ἐκ δὲ τῶν ἔνων, Ἑλαιά, Ροιά, Μηλέα, Ἀμυγδαλῇ, Ἀπιος, Μύρρινος, καὶ χεδὸν τὰ τοιαῦτα πάντα ἐκ τῶν ἔνων. ἐὰν δὲ ἄρα τὶ συμβῇ * κυῆσαι καὶ ἀνθῆσαι (γίνεται γὰρ καὶ ταῦτα ἐνίοις, ὥσπερ καὶ τῷ Μυρρίνῳ, καὶ μάλισθ', ὡς εἰπεῖν, περὶ τὰς βλαστήσεις τὰς μετ' ἀρκτοῦρον) οὐ δύναται τελειοῦν, ἀλλ' ἡμιγενῇ φθίσκεται. ἐξ ἀμφοτέρων δὲ, καὶ τῶν νέων καὶ τῶν ἔνων, εἵτινες ἄρα Μηλέα τῶν ^a διαφορών, καὶ εἴτι ἄλλο [οὕτως] κάρπιμον. ἔτι δὲ καὶ ὁ * ὄλυνθος ἐκπέττων, καὶ σῦκα φέρων ἐξ ἔνων. ἰδιωτάτη δὲ ἡ ἐκ τοῦ στελέχους ἔκφυσις, ὥσπερ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Συκαμίνου· καὶ ταύτην γὰρ φασὶ φέρειν ἐκ τοῦ στελέχους· ^b οἱ δὲ μὲν ἐκ τῶν ἀκρεμόνων, ὥσπερ ^c ἡ Κερωνία. αὕτη γὰρ ἐκ τούτων φέρει, πλὴν οὐ πο-

^z βλάστον Ald. Bas.

^a διαφορών Bod. διαφορών Const.

^b οἱ δὲ ταύτης μὲν Bas.

^c τῆς κερωνίας. Bod.

λύν. καλῶσι δὲ Κερωνίαν, ἀφ' ἧς τὰ σῦκα τὰ Αἰγυπία
καλούμενα. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν ἀκρόκαρπα τῶν ^d* δέν-
δρων, καὶ ὅλως τῶν φυτῶν· τὰ δὲ, *πλαγιόκαρπα. τὰ
δὲ ἀμφοτέρως· πλείω δὲ ἀκρόκαρπα τῶν ἄλλων, ἢ τῶν
δένδρων, οἷον τῶν τε σιτηρῶν τὰ σταχυώδη, καὶ τῶν
θαμνωδῶν, Ἐρείκη, καὶ ^eΣπειραία, καὶ Ἄγνος, καὶ ἄλλ'
ἄττα· καὶ τῶν λαχανωδῶν τὰ *κεφαλόρριζα, ἐξ ἀμφο-
τέρων δὲ, καὶ τῶν δένδρων ἔνια καὶ τῶν λαχανωδῶν,
οἷον ^fΒλίτον, ^gἈνδράφραξις, Ῥάφανος. ἐπεὶ καὶ ἡ
Ἑλαία ποιεῖ πῶς τοῦτο, καὶ φασιν ὅταν ἐπ' ἄκρον
ἐνέγκῃ, σημεῖον εὐφορίας εἶναι. ἀκρόκαρπος δὲ πῶς καὶ
ὁ Φοῖνιξ, πλὴν τοῦτό γε καὶ ἀκρόφυλλον καὶ ^hἀκρό-
βλαστον. ὅλως γὰρ ἐν τῷ ἄνω πᾶν τὸ ζωτικόν. τὰς
μὲν οὖν κατὰ μέρη διαφορὰς [τῶν καρπῶν] πειρατέον
ἐκ τούτων θεωρεῖν.

CAP. XIX.

Repetuntur Differentiæ Plantarum.

Αἱ δὲ τοιαῦται τῆς ὅλης οὐσίας φαίνονται [διαφορὰ]
δηλονότι τὰ μὲν ἡμερα, τὰ δὲ ἄγρια· καὶ τὰ μὲν κάρ-
πιμα, τὰ δὲ ἄκαρπα· καὶ αἰείφυλλα καὶ φυλλοβόλα,
καθάπερ ἐλέχθη· τὰ δὲ ὅλως ἄφυλλα· καὶ τὰ μὲν, ἀν-
θητικά, τὰ δὲ ἀνανθη, καὶ τὰ μὲν πρωῒβλαστῇ δὲ, καὶ
πρωῖκαρπα, τὰ δὲ ὀψιβλαστῇ, καὶ ὀψίκαρπα· ὡσαύτως
δὲ καὶ ὅσα παραπλήσια τούτοις. ⁱ καὶ τοιαῦται ἐν
τοῖς μέρεσιν διαφοραὶ εἴσι· ἄλλ' ἐκείνη ἰδιωτάτη,
καὶ τρόπον τινὰ μεγίστη διάστασις, ἥπερ καὶ ἐπὶ

^d δίναιων, Bod.^e πειραία, Ald.^f βλίττον, Const.^g ἀνδράφραξις, Ald.^h ἀκρόβλαστον. Bod.ⁱ τὰ γε

τοιαῦτα ἐν τοῖς μέρεσιν, ἢ οὐκ ἄννη τῶν μερῶν Bod.

τῶν ζώων, ὅτι τὰ μὲν, ἔνυδρα· τὰ δὲ, χερσαῖα. καὶ γὰρ τῶν φυτῶν ἐστὶ τὸ τοιοῦτον γένος, ὃ οὐ δύναται φύεσθαι ^κ εἰ μὴ ἐν ὑγρῷ· τὰ δὲ, φύεται μὲν, οὐχ ὅμοια δὲ, ἀλλὰ χεῖρω. πάντων δὲ τῶν δένδρων, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, καὶ τῶν φυτῶν, εἶδη πλείω τυγχάνει καὶ ἕκαστον γένος· σχεδὸν γὰρ οὐδὲν ἐστὶν ἀπλοῦν. ἀλλ' ὅσα μὲν ἡμερα καὶ ἄγρια λέγεται, ταύτην ἐμφανεστάτην ἔχει καὶ μεγίστην διαφορὰν, οἷον, Συκῆ, Ἑρινεός· Ἐλαία, Κότινος· Ἀπιος, Ἀχράς· ὅσα δὲ ἐν ἑκατέρῳ τούτων, ^λ ἐν τοῖς καρποῖς τε καὶ φύλλοις καὶ ταῖς ἄλλαις μορφαῖς τε καὶ τοῖς μορίοις. ἀλλὰ τῶν μὲν ἀγρίων * ἀνώνυμα τὰ πλείω, καὶ ἔμπειροι ὀλίγοι· τῶν δὲ ἡμέρων καὶ ὀνομασμένων, πλείω, καὶ ἡ αἴθησις κοινοτέρα· λέγω δὲ, οἷον, Ἀμπέλου, Συκῆς, Ροιᾶς, Μηλέας, Ἀπίε, Δάφνης, Μυρρίνης, ^μ καὶ τῶν ἄλλων. ἡ γὰρ χρῆσις οὕσα κοινὴ, συνθεωρεῖν ποιεῖ τὰς διαφοράς. ἴδιον δὲ καὶ τοῦτ' ἐφ' ἑκατέρων, τὰ μὲν γὰρ ἄγρια τῷ ἄρρενι καὶ τῷ θήλει, ἢ ^ν μόνως ἢ μάλιστα, διαιροῦσι· τὰ δὲ ἡμερα πλείοσιν ἰδέαις. ἐστὶ δὲ τῶν μὲν ^ο ῥαῖν τε λαβεῖν καὶ διαριθμῆσαι τὰ εἶδη· τῶν δὲ, χαλεπώτερον, διὰ τὴν πολυχοίαν. ἀλλὰ δὴ τὰς μὲν τῶν μορίων διαφοράς καὶ τῶν ἄλλων ἑσιῶν, ἐκ τούτων πειρατέον θεωρεῖν· περὶ δὲ τῶν γενέσεων, μετὰ ταῦτα λεκτέον, τοῦτο γὰρ ὥσπερ ἐφεξῆς τοῖς εἰρημένοις ἐστίν.

^κ φύεσθαι ἐν ὑγρῷ Bod.

^λ ἐν τοῖς καρποῖς deest Ald.

^μ καὶ τῶν ἄλλων deest Ald.

^ν μόνως Bod.

^ο ῥαῖν τι Bod.

NOTÆ

IN LIBRUM PRIMUM.

Partes constituentes Plantarum.

CAP. I.

Ταχὰ δ' οὐχ ὁμοίως. Brevitas summa, ut recte observavit D. Moldenhawer, in comparatione Animalium cum Plantis ad finem capitis hujusce; de qua consulendus Aristoteles Hist. Anim. v. 3.

Ὡς οὐδὲν ἄποπον. Vide super hac re Lib. de Caus. Plant. ii. 20, 22, 23. v. 2.

Δι' ἴσου, sc. διασήματος. Æquidistans.

CAP. II.

Ἐς δὲ πρῶτα καὶ μέγιστα. Sic Aristoteles Hist. Anim. ὅσα τῶν μέρων, ὅλα ὄντα, ἕτερα μέρη ἔχει ἐν αὐτοῖς ἴδια' οἷον κεφαλὴ κ. τ. λ.

Χρονιώτερα ταῖς ῥίζαις. Quarum radix perennat. Bot.

Τῷ ἑφ' ἐν, sc. εἶναι. Trunco simplici instrui. Vid. Plin. Nat. Hist. xiv. l. 30.

Ὁμοιομέρης. ἁνομοιομέρης. Consulendus de hac re Aristoteles de Gen. Anim. i. 1. et Lex. Theophr.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὀτιοῦν μέρος. Partes singulæ ex iisdem vasis, fibris, membranis, &c.

Τὰ μέγιστα μέρη σχεδὸν ταῦτά ἐστιν. Finis cap. ii. apud Bo-dæum.

Ἀλλὰ δ' ἐξ ὧν ταῦτα' ad ὁμοιομερῆ pergīt Auctor.

CAP. III.

Μένισωρ. Rei Herbariæ Auctor, cujus opera haud extant.

Ἀνανύμως, simpliciter τὸ ὑγρόν.

Ἵγρότητα καὶ θερμότητα σύμφυτον. De calido vitæ principio copiosissime tractat Mold. Tent. p. 83. Vocat. θέρμ. γόνιμον.

de Caus. Plant. i. 4. Confer item Galen. Ab Aristotele vocat.
τὸ θέρμον φύσικόν. ii. 3.

Ἄλλα δ' εἶδη ἕτερα. Diversa sc. ab ὑγρῷ καὶ θέρμῳ. Initium
cap. iv. Bod.

Ἰνὰς—φλεβάς. Mira sagacitas Auctoris in describendis te-
nuissimis hisce vasculis: quæ tamen nostro seculo ad ἀκμὴν
producta sunt. Copiosissime de hac re Mold. Tent. p. 91.

Ξύλον, σάρξ. Vid. Mold. p. 108.

Μήτρα comparatur μυελῷ ἐν ὅσοις. Sed breviter tamen, et
anguste, ut solet, μήτραν vegetabilium describit Auctor; per-
spicue tamen, si vim verborum perpendas. Alibi mentio fit,
i. 9. iv. 2. De Caus. Plant. v. 6, 7, 24.

CAP. IV.

Ἐφ' ὧν ἐνδέχεται. In iis quæ divisionem admittunt.

Παρά τὴν ἀγωγὴν. Ope culturæ, &c. Freq. usus apud Theo-
phrastum.

Ἐλαίας κοπάδας. Vox κοπάδες de sylva cædua interpretatur,
sed hic forsā de arbore decapitato.

CAP. VI.

Πάντων δὲ ληπτίον αἰ— Obscura lectio, si sana: sensus
est, πάντων δὲ ληπτίον αἰ τὰς διαφορὰς τοῖς τόποις respectu cli-
matis, &c.

Ἄλλο κατ' ἄλλο γένος τῶν ὑγρῶν, i. e. Plantæ aquaticæ re-
spectu τόπων inter se discrepant.

Ἐλάττω—μίζω. Priores Fuci et Ulvæ, posteriores alibi δειν-
δρύφια vocati; Gorgoniæ, Corallinæ. Vid. iv. 8.

CAP. VII.

Παχός. Hic crassitiem vel molem trunci indicat. Oppo-
nitur τῇ λεπτότητι, gracilitati.

Ἐξ ὧν ἡ σύνθεσις. Respectu partium componentium. Oppo-
nitur τοῖς κατὰ τὰ πλάτη καὶ τὰς δυνάμεις.

CAP. VIII.

Μήτραις. Vid. cap. iii. p. 9. l. 6. N. B. Cap. IX. Bodæi.

Ἐνία μὴ ἔχει—καὶ τὴν Ἀκτὴν. In junioribus Sambuci ramis
non inest medulla.

Μέλαιναι πᾶσαι μήτραι. Significatio vocis *μελὰς* Scaligerum latuit. Vid. Bod. p. 24. et Lex. Theophr.

Ὅλως ἔνια μὴ ἔχει. De Fungis sermo est: vid. Cat. Syst. quorum nulla affinitas cum plantis aliis. Vid. Bod. p. 27.

Διαφέρουσι καὶ ταῖς ῥίζαις. Vid. de hac re Plin. xvi. 31.

Θυσανώδεις. Fimbriati, Plin. sed alius sensus vocis *θύσανοι*, vittæ, fibrarum penicilli. Poll. Vid. Lex. Theophr.

CAP. IX.

Τοῖς ὑπὲρ γῆς, sc. μέρεσι.

Ἡ μὲν γὰρ ῥίζα, i. e. radix in genere.

CAP. X.

Σπέρφοντις βωμούς. Forsitan legend. *λέγοντες θοιμούς*, colligentes acervos.

Φέρουσι καρπὸν. Adde κάτω: sub terrâ de tuberibus. Vid. Icon. Ἀραχιδνας, Bod. p. 35.

Ὁ καρπὸς, sc. tuber e radice.

Πρότερον τῶν ἄνω, sc. μέρων.

Ταῦτα μεγάλα συμβάλλεται. Notandum est vocem *φύσις* pluraliter sumendam.

Πάντων δ' ὁμοίως οἱ χυλοί. Initium cap. Bod.

Ἀπὸ γὰρ τῶν βλαστῶν. Mira descriptio habitus *Ficus Indicæ* L. Angl. "The Banyan Tree."

Ἄν ὕλη βαθεῖα. Sensus est, si materies aliqua interveniat inter semen et terram, διαίρει τὴν ῥίζαν πρὸς τὴν γῆν, flectit radicem versus terram donec attingat.

CAP. XI.

Ἐν οἷς ἔσιν ἄμφω, sc. γένῃ. Etsi distinctio sexualis occurrat in Palma, communiter tamen voces *ἄρρην*, *θῆλυς* varietatibus specierum attribuuntur, utpote quæ robustiores et infructuosiores, vel e contra observantur.

Ἰδιώταται δὲ οἱ τῆς Μηλέας. Verba hæc parenthesi inclusa ex margine irrepserunt, ut suspicor, et descriptionem habitus Ἑλάτης interrumpunt. Etsi vix possibile sit conjicere quid sibi vult Auctor respectu *Θηρίων προσώποις*, locum tamen sic interpretatur Plin. Nat. Hist. l. xvi. c. 30. "Malis proprium genus

“ramorum, ferarum enim rostra reddunt, adhærentibus uni
“maximo minoribus.”

Ὅζων, οἱ μὲν τυφλοί. Observ. vocem ὅζος duplici sensu occurrere, ut ramus, et nodus in trunco.

Διὰ τὸ μηδὲν ἀνὰ μέσον προσκτεῖσθαι. Quia nulla intervalla sunt. Scal.

Κοιλοτήτας ἰδίας. Vid. voc. ἥλος Lex. Theophr. Hypoxyli species, ut suspicor. Vid. iv. 16.

Ἔστι μὲν οὖν. Capitulum priori addendum utpote continuatione.

Εἰς μῆκος αὐξητικά. De trunco sermo est: qui vel procerus, et non ramosus, vel qui εὐθὺς σχίζεται. Suspicio etiam quæ sequuntur, τὰ δὲ ὁμοίως τούτοις, sic legenda esse; ῥίζα δὲ ὁμοίως τούτοις. Sic Virgilius: “Quantum vertice ad auras æthereas
“tantum radice ad Tartara.”

Λεπτὰ γίνεται, sc. ἀγωγῇ.

CAP. XII.

Ἔτι δὲ τὰ μὲν αἰφύλλα. Hic initium fit cap. xv. Bodæus.

Τῷ χειμῶνος μεταλαμβάνειν. Hyemem usque ad mediam durare.

CAP. XIII.

Ὡσπερ ἡ χεῖρ. Plinius in loco xvi. 24. ait, φλίβας ἰν τοῖς πρανέσιν, “incisuras subter,” id est, lineas cavas, ut in palma manus.

Ὅπότερον πρὸς τῇ κλωνί, i. e. ex conversione foliorum dubium esse utra pars superior, utra inferior; ἡ γὰρ ὑπτιότης respectu situs, diversa a folii natura.

Μὴ ὁμοίως ἀλλοιοῦσθαι. Opponitur conversionibus διὰ τῶν φλίβων ἢ ἰνῶν, i. e. non modo constanti, regulari.

Βάθος διῶν interpretandum de crassitudine folii.

Πεντάδην. Forsan πεντάδην vel κτανεῶδην. Vid. Præf. Illustr. Theophr. p. v. Item descr. Ἐλάτης, l. iii.

Δρυὸς ἐκ τοῦ ἐσλείχης. Plinius idem observat de foliis Quercus, Nat. Hist. xvi. 24. Bodæus ait se nunquam observasse. Suspicio erroris textus: legend. forsan Κυπρίατ. Vid. de Συκῇ Κυπρ. iv. c. 2.

Ὅλος ὁ κυλὸς ἄφυλλος. Accurate describit scapum Botanicorum.

Δι' αὐτοῦ. Ex seipso: de folio sessili. Bot.

Μεταξὺ περιιληφότα τ. κ. Fructu in medio folii.

CAP. XIV.

Τοῖς μὴ ἐπιτείοις [μέρεσι]. Partes plantæ persistentes, ut truncus, rami, &c. Οὐδὲν γὰρ ἄνευ τούτου [ὑγροῦ].

Τῶν ἀνθῶν, τὰ μὲν ἐκ φλοιοῦ. Mirum quid sibi vult Theophr. Flores ex cortice et nervis. Error certe textus, et legendum pro τῶν ἀνθῶν, τῶν ἄλλων (sc. μίσχων). De Floribus vid. c. 21. 22.

CAP. XV.

Εὐθὺς τὸ σπέρμα μετὰ τὸ περιέχον. Semen simplici tegmine. In hoc capite sex notantur seminum genera, quorum enumeratio confusa et prælonga. Hæc sunt 1. sem. simplicia cum tegmine; Palmæ. 2. ἐκ πυρῆνος ἢ σαρκὸς—Drupæ. 3. ἐν λοβῷ—siliquosæ. 4. ἐν ὑμένι τινί, folliculo membranaceo, ut Pyrus, Malus. 5. ἀγγειοσπέρματα, Pericarpio laxo, rigido; Papaver. 6. γυμνοσπέρματα, sine tegmine; umbelliferæ.

Οἷον ἡ ῥάξ. Hic loci textus corruptissimus. Distinctio Theophr. granorum plurium κοινῇ τινὶ περιεχομένων, ut ῥάξ vel γίγαρτον in uva: itemque in semine. N. B. Πυρῆνες Mali Granati opponuntur granis singulis Tritici &c. "Ἡκιστα δ' ἂν δόξειεν τὰ τῶν Μηλῶν. Minime tamen iis adjungenda τὰ τ. M. quæ in parte interiore fructus membranis circumvolvuntur.

Ἄλλ' ὁμοίως ἢ τούτων ἕκαστον. Vid. errorem librarii in transcribendo supra ἐπὶ καθέκαστον γι λαμβάνοντι.

CAP. XVI.*

Ἐν τοῖς περὶ χυλῶν. Hist. de Caus. Plant. l. vi.

Θριδάκνης. Succus ὑδάκνης dicitur minus recte. Fors. error textus, utpote supra pro ὁπῶδης de succo Ficus et Papaveris γαλακτώδης ponend.

Ἡπερ οἰκεῖα. Sensus est, succum peculiarem cujusvis plantæ ὁμοιότητα τινὰ ἔχειν, in seipso antequam coctio et maturatio fiat in fructu quæ efficitur ope pericarpium.

'Ενίων εἶδusμα. Vid. fusius de odoribus Theophr. de Caus. Plant. l. i. 6. ut et de succis.

CAP. XVII.

"Εξω θαλάττης. Mare rubrum intelligitur.

Διαγραφὴν ἔχοντα. Aquilegia vulgaris sub nomine Ἰασιώνης a Botanicis plerisque indicatur; et descriptio, etsi intricata, mire convenit convolutionibus petalorum: etiam οὐ περιγράφεται ἐν τῷ ἄνθει.

N. B. Quibusdam forte magis arridebit Bodæi conjectura, Convolvulum sepium &c. hic indicari, quo sensu διαγραφὴν μόνου τῶν πλειόνων interpretandum de amplitudine floris.

Διατετηγμένα φαίνεται. Mira Auctoris ἀκοίδια, quando flos foratus, i. e. sine stigmate decidit, fructus incipiens manet; quando συγκαυθῇ ἢ βρεχθῇ, vel sole nimio vel pluvia afficiatur συναποβάλλει τὸν καρπὸν. Vid. obs. infra, ὅσα τῶν ἄνθων ὡσπερ ἡλακάτην ἔχει, εἶναι γόνιμα.

'Επ' αὐτῶν τῶν στομάτων. De Plantis syngenesiis sermo est; στόμα igitur receptaculum commune in hac classe.

"Ωσπερ ἡλακάτην. De stigmate floris Citri Aurantii.

Εὐθὺς προφαίνειν τὸν καρπὸν, i. e. sine flore vel petalis.

CAP. XVIII.

'Ο ὄλυθος. Ficus Carica, &c. a Linnæo inter Tricacias annumeratur. 'Ο Ἐριινὸς, ex quo τὰ ἐρινά, (quæ forsā οἱ ὄλυθοι,) arbor Mas; Συκῇ arbor Monœcia.

CAP. XIX.

Αἱ δὲ τοιαῦται. Summarium et recapitulatio libri hujus.

Εἶδη πλείω κατ' ἕκαστον γένος. Species plures sub uno genere. Distinctio vere Linnæana!

"Ημεῖς καὶ ἄγρια. Illic distinctio sumitur ex sexu: sed quid sibi vult? Plantas sylvestres sexu distingui, cultas vero πλείους ἰδέαις; anne indicat varietates fructuum?

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Β'.

CAP. I.

De Modo Generationis Sationisque in Arboribus.

ΑΙ *γενέσεις τῶν δένδρων, καὶ ὅλως τῶν φυτῶν, ἢ αὐτό-
ματοι· ἢ ἀπὸ σπέρματος· ἢ ἀπὸ ρίζης· ἢ ἀπὸ παρασπά-
δος· ἢ ἀπὸ ἀκρέμονος· ἢ ἀπὸ κλωνός· ἢ ἀπ' αὐτῆ τῇ στε-
λέχθι ἐξίν· ἢ ἔτι τῇ ξύλῳ κατακοπέντος εἰς μικρά· καὶ
γὰρ ἔτιως ἀναφύεται. τῶν δὲ ἢ μὲν αὐτόματος, πρώτη
τίς· ἢ δὲ ἀπὸ σπέρματος καὶ ρίζης φυσικώταται δόξαιεν
αὖν, ὥσπερ γὰρ αὐτόματοι καὶ αὐτά· διὸ καὶ τοῖς ἀγρίοις
ὑπάρχουσιν· αἱ δὲ ἄλλαι τέχνης, ἢ ἀπὸ προαιρέσεως.
ἅπαντα δὲ βλαστάνει κατὰ τινα τῶν τρόπων τούτων, τὰ
δὲ πολλὰ κατὰ πλείους. Ἐλαία μὲν γὰρ πάντως
φύεται, πλὴν ἀπὸ * κλωνός. ^a οὐ γὰρ δύναται ^b κατα-
πηγνυμένης, ὥσπερ ἡ Συκῇ, τῆς κράδης, καὶ ἡ Ῥοιά τῆς
ράδου, καίτοι φασὶ γέ τινες ἤδη καὶ χάρακος ^c παγείσης
συμβιωσαὶ καὶ γενέσθαι δένδρον, ἀλλὰ σπάνιον τι τὸ τοι-

^a καὶ οὐ Ald.

^b καταπηγνυμένη, Bod.

^c παγείσης,

καὶ πρὸς τὸν Κιττὸν συμβιωσαὶ Bod.

οὔτον, θάτερα δὲ, ἢ τὰ πολλὰ, τῆς φύσεως. Συκῇ δὲ τοὺς μὲν ἄλλης τρόπῃς φύεται πάντας, ἀπὸ δὲ τῶν *πρέμνων καὶ τῶν ξύλων οὐ φύεται. Μηλέα δὲ καὶ Ἄπιος ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων σπανίως. ἢ μὴν ἀλλὰ τὰ τε πολλὰ, ἢ πάνθ', ὡς εἰπεῖν, *ἐνδέχεται δοκεῖ καὶ ἀπὸ τούτων, ἐὰν λεῖοι καὶ νέοι καὶ ^dεὐαυξεῖς ᾧσιν. ἀλλὰ φυσικώτερά πως ἐκείνα. τὸ δὲ ἐνδεχόμενον ὡς δυνατόν ληπτέον, ὅλως γὰρ ὀλίγα τὰ ἀπὸ τῶν ἄνω μᾶλλον βλαστάνοντα καὶ γεννώμενα, καθάπερ Ἄμπελος ἀπὸ τῶν κλημάτων, αὕτη γὰρ οὐδ' ἀπὸ τῆς *πρώρας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κλήματος φύεται. καὶ εἰ δὴ τι τοιοῦτον ἕτερον, ἢ δένδρον ἢ φρυγανῶδες· ὥσπερ δοκεῖ τό τε Πήγανον, καὶ ἡ ^eἸωνία, καὶ τὸ Σισύμβριον, καὶ ὁ Ἐρπυλλος, καὶ τὸ Ἑλένιον. κοινωτάτη μὲν οὖν ἐστὶ πᾶσιν, ἢ τε ἀπὸ τῆς παρασπάδος, καὶ ἀπὸ σπέρματος· ἅπαντα δὲ ὅσα ἔχει σπέρματα καὶ ἀπὸ σπέρματος γίνεται· ἀπὸ δὲ παρασπάδος καὶ τὴν Δάφνην φασὶν, ἐάν τις τὸ ^f*περίεργον παρελὼν φυτεύῃ. δεῖ δὲ τὸ παρασπώμενον *υπόρριζον, ἢ ὑπόπρεμνον εἶναι. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτου θέλει βλασάνειν καὶ Ροιά, καὶ Μηλέα ἑαρινή· βλασάνει δὲ καὶ ἡ Ἀμυγδάλη φυτευομένη· κατὰ πλείστους δὲ τρόπους, ὡς εἰπεῖν, ἢ Ἑλαία βλαστάνει, ἀπὸ τοῦ σελέχους, καὶ ἀπὸ τοῦ πρέμνου κατακοπτομένου, καὶ ἀπὸ τῆς ρίζης, καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἀπὸ ῥάβδου, καὶ ἀπὸ χάρακος, ὥσπερ εἴρηται· τῶν δ' ἄλλων, ὁ Μύρρινος· καὶ γὰρ οὗτος ἀπὸ τῶν ξύλων καὶ τῶν πρέμνων φύεται. δεῖ δὲ καὶ τούτου, καὶ τῆς Ἑλαίας τὰ ξύλα διαιρεῖν μὴ ἐλάτῳ σπιθαμιαῖον, καὶ τὸν φλοιὸν μὴ περιαιρεῖν. τὰ μὲν οὖν δένδρα βλα-

^d αὐξεῖς Bas.^e ὠνία, Bod.^f τὸν περιέχοντα Ald.

στάνει ἢ γίνεται κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους. αἱ γὰρ *ἐμφυτεῖα ἢ οἱ *ἐνοφθαλμισμοὶ, καθάπερ μίξεις τινές εἰσιν, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον γενέσκει· περὶ ὧν ὕστερον λεκτέον.

CAP. II.

Quomodo Suffrutices, et Herbæ, itemque Arbores nascantur.

ΤΩΝ δὲ φρυγανωδῶν καὶ ποωδῶν τὰ μὲν πλεῖστα ἀπὸ σπέρματος ἢ ρίζης· τὰ δὲ, ἢ ὡς ἀμφοτέρως· ἔνια δὲ καὶ ἀπὸ τῶν βλαστῶν, ὥσπερ εἴρηται. Ῥοδωνιά δὲ, καὶ Κρινωνιά, κατακοπέντων τῶν καυλῶν, ὥσπερ καὶ ἡ Ἀγρωστις. φύεται δὲ ἡ *Κρινωνιά καὶ *Ῥοδωνιά, ἢ ὅλου τοῦ καυλοῦ τεθέντος. ἰδιωτάτη δὲ ἡ ἀπὸ *θακρύων· καὶ γὰρ οὕτω δοκεῖ τὸ Κρίνον φύεσθαι, ὅταν ξηρανθῇ τὸ ἀπορρέον [δάκρυ]. φασὶ δὲ καὶ περὶ τοῦ Ἰπποσελίνου, καὶ γὰρ τοῦτο ἀφίησι δάκρυον. φύεται δὲ τις καὶ Κάλαμος, εἴαν τις διατέμνῃ τὰς *ἡλακάτας πλαγίας, ἢ καὶ κατακρύψῃ κόπρῳ καὶ γῇ. ἰδίως δὲ ἀπὸ ρίζης ^h φύεται καὶ τὰ κεφαλόρριζα. τοσαυταχῶς δὲ οὕσης τῆς δυνάμεως, τὰ μὲν πολλὰ τῶν δένδρων, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον, ἐν πλείοσι τρόποις, ὡς φασιν, εἰσίν· ἔνια δὲ ἀπὸ σπέρματος φύεται μόνον. οἷον Ἐλάτη, Πεύκη, Πίτυς· ὅλως πᾶν τὸ κωνοφοροῦν· ἔτι δὲ Φοῖνιξ, πλὴν εἰ ἄρα ἐν Βαθυλῶνι καὶ ἀπὸ τῶν ἰράδων, ὡς φασὶ τινες ^k μοσχεύειν· Κυπάριστος δὲ, παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπὸ σπέρματος, ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στελέχους, οἷον καὶ ^l ἀπὸ τῆς κουρᾶς ἐν Τάρρῳ. παρὰ

^ε ἀμφοτέρω· Bod. ἀμφοτέρως· Ald. Bas.

^h φύεσθαι Bod.

^l φύλλων· Const.

^k μωλύειν, Ald. Bas.

^l ἀπὸ τῆς

ῥεῖας Ald. Bas.

τούτοις γὰρ ἔστιν ἡ κουριζομένη Κυπάριτος. αὕτη δὲ ἀπὸ τῆς τομῆς βλαστάνει πάντα τρόπον τεμνομένη, καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ μέσθ, καὶ ἀπὸ τῆ ἀνωτέρω. βλαστάνει δὲ ἐνιαχοῦ ἀπὸ τῶν ριζῶν, σπανίως δέ. περὶ δὲ Δρυὸς ἀμφισβητοῦσιν· οἱ μὲν γάρ, ἀπὸ σπέρματός φασι μόνον· οἱ δὲ καὶ ἀπὸ ρίζης * γλίσχρως· οἱ δὲ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στελέχους κοπέντος. ἀπὸ παρασπάδος δὲ καὶ ρίζης οὐδὲν ^ῃ φύεται τῶν μὴ * παραβλασανόντων. ἀπάντων δὲ ὅσων πλείους ^ῃ εἰσὶ γενέσεις, ἡ ἀπὸ παρασπάδος, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ ἀπὸ * παραφυάδος, ταχίστη δὲ, καὶ [μάλιστα] ^ο εὐαυξῆς, ἐὰν ἀπὸ ρίζης ἡ * παραφυὰς ᾖ. καὶ τὰ μὲν οὕτως, ἢ ὅλως τὰ ἀπὸ * φυτευτηρίων πεφυτευμένα, πάντα δοκεῖ τοὺς καρποὺς * ἑξομοιοῦν.

CAP. III.

Quamobrem degenerent aliquando Sata : quæ non degenerant, sed meliora quoque fiunt, etiam in Arboribus.

ὍΣΑ δὲ ἀπὸ τοῦ καρποῦ, τῶν δυναμένων καὶ οὕτω βλαστάνειν, ἅπανθ', ὡς εἰπεῖν, χεῖρω, τὰ δὲ καὶ ὅλως * ἐξίσταται τοῦ γένους. οἷον Ἄμπελος, Μηλέα, Συκῇ, Ρ'Ροιά, Ἄπιος. ἔκ τε γὰρ τῆς κεγχραμίδος οὐδὲν γίνεται γένος ὅλως ἥμερον, ἀλλ' ἢ Ἐρινεὸς, ἢ Ἀγρία Συκῇ, διαφέρουσα πολλάκις καὶ τῇ χροιά. καὶ γὰρ ἐκ μελαίνης λευκῇ, καὶ ἐκ λευκῆς μέλαινα γίνεται· ἔκ τε τῆς Ἀμπέλου τῆς γενναίας, * ἀγεννῆς [φύεται]· καὶ πολλάκις ἕτερον γένος (ὅτε δὲ ὅλως οὐδὲν ἥμερον, ἀλλὰ ἄγριον ἐνίοτε, καὶ τοσοῦτον ὥς μὴ ^ο ἐκπέττειν τὸν

^ῃ φύεσθαι Bod.

^ῃ αἱ Ald. Bas.

^ο εὐαυξῆς, Bas.

ρ'Ροιά, Const.

^ο ἐκπέττειν Const.

καρπὸν, αἱ δὲ ὥστε μὴδὲ ἀδρύνειν, ἀλλὰ μέχρι τοῦ ἀνθῆσαι μόνον ἀφικνεῖσθαι). φυτεύονται δὲ καὶ ἐκ τῶν τῆς Ἑλαίας πυρήνων Ἀγριέλαιος, καὶ ἐκ τῶν τῆς Ῥοιᾶς κόκκων τῶν ἱ γλυκέων [Ῥοιά] ἀγεννής. καὶ ἐκ τῶν *ἀπυρήνων, *σκληρὰ, πολλάκις δὲ καὶ ὀξεία. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐκ τῶν Ἀπίων καὶ ἐκ τῶν Μήλεων· ἐκ μὲν τῶν Ἀπίων, μοχθηρὰ ἢ Ἀχράς, ^s ἐκ δὲ τῶν Μήλεων χεῖρον τι τῷ γένει· καὶ ἐκ γλυκείας ὀξεία, καὶ ἐκ Στρεβίης Κυδώνιος. χεῖρων δὲ ἢ Ἀμυγδάλη [ἐκ τοῦ καρύου] καὶ τῷ χυλῷ, καὶ τῷ σκληρῷ ἐκ μαλακῆς, διὸ καὶ αὐξηθεῖσαν *ἐγκεντρίζειν κελεύουσιν, εἰ δὲ μὴ, τὸ μόσχευμα ματαφυτεύειν πολλάκις. χεῖρων δὲ καὶ ἡ Δρύς· ἀπὸ γούν τῶν ἐν ἱ Ἠπίρῳ πολλοὶ φυτεύσαντες, οὐκ ἐδύνανθ' ὁμοίαν ποιεῖν. Δάφνην δὲ καὶ Μυρρίνην διαφέρειν ποτὲ φασιν [ἐκ τῶν κόκκων]. ὥς ἐπιτοπολὺ δὲ ἐξίστασθαι, καὶ οὐδὲ τὸ χρώμα διασώζειν, ἀλλ' ἐξ ἐρυθροῦ καρποῦ γίνεσθαι ^u μέλανα, ὥσπερ καὶ ^x τὴν ἐν Ἀντάνδρῳ. πολλάκις δὲ καὶ τὴν Κυπάριλλον ἐκ θηλείας ἄρρενα. μάλιστα δὲ τούτων ὁ Φοῖνιξ δοκεῖ διαμένειν, ὥσπερ εἰπεῖν, τελείως· καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ σπέρματος, ἡ Πεύκη, ἡ Κωνοφόρος, καὶ ἡ Πίτυς ἡ ^y *Φθειρόφορος· ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς ἡμερουμένοις, ἐν δὲ τοῖς ἀγρίοις δῆλον ὅτι πλείω κατὰ λόγον, ὥς ἰσχυροτέροις, ἐπεὶ θάτερόν ἐστιν ἄτοπον ^z εἶδ' ἐστὶν ἡ [φύσις] χεῖρων καὶ ἐν ἐκείνοις, καὶ ὅλως ἐν τοῖς ἀπὸ σπέρματος μόνον· εἰ μὴ τινα τῇ θειραπείᾳ δύνανται μεταβάλλειν. διαφέρουσι δὲ καὶ τόποι τό-

^Γ γλυκείων Ald. Bas.

^s ἐκ δὲ τῶν μήλων, χεῖρων τε Bod.

^Γ Πύρρα Ald. Bas.

^u μέλανον, Bod.

^x τὴν Bod.

^y φθιροποιός· Ald. φθιροποιός· Const.

^z εἶδ' deest Bod.

πων, καὶ ἀπὸ ἀέρος· ἐνιαχοῦ γὰρ ἐκφέρειν ἡ χώρα δοκεῖ
τὰ ὅμοια· καθάπερ καὶ ἐν Φιλίπποις· ἀνάπαλιν δὲ ὀλίγα
καὶ ὀλιγαχοῦ λαμβάνειν μεταβολήν, ὥς· ἐκ σπέρματος
ἀγρίου ποιεῖν ἡμερον [καρπὸν], ἢ ἐκ χείρονος ἀπλῶς
ποιεῖν ^αβελτίονα, τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῆς Ῥοιᾶς μόνον ἀκη-
κόαμεν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Κιλικίᾳ συμβαίνειν. ἐν Αἰ-
γύπτῳ μὲν γὰρ τὴν ὀξείαν, καὶ σπαρεῖσαν καὶ φυτευ-
θεῖσαν, γλυκεῖαν [φασί] γίνεσθαι πως ἢ οἰνώδη, περὶ
δὲ Σόλους τῆς Κιλικίας ^βπαρὰ ποταμὸν Πίνναρον, ^γοὐ
ἡ μάχη πρὸς Δαρεῖον ἐγένετο, αἱ Ῥοαὶ πᾶσαι γίνονται
ἀπύρνηοι· εὐλογον δὲ καὶ εἴ τις τὸν παρ' ἡμῶν Φοίνικα
φυτεύει ἐν Βαθυλῶνι, κάρπιμόν τε γίνεσθαι καὶ ἕξομοι-
οῦσθαι τοῖς ἐκεῖ· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ εἴ τις ἑτέρα
προσάλληλον ἔχει καρπὸν. ἔτω κρεῖττων γὰρ ^δὁ τόπος
τῆς ἐργασίας καὶ τῆς θεραπέας. σημείον δὲ, ὅτι μετα-
φερόμενα τάκεῖθεν ἀκαρπα, τὰ δὲ καὶ ὅλως ἀβλαστῇ γί-
νεται. μεταβάλλει δὲ [τὰ φυτὰ] καὶ διὰ τὴν τροφήν καὶ
διὰ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν, οἷον καὶ τὸ ἄγριον ἐξημερεῖται,
καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ἡμέρων ἕνια καὶ ἀπορρεῖ· ^εοἷον τὰ ῥοὰ
καὶ τὰ ἀμυγδάλα. πλὴν ἐκεῖνο δέ τινες καὶ ἐκ κριθῶν
ἀναφῆναί φασι πυρούς, καὶ ἐκ πυρῶν κριθάς· καὶ πως
τοῦ αὐτοῦ πυθμένος ἄμφω ταῦτα μὲν οὖν ὥς μυθω-
δέστερα δεῖ δέχεσθαι. μεταβάλλει δὲ οὖν τὰ μεταβάλ-
λοντα τὸν τρόπον τοῦτον, ἢ αὐτομάτως ἐξαλλαγῇ τῆς
^εχώρας, ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κιλικίᾳ, περὶ τῶν

^α βέλτιον, Ald. Bas. ^β παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον
Πίνναρον, Const. ^γ οὐ ἡ μάχη Ἀλεξάνδρου πρὸς Δαρεῖον ἐγένετο,
αἱ Ῥοαὶ γίνονται ἀπύρνηοι, Const. ^δ αὐτὸς τῆς ἐργασίας Bod.
^ε οἷον τὰ Ῥοὰ, Const. ^ε ὥρας, Ald. Bas.

Ῥοιῶν εἶπομεν, δι' οὐδεμίαν θεραπέϊαν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὅπου τὰ κάρπιμα ἄκαρπα γίνεται, καθάπερ καὶ ἡ Πέρ-
 σσα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ Φοίνιξ ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ εἰ δὴ τις
 κομίσῃ τὴν ἐν Κρήτῃ λεγομένην Αἴγειρον. ἔνιοι δὲ
 φασὶ καὶ τὴν ἠ Οὐρην, εἰς ἡ* ἁλεινὸν ἔλθῃ σφόδρα
 τόπον, ἄκαρπον γίνεσθαι, φύσει γὰρ κ^{ψυχρά}. εὐλογον
 δὲ ἀμφοτέρως συμβαίνειν κατὰ τὰς ἐναντιώσεις, εἴπερ
 μηδὲ ὅλως ἔνια φύεσθαι θέλει μεταβάλλοντα τοὺς τόπους.
 καὶ κατὰ μὲν τὰς χώρας αἱ τοιαύται μεταβολαί, κατὰ
 δὲ τὴν *φυτείαν, τὰ ἀπὸ τῶν σπερμάτων φυτευόμενα,
 καθάπερ ἐλέχθη· παντοῖα γὰρ αἱ ἐξαλλαγαί· καὶ
 ἡ ταῦτα τῇ θεραπέϊα μεταβάλλει· ἡ Ῥοιὰ καὶ Ἀμυγδαλῇ·
 Ῥοιὰ μὲν κόπρον ὕειν λαβοῦσα, καὶ ὕδατος πλῆθος
 * ῥυτοῦ· Ἀμυγδαλῇ δὲ, ὅταν * πᾶσι τὸν τις ἐνδῇ, καὶ
 τὸ * δάκρυον ἀφαιρῇ τὸ ἐπιρρέον πλείω χρόνον, καὶ τὴν
 ἄλλην ἀποδιδῶν θεραπέϊαν. ὡσαύτως δὲ δηλονότι, καὶ ὅσα
 ἑξήμεροῦται τῶν ἀγρίων, ἢ ἐπαγριοῦται τῶν ἡμέρων.
 τὰ μὲν γὰρ θεραπέϊα, τὰ δὲ ἀθεραπευσία μεταβάλλει·
 πλὴν εἴ τις λέγει μηδὲ μεταβολὴν, ἀλλ' ἐπίδοσιν εἰς τὸ
 βέλτιον εἶναι καὶ χεῖρον· οὐ γὰρ οἶον τε τὸν Κότινον
 ποιεῖν Ἑλαίαν, οὐδὲ τὴν Ἀχράδα ποιεῖν Ἀπιον, μηδὲ
 Ἐρινεὸν Συκῆν. ὁ γὰρ ἐπὶ τῇ Κοτίνῃ φασὶ συμβαίνειν,
 ὡς εἰς ἀποκόπῃς τὴν * θαλίαν, ἢ ὅλως ^m μεταφυτευθῆς,
 φέρειν * φαυλίας, μετακίνησίς τις γίνεται οὐ μεγάλη.
 ταῦτα μὲν οὖν ὅποτέρως δεῖ λαθεῖν, οὐδὲν ἂν διαφέροι.

ε τὸ Πέρσιον Bod.

h Ὁρην, Bod.

i ἁλεινὸν Ald.

Bas. ἁλεινὸν Const.

k ψυχρὰ φιλεῖ vel ζητεῖ. Const.

l τούτων τῇ θεραπέϊα μεταβάλλει ἡ Ῥοὰ εἰς τῇ Ἀμυγδαλῇ· Const.

τούτω τῇ θεραπέϊα. Bod.

m μεταφυτευθῆ, φέρειν θάλασσαν, Bod.

CAP. IV.

Ostenta in Arboribus.

ΦΑΣΙ δὲ καὶ αὐτομάτην τινὰ γίνεσθαι τῶν τοιούτων μεταβολήν· ὅτε μὲν τῶν καρπῶν, ὅτε δὲ καὶ ὅλως αὐτῶν τῶν δένδρων, ἃ καὶ σημεῖα νομίζουσιν οἱ μάντεις. οἷον Ῥοιὰν ἢ ὀξεῖαν γλύκεα [ῥοά] ἐξενεγκεῖν. καὶ πάλιν ἀπλῶς αὐτὰ τὰ δένδρα, ὥς ἐξ ὀξείας γλυκεῖαν γίνεσθαι, καὶ ἐκ γλυκείας ὀξεῖαν, χεῖρον δι' τοῦτο, ὅς τις γλυκεῖαν μεταβάλλειν· καὶ ἐξ Ἐρινεοῦ εἰς Συκῆν, καὶ ἐκ Συκῆς εἰς Ἐρινεόν· χεῖρον δὲ τὸ ἐκ Συκῆς. καὶ Ῥέξ Ἐλαίας εἰς Κότινον, καὶ ἐκ Κοτίνου εἰς Ἐλαίαν· ἥκιστα δὲ τοῦτο. πάλιν δὲ Συκῆν ἐκ λευκῆς εἰς μέλαιναν, καὶ ἐκ μελαίνης εἰς λευκήν· ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ἑν' Ἀμπέλῳ. καὶ ταῦτα μὲν ὡς τέρατα, καὶ παρὰ φύσιν λαμβάνουσιν· ὅσα δὲ καὶ * συνήδη τῶν τοιούτων, οὐδὲ ἴθασμαζουσιν ὅλως, οἷον τὸ τῆς Ὕ Καπνίου Ἀμπέλου καλῆμένης· ἐκ μέλανος γὰρ βότρυος λευκόν, καὶ ἐκ λευκοῦ μέλαν φέρει· οὐδὲ γὰρ οἱ μάντεις τὰ τοιαῦτα * κρίνουσιν, ἐπεὶ ἔστιν ἑκείνα, ἃ παρ' οἷς πέφυκεν, ἢ χώρα μεταβάλλει, ὥσπερ ἐλέχθη περὶ τῆς Ῥοιᾶς ἐν Αἰγυπτῳ. ἀλλὰ τοῦτο ἐνθαῦτα θαυμαστὸν, διὰ τὸ μίαν μόνον ἢ δύο, καὶ ταύτας ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ σπανίας, (ἀλλ' εἴπερ ἐν τῷ παντί;) μᾶλλον δὲ ἐν τοῖς καρποῖς γίνεσθαι τὴν παραλλαγὴν, ἢ ἐν ὅλοις τοῖς δένδροις, ἐπεὶ καὶ τοιαύτη τις ἀταξία γίνεται περὶ τοὺς

^η ὀξεῖαν, γλυκεῖαν Bod. * τὸ εἰς γλυκεῖαν Bod. Ῥ ἔξ
 Ἐλαίας Κότινον, καὶ ἐκ Κοτίνου Ἐλαίαν Bod. ἧ ἔξ Ἀμπέλου.
 Bod. ἴ θαυμαζουσιν Ald. Bas. ὅ πάντων Ald. ἔ ἐστὶν
 ἐκείνα παρ' οἷς Bod.

καρπούς, ^u οἷον ἤδη ποτὲ Συκῇ τὰ σῦκα ἔβυσεν ἐκ τοῦ ὅπιθεν τῶν ἐρινῶν· καὶ Ῥοιά δὲ καὶ Ἀμπελος ἐκ τῶν στελεχῶν· καὶ Ἀμπελος, ἄνευ φύλλων ὧν, καρπὸν ἤνεγκεν· Ἐλαία δὲ τὰ μὲν φύλλα ἀπέβαλε, τὸν δὲ καρπὸν ἐξήνεγκεν· ὃ καὶ Θετλαῶ, τῷ Πεισιγράτῃ, γενέσθαι λέγεται· συμβαίνει δὲ καὶ διὰ χειμῶνας τοῦτο· καὶ δι' ἄλλας αἰτίας ἓνια τῶν δοκούντων εἶναι παρὰ λόγον, οὐκ ὄντων δὲ, οἷον Ἐλαία ποτὲ ^x περικουθεῖσα τελείως. ὤνεβλάστησεν ὅλη, καὶ αὐτὴ, καὶ ἡ *θάλασσα. ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ ^z Συκῇ, καταβρωθέντων τῶν *ἔργων ὑπ' ἀτελέσθων, πάλιν ἀνεβλάσθησε· ἥκιστα δὲ ἴσως τὰ τοιαῦτα ἄτοπα, διὰ τὸ φανερὰς ἔχειν τὰς αἰτίας, ἀλλὰ μᾶλλον ^a τὸ μὴ ἐκ τῶν οἰκείων τόπων φέρειν τοὺς καρπούς, [μᾶλλον] ἢ μὴ ^b οἰκείους. μάλιστα δὲ τῆς ὅλης φύσεως γίνεται μεταβολή, καθάπερ ἐλέχθη. περὶ μὲν οὖν τὰ δένδρα τοιαῦταί τινές εἰσι μεταβολαί.

CAP. V.

Quæ Herbæ degenerent, meliorescant &c. Sisymbrium in Mentham; Triticum in Lolium. Legumina coctibilia et incotibilia: et quo pacto crassescant.

ΤΩΝ δὲ ἄλλων, τό, τε Σισύμβριον εἰς ^c Μίνδην δοκεῖ μεταβάλλειν, ἐὰν μὴ κατέχηται τῇ θεραπείᾳ. διὸ καὶ μεταφτεύεσσι πολλάκις, καὶ ὁ Πυρὸς εἰς Αἶζαν· ταῦτα

^u ἡ Συκὴ ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ περὶ Κιλικίαν, καὶ Κύπρον ὀλυθοφόρον. αἱ μὲν τὰ μὲν σῦκα ἔβυσεν ἔμπροσθεν τῶν *θρίων, τῆς δ' ἐρινέως ἐξόπιθιν. αἱ δ' ὅλως ἐκ τοῦ ἔνου βλαστῶν καὶ οὐκ ἐκ τοῦ νίου. Const.

^x ἀποκουθεῖσα Ald.

^y ἐνεβλάσθησιν Bas.

^z Συκῇ deest

Ald. ^a τῷ μὴ Bod.

^b οἰκείως. Bod.

^c Καλαμίνδην

ex Plin. Const.

μὲν οὖν ἐν τοῖς δένδροις αὐτομάτως, (εἴπερ γίνεται)
 τὰ δ' ἐν τοῖς ἐπετείοις διὰ παρασκευῆς, οἷον ἡ Τίφη καὶ ἡ
 Ζεὶα μεταβάλλουσιν εἰς Πυρὸν, ἐὰν * πτισθεῖσιν σπεί-
 ρωνται· καὶ τοῦτο οὐκ εὐθὺς, ἀλλὰ τῷ τρίτῳ ἔτει·
 σχεδὸν δὲ παραπλήσιον τοῦτό γε τῷ τὰ σπέρματα
 κατὰ τὰς χώρας μεταβάλλειν, μεταβάλλει γὰρ καὶ
 ταῦτα καδ' ἐκάστην ^d χώραν, καὶ σχεδὸν ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ,
 ὡς καὶ ἡ Τίφη· μεταβάλλουσι δὲ καὶ οἱ ἄγριοι Πυροὶ, καὶ
 αἱ Κριδαὶ θεραπευόμεναι καὶ ἐξημερούμεναι κατὰ τὸν
 ἴσον χρόνον. καὶ ταῦτα μὲν ἔοικε χώρας τε μεταβολῇ,
 ἢ καὶ θεραπείᾳ γίνεσθαι, καὶ ἔνια ^e ἀμφοτέρως· τὰ δὲ
 τῇ θεραπείᾳ μόνον, οἷον, πρὸς τὸ τὰ Ὀσπρια μὴ γί-
 νεσθαι * ἀτέραμνα, βρέξαντα κελεύουσιν ἐν νίτρῳ νυκτὶ,
 τῇ ὑσεραίᾳ σπείρειν ἐν ξηρᾷ. Φακὴς τε ὥς τε ἀδρούς γί-
 νεσθαι, φυτεύουσιν ^f * ἐμβολήτης· τῆς Ἐρεβίνθους δὲ, ὥς τε
 μεγάλους [γίνεσθαι], αὐτοῖς * κελύφει βρέξαντα σπεί-
 ρειν. μεταβάλλουσι δὲ καὶ κατὰ τὰς ὥρας τοὺς ἑσπέρους
 πρὸς καθαρότητα, καὶ ^h δ' * ἀλυπίαν· οἷον, ἐὰν τις τῆς Ὀρέ-
 θους ἑαρινὸς σπείρῃ τρίς, ἀλύποι γίνονται, καὶ ἔχῃ ὡς οἱ
 μετοπωρινοὶ, * βαρεῖς. γίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς λαχάνοις
 μεταβολὴ διὰ τὴν θεραπείαν, οἷον, Σέλινον, ἐὰν σπαρῇ
 καταπατηθῇ καὶ κυλινδρωθῇ, ἀναφύεσθαι φασιν * ἕλον·
 μεταβάλλει δὲ, καὶ τὴν χώραν ἐξαλάττον, καδάπερ
 καὶ τ' ἄλλα· καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα κοινὰ πάντων ἐστίν.
 εἰ δὲ κατὰ τινα πῆρῳσιν ἢ ἀφαίρεσιν μέρος, δένδρον
 ἄγονον γίνεται, καδάπερ τὰ ζῶα, τοῦτο ἐπισκεπτέον.
 οὐδὲν γοῦν φανερόν κατὰ τε τὴν διαίρεσιν εἰς τὸ πλείω

^d ὥραν, Bod.
 Bas. ἐμβόλῃ· Bod.
 τίαν. Bod.

^e ἀμφοτέρως· Bod.
 E. πότες Ald. Bas. Bod.

^f ἔμβολον· Ald.
 h δι' ἀλυ-

καὶ ἐλάττω φέρειν, ὥσπερ κακούμενον, ἀλλ' ἢ ἀπόλλυται
 τὸ ὅλον, ἢ διαμένοντα καρποφορεῖ· τὸ δὲ γῆρας, κοινή
 τις φθορὰ πάντων. ἄτοπον δ' οὐκ ἂν ὀξείεν. μᾶλλον
 δ' ἐν τοῖς ζώοις αἱ τοιαῦται μεταβολαὶ φυσικαί, καὶ
 πλείους· καὶ γὰρ κατὰ τὰς ὥρας ἔνια δοκεῖ μεταβάλλειν,
 ὥσπερ καὶ ὁ Ἰεραξ, καὶ Ἐποψ, καὶ ἄλλα τῶν ὁμοίων ὀρνέων·
 καὶ κατὰ τῶν τόπων ἀλλοιώσεις, ὥσπερ ὁ Ὑδρος κ' ἐς
 Ἐχιν, ξηραίνονμένων τῶν * λιθάδων· φανερώτατα δὲ καὶ
 κατὰ τὰς γενέσεις ἔνια τῶν ζώων, καὶ μεταβάλλει διὰ
 πλείονων. οἶον, ἐκ * Κάμπης γίνεται ¹ * Χρυσάλις· εἴτ'
 ἐκ ταύτης * Ψύχη· καὶ ἐπ' ἄλλων δὲ ἐσι τῆτο πλείονων.
 οὐδὲν δ' ἴσως ἄτοπον, οὐδὲ ὅμοιον τὸ ζητούμενον. ἀλλ'
 ἐκείνο συμβαίνει περὶ τὰ δένδρα καὶ ὅλως πάντων τῆν
 ὕλην, ὥσπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον, ὥστε αὐτομάτως
 μεταβλαστάνειν, μεταβολῆς τινὸς γενομένης ἐκ τῶν
 οὐρανίων τοιαύτης.

CAP. VI.

*Propagationes Arborum ex Semine, Stolonibus, Surculis;
 item per Insitionem.*

ΤΑ μὲν οὖν περὶ τὰς γενέσεις καὶ μεταβολὰς ἐκ
 τούτων, θεωρητέον. ἐπεὶ καὶ αἱ ἐργασίαι καὶ αἱ θειρα-
 πείαι μεγάλα συμβάλλονται, καὶ ἔτι πρότερον αἱ φυ-
 τεῖαι, καὶ ποιοῦσι μεγάλας διαφορὰς, λεκτέον καὶ περὶ
 τούτων· καὶ πρῶτον περὶ τῶν φυτειῶν. αἱ μὲν οὖν ὥραι
 πρότερον εἴρηνται, καδ' ἃς δὴ τά τε φυτὰ λαμβάνειν
 κελεύουσιν, ὡς μάλισα, καὶ ἐξ ὁμοίας γῆς ^m εἰ δὲ μὴ, μὴ

ⁱ οὐκ deest Ald. Bas. ^k ἰπίχει, Ald. Bas. ἰπίχει Const.
 Scal. ^l χρυσαλλίς. Const. ^m εἰς ἣν μίλλαι φυτεύειν,
 ἢ χέρονος. Ald. Bas. Bod.

χείρονος. τοὺς δὲ *γυροὺς προσορύττειν ὡς πλείστου χρόνου, καὶ βαθυτέρας, εἰ μὴ τοῖς ἐπιπολαιορρίζοτέροις. λέγουσι δὲ τινες, ὡς οὐδεμία ρίζα κατωτέρῳ διϊκνέιται τριῶν ἡμιποδίων, διὸ καὶ ἐπιτιμῶσι τοῖς ἐν μείζονι βάθει φυτεύουσιν· οὐκ εἰκόασι δὲ ὁρθῶς λέγειν ἐπὶ πολλῶν· ἀλλ' ἐὰν μὲν *χώματος ἐπιλάβηται βαθύως, καὶ χώρας τοιαύτης, ἢ καὶ τόπῃ, πολλῶ μακρότερον ὠθεῖ τὸ τῇ φύσει βαθύρριζον· Πεύκην δὲ τις μεταφυτεύων μεμοχλευμένην, ἔφη μείζω τὴν ρίζαν ἔχειν ἢ ὀκτάπηχυν, καίπερ οὐχ ὅλης ἐξαιρεθείσης, ἀλλ' ἀπορράγεισης. τὰ δὲ *φυτευτήρια, ἐὰν μὲν ἐνδέχεται, *ὑπόρριζα· εἰ δὲ μὴ, δεῖ μᾶλλον ^η πρὸς τὰ κάτω, ἢ πρὸς ἄνω λαμβάνειν, πλὴν Ἀμπέλῃ. καὶ τὰ μὲν ἔχοντα ρίζας, ὁρθὰ ἐμβάλλειν, τὰ δὲ μὴ ἔχοντα *ὑποβάλλειν τῇ φυτευτηρίᾳ, οἷον σπιθαμὴν ἢ μικρῶ πλεῖον. ἔνιοι δὲ κελεύουσι καὶ τῶν ὑπορρίζων ὑποβάλλειν· τιθέναι δὲ καὶ τὴν θέσιν ὁμοίως, ἥνπερ εἶχεν ^ο ἐπὶ τῶν δένδρων· τὰ πρὸς βορρᾶν, καὶ τὰ πρὸς ἔω, καὶ τὰ πρὸς μεσημβρίαν. ὕσα δὲ ἐνδέχεται τῶν φυτῶν, δεῖ *προμοχεύειν· τὰ μὲν, ἐπ' αὐτῶν τῶν δένδρων· οἷον Ἑλαία, Μηλέα, Ἀπίος, Συκῆ· τὰ δὲ ἀφαιροῦντας, οἷον, Ἀμπέλῃ· ταύτην γὰρ ἔχ οἶόν τε ἐπ' αὐτῆς μοχεύειν. ἐὰν δὲ *ὑπόρριζα τὰ φυτὰ· μηδὲ ^ρ ἀπόπρεμνα λαμβάνειν ἐνδέχεται, (καθάπερ ἐκ τῆς Ἑλαίας, καὶ Συκῆς, καὶ τῶν ἄλλων.) ^ι ξύλον τμητέον, καὶ μεταβληθέντος λίθου, φυτευτέον. φυτεύεται καὶ ἡ Συκῆ, ἐὰν τις κράδην παχεῖαν ἀποξύνας σφυρᾷ παίσῃ, ἄχρι οὗ ἂν ἀπολίπη μικρὸν ὑπὲρ τῆς γῆς, εἴτ'

^η πρὸς τῶν κάτω ἢ τῶν ἄνω Bod. ^ο ἔνιοι τῶν δένδρων Bod.
^ρ ἀπόπρεμνα Const. ^ι ξύλον τμητέον, καὶ μεταβληθέντος λίθου
φυτευτέον omittunt Ald. Bas.

ἐπ' αὐτῆς ὁ ἄμμου, βαλὼν ἄνωθεν, ἐπιχώσῃ· καὶ γίνεσθαι
 δέ φασι καλλίω ταῦτα τὰ φυτὰ, μέχρι οὗ ἂν ᾖ νέα.
 παραπλήσια καὶ τῶν Ἀμπέλων, ὅταν ἀπὸ τοῦ παττάλῃ·
 (προοδοποιεῖ γὰρ οὕτω) φυτεύουσι δ' οὕτως καὶ Ῥοιάν,
 καὶ ἄλλα τῶν δένδρων. ἡ Συκῇ δὲ, εἰάν ἐν *σκίλλῃ φυ-
 τευθῇ, θάττον παραγίνεται, καὶ ἥττον ὑπὸ σκαλῆκων
 κατεδίετα. ὅλως δὲ πᾶν ἐν σκίλλῃ φυτεύμενον εὐδλα-
 στες, καὶ θάττον αὐξάνετα. ὅσα δὲ ἐκ τοῦ στελέχους, καὶ
 διακοπτόμενα φυτεύεται, κάτω τρέποντα τὴν τομὴν δεῖ
 φυτεύουν, διακόπτειν δὲ μὴ ἐλάττω σπιθαμιαῖον, ὥσπερ
 ἐλέχθη, καὶ τὸν φλοιὸν δεῖ προσεῖναι. φύετα δὲ ἐκ τῶν
 τοιούτων τὰ *ἔρνη, βλασανόντων δὲ δεῖ προσχωρύνειν,
 ἄχρις οὗ ἂν γένηται ἄρτια. αὕτη μὲν οὖν τῆς Ἑλαίας
 ἰδία, [φυτεία] καὶ τοῦ Μυρρίνου. αἱ δὲ ἄλλα κινώτεραι
 πᾶσιν· (ἄριστον δὲ καὶ ριζώσασθαι) καὶ φυτείας μάλισα
 τῆς τυχούσης [θεΐται] ἡ Συκῇ. φυτεύειν δὲ καὶ Ῥοιᾶς,
 καὶ Μυρρίνους, καὶ Δάφνας πυκνάς κελεύουσι, μὴ πλέον
 διεσώσας ἢ ἐννέα πόδας, Μηλέας δὲ μικρῶ μακρότερον,
 Ἀπίους δὲ καὶ Ὀχνας ἔτι μᾶλλον, Ἀμυγδαλᾶς δὲ καὶ
 Συκᾶς πολλῶ πλέον· ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν Ἑλαίαν. ποι-
 εῖσθαι δὲ καὶ πρὸς *τόπον τὰς ὕποστάσεις· ἐν γὰρ τοῖς
 ὄρεινοῖς ἔλαττον ἢ ἐν τοῖς πεδινοῖς· μέγιστον δὲ, ὡς εἶ-
 πεῖν, τὸ τὴν *πρόσφορον ἐκάστω χώρην ἀποδιδόναι·
 τότε γὰρ εὐθενεῖ μάλισα. ὡς δὲ ἀπλῶς εἶπεῖν, Ἑλαία
 μὲν καὶ Συκῇ καὶ Ἀμπέλῳ τὴν πεδινὴν φάσιν οἰκαιοτάτην
 εἶναι· τοῖς δὲ *ἀκροδρύοις τὰς ὕπωρείας. χρηὴ δὲ καὶ
 ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁμογένεσι μὴ ἀγνοεῖν τὰς οἰκείας [χώρας].

† ἄμμου, Ald. Bas. § ἀποστάσεις·

εἰίας, Bod. ὁπώρας, Const.

† ἐπω-

ἐν πλείστη δὲ, ὡς εἰπεῖν, διαφορᾷ τὰ τῶν Ἀμπέλων
ἐστίν, ὅσα γὰρ ἐσιν εἶδη [χώρας], τοσαῦτά τινές φασι
καὶ Ἀμπέλων εἶναι. ^υφυτευόμενα μὲν οὖν κατὰ φύσιν
ἀγαθὰ [δεῖ] γίνεσθαι· παρὰ φύσιν δὲ ἄκαρπα· ταῦτα
μὲν οὖν ὥσπερ κοινὰ πάντων.

CAP. VII.

Phoenix, Dactylifera, &c. et aliae Species Pulmarum.

ΤΩΝ δὲ Φοινίκων ἴδιος ἡ φυτεία· παρὰ τὰ ἄλλα καὶ
ἡ μετὰ ταῦτα θεραπεία. φυτεύουσι γὰρ πλείους εἰς
ταῦτ' οὐ τιθέντες· δύο ἄνω, καὶ δύο κάτω *ἐπιδοῦντες·
πρᾶνεις δὲ πάντας. τὴν γὰρ ἔκφυσιν ἔτ' ἐκ τῶν ὑπλίων
καὶ ^κκυρτῶν ποιεῖται, καθάπερ τινές φασιν, ἀλλ' ἐκ
^γτῶν ἄρχων, διὸ καὶ ἐν τῇ ἐπιζεύξει τῶν ἐπιτιθεμένων
οὐ δεῖ περικαλύπτειν τὰς ἀρχάς, ὅθεν καὶ αἱ ἐκφύσεις·
φανερὰ δὲ εἰσι τοῖς ἐμπείροις. διὰ τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ
πλείους τιθέασιν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἀσθενῆς ἡ φυτεία.
τούτων δὲ αἶ τε ῥίζαι πρὸς ἀλλήλας συμπλέκονται, καὶ
εὐθὺς αἱ πρῶται βλαστῆσεις, ὥστε ἐν γίνεσθαι τὸ στε-
λεχος. ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν καρπῶν φυτεία, τοιαύτη τίς.
ἡ δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στελέχους, [γίνεται] ὅταν ἀφέλωσι
τὸ ἄνω, ἐν ᾧπερ ὁ ἐγκέφαλος. ἀφαιροῦσι δὲ ὅσον δί-
πηχυ καὶ χίσαντες τοῦτο κάτω τιθέασιν ^zεἰς τὸ ὑγρόν·
φιλεῖ δὲ χώραν ἀμμώδη ^ακαὶ ἀλμώδη. διὸ καὶ, ὅπου μὴ
τοιαύτη τυγχάνει, περιπάτῃσιν ἄλας οἱ γεωργοί. τῷτο
δὲ δεῖ ποιεῖν μὴ περὶ τὰς αὐτὰς ῥίζας, ἀλλ' ἀποθεν ἀπο-
σῆσαντα ^βπεριπάτῃειν ὅσον *ἡμίεκτον. ὅτι δὲ τοιαύτην

^υ φυτευόμενα Bod. ^κ κόλων Ald. κοίλων Gaz. ^γ τῶν
ἄνω, Bod. ^z εἰς deest Bod. ^α καὶ ἀλμώδη deest Bod.
^β περιπάτῃειν Ald. Bas.

ζητῇ χώραν, καὶ κεῖνο ποιοῦνται σημεῖον· πανταχοῦ γὰρ, ὅπερ πολλῶς Φοινίκων, ἀμμώδεις αἱ χώρας^c. καὶ γὰρ ἐν ^d Βαβυλῶνι φησὶν, ὅπου οἱ Φοινίκες πεφύκασι, καὶ ἐν Λιβύῃ δὲ, καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Φοινίκη, καὶ τῆς Συρίας δὲ τῆς κοίλης, ἣν ^e Ἰουδαῖοι πλεῖστοι τυγχάνουσιν ἔχοντες, ἐν τρισὶ μόνοις τόποις ἀμμώδεσιν ^f εἶναι τοὺς δυναμένους θησαυρίζεσθαι, τοὺς δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις οὐ διαμένειν, ἀλλὰ σήπεσθαι· χλωροὺς δὲ ἡδεῖς εἶναι· καὶ * ἀναλίσκειν οὕτως. φιλεῖ δὲ καὶ ὕδρεϊαν σφῆδρα τοῦτο τὸ δένδρον· περὶ δὲ κόπρου διαμρισθητοῦσιν, οἱ μὲν γὰρ οὐ φασι χαίρειν, ἀλλ' ἐναντιώτατον εἶναι· οἱ δὲ, κεχρῆσθαι, καὶ ἐπίδοσιν πολλὴν ποιεῖν. δεῖ δὲ ὕδρεύειν εὖ μάλα μετὰ τῆς κόπρου, καθάπερ οἱ ἐν Ῥόδῳ. τοῦτο μὲν οὖν ἐπισκεπτέον, ἴσως γὰρ οἱ μὲν οὕτως, οἱ δὲ ἐκείνως θεραπεύουσι. καὶ μετὰ τοῦ ὕδατος ὠφέλιμον ἡ κόπρος, ἄνευ δὲ τούτου, βλαβερά. ὅταν δὲ * ἐνιαύσιος γένηται, μεταφυτεύησι, καὶ τῶν ἁλῶν συμπαραλαμβάνουσι· καὶ πάλιν ὅταν διέτῃ, χαίρῃσι γὰρ σφῆδρα τῇ μεταφυτείᾳ. μεταφυτεύουσι δὲ, οἱ μὲν ἄλλοι τοῦ ἥρος, οἱ δὲ ἐν Βαβυλῶνι περὶ τὸ * ἄστρον· καὶ ὅλως οἷγε πολλοὶ τότε φυτεύουσιν, ὥστε καὶ παραγινόμενον καὶ αὐξανόμενον θάπτον. νέκ μὲν ὄντος οὐχ ἄπτονται, πλὴν * ἀναδοῦσι τὴν * κόμην, ὅπως ^h ἐρδοφυῆται, καὶ ῥάβδοι μὴ ἀπαρτῶνται, μετὰ δὲ ταῦτα περιτέμνουσιν, ὅπότεν ἀδρὸς ἤδη γένηται, καὶ πάχος ἔχῃ· ἀπολείπῃσι δὲ ὅσον σπιδαμὴν τῶν ῥάβδων. φέρει δὲ, ἕως μὲν ἂν ἦ νέος, ἀπύρηνον τὸν καρπὸν, μετὰ δὲ τοῦτο πυρηνώδη. ἄλλοι

^c Adde καὶ ἀμμώδεις. Const. ^d Βαβυλῶν Bod. ^e Ἰουδαί Const.
^f ἀμμώδεσιν καὶ ἀμμώδεσιν εἶναι Const. ^g τότε deest Ald.
^h ἐρδοφυῆ Ald. Bas.

δέ τινες λέγουσιν, ὡς οἶγε κατὰ Συρίαν [Φοίνικες] οὐ-
 δεμίαν προσάγουσιν ἐργασίαν, ἀλλ' ἡ διακαθαίρουσι
 καὶ ἐπιβρέχουσιν. ἐπιζητεῖ δὲ μᾶλλον τὸ *ναματιαῖον
 ὕδωρ, ἢ τὸ ἐκ τοῦ Διός. εἶναι δὲ πολὺ τοιοῦτον ἐν τῷ
 Αὐλῶνι, ἐν ᾧ καὶ τὰ φοινικόφυτα τυγχάνει. τὸν Αὐ-
 λῶνα, δὲ τοῦτον λέγειν τοὺς Σύρους, ὅτι διὰ τῆς Ἀρα-
 βίας μέχρι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης [διατείνει], καὶ πολ-
 λούς φάσκειν ἐληλυθέναι· τούτου δὲ ἐν τῷ κοιλοτάτῳ
 πεφυκέναι τοὺς Φοίνικας. ταῦτα μὲν οὖν τάχ' ἀμφο-
 τέρως ἂν εἴη· κατὰ γὰρ τὰς χώρας, ὥσπερ καὶ κατ'
 αὐτὰ τὰ δένδρα διαφέρειν καὶ τὰς ἐργασίας, οὐκ ἄτοπον.
 γένη δὲ τῶν Φοινίκων ἐστὶ πλείω· πρῶτον μὲν καὶ ὥσπερ
 ἐν μεγίστῃ διαφορᾷ, τὸ μὲν κάρπιμον, τὸ δὲ ἄκαρπον,
 ἐξ ὧν οἱ περὶ Βαβυλῶνα τὰς τε κλίναις, καὶ τὰ ἄλλα
 σκεύη ποιοῦνται· ἔπειτα τῶν καρπίμων, οἱ μὲν ἄρρηνες,
 αἱ δὲ θήλεια. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, καθὼς ὁ μὲν ἄρρην
 ἄνδρος πρῶτον φέρει ἐπὶ τῆς *σπάθης, ἡ δὲ θήλεια καρ-
 πὸν κ' εὐθύς μικρόν. αὐτῶν δὲ τῶν καρπῶν διαφοραὶ
 πλείους, οἱ μὲν γὰρ ἰσχυροὶ, οἱ δὲ πυρρῆνοι ἔχοντες·
 (οἱ δὲ σκληροπύρρηνοι, οἱ δὲ μαλακοπύρρηνοι.) καὶ τὰς
 χροιάς, οἱ μὲν λευκοί, οἱ δὲ μέλανες, οἱ δὲ ξανθοί. τὸ
 δὲ ὅλον οὐκ ἐλάττω χρώματά φασι εἶναι τῶν συκῶν.
 οὐδὲ ἀπλῶς τὰ γένη. διαφέρει δὲ καὶ κατὰ τὰ μεγέθη
 καὶ κατὰ τὰ σχήματα, καὶ γὰρ σφαιροειδεῖς ἔνιοι, ὡς-
 ἀνὲι μῆλα, καὶ τὰ μεγέθη τηλικούτοι, ὡς τέτταρας εἰς
 τὸν πῆχυν ^mεἶναι. ἄλλοι δὲ μικροί, ἥλικοι ἐρέβινδοι·
 καὶ τοῖς χυλοῖς καὶ πολὺ διαφέροντες· κρετίσιον δὲ καὶ

1 ἢ ἀλλ' ἰδία καθαίρουσι καὶ Ald. Bas. κ' εὐθὺς μακρόν. Ald.
 εὐθὺς μακρόν. Bod. 1 ἰσχυροὶ· οἱ δὲ μαλακοπύρρηνοι. Bod.
 n εἶναι. ἰσπὰ δὲ καὶ πῆχυν εὐπείδεις. ἄλλοι Bod. V. not. ad fin. lib.

τῶν λευκῶν καὶ τῶν μελάνων, τὸ βασιλικὸν καλούμενον
γένος, ἐν ἑκατέρῳ, καὶ μεγέθει καὶ ἀρετῇ. σπάνια δὲ
εἶναι ταῦτα λέγῃσι, χεδὸν γὰρ ἐν μόνῳ τῷ ^η Βαγῳε
κήπῳ, τοῦ παλαιοῦ περὶ Βαβυλῶνα. ἐν Κύπρῳ δὲ ἴδιον
τι γένος Φοινίκων ἐστίν, ὃ οὐ πεπαίνει τὸν καρπὸν,
^ο ἀλλ' ὥμους ὦν, ἡδὺς σφόδρα καὶ γλυκύς ἐστι, τὴν δὲ
γλυκύτητα ἰδίαν ἔχει. ἔνιοι δὲ οὐ μόνον διαφέρουσι τοῖς
καρποῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ δένδρῳ· καὶ κατὰ τὸ μῆκος
καὶ τὴν ἄλλην μορφήν· οὐ γὰρ μεγάλοι καὶ μακροί,
^ρ ἀλλὰ βραχεῖς· ἔτι δὲ καρπιμώτεροι τῶν ἄλλων, καὶ
καρποφοροῦντες εὐθὺς τριετῆς· πολλοὶ δὲ καὶ οὗτοι περὶ
Κύπρον. εἰσὶ δὲ καὶ περὶ Συρίαν καὶ περὶ Αἴγυπτον
Φοινίκες, οἱ φέρουσι τετραεταῖς καὶ πενταεταῖς, ἀνδρομή-
καις ὄντες. ἕτερον δὲ τι γένος ἐν Κύπρῳ, ὃ καὶ τὸ φύλλον
πλατύτερον ἔχει, καὶ τὸν καρπὸν μείζω πολλῶ καὶ ἰδιό-
μορφον, μεγέθει μὲν, ἡλικίᾳ ῥόον, τῷ σχήματι δὲ προ-
μήκης· οὐκ εὐχυλος δὲ ὥσπερ ἄλλοι, ἀλλ' ὕμμιος ^η τοῖς
ῥοοῖς, ὥς μὴ *καταδέχεσθαι, ἀλλὰ *διαμασησάμενος
ἐκβάλλειν. γένη μὲν οὖν, ὥσπερ εἶρηται, πολλά. θη-
σαυρίζεσθαι δὲ μόνες δύνασθαι φασι, ^τ τὰς ἐν τῷ Λύλῳ
τῆς Συρίας· τοὺς δὲ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ καὶ παρὰ
τοῖς ἄλλοις χλωροὺς ἐναλίσκεισθαι. ἔστι δὲ ὁ Φοῖνιξ ὡς
μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν μονοστέλεχος καὶ μονοφυής· οὐ μὲν
ἀλλὰ γίνονται τινες διφυεῖς, ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ, καδά-
περ ^ς *δίκρανοι ὄντες, τὸ δὲ *ἀνάστημα τῷ στέλεχος ἀφ'
οὗ ἢ χρίσις, πεντάπηχυ· πρὸς ἄλληλα δὲ πῶς ἰσάζοντα

^η Βάγτου Bod. . . . ^ο ἀλλὰ καὶ ὥμους· Const. ^ρ κατὰ . . .
^δ ἀλλὰ Ald. ^η ταῖς ῥίζαις, Bod. ^τ ἐν Συρίᾳ τοὺς ἐν
τῷ Λύλῳ· τοὺς δὲ Bod. ^ς δίκρανα ἔχοντες, Bod.

[τὰ κράνη·] φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἐν Κρήτῃ πλείους εἶναι τοὺς διφυεῖς, ἐνίους δὲ καὶ τριφυεῖς. ἐν δὲ τῇ Λαπαίᾳ τινὰς καὶ ^ι πεντεκέφαλους· μάλισα γοῦν ἐν ταῖς εὐτροφωτέραις χώραις γενέσθαι πλείω τὰ τοιαῦτα, ^υ κατὰ τὸ ὅλον δὲ, καὶ τὰ εἶδη καὶ τὰς διαφοράς. ἄλλο δέ τι γένος ἐστίν, ὃ φασὶ γενέσθαι πλείστον περὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ὃ καλοῦσι ^κ Κύκας· οὗτοι καὶ θαμνώδεις, οὐχὶ ἐν τῷ στέλεχος ἔχοντες, ἀλλὰ πλείω, καὶ ἐνίοτε συνηρτημένα μέχρι τινός εἰσι· τὰς δὲ ῥάβδους οὐ μακράς, ἀλλ' ὅσον πηχυαίας μὲν, ἀλλὰ λείας, ἐπὶ δὲ τῶν ἄκρων τὴν * κόμην. ἔχουσι δὲ καὶ τὸ φύλλον πλατὺ, καὶ ὥσπερ ἐκ δυοῖν συγκείμενον ἐλαχίστοιον· καλοὶ δὲ καὶ τῇ ὄψει φαίνοντα, τὸν δὲ καρπὸν καὶ τῷ σχήματι καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ χυλῷ * διάφορον ἔχουσι. στρογγυλώτερον γὰρ ^γ μήλου καὶ μείζον καὶ εὐστομώτερον, ἥττον δὲ γλυκύ. πεπαίνουσι δὲ ἐν τρισὶν ἔτεσιν, ὥστε καρπὸν ἔχειν. * ἐπικαταλαμβάνοντος τοῦ νέου τὸν ἔον· ποιοῦσι δὲ καὶ ἄρτους ἐξ αὐτῶν. περὶ μὲν οὖν τούτων ἐπισκεπτέον. οἱ δὲ ^ζ Χαμαιριφεῖς καλούμενοι τῶν Φοινίκων, ἕτερόν τι γένος ἐστίν, ὥσπερ * ὁμώνυμον· καὶ γὰρ ἐξαιρεθέντος τοῦ ἐγκεφάλου ζῶσι, καὶ κοπέντες ἀπὸ τῶν ῥιζῶν παραβλαστάνουσι. διαφέρουσι δὲ καὶ τῷ καρπῷ καὶ τοῖς φύλλοις, πλατὺ γὰρ καὶ μαλακὸν ἔχουσι τὸ φύλλον, διὸ καὶ πλέκουσιν ἐξ αὐτοῦ τὰς τε * σπυρίδας καὶ τοὺς * φορμούς· πολλοὶ δὲ καὶ ἐν τῇ Κρήτῃ γίνονται, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν Σικελίᾳ.

^ι πεντεγέφαλον· οὐκ ἄλλως γοῦν Bod. πεντεγέφαλον· οὐ καλῶς γοῦν Bas. ^υ καὶ τὸ ὅλον διὰ τὰ εἶδη Bod. ^κ Κοίκας· Const. ^γ μήλου deest Bod. ^ζ Χαμαιρίπεις Const.

CAP. VIII.

De Plantatione et Cultura Arborum quarundam.

ΤΑΥΤΑ μὲν οὖν ἐπὶ πλεῖον εἴρηται τῆς ὑποθέσεως·
 ἐν δὲ ταῖς τῶν ἄλλων φυτεαῖς, * τ'ἀνάπαλιν τίθενται
 τὰ φυτευτήρια, ^a καθάπερ ἐκ τῶν κλημάτων. οἱ μὲν
 οὖν οὐδὲν διαφέρειν φασίν· ἤκιστα δ' ἐπὶ τῶν Ἀμπέλων·
^b ἔνιοι δέ φασι τὴν Ῥοιὰν οὕτω μείζονα γίνεσθαι, καὶ
 σκιάζειν μᾶλλον τὸν καρπὸν, ἔτι δὲ ἥττον ἀποβάλλειν
 τοὺς ^c * κυτίνους. συμβαίνειν δὲ τοῦτό φασι καὶ ἐπὶ τῆς
 Συκῆς, οὐ γὰρ ἀποβάλλειν ἀνάπαλιν φυτευθεῖσαν, ἔτι
 δὲ ^d * εὐβατοτέραν γίνεσθαι· οὐκ ἀποβάλλειν δὲ, ἔδὲ ἐάν
 τις ἀποκλάσῃ, φυομένης εὐθύς, ^e τὸ ἄκρον. αἱ μὲν οὖν
 φυτεῖαι καὶ γενέσεις ὃν τρόπον ἔχουσι, σχεδὸν ὡς τύπῳ
 περιλαβεῖν, εἴρηται. περὶ δὲ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς θερα-
 πείας, τὰ μὲν ἐσι κοινὰ, τὰ δὲ ἴδια καθ' ἕκασον· κοινὰ
 μὲν, ἥτε * σκαπάνη, καὶ ἡ ὑδρεία, καὶ ἡ κόπρωσις. ἔτι
 δὲ ἡ * διακαθαίρεισις, καὶ ἡ ἀφαίρεισις τῶν αὐῶν. διαφέ-
 ρουσι δὲ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον· τὰ μὲν φίλυδρα καὶ φι-
 λόκοπρα, τὰ δὲ οὐχ ὁμοίως, οἶον, ἡ Κυπάριτος, ὥσπερ
 οὐ φιλόκοπρος οὐδὲ φίλυδρος, ἀλλὰ καὶ ἀπόλλυσθαι
 φασι, ἐάνγε νέαν οὔσαν ἐφυδρεύωσι πολλῶ. Ῥοιά δὲ καὶ
 Ἀμπελος φίλυδρα· Συκῇ δὲ, ^f εὐβλαστοτέρα μὲν ὑδρευ-
 ομένη, τὸν δὲ καρπὸν ἴσχει χεῖρονα, πλὴν τῆς Λακω-
 νικῆς, αὕτη δὲ φίλυδρος. διακαθαίρεσθαι δὲ πάντα ζητᾷ.
 βελτίω μὲν [εἰσι] τῶν αὐῶν ἀφαιρουμένων, ὥσπερ ἀλ-
 λοτρίων, ἃ καὶ τὰς αὐξήσεις καὶ τὰς τροφὰς ἐμποδίζει.

^a ἡ καθάπερ Const.^b ἔνιοι δὲ ῥοάδα γίνεσθαι, Bod.^c κυτίνους. Bod.^d εὐβατοτέραν Ald. Bas.^e τὸν

κέρπον. Bas.

^f εὐβλαστοτέρα Ald. Bas.

διὸ καὶ ὅταν ἦ εἰς* γεράνδρουν, ὅπως κόπῃσιν, ἢ γὰρ βλάστησις νέα γίνεται τοῦ δένδρου. πλείστης δὲ διακαθάρσεως φησὶν Ἀνδροτίων δεῖσθαι, Μύρρινον καὶ Ἑλαίαν, ὅσῳ γὰρ ἂν ἐλάτῳ καταλίπῃς, ἄμεινον βλαστήσει, καὶ τὸν καρπὸν οἴσει πλείω· ἢ πλὴν Ἀμπέλου δηλονότι· ταύτης γὰρ πολλὰ ἰ καταλείπειν ἀναγκαιοτέρον, καὶ πρὸς βλάστησιν καὶ πρὸς εὐκαρπίαν. ἀπλῶς δὲ καὶ ταύτην, καὶ τὴν ἄλλην θεραπείαν πρὸς τὴν ἰδίαν φύσιν ἐκάσῳ ποιητέον. δεῖσθαι δὲ φησὶν Ἀνδροτίων καὶ κόπρου δριμυτάτης, καὶ πλείστης ὑδρείας, ὥσπερ καὶ τῆς διακαθάρσεως, Ἑλαίαν καὶ Μύρρινον, καὶ Ῥοιάν, οὐ γὰρ ἔχειν μήτραν ἢ δὲ νόσημα κατὰ γῆς οὐδέν· ἀλλ' ἐπειδὴν παλαιὸν ἦ τὸ δένδρον, ἀποτέμνειν δεῖ τοὺς ἀκρέμονας, ἔπειτα τὸ στέλεχος θεραπεύειν, ὥσπερ ἂν ἐξ ἀρχῆς φυτευθέν. οἱ δὲ φασὶ πολυχρονιώτατον καὶ ἰσχυρότατον Μύρρινον εἶναι καὶ Ἑλαίαν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπισκέψαιτ' ἂν τις, εἰ καὶ μὴ πάντα, ἀλλὰ περὶ γε τῆς μήτρας. ἢ δὲ κόπρος οὔτε πᾶσιν ὁμοίως, οὔθ' ἢ αὐτὴ πᾶσιν ἀρμόττει· τὰ μὲν γὰρ δριμείας δεῖσθαι, τὰ δὲ ἥττον, τὰ δὲ παντελῶς κούφῃς. δριμυτάτῃ δὲ, ἢ τοῦ ἀνθρώπου, καδάπερ καὶ ἡ Χαραδρίας, ἀρίστην μὲν εἶναι ταύτην φασί. δευτέραν δὲ, τὴν ὕειαν· τρίτην δὲ, αἰγός· τετάρτην δὲ, προβάτου· πέμπτην δὲ, βοός· ἕκτην δὲ, ὄνων. ἢ δὲ ἡ συρματίτις ἄλλη, καὶ ἄλλως. ἢ μὲν γὰρ, ἀσθενέστερα ταύτης, ἢ δὲ κρείττων. τὴν δὲ σκαπάνην πᾶσιν οἴονται συμφέρειν, ὥσπερ καὶ τὴν ἰσκάλῃσιν τοῖς ἐλάττοσιν, εὐτραφέστερα γὰρ γίνεσθαι. τρέφειν δὲ δοκεῖ καὶ ἡ* κονίασις

ε γεράνδρουν, Bod.

ι πολλ' ἀφαιρεῖν Const.

‡ ὅσκαλῃσιν Ald. Bas.

h. μάλιστα ἐπὶ τοῦ Ἀμπέλου Const.

k χαρτόδρας· Bod. περιεργής· Const:

ἔνια, καὶ θάλλειν ποιεῖν, οἷον τὸν βότρυν. διὸ καὶ ὑπο-
 κονιοῦσι πολλάκις, οἱ δὲ καὶ τὰς Συκᾶς ὑποσικιάπτουσιν
 ἔνθα τούτου ^mδεῖ. Μεγαροῖ δὲ καὶ τοὺς * Συκίους, καὶ
 τὰς Κολοκύντας, ὅταν οἱ ἐτησίᾳ πνεύσωσι, σκάλλοντες
 κονιορτοῦσι, καὶ οὕτω γλυκυτέρους καὶ ἀπαλωτέρους
 ποιοῦσιν, ἔχ ὑδρεύοντες. τῆτο μὲν οὖν ὁμολογούμενον,
 τὴν δὲ Ἀμπελον οὐ φασὶ δεῖν ἢ ὑποκονιοῦν, ἢ ὅλως
 ἀπτεσθαι, * περὶ κάζοντος τοῦ βότρυος· ἀλλ' εἴπερ, ὅταν
 ἀπομελανθῇ· οἱ δὲ, τὸ ὅλον μὴδὲ τότε, πλὴν ὅσον ὑπο-
 τίλαται τὴν βοτάνην. ὑπὲρ μὲν τούτων ἀμφισβητοῦσιν,
 ἐὰν δέ τις μὴ φέρῃ καρπὸν, ἀλλ' εἰς βλάβησιν τρέπηται,
 χρίθῃσι τοῦ στελέχους τὸ κατὰ γῆν, καὶ λίθον ἐντιθέασιν,
 ὅπως ἂν ⁿ μὴ βραγῇ, καὶ [ἥτωρ] φασὶ φέρειν, ὁμοίως δὲ καὶ
 ἐὰν τις τῶν ῥιζῶν τινὰ περιτέμνῃ· διὸ καὶ τῶν Ἀμπέλων
 τοῦτο ποιοῦσιν ὅταν ^o * τραγῶσι τὰ ἐπιπολῆς. τῶν δὲ
 Συκῶν πρὸς τὸ περιτέμνειν, καὶ τέφραν περιπλάττειν
 καὶ ^p * κατασχάζειν τὰ στελέχη, καὶ φασὶ φέρειν
 μᾶλλον. Ἀμυγδαλῇ δὲ καὶ πάπταλον ἐγκόψαντες σι-
 δηροῦν, ὅταν τιτράνωσιν, ἄλλον ἀντιμεθάλλουσι θρύψινον,
 καὶ τῇ γῇ κρύπτουσιν, ὃ καλοῦσιν τινες κολάζειν, ὡς
 ὑβρίζον τὸ δένδρον. ταῦτόν δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς Ἀπίου, καὶ
 ἐπ' ἡ ἄλλων τινὲς ποιοῦσιν, ἐν Ἀρκαδίᾳ δὲ καὶ ^r τὴν * εὐ-
 δύνην Οὐάς καλοῦσι, πολὺ γὰρ τὸ δένδρον τοῦτο παρ'
 αὐτοῖς, καὶ φασιν ὅταν πᾶσιν τοῦτο, καὶ τὰς μὲν μὴ
 φερέσας φέρειν, τὰς δὲ μὴ πετιόσας, ἐκπέττειν καλῶς.
 Ἀμυγδάλην δὲ καὶ ἐκ πικρᾶς γίνεσθαι γλυκεῖαν, ἐὰν

^m δεῖ deest Bas. ⁿ μὴ deest Bod. ^o τραγῶσι Bod.
^p κατασχοῦσι Ald. Bas. ^q ἄλλην Bas. ^r τὴν εὐδύνην.
καλοῦσι γαῖαν. Bod. τὴν δαδοῦχον καλοῦσι ὅαν. Const.

τις περιούξας τὸ στέλεχος, καὶ τιτράνας ὅσον παλαιστιαῖον, πανταχόθεν τὸ ἀπορρέον δάκρυον ἐπὶ ταῦτὸ ἔα καταρρεῖν. τοῦτο μὲν ἂν εἴη πρὸς τε τὸ φέρειν ἅμα καὶ πρὸς τὸ εὐκαρπεῖν.

CAP. IX.

*Fructificationes abortivæ; Caprificalio; Cynips, Psenes L.
Fecundatio Palmarum.*

* ΑΠΟΒΑΛΛΕΙ δὲ ^s πρὸ τοῦ πᾶσι τὸν καρπὸν Ἀμυγδαλῇ, Μηλέα, Ῥοιά, Ῥαπῖος καὶ μάλιστα δὴ πάντων Συκῇ καὶ Φοῖνιξ, πρὸς ἃ καὶ τὰς βοηθείας ζητοῦσιν, ὅθεν καὶ ὁ * ἐρινασμός. ἐκ γὰρ τῶν ἐρίνων κρεμαννυμένων αἱ ^t Ψῆνες ἐνδύμενοι, κατεδίδουσι καὶ ^u* πειραίνουσι τὰς κορυφὰς [τῶν Συκῶν]. διαφέρουσι δὲ καὶ χώραν πρὸς τὰς ἀποβολὰς· περὶ γὰρ Ἰταλίαν οὐ φασιν ἀποβάλλειν· διὸ οὐδὲ ^x ἐρινάζουσι, οὐδὲ ἐν τοῖς καταβορείοις καὶ λεπτογείοις, οἷον, καὶ ἐν Φαλίκῃ τῆς Μεγαρίδος, ἢ δὲ τῆς Κορινθίας ἐν τισὶ τόποις. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ τῶν πνευμάτων * κατάστασις· βορείοις γὰρ μᾶλλον ἢ νοτίοις ἀποβάλλουσι, καὶ πυκνότερα καὶ πλείω γένηται, μᾶλλον. ἔτι δὲ αὐτῶν τῶν δένδρων ἡ φύσις· τὰ ^y πρῶτα γὰρ ἀποβάλλει, τὰ δὲ ὅψια οὐκ ἐκβάλλει, καθάπερ ἡ Λακωνικὴ [Συκῇ] καὶ αἱ ἄλλαι, διὸ καὶ οὐκ ἐρινάζουσι ταύτας. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τε τοῖς τόποις καὶ τοῖς γένεσι καὶ τῇ καταστάσει τοῦ ἀέρος ἔχει τὰς διαφοράς· οἱ δὲ Ψῆνες, ἐκδύοντα μὲν ἐκ τοῦ ἐρινοῦ, καθά-

^s ἀπὸ Bod. ^t συκῶν Const. ^u πειραίνουσι, for. τιτράνουσι Const. ^x ἐρινοῦσιν, Bod. ^y πρῶτα Bod.

περ εἴρηται, γίνονται δὲ ἐκ τῶν * κεγχραμίδων· σημεῖον
 δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐπειδὴν ἐκδύωσιν, οὐκ ἔνεσι κεγχρα-
 μίδες. ἐκδύοντα δὲ οἱ πολλοὶ, ἐγκαταλείποντες, ἢ
 πόδα ἢ πτερόν. γένος δέ τι καὶ ἕτερόν ἐστι τῶν
 Φηνῶν, ὃ καλοῦσι Κεντρινάς. οὗτοι δὲ ἄργοι καδάπερ
 Κηφῆνες· καὶ τοὺς εἰσδυομένους τῶν ἐτέρων κτείνουσιν,
 αὐτοὶ δὲ ἐναποδνήσκουσιν. ἐπαινοῦσι δὲ μάλιστα τῶν
 ἐρινῶν τὰ μέλανα, τὰ ἐκ τῶν πετραδῶν χωρίων,
 πολλὰς γὰρ ἔχει ταῦτα κεγχραμίδας. γινώσκεται δὲ
 τὸ ἐρίνασμένον [σῦκον], τῷ ἐρυθρὸν εἶναι καὶ ποικίλον
 καὶ ἰσχυρόν· τὸ δὲ ἀνερίναστον λευκὸν καὶ ἀσθενές.
 πρὸς ἰδέασιν καὶ τοῖς δεομένοις τὰ ἐρινά, ὅταν ᾖ μὴ ὕσρ,
 ὅπου δὲ πλεῖστος κονιορτὸς, ἐνταῦθα πλεῖστα καὶ
 ἰσχυρότατα γίνεταί τὰ ἐρινά· φασὶ δὲ * ἐρινάζειν καὶ
 τὸ * Πόλιον, ^α ὅπου ταν Αἰγίπυρος ἢ πολὺς· καὶ τὴν τῆς
 Πτελέας ^β * κνίπεριν. ἐγγίνεται γὰρ καὶ ἐν ^γ τούτοις
 θηρίδια ἄττα, Κνίπες, οἱ, ὅταν ἐν τοῖς σύκοις γίνωνται,
 κατεσθίουσι τοὺς Ψῆνας. ἄλλος δὲ τούτου φασὶν εἶναι,
 τοὺς * καρκίνους προσπερονᾶν, πρὸς γὰρ τούτοις τρέ-
 πεσθαι τοὺς Κνίπας. ἀλλὰ γὰρ δὴ ταῖς μὲν Συκαῖς
 αὐταὶ βοήθειαι, τοῖς δὲ Φοίνιξιν αἱ ἀπὸ τῶν ἀρρένων
 πρὸς ^δ τὰς θηλείας, οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ ἐπιμένειν ποι-
 οῦντες ἢ ἐκπέττειν, ὃ καλοῦσιν τινες, ἐκ τῆς ὁμοιότητος,
^ε ὀλυνθάζειν. γίνεταί δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ὅταν ἀνθῇ
 τὸ ἄρρεν, ἀποτεμόντες τὴν σπάθην ^ε ἐφ' ἧς τὸ ἄνθος,
 εὐθὺς ὥσπερ ἔχει, τὸν τε * χνοῦν καὶ τὸ ἄνθος καὶ τὸν

^γ μὴ deest Bod.

^α ὅπου ἂν Const. Vid. not. ad fin. libri.

^β κνίπεριν. Bod.

^γ τούτοις Ald.

^δ τὰς θήλειαι, Bod.

^ε ὀλυνθιάζειν. Bod.

^ε ἐφ' ἧς Bod.

* κονιορτὸν κατασείουσι κατὰ τοῦ καρποῦ τῆς θελείας, καὶ τοῦτο πᾶσι, διατηρεῖ καὶ οὐκ ἀποβάλλει. φαίνεται δὲ ἀμφοῖν ἀπὸ τοῦ ἄρρενος ἑταῖς θελείαις βοήθειαν γίνεσθαι, θῆλυ γὰρ καλοῦσι τὸ καρποφόρον· ἀλλ' ἢ μὲν, οἷον μίξις, ἢ δὲ κατ' ἄλλον τρόπον.

ε τοῖς· θήλῃσι Bod.

NOTÆ

IN LIBRUM SECUNDUM.

CAP. I.

Αἱ γενέσεις. Aristoteles libro primo partes constituentes Animalium, secundo generationes describit: ita Theophrastus respectu Plantarum.

Αὐτόματος. Minus proprie spontanea generatio arborum asseritur; etsi a Plinio recepta xvii. 16. Necnon a Virgilio in celebri loco Georg. ii.

Namque aliæ, nullis hominum cogentibus, ipsæ
Sponte sua veniunt.

Ἐκ τοῦ ξύλου. Sic Plinius xvii. 18. "Talcas oleagineas quas
"in scrobe saturus eris, tripedaneas facito."

Ἐμφυτῖται, ἐνφθαλμισαί. Insitio et inoculatio respectu arborum; Angl. "grafting and budding." Usus insitionis ex casu, ut ait Plinius xvii. 14. itemque Virgilius, sedulus naturæ investigator:

Et sæpe alterius ramos impune videmus
Vertere in alterius, mutatamque insita Mala
Ferre Pyrum, et Prunis lapidosa rubescere corna.

Idem de inoculatione:

Nunc modus inserere atque *oculos* imponere simplex.
Nam qua se medio trudent de cortice *gemmae*,
Et tenues rumpunt tunicas, angustus in ipso
Fit nodo *sinus*, huc aliena ex arbore germen
Includunt, udoque docent inolescere libro.

CAP. II.

Φύεται ἡ Κοινωνία. Propagationem Rosæ caulibus cæsis observavit Bodeus: sed vis verborum magis indicat operationem plantam totam sub terra ponendi; Angl. "making layers."

Ἀπὸ τῆς κουρᾶς ἐν Τάρρῳ. Sensus est, cæsis arboribus grandibus repullulant, et sese extendunt: ita Bellonius i. 17. Tarra oppidum Cretæ.

CAP. III.

Ὅσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ. Degenerationem fructus, serendo, recte observat Auctor: notandum tamen vigorem in arboribus fructiferis obstare fertilitati, sed ex seminibus nasci, quod Botanici vocant varietates fructuum.

Ἐκ τῶν Μηλίων χειρόν τι τῷ γίνεαι. Notandum est Pyrum, Malum L. sylvestri statu, Angl. "Crab Tree," non nominari proprio vocabulo, ut Ἀχράς Pyrus sylvestris L.

CAP. IV.

Αὐτομάτην τινὰ, i. e. non ex semine, sed sponte. Opinioni huic assentitur Plinius xvii. 25.

Κάπνιον ἄμπ. a Plinio et Columella, "Vitis helvola," ab helvo, vel helbo, colore. Χρᾶμα οὔτε μελὰν οὔτε λευκόν, ἄλλα καπνώδες, fumosus. De Caus. Plant. l. iii. Fumosus, Columella.

Ἐκ τοῦ ὀπισθεν τῶν ἱρινῶν. Mallet legere cum Bodæo, ἄνιυ θρίων, θρίον enim folium ficulneum. Hesych. Vid. Bod. p. 81.

CAP. V.

Ἐὰν πτισθῆσαι. Pistæ, Scal. sed rectius decorticatæ, vel liquore aliquo (an salino?) maceratæ.

Ἐν τῷ ἴσῳ χρέον. Vid. supr. sc. τῷ τρίτῳ ἔπει. Notandum, transformationes hasce plantarum a genere in genus ex defectu investigationis accuratæ oriri, quando sc. post messem Tritici, anno sequente oriatur Avenæ seges ex agro inculto. Hoc non fit ex granis Tritici, sed ex granis Avenæ prioris anni.

Ὁ Ἰέραξ. Observatio accurata admodum; plumæ avium variant multum ætate. Vid. Buffon. et D. Montagu. Act. Linn. v. 9. p. 182.

Ὁ Ὑδρος. Mutatio generis fabulosa, ut supra memoravi.

Ὅταν ἐκ Κάμπης. Triplex transformatio insectorum plurimorum. Vid. Linn. Syst. Nat. N. B. Hinc ψυχὴ Papilio, animæ humanæ apud antiquos typus.

CAP. VI.

Τιθῆναι καὶ τὴν θίσιν. Observatio justa : cortex enim soli oppositus tenuior, versus Boream crassior.

Ἐν σκύλλῃ, i. e. in bulbo Scyllæ L. diviso : sic apud Plinium, " Si plantam Fici diviso Squillæ bulbo intersitam, " strictamque vinculis, collocemus." Nat. Hist. xvii. 11. Item Constant. Cæsar. de Agric. l. x.

CAP. VII.

Ἀπὸ τοῦ ἑνὸς (καρποῦ) ἀσθίνης. " Quæ traduntur de seminatione Phœnicis mira admodum : sc. semina plura in unum devincta sub terra condi ; plantulasque inde enatas in unum coalescere solita ; sic tamen fieri ex experientia recentiorum " confirmatur." Bodæus in loco.

Θησαυρίζεσθαι dicitur de fructu Καρυώτου, qui nobilis vocatur. Fructus alterius χυδαίος dict. parvi estimatur. Strab. l. xvii. Diosc. v. 4. Plin. xiv. 16.

Φίρει ἀπύρηνον τὸν καρπὸν. Vid. Plin. xiii. 4.

Ἦς τέσσαρας εἰς τὸν πῆχυν εἶναι. ἵπτα δὲ καὶ πῆχυν εὐπέδους. Sermo est de cubito minore, qui sesquipes. N. B. Pes Græcus continet sexdecim digitos : singuli fructus igitur longitudine sex digitorum. Vid. Bod. p. 107. Quod ad ἵπτα δὲ καὶ πῆχυν. Verba hæc ex margine, ignorantia librarii, qui forsitan notavit εἰς δὲ πῆχυν δυὸ πόδες.

Λαπαία Cretæ oppidum, hodie Lapan. Scal.

CAP. VIII.

Ἐν δὲ τῶν ἄλλων φυτεῖαις. Redit ad propositum : vid. cap. vi.

Τὴν Ῥοιὰν οὕτω γίνεσθαι. Textus videtur corruptus : emendavi ex Cod. Ald. etsi ροᾶ; alibi morbus peculiaris vitis iv. 11. dictus apud Gallos, " la couleur."

Χαραδρία. Χαρπόδρας Bod. Ita substitui, ut Avis apud antiquos nomen ; an unquam Columba ita vocabatur ? De stercore columbino antiquissima mentio in S. S. Vid. Columellam de stercore avium ii. 15. Ita Geopon. Auct. ii. 19. Bodæus censet substituendam vocem περιστρεῖς.

CAP. IX.

Ὁ ἐρινασμός. Accuratissime describitur modus caprificandi Ficum. Animalculi quod penetrat fructum Ficus mentio fit ab Aristotele v. 32. Animalculum hoc, Cynips, Psenes Linn. Mira etiam sagacitas Auctoris in detegendo Ichneumone Κέντρις dicto, qui larvam Ψηνός necat. Vid. infra.

Πειραίνουσι (α πείρω): Vid. Bod. p. 115. de foramine per insectum.

Γίνονται ἐκ πεγχαμίδων. False attribuitur generatio ex granis Ficus, quia post evolutionem non reperiuntur grana.

Φασὶ δὲ ἐρινάζειν. Sensus videtur, τὸ Πόλιον gignere Θηρίδια Ψῆνι similia, ut Gaza vertit: sed textus proculdubio corruptus; et, ut vereor, insanabilis. Remedium ex appensione cancrorum etiam inverisimile. Observandum etiam quod Κνίψ hic dicitur devorare τοὺς Ψῆνας, etsi supra l. vi. vocatur γένος ἑτερον τῶν Ψηνῶν ὃ καλοῦσι Κεντρινὰς, οἱ τοὺς εἰσδυμένους τῶν ἑτέρων κτείνουσιν. Hi alio in loco (iv. 7.) dicantur ἐν δένδροις γίνεσθαι ὑπὸ τὸν φλοιόν. Forsan Κεντρίεις scribendum, qui Ψῆνας εἰσδυμένους κτείνουσι. Œconomia haud absimilis inter minutiora Hist. Nat. observatu digna, respectu Tipulæ, Tritici L. Act. Linn. v. 96. et Ichneumonis cujusdam parvuli.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ
ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΟ Γ.

CAP. I.

De Generatione sylvestrium Arborum : De Salice, Platanò, &c.

ΕΠΕΙ δὲ περὶ τῶν ἡμέρων δένδρων εἴρηται, λεκτέον ὁμοίως καὶ περὶ τῶν ἀγρίων· εἴτε τι ταῦτόν, καὶ ^α[τι] ἕτερον ἔχουσι τοῖς ἡμέροις, εἴθ' ὅλως ἴδιον ^β[τι] τῆς φύσεως. αἱ μὲν οὖν γενέσεις ἀπλαῖ τινες αὐτῶν εἰσὶ, πάντα γὰρ ἀπὸ σπέρματος ἢ ἀπὸ ῥίζης φύετα· τοῦτο δὲ, οὐχ ὥς οὐκ ἐνδεχόμενον καὶ ἄλλως, ἀλλ' ἴσως διὰ τὸ μὴ πειραῖσθαι μηδένα μηδὲν φυτεύειν· ἐπιφύοιτο δὲ ἂν εἰ λαμβάνοιεν τόπους ἐπιτηδείους καὶ θεραπείαν ἀρμότουσαν· ὥσπερ καὶ νῦν τὰ * ἄλσώδη ^γἢ καὶ τὰ φίλυδρα· λέγω δὲ, οἶον, Πλάτανον, Ἰτέαν, Λεύκην, Αἴγειρον, Πτελίαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φυτεύόμενα βλαστάνει καὶ τάχιστα καὶ κάλλιστα ἀπὸ τῶν * παρασπάδων, ὥς· μεγάλας οὔσας ἤδη καὶ ἰσοδένδρους,

^α τι deest Bod.

^β τι deest Bod.

^γ ἢ deest Bod.

ἄντις μεταδείη, διαμένειν. ^d φυτεύεται δὴ τὰ πολλὰ αὐτῶν καὶ καταπηγνύμενα, καθάπερ ἡ Λεύκη καὶ ἡ Αἰγειρος. τούτων μὲν οὖν, πρὸς τῇ σπερματικῇ, καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ριζῶν, καὶ αὐτὴ γένεσίς ἐστι, τῶν δὲ ἄλλων ἐκείναι, πλὴν ὅσα μόνον ἀπὸ σπέρματος φύεται· καθάπερ Ἑλάτη, Πεύκη, Πίτυς. ὅσα δὲ ἔχει σπέρμα καὶ καρπὸν, ^e καὶ ἀπὸ ρίζης γίνεται, καὶ ἀπὸ τούτων. ^f ἔτι δὲ τὰ δοκοῦντα ἄκαρπα εἶναι, γεννᾶν φασίν· οἷον Πτελέαν, Ἰτέαν· σημῖον δὲ λέγουσιν, οὐ μόνον, ὅτι φύεται πολλά, τῶν ριζῶν * ἀπηρτημένα, καθ' οὓς ἂν ἦ τόπος, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβαίνοντα θεωροῦντες, οἷον ἐν ^g Φενεῶ τῆς Ἀρκαδίας, ^h οὐπὲρ ἐξεῖράγη τὸ συναθροισθῆν ὕδωρ ἐν τῷ πεδίῳ, φραχθέντων τῶν βεβέδρων, ὅπῃ μὲν ἐγγυὲς ἦσαν Ἰτέα πεφυκυῖαι, τοῦ καταποθέντος τόπου, τῷ ὑστέρω ἔτει μετὰ τὴν ἀναξήρανσιν ἐνταῦθα αὐτῆς ἀναφύναί φασιν ⁱ Ἰτέας. ὅπῃ δὲ Πτελέαι, αὐτῆς Πτελέας, καθάπερ καὶ ὅπου Πεύκαι ^k ἢ Ἑλάται, Πεύκαι καὶ Ἑλάται· ὥσπερ μιμνέμενων κακείνων. ἀλλὰ τὴν Ἰτέαν [φασί] ταχὺ προκαταβάλλειν πρὸ τῆ τελείως ἀδρύναι καὶ πύσαι τὸν καρπὸν, διὸ καὶ τὸν Ποιητὴν οὐ κακῶς προσαγορεύειν αὐτὴν * ὠλεσίκαρπον. τῆς δὲ Πτελέας ^l καὶ ἐναντίον ὑπολαμβάνουσιν, ὅταν γὰρ ὑπὸ τῶν ^m πνευμάτων εἰς τοὺς * ἐχομένους τόπους ὁ καρπὸς ἀπενεχθῇ, φύεσθαι φασί. παραπλήσιον δὲ ἔοικεν εἶναι τὸ συμβαῖνον, ὃ καὶ ἐπὶ τῶν φρυγανικῶν καὶ ποωδῶν τινῶν ἐστίν· οὐκ ἐχόντων γὰρ σπέρμα φανερόν, (ἀλλὰ

^d φύεται Const.^e καὶ Bod.^f ἰσὶ καὶ Bod.^g Φενεῶ Ald. Bas.^h ὥσπερ Bod.ⁱ Ἰτέαν Bod.^k καὶ deest Bod.^l κακείνης μιῶν Ald. Ger. κακείνῃ μιῶν.^ζον Bod. κακείνῃ σημῖον Theod.^m πνιμάτων deest Bod.

τῶν μὲν οἷον *χνοῦν, τῶν δὲ ἄνθος, ὥσπερ τὸ Θύμον,) ὅμως ἀπὸ τούτων βλαστάνουσιν, ἐπεὶ ἡ γε Πλάτανος ἔχει φανερώς [καρπὸν], καὶ ἀπὸ τούτου φύεται. τοῦτο δὲ ἐξ ἄλλων τε δῆλον· κἀκεῖνο μέγιστον σημεῖον, ὥφθη γὰρ ἤδη ποτὲ πεφυκυῖα Πλάτανος ἐν τρίποδι χαλκῷ. ταύτας τε δὴ τὰς γενέσεις ὑποληπίειν εἶναι τῶν ἀγρίων, καὶ ἔτι τὰς αὐτομάτας· ^η ὥς καὶ οἱ φυσιολόγοι λέγουσιν· Ἀναξαγόρας μὲν, τὸν ἀέρα πάντων φάσκων ἔχειν σπέρματα, καὶ ταῦτα συγκαταφερόμενα τῷ ὕδατι γεννᾶν τὰ φυτά. Διογένης δὲ, σηπομένου τοῦ ὕδατος, καὶ μίξιν τινὰ λαμβάνοντος πρὸς τὴν γῆν· Κλεόδημος δὲ συνεστάναι μὲν ἐκ τῶν αὐτῶν τοῖς ζώοις ^ο τὰ φυτά. ὅσα δὲ *θολερωτέων καὶ ψυχροτέρων, τοσοῦτον ἀπέ-
χειν τοῦ ζῶα εἶναι. λέγουσι δὲ τινες καὶ ῥᾶλλως περὶ τῆς γενέσεως· ^ι ἀλλὰ ταῦτα μὲν *ἀπρητημένα πῶς ἐστὶ τῆς αἰσθήσεως, ἄλλα δὲ ὁμολογούμενα καὶ ἔμφανεις, οἷον, ὅταν ἔφοδος γένηται ποταμοῦ παρεκβάντος τὸ ῥεῖθρον, ἡ καὶ ὅλως ^ι ἕτερόν τι ποιησαμένου· καθάπερ ὁ ^ς Νέστος ἐν τῇ Ἀβδηρίδι πολλάκις μεταβαίνει. καὶ ἅμα τῇ μεταβάσει τοσαύτην ὕλην συγγενᾶ τοῖς τόποις, ὥστε τῷ τρίτῳ ἔτει ^ι *συνεφεῖν. καὶ πάλιν ὅταν ^η ἐπομβρία κατάχῃσι πλεῖον χρόνον, καὶ γὰρ ἐν ταύταις βλαστήσεις γίνονται φυτῶν. ἔοικε δὲ ἡ μὲν τῶν ποταμῶν *ἔφοδος ἐπάγειν σπέρματα καὶ καρπούς, καὶ τοὺς *ὄχετούς φασὶ τὰ τῶν ποδῶν σπέρματα. ἡ δὲ ἐπομβρία τοῦτ' αὐτὸ ^κ ποιεῖ, συγκαταφέρει γὰρ πολλὰ

^η αἰ καὶ Bod. ^ο τὰ φυτὰ deest Ald. Bas. ῥ ἄλλοι Bod.
^ι ἀλλ' αὕτη Bas. ἀλλ' αὕτη Const. ^ι ἰτίρωδι Bod.
^ς Νέστος Ald. Bas. ^ι συνεφεῖν Bod. ^η ἰσχυμ-
^ς οῖαις Ald. Bas. ^κ ἰποιῖ, Ald. Bas.

τῶν σπερμάτων, καὶ ἅμα σῆψιν τινὰ τῆς γῆς καὶ τοῦ
 ὕδατος [ποιεῖ]. ἐπεὶ καὶ ἡ μίξις αὐτῇ τῆς Αἰγυπτίας
 γῆς δοκεῖ τινὰ γεννᾶν ὕλην. ἐνιαχοῦ δὲ ἂν μόνον
 * ὑπερτάσωνται, καὶ κινήσωσιν, εὐθὺς ἀναβλαστάνειν
 τὰ οἰκεῖα τῆς χώρας, ὥσπερ ἐν Κρήτῃ Κυπάριστοι.
 γίνεται δὲ παραπλήσιόν τι τούτῳ καὶ ὕ ἐν τοῖς ἐλάτ-
 τοσιν· ἅμα γὰρ ^z κινουμένη ἀναβλαστάνει πῶα τίς ἐν
 ἐκάστῃ [χώρα], ἐν δὲ τοῖς * ἡμιθρόχοις ἔαν * ὑπονεάσῃς,
 φαίνεσθαι φασὶ Τρίβολον. αὐτὰ μὲν οὖν ἐν τῇ μετὰ-
 βολῇ τῆς χώρας εἰσὶν, εἴτε καὶ ὑπαρχόντων σπερμάτων,
 εἴτε ^a αὐτῆς γῆς οὕτω πῶς διατιθεμένης, ὅπερ ἴσως
 ἐκ ἄτοπον, ἐγκατακλειομένων ἅμα τῶν ὑγρῶν, ἐνιαχῶ
 δὲ καὶ ὑδάτων ἐπιγινομένων, ἰδιώτερον ἀνατεῖλαι ὕλης
 πλεῖθος, ὥσπερ ἐν Κυρήνῃ πιπτάδους τινὸς γενομένου
 καὶ παχέος ^b ὄμβρου ἀνεβλάστησεν ἡ πλεονεξία ὕλης.
 φασὶ δὲ καὶ τὸ Σίλφιον, οὐκ ὄν πρότερον, ἐκ τοιαύτης
 τινὸς αἰτίας φανῆναι. τρόποι μὲν οὖν οἷον τοιοῦτοι τῶν
 τοιούτων γενέσεων.

CAP. II.

*De Arboribus fructiferis, vel sterilibus ; et de Cultura
 Arborum.*

ΠΑΝΤΑ δὲ κάρπιμα ἢ ἄκαρπα, καὶ ἀείφυλλα ἢ
 φυλλοδόλα, καὶ ἀνδροῦντα ἢ ἀνανδῆ· κοιναὶ γάρ τινες
 αὐτὰ διαίρεσεις ἐπὶ πάντων εἰσὶν, ὁμοίως ἡμέρων τε καὶ
 ἀγρίων. ἴδια δὲ πρὸς τὰ ἡμέρα τῶν ἀγρίων, ὀψικαρπία
 τε καὶ ἰσχύς, καὶ πολυκαρπία, [καὶ] τῷ προφαίνειν·

^γ ἐν deest Bod.

^z κινουμένοις Bod.

^a αὐτῆς Bod.

^b ὄμβρου deest Ald. Bod.

πεπαίνει τε γὰρ ὀψαίτερον [τὰ ἄγρια], καὶ τὸ ὅλον
 ἀνθεῖ, καὶ ^cβλαστάνει ὀψαίτερον, ὡς ἰχυρότερα τῇ
 φύσει· καὶ προφαίνει μὲν πλείω καρπὸν, ἐκπέττει δὲ
 ἥττον· εἰ μὴ καὶ ^dπάντα, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμοιογενῆ.
 οἷον Κότινος ἥττον Ἐλαίας, καὶ Ἀχράς, Ἀπίου.
 ἅπαντα γὰρ οὕτως, πλὴν εἴ τι σπάνιον, ὥσπερ ἐπὶ τῶν
 Κραναίων καὶ τῶν Οὔων, ταῦτα γὰρ δὴ φασι πεπαίτερα
 καὶ ἡδύτερα τὰ ἄγρια τῶν ἡμέρων εἶναι, καὶ εἰ δὴ τι
 ἄλλο, ὃ μὴ προσδέχεται γεωργίαν, ἢ δένδρον, ἢ καὶ τι
 τῶν ἐλαττόνων, οἷον τὸ Σίλφιον, καὶ ἡ Κάππαρις· καὶ
 τῶν χεδροπῶν, ὁ Θέρμος· ἀ καὶ μάλιστα ἂν τις ἄγρια
 τὴν φύσιν εἴποι. τὸ γὰρ μὴ προσδεχόμενον ἡμέρωσιν,
 ὥσπερ ἐν τοῖς ζώοις, τοῦτο ἄγριον τῇ φύσει. καὶ τοί-
 φησιν Ἴππων, ἅπαν καὶ ἄγριον καὶ ἡμερον εἶναι· θερα-
 πευόμενον μὲν, ἡμερον, μὴ θεραπευόμενον δὲ, ἄγριον·
 τῇ μὲν, ὀρθῶς λέγων, τῇ δὲ, οὐκ ὀρθῶς, ἐξαμελούμενον
 μὲν γὰρ ἅπαν, χεῖρον γίνεται καὶ ἀπαγριοῦται, θερα-
 πευόμενον δὲ, οὐχ ἅπαν βέλτιον, ὥσπερ εἴρηται· ὃ δὴ
 ἰχωριστέον· καὶ τὰ μὲν, ἄγρια, τὰ δὲ ἡμερα λεπτέον,
 ὥσπερ τῶν ζώων τὰ συνανδρωπεύμενα, καὶ τὰ μὴ δε-
 χόμενα ἔτιδασσίαν. ἀλλὰ τῷτο μὲν ἔορὴν ἴσως διαφέρει,
 ποτέρως ῥητέον. ἅπαν δὲ τὸ ἐξαγριζόμενον, τοῖς τε κάρ-
 ποις χεῖρον γίνεται, καὶ ^hαὐτὸ βραχύτερον, καὶ φύλλοις καὶ
 κλωσὶ, καὶ φλοιῷ, καὶ τῇ ὅλῃ μορφῇ. καὶ γὰρ πυκνότερα
 καὶ ὀρθότερα καὶ σκληρότερα, ταῦτα, καὶ ὅλη ἡ φύσις

^c βλαστάνει ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν, καὶ ἰσχυρότερα Bod. ^d πάντα
 τὰ ἄλλα, καὶ τὰ Bod.

^e οἷον, ἥττον Ἐλαίας, καὶ Ἀπίου· Κό-
 τινος καὶ Ἀχράς. Bod. ^f χωρησίον Bod. ^g τιθάσιον.

Bod. τίθασιν. Ald. Bas. ^h αὐτοῦ Const. ⁱ ἀπορρότερα

Const.

γίνεται, ὡς ἐν τούτοις μάλισα τῆς διαφορᾶς τῶν ἡμέρων
 καὶ τῶν ἀγρίων γινομένης. διὸ καὶ ὅσα τῶν ἡμερουμένων
 τοιαῦτα τυγχάνει, ταῦτα ἀγρία φασιν εἶναι, καθάπερ
 τὴν Πεύκην καὶ τὴν Κυπάριτον, (ἢ ὅλως, ἢ τὰ ἄρρενα.)
 καὶ τὴν ^kΚαρύαν δὲ, καὶ τὴν Διὸς Βάλανον. ἔτι δὲ τῶ
 φιλόφυχρα καὶ ὀρεινὰ μᾶλλον εἶναι [τὰ ἀγρία], καὶ γὰρ
 τοῦτο λαμβάνεται πρὸς τὴν ἀγριότητα τῶν δένδρων, καὶ
 ὅλως τῶν φυτῶν, εἴτ' οὖν καθ' αὐτὸ λαμβανόμενον, εἴτε
 κατὰ συμβεβηκός. ὁ μὲν [οὖν] τῶν ἀγρίων ἀφορισμός,
 εἶδ' ἕτας, εἴτε καὶ ἄλλως ληπλέον, ἔδεν ἂν ἴσως διενέγκη
 πρὸς τανῶν, ἐκείνο δὲ ἀληθές, ὡς ἐν τύπῳ καὶ ἀπλῶς γε
 εἴπειν, ὅτι μᾶλλον ὀρεινὰ τὰ ἀγρία, καὶ εὐθηνεῖ τὰ
 πλείω [τούτων] μᾶλλον ἐν τούτοις τοῖς τόποις, ἐὰν
 μήτις λαμβάνη τὰ φίλυδρα καὶ παραποτάμια, καὶ ^lἀλ-
 σῶδη· ταῦτα γὰρ, καὶ τὰ τοιαῦτα τυγχάνει πεδινὰ
 μᾶλλον. οὐ μὲν ἀλλ' ἐν γε τοῖς μεγάλοις ὄρεσιν, οἷον,
 τὰ ἐν Παρνησῶ τε καὶ Κυλλήνῃ καὶ Ὀλύμπῳ, τῶ Πιε-
 ρικῶ τε καὶ τῶ Μυσίῳ, καὶ εἴπου τοιοῦτον ἕτερον, ἅπαντα
 φύεται διὰ τὴν πολυειδίαν τῶν τόπων. ἔχουσι γὰρ
 * λιμνώδεις, καὶ ἐνύγρους· καὶ ξηροὺς, καὶ γεώδεις· καὶ
 πετρώδεις, καὶ τοὺς ἀνὰ μέσον, λειμῶνας, (καὶ σχεδὸν
 ὅσα διαφορὰ τῆς γῆς.) ἔτι δὲ τοὺς μὲν, κοίλους καὶ
^m εὐδαινοὺς, τοὺς δὲ, μετεώρους καὶ * πρoσηνέμους.
 ὡς ἐ δύνασθαι παντοῖα, καὶ τὰ ἐν τοῖς πεδίοις φέρειν·
 οὐδὲν γὰρ ἄτοπον, οὐδ' εἰ ἔνια μὴ οὕτω πάμπορα τῶν
 ὀρῶν, ἀλλ' ⁿ ἰδιωτέρας τινὰς ὕλας ἢ πᾶσιν, ἢ τοῖς
 πλειστοῖς [τῶν ὀρέων], οἷον τὰ ἐν Κρήτῃ τῇ Ἰδαίᾳ

^k Καρίαν Ald. Bas.^l ἀσώδη· Bod.^m εὐδιεινοὺς,

Bod.

ⁿ ἰδιωτέρας τινὰς ὕλης, ἢ πάσης, ἢ τῆς πλείστης, Bod.

[ὄρη], °Κυπάρισσις γὰρ ἐκεῖ καὶ περὶ Κιλικίαν καὶ Συρίαν, ἐν οἷς Κέδρος, ἐνιαχοῦ δὲ τῆς Συρίας Τέρμινδος. αἱ γὰρ διαφορὰ τῆς χώρας τὴν ἰδιότητα ποινοῦσιν· ἀλλ' εἴρηται τὸ ἴδιον ὡς ἐπίπαν.

CAP. III.

Arbores montanæ et campestres Macedonia. De Climatum Differentiis in Arboribus.

ΙΔΙΑ δὲ τὰ τοιάδε τῶν ὄρειων, ἃ ἐν τοῖς πεδίοις οὐ φύεται· περὶ Μακεδονίαν τὰ μὲν, Ἐλάτη, Πεύκη, Πίτυς, ἄγρία, Φίλυρα, Ζυγία, ρ Φηγὸς, Πύξις ° Ἀνδράχνη, Μίλος, Ἀρκευθος, Τέρμινδος, Ἐρινεὸς, Φιλύκη, Ἀφάρκη, Καρύα, Διὸς Βάλανος, Πρῖνος· τὰ δὲ, καὶ ἐν τοῖς πεδίοις, Μυρίκη, Πτελέα, Λεύκη, Ἰτέα, Αἴγειρος, Κρανεία, Θηλυκρανεία, Κλήθρα, Δρύς, † Λακάθη, Ἀχράς, Μηλέα, Ὀστρύα, Κύλαστρον, Μελία, Παλίουρος, Ὁξύκανθα, § Σφένδαμνος, ἣν ἐν μὲν τῷ ὄρει πεφυκυῖαν Ζυγίαν καλοῦσιν, ἐν δὲ τῷ πεδίῳ, Γλεῖνον. οἱ δ' αὖ διαιροῦσι, καὶ ἕτερον ποιοῦσιν εἶδος Σφενδάμνη καὶ Ζυγίας. ἅπαντα δὲ ὅσα κοινὰ τῶν ὄρων καὶ τῶν πεδίων, μείζω μὲν καὶ καλλίω τῇ ὄψει ἃ ἐν τοῖς πεδίοις γίνεται, κρείττω δὲ † τῇ τε χρήσει τῶν ξύλων καὶ τῶν καρπῶν, τὰ ὄρεα, πλὴν Ἀχράδος καὶ Μηλέας, αὐτὰ δ' ἐν τοῖς πεδαιοῖς κρείττους, οὐ μόνον ¶ τοῖς καρποῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ξύλοις· ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι μικραὶ, ὀξῶδεις καὶ ἀκανθώδεις γίνονται. πάντα δὲ καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὅταν ἐπιλάθωνται

° Κυπάριττες καὶ Bod.

ρ Πηγὸς, Ald.

° Ἀδράχνη,

Const. † Λακάθη, Const.

§ Ἀκανθος, Bod.

¶ τῇ τε

χρήσει desunt Ald. Bas.

¶ ἐν τοῖς καρποῖς, Ald. Bas.

τῶν οἰκείων τόπων, καὶ καλλίῳ φύεται, καὶ εὐθηνεῖ
 μᾶλλον· ὥς δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰ ἐν τοῖς ὁμαλέσι τῶν
 ὄρων, καὶ μάλιστα· τῶν δὲ ἄλλων τὰ ἐν τοῖς κάτω καὶ
 κοίλοις· τὰ δὲ ἐπὶ ἄκρων, χεῖριστα, πλὴν εἴ τι τῇ
 φύσει φιλόψυχρον· ἔχει δὲ καὶ ^x ταῦτα τοιαύτην δια-
 φορὰν ἐν τοῖς ἀνομοίοις τῶν τόπων ὑπὲρ οὗ ὕστερον
 λεκτέον. νῦν δὲ διαιρετέον ἕκαστα κατὰ τὰς διαφορὰς
 τὰς εἰρημένας· ἀείφυλλα μὲν οὖν ἐστὶ τῶν ἀγρίων, ^a
 καὶ πρότερον ἐλέχθη· ^y Ἐλάτη, Πεύκη, Πίτυς ἀγρία,
 Πύξος, Ἀνδράχνη, Μίλος, Ἄρκευθος, Τέρμινθος, Φι-
 λύκη, Ἀφάρκη, Δάφνη, ^z Φελλόδους, Κήλασρος, Ὁξυ-
 άκανθα, Πρίνος, Μυρίκη· τὰ δὲ ἄλλα πάντα φυλλο-
 βολεῖ. πλὴν εἴτι * περιττόν ἐνιαχοῦ, καθάπερ ἐλέχθη
 περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ Πλατάνου, καὶ ^a Δρύος ἐν Συθάρεϊ,
 καὶ εἴπου τόπος τις ὅλως εὐτροφος. κάρπιμα δὲ, τὰ μὲν
 ἄλλα πάντα· περὶ δὲ Ἰτέας, καὶ Αἰγείρου, καὶ Πτελέας,
 ὥσπερ ἐλέχθη, διαμφισθητούσιν. ἔνιοι τὴν Αἴγειρον
 μόνην ἀκαρπεῖν φασίν· ὥσπερ καὶ ^b αἱ ἐν Ἀρκαδίᾳ· τὰ
 δὲ ἄλλα πάντα τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι καρποφορεῖν. ἐν Κρήτῃ
 δὲ καὶ Αἴγειροι κάρπιμοι πλείους εἰσὶ· μία μὲν ἐν τῷ
 στομίῳ τοῦ ἄντρε ἐν τῇ Ἰδῇ, ἐν ᾧ τὰ ἀναδήματα ἀνά-
 κειται, ἄλλη δὲ μικρὰ πηλσίον· ἀπωτέρω δὲ μάλιστα
 δώδεκα σταδίους, περὶ τινα κρήνην, Σαύρε καλεσμένην,
 πολλὰ. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τῷ πηλσίῳ ὄρει τῆς Ἰδῆς ἐν τῷ
 Κεδρίῳ καλουμένῳ, καὶ περὶ Τηρεσίαν δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν.
 οἱ δὲ, μόνην τῶν τοιούτων τὴν Πτελέαν κάρπιμον εἶναι

^x ταῦτα αὐτῶν διαφορὰν Bod.

^y Ἐλάτη deest Bod.

^z Φελλός, Δρύς, Bod.

^a Δρύος, Bod. Δρύος ἐν Εὐθάρεϊ,

Const.

^b αἱ Bod.

φασι, καθάπερ ^c αἰ περὶ Μακεδονίαν. μεγάλη δὲ διαφορὰ πρὸς καρπὸν καὶ ἀκαρπίαν, καὶ ἡ τῶν τόπων φύσις· ὥσπερ ἐπὶ τε τῆς ^d Περσείας ἔχει καὶ ^e ἐπὶ τῶν Φινίκων. ἡ μὲν ἐν Αἰγύπτῳ καρποφορεῖ, καὶ ^f εἶπου τῶν πωλείων τόπων· ἐν Ῥόδῳ δὲ μέχρι τοῦ ἀνθεῖν μόνον ἀφικνεῖται· ὁ δὲ Φοίνιξ περὶ μὲν Βαθυλῶνα θαυμαστῶς, ἐν τῇ Ἑλλάδι δὲ, εἰ πεπαίνει, παρ' ἐνόις δὲ ὅλως ἐθένα προβαίνει καρπὸν. ὁμοίως δὲ καὶ ἕτερα πωλείω τοιαῦτά ἐστιν. ^g ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐλαττόνων, ^h ποαρίων καὶ ὑλημάτων, ἐν τῇ αὐτῇ, ἢ καὶ συνόρῳ χώρῃ, τὰ μὲν κάρπιμα, τὰ δὲ ἀκαρπα γίνεται, καθάπερ καὶ τὸ Κενταύριον ἐν τῇ Ἑλλάδι, τὸ μὲν ἐν τῇ ὀρεινῇ κάρπιμον, τὸ δὲ ἐν τῇ πεδίῳ, ἀκαρπον, ἀλλὰ μόνον ἀνθεῖ· τὰ δὲ ἐν τοῖς κλίσις τόποις οὐδὲ ἀνθεῖ, πλὴν κακῶς. δοκεῖ δὲ οὖν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὁμογενῶν, καὶ ἐν μία * προσηγορίᾳ, τὸ μὲν ἀκαρπον εἶναι, τὸ δὲ, κάρπιμον, οἷον Πρίνος, ὁ μὲν κάρπιμος, ὁ δὲ ἀκαρπος. καὶ Κλήθρα δὲ ὡσαύτως· ἀνθεῖ δὲ ἄμφω.

CAP. IV.

*Arbores mares et famina. Germinatio prima, vel terna.
Galle et Parasita Quercus.*

ΣΧΕΔΟΝ δὲ ὅσα καλοῦσιν ἄρρενα τῶν ὁμογενῶν, τούτων τὰ πολλὰ ἀκαρπα [ἐστὶ]· καὶ τὰ μὲν ἀνθεῖν, φασὶ, τὰ δὲ ὀλίγον, τὰ δὲ ὅλως οὐκ ἀνθεῖν· τὰ δὲ, ἀνάπαλιν· τὰ μὲν ἄρρενα μόνον καρποφορεῖν· οὐ μὴν ἀλλ' ἀπόγε τῶν ἀνδρῶν φύεσθαι ἢ τὰ δένδρα, καθάπερ

^c οἱ Bod.^d Περσείας Bod.^e ἐπὶ deest Bod.^f εἴτι ποῦ Const.^g ἐπὶ δὲ Bod.^h ποαρίων Ald.ⁱ τὰ δένδρα Bod.

καὶ ἀπὸ τῶν καρπῶν ὅσα κάρπιμα. καὶ ἐν ἀμφοῖν οὕτως ἐνίοτε πυκνὴν εἶναι τὴν * ἔκφυσιν, ὥστε τοὺς * ὀρεοτύπους μὴ δύνασθαι διῆναι μὴ ὁδοποιησαμένους. ^κ ἀμφισβητεῖται δὲ καὶ περὶ τῶν ἀνδῶν ἐνίων, ὥσπερ εἵπομεν· οἱ μὲν γὰρ καὶ Δρυῖν ἀνδεῖν οἶοντα, καὶ τὴν Ἡρακλεωτίκην Καρύαν, καὶ Διὸς Βάλανον· ἔτι δὲ Πεύκην, καὶ Πίτυν· οἱ δὲ οὐδὲν τούτων, ἀλλὰ τὸν * Ἰουλον τὸν ἐν ταῖς Καρύαις, καὶ τὸ * βρύον τὸ δρύϊνον, καὶ τὸν * κύτταρον τὸν πιτύϊνον, ¹ ὁμοία καὶ ἀνάλογα εἶναι τοῖς προπύλοις ^μ ἐρινοῖς. οἱ δὲ περὶ Μακεδονίαν ἔδδ ταῦτά φασιν ἀνδεῖν· Ἄρκευθον, Ὀξύην, ἀγρίαν Σφένδαμνον· ἐνιοὶ δὲ τὰς Ἀρκεύθους δύο εἶναι, καὶ τὴν ἑτέραν ἀνδεῖν μὲν, ἄκαρπον δὲ εἶναι, τὴν δὲ ἑτέραν οὐκ ἀνδεῖν μὲν, καρπὸν δὲ φέρειν εὐθύς προφανόμενον, ὥσπερ καὶ τὰς Συκᾶς καὶ τοὺς Ἑρινέους. συμβαίνειν δὲ χεδὸν ὥστε ἐπὶ δύο ἔτη τὸν καρπὸν ἔχειν μόνον τοῦτο τὸ δένδρον. ταῦτα μὲν οὖν ἐπισκεπτέον· ἡ δὲ βλάστησις, τῶν μὲν ἅμα γίνεταί ^η τῶν ἀγρίων καὶ τῶν ἡμέρων· τῶν δὲ, μικρὸν ἐπιλειπομένη· τῶν δὲ ἤδη πλεόν· ἀπάντων δὲ κατὰ τὴν ἡρινὴν ὥραν· ἀλλὰ τῶν καρπῶν ἡ παραλλαγή πλείων· ὥσπερ δὲ καὶ πρότερον εἵπομεν οὐ κατὰ τὰς βλαστῆσεις αἱ πεπάνσεις, ἀλλὰ πολὺ διαφέρουσιν. ἐπεὶ καὶ τῶν ὀφικαρποτέρων, ἃ δὴ τινὲς φασιν * ἐνιαυτοφορεῖν, οἶον Ἄρκευθον καὶ Πρίνον, ὅμως αἱ βλαστήσεις τοῦ ἥρος· αὐτὰ δὲ αὐτῶν τὰ ὁμογενῆ τῶ πρότερον καὶ ὕστερον διαφέρει κατὰ τοὺς τόπους· πρῶτα μὲν γὰρ βλαστάνει τὰ ἐν τοῖς ἔλεσιν, ὡς οἱ περὶ Μακεδονίαν λέγουσι, δεύτερα

^κ ἀμφισβητεῖ Ald. Bas.

¹ ὁμοίαν καὶ ἀνάλογον Bod.

^μ ἐρινοῖς. Bod.

^η τῶν ἀγρίων καὶ desunt Bod.

δὲ τὰ ἐν τοῖς πεδίοις, ἔσχατα δὲ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσιν· αὐτῶν δὲ τῶν κατ' ἑκάστα δένδρων, τὰ μὲν συναναβλα-
 σάνει τοῖς ἡμέροις, οἷον Ἀνδράχνη, ὁ Ἀβάρκη, (Ἀχράς
 δὲ μικρῷ ὕστερον τῆς Ἀπίου,) τὰ δὲ καὶ πρὸ ξεφύρου
 μὲν, καὶ μετὰ πνοᾶς εὐδὺς ξεφύρου. καὶ πρὸ ξεφύρου
 μὲν Κρανεία καὶ Θηλυκρανεία· μετὰ ξεφυρον δὲ, Δάφνη
 καὶ Κλήθρα. πρὸ ἰσημερίας δὲ μικρὸν, Φιλύρα, Ζυγία,
 Φηγὸς, Συκῆ· πρῶτίβλαστα δὲ, καὶ Καρύα, καὶ Δρῦς,
 καὶ Ρ' Ἀκτη. ἔτι δὲ μᾶλλον τὰ ἄκαρπα, τὰ δοκοῦντα
 * ἁλσώδη, Λεύκη, Πτελέα, Ἰτέα, Αἴγειρος. (Πλάτανος
 δὲ μικρῷ ὀψαίτερον τούτων.) τὰ δὲ ὧς ἄλλα * περιεπι-
 σταμένου τοῦ ἥρος, οἷον Ἐρινεὸς, Φιλύκη, Ὀξυακάνθη,
 Παλίηρος, Τέρμινθος, Καρύα, Διὸς Βάλανος· (Μηλέα
 δὲ ὀψίβλαστος· ὀψιβλαστότατα δὲ χεδὸν, Ἰφίος, Ἀρία,
 Τετραγωνία, ὁ Θύια, Μίλος.) αἱ μὲν οὖν βλαστήσεις,
 οὕτως ἔχουσιν· αἱ δὲ ἀνθήσεις, ἀκολουθοῦσιν, ὡς εἰπεῖν,
 κατὰ * λόγον· οὐ μὴν ἀλλὰ παραλλάττουσι· μᾶλλον
 δὲ ἐπὶ πλεόν ἢ τῶν καρπῶν τελείωσις, Κρανεία μὲν γὰρ
 ἀποδίδωσι περὶ τροπᾶς θεινῆς· ἡ πρώτη ὁ χεδὸν οὕτως,
 ἡ πρῶτύτερον· ἡ δ' ὀψις, ἣν δὴ τινες καλοῦσι Θηλυ-
 κρανείαν, μετ' αὐτὸ τὸ μετόπωρον. ἔστι δὲ ὁ ταύτης
 καρπὸς ἄθροτος, καὶ τὸ ξύλον ἀσθενὲς καὶ * χαῦνον.
 τοσαύτη δὲ ἡ διαφορὰ περὶ ἁμῶν. (ἄρρειν δὲ ἡ σκληρό-
 τατον·) Τέρμινθος δὲ περὶ πυροῦ ἀμῆτον, ἡ καὶ μικρῷ
 ὀψιαίτερον· Μελέα δὲ καὶ Σφένδαμνος τῇ θέρμῃ ἀποδίδωσι
 τὸν καρπὸν· Κλήθρα δὲ καὶ Καρύα καὶ Ἀχράδων τὴ γένος,

ο ἀβάρκη, Const.

Ρ' Ἀκτίος. Bas.

ὧς ἄλλως Bas.

ἡ ὀψιβλαστότατον Bod.

ὁ Θύια, Bod.

ὁ χεδὸν ὡς

πρῶτον ἢ ὀψις, Bod.

ἡ ἀσθενέστατον, vel ἰσχυρότατον.

Const.

μετοπώρου· Δρῦς δὲ καὶ Διὸς Βάλανος, ὀψιαίτερον ἔτι, περὶ Πλειάδος δύσιν· ὡσαύτως δὲ καὶ Φιλύκη, καὶ Πρίνος, καὶ Παλίουρος, καὶ Ὀξυακάνδη, μετὰ Πλειάδος δύσιν· ἢ δὲ Ἀρία, χειμῶνος ἀρχομένου, καὶ Μηλέα μὲν τοῖς πρῶτοις ψύχουσιν, Ἀχρᾶς δὲ [×] ὀψίου χειμῶνος· Ἀνδράχνη δὲ καὶ Ἀφάρκη· τὸ μὲν πρῶτον πεπαινουσιν ἅμα τῷ βότρυι περσάζοντι ἢ ἀνθοῦντι· ὑτὸ δ' ὕστερον (δοκεῖ γὰρ ταῦτα δικάζπειν) ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος. Ἐλάτη γὰρ καὶ Μίλος ἀνθοῦσι μικρὸν πρὶ ἡλίου τροπῶν· καὶ τῆς γε Ἐλάτης τὸ ἄνθος ^z κρόκινον, καὶ ἄλλως καλόν· τὸν δὲ καρπὸν ἀφιᾶσι μετὰ δύσιν Πλειάδος· Πεύκη δὲ καὶ Πίτυς πρῶτερῶσι τῇ βλαστήσει μικρὸν, ὅσον πεντεκαίδεκα ἡμέραις, τοὺς δὲ καρποὺς ἀποδίδωσι μετὰ Πλειάδα κατὰ λόγον. ταῦτα μὲν οὖν μετριωτέρον ἔχει, πάντων δὲ ^a ὀψιαίτατα, ἢ Ἄρκευθος, καὶ ἢ ^b Κήλασρος, καὶ Πρίνος· ἢ μὲν γὰρ Ἄρκευθος ἐνιαύσιον ἔχειν [τὸν καρπὸν] δοκεῖ, περικοταλαμβάνει γὰρ ὁ νέος τὸν ^{*} περυσινόν· ὡς δὲ τινὲς φασιν οὐδὲ πεπαινέει, διὸ καὶ προαφαιροῦσι, καὶ χρόνον τινὰ τηροῦσιν, ἐὰν δὲ ἐᾷ ἐπὶ τοῦ δένδρου τις, ἀποξηραίνεται. φασὶ δὲ καὶ τὸν Πρίνον οἱ περὶ Ἀρκαδίαν, ἐνιαυτῷ τελειοῦν, ἅμα γὰρ τὸν ἔνον πεπαινέει, καὶ τὸν νέον ὑποφαίνει, ὥς τε τοῖς τοιούτοις συμβαίνει συνεχῶς τὸν καρπὸν ἔχειν. φασὶ δὲ καὶ τὴν Κήλαστρον ὑπὸ ^c τὸν χειμῶνα ἀποβάλλειν. ὀψίκαρπον δὲ σφόδρα, καὶ Πύξος, καὶ Φίλυρα, (τὸν δὲ καρπὸν ἄβρωτον ἔχει παντὶ ζῳῷ ἢ Φίλυρα,) καὶ Θηλυκρανεία. ^d ὀψίκαρπα δὲ, καὶ Κιττός, καὶ Ἄρκευθος, καὶ Πεύκη καὶ Ἀν-

[×] ὀψία χειμῶνος· Bod.

^γ τὸ δ' ὕστερον, ἀνθοῦντι. Bod.

^z κρόκινον, Ald. Bas.

^a πλείστην, Bod.

^b Κήλαστος,

Bod.

^c τοῦ χειμῶνος Bas.

^d ὀξύκαρπα Bod.

δράχνη, ὡς δὲ οἱ περὶ Ἀρκαδίαν φασίν, ἔτι τέτων ὀψι-
καρπότερα, σχεδὸν δὲ πάντων ὀψιέστερα, ^εΤετραγωνία,
Θυά, Μίλος. αἱ μὲν οὖν τῶν καρπῶν ἀποβολὰ καὶ
πεπάνσεις τοιαύτας ἔχουσι διαφορὰς, οὐ μόνον πρὸς τὰ
ἡμέρα τῶν ἀγρίων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑαυτά. συμβαίνει δὲ
ὅταν ^εἄρξωνται βλαστάνειν, τὰ μὲν ἄλλα συνεχῇ τὴν
γε βλάστησιν καὶ τὴν αὐξήσιν ποιεῖσθαι, Πεύκην δὲ καὶ
Ἑλάτην καὶ Δρυῖν *διαλείπειν· καὶ τρεῖς ὅρους εἶναι, καὶ
τρεῖς ἀφίεναι βλαστούς. διὸ καὶ τρίςλιποι, πάν γὰρ
δὴ δένδρον ὅταν βλαστάνῃ *λιπῶ· πρῶτον μὲν ^εἄκρου
ἔαρος, εὐθὺς ἵσταμένου τοῦ θαργηλιῶνος. (ἔντε τῇ Ἰδῇ
περὶ πεντεκαίδεκα μάλιστα ἡμέρας.) μετὰ δὲ ταῦτα
διαλείποντα περὶ τριάκοντα ἢ μικρῶ πλείους, ἐπιθά-
λται πάλιν ἄλλης βλαστοῦς ἀπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς ἕως
τῆς ^η[ἀρχῆς] ἐπὶ τῷ προτέρῳ βλαστῷ. καὶ τὰ μὲν ἄνω,
τὰ δὲ εἰς πλάγια κύκλῳ ποιεῖται τὴν βλάστησιν, οἷον
*γόνου ποιησάμενα κατὰ τὴν τοῦ πρώτου βλαστοῦ κο-
ρύνην, ὥσπερ καὶ ἡ πρώτη βλάστησις ἔχει· γίνεται δὲ
τοῦτο περὶ τὸν σκιρρόρογιῶνα λέγοντα. (κατὰ δὲ ταύ-
την τὴν βλάστησιν, καὶ ἡ ^ιΚικὶς φύεται πᾶσα, καὶ ἡ
λευκὴ καὶ ἡ μέλαινα· φύεται δὲ ὡς ἐπιτοπολὺ νυκτὸς
ἀθρόως, ἐφ' ἡμέραν δὲ μίαν αὐξηθεῖσα, πολλὴν τῆς πωι-
τῶδους, ἢ ἐὰν ὑπὸ τοῦ καύματος ληρῶν, ξηραίνεται, καὶ
ἀνανεῆς ἐστὶ τὸ μεῖζον· ἐγίνετο γὰρ ἂν μεῖζον τῷ με-
γέθει· διόπερ τινὲς αὐτῶν οὐ μεῖζον ἔχουσι κυάμου τὸ
μέγεθος· ἢ δὲ μέλαινα, καὶ ἐπὶ πλείους ἡμέρας εὐ-
χλωρός ἐστὶ, καὶ αὐξάνεται· καὶ λαμβάνουσιν ^κἐνια

^ε γωνία, Bod.^ε ἄρξονται Bod.^ε ἄρχοντος ἔαρος,

Const. Plin.

^η ἀρχῆς deest Bod.^ι Κικίς Const.

Vid. not. ad fin. libri.

^κ ἐνια Bod.

μέγεθος μήλῃ) διαλείποντα δὲ μετὰ τοῦτο περὶ πεν-
τεκαίδεκα ἡμέρας, πάλιν ^l τὸ τρίτον ἐπιβάλλεται βλα-
στοὺς ἑκατομβαιῶνος, ἐλαχίστας ἡμέρας τῶν πρότερον·
ἴσως γὰρ ἕξ ἢ ἑπτὰ τὸ πλεῖστον· ἡ δὲ βλάστησις
[ταύτης] ὁμοία, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἐλθουσῶν δὲ
τούτων, οὐκ ἔτι εἰς μῆκος ἀλλ' εἰς πᾶχος ἢ αὔξησις
^m τρέπεται. πᾶσιν μὲν οὖν τοῖς δένδροις αἱ βλαστήσεις
φανερᾶ, μάλιστα δὲ τῇ Ἐλάτῃ καὶ τῇ Πεύκῃ, διὰ τὸ
*στοιχεῖν τὰ γόνατα, καὶ ἕξ Ἰσου τοὺς ὄζους ἔχειν. ὥρα
δὲ καὶ πρὸς τὸ τέμνεσθαι τὰ ξύλα τότε, διὰ τὸ ⁿ λιπᾶν.
ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις καιροῖς οὐκ εὐπεριαίρετος ὁ φλοιὸς,
ἀλλὰ καὶ περιαιρεθέντος, μέλαν τὸ ξύλον γίνεται, καὶ τῇ
ὄψει χεῖρον. ἔτι καὶ πρὸς τὴν χρεῖαν οὐδέν· ἀλλὰ καὶ
ἰχυρότερον, ἐὰν μετὰ τὴν πέπανσιν τῶν καρπῶν τμηθῇ.
ταῦτα μὲν ἴδια τῶν προειρημένων ^o δένδρων.

CAP. V.

Germinatio secunda, autumnalis. Amenta in Monaciiis.

Radicum Differentiæ.

Αἱ δὲ βλαστήσεις ἐπὶ Κυνὶ καὶ Ρ' Ἀρκτούρῳ γινόμεναι,
μετὰ τὴν ἑαρινήν, σχεδὸν κοινὰ πάντων, εὐδαίμονες δὲ
μᾶλλον ἐν τοῖς ἡμέροις, καὶ τούτων ^q μάλιστα ἐν Συκῇ
καὶ Ἀμπέλῳ, καὶ Ῥοίᾳ. καὶ ὅλως ὅσα εὐτραφῇ, καὶ
ὅπου ^r χώρα τοιαύτη· διὸ καὶ τὴν ἐπ' Ἀρκτούρῳ πλείστην
φασὶ ^s γίνεσθαι περὶ Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν, ἅμα γὰρ
συμβαίνει καὶ τὸ μετόπωρον ἐκεῖ καλὸν γίνεσθαι καὶ μα-

^l τὸν τρίτον Bod.

^m τρέπεται Bod.

ⁿ λοιπῶν. Ald.

^o καρπῶν. Bod.

^p Ἀρκτούρων Bas.

^q μάλιστα Συκῇ

^r Ἀμπέλιος, καὶ Ῥοία. Bod. καὶ Ῥοία. Const.

^r ὥρα. Const.

^s γινέσθαι Bod.

κρὸν, ὥς^ε καὶ τὴν μαλακότητα συμβάλλεσθαι τοῦ ἀέρος· ἐπεὶ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ διὰ τοῦθ', ὥς εἰπεῖν, ἀεὶ βλαστάνει τὰ δένδρα, ἢ καὶ μικρὸν τινα διαλείπει χρόνον. ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὰς ἐκβλαστήσεις, ὥσπερ εἴρηται, κοινὰ, τὰ δὲ περὶ τὰς διαλείψεις ἀπὸ τῆς πρώτης, ἴδια τῶν λεχθέντων. ἴδιον δὲ ἐνίοις ὑπάρχει καὶ τὸ τῆς καλουμένης *κάχρυς, οἷον, τοῖσδε προειρημένοις. ἔχει γὰρ καὶ Ἑλάτη, καὶ Πεύκη, καὶ Δρυς, καὶ ἔτι Φίλυρα, καὶ Καρύα, καὶ Διὸς Βάλανος, καὶ Πίτυς· ^υαὕτη δὲ γίνεται Δρυὶ μὲν, πρὸ τῆς βλαστήσεως ὑποφαινούσης, τῆς ἡρινῆς ὥρας. ἔτι δὲ ὥσπερ ^χκύσις φυλλικὴ μεταξὺ πίπτουσα τῆς ἐξ ἀρχῆς ἐπιφύσεως, τῇ ιδιότητι δὲ τοῦ μετοπώρου μετὰ τὴν φυλλοβολίαν ἐπωδηκυῖα, καταπερανεὶ μέλλουσα βλαστάνειν· καὶ διαμένει τὸν χειμῶνα μέχρι τοῦ ἤρος. τῇ δὲ Ἡρακλεωτικῇ, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ καρποῦ φύεται τὶ ὕβρυδες, ἡλίκος σκώληξ εὐμεγέθης, ἐξ ἑνὸς μίσχου ^ζπλείω, ἀ' καλοῦσί τινες *ισύλους. τούτων ἕκαστον ἐκ μικρῶν σύγκειται ^αμορίων *φολιδωτῶν τῇ τάξει, καθάπερ οἱ *στρόβιλοι τῆς Πεύκης, ὥστε μὴ ἀνομοίαν εἶναι τὴν ὅψιν στρόβιλον νέφ καὶ χλωρῶ, πλὴν προσηκέστερον καὶ σχεδὸν ἰσόπαχες διόλου. τοῦτο δὲ αὖξεται τὸν χειμῶνα, καὶ ἅμα τῷ ἤρῳ χάσκει. τὰ δὲ φολιδωτὰ [μόρια] ξανθὰ γίνεται, καὶ τὸ μῆκος λαμβάνει τριδάκτυλον· ὅταν δὲ τοῦ ἤρος τὸ φύλλον βλαστάνῃ, ταῦτ' ἀποπίπτει· καὶ τὰ τοῦ καρύου, ^β*καλυκώδη περικάρπια γίνεται, συμμεμυκῶτα κατὰ τοῦ μίσχου· τσαῦτα, ὅσα καὶ κατὰ ἄνδη, τούτων δ' ἐν

^ε εἶδη Const. ^υ αὐται δὲ γίνονται Bod. ^χ κύσις φυ-
λακῇ Bod. Vid. not. ad fin. libri. ^γ ῥυῶδες, Bod. ^ζ πλώδες,
Bod. ^α μυρίων Germ. ^β Vid. not. ad fin. libri.

ἐκάστω, κάρυον ἔν. περὶ δὲ τῆς Φιλύρας ἐπισκεπτέον, καὶ εἴ τι ἄλλο καχυροφόρον. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν, εὐαυξῆ· τὰ δὲ, δυσαυξῆ· εὐαυξῆ μὲν τάτε ψάρυδρα, οἶον, Πτελέα, Πλάτανος, Λεύκη, Αἴγειρος, Ἰτέα· καίτοι περὶ ταύτης ἀμφισβητοῦσιν οἱ τινες ὡς δυσαυξοῦς· καὶ τῶν καρποφόρων δὲ, Ἐλάτη, Πεύκη, Δρυῖς· εὐαυξέστατον δὲ, Μίλος, καὶ ^c Λακάρα, Φηγὸς, Ἄρκευθος, Σφένδαμνος, Ὀστρεῦα, Μελία, ^d Κληῖθρα, Πίτυς, Ἀνδράχνη, Κρανεία, Πύξος, Ἀχράς. καρποφορεῖ δὲ εὐθύς, Ἐλάτη, Πεύκη, Πίτυς, καὶ ὁπηλικονοῦν μέγεθος λάθωσιν· ἡ δὲ αὐξήσις καὶ ἡ βλάστησις, τῶν μὲν ἄλλων ἄτακτος κατὰ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς βλαστοὺς, τῆς δ' Ἐλάτης ὠρισμέναι καὶ συνεχεῖς, καὶ ὕστερον· ὅταν γὰρ ἐκ τοῦ στελέχους τὰ πρῶτα σχισθῇ, πάλιν ἐξ ἐκείνου ἡ ἕτερα σχίζεται, ^e καὶ ἴσα, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον. καὶ τοῦτο ἀεὶ ποιεῖ μετὰ πάσας τὰς ἐπιβλαστήσεις. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις οὐδὲ οἱ ὄζοι κατ' ἀλλήλους, πλὴν ^f ἐπὶ τινων. ἔχει δὲ καὶ τῇδε διαφορὰν ἡ αὐξήσις πάντων κοινῇ, ἡμέρων τε καὶ ἀγρίων, τὰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἄκρου τῶν βλαστῶν καὶ ἐκ τῶν πλαγίων φύεται, καθάπερ Ἄπιος, Ῥοιά, Συκῆ, Μύρρινος· σχεδὸν τὰ πλεῖστα· τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἄκρου μὲν οὐκ ἀνίσχιν, ἐκ δὲ τῶν πλαγίων· καὶ οὕτω προωθεῖται τὸ ὑπάρχον, ὥσπερ καὶ τὸ ὅλον στέλεχος, καὶ οἱ ἀκρέμονες. συμβαίνει δὲ ἐπὶ τῆς Περσικῆς τοῦτο Κάρυας καὶ τῆς Ἡρακλεωτικῆς, καὶ ἄλλων. ἀπάντων δὲ τῶν τοιούτων εἰς ἓν φύλλον ἀποτελευτῶσιν οἱ βλαστοί. διὸ καὶ εὐλόγως οὐκ ἐπιβλαστάνει καὶ αὐξάνεται μὴ ἔχοντα

^c Λιούκαρα, Bod.^d Κληῖθρος, Bod.^e τὰ ἴσα, Bod.^f ἐπὶ τινων ὀλίγων. Const.^e τὸ αὐτὸ Bod. αὐτῇ Const.

ἀρχήν· ἡ ὅμοια δὲ τρόπον τινὰ ἢ αὐξησις καὶ τοῦ Σίτε·
 καὶ γὰρ οὗτος ἀεὶ τῇ προώσῃ τῇ ὑπαρχούσῃ αὐξάνεται,
 καὶ *κολοβωδῇ τὰ φύλλα, καδάπερ ἐν τοῖς ἐπιδοσκο-
 μένοις· πλὴν οὗτός γε οὐδ' ἐκ τοῦ πλαγίου παραφύει,
 καδάπερ ἔνια τῶν χερσῶν, αὕτη μὲν οἷον διαφορά τις
 ἂν εἴη βλαστήσεως ἅμα καὶ αὐξήσεως. βαθυῤῥίζα δὲ οὗ
 φασὶ τινες εἶναι τὰ ἀγρία, διὰ τὸ φύεσθαι πάντα ἀπὸ
 σπέρματος, οὐκ ἄγαν ὀρθῶς λέγοντες· ἐνδέχεται γὰρ,
 ὅταν ἐμβιώσῃ, πώρρω καδιέναι τὰς ρίζας, ἐπεὶ καὶ τῶν
 λαχάνων τὰ πολλὰ τοῦτο ποιεῖ, καίπερ ἀσθενέστερα
 ὄντα, καὶ ἐναργῶς φυτευόμενα [ἐν] τῇ γῇ. βαθυῤῥιζότα-
 τον δὲ δοκεῖ τῶν ἀγρίων εἶναι ἡ Πρῖνος· Ἐλάτη δὲ καὶ
 Πεύκη, μετρίως· ἐπιπολαιότατον δὲ, Θραύπαλος, καὶ
 Κοκκυμηλέα, καὶ Σποδιάς, αὕτη δ' ἐστὶν ὥσπερ ἀγρία
 Κοκκυμηλέα. ταῦτα μὲν ἢ καὶ ὀλιγοῤῥίζα· ὁ δὲ Θραύ-
 παλος, πολυῤῥίζον. συμβαίνει δὲ [τοῦτο] τοῖς ἄλλοις
 τοῖς μὴ κατὰ βάθος ἔχουσι, (καὶ οὐχ ἥκιστα Ἰ'Ελάτη,)·
 καὶ πορρόριζος ὑπὸ τῶν πνευμάτων ἐκπίπτειν. οἱ μὲν οὖν
 περὶ Ἀρκαδίαν οὕτω λέγουσιν· οἱ δ', ἐκ τῆς Ἰδῆς βα-
 θυῤῥιζοτέραν Ἐλάτην [εἶναι] Δρυὸς, ἀλλ' ἐλάττους
 ἔχειν· καὶ εὐδυῤῥιζοτέραν εἶναι· βαθυῤῥιζότατον δὲ καὶ
 τὴν Κοκκυμηλέαν, καὶ τὴν Ἰπρακλεωτικὴν· τὰς δὲ ρίζας
 λεπτὰς καὶ ἰσχυράς, τὴν Ἰπρακλεωτικὴν ἔχειν. τὴν δὲ
 Κοκκυμηλέαν πολυῤῥίζον· ἄμφο δὲ *ἐμβιῶναι δεῖν.
 δυσόλεθρον δὲ τὴν Κοκκυμηλέαν· καὶ ἐπιπολαιούς δὲ
 Σφένδαμνον, καὶ κατ' ὀλίγον, τὴν δὲ Μελίαν, πλείους,
 (καὶ εἶναι πυκνοῤῥίζον καὶ βαθυῤῥίζον) ἐπιπολαιούς δὲ,

^h ὁποία Bod. ⁱ Ἐλάτη καὶ Πεύκη, Const. ^k ἐπι-
 πολῆς δὲ Σφένδαμνον, καὶ ἔτι ὀλίγους Bod.

καὶ Ἄρκευθον, καὶ Κέδρον· Κλήθραν δὲ λεπτὰς καὶ ^mΜελίαν, ἔτι δὲ Ὀξύην· (καὶ γὰρ τοῦτ' ἐπιπολαιόρριζον καὶ ὀλιγορρίζον) τὴν δὲ Οὐαν, ἐπιπολαίους μὲν [ἔχειν], ἰσχυράς δὲ καὶ παχείας, καὶ δυσολέθρους, πλῆθει δὲ μετρίας. βαθύρριζα μὲν οὖν καὶ ἐπιπόλαια, τὰ τοιαῦτα ἔστιν.

CAP. VI.

Ἀμφιφύα in Abiete: Amenta Coryli, Juglandis, Pinus, Quercus.

ΑΠΟΚΟΠΕΝΤΟΣ δὲ τοῦ σελέχους τὰ μὲν ἄλλα πάνθ', ὡς εἰπεῖν, παραβλαστάνει, πλὴν ἐὰν αἱ ρίζαι ᾤρωτερον τύχωσι *πεπονηκυῖα· Πεύκη δὲ καὶ Ἑλάτη τελέως ἐκ ριζῶν αὐτοστέϊς αὐαίνονται, καὶ ἐὰν τὸ ἄκρον ⁿμόνον ἐπικοπῇ. συμβαίνει δὲ ἴδιόν τι περὶ τὴν Ἑλάτην. ὅταν γὰρ κοπῇ, ἡ κολουσθῇ ὑπὸ πνεύματος, ἡ καὶ ἄλλαι τινός· περὶ τὸ ^oλεῖον τοῦ στελέχους· (ἔχει γὰρ μέχρι τινὸς λεῖον καὶ ἄορον καὶ ὅμοιον, ἡ καὶ ἡλίκον ^pπλοῖα ἴστον.) περιφύεται τὸ μικρὸν ὑποδέεστερον εἰς ὕψος, καὶ καλοῦσιν, οἱ μὲν *ἀμφauξιν, οἱ δὲ, *ἀμφιφύαν· τῷ μὲν χρώματι μέλαν, τῇ σκληρότητι δ' ὑπερβάλλον, ἐξ οὗ τοὺς κρατῆρας ποιοῦσιν οἱ περὶ Ἀρκαδίαν· τὸ δὲ πάχος, οἷον ἂν τύχη τὸ δένδρον· ὅσῳ περ ἂν ἰσχυρότερον, καὶ ἐγχυλότερον καὶ παχύτερον. συμβαίνει δὲ καὶ κεῖνο ἴδιον ἐν αὐτῷ τούτῳ περὶ τὴν Ἑλάτην· ὅταν μὲν γὰρ τις τοὺς ὅζους ἅπαντας ἀφελὼν ἀποκόψῃ τὸ ἄκρον, ἀποθνήσκει ταχέως· ὅταν δὲ τὰ κατωτέρω τὸ ^qκατὰ

^m Μηλίαν, Const. ⁿ μόνον deest Bod. ^o πλοῖον Bod.
^p ἴστω πλοῖα. Const. Vid. not. ad fin. libri. ^q καταλύν Bod.

τὸ λεῖον ἀφέλῃ, ζῇ τὸ κατάλοιπον, περὶ δὲ δὴ καὶ ἡ ἄμ-
 φουξις φύεται. ζῇ δὲ, καὶ δῆλον, διὰ τὸ ἔγχυλον εἶναι
 καὶ χλωρὸν, εἴπερ ἀπαράβλαστος. ἀλλὰ γὰρ τοῦτο μὲν
 ἴδιον τῆς Ἑλάτης. φέρει δὲ τὰ μὲν ἄλλα, τὸν τε καρ-
 πὸν τὸν αὐτὸν, καὶ τὰ κατ' ἐνιαυτὸν ἐπιγινόμενα ταῦτα,
 φύλλον, ἄνθος, βλαστὸν· καὶ τὰ μὲν βρύον, ἢ ἔλικα,
 τὰ δὲ πλείω, καδάπερ ἦτε Πτελέα, τὸν τε Βότρυν καὶ
 τὸ *δυλακῶδες ἰ τοῦτο· καὶ Συκῇ τὰ ἔρινα τὰ προαπο-
 πίπτοντα, καὶ εἴτινες ἄρα τῶν Συκῶν *ὀλυνδοφοροῦσιν·
 ἴσως δὲ τρόπον τινὰ ^ς ἄκαρπος οὗτος· ἀλλ' ἡ Ἡρα-
 κλεωτική Καρύα, τὸ ἴουλον, καὶ ἡ Πρίνος τὸν φοινικοῦν
 κόκκον, ἡ δὲ Δάφνη τὸ ἰβοτρύδιον φέρει μὲν, καὶ καρπο-
 φόρος ἐστὶ, εἰ μὴ καὶ πᾶσα, ἀλλὰ καὶ γένος τι αὐτῆς,
 " (οὐ μὴν ἀλλὰ πλεόν ἢ ἄκαρπος, ἣν δὴ καὶ ἄρρενα τινὲς
 καλοῦσιν) ἀλλ' ἡ Πεύκη τὸν προαποπίπτοντα *κύν-
 ταρον. πλεῖστα δὲ πάντων ἡ Δρύς φέρει ^κ παρὰ τὸν
 καρπὸν, οἷον τήν τε *κικίδα τὴν μικράν, καὶ τὴν ἐτέραν
 τὴν πιττάδην καὶ μέλαιναν, ἔτι δὲ καὶ *συκαμινῶδες [τὶ]
 ἄλλο τῇ μορφῇ· πλὴν σκληρὸν καὶ ὕδυσκάτακτον, σπά-
 νιον δὲ τοῦτο. καὶ ἕτερον αἰδοιώδην χέσιν ἔχον, τελειου-
 μένης δὲ, τὸ σκληρὸν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν [ἔχει],
 καὶ τετραυπημένον, καὶ προσεμφερές τρόπον τινὰ καὶ
^ς Σαύρου κεφαλή· περικαταγνύμενον δὲ ἔνδοθεν ἔχει
^α τὸ πυρῆνι Ἑλαίας ὁμοίον *εἰροφυήν. φύει δὲ καὶ τὸν
 ὑπ' ἐνίων καλούμενον πύλον· τοῦτο δ' ἐστὶ σφαιρίον
 ἐριώδες, μαλακὸν, περιπυρηνίω ^β σκληρότερον πεφυκὸς,

^γ οὗτος· Const. ^ς καρπὸς Const. ^ι βότρυον Ald. ^υ Vid.
 not. ad fin. libri. ^κ παρὰ deest Bod. ^υ δυσκάτακτον, Bod.
^ς σαύρου Ald. Bod. ^α πυρῆνα, Ἑλαία εἰροφυήν. Bod. ὁμο-
 φυή. Const. Vid. not. ad fin. libri. ^β σκληρότερον Bod.

ᾧ χρῶνται πρὸς τοὺς λύχνους, καίεται γὰρ καλῶς, ὥσπερ καὶ ἡ μέλαινα κικίς. φύει δὲ καὶ ἕτερον σφαιρίον, κόμην ἔχον, τὰ μὲν ἄλλα, ἀχρεῖον, κατὰ δὲ τὴν ἑαρινὴν ὥραν ^cἐπιβάπτον χυλῶ μελιτηρίῳ, καὶ κατὰ τὴν *ἀφὴν καὶ κατὰ τὴν *γεῦσιν. φύει δ' ^dἐκ *μαχαλίδος τῶν ῥοπῶν, ἕτερον σφαιρίον ἄμισχον, ἢ καὶ ^eκοιλόμισχον, ἴδιον, καὶ ποικίλον· τοὺς μὲν γὰρ ^fἐπανεστηκότας *ὀμφαλοὺς ἐπιλεύκεις, ἢ ἐπεσιγμένους ἔχει ^gμέλανι, τὸ δὲ ἀνὰ μέσον κοκκοβαφεὺς καὶ λαμπρόν· ἀνοηγόμενον δὲ ἐστὶ μέλαν καὶ ἐπίσαπρον. σπάνιον δὲ παραφύει καὶ λιθάριόν τι, *κισσηρῶδες ἐπὶ πλεῖον· ἔτι δ' ἄλλον τούτου σπανιώτερον, φυλλικὸν οὐμπεπιλημένον, πρὸ μῆκος σφαιρίον. ἐπὶ δὲ τοῦ φύλλου φύει κατὰ τὴν *ράχιν σφαιρίον λευκὸν διαυγὲς ὕδατῶδες, ὅταν ἀπαλὸν ᾖ· τοῦτο δὲ καὶ μυίας ἐνίοτε ἐνδον ἔχει, τελειούμενον δὲ σκληρύνεται κικίδος μικρᾶς λείας τρόπον. ἡ μὲν οὖν Δρυὺς τοσαῦτα φέρει ^hπαρὰ τὸν καρπὸν. οἱ γὰρ Μύκητες ἀπὸ τῶν ῥιζῶν καὶ παρὰ τὰς ῥίζας φυόμενοι, κοινοὶ καὶ ἐτέρων εἰσὶν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ Ἰξία· καὶ γὰρ αὐτὴ φύεται καὶ ἐν ἄλλοις, ἀλλ' οὐδὲν ἤττον, ὥσπερ ἐλέχθη, πλειοφόρον ἐστίν [ἡ Δρυὺς]. εἰ δέ γε δὴ καὶ Ἡσίοδον φέρει μέλι καὶ μελίττας, ἔτι μᾶλλον. φύεται δ' οὖν καὶ ὁ μελιττώδης οὗτος χυλὸς ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπὶ ταύτῃ μάλισα ⁱπροσίζων. φασὶ δὲ καὶ ὅταν κατακαυθῇ, γίνεσθαι ^kλίτρον ἐξ αὐτῆς. ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῆς δρυός.

^c Vid. not. ad fin. libri.

^d ἐντεριώνης τῶν ῥοπῶν μαχα-

λίδας, Bod. Vid. not. ad fin. libri.

^e κοιλόμισχον, Const.

^f ἰσπανηκότας Const. Ald.

^g μέλανας, Bod.

^h παρὰ Bod.

ⁱ προσίζον. Bod. προσίζειν. Ald.

^k λίτρον Bod.

CAP. VII.

*Mas et femina in Arboribus. De Roboris Generibus.**Differentiæ in Glandibus. De Gullis.*

ΠΑΝΤΩΝ δὲ, ὥσπερ ἐλέχθη, τῶν δένδρων, ὡς καὶ ἕκαστον γένος λαβεῖν, διαφορὰ πλείους εἰσίν· ἡ μὲν, κοινὴ πᾶσιν, ἣ διαιροῦσι τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, ὣν τὸ μὲν, καρποφόρον, τὸ δὲ ἄκαρπον (ἐπὶ τινων)· ἐν οἷς δὲ ἄμφω καρποφόρα, τὸ θῆλυ καλλικαρπότερον, πλὴν ὅσοι ταῦτα καλοῦσιν ἄρρενα. (καλοῦσι γὰρ τινες.) παραπλήσια, ¹ ἣ καὶ τοιαύτη διαφορὰ, καὶ ὡς τὸ ἥμερον διήρηται πρὸς τὸ ἄγριον. ἑτέρα δὲ κατ' εἶδος [διαφορὰ] αὐτῶν τῶν ὁμογενῶν, ὑπὲρ ὧν, ἅμα συνεμφαίνοντες καὶ τὰς ἰδίας μορφὰς τῶν μὴ φανερῶν καὶ τῶν γνωρίμων, λέξομεν. Δρυὸς δὲ γένη δ' ἐστὶ, (ταύτη γὰρ μάλιστα διαιροῦσι) καὶ ἐνίοι γε εὐθύς τὴν μὲν ἥμερον καλοῦσι, τὴν δὲ ἀγρίαν, οὐ τῇ γλυκύτητι τοῦ καρποῦ διαιροῦντες, ἐπεὶ γλυκύτατός γε ὁ τῆς Φηγού, ταύτην δ' ἀγρίαν ποιοῦσιν· ἀλλὰ τῷ μᾶλλον ἐν τοῖς ἐργασίμοις φύεσθαι, καὶ τῷ ξύλον ἔχειν λειότερον· τὴν δὲ Φηγὸν τραχὺ, καὶ ἐν τοῖς ὀρεινοῖς· γένη μὲν οὖν οἱ μὲν τέτταρα ποιοῦσιν, οἱ δὲ πάντες· διαλλάττουσι δὲ ἓν ἑνὶ τοῖς ὀνόμασιν. οἷον τὴν τὰς γλυκείας βαλάνους φέρουσιν, οἱ μὲν, Ἡμερίδα καλοῦντες, οἱ δὲ, ^m Ἐτυμόδρυν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων. ὡς δ' οὖν οἱ περὶ τὴν Ἰδὴν διαιροῦσι, τάδ' ἐστὶ τὰ εἶδη· Ἡμερίς, Αἰγίλωψ, Πλατύφυλλος, Φηγὸς, Ἀλίφλοιος· οἱ δὲ, ⁿ Εὐφλοῖον καλοῦσι· κάρπιμα μὲν πάντα· γλυκύτατα

¹ τῇ τοιαύτῃ διαφορᾷ, Bod.^m μύδιον, Bod. γλύκιον, Ald.ⁿ εὐφύλοῖον Ald. Bas.

δὲ τὰ τῆς Φηγοῦ, καθάπερ εἴρηται· καὶ δεύτερον τὰ τῆς Ἡμερίδος, ἔπειτα τῆς Πλατυφύλλου· καὶ τέταρτον ἡ Ἀλίφλοιος. ἔχατον δὲ καὶ πικρότατον, ἡ Αἰγίλωψ. οὐκ ἐν ἅπασι δὲ γλυκεῖα [αἱ βάλανοι] τοῖς γένεσιν, ἀλλ' ἔνια καὶ πικρά, καθάπερ ἡ Φηγός. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς μεγέθεσι, καὶ τοῖς σχήμασι, καὶ τοῖς χρώμασι τῶν βαλάνων· ἴδιον δὲ τι ἔχουσιν, ἥτε Φηγός, καὶ ἡ Ἀλίφλοιος, ἀμφοτέρω γὰρ ὁ παραλιθάζουσιν ἐν τοῖς ἄρρεσιν καλόμενοις, ἐξ ἁκρῶν τῶν βαλάνων ἐκατέρωθεν· αἱ μὲν, πρὸς τῷ κελύφει, αἱ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ σαρκί, διὸ καὶ ἀφαιρεθέντων, ὅμοια γίνεται κοιλάματα τοῖς ἐπὶ τῶν ζώων. διαφέρουσι δὲ καὶ ἐν ταῖς φύλλοις καὶ τοῖς σελέχεσι καὶ τοῖς ξύλοις καὶ τῇ ὅλῃ μορφῇ· ἡ μὲν γὰρ Ἡμερίς οὐκ ὀρθοφυῆς, Ροὺ δὲ μακρά· (*περίκομος γὰρ ἡ φυτεία καὶ ἀπεσραμμένη) καὶ ρ *κοιλομάχαλος, ὥστε καὶ ὀζώδη καὶ *πολυμάχαλον γίνεσθαι· τὸ δὲ ξύλον ἰσχυρὸν μὲν, ἀδυνέστερον δὲ τῆς Φηγοῦ· τοῦτο γὰρ ἰσχυρότατον, καὶ ἀσαπέστατον· οὐκ ὀρθοφυῆς δὲ οὐδὲ αὐτὴ, ἀλλ' ἤττον ἔτι τῆς Ἡμερίδος· τὸ δὲ στέλεχος παχύτατον, ὥστε καὶ τὴν ὅλην [μόρφην] βραχεῖαν εἶναι· καὶ γὰρ ἡ φυτεία περίκομος ταύτῃ καὶ οὐκ εἰς ὀρθόν· ἡ δὲ Αἰγίλωψ ὀρθοφυέστατον, καὶ ὑψηλότατον, καὶ λειότατον, καὶ τὸ ξύλον εἰς μῆκος ἰσχυρότατον. ὁ οὐ φύεται δ' ἐν τοῖς ἐργασίμοις, ἢ σπανίως. ἡ δὲ Πλατύφυλλος δεύτερον ὀρθοφυῖα καὶ μήκει, πρὸς δὲ τὴν χρεῖαν τὴν οἰκοδομικὴν χερίστον μετὰ τὴν Ἀλίφλοιον. φαῦλον δὲ καὶ εἰς τὸ καίειν καὶ *ἀνδρακεύειν, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς Ἀλιφλοίου, καὶ τ' *θριπιδέστατον

ο Vid. not. ad finem libri.

P οὐδὲ λεία οὐδὲ μακρά. Bas.

ρ καλομάσχαλος, Bod.

τ οὐ deest Bod.

ς τῆς εἰκο-

δομικῆς Const.

ι θριπιδέστατον Bod.

μετὰ ἐκείνην, ἡ γὰρ Ἀλίφλοιος παχύτατον μὲν ἔχει
 ὃ τὸν φλοιὸν καὶ τὸ στέλεχος, *χαῦνον δὲ καὶ κοῖλον, ἐὰν
 ἔχη πάχος ὡς ἐπιπολὺ, διὸ καὶ ἀχρεῖον εἰς τὰς οἰκοδομάς.
 ἔτι δὲ σήπεται τάχιστα· (καὶ γὰρ *πεφυκὸς τῷτ' ἐστὶ τοῦ
 δένδρου) διὸ καὶ κοῖλον γίνεται. φασὶ δὲ τινες οὐδὲ ἐγ-
 κάρδιον εἶναι μόνη· λέγουσι δὲ καὶ κεραυνοβλήτες αὐτὰν
 μόναν γίνονται, καίπερ ὕψος ἔκ ἔχουσα· καὶ τῶν Αἰολέων
 τινὲς οὐδὲ πρὸς τὰ ἱερὰ χρῶντάς τοις ξύλοις [ταύτης].
 κατὰ μὲν οὖν τὰ ξύλα καὶ τὰς ὅλας μορφάς, ἐν τούτοις
 αἱ διαφοραί· κικίδας δὲ πάντα φέρει τὰ γένη, μόνη δὲ
 εἰς τὰ δέρματα ^x χρησίμη ἡ τῆς Ἡμερίδος· ἡ δὲ τῆς
 Αἰγίλωπος καὶ τῆς Πλατύφυλλος, τῇ μὲν ὄψει παρομοία
 τῇ τῆς Ἡμερίδος, πλὴν λειοτέρα, ἀχρεῖα δέ. φέρει δὲ
 καὶ τὴν ἐτέραν τὴν μέλαιναν, ἣ τὰ ἔρια βάπτουσιν· ὃ δὲ
 καλοῦσί τινες φάσκον, ὁμοίως τοῖς *βραγχίοις, ἡ Αἰ-
 γίλωψ μόνη φέρει, ὧ πολὺν ὡς *ράκιον, καὶ γὰρ πη-
 χυαῖον κατακρεμάννυται καθάπερ *τρυῆχος ὁδονίη μα-
 κρόν· φύεται δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ φλοιοῦ, καὶ οὐκ ἐκ τῆς κο-
 ρύνης, ὅθεν ἡ βάλανος, οὐδὲ ἐξ ὀφθαλμοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ
 πλαγίου ^z ἐκ τῶν ἀνωθεν ὅζων ἔχει· ἡ δὲ Ἀλίφλοιος
 ἐπιμέλαν τοῦτο φύει, καὶ βραχύ. οἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς Ἰδης
 οὕτω διαιροῦσιν, οἱ δὲ περὶ Μακεδονίαν, τέτταρα γένη
 ποιοῦσιν, Ἐτυμόδρυν, ἡ τὴν τὰς γλυκείας [βαλάνους].
 Πλατύφυλλον, ἡ τὴν τὰς πικράς· Φηγόν, ἡ τὴν τὰς
 στρογγύλας· Ὅσπριν· ταύτην γὰρ οἱ μὲν ἄκαρπον
 ὄλως, οἱ δὲ φαῦλον τὸν καρπὸν, ὥστε μηδὲν ἐσθίειν ζῶον
 πλὴν υἱός, καὶ ταύτην ὅταν ἐτέραν μὴ ἔχη· καὶ γὰρ τὰ

^u τὸν φλοιὸν desunt Bod.

^x χρησίμην ἡ Ἡμερίς. Bod.

^y πολὺν καὶ βράχιον, Bod.

^z ἐκ deest Bod.

πολλὰ λαμβάνεσθαι *περικεφάλαιά [ἐσι]. ^aμοχθηρὰ δὲ τὰ ξύλα, καὶ πελεκηθέντα μὲν, ὅλως ἀχρεῖα, κατα-
ρήγνυνται γάρ, καὶ *διαπίπτει· ἀπελέκητα δὲ βελτίω, διὸ
καὶ οὕτω χρῶνται· μοχθηρὰ δὲ καὶ εἰς καῦσιν, καὶ εἰς
*ἀνδρακίαν. (ἀχρεῖος γὰρ ὅλως ὁ *ἀνδραξ, διὰ τὸ
πηδᾶν, καὶ σπινθηρίζειν,) πλὴν τοῖς χαλκεῦσι, τούτοις
δὲ χρησιμώτερος τῶν ἄλλων, διὰ τὸ ἀποσθέννυσθαι εὐ-
δύς, ὅταν παύσηται φυσώμενος· διὸ καὶ ὀλίγος ἀναλίσ-
κεται. τὸ δὲ τῆς Ἀλιφλοίου χρήσιμον εἰς τοὺς ἄξονας
μόνον, καὶ τοιαῦτα. Δρυὸς μὲν οὖν ταύτας ποιοῦσι τὰς
ἰδέας. τῶν δὲ ἄλλων ἐλάττους.

CAP. VIII.

Pinus sylvestris, P. Pineae vel Cembra? Picea, Abies.

ΣΧΕΔΟΝ τάγε πλεῖστα ^b [τῶν δένδρων] διαιροῦσιν
ἄρρενι καὶ θήλει, καθάπερ εἴρηται, πλὴν ὀλίγων, ^c ὧν
ἔστι καὶ ἡ Πεύκη· Πεύκης γὰρ τὸ μὲν, ἤμερον ποιοῦσι,
τὸ δὲ, ἄγριον· τῆς δὲ ἀγρίας δύο γένη· καλοῦσι δὲ, τὴν
μὲν Ἰδαίαν, τὴν δὲ Παραλίαν· τούτων δὲ ὀρθότερα καὶ
μακροτέρα, καὶ ξύλον ἔχουσα παχύτερον ἢ Ἰδαία· τὸ
δὲ φύλλον λεπτότερον, καὶ ἀμεννότερον ἢ Παραλία, καὶ
λειότερον ^d τὸν φλοιὸν, καὶ εἰς τὰ δέρματα χρήσιμον· ἡ
δὲ ἑτέρα, οὐ. καὶ τῶν *στροβίλων, ὁ μὲν τῆς Παραλίας,
στρογγύλος τε, καὶ διαχάσκων ταχέως, ὁ δὲ τῆς Ἰδαίας,
μακρότερος, καὶ χλωρὸς, καὶ ἥττον χάσκων, ὡς ἂν ἀγρι-
ώτερος. τὸ δὲ ξύλον ἰχυρότερον τὸ τῆς Παραλίας· δεῖ
γὰρ καὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λαμβάνειν τῶν ^e συγ-

^a μοχθηρὰ τῆς πλατυφύλλου καὶ τὰ ξύλα, Const. ^b τῶν
δένδρων desunt Bod. ^c ὧς Bod. ^d τὸ φλοιὸν, Bod.
^e ἀγγείων, γνώριμος Ald. συγγινῶν, γνώριμος Bod.

γενῶν, γνώριμοι γὰρ διὰ τὴν χρεῖαν. [†] ὀρρότερον δὲ καὶ
 παχύτερον, ὥσπερ εἵπομεν, ἡ Ἰθαία, καὶ πρὸς τούτοις
 * πωιττωδέστερον ὅλως τὸ δένδρον. μελαντέρα δὲ [ἡ
 πίττα] καὶ γλυκυτέρα, καὶ λεπτοτέρα, καὶ εὐωδέστερα, ὅταν
 ἦ ὤμη, ἐψηθεῖσα δὲ ἐ χειρῶν ἐκβαίνει, διὰ τὸ πολὺν
 ἔχειν τὸν * ὀρρόν. εἰκόασι δὲ ἅπερ οὗτοι διαιροῦσιν ὀνό-
 μασιν ἰδίοις, οἱ ἄλλοι διαιρεῖν τῷ ἄρρενι καὶ θήλει· φασὶ
 δὲ οἱ περὶ Μακεδονίαν, καὶ ἄκαρπὸν τι γένος ὅλως εἶναι
 Πεύκης, καὶ τὸ μὲν ἄρρεν ^h τραχύτερόν τε, καὶ σκληρό-
 τερον, τὸ δὲ θῆλυ εὐμηκέστερον, καὶ [ταύτην] τὰ φύλλα
 λιπαρά, καὶ ἀπαλά, καὶ * κεκλιμένα μᾶλλον ἔχειν. ἔστι
 δὲ τὰ ξύλα μὲν ἄρρενος * περιμήτρια, καὶ σκληρά, καὶ ἐν
 ταῖς ἐργασίαις * στρεφόμενα· τῆς δὲ θηλείας εὐεργά, καὶ
 i * ἀστραβῆ, καὶ μαλακώτερα. χεῖδὸν δὲ κοινὴ τις ἡ δια-
 φορὰ πάντων τῶν ἄρρενων καὶ θηλειῶν, ὡς οἱ ὑλοτόμοι
 φασὶν, ἅπαν γὰρ τὸ ἄρρεν τῇ πελεκήσει καὶ τραχύτερον
 καὶ ἐπεστραμμένον μᾶλλον, καὶ δυσεργότερον, καὶ τῷ
 χρώματι μελάντερον· τὸ δὲ θῆλυ εὐμηκέστερον ^k καὶ
 εὐεργότερον· ἔτι καὶ τὴν * αἰγίδα τὴν καλουμένην, ἡ
 θήλεια τῆς Πεύκης ἔχει, τοῦτο δὲ ἔστι τὸ ἐγκάρδιον
 αὐτῆς, αἷτιον δὲ ὅτι ἀπευκοτέρα, καὶ ἥτιον ἐνδαδός, καὶ λει-
 οτέρα, καὶ ^l * εὐκτηδονωτέρα. γίνεταί δὲ ἐν τοῖς μέγεθος
 ἔχουσι τῶν δένδρων, ὅταν ἐκπεσόνται περὶσαπῇ τὰ
 * λευκά, καὶ τὰ κύκλω· τούτων γὰρ περὶ αἰετῶν, καὶ
 καταλειφθείσης τῆς μήτρας, ἐκ ταύτης πελεκᾶται ἡ
 αἰγίς. ἔστι δὲ εὐχρουν σφόδρα, καὶ ^m λεπτόν· ὁ δὲ οἱ

[†] ὀρρότερον Ald. Bas. ε χειρῶν καὶ ἰλάττων ἐκβαίνει. Const.

^h βραχύτερον Bod. i εὐστραβῆ, Bas. k καὶ εὐεργότερον
 desunt Bod. l εὐκτηδονωτέρα. Bod. m λεπτόν· Bod.

περὶ τὴν Ἰδην δαδωργοὶ καλοῦσι *συκῇν, τὸ ἐπιγιγνόμενον ἐν ταῖς Πεύκαις, ἐρυθρότερον ^π κατὰ τὴν χροιάν, καὶ ἐν τοῖς ἄρρεσιν ἐστὶ μᾶλλον· δυσῶδες δὲ τοῦτο, καὶ οὐκ ὄξει *δαδός, οὐδὲ καίεται, ἀλλ' ἀποπηδᾷ ἀπὸ τοῦ πυρός. Πεύκης μὲν οὖν ταῦτα γένη ποιοῦσιν, ἡμερόν τε καὶ ἄγριον, καὶ τῆς ἀγρίας, ἄρρενά τε καὶ θήλειαν, καὶ τρίτην τὴν ἄκαρπον· οἱ δὲ περὶ τὴν Ἀρκαδίαν, οὔτε τὴν ἄκαρπον λέγουσιν, οὔτε τὴν ἡμερον Πεύκην, ἀλλὰ Πίτυν εἰνά φασι· καὶ γὰρ τὸ στέλεχος *ἐμφανέστερον εἶναι τῇ Πίτυϊ, καὶ ἔχειν τὴν ^οτε λειότητα, καὶ τὸ μέγεθος, καὶ ἐν ταῖς ἐργασίαις αὐτὸ τὸ ξύλον Ρεῦχρηστον· τὸ δὲ τῆς Πεύκης [στέλεχος], καὶ παχύτερον, καὶ λειότερον, καὶ ὑψηλότερον εἶναι· καὶ τὰ φύλλα τὴν μὲν Πεύκην ἔχειν πολλὰ, καὶ λιπαρὰ, καὶ ^ρδασέα, καὶ *κεκλιμένα· τὴν δὲ Πίτυν, καὶ τὴν Κωνοφόρον ταύτην, ὀλίγατε, καὶ αὐχμωδέστερα, καὶ πεφρικότα μᾶλλον· ἔτι δὲ τὴν ^ιΠίτυν ἀνεμφανεστέραν τῆς Πεύκης· καὶ γὰρ πῖτταν ἔχειν ὀλίγην τε, καὶ ^ςπικρὰν, ὥσπερ καὶ τὴν Κωνοφόρον· ἡ δὲ Πεύκη εὐώδη, καὶ πολλήν. φύεται δὲ ἐν μὲν τῇ Ἀρκαδίᾳ ἡ Πίτυς ὀλίγη, περὶ δὲ τὴν Ἠλείαν πολλή· ^ιοὔτοι μὲν οὖν περὶ ὅλα τῶ γένει διαμφισβητήσιν, ἡ δὲ Πίτυς δοκεῖ τῆς Πεύκης διαφέρειν, τῶ λιπαρωτέρᾳ τε εἶναι, καὶ λεπτοφυλλοτέρᾳ, καὶ τὸ μέγεθος ἐλάττων, καὶ ἥττον ὀρθοφυής· ἔτι δὲ καὶ τὸν κῶνον ἐλάττω φέρει καὶ πεφρικότα μᾶλλον, καὶ τὸ κάρυον πιττωδέστερον· ἄμφω δὲ *τριχόφυλλα. ^υκαὶ τὰ ξύλα [ταύτης] λευκότερα καὶ ὁμοιότερα τῇ

^π καὶ τὴν Bod.

^ο λιπτότητα, Bod.

^ρ εὐχρηστον

deest Bod.

^ρ βαθία, Bod.

^ι πῖτταν ἀνεμφερίστατον

Const.

^ς μικρὰν Ald.

^ι οὕτως Const.

^υ τὰ τῆς

Πίτυος ξύλα Const.

Ἑλάτῃ, καὶ τὸ ὅλον * ἀπευκότερα. διαφορὰν δὲ ἔχει
μεγάλῃν πρὸς τὴν Πεύκην· Πεύκην μὲν γὰρ, ἐπικαι-
σισίων τῶν ῥιζῶν, οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν Πίτυν δὲ
φασὶ τινες ἀναβλαστάνειν, ὥσπερ καὶ εἰς Λέσθον, ἐμπρη-
σθέντος τοῦ Πυρραίων ὄρους, τοῦ πιπτυώδους· νόσημα
δὲ ταῖς Πεύκαις τοιοῦτόν τι λέγουσι συμβαίνειν οἱ περὶ
τὴν Ἰδην, ὥσθ' ὅταν μὴ μόνον τὸ ἐγκάρδιον, ἀλλὰ καὶ
τὸ ἔξω τοῦ * σελέχους ἐνδαδὸν γένηται, τηλικαῦτα ὥσ-
περ ἀποπνίγесθαι. τοῦτο δὲ αὐτόματον συμβαίνει, δι'
εὐτροφίαν τοῦ δένδρου, ὡς ἂν τις εἰκάσειεν, ὅλον γὰρ
γίνεται * θάς· περὶ μὲν οὖν τὴν Πεύκην ἰδίον τι τοῦτο
πάθος· Ἑλάτῃ δὲ ἐστίν, ἢ μὲν ἄρρην, ἢ δὲ θήλειαν·
διαφορὰς δὲ ἔχουσι τοῖς φύλλοις, ὁξύτερα γὰρ καὶ κεν-
τητικώτερα τὰ τοῦ ἄρρενος, καὶ ἐπεστραμμένα μᾶλλον·
διὸ καὶ οὐλότερον τῇ ὄψει φαίνεται τὸ δένδρον ὅλον, καὶ τῷ
ξύλω, λευκώτερον γὰρ, καὶ μαλακώτερον, καὶ εὐεργέστερον
τὸ τῆς θηλείας, καὶ τὸ ὅλον στέλεχος εὐμηκέστερον· τὸ
δὲ τοῦ ἄρρενος, ποικιλώτερον, καὶ πλατύτερον, καὶ σκλη-
ρότερον, καὶ περιμήτρον μᾶλλον, ὅλως δὲ φαυλότερον τὴν
ὄψιν· ἐν δὲ τῷ κώνω, τῷ μὲν τοῦ ἄρρενός ἐστι κάρυα
ὀλίγα ἐπὶ τῷ ἄκρῳ, ἐν τῷ δὲ τῆς θηλείας ὅλως ἔδεν, ὡς
οἱ ἐκ Μακεδονίας ἔλεγον. ἔχει δὲ ὡςπερ * πτέρυγας τὸ
φύλλον, καὶ ἐπ' ἑλατίον, ὥστε τὴν ὅλην μορφὴν εἶναι z * θο-
λοειδῇ, καὶ παρόμοιον μάλιστα τοῖς Βοιωταῖς a * κτα-
νείας· πυκνὸν δὲ οὕτως, ὥστε μήτε χιόνα διίεναι, μήθ'
ὑετόν· ὅλως δὲ καὶ τῇ ὄψει τὸ δένδρον καλόν, καὶ γὰρ ἡ
βλάστησις ἰδία τις, ὥσπερ εἴρηται, παρὰ τὰς ἄλλας,

x ἀπεικα. Bod. y ὥσπερ deest Bod. z κυκλοειδῇ,
Bod. θηλοειδῇ, Ald. a κυνείας· Bod. κυνάοις· Theod. κα-
άrais· alii. Vide Præf. et not. ad finem libri.

καὶ μόνη τάξιν ἔχουσα· τῷ δὲ μεγέθει καὶ μέγα, καὶ πολὺ
 τῆς Πεύκης εὐμηκέσσερον· διαφέρει δὲ καὶ κατὰ τὸ ξύλον
 ἢ μικρὸν, τὸ μὲν γὰρ τῆς Ἑλάτης * ἰνώδες, καὶ μαλακὸν,
 καὶ κοῦφον, τὸ δὲ τῆς Πεύκης, δαδῶδες, καὶ βαρὺ, καὶ σαρ-
 κωδέσσερον· ὄζους δὲ ἔχει, πλείους μὲν ἢ Πεύκη, σκλη-
 ροτέρους δὲ, ἢ Ἑλάτη, χεδὸν δὲ πάντων, ὡς εἰπεῖν,
 σκληροτάτους. τὸ δὲ ξύλον μαλακώτερον, ὅλως δὲ οἱ
 ὄζοι πυκνότατοι, καὶ ^b στερεωτατοί· καὶ μόνον ^c * ἐμφανεῖς
 οἱ τῆς Ἑλάτης· οἱ δὲ Πεύκης καὶ τῷ χρώματι δαδῶδεις·
 καὶ ἔτι μᾶλλον αἱ διαφοραὶ τοῦ ξύλου ^d τῆς Πεύκης
 καὶ τῆς Ἑλάτης· ἔχει δὲ, ὥσπερ ἡ Πεύκη τὴν αἰγίδα,
 καὶ ἡ Ἑλάτη τὸ λευκόν, * λούσσον καλούμενον· οἷον
 ἀντίστροφον αἰγίδι, τοῦτο λευκόν· ἡ δὲ αἰγίς, ^e εὐχρως
 διὰ τὸ ἐνδᾶδον. πυκνὸν δὲ τὸ λευκὸν γίνεται, καὶ καλὸν,
 καὶ ἐκ τῶν πρᾶσθυτέρων ἤδη δένδρων, ἀλλὰ σπάνιον τὸ
 χρηστὸν, ἐξ οὗ τὰ τῶν ζωγράφων πινάκια ποιοῦσι·
 καὶ τὰ γραμματεῖα τὰ πολλὰ καὶ ἐσπουδασμένα ἐκ τοῦ
 βελτιονός [ἐστι]· οἱ δὲ περὶ Ἀρκαδίαν ἀμφότερα κα-
 λοῦσιν αἰγίδα, καὶ τὴν τῆς Πεύκης, καὶ τὴν τῆς Ἑλάτης,
 καὶ εἶναι πλείω τὴν τῆς Ἑλάτης, ἀλλὰ καλλίω τὴν τῆς
 Πεύκης· εἶναι γὰρ τὴν μὲν τῆς Ἑλάτης ^f * οὐλὴν τε, καὶ
 λεῖαν, καὶ πυκνὴν, τῆς δὲ Πεύκης ὀλίγην· τὴν μὲν τοι
 οὔσαν ἑλοτέραν καὶ ἰχυροτέραν, καὶ τὸ ὅλον καλλίω. οὔτοι
 μὲν οὖν εἰκόασιν τοῖς ὀνόμασι διαφωνεῖν· ἡ δὲ Ἑλάτη,
 ταύτας ἔχει τὰς διαφορὰς πρὸς τὴν Πεύκην, καὶ ἔτι
 περὶ τὴν ἄμφαυξιν ἣν πρότερον εἵπομεν.

^b στερεωτικοί, Bod.

^c Vid. not. ad fin. libri.

^d τῆς

Πεύκης desunt Bod.

^e μελιχρῶς Plin.

^f ὄλην Bod.

CAP. IX.

Fagus sylvatica; *Taxus baccata*; *Carpinus*, *Ostrya*; *Tilia*
Europaea.

Ἡ δ' Ὀξύη οὐκ ἔχει διαφοράς, ἀλλ' ἔστι μονογενές·
ὀρθοφυῆς δὲ καὶ λεῖον καὶ ἄνοζον, καὶ πάχος καὶ ὕψος
ἔχον σχεδὸν ἴσον τῇ Ἑλάτῃ. ὃ καὶ τᾶλλα δὲ παρόμοιον
τε τὸ δένδρον· ξύλον δὲ εὐχρουν, ἰχυρὸν, *εὐΐνον· καὶ
φλοιὸν λεῖον· καὶ παχύφυλλον, φύλλον ^h*δυγίδει· προ-
μηκέστερον Ἀπίη, καὶ ἐξακανθίζον ἐξ ἄκρη. ρίζας δὲ οὔτε
πολλὰς, οὔτε κατὰ βάθος· ὁ δὲ καρπὸς λεῖος βαλα-
νώδης, ⁱἐν ἐχινώδει [περικαρπίῳ]· (πλὴν ἀνακάνδω,
ἢ οὐ λιάν) καὶ ἔχ' ὡς ἡ Διὸς Βάλανος ἀκανθώδης. προσ-
εμφερεῖς δὲ καὶ κατὰ τὴν γλυκύτητα [τοῦ καρποῦ], καὶ
κατὰ τὸν χυλὸν ^kἐκείνου· γίνεται δὲ καὶ ἐν τῷ ὄρει.
ἡ Λεύκη δὲ καὶ χρήσιμον ἔχει τὸ ξύλον πρὸς πολλὰ,
καὶ γὰρ πρὸς ἀμαξουργίαν, καὶ πρὸς κλινοπηγίαν, καὶ εἰς
^lδιφθουργίαν, καὶ εἰς *τραπεζίαν, καὶ εἰς ναυπηγίαν·
ἡ δὲ ἐν τοῖς πεδίοις μέλαινα καὶ ἄχρηστος πρὸς ταῦτα·
τὸν δὲ καρπὸν ἔχουσι παραπλήσιον. μονογενὴς δὲ καὶ ἡ
Μίλος, ὀρθοφυῆς δὲ, καὶ εὐαυξής, καὶ ὁμοία τῇ Ἑλάτῃ,
πλὴν οὐχ ὑψηλὸν οὔτω, *πολυμάσχαλον δὲ μᾶλλον.
ὁμοιον δὲ καὶ τὸ φύλλον ἔχει τῇ Ἑλάτῃ, καὶ *λιπαρώτε-
ρον δὲ, καὶ μαλακώτερον· καὶ τὸ ζύλον, τῆς μὲν ἐξ Ἀγ-
καδίας, μέλαν, καὶ φοινικοῦν, τῆς δὲ ἐκ τῆς Ἰδης, ξανθὸν
σφόδρα, καὶ ὁμοιον τῇ Κέδρῳ· διὸ καὶ τοὺς πωλοῦντάς

^g κατ' ἄλλα δὲ Const.

^h ἀσχιδῆς, δισχιδῆς, Theod.

ⁱ ἐν ἰχίνῳ Bod.

^k ἐν καρπῷ ἰκείνου. Const.

^l διφθου-
γίαν, Bod:

φασιν ἐξαπατᾶν, ὡς Κέδρον πωλοῦντας· πᾶν γὰρ εἶναι καρδίαν, ὅταν ὁ φλοιὸς περιαιρεθῇ. ὅμοιον δὲ τὸν φλοιὸν ἔχειν καὶ τῇ τραχύτητι καὶ τῷ χρώματι τῇ Κέδρῳ. ῥίζας δὲ μικρὰς, καὶ λεπτάς, καὶ ἐπιπολαίους· σπάνιον δὲ τὸ δένδρον περὶ τὴν Ἰδὴν· περὶ δὲ Μακεδονίαν καὶ Ἀρκαδίαν πολὺν καρπὸν φέρει, σρογγύλον, μικρῷ μείζω *κυάμῃ, καὶ τῷ χρώματι δ' ἐρυθρὸν, καὶ μαλακόν· φασὶ δὲ τὰ μὲν ^m *λόφουρα, εἰάν φάγη τῶν φύλλων, ἀποθνήσκειν, τὰ δὲ *μηρυκάζοντα, οὐδὲν πᾶσχειν· καὶ τὸν καρπὸν ἐσθίουσι καὶ τῶν ἀνθρώπων τινες, καὶ ἔστιν ἡδὺς καὶ ἀσινής. ἔστι δὲ καὶ ὁ Ὀσρυς μονοειδής, ἣν καλοῦσιν τινες Ὀσρύαν, ὁμοφυῆς τῇ Ὀξύα, τῇ τε φυτεία, καὶ τῷ φλοιῷ. φύλλα δὲ *ἀπιοειδῇ τοῖς γήμασι, πλὴν προμηκέσσερα πολλῶ, καὶ εἰς ὅξυ συνηγμένα καὶ μείζω· πολὺνα δὲ ἀπὸ τῆς μέσης ἵνος πλευροειδῶς, τῶν ἄλλων εὐθειῶν, καὶ τὴν μεγάλην κατατεινουσῶν, καὶ πᾶχος ἐχουσῶν· ἔτι δὲ ⁿ *ἐρυτιδωμένα κατὰ τὰς ἵνας, καὶ *χαραγμὸν ἔχοντα κύκλῳ λεπτόν. τὸ δὲ ξύλον σκληρὸν, καὶ ἄχροον, ἢ ἔκλευκον· καρπὸν δὲ μικρὸν, πρόμακρον, ὅμοιον κριθῇ, ξανθόν. ῥίζας δὲ ἔχει μετεώρους· *εὐϋδρον δὲ, καὶ *φαραγγῶδες. λέγεται δὲ ὡς οὐκ ἐπιτήδειον εἰς οἰκίας εἰσφέρειν, δυσθάνατον γὰρ φασι, καὶ δυσοκεῖν οὐ εἰάν ᾤ. τῆς δὲ Φιλύρας, ὅ ὁ μὲν ἄρρην ἔστι, ἡ δὲ θήλεια· διαφέρουσι δὲ τῇ μορφῇ τῇ ὅλῃ, καὶ τῇ τοῦ ξύλου· καὶ τῷ εἶναι τὴν μὲν κάρπιμον, τὸν δὲ ἄκαρπον· καὶ τὸ τῇ ἄρρενος ξύλον, ξηρὸν, καὶ ξανθόν, καὶ ὀζωδέστερόν ἐστι, καὶ πυκνότερον· τὸ δὲ τῆς θηλείας, λευκότερον· καὶ ὁ φλοιὸς τοῦ

^m κολόφουρα, Const. ὁμοφύα, Bas.

ⁿ ἐρρυτιδωμένα Bod.

• ἡ μὲν Bod.

ἄρρενος παχύτερος, καὶ περιαιρεθεὶς ἀκαμπής, διὰ τὴν σκληρότητα, τῆς δὲ θηλείας, λευκότερος, καὶ εὐκαμπής, ἐξ οὗ τὰς *κίστας ποιεῖσιν. ἔτι δὲ εὐωδέσσερον ἢ τὸ τῆς θηλείας ξύλον· καὶ ὁ μὲν ἄκαρπος, καὶ ἀνανθής, ἡ δὲ θήλεια, καὶ ἄνθος ἔχει, καὶ καρπὸν. τὸ μὲν ἄνθος καλυκῶδες παρὰ τὸν ἠφύλλου μίσχον, καὶ τὴν εἰς νέωτα *κάχρουν ἐφ' ἐτέρης μίσχου. χλοερὸν δὲ ὅταν ἡ καλυκῶδες, ἐκκαλυπτόμενον δὲ, ἐπίξανθον· ἡ δὲ ἀνθησις, ἅμα τοῖς ἡμέροις· ὁ δὲ καρπὸς, στρογγύλος, πρόμακρος, ἡλίκος *κύαμος, ὅμοιος τῷ τῷ Κιτῖ, *γωνίας ἔχων, ὁ ἄδρὸς, πέντε, οἷον ἰνῶν ἐξέχουσῶν, καὶ εἰς ὃξὺ συναγομένων· ὁ δὲ μὴ ἄδρὸς, ἡ *ἀδιοριστότερος. *διακνιζόμενος δὲ ὁ ἄδρὸς ἔχει μικρὰ ἅττα καὶ λεπτὰ σπερμάτια, ἡλίκᾳ καὶ ὁ τῆς Ἀνδραφάξους. τὸ δὲ φύλλον, καὶ ὁ φλοιὸς, ἡδέα, καὶ γλυκέα· ἡ δὲ μορφή τοῦ φύλλου κιττώδης, πλὴν ἐκ προσαγωγῆς μᾶλλον ἢ περιφέρειᾳ, καὶ τὸ πρὸς τῷ μίσχῳ κυρτότατον, ἀλλὰ κατὰ μέσον, καὶ εἰς ὀξύτερον τὴν συναγωγὴν ἔχον, καὶ μακρότερον· ἐπὶ οὖλον δὲ κύκλῳ, καὶ *κεχαραγμένον· μήτρᾳ δ' ἔχει τὸ ξύλον μικρὰν, καὶ οὐ πολὺ ὁ μαλακωτέραν τοῦ ἄλλου, μαλακὸν γὰρ καὶ τὸ ἄλλο ξύλον.

CAP. X.

Acer campestre, &c. *Fraxinus, excelsior*; *Fraxinus, Ornus*.

ἡ ΤΗΣ δὲ Σφενδάμνου, καθάπερ εἶπομεν, δύο γένη ποιοῦσιν, οἱ δὲ, τρία· ἐν μὲν δὴ κοινῶς προσαγορεύεται

ἢ τοῦ τῆς θηλείας τὸ ξύλον. Const. ἢ τοῦ ξύλου Bod.
 Vid. not. ad fin. libri. ἢ ἀδιακρίτως. Bod. ἢ Vid.
 not. ad fin. libri. ἢ τῆς δὲ τῆς Const.

Σφένδαμνον, ἕτερον δὲ Ζυγία, τρίτον δὲ ^uΚλινότροχον, ὡς οἱ περὶ Στάγειρα. διαφορὰ δ' ἐστὶ τῆς Ζυγίας καὶ τῆς Σφενδάμνου, ὅτι ἡ μὲν Σφένδαμνος, λευκὸν ἔχει τὸ ξύλον, καὶ *εὐϊνότερον· ἡ δὲ Ζυγία, ξανθὸν καὶ οὖλον. τὸ δὲ x φύλλον εὐμέγεδρες ἀμφοῖν· τῇ χρίσει ὅμοιον τῷ τῆς Πλατάνου *τετανόν· λεπτότερον δὲ καὶ ἀσαρκότερον, καὶ μαλακώτερον, καὶ προμηκέστερον, τὰ δὲ y *σχίσμαθ' ὅλα, εἰς ὃξὺ συνήκοντα, καὶ οὐχ οὕτω μεσοσχιδῆ, ἀλλ' *ἀκροσχιδέστερα, οὐ πολυῖνα δὲ, ὡς κατὰ μέγεθος. ἔχει δὲ καὶ φλοιὸν μικρῷ τραχύτερον τοῦ τῆς Φιλύρας, *ὑποπέλιον, παχὺ, καὶ z πυρρότερον ἢ ὁ τῆς Πίτυος, καὶ a εὐκαμπῇ· ῥίζα δ' ὀλίγα, καὶ μετέωροι, καὶ οὖλα χεδὸν αἱ πλεῖστα, b καὶ ξανθὰ, ὡς αἱ τῆς Λεύκης. γίνεται δὲ μάλιστα ἐν τοῖς ἐφύδροις, ὡς οἱ περὶ τὴν Ἰδην λέγουσι, καὶ ἔστι σπάνιον. περὶ ἄνδρους δὲ οὐκ ᾔδεσαν, τὸν δὲ καρπὸν οὐ λίαν μὲν προμήκη, παρόμοιον δὲ τῷ Παλιούρω, πλὴν προμηκέστερον. οἱ δὲ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, τὴν μὲν Ζυγίαν ὄρειον μᾶλλον, τὴν δὲ Σφένδαμνον καὶ ἐν τοῖς πεδίοις φύεσθαι. εἶναι δὲ τὴν μὲν ἐν τῷ ὄρει φυομένην ξανθὴν, καὶ εὐχρουν, καὶ οὖλην, καὶ στερεάν, ἥ καὶ πρὸς τὰ πολυτελῆ τῶν ἔργων χρωνται· τὴν δὲ πεδινήν, λευκὴν τε, καὶ μαυτέραν, καὶ ἥττον οὖλην. καλοῦσι δ' αὐτὴν ἔνιοι c Γλῖνον, οὐ Σφένδαμνον· καὶ τοῦ ἄρρενος οὐλότερα τὰ ξύλα, καὶ *συνεστραμμένα· καὶ ἐν τῷ πεδίῳ ταύτην φύεσθαι μᾶλλον, καὶ βλασάνειν πρῶτερον. ἔστι

^u ἰνότερον, Const.

x ξύλον Bod.

y σχήμαθ' Ald.

z πυρρότερον, Ald. πυκνότερον, Const.

a ἀκαμπῇ Bod.

b αἱ ξανθαί Theod. αἱ τῆς ξανθῆς Const.

c γλῖνον,

Const.

δὲ καὶ Μελίας γένη δύο· τούτων δ' ἡ μὲν, ὑψηλὴ καὶ εὐμήκης ἐστὶ, τὸ ξύλον ἔχουσα λευκὸν, καὶ εὖϊνον, καὶ μαλακώτερον, καὶ ἀνοζότερον, καὶ οὐλότερον· ἡ δὲ ταπεινότερα, καὶ ἥτιον ^dεὐαύξης, καὶ τραχυτέρα, καὶ σκληροτέρα, καὶ ξανδοτέρα. τὰ δὲ φύλλα τῷ μὲν σχήματι δαφνοειδῇ, Πλατυφύλλῳ Δάφνης, εἰς ὀξύτερον δὲ συνηγμένα, χαραγμὸν δὲ τινα ἔχοντα, κύκλῳ ^eἐπικαθίζοντα, τὸν δὲ ὅλον * κλῶνα, ὅπερ εἴποι τις, ἱμονόφυλλον, τῷ ἅμα φυλλοῖς ἀφ' ἐνὸς μίσχου, καὶ περὶ μίαν, οἷον κατὰ γόνυ, * συζυγίαν· τὰ φύλλα δὲ καδ' ἕκαστον πᾶσι, συχνῶν δ' ἰσχυουσῶν τῶν συζυγιῶν, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς Οὔης. ἔστι δὲ τῶν μὲν βραχέα τὰ γόνατα, καὶ αἱ συζυγίαι τὸ πλεῖστον ἐλάττους, τῶν δὲ τῆς λείας καὶ μακραι καὶ πλείους. καὶ τὰ καδ' ἕκαστον φύλλα μακρότερα, καὶ στενώτερα, τὴν δὲ χροάν ^fπρασώδη· φλοῖν δὲ λεῖον ἔχει, καὶ πυκνὸν δὲ, καὶ λεπτὸν, καὶ τῇ χροᾷ πυρρόν· ^hπυκνὸν ῥίζιον, δὲ, καὶ παχύρριζον, καὶ μετέωρον· καρπὸν δὲ οἱ μὲν περὶ τὴν Ἰδην οὐχ ὑπελάμβανον ἔχειν, οὐδ' ἄνθος, ἔχει δ' ἐν λοβῷ καρπὸν λεπτὸν καρυηρὸν, ὡς τῶν Ἀμυγδαλῶν ὑπόπικρον τῇ γεύσει. φέρει δὲ καὶ ἕτερ' ἅτλα, οἷον βρύα, καδάπερ ἡ Δάφνη, πλὴν ⁱ* σφιγνότερα, καὶ ἕκαστον καδ' αὐτὸ σφαιροειδές, ὥσπερ τὰ τῶν Πλατάνων· τούτων δὲ τὰ μὲν, περὶ τὸν καρπὸν, τὰ δ' ἀπηρτημένα πολὺ· καὶ τὰ ^kπλεῖστα οὕτω. φύεται δὲ ἡ μὲν λεῖα περὶ τὰ βαθύσκια μάλιστα, καὶ ἔφυδρα, ἡ δὲ τραχεῖα, καὶ περὶ τὰ ξηρά, καὶ πετρώδη. ἔνιοι δὲ καλοῦσι τὴν μὲν

^d εὐαύξης, Bod. ^e ἐπικαθίζοντα, Bas. ^f ἄφυλλον
^g τῷ ἅμα φυλλοφορεῖν Bod. ^h πυρρὸν Const. ^h πυκνόν·
ⁱ ρίζιον, Bod. ⁱ στρεφνότερα, Bod. ^k πλεονεκτή Bas.

¹Βουμελίαν, τὴν δὲ Μελίαν, ὥσπερ οἱ περὶ Μακεδονίαν·
 μείζων δὲ καὶ μακροτέρα ἢ Βουμελία, διὸ καὶ ἤττον οὐλον.
 φύσει δὲ τὸ μὲν λεῖον πεδαιόν· τὸ δὲ τραχὺ ὀρεινόν.
 ἔστι δὲ ἡ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσι φυομένη, εὐχρους, καὶ λεῖα, καὶ
 καὶ σερεὰ, καὶ γλίσχρα· ἡ δὲ ἐν τῷ πεδίῳ, ἄχρως, καὶ μανῆ,
 καὶ τραχεῖα. τὸ δὲ ὅλον, ὡς εἰπεῖν, τὰ δένδρα, ὅσα καὶ ἐν
 τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν τῷ ὄρει φύεται, τὰ μὲν ὀρεῖνὰ εὐχροά τε,
 καὶ σερεὰ, καὶ λευκὰ γίνεται, καθάπερ ^mὉξύη, Πτελέα,
 καὶ τᾶλλα· τὰ δὲ πεδαινὰ, μανότερα καὶ ἀχρούστερα, καὶ
 χεῖρω, πλὴν Ἀπίου, καὶ ⁿΜελέας, καὶ Ἀχράδος, ὡς οἱ
 περὶ τὸν Ὀλυμπόν φασι· ταῦτα δ' ἐν τῷ πεδίῳ κρείττω,
 καὶ τῷ καρπῷ, καὶ τοῖς ξύλοις. ἐν μὲν γὰρ τῷ ὄρει τρα-
 χεῖς, καὶ ἀκανθώδεις, καὶ ὀζώδεις εἰσίν· ἐν δὲ τῷ πεδίῳ
 λειότεροι καὶ μείζους. καὶ τὸν καρπὸν ἔχουσι γλυκύ-
 τερον, καὶ σαρκωδέστερον. μεγέθει δὲ αἰεὶ μείζω τὰ
 πεδαινά.

CAP. XI.

Cornus mas. Corn. sanguinea. Juniperus, Oxycedrus, J.
Lycia? J. communis. Mespilus, Germanica,
Sorbus, domestica, &c.

ΚΡΑΝΕΙΑΣ δὲ, τὸ μὲν ἄρρεν, τὸ δὲ, θῆλυ, ἦν δὴ
 καὶ Θηλυκρανείαν καλοῦσιν. ἔχουσι δὲ φύλλον μὲν
 Ἀμυγδάλη ὅμοιον, πλὴν λιπωδέστερον καὶ ^oπλατύτερον,
 φλοῖον δὲ ἰνώδη, καὶ λεπτόν, τὸ δὲ στέλεχος οὐ παχύ-
 λίαν, ἀλλὰ παραφύει ῥάβδους ὡς Ἀγνος, ἐλάττους δὲ
 ἢ Θηλυκρανεία, καὶ θαμνωδέστερόν ἐστι. τοὺς δὲ ὄζους

¹ Βουμελίαν, τὴν δὲ desunt Bod.

^m Ὁξυπτιλία, Bod.

ⁿ Μιλίας, Bod.

^o παχύτερον, Bod.

ὁμοίους ἔχουσιν ἄμφω τῇ Ἄγνῳ, καὶ *κατὰ δύο, καὶ
 *κατ' ἀλλήλους. τὸ δὲ ξύλον, τὸ μὲν τῆς Κρανείας
 ἀκάρδιον, καὶ στερεὸν ὅλον, ὅμοιον κέρατι τὴν πυκνό-
 τητα, καὶ τὴν ἰσχύν· τὸ δὲ τῆς Θηλυκρανείας, ἐντερι-
 ώνην ἔχον, μαλακώτερον, ἢ καὶ κοιλαινόμενον, διὸ καὶ
 ἀχρεῖον εἰς τὰ ἀκόντια. τὸ δὲ ὕψος τῆ ἄρρενος, δαύδεκα
 μάλιστα πηχέων, ἡλικία τῶν *σαρισσῶν ἢ μεγίστη.
 τὸ γὰρ ὅλον στέλεχος Ῥμῆζον ὕψος οὐκ ἴσχει. φασὶ
 δὲ οἱ μὲν, ἐν τῇ Ἰδῇ, τῇ Τρωάδι τὸ μὲν ἄρρεν, ἀκαρπον
 εἶναι, τὸ δὲ θῆλυ, κάρπιμον· πυρῆνα δὲ ὁ καρπὸς ἔχει
 παραπλήσιον Ἑλαίας, καὶ ἐσθιόμενος, γλυκὺς καὶ
 εὐώδης· ἄνθος δὲ ὅμοιον τῷ τῆς Ἑλαίας, ἡ καὶ *ἀπανθεῖ
 δὲ, καὶ καρποφορεῖ τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ἐξ ἐνὸς μίσχου
 πλείους ἔχαι· σχεδὸν δὲ καὶ τοῖς χρόνοις παραπλησίως.
 οἱ δ' ἐν Μακεδονίᾳ, καρποφορεῖν μὲν ἄμφω φασίν, τὸν
 δὲ τῆς θηλείας ἄβρωτον εἶναι, τὰς ρίζας δ' ὁμοίως ἔχειν
 τοῖς Ἄγνοις, ἰσχυράς, καὶ ἀνωλέθρους. γίνεται δὲ καὶ
 περὶ τὰ ἐνυδρά, ἢ καὶ ἐν τοῖς ξηροῖς. σύεται δὲ ἀπὸ
 σπέρματος, καὶ ἀπὸ παρασπάδος. Κέδρον δὲ, οἱ μὲν
 φασιν εἶναι διττὴν· τὴν μὲν, Λυκίαν, τὴν δὲ, Φοινικὴν·
 οἱ δὲ μονοειδῆ, καθάπερ οἱ ἐν τῇ Ἰδῇ, παρόμοιον δὲ τῇ
 Ἀρκεύθῳ· διαφέρει δὲ μάλιστα τῷ φύλλῳ, τὸ μὲν γὰρ
 τῆς Κέδρε, σκληρόν, καὶ ὕξυ, καὶ ἀκανθώδες· τὸ δὲ τῆς
 Ἀρκεύθου, μαλακώτερον. δοκεῖ δὲ καὶ ὑψηλοφύιστερον
 εἶναι ἢ Ἀρκευθος. οὐ μὲν ἀλλὰ ἐνιοί γε οὐ διαιροῦσι
 τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ ἄμφω καλοῦσι Κέδρους· πλὴν
 παρασήμεως Κέδρον, Ὀξύκεδρον. ὁζώδη δ' ἄμφω καὶ

Ῥ μῆζον deest Bod.
 τοῖς ξηροῖς μόνον. Const.

ἡ ἀνθῖ Const.

ἢ καὶ οὐκ ἐν

πολυμάσχαλα· καὶ ἐπεστραμμένα ἔχοντα τὰ ξύλα·
^sμᾶλλον δὲ ἢ μὲν Ἄρκευδος ἔχει τὴν μήτραν καὶ πυκνήν,
καὶ, ὅταν κοπῇ, ταχὺ σηπομένην, ἢ δὲ Κέδρος τὸ πλεῖστον
ἐγκάρδιον καὶ ἀσαπές· ἐρυθροκάρδια δ' ἄμφω, καὶ ἡ μὲν
τῆς Κέδρου, εὐώδης, ἢ δὲ τῆς ἐτέρας, οὐ. καρπὸς δ' ὁ
μὲν τῆς Κέδρου ξανθός, * μύρτε μέγεθος ἔχων, εὐώδης,
ἡδὺς ἐθίεσθαι. ὁ δὲ τῆς Ἀρκεύδου τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιος,
μέλας δὲ, καὶ * στρυφνός, καὶ ὥσπερ ἄβρωτος. διαμένει δ'
εἰς ἐνιαυτὸν, εἰδ' ὅταν ἄλλος ἐπιφυῇ, ὁ * περυσινὸς ἀπο-
πίπτει. ὥς δὲ οἱ ἐν Ἀρκαδίᾳ λέγουσι, τρεῖς ἅμα καρ-
ποὺς ἴσχει· τὸν τε περυσινὸν οὕτω πέποννα, καὶ τὸν
* προπερυσινὸν ἤδη πέποννα καὶ ^tἐδώδιμον, καὶ τρίτον,
τὸν νέον ὑποφαίνει. ἔφη δὲ Σάτυρος, καὶ κομίσαι τοὺς
ὀρεοτύπους αὐτῷ ἀνανθεῖς ἄμφω· τὸν δὲ φλοῖον ὅμοιον
ἐδόκει Κυπαρίττω, τραχύτερον δέ· ῥίζας δὲ μανὰς ἀμ-
φοτέροις καὶ ἐπιπολαίους. φύονται δὲ περὶ τὰ ^uπετρώδη
καὶ χειμέρια, καὶ τούτους τοὺς τόπους ζητοῦσι. Μεσπίλης
δ' ἐστὶ τρία γένη, Ἀνθηδών, Σητάνειος, ^x Ἀνθηδωνο-
ειδής, ὡς οἱ περὶ τὴν Ἰδὴν διαιροῦσι· φέρει δὲ ἡ μὲν
Σητάνειος τὸν καρπὸν μεῖζω καὶ λευκότερον καὶ χαυνότερον,
καὶ τοὺς πυρήνας ἔχοντα μαλακωτέρους· ^y αἱ δ' ἕτεραί,
ἐλάττω εἰσὶ, καὶ εὐωδέστεραι, καὶ στρυφνότεραι, ὥστε
δύνασθαι πλείω χρόνον θησαυρίζεσθαι· πυκνότερον δὲ
καὶ τὸ ξύλον τούτων, καὶ ξανδότερον, τὰ δ' ἄλλα ὅμοιον·
τὸ δ' ἄνθος πασῶν ὅμοιον Ἀμυγδάλη, πλὴν ἐκ ἐρυθρὸν
ὥσπερ ^zἐκείνης, ἀλλὰ ἑγχλωρον. μεγέθει δὲ μέγα τὸ

* μίτραν καὶ μὴ πυκνήν, Const.

^t ἐνώδιμον, Bas.

^u πετι-

ρώδη Bod.

^x ἀνθηδειδής, Bas.

^y αἱ δ' ἑτέρας, Const.

^z ἐκείνη, Bod.

δένδρον ^α Ἀνθηδῶνος καὶ ^β περίκομον· φύλλον δὲ τοῦ
 μὲν, πολυσχιδὲς καὶ ἐπ' ἄκρῳ σελινοειδὲς μείζοσι
^γ σχίσμασι, * τετανὸν, ἰνώδεις, λεπτότερον Σελίνου, καὶ
 προμηκέστερον, καὶ τὸ ὅλον * καταχίσμασι περι-
 χαραγμένον· μίσχον δ' ἔχει λεπτόν, μακρόν· πρὸ τοῦ
 φυλλορρόειν δ' ἐρυθραίνεται σφόδρα· πολύρριζον δὲ τὸ
 δένδρον καὶ βαθύρριζον, διὸ καὶ χρόνιον, καὶ δυσώλεθρον.
 καὶ τὸ ξύλον ἔχει πυκνὸν, καὶ στερεόν, καὶ ἀσαπές·
 φύεται δὲ καὶ ἀπὸ σπέρματος, καὶ ἀπὸ παρασπᾶδος.
 νόσημα δὲ αὐτῶν ἐστίν, ὥστε γηράσκοντα σκωληκώδωρα
 γίνεσθαι, καὶ οἱ σκώληκες μεγάλοι, καὶ ἴδιοι, ἢ οἱ ἐκ
 τῶν δένδρων τῶν ἄλλων. τῶν δὲ ^δ Οὔων δύο γένη ποι-
 ῆσι, τὸ μὲν δὴ θῆλυ καρποφόρον, τὸ δὲ ἄρρεν, ἄκαρπον.
 οὐ μὴν ἀλλὰ διαφέρουσι τοῖς καρποῖς, τῷ τὰς μὲν,
 στρογγύλον, τὰς δὲ, προμήκη, τὰς δὲ, ὠσειδῆ φέρειν.
 διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς χυλοῖς, ὥς γὰρ ἐπὶ τὸ πᾶν εὐω-
 δέστερα καὶ γλυκύτερα τὰ στρογγύλα, τὰ δὲ ὠσειδῆ
 πολλάκις ἐστὶν ^ε ὄξια καὶ ἥττον εὐώδη. φύλλον δ' ἀμφοῖν
 τὸν μὲν μίσχον ἔχει ^ς μακρόν ἰνοειδῆ· πεφύκασι δὲ
 * στοιχηδὸν ἐκ τῶν πλαγίων * πτερυγοειδῶς, ὥς ἐνὸς
 ὄντος τοῦ ὅλου, * λοβοὺς δὲ ἔχοντος ἐσχισμένους, ἕως
 τῆς ἰνός· πλὴν διεστᾶσιν ἀπ' αὐτῶν ^ζ ὑπὸ συκνοῦ,
 οὐ κατὰ μέρος· φυλλοβολεῖ δὲ οὐ κατὰ μέρος, ἀλλὰ
 ὅλον ἅμα τὸ πτερυγῶδες. εἰσὶ δ' οἱ μὲν ^η ἐπὶ παλαι-
 οτέροις, βραχύτεροι καὶ ἐλάττους· πάντων δὲ ἐπ' ἄκρῳ
 τοῦ μίσχου φύλλον περιττὸν, ὥστε καὶ πάντ' εἶναι
 περιττά, τῷ δὲ σχήματι δαφνοειδῆ, τῆς λεπτοφύλλου

^α Ἀνθηδῶνος deest Bod. ^β περίκομον· Const. ^γ σχή-
 μασι, Bod. ^δ Ὅων Const. ^ε ὄξια Bod. ^ς μικροῖ
 Const. ^ζ Vid. not. ad fin. libri. ^η ἐπιτολαιέτερα Bod.

Δάφνης* πλὴν χαραγμὸν ἔχοντα καὶ *βραχύτερον, καὶ οὐκ εἰς ὄξυ τὸ ἄκρον συνῆκον, ἀλλὰ ὡς περιφερέςτερον· ἄνθος δὲ ἔχει βοτρυῶδες ἀπὸ μιᾶς *κορύνης καὶ πολλῶν μίσχων λευκῶν ἰσυγκειμένων· πολλὰ γὰρ [ἄνθη] ἀπὸ τῆς αὐτῆς κορύνης, ὥστε εἶναι καθάπερ κηρίον· καὶ ὁ καρπὸς, ὅταν εὐκαρπῇ, βοτρυώδης· καὶ σκωληκόβρωτος ἐπὶ τῇ δένδρῳ, ἅπεπτος ὢν· καὶ ἔτι μᾶλλον γίνεται τῶν Μεσπίλων καὶ Ἀπίων καὶ Ἀχράδων, καὶ τοι πολὺ στρυφνότερος. γίνεται δὲ καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον σκωληκόβρωτον, καὶ οὕτως αὐαίνεται γηράσκον· καὶ ὁ σκώληξ ἴδιος, ἐρυθρός, δασύς· καρποφορεῖ δ' ἐπιεικῶς νέας· τριετές γὰρ εὐθύς ἰσχεῖ τὴν *καχυρόδη κορύνην λιπαρὰν καὶ ἐπωδηκυῖαν, ὡς ἂν ἤδη βλαστικόν, καὶ διαμένει τὸν χειμῶνα. ἀνάκανθον δὲ ἐστὶ καὶ ἡ Οὕη, ὡς καὶ ἡ Μεσπίλη· φλοιὸν δὲ ἔχει λεῖον, ὑπολίπαρον, καὶ ὥσπερ τὰ *γεράνδρνα, τὴν δὲ χροῶν ξανθὸν ἐπιλευκαίνοντα· τὰ δὲ γεράνδρνα τραχὺν, καὶ μέλανα· τὸ δὲ δένδρον, εὐμέγεθες, ὀρθοφυές, εὐρυθμον τῇ *κόμῃ· χεδὸν γὰρ ὡς ἐπιτοπολὺν *στροβιλοειδὲς χῆμα λαμβάνει κατὰ τὴν κόμην, ἐὰν μὴ τις ἐμποδίσῃ· τὸ δὲ ξύλον, στερεόν, πυκνόν, ¹ἰσχυρόν· ρίζας δὲ οὐ πολλὰς μὲν, οὐδὲ κατὰ βάθους· ἰσχυράς δὲ καὶ παχείας καὶ ἀνωλέθρους ἔχει. φύεται δὲ, καὶ ἀπὸ ρίζης, καὶ ἀπὸ παρασπάδος, καὶ ἀπὸ σπέρματος· τόπον δὲ ζητεῖ ψυχρόν, ἐνικμόν· φιλόζωον δὲ ἐν τούτῳ καὶ δυσώλεθρον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ φύεται ἐν τοῖς ὄρεσιν.

¹ συγκείμενον, καὶ ὁ καρπὸς, ὅταν εὐκαρπῇ, βοτρυώδης· πολλὰ γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς κορύνης. ὥστ' εἶναι καθάπερ κηρίον σκωληκόβρωτον ἐπὶ τοῦ δένδρου ὁ καρπὸς, ἅπεπτος ὢν, Bod. Vid. not. ad fin. libri.

² ἅπερ μὴ τὰ γεράνδρνα, Const.

¹ εὐχρον. Theod.

CAP. XII.

Prunus, Cerasus L. Sambucus nigra. Salicis Species.

ΙΔΙΟΝ δὲ τῇ φύσει δένδρον ὁ Κέρασός ἐστι. ^mμεγέθει μὲν μέγα, καὶ γὰρ εἰς τέσσαρας καὶ εἴκοσι πῆχεις ^mαύξεται· ἔστι δ' ὀρθοφυὲς σφόδρα, ⁿπάχος δὲ, ὥστε καὶ δίπηχυν τὴν περίμετρον πρὸ τῆς ρίζης ἔχειν· φύλλον δ' ὅμοιον τῷ τῆς Μεσπίλης· σκληρόν δὲ σφόδρα καὶ πλατύτερον, ὥστε τῇ χροίᾳ πόρρωθεν φανερὸν εἶναι τὸ δένδρον· ⁿφλοιὸς δὲ τὴν λειότητα καὶ τὴν χροάν καὶ τὸ πάχος, ὅμοιον Φιλύρας, διὸ καὶ τὰς *κίσας ἐξ ^oαὐτοῦ ποιεῖσιν, ὡς καὶ ἐκ τῆς Φιλύρας. περιπέφυκε δὲ ὁτος ὅτε ὀρθοφυῆς, οὔτε κύκλῳ κατ' ἴσον, ἀλλ' ἐλικοκλῶν ^rπεριελιῖται, κάτωθεν ἄνω προσάγων, ὥσπερ ἡ *διαγραφε τῶν φύλλων, καὶ λεπιζόμενον οὕτως ἐκδέρεται, ἐκεῖνος δὲ *ἐπίτομος γίνεται, καὶ οὐ δύναται μέρος αὐτοῦ τι τὸν αὐτὸν τρόπον ἀφαιρεῖσθαι κατὰ ^rπάχος, ἀλλὰ σχιζόμενον λεπτὸν, ὡς ἂν φύλλον, τὸ δὲ λοιπὸν προμένειν τε δύναται καὶ σώζειν τὸ δένδρον, ^rὡς αὐτὸς περιπεφυκώς· περιαιρουμένου δὲ, ὅταν ^sλιπῇ, τοῦ φλοιοῦ, *συνεκραίνει καὶ τότε τὴν ὑγρότητα καὶ ὅταν ὁ ἔξω χιτῶν περιαιρεθῇ μόνον, ὁ ὑπολειπῆς ἐπιμελαινεται ^rπῶς *μυξώδει ὑγρασία, καὶ πάλιν ὑποφύεται τῷ δευτέρῳ ἔτι χιτῶν ἄλλος ἀντ' ἐκείνου, (πλὴν λεπτότερος οὗτος πέφυκε.) καὶ τὸ ξύλον, ὅμοιον ταῖς ^rἰσὶ, τῷ φλοιῷ στρεπτῷ ἐλιττόμενον· καὶ αἱ ^rράβδοι ζύονται τὸν αὐτὸν

^m αὐξεται deest Bod.

ⁿ φλοιῷ Bod. φλοιὸν Const.

^o αὐτῶν Bod.

^r περιέληφε, Bod. Vid. not. ad fin. libri.

^r πάχος, Const.

^r ὡσαύτως περιπεφυκός· Bod.

^s λιπῇ,

Ald. Bas.

^t ἴση τῷ πλοιῷ Const.

τρόπον εὐθύς. τοὺς ὄζους δὲ αὐξανομένους, συμβαίνει τοὺς μὲν κάτω ἀεὶ ἀπόλλυσθαι, τοὺς δ' ἄνω αὔξειν. τὸ δ' ὅλον οὐ πολύοζον τὸ δένδρον, ἀλλ' ἀνοζότερον πολὺ τῆς Αἰγείρου· πολυῤῥίζον δὲ καὶ ἐπιπολαιόῤῥίζον, οὐκ ἄγαυα δὲ παχυῤῥίζον, ἡ δὲ στροφή καὶ τῆς ρίζης καὶ τοῦ φλοιοῦ τοῦ περὶ αὐτὴν ἡ αὐτὴ· ἄνθος δὲ λευκὸν, Ἀπίφ καὶ Μεσπίλη ὅμοιον, ἐκ μικρῶν ἀνθῶν ζυγχείμενον *κηριῶδες· ὁ δὲ καρπὸς, ἐρυθρὸς, ὅμοιος *διοσπύρῳ τὸ χῆμα, τὸ δὲ μέγεθος ἡλίκος *κύαμος, πλὴν τοῦ διοσπύρου μὲν ὁ πυρὴν σκληρὸς, τοῦ δὲ κεράσου, μαλακὸς, φύεται δ' ὅπου καὶ ἡ Φιλύρα· τὸ δ' ὅλον ὅπερ ποταμοὶ καὶ ἔνυδρα. φύεται δὲ καὶ ἡ Ἀκτὴ μάλιστα παρ' ὕδαρ καὶ ἐν τοῖς σκιεροῖς, (οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ὕμῃ τοιούτοις) θάμνωδης [δ' ἐστὶ] ῥάβδοις ἐπετείοις αὐξανομένη μέχρι τῆς φυλλοῤῥοίας εἰς μῆκος, εἴτα μετὰ ταῦτα εἰς πάχος· τὸ δὲ ὕψος τῶν ῥάβδων οὐ μέγα λίαν, ἀλλὰ καὶ μάλιστα ἐξάπηχυ· τῶν δὲ στελέχων πάχος τῶν γερανδρῶν, ὅσον *περικεφαλαίας· φλοιὸς δὲ λεῖος, λεπτὸς καὶ *πύρρος· τὸ δὲ ξύλον χαῦνον καὶ κοῦφον, ξηρανθέν· *ἐντεριώνην δὲ ἔχον μαλακὴν, ὥστε διόλου καὶ κοιλαίνεσθαι τὰς ῥάβδους, ἐξ οὗ καὶ τὰς βακτηρίας ποιοῦσι τὰς κούφας· ξηρανθέν δὲ ἰσχυρὸν, καὶ ἀγέρων, ἐὰν βρέχεται, καὶ ἥ λελεπισμένον· λεπίζεται δὲ αὐτοματὸν, ξηραίνόμενον· ρίζας δὲ ἔχει μετεώρους, οὐ πολλὰς δὲ, οὐ δὲ μεγάλας· φύλλον δὲ, τὸ μὲν κατ' ἑκάστων, μαλακὸν, πρόμηκες, ὡς τὸ τῆς πλατυφύλλου Δάφνης· μεῖζον δὲ καὶ πλατύτερον, καὶ περιφερέστερον ἐκ μέσου καὶ κάτωθεν, τὸ δὲ ἄκρον εἰς ὅξυ μᾶλλον συνῆκον, κύκλω δὲ ἔχον

^u μὴ deest Ald.

^x πυκνός· Bod.

Υχαραγμόν· τὸ δὲ ὅλον περὶ ἓνα μίσχον, παχὺ, καὶ ἰνώδες, ὡς ἂν κλωνίον· τὰ μὲν, ἔνθεν, τὰ δὲ, ἔνθεν, κατὰ γόνυ καὶ * συζυγίαν πεφύκασι, διέχοντων τῶν φύλλων, ἀπ' ἀλλήλων, ἐν δὲ ἐξ ἄκρου τοῦ μίσχου. ὑπέρυθρα δὲ τὰ φύλλα ἐπιεικῶς, καὶ χαῦνα καὶ σαρκώδη· φυλλορρόεϊ δὲ τοῦτο ὅλον, διόπερ φύλλον ἂν τις εἴποι τὸ ὅλον. ἔχουσι δὲ καὶ οἱ κλώνες οἱ νέοι * γωνοειδῆ τινα· τὸ δὲ ἄνθος λευκὸν ἐκ μίσχων λευκῶν πολλῶν, ἐπὶ τῇ τοῦ μίσχου σχίσει, κηριῶδες· εὐωδίαν δὲ ἔχει λειριώδη, ^z ὑποθαρείαν· ἔχει δὲ καὶ τὸν καρπὸν ὁμοίως πρὸς ἐνὶ μίσχῳ παχεῖ, βοτρυώδη δὲ γίνεται, καὶ πεπαινόμενος μέλας, ὠμὸς δὲ ὢν, * ὀμφακώδης, μεγέθει δὲ μικρῷ μείζων ὀρόβη· τὴν * ὑγρασίαν δὲ οἰνώδη τῇ ὄψει ἀνίστι, τὰς χεῖρας δὲ * τέλειος, ^a βάπτει, καὶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἔχει δὲ καὶ τὰ ἐντὸς * σιταμοειδῆ τὴν ὄψιν. πάρυδρον δὲ καὶ ἡ Ἰτέα καὶ πολυειδές· ἡ μὲν μέλαινα καλυμένη, τῷ τὸν φλοιὸν ἔχειν μέλανα, ἢ καὶ φοινικοῦν· ἡ δὲ λευκὴ, ^b τῷ λευκόν. καλλίους δὲ ἔχει τὰς ῥάβδους καὶ χρησιμωτέρους εἰς τὸ πλέκειν ἢ μέλαινα· ἡ δὲ λευκὴ πυκνοτέρους· ἔστι δὲ καὶ τῆς μελαίνης καὶ τῆς λευκῆς ἴδιον γένος μικρὸν, καὶ οὐκ ἔχον αὐξήσιν εἰς ὕψος, ὥσπερ καὶ ἐπ' ἄλλων τοῦτο δένδρων, οἷον, Κέδρου, Φοίνικος· καλοῦσι δὲ οἱ περὶ Ἀρκαδίαν, ἐκ Ἰτέαν ἀλλὰ Ἑλικήν, τοῦτο δένδρον, οἶοντα δὲ, ὥσπερ, ἐλέχθη, καὶ καρπὸν μὴ ἔχειν αὐτὴν γόνιμον.

^y σπαραγμόν, Bas.
τὰς κεφαλὰς. Const.

^z ἐπὶ βαρείαν, Bas.

^a ἀναδλασῷ

^b τῷ λιύκῳ. Bas.

CAP. XIII.

Ulmus campestris L. *Populus alba, et nigra*; *Cercis, siliquastrum. Betula, Alnus*; *Betula alba.*

ΕΣΤΙ δὲ καὶ τῆς Πτελέας δύο γένη, καὶ τὸ μὲν, Ὀρειπτελέα καλεῖται, τὸ δὲ, Πτελέα. διαφέρει δὲ τῷ θάμνωδέστερον εἶναι τὴν Πτελέαν, ^c εὐαυξέστερον δὲ τὴν Ὀρειπτελέαν· φύλλον δὲ ἀχιδῆς, *περικεχαραγμένον *ἡσυχῆ, προμηκέστερον δὲ τοῦ τῆς Ἀπίου, τραχὺ, δὲ ^d οὐ λιάν· μέγα δὲ τὸ δένδρον καὶ τῷ ὕψει καὶ τῷ μεγέθει. πολὺ δὲ οὐκ ἔστι περὶ τὴν Ἰδην, ἀλλὰ σπάνιον· τόπον δὲ ἔφυδρον φιλεῖ, καὶ τὸ ξύλον ξανθὸν καὶ ἰχυρὸν, καὶ εὖιον, καὶ ^e *γλιχρὸν, ἅπαν γὰρ καρδία. χρωῶνται δὲ αὐτῷ καὶ πρὸς θυρώματα πολυτελῆ· καὶ χλωρὸν μὲν *εὐτομον, ξηρὸν δὲ, δύστομον· ἄκαρπον δὲ νομίζουσιν, ἀλλὰ ἐν ταῖς ^f *κωρύκαις τὸ κόμμι, καὶ θηρία ἅττα κωνωποειδῆ φέρει· τὰς δὲ *κάχρυσ, ἰδίας ἵχει τοῦ μετοπώρου πολλὰς, καὶ μικρὰς, καὶ μελαίνας· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις χώραις οὐκ ἐπισκέπτεται. ἡ δὲ Λεύκη καὶ ἡ Αἴγειρος, μονοειδῆ· ὀρθοφυῆ δὲ ἄμφω, πλὴν μακρότερον καὶ λειότερον ἡ Αἴγειρος· τὸ δὲ σχῆμα τῶν φύλλων παρόμοιον· ὅμοιον δὲ καὶ τὸ ξύλον τεμνόμενον τῇ λευκότητι. οὐδέτερον δὲ τούτων οὐδὲ ἄνθος ἔχειν δοκεῖ. ἡ Κερκὶς δὲ παρόμοιον τῇ Λευκῇ, καὶ τῷ μεγέθει, καὶ τῷ τοῦς κλάδους ἐπιλεύκους ἔχειν· τὸ δὲ φύλλον κιττῶδες μὲν, ἀγώνιον δὲ ἐκ τοῦ ἄλλου, τὴν δὲ μίαν [γωνίαν] προμήκη καὶ εἰς ὅξυ συνήκυσαν· τῷ δὲ χρώματι χεδὸν ὅμοιον τὸ ὑπτιον καὶ

^c εὐαυξέστερον Const. ^d οὐ λείον. Bod. ^e αἰσχρόν. Bod.
^f κωρύκαις, Bod. κωρύκοις, Bas.

τὸ *πρανές* μίχῳ δὲ προσσηρημένον μακρῷ καὶ λεπτῷ·
 διὸ καὶ οὐκ ὀρθόν, ἀλλὰ ἐγκλιμένον. φλοιὸν δὲ τραχύ-
 τερον ἢ τῆς Λεύκης καὶ μᾶλλον *ὑπόλεπρον, ὥσπερ ὁ τῆς
 Ἀχράδος. ἡ ἄκαρπον δὲ καὶ μονογενὲς καὶ ἡ Κλήδρα,
 φύσει δὲ ὀρθοφύες· ξύλον δ' ἔχον μαλακόν, καὶ ἐντεριώνην
 μαλακὴν, ὥστε δι' ὅλου κοιλαίνεσθαι τὰς λεπτάς ῥάβ-
 δους· φύλλον δὲ ὅμοιον Καρύα Ἡρακλεωτικῇ, πλὴν
 μεῖζον καὶ ἰνωδέστερον. τραχύφλοιον δὲ, καὶ ὁ φλοιὸς
 εἴσωθεν ἐρυθρὸς, διὸ καὶ βάπτει τὰ δέρματα· ῥίζας δὲ
 ἐπιπολαίους, ἡλικὸν Δάφνης. φύεταί δὲ ἐν τοῖς ἐφύδροις,
 ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ. Σημύδα δὲ, τὸ μὲν φύλλον ἔχει
 ὅμοιον τῇ καλουμένῃ Καρύα· πλὴν μικρῷ στενωτέρου,
 τὸν φλοιὸν δὲ ποικίλον· ξύλον δὲ ἐλαφρόν. χρήσιμον
 δὲ εἰς βακτηρίας μόνον. εἰς ἄλλο δὲ οὐδέν. ἡ δὲ Κο-
 λουτέα, ἔχει τὸ μὲν φύλλον ἐγγύθεν τοῦ τῆς Τύλης·
 πολύοζον δὲ καὶ πολύφυλλον. καὶ τὸ δένδρον ὅλως
 οὐ μέγα, τὸν δὲ καρπὸν ἔλλοβον καθάπερ τὰ χεδροπὰ,
 λοβοῖς πλατέσι καὶ οὐ στενοῖς, καὶ τὸ σπερμάτιον, τὸ ἐνόν,
 μικρὸν καὶ οὐ μέγα· σκληρὸν δὲ μετρίως, οὐκ ἄγαν, οὐδὲ
 πολύκαρπον ὡς κατὰ μέγεθος. σπάνιον δὲ τὸ ἐν λοβοῖς
 ἔχει τὸν καρπὸν, ὀλίγα γὰρ τοιαῦτα τῶν δένδρων.

CAP. XIV.

*Corylus, Avellana. L. Pistacia, Terbinthus. Buxus
 sempervirens. Crataegus torminalis.*

Ἡ δὲ Ἡρακλεωτικὴ Καρύα (φύσει γὰρ καὶ τοῦτ' ἄγριον) ἄγριος ¹καλεῖται, τῷ τε μεγέθει, μεγεῖς πολὺ

ἢ ἡ Λεύκης Theod.
¹ καλεῖται deest Bod.

ἢ ἔγκαρπον Const. εὐκαρπον Ald.

χεῖρον γίνεσθαι τῶν ἡμέρων τὸν καρπὸν, καὶ τῷ δύνασθαι
 χειμῶνας ὑποφέρειν, καὶ τῷ πολὺ φύεσθαι κατὰ τὰ ὄρη,
 καὶ πολύκαρπον ^k εἶναι ἐν ταῖς *φοραῖς. ἔτι δὲ τῷ μηδὲ
 σελεχῶδες, ἀλλὰ θαμνῶδες εἶναι, ῥάβδοις ἄνευ μαχα-
 λῶν καὶ ἀνόζοις, μικραῖς δὲ καὶ ^l μὴ παχέαις, ἐνίαις·
 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐξημεροῦται· διαφορὰν δὲ ἔχει τῷ τὸν
 καρπὸν ἀποδιδόναι [ταύτην] βελτίῳ, καὶ μεῖζον τὸ φύλλον·
 κευχαργμένον δ' ἀμφοῖν, ὁμοιότατον τῷ τῆς Κλήθρας,
 πλὴν πλατύτερον [τὸ τῆς Κλήθρας], καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον
 μεῖζον· καρπιμώτερον δὲ καὶ αἰεὶ γίνεται κατακοπτόμενον
 τὰς ῥάβδους. γένη δὲ δύο, ἀμφοῖν, αἱ μὲν γὰρ στρογ-
 γύλον, αἱ δὲ πρόμακρον φέρουσι τὸ κάρυον, ἐκλευκότερον
 δὲ τὸ τῶν ἡμέρων· καὶ καλλικαρπεῖ μάλιστα δ' ἐν τοῖς
 ἐφύδροις· ἐξημεροῦται δὲ τὰ ἄγρια μεταφυτευόμενα.
 φλοιὸν δὲ ἔχει ^m ὅμοιον Κλήθρα, πλὴν ⁿ ἐπιπόλαιον,
 λεπτόν, λιπαρόν, ἰδίας σιγμᾶς λευκᾶς ἔχοντα ἐν αὐτῷ·
 τὸ δὲ ξύλον σφόδρα *γλίχρον, ὥστε καὶ τὰ λεπτὰ πάνυ
 ῥαβδία περιλοπίσαντες, *κάνεα ποιοῦσι, καὶ τὰ παχέα
 δὲ, καταξύσαντες. ἔχει δὲ καὶ ἐντεριώνην λεπτὴν, ξαν-
 θήν, ἣ κοιλαίνεται. ἴδιον δ' αὐτῶν τὸ περὶ τὸν ἰούλον,
 ὥσπερ εἵπομεν. τῆς δὲ Τερεβίνθου, τὸ μὲν ἄρρεν, τὸ δὲ
 θῆλυ. τὸ μὲν οὖν ἄρρεν, ἄκαρπον, διὸ καὶ καλεῖσιν ἄρρεν·
 τῶν δὲ θηλειῶν, ἣ μὲν ἐρυθρὸν εὐθὺς φέρει τὸν καρπὸν,
 ἡλίκον ^o φακὸν ἄπεπτον· ἣ δὲ χλοερὸν ἐνέγκασα, μετὰ
 ταῦτα ἐρυθραίνει καὶ ἅμα τῇ Ἀμπέλῳ πεπαίνουσα, τὸ
 ἔχατον ποιεῖ μέλανα, μέγεθος ἡλίκον κύαμον· ^p ῥήτι-

^k εἶναι deest Bod.

^l μὴ deest Bod. Ald.

^m ὅμοιον

Κλήθρα desunt Bod.

ⁿ Forsan ποικίλον.

^o φακός,

Bod.

^p ῥυτινῶδη, ῥυτίνη, Bod.

νώδη δὲ καὶ θυωδέστερον. ἔστι δὲ τὸ δένδρον περὶ μὲν τὴν Ἰδην καὶ τὴν Μακεδονίαν βραχὺ, θαμνωδές, ἐσραμμένον, περὶ δὲ Δαμασκὸν τῆς Συρίας, μέγα, καὶ πολὺ, καὶ καλόν. ὅρος γὰρ τί φασιν εἶναι παμμέγιστον Τερεβίνθων, ἄλλο δὲ οὐδὲν πεφυκέναι· ξύλον δὲ ἔχει γλίχρον, καὶ ῥίζας ἰχυρὰς κατὰ βάθος, καὶ τὸ ὅλον ἀνώλεθρον· ἄνθος δὲ ὅμοιον τῷ τῆς Ἐλαίας, τῷ χρώματι δὲ ἐρυθρόν· φύλλα δὲ περὶ ἓνα μίχρον, πλείω, θαφνοειδῆ, κατὰ * συζυγίαν, ὥσπερ καὶ τὰ τῆς Ὀύης, καὶ τὸ ἐξ ἄκρου περιτόν· πλὴν ἀγωνιώτερον τῆς Οὔης, καὶ θαφνοειδέστερον δὲ κύκλῳ, καὶ λιπαρὸν ἅπαν ἅμα τῷ καρπῷ· φέρει δὲ καὶ * κωρυκώδη τινὰ κοῖλα, καθάπερ ἡ Πτελέα, ἐν οἷς θηρίδια ἐγγίνεταί * κωνοποιδῆ. ἐγγίνεταί δὲ τὶ * ῥητινώδες ἐν τούτοις καὶ γλίχρον. οὐ μὲν ἐντεῦθεν γέ, ἢ * ῥητίνη συλλέγεται, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ξύλου· ὁ δὲ καρπὸς οὐκ ἀφήσι ρητίνης πλεόντος. ἀλλὰ προσέχεται μὲν ταῖς χερσὶ, καὶ μὴ πλυθῇ μετὰ τὴν συλλογὴν, συνέχεται· πλυνόμενος δὲ, ὁ μὲν λευκὸς καὶ ἄπεπτος * ἐπιπλεῖ. ὁ δὲ μέλας * ὑφίσταται. ἢ δὲ Πύξος μεγέθει μὲν οὐ μεγάλη, τὸ δὲ φύλλον ὅμοιον ἔχει Μυρρίνη· φύεται δ' ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις καὶ τραχέσι, καὶ γὰρ τὰ ἸΚυτώρα τοιοῦτον, οὗ ἡ πλείστη γίνεται. ψυχρὸς δὲ ὁ Ὀλυμπος, ὁ Μακεδονικὸς, καὶ ἐνταῦθα γίνονται, πλὴν οὐ μεγάλοι. μέγιστοι δὲ καὶ κάλλιστοι ἐν Κύρῳ, καὶ γὰρ εὐμήκεις, καὶ πάχος ἔχουσαι πολὺ παρὰ τὰς ἄλλας, διὸ καὶ τὸ μέλι οὐχ ἡδύ, ὅσον τῆς Πύξης, πλήθει δὲ πολύ. Κράταιγος δ' ἐστίν, οἱ δὲ Κραταιγόνα καλοῦσιν· ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον Μεσπίλῃ, τεταννόν, πλὴν μεῖζον

³ ἢ ἐκεῖνου, καὶ πλατύτερον καὶ προμηκέστερον, τὸν δὲ χαραγμὸν οὐκ ἔχον, ὥσπερ καὶ κεῖνο. γίνεται δὲ τὸ δένδρον ἢ τε μέγα λίαν, ἢ τε παχύ· τὸ δὲ ξύλον, ποικίλον, ἰσχυρὸν, ξανθόν. ἔχει δὲ φλοιὸν λεῖον, οἷον Μῆσπῖλη. μονόρριζον δ' εἰς βάθος, ὡς ἐπιτοπολύ. καρπὸν δὲ ἔχει σρογγύλον, ἡλίκον ἢ Κόψιμος· πεπαινόμενος δὲ, ξηρὸς γίνεται, καὶ ἐπιμελαίνεται· κατὰ δὲ τὴν γεῦσιν καὶ τὸν χυλὸν μεσπιλαῶδες. διόπερ οἷον ἄγρια δόξειεν ἂν εἶναι· μονοειδὲς δὲ, καὶ οὐκ ἔχον διαφοράς.

CAP. XV.

Quercus, Prinus. Ilex, Suber, et Varietates. Viscum, album: Arbutus, unedo. A. Andrachne.

Rhus, Cotinus.

Ὁ δὲ Πρίνος φύλλον μὲν ἔχει δρυῶδες, ἔλαττον δὲ ¹ καὶ παρακανθίζον· τὸν δὲ φλοιὸν λειότερον Δρυός· αὐτὸ δὲ τὸ δένδρον μέγα, καθάπερ ἡ Δρυς, εἰάν ἔχει τόπον καὶ ἔδαφος· ξύλον δὲ πυκνὸν καὶ ἰχυρόν· βαθύρριζον δὲ ἐπικεκῶς καὶ πολλύρριζον. καρπὸν δὲ ἔχει βάλανῳδον· μικρὰ δὲ ἢ βάλανος· * περικαταλαμβάνει δὲ ὁ νέος τὸν ἔνον· ὁψὲ γὰρ πεπαίνει, διὸ καὶ * διαφορεῖν τινές φασι. φέρει δὲ καὶ, παρὰ τὴν βάλανον, κόκκον τινὰ φοινικοῦν· ἔχει δὲ καὶ Ἰξίαν καὶ Ὑφέαρ, ὥστε ἐνίστε συμβαίνει τέτταρας ἅμα καρποὺς ἔχειν αὐτόν. δύο μὲν τοὺς ἑαυτῆς, δύο δ' ἄλλους, τὸν τε τῆς Ἰξίας, καὶ τὸν τοῦ Ὑφearος. καὶ τὴν μὲν Ἰξίαν φέρειν ἐκ τῶν πρὸς βορρᾶν, τὸ δὲ Ὑφέαρ, ἐκ τῶν πρὸς μεσημβρίαν. οἱ δὲ περὶ Ἀρκαδίαν δένδρον τι Σμίλακα καλοῦσιν, ὃ ἐστίν

³ ἢ deest Bod.

¹ παρακανθίζον. Bod.

ὅμοιον τῷ Πρίνῳ, τὰ δὲ φύλλα οὐκ ἀκανθώδη ἔχει, ἀλλ' ἀπαλώτερα, καὶ ^υ πλατύτερα, καὶ διαφορὰς ἔχοντα πλείους. οὐδὲ τὸ ξύλον, ὥσπερ ἐκείνο, στερεὸν καὶ πυκνόν, ἀλλὰ ^χ μαλακὸν ἐν ταῖς ἐργασίαις. ὁ δὲ καλοῦσιν οἱ Ἀρκάδες Φελλόδρυν, τοιάνθε ἔχει τὴν φύσιν, [ἥτις] ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν, ἀνὰ μέσον Πρίνου καὶ Δρυός ἐστι, καὶ ἔνιοι ὑπολαμβάνουσιν εἶναι θῆλυον Πρίνον. διὸ καὶ ὅπου μὴ φύεται Πρίνος, τούτῳ χρωῖται πρὸς τὰς ἀμάξας, καὶ τὰ τοιαῦτα. καθάπερ οἱ περὶ Λακεδαιμόνα καὶ Ἡλείαν. καλοῦσι δὲ οἷγε Δωριεῖς καὶ Ὑ' Ἀρίαν, τοῦτο δένδρον, ἐστὶ δὲ μαλακώτερον καὶ μανότερον τοῦ Πρίνου· σκληρότερον δὲ καὶ πυκνότερον τῆς Δρυός. καὶ τὸ χρῶμα φλοισθέντος τοῦ ξύλου, λευκότερον μὲν τοῦ Πρίνου, ^{*} οἰνωπότερον δὲ τῆς Δρυός, τὰ δὲ φύλλα προσέοικε μὲν ἀμφοῖν· ἔχει δὲ μείζω ἢ Φελλόδρους· ἢ ὡς Πρίνος, ἐλάττω δὲ, ἢ ὡς Δρυός· καὶ τὸν καρπὸν τῷ μὲν Πρίνῳ κατὰ μέγεθος ἐλάττω, ταῖς ἐλαχίσταις δὲ βάλανois ἴσον· καὶ γλυκύτερον μὲν ἢ τοῦ Πρίνου, πικρότερον δὲ ἢ τῆς Δρυός· καλοῦσι δὲ τινες τὸν μὲν τοῦ Πρίνου, καὶ τὸν ταύτης καρπὸν, ^{*} ἄκυλον, τὸν δὲ τῆς Δρυός βάλανον· μήτρην δὲ ἔχει φανερώτερον ἢ ὁ Πρίνος· καὶ ἡ μὲν Φελλόδρος, τοιαύτην τινὰ ἔχει φύσιν. ἢ δὲ Κόμαρος, ἢ τὸ ^z μιμαίκυλον φέρουσα τὸ ἐδάδιμον, ἐστὶ μὲν οὐκ ἄγαν μεγάλη· τὸν δὲ φλοιὸν ἔχει λεπτόν μὲν, παρόμοιον δὲ Μυρίκη, τὸ δὲ φύλλον μετὰξὺ Πρίνου καὶ Δάφνης· ἀνθῆ δὲ τοῦ πυρραυψιδῶνος· τὰ δὲ ἀνθη πέρυκεν ἀπὸ μιᾶς ^a ^{*} κρεμάστρας, ἐπ' ἄκρων βοτρυόδν· τὴν δὲ

^υ βαθύτερα, Bod. εὐθύτερα, Const. ^χ μαλακὸν καὶ μανόν.
 Const. ^υ ἁγρίαν Bod. ^z μιμαίκυλον Bod. μιμαίκτηλον
 Bas. ^a κρεμάστρας, Const.

μορφὴν ἑκάστων ἐσιν ὅμοιον Μύρτου [ἄνθει], προμήκει, καὶ μεγέθει δὲ τηλικούτον, ἄφυλλον δὲ καὶ κοῖλον, ὥσπερ ὡδὴν ἐγκεκολαμμένον· ὅταν δὲ ἀπανθήσῃ, ἡ πρόσφυσις τετρώπηται, τὸ δὲ ἀπανθήσαν λεπτὸν, ὥσπερ σφόνδυλος περὶ ἄτρακτον, ἢ ^h*κάρνειος δωρικός· ὁ δὲ καρπὸς ἐνιαυτῷ πεπαίνεται. ὥσθ' ἅμα συμβαίνει τοῦτον τ' ἔχειν, καὶ τὸν ἕτερον ἀνθεῖν. παρόμοιον δὲ τὸ φύλλον καὶ ἡ ^c Ἀνδράχνη ἔχει τῷ Κομάρω, μέγεθος δ' οὐκ ἄγαν μέγα· τὸν δὲ φλοιὸν, ^d λευκὸν ἔχει καὶ ^{*}περιρρήγνυμένον· καρπὸν δὲ ἔχει ὅμοιον τῇ Κομάρῳ. ὅμοιον δ' ἐστὶ τούτοις τὸ φύλλον καὶ τῆς ^c Κοκκυγρίας, τὸ δὲ δένδρον μικρόν· ἴδιον δὲ ἔχει καὶ τὸ ἐκπαπποῦσθαι τὸν καρπὸν, τοῦτο γὰρ οὐδ' ἐφ' ἐνὸς ἀκηκόαμεν ἄλλου δένδρου. ταῦτα μὲν οὖν κοινότερα πλείοσι χώραις καὶ τόποις, ἕνια δ' ἰδιώτερα, καθάπερ καὶ ὁ Φελλὸς, ὃς γίνεται μὲν ἐν ^f Τυρρηνίᾳ. τὸ δὲ δένδρον ἐστὶ στελεχῶδες μὲν καὶ ὀλιγόκλαδον, εὐμηκες δ' ἐπεικῶς, καὶ εὐαύξης, ξύλον δ' ἰχυρὸν, τὸν δὲ φλοιὸν παχὺν σφόδρα καὶ καταρρήγνυμενον, ὥσπερ ὁ τῆς Πίτυος, πλὴν κατὰ μείζω. τὸ δὲ φύλλον, ὅμοιον ἑταῖς τῆς Ἑλαίας, παχὺ, προμηκέστερον· οὐκ ἀείφυλλον, ἀλλὰ φυλλοβολοῦν· καρπὸν δὲ αἰεὶ φέρει ^h βαλανώδη, ὅμοιον τῇ Ἀρίᾳ. περιαιρῶσι δὲ τὸν φλοιὸν, καὶ φασὶ δεινὰ πάντα διαιρεῖν, εἰ δὲ μὴ, χεῖρον γίνεται τὸ δένδρον, ἔξαναπληροῦται δὲ πάλιν σχεδὸν ἐν τρισὶν ἔτεσιν.

^b κιονόκρανον Const.^c Ἀδράχνη Const.^d λεῖον.Plin. ^c Κοκκυμηλίας, Bod.^f Πυρρηνία. Bas.^e Μη-

λίας, Bod. Μηλίας, Const.

^h βαλανηφόρον, Bod.

CAP. XVI.

Colutea, arborescens L. *Coronilla, Emerus?* *Ruscus hypophyllum, R. aculeatus.* *Vaccinium Vitis Idæa.* *Lonicera Pyrenaica.* *Rhamni Rhois, et Grossulariæ varietates, ut et Rubi* L.

ΙΔΙΟΝ δὲ καὶ ἡ ^ι Κολουτέα περὶ Λιπάραν, δένδρον μὲν εὐμέγεθες· τὸν δὲ καρπὸν φέρει ἐν λοβοῖς, ἡλικίον φακὸς, ὃς πιαίνει τὰ πρόβατα θαυμαστῶς. φύεται δὲ ἀπὸ σπέρματος καὶ ἐκ τῆς τῶν προβάτων κόπρου μάλιστα. ὥρα δὲ τῆς φυτείας, ἅμα ἀρκτούρω θυομένων· δεῖ δὲ φυτεύειν προθρέχοντας, ὅταν ἦδῃ ^k * διαφυσῆται ἐν τῷ ὕδατι. φύλλον δ' ἔχει παρόμοιον ^ι Τύλῃ. βλαστάνει δὲ τὸ πρῶτον μονοφυῆς, ἐπὶ ἔτη μάλιστα τρία, ἐν οἷς καὶ τὰς βακτηρίας τέμνουσι, δοκοῦσι γὰρ εἶναι καλαί. καὶ ἂν τις κολούσῃ, ἀποθνήσκει, καὶ γὰρ ἀπαράβλαστόν ἐστιν· εἴτα ^m σχίζεται καὶ ἀποθενδροῦται τῷ τετάρτῳ ἔτει. ἡ δὲ περὶ τὴν Ἰδὴν, ἣν καλοῦσι Κολουτέαν, ἕτερον εἶδός ἐστι, θαμνώδες δὲ καὶ ὀξύδες, καὶ πολυμάσχαλον· σπάνιον δὲ καὶ οὐ πολὺ, ἔχει δὲ φύλλον θαμνοειδές, πλατυφύλλον Δάφνης, πλὴν στρογγυλότερον καὶ μεῖζον, ὥσθ' ὅμοιον φαίνεσθαι τῷ τῆς ⁿ Μελίας, προμηκέσπερον δέ· τὴν χρόαν δὲ ἐπιθάτερα χλοερὸν, * ὅπισθεν δὲ ἐπιλευκαῖον, καὶ πολυῖνον ἐκ τῶν ὀπιθεν ταῖς λεπταῖς ^ο ἰσὶ, καὶ μεταξὺ τῶν πλευροειδῶν ἀπὸ μέσης κατατεινουσῶν. φλοιὸν δ' οὐ λεῖον, ἀλλ' οἷον τὸ τῆς Ἀμπέλ· τὸ δὲ ξύλον σκληρὸν καὶ πυκνόν· ρίζας

^ι Κολοιτία Const.^k διαφυσᾶται Const. διαφύεται Bas.^ι Ἰτίξ. Bod. Τήλει. Const.^m σχιζοῦται Bas.ⁿ Πτε-

λίας, Bod. Μηλίας, Const.

^ο ἐπὶ καὶ ταῖς ρίζαις, καὶ με-

ταξὺ Bod. Vid. not. ad fin. libri.

δὲ ἐπιπολαίους καὶ λεπτάς· καὶ μανὰς καὶ οὐλας δὲ ἐνίχει καὶ ξανθὰς σφόδρα· καρπὸν δὲ ἐκ ἔχειν φασίν, οὐδὲ ἄνδρος, τὴν δὲ * κορυνώδη κάχρυν, καὶ τοὺς * ὀφθαλμοὺς τοὺς περὶ τὰ φύλλα λεῖους σφόδρα καὶ λιπαροὺς καὶ λευκοὺς, τῷ χήματι δὲ καχυώδεις· ἀποκοπὴν δὲ καὶ ἐπικαυθὲν, παραφύεται καὶ ἀναθλαστάνει. ἴδια δὲ καὶ τὰ δὲ περὶ τὴν Ἰδὴν ἐστίν, οἷον ἢ τε Ἀλεξανδρεία καλεσμένη, Δάφνη, καὶ Συκῇ τις, καὶ Ἀμπελος· τῆς μὲν οὖν Δάφνης ἐν τούτῳ τὸ ἴδιον, ὅτι ἐπιφυλλόκαρπὸν ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἡ Κεντρομυρρίνη· ἀμφοτέραι γὰρ τὸν καρπὸν ἔχουσιν ἐκ τῆς ῥάχεως τοῦ φύλλου. ἡ δὲ Συκῇ, θαμνώδεις μὲν, καὶ οὐχ ὑψηλόν· πάχος δ' ἔχον, ὥστε καὶ πηχυαῖον εἶναι τὴν περιμέτρον· τὸ δὲ ξύλον ἐπεσφραμμένον, γλίχρον, κάτ-ωθεν μὲν λεῖον καὶ ἄνοζον, ἄνωθεν δὲ περιόμον. χρῶμα δὲ καὶ φύλλη καὶ φλοιοῦ, πελιόν· τὸ δὲ χῆμα τῶν φύλλων ὅμοιον τῷ τῆς Φιλύρας, καὶ μαλακὸν δὲ καὶ πλατὺ, καὶ τὸ μέγεθος παραπλήσιον Ῥ τοῦ ἄνδρος μεσπιλώδεις, καὶ ἀνθεῖ ἅμα τῇ Μεσπίλῃ· ὁ δὲ καρπὸς, ὃν καλοῦσι σῦκον, ἐρυθρὸς ἡλίκος ἢ Κραναίας, πλὴν στρογγυλότερος, ἐσθιόμενος δὲ, μεσπιλώδης· ῥίζας δὲ ἔχει παχείας, ὡς ἂν Συκῆς ἡμέρου, καὶ γλίσχρας· ἀσαπὲς δὲ ἐστὶ τὸ δένδρον, καὶ καρδίαν ἔχει στερεάν, οὐκ ἐντεριώνην. ἡ δὲ Ἀμπελος Ἰδαία φύεται μὲν τῆς Ἰδῆς περὶ τὰς * φαλάκρας καλουμένας, ἔστι δὲ θαμνώδης, ῥαβδίοις μικροῖς. τείνονται δὲ οἱ κλώνες ὡς πυγωνιαῖοι, πρὸς οἷς ῥάγες εἰσὶν ἐκ πλαγίου μέλαινα, τὸ μέγεθος ἡλίκος κύαμος, γλυκεῖαι· ἔχουσι δὲ ἐντὸς γιγαρτώδεις τι μαλακόν· φύλλον δ' ἔστι στρογγύλον, ἀχιδὲς, μικρόν. ἔχει

δὲ καὶ τ' ἄλλα χρεὼν ὄρη φύσεις τινὰς ἰδίαις, τὰ μὲν δένδρων, τὰ δὲ θάμνων, τὰ δὲ ἄλλων ὑλημάτων. ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῆς ιδιότητος εἰρηται πολλάκις, ὅτι γίνεται καθ' ἐκάστους τόπους· ἡ δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁμογενέσιν ἡ διαφορὰ, καθάπερ ἔπὶ τῶν δένδρων καὶ τῶν θάμνων, ὁμοίως ἔστι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὥσπερ εἰρηται, τῶν πλείστων, ὥσπερ καὶ Ῥάμνε, καὶ Παλιούρε, καὶ Ὀΐσου, καὶ Ροῦ, καὶ Κιττοῦ, καὶ Βάτου, καὶ ἐτέρων πολλῶν· Ῥάμνος τε γὰρ, ἡ μὲν ἐστὶ μέλαινα, ἡ δὲ, λευκὴ, καὶ ὁ καρπὸς διάφορος, ἀκανδηφορεῖ δὲ ἄμφω· τοῦ τε Ὀΐσου τὸ μὲν, λευκόν, τὸ δὲ, μέλαν· καὶ τὸ ἄνθος ἐκατέρου καὶ ὁ καρπὸς κατὰ λόγον· ὁ μὲν, λευκός, ὁ δὲ, μέλας· ἐνίων δὲ, καὶ ὥσπερ ἀνὰ μέσον ὄν, τὸ ἄνθος ἐπιπορφυρίζει, καὶ οὔτε *οἰνωπὸν οὔτε ἐκλευκόν ἐστίν, ὥσπερ τινων. ἔχει δὲ καὶ τὰ φύλλα λεπτότερα καὶ λειότερα, ὡς καὶ τὰς ῥάβδους, τὸ Λευκόν. ὅ, τε Παλίουρος ἔχει διαφοράς· (ἅπαντα δὲ ταῦτα καρποφόρα.) καὶ γὰρ ἐν λοβῷ τινι τὸν καρπὸν ἔχει ὑπὸ τῶν φύλλων, ἐν ᾧ τρεῖς ἢ τέτταρα γίνεται [σπέρματα] χρωῖνται δὲ αὐτοῖς πρὸς τοὺς βῆχας οἱ ἱατροὶ κόπτοντες· ἔχει γάρ τινα *γλιχρότητα καὶ λίπος, ὥσπερ τὸ τῇ Λίνε σπέρμα. φύεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐφύδροις, καὶ ἐν τοῖς ξηροῖς, ὥσπερ ὁ Βάτος. οὐχ ἥττον δὲ ἐστὶ τὸ δένδρον πάρυδρον· φυλλοβόλον δὲ, καὶ οὐχ ὥσπερ ἡ Ῥάμνος, ἀείφυλλον. ἔστι δὲ καὶ τοῦ Βάτου πλείω γένη, μεγίστην δὲ ἔχοντες διαφοράν, ὅτι ὁ μὲν, ὀρθοφυῆς, καὶ ὕψος ἔχων, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐδὺς κάτω ¹¹ νενευκῶς, καὶ, ὅταν συνάπῃ

¹¹ ἔστι καὶ Bod. ¹² Ἰσου, Bod. ¹³ Ἰσου Bod. ¹⁴ νέων.
Bas. νεκῶς.

τῇ γῇ, ριζούμενος πάλιν, ὃν δὴ καλοῦσί τινες Χαμαι-
 εἶατον· τὸ δὲ Κυνόσβατον τὸν καρπὸν ὑπέρυθρον ἔχει,
 καὶ παραπλήσιον τῷ τῆς Ῥοιᾶς ^u καρπῷ· ἔστι δὲ δέν-
 δρου καὶ θάμνου μεταξὺ, καὶ παρόμοιον ταῖς Ῥοίαις, τὸ δὲ
 φύλλον ^x * ἀγλῶδες. τῆς δὲ Ῥοῦ, τὸ μὲν ἄρρεν, τὸ δὲ
 θῆλυ καλοῦσι, τῷ τὸ μὲν, ἄκαρπον εἶναι, τὸ δὲ, κάρ-
 πιμον. οὐκ ἔχει δὲ οὐδέτερον τὰς ῥάβδους ὑψηλὰς, οὐδὲ
 παχέας. φύλλον δὲ ὅμοιον Πτελέα, πλὴν μικρὸν καὶ
 προμηκέστερον, καὶ ἐπίδασυ, τῶν δὲ κλωνίων τῶν νέων
 ἐξ ἴσου τὰ φύλλα εἰς δύο, κατάλληλα δὲ ἐκ τῶν πλα-
 γίων, ὥς ^{*} στοιχεῖν· βάπτουσι δὲ ὕψους καὶ οἱ σκυ-
 τοδέψαι τὰ λευκὰ δέρματα· ἄνθος δὲ λευκόν, βοτρυῶ-
 δες τῷ σχήματι, καὶ ^{*} ὀστλιγγας ἔχον, ὥσπερ καὶ ὁ
 βότρυς· ἀπανθήσαντος δὲ, ὁ καρπὸς ἅμα τῇ σταφυλῇ
 ἐρυθραίνεται, καὶ γίνοντα οἷον φακοὶ ^z λεπτοὶ, συγκεί-
 μενοι· βοτρυὸν δὲ τὸ σχῆμα καὶ τούτων. ἔχει δὲ τὰ
 φαρμακῶδες τοῦτο, ὃ καλεῖται ^{*} ῥοῦς, ἐν αὐτῷ, ὀστῶδες
 τι, ὃ καὶ, τῆς ῥοῦ ^{*} διηθημένης, ἀπέχει. ρίζα δ' ἐπιπό-
 λαιος καὶ μονοφυῆς, ὥς ἀνασκάπτεσθαι ῥαδίως, ὥς ὀλι-
 γόρριζα. τὸ δὲ ξύλον ἐντεριώνην οὐκ ἔχει, ἄφθαρτον
 δὲ, κοπτόμενον, ἐν πᾶσι δὲ γίνεταί τοις τόποις, εὐθηνεῖ
 δὲ μάλιστα ἐν ταῖς ^{*} ἀργιλώδεσι.

CAP. XVII.

Hedera Species. Smilax, aspera. Nerium, Oleander?

ΠΟΛΥΕΙΔΗΣ δὲ ὁ Κιττός, καὶ γὰρ ^a ὁ μὲν ἐπί-
 γειος, ὃ δὲ, εἰς ὕψος αἰρόμενος· καὶ τῶν ἐν ὕψει πλείω

^u κυτίνῃ· Plin. deest Bod.
 Bod.

^z λεπτὸν Bod.

^x ἀγνῶδες. Bod. ὕψους

^a ἀπέχει πολλὰκις. Const.

γένῃ, τρία δ' οὖν φαίνεται τὰ μέγιστα· ὃ, τε Λευκός, καὶ ὁ Μέλας, καὶ τρίτον ἡ Ἑλιξ. εἶδη δὲ ἐκάστου τούτων πλείω· Λευκός γάρ, ὁ μὲν τῷ καρπῷ μόνω· ὁ δὲ καὶ τοῖς φύλλοις ἐστί. πάλιν δὲ τῶν λευκοκάρπων ^b μόνον, ὁ μὲν ἄδρὸν καὶ πυκνὸν καὶ συνεσηκῶτα τὸν καρπὸν ἔχει, καθάπερ εἰς σφαῖραν, ὃν δὴ καλοῦσιν ^c τινες *κόρυμβον· ὃν δὲ Ἀθήνησι καλῶσιν ^c *Ἀχαρνικόν, ἐλάττω, καὶ διακεχυμένον, ὥσπερ καὶ ὁ Μέλας· ἔχει δὲ καὶ ὁ Μέλας διαφοράς, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως φανεράς. ἡ δὲ δὴ Ἑλιξ ἐν μεγίσταις διαφοραῖς· καὶ γὰρ τοῖς φύλλοις πλείστον διαφέρει, τῇ τε μικρότητι, καὶ τῷ *γωνισεῖδῃ καὶ ^d εὐρυθυμότερα εἶναι· τὰ δὲ τοῦ Κιττοῦ περιφερέστερα καὶ ἀπλᾶ· καὶ τῷ μήκει τῶν κλημάτων, καὶ ἔτι τῷ ἄκαρπος εἶναι. *διατείνονται γάρ τινες μὴ *ἀποκιττοῦσθαι τῇ φύσει τὴν Ἑλικα, ^c ἀλλαγὴν δὲ εἰς τὸν Κιττὸν τελειομένης Ἑλικος. εἰ δὲ πᾶς [Κιτῖός] ἀποκιτῖσθαι, καθάπερ τίνες φασιν, ἡλικίας ἂν εἴη καὶ διαθέσεως, οὐκ εἶδους ἡ διαφορά· καθάπερ καὶ τῆς Ἀπίης πρὸς τὴν Ἀχράδα· πλὴν τό γε φύλλον καὶ ταύτης, πολὺ διαφέρει πρὸς τὸν Κιτῖόν. σπάνιον δὲ τοῦτο καὶ ἐν ὀλίγοις ἐστίν, ὥστε παλαιούμενον μεταβάλλειν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς Λεύκης καὶ τοῦ Κρότωνος. εἶδη δ' ἐστὶ πλείω τῆς Ἑλικος, ὡς μὲν τὰ προζάνεσθαι καὶ μέγιστα λαβεῖν, τρία· ἥτε Χλοερὰ καὶ Ποώδης, ἥπερ καὶ πλείστη, καὶ ἑτέρα ἡ Λεύκη, καὶ τρίτη, ἡ Ποικίλη, ἣν δὴ καλοῦσιν τινες Θρακίαν. ἐκάστη δὲ τούτων δοκεῖ διαφέρειν, καὶ γὰρ τῆς Ποώδους, ἡ μὲν λεπτοτέρα καὶ

^b μόνων, Bod. ^c Ἀχαρνείτην· Const. ^d εὐθυμότερα
Ald. Bas. ^c ἀλλαγὴ δ' εἰς τὸν Κιττὸν τελειομένης. Bod.
ἀλλὰ τῇ ἐκ τοῦ Κιττοῦ τελειομένη. Const.

ἡ μακροφυλλοτέρα, καὶ ἔτι πυκνοφυλλοτέρα· ἢ δ' ἥττον
 πάντα ταῦτ' ἔχουσα· καὶ τῆς Ποικίλης, ἣ μὲν μεῖζον,
 ἢ δ' ἑλαττον τὸ φύλλον [ἔχουσα], καὶ τὴν ποικιλίαν δια-
 φέρουσα· ὡσαύτως δὲ καὶ ἔ τῆς Λευκῆς, καὶ γὰρ τῷ μεγέθει
 καὶ τῇ χροίᾳ διαφέρουσιν· εὐαυξέστατη δὲ ἡ Ποώδης, καὶ ἐπὶ
 πλεῖστον προσιούσα. φανεράν δ' εἶναί φασι ταύτην ἀπο-
 κιτῆμενῃν, οὐ μόνον τοῖς φύλλοις, ὅτι μεῖζω καὶ πλατύ-
 τερα ἔχει, ἀλλὰ καὶ τοῖς βλαστοῖς, εὐδὺς γὰρ ὀρθοὺς
 ἔχει, καὶ οὐχ ὥσπερ κεχυμένους· καὶ διὰ τὴν λεπτό-
 τητα καὶ διὰ τὸ μῆκος. τῆς δὲ Ποώδους καὶ βραχύ-
 τεροι καὶ παχύτεροι, ὁ δὲ Κιττός, ὅταν ἀρχηται ἡ σπερ-
 μοφυεῖν, μετέωρον ἔχει καὶ ὀρθὸν τὸν βλαστόν. πολὺρ-
 ρίζος μὲν οὖν ἅπας Κιττός καὶ πυκνὸρρίζος καὶ συνε-
 στραμμένος, ταῖς ρίζαις δὲ ξυλώδεσι, καὶ παχεύει, καὶ
 οὐκ ἄγαν βαθυρρίζος· καὶ μάλιστα δ' ὁ Μέλας· καὶ
 γὰρ τραχύτατος, καὶ ἀγριότατος, διὸ καὶ *χαλεπὸς
 παραφύεται πᾶσι τοῖς δένδροις, ἀπόλλυσι γὰρ πάντα
 καὶ ἀφαιναίνει, παραιρούμενος τὴν τροφήν. λαμβάνει δὲ
 μάλιστα πᾶχος οὗτος καὶ ἀποδενδροῦται, καὶ γίνεται
 αὐτὸ καὶ αὐτὸ Κιττῆ δένδρον· ὥς δ' ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀεὶ
 πρὸς ἐτέρῳ φιλεῖ ζῆν, καὶ ὥσπερ ἰ *ἐπαλλόκαυλόν ἐστιν.
 ἔχει δ' εὐδὺς καὶ τῆς φύσεώς τι τοιοῦτον, καὶ γὰρ ἐκ
 τῶν βλαστῶν ἀφίησιν ἀεὶ ρίζας ἀνὰ μέσον τῶν φύλλων,
 αἷς ὥσπερ ἐνδύεται τοῖς δένδροις καὶ τοῖς τεχνίοις, οἷον
 *ἐξεπίτηδες πεποιημέναις ὑπὸ τῆς φύσεως· διὸ καὶ ἐξ-
 αιρούμενος τὴν ὑγρότητα καὶ ἔλκων, ἀφαιναίνει, καὶ ἐάν

^α ἡ ὑποθμότερα, Const.

^β τῆς λευκῆς desunt Bod.

^γ σπέρμουχιῖν, Bod. σπέρμα σχιῖν, Const.

^δ ἡ παυλόκαλον

Bod.

ὑποκοπῇ κάτωθεν, δύναται διαμένειν καὶ ζῆν. ἔχει δὲ καὶ ἐτέραν διαφορὰν κατὰ τὸν καρπὸν οὐ μικράν· ὁ μὲν γάρ, ἐπίγλυκός ἐστιν, ὁ δὲ, σφόδρα πικρὸς, καὶ τοῦ Λευκοῦ καὶ τοῦ Μέλανος· σημεῖον δ' ὅτι τὸν μὲν ἐστίουσι οἱ ὄρνιθες, τὸν δ' οὐ. τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν Κιτῖον, οὕτως ἔχει. ἡ δὲ ^κ Σμίλαξ, ἐστὶ μὲν ἐπαλλόκαυλος· ὁ δὲ καυλὸς, ἀκανθώδης, καὶ ὥσπερ ¹* πτορδᾶκανθος· τὸ δὲ φύλλον κιττώδες, * μακραγώνιον, καὶ κατὰ τὴν μίχου πρῶσφυσιν * νοτηρόν. ἴδιον δ' ὅτι τὴν τε διὰ μέσου ταύτην, ὥσπερ ῥάχιν, λεπτήν ἔχει, καὶ τὰς * στημύνας * διαλήψεις ἐκ ἀπὸ ταύτης, ὥσπερ τὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ περὶ αὐτὴν περιφερεῖς ἡγμένας ἀπὸ τῆς * πρῶσφύσεως τοῦ μίσχου τῷ φύλλῳ· παρὰ δὲ τὸν καυλὸν ^μ καὶ τὰς * διαλείψεις ταύτας φυλλικὰς, ἐκ τῶν αὐτῶν μίχων τοῖς φύλλοις παραπέφυκεν * ἱούλης λεπτῆς καὶ ἐλκτός· ἄνθος δὲ λευκὸν καὶ εὐωδές, ^η λείρινον· τὸν δὲ καρπὸν ἔχει προσεμφερῆ τῷ Στρύχνῳ, καὶ τῷ Μηλάθρῳ, καὶ μάλιστα τῇ καλουμένῃ Σταφυλῇ ἀγρία· κατακρέμασθαι δ' οἱ βότρυες Κιττοῦ τρόπον, παρεγγίζει ^ο δὲ μᾶλλον πρὸς τὴν Σταφυλὴν [ἀγριαν]. ἀπὸ γὰρ ἐνὸς * σημείου οἱ μίχοι * ῥαγικοί· ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρὸς, ἔχων πυρῆνας, τὸ μὲν ἐπίπαν, δύο· ἐν τοῖς μείζουσι δὲ, τρεῖς, ἐν δὲ τοῖς μικροῖς, ἓνα· σκληρὸς δ' ὁ πυρὴν εὐ μάλα, καὶ τῷ χρώματι μέλας ἔξωθεν. ἴδιον δὲ τῶν βοτρυῶν, ὅτι ἐκ πλαγίων τε τὸν καυλὸν * παραθριγγίζουσι, καὶ κατ' ἄκρον ὁ μέγιστος βότρυς τοῦ καυλοῦ, ὥσπερ ἐπὶ τῆς Ῥάμνου καὶ τῆς Βάτου. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς καὶ ἀκρόκαρπον, καὶ

^κ Σμίλαξ τραχεία καὶ ἐπαλλόκαυλος. Const.

κανθον· Bod.

^μ τὸν ἄκρον Bod.

¹ ὀρθοά-

^η ἡρινόν· Bod.

• δι' ὡς πρὸς Bod.

παραγινώσκον. τὸ δ' Εὐώνυμον προσαγορευόμενον δένδρον, φύεται μὲν ἄλλοθί τε, καὶ τῆς Λέσθου ἐν τῷ ὄρει τῷ Ὀρकुниῳ, Ὀρδύνῳ καλεσμένῳ· ἔστι δὲ ἡλίκον· Ῥοιά· καὶ τὸ φύλλον ἔχει ροιῶδες, μεῖζον δὲ ἢ Χαμαιδάφνη, καὶ μαλακὸν ὥσπερ ἡ Ῥοιά· ἡ δὲ βλάστησις ἄρχεται μὲν αὐτῆς περὶ τὸν *Πασειδεῶνα, ἀνθεῖ δὲ τοῦ ἤρος· τὸ δ' ἄνθος ὅμοιον τὴν χροῖαν τῷ Λευκοίῳ· ὅξει δὲ δεινόν, ὥσπερ φόνος. ὁ δὲ καρπὸς ἐμφερὲς τὴν μορφὴν μετὰ τοῦ κελύφους τῷ τῆς Σησάμου λοβῷ, ἐνδοθεν δὲ στερεόν, πλὴν διηρημένον κατὰ τὴν τετραστοιχίαν· τοῦτο ἐδιόμενον ὑπὸ τῶν προβάτων Ῥ ἀποκτείνει, καὶ τὸ φύλλον καὶ ὁ καρπὸς, καὶ μάλιστα τὰς αἴγας, εἰ μὴ καθάρσεως τύχη. καθαιρεῖται δὲ *ἀνόχῳ. περὶ μὲν οὖν δένδρων καὶ θάμνων εἴρηται. ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς περὶ τῶν λειπομένων λεκτέον.

Ῥ ἀποκτενύνει, Bod.

NOTÆ

IN LIBRUM TERTIUM.

CAP. I.

Οὐκ ἰνδεχόμενον καὶ ἄλλως. Vox ἰνδύχουμαι succedo vel gemitino: Angl. "to strike."

Τὰ ἔλῳδη. In codd. legitur ἄλσῳδη, sed l. iv. c. 1. eædem plantæ designantur αἱ φιλοῦσι τοὺς ἱφύθρους καὶ ἱλῳδοίς. Vox ἄλσος secundum Hesych. σύνδενδρος τόπος: sed forsan ἄλσος et νέμος apud Græcos differunt, utpote palustri, vel sicco loco crescentes.

"Ὠσπερ μιμουμένων κἀκείνων, (Ἰτίας καὶ Πτελίας) sed nulla, ut videtur, analogia; Abietes enim et Pinus ex seminibus in eodem loco, ubi siti fuerint parentes, oriuntur. Salices vero et Ulmi ex seminibus in alium locum vi ventorum allatis.

Ἀλλὰ τὴν Ἰτίαν. Novum cap. apud Bodæum, sed continuatio subjecti ejusdem.

Ὠλειάκαρπον. Vid. Hom. Odys. xx. et alibi: vide etiam Obs. Plinii in hunc locum xvi. 26. et Illust. Theophr. p. 81. Alia et longe diversa interpretatio vocis apud Plin. loc. cit.

Ἐν Κυρήνῃ πικτῳδους τινός. Textus hic corruptus valde. Sermo est de Laserpitio, celebri planta Cyrenensium, ut constat ex icone in nummo civitatis hujus; (vid. Bod. p. 598.) Vide etiam Prosp. Alpinum fuse de hac planta. Succus Laserpitii secundum Plin. xix. 3. pretii maximi apud Romanos. De ortu ex imbri piceo Plin. loc. cit. Item Theophr. de Caus. Plant. i. Vid. etiam Dioscor. iii. 94. Folium plantæ μάστιγον Græce; succ. apud Lat. *Laser*; vid. usus in medicina Galen. de Morb. Acut. iv. Recentiores radice utebantur. Conjicitur a quibusdam ὄπον hunc esse *Asam fœtidam* Pharm.

Ἡ πλυσίον ὕλη. Seges hæc plantarum picea quoad proprietates.

CAP. II.

N. B. Cap. III. Bod. paullo supra, Πάντα δὲ κάρπιμα.

Ἴδια δὲ πρὸς τὰ ἡμέρα. Observatio justa, sylvestres tardius maturare fructus, et plus vigescere.

Ἐπὶ τῶν Κρανείων. Videndum an Cornus et Sorbus sint re- vera ἀγρίου φύσεως, et non meliora fiant cultura.

CAP. III.

Ἴδια τοιαῦδε. Septemdecim species arborum in montibus Macedoniæ enumerantur; totidem in planis.

Ἀίφυλλα μὲν. Vid. l. i. c. 12.

Λίγιστοι κάρπιμοι. Populus fœmina rara admodum.

Ἐν τῷ στομίῳ τοῦ ἄντρου. Ex locis innumeris constat Theophrastum regiones ipsas herborisando investigasse.

Ἐπὶ τῆς Περσείας. Ex Observ. Plinii xv. 13. conjicio vocem Περσείας hoc loco diversam arboris speciem indicare a Περσέα iv. 2. ibi enim, ut et apud Plin. distinctio sumitur inter Persicam et Perseam. Amygdalus Persica accuratissime describitur a Dodonæo A. D. 1640. Dioscorides etiam et Galenus, ut genera diversa, Persicam et Perseam describunt. Suspicio tamen Malum Persicum, vel saltem varietates ejus cultas, Plinii tempore Romanis ignotum fuisse; ita enim l. xxiii. describitur, “Nec est alius eis pomis innocentior cibus; nusquam minus saporis, succi plus.”

CAP. IV.

Ἀρρίνα μόνα. Vox ἄρρην de vigore plantæ interpretanda, paucis locis exceptis.

Ἀρχεύθους δύο. Observatio justa, spec. enim Diœcia Linn. Dubitatio occurrit supra de Quercu, Abiete, et aliis Monœciis, sc. ἀμφισχητῆται δέ.

Ἰσταμένου θαρρηλιῶνος. Mensis Atticus trifariam dividebatur, ἰσταμένου—μесоῦντος—φθίνοντος. (Hinc Gallorum “decadis” hodierni.) Initio Februarii mensis.

Εἰς πλάγια κύκλῳ. Ad latera verticillatim. Bot.

ἼΙ Κικίς. Supervacaneum videtur ita accurate de Gallæ ortu et accremento disserere, quæ non planta, sed insectæ domici-

lium : suspicor tamen corruptionem textus : ut ut se res habet, parentheses includend. quæ de Κίκιδε, et verba διαλείποντα δι referend: ad σκίρροφ. λήγοντα, supra.

Ἐκατομβαιῶνος ἱλαχίστας. Sensus videtur, diebus proximis initio mensis Junii, quando sol in cancro. Const.

Ἦρα δὲ—τότε. Vid. supra, ἡ πρώτη βλάστησις ὅταν πᾶν δένδρον λιπᾷ.

CAP. V.

N. B. Bodæi Cap. VII.

Αἱ βλαστήσεις ἐπὶ Κυνί. Priori capitulo de germinatione prima, vel vernali. Intermissiones hæ (διαλείψεις; vocantur, et germinationes, quæ post Caniculæ ortum producantur; Anglice “Michaelmas shoots.”

Κᾶχρενος. Amenti, Bot. N. B. Amenti sub nomine Ἰουλος; accuratissima occurrit descriptio in Corylo, Avellana Linn. cap. sequente. Vid. Plin. xvi. 8.

Ἐκ τοῦ στελέχους τὰ πρῶτα σχισθῇ. Quid sibi vult σχισθῇ? an actionem rumpendi corticem? Scal. ait surculos fissos, et disparatos. Bod. p. 139. Binis adversis coherentibus, subrecta divisura. Gaz.

Καὶ οὕτω προωδιῆται τὸ ὑπόσχηον. Sensim protruditur, non nova germinatione junioris ligni, ut in Abiete.

CAP. VI.

Συμβαίνει ἰδίον τι περὶ τὴν Ἑλλάτην. Nihil occurrit de ἀμφαύξει apud Bod. nec meminit Plin. in loco de decacuminatione Abietis xvi. 30. Ex significatione vocis Græcæ conjicerem aliquid enasci post cæsuram, ut nodi in aliis arboribus: superat hoc duritie lignum trunci, et differt colore; ideoque aptum poculis vel vasis faciendis.

Κικίδα τὴν μυρῖαν. Gallas vel fungos confundit Auctor cum partibus constituentibus plantarum. Accurata admodum desc. quarundam e classe cryptogamica plantarum crescentium super arboribus, quas operæ pretium erit Botanicis investigare in regionibus ipsis. Vide quæ notavi in Lex. Theophr.

Μίλι et Μιλίττας. Non de manna quæ e Fraxino rotundifolio, L. pervenit, memorat Hesiodus, sed de alvearibus in cavis trunci.

CAP. VII.

Ἡ Ἀλίφλοιος (Δρῦς) nugæ sunt quas tradit Theodorus de Quercu *salsi-cortice*; vox ἄλις abundantiam, vel crassitudinem corticis indicat. Species quinque clare indicat Theophr. 1. Δρ. ἡμερις. Quercus, Robur L. 2. Δρ. Αἰγίλωνψ, Quercus Ægilops L. 3. Δρ. Πλατύφυλλος. Spec. non descr. a Plinio: an Κίμεις Theocr. Schol. Idyll. 8.? Vide Bod. p. 151. 4. Δρ. Φηγός, Q. Esculus L. 5. Δρ. Ἀλίφλοιος, Haliphæus. Plin. xvi. 31. de qua non constat nisi Q. Cerris, vel Q. Coccifera L.

Μόνη εἰς δέρματα χρυσίμη. De Gallis ad usus coriarios: an solæ Quercus ἡμερίδος utiles, videant Botanici; sed quid de *κικίδι μελαίνᾳ* ad usum tinctorium. N. B. Lichenum quorundam vires tinctoriæ memorantur. Lich. Pulmonarius L. hic videtur innui.

CAP. VIII.

Genus, Pinus L. hoc capite describitur. Species enumeratæ sunt, P. Sylvestris, P. Pineæ, P. Cembra, P. Picea, P. Abies, et P. Larix. Vix aliquid certi reperitur super hac re apud antiquos scriptores. Quatuor apud Linn. Sp. Plant. 1418. P. sylv. varietates, quæ forsam amplectantur omnes Πεύκης et Πίτυος, a Theophr. enumeratas species, Larice, et P. Pineæ, et Cembra exceptis. Respectu Laricis nulla occurrit desc. specifica: Π. τὸ γένος deciduum vocatur i. 13. et alibi. Πίτυς φθειρόφορος occurrit ii. 3. de qua vid. Lex. Theophr. Capite hoc Πεύκη ἡμερις enumeratur sine descriptione; ad fin. cap. tamen Ἀρκαδὶς λίγουσιν Π. ἡμερον Πίτυν εἶναι. Descr. Πεύκ. ἡμέρου omittitur, forsam ut arbor notissima. Π. Ἰδαία, secundum Mathiol. Pinus maritima altera; secundum Clus. Pinaster prior. Fuse tractat super hac re Bodæus, sed paullo ad rem, p. 165. 2.

Τὴν αἰγίδα. Supra mentio fit *αγίδις* apud antiquos ex nodis Pinus vel Abietis ad tabulas pictorias, vel scriptorias, &c. Hic *συκῆς* mentio fit, nodi non absimilis; utpote et *λουσσον* infra. Vid. Lex. Theophr.

Τὴν Κωνόφορον, i. e. κατ' ἐξοχήν. De strobilo prægrandi et nubicibus edulibus P. Pineæ, et Cembræ.

Ἐλάτη ἄρρην ἔθληα. Pinus Picea, P. Abies L. Descriptio

accuratissima, sed ex corruptione textus respectu voc. *κυκλῶϊδες*, *κυνάις*, *κυνάδοις*, *δολοιῖδες*, ut in var. lect. occurrunt, confusio orta vix sanabilis. Vide de hac re Præf. ad Illustr. Theophr. p. iv.

Ὀῦλην ἔ' λείαν. De ægide : an curvaturæ venarum in ligno ?

CAP. IX.

Πλὴν ἀνακάνθα. Sensus est, pericarpium in Fago, sylvestr. molliter spinosum esse, non rigide, ut in F. Castanea.

Ἡ λεύκη—μέλαινα. Apud nos, etsi non agnoscantur a Linn. duæ occurrunt varietates ex colore ligni nominatæ, alba et nigra, quarum nigra duritie longe præcedit.

Δυσθάνατον καὶ δυστοκεῖν. Vires noxias respicit arboris hujus, adeo ut mors habitantium in domibus ex ligno ejus constructis, æque ac parturitio difficilis : anilis fabula, ut videtur.

Τῆς δὲ Φιλύρας. Tiliam ἄρρενα καὶ θηλείαν εἶναι a quamplurimis superioris ævi Botanicis, æque ac a Theophr. asseritur : minus recte tamen. In classe Polyandria Linn. enumeratur Tilia, cujus in Spec. Plant. p. 733. occurrunt varietates quinque. Fors. var. α. T. mas, var. γ. T. fœmina.

Ἄνθος καλυπῶδες. Explicatio loci hujus difficillimi, si textus sanus sit, ex inspectione fructificationis petenda, et hinc forsân emendanda.

CAP. X.

Σφινδάμενου δύο γένη. Plinius ait tria genera xvi. 15. “marem et fœminam ; tertium genus Zygiam, rubentem fissili ligno, “cortice livido et scabro : hoc alii generis proprii esse malunt, “et Latine Carpinum appellant.” Sed Carpinus L. accurate describitur cap. priore sub nomine Ὀσπευῖς. N. B. Bodæus icon. Aceris majoris et minoris Lobel. sistit, p. 183.

Τῷ σχήματι ὁαφνειδῆ. Fraxini folii pinnati lobum ut φύλλον describit Theophr. folium ipsum κλῶνα vocat ; attamen dicit, εἴποισις ἂν μονόφυλλον τῷ ἅμα φυλλοῦσιν. N. B. Fraxinus excelsior L. Βουμεία, F. Ornus Μελία prior λεία, posterior τραχεία. Mirum tamen nullam floris in posteriore mentione, etsi adeo conspicua sit. Vide Flor. Gr. Fasc. 1. Racemus flor. Frax. excels. sic describitur, φέρει καὶ ἕτερό' ἄλλα ὅσον βρύα, κατὰ πρὸς ἡ Δάφνη. Forsân Frax. rotundifolia Ὅρεος Theophrasti ?

CAP. XI.

Ἡλίκη ἡ Σαρισσών. Lancea Macedonica : hæc ex ligno Corni fiebant. Longitudo ejus eximia hic clare indicatur, sc. duodecim cubitos.

Πυρῆνα παραπλήσιον Ἑλαίας. Vox πυρῆν interpretand. de drupa tota, non de nucleo ejus. Fructum Corni eleganter describit Dioscor. i. c. 172.

Κέδρον δὲ οἱ μὲν. Spec. duæ Juniperi L. hoc cap. describuntur; itemque Juniperus communis L. sub alio nomine Ἀρκευθος. Mira hallucinatio Bod. qui Pinus Cedri L. iconem sistit, p. 197.

Μεσπίλης δ' ἐστὶ τρία γένη. Mespilus Germanica occurrit L. Sp. Plant. p. 684. cujus var. α. et β. sed nulla mentio Setaniæ vel Anthedonis. Quatuor species enumerantur Ger. em. 1453. M. sativa prima, M. sativa altera, M. Aronia, M. chamæmepilus. N. B. Fructu Mespili inter delicias enumerato, var. forsitan plurimæ interciderunt.

Πεφύκασι στοιχηδὸν ἐκ τῶν πλαγίων. Accuratissima descriptio folii pennati Sorbi. Textus forsitan corruptus : conf. descr. folii Fraxini, cap. x.

Ἐπὶ συχνοῦ. Textus corruptus : forsitan ὑπὸ συχν. proximitatem loborum folii pennati indicat, et postea legend. καὶ κατὰ μέρος, per paria.

Πολλῶν μίσχων καὶ λευκῶν. Mira transpositio verborum ex incuria librarii. Καρπὸς hoc loco dicitur similis κηρίῳ, sed umbella floris Sorbi ἐκ πολλῶν μίσχων, plana superficie favum, cellulis relictis vacuis, apprime refert. Suspicio etiam vocem σκωληκόβροτον de ξύλῳ dici, non de trunco. Vid. supra. Flores Cerasi cap. seq. sic describuntur, ἄνθος—ἐκ μικρῶν ἀνθῶν συγκείμενον κηρίῳδες : itemque de flore Sambuci.

CAP. XII.

Ἰδίον δὲ Κέρασος. Species hæc forsitan Cerasus duracinus Plin. Cer. sylv. non cultus, ex quo tamen var. cultæ, cujus fructus in deliciis sub nomine Pruni Cerasi L. Secundum Constantinum Cer. sylv. "Gignier" vocatur Gallis. Cer. niger Ger. em. 1505. Usus corticis singularis ad cistas faciendas, ut et de corticatio non transversim, sed linea spirali, si textus sanus.

N. B. *Cerasi* sylv. in sepibus nostris forsā non indigenæ, sed ex nucleis, var. cult. in hortis nostris ab avibus et aliis, seminatis.

Πρὸ τῆς ῥίζης. Proxime terræ. Sermo est de ima trunci partē.

Καὶ τὸ ξύλον ὁμοιον. Sc. fibras in ligno spirales esse, et similes fibris in cortice: sed certe aliter se res habet, et textus vel corruptus, vel obscurus.

Ἐκ μικρῶν ἀνθῶν. Flores *Cerasi* plures ex eadem ἀρχῇ, non tamen umbellati. N. B. Occurrit iterum similitudo cavitationum in flore cellulis vacuis favi. Vid. *Fraxinus*, *Sorbus*, supra.

Φύλλον τὸ μὲν καὶ ἑκαστον. De lobis singulis folii pinnati. Ἐν δὲ ἐξ ἁκροῦ. Fol. pinnat. lobo impari. Bot.

Ἰδιον γένος ἱστίας μικρόν. *Salix herbacea* L. N. B. Trīginta fere spec. *Salicis* occurrunt L. Spec. Plant. 1442. varietatibus apud nos ad infinitum multiplicatæ.

CAP. XIII.

Τῆς Πτελίης. Ulmi campestris varietates nullæ apud Linnaeum, nec unquam mentio fit Ὀρειπτελίης. U. *Atinea*, teste Plin. xvi. 17. excelsior; U. campestris fruticosior: “*Atineæ* “ non ferunt *Samara*: ita vocatur ejus semen.” Sed forsā *Samara*, quæ apud Columellam “*amara*,” fructificatio Ulmi primo vere, καρύκαι καὶ τὸ κόμμι Theophr.

Θυρώματα πολυτελῆ. Scal. interpret. cardines ligneos, sed rectius opera fabrilis forarum valvas spectantia, quæ antiquitus artificiose cælata.

Οὐδέτερον δὲ τούτων οὐδὲ ἄνθος. Sermo est de *Populo*, alba et nigra L. Inter has P. *fœmina* rarissima.

Φλοιὸς ἴσων ἐρυθρός. Etiam nunc ad tingendum in usu.

Φλοιὸς ποικίλος. sc. *Betulæ albæ*; recte in junioribus, ubi λεϊότατος reperitur; in annosis τραχύτατος. *Betula* virgis terribilis antiquitus, *Batula*, a batuendo (cædendo) vocabatur, teste Plinio.

Κολουπέα. Interpretor *Coluteam* arborescentem L. sed obscura et nimium brevis descriptio. Plantæ hujus iterum fit mentio c. xvii. N. B. Pro Ἰτιά legend. Τύλη, quæ vox ibi s-

mel tantum occurrit, et a Bodæo vocatur Trigonella, fœnum Græcum L.

CAP. XIV.

Ἡ δὲ Ἑρακλειωτικὴ Καρύα. Coryli species duæ, C. avellana, et C. columna, a Theophrasto describuntur, ut sylvestris et culta satis accurate.

Γένη δὲ δύο ἀμφοῖν. N. B. Vox ἀμφοῖν redundat: alias quatuor species.

Τὸ περὶ Ἰουλον. De Amento accuratissime supra.

Τῆς Τερεβίνθου τὸ μὲν ἄρρεν. Auctor forsitan sistit Pistaciam Terebinthum L. Pist. Lentiscus L. ἐρυθρὸν φέρει καρπὸν. Pistaciæ nux exterius viridi-rubescens, nuclei cuticula rubescit. Vide Plin. xiii. 6.

Καὶ τὸ ἐξ ἄκρου περιττόν. Folium pinnatum, lobo impari. Vide Fraxinum supra.

Ἡ δὲ Πύθος. Recte vocatur Myrtifolius. Arbor frigoris amans, ut Taxus. Virg. Georg. τὰ Κυτῶρα sc. ὄρη. Sic Plinius: "Buxus Pyrenæis et Cytoro montibus plurima," xvi. 16. et Virg. Georg. "Undantem Cytorum Buxo." Καλλίστη ἐν Κύρην. Crassissima in Corsica. "Flore non spernendo, quæ causa amaritudinis mellis." Plin. ibid.

CAP. XV.

Ὁ δὲ Περῖος. Quercus sempervirentis species duo, sc. Q. Ilex, L. var. α. et Q. Ilex var. β. (Q. Smilax Theophr.) has sistit Auctor ut diversas a Δρυῖ: et ad finem capitis Φελλὸν Q. Suberem descr. Decorticatio exterioris corticis, et ejus reproductio memoratur. De usibus nulla mentio.

Ἰσχει δὲ καὶ Ἰξίαν. Viscum album L. frequens in arboribus Parasita: rarissime in Ilice, si Clusio fides. Sed q.? Ὑφίαις ut species distincta? "A septentrione Viscum, a meridie Hyphæar." Plin. xvi. 30. Nulla tamen mentio apud synonym. Linn.

Φέρει δὲ κόκκον. N. B. Quare species a Linn. coccifera vocatur diversa ab Ilice? Quod ad κόκκον φοινικαῶν; Vid. Clus. Granum puniceum nigricans, l. i. c. 15. Coccus hic est Gallæ species, Insecti domicilium.

᾽Οσπιρ ὡν ἐγκυκολαμμένον. Flos monophyllus Arbuti comparatur ovo, apice exciso, vacuo. N. B. Ἐφυλλος, monopetalus Bot. i. e. non pétalis distinctis.

Κοκκυρία. Vide Plin. xv. 24. "Similis Andrachnes Coccygia proprietatem habet fructum emittendi cum Pappo, quod nulli alii arbori evenit." Vid. Ic. Bod. 246.

Τυρρηνία. Tyrrhenia, vel Etruria.

CAP. XVI.

Κολουτία περὶ Λιπάραν. Colutea, arborescens L. "Bladder Senna." Κολουτίας mentio fit cap. 13. ὡς δὲ ἰνδρον ὕλας μέγα: sed forsán legend. οὐ μέγα.

Καρπὸν ἐν λοβοῖς. Const. interpr. φυσίγγας, vesiculas inflatas.

Ἡ δὲ περὶ τὴν Ἰδην. Ambigitur an Coronilla Emerus L. vel Anagyris fœtida L. ex descriptione parum constat: quod ad verba ἔχει φύλλον δαφνειῶν πλατυφύλλον Δάφνης, Auctor, ut videtur, simpliciter indicat folium pinnatum, iisdem enim verbis utitur de folio Fraxini et Sambuci. Vid. cap. 10. Forsán corrigendum: πλὴν στρογγυλότιρον [ταῦτο], (i. e. lobi in folio Fraxini,) καὶ μείζον.

Χορὰν ἐπὶ θατίρῃ, i. e. superiori folii pagina; ὀπισθεν inferiori.

Ταῖς ἴσι. Post hæc verba in textu Bodæi occurrunt voces ταῖς ῥίζαις: interpolatio certissima.

τὴν καρυνώδη κάχρυν. Amentum Gaz. sed non datur in Diadelphiiis: anne error in voce κάχρυν? Forsán apex rami gemmis intumescensibus indicatur.

Ἡ δὲ Συκῇ. Ambigitur quænam sit Σ. Ἰδαία: sed notandum Theophrastum hic cursim tantum et obiter de plantis montis Idæ loqui. Ἀμπελιν Ἰδαῖν constat Vaccinii spec. esse ex descript. et Σ. Ἰδ. Lonicera Pyrenaica secundum Bodæum.

Ῥάμνος λευκὴ ἔξ μέλαινα. Prior Ilippophææ, Rhamnoides L. posterior Rh. Catharticus L.

Ῥοῦ, τὸ μὲν ἄρρεν, τὸ δὲ θῆλυ. Nulla var. nec affinis species in Rhoi Coriaria L. reperitur. Rhoen eleganter describit Theophr. Bod. p. 273. Vid. Dioscor. l. i. c. 147. "Rhus Syriæ fœmina fertilis; masc. sterilis." Plin. xiii. 6. Alibi tria nominat genera, inter quæ spec. herbaceam xxiv. 11.

Φύλλον δὲ ἑμμεῖον Πτελίᾳ. An de lobis singulis Rhois folii pin-

nati? Suspisor legend. Τύλη, Trigonella L. Vid. obs. ad cap. xiii. ubi Τύλη apud Bod. in describendo Coluteæ folio occurrit, vice Πτελίας in margine.

CAP. XVII.

Πολυειδής δι' ὁ Κιττός. Hederae, Helicis L. var. quatuor ex Bauhine, ex quibus ὁ μίλας, Hedera arborea: de ceteris minus constat, etsi bacca alba vel albescens, λευκόκαρπος, nullibi notetur. Hedera sæpe conspicitur foliis maxime variegatis, quæ ποικίλη Theophr.

Ταύτην ὤσπειρ ῥάχιν. Accuratissima desc. venarum folii Smilacis, ubi venæ concentricæ, novemnerviæ, Gouan, apud Linn: Spec. Plant. 1458.

Τὸ δ' Εὐώνυμον. Certè non Euonymus Linnæi, quæ Τετράγωνία Theophrasti. Bodæus conjicit Nerium L. indicari, vel Cncorum. Prior magis arridet, si detur var. Ner. Oleandri flore albo: quod ad semina κατὰ τετραστοιχίαν, refert ad internam collocationem seminum in pericarpio quadrilocari, non ad figuram internam pericarpium. Vid. Plin. xiii. 22.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Δ'.

CAP. I.

Quibus Locis quæque Arbores gaudeant.

Αι μὲν οὖν διαφορὰ τῶν ὁμογενῶν τεθεώρηται πρό-
τερον· ἅπαντα δ' ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις καλλίω γίνεται,
καὶ μᾶλλον εὐθενεῖ. καὶ πρὸς τοῖς ἀγρίοις εἰσὶν ἐκά-
στοις οἰκείοι [τόποι], καθάπερ τοῖς ἡμέροις, τὰ μὲν γὰρ
φιλεῖ τοὺς ἐφύδρους καὶ ἐλώδεις, οἷον Αἴγειρος, Λεύκη,
Ἰτέα, καὶ ὅλως τὰ παρὰ τοὺς ποταμοὺς φυόμενα· τὰ
δὲ τοὺς ^a*εὐσκαπεῖς καὶ εὐηλίους, τὰ δὲ μᾶλλον τοὺς
παλισκίους. Πεύκη μὲν γὰρ ἐν τοῖς προσηλίοις καλ-
λίστη καὶ μεγίστη φύεται, ἐν δὲ τοῖς παλισκίοις ^bοὐ
καλῶς φύεται, Ἐλάτη δὲ ἀνάπαλιν, ἐν τοῖς παλισκίοις
καλλίστη, τοῖς δ' εὐηλίοις οὐχ ὁμοίως. ἐν Ἀρκαδίᾳ γοῦν
περὶ τὴν Κράνην καλουμένην, τόπος ἐστί τις κοῖλος καὶ
ἄπνους, εἰς ὃν οὐδέποθ' ὅλως ἥλιον ἐμβάλλειν φασίν, ἐν
τούτῳ δὲ πολὺ *διαφέρουσιν αἱ Ἐλάται, καὶ τῷ μήκει,

^a ἀσκιπῆς Theod.
εται, Const.

^b ὅλως οὐ φύεται, Bod. οὐ καλὴ φύ-

καὶ τῷ πάχει, οὐ μὲν ὁμοίως γε πυκναὶ, οὐδ' ὠραῖαι,
 ἀλλ' ^c ἥκιστα, (καθάπερ καὶ αἱ Πεῦκαι,) αἱ ἐν τοῖς παλι-
 σκίοις· διὸ καὶ πρὸς τὰ πολυτελῆ τῶν ἔργων, οἷον θυρώ-
 ματα, καὶ εἴτι ἄλλο σπουδαῖον, οὐ χρῶνται τούτοις,
 ἀλλὰ πρὸς τὰς ναυπηγίας μᾶλλον, καὶ τὰς οἰκοδομίας·
 καὶ γὰρ δοκεῖ ὅτι κάλλιται καὶ * τανεῖαι καὶ * κέραιαι, αἱ
 ἐκ τούτων· ἔτι δὲ ἴσοι τῷ μήκει διαφέροντες, ἀλλ' οὐχ
 ὁμοίως· ἰσχυροὶ τοῖς ἐκ τῶν προσηλίων, ἀλλὰ ἅμα τῇ
 βραχύτητι πυκνότεροί τε ἐκείνων καὶ ἰσχυρότεροι γίνονται.
 χαίρει δὲ σφόδρα, καὶ ἡ ^d Μίλος τοῖς παλισκίοις, καὶ ἡ
 Πάδος, καὶ Θραύπαλος. περὶ δὲ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων,
 καὶ τοὺς ψυχροὺς τόπους, ^e Θυῖα μὲν φύεται εἰς ὕψος,
 Ἑλάτη, δὲ καὶ Ἄρκευδος φύεται μὲν, οὐκ εἰς ὕψος δὲ,
 καθάπερ καὶ περὶ τὴν ἄκραν, Κυλλήνην. φύεται δὲ καὶ ἡ
 Κήλαστρος ἐπὶ τῶν ἄκρων καὶ χειμεριωτάτων. ταῦτα
 μὲν οὖν ἂν τις θείῃ φιλόψυχρα, τὰ δ' ἄλλα πάντα, ὡς
 εἰπεῖν, μᾶλλον χαίρει τοῖς προσηλίοις· οὐ μὲν ἀλλὰ,
 καὶ τοῦτο συμβαίνει κατὰ τὴν χώραν οἰκεῖαν ἐκάστω
 τῶν δένδρων. ἐν Κρήτῃ γὰρ φασὶν, ἐν τοῖς Ἰδαίοις ὄρεσι,
 καὶ ἐν τοῖς Λευκοῖς καλουμένοις, ἐπὶ τῶν ἄκρων, οὐπερ
 οὐδέποτε ἐπιλείπει χιῶν, Κυπάριστον εἶναι· πλεῖστον
 γὰρ ^f ταύτης τῆς ὕλης ἐν τῇ νήσῳ, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν.
 ἔστι δὲ, ὥσπερ καὶ πρότερον εἴρηται, καὶ τῶν ἀγρίων καὶ
 τῶν ἡμέρων, τὰ μὲν, ὄρεινά, τὰ δὲ, πεδινὰ μᾶλλον·
 ἀναλογία δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς ὄρεσι, τὰ μὲν ἐν τοῖς ὑποκάτω,
 τὰ δὲ, περὶ τὰς κορυφὰς· ὥς τε καὶ καλλίω γίνεται καὶ

^c μήκιστα, Const.^d Μίλητος Bod.^e Θυῖα Bod.

Θυῖα Bas.

^f ταύτης τῆς ὅλης καὶ ὕλης Bod.^ε ὥστε

καλλίω γίνεται Bod.

εὐθενεῖ· πανταχοῦ δὲ, καὶ πάσης τῆς ὕλης, ^h τὰ πρὸς βορρᾶν φέρει ξύλα πυκνότερα καὶ ἀπλῶς καλλίω. καὶ ὅλως δὲ πλείω ἐν τοῖς προσβορείοις φύεται· αὐξάνεται δὲ καὶ ἐπιδίδωσι τὰ πυκνὰ μὲν ὄντα, μᾶλλον εἰς μῆκος, διὸ καὶ ἄοζα, καὶ εὐθέα, καὶ ὀρθοφυῇ γίνεται, (καὶ κωπεῶνες ἐκ τούτων κάλλιστοι.) ⁱ μᾶλλον δὲ εἰς βάθος πᾶχος εἰσὶ· τὰ δ' ἀραιὰ σκολιώτερα καὶ ὀζωδέστερα, καὶ τὸ ὅλον στεγεώτερα καὶ πυκνότερα φύεται. σχεδὸν δὲ τὰς αὐτὰς ἔχει διαφορὰς τέτοις, καὶ ^k τὰ ἐν τοῖς παλίσκιοις, καὶ ἐν τοῖς εὐηλίοις, καὶ ἐν τοῖς εὐπνόις· ὀζωδέστερα γὰρ καὶ βραχυτέρα καὶ ἥτιον εὐθέα τὰ ἐν τοῖς εὐηλίοις ἢ τοῖς προσηνέμοις. ὅτι δὲ ἕκαστον ζητεῖ καὶ χώραν οἰκίαν καὶ κράσιν ἀέρος, φανερόν, τῷ τὰ μὲν φέρειν ἐνίοις τόπους, τὰ δὲ μὴ φέρειν, μήτε αὐτὰ γινόμενα, μήτε φυτευόμενα, ῥαδίως, ἐὰν δὲ καὶ ^l *τι ἀντιλάθῃται, μὴ καρποφορεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Φοίνικος ἐλέχθη, καὶ τῆς Αἰγυπτίας Συκαμίνου, καὶ ἄλλων. εἰσὶ γὰρ πλείω, καὶ ἐν πλείοσι χώραις, (τὰ μὲν, ^m ὅμως φυτευόμενα,) ἀναυξῇ δὲ καὶ ἄκαρπα, καὶ τὸ ὅλον φαῦλα. περὶ ἃν ἴσως λεκτέον, ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἱστορίας.

CAP. II.

Ficus Sycomorus, et Cypria. Ceratonia, siliqua? Persca? Guilandina, Bonduc. Cycas, circinalis.

ΕΝ Αἰγύπτῳ ⁿ δ' ἔστιν δένδρα πλείω· ἥ, τε Συκάμινος, καὶ ἡ Περσέα καλουμένη, καὶ ἡ Βάλανος, καὶ ἡ

^h τὰ πρὸς βορρᾶν τὰ ξύλα πυκνότερα καὶ καλλίω φέρει, καὶ ἀπλῶς καλλίω. Bod.

ⁱ μᾶλλον δὲ εἰς βάθος καὶ πᾶχος ἀραιά. Bod.

τὰ ἀραιά. Scal. Vid. not. ad fin. libri.

^k τὰ deest Bod.

^l τι deest Bod,

^m ὅλως Const.

ⁿ γὰρ ἔστιν ἔνα.

δένδρα Bod.

Ἄκανθος, καὶ ἕτερόν τι. ἔστι δὲ ἡ μὲν Συκάμινος παρά-
 πλησία πῶς τῇ ἐνταῦθα Συκαμίνῳ. καὶ γὰρ τὸ φύλλον
 ὁμοιον ἔχει, κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ τὴν ὅλην πρόσ-
 οφιν, τὸν δὲ καρπὸν ἰδίως φέρει παρὰ τὰ ἄλλα, καδὰ-
 περ ἐλέχθη καὶ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς, οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν βλα-
 στῶν, οὐδ' ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων, ἀλλ' ἐκ τοῦ στελέχους.
 μέγεθος μὲν, ἡλίκον σῦκον, καὶ τῇ ὄψει δὲ παραπλήσιον,
 τῷ χυλῷ δὲ καὶ τῇ γλυκύτητι τοῖς ὀλύνδοις, πλὴν γλυ-
 κύτερον πολὺ, καὶ κεχραμίδας ὅλως ἐκ ἔχοντα· πλήθει δὲ
 πολὺν ἀλλ' οὐ πέτλει δύναται, ἂν μὴ Ρ* ἐπικνιδῇ, ἀλλ'
 ἔχοντες ὄνυχας σιδηρᾶς, ἐπικνίζουσιν. αἱ δ' ἂν ἐπικνιδῇ,
 τεταρταῖα πᾶσι τούτων δ' ἀφαιρεθέντων, πάλιν
 ἄλλα φύεται, καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, μηδὲν παραλ-
 λασσόντα. καὶ τοῦδ' οἱ μὲν, τρεῖς, οἱ δὲ πλεονάκις φασὶ
 γίνεσθαι. πολύοπον δὲ τὸ δένδρον σφόδρα ἐστὶ, καὶ τὸ
 ξύλον αὐτῆς, εἰς πολλὰ χρήσιμον· ἴδιον δὲ ἔχει δοκεῖ,
 παρὰ τὰ ἄλλα, τμηθὲν γὰρ ἔτι χλωρὸν, εὐθὺς κατα-
 θαίνει τε εἰς βυδόν· εἰς βόθυνον δὲ ἐμβάλλουσι, καὶ εἰς
 τὰς λίμνας εὐθὺς, καὶ ταριχεύουσι· βρεχόμενον δ' ἐν τῷ
 βυθῷ ξηραίνεται, καὶ ὅταν τελέως ξηρὸν γένηται, τότε
 ἀναφέρεται, καὶ * ἐπινεῖ, καὶ δοκεῖ καλῶς τότε τεταρι-
 χεῖσθαι, γίνεται γὰρ κοῦφον καὶ μανόν· ἡ μὲν οὖν Συ-
 κάμινος ἔχει ταύτας τὰς ιδιότητας. ἔοικε δὲ παρα-
 πλησία τις ἡ φύσις εἶναι καὶ τῆς ἐν Κρήτῃ καλουμένης
 Κυπρίας Συκῆς. καὶ γὰρ ἐκεῖνη φέρει τὸν καρπὸν ἐκ τοῦ
 στελέχους, καὶ ἐκ τῶν παχυτάτων ἀκρεμόνων, πλὴν ὅτι
 βλαστὸν τινα ἀφίησι μικρὸν, ἄφυλλον, ὥσπερ * ῥίζιον,
 πρὸς ᾧ ὁ καρπός. τὸ δὲ στέλεχος μέγα καὶ παρόμοιον τῇ

• ὁμοιον deest Bod. Ρ ἐπικνιδῇ καὶ ἐπαλειφῇ, ἀλλ' Const.
 Vide Lib. de Caus. Plant. i. 21.

Συκῆ· φύλλον δὲ τῇ Πτελέᾳ· πεπαίνει δὲ τέτταρας
καρπούς, ὅσαι ὑπὲρ αὐτῆς αἱ βλαστήσεις, οὐδένα δὲ
πεπαίνει, μὴ ἱπικνισθέντος τοῦ ἔρινου, καὶ ἐκρύντος
τοῦ ὀποῦ. ἡ δὲ γλυκύτης, προσημφερῆς τῷ σύκῳ, καὶ
ἔσωθεν τοῖς ἔρινουσι. μέγεθος ἡλίκον ^{s*} κοκκύμηλον.
ταύτῃ δὲ παραπλησία καὶ ἦν οἱ Ἴωνες Κερωνίαν κα-
λοῦσιν, ἐκ στελέχους γὰρ καὶ αὐτὴ φέρει τὸν πλεῖστον
καρπὸν, ἀπὸ δὲ τῶν ἀκρεμόνων, ὥσπερ εἴπομεν, ὀλίγον·
ὁ δὲ καρπὸς ἑλλοβος, ὃν καλοῦσιν τινες Αἰγυπλίον σύκον,
διημαρτηκότες, οὐ γίνεται γὰρ ὅλως περὶ Αἴγυπτον,
ἀλλὰ περὶ Συρίαν, καὶ ἐν Ἰωνίᾳ δὲ, περὶ Κνίδον καὶ
Ῥόδον. αἰψυλλον δὲ, καὶ ἄνθος λευκὸν ἔχον, (καὶ ὅτι ἔστι
βαρύτατον,) μὴ μετεωρίζον σφόδρα, καὶ ὅλως ἐκ τῶν
κάτω παραβλασικόν, ἄνωθεν δὲ ὑποξηραινόμενον· ἔχει
δὲ ἅμα καὶ τὸν ἔνον καὶ τὸν νέον ^u καρπὸν, ἀφαιρουμένου
γὰρ πατέρου μετὰ κύνα, καὶ ὁ ἕτερος εὐδὺς φανερός
κυούμενος, (κύει γὰρ ὥσπερ βότρυς, ^x ὁμοσχῆμων,) εἴτ'
αὐξηθεὶς ἀνθεῖ περὶ ἀρκτοῦρον καὶ ἰσημερίαν, ἀπὸ τούτου
δὲ διαμένει τὸν χειμῶνα μέχρι κυνός. ἡ μὲν οὖν ὁμοι-
ότης ἐστίν, ὅτι στελεχόκαρπα καὶ ταῦτα, διαφορὰ δ' αἱ
εἰρημέναι πρὸς τὴν Συκάμινον. ἐν Αἰγύπτῳ δ' ἐστὶν
ἕτερον, Περσέα καλούμενον, τῇ μὲν προσόψει μέγα καὶ
καλὸν, παραπλήσιον δὲ μάλιστα τῇ Ἀπίῳ, καὶ φύλλοις,
καὶ ἄνθεσι, καὶ ἀκρέμοσι, καὶ τῷ ὅλῳ σχήματι· πλὴν
τὸ μὲν, αἰψυλλον, τὸ δὲ φυλλοβόλον, καρπὸν δὲ φέρει
πολὺν, καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν πεπαίνει, περικαταλαμ-

^q ὅσαι ὑπὲρ αὐτοῦ Bod.

^r ἱπικνισθέντος Bod.

^s Οὔτης

μήλον. Const.

^t καὶ ἔστι βαρύτατον, μὴ μετεωρίζον δὲ σφόδρα,

Ald.

^u Vid. not. ad finem libri.

^x ὁμοιοσχῆμων,

Const.

βάνει γὰρ ὁ νέος ἀεὶ τὸν ἔνον, πέττει δὲ ὑπὸ τοὺς ἑτη-
 σίας, τὸν δὲ ἄλλον ὠμότερον ἀφαιροῦσι καὶ * ἀποτιθέασιν·
 ἔστι δὲ μέγεθος ἡλίκον x ἄπιον, τῷ σχήματι δὲ πρῶ-
 μακρος, ἀμυγδαλώδης, χρῶμα δὲ αὐτοῦ ποῶδες· ἔχει
 δὲ ἐντὸς κάρυον ὥσπερ τὸ κοκκύμηλον, πλὴν ἔλαττον
 πολὺ καὶ μαλακώτερον, τὴν δὲ σάρκα γλυκεῖαν σφόδρὰ
 καὶ ἡδέϊαν καὶ εὐπεπτον· (οὐδὲν γὰρ * ἐνοχλεῖ, πολλὸν,
 y * προσενεγκαμένον.) εὕριζον δὲ τὸ δένδρον, καὶ μήκει,
 καὶ πλάτει καὶ z πλῆθει πόλλω [τῶν ῥίζων]. ἔχει δὲ
 καὶ ξύλον ἰχυρὸν καὶ καλὸν, τῇ ὄψει μέλαν, ὥσπερ ὁ
 Λωτὸς, ἐξ οὗ καὶ τὰ ἀγάλματα, καὶ τὰ * κλινίδια, καὶ
 * τραπέζια, καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα ποιοῦσιν. ἡ δὲ
 Βάλανος ἔχει μὲν τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ καρποῦ·
 φύλλον δὲ αὐτῆς παραπλήσιον τῷ τῆς Μυρρίνης, πλὴν
 προμηκέστερον. ἔστι δὲ τὸ δένδρον ἄσαπες μὲν, καὶ εὐ-
 μέγεδες, οὐκ εὐφυῆς δὲ, ἀλλὰ παρεστραμμένον· τοῦ
 καρποῦ δὲ τοῖς κελύφεσι χρωῶνται οἱ μυρσφοί, κόπτοντες·
 (εὐῶδες γὰρ τι ἔχει.) a ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ ἀχρεῖος.
 ἔστι δὲ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ ὄψει παραπλήσιον τῷ
 τῆς Καππάριος· ξύλον δὲ ἰχυρὸν, καὶ εἰς ἄλλα τε χρή-
 σιμον, καὶ εἰς τὰς ναυπηγίας. τὸ δὲ καλούμενον Κουκι-
 όφορον, ἐστὶν ὅμοιον τῷ Φοίνικι· τὴν δὲ ὁμοιότητα κατὰ
 τὸ στέλεχος ἔχει καὶ τὰ φύλλα· διαφέρει δὲ, ὅτι ὁ μὲν
 Φοίνιξ μονοφυῆς, καὶ ἀπλοῦν ἐστὶ, τοῦτο δὲ προσαυξηθὲν
 σχίζεται καὶ γίνεται b * δίκρουν· εἴτα πάλιν τούτων
 ἐκάτερον ὁμοίως· ἔτι δὲ τὰς ῥάβδους βραχείας ἔχει καὶ οὐ
 πολλὰς. χρωῶνται δὲ τῷ φλοιῷ, καδάπερ τῷ τοῦ Φοί-

x ἄπιος, Bod.

πολὺν, ἔχει Bod.

Bod.

y προσενεγκαμένον. Bod.

a τὸν δὲ καρπὸν αὐτοῦ Bod,

z πλῆθει

b ἔκρουν

νικος φύλλω, πρὸς τὰ *πλέγματα. καρπὸν δὲ ἴδιον ἔχει πολὺ διαφέροντα καὶ μεγέθει, καὶ χήματι, καὶ χυλῷ· μέγεθος μὲν γὰρ ἔχει σχεδὸν *χειροπληγῆς, στρουγγύλον δὲ καὶ οὐ προμήκης, χροῶμα δὲ ἐπίξανδον· χυλὸν δὲ γλυκὺν καὶ εὐστομον, οὐκ ἄδρόν δὲ ὥσπερ ὁ Φοίνιξ, ἀλλὰ κεχωρισμένον καθ' ἓνα· πυρήνα δὲ μέγαν καὶ σφόδρα σκληρόν, ἐξ αὐτὸς τοὺς *κρίκους τορνεύουσι τοὺς εἰς τοὺς στρωματεῖς τοὺς διαποικίλους· διαφέρει δὲ πολὺ τὸ ξύλον τοῦ Φοίνικος· τὸ μὲν γὰρ μανὸν καὶ ἰνῶδες καὶ χλωρόν, τὸ δὲ, πυκνὸν, καὶ βαρὺ, καὶ σαρκῶδες· καὶ διατμηθὲν, οὐλὸν σφόδρα καὶ σκληρόν ἐστιν. καὶ οἷγε δὴ Πέρσαι πάνυ ἐτίμων αὐτὸ, καὶ ἐκ τούτου τῶν κλινῶν ἐποιοῦντο τοὺς πόδας.

CAP. III.

Mimosa, Nilotica, L. Cordia Myia. Mimosa, sensitiva, &c.

Ἡ δὲ Ἄκανθος καλεῖται μὲν, διὰ τὸ ἀκανθῶδες ἔλκεν τὸ δένδρον εἶναι, πλὴν τοῦ στελέχους· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν βλαστῶν καὶ ἐπὶ τῶν φύλλων ἔχει· μεγέθει δὲ μέγα, καὶ γὰρ δωδεκάπηχυς ἐξ ^c αὐτῆς *ἐρψιμος ὕλη τέμνεται· διττὸν δὲ τὸ γένος αὐτῆς, ἡ μὲν γὰρ ἐστὶ λευκή, ἡ δὲ μέλαινα· καὶ ἡ μὲν ἀδενής τε καὶ εὐσηπτος, ἡ δὲ μέλαινα, ἰχυροτέρα τε καὶ ἄσηπτος· διὸ καὶ ἐν ταῖς ναυπηγίαις χρῶνται πρὸς τὰ *ἐγκοίλια αὐτῇ· τὸ δένδρον δὲ οὐκ ἄγαν ὀρθοφυές, ὁ δὲ καρπὸς ἑλλοβος, καδάπερ τῶν χεδροπῶν, ὧ^ς χρῶνται οἱ ἐγχώριοι πρὸς τὰ δέρματα ἀντὶ ^d κικίδος· τὸ δ' ἄνθος καὶ τῇ ὥφει καλὸν, ὥστε καὶ στεφάνους ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ. καὶ φαρμακώδες ἐστὶ, διὸ

^c αὐτῶν Bod.

^d κικίδος· Const.

καὶ συλλέγουσιν οἱ ἰατροί· γίνεται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τὸ κόμμι· καὶ ῥέει, καὶ πωληγείσης, καὶ αὐτόματον ἄνευ χάσεως· ὅταν δὲ ἐκοπῇ, μετὰ τρίτον ἔτος εὐθὺς ἀναβεβλάστηκε. πολὺ δὲ τὸ δένδρον ἐστὶ, καὶ δρυμὸς μέγας περὶ τὸν Θηβαϊκὸν νόμον, οὐπὲρ καὶ Δρυῖς, καὶ ἡ Περσέα^f πωλείστη, καὶ ἡ Ἑλαιά· καὶ γὰρ ἡ Ἑλαιά περὶ τοῦτον τὸν τόπον ἐστὶ, τῷ ποταμῷ μὲν οὐκ ἀρδευομένη. (πλείω γὰρ ἢ τριακόσια σάδια ἀπέχει·) ^ε *ναματιαίοις δ' ὕδα-σιν, εἰσὶ γὰρ κρήνας πολλάι. τὸ δὲ ἔλαιον οὐδὲν χεῖρον τοῦ ἐνθάδε, πλὴν κακωδέστερον, διὰ τὸ σπανίως τοῖς ἀλσὶ χρῆσθαι τῇ φύσει· τὸ δὲ ξύλον τοῦ δένδρου καὶ σκληρὸν καὶ παραπλήσιον, τεμνόμενον, τὴν χροάν τῷ λωτίνῳ. ἄλλο δέ τι δένδρον ἡ Κοκκυμηλέα, μέγα μὲν τῷ μεγέθει, ^η καὶ τὴν φύσιν τοῦ καρποῦ ὅμοιον τοῖς μεσπίλοις, καὶ τὸ μέγεθος παραπλήσιον, πλὴν ἔχον τὸν πυρῆνα στρογγύλον, ἄρχεται δὲ ἀνθεῖν μηνὸς πυανέψι-
ωνος, τὸν δὲ καρπὸν πεπαίνει περὶ ἡλίου τροπὰς χαιμε-
ρινάς· ^ι ἀείφυλλον δέ ἐστιν· οἱ δὲ περὶ τὴν Θηβαῖδα κατοικοῦντες, διὰ τὴν ἀφθονίαν τοῦ δένδρου ξηραίνουσι τὸν καρπὸν. καὶ τὸν πυρῆνα ἐξαιροῦντες, κόπτουσι καὶ ποιοῦσι *παλάδας. ^κ ὕλημα δὲ ἴδιόν τι φύεται περὶ Μέμφιν, ὃ καὶ φύλλα καὶ βλαστοὺς καὶ τὴν ὅλην μορφὴν ἔχει ^λ οὐ κατ' αὐτὸ ἴδιον, ἀλλ' εἰς τὸ συμβαῖνον περὶ αὐτὸ πάθος, ἡ μὲν γὰρ πρόσσοψις ἀκανθώδης ἐστὶν αὐτοῦ καὶ τὸ φύλλον παρόμοιον ταῖς ^μ Πτέρισιν, ὅταν δέ τις ἄψηται τῶν κλωνίων, ὥσπερ ^ν ἀφαναινόμενα τὰ φύλλα

^ε ἐκοπῇ, Const.^f πωλείστη, Ald.^ε ματιαίοις Ald.^η κατὰ τὴν φύσιν φέρει τὸν καρπὸν ὅμοιον Ald.^ι ἀφυλλον

Ald.

^κ οἴδημα Ald.^λ οὐ τὸ ἴδιον, Bod. οὐ τῶν ἰδίων,

Const.

^μ πτέρυξιν, Bod.^ν ἀφαναινόμενα Theod.

συμπίπλιν φασίν, εἴτα μετὰ τινα χρόνον ἀναβιώσκεισθαι
 πάλιν καὶ θάλλειν. καὶ τὰ μὲν ἴδια τῆς χώρας, ὅσα
 ἂν ἢ δένδρά τις, ἢ θάμνες εἴποι. τὰ γὰρ ἐπιφανέστερα
 ταῦτ' ἔσι· περὶ γὰρ τῶν ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ τοῖς ἔλεσιν
 ὕστερον ἐροῦμεν, ὅταν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐνύδρων·
 ἅπαντα δὲ ἐν τῇ χώρᾳ τὰ δένδρα τὰ τοιαῦτα μεγάλα,
 καὶ τοῖς μήκεσι καὶ τοῖς πᾶχεσιν. ἐν γοῦν Μέμφιδι
 τηλικοῦτον δένδρον εἶναι λέγεται τὸ πᾶχος, ὃ τρεῖς ἄν-
 δρες οὐ δύνανται περιλαμβάνειν· ἔστι δὲ καὶ τμηθὲν τὸ
 ξύλον καλόν, πυκνόν τε γὰρ σφόδρα καὶ τῷ χρώματι
 λωτοιεῖς. ἐν Λιβύῃ δὲ ὁ Λωτὸς πλεῖστος καὶ κάλλιστος,
 καὶ ὁ Παλίηρος· καὶ ἔν τισι μέρεσι, τῇ τε Νασαμω-
 νικῇ, καὶ παρ' Ἀμμωνι καὶ Ῥ ἐν ἄλλοις, ὁ Φοίνιξ· ἐν δὲ
 τῇ Κυρηναίᾳ Κυπάρισσος, Ἐλαία τε κάλλισται, καὶ
 ἔλαιον πλεῖστον· ἰδιώτατον δὲ πάντων τὸ Σίλβιον, ἐπεὶ
 καὶ ὁπὸν πολλὴν ἡ χώρα φέρει καὶ εὖσμον.

CAP. IV.

Celtis, australis, et Loti affinis Planta. Palma in Africa,
ἔc. Citrus, Aurantium, sylvestri statu, ἔc. ἔc.

ΕΣΤΙ δὲ τῇ Λωτῇ μὲν ἴδιον γένος εὐμέγεθες, ἡλίκον
 Ἄπιος, ἢ μικρὸν ἔλαττον, φύλλον δὲ, *ἐντομάς ἔχον καὶ
 9* περιονῶδες, καὶ τὸ μὲν ξύλον, μέλαν· γένη δὲ αὐτοῦ
 πλείω, διαφορὰς ἔχοντα τοῖς καρποῖς· ὁ δὲ καρπὸς ἡλί-
 κος *κύαμος, πεπαίνεται δὲ, ὥσπερ οἱ βότρυες, μετα-
 βάλλων τὰς χροιάς· φύεται δὲ καθάπερ τὰ μύρτα,
 παράλληλα, πυκνῶς ἐπὶ τῶν βλαστῶν· ἐσθιόμενος δὲ

ο ἴσ' ἂν ἢ Ger. ὠσανι Const. Ῥ in deest Bod. 9 περι-
 νῶδες, Bod.

ἐν τοῖς λωτοφάγοις καλεμένοις, γλυκὺς, ἡδύς, καὶ ἀσινής,
καὶ ἔτι πρὸς τὴν κοιλίαν ἀγαθός. ἡδίῳν δὲ ὁ ἀπύρηνος[†]
(ἔστι γὰρ καὶ τοιοῦτον γένος,) ποιοῦσι δὲ καὶ οἶνον ἐξ
αὐτῶν. πολὺ δὲ τὸ δένδρον, καὶ πολὺκαρπον· τὸ οὖν
Ὀφέλλου στρατόπεδον, ἡνίκα ἐβάδιζεν εἰς Καρχηδόνα,
καὶ τούτῳ φασὶ πλείους ἡμέρας, ἀπολειπόντων τῶν ἐπι-
τηδείων, κεχρησθαι. ἔστι μὲν οὖν ἐν τῇ νήσῳ τῆς
Λωτοφαγίας, Φάριδι καλουμένη, πολλὸς, αὐτὴ δὲ ἀπό-
κειται^ς μικρὸν [ἀπὸ γῆς]. οὐ μὲν ἐνταῦθα μόνον, ἀλλὰ
πολλῶ πλείων ἐν τῇ ἡπείρῳ· πλείετον γὰρ ὅλως ἐν τῇ
Λιβύῃ, καθάπερ εἴρηται. ὁ πλεονέκων τούτου καὶ ὁ Πα-
λίουρος ἐστίν, ἐν γὰρ *Ἐσπερίσι τούτοις εἰς καῦσιν
χρῶνται. διαφέρει δὲ οὗτος ὁ Λωτὸς τοῦ παρὰ τοῖς
λωτοφάγοις· ὁ δὲ Παλίουρος θαμνωδέσπερος τοῦ Λωτοῦ,
φύλλον δὲ παρόμοιον ἔχει τῷ ἐνταῦθα, τὸν δὲ καρπὸν
διάφορον, οὐ γὰρ πλατὺν, ἀλλὰ στρογγύλον, καὶ ἐρυθρὸν,
μέγεθος δὲ ἡλίκον τῷ τῆς Κέδρου ἢ μικρῷ μεῖζον· πυ-
ρῆνα δὲ ἔχει οὐ συνεσθιόμενον, καθάπερ αἱ τῆς Ῥοιᾶς,
ἡδὺν δὲ τὸν καρπὸν. καὶ ἐάν τις οἶνον ἐπιχέῃ, καὶ αὐτὸν
ἡδίῳ γίνεσθαι φασί, καὶ τὸν οἶνον ἡδίῳ ποιεῖν. ἐνιοὶ δὲ τὸ
τοῦ Λωτῆ δένδρον θαμνωδὲς εἶναι φασὶ καὶ πολὺκλαδον,
τῷ σελέχει δὲ εὐπαχεῖς, τὸν δὲ καρπὸν^υ μετὰ τοῦ καρύου
ἔχειν, τὰ δὲ ἐκτὸς οὐ σαρκῶδες, ἀλλὰ δερματωδέσπερον·
ἐσθιόμενον δὲ, οὐχ οὕτω γλυκὺ, ὡς εὖστομον, καὶ τὸν
οἶνον, ὃν ἐξ αὐτοῦ ποιοῦσιν, οὐ διαμένειν, ἀλλ' ἢ δύο ἢ
τρεῖς ἡμέρας, εἴτ' ὀξύνειν. ἡδίῳ μὲν οὖν τὸν καρπὸν, ἐν
τοῖς λωτοφάγοις, ξύλον δὲ κάλλιστον τὸ ἐν Κυρηναίᾳ·
θερμοτέραν δὲ εἶναι τὴν χώραν τῶν λωτοφάγων· τοῦ δὲ

[†] ὁ πύρηνος· Const.

^ς καὶ ἀπέχει μικρὸν Bod.

[†] τοῦτο

καὶ Bod.

^υ μέγα Const.

ξύλου τὴν ῥίζαν εἶναι μελαντέραν μὲν πολὺ, πυκνὴν δὲ ἥττον, καὶ εἰς ἐλάττω χρησίμην· εἰς γὰρ τὰ ἐγχειρίδια καὶ τὰ ἐπικολλήματα χρῆσθαι· τῷ ξύλῳ δὲ εἰς τε τοὺς αὐλοὺς καὶ εἰς ἄλλα πλεῖω. ἐν δὲ τῇ μὴ ὑομένη τῆς Λιθύης, ἀλλὰ τε πλεῖω φύεσθαι [φασίν], καὶ Φοίνικας μεγάλους καὶ καλοὺς· οὐ μὲν ἀλλ' ὅπου μὲν Φοίνιξ, ἀλμυρίδα τε εἶναι καὶ ἔφυδρον τὸν τόπον, οὐδὲ ἐν πολλῶ βάθει σφόδρα, ἐνθαδὲ ἡδέων καὶ ὕαλικῶν [ὑδάτων] πλησίον ὄντων ἀλλήλοις· ὅπου τε τὰ ἄλλα φύεται, καὶ ξηρὸν καὶ ἄνυδρον· ἐνιαχοῦ δὲ καὶ τὰ φρέατα [φασίν] εἶναι ἑκατὸν ὀργυῶν, ὥστε ὑποζυγίοις ἀπὸ *τροχηλιᾶς *ἀνιμᾶν, διὸ καὶ θαυμαστὸν, πῶς ποτὲ ὠρύχθῃ τηλικαῦτα βάθη. ² ταῦτό δ' οὖν τῶν ὑδάτων, τῶν ὑπὸ τοὺς Φοίνικας καὶ ἐν Ἀμμωνος φασίν εἶναι, διαφορὰν δὲ ἔχειν τὴν εἰρημένην. φύεσθαι δὲ ἐν τῇ μὴ ὑομένη τῆς Λιθύας τὸ ^αΘύμον πολὺ, καὶ ἄλλα ἰδιὰ τε καὶ πλεῖω γίνεσθαι· ἐνταῦθα καὶ Πτώκα, καὶ Δορκάδα, καὶ Στρουδὸν, καὶ ἕτερα τῶν θηρίων· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄδηλον, εἰ *ἐκτοπίζει πού πινόμενα, διὰ γὰρ τὸ τάχος δύναται καὶ ταχὺ παραγίνεσθαι· ἄλλωστε καὶ εἰ δι' ἡμερῶν τινῶν πίνουσι, καὶ καθάπερ καὶ τὰ ἡμέρα, παρὰ τρίτην ἢ τετάρτην ^β ποτίζεται· τινὰ δὲ τῶν ζώων, οἷον Ὀφειων, Σαυρῶν, καὶ τῶν τοιούτων, φανερόν ὅτι ἄποτα. τοὺς δὲ Λίβυας λέγειν, ὅτι τὸν Ὄνον ἐοδίσιν ταῦτα· (ὅς καὶ παρ' ἡμῖν γίνετα, πολύπου τι καὶ μέλαν, ^γ συσπειρόμενον εἰς ἑαυτό·) τῆτον δὲ πολὺν γίνεσθαι σφόδρα, καὶ ὑγρὸν τὴν φύσιν εἶναι· δρόσον δὲ αἰεὶ ἐν τῇ μὴ ὑομένη πολλὴν, ὥς

^α αὐτοὺς Ald. ^γ ἄλικῶν ὄντα ἀλλήλοις, Const. ^z τὸ
^δ οὖν Bod. Vid. not. ad fin. libri. ^α θάμνον Bas. ^β πο-
 τίζεται ταῦτα Ald. ^γ συσφαιρόμενος Scal.

δῆλον ὅτι τὸν μὲν Φοίνικα, (καὶ εἴτι ἄλλο φύεται ἐν ἀνύδροις) τό τε ἐκ τῆς γῆς ἀνιόν [ὑδωρ] ἐκτρέφει, καὶ πρὸς τοῦτο ἡ ὀρόσος, ἱκανὴ γὰρ ὡς κατὰ μεγέθη, καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν, ξηρὰν οὖσαν, ἐκ τοιούτων συνεσηκυῖαν. ^d καὶ δένδρα μὲν οὖν ἐκεῖ πλεῖστα καὶ ἰδιώτατα, περὶ δὲ τοῦ Σιλιφίης λεκτέον ὕστερον, ποιόν τι τὴν φύσιν. ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ παρ' ἐκάστοις ἴδι' ἅτλα τυγχάνει· τὰ μὲν γὰρ φέρουσιν αἱ χῶραι, τὰ δ' οὐ φύουσιν. οἷον Κιττὸν καὶ Ἐλάτην οὐ φασιν εἶναι τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἄνω τῆς Συρίας, ἀπὸ θαλάττης πένθ' ἡμερῶν, ἀλλὰ ἐν Ἰνδοῖς φανῆναι, ἐν τῷ ὄρει τῷ Μηρῷ καλεσμένῳ, (ὅθεν δὴ καὶ τὸν Διόνυσον εἶναι μυθολογοῦσι, διὸ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐξ Ἰνδίας ποτὲ ἀπιὼν ἐστεφανωμένος ^e Κίττω ἦϊε, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ στρατιά,) τῶν δὲ ἄλλων [ὀρέων] ἐν Μηδίᾳ μόνον, περικλίειν γὰρ αὐτὴν δοκεῖ, καὶ συνάπτειν πῶς τῷ Πόντῳ· καὶ τοίγχε διεφιλοτιμήθη Ἀρπαλος ἐν τοῖς παραδείσοις τοῖς περὶ Βαβυλῶνα, φυτεύων πολλάκις καὶ πωραγματευόμενος, ἀλλ' οὐδὲν ἐποίει πλεόν, οὐ γὰρ ἐδύνατο ζῆν, ὥσπερ τ' ^f ἄλλα τὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος· τῆτο μὲν οὖν εἰ δέχεται ἡ χώρα διὰ τὴν τῆ ἄερος κράσιν, * ἀναγκαίως δὲ δέχεται καὶ Πύξον καὶ Φιλύραν· καὶ γὰρ περὶ ταῦτα πονοῦσιν οἱ ἐν τοῖς παραδείσοις. ἕτερα δὲ ἴδια φέρει, καὶ δένδρα καὶ ὑλήματα, καὶ ἔοικεν ὁ ὅλος ὁ τόπος, ὁ πρὸς ἀνατολὰς, καὶ μεσημβρίαν, ὥσπερ καὶ ζῶα, καὶ φυτὰ φέρειν ἴδια παρὰ τοὺς ἄλλους· οἷον ἡ, τε Μηδία χώρα καὶ ἡ Περσίς, ἀλλὰ τε ἔχει πλείω, καὶ τὸ Μηλὸν τὸ Μηδικόν, καὶ τὸ Περσικὸν καλεσμένον· ἔχει δὲ τὸ δένδρον τῆτο φύλλον μὲν ὅμοιον, καὶ σχεδὸν ἴσον, τῷ τῆς ^h Ἀνδράχνης, ἀκάνθας δὲ, οἷας

^d δένδρων μὲν οὐ πλείστα Scal.

^e Κίττω deest Bod.

^f ἄλλα τινὰ Const.

^g ὅλως Bod.

^h Δάφνης, Const.

*Απιος, *Αχρας, ἢ *Οξυάκανθος, λείας δὲ καὶ ὀξείας σφόδρα καὶ ἰσχυράς· τὸ δὲ μῆλον οὐκ ἐσθίεται μὲν, εὖοσμον καὶ πάνυ, καὶ αὐτὸ τὸ φύλλον τοῦ δένδρου· καὶ εἰς ἱμάτια τεθῆ τὸ μῆλον, *ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δὲ, ἐπειδὴν τύχη πεπωκώς τις φάρμακον^ι, ἢ πρὸς σόματος εὐωδίαν· ἐὰν γάρ τις ἐψήσας ἐν τῷ ζωμῷ, ἢ ἐν ἄλλῳ τινι, τὸ ἔξωθεν τοῦ μήλου ἐκπίεσθαι εἰς τὸ στόμα καὶ *καταρροφήσῃ. ποιεῖ τὴν ὁσμὴν ἡδεῖαν. σπείρεται δὲ τοῦ ἥρος εἰς *πρασιάς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα διειργασμένως ἐπιμελῶς, εἴτα ἀρδύεται διὰ τετάρτης, ἢ πέμπτης ἡμέρας· ὅταν δὲ ἀδρὸν ᾖ, διαφυτεύεται πάλιν τοῦ ἔαρος εἰς χωρίον μαλακὸν καὶ ἔφυδρον, καὶ οὐ λίαν λεπτόν· (φιλεῖ γὰρ τοιαῦτα.) φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν· τὰ μὲν γάρ, ἀφήρηται, τὰ δὲ ἀνθεῖ, τὰ δὲ ἐκπέπτει· τῶν δὲ ἀνθῶν ὅσα, ὥσπερ εἵπομεν, ἔχει καθάπερ ἡλακάτην ἐκ μέσου τίν' ἐξέχουσιν, ταῦτά ἐστι γόνιμα, ὅσα δὲ μὴ, ἄγονα· σπείρεται δὲ καὶ εἰς *ὄστρακα διατετρημένα, καθάπερ οἱ Φοῖνικες. τῆτο μὲν οὖν ὥσπερ εἴρηται περὶ τὴν Περσίδα καὶ τὴν Μηδίαν ἐστίν.

CAP. V.

Ficus, religiosa, L. Ebenus Cratica. Pistacia, Terebinthus. Musa. Cerealia quadam ex Oriente.

Ἡ δὲ Ἰνδικὴ χώρα τὴν τε καλουμένην ἔχει Συκῆν, ἢ καθήσιν ἐκ τοῦ κλάδων τὰς ρίζας ἀν' ἕκαστον ἔτος, ὥσπερ εἴρηται πρότερον· ἀφίησι δὲ οὐκ ἐκ τῶν νέων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἑνῶν καὶ ἔτι παλαιότερων. αὐτὰ δὲ συν-

^ι δοθὲν γὰρ ἐν οἷῳ διακόπτει τὴν κοιλίαν καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον, Const.

ἀπτουσα τῇ γῇ, ποιοῦσιν ὥσπερ *δρύφρακτον κύκλω
 περὶ τὸ δένδρον, ὥς τε γίνεσθαι καθάπερ σκηνήν, ὑφ' αἷς
 δὴ καὶ εἰώθασι διατρίβειν· εἰσὶ δὲ αἱ ρίζαι φυόμεναι διά-
 δηλοι πρὸς τοὺς βλαστούς, λευκότεραι γάρ, καὶ δασεῖαι,
 καὶ σκολιαὶ ^h καὶ δίφυλλοι. ἔχει δὲ τὴν ἄνω κόμην πολ-
 λήν, καὶ τὸ ὅλον δένδρον, εὐκυκλον, καὶ τῷ μεγέθει μέγα
 σφόδρα, καὶ γὰρ ἐπὶ δύο σάδια ποιεῖν φασι τὴν σκιάν·
 καὶ τὸ πάχος τοῦ στελέχους ⁱ ἐνίοις, πλειόνων ἢ ἐξή-
 κοντα *βημάτων, τὰ δὲ πολλὰ τετραράκοντα. τὸ δέγε
 φύλλον οὐκ ἔλαττον ἔχει ^k πέλτης, καρπὸν δὲ σφόδρα
 μικρὸν, ἡλίκον ἐρέβινθον, ὅμοιον δὲ μορφήν σύκῳ· διὸ καὶ
 ἐκάλουν αὐτὸ οἱ Ἕλληνες Συκὴν· ὀλίγον δὲ θαυμαστῶς
 τὸν καρπὸν, οὐχ ὅτι κατὰ τὸ τοῦ δένδρου μέγεθος, ἀλλὰ
^l καὶ τὸ ὅλον· φύεται δὲ τὸ δένδρον περὶ τὸν Ἀκασίην
 ποταμόν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον δένδρον, καὶ τῷ μεγέθει μέγα,
 καὶ ἡδύκαρπον θαυμαστῶς καὶ μεγαλόκαρπον· καὶ χρῶνται
 τροφῇ τῶν Ἰνδῶν οἱ σοφοὶ ^m καὶ *ἀπεχόμενοι. ἕτερον
 δὲ, οὗ τὸ φύλλον τὴν μὲν μορφήν πρόμηκες, καὶ τοῖς τῶν
 Στρουθῶν πτεροῖς ὅμοιον, ἃ παρατίθενται παρὰ τὰ
 κράνη, μῆκος δὲ ὡς διπηχυαῖον. ἄλλο τέ ἐστιν οὗ ὁ
 καρπὸς μακρὸς, καὶ οὐκ εὐθύς, ἀλλὰ σκολιός· ἐδιότιμος
 δὲ, γλυκύς· οὗτος ἐν τῇ κοιλίᾳ *δηγμὸν ποιεῖ καὶ δυσεν-
 τερίαν· διὸ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπεκέρυξε μὴ ἐσθίειν.
 ἔστι δὲ ἕτερον, οὗ ὁ καρπὸς ὅμοιος τοῖς ⁿ Κρανείοις· καὶ
 ἕτερα δὲ πλείω, καὶ διαφέροντα τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν,
 ἀλλ' ἀνώνυμα. θαυμαστὸν δ' οὐδὲν τῆς ιδιότητος· σχεδὸν
 γὰρ, ὥσγε δὴ τινὲς φασιν, ^o οὐδὲν ὅλως τῶν δένδρων,

^h καὶ deest Bod.

ⁱ ἐνια, Bod.

^k πέλτης Ἀμαζο-

νικῆς, Const.

^l κατὰ τὸ ὅλον· Const.

^m οὐκ ἀμπε-

χόμενοι. Const.

ⁿ κρανείοις Bod.

^o οὐδὲ Bod.

οὐδὲ τῶν ὑλημάτων, οὐδὲ τῶν ποικύων, ὅμοιον ἐστὶ τοῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι, πλὴν ὀλίγων. ἴδιον δὲ καὶ ἡ Ἑβραία τῆς χώρας ταύτης· ταύτης δὲ δύο γένη, τὸ μὲν, εὐξύλον καὶ καλὸν, τὸ δὲ φαῦλον· σπάνιον δὲ τὸ καλὸν, θάτερον δὲ πολὺ· τὴν δὲ χροάν, οὐ θησαυριζομένη λαμβάνει τὴν εὐχρουν, ἀλλ' εὐθύς τῇ φύσει. ἐστὶ δὲ τὸ δένδρον θαμνωδὲς, ὥσπερ ὁ Κύτισος. φασὶ δ' εἶναι καὶ Τέρμινδον, οὗ δ' ὅμοιον τι τῇ Τερμίνδῳ, ὃ τὸ μὲν φύλλον καὶ τὰς κλῶνας καὶ τ' ἄλλα πάντα ὅμοια ἔχει τῇ Τερμίνδῳ, τὸν δὲ καρπὸν διάφορον. (ὅμοιον γὰρ τοῖς ἀμυγδαλοῖς,) εἶναι γὰρ καὶ ἐν Βάκτροις τὴν Τέρμινδον ταύτην, καὶ κάρυα φέρειν, ἡλίκα τὰ ἀμύγδαλα, (ἵδιότι μὴ μεγάλα.) καὶ τῇ ὄψει δὲ παρόμοια, καὶ ἡ ἡδονὴ κρείττω τῶν ἀμυγδαλῶν, διὸ καὶ χρῆσθαι τοὺς ἐκεῖ μᾶλλον. ἐξ ὧν δὲ τὰ ἱμάτια ποιοῦσι ταῦτα μὲν φύλλον ὅμοιον ἔχει τῇ Συναμίνῳ, τὸν δὲ * κύτινον τοῖς Κυνορόδοις ὅμοιον· φυτεύουσι δὲ ἐν τοῖς πεδίοις αὐτὰ * κατ' ὅρχας· διὸ καὶ πόρρωθεν ἀφορῶσιν Ἀμπελοὶ φαίνοντα. ἔχει δὲ καὶ Φοίνικας ἑνὶ μέρει πολλοὺς, καὶ ταῦτα μὲν ἐν δένδρου φύσει. φέρει δὲ καὶ σπέρματα ἴδια· τὰ μὲν τοῖς Ξεδροποῖς ὅμοια, τὰ δὲ τοῖς Πυροῖς καὶ ταῖς Κριθαῖς. Ἐρέβινδος μὲν γὰρ, ἡ καὶ Φακὸς, καὶ τ' ἄλλα τὰ παρ' ἡμῖν ἐκ ἑστίν, ἕτερα δὲ ἐστίν, ὥς παραπλήσια ποιεῖν τὰ ἐφήματα, καὶ μὴ διαγινώσκειν, ὥς φασιν, ἀνὴρ μὴ τις ἀκούσῃ· Κριθαὶ δὲ καὶ Πυροὶ καὶ ἄλλο τι γένος ἀγρίων Κριθῶν, ἐξ ὧν καὶ ἄρτοι ἡδεῖς, καὶ * χόνδρος καλός· ταύτας οἱ ἵπποι ἐσθιόντες τὸ πρῶτον διεφθείροντο, κατὰ μικρὸν δὲ οὖν, ἐθισθέντες ἐν ἀχύροις,

. P διὰ τὸ μὴ Bod.

9 τὸ δ' ὅλον φυτὸν τοῖς Bod.

ῥ καὶ

φακὸς καὶ κύαμος, καὶ τ' ἄλλα Const.

* ἄλλ' ὅτι γένος Bod.

οὐδὲν ἔπαχον. μᾶλλον δὲ σπείρουσι τὸ καλόμενον Ὀρυζον, ἐξ οὗ τὸ ἔφημα. τοῦτο δὲ ὅμοιον τῇ Ζειᾷ καὶ περπιθὲν ὅμοιον· καὶ χόνδρος εὐπεπίος· τὴν δ' ὄψιν πεφυκὸς ὅμοιον ταῖς Αἶραις καὶ τὸν πολλὸν χρόνον ἐν ὕδατι· ἀποχεῖται δὲ οὐκ εἰς στάχυν, ἀλλ' ἵοιον *φόβην, ὥσπερ ὁ Κέγχρος, καὶ ὁ Ἑλυμος. ἄλλο δέ τι ὃ ἐκάλουν οἱ Ἑλληνες Φακόν· τοῦτο δὲ ὅμοιον μὲν τῇ ὄψει καὶ τῷ Βούκερας, θερίζεται δὲ καὶ περὶ Πλειάδος δύσιν· διαφέρει δὲ καὶ ^υ αὐτὴ ἡ χώρα, τῷ τὴν μὲν φέρειν ἑνια, τὴν δὲ μὴ φέρειν· ἡ γὰρ ὀρεινὴ καὶ Ἀμπελον ἔχει καὶ Ἑλαίαν, καὶ τὰ ἄλλα *ἀκρόδρυα· πολλὴν ἄκαρπον τὴν Ἑλαίαν, σχεδὸν καὶ τὴν φύσιν ὥσπερ μεταξὺ Κοτίνης καὶ Ἑλαίας. ἔσι δὲ τῇ ὅλῃ μόρφῃ [διάφορος] καὶ τὸ φύλλον τῷ μὲν πλατύτερον, τοῦ δὲ στενώτερον. ταῦτα μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἰνδικήν. ἐν δὲ τῇ ^α Ἀριάγῃ χώρα καλουμένη Ἀκανθα ἔστιν, ἐφ' ἧς γίνεται δάκρυον ὅμοιον ὕτῃ ἐν Ἰλλυρίᾳ καὶ τῇ ὄψει καὶ τῇ ὁσμῇ. τοῦτο δ', ὅταν ἐπιλάμψῃ ὁ ἥλιος, καταρρέῃ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παρὰ τὰ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς γίνεται. ἐν ἑτέροις δὲ τόποις ἔστιν Ἀκανθα ἡ λευκὴ, τρίοζος, ἐξ ἧς καὶ σκυτάλια καὶ βακτηρίας ποιοῦσιν, ὁπώδης δὲ, καὶ μανή· ταύτην δὲ καλοῦσιν Ἡρακλείαν. ἄλλο δὲ ὕλημα μέγεθος μὲν ἡλίκον Ῥάφανος, τὸ δὲ φύλλον, ὅμοιον Δάφνῃ, καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ μορφῇ· τοῦτο δὲ εἴτις φάγοι, ἐναποθνήσκει· διὸ καὶ ὕποψοι ἵπποι, τούτους ἐφύλαττον διὰ χειρῶν. ἐν δὲ τῇ ^β Γεδρωσίᾳ χώρα πεφυκέναι φασίν, ἐν μὲν τι, ὅμοιον τῇ Δάφνῃ φύλλον ἔχον οὐ τὰ ὑποζύγια, (καὶ ὅτι οὖν εἰ

^ι οἷον φόβην, Bod. ^υ αὐτῇ τῇ χώρᾳ, Bod. ^α Ἀρία,
Bod. γ τῇ Γαβιραΐα σμύρνη Const. ^β Γεδρωσία Ald.

φάγοι.) μικρὸν ἐπισχόντα διεφθείρετο, παραπλησίως διατιθέμενα, καὶ σπώμενα ὁμοίως τοῖς ἐπιλήπτοις. ἐτέραν δὲ, "Ακανθάν τινα εἶνα· ταύτην φύλλον μὲν οὐδὲν ἔχειν, πεφυκέναν δὲ ἐκ μιᾶς ῥίζης, ἐφ' ἑκάστω δὲ τῶν ὄρων ἄκανθαν ἔχειν ὀξείαν σφόδρα. καὶ τούτων δὲ ^aκαταρηνυμένων ἢ προστριβομένων, ὅπῃ ἐκρεῖν πολύν. ὃς ἀποτυφλοῖ τὰ ἄλλα ζῶα πάντα, καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. . . . τίς αὐτοῖς· ἐν δὲ τόποις τισὶ πεφυκέναν τινὰ βοτάνην ἐφ' ἣ ^bσυνεσπειραμένους "Οφεις εἶνα μικροὺς σφόδρα· τέτοις δ' εἴτις ἐμβὰς πλεγήειν, θνήσκειν. ἀποπνίγῃσθαι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν φοινίκων τῶν ὠμῶν εἴτις φάγοι· καὶ τοῦτο ὕστερον κατανηθῆναι. τοιαῦτα μὲν οὖν δυνάμεις καὶ ζώων καὶ φυτῶν ἴσως καὶ παρ' ἄλλοις εἰσί.

CAP. VI.

Arbores odorifera: Quænam Arbores, Regionum diversarum et Montium propriæ.

ΠΕΡΙΤΤΟΤΕΡΑ δὲ τῶν φυμένων καὶ πλεῖστον ἐξηλλαγμένα πρὸς τ' ἄλλα, τὰ εὖσμα, τὰ περὶ Ἀραβίαν καὶ Συρίαν καὶ Ἰνδοὺς· οἷον ὅτε Λιβανωτὸς καὶ ἡ Σμύρνα καὶ Κασία, καὶ ^cὁ Βάλσαμος, καὶ ὁ Κινάμωμος, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, περὶ ἃν ^dἐν ἄλλοις εἴρηται διὰ πλειόνων· ἐν μὲν οὖν τοῖς πρὸς ἑω τε καὶ μεσημβρίαν, καὶ ταῦτ' ἴδια, καὶ ἕτερα δὲ πλεῖα τούτων ἐστίν· ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἄρκτον οὐχ ὁμοίως, οὐδὲν γὰρ ὅ, τι ἄξιον λόγου λέγεται, παρὰ τὰ κοινὰ τῶν δένδρων, ἃ καὶ φιλό-

^a καταρηνυμένων Bod.

^b συμφυομένους Theod. συσπειρομένους Scal.

^c τὸ Ὁποδάσκαμον καὶ τὸ Κιννάμωμον, Bod.

^d in deest Bod.

ψυχρα τυγχάνει, (καὶ ἔστι καὶ παρ' ἡμῖν) οἷον Πεύκη, Δρῦς, Ἐλάτη, Πύξος, Διὸς Βάλανος, Φίλυρα, καὶ τ' ἄλλα δὲ τὰ τοιαῦτα· σχεδὸν γὰρ οὐδὲν ἕτερον παρὰ ταῦτά ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ἄλλων ὑλημάτων ἔνια τῆς ψυχρῆς ἐκζητεῖ τόπῃς, καθάπερ Κενταύριον, καὶ Ἀψίνδιον. ἔστι δὲ φαρμακώδη τινὰ ταῖς ῥίζαις καὶ τοῖς ὀποῖς (οἷον Ἑλλέβορος καὶ ὁ Σίκυος ὁ ἄγριος, ἐξ οὗ τὸ ἐλατήριον, καὶ ἡ Σκαμμωνία.) ὥς καὶ σχεδὸν πάντα τὰ * ῥιζοτομούμενα· τὰ μὲν γὰρ ἐν τῷ Πόντῳ καὶ τῇ Θράκῃ γίνεσθαι, τὰ δὲ περὶ τὴν Οἴτην, καὶ τὸν Παρνασσόν, καὶ τὸ Πήλιον, καὶ τὴν Ὀσσην, καὶ τὸ Παρθένιον· καὶ ἐν τούτοις δὲ τινὲς φασὶ [†] πλεῖστον· πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀρκαδίᾳ καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ, (φαρμακώδεις γὰρ αὐτὰι) τῶν δὲ εὐωδῶν οὐδὲν ἐν ταύταις, (πλὴν Ἴρις ἐν τῇ Ἰλλυρίδι καὶ περὶ τὸν Ἀδρίαν, αὕτη δὲ χρηστὴ καὶ πολὺ διαφέρουσα τῶν ἄλλων) ἀλλ' ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς καὶ τοῖς πρὸς μεσημβρίαν, ὥσπερ ἀντικειμένοις [τοῖς φαρμακώδεσι] τὰ εὐώδη· ἔχουσι δὲ καὶ τὴν Κυπάριττον οἱ ἀλεεινοὶ μᾶλλον, ὥσπερ Κρήτη, Λυκία, Ῥόδος· Κέδρον δὲ, καὶ τὰ Θράκῃ ὄρη, καὶ τὰ Φρύγια. τῶν δὲ ἡμερουμένων ἥκιστα φασιν ἐν τοῖς ψυχροῖς ὑπομένειν Δάφνην καὶ Μυρρίνην, καὶ τούτων καὶ ἦττον ^h ἔτι τὴν Μυρρίνην. σημεῖον δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐν τῷ Ὀλύμπῳ Δάφνη μὲν πολλή, Μυρρίνη δὲ ὅλως οὐκ ἔστιν· ἐν δὲ τῷ Πόντῳ περὶ ⁱ Παντικαπαῖον οὐδέτερον, καθάπερ σπερδαζόντων καὶ πάντα μηχανωμένων πρὸς τὰς ἰερωσύνας, Συκαὶ δὲ πολλὰ ἐκτὶ καὶ εὐμεγέθεις, καὶ Ῥοιά δὲ (περισκεπαζό-

* ὁ Σίκυος ὁ ἄγριος ἐξ οὗ desunt Bod.

[†] φαιστόν· Const.

^g ἀντικείμενα Bod.

^h ἐπὶ τῶν Μυρρίνων. Bod.

ⁱ παντὶ

καὶ ποῖον, Bod.

μενα) καὶ Ἄπιοι καὶ Μηλέα παντοδαπώτατα, καὶ χρῆσαι
(αἱ ἑαριναί, πλὴν εἰ ἄρα αἱ ὕψια) τῆς δὲ ἀγρίας ὕλης,
ἔστι Δρυῖς, Πτελέα, Μελία, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Πεύκη δὲ,
καὶ Ἐλάτη, καὶ Πίτυς, οὐκ ἔστιν, οὐδ' ὅλως οὐδὲν * ἔν-
δαδον· ὑγρὰ δὲ αὕτη καὶ χείρων πολὺ τῆς Σινωπικῆς,
ὥς· οὐδὲ πολὺ χρῶνται αὐτῇ, πλὴν πρὸς τὰ ὑπαίθρια.
ταῦτα μὲν οὖν περὶ τὸν Πόντον, ἢ ἐν τισὶ γε τόποις
αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ Προποντίδι γίνεται καὶ Μυρρίνη, καὶ
Δάφνη πολλαχοῦ ἐν τοῖς ὄρεσιν. ἴσως δὲ ἓνια καὶ τῶν
τόπων ἴδια θετέον, ἕκαστοι γὰρ ἔχουσι τὰ διαφέροντα,
ὥσπερ εἴρηται, κατὰ τὰς ὕλας, οὐ μόνον τῶ βελτίῳ καὶ
χείρῳ τὴν αὐτὴν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τῶ φέρειν, ^κ ἢ μὴ φέ-
ρειν· οἷον, ὁ μὲν Τρώλος ἔχει, καὶ ὁ Μύσιος Ὀλυμπος
πολὺ τὸ Κάρυον καὶ τὴν Διὸς Βάλανον, ἔτι δὲ καὶ Ἄμ-
πελον, καὶ Μηλέαν, καὶ Ροιάν· ἢ δὲ Ἰδὴ τὰ μὲν οὐκ ἔχει
τούτων, τὰ δὲ, σπάνια. περὶ δὲ Μακεδονίαν καὶ τὸν
Πιερικὸν Ὀλυμπον, τὰ μὲν ἔστι, τὰ δ' οὐκ ἔστι τούτων.
ἐν δὲ τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ περὶ τὴν Μαγνησίαν, τὰ μὲν [Κά-
ρυα] Εὐβοϊκά πολλὰ, τῶν δὲ ἄλλων οὐθέν· οὐδὲ δὴ
περὶ τὸ Πήλιον, οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ ἐνταῦθα ὄρη. βρα-
χὺς δ' ἐστὶ τόπος ἐκεῖ, καὶ ὅλως πρὸς τὴν ναυπηγήσιμον
ὑλὴν· τῆς μὲν γὰρ Εὐρώπης τὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν,
καὶ ὅσα τῆς Θράκης ὄρη, καὶ ¹ περὶ Ἰταλίαν ἔχει· τῆς
δὲ Ἀσίας, τὰ τε ἐν Κιλικίᾳ καὶ τὰ ἐν Σινώπῃ καὶ Ἀμυσῶ,
ἔτι δὲ ὁ Μύσιος Ὀλυμπος, καὶ ἡ Ἰδὴ, πλὴν οὐ πολὺ· ἢ
γὰρ Συρία Κέδρον ἔχει, καὶ ταύτη χρῶνται πρὸς τὰς
τρίρεις. ἀλλὰ καὶ τὰ φίλυδρα [τένδρα] καὶ τὰ παρα-

* ἢ μὴ φέρειν desunt Bod.
Const.

¹ περὶ Ἰταλίαν μόνον ἔχει.

ποτάμια ταῦθ' ὁμοίως [ἔχει], ἐν μὲν γὰρ ^mτῇ Ἀδρίᾳ Πλάτανον οὐ φασὶν εἶναι, πλὴν περὶ τὸ Διομήδους ἱερὸν, σπανίαν δὲ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ πάσῃ· καί τοι πολλοὶ καὶ μεγάλοι ποταμοὶ παρ' ἀμφοῖν, ἀλλ' οὐκ ἔοικε φέρειν ὁ τόπος. ⁿἐν Ῥηγίῳ γοῦν ἅς Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, ὁ τύραννος ἐφύτευσεν ἐν τῷ παραδείσῳ, αὐτὰ μὲν εἰσι νῦν ἐν τῷ γυμνασίῳ, ^oφιλοτιμηθεῖσαι, ἔδὲ δύνανται λαβεῖν μέγεθος. ἔνιοι δὲ [τόποι] πλείους ἔχουσι Πλάτανον, οἱ δὲ Πτελέαν, καὶ Ἰτέαν, οἱ δὲ Μυρίκην, ὥσπερ ὁ Αἴμος· ὥστε τὰ μὲν τοιαῦτα, καθάπερ ἐλέχθη, τῶν τόπων ἰδίᾳ θετέον, ὁμοίως ἔν τε τοῖς ἀγρίοις καὶ τοῖς ἡμέροις. οὐ μὲν ἀλλὰ τάχα ἂν εἴη καὶ τούτων Ῥτινὰ, οὕτως διακοσμηθέντα, δύνασθαι τὴν χώραν φέρειν, ὃ καὶ νῦν ξυμβαῖνον ὁρῶμεν καὶ ἐπὶ ζώων ἐνίων καὶ φυτῶν.

CAP. VII.

Algæ marinæ, utriusque Maris.

ΜΕΓΙΣΤΗΝ δὲ διαφορὰν αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν δένδρων, καὶ ἀπλῶς τῶν ὑλημάτων ὑποληπτέον, (ἥ καὶ προτερόν γε εἵπομεν,) ὅτι τὰ μὲν, ἔγγεια, τὰ δ' ^{*}ἐνυδρα τυγχάνει, καθάπερ τῶν ζώων, καὶ τῶν φυτῶν. οὐ γὰρ μόνον ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ ταῖς λίμναις καὶ τοῖς ποταμοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ φύεται ὑλήματα ἕνια καὶ δένδρα ἐν τῇ ἕξῳ, καὶ ἐν τῇ περὶ ἡμᾶς· ἐν μὲν γὰρ τῇ περὶ ἡμᾶς μικρὰ πάντα φύόμενα, καὶ οὐδὲν ὑπερέχοντα, ὡς εἰπεῖν, τῆς θαλάσσης· ἐν ἐκείνῃ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ὑπερέχοντα, καὶ ἕτερα δὲ μεῖζω δένδρα. τὰ μὲν οὖν περὶ ἡμᾶς ἐστὶ

^m τῷ Ἀδρίᾳ Bod.

ⁿ ἐν Ῥηγίῳ γοῦν, Bod.

^o φιλοτι-

μηθεῖς, Bod.

^p ἐπὶ τινων ὥς διακοσμηθέντων δύνασθαι Bod.

τάδε· φανερώτατα μὲν ἢ κοινότατα ἢ ἰδιώτατα ἢ κατὰ
 τοὺς τόπους, Ἐλάτη, Συκῆ, Δρυς, Ἄμπελος, Φοῖνιξ.
 τούτων δὲ τὰ μὲν *πρόσγεια, τὰ δὲ, *πόντια, τὰ ὃ
 ἀμφοτέρων τῶν τόπων κοινά· ἢ τὰ μὲν πολυειδῆ, κα-
 θάπερ ὁ Φύκος, τὰ δὲ, μίαν ἰδέαν ἔχοντα· τοῦ γὰρ
 Φύκου, τὸ μὲν ἐσι πλατύφυλλον *τεταννεῖδες, χρῶμα
 ποῶδες ἔχον, ὃ δὴ, ἢ Πράσον καλοῦσί τινες, οἱ δὲ Ζω-
 στῆρα· ρίζαν δὲ ἔχει θασιᾶν ἔξωθεν, ἄνωθεν δὲ ἢ ὁ
 πυρώδη, μακρὰν δὲ ἐπικικῶς, καὶ εὐπαχῆ, παρμιναίαν
 τοῖς Κρομμυογηθείοις· τὸ δὲ τριχόφυλλον, ὥσπερ τὸ
 Μάραθρον, οὐ ποῶδες, ἀλλ' *ἔξωχρον, οὐ δὲ ἔχον
 καυλὸν, ἀλλ' ὀρθόν πως ἐν αὐτῷ· ζύεται δὲ τοῦτο ἐπὶ
 τῶν ὀστράκων καὶ ἐπὶ τῶν λίθων, οὐχ, ὥσπερ θάτερον,
 πρὸς τῇ γῇ (πρόσγεια δὲ ἄμφω) ἄλλα ἢ τὸ μὲν τριχό-
 φυλλον πρὸς αὐτῇ γῇ· πολλαῖς δὲ ὥσπερ ἐπικλύζειται
 μόνον ὑπὸ τῆς θαλάττης· θάτερον δὲ ἀνωτέρω. γίνεται
 δὲ ἐν μὲν τῇ ἔξω, τῇ περὶ Ἡρακλείας ἐρήλως, θαυμαστόν
 τι τὸ μέγεθος, ὡς φασι, ἢ τὸ πλάτος μείζον ὥς πα-
 λαιστιαῖον· φέρεται δὲ τοῦτο εἰς τὴν ἔσω θάλατταν
 τῷ ῥῷ τῷ ἔξωθεν, καλοῦσι δὲ αὐτὸ πράσον. ⁵ ταύτης
 δὲ ἐν τισὶ τόποις τοσοῦτον αὐξάνεται ὥστ' ἐπάνω τοῦ
 ὀμφαλοῦ· λέγεται δὲ ἐπέτειον εἶναι, καὶ ζυεῖται μὲν τοῦ
 ἥρος λήγοντος, ἀκμάζειν δὲ τοῦ θέρους, τοῦ μετοπάρου
 δὲ φθίνειν, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἀπόλλυθαι ἢ ἐκπίπτειν·
 ἅπαντα δὲ, ὡς ἢ ἄλλα τὰ ζυόμενα, χεῖρα ἢ ἀμαυρότερα
 γίνεσθαι τοῦ χειμῶνος. ταῦτα μὲν οὖν οἷον πρόσγεια
 ἐστὶ περὶ γὰρ τὴν θάλατταν, τὸ δὲ πόντιον ζύεις, ὃ οἱ

ἢ κατὰ deest Bod.

ἢ λιπύρια, μακρὰν Bod.

⁵ ταύτης

Bod.

* σπογγεῖς ἀνακολουμβῶσι, πελάγιον. καὶ ἐν Κρήτῃ δὲ φύεται πρὸς τῇ γῇ ἐπὶ τῶν πετρῶν πλεῖστον καὶ κάλλιστον, ᾧ βάπτουσιν οὐ μόνον τὰς ταινίας, ἀλλὰ καὶ ἔρια, καὶ ἱμάτια, καὶ ἕως ἀν' ἣ * πρὸσφατος ἡ βαφή, πολὺ κάλλιον ἢ χροῖα ἢ τῆς Πορφύρας, (γίνεται δὲ καὶ ἐν τῇ προσθόρρῳ καὶ ^ι πλείονα καὶ καλλίω, ὥσπερ αἱ σπογγιαί καὶ ἄλλα τοιαῦτα.) ἄλλο δ' ἔστιν ὅμοιον τῇ Ἀγρώστει, καὶ γὰρ τὸ φύλλον παραπλήσιον ἔχει, καὶ τὴν ῥίζαν γονατώδη, καὶ πεφυκυῖαν πλαγίαν, ὥσπερ ^υ ἢ τῆς Ἀγρώστιδος· ἔχει δὲ καὶ καυλὸν καλαμώδη, καθάπερ ἡ Ἀγρωσις· μεγέθει δὲ ἐλάττω πολὺ τοῦ Φύκου [προτέρε]. ἄλλο δὲ, ^κ ὡς βότρυον, ὃ φύλλον ἔχει ποῶδες τῇ χροῖα, πλατὺ δὲ, καὶ οὐκ ἀνόμοιον ταῖς Θριδακίναις, πλὴν ^γ ῥυτιδωδέστερον, καὶ ὥσπερ συνεσπασμένον· καυλὸν δὲ οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς πλείω τὰ τοιαῦτα, καὶ πάλιν ἀπ' ἄλλης· φύεται δὲ ἐπὶ τῶν λίθων τὰ τοιαῦτα πρὸς τῇ γῇ, καὶ ἐπὶ τῶν ὀστράκων. καὶ τὰ μὲν ἐλάττω σχεδὸν ταῦτ' ἔστιν, ἢ δὲ Δρύς καὶ ἡ Ἐλάτη, πρὸς γοιοὶ μὲν ἄμφω· φύονται δ' ἐπὶ λίθοις καὶ ὀστράκοις· ῥίζας μὲν οὐκ ἔχουσαι, προσπεφυκυῖαι δὲ ὥσπερ αἱ Λεπάδες. ἀμφοτέρας μὲν οἷον σαρκόφυλλαι, προμηκέστερον δὲ τὸ φύλλον τῆς ^ζ Δρύος, καὶ παχύτερον τῆς Ἐλάτης, καὶ οὐκ ἀνόμοιον τῇς τῶν ὀσπρίων λοβοῖς· ^α κοῖλον δ' ἐνδοθεν, καὶ οὐδὲν ἔχον ἐν αὐτοῖς. τὸ δὲ τῆς Δρύος, λεπτὸν καὶ * μυρικωδέστερον· χροῶμα δ' ἐπιπόρφυρον ἀμφοῖν. ἢ δ' ὅλη μορφή τῆς μὲν Ἐλάτης ὀρθή, καὶ αὐτῆς καὶ τῶν ἀκρεμόνων, τῆς δὲ Δρυὸς σκολιωτέρα

^ι πλεῖστον καὶ καλὸν, ὥσπερ Bod. ^υ τῇ τῆς Bod. ^κ ὡς deest Bod. ^γ χρεσιωδέστερον, Bod. ^ζ παχὺ, Bod.
^α δὲ κοῖλον, ἐνδοθεν, Bod.

καὶ μᾶλλον ἔχουσα πλάτος. γίνεται δὲ ἄμφω καὶ πολυ-
 καυλα, (μονοκαυλότερον δὲ ἡ Ἑλάτη.) τὰς δὲ ἀκρεμο-
 νικὰς * ἀποφύσεις ἡ Ἑλάτη μὲν μακράς ἔχει καὶ εὐθείας
 καὶ μανὰς· ἡ δὲ Δρύς βραχυτέρας καὶ σκολιωτέρας καὶ
 πυκνοτέρας· τὸ δὲ ὅλον μέγεθος ἀμφοτέρων ὡς πυγω-
 νιαῖον, ἢ μικρόν ὑπεραίρον· μεῖζον δὲ, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν,
 τὸ τῆς Ἑλάτης. χρήσιμος δὲ ἡ Δρύς εἰς βαφὴν ἐρίων
 ταῖς γυναιξίν· ἐπὶ μὲν τῶν ἀκρεμόνων προσηρτημένα εἰσὶ
 τῶν * ὀστακοδέρμων ζώων ἕνια, καὶ κάτω δὲ πρὸς αὐτῶ
 τῶ καυλῷ περιπεφυκότων τινῶν * ἰέλων, ^b ἐν τούτοις δι-
 δυκότες οἱ Ὀνίσκοι, καὶ ἄλλ' ἅττα, καὶ τὸ ὅμοιον Πολύ-
 ποδι. ταῦτα μὲν οὖν πρὸς γαίᾳ καὶ ῥάδια θεωρηθῆναι,
 φασὶ δὲ τινες καὶ ἄλλην Δρῦν εἶναι ποντίαν, ἢ καὶ καρπὸν
 φέρει, καὶ ἡ βάλανος αὐτῆς χρησίμη, τοὺς δὲ * σπογγεῖς,
 καὶ κολυμβητὰς λέγουσιν, ὅτι καὶ ἕτεροι μεγάλας τινὲς τοῖς
 μεγέθεσιν εἶησαν. ἡ δὲ Ἀμπελος ἀμφοτέρωσιν γίνεται,
 καὶ γὰρ πρὸς τῇ γῇ, καὶ ποντία· μεῖζον δ' ἔχει καὶ τὰ
 φύλλα, καὶ τὰ κλήματα, καὶ τὸν καρπὸν ἢ ποντία. ἡ δὲ
 Συκὴ ἄφυλλος μὲν, τῶ μεγέθει δ' οὐ μεγάλη, χροῖμα
 δὲ τοῦ φλοιοῦ φοινικοῦν. ὁ δὲ Φοῖβε πόντιός ἐστι μὲν
 βραχυσελέχης σφόδρα· καὶ σχεδὸν εὐθεία αἱ ἐκφύσεις
 τῶν ῥάβδων· κάτωθεν οὐ κύκλωθεν αὐτοί, καθάπερ τῶν
 ῥάβδων οἱ ἀκρέμονες, ἀλλ' ὡς ἂν ἐν πλάτει, κατὰ μίαν
 συνεχεῖς, ἕνιαχοῦ δὲ καὶ ^c ἐπαλλάττουσιν. τῶν δὲ ῥάβδων
 ἢ τῶν * ἀποφύσεων τούτων, ὁμοία τρόπον τινὰ ἡ φύσις
 τοῖς τῶν Ἀκανθῶν φύλλοις ἢ τοῖς τῶν ^d * ἀκανθῶν,
 οἷον Σόγκου, καὶ τῶν τοιούτων· (πλὴν ὁρθαί, οὐκ ὡς περ

^b ἐν τούτοις διδυκότες οἱ ὀνίσκοι, Bas. ἐν τούτοις ὀστέκοις διδυκότες
 οἱ Ὀνίσκοι, Const. ^c ἀπαλλάττουσαι. Const. ^d ἀκα-
 νικῶν, Bod.

ἐκείνα * περικεκλασμένα, καὶ τὸ φύλλον ἔχουσαι δια-
 βρωμένον ὑπὸ τῆς ἄλμης· ^ε ἔτι τῶγε δι' ὅλην [φύλλῃ]
 ἤκειν τὸν μέσον γε καυλόν, καὶ ἡ ἄλλη ὅψις παραπλησία·
 τὸ δὲ χρῶμα τούτων, καὶ ^ε τῶν κλάδων καὶ ὅλου τοῦ φυτοῦ
 ἐξέρυθρόν τε σφόδρα καὶ φοινικοῦν. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇδε
 τῇ θαλάττῃ, τοσαῦτά ἐστιν, ἡ γὰρ Σπογγιά, καὶ αἱ
 Ἀπλυσία καλούμεναι, καὶ εἴτι τοιοῦτον, ταῦτ' ἐτέραν
 ἔχει φύσιν· ἐν δὲ τῇ ἔξω, τῇ περὶ Ἡρακλέους στήλας,
 τό, τε Πράσον, ὥσπερ εἴρηται, φύεται, καὶ τὰ * ἀπο-
 λιθούμενα ταῦτα, οἷον τὰ Θῦμα, καὶ τὰ δαρνοσιδῆ, καὶ
 τὰ ἄλλα.

CAP. VIII.

*Plantæ Arabica; et quæ in Mari rubro occurrunt, Cor-
 tallinæ, Gorgoniæ, &c. &c.*

Ἐ ΠΡΟΣ δὲ τῇ ἐρύθρῃ καλεσμένῃ Θαλάσσει ἐν Ἀρα-
 βίᾳ μικρὸν ἐπάνω Κόπτου, ἐν μὲν τῇ γῇ δένδρον οὐδὲν
 φύεται, πλὴν τῆς Ἀκάνθης τῆς Διψάδος καλουμένης·
 σπανία δὲ καὶ αὐτὴ διὰ τὰ καύματα, καὶ διὰ τὴν ἀνυ-
 δρίαν· οὐκ ὕει γὰρ, ἀλλ' ἡ δι' ἐτῶν τεττάρων ἢ πέντε,
 καὶ τότε λάβρως, καὶ ἐπ' ὀλίγον χρόνον· ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ
 δένδρά τινα φύεται, καὶ καλοῦσιν αὐτὰ Δάφνην καὶ
 Ἑλαίαν· ἐστὶ δὲ ἡ μὲν Δάφνη ὁμοία τῇ Ἀρίᾳ· ἡ δὲ
 Ἑλαία τῇ ^η Φέλλῳ. καρπὸν δὲ ἔχει ἡ Ἑλαία παρὰ
 πλῆσιον δὲ τοῖς ἐλαίοις, ἀφίησι δὲ καὶ δάκρυον, ἐξ οὗ οἱ
 ἰατροὶ φάρμακον * ἐναιμον συντιθέασιν, ὃ γίνεται σφό-
 δρα ἀγαθόν· ὅταν δὲ ὕδατα πλείω γένηται, Μύκητες

^ε ἐπὶ Bod. ^ε καυλῶν Const. Ἐ τῆς δ' ἐρυθρᾶς θα-
 λάσσης καλουμένης Bod. ^η φύλλῳ. Bod.

ζύονται πρὸς τῇ θαλάττῃ κατὰ τινὰ τόπον· οὗτοι δὲ
 ἀπολιθοῦνται ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ἡ δὲ θάλαττα *θηριώδης.
 πλείους δὲ ἔχει τοὺς *Καρχαρίας, ὥςτε μὴ εἶναι κλυμ-
 βῆσαι. ἐν δὲ τῷ καλεμένῳ Ἡρώω, ἐφ' ὃν καταβαίνουσιν
 οἱ ἐξ Αἰγύπτου, φύεται μὲν Δάφνητε καὶ Ἑλαία καὶ
 Θύμον, οὐ μὲν χλωράγει, ἀλλὰ λιθοειδῇ τὰ ὑπέρε-
 χοντα τῆς θαλάττης, ὅμοια δὲ καὶ τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς
 βλαστῶσι τοῖς χλωροῖς· ἐν δὲ τῷ Θύμῳ καὶ τὸ τοῦ ἄν-
 θους χρῶμα διὰ δὴλον, ὥς ἂν μήποτε λίαν ἐξηνθηκός.
 ἡ μήκη δὲ τῶν δένδρουφιων, ὅσον εἰς τρεῖς πῆχεις. οἱ δὲ,
 ὅτε ἀνάπλες ἦν τῶν ἐξ Ἰνδῶν ἀποσταλέντων ὑπὸ Ἀλε-
 ξάνδρου, τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ φύμενα μέχρις οὗ ἂν ᾗ ἐν
 τῷ ὑγρῷ, χρῶμά φασι ἔχειν ὅμοιον τοῖς φυκοῖς, ὅπῃ
 δ' ἐξενεχθέντα τειδῇ πρὸς τὸν ἥλιον, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ
 ἐξομοιοῦσθαι τῷ ἀλί· φύεσθαι δὲ καὶ σχοίνους λιθίνους
 παρ' αὐτὴν τὴν θάλατταν, οὓς οὐδεὶς ἂν διαγνοίῃ τῇ
 ὄψει πρὸς τοὺς ἀληθινούς. θαυμασιώτερον δὲ τούτου
 λέγουσι, φύεσθαι γὰρ *δενδρύτια ἅττα, τὸ μὲν χρῶμα
 ἔχοντα ὅμοιον κέρατι βοῶς, τοῖς δὲ ὄζοις τραχέα, καὶ ἀπ'
 ἄκρῃ πυρρί· ταῦτα δὲ θραύεσθαι μὲν, εἰ ^κσυγκρούῃ τις·
 ἔκτος δὲ τούτου πυρὶ ἐμβαλλόμενα, καθάπερ τὸν σίδη-
 ρον, *διάπυρα γενόμενα, πλὴν ὅταν ἀποψύχῃτο, καθ-
 ἴστασθαι, καὶ τὴν αὐτὴν χροάν λαμβάνειν. ἐν δὲ ταῖς
 νήσοις, ταῖς ὑπὸ τῆς πλεμμυρίδος καταλαμβάνομέναις,
 δένδρα μεγάλα πεφυκέναι ἡλίκα Πλάτανοι· συμβαίνειν
 δὲ ὅδ' ἡ πλεμμυρίς ἐπέλθοι, τὰ μὲν ἄλλα κατακρύ-
 πτεσθαι ὅλα, τῶν δὲ μεγίστων ὑπερέχειν τὰς κλάδας, ἐξ ὧν
 τὰ πρυμνήσια ἀνάπλειν· εἶδ' ὅτε πάλιν ἄμπωτις γίνοιτο,

ἐκ τῶν ῥιζῶν. ἔχειν δὲ τὰ δένδρα ταῦτα φύλλον μὲν ὅμοιον τῇ Δάφνῃ, ἄνθος δὲ τοῖς ¹ Λευκοῖσι, καὶ τῷ χρώματι καὶ τῇ ὁσμῇ, καρπὸν δ' ἡλίκον Ἑλαία, καὶ τοῦτον εὐώδη σφόδρα. καὶ τὰ μὲν φύλλα οὐκ ἀποβάλλειν, τὸ δὲ ἄνθος καὶ τὸν καρπὸν ἅμα τῷ φθινοπώρῳ γίνεσθαι, τοῦ δὲ ἔαρος ἀπορρεῖν. ἄλλα δὲ ἐν αὐτῇ τῇ θαλάττῃ πεφυκέναι, αἰφύλλα μὲν, τὸν δὲ καρπὸν ὅμοιον ἔχειν τοῖς Θέρμοις· περὶ δὲ τὴν Περσίδα, τὴν κατὰ Καρμανίαν, καὶ ἢ πλημμυρὶς γίνεσθαι, δένδρα ἐστὶν εὐμεγέθη, ὅμοια τῇ ^m Ἀνδράχῃ, καὶ τῇ μορφῇ καὶ τοῖς φύλλοις· ⁿ ἄνθη δ' ἔχει πολλά ὅμοια τῷ χρώματι ταῖς Ἀμυγδαλαῖς ἕξωθεν, τὸ δὲ ἐντὸς συνελίττεται καθάπερ ὁ συνηρητὴν ἐν πᾶσιν. ὑποβέβρωται δὲ ταῦτα τὰ δένδρα πάντα κατὰ μέσον ὑπὸ τῆς θαλάττης, καὶ ἔσηκει· ἐπὶ τῶν ῥιζῶν, ὥσπερ Πολύπους· ὅταν γὰρ ἡ ἀμπωτις γένηται, θεωρεῖν ἐστίν. (ὕδωρ δ' οὐδὲν ὅλως [τότε] ἐν τῷ τόπῳ καταλείπονται γὰρ τινες *διώρυχες δι' ὧν Ῥ διαρέουσιν·) ταῦτα δ' εἰσὶ ἐν θαλάττῃ, ὧ καὶ δῆλον, οἶονταί τινες, ὡς τρέφονται ταύτῃ, καὶ οὐ τῷ ὕδατι, πλὴν εἴ τι ταῖς ῥίζαις ἐκ τῆς γῆς ἔλκονται. εὐλογον δὲ καὶ τοῦδ' ἁλμυρὸν εἶναι, καὶ γὰρ οὐδὲ κατὰ βάρους αἱ ῥίζαι· τὸ δ' ὅλον ἐν τὸ γένος εἶναι, τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ φυομένων, καὶ τῶν ἐν τῇ γῇ ὑπὸ τῆς πλημμυρίδος καταλαμβανομένων· καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ μικρὰ καὶ φυκώδη, τὰ φυόμενα δ' ἐν τῇ γῇ, μεγάλα καὶ χλωρά, καὶ ^q ἄνθος εὐοδμον ἔχοντα, καρπὸν, δ' οἷον θέρμος.

¹ οἷσις, Bod.
 πολὺν, ὅμοιον Bod.
 πλείουσιν Bod. Ald.

^m Ἀδράχῃ, Const.

ⁿ συνηρητὴν ἐν πᾶσιν. Bod.

^q ἁνθοδμον Bod.

ⁿ καρπὸν δὲ ἔχει

^p δια-

CAP. IX.

*Gossypium, arboreum, L. Papyrus, Nilotica, et affines.**Plantæ Ægypti et Syriæ.*

ΕΝ Τύλῳ δὲ τῇ νήσῳ (κεῖται δ' αὐτὴ ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ) [†] ἐν τοῖς πρὸς ἡμῶν τοσαῦτον πλῆθος εἶναι φασι δένδρων, ὅτ' ἐκβαίνει ἡ πλημμυρίς, ὥστ' ^s * ἀποχυρῶσθαι· πάντα δὲ ταῦτα μεγέθη μὲν ἔχει, ἡλικία ἡ Συκῇ, τὸ δὲ ἄνθος ὑπερβάλλον τῇ εὐωδίᾳ· καρπὸν δὲ ἄβρωτον, ὅμοιον τῇ ὄψει τῷ θέρμῳ. φέρειν δὲ τὴν νῆσον καὶ τὰ δένδρα, τὰ * ἔριοφόρα πολλά· ταῦτα δὲ φύλλον μὲν ἔχειν ὅμοιον τῇ Ἀμπέλῳ, πλὴν ἰμικρότερον, καρπὸν δὲ οὐδένα φέρειν. ἐν ᾧ δὲ τὸ ἔριον, ἡλικίον μῆλον ἑαρινόν, συμμεμυκός· ὅταν δὲ ὠραῖον ᾖ, ἐκπετάννυσθαι, καὶ ἐξαίρειν τὸ * ἔριον, ἐξ οὗ τὰς * σινδόνας ὑφαίνουσι· τὰς μὲν εὐτελεῖς, τὰς δὲ πολυτελεστάτας. γίνεται δὲ τοῦτο καὶ ἐν Ἰνδοῖς, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ ἐν Ἀραβίᾳ. εἶναι δὲ [φασί] καὶ ἄλλα δένδρα ἄνθος ἔχοντα ὅμοιον τῷ ^u Λευκοῖῳ, πλὴν ἄοδμον, τῷ μεγέθει τετραπλάσιον τῶν Ἰων. καὶ ἕτερόν τι δένδρον πολύφυλλον, ὥσπερ τὸ Ῥόδον, τοῦτο δὲ τὴν μὲν νύκτα συμμύειν, ἅμα δὲ τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι διοίγνυσθαι, μεσημβρίας δὲ τελέως * διεπτύχθαι πάλιν δὲ τῆς δείλης συνάγεσθαι, κατὰ μικρὸν, καὶ τὴν νύκτα ^x σύμμυειν· λέγειν δὲ καὶ τοὺς ἐγχωρίους, ὅτι καθεύδει. γίνεσθαι δὲ καὶ τοὺς Φοίνικας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ Ἀμπέλους, καὶ τᾶλλα ἀκρόδρυα, καὶ Συκάς, αἱ οὐ φυλ-

[†] τὰ μὲν Bod. τῇ Const. * ἀποχυρῶσθαι Bod. ἀπηχυρῶσθαι Ald. Bas. ἀποχανῶσθαι Scal. [†] μικρόν Bod.

^u λευκίῳ, Bas.

^x συμβαίνειν Ald. σημαίνειν Bod.

λοροοῦσιν. ὕδωρ δὲ οὐράνιον γίνεσθαι μὲν, οὐ μὴν χρῆ-
σθαί γε πρὸς τοὺς καρποὺς, ἀλλ' εἶναι κρήνας μὲν ἐν
τῇ νήσῳ πολλὰς, ἀφ' ὧν πάντα βρέχειν, ὃ καὶ συμ-
φέρει μᾶλλον τῷ Σίτῳ καὶ τοῖς δένδρεσι· διὸ καὶ ὅταν ὕσῃ,
τοῦτο ἐπαφίεναι, καθαπερὶ καταπλύνοντες ἐκεῖνο. καὶ
τὰ μὲν ἐν τῇ ἔξω θαλάσῃ δένδρα, τάγε νῦν θεωρού-
μενα, σχεδὸν τοσαῦτά ἐστιν· ὑπὲρ δὲ τῶν περὶ τοὺς
ποτάμους, καὶ ἐν τοῖς ἔλλεσι καὶ ταῖς λίμναις, μετὰ ταῦτα
λεκτέον. τρία δὲ ἐστὶν εἶδη τῶν ἐν τούτοις, τὰ μὲν
δένδρα, τὰ δ' ὥσπερ ποώδη, τὰ δὲ, *λοχμώδη· λέγω
δὲ ποώδη μὲν οἷον τὸ Σέλινον, τὸ ἔλειον, καὶ ὅσα ἄλλα
τοιαῦτα· λοχμώδη δὲ, Κάλαμον, Κύπειρον, Φλεῶ,
Σχοῖνον, Βούτομον, ἅπερ σχεδὸν κοινὰ πάντων τῶν
ποταμῶν καὶ τῶν τοιούτων τόπων ἐστίν. ἐνιαχοῦ δὲ καὶ
Βάτοι, καὶ Παλίουροι, καὶ τὰ ἄλλα· δένδρα δὲ, καθαπερ
Ἰτέα, Λεύκη, Πλάτανος. τὰ μὲν, ὥς ἐπὶ τοῦ ὕδατος
κατακρύπτεσθαι, τὰ δὲ, ὥστε μικρὸν ὑπερέχειν· τῶν δὲ
αἱ μὲν ρίζαι καὶ μικρὸν τοῦ στελέχους ἐν τῷ ὑγρῷ
τὸ δὲ ἄλλο πᾶν σῶμα ἔξω. τοῦτο γὰρ καὶ Ἰτέα, καὶ
Κλήθρα, καὶ Πλατάνω, καὶ Φιλύρα, καὶ πᾶσι τοῖς φιλύ-
δροις συμβαίνει. σχεδὸν δὲ καὶ ταῦτα κοινὰ πάντων τῶν
ποταμῶν ἐστίν, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ Νείλῳ πρέφυκεν οὐ μὴν
πολλήγῃ ἢ Πλάτανος, ἀλλὰ σπανιώτερά ἐστι ταύτης,
καὶ ἡ Λεύκη· πλείστη δὲ Μελία, καὶ ^zΒουμέλια. τῶν
γούν ἐν Αἰγύπτῳ φυομένων, τὸ μὲν ὅλον πολὺ πλεονέχον
ἐστὶν εἰς τὸ ἀριθμῆσθαι κατ' ἕκαστον· οὐ μὴν ἀλλ',
ὥστε ἀπλῶς εἰπεῖν, ἅπαντα ἐδάδιμα, καὶ χυλοὺς ἔχοντα
γλυκεῖς· διαφέρειν δὲ δοκεῖ τῇ γλυκύτητι, καὶ τῷ τρόφῳ

y α καὶ Bod.

z Βουμέλιος. Bod.

μάλιστα εἶναι, τρία ταῦτα· ὃ, τὸ Πάπυρος, καὶ τὸ
 καλούμενον Σάρι, καὶ τρίτον, ὃ Μνάσιον καλοῦσι. φύεται
 δὲ ὁ Πάπυρος οὐκ ἐν βάθει τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ὅσον ἐν δύο
 πήχεσιν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐλάττονι. πάχος μὲν οὖν τῆς
 ῥίζης ὡς καρπὸς ἀνδρὸς εὐρώστου, μήκος δὲ, ὑπὲρ δέκα
 πήχεις· φύεται δὲ ὑπ' ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς, πλαγίως ῥί-
 ζας εἰς τὸν πηλὸν καθιῆσα, λεπτάς, καὶ πυκνάς, ἄνω
 δὲ, τοὺς *παπύρους καλεσμένους, τριγώνους, μέγεθος ὡς
 τετραπήχεις, *κόμην ἔχοντας ^αἀχρεῖαν, ἀσθενῆ, καρ-
 πὸν δὲ ὅλως οὐδένα· τούτους δ' ἀναδίδωσι κατὰ πολλὰ
 μέρη· χρῶνται δὲ ταῖς μὲν ῥίζαις ἀντὶ ξύλων, οὐ μόνον
 τῶ καίεν, ἀλλὰ καὶ τῶ σκεύη ἄλλα ποιεῖν ἐξ ^βαὐτῶν
 παντοδαπά. (πολὺ γὰρ ἔχει τὸ ξύλον καὶ καλόν.) αὐτὸς
 δὲ ὁ Πάπυρος πρὸς πλεῖστα χρήσιμος, καὶ γὰρ πλοῖα
 ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς βίβλου ἰσία τε πλέκουσι,
 καὶ *ψιάθους, καὶ ἐσθῆτάς τινας, καὶ στρωμνάς, καὶ
 σχοινία τε, καὶ ἕτερα πλείω· καὶ ἐμφάνεστατα δὲ ταῖς
 ἔξω, τὰ *βιδλία· μάλιστα δὲ, καὶ πλείη βοήθεια πρὸς
 τὴν τροφὴν ἀπ' αὐτοῦ γίνεται, μασσονται γὰρ ἅπαντες
 οἱ ἐν τῇ χώρᾳ Πάπυρον, καὶ ὤμῶν, καὶ ἐφθόν, καὶ ὀπτόν· καὶ
 τὸν μὲν χυλὸν καταπίνουσι, τὸ δὲ μάστιγμα ἐκβάλλουσιν.
 ὁ μὲν οὖν Πάπυρος τοιοῦτός τε καὶ τοιαύτας παρέρχεται
 τὰς χρείας. γίνεται δὲ ἐν Συρίᾳ περὶ τὴν λίμνην, ἐν
 ᾗ καὶ ὁ Κάλαμος ὁ εὐώδης, ὃν καὶ Ἀντίγινος εἰς τὰς
 ναῦς ἐποιοεῖτο τὰ σχοινία. τὸ δὲ Σάρι, φύεται μὲν ἐν
 τῷ ὕδατι περὶ τὰ ἔλη, καὶ τὰ πεδία, ἐπειδὴν ὁ ποταμὸς
 ἀπέλθῃ· ῥίζαν δὲ ἔχει σκληρὰν καὶ συνεστραμμένην, καὶ
 ἐξ αὐτῆς φύεται τὰ *σαρία καλούμενα. ταῦτα δὲ,

^α ἀχρεῖαν, i. e. θυρεσίην, Const.

^β αὐτοῦ Bod.

μήκος μὲν εἰς δύο πῆχεις, πᾶχος δὲ ἡλίκον ὁ δάκτυλος ὁ μέγας τῆς χειρός· τρίγωνον δὲ τοῦτο, καθάπερ ὁ Πάπυρος, καὶ κόμην ἔχον παραπλήσιον. μασώμενοι δὲ ἐκβάλλουσι καὶ τούτου τὸ μάσημα· τῇ ρίζῃ δὲ οἱ σιδηρουργοὶ χρῶνται, τὸν γὰρ ἄνδρακα ποιεῖ χρηστόν, διὰ τὸ σκληρὸν εἶναι τὸ ξύλον. τὸ δὲ Μνάσιον ποῶδες ἐστίν, ὥστε οὐδεμίαν παρέχεται χρεῖαν, πλὴν εἰς τροφήν· καὶ τὰ μὲν γλυκύτητι διαφέροντα, ταῦτά ἐστι. φύεται δὲ καὶ ἕτερον ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ ταῖς λίμναις, ὃ οὐ συνάπτει τῇ γῇ· τὴν μὲν φύσιν ὅμοιον τοῖς κρίνοις· πολυφυλλότερον δὲ, καὶ παρὰλληλα τὰ φύλλα καθάπερ ἐν διστοιχίᾳ. χρωμα δὲ χλωρὸν ἔχει σφόδρα· (χρῶνται δὲ οἱ ἱατροὶ πρῶστε τὰ γυναικεῖα αὐτῶν, καὶ πρὸς τὰ κατὰγματα·) συμβαίνει δ' ὥσπερ ἀποφέρεσθαι· ἕτερα δὲ ἀπ' αὐτῶν πλεῖω ταῦτά· γίνεται δ' ἐν τῷ ποταμῷ, εἰ μὴ ὁ ῥοῦς ἐξέφερον.

CAP. X.

Arum Colocasia L. Nymphaea, Lotus: Cyperus, esculentus.

Ὁ δὲ Κύαμος φύεται μὲν ἐν ^c Αἰγύπτῳ ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ ταῖς λίμναις, καυλὸς δὲ αὐτοῦ μήκος μὲν, ὁ μακρότατος, εἰς τέτταρας πῆχεις, πᾶχος δὲ δακτυλιαῖος· ὅμοιος δὲ Καλάμῳ ^d μακρῷ, ἀγόνατος· *διαφύσεις δὲ ἐνδοθεν ἔχει διόλου. ^e ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ *κωδία παρομοία ^f σφηκίῳ περιφερεῖ, καὶ ἐν ἐκάστῳ τῶν ^g *κυττάρων

^c Αἰγύπτῳ deest Bod.
σχίσαις. Scal.

^d μαλακῷ, ἀγόνατος. Bod.

^e Vid. not. ad fin. libri.

^f σφοκίῳ Bas.

Vid. not. ad fin. libri.

^g κητάρων Bas.

κύαμος μικρὸν ὑπεραίρων αὐτοῦ. πλῆθος δὲ οἱ πλεῖστοι
 τριάκοντα, τὸ δὲ ἄνθος διπλάσιον ἢ Μήκωνος, χροῶμα
 δὲ ὅμοιον ῥόδῳ *κατακορές· ἐπάνω δὲ τοῦ ὕδατος ἡ
 κωδία· παραφύεται δὲ φύλλα μεγάλα παρ' ἑκαστον
 τῶν κυάμων, ὧν καὶ τὰ μεγέθη πώλῳ θειταλικῇ^h ἔοικεν,
 τὸν αὐτὸν ἔχοντα καυλὸν τῷ τῶν κυάμων· συντρίφαντι
 δ' ἑκαστον τῶν κυάμων, φανερόν ἐστι ἵτι' μικρὸν συν-
 εστραμμένον ἐξ οὗ γίνεται ἡ *πίλος. τὰ μὲν οὖν περὶ
 τὸν καρπὸν, τοιαῦτα, ἡ δὲ ῥίζα παχυτέρα τοῦ Κα-
 λάμου τοῦ παχυτάτου, καὶ διαφύσεις ὁμοίως ἔχουσα ἐν
 τῷ καυλῷ· ἐσθίουσι δ' αὐτὴν καὶ ὠμὴν, καὶ ἐφθὴν, καὶ
 ὀπτὴν, καὶ γὰρ οἱ περὶ τὰ ἔλη, τούτω ὡς σίτω χρῶνται.
 φύεται μὲν οὖν καὶ πολὺς αὐτόματος, οὐ μὴν ἀλλὰ κα-
 ταβάλλουσιν ἐν πηλῷ,^k ἀχυρώσαντες εὖ μάλα πρὸς τὸ
 μὴ κατενεχθῆναι γε, καὶ διαφθαρῆναι. καὶ οὕτω κατα-
 σκευάζουσι τοὺς *κυάμονας, ἃν δ' ἅπαξ ἀντιλάβηται,
 μένει διὰ τέλους, ἰσχυρὰ γὰρ ἡ ῥίζα καὶ οὐ πύρρον τῆς
 τῶν Καλάμων,^l πλὴν ἐπακανθίζουσα, διὸ καὶ ὁ Κροκό-
 δειλος φεύγει, μὴ προσκόψῃ τῷ ὀφθαλμῷ, τῷ μὴ δέξῃ
 καθορᾶν. γίνεται δὲ οὗτος καὶ ἐν Συρίᾳ καὶ κατὰ Κιλι-
 κίαν, ἀλλ' οὐκ ἐκπέττουσιν αἱ χεῖρες· περὶ δὲ Τυρόντην
 τῆς Χαλκιδικῆς, ἐν λίμνῃ τινὶ μετρίᾳ τῶν μεγέθει, καὶ
 αὐτὴ πέττει καὶ τελειοῖ καὶ τελευτακαρπεῖ. ὁ δὲ Λωτὸς κα-
 λούμενος, φύεται μὲν ὁ πλεῖστος ἐν τοῖς πεδίοις, ὅταν
 ἡ χώρα κατακλυθῇ· τούτῳ δὲ ἡ μὲν τοῦ καυλοῦ φύσις
 ὁμοία τῇ τοῦ Κυάμου. καὶ οἱ *πέτταστοι δὲ ὡσαύτως,
 πλὴν ἐλάττους καὶ λεπτότεροι. ἐπιφύεται δ' ὁμοίον τι ὁ

^h ἔοικε deest Bod.ⁱ τὸ συνεστραμμένον Bod. τὸ μικρὸν

(fors, μικρὸν) συνεστραμμένον Const.

^k ἀχυρώσαντες Bod.

φυράσαντες Const.

^l καύλος· ἐπακανθίζεν, Const.

Λωτὸς τῷ τοῦ Κυάμου, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ λευκόν, ἐμ-
 φερῆς δὲ τῇ στενότητι τῶν φύλλων τοῖς τῶν Κρίνων
 πολλά δὲ καὶ πυκνὰ ^m ἐπαλλήλως φύεται. ταῦτα ὅ,
 ὅταν μὲν ὁ ἥλιος ⁿ [δύη] συμμύει καὶ συγκαλύπτει τὴν
 κωδίαν, ἅμα δὲ τῇ ἀνατολῇ διοίγεται, καὶ ὑπὲρ τοῦ
 ὕδατος γίνεται. τοῦτο δὲ ποιεῖ, μέχρις ἂν ἡ κωδία ἐκ-
 τελεωθῇ, καὶ τὰ ἄνθη περιρρύη. τῆς δὲ κωδίας τὸ μέ-
 γεθος ἡλίκον Μήκωνος τῆς μεγίστης, καὶ διέζωσα ταῖς
 * κατατομαῖς τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ Μήκωνι. πλὴν πυ-
 κνότερος, καὶ ἐν ταύταις ὁ καρπός· ἔστι δὲ παρόμοιος
 τῇ Κέγχῳ. ἐν δὲ τῷ Εὐφράτῃ τὴν κωδίαν φασι, καὶ τὰ
 ἄνθη δύνειν, καὶ ὑποκαταβαίνειν τῆς ὥρας δειλινῆς μέχρι
 ο μεσονυκτίου· καὶ τῷ βάθει πόρρω, οὐδὲ γὰρ καδίεντα
 τὴν χεῖρα λαβεῖν εἶναι· μετὰ δὲ ταῦτα ὅταν ὄρθρος ᾖ,
 πάλιν ἐπανιέναι, καὶ πρὸς ἡμέραν ἔτι μᾶλλον, ἅμα τῷ
 ἡλίῳ φανερόν ὑπὲρ τοῦ ὕδατος, καὶ ἀνοίγειν τὸ ἄνθος·
 ἀνοιχθέντος δὲ ἔτι ἀναβαίνειν, συχνὸν δ' εἶναι τὸ ὑπερ-
 αῖρον τὸ ὕδωρ. τὰς δὲ κωδίας ταύτας οἱ Αἰγύπτιοι συν-
 θέντες εἰς τὸ αὐτὸ, σήπουσιν, ἐπὶ δὲ σαπῇ τὸ κέλυφος,
 ἐν τῷ ποταμῷ κλύζοντες, ἐξαίρουσι τὸν καρπόν· ξηρά-
 ναντες δὲ καὶ ὀπτήσαντες, ἄρτους ποιοῦσι, καὶ τούτῳ
 χρῶνται ὡς σιτίῳ· ἡ δὲ ῥίζα τοῦ Λωτοῦ καλεῖται μὲν
 * κόρσιον, ἔστι δὲ στρογγύλη, τὸ μέγεθος ἡλίκον μήλον
 * κυδώνιον· φλοιὸς δὲ περικείται περὶ αὐτὴν μέλας,
 ἐμφερῆς τῷ * κασταναῖκῳ καρύῳ, τὸ δὲ ἐντὸς λευκόν·
 ἐψόμενον δὲ, ἢ καὶ ὀπτάμενον γίνεται P * λεκιθῶδες, ἥδὲ
 δὲ τῇ * πρσοφορᾷ· ἐσθίεται δὲ καὶ ὠμόν, ἀρίστη δὲ ἐν

^m ἐπαλλήλως Bod.

ⁿ δύεται Const. δύη deest Bod.

* μεσονυκτιῶν, Bod.

P λεκιθῶδες, Bod.

τῷ ὕδατι, ἧ ἐφθῆ ἢ καὶ ὀπτῇ. καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς ὕδασι
 σχεδὸν ταῦτά ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς ἀμμώδεσι χωρίοις, ἃ
 ἐστὶν οὐ πόρρω τοῦ ποταμοῦ, φύεται κατὰ γῆς, ὃ κα-
 λεῖται Μαλιναδάλλη, στρογγύλον τῷ σχήματι, μέ-
 γεθος δὲ ἡλίκον μέσπilon, ἀπύρηνον δὲ καὶ ἄφλοιον·
 φύλλα δὲ ἀφήσιν ἀπ' αὐτοῦ ὅμοια Κυπεύρω. ¹ τοῦτο
 συνάγοντες οἱ κατὰ τὴν χώραν, ἐψοῦσιν ἐν βρυτῷ, τῷ
 ἀπὸ τῶν κριθῶν, καὶ γίνεται ² γλυκὺ σφόδρα. χρώνται
 δὲ πάντες ὥσπερ *τραγήμασι. τοῖς δὲ βουσί καὶ τοῖς
 προβάτοις ἅπαντα μὲν τὰ φυόμενα ἐδώδιμά ἐστιν· ἐν
 δέ τι γένος ἐν ταῖς λίμναις καὶ τοῖς ἔλεσι φύεται *δια-
 φέρον· ὃ καὶ χλωρὸν νέμονται, καὶ ξηραίνοντες παρέχουσι
 κατὰ χειμῶνα τοῖς βουσὶν, ὅταν ἐργάζωνται, καὶ τὰ
 σώματα ἔχουσιν εὐσιτοῦντα, λαμβάνοντες οὐδέν· ἔστι
 καὶ ἄλλο παραφυόμενον αὐτόματον ἐν τῷ Σίτῳ· τοῦτο
 δὲ, ὅταν ὁ Σίτος ᾖ καθαρὸς, ¹ *ὑποπτίσσαντες κατα-
 βάλλουσι τοῦ χειμῶνος ὑγρὸν εἰς τὴν γῆν· βλαστή-
 σαντος δὲ, τεμώντες καὶ ξηράναντες παρέχουσι καὶ τοῦτο
 βουσί καὶ ἵπποις καὶ τοῖς ὑποζυγίοις, σὺν τῷ καρπῷ ² καὶ τῷ
 ἐπιγινομένῳ. ὃ δὲ καρπὸς, μέγεθος μὲν ἡλίκον σήσα-
 μον, στρογγύλος δὲ, καὶ τῷ χρώματι χλωρὸς, ἀγαθὸς
 δὲ διαφερόντως.

CAP. XI.

Plantae fluviatiles, et palustres Lacus Orchomenii.

ΕΝ Αἰγυπλίῳ μὲν οὖν τὰ πάντα σχεδὸν ταῦτα ἄντις
 λάβοι, ἕκαστοι δὲ τῶν ποταμῶν εἰόκασιν ἰδιόν τι φέ-
 ρειν, ὥσπερ καὶ τῶν χερσαίων. ἐπεὶ οὐδὲ ὁ Τρίβολος

¹ αὐτὴ ὥμή. Bod.

² ὑποπτίσσαντες Bod.

¹ ταῦτα Bod.

² τοῦ ἐπιγινομένου. Bod.

³ γλυκία Bod.

ἐν ἅπασιν, οὐδὲ πανταχοῦ φύεται, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐλώδεσι τῶν ποταμῶν· οὐκ ἐν μεγίσῳ δὲ βάθει, ἢ πενταπῆχει, ἢ μικρῷ μείζονι, καθὰ οἱ περὶ τὸν Στρώμωνα· χεδὸν δ' ἐν τοσοῦτῳ καὶ ὁ Κάλαμος, καὶ τὰ ἄλλα. ὑπερέχει δὲ οὐδὲν αὐτοῦ, πλὴν αὐτὰ τὰ φύλλα, ὥσπερ *ἐπινέοντα καὶ κρύπτοντα τὸν *τρίβολον. ὁ δὲ τρίβολος αὐτὸς ἐν τῷ ὕδατι νεύει εἰς βυθόν· τὸ δὲ φύλλον ἐστὶ πλατὺ, προσεμφερεῖς τῷ τῆς Πτελέας, μίσχον δὲ ἔχει σφόδρα μακρὸν, ὁ δὲ καυλὸς ἐξ ἄκρου παχύτατος, ὅθεν τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς, τὰ δὲ κάτω λεπτότερος ἀεὶ μέχρι τῆς ρίζης. ἔχει δὲ ἀποπεφυκότα ἀπ' αὐτοῦ ὕτριχώδη [τινά]· τὰ μὲν πλεῖστα παράλληλα· τὰ δὲ, καὶ *πα-
ραλλάττοντα, κάτωθεν ἀπὸ τῆς ρίζης μεγάλα, τὰ δὲ ἄνω ἀεὶ ἐλάττω προῖουσιν, ὥστε τὰ τελευταῖα μικρὰ πάντων εἶναι· καὶ τὴν διαφορὰν μεγάλην τὴν τῆς ρίζης πρὸς τὸν ^zκαυλόν· καὶ *παραβλαστήματα πλεῖω· (καὶ γὰρ τρία καὶ τέτταρα.) μέγιστον δ' αἰεὶ τὸ πησιέστερον τῆς ρίζης, εἴτα τὰ μετὰ τοῦτο, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον· τὸ δὲ παραβλάστημά ἐστιν ὥσπερ καυλὸς ἄλλος, λεπτότερος μὲν τοῦ πρώτου, τὰ δὲ φύλλα καὶ τὸν καρπὸν ἔχων ὁμοίως· ὁ δὲ καρπὸς μέλας, καὶ σκληρὸς σφόδρα· ρίζαν δὲ ἡλίκη, καὶ ^aποῖαν ἔχει, σκεπτέον. ἢ μὲν οὖν φύσις, τοιαύτη· φύεται μέντοι ἀπὸ τῆς καρποῦ πίπτοντος, καὶ ἀφήσι βλαστὸν τοῦ ἥρους. φασὶ δ' οἱ μὲν εἶναι ἐπέτειον, οἱ δὲ διαμένειν τὴν μὲν ρίζαν εἰς χρόνον, ἐξ ἧς καὶ τὴν βλάστησιν εἶναι τοῦ καυλοῦ· τοῦτο μὲν οὖν σκεπτέον· ἴδιον δὲ παρὰ τῶν ἄλλων, τὸ τῶν παρα-

* ἐπινέοντα Theod. ὕτριχώδη· τὰ μὲν Bod. ^z καρ-
πὸν. Bod. ^a ποῖαν Bod.

φυομένων ἐκ τοῦ καυλοῦ τριχωδῶν, οὔτε γὰρ φύλλα ταῦτα, οὔτε καυλός, ἐπεὶ τόγε τῆς παραβλαστήσεως, κοινὸν Καλάμου καὶ ἄλλου· τὰ μὲν οὖν ἴδια θεωρητέον ἰδίως δηλονότι, τὰ δὲ ἄλλα κοινῶς· διαιρεῖν δὲ χρή καὶ κατὰ τόπους, οἷον εἰ τὰ μὲν ἔλεια, τὰ δὲ, λιμναῖα, τὰ δὲ ποτάμια, μᾶλλον ἢ καὶ κοινὰ πάντων τῶν τόπων. διαιρεῖν δὲ, ποῖα ταῦτα ἐν τῷ ὑγρῷ, καὶ ποῖα ἐν τῷ ξηρῷ φύεται, καὶ ποῖα ἐν τῷ ὑγρῷ μόνον, ὡς δ' ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰ κοινότατα προσειρημένα πρότερον. ἐν οὖν τῇ λίμνῃ, τῇ περὶ Ὀρχομενὸν τὰ δ' ἐστὶ τὰ φυόμενα, δένδρα καὶ ὑλήματα· Ἰτέα, ^β Ἐλείαγνος, Σίδη, Κάλαμος, (ὅ, τε αὐλητικὸς καὶ ὁ ἕτερος,) Κύπειρος, Φλειῶ, Τύφη. ἔτι γε μὴν ^γ Μηνυάνδες, καὶ τὸ καλούμενον Ἴπνον. ὁ γὰρ προσαγορεύουσι Λέμναν, τοῦτο πλεῖον τὸ κατ' ὕδατος ἐστὶ. τούτων δὲ τὰ μὲν ἄλλα γνώριμα, ἡ δὲ Ἐλαίαγνος, καὶ ἡ Σίδη, καὶ ἡ ^δ Μηνυάνδες, καὶ ἡ Ἴκμη, καὶ τὸ Ἴπνον, ἴσως μὲν φύεται καὶ ἐτέρωθι, προσαγορεύεται δὲ ἄλλοις ὀνόμασι· λεκτέον δὲ περὶ αὐτῶν. ἐστὶ δὲ ἡ μὲν Ἐλείαγνος, φυτὸν θαμνωδές, καὶ παρόμοιον ^ε τῷ Ἀγνώ· φύλλον δὲ ἔχει τῷ μὲν σχήματι παραπλήσιον (τούτῳ) μαλακὸν δὲ, ὥσπερ ^ς τὰ τῆς Μηλέας· ἑξάνδρος δὲ * χνωῶδες· καρπὸν δὲ οὐδένα φέρει. φύεται δὲ ὁ πλεῖστος μὲν ἐπὶ τῶν * πλοάδων νήσων· εἰσὶ γὰρ τινες καὶ ἐνταῦθα πλοάδες, ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ περὶ τὰ ἔλη, καὶ ἐν Θερπρωτίδι, καὶ ἐν ἄλλαις λίμναις, ἐλάττω δὲ κατ' ὕδατος· ἡ μὲν οὖν Ἐλείαγνος τοιοῦτον. ἡ δὲ Σίδη

^β ἰλαία, ἄγνος, Scal.^γ μῆναιδες, Bod.^δ μῆναν-

δες, Bod.

^ε τοῖς ἄλλοις. Bod.^ς αἱ Μηλέαι· Bod.^ε καὶ χνωῶδες. ἄνθος δὲ, τῷ τῆς λιύκης ὅμοιον, ἔλασπον δὲ. καρπὸν δὲ Bod. Vid. not. ad fin. libri.

τὴν μὲν μορφὴν ἔσιν ὅμοια τῇ Μήκωνι, κατὰ γὰρ τὸ ἄνω
 κωδιῶδες τοιοῦτον ἔχει, πλὴν μεῖζον ὡς κατὰ λόγον·
 μεγέθει δὲ ὅλος ὁ ὄγκος, ἡλίκον μῆλον. ἔστι δ' οὐ
 γυμνόν, ἀλλὰ ὑμένες περὶ αὐτὴν λευκοί, καὶ ἐπὶ τούτοις
 ἔξωθεν φύλλα ποώδη, παραπλήσια τοῖς τῶν *ρόων,
 ὅταν ἐν κάλυξιν ᾧσι, τέτταρα τὸν ἀριθμόν· ἀνοιχθεῖσα
 δὲ, τοὺς κόκκους ἐρυθρούς μὲν ἔχει, τῷ χήματι δ' οὐχ
 ὁμοίους ^h τοῖς τῶν ρόων, ἀλλὰ περιφερεῖς, μικροὺς δὲ,
 καὶ οὐ πολλῶ μεῖζους *κέγχρε· τὸν δὲ χυλὸν ὕδατώδη
 τινὰ, καθάπερ ὁ τῶν ⁱρόων. ἀδρύνεται δὲ τοῦ θέρους,
 μίσχον δὲ ἔχει μικρόν, τὸ δὲ ἄνθος ὅμοιον ρόου κά-
 λυκι· μεῖζον δὲ [καρπὸν] καὶ σχεδὸν ὀιπλάσιον τῷ με-
 γέθει· ^k τοῦτου μὲν οὖν καὶ τὸ φύλλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος,
 μετὰ δὲ ταῦτα, ὅταν ἀπανθήσῃ, καὶ συστῇ τὸ κατακάρ-
 πιον, κατακλίνεσθαι φασιν εἰς τὸ ὕδαρ μαλλον, τέλος
 δὲ συνάπλιν ἐπὶ τῇ γῇ, καὶ τὸν καρπὸν ἐκχεῖν. καρπο-
 φορεῖ δὲ τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τοῦτο, καὶ ὁ Βούτομος, καὶ τὸ
 Φλεῶς· εἶναι δὲ τοῦ Βουτόμου καρπὸν μέλανα, τῷ δὲ
 μεγέθει παραπλήσιον τοῦ τῆς Σίδης· τοῦ δὲ Φλεῶς τὴν
 καλουμένην *ἀνδήλην, ^l ἣν χρῶνται πρὸς τὰς ^m*κο-
 νιάσεις· τοῦτο δ' ἐστίν, οἷον πλακυντῶδες τι μαλακόν,
 *ἐπίπυρον. ἔτι δὲ καὶ τοῦ Φλεῶς καὶ τοῦ Βητόμου, τὸ μὲν
 θῆλυ ἀκαρπον, χρήσιμον δὲ πρὸς τὰ πλόκαμα, τὸ δὲ
 ἄρρεν ἀχρεῖον. περὶ δὲ τῆς ⁿἸκμης καὶ τοῦ ⁿΜηνυάνθους
 καὶ τοῦ ^oἸπνου σκεπτέον. ἰδιώτατον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ
^oΤύφη, καὶ τῷ ἄφυλλον εἶναι, καὶ τῷ μὴ πολυρρίζον
 τοῖς ἄλλοις ὁμοίως· ἐπεὶ τ' ἄλλα, οὐχ ἥττον εἰς τὰ

^h ταῖς ρίζαις, Bod.

ⁱ πυρῶν. Bod.

^k τοῦτο Scal.

^l φ Bod.

^m κονίας. Bod.

ⁿ Μηνάνθους Bod.

^o Τίφη,

Bod.

κάτω τὴν ὀρμὴν ἔχει καὶ τὴν δύναμιν, μάλιστα δὲ ὁ Κύπειρος, ὥσπερ καὶ ἡ Ἀγρωστis, διὸ καὶ δυσώλεδρα καὶ ταῦτα, καὶ ὅλως ἅπαν τὸ γένος τὸ τοιοῦτον. ἡ δὲ ῥίζα τοῦ Κυπέιρου πολὺ τι τῶν ἄλλων παραλλάττει τῇ ἀνωμαλίᾳ, τῷ, τὸ μὲν εἶναι παχύ τι καὶ σαρκῶδες αὐτῆς, τὸ δὲ λεπτὸν καὶ ξυλῶδες, καὶ τῇ βλαστῆσαι καὶ τῇ γενέσκει· φύεται γὰρ ἀπὸ Ρτῆς παρεμνώδους [ῥίζης]. ἑτέρα λεπτὴ κατὰ τὸ πλάγιον, εἴτ' ἐν ταύτῃ συνίσταται πάλιν τι σαρκῶδες, ἀφ' ὃ ὁ καυλὸς, ἐν ᾧ δὲ καὶ ὁ βλαστός· ἀφήσιν δὲ καὶ εἰς βάθος τὸν αὐτὸν τρόπον ῥίζας, διὸ καὶ πάντων μάλιστα δυσώλεδρον, καὶ ἔργον ἐστὶν ἐξελεῖν. χεδὸν δὲ παραπλησίως φύεται ἡ Ἀγρωστis ἐκ τῶν γονάτων, αἱ γὰρ ῥίζαι γονατώδεις· ἡ ἐξ ἐκάστης δὲ ἀφήσιν ἑαυτὴν βλαστὸν κάτωθεν ῥίζαν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ Ἀκανθα ἡ Κεάνωδος, ἀλλ' οὐ καλαμώδης, οὐ δὲ γονατώδης ἡ ῥίζα ταύτης· ταῦτα μὲν οὖν διὰ τὴν ὁμοιότητα πλείω εἴρηται. φύεται δὲ ἐν ἀμφοῖν, καὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐν τῷ ὕδατι, Ἰτέα, Κάλαμος, ὁ Λύλητικός, Κύπειρος, Τύφη, Φλεῶς, Βούτομος· ἐν δὲ τῷ ὕδατι μόνον Σίδη· περὶ γὰρ τῆς Τύφης ἀμφισβητοῦσιν. καλλίω δὲ καὶ μείζω τῶν ἐν ἀμφοῖν φυομένων αἰεὶ τὰ ἐν τῷ ὕδατι γίνεσθαι, φασί. φύεσθαι δ' ἑνὶα τούτων καὶ ἐπὶ τῶν πλοάων, οἷον, ὁ Κύπειρος, καὶ ὁ Βούτομος, καὶ τὸ Φλεῶς. ὥστε πάντα τὰ μέρη ταῦτα κατέχειν. ἐδώδιμα δ' ἐστὶ τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τάδε· ἡ μὲν Σίδη· καὶ αὐτῆς τὰ φύλλα τοῖς προβάτοις, ὁ δὲ βλαστός, τοῖς ὑσὶν, ὁ δὲ καρπὸς, τοῖς ἀνθρώποις. τοῦ δὲ Φλεῶ, καὶ τῆς Τύφης, καὶ τοῦ

Ρ τοῦ παρεμνώδους, Bod.

ἡ ἐκάστου Bod.

ἡ ἀνά-

βλαστον, καὶ καθάπερ ῥίζαν. Bod.

ἡ αὐτὴ, καὶ τὰ φύλλα Bod.

Βουτόμου τὸ πρὸς ταῖς ρίζαις ἀπαλὸν, ὃ μάλιστα ἐσθίει τὰ παιδία. ρίζα δ' ἐδώδιμος ἢ τοῦ Φλεὼ μόνῃ τοῖς βοσκήμασιν· ὅταν δὲ αὐχμὸς ᾗ, καὶ μὴ γένηται τὸ κατὰ κεφαλὴν ὕδωρ, ἅπαντα αὐχμεῖ τὰ ἐν τῇ λίμνῃ, μάλιστα δὲ ὁ Κάλαμος, ὑπὲρ οὗ καὶ λοιπὸν εἰπεῖν. ὑπὲρ γὰρ τῶν ἄλλων σχεδὸν εἴρηται.

CAP. XII.

Arundinis, et Cannæ Species.

ΤΟΥ δὴ Καλάμου δύο φασὶν εἶναι γένη, τὸν τε Αὐλητικὸν, καὶ τὸν ἕτερον· καὶ γένη φασὶν εἶναι τοῦ ἑτέρου, διαφέρειν δὲ ἀλλήλων ἰσχύϊ, καὶ ἀσθενείᾳ· καὶ παχύτητι, καὶ λεπτότητι. καλοῦσι δὲ τὸν μὲν ἰχυρὸν καὶ παχὺν, Χαρακίαν, τὸν δ' ἕτερον, Πλόκιμον. φύεσθαι δὲ, τὸν μὲν ^u Πλόκιμον ἐπὶ τῶν πλοάδων, τὸν δὲ Χαρακίαν, ἐπὶ τοῖς *κώμυσι· κώμυδας δὲ καλοῦσι, οὗ ἂν ᾗ συνηθροισμένος ὁ Κάλαμος, καὶ συμπεπλεγμένος ταῖς ρίζαις· τοῦτο δὲ γίνεται καθ' οὓς ἂν τόπους τῆς λίμνης εὗγειον ἢ χωρίον. γίνεσθαι δὲ ποτε τὸν Χαρακίαν καὶ οὗ ὁ Αὐλητικός· μακρότερον ^x τὸν μὲν τοῦ Χαρακίου, σκωληκόθρωτον δέ· τούτων μὲν οὖν ταύτας λέγουσι τὰς διαφοράς· περὶ δὲ τοῦ Αὐλητικοῦ, τὸ μὲν, φύεσθαι *δι' ἐννεατηρίδος, ὥσπερ τινὲς φασι, καὶ ταύτην εἶναι τὴν τάξιν, οὐκ ἀληθὲς δέ· ἀλλὰ τὸ μὲν ὅλον αὐξηθείσης γίνεται τῆς λίμνης· ὅτι δὲ τοῦτο ὑδοκεῖ συμβαίνειν ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις μάλιστα δι' ἐννεατηρίδος, καὶ τὴν γένεσιν τοῦ καλάμου ταύτην ἐποίου, τὸ

^t ἰσχύϊ, καὶ λεπτότητι, καὶ ἀσθενείᾳ. Bod.

^u πλωτίμων

Plin.

^x τὴν τοῦ ἄλλου Bod.

^y ἰδόκει Const.

συμβεβηκός ὡς τάξιν λαμβάνοντες. γίνεται ὃ ὅταν ἐπομβρίας γενομένης διεμμένη τὸ ὕδωρ, ^zδιετὲς τοῦλάχιστον ἂν, πλείω καὶ καλλίω. τούτου δὲ μάλιστα μνημονεύουσι γεγονότος τῶν ὕστερον χρόνων, ὅτε συνέβη τὰ περὶ Χερώνειαν· πρὸ τούτων γὰρ ἔφασαν ^aἔτι πλείον βαθυνοῦσθαι τὴν λίμνην· μετὰ δὲ ταῦτα ὕψερον, ὡς ὁ λοιμός ἐγένετο σφοδρὸς, πλησθῆναι μὲν αὐτήν· οὐ μείναντος δὲ τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἐκλείπειντος χειμῶνος, οὐ γενέσθαι τὸν κάλαμον. φασὶ γὰρ, (ἢ δοκεῖ) μὴ βαθυνομένης τῆς λίμνης ἄλλα ^bμείναντος [τοῦ ὕδατος] τὸν ἐπιόντα ἐνιαυτὸν, ἀδρύνεσθαι, καὶ γίνεσθαι μὲν ἀδρύνετα, Ζευγίτην· ^cἂν δὲ μὴ συμπαραμείνῃ τὸ ὕδωρ, Βομβυκίαν. τὴν μὲν οὖν γένεσιν, τοιαύτην, διαφέρει δὲ τῶν ἄλλων Καλάμων, [ὁ Ζευγίτης,] ὡς καθόλου λαβεῖν, ^dεὐτροφία τινὶ τῆς φύσεως, ἀπληθύνετον γὰρ φασιν εἶναι καὶ ἀσαρκότερον, καὶ ὅλως δὲ θῆλυον τῇ προσόψει, καὶ γὰρ τὸ φύλλον πλατύτερον ἔχει καὶ λευκότερον, τὴν δὲ ἀνθήλην ἐλάττω τῶν ἄλλων. τινὰς δὲ φασιν ὅλως οὐκ ἔχειν, οὓς καὶ προσαγορεύουσιν Εὐνουχίας, ἐξ ὧν ἄριστα μὲν φασὶ τινες γενέσθαι τὰ ζεύγη, κατορθοῦν δὲ ὀλίγα, παρὰ τὴν ἐργασίαν. τὴν δὲ τομὴν ὠραίαν, πρὸ Ἀντιγενίδου μὲν, ἡνίκ' ἠΐλου ^{*}ἀπλάσας, ὑπ' Ἀρκτούρου, Βοηδρομιῶνος μηνός· τὸν γὰρ οὕτω τμηθέντα συχνοῖς μὲν ἔτεσιν ὕστερον γίνεσθαι χρήσιμον, καὶ ^{*}προκαταυλήσεως δεῖσθαι πολλῆς, συμμύειν δὲ τὸ στόμα τῶν γλωττῶν, ὃ πρὸς ^e^{*}τὴν διακτορίαν εἶναι χρήσιμον· ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν πλάσιν μετέβησαν, ἡ τομὴ

^z διετῇ τ' οὐλάχιστον, ^a Bod.

^a πλείων ἔτη Theod.

^b μείναντις Bod.

^c οὐδ' ἂν μὴ Bod.

^d ἀτροφία Ald.

^e διατορίαν Bas.

μετεκινήθη, τέμνουσι γὰρ δὴ νῦν τοῦ σκιρρόφοριῶνος καὶ
 ἑκατομβαιῶνος, ὥσπερ εἰ πρὸ τροπῶν μικρὸν, ἢ ὑπὸ
 τροπᾶς. γίνεσθαι δὲ φασιν τριένον τε χρήσιμον, καὶ
 *καταυλήσεως βραχείας δεῖσθαι καὶ *κατασπάσματα
 τὰς *γλώττας ἔχειν· τοῦτο δὲ ἀναγκαῖον τοῖς μετὰ
 *πλάσματος αὐλοῦσι. τοῦ μὲν οὖν Ζευγίτου ταύτας
 εἶναι τὰς ὥρας τῆς τομῆς· ἢ δ' ἐργασία γίνεται [†] τοῦτον
 τὸν τρόπον· ὅταν συλλέξωσι, τιθέασιν ὑπαίθριον τοῦ
 χειμῶνος ἐν τῷ *λέμματι· τοῦ δ' ἥρος περικαθάραντες,
 καὶ ἐκτρίψαντες, εἰς τὸν ἥλιον ἔθεσαν· τοῦ θέρους δὲ,
 μετὰ ταῦτα συντεμνόντες εἰς τὰ *μεσογονία, πάλιν
 ὑπαίθριον τιθέασι χρόνον τινά. πρὸςλείπουσι δὲ τῷ
 *μεσογονατίῳ τὸ πρὸς τῆς βλαστούς γόνυ· τὰ δὲ μήκη
 τὰ τούτων οὐ γίνεται διπαλαιστῶν ἐλάττω· βέλτιστα
 μὲν οὖν εἶναι τῶν μεσογονίων πρὸς τὴν ζευγοποιῖαν,
 ὅλου τοῦ Καλάμου τὰ μέσα· μαλακώτατα δὲ ἔχει
 *ζεύγη, τὰ πρὸς τῆς βλαστούς, σκληρότατα δὲ τὰ πρὸς
 τῇ ρίζῃ. συμφωνεῖν δὲ τὰς *γλώττας τὰς ἐκ τοῦ αὐτοῦ
 μεσογονατίου, ἢ τὰ δὲ ἄλλα οὐ συμφωνεῖν· καὶ τὴν μὲν
 πρὸς τῇ ρίζῃ ἀριστεράν εἶναι. τὴν δὲ πρὸς τοὺς βλα-
 στοὺς δεξιάν· τμηθέντος δὲ δίχα τοῦ μεσογονίου, τὸ
 στόμα τῆς γλώττης ἑκατέρας γίνεται κατὰ τὴν τοῦ
 καλάμου τομῆν, ἐὰν δὲ ἄλλον τινὰ τρόπον ἐργασθῶσιν
 αἱ γλῶτται, ταύτας οὐ πάνυ συμφωνεῖν. ἢ μὲν οὖν
 ἐργασία, τοιαύτη, φύεται δὲ πλεῖστος μὲν μεταξὺ τοῦ
 Κηφισοῦ καὶ τοῦ Μέλανος· οὗτος δὲ ὁ τόπος πρὸς αὐτο-
 ρεύεται ^h Πελεκανία, τοῦτ' ἔστιν, ἅττα χύτροι καλου-

[†] τὸν αὐτὸν τρόπον Bod. ἢ τὰς δ' ἄλλας Const. ^h Πε-
 λικανία, Ald.

μένοι, τὰ βαδύσματα τῆς λίμνης, ἐν οἷς κάλλιζόν φασι γίνεσθαι [Κάλαμον], καὶ ὃν ἡ Προβατία καλουμένη καταφέρειται· τοῦτο δ' ἐστὶ ποταμὸς ῥέων ἐκ Λεβαδίας· κάλλιστος δὲ δοκεῖ γίνεσθαι πάντων Καλάμων, ὃ περὶ τὴν Ὀξεῖαν καλεσμένην Καμπὴν, ὃ δὲ τόπος οὗτός ἐστιν ἡ ἐμβολὴ τοῦ Κηφισοῦ, γειτνιά δ' αὐτῷ πεδίον εὐγειον, ὃ ποταγορεύουσιν Ἰππίαν. πρόσθορρος δὲ τόπος ἄλλος τῆς τε Ὀξεῖας Καμπῆς ἐστίν, ὃν καλοῦσι Βοηδρίαν, φύεσθαι δὲ φασι καὶ κατὰ ταύτην εὐγενῆ τὸν Κάλαμον, τὸ δ' ὅλον οὗ ἂν ἢ βαδύγειον καὶ εὐγειον χωρίον καὶ *ἰλυῶδες, (ἰ καὶ γὰρ ὁ Κηφισὸς ἀναμίγνυται, καὶ πρὸς τούτοις βάδυσμά ἐστι τῆς λίμνης,) ἐκεῖ κάλλιστον γίνεσθαι Κάλαμον· περὶ γὰρ τὴν Βοηδρίαν, ταῦτα πάντα ὑπάρχει. ὅτι δὲ ὁ Κηφισὸς μεγάλην ἔχει ῥοπὴν εἰς τὸ ποιεῖν καλὸν Κάλαμον, σημεῖον ἔχουσι· καὶ ὃν γὰρ τόπον ὁ Μέλας καλούμενος ἐμβάλλει, μὴ βαθείας οὔσης τῆς λίμνης, οὐδὲ τοῦ ἐδάφους εὐγείου καὶ ἰλυῶδους, ἢ ὅλως μὴ φύεσθαι ἢ φαῦλον. ἡ μὲν οὖν γένεσις καὶ φύσις τοῦ Αὐλητικοῦ, καὶ ἡ κατεργασία, καὶ τίτας ἔχει διαφορὰς πρὸς τοὺς ἄλλους, ἱκανῶς εἰρησθῶ· γένη δ' οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ πλείω τοῦ Καλάμου τυγχάνει, φανεράς ἔχοντα τῇ αἰσθήσει διαφοράς· ὁ μὲν γὰρ πυκνὸς καὶ τῇ σαρκὶ καὶ τοῖς *γόνασιν· ὁ δὲ, μανὸς καὶ ὀλιγογόνατος· καὶ ὁ μὲν κοῖλος, ὃν καλοῦσιν τινες ἸΣυρίγγα· (οὐδὲν γὰρ, ὡς εἰπεῖν, ἔχει ξύλου καὶ σαρκός.) ὁ δὲ, στερεὸς καὶ συμπλήρης μικροῦ δεῖ· καὶ ὁ μὲν, βραχύς, ὁ δὲ, εὐαυξὴς καὶ ὑψηλὸς καὶ παχύς· καὶ ὁ μὲν λεπτὸς καὶ

ἰ ὁ Κηφισὸς Ald. Bas. Vid. not. ad fin. libri.

κ ὀλωδους,

Bod.

ἰ Συρίγγαν· Diosc.

πολύφυλλος, ὁ δὲ, ὀλιγόφυλλος ἢ καὶ μονόφυλλος, ὅλως δὲ πολλαὶ τινές εἰσι διαφορὰ κατὰ τὰς φύσεις καὶ τὰς χρείας· (ἕκαστος γὰρ πρὸς ἕκαστα χρήσιμος.) ὀνόμασι δὲ ^m ἄλλοι ἄλλοις πρoσαγορεύουσι, κοινότατον δὲ πως ὁ Δόναξ, ὃν καὶ * λοχμωδέστατον γέ φασιν εἶναι, καὶ μάλιστα φύεσθαι παρὰ τοὺς ποταμούς καὶ τὰς λίμνας. διαφέρειν δ' ὅμως, παντὸς καλάμου, πολὺ τὸν τε ἐν τῷ ξηρῷ, καὶ τὸν ἐν τοῖς ὕδασι φυόμενον. ἴδιος δὲ καὶ ὁ Τοξικός, ὃν δὴ Κρητικόν τινες καλοῦσιν, ὀλιγογόνатος γὰρ οὗτος, σαρκωδέστερος δὲ πάντων, καὶ μάλιστα κάμψιν δεχόμενος, καὶ ὅλως ἄγρεσθαι δυνάμενος, ὡς ἂν θέλη τις, θερμαινόμενος. ἔχουσι δὲ, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ κατὰ τὰ φύλλα μεγάλας διαφορὰς, οὐ πλῆθει καὶ μεγέθει μόνον, ἀλλὰ καὶ χροίᾳ· * ποικίλος γὰρ ὁ Λακωνικός καλούμενος· ἔτι δ' αὐτῇ τῇ θέσει καὶ προσφύσει, κάτωθεν γὰρ ἔνιοι πλεῖστα φέρουσι τῶν φύλλων, ἢ αὐτὸς δὲ ὥσπερ ἐκ δάμνης πέφυκε. χεδὸν δὲ, τινές φασι, καὶ τῶν λιμναίων ταύτην εἶναι τὴν διαφορὰν, πολύφυλλον καὶ ὀλιγόφυλλον εἶναι, καὶ παρόμοιον ἔχειν τρόπον τινὰ τὸ φύλλον τοῖς Καλάμοις, ὡς ὁ Κυπεῖρος καὶ ὁ Φλεῶς καὶ Βούτομος· ρσκέψασθαι δὲ δεῖ τοῦτο. γένος δέ τι Καλάμου φύεται καὶ ἐπίγειον, ὃ οὐκ εἰς ὀρθὸν ἀλλ' ἐπὶ γῆς ἀφίησι τὸν καυλὸν, ὥσπερ ἡ Ἀγρωστις, καὶ οὕτω ποιεῖται τὴν αὔξησιν· ἔστι δὲ ὁ μὲν ἄρρην στερεὸς, ὁ δὲ θήλυς, κοῖλος· (διαιροῦσι γὰρ καὶ τοῦτον τῷ ἄρρην καὶ θήλει.) φύονται δ' ἐξ ἐνὸς πυθμένος πολλοὶ, καὶ οὐ λοχμώδεις, τὸ δὲ φύλλον οὐ μακρὸν, ἀλλ' ὅμοιον τῇ Ἰτέᾳ· τῷ μεγέθει

^m ἄλλοι deest Bod.

ⁿ καυλὸς δὲ Ald.

^o φλεῶ, καὶ

βρύου καὶ βουτόμου. Bod. φλεῶ, καὶ φύκου καὶ βούτομου. Const.

ρ διῶν σκέψασθαι δὲ Bod.

δὲ μεγάλοι καὶ εὐπαχεῖς, ὥστε ἡ ἀκοντίοις χρῆσθαι φύοντα δὲ οὗτοι περὶ τὸν Ἀκασίνην ποταμόν. ἅπας δὲ Κάλαμος εὐζωος, καὶ τεμνόμενος καὶ ἐπικαιόμενος καλλίων βλαστάνει. ἔτι δὲ παχύρριζος, καὶ πολύρριζος, διὸ καὶ δυσώλεθρος· ἡ δὲ ῥίζα γονατώδης, ὥσπερ ἡ τῆς Ἀγρώστιδος, πλὴν οὐ παντὸς ὁμοίως. ἀλλὰ περὶ μὲν Καλάμων ἱκανῶς εἰρήσθω.

CAP. XIII.

Schæni Spec. et Scirpi, L.

ΚΑΤΑΛΟΙΠΟΝ δὲ εἰπεῖν, ὡς ἂν ἐκ τοῦ γένους τούτου, περὶ Σχοίνου, καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τῶν ἐνυδρῶν θετέον· ἔστι δὲ αὐτοῦ τρία εἶδη, καθάπερ τινὲς διαιροῦσιν ὅ τε ὀξύς, καὶ ἄκαρπος, ὃν δὴ καλοῦσιν Ἀρρένα, καὶ ὁ Κάρπιμος, ὃν ἸΜελάγκρανιν καλοῦμεν, διὰ τὸ μέλανα τὸν καρπὸν ἔχειν· (παχύτερος δὲ ὁ οὗτος καὶ σαρκωδέστερος.) ἑρτίτος δὲ τῷ μεγέθει καὶ τῇ παχύτητι καὶ εὐσαρκία διαφέρων, ὁ καλούμενος Ὀλόσχοινος. ἡ μὲν οὖν Μελαγκρανὶς, αὐτὸς τις κατ' αὐτόν· ὁ δ' Ὀξύς, καὶ Ὀλόχοινος, ἐκ τοῦ ὕ αὐτοῦ φύονται, ὃ καὶ ἄτιπον φαίνεται, καὶ θυμαστὸν ἐνιδεῖν, ὅλης κοσμηθείσης τῆς *σχοινίας, οἱ πολλοὶ γὰρ ἦσαν ἄκαρποι, πεφυκότες ἐκ τοῦ αὐτοῦ, κάρπιμοι δὲ ὀλίγοι. τοῦτο μὲν οὖν ἐπισκεπτέον, ἐλάττους γὰρ ὅλως οἱ *κάρπιμοι. πρὸς δὲ τὰ πλέγματα χρησιμώτερος ὁ Ὀλόχοινος, διὰ τὸ σαρκώδες καὶ μαλακόν· *κορυαῖ δ' ὅλως ὁ κάρπιμος, ἐξ αὐτοῦ τοῦ *γραμμώδους ἐξοιδήσας· κᾶπειτα ἐκτίκει,

ἡ ἀκατίος Plinius? Vid. not. ad fin. libri. ἸΜελαγκρα-
νισμὸν Bod. ὁ τούτου Const. ἑρτίτον Ald. ὕ αὐτοῦ
ἱκχυράματος φύονται, Const. x καρποί. Bod.

καθάπερ ὡς· πρὸς μιᾷ γὰρ ἀρχῇ ὕγραμμῶδες ἔχει
τοὺς *περισταχυώδεις μίσχους, ἐφ' ὧν ἄκρων παρα-
πλαγίους τὰς τῶν ἀγγείων ἔχει στρογγυλότητας, ^zἐπι-
χασκούσας· ἐν τούτοις δὲ τὸ σπερμάτιον *ἀκιδῶδές
ἐστι, μέλαν ἐκάσῳ, πρῶσεμπερὲς τῷ τοῦ α' Ἀστερίσκου,
πλὴν *ἀμενηνότερον· ῥίζαν δὲ ἔχει μακρὰν καὶ παχυ-
τέραν πολὺ ὅ Ὀλόχοινος· αὕτη δὲ αὐαίνεται κατ'
ἐκασον ἐνιαυτὸν, εἰδ' ἑτέρα πάλιν ἀπὸ τῆς *κεφαλῆς
τοῦ Σχοίνου καδίεται· τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῇ ὄψει φανερόν
ἰδεῖν, τὰς μὲν, αὖας, τὰς δὲ, χλωρὰς καδιεμένας. ἡ
δὲ κεφαλὴ ὁμοία τῇ τῶν Κρομμύων καὶ τῇ τῶν Γητείων,
συμπεφυκυῖά πως ἐκ πλειόνων εἰς ταυτό· καὶ πλα-
τεῖα κάτωθεν, ἔχουσα κελύφη ὑπέρυδρα· συμβαίνει δ'
ἴδιον ἐπὶ τῶν ῥιζῶν εἶναι, ὅτι αὐαίνονται κατ' ἐνιαυτὸν,
καὶ ἐκ τοῦ ἀνωθεν πάλιν ἡ γένεσις. τῶν μὲν οὖν Σχοί-
νων τοιαύτη τις φύσις· ^cἥδη δὲ καὶ ὁ Βάτος καὶ ὁ Πα-
λίουρος, *ἐνυδρά πῶς ἐστίν, ἡ *πάρυδρα, καθάπερ
ἐνιαχοῦ· φανερὰ δὲ σχεδὸν καὶ αἱ τούτων διαφοραὶ, περὶ
ἀμφοῖν γὰρ εἴρηται πρότερον. τῶν δὲ νήσων τῶν πλο-
άδων τῶν ἐν Ὀρχομενῷ, τὰ μὲν μεγέθη παντοδαπὰ
τυγχάνει, τὸ δὲ μέγιστον αὐτῶν ἐστίν ὅσον τριῶν στα-
δίων τὴν περιμέτρον. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ μεγάλας σφόδρα
[φασί] συνίστασθαι, ὥστε καὶ οὓς ἐν αὐτοῖς ἐγγίνεσθαι
πολλοὺς, οὓς καὶ κυνηγετεῦσι διαβαίνοντες· καὶ περὶ μὲν
ἐνύδρων ταῦτ' εἰρήσθω.

Υ γραμμῶδες Bod.

z ἐπισχασκούσας· Bod.

a ἀστι-

ρίκου, Const.

b τοῦ σχοινοῦ· Bod.

c εἰδὴ Theod.

CAP. XIV.

Duratio Arborum.

ΠΕΡΙ δὲ βραχυδιότητος φυτῶν ἢ δένδρων· τῶν μὲν ἐνύδρων ἐπὶ τοσοῦτον ἔχομεν, ὥς ἂν καθάλου λέγοντες, ὅτι βραχυδιώτερα τῶν χερσαίων ἐστὶ, καθάπερ καὶ τὰ ζῶα· τῶν δὲ καθ' ἕκαστα * βίους ἱστορήσας δεῖ, τῶν χερσαίων· τὰ μὲν οὖν ἄγρια φασι οὐδεμίαν ἔχειν, ὥς ἂν εἴποιεν οἱ ὀρεοῦτοι, διαφορὰν, ἀλλὰ πάντα εἶναι μακρόδια, καὶ οὐδὲν βραχύβιον· αὐτὸ μὲν τοῦτο ἴσως ἀληθὲς λέγοντες, ἅπαντα γὰρ ὑπερτείνει πολὺ τὴν τῶν ἄλλων ζωὴν· οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως ἐς τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δ' ἥττον μακρόδια, καθάπερ ἐν τοῖς ἡμέροις· ποῖα δὲ ταῦτα, σκεπλίον. τὰ δὲ ἡμερα, φανερώς διαφέρει τῷ τὰ μὲν εἶναι μακρόδια, τὰ δὲ βραχύβια· ὥς δ' ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰ ἄγρια τῶν ἡμέρων μακροδιώτερα· καὶ ὅλως ὁ ἐν τῷ γένει τὰ * ἀντιδιηρημένα καθ' ἕκαστον, οἷον Κότινος, Ἐλαίος· ἢ Ἀχράς, Ἀπίου· ἢ Ἐρινὸς, Συκῆς· ἰχυρώτερα γὰρ καὶ πυκνότερα, καὶ ἑ ἀγωνώτερα τοῖς περικαρπίοις. τὴν δὲ μακροδιότητα μαρτυροῦσιν ἐπὶ γε τινῶν καὶ ἡμέρων καὶ ἀγρίων, καὶ αἱ παραδεδομένα φῆμα παρὰ τῶν μυθολόγων· Ἐλαίαν μὲν γὰρ λέγουσι, τὴν Ἀθήνησι, Φοίνικα δὲ, τὸν ἐν Δήλῳ, Κότινον δὲ, τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἄρ' οὐ οἱ στέφανοι, Φηγούς δὲ τὰς ἐν Ἰλίῳ, τὰς ἐπὶ τοῦ Ἰλου μνήματος· τινὲς δὲ φασι καὶ τὴν ἐν Δελφοῖς Πλάτανον Ἀγαμέμνονα φυτεῦσαι, καὶ τὴν ἐν Καρύαις τῆς Ἀρκαδίας. ταῦτα μὲν

. d ἐν deest Bod.

* ἀγωνώτερα. Vid. not. ad finem libri.

ε ὁ στίφανος, Bod.

οὖν ὅπως ἂν ἔχη, τάχ' ἂν ἕτερος εἴη λόγος, ὅτι δέ ἐστι
 μεγάλη διαφορά τῶν δένδρων, φανερόν· μακρόβια μὲν
 γὰρ τά τε προειρημένα, καὶ ἕτερα πλείω· βραχύβια
 δὲ τὰ τοιαῦτα ὁμολογουμένως, οἷον, εἴ ποιά, Συκῇ,
 Μηλέα· καὶ τούτων ἡ ἡρινὴ μᾶλλον, καὶ ἡ γλυκεῖα τῆς
 ὀξείας, ὥσπερ τῶν Ῥοιῶν ἡ ἀπύρηνος. βραχύβια δὲ καὶ
 Ἀμπέλων ἔνια γένη, καὶ μάλιστα τὰ πολύκαρπα. δοκεῖ
 δὲ τὰ πᾶρυδρα βραχυδιώτερα ἐν τοῖς ξηροῖς εἶναι,
 οἷον, Ἰτέα, Λεύκη, Ἀκτὴ, Αἴγειρος· ἔνια δὲ γηράσκει
 μὲν καὶ σήπεται ταχέως, παραβλαστάνει δὲ πάλιν ἐκ
 τῶν αὐτῶν, ὥσπερ καὶ αἱ Δάφναι, καὶ Μηλέαι, καὶ Ῥοιαί,
 καὶ τῶν φιλύδρων τὰ πολλὰ, περὶ ὧν καὶ σκέψαιτ'
 ἂν τις, πότερα ταῦτα δεῖ λέγειν, ἢ ἕτερα. καὶ καθάπερ
 εἴ τις τὸ στέλεχος ἀποκόψας, ὥσπερ ποιοῦσιν οἱ γεωργοί,
 πάλιν ἀναθεραπεύοι ἢ τοὺς βλαστοὺς, καὶ εἰ ὅλως ἐκ-
 κόψειεν [ἂν] ἄχρι τῶν ῥίζων, καὶ ἐπικαύσειεν, (καὶ γάρ
 τοι ταῦτα ποιοῦσιν, ὅτε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτομάτου συμ-
 θαίνει τοῦτο) πότερα δὴ τοῦτο ταῦτο δεῖ λέγειν, ἢ
 ἕτερον. ἡ γὰρ μὲν γὰρ ἀεὶ τὰ μέρη τὰς αὐξήσεις καὶ φθί-
 σεις φαίνεται καὶ παραλλάττοντα, καὶ τὰς διακαθάρσεις,
 τὰς ὑπ' αὐτῶν ταύτη μὲν ἂν δόξειεν ἵ ταύτας εἶναι,
 τί γὰρ ἂν ἐπὶ τούτων, ἢ ἐκείνων διαφέροι; ἦν δ'
 ὥσπερ οὐσία καὶ φύσις τοῦ δένδρου μάλιστ' ἂν φαί-
 νοιτο τὸ στέλεχος, ὅταν μεταλλάττῃ τοῦτο, καὶ τὸ
 ὅλον ἕτερον ὑπολάβῃ τις, εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν ἀρχῶν εἶναι, αὐτὸ θεῖν. καὶ τοι ^mπολλάκις

εἴ ποιά, Ald.

ἢ διάβλαστους, Bod.

ἡ γὰρ μὲν Bod.

καὶ παραλλάττοντα, Bod.

ἵ ταύτην Bod.

m πολλάκις

καὶ Bod.

συμβαίνει, καὶ τὰς ρίζας ἑτέρας εἶναι καὶ μεταβάλλειν, τῶν μὲν σηπομένων, τῶν δ' ἐξ ἀρχῆς βλαστανουσῶν· ἐπεὶ δ', ὥσγέ τινές φασι τὰς Ἀμπέλους μακροβιωτάτους εἶναι τῷ μὴ φύειν ἑτέρας, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν αἰεὶ συναναπληροῦσθαι, γελοῖον ἂν ἴσως δικαιοτάτα ἢ * σύγκρισις, ἢ ἂν μὲν τὸ στέλεχος· αὕτη γὰρ οἶον ὑπόθεσις, καὶ φύσις δένδρων. τοῦτο μὲν οὖν ὑποτέρας ποτὲ λεκτέον, οὐδὲν ἂν διενέγκῃ πρὸς τὰ νῦν, τάχα δ' ἂν εἴη μακροβιώτατον, τὸ πάντως δυνάμενον * αὐταρκεῖν, (ὥσπερ ἢ Ἑλαία,) καὶ τῷ στελέχει καὶ τῇ παραβλαστήσει, καὶ τῷ δυσωλέθρους ἔχειν τὰς ρίζας· δοκεῖ δὲ ὁ βίος ὁ τῆς δ' Ἑλαίας, κατὰ τὸ στέλεχος, ὡς ἤδη τιθέντα τοῦτο ὡς μέτρον χρόνου, μάλιστα περὶ ἔτη διακόσια. εἰδ', ὅπερ ἐπὶ τῶν Ἀμπέλων λέγασί τινες, ὡς περὶ αἰρημένων τῶν ριζῶν κατὰ μέρος, δύναται διαμένειν τὸ στέλεχος, (καὶ ἡ ὅλη φύσις ὁμοία, καὶ ὁμοιοφόρος,) ὅποσονοῦν χρόνον, μακροβιώτατον ἂν εἴη πάντων. φασι δὲ δεῖν οὕτω Ρ ποιεῖν, ὅταν ἤδη δοκῇ * καταφέρεισθαι, κλήματά τε ἐπιβάλλειν, καὶ * καρποῦσθαι δι' ἐνιαυτόν· μετὰ δὲ ταῦτα κατασκάψαντα ἐπὶ θάτερα τῆς Ἀμπέλου, περικαθῆραι πάσας τὰς ρίζας, εἴτ' ἐμπλῆσαι φρυγάνων, καὶ Ἱεπαμάσασθαι τὴν γῆν· τούτῳ μὲν οὖν τῷ ἔτει κακῶς φέρειν σφόδρα, τῷ δ' ὑσέρῳ βέλτιον, τῷ δὲ τρίτῳ, καὶ τετάρτῳ, καθίστασθαι, καὶ φέρειν πολλοὺς καὶ καλοὺς, ὥστε μηδὲν διαφέρειν, ἢ ὅτε ἡκμαζεν· καὶ ἐπειδὴν πάλιν ἀποπληγῇ, θάτερον μέρος κατασκάπτειν δεῖ καὶ θεραπεύειν ὁμοίως, καὶ οὕτως αἰεὶ διαμένειν, ποιεῖν δὲ δεῖ τοῦτο μάλιστα δι'

ἢ ἂν μὴ μίνη Ald. ὁ τῆς γι μίως εἶναι καδ' ὃν στέλεχος, ἢ δὴ τὴν ἀρχὴν τιθέντα μέτρον, ἀναμιτρεῖν τὸν χρόνον· Bod. Vid. not. ad fin. libri. Ρ ποιεῖν, Germ. Ἱ ἐπαμάσασθαι Bod.

ἐτῶν δέκα· διὸ καὶ οὐ κόπτειν οὐδέ ποτέ τοὺς τοῦτο ποι-
οῦντας, ἀλλ' ἐπὶ γενεὰς πολλὰς ταῦτά τὰ στελέχη
διαμένειν φασί, ὥστε μηδὲ μεμνήσθαι τοὺς φυτεύσαντας·
τοῦτο μὲν οὖν ἴσως τῶν πεπειραμένων ἀκούοντα δεῖ
πιστεύειν, τὰ δὲ μακρόβια καὶ βραχύβια, διὰ τῶν εἰρη-
μένων θεωρητέον.

CAP. XV.

De Morbis Arborum.

ΝΟΣΗΜΑΤΑ δὲ τοῖς μὲν ἀγρίοις τοῦ φασὶ ξυμ-
βαίνειν, ὅφ' ὧν ἀναιροῦνται, φαύλως δὲ διατίθεσθαι, καὶ
μάλιστα ἐπιδήλως, ὅταν *χαλαροκοπηθῇ, ἢ βλασάνειν
μέλλοντα, ἢ ἀρχόμενα, ἢ ἀνθοῦντα· καὶ ὅταν ἢ πνεῦμα
ψυχρὸν, ἢ θερμὸν ἐπιγένηται κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς.
ὑπὸ δὲ τῶν ὥραιων χειμώνων, ἔδὲ ἂν ὑποβάλλοντες ᾧσιν,
οὐδὲν πᾶσχειν, ἀλλὰ καὶ ξυμφέρειν πᾶσι χειμαδῆναι·
μὴ χειμαθέντα γὰρ κακοθλαστότερα γίνεσθαι. ^ς τοῖς
δὲ ἡμέροις, ἐστὶ πλείω νοσήματα· καὶ τὰ μὲν, ὥσπερ
κοινὰ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις, τὰ δ' ἴδια, καὶ κατὰ γένη
κοινὰ, οἶον, τό, τε, σκωληκοῦδα, καὶ *ἀστροβολεῖσθαι,
καὶ ὁ *σφακελισμὸς, ἅπαντα γὰρ, ὡς εἶπεν, καὶ σκώ-
ληκας ἔχει, πλὴν τὰ μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ πλείους·
καθάπερ Συκῆ, Μηλέα, καὶ Ἄπιος, ὡς δὲ ἀπλῶς εἶπεν,
ἥκιστα σκωληκοῦται τὰ δριμέα, καὶ εὐώδη· καὶ ἀστρο-
βολεῖται ὡσαύτως, μᾶλλον δὲ τοῖς ἐν ἀκμῇ τοῦτο συμ-
βαίνει, πάντων δὲ μάλιστα τῇ τε Συκῇ καὶ τῇ Ἀμπέλῳ·
ἢ δ' Ἐλαία πρὸς τὸ τοὺς σκώληκας ἔχειν (οἱ δὲ καὶ τὴν

^τ οὐ deest Ald. Germ.
δῆ· Ald.

^ς ταῖς δὲ ἡμέραις, Bod.

^ι ὁπώ-

συκὴν διαφθείρουσιν ἐντίκτοντες) φύει καὶ *ἥλον, ὃν οἱ μὲν, μύκητα καλοῦσιν, ἔνιοι δὲ λοπάδα. τοῦτο δ' ἐστὶν οἶον ἡλίου ^uκαῦσις· διαφθείρονται δ' ἐνίοτε καὶ αἱ νέαι Ἐλαῖαι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς πολυκαρπίας. ἡ δὲ *ψώρα, καὶ οἱ προσφύμενοι Κοχλίας, Συκῆς ἰδίαι εἰσὶν, οὐ πανταχοῦ δὲ τοῦτο συμβαίνει ταῖς Συκαῖς, ἀλλ' ἔοικε καὶ τὰ νοσήματα γίνεσθαι κατὰ τοὺς τόπους, ὥσπερ τοῖς ζώοις, ἐπεὶ παρ' ἐνίοις οὐ *ψωριῶσι, καθάπερ οὐδὲ περὶ τὴν Αἰνείαν· ἀλίσκεται δὲ ἡ Συκὴ μάλιστα καὶ *σφακελισμῶ, καὶ *κράδω· καλεῖται δὲ σφακελισμὸς μὲν, ὅταν αἱ ῥίζαι μελανθῶσι, κράδος δ' ὅταν οἱ κλάδοι· καὶ γὰρ καλοῦσιν τινες τοὺς τῆς Συκῆς κλάδους, ^x*κράδας, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τῇ νόσῳ. ὁ δὲ Ἐρινεὸς, οὔτε κραδῶ, οὔτε σφακελίζει, οὔτε ψωριᾷ, οὔτε σκωληκῶται ταῖς ῥίζαις ὁμοίως· οὐδὲ δὴ, τὰ Ἐρινία τινες ἀποβάλλουσιν, οὐδὲ ἐὰν ἔνια φυτευθῶσιν εἰς Συκὴν· ἡ δὲ ψώρα μάλιστα γίνεται, ὅταν ὕδωρ ἐπὶ Πλειάδι γένηται μὴ πολὺ, ἐὰν δὲ πολὺ ᾖ, καὶ ἀποκλύζηται, συμβαίνει δὲ τότε καὶ τὰ Ἐρινία ἀπορρεῖν καὶ τοὺς *ὀλύνθους. τῶν δὲ σκωληκῶν τῶν ἐν ταῖς Συκαῖς, οἱ μὲν, ἐξ αὐτῆς γίνονται, οἱ δὲ ἐντίκτονται ὑπὸ τοῦ καλεμένου Κεράστου, πάντες δὲ εἰς Κεράστην ἀποκαθίστανται, φθέγγοντα δὲ οἶον *τρισμόν. νοσεῖ δὲ Συκὴ, καὶ ἐὰν ἐπομβρία γένηται, τά γε πρὸς τὴν ῥίζαν ὥσπερ ^z*μαδῶ· τρῦτο δὲ καλοῦσιν *λοπάδα. ἡ δ' Ἀμπελος *τραγῶ. τοῦτο δὲ μάλιστα αὐτῇ ἐστὶ, πρὸς τῷ ἀσφοδολεῖσθαι, ἢ ὅταν ὑπὸ πνευμάτων *βλασοκοπηθῇ, ἢ ὅταν τῇ ἐργασίᾳ συμπάδῃ, ἢ τρίτον *ὑπὲρ

^u ἥλοι αὐτῶν. Ald.

^x κράδους, Bod. · ^y Ἐρινία Const.

^z μυδῶ. Const.

τμηθῇ· *ρόας δὲ γίνεται, ὃ καλοῦσι τινες ^a*ψήνεθαι,
 ὅταν *ἐπικνιφθῇ κατὰ τὴν ἀπάνθησιν, ἢ ὅταν *κρει-
 τωθῇ. τοῦτο δὲ πάθος ἐστίν, ὥστε ἀπορρεῖν τὰς *ρά-
 γας, καὶ τὰς ἐπιμενούσας εἶναι μικράς. ἔνια δὲ καὶ ῥιγώ-
 σαντα νοσεῖ, καθάπερ ἡ Ἄμπελος, αμθλοῦνται γὰρ οἱ
 *ὀφθαλμοὶ τῆς πρώτης τόμης· ^bκαὶ ἀνάπαλιν *ὑπο-
 θερμανθέντα, ζητεῖ γὰρ καὶ τούτων τὴν συμμετρίαν,
 ὥσπερ καὶ τῆς τροφῆς· ὅλως δὲ πᾶν τὸ παρὰ φύσιν ἐπι-
 κίνδυνον. μεγάλα δὲ ξυμβάλλεται καὶ τὰ τραύματα
 καὶ αἱ πληγαὶ τῶν περισκαπτόντων, εἰς τὸ μὴ φέρειν
 τὰς μεταβολὰς ἢ καυμάτων ἢ χειμώνων, ἀσθενὲς γὰρ
 ὃν διὰ τὴν *ἑλκωσιν καὶ τὸν πόνον, εὐχειρότατόν ἐστι ταῖς
 ὑπερβολαῖς· σχεδὸν δὲ, ὥς τινες οἴονται, τὰ πλεῖστα
 τῶν νοσημάτων, ἀπὸ πληγῆς γίνεται, καὶ γὰρ τὰ *ἀσρο-
 βόλητα καλούμενα, καὶ τὰ *σφακελίζοντα, διὰ τὸ ἀπὸ
 ταύτης εἶναι τῶν ῥιζῶν τὸν πόνον. οἴονται δὲ καὶ δύο
 ταύτας εἶναι μόνας νόσους, οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό γ' οὐκ
 ἄγαν ὁμολογούμενόν ἐστι· πάντων δ' ^cἀσθενέστατον ἡ
 Μηλέα, ἢ Ἑρινή, καὶ τούτων ἡ γλυκεῖα. ἔνια δὲ
 πηρώσεις οὐκ εἰς φθοράν γίνονται, ἀλλ' εἰς ἀκαρ-
 πίαν, οἷον ἔάν τις τῆς Πίτυος ἀφέλῃ τὸ ἄκρον, ἢ τοῦ
 Φοίνικος, ἀκαρπα γίνεσθαι ἄμφω δοκεῖ, καὶ οὐχ ὅλως
 ἀναιρεῖσθαι. γίνονται δὲ νόσοι καὶ τῶν καρπῶν αὐτῶν,
 ἔάν μὴ κατὰ καιρὸν τὰ πνεύματα, καὶ τὰ οὐράνια
 [ὑδάτα] γένηται. συμβαίνει γὰρ ὅτε μὲν ἀποβάλλειν, γε-
 νομένων, ἢ μὴ γενομένων ὑδάτων (οἷον τὰς Συκᾶς ἐνίοτε)
 ὅτε δὲ χεῖρους γίνεσθαι σηπομένας καὶ καταπνιγομένας, ἢ

^a ψήνεσθαι, Bod.
 τῇ Bod.

^b καὶ πάλιν Bod.

^c ἐσθενέστα-

πάλιν ἀναξηραίνονμενας ^d παρὰ τὸ δέον. χεῖρισον δὲ ἐὰν ἐπ' ἀνθοῦσί τιςιν *ἐφύσῃ, καθάπερ Ἑλαία, καὶ Ἀμπέλῳ, συναπορρέει γὰρ ὁ καρπὸς δι' ἀσθένειαν. ἐν Μιλήτῳ δὲ τὰς Ἑλαίας, ὅταν ᾧσι περὶ τὸ ἀνθεῖν, Κάμπαι κατεδίδουσιν· αἱ μὲν, τὰ φύλλα, αἱ δὲ, τὰ ἄνθη, ἕτερα τῷ γένει, καὶ ψιλοῦσι τὰ δένδρα· γίνονται δὲ, ^c ὅταν ἡ νότια ἢ καὶ εὐδιαινά· ἐὰν δὲ ἐπιλάβῃ καύματα, ῥήγνυνται· περὶ δὲ Τάραντα προφαίνουσι μὲν πολλὸν καρπὸν αἰεὶ, ὑπὸ δὲ τὴν ἄνθησιν τὰ πόλλ' ἀπόλλυται. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα τῶν τόπων ἴδια, γίνεται δὲ καὶ ἄλλο νόσημα περὶ τὰς Ἑλαίας *ἀραχίνιον καλούμενον· ^f φύεται γὰρ τοῦτο καὶ διαφθείρει τὸν καρπὸν· ^g ἐπικαύει δὲ καὶ καύματά τινα, καὶ ἐλαίαν, καὶ βότρυν, καὶ ἄλλους καρπούς· οἱ δὲ καρποὶ σκωληκοῦνται τινῶν, οἷον Ἑλαίας, Ἀπίου, Μηλέας, Μεσπίλης, Ροιᾶς· καὶ ὅγε τῆς Ἑλαίας Σκώληξ, ἐὰν μὲν ὑπὸ τὸ δέρμα γένηται, διαφθείρει τὸν καρπὸν, ἐὰν δὲ τὸν πυρῆνα διαφάγῃ, ὠφελεῖ· ^h καλύεσθαι δὲ ὑπὸ τῷ δέρματι εἶναι, ὕδατος ἐπ' ἀρκτηρῃ γενομένου. γίνονται δὲ καὶ ἐν τοῖς *δρυπεπέσι Σκώληκες, καίπερ χεῖρους εἰς τὴν *ρύσιν, ὅλως δὲ καὶ δοκοῦσιν εἶναι ἰσαπρόι· διὸ καὶ γίνονται τοῖς νοτίοις, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς ἐφύδροις. ἐγγίνονται δὲ καὶ Κνίπες ἐν τισὶ τῶν δένδρων, ὥσπερ ἐν τῇ Δρυὶ καὶ τῇ Συκῇ, καὶ δοκοῦσιν ἐκ τῆς ὑγρότητος συνίστασθαι, τῆς ὑπὸ τὸν φλοῖον συνισταμένης, αὕτη δὲ ἐστὶ γλυκεῖα γενομένης· γίνονται δὲ καὶ ἐν λαχάνοις τισὶν, ἔνθα οὐ καὶ Κάμπαι, διαφερούσης δηλονότι τῆς ἀρχῆς. καὶ τὰ μὲν νοσήματα

^d κατὰ τὸ δέον. Ald.^c ὅταν ἡ νότια καὶ τὰ εὐδιαινά· Bod.^f ἰμφύεται Plin.^g ἐπικαίει Ald.^h καὶ λύεται Bod.ⁱ σαπραί. Plin.

σχέδὸν ταῦτα, καὶ ἐν τούτοις ἐστίν· ἐνια δὲ πάλιν τῶν
κατὰ τὰς ὥρας, καὶ τῶν κατ' αὐτὰ γινομένων, ἀναιρεῖν
πέφυκεν, ἃ οὐκ ἄντις ^kεἴποι νόσους, οἷον λέγω τὴν
1* ἐκπληξιν, καὶ ὃ καλοῦσί τινες *καυθμόν· ἄλλα δὲ
παρ' ἐκάστοις πέφυκε πνεύματα ὡς ἀπολλύναι καὶ ἀπο-
κάειν, οἷον ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας, ὃ Ὀλυμπίας, ὅταν
πνεύσῃ μικρὸν πρὸ τροπῶν, ἢ μετὰ τροπὰς χειμερινὰς,
ψυχρὸς ὢν, ἀποκάει γὰρ τὰ δένδρα, καὶ οὕτως αὐτὰ ποιεῖ
καὶ ξηρὰ, ὡς εἰδ' ἄρ' ὑφ' ἡλίου καὶ χρόνου πολλοῦ γένοιτ' ἄν.
διὸ καὶ καλοῦσι καυθμόν. ἐγένετο δὲ πρότερόν τε πολ-
λάκις ἤδη, καὶ ἐπ' Ἀρχίππῃ δι' ἐτῶν τετραράκοντα, σφο-
δρός. * πονοῦσι δὲ μάλιστα τῶν τόπων οἱ κοῖλοι καὶ οἱ
αὐλῶνες, καὶ ὅσοι περὶ τοὺς ποταμούς, καὶ ἀπλῶς οἱ
ἀπνευστότατοι· τῶν δένδρων δὲ μάλισα Συκῇ, δεύτερον
δὲ Ἐλαίᾳ μᾶλλον ὁ Κότινος ἐπόνησεν, ἰχυρότερος ὢν,
ὃ καὶ θαυμαστὸν ἦν. Ἀμυγδάλα δὲ τὸ πᾶμπαν ἀπαθεῖς,
καὶ αἱ Μηλέαι, καὶ αἱ Ῥοιαί ἐγένοντο, διὸ καὶ τοῦτο ἦν
θαυμαστόν. ἀποκαίεται δὲ εὐθὺς ἐκ τοῦ στελέχους,
(καὶ ὅλως δὲ μᾶλλον καὶ πρότερον, ὡς εἰπεῖν, ἅπτεται
τῶν κάτω) φανερόν δὲ γίνεταί, ταῖς μὲν ἅμα περὶ τὴν
βλάστησιν, τῇ δ' Ἐλαίᾳ διὰ τὸ ἀείφυλλον, ὕστερον.
ὅσα μὲν οὖν ἂν φυλλοβολήσωσιν, ^mἀναβιώσκοντα πά-
λιν, ὅσα δ' ἂν μὴ, τελέως ἀπόλλυνται· παρ' ἐνίοις δὲ
τινες ἀποκαυθεῖσθαι, καὶ τῶν φύλλων ἀνανθέντων, ἀνε-
βλάστησαν πάλιν ἄνευ τοῦ ἀποβάλλειν, καὶ τὰ φύλλα
ἀνεβίωσεν. ἐνιαχοῦ δὲ, καὶ πολλάκις τοῦτο συμβαίνει,
καθάπερ καὶ ἐν Φιλίπποις· τὰ δ' ἐκπληγέντα, ὅταν μὴ

^k εἴποι Bod. εἴποι Ald.
ἐβρώσκονται Ald.

^l ἐκπληξιν, Ald.

^m ἀνα-

τελέως ἀπόλλυται, τάχιστα ἀναβλαστάνει, ὥς τε εὐθύς τὴν Ἀμπελον καρποφορεῖν, ὥσπερ ἐν Θετταλίᾳ. ἐν δὲ τῷ Πόντῳ περὶ ^η Παντοκαπαῖον, αἱ μὲν *ἐκπληξίς γίνονται διχῶς· ὅτε μὲν ὑπὸ ψύχους, ἐὰν χειμέριον ἢ τὸ ἔτος, ὅτε δὲ ὑπὸ *πάγων, ἐὰν πολὺν χρόνον διαμένωσί γε· ἀμφοτέρωθεν δὲ μάλιστα γίνεται μετὰ τροπᾶς, μετὰ τετταράκοντα ἡμέρας. γίνονται δὲ οἱ μὲν πάγοι ταῖς αἰθρῆαις, τὰ δὲ ψύχη, μάλισα ὑφ' ὧν ἡ ἐκπληξίς, ὅταν αἰθρίας οὐσης αἱ ^ο*λεπίδες καταφέρονται. ταῦτα δ' ἐστὶν ὥσπερ τὰ ξύσματα, πλὴν πλατύτερα καὶ φερόμενα φανερὰ, πεσόντα δὲ οὐ διαμένει· περὶ δὲ τὴν Θράκην, ἐκπηγνυνται. ἀλλὰ γὰρ αἱ μὲν νόσοι, πῶς τε καὶ ποῖαι καὶ τινες γίνονται, καὶ πάλιν αἱ δι' ὑπερβολὴν χειμῶνος ἢ καυμάτων φθοραὶ, καὶ αἱ διὰ πνευμάτων ψυχρότητα ἢ θερμότητα, διὰ τούτων θεωρεῖσθωσαν, ὡς ἐνίας οὐδὲν ἂν κωλύοι καὶ τοῖς ἀγρίοις εἶναι κοινὰς, καὶ κατὰ τὴν ὅλην τῶν δένδρων φθορὰν, καὶ ἔτι μᾶλλον κατὰ τὴν τῶν καρπῶν, ὃ καὶ συμβαῖνον ὁρᾶμεν· οὐκ εὐκαρπεῖ γὰρ οὐδ' ἐκείνα πολλάκις· ἀλλ' οὐχ ὁμοίως οἶμαι παραπετρήγεται.

CAP. XVI.

De Vulneribus, et Amputatione Arborum.

ΛΟΙΠΟΝ δ' εἰπεῖν ὅσα, περαιρουμένων τινῶν μορίων, ἀπόλλυται· κοινὴ μὲν δὴ πᾶσι φθορὰ, τοῦ εἰρηνοῦ περιαιρεθέντος κύκλω, πᾶν γάρ, ὡς εἰπεῖν, οὕτως ἀπόλλυθαι δοκεῖ, πλὴν Ἀνδράχην. καὶ αὕτη δὲ, ἐὰν τις τὴν σάρκα ρσφόδρα πείσῃ, καὶ τὸν μέλλοντα καρ-

^η Παντοκαπαῖον, Ald.

• λεπίδες Bas.

P σφόδρα deest Bod.

πὸν διακόψῃ, πλὴν εἰ ἄρα Φελλοῦ, τοῦτον γὰρ φασὶ καὶ εὐσθενεῖν μᾶλλον περριαιρουμένου δηλονότι τοῦ ἔξω, καὶ μὴ τοῦ κάτω πρὸς τῇ σαρκί, καθάπερ καὶ τῆς Ἀνδράχνης· ἔτι καὶ τοῦ Κεράσου περριαιρεῖται ὁ φλοιὸς καὶ τῆς Ἀμπέλου, καὶ τῆς Φιλύρας, ἐξ οὗ τὰ χοινία, (καὶ Μάλαχης τῶν ἐλατίνων,) ἀλλ' ἔχ' ὁ * κύριος, οὐδ' ὁ πρῶτος, ἀλλ' ὁ ἐπιπολῆς, ὃς καὶ αὐτόματος ἐνίοτε ἀποπίπτει, διὰ τὴν * ὑπόφυσιν Σατέρου· καὶ γὰρ Φυλλοῖρα γὰρ τούτων τῶν δένδρων ἐστίν, ὥσπερ καὶ τῆς Ἀνδράχνης καὶ τοῦ Πλατάνου. ὥς δέ τινες οἶονταί, πάλιν ὑποφύει νέος [φλοιὸς], ὁ δὲ ἔξωθεν ἀποξηραίνεται καὶ ῥήγνυται, καὶ αὐτόματος ἀποπίπτει πολλῶν· ἀλλ' ἔχ' ὁμοίως ἐπίδηλος· φθείρονται μὲν οὖν, ὥς οἶονταί, πάντα περριαιρουμένου, διαφέρει δὲ τῷ θάττον καὶ βραδύτερον, καὶ μᾶλλον καὶ ἥτιον, ἔνια γὰρ πλείω χρόνον διαμένει, καθάπερ Συκῇ, καὶ Φιλύρᾳ, καὶ Δρυϊ. οἱ δὲ καὶ ζῆν φασὶ ποτε ταῦτα, καὶ οὐκ ἁπόλλυσθαι, ἀλλὰ τὸν φλοιὸν οἶον * πωροῦσθαι, καὶ ἰδίαν τινὰ φύσιν ἔχειν· βοηθεῖν δὲ περριωνται, διαπλάττοντες πηλῶ, καὶ * περιδοῦντες φλοιοῖς καὶ καλάμοις, καὶ τοιούτοις, ὅπως μὴ ψύχῃται, μὴ δ' ἀποξηραίνῃται· καὶ ἤδη φασὶ πού ἀναφύναί [τινὰ], καθάπερ καὶ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Τραχιανῇ τὰς Συκᾶς. Δεῖ δὲ ἅμα τῇ ὁ τῆς χώρας ἀρετῇ, καὶ τῇ τοῦ αἵματος κράσει τὰ ἐπιγεγνημένα τοιαῦτα εἶναι, χειμῶνων γὰρ ἢ καὶ καυμάτων ἐπιγινόμενων σφοδρῶν, εὐθὺς ἀπόλλυνται. διαφέρουσι δὲ καὶ αἱ ὥραι, περὶ γὰρ τὴν βλάστησιν Ἐλάτης καὶ Πεύκης, ὅτε καὶ ἡ * λιπῶσι τοῦ Θερμηλίου ἢ Σκιροφοριῶνος, ἀντίς

ἡ φυλλοῖρα γὰρ Bod.

Const. ἡ τῆς χορείας Bas.

ἡ ἀπόλλυσθαι τὸν φλοιὸν, ἀλλὰ οἶον

ἡ λεπῶσιν, Bas.

περιέλη, παραχρῆμα ἀπόλλυται, τοῦ δὲ χειμῶνος
 πλείω χρόνον ἀντέχει, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἰχυροτάτα,
 καθάπερ Πρίνος, καὶ Δρύς, χρονιωτέρα γὰρ ἢ τούτων
 φθορά. δεῖ δὲ καὶ τὴν περιαιρέσιν ἔχειν τι πλάτος·
 πάντων μὲν, μάλιστα δὲ τῶν ἰχυροτάτων, ἐπεὶ ὅσους
 μὴ παντελῶς ποιήσῃ λεπτήν, οὐδὲν ἄτοπον τὸ μὴ ἀπόλ-
 λυθαι, καίτοι φασὶ γέ τινες εἶναι ὅπως οὖν ἁφαιρεθῇ,
 συμφθείρεσθαι πάντως· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀσθενεστέρων
 τοῦτ' εἰκὸς, ἔνια γὰρ, καὶ μὴ κύκλω περιαιρεθῇ, φθεί-
 ρεσθαὶ φασιν, ἃ καὶ λυπρὰν ἔχει χώραν καὶ ἄτροφον.
 αὕτη μὲν δὴ καθάπερ εἴρηται, κοινὴ φθορὰ πάντων, ἣν
 ὕδὲ καλοῦσιν *ἐπικοπὴν τῶν δένδρων, μόνον Πεύκης,
 Ἑλάτης, Πίτυος, Φοίνικος, οἱ δὲ καὶ Κέδρη καὶ Κυπα-
 ρίτου φασὶ, ταῦτα γὰρ, εἰν περιαιρεθῇ τὴν κόμην,
 καὶ ἄνωθεν ἐπικοπῇ τὸ ἄκρον, φθείρεται πάντα, καὶ οὐ
 βλαστάνει, καθάπερ οὐδ' ἐπικαυθέντα, ἢ πάντα ἢ ἔνια·
 τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ περικοπέντα βλαστάνει, καὶ ἔνια καὶ
 καλλίω γίνεται, καθάπερ ἡ Ἑλαία. διαφθείρεται δὲ
 τὰ πολλὰ, καὶ σχιδῇ τὸ στέλεχος, οὐδὲν γὰρ ὑπο-
 μένειν δοκεῖ, πλὴν Ἀμπέλου, καὶ Συκῆς, καὶ ῥοιᾶς, καὶ
 Μηλέας· ἔνια μὲν, καὶ ἐλκωθῇ καὶ μεῖζον καὶ βαθύτερον,
 ἐκ ἀπόλλυται, τὰ δ' οὐδὲν πάχει, καθάπερ ἡ Πεύκη θα-
 λασσουργομένη, καὶ ἐξ ὧν δὴ τὰς *ρήτινας συλλέγουσιν,
 οἶον, Ἑλάτης, Τερμίνθε, καὶ γὰρ δὴ τούτων εἰς βάθος
 ἡ *τρῶσις καὶ *ἑλκωσις, καὶ ἐξ ἀφόρων *φορίδες γί-
 νονται, καὶ ἐξ ὀλιγοφόρων πολυφόροι. τὰ δὲ καὶ πε-
 λέκησιν ὑπομένει, καὶ ὑρδὰ καὶ πρῶντα ὑπὸ πνεύματος,

^u ἄντις παντελῶς ποιήσῃ, οὐδὲν Bod. ^x ἀφαιρέσῃ deest
 Ald. ^y δὴ Bod. ^z ῥοῶς, Bod.

ὥστε πάλιν ἀνίστασθαι, καὶ ζῆν καὶ βλαστάνειν, οἷον Ἰτέα, καὶ Πλάτανος· ὅπερ συνέβη καὶ ἐν Ἀντάνδρῳ, καὶ ἐν Φιλίπποις, ἐκπεσούσης γὰρ ὡς ἀπέκοψαν τοὺς ἀκρέμονας καὶ ἐπελέκησαν, ἀνεφύη νύκτωρ ἡ Πλάτανος, κουφισθεῖσα τοῦ βάρους, καὶ ^a ἀνεβίωσε, καὶ ὁ φλοιὸς περιέφυ πάλιν. παραπεπελεκημένη δ' ἐτύγχανεν ἐκ τῶν δύο μερῶν, ἣν δὲ τὸ δένδρον μέγα, μῆκος μὲν μεῖζον ἢ δεκάπηχυ, πλάτος δ' ὥστε μὴ ῥαδίως ἀν περιλαβεῖν τέτταρας ἄνδρας. ἡ δὲ ἐν Φιλίπποις Ἰτέα [ἀνέστη]. ^b περιεκοπήθη μὲν τοὺς ἀκρέμονας, οὐ μὴν παραπελεκήθη, μάντις δὲ τις ἔπεισεν αὐτοὺς, θυσίαν τε ποιῆσθαι, καὶ τηρεῖν τὸ δένδρον ὡς σημεῖον ἀγαθὸν γεγονός· ἀνέστη δὲ καὶ ἐν Σταγείροις, ἐν τῷ Μουσείῳ, Λεύκη τις ἐκπεσοῦσα. τῆς δὲ μητρὸς ἐξαιρουμένης, οὐδὲν ὡς εἰπεῖν φθαίρεται δένδρον· σημεῖον δὲ ὅτι πολλὰ κοῖλα τῶν μέγεθος ἐχόντων δένδρων ἐστίν· οἱ δὲ περὶ Ἀρκადίαν φασὶ, μέχρι τινὸς ἐὰν ἐξηρέθῃ ἡ μήτρα τοῦ δένδρου, ζῆν, τελέως δὲ καὶ ἐξ ἅπαντος ἐξαιρεθείσης, καὶ Πεύκην φθαίρεσθαι, καὶ Ἐλάτην, καὶ ἄλλο πᾶν.

CAP. XVII.

Mors Plantarum, et Inimicitiae mutuae.

ΚΟΙΝΗ δὲ φθορὰ πάντων, καὶ αἱ ῥίζαι περικοπῶσιν, ἢ πᾶσαι, ἢ αἱ πλεῖσται καὶ μέγισται καὶ *χυριώταται τοῦ ζῆν. αὗται μὲν οὖν ἐξ ἀφαιρέσεως, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐλαίου, προσθέσει τινὶ μᾶλλον ἢ ἀφαιρέσει, πολέμιον γὰρ δὴ καὶ τοῦτο. πᾶσιν δὲ ἔλαιον ἐπιχέουσι τοῖς ὑπολείμμασι τῶν ῥιζῶν· ἰσχύει δὲ μᾶλλον τὸ ἔλαιον ἐν

^a ἀνέβιω· Bod.

^b περικόπη Bod.

τοῖς νέοις καὶ ἄρτι φυομένοις, ἀσθενέστερα γάρ· διὸ καὶ ἄπτεσθαι κωλύουσι. φθοραὶ δὲ καὶ ὑπ' ἀλλήλων εἰσὶ, τῶν παραιρεῖσθαι τὰς τροφάς, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐμποδίζειν. *χαλεπὸς δὲ καὶ ὁ Κιττὸς παραφύομενος, χαλεπὸς δὲ καὶ ὁ Κύτισος, ἀπόλλυσι γὰρ πᾶνδ', ὡς εἰπεῖν· ἰσχυρότερον δὲ τούτῃ τὸ Ἄλιμον, ἀπόλλυσι γὰρ τὸν Κύτισον. ἔνια δὲ, οὐ φθείρει μὲν, χεῖρω δὲ ποιεῖ ταῖς δυνάμεσι τῶν χυλῶν καὶ τῶν ὀσμῶν, οἶον, ἡ Ῥάφανος, καὶ ἡ Δάφνη τὴν Ἀμπελον, ὑσφραίνεσθαι γὰρ φασι καὶ ἔλκειν· διὸ καὶ ὅταν πλεονέκῃ ὁ βλαστὸς γένηται, πάλιν ἀναστρέφειν καὶ ἀφορεῖν, ὡς πολεμίας οὐσῆς τῆς ὀσμῆς. Ἀνδροκύδης γὰρ καὶ παραδείγματι τούτῳ κατεχρήσατο πρὸς τὴν βοήθειαν τὴν ἀπὸ τῆς Ῥαφάνου γινομένην πρὸς τὸν οἶνον, ὡς ἐξελαύνουσιν τὴν μέθην, φεύγειν γὰρ οὐ καὶ ζῶσαν τὴν Ἀμπελον τὴν ὀσμήν. αἱ μὲν οὖν φθοραὶ, πῶς τε γίνονται, καὶ πόσαι, καὶ ποσαυχῶς, φανερόν ἐκ τῶν προειρημένων.

NOTÆ

IN LIBRUM QUARTUM.

CAP. I.

Ἐν τοῖς οἰκίοις τόποις καλλίω. Situs proprios cuius arbori. Mira ἀκρίβεια Auctoris; e. g. τόπος εὐσκεπῆς, εὐήλιος, (tectus simul et apricus,) itemque in intervallis montium habitatio. Ἐλάτης, τόπος κοῖλος, καὶ ἄπνους, εἰς ὃν οὐδέποτε ὄλως ἥλιον ἐμβάλλειν. Vid. super hac re l. iii. c. 4.

Ἐπὶ τῶν ἄκρων, οὐπὲρ οὐδέποτε ἐπιλείπει χιόν. Mirum sane Cupressum, quæ in calidis regionibus solummodo reperitur, in Cretæ montibus nivem attingere.

Μᾶλλον εἰς βάθος πάχυν. Ita locum restitui. Textus Bodæi, et aliorum, ut ad imum paginæ videre est, corruptissimus. De diminutione molis sursum in truncis sermo est, quæ variat multum in diversis speciebus; in deciduis minus, in Pinu tamen maxime conspicua, præsertim respectu crassitudinis juxta radicem.

CAP. II.

N. B. Plantas Ægyptiacas quasdam in hoc capite describit Auctor, non tamen omnes ex αὐτοψία, ut videtur.

Ἡ μὲν Συκάμινος. Intelligendum ἐν Αἰγύπτῳ, alibi enim c. i. p. 9, 19, 21. Συκάμινον Italiæ et Græciæ, sc. Morum nigram L. satis accurate describit. Species hæc, Ficus religiosa L. Angl. "The Banyan Tree," in India orientali, utpote et in Ægypto, notissima. Icon datur apud Bod. p. 291. et Ger. em. 1509.

Ἐπερον Περσία καλούμενον. Linneus inter Lauros recenset, cum syn. Clusii: sed Clusius describit plantam novi orbis Hispaniam advectam; ergo L. Persca Linn. non Περσία Theophrasti. "Perseæ pomum myxis rubentibus simile," ait Plinius, ut videtur ex autopsia: inter Prunos igitur recensenda.

Ὀπερæ pretium tamen erit inquirere de loco natali Amygdali, *Persicæ* L. an ullibi occurrat statu sylvestri: sin minus, forsan Amygdalus, *Persica* L. cum varietatibus innumeris, Amygdalo, *communi* L. ut parenti referenda. Vid. obss. in notis ad librum iii. p. 136.

Συκῆς Κυπρίας. Textus certe corruptus: dicitur στελεχόφορος, ut præcedens species, sed postea παραπλησίῳ Κερωνίας Ionum, quæ tamen arbor siliquosa. Κερωνίαν Theophr. Cassiam *fistulam* L. interpretatur a Bodæo; sed suspicor duo genera sub eodem nomine enumerari. Ceratoniam, sc. siliquam L. l. i. p. 18, 28. et Συκὴν Κυπρίαν παραπλησίαν Κερωνίας in hoc capite; attamen descriptio hæc valde confusa. Ceratoniae flos purpureo-ruber; Cass. fist. λεύκανθος· ἔχει δ' ἅμα καὶ τὸν ἑνὸς καὶ τὸν νύον καρπὸν. . . . Κύει, ὥσπερ βότρυς ὁμοσχήμεων. Ex hac descriptione conjicerem Tamarindum *Indicum* L. indicari, etsi nullibi fit mentio. Illic enim in unum coeunt characteres siliquosi fructus et pulpamentosi, necnon racemosa quædam congeries baccarum, κοκκυμήλων similium; videndum an successiva fructificatio obtineat.

Ἡ Βάλανος. Secundum Bodæum Myrobalanus *Emblica*. Bauh. Pin. 445. Phyllanthus, *Emblica* L. quæ ex Græco-barbara voce ἐμβλίζ, ex Charitione. Icon exhibetur glandis unguentariæ, vel Myrobalani Bod. p. 300. N. B. A Linn. genus novum sub nomine Guilandinæ.

Κουκίφορον. De genere hoc Palmæ affini silet Bodæus; interpretor Palmam Thebaicam, Angl. "The Doom Tree." Vid. "Bruce's Travels," v. 45.

Κρικὸς πορνέουσι. Annulos Hed. sed forsan orbiculos sub axe volventes, pedibus pulvinaris subjectos; Ang. "Castors."

CAP. III.

Διπλὸν δὲ γένος. Acaciæ Ægyptiacæ, Mimosæ *Niloticæ* L. non dantur species nec varietates. A. Μίλαινα forsan Acacia Matthioli ficta, cujus icon apud Bod. p. 306.

Ἀντὶ Κικίδος. Usus coriarius corticis Quercus antiquis forsan ignotus; gallis utebantur, ut in Ægypto siliquis Mimosæ.

Τῷ ποταμῷ. Nilo flumine.

Κοκκυμηλία. Cordia *Μυκα*, L. Pruni affinis arbor ab aliis

Prunus Sebestinus. Vid. Ger. em. t. i. p. 1499. Vid. de hac arbore Plin. xv. 18. "Fructus, drupa rotunda Pruno domestico minor, pulpa molli, et pene fluido, unde nomen *μύζη* a "*μύξα*." Nulla fructus mentio apud hodiernos.

Εἰς τὸ συμβαίνειν πάθος. Mira hæc proprietas Mimosæ, *sensitive* Theophrasto haud ignota. N. B. Folia M. describuntur, *παρόμοια ταῖς Πτέρισιν*. Filicis folio, Gaz. *τοῖς Πτέρυξιν*, Bod. sc. pennis in ala avis, quæ utrinque plumulis densissime obsitæ: alibi folium pinnatum *πτέρυγι* comparatur, itemque surculus Pinus, *Piceæ*. iii. 10.

CAP. IV.

Τῷ Λωτοῦ. N. B. Lotus Theophrasti, Celtis, *australis*, L. (vid. icon. Bod. p. 325. Ger. em. 1493.) fructus parvus magni *Κυάμου*, (pisi sc. non fabæ, apud Theophrastum et alios.) Ita quoque Dioscor. *καρπὸς μείζων πεπερώς*. lib. i. c. 171. infra, *τοῖς μύρτοις*, baccis Myrti, communis, comparatur. Vid. Plin. xiii. 17.

Πλησίον τούτου ὁ Παλιούρος, sc. Π. 2dus vel Ægyptiacus. De Παλιούρῳ 1mo, Rhamn. *Paliuro* L. supra mentio fit i. 4, 8, 16. et iii. 4, 8, 17. N. B. De Paliuro Africano tractat Plin. xiii. 10. sed exscriptum ex Theophr. et parum fideliter. Apud Linn. Spec. Plant. 1478. spec. duæ occurrunt; Celtis, *australis* et *orientalis*. Vid. Athenæum, l. xiv.

Ταὐτὸ δ' οὖν τῶν ὑδάτων. Textum mendosum restituere aggressus sum ex versione Theodori. Supra dixit mirabile esse *πῶς ὠρύχθῃ τηλικαῦτα βάθῃ*. ταὐτὸ δὲ (similis ratio) τῶν ὑδάτων—an radices attingant aquas, vel subditas esse radicibus, secundum Theodorum? N. B. *Διαφορὰ* respicit aquas salsas, vel dulces supra.

Τὸν ὄνον ἰσθίειν ταῦτα, sc. animalia quæ dicuntur Oniscis L. vesci. "Ὀνος insectum multipes, contactu sese complicans, ut pillula appareat." Bod. p. 332. Sub nomine Millepedis satis cogn. Angl. "a Wood Louse." Vid. Scrib. Long. c. 39. Galen. *κατὰ τόπους*, c. i. item de Simpl. ii.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐξ Ἰνδίας. Vid. Strab. l. xv.

Μῆλον Μηδικὸν καὶ Περσικόν. N. B. Theophrastus ait, *Μῆλον εἰς ἰσθίεται*, sc. sylvestri statu: ergo varietates cultæ nondum

innotuerunt. "Απανθαι quoque οἷα "Αχρας, 'Οξύκανθαι p. 156. memorantur.

CAP. V.

Τὴν καλουμένην Συκῇ. Ex similitudine radicationis pensilis, si ita dicam, suspicor Theophr. sub communi nomine Συκῇ; genera duo maxime diversa confundere, sc. Ficum, *religiosum* L. et Rhizophoram. Vid. l. i. c. 12. Species hæc ad Fluv. Acisinem καρπῷ θανμαστῶς μικρῇ, necnon foliis grandibus peltatis.

"Εστὶ δὲ τι ἴτερον. Musa, *Paradisiaca* L. ut videtur.

"Ετερον δὲ φύλλον προμήκει Στρουθίου πτερ. ὅμιον, sc. *Areca*, *Cathecu*, L. ex familia *Palmarum*.

. "Αλλο τί ἐστὶν οὗ ὁ καρπὸς, μακρὸς, σκολιός. De hac arbore inquirendum. An *Strychnos*, *Nux Vomica* L.? ejus mira prominentia nucis ex apice pomi, figuræ incurvæ. N. B. Species plures cursim enumerat ex India; atque *Cerealea* regionis istius, etsi diversa ab Europæis, proxime tamen accedere, *Oryza* L. excepta, quæ τὸν πολὺν χρόνον ἐν ὕδατι.

Δένδρον ἐν Κεῖρασίᾳ Δάφνης φύλλον. Planta venenosa, quæ a *Bodæo*, *Apocyno*, L. refertur.

CAP. VI.

Τὰ εὐσμα. De odoriferis Arabiæ et Indiæ hoc capitulo tractatur.

Βάλσαμον. Arbor ejus gumma ὀσμώδης, ut apud *Bod.* *Amyris Gileadensis* L. apud *Prosp.* *Alpinum* describitur, et recenter a D. Bruce Abyss. App. sub nomine *Balessan*, ubi icones duæ dantur.

Ἐν τῇ Ἀδρίᾳ. Regione vicina maris Hadriatici: adeo ut complectetur Galliam cis Alpes.

Πλάτανον. A voce Græca πλατύνω respectu amplitudinis folii, unde umbra fit densissima. Vid. *Platani* laudes *Plin.* xii. 1. etiam quæ de admiratione *Xerxis* apud *Ælium*, ii. 14.

CAP. VII.

Τὰ δ' ἐνὺδα. In hoc capite de plantis marinis tractat, quæ ex similitudine terrestrium vocantur Ἐλάτη, Συκῇ, Δεῦς.

"Αμπελὶς, Φοῖνιξ. Quorum nomina, quoad ex descriptione eruenda sint, in *Catalogo Plant.* recensentur.

Κάλλιον τῆς Πορφύρας. *Murex*, L. ejus usus ad tingend. antiquis notus, æque ac *Fucorum* quorundam.

'Οστρακοδέρων ἔνια. Testacea animalia quæ fucis vescuntur, et ibi adhærent; sed F. *vesiculosus* L. quasi innascitur genus parvulum, sc. *Serpula*, *spirorbis* L.

'Η Συκῇ ἀφυλλος. Conjicerem *Ficum* marinam Theophr. *Alcyoniis* referendam.

'Ο δὲ Φοῖνῃς. Ex descriptione αἱ ἐκφύσεις τῶν ῥάεδων, οὐ κύκλω-
θεν—ἀλλ' ὥς ἐν πλάτει, *Fucis* plurimis convenit: sed character
qui sequitur, δι' ὅλου φύλλου ἥκειν τὸν μίσον καυλόν, frons F. *ve-*
siculosi et *serrati*, apte describitur folio oblongo, costa inter-
media, alis utrinque. Bot.

CAP. VIII.

Πλὴν τῆς Ἀκάνθας δίψαδος. Genus *Dipsas* a Linn. sistitur, sc. *Dips. Fullonum*, Ang. "Teasel." Planta hæc instruitur membrana cyathiformi ad caulem, cujus ope retinetur aqua æstatis tempore: sed apud nos ad aggeres vulgatissima, ideoque forsā diversa a planta Theophr. N. B. Ἀκ. Ἀραβίης mentio fit apud Galen. de Simpl. lib. vi. ut et apud Dioscor. quæ dicitur Α. λεύκη ὅμοια. Forsan tamen species hæc adhuc latet in arenosis Arabiæ.

Μύκητις, sc. *Madrepora*, *fungites* L. *Corallini* species notissima. N. B. Quæ de *Daphne* marina, *Olea*, et *Thymo*, fabulosa admodum. Inter *Corallinas* reperiuntur species arborescentes; necnon in recenter inundatis a mari casu quopiam, arbores submersas videre est, quæ per secula duraverunt.

Δένδρα ὅμοια Ἀνδράχῃ ἄνθει, χρώματι Ἀμυγδάλης, κ. τ. λ. *Gorgoniæ* species reperiuntur ramosissimæ, cujus ex apicibus *Polypi*, ibi nidulantes (*Hydri* L.) in formam floris sese expandunt. Vid. icon. tubulariæ, *magnificæ*, Act. Linn. v. 5. Tentacula hujus *Polypi* συνελίττεται, (contrahunt sese,) itemque ad basim juncta sunt, συνηρημένα εἰς ἐν πᾶσιν.

CAP. IX.

Ἐν Τύλῳ. Vid. Plin. xii. 10. Hic etiam fabulosa narratio: nempe de sylvis arborum in intervallo insulæ a continentis æstu maris relictis: sed quænam pars Arabici sinus indicatur?

Δένδρα ἐριόφορα. *Gossypium arboreum* L. accuratissime describitur. Notandum quoque σινδόνας apud Græcos *gossypinas* æque ac linteas vestes exprimere, idque πολυτελιστάτας.

Εἶναι ἄλλα δένδρα. Arbores floribus violaceis et rosaceis cur-
sim nominantur, adeo ut vix liceat conicere an Hybiscus, vel
alia quædam inter exotica specioso flore.

Πάπυρος. Papyrus Nilotica L. fuse ex autopsia, ut videtur,
describitur. Vid. Plin. xii. 11.

Σαρί. Barbara vox. N. B. Planta affinis Papyri describitur
sub hoc nomine: sed nulla mentio apud synonyma Linn. nec
apud antiquos, quoad scio.

Τὸ δὲ Μνάσιον ποῦδ' ἐστίν. Nullus dubito quin pl. Ægypti a
D. Bruce descripta et delineata sub nomine "Ensete," (vid.
App. p. 36.) hic referenda sit. Demp'ta terminatione Græce ον,
voces Mnasi, Ansi, haud absimiles, et usus plantæ ad victum
humanum idem.

CAP. X.

Ὁ δὲ Κύαμος. Lotus Colocasia L. vulgo Faba Ægyptiaca.
Vid. Plin. xxi. 15. Dioscor. ii. 128. Celebris planta, ex αὐτοψίᾳ,
ut videtur, descripta.

Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ κωδία. Textus mendosus: apud Bod. et
alios post διόλου legitur, διειλημένος ὁμοίως τοῖς κηρίοις. Suspi-
cor hæc verba ex margine in textum irrepsisse, aut saltem
locum obtinere post descriptionem pericarpium apud Bod. cibo-
rium (vid. iconem) παρόμοιον σφηκίῳ περιφέρει.

Ἡ πύλος. Folium Galeriforme Colocasie.

Φύεται κατὰ γῆς, ὃ καλεῖται Μαλινάδ' ἄλλη. Sub terra tuber
Cyperi esculenti L. reperitur in arenosis juxta Nilum. A Plin.
vocatur "anthaliū;" igitur scribend. μῆλον ἀνθάλλον. Vid.
icon. apud Bod. p. 471. Hujus mentio in Flora Græc. fasc. 2.

Ὅταν ὁ Σῖτος ᾗ καθαρός, i. e. post ventilationem.

CAP. XI.

Ὁ Τρίβολος. Tribuli aquatici L. pericarpio excepto, descriptio
satis accurata. Quare, ut μελὰς καὶ σκληρὸς σφόδρα simpliciter
vocatur, cum forma ejus sit omnium maxime singularis, sc.
undique muricata punctis acutis, muricum ad instar: Angl.
"Caltrops."

Ὁ καυλὸς ἐξ ἄκρου παχύτατος. Ordine inverso: observatu
dignum hunc ordinem in aquosis quibusdam obtinere.

Ἀποπεφυκὸτα τριχῶδη τινά. De stipulis linearibus, vel capil-
laribus. N. B. Hæ in Tribulo et Potamogeitone notissimæ.

"Αἶθος χνοῶδες. Flos stamineus. Bot. Textus hoc loco corruptus, non nisi inspectione fructificationis Vitis, *agni casti* L. sanandus: apud Bod. legitur τῷ τῆς Λεύκης ὁμοίῳ, quæ verba tollenda censet idem auctor.

"Η δὲ Σίδη. Planta hæc inter ignotas. Bod. p. 462. Certe tamen Nymphææ affinis planta. Nomen forsitan ex pericarpio, cujus forma instar pomi M. *Granati* (σιδίου Lex. Theophr). N. B. De Butomo, Equiseto, aliisque fluviatilibus in hoc capite sermo est: vid. Cat. Plant. necnon operæ pretium erit in ipso Lacu Orchomeni plantas investigare.

CAP. XII.

'Ο δὲ Κάλαμος. Arundinum arborescentium duæ apud Linn. Spec. Plant. A. D. 1674. Novissime tamen Bambusa, ut genus proprium, sistitur. De usibus Arundinis et Cannæ occurrunt multa in hoc capite observatu digna.

"Ετι πλεῖον βαθυθῆναι τὴν λίμνην. Non respectu profunditatis aquæ, sed e contra, ut constat ex textu.

Προκαταυλήσεως. De præparatione nodorum Cannæ, in usum tibiarum, sc. ut pars exterior fiat quam firmissima; sermo est descriptio manipulationis accurata admodum.

Καὶ ὁ Κηφισός. Suspicio corruptionem textus, cui mederi conatus sum, parenthesi interposita.

Γίνος τὸ Καλάμου ἐπίγειον. Species hæc arborea, ex quibus cymbulæ (ἀκάτσιοι secundum Plinium) fiebant, certe Bambusa Linn. sed mallet legere cum Bodæo ἀκόντιοι.

CAP. XIII.

Περὶ Σχοίνου. Genus Schœnus L. videtur indicari, etsi Bodæus interpretetur Juncus. Fortasse tria Σχόων Theophrasti γένη, sub generibus diversis L. militant. Scirpi species quædam appellatur Holoschœnus a Linn. et ut Μελάγκρανις enumeratur species Melanoschœnus a Michelio: sed quare κάρσιμοι quidam? Anne seminibus utebantur? Plin. xxi. 17.

Πρὸς μία ἀρχὴ γαρμυῶδει. Optime describit inflorescentiam plantæ, ex qua species eruenda sit.

'Ο Βάτος. Incidenter fit mentio Βάτου, ut siccis pariter ac aquosis gaudens. Descriptio occurrit iii. 17.

CAP. XIV.

Βραχυδίοτητος. Comparatio inter arbores palustres et montanas instituitur hoc capite. Vid. etiam de Caus. Plant. ii. 15.

Ἀγνώριμα τοῖς περικαρπίοις. Interpretes perperam reddunt. Sensus est, fructum plantas hasce edere, sed non maturare : N. B. τὰ ἐν περικαρπίοις, caro, vel pulpa.

Ἐλαίαν Ἀθήνησι. De arbore hac, utpote de aliis longævitate famosis, vid. Plin. xvi. 44.

Καθ' ὃν τὸ στέλιχος. Locus hic in Codd. corruptissimus. Sensus, secundum Scal. " Si metiamur vitæ tractum in arboribus a diuturnitate stipitis tanquam principii ejus, inibitur " ratio vitæ ejus, circa 200 annos." Bod. p. 493. Error textus, forsân ex inscitia librarii, qui ἀναμετρῆν τὸν χρόνον (explicationem sc. verborum ἀρχὴν τιθέντα μέτρον χρόνου) ex margine in textum recepit.

CAP. XV.

Τοῖς δ' ἡμέροις ἐστὶ πλείω νοσήματα. Observatio accurata admodum : cultura enim, etsi feraciores, imbecilliores tamen fiunt arbores. N. B. Morbi generales et peculiâres arborum hoc capite describuntur : observandum tamen περὶ τοῦ σκολιήκουσθαι, quod non proprie morbus, sed effectus morbi, sive radicem, seu truncum, vel fructum spectat.

Ψάρα, καὶ αἱ προσφύμεναι Κοχλίας. Coccus genus L. hic indicatur. In viridariis nostris stipites Citri Aurantii infestat.

Πάντες εἰς Κεράστην ἀποκαθίστανται. Ultima Coleopterarum L. transformatio : vid. Linn. Syst. Nat. N. B. Mentio hujus insecti suprâ, ii. 9.

Φθίγγονται οἷον τρίσμον. Alibi τρίγμον, sed male. Vox facta ad imitationem fremitus alarum in insectis.

Ἀράχνιον. Morbus Olæ ; Araneus, Plin. xvii. 24. Inquirendum de hoc in loco natali. N. B. Animalcula quædam arbores infestantia, texunt sibi nidum, telæ aranear, quoad materiem, similem. Hujus generis videre est in Larice, et in arboribus fructiferis quibusdam ; præcipue in pomiferis ex Gallia, ut ferunt, importatis.

Ἐγγίγονται δὲ Κνίπες. De Aphide L. vid. suprâ, c. 7. N. B.

Accurate observatur ὅτι δοκοῦσιν ἐξ ὑγρότητος γλυκείας συνίστασθαι, Aphidis enim excrementum, mel quoddam, quod folia æstate illinans, appellatur Angl. "Honey Dew." Vid. Aphidis hist. Act. Linn. v. 6.

Κάμποι. Erucæ, sive larvæ Coleopterarum, ver L. Vid. Κεράσσης. Dirum animal, ut ait Plinius xix. 11. Colum. l. ii.

CAP. XVI.

Λοιπὸν δ' εἰπεῖν. Vid. Plin. de injuriis plantarum xvii. 24. quod ad vocem διακόπτειν recte notat Scal. non luxare, ut ait Theodorus, sed pertundere.

Τοῦ Θαρρηλιῶνος. Plin. ait, "Sole Geminos transeunte." N. B. Scal. conjicit mendam inesse textui, ex comparatione cap. ix. cui mederi conatus est. Bod. p. 505.

CAP. XVII.

Ἐλαιον ἱπιχέουσι. Res mira ; sc. oleum adhiberi ad plantas necandas ; an ex nimia fœcunditate ? Adeps et Pix, ut æque arboribus noxiæ, enumerantur Plin. xxvii. 24.

Χαλιπὸς ὁ Κύτισος. Cytisus Marantha, Bod. sc. a μαραίνω. N. B. Laudes Cytisi in generando lacte apud Plin. celebrantur xiii. 24. et Colum. ix. 4. N. B. C. Marantha Bodæi (p. 508.) syn. C. cornuti Ger. em. cujus icon mutuatur. Silent ambo de viribus nocivis. Anne fruticulus a Carolo Clusio descriptum, circa sepes vinearum in Sicilia proveniens, quod, ut ait, Cytisus Latine audit ? Vid. Bod. p. 508. Parasitica forsán species, vel ut Polygonum, Fagopyrus, Fumaria, amplexu encans plantas vicinas. N. B. Κύτισος arbor describitur i. 9. iv. 20. v. 4.

Ἄλμον. Salicorniæ species : vid. Catal. De viribus nocivis hujusce marinæ plantæ respectu terrestrium non est quod miremur.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Ε΄.

CAP. I.

De cadendo Ligno, tum rotundo, tum quadrato.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς ὕλης ποία τέ ἐστιν ἐκάστη, ποθ' ὥραία, τέμνεσθαι, καὶ πρὸς ποία τῶν ἔργων χρησίμη, καὶ ποία δύσεργος ἢ εὐεργος, καὶ εἴτι ἄλλο τῆς τοιαύτης ἱστορίας ἔχεται, πειρατέον ὁμοίως εἰπεῖν. ὥραϊα δὲ τέμνεσθαι ξύλα, τὰ μὲν *τρογγύλα, καὶ ὅσα πρὸς φλοισμὸν, ὅταν βλαστάνῃ, τότε γὰρ εὐπεριαίρετος ὁ φλοιὸς, ὃ δὲ καλοῦσι ^a*λιπαῖν, διὰ τὴν ὑγρότητα τὴν ὑπογινομένην αὐτῷ. μετὰ δὲ ταῦτα δυσπερικάθαρτος, καὶ τὸ ξύλον *μέλαν γίνεται καὶ δυσειδές· τὰ δὲ *τετράγωνα μετὰ ^bτὸν *λιπητὸν, ἀφαιρεῖται γὰρ ἡ πελέκησις τὴν δυσειδίαν· ὅλως δὲ πᾶν [ξύλον] πρὸς ἰχὺν ὥραιότατον, οὐ μόνον πεπαυμένον τῆς βλαστήσεως, ἀλλ' ἔτι μάλλον ἐκπεπαῖνον τὸν καρπὸν. ἀλλὰ διὰ τὸν φλοισμὸν, ἁώροις οὖσιν, ὥραίοις συμβαίνει γίνεσθαι, τοῖς τρογγύλοις,

^a λoπᾶν, Ald. λoπῖαν, Bas.
κοπητὸν, Const.

^b τῶν λoπητῶν, Ald. τὰν

ὥστε ἐναντία αἱ ὥραι κατὰ συμβεβηκός. εὐχρόστερα δὲ τὰ ἐλάτινα γίνεται κατὰ τὸν πρῶτον *λίπητον· ἐπεὶ δὲ μάλιστα, ἢ μόνον, οὐ περιαιροῦσι τὸν φλοιὸν, Ἐλάτης, καὶ Πίτυος· ταῦτα μὲν τέμνεται τοῦ ἥρος, (τότε γὰρ ἡ βλάστησις) τὰ δὲ ἄλλα, ὅτε μὲν μετὰ *πυροτομίαν, ὅτε δὲ μετὰ *τρυγητὸν, καὶ Ἀρκτοῦρον, οἶον, Ἄρια, Πτελέα, Σφένδαμνος, Μελία, Ζυγία, Ὀξύα, Φιλύρα, ^c Φηγός τε, καὶ ὅλος ὅσα ὀρύττεται· Δρυὸς δὲ, ὀψιαίτατα κατὰ χειμῶνα, μετὰ τὸ μετόπωρον. ἐὰν δὲ ὑπὸ τὸν λιπητὸν τμηθῇ, σήπεται τάχιστα, ὡς εἰπεῖν, ἐὰν τε ἔμφλοιος, ἐὰν τε ἀφλοιος· καὶ μάλιστα μὲν τὰ ἐν τῷ πρῶτῳ λιπητῷ· δεύτερα δὲ, τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ, τρίτα δὲ, τὰ ἐν τῷ τρίτῳ· τὰ δὲ μετὰ τὴν πέπανσιν τῶν καρπῶν, ἄβρωτα διαμένει, καὶ ^d ἀλόπισα ἦ· πλὴν ὑπὸ τὸν φλοιὸν ὑποδύμενοι Σκώληκες, ἐπιπολῆς ἐγγράφουσι τὸ στέλεχος, οἷς καὶ σφραγίσιν χρῶνται· τινες. ὥραϊον δὲ τμηθὲν τὸ δρύϊνον ἀσαπές τε καὶ *ἀθριπηδέστοτον γίνεται, σκληρὸν δὲ καὶ πυκνὸν ὥσπερ κέρας, πᾶν γὰρ ὁμοίον ἐστὶν ἐγκαρδίῳ, πλὴν τόγῃ τῆς Ἀλιφλοίου, καὶ ^e γὰρ τόγῃ φαῦλον. συμβαίνει δὲ καὶ τοῦτο ὑπεναντίως ὅταν τε κατὰ τὴν βλάστησιν τέμνωνται, καὶ ὅταν μετὰ τοὺς καρπούς· τότε μὲν ἀναξηραίνεται τὰ στελέχη, καὶ οὐ παραβλαστάνει τὰ δένδρα, μετὰ δὲ τοὺς καρπούς παραβλαστάνει· *δυστομώτερα δὲ διὰ τὴν σκληρότητα ^f κατὰ ταύτην τὴν ὥραν. κελεύουσι δὲ καὶ δεδουκυίας τῆς σελήνης τέμνουν, ὡς σκληροτέρων καὶ ἀσαπестέρων γινομένων. ἐπεὶ δὲ αἱ πᾶσι τῶν καρπῶν

^c Φηγός. πηγόσιν τι, Bas.

^d ἀλόπιστα Bas.

^e γὰρ

deest Bod.

^f καὶ ταύτην Bod.

παραλλάττουσι, δηλονότι καὶ αἱ ἀκμαὶ πρὸς τὴν τομὴν παραλλάττουσιν, αἰ γὰρ ὀψιαιότεραι τῶν ὀψικαρποτέρων, δι' ὧν καὶ πειρῶνται τινες ὀρίζειν κατ' ἕκαστον, οἷον Πεύκην μὲν καὶ Ἑλάτην, ὅταν *ὕπολιπῶσιν· ἔτι δὲ Ὁξύαν, καὶ Φιλύραν, καὶ Σφένδαμνον, καὶ Ζυγίαν, τῆς ὀπώρας· Δρυὶν δὲ, ὥσπερ εἴρηται, μετὰ τὸ φθινόπωρον. φασὶ δὲ τινες ταύτην ὥραϊαν εἶναι τοῦ ἤρος, ὅταν γε ἔχη τὴν καλουμένην *κάχρυν· καὶ τὴν Πίτυν, ὅταν ὁ βότρυς ἀνθῇ. ποία μὲν οὖν ὥραϊα κατ' ἕκαστον χρόνον, οὕτω διαιροῦνται· πάντων δὲ δηλονότι βελτίω τὰ τῶν ἀκμαζόντων δένδρων, ἢ τῶν νέων κομιδῇ, ἢ καὶ γεγενηκότων, τὰ μὲν γὰρ ὑδατώδη, τὰ δὲ γεώδη· πλείστας δὲ χρείας καὶ μεγίστας ἡ Ἑλάτη καὶ ἡ Πεύκη παρέχοντα, καὶ αὐτὰ κάλλιστα καὶ μέγιστα τῶν ξύλων ἐστί.

CAP. II.

Lignorum Differentiæ.

ΔΙΑΦΕΡΟΥΣΙ δὲ ἀλλήλων ἐν πολλοῖς [τὰ ξύλα]· ἡ μὲν γὰρ Πεύκη, σαρκωδέστερά τε καὶ *ὀλιγόινος, ἡ δὲ Ἑλάτη, καὶ πολυίνος καὶ ἄσαρκος, ὥστε ἐναντίως ἑκάτερον ἔχει τῶν μερῶν· τὰς μὲν γὰρ ἵνας ἰσχυράς· τὴν δὲ σάρκα μαλακὴν καὶ μανήν. διὸ τὸ μὲν τῆς Πεύκης βαρὺ ἐστὶ, τὸ δὲ (τῆς Ἑλάτης) κουρόν· τὸ μὲν ἔνδαδον, τὸ δὲ ἄδαδον, ἢ καὶ λευκότερον. ἔχει δὲ καὶ ὄζους πλείους μὲν ἡ Πεύκη, σκληροτέρους δὲ ἡ Ἑλάτη, πολλῶ μᾶλλον δὲ καὶ σκληροτάτους πάντων· ἄμφω δὲ πυκνοὺς καὶ κερατώδεις, καὶ τῷ χρώματι ξανθοὺς, καὶ *δαδώδεις, ὅταν δὲ τμηθῶσι, ρεῖ καὶ ἐκ τῶν τῆς

ε. ἔνδαδον γάρ· Bod.

Ἑλάτης καὶ ἐκ τῶν τῆς Πεύκης ἐπὶ πολὺν χρόνον ἢ
 * ὑγρότης, καὶ μᾶλλον ἐκ τῶν τῆς Ἑλάτης. ἔστι δὲ καὶ
 πολύλλοπον ἢ Ἑλάτη, καθάπερ τὸ Κρόμμυον, αἰ γὰρ
 ἔχει [λόπον] τινὰ ὑποκάτω τοῦ φαινομένου, καὶ ἐκ τοι-
 ούτων ἢ ὅλη· διὸ καὶ οἱ τὰς κώπας ξύοντες, ἀφαιρεῖν
 πειρῶνται καθ' ἓνα καὶ ὁμαλῶς, ἐὰν γὰρ οὕτως ἀφαι-
 ρῶσιν, ἰσχυρὸς ὁ κοπεὼν, ἐὰν δὲ παραλλάξῃσι, καὶ μὴ
 κατὰ πάντα ὁμοίως, ἡ ἀσθενής· πληγὴ γὰρ οὕτως,
 ἐκείνως δὲ, ἀφαίρεσις. ἔστι δὲ καὶ μακρότατον ἢ Ἑλάτη
 καὶ ὀρθοφύεστατον, διὸ καὶ τὰς * κεραίας καὶ τοὺς ἰστοὺς
 ἐκ ταύτης ποιοῦσιν, ἔχει δὲ καὶ τὰς * φλέβας καὶ τὰς
 * ἴνας εὐγενεστάτας πάντων· αὐξάνεται δὲ πρῶτον εἰς
 μῆκος, ἄχρις οὗ ἀφίκηται τοῦ ἡλίου· καὶ ὄζος οὐδεὶς,
 οὔτε παραβλάστησις, οὔτε πάχος γίνεται· μετὰ δὲ
 ταῦτα εἰς βάθος, καὶ πάχος· οὕτως δὲ αἱ τῶν ὄζων ἐκφύ-
 σεις καὶ παραβλαστήσεις. ταῦτα μὲν ὅν ἴδια τῆς Ἑλάτης,
 τὰ δ' ἐστὶ κοινὰ καὶ Πεύκης καὶ Ἑλάτης, καὶ τῶν Ἑλάτων
 καὶ ἄλλων, ἔστι γὰρ ἢ μὲν ⁱ* τετράζοος, ἢ δὲ * δίζοος·
 καλοῦσι δὲ τετραξόους μὲν, ὅσαις ἐφ' ἑκάτερα τῆς * ἐν-
 τεριώνης δύο * κτηδόνες εἰσὶν, ἐναντίαν ἔχειν τὴν φύσιν·
 ἔπειτα καθ' ^k ἑκάτεραν τὴν κτηδόνα ποιοῦνται τὴν πε-
 λέκησιν, ἐναντίας τὰς πληγὰς κατὰ κτηδόνα φέροντες,
 ὅταν ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐντεριώνης ἢ πελέκησις ἀνασρέφῃ,
 τοῦτο γὰρ ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει διὰ τὴν φύσιν τῶν
 κτηδόνων· τὰς δὲ τοιαύτας Ἑλάτας καὶ Πεύκας τετρα-
 ξόους καλοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐργασίας αὐτὰς
 κάλλισται, πυκνότατα γὰρ ἔχουσι τὰ ξύλα, καὶ τὰς

h εὐσθενής, Bod.

Vid. not. ad fin. libri.

i τετράζοος, Ald. Bas. τετραξόος, Plin.

k ἰστέραν Bod.

*αἰγίδας αὐταὶ φύουσι. αἱ ἰδίξοι δὲ κτηδόνα μὲν ἔχουσι μίαν ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐντεριώνης, ταύτας δὲ ἐναντίας ἀλλήλαις, ὥς τε καὶ τὴν πελέκησιν εἶναι διπλὴν, μίαν δὲ καθ' ἑκατέραν κτηδόνα ταῖς πωληγαῖς ^mἐναντίαις. ἀπαλότητα μὲν οὖν ταῦτά φασιν ἔχειν τὰ ξύλα, χεῖριστα δὲ πρὸς τὰς ἐργασίας, διασρέφεται γὰρ μάλιστα. ⁿ*μονοξόους δὲ καλοῦσι, ἐχούσας μίαν μόνον κτηδόνα, τὴν δὲ πελέκησιν αὐτῶν [φασὶ] γίνεσθαι τὴν αὐτὴν ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐντεριώνης· φασὶ δὲ μανότητα μὲν ἔχειν τῇ φύσει τινὰ ξύλα, ταῦτα δὲ πρὸς τὰς *διαστροφὰς ἀσφαλέστατα. διαφορὰς δὲ ἔχουσι τοῖς φλοιοῖς, καθ' ἃς γνωρίζουσιν, ἰδόντες εὐθύς, τὸ δένδρον, *πεφυκὸς ποῖόν τί ἐστι, τῶν μὲν γὰρ εὐκτηδόνων καὶ ἀστράβων, καὶ ὁ φλοιὸς λεῖος καὶ ὀρθός, τῶν δ' ἐναντίων τραχύς τε καὶ διεστραμμένος· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἀλλ' ἔστι τετραξόα μὲν ὀλίγα, ὁμονόξα δὲ πλείω τῶν ἄλλων· ἅπαντα δὲ ἢ ὕλη, μείζων, καὶ ὀρθότερα, καὶ ἀστραβέστερα, καὶ στρυφνοτέρα, καὶ ὅλως καλλίων καὶ πλείων, ἢ ἐν τοῖς προσθορείοις, ὥσπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη· καὶ αὐτοῦ τοῦ δένδρου δὴ τὰ πρὸς βορρᾶν, πυκνότερα καὶ *νεανικώτερα· ὅσα δὲ *ὑποπαράβορρα, ἢ ἐν *περίπνῳ, ταῦτα στρέφει καὶ *παραλήγει παρὰ μικρὸν ὁ Βορρᾶς, ὥστε εἶναι παρεστραμμένην αὐτῶν τὴν μήτραν, καὶ οὐ κατ' ὀρθόν. ἔστι δ' ὅλα μὲν τὰ τοιαῦτα, ἰσχυρὰ, τμηθέντα δὲ ἀδυνῇ, διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν παραλλαγὰς, καλοῦσι δὲ οἱ τέκτονες *πέπιτομα ταῦτα· διὰ τὸ πρὸς τὴν χρεῖαν οὕτω τέμνειν.

^l ἰδίξοι Bas. Ald. ^m ἐναντίας. Bod. ⁿ μονοξόους Ald.
 μονοξόους Plin. * μονόξα μονόξα Const. P περίτομα
 Const.

CAP. III.

Usus Ligni fabriles, et igniarii. Spiræ in Ligno. Circumsepta quadam in Trunco Arboris.

“ΟΛΩΣ δὲ χεῖρω τὰ [ξύλα] ἐκ ἢ ἐφύγων ἢ εὐδι-
αινῶν ἢ παλισκίων καὶ τῶν *συνηρεφῶν, καὶ πρὸς τὴν
τεκτονικὴν χρεῖαν καὶ πρὸς τὴν *πυρευστικὴν. αἱ μὲν
οὖν τοιαῦται διαφοραὶ πρὸς τοὺς τόπους, αὐτῶν τῶν
ὁμογενῶν, ὡς δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν, διαιροῦσι γάρ τινες
κατὰ τὰς χώρας, καὶ φασιν ἀρίστην μὲν εἶναι τῆς ὕλης
πρὸς τὴν τεκτονικὴν χρεῖαν, τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα παρα-
γινομένην, τὴν Μακεδονικὴν· λεία τε γάρ ἐστι ἢ ἀσφα-
θῆς, καὶ ἔχουσα *ἡ δὴ τὸν τί· δευτέραν δὲ τὴν Ποντικὴν,
τρίτην δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ Ῥυνδάκου, τετάρτην δὲ τὴν Αἰα-
νικὴν, χειρίστην δὲ, τὴν τε Παρνασιακὴν καὶ τὴν Εὐ-
βοϊκὴν· καὶ γὰρ ὀζῶδεις ἢ τραχεῖας, ἢ ταχὺ σήπεσθαι·
περὶ δὲ τῆς Ἀρκαδικῆς σκεπτέον. ἰχυρότατα δὲ τῶν
ξύλων ἐστὶ, τὰ ἄοζα καὶ λεῖα, καὶ τῇ ὄψει δὲ ταῦτα
Ὶκάλλιστα· καὶ μάλιστα ὀζῶδη γίνεται τὰ ^ςκακοτρο-
φηθέντα, καὶ ἤτοι χειμῶνι πιεσθέντα, ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ
τοιούτῳ· τὸ γὰρ ὅλον, τὴν πολυοξίαν εἶναι δι’ ἐνδειαν εὐ-
τροφίας· ὅταν δὲ κακοτροφήσαντα ἀναλάβῃ πάλιν, καὶ
εὐσθενήσῃ, συμβαίνει καταπίνεσθαι τοὺς ὄζους ὑπὸ τῆς
*περιφύσεως· εὐτροφοῦν γὰρ, καὶ αὐξανόμενον, *ἀνα-
λαμβάνει, καὶ πολλὰκις ἔξωθεν μὲν λεῖον τὸ ξύλον,
διαιρούμενον δὲ ὀζῶδες ἐφάνη. διὸ καὶ σκοποῦνται τῶν
σχιστῶν τὰς μήτρας, ἐὰν γὰρ αὐταὶ ἔχωσιν ὄζους, ὀζῶδη

ἡ τύον, Bod.
φθάντα, Bod.

Ὶκάλλιστα deest Bod.

^ς· κακοστρε-

καὶ τὰ ἐκτὸς, καιπῆς οὐ φανεῶς. γίνονται δὲ καὶ αἱ *σπει-
 ραι διὰ χειμῶνάς τε καὶ κακοτροφίαν, σπείρας δὲ καλεῖ-
 σιν ὅταν ἢ συστροφή τις ἐν αὐτῇ μείζων, καὶ κύκλοις
 περιεχόμενῃ πλείουσιν· οὗδ' ὥσπερ ὁ ὄζος, ἀπλῶς, οὗδ'
 ὥς ἡ οὐλότης ἐν αὐτῷ τῷ ξύλῳ, δι' ὅλε γάρ πως αὕτη
 καὶ ὁμαλίζουσα· χαλεπώτερον δὲ τοῦτο πολὺ καὶ δυσ-
 εργότερον τῶν ὄζων. ἔοικε δὲ παραπλησίως καὶ, ὥς ἐν
 τοῖς λίθοις, ἐγγίνεσθαι τὰ καλούμενα *κέντρα· ὅτι δὲ
 περιφύσεις, καταλαμβάνει τοὺς ὄζους, φανερώτατον ἐξ
 αὐτῆς τῆς *αἰδήσεως. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
 τῶν ὁμοίων· πολλάκις γὰρ αὐτοῦ τοῦ δένδρου μέρος τι
 συνελήφθη ὑπὸ θατέρου *συμφυοῦς γενομένου, καὶ ἐάν
 τις ἐκκλιδαθῇ λίθον εἰς τὸ δένδρον, ἢ καὶ ἄλλο τι τοιοῦτο,
 ἡ κατακρύπτεται, περιληφθὲν ὑπὸ τῆς περιφύσεως, ὥσ-
 περ καὶ περὶ τὸν Κότινον συνέβη, τὸν ἐν Μεγάροις, τὸν
 ἐν τῇ ἀγορᾷ· οὗ καὶ ἐκκοπέντος, λόγιον ἦν ἀλῶναι καὶ
 διαρπαδῆναι τὴν πόλιν, ὥσπερ ὕεγένετο ἐπὶ Δημητρίῳ·
 ἐν τούτῳ γὰρ διαχιζομένῳ κημῖδες εὐρέθησαν, καὶ ἄλλ'
 ἅττα ἂ τῆς ἀττικῆς ἐργασίας, ἃ ἔστιν ἐν τῷ Κοτίνῳ,
 οὗ ἀνετέθη τὸ πρῶτον, ἐγκοιλαδέντος, τούτου δὲ ἔτι
 μικρὸν τὸ λοιπόν. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἄλλοθι γίνεται
 πλείονα τοιαῦτα· καὶ ταῦτα μὲν, ὥσπερ εἴρηται, κοινὰ
 πλειόνων.

ἡ εὐτραφή τις Ald. Vid. not. ad fin. libri. ὄζων. Bod.

ἡ κατακρύπτεται, Bod. ὕ ἐγένετο χ Δημητρίου. Ald.

ἡ τοὺς Ἀττικῆς κημῖστι Bod. Vid. not. ad fin. libri.

CAP. IV.

Qualitates aliæ Lignorum.

ΚΑΤΑ δὲ τὰς ἰδίας ἐκάστου ξύλου φύσεις αἱ τοιαῦται εἰσι διαφοραί, ὅσον, πυκνότης, μανότης· βαρύτης, κουφότης· σκληρότης, μαλακότης· ὡσαύτως δὲ, καὶ εἴτις ἄλλη τοιαύτη. κοιναὶ δὲ ὁμοίως αὐταὶ εἰσι καὶ τῶν ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, ὥστε περὶ πάντων λεκτέον. πυκνότατα μὲν οὖν δοκεῖ καὶ βαρύτατα Πύξος εἶναι καὶ Ἑβενος, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ταῦτ' ἐπινεῖ· καὶ ἡ μὲν Πύξος ^α ὅλη, τῆς δὲ Ἑβένου, ἡ μήτρα, ἐν ἧ καὶ ἡ τοῦ χρώματος ἐστι μελανία. τῶν δ' ἄλλων ὁ Λωτός· πυκνὸν δὲ καὶ ἡ τῆς Δρυὸς μήτρα, ἣν καλοῦσι μελάνδρουν, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ τοῦ Κυτίσου, παρομοία γὰρ αὕτη δοκεῖ τῇ Ἑβένῳ εἶναι. μέλαν δὲ σφόδρα, καὶ πυκνὸν τὸ τῆς Τερμίνθου· περὶ γοῦν Συρίαν μελάντερόν φασιν εἶναι τῆς Ἑβένου, ἐκ τούτου γὰρ καὶ τὰς λαβὰς τῶν ἐγχειριδίων ποιεῖσθαι· τερνεύεσθαι δὲ ^β ἐξ αὐτῶν καὶ κύλικας Θηρικλείους, ὥστε μὴ δ' ἂν εἶναι διαγνώσκειν πρὸς τὰς κεραμέας. λαμβάνειν δὲ τὸ ἐγκάρδιον δεῖν καὶ ἀλείφειν τὸ ξύλον, οὕτω γὰρ γίνεσθαι καὶ κάλλιον καὶ μελάντερον. εἶναι δὲ καὶ ἄλλο τι δένδρον, ὃ ἅμα τῇ μελανίᾳ καὶ ποικιλίαν τινα ἔχει ὑπερῶν, ὥστε εἶναι τὴν ὅψιν ὡς ἂν Ἑβένου ποικίλης· ποιεῖσθαι δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ * κλίνας καὶ * δίφρους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ σπουδαζόμενα. τὸ δένδρον δὲ φασὶ μέγα σφόδρα καὶ καλλόφυλλον εἶναι, ὅμοιον τοῖς Ἀπίοις. ταῦτα μὲν οὖν ἅμα τῇ μελανίᾳ καὶ πυκνότητι ἔχει, πυκνὸν δὲ καὶ ἡ

^α ὅλη οὐκ ἐπινεῖ· τῆς Const.
^β αὐτῆς Const.
^γ κερα-
 μέας. Bod.

^δ αὐτῶν Bod.

Σφένδαμνος καὶ ἡ Ζυγία, καὶ ὅλως πάντα τὰ *οὔλα, καὶ ἡ Ἐλαία δὲ, καὶ ὁ Κότινος· ἀλλὰ δ' εἰσι ^c*κραῦρα, μανὰ δέ· τῶν μὲν ἀγρίων καὶ *ἐρεψίμων τὰ ἐλάτινα μάλιστα, τῶν δ' ἄλλων τὰ ἄκτινα, καὶ τὰ σύκινα, καὶ τὰ τῆς Μηλέας, καὶ τὰ τῆς Δάφνης. σκληρότατα δὲ, τὰ δρύϊνα, καὶ τὰ ζύγινα, καὶ τὰ τῆς Ἀρίας, καὶ γὰρ ^fἀποβρέχουσι ταῦτα πρὸς τὴν τρύπησιν, μαλάξεως χάριν. μαλακὰ δὲ καθόλου μὲν τὰ μανὰ καὶ τὰ χαῦνα, τῶν δὲ σαρκωδῶν μάλιστα Φιλύρα· δοκεῖ δὲ καὶ *θερμότατον εἶναι τοῦτο, σημεῖον δὲ, ὅτι μάλιστα *ἀμβλύνει τὰ σιδήρια, τὴν γὰρ *βαφὴν ἀνίησι διὰ τὴν θερμότητα· θερμὸν δὲ καὶ Κιτλὸς, καὶ Δάφνη, καὶ ὅλως ἐξ ὧν τὰ ^gΠυρεῖα γίνεται, Μενέστωρ δὲ φησι καὶ Συκάμινος. ψυχρότατα δὲ τὰ ἔνυδρα, καὶ γὰρ ὑδατώδη, καὶ γλίχρα δὲ, ὡς τὰ τε ἰτέϊνα καὶ ἀμπέλινα, διὸ καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκ τούτων ποιοῦσι, *συμμύει γὰρ πλεηγέντα· κουφότερον δὲ τὸ τῆς Ἰτέας, μανότερον γὰρ, διὸ καὶ τούτῳ μᾶλλον χρῶνται. τὸ δὲ τῆς Πλατάνης γλιχρότητα μὲν ἔχει, φύσει δὲ ὑγρότερον τοῦτο, καὶ τὸ τῆς Πτελέας· σημεῖον δὲ ἐστὶν ὅτι μετὰ τὴν τομὴν, ὅταν ὀρθὰ σταθῇ, πολὺ ὕδωρ ἀφίησι. τὸ δὲ τῆς Συκαμίνου, πυκνὸν ἅμα καὶ γλίχρον· ἔστι δὲ καὶ *ἀστραβέσατον τὸ τῆς Πτελέας. διὸ καὶ τοὺς *στροφεῖς τῶν θυρῶν ποιοῦσι πτελεῖνους, ἐὰν γὰρ οὗτοι μένωσι, καὶ αἱ θύραι μένουσιν ἀστραβεῖς, εἰ δὲ μὴ, διαστρέφονται. ποιοῦσι δὲ αὐτοὺς, *ἔμπαλιν τιθέντες τὰ ξύλα, (τό, τε ἀπὸ τῆς ρίζης, ἄνω καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ φύλλου τὸ κάτω,) ἐναρμοδιέντα γὰρ ἀλλήλοις, ἐκάτερον κυλύει πρὸς τὴν

^c καῦρα, Bod. αὔρα, Const. Vid. not. ad fin. libri.
^g κρίθουσι Bod.

^g πυρεῖα Ald.

^f ἀπο-

ὁρμὴν, ἐναντίως ἔχον· εἰ δὲ ἐκείνο κατὰ φύσιν, ἥπερ ἡ
 ῥοπή, ἐνταῦθα πάντως ἀν [εἴη] ἡ φορά. τὰς δὲ θύρας
 οὐκ εὐθὺς συντελοῦσιν, ἀλλὰ πῆξαντες ἀφροσῆται, καί-
 πειτα ὕστερον, ἢ οἱ μὲν τῷ τρίτῳ, οἱ δὲ τετάρτῳ ἔτει
 συνετέλεσαν, ἐὰν μᾶλλον σπουδάζωσι. τοῦ μὲν γὰρ
 θέρους ἀναξηραίνόμενα *διίστανται, τοῦ δὲ χειμῶνος
 συμμύουσιν· αἴτιον δὲ ταῦτο. καὶ τῆς Ἐλάτης τὰ μανὰ
 καὶ σαρκώδη ἔλκει τὸν αἶρα ἐνικμον ὄντα, ὁ δὲ Φοῖνιξ,
 κοῦφος καὶ εὐεργος, καὶ μαλακός, ὥσπερ ὁ Φελλός· βελ-
 τίων δὲ τοῦ Φελλοῦ, ὅτι *γλίχρος, ἐκείνο δὲ *θραυσδόν,
 διὰ τοῦτο τὰ εἶδωλα νῦν ἐκ τοῦ τῶν Φοινίκων ποιοῦσι.
 τοῦτο δ' ὡς φαῦλον παρήκασι. τὰς Ἰνας δὲ οὐ δι' ὅλου
 ἔχει, οὐ δ' ἐπὶ πολὺ, καὶ μακρὰς, οὐ δ' ὡσαύτως τῇ
 θέρει ἐγκειμένας πάσας, ἀλλὰ παντοδαπὰς· ἀναξη-
 raίνεταί δὲ καὶ λεαινόμενον καὶ πριόμενον τὸ ξύλον.

CAP. V.

*De Ligno Thuyæ et aliis diuturnis, ut Cupressi, Loti,
 Buxi, Juglandis, &c. Item de Teredone na-
 vali, L. et Vermibus aliis in Ligno.*

ΤΟ δὲ κ' Θύϊον, (οἱ δὲ Θύϊαν καλοῦσι,) παρ' Ἀμμώνι
 τε γίνεται, καὶ ἐν τῇ Κυρηναίᾳ, τὴν μὲν μορφὴν ὅμοιον
 Κυπαρίτῳ, καὶ τοῖς κλάδοις, καὶ τοῖς φύλλοις, καὶ τῷ στε-
 λέχει, καὶ τῷ καρπῷ, μᾶλλον δ' ὥσπερ Κυπάριστος
 ἀγρία. πολὺ μὲν, καὶ ὅπου νῦν ἡ πόλις ἐστὶ, καὶ ἔτι
 διαμνημονεύουσιν ὁροφάς τινας τῶν ἀρχαίων ἐκ Ἰθυίας
 οὔσας, ἀσαπὲς γὰρ ὅλως τὸ ξύλον, οὐλότατον δὲ κατὰ

ἢ οἱ δὲ τῷ τρίτῳ ἔτει Bod.

καὶ θύον, οἱ δὲ θύαν Ald.

¹ αἴτιον δ' ὅτι τῆς Ἐλάτης Bod.

¹ θύας Ald.

τὴν ρίζαν ἐστὶ, καὶ ἐκ ταύτης τὰ σπουδαιότατα ποιεῖται τῶν ἔργων. τὰ δὲ ἀγάλματα γλύψουσιν ἐκ τῆς Κέδρου, Κυπαρίττου, Λωτοῦ, Πύξου, τὰ δὲ ἐλάττω καὶ ἐκ τῶν ἐλαίνων ριζῶν, ἄρραγεῖς γὰρ αὐτά, καὶ ὁμαλῶς πως σαρκώδεις. ταῦτα μὲν οὖν τὰ ξύλα ἰδιότητά τινα τόπων καὶ φύσεως καὶ χρείας ἀποδηλοῖ· βαρέα δὲ καὶ κοῦφα, δῆλον ὡς τῇ πυκνότητι, καὶ μανότητι· καὶ ὑγρότητι, καὶ ξηρότητι· καὶ σκληρότητι, καὶ μαλακότητι· καὶ τῷ *γλοιώδει ληπτόν. ἔνια μὲν οὖν ἅμα καὶ σκληρὰ καὶ βαρέα, καθάπερ Πύξος καὶ Δρύς. ὅσα δὲ *κραῦρα, καὶ τῇ σκληρότητι σκληρότατα, ταῦτ' οὐκ ἔχει βάρος· ἅπαντα δὲ τὰ ἄγρια τῶν ἡμέρων, καὶ τὰ ἄρρενα τῶν θηλειῶν πυκνότερά τε καὶ σκληρότερα, καὶ βαρύτερα, καὶ τὸ ὅλον ἰχυρότερα, καθάπερ καὶ πρότερον εἶπημεν. ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πᾶν, καὶ τὰ ἀκαρπότερα τῶν καρπίμων, καὶ τὰ χεῖρω, τῶν καλλικαρποτέρων, εἰ μὴ που καρπιμώτερον τὸ ἄρρεν, ὥσπερ ἀλλὰ τέ φασι, καὶ τὴν Κυπαρίττον, καὶ τὴν Κρανίαν· ἀλλὰ τῶν γε Ἀμπέλων φανερώς αἱ ὀλιγοκαρπότεραι, καὶ πυκνοφθαλμότεραι, στερεώτεραι, καὶ Μηλέων δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἡμέρων. ἀσαπῇ δὲ φύσει, Κυπαρίττος, Κέδρος, Ἐθένος, Λωτός, Πύξος, ^m Μίλος, Ἐλαία, Κότινος, Πεύκη ἐνδαδός, Ἀρία, Δρύς, Καρύα Εὐβοϊκή· τούτων δὲ χρονιώτατα δοκεῖ τὰ κυπαρίττινα εἶναι. τὸ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ ἐξ ὧν αἱ θύραι ⁿ τοῦ νεωστὶ Νήου τεθησαυρισμένα, τέτταρας ἔκειντο γενεάς. μόνῃ δὲ ταῦτα καὶ στιλβηδόνα δέχεται, διὸ καὶ τὰ σπουδαζόμενα τῶν ἔργων, ἐκ τούτων ποιῶσι. τῶν δὲ ἄλλων ἀσαπέστατον μετὰ τὰ κυπαρίττινα καὶ τὰ *θυϊώδη, τὴν Συκάμινον εἶναι φασι·

^m Μίλος deest Bod.ⁿ τοῦ νεώ Bod. τοῦ νεωστὶ νεώ Ald.

καὶ ἰσχυρὸν ἅμα καὶ εὐεργὸν τὸ ξύλον, αὐτῆς καὶ παλαιούμε-
 νον, μέλαν, ὥσπερ Λωτός. ἔτι δὲ ἄλλο πρὸς ἄλλο, καὶ ἐν
 ἄλλῳ ἀσαπές, οἷον Πτελέα μὲν ἐν τῷ ἄερι, Δρυῖς δὲ
 κατορυττόμενη, καὶ ἐν ὕδατι καταβρεχομένη, δοκεῖ γὰρ
 ὅλως ἀσαπές εἶναι. διὸ καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς
 λίμνας ἐκ τούτων ναυπηγοῦσιν, ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ σήπε-
 ται. τὰ δὲ ἄλλα διαμένει μᾶλλον, ὥσπερ καὶ εὐλογον,
 ταριχεύόμενα τῇ ἄλμῃ. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ Ὀξύη πρὸς τὸ
 ὕδωρ ἀσαπὴς εἶναι, καὶ βελτίων γίνεσθαι βρεχομένη, καὶ
 ἡ Καρύα δὲ ἡ Εὐβοϊκὴ, ἀσαπής. φασὶ δὲ καὶ τὴν Πεύκην
 Ἐλάτης μᾶλλον ὑπὸ *Τερηδόνος ἐδίεσθαι· τὴν μὲν γὰρ
 εἶναι Ρωικράν, τὴν δὲ Πεύκην ἔχειν γλυκύτητα· καὶ
 ὅσῳ ἐνθαδωτέρα μᾶλλον· πάντα δ' ἐσθίεσθαι, πλὴν
 Κοτίνου, ὑπὸ *Τερηδόνος. ἐδίεσθαι δὲ τὰ μὲν ἐν τῇ θα-
 λάττῃ σηπόμενα ὑπὸ Τερηδόνος, τὰ δ' ἐν τῇ γῇ ὑπὸ
 Σκωλήκων, καὶ Θριπῶν· οὐ γὰρ γίνεται Τερηδὼν, ἄλλοδι
 ἢ ἐν τῇ θαλάττῃ. ἔστι δὲ ἡ Τερηδὼν τῷ μὲν μεγέθει,
 μικρὸν, κεφαλὴν δ' ἔχει μεγάλην, καὶ ὀδόντας. οἱ δὲ
 Θρίπες ὅμοιοι τοῖς Σκώληξιν, ὅφ' ὧν ὡς περαίνεται κατὰ
 μικρὸν τὰ ξύλα, καὶ ἔστι ταῦτα *εὐίατα. ἱ*Θριποκο-
 πηθέντα γὰρ, ὅταν εἰς τὴν θάλατταν ἐλκυσθῇ, στέγει·
 τὰ δὲ ὑπὸ τῶν Τερηδόνων ἀνίατα. τῶν δὲ Σκωλήκων τῶν
 ἐν τοῖς ξύλοις, οἱ μὲν εἰσιν ἐκ τῆς οἰκείας σήψεως, οἱ δ'
 ἐκ τικτόντων ἐτέρων· ἐκτίκτει γὰρ, ὥσπερ καὶ τοῖς δέν-
 δροις ὁ Κεράστης καλούμενος, ὅταν τιτράνη καὶ κοιλάνη
 περιστραφεῖς ὥσπερ ^ςοἱ *μυόδοχοι· φεύγει δὲ τὰ τε
 ἐσμῶδη καὶ πικρά καὶ σκληρά, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τιτρά-

° ἡ Φηγὸς, καὶ ἡ Ὀξύη Ald. Ρ ξηράν, Const. ὧ τιτράι-
 νεται Scal. ἱ πικτοκοπηθέντα Ald. ^ς μνόδοχοι Bod.

να, καδάπερ τὴν Πύξον. φασὶ δὲ καὶ τὴν Ἐλάτην φλοιο-
σθεῖσαν ὑπὸ τὴν βλάστησιν ἀσαπῇ διαμένειν ἐν τῷ ὕδατι.
φανερὸν δὲ γίνεσθαι ἐν Φενεῳ̃ τῆς Ἀρκαδίας, ὅτε αὐτοῖς
*ἐλιμνῶσθι τὸ πεδίον, *βραχέντος τοῦ *βερέδρου· τότε
γὰρ τὰς *γεφύρας ποιοῦντες ἐλατίνας, καὶ, ὅταν ἐπα-
ναβαίνειν τὸ ὕδωρ, ἄλλην καὶ ἄλλην ἐφισάντες, ὡς ἐρράγῃ
καὶ ἀπῆλθε, πάντα εὐρεθῆναι τὰ ξύλα ἀσαπῇ. τοῦτο
μὲν οὖν *ἐκ συμπτώματος, ἐν Τύλῳ δὲ τῇ νήσῳ, τῇ
περὶ τὴν Ἀραβίαν, εἶναι τι, φασὶ, ξύλον, ἐξ οὗ τὰ
πλοῖα ναυπηγοῦνται· τοῦτο δὲ ἐν μὲν τῇ θαλάττῃ
σχεδὸν ἄσηπτον εἶναι, διαμένει γὰρ ἔτη πλείω ἢ δια-
κόσια καταβυθιζόμενον, ἐὰν δὲ ἔξω τῇ, χρόνον μὲν
[διαμένει,] θάττον δὲ σήπεται.

CAP. VI.

*De Ligno tigrino. De condiendis Lignis duris. Qualitates
et Differentiæ Medullæ et Alburni.*

ΘΑΥΜΑΣΤΟΝ δὲ καὶ ἕτερον ξύλον λέγουσιν καί-
περ οὐδὲν πρὸς τὴν σῆψιν· εἶναι γάρ τι δένδρον, ἐξ οὗ τὰς
βακτηρίας τέμνονται, καὶ γίνεσθαι καλὰς σφόδρα, ποι-
κιλίαν τινὰ ἐχούσας ὅμοιον τῷ τῇ Τίγριος δέρματι· βαρὺ
δὲ σφόδρα τὸ ξύλον τοῦτο, ὅταν δέ τις ρίψῃ αὐτὸ πρὸς
σερεώτερον τόπον, ^u καταγνύσθαι καδάπερ τὰ κεράμεια.
καὶ τὸ τῆς Μυρίκης δὲ ξύλον, οὐχ ὥσπερ ἐνταῦθα ἀδει-
νές, ἀλλὰ ἰσχυρὸν ὥσπερ *πρίνινον, ἢ καὶ ἄλλό τι τῶν
ἰσχυρῶν. τοῦτο μὲν οὖν ἅμα μηνύει χώρας τε καὶ ἀέρος
διαφοράς καὶ δυνάμεις, τῶν δὲ ὁμογενῶν ξύλων, οἷον
δρυῖνων, πευκίνων, ὅταν ταριχεύωνται, ταριχεύουσι

^t ᾗ deest Bod.

^u καταγίνεσθαι, Bod.

γὰρ οὐκ ἐν ἴσῳ βάθει πάντα δύνοντες τῆς θαλάττης, ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς αὐτῇ τῇ γῇ, τὰ δὲ μικρὸν ἀνωτέρω, τὰ δ' ἐν πλεονίῳ βάθει· πάντων δὲ τὰ πρὸς τὴν ρίζαν δᾶττον δύεται καὶ ὕδατος, καὶ * ἐπινεῖ μᾶλλον. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν εὐεργα τῶν ξύλων, τὰ δὲ, δύσεργα· εὐεργα μὲν τὰ μαλακὰ, καὶ πάντων μάλιστα Φιλύρα· δύσεργα δὲ καὶ τὰ σκληρὰ, καὶ τὰ ὀζώδη, καὶ οὐλας ἔχοντα συστροφάς. δυσεργότατα δὲ Ἀγρία καὶ Δρυῖς, ὡς δὲ κατὰ μέρος, ὁ τῆς Πεύκης ὄζος, καὶ τῆς Ἑλάτης. ἀεὶ δὲ τῶν ὁμογενῶν τὸ μαλακώτερον τοῦ σκληροτέρου κρεῖττον, σαρκωδέστερον γάρ· καὶ εὐθὺ σκοποῦνται τὰς * σάνιδας οἱ τέκτονες οὕτως. τὰ δὲ μοχθηρὰ σιδήρια δύναται τέμνειν μᾶλλον τὰ σκληρὰ τῶν μαλακῶν, * ἀνίησι γὰρ ἐν τοῖς μαλακοῖς, ὥσπερ ἐλέχθη περὶ τῆς Φιλύρας, * παρακονᾷ δὲ μάλιστα ταῦτα, διὸ καὶ οἱ σκυτοτόμοι ποιοῦνται τοὺς * πίνakas γ' ἐξ Ἀχράδος. μήτραν δὲ πάντα μὲν ἔχει τὰ ξύλα, ἥ φασιν οἱ τέκτονες, φανεράν δ' εἶναι μάλιστα ἐν τῇ Ἑλάτῃ· φαίνεσθαι γὰρ οἶον φλοιώδη τινὰ τὴν σύνδεσιν αὐτῆς τῶν κύκλων· ἐν Ἑλαίᾳ δὲ, καὶ Πύξῳ καὶ τοῖς τοιούτοις οὐχ ὁμοίως· διὸ καὶ οὐ φασὶ τινες ἔχειν τὴν μήτραν Πύξον καὶ ἡ Ελαίαν ἥκιστα γὰρ * ἔλκεσθαι ταῦτα τῶν ξύλων. ἔστι δὲ τὸ ἔλκεσθαι, τὸ * συμπερίστασθαι κινουμένης τῆς μήτρας, ζῆν, γὰρ, ὡς εἴκειν, ἐπὶ χρόνον πολύν· διὸ μὲν ἅμα πανταχόθεν, μάλιστα δ' ἐκ τῶν * γυρωμάτων ἐξαιροῦσιν, ὅπως ἀστραδῇ διαμένη, καὶ διὰ τοῦτο σχίζουσιν. ἄτοπον δ' ἂν δόξειεν, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ξύλοις τοῖς στρογ-

* ἐπινεύει Const.

γ' ἐξ dcest Bod.

z τῇ δυνάμει Bod.

a Ἑλάτην. μάλιστα γὰρ Bod.

γύλοις, * ἄλυτος ἡ μήτρα, καὶ ἀκίνητος, ἐν δὲ τοῖς
 * παρακινήθεϊσιν, εἰάν μὴ ὅλως ἐξαιρεθῇ, κινεῖ καὶ πα-
 ραστρέφει, μάλλον γὰρ εἰκὸς γυμνωθεῖσαν ἀποθνήσκειν.
 ὅμως δὲ οἷγε ἰσοὶ, καὶ αἱ κεραῖαι ἐξαιρεθείσης τῆς μήτρας
 ἀχρεῖοι· τοῦτο δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ὅτι χιτῶνας ἔχει
 ἄλλους, ἰσχυρότατον δὲ καὶ λεπτότατον τὸν ἔσχατον.
 ξηρότατον γάρ, καὶ τοὺς ἄλλους ἀνάλογον. ὅταν οὖν
 σχισθῇ, περιαίρειται τὰ ξηρότητα· εἰ δὲ ἡ μήτρα διὰ τὸ
 ξηρὸν, ^αδιαστέρεται σκεπτέον· διαστέρεται δὲ, ἐλκομένη τὰ
 ξύλα, καὶ ἐν τοῖς σχισμοῖς καὶ πρισοῖς, ὅταν μὴ, ὡς δεῖ,
 πρίωσι· δεῖ γὰρ * ὀρθὴν τὴν πρίσιν εἶναι καὶ μὴ πλα-
 γίαν, οἷον οὗσης τῆς μήτρας ἐφ' ἣν δεῖ τέμνειν τὸ ^β Α·
 μὴ παρὰ τὴν Β Γ τέμνειν, ἀλλὰ παρὰ τὴν Β Δ.
 φθαίρεθαι γὰρ οὕτω φασὶν, ἐκείνως δὲ ζῆν. ὅτι δὲ πᾶν
 ξύλον ἔχει μήτραν, ἐκ τούτων οἶοντα, φανερὸν δ' ἔστι
 καὶ ^γτινα μὴ δοκοῦντα πάντως ἔχειν, οἷον Πύξον,
 Λωτὸν, Πρίνον, σημεῖον δέ· τοὺς γὰρ * στρόφιγγας
 τῶν θυρῶν τῶν πολυτελῶν ποιοῦσι μὲν ἐκ τούτων,
 συγγράφοντα δὲ οἱ ἀρχιτέκτονες ^δ οὐκ ἐκ μήτρας ποι-
 εῖν· αὐτὸ δὲ τοῦτο σημεῖον, καὶ ὅτι πᾶσα μήτρα ἔλκεται,
 καὶ αἱ τῶν σκληροτάτων, αἷς δὴ τινες καρδίας καλοῦσι.
 παντὸς δὲ, ὡς εἰπεῖν, ξύλου ^ε σκληροτάτου, * μανοτάτη
 ἡ μήτρα, καὶ αὐτῆς Ἑλάτης· μανοτάτη μὲν οὖν, ὅτι
 τὰς ἵνας ^ς ἔχει καὶ διὰ πολλοῦ, καὶ τὸ σαρκῶδες τὸ
 ἀνὰ μέσον πολὺ· σκληροτάτη δὲ, ὅτι καὶ αἱ ἵνες σκλη-
 ρόταται, καὶ οὐ τὸ σαρκῶδες· διὸ καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες συγ-
 γράφοντα παραιεῖν τὰ πρὸς τὴν μήτραν, ὅπως λά-

^α διαστρίφει deest Bod.^β Vid. not. ad finem libri.^γ τὰ μὴ Bod. τὸ μὴ Ald.^δ οὕτως ἐκ μήτρας, αὐτὸ Bod.^ε σκληρότατη, Ald.^ς ἰκεῖ, Bod.

ἔωσι τοῦ ξύλου τὸ πυκνότετον καὶ μαλακώτατον. τῶν
 δὲ ξύλων, τὰ μὲν χιζὰ, τὰ δὲ πελεκητὰ, τὰ δὲ στρογ-
 γύλα· σχιστὰ μὲν, ὅσα διαιροῦντες κατὰ τὸ μέσον
 πρίζουσι· πελεκητὰ δὲ, ὅσων ἑ ἀποπελέκουσι τὰ ἔξω·
 στρογγύλα δὲ, δηλονότι, τὰ ὅλως ἄψαυσα. τούτων δὲ,
 τὰ σχιζὰ μὲν, ὅλως *ἀρράγῃ, διὰ τὸ γυμνωθεῖσαν τὴν
 μήτραν ξηραίνεσθαι καὶ ἀποθνήσκειν· τὰ δὲ πελεκητὰ καὶ τὰ
 στρογγύλα, διὰ τὸ ἐναπειλῆφθαι τὴν μήτραν, οὐδὲν γὰρ
 ὅτι τῶν ἀπάντων οὐ ῥήγνυται. τοῖς δὲ λωτίνοις καὶ τοῖς
 ἄλλοις οἷς εἰς τοὺς στρόφιγγας χρωῶνται, πρὸς τὸ μὴ
 ῥήγνυσθαι, *βόλβιτον περιπάττουσιν, ὅπως ἀναξηραίνει
 καὶ διαπνευθεῖ κατὰ μικρὸν ἢ ἐκ τῆς μήτρας ὑγρότης.
 ἢ μὲν οὖν μήτρα τοιαύτην ἔχει δύναμιν, βάρος δὲ ἐνεγ-
 κεῖν ἰχυρὰ καὶ ἡ Ἐλάτη καὶ ἡ Πεύκη, ^h* ἀνάπαλιν τιθέ-
 μενα, οὐδὲν γὰρ *ἐνδιδόασιν, (ὥσπερ ἡ Δρυς καὶ τὰ
 γεώδη,) ἀλλ' *ἀντωθοῦσι· σημεῖον δὲ ὅτι οὐδέποτε
 ῥήγνυνται, καθάπερ Ἐλαία καὶ Δρυς, ἀλλὰ πρότερον
 σήπονται, καὶ ἄλλως *ἀπαυδῶσιν. ἰχυρὸν δὲ καὶ ὁ Φοῖνιξ,
 ἀνάπαλιν γὰρ καὶ ἡ κάμψις ἢ τοῖς ἄλλοις γίνεται· τὰ
 μὲν γὰρ εἰς τὰ κάτω κάμπτεται, ὁ δὲ Φοῖνιξ εἰς τὰ
 ἄνω. φασὶ δὲ καὶ τὴν Πεύκην καὶ τὴν Ἐλάτην ἀντωθεῖν,
 καὶ τοι περὶ τῆς Εὐβοϊκῆς ⁱΚαρύας (γίνεται γὰρ
 μέγα καὶ χρωῶνται πρὸς τὴν ἔρψιν) ὅταν ^kμέλλῃ ῥή-
 γνυσθαι, *ψοφεῖ, ὥστε προαιδάνεσθαι πρότερον· ὅσπερ
 καὶ ἐν Ἀντάνδρῳ συνέπεσεν ἐν τῷ βαλανείῳ, καὶ πάντες
 ἐξεπῆδησαν. ἰχυρὸν δὲ τὸ τῆς Συκῆς ξύλον, πλὴν εἰς
 ὄρθον ἢ Ἐλάτη μάλιστα, ὡς εἰπεῖν, ἰχυρὸν, πρὸς

^e ἀπολεικῶσι Bod. ἀποπλίκουσι Ald.

^h ἀπαλαῖ Bod.

ⁱ καρύας κυρτοῦται Const.

^k μέλλῃ Bod.

δὲ τὰς τῶν τεκτόνων χρείας, ^l*ἐχέκολλον μάλιστα ἡ Πεύκη, διὰ τὴν μανότητα καὶ τὴν *εὐθυπορίαν, οὐδὲ γὰρ ὅλως οὐδὲ ῥήγνυσθαι φασιν, ἐὰν κολληθῇ. ^m*εὐτονώτατον δὲ ἡ Φιλύκη, καὶ ἡ λευκότης αὐτῆς, ὥσπερ ἡ τοῦ Κηλάστρου· τῶν δὲ ἄλλων ἡ Φιλύρα· τὸ γὰρ ὅλον εὐεργον, ὥσπερ ἐλέχθη, διὰ μαλακότητα. εὐκαμπτα δὲ, ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅσα γλίχρα· *διαφέρειν δὲ δοκεῖ Συκάμινος καὶ Ἑρινεὸς, διὸ καὶ τὰ *ἱερία καὶ τὰς *στεφάνας, καὶ ὅλως ὅσα περὶ τὸν κόσμον, ἐκ τούτων ποιούσιν.

CAP. VII.

Fabricationes et Usus fabriles Lignorum.

ΕΥΠΡΙΣΤΑ δὲ καὶ εὐσχίστα τὰ ἐνικμότερα τῶν μὴ πάμπαν ξηρῶν· τὰ μὲν γὰρ παύονται, τὰ δὲ ἴσανται· τὰ δὲ χλωρὰ λίαν συμμύει, καὶ ἐνδέχεται ἐν τοῖς ὁδοῦσι τὰ *πρίσματα, καὶ ⁿἐμπλήθει, διὸ καὶ παραλλάτουσιν ἀλλήλων τοὺς ὁδόντας, ἵνα ἐξάγῃται. ἔστι δὲ καὶ *δυσρुπητότερα τὰ λίαν χλωρὰ, βραδέως γὰρ ἀναφέρεται τὰ *ἐκτροπήματα, διὰ τὸ βαρέα εἶναι, τῶν δὲ ὁ ξηρῶν, ταχέως, καὶ εὐδὺς ὁ ἀὴρ ἀναδερμαινόμενος ἀναδίδωσι· πάλιν τὰ λίαν ξηρὰ διὰ τὴν σκληρότητα δύσπριστα (καθάπερ γὰρ ὄστρακον συμβαίνει πρίειν) διὸ καὶ τρυπῶντες ἐπιβρέχεσιν· εὐπελεκητότερα δὲ καὶ εὐτορνότερα καὶ εὐξοώτερα, τὰ χλωρὰ, *προσκάθηται γὰρ τὸ τορνευτήριον μᾶλλον, καὶ οὐκ ἀποπηδᾷ· καὶ ἡ πελέκησις διὰ τῶν μαλακωτέρων ῥάων, καὶ ἡ ξέσις

^l ἐχίκαλλον Bod.^m ἀτονώτατον Gaz.ⁿ ἐμπλάττει.

Ald.

^o δρυῶν Bod.

ὁμοίως, καὶ ἔτι λειοτέρα. ἰχυρότατον δὲ καὶ ἡ Κρανεία, τῶν δὲ ἄλλων οὐχ ἦκιστα ἡ Πτελέα, διὸ καὶ τοὺς στροφείας, ὥσπερ ἐλέχθη, ταῖς θύραις πτελείνους ποιοῦσιν. ὑγρότατον δὲ Μελία, καὶ Ὀξύη, καὶ γὰρ τὰ κλινάρια τὰ *ἐνδιδόντα, ἐκ τούτων· ὅλως δὲ πρὸς ποῖα τῆς ὕλης ἐκάστη χρησίμη, καὶ ποῖα ναυπηγήσιμος, καὶ οἰκοδομικὴ (πλείεις γὰρ αὐτῆς χρεῖα καὶ ἐν μεγίστοις) πειρατέον εἰπεῖν, ἀφορίζοντα καθ' ἕκαστον τὸ χρήσιμον. Ἐλάτη μὲν καὶ Πεύκη καὶ Κέδρος, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ναυπηγήσιμα· τὰς μὲν γὰρ τριήρεις καὶ τὰ μακρὰ πλοῖα, ἐλάτινα ποιοῦσι διὰ κουφότητα· τὰ δὲ στρογγύλα, πεύκυνα διὰ τὸ ἀσαπές, ἔνιοι δὲ καὶ τὰς τριήρεις, διὰ τὸ μὴ εὐπορεῖν Ἐλάτης· οἱ δὲ κατὰ Συρίαν καὶ Φοινίκην, ἐκ Κέδρου (σπανίζουσι γὰρ Πεύκης.) οἱ δ' ἐν Κύπρῳ Πίτυος, ταύτην γὰρ ἡ νῆσος ἔχει, καὶ δοκεῖ κρείττων εἶναι τῆς Πεύκης. καὶ τὰ μὲν ἔνια ἐκ τούτων, τὴν δὲ *τρόπιν, τριήρεσι μὲν δρυῖνιν, ἵνα ἀντέχῃ πρὸς τὰς *νεωλκίας· ταῖς δὲ ὀλκάσι, πευκίνην· ὑποτιθέασιν δὲ ἔτι καὶ δρυῖνον, ἐπὶ *νεωλκῶσι. τοῖς μὲν ἐλάττοσι Ρ*ὀξύνην, καὶ ὅλως ἐκ τούτων τὸ *χέλυσμα. οὐχ ἀπλετα δὲ οὐδὲ κατὰ τὴν κόλλησιν ὁμοίως τὸ δρυῖνον τῶν πευκίνων καὶ ἐλατίνων, τὰ μὲν γὰρ πυκνὰ, τὰ δὲ μαλά, καὶ τὰ μὲν ὅμοια, τὰ δὲ οὐ. δεῖ δὲ ὁμοιοπαθεῖν εἶναι τὰ μέλλοντα συμφύεσθαι, καὶ μὴ ἐναντία, καθάπερ εἰ λίθον καὶ ξύλον. ἡ δὲ *τορνεῖα τοῖς πλοίοις γίνεται Συκαμίνου, Μελίας, Πτελέας, Πλατάνου, γλιχρότητα γὰρ ἔχεν δεῖ καὶ ἰχύν· χειρίστη δὲ ἡ τῆς Πλατάνου, ταχὺ γὰρ σήπεται. ταῖς δὲ τριήρεσιν ἔνιοι πιτύϊνας ποιοῦσι, διὰ

τὸ ἐλαφρόν· τὸ δὲ *σερέωμα πρόσω, τὸ δὲ ⁹*χέλυσμα, καὶ τὰς *ἐπωτίδας, ¹Μελίας, καὶ Συκαμίνου, καὶ Πτελέας, ἰσχυρὰ γὰρ δεῖ ταῦτ' εἶναι. ναυπηγήσιμος μὲν οὖν ὕλη σχεδὸν αὕτη, οἰκοδομικὴ δὲ πολλῶν πλείων, Ἐλάτη τε, καὶ Πεύκη, καὶ Κέδρος, καὶ Ἀρκευθος· ἀπλῶς δὲ ὡς εἰπεῖν, πάση χρησίμῃ πλὴν εἴτις ἀσθενὴς πάνπαν, οὐκ εἰς ταῦτὸ γὰρ πᾶσα, καθάπερ οὐ ὅ ἐπὶ τῆς ναυπηγίας· αἱ δ' ἄλλα πρὸς τὰ ἴδια τῶν τεχνῶν, οἶον, σκευή, καὶ *ὄργανα, καὶ εἴτε τοιοῦτον ἕτερον. πρὸς πλείω δὲ σχεδὸν ἡ Ἐλάτη παρέχεται χρεῖαν, καὶ γὰρ πρὸς τοὺς *πίνακας τοὺς γραφομένους. τεκτονικῇ μὲν οὖν ἡ παλαισιότης ἡ κρατίστη, ἐὰν ἥ ἀσαπὴς (εὐθετεῖ γὰρ ὡς εἰπεῖν πᾶσι χρῆσθαι), ναυπηγικῇ δὲ ἡ ἐνικμοτέρα, διὰ τὴν κάμψιν γὰρ ἀναγκαῖα· ἔτι πρὸς γὰρ τὴν κόλλησιν ἡ ξηροτέρα συμφέρει, ἴσται γὰρ καὶ νῦν τὰ ναυπηγούμενα, καὶ ὅταν συμπῇ καθελκυθέντα, συμμύει καὶ στέγει, πλὴν ἐὰν γὰρ παντάπασιν ἐξικμασθῇ, τότε δ' οὐ δέχεται κόλλησιν, ἢ οὐχ ὁμοίως. δεῖ δὲ καθ' ἕκαστον λαμβάνειν εἰς ποῖα χρήσιμός ἐστιν· Ἐλάτη μὲν οὖν καὶ Πεύκη, καθάπερ εἴρηται, καὶ πρὸς ναυπηγίαν καὶ πρὸς οἰκοδομίαν, καὶ ἔτι πρὸς ἄλλα τῶν ἔργων (εἰς πλείω δὲ ἡ Ἐλάτη) Πίτυι δὲ χρωῶνται μὲν εἰς ἄμφω, καὶ οὐχ ἥττον εἰς ναυπηγίαν, οὐ μὴν ἀλλὰ ταχὺ διασπένεται· Δρύϊ δὲ πρὸς οἰκοδομίαν καὶ πρὸς ναυπηγίαν· ἔτι δὲ πρὸς τὰ κατὰ γῆς κατορυπτόμενα· Φιλύρα δὲ πρὸς τὰ *σανιδώματα τῶν μακρῶν πλοίων, καὶ πρὸς *κιβώτια, καὶ πρὸς τὴν τῶν *μέτρων κατα-

⁹ σχήλομα, Bod. χίλομα, Ald.
 πτειλίνας. Const.

¹ μελίνας καὶ συκαμίνιας

σκευὴν ἔχει καὶ τὸν φλοιὸν χρήσιμον, ^s πρὸς τε τὰς κίστας (ποιοῦσι γὰρ ἐξ αὐτοῦ) Σφενδάμνῳ τε, καὶ Ζυγίᾳ, πρὸς τε κλινοπηγίαν, καὶ πρὸς τὰ ξυγὰ τῶν *λοφούρων, καὶ ὅλως πρὸς τὰ πολυτελεῖ τῶν ἔργων. Μίλῳ δὲ εἰς παρακολλήματα κιβωτιοῖς καὶ *ὑποβάθροις, καὶ ὅλως τοῖς τοιούτοις. Πρίνῳ δὲ πρὸς ἄξονάς τε, καὶ *μονοστρόφους ἀμάξας, καὶ πρὸς ^t*ξυγὰ λύραις καὶ *ψαλτηρίοις. Ὀξύᾳ δὲ πρὸς ἀμαξοπηγίαν, καὶ διφροπηγίαν, τὴν εὐτελεῖ. Πτελέᾳ δὲ πρὸς θυροπηγίαν καὶ *γαλεάγρας. (χρῶνται δὲ ἢ εἰς τὰ ἀμαξικά μετρίως.) Πύξῳ δὲ, εἰς ἄξονάς τε ταῖς ἀμάξαις ἢ εἰς ^u*ἔλκηθρα τοῖς ἀρότροις. Ἀνδράχην δὲ ταῖς γυναιξίν εἰς τὰ περὶ τοὺς ἰστούς. Ἀρκεύδῳ δὲ εἰς τεκτονίας, ἢ εἰς τὰ ὑπαίθρια, ἢ εἰς τὰ κατορυττόμενα κατὰ γῆς, διὰ τὸ ἀσαπές. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ Εὐβοϊκὴ Καρύα [χρησίμη] ἢ πρὸς γε τὴν κατόρυξιν ἔτι μᾶλλον ἀπάσης. Πύξῳ δὲ χρῶνται μὲν πρὸς ἔνια, οὐ μὴν ἀλλ' ἢ γε ἐν τῷ Ὀλύμπῳ γινομένη, διὰ τὸ βραχεῖα τε εἶναι καὶ ὀζώδης, ἀχρεῖος. Τερμίνδῳ δὲ οὐδενὶ χρῶνται, πλὴν τῷ καρπῷ, καὶ τῇ ῥητίνῃ. οὐδὲ Φιλύκη, πλὴν τοῖς προβάτοις, αἰεὶ γὰρ ἐστὶ *δασειᾶ. τῇ δὲ Ἀφάρκῃ, εἰς *χάρακάς τε καὶ εἰς τὸ καίειν. Κηλάστρῳ ^xδὲ μία πρὸς βακτηρίας. ἔνιοι δὲ καὶ Δάφνῃ, τὰς γὰρ γεροντικὰς ἢ κούφας ἐκ ταύτης ποιοῦσιν. Ἰτέᾳ δὲ, πρὸς τε τὰς ἀσπίδας καὶ τὰς κίστας. καὶ τ' ἄλλα προαναλαβεῖν δέ ἐστι, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ὁμοίως.

^a πρὸς τὰ σχοῖνια καὶ τὰς κίστας. Const.
^b λύραις Ald.

^c ἔλυμα Const.

^d ξυγὰ τὰ ἐν
^e δὲ καὶ μία Bod.

CAP. VIII.

Organa ex Ligno: Usus navales.

ΔΙΗΡΗΤΑΙ δὲ καὶ πρὸς τὰ τεκτονικὰ τῶν * ὀργάνων ἕκαστα κατὰ τὴν χρεῖαν· οἷον * σφύριον μὲν καὶ * τερέτριον· ἄριστα μὲν ταῦτα γίνεται Κοτίνου, χρῶνται δὲ καὶ πυξίνοις καὶ μελεΐνοις καὶ πτελεΐνοις, τὰς δὲ μεγάλας * σφύρας πιτυΐνας ποιοῦσιν· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἔχει τινὰ τάξιν. καὶ ταῦτα μὲν αἱ χρεῖαι διαιροῦσιν· ἐκάστη δὲ τῆς ὕλης, ὥσπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη, διαφέρει κατὰ τοὺς τόπους· ἔνθα μὲν γὰρ Λωτὸς, ἔνθα δὲ Κέδρος γίνεται θαυμασῆ, καθάπερ ἢ περὶ Συρίαν· ὃ ἐν Συρίᾳ γὰρ ἐν τε τοῖς ὄρεσι * διαφέροντα γίνεται τὰ δένδρα τῆς Κέδρου καὶ τῷ ὕψει καὶ τῷ πλάτει· τηλικαῦτα γὰρ ἐστίν, ὥστ' ἔνια μὲν μὴ δύνασθαι τρεῖς ἄνδρας περιλαμβάνειν· ἐν τοῖς δὲ παρὰ τοῖς ἔτι καὶ μείζω καὶ καλλίω. φαίνεται δὲ, ἐάν τις ἐξ, καὶ μὴ τέμνη, τόπον οἰκεῖον ἕκαστον ἔχον, γίνεσθαι θαυμαστὸν τῷ μήκει καὶ πλάτει. ἐν Κύπρῳ γοῦν οὐκ ἔτεμνον οἱ βασιλεῖς, ἅμα δὲ, καὶ διὰ τὸ δυσκόμιστον εἶναι· μῆκος μὲν ^z ἦν τῶν εἰς τὴν * ἐνδεκῆρη, τὴν Δημητρίου τμηθέντων, τρεῖςκαίδεκα ὀργυῶν· αὐτὰ δὲ τὰ ξύλα τῷ μήκει θαυμασὰ, καὶ ἄοζα, καὶ λεῖα. μέγιστα δὲ καὶ παρὰ πολὺ τὰ ἐν τῇ ^a Κύρῳ φασὶν εἶναι· τῶν γὰρ ἐν τῇ Λατίνῃ καλῶν γινομένων ὑπερβολῇ, καὶ τῶν ἐλατίνων καὶ τῶν πευκίνων, μείζω ταῦτα καὶ καλλίω τῶν Ἰταλικῶν, οὐδὲν γὰρ εἶναι πρὸς τὰ ἐν τῇ Κύρῳ· πλεῖστα γὰρ ποτε τοὺς Ῥωμαίους βουλομένους κατα-

^y i, deest Bod.^z ἦ τῶν Bod.^a Κοροσίκη Scal.

σκευάσασθαι πόλιν ἐν τῇ νήσῳ, πέντε καὶ εἴκοσι ναυσί-
καὶ τηλικούτον εἶναι τὸ μέγεθος τῶν δένδρων, ὥστε
^b πλεόντων εἰς κόλπους τινὰς καὶ λιμένας διασχίζεσθαι
τοὺς ἰστούς ἐπὶ τὸν πυκνόν· καὶ ὅλως παῖσαν τὴν νῆσον
δασεῖαν, καὶ ὥσπερ ἡγρωμένην, τῇ ὕλῃ· διὸ καὶ ἀπο-
στῆναι τὴν πόλιν οἰκίζειν· διαθάντας δὲ τινὰς ἀπο-
τέμνεσθαι πάμπλου πλεῖστος ἐκ τόπου βραχέος, ὥστε
τηλικαύτην ποιῆσαι *χεδῖαν, ^c ὥς· ἐλκύσαι πεντηκοντὰ
ἰστίοις· οὐ μὲν ἀλλὰ διαπεσεῖν αὐτήν, ἐν τῷ πελάγει.
Κύρνος μὲν οὖν, εἴ τε διὰ τὴν *ἄνεσιν, εἴ τε καὶ τὸ
ἔδαφος, καὶ τὸν ἀέρα, πολὺ διαφέρει τῶν ἄλλων· ἡ δὲ
τῶν Λατίνων ἔφυδρος παῖσα, καὶ ἡ μὲν πεδινὴ Δάφνην
ἔχει καὶ Μυρρίνην καὶ Ὀξύνην θαυμαστήν, τηλικαῦτα
γὰρ τὰ μήκη τέμνουσι, ὥστ' εἶναι διὰ νεὼς τῶν Τυρρή-
νιδων ὑπὸ τὴν τρόπιν· ἡ δὲ ὀρεινὴ, Πεύκην καὶ Ἐλάτην·
τὸ δὲ Κιρκαῖον καλούμενον, εἶναι μὲν ἄκραν ὑψηλὴν,
δασεῖαν δὲ σφόδρα, καὶ ἔχειν Δρυῖν καὶ Δάφνην πολλὴν
καὶ Μυρρίνην· λέγειν δὲ τοὺς ἐγχωρίους, ὡς ἐνταῦθα
ἡ Κίρκη κατῴκει, καὶ δεικνύειν τὸν τοῦ Ἑλπηνόρος τά-
φον, ἐξ οὗ φύοντα Μυρρίνα, καθάπερ αἱ στεφανώτιδες,
τῶν ἄλλων ὄντων μεγάλων Μυρρίνων. τὸν δὲ τάφον
εἶναι τοῦτον ^d εἰς ἀνδρὸς θέσιν· καὶ πρότερον μὲν οὖν
νῆσον εἶναι, τὸ Κιρκαῖον, νῦν δὲ ὑπὸ ποταμῶν τίνων
*προσκειχώσθαι, καὶ εἶναι ἡϊόνα· τῆς δὲ νήσου τὸ μέ-
γεθος περὶ ὀγδοήκοντα σταδίους.

^b πλεόντας—διασχιεῖσι τοῖς ἰστοῖς Bod. ^c ἢ ἐχρήσαντο οἱ
πεντηκοντὰ ἰστίοις· Bod. ἢ ἐλκύσαι πεντηκοντὰ ἰστίοις· Scal.
^d τοῦτον κατασκήαστον εἰς ἀνδρὸς θέσιν. Bod.

CAP. IX.

*Usus carbonarii: Ars carbonandi. De Είληθυά et**Πυρεία.*

ΚΑΙ κατὰ μὲν τὰ τῶν τόπων ἴδια πολλὴν εἶναι διαφορὰν εἵρηται πολλάκις, τὸ δὲ πρὸς τὴν * πύρωσιν ὡς ἐκάστη τῆς ὕλης ἔχει, λεκτέον ὁμοίως, καὶ πειρατέον λαβεῖν ^c τὰς διαφοράς. ἄνδρακες μὲν οὖν ἄριστοι γίνονται ἐκ τῶν πυκνοτάτων, οἷον, Ἀρίας, Δρυὸς, Κομάρου, στερεώτατοι γὰρ, ὥστε πλεῖστον χρόνον ἀντέχουσι, καὶ μάλιστα ἰσχύουσι· διὸ καὶ ἐν τοῖς * ἀργυρείοις, τούτοις χρῶνται πρὸς τὴν πρώτην τούτων ἔφησιν· χεῖριστοι δὲ τούτων οἱ δρύϊνοι, * γεωδέστατοι γάρ· χεῖρους δὲ καὶ οἱ τῶν πρεσβυτέρων τῶν νέων, καὶ μάλιστα οἱ τῶν * γερανδρῶν, διὰ τ' αὐτὸ, ξηρότατοι γάρ· διὸ καὶ πηδῶσι καϊόμενοι (θεῖ δὲ ἐνικμον εἶναι). βέλτιστοι δὲ οἱ τῶν ἐν ἀκμῇ, καὶ τέτων μάλιστα οἱ τῶν ^f * κολόβων, συμμέτροι γὰρ τῷ πυκνῷ, καὶ γεώδει, καὶ τῷ ὑγρῷ. βελτίης δὲ οἱ τῶν εὐηλίων, καὶ ξηρῶν, καὶ προσβορείων τόπων, ἢ οἱ ἐκ τῶν παλισκίων καὶ ὑγρῶν καὶ πρὸς νότον· καὶ οἱ ^g ἐξ ἐνικμοτέρας ὕλης καὶ πυκνῆς, (ὑγροτέρα γὰρ ἢ πυκνῇ) καὶ ὅλως ὅσα ἢ φύσει ἢ διὰ τὸν τόπον πυκνότερα, καὶ ξηρότερα ἐξ ἀπάντων βελτίονα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. χρεῖα δὲ ἄλλων ἄλλη, πρὸς ἓνα γὰρ ζητοῦσι τοὺς μαλακοὺς, ^h οἷον ἐν τοῖς σιδηρείοις τοὺς τῆς Καρύας τῆς Εὐβοικῆς, ὅταν ἤδη κακαυμένος ᾖ, καὶ ἐν τοῖς ἀργυρείοις τοὺς πιτυῖνους. χρῶνται δὲ καὶ αἱ τέχναι

^c τὰς διαφοράς desunt Bod.
deest Bod.

^h οἷς, Ald. Bas.

^f κολόβων. Bod.

^g ἐξ

τούτοις· ζητοῦσι δὲ καὶ οἱ χαλκεῖς τοὺς πευκίνους
 μάλλον ἢ δρυίνους, καὶ τοὶ ἰσθμειότεροι, ἀλλ' εἰς τὴν
 * φύσησιν ἀμείνους, ὡς ἦσσαν καταμαραϊνόμενοι, ἔτι δὲ
 ἢ φλόξ ὀξυτέρα τούτων· τὸ δὲ ὅλον ὀξυτέρα φλόξ, καὶ ἡ
 τούτων, καὶ ἡ τῶν ξύλων μανῶν καὶ κούφων, καὶ ἡ
 τῶν αὖων· ἡ δὲ ἐκ τῶν πυκνῶν καὶ χλωρῶν, *νωθρο-
 τέρα καὶ παχυτέρα· πασσῶν δὲ ὀξυτάτη ἢ ἐκ τῶν ὑλη-
 μάτων, ἀνδρακες δὲ οὐ γίνονται, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν
 σωματῶδες. τέμνουσι δὲ καὶ ἐκζητοῦσιν εἰς τὰς ἀνδρα-
 κιὰς τὰ εὐθέα καὶ τὰ κνέα, δεῖ γὰρ ὡς πυκνότατα
 θείναι πρὸς τὴν ¹*κατάπρηξιν. ὅταν δὲ περιελείψωσι
 τὴν κάμινον, ἐξάπτουσι, παρακεντοῦντες ὀθειλίσκοις. εἰς
 μὲν τὴν ἀνδρακιὰν τὰ τοιαῦτα ζητοῦσι, δύσκαπνα δὲ
 τῷ γένει μὲν ὅλως τὰ ὑγρά· καὶ τὰ χλωρὰ διὰ τοῦτο
 δύσκαπνα· λέγω δὲ ὑγρά τὰ ἔλαια, οἷον Πλάτανον,
 Ἰτέαν, Λεύκην, Αἰγείρον· ἔτι καὶ ἡ Ἀμπελος, ὅτε ὑγρά,
 δύσκαπνος· ἐκ δὲ τῆς ἰδίας φύσεως, ὁ Φοῖνιξ, ὃν δὴ καὶ
 μάλιστά ^mτινες ὑπειλήφασιν δύσκαπνον, ὅθεν καὶ Χαι-
 ρήμων ἐποίησε,

Τοῦ τε δυσκαπνωτάτου

Φοίνικος ἐκ γῆς ῥιζοφοιτήτους φλέβας.

Δριμύτατος δὲ ὁ καπνὸς Συκῆς καὶ Ἑρινεοῦ, καὶ εἴ τι
 ἄλλο ὁπῶδες, αἰτία δὲ ἡ ὑγρότης· ⁿφλοιοθέντα δὲ καὶ
 ἀποβρεχθέντα ἐν ὕδατι *ἐπιρρύτω, καὶ μετὰ ταῦτα
 ξηρανθέντα, πάντων ἀκαπνότατα, καὶ φλόγα μαλακο-
 τάτην ἀφίησιν, ἅτε καὶ τῆς οἰκείας ὑγρότητος ἐξηρη-
 μένης. δριμεῖα δὲ καὶ ἡ *τέφρα, καὶ ἡ κονία ἢ ἀπ'

ἰσθμειότεροι, Bod.

^k λιῖα. Ald.

¹ κατάκαυσιν.

ὅταν δὲ περιέλψωσι τὴν κάμινον, Ald.

^m τινὲς Bod.

ⁿ φλο-

γισθέντα Bas.

αὐτῶν, μάλιστα δέ φασι τὴν ἀπὸ τῆς Ἀμυγδάλης, ἡ πρὸς
 δὲ τὰς *καμινείας καὶ τὰς ἄλλας °τέχνας ἐστὶ χρη-
 σίμη. P *ἐμπυρεύεσθαι δὲ ἀρίστη Συκῇ καὶ Ἑλαίᾳ.
 Συκῇ μὲν ὅτι γλίσχρον τε καὶ μανόν, ὥστε ἔλκει τε καὶ
 οὐ δίσειν. Ἑλαία δὲ, ὅτι πυκνὸν καὶ λιπαρόν. q* πυρεῖα
 μὲν γίνεται ἐκ πολλῶν, ἄριστα δὲ, ὡς φησι, Με-
 νέστωρ, ἐκ Καρύου, (τάχιστα γὰρ καὶ πλεῖστον *ἀνα-
 πνεῖ) r πυρεῖον δέ φασιν, ἄριστον μὲν ἐκ τῆς Ἀτρα-
 γένης καλεσμένης ὑπὸ τινων, τῷτο δὲ τὸ δένδρον ὁμοίον ἐστὶ
 τῇ Ἀμπέλῳ καὶ τῇ Οἰνάνθῃ τῇ ἀγρίᾳ, καὶ ὥσπερ ἐκείνη,
 καὶ τοῦτο ἀναβαίνει πρὸς τὰ δένδρα. δεῖ δὲ τὴν *ἐσχά-
 ραν ἐκ τούτων ποιεῖν, τὸ δὲ s* τρύπανον ἐκ Δάφνης,
 οὐ γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὸ ποιοῦν καὶ πάχον, ἀλλ' ἐτέρως
 t δεῖ εἶναι κατὰ φύσιν· καὶ τὸ μὲν δεῖ παθητικὸν εἶναι,
 τὸ δὲ, ποιητικόν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ξύλου
 γίνεται, καὶ, ὡς γέ τινες ὑπολαμβάνουσιν, οὐδὲν δια-
 φέρει. ἀγαθὰ δὲ καὶ ἐκ Ῥάμνου· ποιεῖ δὲ τοῦτο καὶ
 τὴν ἐσχάραν χρηστὴν, πρὸς γὰρ τῷ ξηρᾷ καὶ
 *ἄχυμον, δεῖ δὲ μανωτέραν εἶναι, ἢ ἡ τρίψις ἰσχύη,
 τὸ δὲ τρύπανον ἀπαθέστερον· διὸ τὸ τῆς Δάφνης, ἀπα-
 θέστερον ὂν, ἐργάζεται τῇ δριμύτητι. u γίνεται καὶ ἐκ
 Πρίνου, καὶ Φιλύρας, καὶ σχεδὸν ἐκ τῶν πλείστων,
 πλὴν Ἑλαίας, ὃ καὶ δοκεῖ ἄτοπον εἶναι, καὶ γὰρ σκλη-
 ρότερον καὶ λιπαρόν ἢ Ἑλαία· τοῦτο μὲν οὖν ἀσύμ-
 μετρόν x ἐστὶ, δηλονότι τὴν ὑγρότητα πρὸς τὴν πύρωσιν·
 πάντα δὲ ὑπυρεῖα, βορείοις μὲν θᾶττον καὶ μᾶλλον

° τέχνας ἀλλήλοις ἐστὶ Bod. P ἐμπυρεύεται Bod. ἐμπυρεύ-
 εσθαι Bod. q πυρεῖ Bod. r πυρεῖον Bod. s τρέπανον
 Ald. t εὐθετεῖ Bod. εὐθετεῖ Ald. u γίνεται γὰρ ἐκ Ῥαμν,
 καὶ Πρίνου, Bod. x ἔχει Bod. y τὰ πυρεῖα, Bod.

ἐξάπτεται, νοτίοις δὲ ἤττον· καὶ ἐν μὲν τοῖς μετεώροις
 μᾶλλον, ἐν δὲ τοῖς κοίλοις ἤττον. γ *ἀνῆι δὲ τῶν ξύλων
 τὰ κέδρινα, καὶ, ἀπλῶς, ὦν ἐλαιώδης ἢ ὑγρότης, διὸ καὶ
 τὰ ἀγάλματά φασιν ^z ἰδρῶειν ἐνίοτε, ποιοῦσι γὰρ ἐκ
 τέτων. ὃ δὲ καλῶσιν * ἰλεῖαν, (τὸ τῆς * εἰληθυίας ἔφυ-
 δρον,) ὑπὲρ οὗ καὶ ἐκδύονται πρὸς τοὺς * Ἑκατίνες, γί-
 νεται συνισταμένης τῆς ὑγρότητος· τῷ σχήματι μὲν
 σρογγύλη, μέγεθος δὲ ἡλίκον ἀπιὸν, ἢ καὶ μικρῷ μεῖζον,
 ἢ ἔλαττον. ἐκβλαστάνει δὲ μάλιστα τὰ ἐλαῖνα, καὶ ἀργὰ
 κείμενα· καὶ εἰργασμένα πολλάκις, ἐὰν ἱκμάδα λαμβάνη,
 καὶ ἔχη τόπον ^a νοτερόν, ὥσπερ ἤδη τις στροφεὺς τῆς
 θύρας ἐβλάστησε, καὶ ^b ἢ κυλικίου πλινθίνου κώπη
 τεθεῖσα εἰς πηλόν.

γ ἀνῆι Ald. z ἰδρῶειν Ald. ἰδίειν Bod. ^a νοτερόν Ald.

^b εἰς κυλικιον πλινθινον τεθεῖς τῇ κώπῃ πηλός. Bod. Ald.

NOTÆ

IN LIBRUM QUINTUM.

CAP. I.

Τὰ τετράγωνα opponuntur τοῖς στρογγύλοις ξύλοις. sc. truncis quibus in ædificando utebantur “non dolatis:” vid. Plin. xv. 2. xvi. 15, 18. Vitruv. ii. 9.

Διὰ τὸν φλοισμὸν, πάροις οὖσιν. Textus obscurus: sensus videtur, effectus decorticationis lignorum εἰς τὸ πεινᾶν αὐτὰ μέλανα minimi momenti esse in iis quæ ad tigna vel alios usus cæduntur; sc. τετραγώναις* et idcirco autumnō vel hyeme ὥραϊα ταῦτα τέμνεσθαι: omnis enim generis lignum post descensum succi πρὸς ἴσχυιν ὥραιότατον.

Πυροτομίαν* πυρηγνῆν. Messis in vindemia, et anni tempora proxime sequentia, altera alteram.

Διδουκῦας τῆς σελήνης. Quando Luna decrescit; versus Novilunium.

Ὅσα δούπτεται. Quæ subtus terram in ædificando collocantur.

CAP. II.

Ἐναντίως ἰκάτιρον ἔχει τῶν μερῶν. Brevitas nimia; sic intellige, ubi caro mollis, fibræ rigidæ, et e contra.

Τετραξόους διξόους. Ubi venæ ordine quadruplici vel duplici disponuntur, unde lignum sit quasi tunicatum, ἔχον ἅει λότον τινὰ ὑποκάτω τοῦ φαινομένου, διὸ καὶ οἱ τὰς κόπας ἔχοντες ἀφαιρεῖν πειρῶνται κατ' ἑνα. In aliis codd. legitur τετραξίβους, quod Plinius interpretatur quadruplici ordine *fluvius*: cursus enim venarum fluvios vocabant Latini. xv. 39. Vitruvius etiam Abietis lignum *quadrifluvium* vocat. Alii ex verbo

ξάννουμι interpretantur quadruplici venarum præcinctiōne, τετραζήους.

CAP. III.

Ἐχουσα θύϊον τί. Bodæus θύϊον (omisso τί) quod Theodorus satis inepte *tuion*, ut ignotum, vocat. Scal. ait vocem esse de qua nemo potest conijcere. Cum tamen lignum arboris *Θύϊα* maxime omnium sempiternum sit, proprietas ista quod plus minusve in lignis dolatis apparet, hic videtur innui.

Σπείρας. Convolutiones venarum spirales; sic Plinius Latine "spiras" vocat, xvi. 30.

Κότινον ἐν Μεγάροις. Plinius in loco xxxvii. 2. vice *κνημίδες* καὶ ἄλλα ἅττα *κερμησί*. arma simpliciter memorat. Constant. legit ἄλλ' ἅττα τῆς Ἀττικῆς ἐργασίας, quam lectionem in textum recepi: haud tamen placet; et mallet legere *κερματιστίας* nulla auctoritate, ex voce *κερμηστί*. sc. monoxetæ Atticæ parvulæ. De restitutione civitatis Megarensis sub Demetrio, vid. Diod. Sic. l. 20.

CAP. IV.

Κύλικας Θηρικλείους. A Thericle figulo famoso Corinthi: vid. Athenæum l. ii.

CAP. V.

Ὁμαλῶς πως σαρκῶδες. De ligno solido, compacto, sine ulla specie venarum.

Τῷ γλοιώδει, qualitas ligni tenax, viscidus? Hesych. et alii debilitas. N. B. Proprietates ceteræ enumerantur mutuo sibi invicem oppositæ; γλοιώδης simpliciter.

Καλλικαρπότερον τὸ ἄρρ. Vox ἄρρ. hic loci respicit var. ex semine in arboribus, quæ, quo validiores, eo fructuosiores, vel e contra.

Πεύκη ἐνδαδός. Pinus integra, sc. in qua resina non extrahitur terebrando.

Ἵπὸ Τερηδόνης. Accurata admodum desc. Teredonis navalis, L. De hoc, utpote de vermibus aliis lignariis Theophr. vid. Plin. xvi. 41.

Βραχύντος τοῦ βερίθρου, “ ab imo erumpentibus scaturigini-
“ bus.” Scal. a βράσσειν, ebullire. Subita forsan eruptio aquæ
subterraneæ, ut aliquando evenit in locis montosis.

CAP. VI.

Τὰ μοχθηρὰ σιδήρια. Secures hebetiores plus valent in-
cendendis lignis duris quam in mollibus. Vid. observ. de lignis
θερμοῖς supra.

Σκυτοτόμοι ποιοῦνται τοὺς πίνακας ἐξ Ἀχράδος. Quo durius
est lignum τοῦ πίνακος (tabulæ lignæ ad acuendum ferrum,
Ang. “ a strop”) eo efficacius.

Ὅρθὴν τὴν πρίσιν. Serratura rectangulari, non transversim. Quod
ad literas A. B. Γ. sectiones indicantes, ita forsan explicandum ;
literæ A. A. A. medullam, Γ. A.
vel cor ligni indicant. B. Δ. B.
sectionem rectang. B. Γ. A.
sectionem obliquam.

Φανερόν δ' ἔστι. Initium cap. vii. apud Bodæum, sed conti-
nuatio subjecti, ut notat Scal.

Μανσάτη μὲν, sc. ἡ μέτρα τῆς Ἐλάτης. Sensus obscurus, et
forsan textus corruptus. Durities cordis Abietini ligni adscri-
bitur venis resiniferis quæ abundant. N. B. Corrigo αἱ ἡμε-
τεροῦται καὶ οὐ τὸ σαρκώδες, sensu postulante, infra enim de
σαρκώδεϊ, τὸ μαλακώτατον.

Συγγράφονται δ' οὐκ. Suadent Scriptores de Architectura.
N. B. Substituo οὐκ pro οὕτως contra fidem Codd. ita enim pos-
tulat subsequens obs. περὶ μήτρας.

Ἀνάπαλιν. In Codd. ἀπαλαί, sensu nullo, et ideo a Theodoro
in translatione omittitur. In margine legitur Pinus in trans-
versum posita. Sensus vocis ἀνάπαλιν, est sursum, deorsum,
vel ordine inverso. v. i. 20. et alibi.

CAP. VII.

Τὰν μὴ πάμπαν ξηρῶν. N. B. Codd. omnes legunt πάμπαν
sine μὴ. Emendavi ex Plinio, et ut sensus requirit, “ quæ mo-
“ dice humida, vel arida,” xvi. 49. voces παύονται, ἴστανται
subintelligunt actionem serræ, πρίσιν ; sic Plin. ib. “ serris ce-
“ dunt, vel pertinacius resistunt.”

Ἄῃρ ἀναδερχομαινόμενος ἀναδίδωσι. Theod. expuit!! sc. ramenta; sensus verbi ἀναδίδωμι, mihi videtur hic active poni et idem significare ac ἀνίημι supra; intelligendum hebetat dentes serræ.

Τὰ δὲ στρογγύλα. Partes navis, quæ ex solido vel quadrato ligno fiebant, non ex assibus.

Τὰ μὲν ἑνία. Partes quædam particulares.

Ταῖς ὀλκάσι. Ὀλκάς. Lex. navis oneraria: hic tamen forsân interpretandum remus, ab ἔλκω.

Ὅταν συμπίη κατελκυσθέντα. Sensus vocis συμπίη omittit Theod. absorptionem aquæ denotat, navi ex arena in mare subducta.

Τὴν τῶν μέτρων. De mensuris, e cortice Tiliæ.

Τὰς κίστας. Bodæus legit τὰ κανᾶ, quæ forsân vera lectio: hic enim sermo est de operibus vimineis, vel textilibus.

CAP. VIII.

Σφύριον, Τερέτριον. Vid. Plin. xvi. 43.

Κεδρὸς ἐκ Συρίας Θανμασῆ. Pinus Cedrus L. Angl. "Cedar of Libanus," hoc loco certe designatur, itemque usus ligni istius pæne sempiterni, etsi nulla detur habitus desc. N. B. Ex hujus ligno Templum Domini, et Arca Fœderis in S.S. Itemque Templum Dianæ Ephesinæ secundum Plinium xvi. 40.

Ἐν τῇ Κύρῳ. Nomen antiquum Corsicæ. Vid. Scal. Obs.

Μυρρίναι, καθάπερ αἱ σεφανώτιδες. Duas Myrti spec. Theophr. hic indicat; ex quibus ἡ σεφάνωτις cujus usus ad sarta, Myrtus, communis L. sed quænam sunt ista δένδρα μέγала? N. B. Desc. Promontorii Circæi, et tumuli Elpenoris ab ipso visi, confirmant traditiones, quæ a nonnullis reputantur fabulosæ.

CAP. IX.

Πρὸς τὴν πύρωσιν. Qualitates lignorum ad usus carbonarios accurate tractantur in hoc capitulo.

Περιλείψωσι τὸν κάμινον. Ita Plin. xvi. 6. "acervi confertis" taleis recentibus luto caminantur, i. e. in camini modum oblinuntur. Bod. Forsân struuntur.

Πυρεῖα μὲν γίνονται ἐκ πολλῶν. Machina accendendo igni hic describitur. Ita etiam Plin. in loco “ad excudendum ignem” non semper lapidis occasio est: teritur lignum ligno, ignem-
 “que concipit attritu; excipiente materie arida hederam
 “nihil præstantius quæ teratur; lauro quæ terat.”

Τὴν δ' ἰσχάραν ἐκ τούτων. Theod. et Plin. consentiunt ἰσχάραν, i. e. tabulam, fovea in medio, quæ *τρυπάνῳ* subjiçiatur fieri debere ex Hedera; Vite *Indica*; vel Clematide, *Vitalba*, quæ omnes plantæ scandentes et quarum moles trunci aptior ad *τρύπανον*. vid. ἰσχάρα· τρύπανον. Lex. Theophr. Apud Scholiaften antiquum ἰσχάρα πυρεῖας vocatur σποριεύς: vid. Hesyeh.

By the same Author.

I.

Illustrationes Theophrasti in usum Botanicorum præcipue peregrinantium. Oxonii, e Typographeo Clarendoniano. 1811. Prostant venales apud J. Parker, Oxonii, et T. Payne, Londini.

II.

Nereis Britannica, continens Species omnes Fucorum in Insulis Britannicis crescentium. Londini apud J. White, Fleet Street. 1801.

THEOPHRASTI ERESII

DE

HISTORIA PLANTARUM

LIBRI DECEM.

PARS SECUNDA.

THEOPHRASTI ERESII

DE

HISTORIA PLANTARUM

LIBRI DECEM,

GRÆCE.

CUM

SYLLABO GENERUM ET SPECIERUM,

GLOSSARIO, ET NOTIS.

PARS SECUNDA.

CURANTE

JOH. STACKHOUSE, ARM. SOC. LINN. S.

OXONII,

EXCUDEBAT S. COLLINGWOOD.

Prostant venales apud J. PARKER, Oxonii; T. PAYNE,
WHITE et COCHRANE, et J. MURRAY, Londini;
et J. DEIGHTON, Cantabrigiæ.

MDCCCXIV.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ 5'.

CAP. I.

Divisio Plantarum in Frutices et Herbas.

ΠΕΡΙ μὲν οὖν δένδρων καὶ θάμνων εἴρηται πρότερον, ἐπόμενον δ' εἰπεῖν περὶ τε τῶν *φρυγανικῶν καὶ *πωσδῶν, καὶ εἵτινες ἐν τούτοις ἕτεραί συμπεριλαμβάνονται φύσεις, οἷον εἰ ἦγε σιτηρὰ ποσάδης ἐστί; πρῶτον δὲ λέγωμεν περὶ τῆς φρυγανικῆς, αὕτη γὰρ ἐγγυτέρω τῶν προειρημένων διὰ τὸ ξυλώδη εἶναι. πανταχοῦ μὲν ἴσως αἰεὶ τὸ ἄγριον τοῦ ἡμέρου πλεῖον, εἰ δὲ μὴ περὶ τὴν φρυγανικὴν οὐσίαν, (ὀλίγον γὰρ τὸ ἥμερον αὐτῆς,) ὥσπερ σχεδὸν ἐν τοῖς στεφανωτικοῖς ἐστίν, οἷον Ῥοθωνιά, Ἰωνιά, Διὸς ἄνθος, Ἀμάρακος, Ἡμεροκαλλές· ἔτι δὲ Ἐρπυλος, Σισύμβριον, Ἑλένιον, Ἀβρότανον· ἅπαντα γὰρ ταῦτα ξυλώδη καὶ μικρόφυλλα, διὸ καὶ φρυγανικά. καὶ ἐπὶ τῶν λαχανηρῶν δ' ὁμοίως, οἷον Ῥάφανος, ^α Πήγανον, καὶ ὅσα παραπλήσια τούτοις ἐστίν, ὑπὲρ ὧν οὐχ ἦττον ἴσως ἀρμόττει κατὰ τὴν οἰκίαν

^α Τήγανον, Bod.

προσηγορίαν εἰπεῖν, ὅταν περὶ στεφανωτίκων καὶ λα-
 χάνων ποιῶμεθα μνεῖαν, νῦν δὲ πρῶτον περὶ τῶν
 ἀγρίων λέγωμεν. ἔστιν αὐτῶν εἶδη, καὶ μέρη πλείω,
 καὶ τοῖς καθ' ἑκάστον γένος, καὶ τοῖς ὅλοις εἶδουσιν, ἃ
 δεῖ διαιρεῖν. μεγίστην δ' ἂν τις λάβοι διαφορὰν τῶν
 ὅλων γενῶν· ὅτι τὰ μὲν, ἀνάκανθα, τὰ δὲ ἀκανθώδη
 τυγχάνει· πάλιν δ' ἐν ἑκατέρῳ τούτων πολλὰ δια-
 φορὰ γενῶν καὶ εἰδῶν, ὑπὲρ ὧν καθ' ἑκάτερα πειρατέον
 εἰπεῖν. τῶν ἀκανθικῶν δὴ, τὰ μὲν ἀπλῶς εἰσιν ἀκαν-
 θικά, καθάπερ ^b Ἀσπάραγος καὶ Σκορπίος, οὐδὲ γὰρ
 ἔχουσι φύλλον οὐδὲν παρὰ τὴν ἀκανθαν· τὰ δὲ, φυλλά-
 κανθα, καθάπερ Ἄκανος, Ἡρίγγιον, Κνήκος· ταῦτα
 γὰρ, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῶν φύλλων ἔχει τὴν ἀκαν-
 θαν, διὸ καὶ φυλλάκανθα καλεῖται· τὰ δὲ καὶ παρὰ
 τὴν ἀκανθαν ἕτερον ἔχει φύλλον, ὥσπερ ἡ Ὀνωνις, καὶ
 ὁ Τρίβολος, καὶ ^c τὸ Φέως. ὁ δὲ τινες καλοῦσι Στοιθην·
^d ὁ δὲ Τρίβολος [ἔχει ἀκάνθας] καὶ ἐν τῇ περικαρπίῳ· διὸ
 καὶ τοῦτο ἴδιον πρὸς ἅπαντα, ὡς εἰπεῖν. ἔτι ποτορδά-
 κανθά γε πολλὰ τῶν δένδρων καὶ τῶν θάμνων ἔστιν,
 οἷον Ἀχράς, Ροῖά, Παλίθρος, Βάτος, Ῥωδωνία, Κάπ-
 παρις. ἐν μὲν τοῖς ἀκανθικοῖς ταύτας ἂν τις (ὡς εἰπεῖν
 τύπῳ) λάβοι τὰς διαφορὰς, ἐν δὲ τοῖς ἀνακάνδοις οὐκ
 ἔστιν ὅλως διαλαθεῖν τοῖς γένεσιν, ἡ γὰρ τῶν φύλλων
 ἀνωμαλία, μεγέθει καὶ μικρότητι καὶ σχήμασιν, ἄπειρος,
 καὶ ἀσαφής· ἀλλὰ δεῖ πειράσθαι κατ' ἄλλον τρόπον δι-
 αιρεῖν. πλείω δὲ ἔστι τὰ γένη, τὰ τούτων, καὶ διαφορὰς
 ἔχοντα μεγάλας, οἷον Κιστὸς, Μήλωθρον, Ἐρευνθεδα-

^b Ἀσπάραγος Bas. ^c ὁ Φέως. Bod. ^d ὁ δὲ Τρίβολος ἐν
 τῇ περικαρπίῳ Bod. ὁ Τρίβολος ἕτερος Const.

νόν, ^c Σπείραια, Κνέωρον, Ὠρίγανον, Θύμβρα. ^f Σφα-
κελος, Ἐλελίσφακος, Πράσιον, Κόνυζα, Μελισσό-
φυλλον· (ἕτερα τοιαῦτα, καὶ τὰ τοῦτοις ὅμοια) ἔτι τὰ
ναρθηκῶδη καὶ * νευρόκαυλα, καθάπερ Μάραθρον, Ἰπ-
πομάραθρον, Ναρθηκῆα, Νάρθηξ, καὶ τὸ καλούμενον
ὑπὸ τινων ^g Μυόφονον, καὶ ὅσα ὅμοια τοῦτοις, ἅπαντα
γὰρ ἂν τις καὶ ταῦτα, καὶ ὅλως εἴ τι ναρθηκῶδές ἐστι,
τῆς φρυγανικῆς φύσεως δεῖη.

CAP. II.

✓ *Cistus. Origanum. Thymus. Salvia. Marrubium. Ferula.*
Atropa. Cicuta, &c. &c.

ΕΙΔΗ δὲ καὶ διαφορὰ κατ' ἕκαστον τῶν εἰρημένων
εἰσὶ, τῶν μὲν φανερώτερων, τῶν δὲ, ἀφανέστερων, καὶ
γὰρ ^h Κιστοῦ δύο γένη διαιρουῖσι, τὸ μὲν ἄρρεν, τὸ δὲ,
θῆλυ, τῷ τὸ μὲν μεῖζον καὶ σκληρότερον καὶ ⁱ λιπαρώ-
τερον φύλλον ἔχειν, καὶ τὸ ἄνθος ἐπιπροφυρίζον· ἄμφω
δ' ὅμοια τοῖς ἀγρίοις ^k ῥόδοις, πλὴν ἐλάττω καὶ ἄοσμα.
δύο δὲ εἶδη καὶ τοῦ Κνεώρου, ὁ μὲν γὰρ λευκός, ὁ δὲ,
μέλας· ἔχει δ' ὁ μὲν λευκός τὸ φύλλον * δερματῶδες,
πρόσηκες, ὁμοιόσχημον τρόπον τινὰ τῇ Ἑλαίᾳ. ὁ δὲ
μέλας, οἷον ἡ Μυρρίνη, σαρκῶδες· ἐπίγειος δὲ μᾶλλον ὁ
λευκός· ἔστι δὲ ὀσμώδης· ὁ δὲ μέλας ^l ἄοσμος· τὴν δὲ
ρίζαν τὴν εἰς βάθος ἄμφω μεγάλην ἔχουσι, καὶ τοὺς
* ἀκρεμόνας πολλοὺς καὶ παχεῖς, καὶ ξυλῶδεις, ἀπ'
αὐτῆς τῆς γῆς, ἢ μικρὸν ἄνω, σχιζομένους ^m ξυλωδέ-

^c Σμηρία, Bod. ^f Σφακός, Ald. Bas. ^g Μυόφονον,
Bod. ^h Κισσοῦ Bod. ⁱ λιμπαρώτερον Bas. ^k ῥόδοις
deest Bod. ^l εὖσμος. Bas. ^m ξυλωδιστάτην ὕλην Scal.
Vid. not. ad fin. libri.

στατοι δὲ καὶ γλίσχροι σφόδρα, διὸ καὶ χρῶνται πρὸς τὸ * καταδεῖν καὶ ^η * προλαμβάνειν, ὥσπερ τῷ Οἰσῶ. βλαστάνει δὲ καὶ ἀνθεῖ μετ' ἰσημερίαν μετοπωρινήν, καὶ ἀνθεῖ πολὺν χρόνον. καὶ τῆς Ὀριγάνου δὲ ἡ μέλαινα ἄκαρπος, ἡ δὲ λευκὴ, κάρπιμος. καὶ Θύμον τὸ μὲν, λευκόν, τὸ δὲ μέλαν· εὐανθὲς δὲ σφόδρα, περὶ τροπᾶς (καὶ τότε γὰρ ἀνθεῖ) θερινᾶς, ἀφ' οὗ καὶ ἡ Μελίττα λαμβάνει τὸ μέλι· καὶ τοῦτό φασι οἱ μελιττουργοὶ δῆλον εἶναι, πότερον εὐ μελιτοῦσιν ἢ οὐ, ° οὐ καλῶς γὰρ ἀνδήσαντες οὐκ εὐ μελίττει· βλάπτεται δὲ, καὶ ἀπόλλυσι τὴν ἀνθησιν, ἐὰν ὕδωρ ἐπιγέννηται. σπέρμα δὲ κάρπιμον ἡ μὲν Θύμβρα, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ Ὀρίγανος ἔχει· [οἱ μὲν] φανερόν, τοῦ Θύμου δ' οὐκ ἔστι λαβεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ ἀνθεῖ πῶς ἀναμέμικται. σπείρουσι γὰρ τοῦτο καὶ ἀναβλαστάνει· Ῥητοῦσι δὲ καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἐξάγειν Ἀθήνησι βουλόμενοι τὸ γένος. ἴδιον δὲ τι ἔχει καὶ πρὸς ταῦτα καὶ σχεδὸν πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ κατὰ τοὺς τόπους, οὐ γὰρ φασι δύνασθαι φύεσθαι καὶ * λαμβάνειν, ὅπου μὴ * ἀναπνοὴ διῖκνεῖται ἢ ἀπὸ τῆς θαλάσσης· διὸ οὐδὲν ἐν Ἀρκαδίᾳ γίνεται Θύμβρά τε καὶ Ὀρίγανον, καὶ τοι τοιαῦτα πολλὰ καὶ πολλαχθῶ· παραπλήσιοι οὖν τὸ συμβαῖνον τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλαίας· οὐδ' ἡ ἐκείνη δοκεῖ τριακοσίων σταδίων ἀπὸ θαλάσσης ἐπάνω φύεσθαι. Ὶ Σφάκελος δὲ καὶ Ἑλελίσφακος διαφέρουσιν, ὡς ἂν τὸ μὲν ἡμερον, τὸ δὲ, ἄγριον· λειότερον γὰρ τὸ φύλλον τοῦ Σφακέλου, καὶ ἑλαττον, καὶ ἥττον ^ς * αὐχ-

^η προσλαμβάνειν Const. ° ἄλλως γὰρ ἀπανθήσαντες οὐκ εὐμελίττει Bod. καλῶς γὰρ ἀπανθήσαντος εὐμελίττει· κακῶς δ' οὐκ. Const. ῑ Vid. not. ad finem libri. ῑ ἐκείνη Bod. ῑ Σφακὸς Const. ῑ αὐχμηρότερον Bod.

μηρόν· τὸ δὲ τοῦ Ἑλελισφάκου ἱτραχύτερον. δύο γένη καὶ τοῦ Πρασίου· τὸ μὲν γὰρ ἔχει ποῶδες τὸ φύλλον, καὶ μάλλον *ἐπικεχαραγμένον· ἔτι δὲ τὰς *ἐντομὰς ἐνδήλους σφόδρα καὶ βαθείας, ὧ καὶ οἱ φαρμακοπῶλαι χρῶνται πρὸς ἔνιαν· τὸ δὲ ἕτερον στρογγυλότερον καὶ αὐχμῶδες σφόδρα, καθάπερ τὸ τοῦ ^uΣφακέλου, καὶ τὰς ἐντομὰς *ἀμαυροτέρας ἔχον καὶ [τὸ φύλλον] ἐπικεχα-
ραγμένον ἥτιον. ^xΚονύζης δὲ τὸ μὲν ἄρρεν, τὸ δὲ θῆλυ· διαφορὰς δὲ ἔχει, καθάπερ τὰ ἄλλα τὰ οὕτω διαιρού-
μενα· τὸ μὲν γὰρ θῆλυ λεπτοφυλλότερον, καὶ *ἔυνε-
στηκὸς μάλλον, καὶ τὸ ὅλον ἔλαττον· τὸ δὲ ἄρρεν, μεῖζόν
τε καὶ παχυκαυλότερον, καὶ *πολυκλωνότερον, καὶ τὸ
φύλλον μεῖζον καὶ λιπαρώτερον ἔχον· ἔτι δὲ τὸ ἄνθος
λαμπρότερον· καρποφόρα δὲ ἄμφω, τὸ δ' ὅλον ὀψιθλα-
στῆι, ὧ ἀνδιῆ γὰρ περὶ ἄρκτουρον, καὶ μετ' ἄρκτουρον
*λαμβάνει. *βαρεῖα δὲ ἡ ὁσμὴ τοῦ ἄρρενος, ἡ δὲ τῆς
θηλείας *δριμυτέρα, διὸ καὶ πρὸς τὰ *θηρία χρησίμη.
ταῦτα μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα ὥσπερ διαφέροντα, πάλιν
δὲ ἄλλα μονοειδῆ τυγχάνοντα, καὶ τῶν πρότερον εἰρη-
μένων, καὶ ἕτερα παρὰ ταῦτα, πλείω γάρ ἐστι. τὸ δὲ
*ναρθηκῶδες (γένος γὰρ καὶ τοῦτο τῶν φρυγανικῶν)
πολλὰς περιεῖληπεν *ιδέας, ἐν οἷς πρῶτον ὑπὲρ τοῦ
κοινοῦ πᾶσι λεκτέον, ὑπὲρ Νάρθηκός τε καὶ Ναρθη-
κυίας, εἴτε τὸ αὐτὸ γένος ἐστὶν ἀμφοῖν, διαφέρον δὲ κατὰ
μέγεθος· εἴτε καὶ ἕτερον, ὥσπερ τινὲς φασιν· ἡ δ' οὖν
φανερὰ φύσις ἀμφοῖν ὁμοία, πλὴν κατὰ τὸ μέγεθος·
ὁ μὲν γὰρ Νάρθηξ γίνεται μέγας σφόδρα, ἡ δὲ Ναρ-

^t βαρύτερον. Bod.^u Ἑλελισφάκου, Const.^x ΚορύμβηςBod. ^y καὶ ὀψιανδιῆ περὶ Bod.

δηκυῖα μικρά· μονόκαυλα δ' ἄμφω, καὶ *γονατώδη,
 ἀφ' ὧν τὰ τε φύλλα βλαστάνει, καὶ καυλοί τινες μικροί.
 βλαστάνει δὲ *παρὰ ἀλλὰ τὰ φύλλα· λέγω δὲ πα-
 ραλλὰξ, ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους τῶν γονάτων,
 ἀλλ' ἐναλλάξ, περιειληφότα δὲ τὸν καυλὸν ἐπὶ ^zπολὺ
 καδάπερ τὰ τοῦ Καλάμου, πλὴν *ἀποκεκλιμένα ταῦτα
 μᾶλλον διὰ τὴν μαλακότητα καὶ τὸ μέγεθος, μέγα
 γὰρ τὸ φύλλον καὶ μαλακὸν, καὶ πολυσχιδὲς, ὥστε εἶναι
 τριχῶδες· ἔχει δὲ μέγιστα τὰ κάτω [φύλλα] τὰ πρὸς τὴν
 γῆν, καὶ ἀεὶ κατὰ λόγον. ἄνθος δὲ *μηλινοειδές· *ἀμαυ-
 ρόκαρπον δὲ, παρόμοιον τῷ Ἀνήθῳ, πλὴν μεῖζον· ἐξ
 ἄκρου δὲ σχίζεται, καὶ ἔχει τινὰς οὐ μεγάλους καυ-
 λούς, ἐνταῦθα δὲ τό τε ἄνθος καὶ ὁ καρπός· ἔχει δὲ καὶ
 ἄνθος καὶ καρπὸν καὶ ἐν τοῖς *παγκαυλίζουσι διόλου,
 καδάπερ τὸ Ἀνηθον. *ἐπετειόκαυλον δὲ· καὶ ἡ βλά-
 στησις τοῦ ἥρος, πρῶτον μὲν τῶν φύλλων, ἔπειτα τοῦ
 καυλοῦ, καδάπερ τῶν ἄλλων· ρίζαν δὲ ἔχει βαθεῖαν,
 ἐστὶ δὲ μονόρριζον· ὁ μὲν οὖν Νάρθηξ τοιοῦτος, τῶν δ'
 ἄλλων τὰ μὲν, ὁμοιότερον τούτῳ τὸν καυλὸν ἔχει, κα-
 δάπερ ὁ Μανδραγόρας, καὶ τὸ Κώνειον, καὶ ὁ Ἑλλέ-
 βορος, καὶ ὁ Ἀνθέρικος· τὰ δ' οἷον *ἐκνευρόκαυλα τυγ-
 χάνει, καδάπερ Μάραθρον, ^aΜυόφωνον, καὶ τὰ ὅμοια
 τούτοις. ἴδιος δὲ ὁ καρπὸς τοῦ Μανδραγόρου, τῷ μέλῳ
 τε, καὶ *ῥαγώδης εἶναι, καὶ *οἰνώδης τῷ χυμῷ. μέ-
 γισται δὲ καὶ ἰδιαίταται φύσεις, ἥτε τοῦ Σιλφίου, καὶ
 ἡ τοῦ Παπύρου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, ναρθηκώδη γὰρ καὶ
 ταῦτά ἐστιν.

^z πολὺ deest Bod.

^a Μυόφωνον, Const.

CAP. III.

Σιλφίον. Μαγύδαρις. *Asparagus. Genista. Spinosa.*

Trapa. Capparis, &c. &c.

ΥΠΕΡ οὖν τοῦ μὲν Παπύρου πρῶτον εἴπομεν ἐν τοῖς ἐνύδροις, ὑπὲρ ^b θατέρου δὲ λεκτέον· τὸ δὲ Σίλφιον ἔχει ρίζαν μὲν πολλὴν καὶ παχεῖαν, τὸν δὲ καυλὸν, ἡλίκον Νάρθηξ· σχεδὸν δὲ καὶ τῷ πάχει παραπλήσιον· τὸ δὲ φύλλον, ὃ καλοῦσι *μάσπετον, ὅμοιον τῷ Σελίνῳ. σπέρμα δ' ἔχει πλατὺ, *φυλλῶδες, ^c οἷον τὸ λεγόμενον Φύλλον· ἐπεταϊόκαυλον δ' ἐστίν, ὥσπερ ὁ Νάρθηξ. ἅμα μὲν οὖν τῷ ἥρι τὸ μάσπετον τοῦτο ἀφίσσιν, ὃ καθαίρει τὰ πρίθρατα καὶ παχύνει σφόδρα, καὶ τὰ κρέα θαυμαστὰ ποιεῖ τῇ ἡδονῇ· μετὰ δὲ ταῦτα καυλὸν [ἔχει], ἐοδίεσθαι πάντα τρόπον ἀγαθόν, ἐφθόν, ἢ ὑπτόν· καθαίρειν δὲ καὶ τοῦτόν φασι τὰ σώματα τετταράκοντα ἡμέραις· ὑπὸν δὲ διπτόν ἔχει, τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ καυλοῦ, τὸν δὲ ἀπὸ τῆς ρίζης· διὸ καλοῦσι τὸν μὲν καυλίαν, τὸν δὲ ριζίαν· ἡ δὲ ρίζα τὸν φλοιὸν ἔχει μέλανα, καὶ τοῦτον περιαιροῦσιν. ἔσι δὲ ὥσπερ μέτρα [τῖς] τῶν ριζοτομιῶν αὐτῆς, ἐξ ᾧν ὅποσον ἂν δοκῇ συμφέρειν ταμιευόμενοι πρὸς τὰς τομὰς, καὶ τὸ ὑπάρχον τέμνουσιν· οὐκ ἔστι γὰρ οὔτε παρατέμνειν, οὔτε πλεῖον ^d τέμνειν τῶν τεταγμένων, καὶ γὰρ διαφθείρεται καὶ σήπεται τὸ *ἀργόν, ἐὰν χρονίζῃ. *κατεργάζοντα δὲ ἄγοντες εἰς τὸν Πειραιᾶ τόνδε τὸν τρόπον· ἔταν βάλλωσιν εἰς ἀγγεῖα, καὶ ἄλευρα μίξωσι, σείουσιν χρόνον

^b Σιλφίου Gaza.
deest Bod.

^c οἷον deest Const.

^d τέμνειν

συχνόν, ὅθεν καὶ τὸ χροῖμα λαμβάνει· καὶ, ἐργασθὲν
 ἀσηπτόν ἤδη διαμένει. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν *ἐργασίαν
 καὶ τομὴν οὕτως ἔχει· τόπον δὲ πολὺν *ἐπέχει τῆς
 Λιθύης, πλείω γάρ φασιν ἢ τετρασχίλια στάδια, τὰ
 πλείονα δὲ γενέσθαι περὶ τὴν Σύρτιν ἀπὸ τῶν Εὐεσπε-
 ρίδων· ἴδιον δὲ τὸ φεύγειν ^c γῆν ἐργαζομένην, καὶ δὴ συν-
 εργαζομένης καὶ αἰὲ συνημερωμένης ἐξαναχωρεῖν [φασὶν]
 ὡς οὐ δεομένην δηλονότι θεραπείας, ἀλλ' ὄντος ἀγρίου.
 φασὶ δὲ οἱ Κυρηναῖοι φανῆναι τὸ Σίλφιον ἔτεσι, πρό-
 τερον ἢ αὐτοὶ τὴν πόλιν ᾤκησαν, ἑπτα· οἰκοῦσι δὲ
 μάλιστα περὶ τριακόσια, εἰς Σιμωνίδην ἄρχοντα Ἀθή-
 νησιν· οἱ μὲν οὕτω λέγουσιν. οἱ δὲ τοῦ Σιλφίου ῥίζαν
 φασὶ γενέσθαι πηχυαῖαν, ἢ μικρῶ μείζονα, ταύτην δὲ
 ἔχαιν ἐπὶ τοῦ μέσου κεφάλιον, ὃ καὶ μετεωρόν ἐστι, καὶ
 σχεδὸν ὑπὲρ γῆς, ἐξ ἧς τμηθείσης ῥεῖν ὅπον ὡς γάλα·
 μετὰ ταῦτα δὲ φύεσθαι τὸν καυλόν, ἐκ δὲ τούτου τὴν
 *μαγύδαριν, καὶ τὸ καλούμενον φύλλον, ἐκ τούτου δ'
 εἶναι ^f σπέρμα, ὃ καὶ ὅταν νότος λαμπρὸς πνεύσῃ μετὰ
 κύνα, διαρρίπτεται, ἐξ οὗ φύεσθαι τὸ Σίλφιον· τῷ αὐτῷ
 δὲ ἔτει τὴν τε ^g ῥίζαν γίνεσθαι καὶ τὴν καυλίαν, οὐδὲν
 δὲ τούτῃ ἴδιον· (καὶ γὰρ τῶν ἄλλων.) εἰ μὴ τοῦτο λέ-
 γουσιν, ὅτι εὐθύς φύεται μετὰ τὴν *ἐκριψιν. καὶ τοῦτο
 ἴδιον καὶ διαφέρειν τοῖς πρότερον, ὅτι φασὶ δεῖν ὀρύττειν
 ἐπέτειον, ἐὰν δὲ ἐαθῇ, ^h φέρειν μὲν καυλόν καὶ σπέρμα,
 χεῖρω δὲ γίνεσθαι καὶ ταῦτα, καὶ τὴν ῥίζαν, ὑγυττο-
 μένας δὲ, βελτίους γίνεσθαι, διὰ τὸ μεταβάλλεσθαι
 τὴν γῆν. (ἐναντίον δὲ τοῦτο τῷ φεύγειν τὴν ἐργάσιμον·)

^c τὴν Bod. ^f Vid. not. ad fin. libri. ^g ῥίζαν γίνεσθαι
 καὶ τὸν καυλόν, Bod. ^h φέρειν πᾶν τὸ σπέρμα, καὶ τὸν καυλόν,
 Bod.

ἐσθίεσθαι καὶ τὰς ρίζας *προσφάτους κατατεμνομένους εἰς ἰψώμους. τὸ δὲ φύλλον [φασί] τῇ χροιά χρυσοειδὲς εἶναι· ἐναντίον δὲ, καὶ τὸ καθαίρεσθαι τὰ πρῶτα τὸ φύλλον ἐσθίοντα, φασὶ γὰρ καὶ τοῦ ἥρος, καὶ τοῦ χειμῶνος εἰς ὄρος ἀφιέναι, νέμεσθαι δὲ τοῦτό τε, καὶ ἕτερον ὅμοιον Ἀθροτόνῳ· (Θερμαντικῶ δ' ἄμφω δοκεῖ εἶναι.) καὶ κάθαρσιν μὲν οὐ ποιεῖν, ἀναξηραίνειν δὲ καὶ συμπέττειν· ἐὰν δέ τι νοσοῦν, ἢ κακῶς ἔχον εἰσέλθῃ πρῶτον, ὑγιάζεσθαι ταχέως, ἢ ἀποθνήσκειν· ὥς δ' ἐπιτοπολὺ, σώζεσθαι μᾶλλον. ταῦτα μὲν, ὅποτέρως ἔχει, σκεπτέον, ἢ δὲ καλουμένη Μαγύδαρις, ἕτερόν ἐστι τοῦ Σιλφίου, μανώτερόν τε καὶ ἥττον δριμύ, καὶ τὸν ὅπῳ οὐκ ἔχει. διάδηλος δὲ ἐστὶ καὶ τῇ ὄψει τοῖς ἐμπείροις· γίνεται δὲ περὶ Συρίαν, καὶ οὐκ ἐν Κυρήνῃ, φασὶ δὲ καὶ ἐν τῷ Παρνασίῳ ὄρει πολλήν. ἔνιοι δὲ Σίλφιον τοῦτο καλεῖσιν, εἰ δὲ φεύγει γῆν ἐργαζομένην. ὥσπερ τὸ Σίλφιον, σκεπτέον· ὡσαύτως δὲ καὶ εἴ τι ὅμοιον, ἢ παρὰ πλῆσιον ἔχει φύλλον τε πᾶσι καὶ καυλοῦ, καὶ εἰ ὅλως ἀφίησί τι *δάκρυον. τὴν μὲν ἐν ναρθηκῶδι φύσιν ἐν τοῖς τοιούτοις θεωρητέον, τῆς δ' ἀκανθικῆς, (ἐπόμενον γὰρ τοῦτο εἰπεῖν,) ἐπειδὴ διήρηται τὸ μὲν ἀκανθῶδες ὅλως, τὸ δὲ φυλλάκανθον, ὑπὲρ ἑκατέρου χωρὶς λεκτέον, καὶ τριτὸν δὲ περὶ τοῦ καὶ παρὰ τὴν ἀκανθαν ἔχοντος φύλλον, ὥσπερ ὅτε Φέως, καὶ ὁ Τρίβολος, καὶ ἡ Κάππαρις, ἴδιον ἔχει τὸ μὴ μόνον τὴν ἐκ τῶν καυλῶν ἀκανθαν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τὸ φύλλον ἐπακανθίζον. τῶν δὲ διηρημένων εἰδῶν, πλεῖστον μὲν ἐστὶ τὸ φυλλάκανθον, ἐλάχιστον δὲ, ὥς εἰπεῖν, τὸ ἀκανθῶδες ὅλως, βραχύ

γάρ τι πάμπαν ἐστίν, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ σχεδὸν οὐ
 ῥάδιον λαβεῖν παρὰ τε τὸν κ' Ἀσπάραγον καὶ τὸν Σκορ-
 πιον. ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα ἀνθεῖ μετὰ ἰσημερίαν φθινο-
 πωρινήν· ὁ μὲν Σκορπίος ἐν τῷ σαρκώδει τῷ ἰξοιδοῦντι
 ὑπὸ τὸ ἄκρον ἔχον τὸ ἄνθος, ἐξ ἀρχῆς μὲν λευκὸν,
 ὕστερον δὲ ἐπιπορφυρίζον· ὁ δὲ Ἀσφάραγος ἐκφύων
 παρὰ τὰς ἀκάνθας κορυμνῶδες τι μικρόν, ἐκ τούτου δὲ ἐστὶ
 τὸ ἄνθος μικρόν. ὁ δὲ Σκορπίος μονόρριζον καὶ βρα-
 χύρριζον καὶ μεθύρριζον. ὁ δὲ Ἀσφάραγος, βαθύρ-
 ρίζον τε εὖ μάλα, καὶ πολύρριζον, πυκναῖς ταῖς ῥίζαις,
 ὥστε τὸ ἄνω συνεχὲς εἶναι αὐτῶν, ἀφ' οὗ καὶ αἱ βλαστή-
 σεις ^η αὐτῶν καυλῶν· ἀναβλαστάνει δὲ ὁ καυλὸς ἐκ
 τῆς * ἀσφαραγίας τοῦ ἥρους, καὶ ἐδώδιμός ἐστιν· εἰδ'
 οὕτως ἀποτραχύνεται, καὶ ἐξανθεῖται προΐούσης τῆς
 ὥρας, ἥ δὲ ἀνθησις οὐκ ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ
 τῶν πρότερον, οὐ γὰρ ἐπετειόκαυλός ἐστιν.

CAP. IV.

Plantæ Folio spinoso, &c. Carduus. Cnicus. Scolymus,
&c. &c.

ΤΑ μὲν οὖν ὅλως ἀκανθῶδη, τοιαύτην τινὰ ἔχει
 φύσιν, τῶν δὲ φυλλακάνθων τὸ πλεῖστον γένος, ὡς
 εἰπεῖν, ἀκανθῶδες τυγχάνει. λέγω δὲ ὁ ἀκανθῶδες,
 ὅτι τὸ * κύημα, ἐν ᾧ τὸ ἄνθος, ἢ ὁ καρπός, ἢ * ἄκανος,
 ἀκανθῶδες πάντων ἐστί. διαφορὰν δὲ ἔχει ἐν ἑαυτῷ
 κατὰ μέγεθος, καὶ ῥοπήματι, καὶ χρώματι· καὶ πλῆ-

κ Vid. not. ad fin. libri.

¹ ἰσποδοῦντι τὸ ὑπὸ Ald. Bas.

^η βαθύρριζον. Bod.

^η αὐτῶν Bod. αὐτῶ Const.

^ο ἀκανῶ-

δης, Scal.

^ρ ροπήματι, Bod.

δει, καὶ ὀλιγότητι τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν ἄλλων· ἔξω γὰρ ὀλίγων πάνυ, καθάπερ τοῦ Στρουδίου τε καὶ τοῦ Σόγκου, (καὶ εἴ τινων ἐτέρων,) τὰ λοιπὰ πάντα, ὡς εἰπεῖν, τοιαύτην ἔχει φύσιν· ἔτι καὶ ὁ Κνήκος τὴν γε φύσιν ἀκανθώδη ἔχει, τὸ δὲ σπερματικὸν οὐχ ὅμοιον· ἀλλὰ τὰ γε τοιαῦτα πάντα, οἷον Ἀκαρνα, Λευκάνανθα, Χάλκειος Κνήκος, Πολυάκανθος, Ἀτρακτυλῖς, ῥ' Ὀνόφυξος, Ἰξίνη, Χαμαιλέων, (πλὴν οὗτος ἐ φυλλάκανθος.) Σκόλυμος, ὃς καὶ Λειμωνίων, φυλλάκανθα· καὶ τᾶλλα, (πλείω γάρ ἐστι.) διαφέρουσιν ἀλλήλων πρὸς τοῖς εἰρημένοις, τῷ τὰ μὲν πολύκαυλα εἶναι, καὶ ἀποφύσεις ἔχειν ὥσπερ ὁ Κνήκος, ἕνια δὲ ἄνωθεν ἔχειν ἐξ ἄκρου, καθάπερ τὸ Ῥύτρος· καὶ τὰ μὲν εὐδὺς τοῖς πρώτοις ἵδῳσι βλαστάνει, τὰ δ' ὕστερον, ἕνια δὲ καὶ τοῦ θέρους, ὥσπερ ἡ Τετράλιξ ὑπὸ τινων καλουμένη, καὶ ἡ Ἰξίνη. καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν [διάφορα] ὁμοίως, εὐανδῆς γὰρ ὁ Σκόλυμος καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον· διαφοραὶ δὲ τῶν μὲν * ἀκανθῶν οὐκ εἰσὶ. τῆς δὲ ὁ Κνίκα γέννη εἰσὶν, ἡ μὲν γὰρ ἀγρία, ἥ ἡμερος· τῆς δ' ἀγρίας, δύο εἶδη, τὸ μὲν, προσεμμερὲς σφόδρα τῷ ἡμέρῳ, πλὴν εὐδυκαυλότερον, διὸ καὶ ὁ πηλίοις ἕνια τῶν ἀρχαίων ἐχρῶντο γυναικῶν· καρπὸν δὲ ἔχει μέλανα, καὶ μέγαν, καὶ σικρόν. ἡ δ' ἐτέρα δασεῖα καὶ τοὺς καυλοὺς ἔχει σογκώδεις, ὥστε τρίπον τινὰ ἐπιγειόκαυλος γίνεται. διὰ γὰρ μαλακότητα τῶν φύλλων * κατακλίνεται πρὸς τὰς ἀρήρας· καρπὸν δὲ ἔχει σικρὸν ἡ * παγωνώδη· σπερματώδεις δὲ πᾶσαι, πλὴν μεῖζοσι καὶ πυκνοτέροις αἱ ἄγρια.

ῥ Ὀνόφυξος, Const.

ῥ ὕστατον Bod.

ὁ Κνήκου Bod.

ῥ σπηλίοις Bas.

ἡ παγωνώης· Ald. Bas.

ἴδιον δὲ ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα ἄγρια· τὰ μὲν γὰρ σκληρότερα, καὶ ἀκανθωδέστερα τῶν ἡμέρων, αὕτη δὲ μαλακωτέρα καὶ λειοτέρα. ἡ δ' Ἀκαρνα πρὸς εὐφροσύνην, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, κατὰ τὴν πρὸς οἶνον τῇ Κνίκῃ τῇ ἡμέρᾳ, χρωμα δ' ἐπίξανθον ἔχει, καὶ ^x χύλον * λιπαρόν. Ἀτρακτυλὶς δὲ τις καλεῖται καὶ λευκωτέρα ὑαύτης· ἴδιον δὲ τι ἔχει τὸ φύλλον, ὅτι ἀφαιρούμενον, καὶ τῇ σαρκὶ προσφερόμενον, αἱματώδη ποιεῖ τὸν χυλόν. διὸ καὶ Φόνον ἔνιοι καλοῦσι τὴν ἀκανθάν ταύτην· ἔχει δὲ τὴν ὁσμὴν δεινὴν καὶ φονώδη· ὁψὲ δὲ καὶ τελειοῖ τὸν καρπὸν πρὸς τὸν μετόπωρον· τὸ δ' ὅλον, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἅπαντα ἡ ἀκανθική φύσις, ἐπίκαρπος. ἅπαντα δὲ ταῦτα φύεται καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος καὶ ἀπὸ τῆς ρίζης, ὥστε βραχύν τινα γενέσθαι τὸν ἀνὰ μέσον χρόνον τῆς * ἐκφύσεως τε καὶ τῆς τοῦ σπέρματος τελειώσεως. τοῦ Σκολύμου δὲ, οὐκέτι τοῦτο μόνον ἴδιον ὅτι τὴν ρίζαν ἐδώδιμον ἔχει καὶ ἐφθὴν καὶ ὤμην, ἀλλὰ καὶ ὅτι ^a ταύτην ἀρίστην ἔχει, ὅταν ἀνθεῖ· καὶ ὅτι σκληρυνομένη ἀφίησιν ὀπὸν· ἴδιον δὲ καὶ τὸ τῆς ἀνθήσεως, ἐπεὶ περὶ τροπᾶς. σαρκώδης δὲ καὶ ἐδώδιμος ἡ τοῦ Σόγκου [ρίζα], ἡ δὲ * Κύησις οὐκ ἀκανθώδης ἀλλὰ προμήκης αὐτοῦ, καὶ τοῦτ' ἴδιον μόνον ἔχει τῶν φυλλοκάνθων· ἀντεστραμμένως δὲ ἢ ὁ Χαιμαιλών, ὁ μὲν γὰρ ἀφυλλάκανθος ὢν, ἀκανίζει· γηράσκων δὲ τὸ ἄνθος [τοῦ Σόγκου] ἐκπαπποῦται, καθάπερ τὸ τῆς ^b Ἀκάρνης, καὶ τὸ τῆς Ἰξίνης· καὶ ὅσα παραπλήσια τοῦτοις παρακολουθεῖ μέχρι τοῦ θέρους, τὸ μὲν κυοῦν, τὸ δὲ ἀνθοῦν, τὸ δὲ ^c σπερματοκεῖν. καὶ μικρὰν μὲν ἱκμάδα

^x χύλον deest Bod. ^y τούτων Bod. ^z χύλον φονώδη, Const. ^a τὴν Bod. ^b Μυρρίνης· Bod. ^c σπέρματος μὲν μικρὰν ἱκμάδα καὶ μήτρον ἔχει, Bod.

καὶ κέντρον ἔχει τὸ φύλλον, ξηραίνόμενον δὲ *διαχεῖται καὶ οὐκέτι κεντεῖ· ἡ δὲ Ἰξίνη φύεται μὲν οὐ πολλαχού, *ρίζοφυλλον δὲ ἐστίν, ἀπὸ δὲ τῆς ρίζης μέσης ὁ σπερματικὸς *ἄκανος ἐπιπέφυκεν, ὥσπερ μῆλον εὔ μάλα ἐπικεκρυμμένον ἐπὶ τῶν φύλλων· οὗτος δὲ ἐπὶ τοῦ ἄκρου φέρει τὸ δάκρυον εὐστομον, καὶ τοῦτό ἐστιν ^d ἡ ἀκανδική μαστίκη. ταῦτα οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα πανταχού σχεδόν ἐστίν, ἡ δὲ Κάκτος καλουμένη, περὶ Σικελίαν μόνον, ἐν τῇ Ἑλλάδι δὲ οὐκ ἐστίν· ἴδιον δὲ παρὰ τὰ ἄλλα τὸ φυτὸν, ἀφήσι γὰρ εὐθὺς ἀπὸ τῆς ρίζης καυλοὺς ἐπιγείας, τὸ δὲ φύλλον ^e πλατὺ καὶ ἀκανθῶδες. καλοῦσι δὲ τοὺς καυλοὺς κάκτους· ἐδώδιμοι δὲ εἰσι περιλεπόμενοι· μικρὸν ἐπίπικροι· καὶ θησαυρίζουσιν αὐτοὺς ἐν ἄλμῃ. ἕτερον δὲ καυλὸν ὀρθὸν ἀφήσιν, ὃν καλοῦσι *πτέρνικα· γίνεται δὲ καὶ οὗτος ἐδώδιμος, πολλὴν ἀθησαύριστες· τὸ δὲ περικάρπιον, ἐν ᾧ τὸ σπέρμα, τὴν μὲν μορφήν ἀκανθῶδες, ἀφαιρεθέντων δὲ τῶν παππωδῶν σπερματίων, ἐδώδιμον καὶ τοῦτο, καὶ ἐμπερὲς [ἐστι] τῷ τοῦ Φοίνικος ἐγκεφάλῳ· καλοῦσι δὲ αὐτὸν *σκαλίαν.

CAP. V.

Poterium, spinosum. Capparis. Tribulus, terrestris.

Ononis, &c. &c.

ΤΑ μὲν οὖν φυλλάκανθα σκεπτέον ἐν τοιαύταις διαφοραῖς· τὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν ἀκανθάν ἔχοντα φύλλον,

^d ἡ ἀκανδικὴ καὶ ἡ μαστίκη. Bod.

^e ἔχει κάκτους Bod.

^f ἀκανθῶδες, Bod.

ἔστι τοιαῦτα, Ἐφέως, Ὀνωίνης, Παντάδουσα, Τρίβο-
λος, Ἰππόφουν, Μυάκανθος, ὃς καὶ τὸ φύλλον ἔχει σαρ-
κῶδες σφόδρα. πολυχιδῆς δὲ καὶ πολὺῤῥίζον τὸ ἠΦέως,
ὃ μὴν κατὰ βάθος γε τὰς ρίζας ἔχον· βλαστάνει δὲ ἅμα
Πλειάδι καὶ τοῖς πρῶτοις ἰαρότοις, καὶ ἀφήσιν τότε
τὸ φύλλον, οὐ γάρ ἐστιν ἐπέτειον, ἀλλὰ χρονιώτερον.
τὸ δὲ τῆς Καππάριος ἴδιον, ὥσπερ ἐλέχθη, παρὰ
ταῦτα, καὶ γὰρ τὸ φύλλον *ἐπακανθίζον ἔχει, καὶ τὸν
καυλὸν οὐχ ὥσπερ κ' ὁ Φέως καὶ Ἰππόφους ἀνάκανθα
τοῖς φύλλοις· μονόῤῥίζον δὲ, καὶ ἐπίγειον, καὶ χαμαί-
καυλον· βλαστάνει δὲ καὶ ἀνθεῖ τοῦ θέρους, καὶ δια-
μένει τὸ φύλλον χλωρὸν ἄχρι Πλειάδος· χαίρει δὲ
ὕψαμμοις καὶ λεπτογείοις χωρίοις· λέγεται δὲ ὡς ἐν
τοῖς ἐργασίμοις οὐ θέλει φύεσθαι· καίπερ περὶ τὰ
ἄσθη καὶ ἑν' εὐηλίοις τόποις φυομένη, καὶ οὐχ ὥσπερ
Σίλφιον ἐν ὀρεινοῖς· τοῦτο μὲν οὐ πάντως ἀληθές. ὁ δὲ
Τρίβολος ἴδιον ἔχει, διότι *περικαρπιάκανθος ἐστι· δύο
δ' αὐτοῦ γένη, τὸ μὲν γὰρ ἔχει φύλλον ἐρεβινθῶδες,
ἕτερος δὲ φυλλάκανθος [ἐστι]· καὶ ἐπίγειοι δὲ ἄμφω καὶ
πολλαχοῦ χεῖδον *χιζόμενοι· ὀψιθλάστης δὲ μᾶλλον ὁ
φυλλόκανθος καὶ προσφύεται κατὰ τὰς αὐλάς. τὸ δὲ
σπέρμα τοῦ μὲν πρῶτου σησαμῶδες, τοῦ δὲ ὀψίου,
στρογγύλον, ἐπίμελαν ἐν λοβῷ. καὶ τὰ μὲν ὥσπερ
φύλλα καὶ ἀκάνθας ἔχοντα χεῖδον ἐν τούτοις, ἡ δ' Ὀνω-
νίς ἐστι *πτορσάκανθος· ἐπέτειον δὲ φύλλον ἔχει, πη-
γανῶδες, παραπεφυκὸς παρ' ὅλον τὸν καυλὸν, ^m ὥστε

ε Φλίως, Bod.

η Φλίως, Bod.

ι ἀρότοις, Bod.

κ ὀφίως Bod.

λ πεδινοῖς Theod.

m ὥσπερ Bod.

στεφάνου τὴν ὅλην εἶναι μορφήν, διαλαμβανομένην ὑπ' ἀλλήλων· *κολλοβοανθῆς δὲ καὶ *ἐλλοβοανθῆς *ἀδιαφράκτως· φύεται δ' ἐν τῇ *γλίσχρᾳ καὶ *γανύδει, καὶ μάλιστα ἐν τῇ *σπορίμῳ καὶ γεωργομένη, διὸ καὶ πολέμιον τοῖς γεωργοῖς, καὶ ἔτι δυσώλεδρος· ὅταν γὰρ λάβῃ χώρας βάθος, ὡθεῖται τὰ κάτω εὐθύς, καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος *ἀποφύσεις ἀφιεμένη εἰς τὰ πλάγια, πάλιν εἰς τὸ ἕτερον ὡθεῖται κάτω. ^η ἔξορυχθεῖσα μὲν οὖν ὅλη, (τῷτο δὲ βραχεΐσης τῆς γῆς,) ἀπόλλυται ῥᾶν· ἐὰν δὲ μικρὸν ἀπολειφθῇ, ἀπὸ τούτου πάλιν βλαστάνει. ἄρχεται δὲ τῆς βλαστήσεως θέρους, τελειοῦται δὲ μετοπώρου.

CAP. VI.

Plantæ coronariæ Flore specioso. Rosa. Lilium. Narcissus. Crocus. Ananthe.

ΤΑ μὲν οὖν ἄγρια τῶν φρυγανικῶν, ἐκ τούτων θεωρεῖσθω. τὰ δὲ ἡμερα βραχεΐάν τινα ἔχει θεωρίαν, ἥπερ ἐν τοῖς στεφανωτικοῖς ἐστίν. τὰ δὲ καθόλου περατέον περὶ *στεφανωτικῶν εἰπεῖν, ὅπως ἅπαν περιληφθῇ τὸ γένος, ἢ γὰρ στεφανωτικὴ φύσις ἴδιαν τινα ἔχει τάξιν, ἐπιμιγνυμένην δέ· τὰ μὲν τοῖς *φρυγανικοῖς, τὰ δὲ, τοῖς ποώδεσι· δι' αὐτὰ κακεῖνα συμπεριληπτέον, ἐπιμιμνησκομένους ὡς αὖ καὶ ὁ καιρὸς, ἀρξαμένους πρῶτον ἀπὸ τῶν φρυγανικῶν. διχῇ δὲ ἡ τούτων διαίρεσις· ἢ κατὰ τὴν χρεῖαν, τῶν μὲν τὸ ἄνθος χρήσιμον μόνον, (καὶ τούτων τὸ μὲν εὖοσμον, ὥσπερ Ἰον, τὸ δὲ ἄοσμον, ὥσπερ Διὸς

^η σταθίῃσα μὲν οὕτως ὅλη Bod.

ἄνθος, Φλόξ.) τῶν δὲ, καὶ οἱ κλῶνες, καὶ τὰ φύλλα· καὶ ὅλως ἢ πᾶσα * φύσις εὖσμος, οἷον ὁ Ἐρπύλου, Ἐλενίου, Σισυμβρίε, τῶν ἄλλων· ἄμφω δὲ φρυγανικά· καρκείνων τῶν ἀνδικῶν, τὰ πολλὰ, ἢ φύσις φρυγανώδης, ἢ μὲν ἐπέτειος οὔσα μόνον, ἢ δὲ, πολυχροنيωτέρα, πλὴν τῆς Ἰωνίας τῆς μελαίνης· αὕτη γὰρ ἀκλῶνητος, ἀλλὰ προσριζόφυλλος καὶ ἀείφυλλος· Ρεῖ δ' ὡς τινές φασι, καὶ δυναμένη διόλῃ [ἔτους] φέρειν τὸ ἄνθος, ἐὰν τρόπῳ τινὶ θεραπεύηται, τοῦτο μὲν ἴδιον ἂν ἔχοι· τῶν δὲ ἄλλων, μᾶλλον τῶν πάντων, αἱ μὲν ὅλα μορφαὶ σχεδὸν πᾶσαι φανεραί· εἰ δὲ τινας ἄλλας ἰδιότητας ἔχουσι, ταύτας λεκτέον· ὅτι τὰ μὲν, * ἀπλᾶ δοκεῖ τοῖς εἶδεσιν εἶναι, τὰ δὲ, ἔχειν διαφοράς· ἀπλᾶ μὲν, οἷον τὰ ξυλώδη, καθάπερ Ἐρπυλος, Σισύμβριον, Ἐλένιον, (πλὴν εἰ ἢ μὴ τὰ μὲν, ἄγρια, τὰ δ' ἡμερα·) τὰ δ' εὖσμος, τὰ δὲ ἀοσμότερα εἶναι. τούτων δὲ καὶ αἱ θεραπεῖαι, καὶ αἱ χῶραι διάφοραι, καὶ οἱ ἄερες. ἔνια δὲ τῶν ἀνθῶν οὐδεμίαν διαφορὰν ἔχει, οἷον τὸ Μελάνιον, οὐ γὰρ ἔχειν δοκεῖ τοῦτο διαφορὰν, ὥσπερ τὸ Ἰλευκόν· ἐμφανὲς γὰρ ἢ τούτου χροιά διαλλάττουσα. καὶ ἔτι δὴ μᾶλλον ἢ τῶν Κρίνων, εἴπερ δὴ, καθάπερ φασὶν, ἔνια καὶ πορφυρᾶ ἦ. τῶν δὲ Ῥόδων πολλὰ διαφορὰ πλήθει τε φύλλων καὶ ὀλιγότητι, καὶ τραχύτητι καὶ λειότητι, καὶ χροιά καὶ εὖσμίᾳ· τὰ μὲν γὰρ πλεῖστα πεντάφυλλα, τὰ δὲ δωδεκάφυλλα καὶ εἰκοσίφυλλα, τὰ δ' ἔτι πολλῶν πλεῖον ὑπεραίροντα τούτων· ἔνια γὰρ εἶναί φασιν, ἃ καὶ καλοῦσιν ἑκατοντάφυλλα· πλεῖστα δὲ τοιαῦτά ἐστι περὶ Φιλίππους,

ο Ἐρπύλου, Const.
Bod. ἰ λινκίον. Bod.

Ρ εἰ deest Bod.

ἢ μὴ deest

οὔτοι γὰρ λαμβάνοντες ἐκ τοῦ Παγγαίου φυτεύουσιν,
 (ἐκεῖ γὰρ γίνεται πολλά*) σμικρὰ δὲ σφόδρα τὰ ἐντός,
 ἢ γὰρ *ἐκφυσις αὐτῶν οὕτως, ὥστε εἶναι τὰ μὲν ἐκτός,
 τὰ δ' ἐντός· οὐκ εὖοσμα δὲ, οὐδὲ μεγάλα τοῖς μεγέθε-
 σιν, ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις εὐώδη μᾶλλον, ³ ὧν τραχὺ τὸ
 κάτω. τῷ δὲ ὅλον, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ ἡ εὖοσμία καὶ ἡ
 εὐχροια παρὰ τοὺς τόπους ἐστίν, ¹ ἐπεὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα
 ἐν τῇ αὐτῇ γινόμενα οὐ ποιεῖ τινα παραλλαγὴν εὖοσ-
 μίας καὶ ἀοσμίας. εὖοσμότατα δὲ τὰ ἐν Κυρήνῃ, διὸ καὶ
 τὸ μύρον ἥδιον, ἀπλῶς δὲ καὶ τῶν Ἰων καὶ ^u τῶν ἄλλων
 ἀνθῶν *ἄκρατα μάλιστα ἐκείνη αἰδομαί· διαφέροντες
 δὲ τῷ χρόνῳ, πλεῖστον γὰρ οὗτος δοκεῖ *παραλλάττειν.
 φύεται μὲν ἢν ἡ Ῥοδωνία καὶ ἐκ τῆ σπέρματος· [ἔχει γὰρ]
^x ὑπὸ τὸ ἄνθος ἐν τῷ μήλῳ ἀκανῶδες κνηκῶδες τινα
 χνοῦν, ὥστε ἐγγὺς εἶναι τῶν πρώτων σπερμάτων· οὐ
 μὴν ἀλλὰ διὰ τὸ βραδέως παραγίνεσθαι, κατακόπτον-
 τες, ὡς ἐλέχθη, τὸν καυλὸν φυτεύουσιν. Ἐπικαιομένη
 δὲ καὶ ἐπιτεμνομένη, βέλτιον φέρει τὸ ἄνθος. ἐωμένη
 γὰρ *ἐξαύξεται καὶ *ἀπολοχμοῦται. δεῖ δὲ καὶ καταφυ-
 τεύειν πολλάκις, καὶ γὰρ οὕτω φασὶ κάλλιον γίνεσθαι
 τὸ ῥόδον. αἱ δ' ἄγρια τραχύτερα, καὶ ταῖς ῥάβδους, καὶ
 τοῖς φύλλοις· ἔτι δὲ τὸ ἄνθος *ἁχρoύστερον, καὶ ἀοσ-
 μότερον ἔχουσι, καὶ ἔλαττον. τὸ δὲ Ἰον τὸ μέλαν τοῦ
 λευκοῦ διαφέρει κατὰ τε ἄλλα κατ' αὐτὴν τὴν ^y *ἰω-
 νίαν, καὶ ὅτι πλατύφυλλον, καὶ ἐγγειόφυλλον, καὶ σαρ-
 κόφυλλον ἐστὶ, πολλὴν ἔχον τὴν ῥίζαν. τὰ δὲ Κρίνα

* Vid. not. ad finem libri.

¹ ἔπειτα, Ald. Bas.

^u τῶν

ἄλλων ἀνθῶν ἄκρατα. μάλιστα δ' ἐκείνου αἰδομαι διαφέροντες Bod.

^x ἐν τῷ μήλῳ κνηκῶδες. ἀκανῶδες, Bod. Vid. not. ad fin. libri.

^y ἰκίονα Const. Vid. not. ad fin. libri.

τῇ μὲν χροῖα τὴν εἰρημένην ἔχει διαφοράν· μονόκαυλα δὲ ἔστιν, ὡς ἐπίπαν, δίκαυλα δὲ σπανίως· τάχα δὲ τοῦτο χώρας καὶ αἰέρος διαφορά. καὶ ἕκαστον δὲ καυλὸν, ὅτε μὲν ἐν κρίνον, ὅτε δὲ πλείω γίνεται· βλαστάνει γὰρ τὸ ἄκρον· σπανιώτερον δὲ ταῦτα. ρίζαν δ' ἔχει πολλήν, σαρκώδη, καὶ στρογγύλην· ὁ δὲ καρπὸς ἀφαιρούμενος ἐκβλαστάνει, καὶ ἀποδίδωσι τὸ κρίνον, πλὴν ἔλαττον· ποιεῖ δὲ τινα καὶ δακρυώδη *συρρόην, ἣν καὶ φυτεύουσιν, ὥσπερ εἵπομεν. ὁ δὲ Νάρκισσος ἢ τὸ Λεῖριον· (οἱ μὲν γὰρ τοῦτο, οἱ δ' ἐκείνο καλοῦσι.) τὸ μὲν ἐπὶ τῇ γῇ φύλλον ἄσφοδελεῶδες ἔχει, πλατύτερον δὲ πολὺ, καθάπερ ἡ Κρινωνία· τὸν δὲ καυλὸν ἄφυλλον μὲν, ποώδη δέ· καὶ ἐξ ἄκρου τὸ ἄνθος ἐν *ὑμένι τινί, καθάπερ ἐν ἀγγεῖῳ καρπὸν μέγαν εὐ μάλα [φέρει] καὶ μέλανα τῇ χροίᾳ, σχήματι δὲ προμήκη· οὗτος δ' ἐκπίπτων ποιεῖ βλάστησιν αὐτόματον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συλλέγοντες πηγνύουσι· καὶ τὴν ρίζαν φυτεύουσιν, ἔχει ἂν γὰρ ρίζαν σαρκώδη, στρογγύλην, μεγάλην· ὄψιον δὲ σφόδρα, μετὰ γὰρ Ἀρκτῆρον ἢ ἄνθησις, καὶ περὶ ἰσημερίαν· ὁ δὲ ὁ Κρόκος, ποώδης μὲν τῇ φύσει, καθάπερ καὶ ταῦτα, πλὴν φύλλω στενῷ, χεδὸν γὰρ ὥσπερ *τριχοφυλλόν ἐστιν· ὄψιανδὲς δὲ σφόδρα· καὶ ὄψιβλαστὲς, ἢ πρωϊανδὲς, ὁποτέρως τις λαμβάνει τὴν ὥραν, Πλειάδι γὰρ ἀνθεῖ κατ' ὀλίγας ἡμέρας, εὐδὺς δ' ἅμα τῷ φύλλῳ καὶ τὸ ἄνθος ὠθεῖ· δοκεῖ δὲ καὶ πρότερον· ρίζα δὲ πολλή, καὶ σαρκώδης, καὶ τὸ ὅλον εὐζωος, φιλεῖ δὲ καὶ πατεῖσθαι· καὶ γίνεται καλλίῳ κατατριβομένης ὁ *πάτω τῆς ρίζης,

^z ἄσφαλεῶδες Bod.

^a γὰρ deest Bod.

^b καρπὸς, Bod.

^c Vid. not. ad fin. libri.

^d κάτω Bod.

διὸ καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς, καὶ ἐν τοῖς *κροτητοῖς κάλλιψος·
ἢ δὲ φυτεία ἀπὸ ρίζης. ταῦτα μὲν οὖν οὕτω γεννᾶται.
τὰ δ' ἄλλα ἄνθη, τὰ προειρημένα, πάντα σπείρεται,
οἷον, Ἰωνία, Διὸς ἄνθος, Ἴφουον, Φλόξ, Ἡμεροκάλλες·
καὶ αὐτῶν δ' αἱ ρίζαι ξυλάδεις. σπείρεται δὲ καὶ ἡ Οἰ-
νάνθη, καὶ γὰρ καὶ τοῦτο ἀνδῶδες. τὰ μὲν οὖν ἀνδικὰ
σχεδὸν ἐν τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις ληπτέον.

CAP. VII.

*Plantæ coronariæ Foliis et Stirpibus odoriferis. Origanum.
Abrotonum. Mentha. Thymus.*

ΤΑ μὲν οὖν ἕτερα πάντα ἀνθεῖ καὶ σπερμοφορεῖ·
δοκεῖ δὲ οὐ πάντα, διὰ τὸ μὴ φανερὸν εἶναι τινῶν τὸν
καρπὸν, ἐπεὶ καὶ τὸ ἄνθος ἐνίων *ἀμανρόν· ἀλλὰ δὲ διὰ
τὸ βραδέως καὶ χαλεπωτέρως ^cπαραγίνεσθαι τῇ *φυ-
τεία, χρῶνται μᾶλλον τῷ φυτῷ, ὥσπερ ἐλέχθη καὶ κατ'
ἀρχάς. καίτοι *διατείνονται τινες ὡς οὐκ ἔχοντα καρ-
πὸν· αὐτοὶ γὰρ [φασίν] ξηράναι πρὸς ἄλλας, καὶ ἀποτρίψαι,
καὶ σπεῖραι, οὐδέποτε δὲ βλαστῆν, οὔτε Ἑρπυλλον, οὔτε
Ἑλένιον, ἔτε Σισύμβριον, οὔτε ἴ Μίνθον, (ὡς περᾶντα
γὰρ καὶ ταύτης.) ἀλλ' ὅμως ἐκείνο ἀληθέστερον, οἷ τε
ὡς περᾶντα φάσκοντες καὶ τούτων εἰσὶν, ἥ τε τῶν ἀγρίων
φύσις ἐπιμαρτυρεῖ· καὶ γὰρ Ἑρπυλλός ἐστιν ἄγριος,
ὃν κομίζοντες ἐκ τῶν ὁρῶν φυτεύουσι, καὶ ἐν Συκιῶνι,
καὶ Ἀθήνησιν ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ. παρ' ἄλλοις δὲ ὅλως
ὄρη πλήρη εἰσι καὶ τόποι ἑᾶγριοι, καθάπερ ἐν τῇ Θράκῃ·
ὡς καὶ Σισύμβριον δὲ, καὶ τ' ἄλλα δριμυτέραν ἔχοντα

^c παραγίνεσθαι τῷ σπερματισμῷ, Const.

^f Μίνθον, Bod.

^z ἄγριοι deest Bod.

τὴν ὁσμὴν· Ἑρπυλλος δὲ ἐνίοις καὶ παντελῶς θυμῶδης. δῆλον οὖν ὅτι πάντα τὴν γένεσιν ἀπὸ σπέρματος λαμβάνει. Ἀβρότονον δὲ μᾶλλον ἀπὸ ρίζης καὶ * παρασπάδος βλαστάνει, ἢ ἀπὸ σπέρματος, (χαλεπῶς δὲ καὶ ἀπὸ σπέρματος,) καὶ * προμιχευόμενον ἐν ὀσράκοις, ὥσπερ οἱ Ἀδώνιδος κῆποι· τῷ θέρει δὲ σπείρεται, * δύσριγον γὰρ σφόδρα, καὶ ὅλως * ἐπικήγον· ὅπου δὲ καὶ ὁ ἥλιος σφόδρα λάμπει, ἐμβιῶσαν δὲ καὶ αὐξηθὲν, μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ δενδρῶδες [γίνεται], ὥσπερ τὸ Πήγανον· πλὴν ξυλωδέστερον πολὺ τοῦτο, καὶ ξηρότερον, καὶ * αὐχμωδέστερον. ὁ δὲ Ἀμάρακος, ἀμφοτέρως φύεται, καὶ ἀπὸ παρασπάδος καὶ ἀπὸ σπέρματος· πολὺσπερμον δὲ, καὶ τὸ σπέρμα εὖοσμον, ὁσμὴ δὲ μαλακωτέρα· δύναται δὲ καὶ μεταφύεσθαι. πολὺσπερμον δὲ καὶ τὸ Ἀβρότονον καὶ οὐκ ἄοσμον· τοῦτο δὲ ρίζας μὲν ἔχει ὀρσᾶς, καὶ κατὰ βάθους, ἔστι γὰρ ὥσπερ μονόρριζον τῇ παχείᾳ, τὰς δ' ἄλλας ἀπ' αὐτῆς. ὁ δὲ Ἀμάρακος, καὶ ὁ Ἑρπυλλος, καὶ τὸ Σισύμβριον, καὶ τὸ Ἑλένιον, ^h ἐπιτολαίους καὶ πολυσχιδεῖς καὶ * ταρρώδεις [ρίζας ἔχει]. ξυλώδεις δὲ πᾶσαι, πολὺ δὲ μᾶλλον αἱ τοῦ Ἀβροτόνου, καὶ διὰ τὸ μέγεθος, καὶ τὴν ξηρότητα. τοῦ δὲ Ἑρπύλλου ἴδιος ἡ αὐξησις, ἡ τῶν βλαστῶν, δύναται γὰρ ἐφ' ὅσονοῦν προΐενα κατὰ μῆκος, * χάρακα λαβὼν, ἢ πρὸς αἵμασιαν φυτευθεῖς, ἢ κάτω καθίεμενος· εὐαυξέστατος δὲ εἰς φρέαρ. * εἶδη δὲ τοῦ μὲν ἡμέρᾳ λαβεῖν οὐκ ἔστι, καδᾶπερ ἐλέχθη, τοῦ δὲ ἀγρίου φασὶν εἶνα· τούτων γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσι, τὸν μὲν ⁱ θυμβρώδη καὶ δριμύτατον, τὸν δ' εὖοσμον εἶνα καὶ μαλακώτερον. ὥρα δὲ τῆς φυτείας

^h ἐπὶ πολλοὺς Ald. Bas.

ⁱ Θυμβρώδη τινὰ καὶ Bod.

πλεῖστον μετόπωρον, ἐν ᾧ σπεύδουσιν ὡς πρῶτα φυτεύειν· οὐ μὴν ἀλλ' ἔνιοι καὶ τοῦ ἥρος φυτεύουσιν· ἅπαντα δὲ τὰ φιλόσκια καὶ φίλυδρα, (καὶ φιλόκοπρα μάλιστα,) αὐχμὸν δέχεται· καὶ ὅλως ὀλιγοῦδρότατος ὁ Ἑρπυλλος· κόπρῳ δὲ χαίρει, μάλιστα δὲ καὶ τῇ τῶν *λοφούρων· φασὶ δὲ καὶ μεταφυτεύειν δεῖν πολλαχίς, καλλίῳ γάρ. τὸ δὲ Σισύμβριον, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ *ἐξίσταται μὴ καταφυτευόμενον.

CAP. VIII.

*Tempora Florescentiæ Plantarum supradictarum: item
Climatum Differentiæ, &c.*

ΤΩΝ δ' ἀνθῶν, τοῦ μὲν ἥρος πρῶτον ἐκφαίνεται τὸ Λευκοῖον· ὅπου μὲν ὁ ἀήρ μαλακώτερος εὐθύς τοῦ χειμῶνος, ὅπῃ δὲ σκληρότερος, ὕστερον· ἐνιαχοῦ δὲ ἅμα τῷ Λευκοῖῳ, ἢ μικρότερόν τι ὕστερον καὶ τὸ Φλόγιμον καλούμενον τὸ ἄγριον. ταῦτα γάρ, ὧν οἱ στεφανηπλόκοι χρῶνται, πολὺ ἐκτρέχει τῶν ἄλλων· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Νάρκισσος, καὶ τὸ Λεῖριον, ^κ καὶ τὸ Βολβοῦκόδιον, (ἐμπλέκουσι γὰρ ἔνιοι καὶ τοῦτο εἰς τοὺς στεφάνους.) ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Οἰνάνθη, καὶ τὸ Μελάιον· καὶ τῶν ἀχρίων ὅ, τε Ἑλειόχρυσος, καὶ τῆς Ἀνεμώνης ἡ Λειμωνία καλουμένη, καὶ τὸ Ξίφιον, καὶ ἡ Ῥάκινδος, καὶ σχεδὸν ὅσοις ἄλλοις χρῶνται τῶν ὀρείων· τὸ δὲ Ῥόδον ὕστερον· καὶ τελευταῖον μὲν φαίνεται, πρῶτον δ' ἀπολείπει τῶν ἑαρινῶν, ὀλιγοχρόνιος γὰρ ἡ ἀνθησις. ὀλιγοχρόνια δὲ καὶ τῶν ἀγρίων τὰ λοιπὰ, πλὴν τῆς Ῥακίνδου, καὶ τῆς ἀγρίας, καὶ τῆς σπαρτῆς· αὕτη δὲ διαμένει, ὡς καὶ τὸ Λευ-

^κ καὶ ἐκ τῶν τριῶν Ἀνεμώνης γενεῶν τὸ ὄρειον Const.

κόιον, καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ Φλόγιμον· τὸ δὲ δὴ Μελάνιον ὥσπερ εἴρηται, δι' ἐνιαυτοῦ θεραπείας τύγχανει· ὥσ-
 αὐτως δὲ καὶ ἡ Οἰνάνθη· καὶ γὰρ τοῦτο ἀνδικὸν μὲν,
¹ ποῶδες δὲ τὴν φύσιν, ἐάν τις * ἀποκνίξῃ, καὶ ἀφαιρῇ τὸ
 ἄνθος, καὶ μὴ ἔᾶ σπερματοῦσθαι· καὶ ὅταν τόπον εὐήλου
 ἔχει, ^m πλεῖστον διαμένει· τὸ δὲ ἄνθος βοτρυῶδες καὶ λευ-
 κὸν, καθάπερ ⁿ τῆς Ἀμπέλῃς ἀγρίῃς. ταῦτα μὲν οὖν ὥσ-
 περ ἑαρινὰ φαίνεται, τὰ δὲ θέρινα μᾶλλον, ἥτε Λυχνίδες,
 καὶ τὸ Διὸς ἄνθος, καὶ ὁ Κήρινθος, καὶ τὸ Ἴφυσον, καὶ ὁ
 Ἀμάρακος ὁ Φρύγιος, ἔτι δὲ ὁ Πόθος καλούμενος· οὗ-
 τος δὲ ἐστὶ διτλὸς, ὁ μὲν ἔχων τὸ ἄνθος ὅμοιον τῇ Τακίν-
 θῳ, ὁ δὲ ἕτερος * ὠχρόλευκον, ᾧ χρῶνται περὶ τε τά-
 φους· καὶ χρονιώτερος οὗτος. ἀνθεῖ δὲ καὶ ἡ Ἴρις τοῦ
 θέρους, καὶ τὸ Στρουδίου καλούμενον, (τῇ ὅφει καλὸν τὸ
 ἄνθος, εὖοσμον δὲ μετοπώρη.) τὸ δὲ Λεῖριον τὸ ἕτερον,
 καὶ ὁ Κρόκος, ^o ὅ, τε ὀρεινὸς εὖοσμος, καὶ ὁ ἡμέρος· εὐθὺς
 γὰρ ἀνθοῦσι τοῖς πρώτοις ὕδασι· χρῶνται δὲ καὶ Ρέκ
 τῶν ἀγρίων, τῷ τῆς Ὀξυακάνθῃ καρπῷ, καὶ τῷ ἄνθει,
 τῷ τῆς Σμίλακος. καὶ ταῖς μὲν ὥραις ἔτως ἐκάσων ἡ γέ-
 νεσις, ὥς δὲ, ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἕδεις διαλείπεται χρόνος,
 ἕδ' ἔστιν ἀνανδής· ἀλλὰ καὶ ὁ χειμὼν ἔχει [ἄνθη], καίπερ
 ἄγονος δοκῶν εἶναι διὰ τὴν κατάψυξιν, τῶν μετοπω-
 ρινῶν μεταλαμβάνοντων, ἐὰν δὲ δὴ καὶ μαλακὸς ᾖ,
 πολλῷ μᾶλλον. ἀπλῶς γὰρ πάντα, ἢ τὰ πολλὰ,
 * ἐπεκτείνεται τῆς οἰκείας ὥρας, καὶ, εἰ ὁ τόπος εὐήλος
 ᾖ, μᾶλλον· διὸ καὶ * συνέχεια γίνεται. χρόνοι μὲν οὖν
 οὗτοι, καὶ ὥραι κατὰ τὰς γενέσεις, βίος δὲ Ἰωνίας μὲν

¹ εὐῶδες Const. ^m πλεῖστον διαμένει desunt Bod. ⁿ τῶν
 ἀγρίων. Bod. ^o ὁ ὀρεινὸς εὖοσμος καὶ ὁ ἡμέρος εὖοσμος. εὐθὺς
 Const. P ὁ τῶν ἀγρίων Bod.

τῆς λευκῆς, ἔτη μάλιστα τρία· γηράσκουσα δὲ ἐλάτ-
 τοῦται, καὶ ῥῖα λευκότερα φέρει· Ῥοδωνίας δὲ πέντε,
 τὰ πρὸς τὴν ἰάκμην, (μὴ ἐπικαιομένης δηλονότι, μὴ δ'
 ἐπιτεμνομένης·) χεῖraw δὲ καὶ ταύτης τὰ ῥόδα γηρασκέ-
 σης. πρὸς εὐοσμίαν δὲ καὶ ῥόδων, καὶ ἴων, καὶ τῶν ἄλλων
 ἀνθῶν μέγιστον ὁ τόπος συμβάλλεται, καὶ ὁ ἀὴρ πρὸς
 ἕκασον * οἰκίης. ἐν Αἰγύπτῳ γὰρ τὰ μὲν πάντα ἄλλα
 εὐοσμα, καὶ ἄνθη καὶ ἀρώματα, αἱ δὲ μυρρίνας θαν-
 μασαι τῇ εὐοσμίᾳ. προτερεῖν δὲ φασι τὰ τῶν ἐνταῦθα καὶ
 ῥόδα, καὶ ἴα, καὶ τὰ ἄλλα ἄνθη διμήνη, καὶ διαμένειν
 πλείω τῶν παρ' ἡμῖν οὐκ ἐλάττω χρόνον τούτου. δοκεῖ
 δὲ πρὸς εὐοσμίαν διαφέρειν, ὥσπερ ἐλέχθη καὶ ὁ ἐνι-
 αὐτὸς, τοῖος ἢ τοῖος γινόμενος· οὐ μόνον ἐπομβρίαις καὶ
 αὐχμοῖς, ἀλλὰ καὶ τῷ ἰκατὰ καιρὸν τινα γίνεσθαι καὶ
 ὕδατα καὶ πνεύματα, καὶ ἀπλῶς τὰς τοῦ ἀέρος μετα-
 βολάς. τὰ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὡς ἀπλῶς εἶπεῖν, καὶ ῥόδα,
 καὶ ἴα, καὶ τὰ ἄλλα ἄνθη, τῇ ὁσμῇ πολλῶ χεῖraw
 [φασὶ] γίνεσθαι. καὶ περὶ μὲν τῶν στεφανωματικῶν, καὶ
 ἀπλῶς τῶν φρυγανικῶν, χεῖρὸν ἐν τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις
 ἐστὶν ἡ ἱστορία.

ῥ αὐτὸ Bod. ἰ ἀκτὴν Bod. * ἀνανθῆ Bod. ἰ κατὰ
 deest Bod.

NOTÆ

IN LIBRUM SEXTUM.

CAP. I.

Libro hoc et sequente *φρυγάνικα* et *πωάδη* describuntur: vid. divisionem plantarum, lib. i. c. 4. et *Lex. Theophr.*

"*Ηγε σιτηρά, sc. φύσις supra.*

'*Ροδανία, 'Ιωνία.* Textus certe corruptus, quia 'Ιων. "*Ημεροκ. Διός ἄνθ. non ξυλώδεις, & μικρόφυλλοι* secund. definitionem *φρυγανίκων.*

'*Αμάρακος.* In Cat. *Origanum, Ægyptiacum* L. Opiniones variant respectu "*Αμ. 'Αμάρακος, ἥτοι Σαμψύχος.* Dioscor. iii. 4. Galenus *Μάρου* (Thymi, *Mastichinæ* L.) affinem plantam dicit. Τινὲς δ' οὐδ' ὅλως ἔχουσι τὸ 'Αμάρακον καὶ Μάρον. οὐδὲ γὰρ οἱ *Μυροπῶλαι* πάντες αὐτὰ γινώσκουσι· ἐγὼ δὲ τὰς βοτάνας αὐτὰς ἐπιστάμην ἐν 'Ασίᾳ γινομένας, ἐν ἄλλοις μὲν χωρίοις ὀλίγας, ἐν *Κυζίκῳ* δὲ πλείους, καὶ κατὰ γινώσκω τὴν 'Ιταλίαν τὸ 'Αμάρακον εἶδον γεννωμένον· ἀπολείπεται δὲ τὸ φυτόν τοῦτο τοῦ Μάρου πάμπαν κατὰ τὴν εὐωδίαν. Græci recentiores *Amaracum* *Μανιζούρανον*, vel *Μαζούρανον* vocabant: unde vox Latina *Majorana* Bod. p. 628. Sampsuchus Bauhin. syn. Thymi, *Mastichinæ* Linn. Planta celebris apud poetas, Virg. Catull. Ovid.

Τοῖς καδ' ἕκαστον γένος. Singulis speciebus: opponitur ὅλοις εἶδεσι, generibus, vel familiis plantarum.

'*Ημεροκαλλίς.* Ab unius diei pulchritudine. Plin. xxi. 10. '*Ημεροκαλλίς* vocatur a Diosc. et accurate describitur.

'*Απαντα γὰρ ταῦτα.* N. B. Parenthesi inclusi quæ *περὶ στεφνωτίκων*: aliter qualitas lignosa *Violæ* et *Hemerocallidi* attribuenda.

CAP. II.

Ξυλωδίστατον δέ. Const. Forsan ξυλωδιστάτην ὕλην. Suspicion aliquod ex textu intercidisse: ait enim ὁ μὲν κ. τ. λ. sc. virgulas Cneori, *nigræ* lignosiores esse: evidens ergo comparatio. Scal. censet vocem ξυλωδιστάτην transponi debere ad ῥίζαν.

Κνέωρον. Daphne, *Cneorum*. Cat. Plinius vero in loco ait, "Cneori duo genera: nigri et candidi." Alibi tamen confundit cum Casia, xii. 20. Forsan Cn. *Tricoccum* L.

Οὐκ ἐστὶ λαβεῖν. De semine inconspicuo, Bot. quod non prehendi vult ob parvitatem.

Λαμβάνουσιν, sc. τὸ σπέρμα. Οἱ ἐξάγειν βουλόμενοι, qui transferre cupiunt in alias regiones.

Παραλλάξ. Alternatim. N. B. Bot. opponitur *παρὰλλήλῳ*, opposito.

Πολυσχιδὲς, ὥστε εἶναι τριχῶδες. Accuratissima descriptio folii *Ferulæ* et *Fæniculi* &c.

Ὁ Μανδραγόρας. *Atropa*, *Mandragoras*, Cat. sed rectius *Atropa*, *Belladonna*, quia caulis dicitur subfistulosus; sed quærendum.

CAP. III.

Ταμιεύμενοι πρὸς τὰς τομάς. Reservantes in *ταμείῳ* ad sectiones futuras. Gaz. Τὸ ὑπαρχον, reliquum; i. e. partem superiorem radicis.

Τετρακισχίλια. Plin. rectius, stadia quatuor.

Οἱ δὲ τοῦ Σιλφίου, κ. τ. λ. Textus corruptissimus: cui menderi conatus sum ex margine, et traductione, itemque ex descriptione Plinii. N. B. *Μαγύδαρις* a Plinio vocatur succus caulinus *Silphii*: et duplex succus *καυλίας* et *ρίζας* supra memoratur, et lib. ix. c. 9. Galenus e contra ait, *μαγύδαριν* esse succum φύλλου. N. B. Vid. plura de *Silphio* Strab. ii. 173. *de-χώρα* *Σιλφιοφόρα*.

Πυκναῖς ταῖς ῥίζαις. . . ὥστε τῇ ἄνω συνίχει. Accuratissima descriptio radicis *Asp. sativi* L. quanquam ex descriptione spinarum in caule, *Asp. sylvestris* innui videatur. Anne antiquam cultura exuisset spinas?

Ὁ καυλὸς Ἀσφαράγου ἰδῶδιμος. Sc. caules juniore statu, turiones vocati.

Σκόρπιος. Ulex; an Genista spinosa. Cat. Scorpius secundus Clusii, apud Belgas "Gaspeldorne." Bod. p. 605. Comparent Botanici descriptionem plantæ hujus cum Genista, *Lusitanica* L. N. B. Ulex Europæus nostras optime convenit cum Σκορπίῳ, ut planta ætate provecta vere aphylla. Plinius meminit Scorpii, xxi. 15. Descriptio etiam apud Honor. Bel-lum citatur. Bod. p. 605.

Ἵπὸ τὸ ἄκρον. Nescio quid sibi vult ἰξουδοῦντι ὁ τ. ᾤ. Descriptio hæc convenit Carduis, vel Cnico. Forsan transpositio verborum, si non Scorpii duo.

Ῥύττος. Carduus; an Echinops? Cat. Plinius, recte forsā, vocat Eryngium. Vid. etiam Dioscor. iii. 24. et Plut. Sympos. lib. vii. Duæ Cardui species occurrunt capitulis spinosis, folio lævi: *C. stellatus*, et *C. solstitialis* L.

CAP. IV.

Σαρκὶ προσφερόμενον. Carni allatum. Gaz. sed certissime vi compressum, adeo ut succus effluat.

Τὴν ῥίζαν ἀρίστην ἔχει. Peculiaritas radicis Σκολύμου: "flo-
rescentibus enim aliis radix deterior." Scal.

Ἀντεστραμμένως ἢ ὁ Χαμαιλέων. E diverso quam Cham. Gaz. Comparat auctor plantam hanc cum Chamæleonte: idque duabus ex partibus: τῷ ἀκανίξειν, καὶ τῷ φυλλάκανθον εἶναι.

Ἀπὸ τῆς ῥίζης μέσης. Ex medio foliorum: seu ex corona radicis, in medio foliorum.

Ὅς καὶ Λειμωνίον. Si textus sanus, sub Limonii nomine species duæ; Ἀνεμώνη, et Σκόλυμος. Nomen videtur triviale ex loco natali in pratis.

Ἰξίνη. Carduus, Cat. Ixine Fabii Colonnæ citatur a Bodæo icone addita: cujus tamen nulla mentio apud syn. Linn. sed ex gummi mastichino, forsā Atractylidis species. N. B. Alia Ἰξίνη, Prosp. Alp. ibi citatur, una cum icone, sub nomine Card. Pineæ, quam tamen nusquam repperio. Forsā Carlina, *acaulis* L.

Κάκτους. Cactus, *opuntia*, L. Cat. Ita secund. Bod. Sed Cactus genus novi orbis. Athenæus interpretatur Cinaram;

corrigendus igitur textus : καύλος δὲ (ἔχει) τοὺς καλουμένους κάκ-
τους, sc. pericarpium squamosum Cinaræ *Scolymi* ἀκανῶδες,
ιδώδιμον, ἀφαιριθίντων τῶν παππωδῶν.

CAP. V.

Φίως. *Dipsacus*, *fullonum*. Cat. Ab aliis *Centaurea*, *stæbe*
L. sed mallet legere *Poterium*, *spinosum* L.

Ἀνάκανθα τοῖς φύλλοις. Elliptice *nimum*. Sensus est, Φ.
et Ἰππ. nullas in foliis spinas gerere.

Τρίβολος. Duo Tribuli hic clare nominantur, diversi a Τρι-
βόλῳ *Trapa natante*, lib. iv. c. 11. Prior certissime Tribulus,
terrestris L. posterior forsitan *Medicago*, *echinata* L. *Medica*,
spinosa Raii, 962.

Ὡστε στεφάνου τὴν ὄλην μορφήν, i. e. folia ex summo radice,
provenientia, et humi repentia, coronæ formam exhibent.

Εἰς τὸ ἔτερον, sc. ἔτος.

Ἐξορυχθεῖσα. Ita reposui ex traductione. Vid. Lect. var.

CAP. VI.

Τὰ πολλά. Adverbium, plerumque.

Ὁκ εὔσµα. Dicitur de flore *Rosæ* cujusdam: opponitur
τῷ εὐώδει µᾶλλον. Forsan legend. οὐκ οὕτως εὔσµα, non ita
suaveolentia, per comparisonem cum *Rosa* *Pangæi*.

Ὡν τραχὺ τὸ κάτω. Cujus pars inferior (calyx) scabra. De-
scriptio *Rosæ* *centifoliæ*, varietatis “pedunculo et calyce mus-
“coso.” Linn. Spec. Plant. Angl. “Moss Rose.”

Εὐοσμία παρὰ τοὺς τόπους. Odor variat respectu climatis.

Ἐχει δ' ὑπὸ τὸ ἄνθος. Textus Bodæi corruptus; ex con-
jectura, tamen resarciendus quodammodo. De seminibus in peri-
carpio *Rosæ*, pappo (κηκῶδες τινὲ) involutis, sermo est. Sci-
liger interpretatur τῶν πρώτων σπειραμάτων, “non ratione ordinis,
“sed loci, ut quæ in imo loco sita sunt.” Mihi videtur dici
de incipiente, et nondum adulto semine.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἰωνίαν. Plantæ ratione ipsius. Theod. Nullo
prorsus sensu. Interpretor *Violas* *nigras* et *candidas* in eodem
violeto (ἰωνίᾳ) *mixtas* inter se differre.

Πολλὴν ἔχον τὴν ῥίζαν. Codd. πολλὴν ἔχουσα ῥίζαν. Gram-

matice repugnante: sed forsan ἔχουσα ad ἰωνίαν referenda, et ideo corrigenda; ἡ καὶ πλατύφυλλος κ. τ. λ.

Δακρυῶδη συρρόήν. Auctor supponit globulos e gummi: sed gemmæ fertiles, bulbis similes, hic indicari videntur; quas videre est in Lilio *bulbifero* L. et in *Dentaria*.

Ὅποτίρως τις λαμβάνει τὴν ὥραν. Utro modo tempus acciperes. Theod. Sensus est, *Crocus* adeo præcox, ut dubium an sero hyeme, vel initio primo veris.

Διὸς ἄνθος. *Dianthus Caryophylleus*? *Agrostemma*, Cat. Sed Bodæus censet D. *armerium* innui.

Ἰφύσον. *Lavandula spica* L. Forzan L. *stæchas*.

Φλόξ. *Agrostemma*, Cat. Nulla descriptio apud Theophr. Nicandrus in *Georgicis* ita describit:

Φλόξ δὲ Θεοῦ αὐγῇσιν ἀντερχομένης ἀνιοῦσα.

Forzan *Clematis*, *flammula*, L. *Flammula* Bauhin. Dodon. et Raii.

Οἰνάνθη. *Convallaria majalis* L. Cat. Bodæus interpretatur *Filipendulam*. Differt ab οἰνάνθῃ Dioscor. iii. c. 135. Quærendum respectu odoris, an *Spiræa ulmaria* L.

CAP. VII.

Ἑλένιον. Ign. Cat. *Helenium* ex lachrymis *Helenæ* natum. Plin. xx. 10. *Phavorin*. alii ἔλους ἴον, paludis viola. Hujus mentio ut φρύγανον ξυλῶδες supra c. 1. Nulla Ἑλενίου icon apud Bod. An *Inula hellenium* L.? Marum, *mastychinum*. Ger. em. *Clinopodium arvense*, vel *Thymus acinos*. Dodon. *Tragoriganum* rectius, seu *Thymus Cephalotus* L.

Σισύμβριον. Semel occurrit. *Sisymbrium*, Cat. sed nulla species, quoad scio, foliis et ramulis odoriferis; ut Ἑλένιον, Μίνθα, Πήγανον, Ἀμάρακος. Bodæus ait *Sisymbrium*, *Mentha agrestis*, secundum Dodonæum, p. 691. sed duo Σισυμβρίου genera apud Theophrastum, ut videtur, quorum alterum dicitur mutari in *Mentham*. Bod. p. 692, 771.

CAP. VIII.

Τῶν δ' ἀνθῶν. Initium capitis novi ex mente Scaligeri.

Φλόγιμον. Κρίνον πορφυροῦν quorundam. *Lilium purpureum*, vel rubrum, Plinii, quem immediate post *Leucoium* floreie

scribit. "Ex violæ fit genere, floremque in quo flammei quid
"emicat habet." Athenæus, sub voce Φλόγινον xv. 27.

Μετὰ ταῦτα ὁ Νάρκισσος. Locus corruptus secundum Bodæum: ex Athenæo restituendus. Vid. etiam Plin. xi. 11.

Τῆς Ἀνεμώνης, ἡ λειμωνία. Narcissus, *Pseudonarcissus*. Cat. N. B. In aliis codd. τῶν Ἀν. τρίων γένων ἡ λειμωνία. vid. Athenæum in loco, lib. xv. N. B. Nomen Anemonis latissime patuisse apud antiquos memorat Bod. p. 502. πᾶν φυτὸν ταχέως ὑπὸ τῶν ἀνέμων φερόμενον. Vid. etiam Plin. xxi. 23. Neutri generis apud Dioscor. ii. 207. Secundum ordinem florescentiæ forsā A. *nemorosa* indicatur. Vid. etiam A. *pulsatillam* L.

Τὸ Μελάνιον. Viola odorata L. forsā var. γ. De speciebus Violæ vid. infra lib. vii. c. 7.

Στρούθιον τό. Cardui spec. Cat. N. B. Tria genera Στρούθιου occurrunt apud Theophrastum: 1. Cydonia *sylvestris*, lib. ii. c. 3. 2. Cardui species, lib. vi. c. 4. 3. Τὸ Στρούθιον καλούμενον, una cum Iride. Elaborata admodum dissertatio occurrit apud Bod. respectu hujus plantæ, citanturque auctores veteres: inter alios Honor. Bellus et Car. Clusius de planta antiquitus vocata Κλυμένη, cujus tamen nulla apud Synon. Linn. mentio, p. 722. Icon etiam occurrit Luti Cre-tici ibid. sed neutra videtur τῇ ὀψει καλὸν εἶδος. Vid. etiam Athenæum, lib. xv. c. 24. ubi mentio fit Struthiæ coronæ: et ex verbis Eubuli cujusdam ἀεροφόρουτος, συνίλησθαι, libet con-jicere plantam scandentem describi: forsā *Lonicera periclymenum* L.

Τῷ τῆς Ὁξυκάνθου καρπῷ. Vid. Cat. N. B. Racemi bacca-rum Cr. *Pyracanthi aurantii* coloris splendidissimi.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Ζ'.

CAP. I.

Plantæ perennes et herbaceæ. Olera. Frumentacea.

ΕΧΟΜΕΝΟΝ δὲ τοῖς εἰρημένοις περὶ τῶν *πωιδῶν εἰπεῖν, τοῦτο γάρ ἐστι λοιπὸν τῶν ἐξ ἀρχῆς διαιρεθέντων γενῶν, ἐν ᾧ συμπεριλαμβάνονται πως καὶ τὰ *λαχανηρά, καὶ τὸ *σιτῶδες· καὶ πρῶτον περὶ τοῦ λαχανώδους λεκτέον, ἀρξαμένοις ἀπὸ ἡμέρων, ἐπεὶ γνώριμα μᾶλλον τυγχάνει τῶν ἀγρίων. εἰσὶ δὲ τρεῖς *ἄροτοι πάντων τῶν κηπέυομένων, ἐν οἷς ἕκαστα σπειρουσι, διαιροῦντες ταῖς ὥραις· εἷς μὲν οὖν ὁ *χειμερινός, ἄλλος δὲ ὁ θερινός, τρίτος δὲ ὁ μετὰ τούτων, μετ' ἡλίου τροπᾶς χειμερινάς. καλοῦσι δ' οὕτως οὐ πρὸς τὴν σποράν βλέποντες, ἀλλὰ πρὸς τὴν γένεσιν καὶ τὴν χρεῖαν ἐκάστου, ἐπεὶ ἤγε σπορά σχεδὸν ἐν τοῖς ἐναντίοις γίνεται· τοῦ χειμερινοῦ μὲν γὰρ ἀρχὴ μετὰ τροπᾶς ^αθερινάς, τοῦ δὲ μεταγεινιωῆος μηνός, ἐν ᾧ σπείρουσι Ῥάφανον, Ῥαφανίδα, Γογγυλίδα, καὶ τὰ κα-

^α Χειμερινὰς, Ald. Bas.

λούμενα *ἐπίσπορα· ταῦτα δ' ἐστὶ, Τεύτλιον, Θριδακίνη, Εὐζωμον, Λάπαδον, Νάπυ, ^bΚορίαννον, Ἄνηδον, Κάρδαμον· καλοῦσι δὲ τοῦτον πρῶτον τῶν ἀρότων· τοῦ δὲ δευτέρου πάλιν μεθ' ἡλίου τροπᾶς, τοῦ γαμηλιῶνος μηνός, ἐν ᾧ σπείρουσι καὶ πηγνύουσι, Πράσον, Σέλινον, Γήθουν, ^cἈτράφαξιν· τοῦ τρίτου δὲ, ὃν καλοῦσι ^dΘερινὸν, τοῦ μουνιχιῶνος, ἐν τούτῳ δὲ σπείρεται Σίκυος, Κολοκύντη, ^eΒλίτον, Ὡκιμον, Ἀνδράχνη, Θύμβρα. ποιοῦνται δὲ πλείους ἀρότους τῶν ὁμοίων καδ' ἐκάστην ὥραν, οἷον Ῥαφανίδος, Ὡκίμου, τῶν ἄλλων, ἐν πᾶσι δὲ σπείρεται τοῖς ἀρότοις τὰ *ἐπίσπορα. *διαφύεται δὲ οὐκ ἐν ἴσοις πάντα χρόνοις, ἀλλὰ τὰ μὲν, θᾶττον, τὰ δὲ βραδύτερον, ὅσα δυσφυῆ· τάχιστα μὲν οὖν Ὡκιμον, καὶ Βλίτον, καὶ Εὐζωμον, καὶ τῶν χειμερινῶν Ῥαφανίς· (τριταῖα γὰρ ὡς εἰπῶν.) Θριδακίνη δὲ, τεταρταῖα, ἢ πεμπταῖα· Σίκυος δὲ καὶ Κολοκύντη, περὶ τὰς πέντε ἢ ἕξ. (οἱ δὲ φασιν ἐπτά.) πρότερον δὲ καὶ θᾶττον ὁ Σίκυος. ^fἈνδράχνη δ' ἐν πλείοσι τούτων· Ἄνηδον δὲ τεταρταῖον· Κάρδαμον δὲ καὶ Νάπυ, πεμπταῖα· Τεύτλιον δὲ, θέρους μὲν ἑκταῖον, χειμῶνος δὲ δεκαταῖον· Ἀτράφαξος δὲ, ὀγδοαία, Ῥάφανος δεκαταία. ἘΠράσον δὲ καὶ Γήθουν, ἕκ ἐν ἴσοις, ἀλλὰ τὸ μὲν ἑννεακαίδεκαταῖον, ἐνιαχοῦ δὲ εἰκοσαῖον. Γήθουν δὲ, δεκαταῖον, ἢ δωδεκαταῖον· Κορίαννον δὲ, δυσφυῆς, οὐ γὰρ ἐθέλει βλαστάνειν τὸ νέον, ἐὰν μὴ ἡ βρεχθῇ. Θύμβρα δὲ καὶ Ὀρίγανος, ἐν πλείοσιν ἢ τριάκοντα· δυσφύεσται δὲ πάντων τὸ Σέλινον, τεσσαρακοσταῖον γὰρ φασιν

^b Κορίαννον, Bod.^c Ἀνάφαξιν, Bod.^d Θέρι Bod.^e Βλήτον, Bod. Βλίττον, Const.^f Vid. not. ad fin. libri.*^g Πράσιον Bod.^h ἱλιχθῆ. Bod.

οἱ τὰ συντομώτερα λέγοντες, οἱ δὲ πενητηκοσταῖον, καὶ τοῦτο κατὰ πάντας τοὺς ἀρότους, ἐπισπείρουσι γάρ τινες ἐπὶ πᾶσιν· ὅλως δὲ ὅσα κατὰ πλείους ¹* ὥρας σπείρεται, ταῦτ' οὐδὲν θᾶττον πολλαὶ γίνεσθαι τοῦ θέρους· καὶ θυμαστόν, εἰ καὶ μηδὲν ἢ ὥρα συμβάλλεται καὶ ὁ ἀγὼς πρὸς τὸ θᾶττον· ἐὰν δὲ μοχθηρᾷ καὶ ψυχρᾷ ^k γῇ καὶ ἐν τόπῳ περισκεπῇ, βραδύτερον· ἐπεὶ καὶ χειμῶνων ἢ εὐδίων ἐπιγινομένων τοῖς ἀρότοις, ὅτε μὲν βραδύτερον, ὅτε δὲ, θᾶττον ἢ βλάστησις. διαφέρει δὲ ταῦτα κατὰ τοὺς ἀρότης ¹ ἐκάστων· προῖαί-τατον γὰρ ἐν τοῖς εὐήλοις καὶ εὐκράτοις· ὥς γὰρ ἀπλῶς εἰπεῖν ἐν πλείοσι δεῖ τὰς αἰτίας ὑπολαθεῖν τῶν τοιούτων, ἐν τε τοῖς σπέρμασιν αὐτοῖς, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ τῷ ἀέρι, καὶ ταῖς ὥραις, αἷς ἕκαστα σπείρουσι· καὶ χειμῶνων καὶ εὐδίων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν σκεπτέον, ἐφ' ὧν τε παραλλάτθουσιν οἱ χρόνοι, καὶ ἐφ' ὧν οὐ, καὶ γὰρ τὴν Ῥαφανίδα φασὶ τινες τριταίαν [εἶναι] καὶ θέρους καὶ χειμῶνος. τὸ δὲ ^m Τεύτλιον, ὥσπερ εἴρηται, παραλλάττει κατὰ τὰς ὥρας. χρόνοι δ' οὖν οὗτοι τῆς βλαστήσεως εἰσι, καὶ λέγονται καθ' ἕκαστον· διαφέρει δὲ πρὸς τὸ θᾶττον καὶ βραδύτερον, καὶ ἡ τῶν σπερμάτων παλαιότης, τὰ μὲν γὰρ ἀπὸ νέων παραγίνεται θᾶττον, οἷον, ⁿ Πράσον, Γήθιον, Σίκυος, Κολοκύνθη· ἔνιοι δὲ καὶ προῖέχουσι τὸ μὲν Σίκυον πρὸς τὸ θᾶττον, ἢ ἐν γάλακτι, ἢ ἐν ὕδατι· τὰ δ' ἀπὸ παλαιῶν, οἷον, Σέλιον, Τεύτλιον, Κάρδαμον, Θύμβρα, Κορίανον, Ὀρίανον, εἴπερ μὴ

¹ χρόνους Scal. χώρας Bas.

Bod. Vid. not. ad fin. libri.

^k καὶ τῷ ἀέρι περισκεπῇ,

¹ ἕκαστον· Bod.

^m τελευ-

ταῖον, Bod. Vid. not. ad finem libri.

ⁿ Πράσον, Bod.

ἅπαντα φυτεύεται ἀπὸ τοῦ νέου καθάπερ εἶπομεν. ἴδιον δέ τι φασὶν ἐπὶ τῇ Τευτλίῃ συμβαίνειν, ἢ γὰρ διαφύεσθαι πᾶν εὐθύς, ἀλλ' ὕστερον· πολλὰ γὰρ τῷ *δεχομένῳ ἔτει, καὶ τῷ τρίτῳ, διὸ καὶ ἐκ πολλοῦ σπέρματος ὀλίγον ἐκβλαστάνειν. ἕκαστον δὲ τῶν σπερμάτων ἐὰν ὁ ἄδρυν-δέντα ἀποπέσῃ, διαμένει πρὸς τὴν ὥραν τὴν ἑαυτοῦ, καὶ οὐ πρότερον ἐκβλαστάνει· καὶ κατὰ λόγον ἐστὶ, καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀγρίων ὀρώμεν συμβαίνειν, ἐὰν μὴ φθαρῇ. αἱ δὲ τελειώσεις τῶν καρπῶν ἀπάντων ἐγγίνονται τοῦ θέρους, πρότερον δὲ καὶ θᾶττον· ὥς δ' ἀπλῶς εἰπεῖν [πρότερον] τῶν πρότερον σπαρέντων. διαφέρει καὶ ἡ ὥρα, τὰ γὰρ ἐν ταῖς θερμημερίαις σπαρέντα, θᾶττον *ἐκκαυλοῖ, καὶ *ἐκσπερματοῦται, καθάπερ Ῥαφανίς, Γογγυλὶς. ἔνια δὲ καὶ οὐκ ἐνιαύσια φέρει τὸν καρπὸν, ἀλλὰ δίενα, κα-θάπερ Σέλινον, Πράσιον, Γήθιον, ἃ καὶ διαμένει χρόνον πλείονα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπέτεια, τὰ γὰρ πολλὰ τούτων ἅμα τῇ τελειώσει τῶν σπερμάτων αὐαίνεται. πάντα δὲ, ὥς εἰπεῖν, ὅσα ἐκκαυλοῖ, καὶ τελειοῖ τὸν καρπὸν, ἀποτε-λειοῦται κατὰ τὸ σχῆμα, τῷ παραβλαστήσει ἐκ τῶν καυλῶν ἔχειν ἀκρεμονικάς, πλὴν ὅσα μονόκαυλα, κα-θάπερ Πράσον καὶ Γήθιον, καὶ Κρόμμυον, καὶ Σκό-ροdon.

CAP. II.

Propagationes Olerum.

ΦΙΛΥΔΡΑ δὲ καὶ φιλόκοπρα πάντα [τὰ λαχανώδη], μᾶλλον δὲ τὰ ἀσθενέστερα, καὶ πλείονος ἐπιμελείας δεόμενα, τὰ δὲ καὶ τροφῆς. φύεται δὲ πάντα ἀπὸ τοῦ

σπέρματος, ἔνια δὲ καὶ ἀπὸ * παρασπάδος, καὶ κλωνῶς, καὶ ῥίζης. ἀπὸ μὲν * παρασπάδος ἢ Ρ' Ραφανίς, ἣ δὲ γάρ τι καὶ ῥιζῶδες προσλαβεῖν· ἀπὸ δὲ τῶν βλαστῶν, Πήγανον, Ὀρίγανος, Ὠκιμον· (ἀποφυτεύουσι γὰρ καὶ τοῦτο, ὅταν σπιθαμιαῖον ἢ μείζον γένηται, τεμόντες εἰς τὸ ἥμισυ.) ἀπὸ ῥίζης δὲ, Σκόροδον, καὶ Κρόμμυον, καὶ * Βόλβοι· καὶ ἀπλῶς τὰ τοιαῦτα τῶν * κεφαλοῤῥίζων. φύεται δὲ, καὶ εἴ τινων αἱ ῥίζαι διαμένουσιν ἐπὶ πλειόνα χρόνον, ἐπετειοκαύλων ὄντων. ὅτι δ' ἀπὸ τοῦ σπέρματος πάντα βλαστάνει, φανερόν, καὶ γὰρ τὸ Πήγανον, (ὅπερ οὐ φασί τινες,) ἀλλὰ βραδέως, διὸ καὶ * ἀποφυτεύουσιν. ὅσα δ' ἀπὸ ῥίζης φύεται, τούτων ἢ μὲν ῥίζα χρόνιος, αὐτὰ δὲ * ἐπετειόκαυλα, διὸ καὶ * παραβλαστάνουσιν αἱ ῥίζαι τῶν τοιούτων, καὶ γίνονται πλείους, οὐ μόνον ἐν τοῖς ἡμέροις, καὶ κηπευομένοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀγρίοις, ὥσπερ εἵπομεν, οἷον Βολβοῖς, Σκύλλαις, καὶ τοῖς ἄλλοις. παραβλαστάνει δ' ἔνια καὶ τῶν μὴ κεφαλοῤῥίζων, χρονιωτέρων δὲ, οἷον Σέλινον, καὶ Τεύτλιον· ἀφ' ἧς γὰρ ῥίζας, ἀφ' ὧν φύονται φύλλα καὶ καυλοί. παραβλαστάνει δὲ καὶ Γήδυον καὶ ῥ Πράσον, καὶ παραφύει κάτωθεν, οἷον βολβώδη τινα κεφαλὴν, ἐξ ἧς ἡ βλάστησις γίνεται τῶν φύλλων· αὐανδέντος δὲ τοῦ καυλοῦ, καὶ τοῦ σπέρματος ἀφαιρεθέντος· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ χρησίμας εἶναι τὰς τούτων κεφαλὰς οὐ συλλέγουσι μὲν εἰς ξηρασίαν, διὸ δὲ οὐ φυτεύουσι. τάχα δὲ ταῦτα καὶ ὁμογενῆ, καὶ σύνεγγυς [ἔστι] πως τῇ τοῦ Κρομμύου φύσει, διὸ δὲ οὐ θυμαστὸν· ἀλλ' ὅμως δὲ ἐπὶ πάντων καὶ ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὅσα

Ρ' ῥάφανος, Codd. Vid. not. ad finem libri.

ἣ αὐτὸ Bod.

ῥ Πράσιον, Bod.

χρονιώτερα μὲν ἔστιν, ἐπιγειότερα δὲ, τούτων αἱ ῥίζαι ἐπιβλαστώνουσιν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν φρυγανικῶν, καὶ τῶν θαμνωδῶν. ἀλλ' ἐπὶ τῶν Κρομμύων, καὶ Σκορόδων, καὶ Βολβῶν, (καὶ ὥσπερ *ἀριθμός τις γίνεται τούτων.) ἡ δὲ γένεσις, ὥσπερ εἴρηται, τριχῶς ἔστιν· ἀπὸ σπέρματος μὲν (πάντων)· ἀπὸ δὲ καυλοῦ καὶ ῥίζης, τῶν εἰρημένων. τῶν δὲ καυλῶν *κοληθέντων, ^ς πάντα μὲν, ὡς εἰπεῖν, βλαστάνει, πλὴν τῶν *λειοκαύλων· ἐμφανέστατα δ', ὥσπερ καὶ εἰς χρεῖαν, Ὠκιμον, Θρίδαξ, Ῥάφανος. καὶ τῆς μὲν Θρίδακος ἡδίους φασὶ τοὺς *παλιβλάστους εἶναι καυλοὺς, τὸν γὰρ πρῶτον ὁπῶδη καὶ πικρὸν εἶναι, ὡς ἄπεπτον· οἱ δὲ τὸ ἐναντίον, ὁπωδεστέρους τούτους, ἀλλ' ἕως ἂν ᾧσιν ἀπαλοὶ, φαίνεσθαι γλυκυτέρους· ἀλλ' ἐπὶ τῆς Ῥαφάνου τοῦτο ὁμολογούμενον, ὡς εἰ πάλιν βλαστήσει, ἡδίων [ἔστι], ἀφαιρεθέντων τε τῶν φύλλων πρὸ τοῦ διακαυλίσαι.

CAP. III.

Qualitates Radicum.

ΔΙΑΜΕΝΟΥΣΙ δὲ αἱ ῥίζαι πλειόνων, ἀλλ' αἱ μὲν βλασάνουσι πάλιν, αἱ δὲ οὔ. Ῥαφανὶς οὖν καὶ Γογγυλὶς διαμένουσι, γῆς ἐπιβληθείσης, ἄχρι θέρους, καὶ αὐξησιν λαμβάνουσιν, ὅπερ ποιοῦσιν τινες *ἐξεπίτηδες τῶν κηπαρῶν. οὐ βλαστάνουσι δὲ, οὐ δ' ἀφίᾳσι φύλλον, ^τεἰ μή τις ἀφέλοι τὴν ἐπισεσαγμένην γῆν· ἰδεῖν δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔστί· τά τε πλεῖστα τῶν λαχανωδῶν μονόρριζα τῇ παχείᾳ κατὰ βάθους ῥίζῃ· καὶ γὰρ

• πάντων Bod.

τ οὐ δ' εἴ τις Bod.

ὅσα * παραφύει τὰς ἰσοπαχεῖς ταύτας, ὥσπερ Σέλινον καὶ Τεύτλιον, ἀπὸ τῆς μέσης πως ἡ παραφυσίς ἐστι, καὶ οὐκ εὐδὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ^u ἢ σχίσις· εἰς δὲ ταύτην τὴν μίαν, ^x καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀποφυάδες μικραὶ, καὶ τῆς 'Ραφανίδος καὶ τῆς Γογγυλίδος· καὶ αὐτὰ μὲν δὴ φασι φανεραὶ, διὰ τὴν χρεῖαν, ἡ δὲ τοῦ Τευτλίε [ρίζα] μία μὲν μακρὰ καὶ παχεῖα καὶ ὀρθή, καδάπερ ἡ τῆς 'Ραφανίδος· ἀποφύσεις δὲ ἔχει παχείας, ὅτε μὲν δύο, ὅτε δὲ καὶ τρεῖς, ὅτε δὲ καὶ μίαν· ταῖς δὲ λεπταὶ ἴνες γινόμεναι προσφύονται, καὶ προσαρτῶνται. σαρκώδης δὲ ἡ ρίζα, καὶ ἡδεῖα, διὸ καὶ ὠμὴν ἐδίδισί τινες· ὁ δὲ φλοιὸς οὐ παχύς, οὐ δ' ἀφαίρετος, ὥσπερ ὁ τῶν 'Ραφανίδων, ἀλλὰ μᾶλλον οἶον ὁ τῶν 'Ιπποσελίνων· ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ τῆς 'Ατραφάξου [ρίζα], μία μὲν εἰς βάθος, ἐκ ταύτης δὲ ἄλλα. μονοῤῥιζότατον δὲ τούτων πάντων τὸ Λάπαδον, οὐ γὰρ ἔχει παχείας, ἀλλὰ τὰς λεπτάς· βαθυῤῥιζότατον δὲ πάντων ἐστὶ, (καὶ γὰρ μείζω τριῶν ἡμιποδίων.) τὸ δ' ἄγριον βραχυτέραν· πολύκαυλον δὲ καὶ πολύκλαδον, καὶ ἡ ὅλη μορφή, τελειωθεῖσα, παραπλησία τῇ τοῦ Τευτλίε. πολυχρονιώτερον δὲ καὶ ἡ τοῦ ἀγρίου [Λαπάδε ρίζα], καὶ ὅλως δὲ πάντων τῶν λαχάνων, ὡς εἰπεῖν, καὶ γὰρ διαμένει ὅποσονοῦν χρόνον, ὥς φασιν· ἔχει δὲ σαρκώδη τὴν σάρκα καὶ ἐνικμον, διὸ καὶ ἐξαιρεθεῖσα ζῆ πολλὸν χρόνον. τὸ δ' Ὠκιμον, μίαν μὲν τὴν παχεῖαν [ἔχει] τὴν κατὰ βάθος, τὰς δ' ἄλλας τὰς ἐκ πλαγίῃ λεπτὰς, ἐπιεικῶς εὐμήχεις. ἔνια δὲ οὐκ ἔχει τὴν μίαν, τὴν ὀρθήν, οἶον τὸ ^z Βλίτον, ἀλλ' εὐδὺς πολλὰς ἐξ ἄκρη, καὶ εὐπα-

^u Vid. not. ad finem libri.

^x ἢ ἀπ' αὐτῆς τε καὶ τῆς ἀποφυάδος καὶ μικρὰ, Bod. ^y γεννύμεται Bod. ^z Βλίτιον· Bod.

χεῖς· καὶ μακρότεραι αἱ τῆς ^a Ἀτραφάξου. τῶν δὲ ῥιζῶν
 ξυλωδέσταται πασῶν αἱ τοῦ Ὠκίμου, καθάπερ καὶ ὁ
 καυλός· ἡ γὰρ τοῦ Βλίτου, καὶ τῆς Ἀνδραφάξου, καὶ
 τῶν τοιούτων, ἦττον ξυλώδης· εἰσὶ γὰρ, ὡς ἀπλῶς εἰ-
 πεῖν, παρ' ὧν μὲν σαρκώδεις, αἱ δὲ ξυλώδεις, οἷον ἡ τοῦ
 Σελίνου, καὶ Ἰπποσελίνου, καὶ Λαπάθου, καὶ Ῥαφανίδου,
 καὶ Γογγυλίδου, καὶ πάντων μάλιστα τῶν * κεφαλο-
 βαρῶν· οὐδὲ γὰρ ἀναξηραινόμενα σκληρύνονται τελείως.
 ξυλώδεις δ' εἰσι, (ὥσπερ τοῦ Ὠκίμου,) καὶ αἱ τοῦ Βλίτου,
 καὶ Ἀτραφάξου, καὶ Εὐζώμου, καὶ Ἀνήθου· ^b καὶ Λαπά-
 θου, καὶ Ῥαφάνου, καὶ ἀπλῶς τῶν * νευροκαύλων· ἔτι δὲ τοῦ
 Κοριάννου· τὰ δὲ μονόρριζα ξυλώδη τε τὴν ῥίζαν [ἔχει]
 καὶ οὐ μακρὰν, οὐδὲ τὰς λεπτὰς ἀποφυάδας ἔχουσιν πολ-
 λάκις· νευρόκαυλα δὲ, ἅμα καὶ πολύοζα, διὸ καὶ οὐ
 κατὰ λόγον οὐδενὶ τούτων τὸ ἄνω πρὸς τὸ κάτω. βρα-
 χύρριζα δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστιν, οἷον Θρίδαξ, Ἀνδράχνη,
 (τῇ ὀρθῇ, καὶ ταῖς εἰς τὰ πλάγια.) ἡ δὲ Θρίδαξ, ὥσπερ
 οὐκ ἔχει τοιαύτας ἀποφύσεις, ἀλλὰ μόνον τὰς λεπτάς,
 καὶ μάλιστα δὴ μονόρριζον, ὡς εἰπεῖν. ἀπλῶς δὲ πάντα
 τὰ * θερινὰ βραχύρριζα· καὶ γὰρ ὁ Σίκυος, καὶ ἡ ^c Κο-
 λοκύνθη, καὶ ἡ Σικύα· καὶ διὰ τὴν ὥραν, καὶ, ἴσως ἔτι
 μᾶλλον, διὰ τὴν φύσιν, ἥπερ συνηκολούθηκε τῇ ὥρᾳ. ἡ
 δὲ μεταφυτευομένη Θρίδαξ βραχυτέραν ἔχει τὴν ῥίζαν
 τῆς σπαρείσης, παρὰ βλαστάνει γὰρ ἐκ τῶν πωλαγίων

^a Ἀνδραφάξου. Bod.

^b καὶ Λαπάθου, καὶ Κοριάννου, καὶ
 ἀπλῶς τῶν ὀμοκαύλων. (Ὀμοκαύλων Gaz. Vid. not. ad fin. libri.)
 ἔχει γὰρ δὴ καὶ τὸ Κοριάννον, τὰ μονόρριζα, ξυλώδη τε τὴν ῥίζαν καὶ
 οὐ μακρὰν, οὐδὲ τὰς λεπτὰς ἀποφυάδας ἔχουσιν πολλὰς. πολύκαυλα
 δὲ ἅμφοι καὶ πολύοζα. Bod.

^c Κοκύνθη, Bod.

μᾶλλον· βραχυτέρα δὲ καὶ ἡ ἀγρία τῆς ἡμέρου, καὶ [βλασάνει] ἐκ τῶν ἄνω· ἔστι δὲ πολυκαυλότερα.

CAP. IV.

Florum et Seminum Differentiæ.

ΑΝΘΕΙ δὲ ^d τῶν λαχάνων ἕκασον, τὸ μὲν ἀδρόον, τὸ δὲ *κατὰ μέρος· τὰ κάτω πρῶτον, εἰδ', ὅταν ταῦτα *ἀπανθήσῃ, τὰ ἄνω. διὸ καὶ πολυχρόνια ἐν τῷ ἀνθεῖν [ταῦτα], καθάπερ Κύαμος, καὶ τῆς πώας τὸ Ἡλιοτρόπιον καλούμενον, καὶ ἄλλα δὲ τῶν ἀγρίων. ἀνθεῖ δὲ [ὁμοίως] καὶ ὁ Σίκυος καλούμενος. καὶ γὰρ *ἐπιβλασάνειν τούτῳ γε συμβαίνει. τὰ δὲ ἄνθη τῶν μὲν ἐκλευκα, τῶν δὲ μικρὸν ἐπιπορφυρίζοντα, ^c*εὐχρουν δ' οὐδέν. τὰ δὲ σπέρματα διαφέρει καὶ τοῖς σχήμασι· τὰ μὲν γὰρ πλεῖστα στρογγύλα, τὰ δὲ προμήκη, τὰ δ' αὖ πλατέα καὶ *φυλλώδη, καθάπερ τὸ τῆς Ἀνδραφάξου, ὅμοιον γὰρ τῷ τοῦ Σιλφίου· τὰ δὲ στενὰ καὶ *γραμμώδη, καθάπερ τὰ τοῦ Κυμίνου. καὶ τοῖς χρώμασιν ὁμοίως, τὰ μὲν μέλανα, τὰ δὲ ^fἐρυδρώδη, τὰ δὲ λευκότερα. πάντα δὲ *ἐλλοβοσπέρματα· ἢ *γυμνοσπέρματα, ἢ *ἐμφλοισπέρματα, ἢ παπποσπέρματα· Ῥαφανὶς μὲν γὰρ, καὶ Νάπυ, καὶ Γογγυλὶς, ἐλλοβοσπέρματα· Κορίαννον δὲ καὶ Μάραθρον, καὶ Κύμινον, *γυμνοσπέρματα· Βλίτον δὲ, καὶ Τεύτλιον, καὶ Ἀτράφαξ, καὶ Ὠκίμον, *ἐμφλοισπέρματα· Θριδακίνη δὲ, *παπποσπέρματον. πάντα δὲ [τὰ λάχανα] πολύκαρπα καὶ πολυ-

^d τῶν ἄλλων Bod. ^c ἱερυθρα Const. ^f ξυλώδη, Bod.
^e καὶ Κύμινον, καὶ Σέλινον, γυμνοσπέρματα, Const.

βλαστῇ· πολυκαρπότερον δὲ τὸ Κύμινον. ἴδιον δὲ καὶ ὁ λέγουσι κατὰ τούτου, φασὶ γὰρ δεῖν καταρᾶσθαι τε καὶ βλασφημεῖν σπεύροντας, εἰ μέλει καλὸν ἔσεσθαι καὶ πολύ. δυσξήραντα δὲ πάντα μὲν, ὡς εἰπεῖν, πλὴν τοῦ Κυμίνου, τοῦτο γάρ, ὡς Σίτος, ἐὰν ἄπαξ ἀδρυνθῇ, ταχὺ ξηραίνεται καὶ ἀποπίπτει. δυσξηραντότερα δὲ τὰ ἐμφλοισπέρματα, καὶ τούτων μάλιστα Ὀκίμου· πάντα παρ' [τὰ σπέρματα] ξηρανθέντα πολυκαρπότερα γίνονται, διὸ καὶ προαφαιροῦντες αὐτὰ, ξηραίνουσιν. ἅπαντα δὲ ἰ πολύκαυλα, καὶ πολυσπέρματα [εἰσί]· πολυκαρπώτατα δὲ Ὀκιμον, Πράσον, Κρόμμυν· τὰ δὲ πλαγίόκαρπα μᾶλλον, οἷον Ῥαφανίς, Γογγυλὶς, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ δ' ἀμφοτέρως, οἷον Βλίτον, Ἀνδράφαξ. (ἀμφοτέρως γὰρ ταῦτα, [πολύκαυλα] καὶ ἐκ τοῦ πλαγίου.)^k καὶ τόγε πλεῖστον, εὐδὺς παρ' ἕκαστον^l προσκαθήμενόν ἐστι τὸ σπέρμα βοτρυνώδες. τὰ δὲ ἐκ παλαιότερων σπερμάτων θᾶττον ἐκκαυλεῖ, τάχιστα δὲ τὰ ἐκ τῶν ἀκμαζόντων, ἔστι γάρ τις ἀκμή καὶ τούτων. ἀνάλογον δὲ καὶ τὸ κάλλος ἀκολουθεῖ τῷ τῶν σπειρομένων, ἐὰν, τὰ ἄλλα, τὴν αὐτὴν ἔχωσι θεραπείαν· δοκεῖ δὲ καὶ εἰς τὸ ἀδρόον αὐτὰ τιθέμενα καλλίω γίνεσθαι καὶ βλαστάνειν, οὕτω γὰρ τὰ τοῦ Πράσου, καὶ τὰ τοῦ Σέλινου τιθέασιν, ἀποδήσαντες εἰς ὀδόνιον, καὶ γίνονται μέγαλα. συμβάλλεται δὲ τι καὶ ὁ τόπος πρὸς αὔξησιν, κελεύουσι γοῦν, ὅταν τις μεταφυτεύῃ τὰ Σέλινα, πᾶτταλον *κατακρούειν, ἡλίκον ἂν βούληται ποιεῖν τὸ Σέλινον. τιθέναί δὲ καίτοι ἐν τῷ ὀδονίῳ,

ⁱ πολύκαρπα Bod.
καθιζόμενον Ald,

^k Vid. not. ad fin. libri.

^l προα-

πάτλαλον κατακρούσαντα, ἢ πλῆσαντα κόπρη ἢ γῆς. ἔνια δὲ [τῶν κάρπων] καὶ τοῖς σχήμασιν ἐξομοιοῦται καὶ τοῖς τόποις, ἢ γὰρ σικύα ὁμοιοσχήμων γίνεται ἐν ᾧ ἂν τεθῇ τόπων. διαφορὰν δὲ καὶ λαμβάνει κατὰ τοὺς χυμοὺς ἔνια προδραπευθέντα τῶν σπερμάτων, οἷον τὸ τοῦ Σικύου, ἐὰν ἐν γάλακτι βρέξαντες σπείρωσιν. ἀλλὰ τοιαῦτα ἴσως οἰκειότερα τῆς δραπέας.

CAP. V.

Raphanus, sativus. Brassica, Rapa. Beta, vulgaris.

Lactuca, sativa. Cucumis. Cucurbita. Allii

Species varia.

ΓΕΝΗ δὲ τῶν μὲν ἐστὶ πλείω, τῶν δ' οὐκ ἔστιν, οἷον, Ὠκίμου, Λαπάδου, ^μ Βλίτου, Καρδάμου, Εὐζώμου, Ἀτραφάξυος, Κοριάνου, Ἀνήδου, Πηγάνου· (τούτων γὰρ οὐ φασὶν εἶναι πλείω γένη, οὐδὲ γένους διαφορὰν, τῶν δὲ * ἀνάπαλιν πλείω γένη.) τῶν δὲ ἐστὶ, οἷον Ῥαφανίδος, Ῥαφάνου, Τευτλίου, Σικύου, Κολοκύνθης, Κυμίνου, Σκορόδου, Θριδακίνης. διαιροῦσι δὲ τοῖς τε φύλλοις, καὶ ταῖς ῥίζαις, καὶ τοῖς χρώμασι, ἢ τοῖς χυλοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις· οἷον τῆς Ῥαφανίδος γένη, Κορινθίαν, Κλεωναίαν, ^η Λειοθαλασσίαν, Βοιωτίαν· εὐαυξεστάτην δὲ φασὶν τὴν Κορινθίαν, ἢ καὶ τὴν ῥίζαν ἔχει γυμνὴν, ὠθεῖσθαι γὰρ εἰς τὸ ἄνω, καὶ οὐχ ὡς αἱ ἄλλαι κάτω. τὴν δὲ Λειοθαλασσίαν, ἣν ἔνιοι καλοῦσι ^ο Βοιωτίαν, ἰσχυροτάτην πρὸς τοὺς χειμῶνας· τὴν δὲ Βοιωτίαν, γλυκυτάτην, καὶ τῷ σχήματι

^μ Βλήθου, Const.
^η λειοθαλασσίαν, Const.
 • Θρα-
 κίαν, Const.

στρογγύλην, οὐχ ὥσπερ τὴν Κλεωναΐαν μακράν. ὅσων δ' ἂν ἦ λεία τὰ φύλλα, γλυκύτερα καὶ ἡδιόους· ὅσων δ' ἂν τραχέα, δριμύτερα· γένος δέ τι παρὰ ταῦτά ἐστιν, ὃ ἔχει τὸ φύλλον Εὐζώμφ ὅμοιον. Ῥαφανίδος μὲν οὖν ταῦτα, Γογγυλίδος δὲ, οἱ μὲν φασὶν εἶναι, οἱ δ', οὐ φασὶν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἄρρενι καὶ θηλείᾳ διαφέρειν· γίνεσθαι δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος ἄμφω· πρὸς δὲ τὸ *ἀπο-
 θηλύνεσθαι πηγγύναι δεῖ μανὰς, ἐὰν γὰρ πυκνὰς, πά-
 σας *ἀπαρρένουσθαι. διὸ καὶ τῆς *σπερματισμὸς μετα-
 φέροντες, φυτεύουσι Ρ τὰς *ἐκφύσεις *κατασπαρείσας.
 ἔστι δὲ καὶ τὸ σπέρμα, τὸ τῇ ὄψει χεῖρον, καὶ βέλτιον·
 τῆς μὲν γὰρ χρηστῆς, λεπτὸν, τῆς δὲ μοχθηρᾶς, ἀδρόν·
 *χειμαζομένη δὲ χαίρει καὶ αὐτὴ καὶ ἡ Ῥαφανίς· οἶοντα
 γὰρ ἅμα γλυκαίνεσθαι τε, καὶ τὴν αὔξησιν εἰς τὴν ῥίζαν
 τρέπεσθαι, καὶ οὐκ εἰς τὰ φύλλα. τοῖς δὲ νοτίοις, καὶ ταῖς
 εὐδαίαις *ἐκκαυλεῖ ταχύ· τοῦτο μὲν οὖν λόγου δεῖται,
 τῆς ὁμοιώσεως ἐν ἀμφοῖν εἶναι τὰς διαφοράς. τῆς δὲ
 Ῥαφάνου τριχῇ διαιρημένης, ἣ τῆς οὐλοφύλλου τε καὶ τῆς
 λειοφύλλου, καὶ τρίτης τῆς ἀγρίας, (ἣ τὸ μὲν φύλλον ἔχει
 λείον, μικρὸν δὲ, καὶ περιφερὲς, πολύκλαδος δὲ καὶ
 πολύφυλλος, ἔτι δὲ χυλὸν ἔχουσα δριμὴν καὶ φαρμα-
 κώδη, διὸ καὶ πρὸς τὰς κοιλίας αὐτῶν χρωῶνται οἱ ἱατροί·
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ἐκείνῳ εἶναι δοκοῦσι διαφοραὶ καὶ ἑτέρας,
 ἐπεὶ ἄσπερμόν τι γένος αὐτῶν ἐστιν, ἢ κακόσπερμον·)
 τὸ δὲ ὅλον, ἢ οὐλή τῆς λείας εὐχυλοτέρα ^ς καὶ μεγαλο-
 φυλλοτέρα. εὐχυλότερον δὲ καὶ τῶν Τευτλίων τὸ λευκὸν
 τοῦ μέλανος· καὶ ὀλιγοσπερμότερον, ὃ καλοῦσιν τινες.

Ρ τὰς ἐκφύσεις καὶ πλατείας. Ald. Bas.

ἢ οὐ λειοφύλλου Bod.

Γ καὶ ἰτίραν, Const.

ς ἢ δὲ λεία μεγαλοφυλλοτέρα. Const.

Σικελικόν· ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς Θριδακίνης, ἡ γὰρ λευκὴ γλυκυτέρα καὶ ἀπαλωτέρα. γένη δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἄλλα τρία· τό, τε πλατύκαυλον, καὶ στρογγυλόκαυλον, καὶ τρίτον τὸ Λακωνικόν· αὕτη δὲ τὸ μὲν φύλλον ἔχει *σκολυμῶδες· ὀρθὴ δὲ καὶ εὐαυξὴς καὶ παρὰ βλαστος ἐκ τοῦ καυλοῦ· τῶν δὲ πλατειῶν οὕτω τινὲς πλατόκαυλοι γίνονται, ὥστ' ἐνίοις φασὶ καὶ θύραις χρῆσθαι *κηπωρικαῖς· τὸ δὲ [ἑστρογγυλόκαυλον] ὑπῶδες σφόδρα καὶ μικρόφυλλον· καὶ λευκοκαυλότερον ἔοικεν ἀγρία. (τῶν δὲ, ^uΣελίνων καὶ ἐν τοῖς φύλλοις καὶ ἐν τοῖς καυλοῖς αἱ διαφοραὶ, τὸ μὲν γὰρ πυκνὸν, καὶ *ἕλον, καὶ δασὺ τὸ φύλλον ἔχει· τὸ δὲ μανώτερον καὶ πλατύτερον, καυλὸν δὲ μεῖζω.) τούτων δὲ πάλιν [τῶν Θριδακίνων] τὰ μὲν λευκόκαυλα. τὰ δὲ πορφυρόκαυλα, ἢ ποικιλόκαυλα, τὸ δ' ὅλον ἅπαν τὸ τοιοῦτον ἐμφερέστατον τῇ ἀγρία. Σικύου δὲ καὶ Κολοκύνθης, τῆς μὲν εἶναί φασι γένη, τῆς δ' οὐκ εἶναι, καθάπερ τῆς Ῥαφανίδος καὶ τῆς Γογγυλίδος· ἄλλα ἐν τῷ αὐτῷ γένει τὰς μὲν βελτίους, τὰς δὲ χείρους. τοῦ δὲ Σικύου τρία [γένη], Λακωνικόν, Σκυταλίαν, Βοιότιον· τούτων δὲ, ὁ μὲν Λακωνικὸς ὑδρευόμενος βελτίων, οἱ δὲ ἕτεροι ἀνύδρευτοι. διαφέρει δὲ γένει καὶ τὰ Κρόμμυα, καὶ τὰ Σκόροδα· πλεῖον δὲ τοῦ Κρομμύου γένη, οἷον τὰ κατὰ τὰς χώρας ἐπικαλούμενα Σάργδια, Κνίδια, Σαμοδρακία· καὶ πάλιν τὰ Σητάνια, καὶ Σχιστά, καὶ Ἀσκαλόνικα. τούτων δὲ τὰ μὲν Σητάνια μικρά, γλυκέα δ' εὖ μάλα· τὰ δὲ Σχιστά καὶ Ἀσκαλόνικα, καὶ ταῖς θεραπαίαις διαφέρει, καὶ δηλονότι τῇ φύσει, τὸ

^t στρογγυλόκαυλον deest Bod. Vid. not. ad fin. lib.
not. ad fin. libri.

^u Vid.

Σχιστὸν γὰρ τῷ μὲν χειμῶνι μετὰ τῆς *κόμης ἀργὸν ἀπολείπουσι, ἅμα δὲ τῷ ἥρι τὰ φύλλα *περιάγουσι τὰ ἔξω, καὶ τὰ ἄλλα θεραπεύουσι· περιαιρεθέντων δὲ τῶν φύλλων τὰ ἕτερα βλασάνει, καὶ ἅμα κάτω χίζεται, διὸ καλοῦσι Σχιστά. οἱ δὲ καὶ ὅλως φασὶ πάντων δεῖν [περιαίρειν τὰ φύλλα], ὅπως ἡ δύναμις εἰς τὰ κάτω, καὶ μὴ σπερματοφυῇ. τῶν δὲ Ἀσκαλωνίκων ἰδία τις ἡ φύσις, μόνᾳ ἡ γὰρ σχιστά, καὶ ὥσπερ ἄγονα ἀπὸ τῆς ρίζης· ἔτι δὲ ἐν αὐταῖς, ἀναυξῇ καὶ *ἀνεπίδοτα, διὸ καὶ οὐ πηγνύουσιν, ἀλλὰ σπείρουσιν αὐτά· καὶ σπείρουσιν ὅψε πρὸς τὸ ἔαρ, εἰδ', ὅταν βλαστήσῃ, μεταφυτεύουσι. τελειοῦται δὲ τοῖς ἄλλοις ταχέως, ὥσθ' ἅμα τοῖς ἄλλοις, ἢ καὶ πρότερον ἐξαιρεῖσθαι· πολὺν δὲ χρόνον ἐκθέντα ἐν τῇ γῇ, σήπεται· φυτευθέντα δὲ καυλὸν ἀφήσι καὶ σπέρμα φύει μόνον, εἴτα κένουται καὶ αὐαίνεται. τούτων μὲν οὖν τοιαύτη τις ἡ φύσις· διαφέρει δ' ἔνια καὶ τοῖς χρώμασιν, ἐν νήσῳ γὰρ [^xΣαμίῳ] εἰσὶ τὰ μὲν ἄλλα ὅμοια τοῖς λευκοῖς, ὕερυθρά δὲ σφόδρα τῇ χροιά, φέρειν δὲ φασὶν [τὴν νῆσον] ὅμοια τοῖς Σαρδιανοῖς. ἰδιωτάτη δὲ ἡ φύσις, ἢ τῶν Κρητικῶν, παρὰ πλῆσι δὲ τρόπον τινα τοῖς Ἀσκαλωνίκοις, εἰ μὴ ἄρα καὶ ἡ αὐτή· ἐν Κρήτῃ γὰρ ἐστὶ τι γένος, ὃ σπειρόμενον μὲν ρίζαν ποιεῖ, φυτευόμενον δὲ, καυλὸν καὶ σπέρμα, κεφαλὴν δὲ οὐκ ἔχει· γλυκὺ δὲ τῷ χυμῷ· τοῦτο γὰρ οἶον *ἀνάπαλιν τι ἔχει τοῖς ἄλλοις, ἅπαντα γὰρ πηγνύμενα καὶ βελτίω καὶ δαττόν παραγίνεται. πάντα δὲ [τὰ Κρόμμυα] φύεται μετ' Ἀρχτοῦρον, ἔτι θερμῆς οὕσης τῆς γῆς, ὅπως τὰ ὕδατα καταλαμβάνῃ τὰ πεφυτευμένα· καὶ ὅλα δὲ φύεταί τε, καὶ

^u γὰρ οὐ σχιστά, Const.
not. ad fin. libri.

^x Σαμίῳ deest Bod.

^y Vid.

διατεμνόμενα παρὰ τὴν κεφαλὴν· οὐχ ὅμοια δὲ αἱ ἐκ-
 θλαστήσεις, ἀλλ' ἐκ μὲν τοῦ κάτω γίνεται Κρόμμυον,
 ἐκ δὲ τοῦ ἄνω χλόη μόνον· ὀρθὸν δὲ διατμηθὲν, ὅλως
 ἀθλαστές ἐστι. (τὸ δὲ Γήθιον καλούμενον, ἀκεφαλὸν τι,
 καὶ ὥσπερ αὐχένα μακρὸν ἔχον, ὅθεν καὶ ἡ βλάστησις
 ἄκρα· καὶ ἐπικείρεται πολλάκις, ὥσπερ τὸ Πράσον,
 διὸ καὶ οὐ φυτεύσι.) τὰ μὲν οὖν Κρόμμυα χεῖδον ταύτας
 ἔχει τὰς ἰδέας, τὸ δὲ Σκόροδον, φυτεύεται μὲν μικρὸν πρὸ
 τροπῶν, ἢ μετὰ τροπᾶς, διαιρέμενον κατὰ ^z γένη· δια-
 φορὰ δέ ἐστιν αὐτῶν, ἥτε τῶν ὀψίμων πρὸς τὰ πρῶτα,
 (γένος γάρ τι τυγχάνει τοιοῦτον, ὅτι ἐν ἐξήκονθ' ἡμέ-
 ραις τελειοῦται·) καὶ μεγέθει καὶ μικρότητι· καὶ τῷ
 μεγέθει γένος τι *διαφέρον ἐστί. μάλιστα δὲ τὸ Κύπριον
 καλούμενον τοιοῦτον, ὅπερ οὐχ ἔψυσιν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς
 *μυττωτοὺς χρώνται, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ θυμαρὸν ποιεῖ
 τὸν ὄγκον *ἐκπνευματούμενον· καὶ ἔτι [διαφέρει] τῷ
 μὴ ἔχειν ἓνια τὰς *γέλγεις. ἡ δὲ γλυκύτης καὶ ἡ εὐωδία
 καὶ ἡ ἀδρότης, σχεδὸν παρὰ τὰς ^a χώρας γίνεται, καὶ
 τὰς θεραπειάς, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων· τελειοῦται δὲ καὶ
 ἀπὸ σπέρματος, ἀλλὰ βραδέως· τῷ πρῶτῳ γὰρ ἔται
 κεφαλὴν ἡλικίην Πράσου λαμβάνει, τῷ δ' ὕστερον,
 b* γελγιοῦται, καὶ τῷ τρίτῳ τέλειον γίνεται· καὶ οὐδὲν
 χεῖρον, ἀλλ' ἐνιοί γε καὶ κάλλιόν φασι τοῦ *πηκτοῦ.
 τῆς δὲ ρίζης ἡ γένεσις οὐχ ὅμοια, τοῦτε γὰρ Σκοροδὸν
 ὅταν ἀνοιδήσῃ ἡ γελγίς, κυρτούται πᾶσα· καὶ ἐνταῦθα
 αὐξηθεῖσα, διαιρεῖται πάλιν εἰς τὰς γέλγεις, καὶ ἐξ
 ἐνὸς πολλὰ γίνεται τῷ τελειοῦσθαι τὴν κεφαλὴν· τὸ δὲ

^z γίλγεις. Const.
 Bod.

^a χυρὰς Bod.

^b γελδιούγται,

Κρόμμυον εὐθὺς ἐκ τῆς ρίζης ἄλλο καὶ ἄλλο *παρ-
φήσι, καθάπερ καὶ οἱ Βολβοί, καὶ ἡ Σκύλλα, καὶ πάντα
τὰ τοιαῦτα· καὶ γὰρ τὰ Κρόμμυα καὶ τὰ Σκόροδα, μὴ
ἀναιρουμένων ἀλλ' *ἐώντων, πολλὰ γίνεται. φέρειν δέ
φασι καὶ τὸ Σκόροdon ^cκεφαλὰς μετὰ τῆς *φύσιγγος,
ὡς καὶ τὰ κρόμμυα. περὶ μὲν οὖν τῶν γένων ἱκανῶς
εἰρήσθω.

CAP. VI.

Cultura, &c. Olerum hortensium.

ΦΙΛΥΔΡΑ δὲ πάντα τὰ ἄλλα λάχανα, καὶ φιλό-
κοπρα, πλὴν Πηγάνου, τοῦτο δὲ ἥκιστα φιλόκοπρον·
τὰ *χειμερινὰ δὲ οὐχ ἥτιον τῶν θερινῶν, καὶ τὰ *ἐπί-
κηρα τῶν ἰσχυρῶν. κόπρον δὲ μάλιστα ἐπαινοῦσι τὴν
*συρματίτιν, τὴν δὲ τῶν ὑποζυγίων [φασί] μοχθηρὰν,
διὰ τὸ μάλισα *ἐξικμάζεσθαι. ζητοῦσι δὲ τὴν κόπρον
ἅμα τῷ σπόρῳ μάλιστα συναναμιχθεῖσαν, οἱ δὲ καὶ
σπείροντες ἐπιβάλλουσι· χρῶνται δὲ καὶ τῇ ἀνδρωπίνῃ
ὡμῇ πρὸς τὴν *χύλωσιν. φιλυρότερα δὲ τὰ χειμερινὰ
τῶν θερινῶν, καὶ τὰ ἀσθενῆ τῶν ἰσχυρῶν· ἔτι δὲ τὰ
πλείστης δεόμενα τροφῆς, φίλυδρα, [ὡς] καὶ τὸ Κρόμ-
μυον, καὶ τὸ Γήδυον· (καίτοι φασί τινες οὐ ζητεῖν, ἐὰν
τὸ πρῶτον ^dὕετος ἐγγένηται δις ἢ τρίς.) τῶν δὲ ὑδά-
των, ἄριστα τὰ πότιμα, καὶ τὰ ψυχρά· χείριστα δὲ
τὰ *άλυκά, ὡς καὶ ^e*δυσμανῆ· καὶ τὰ ἐκ τῶν *ὀχε-
τῶν ^fἥττον εὐχρηστα, συμπεριφέρει γὰρ σπέρματα τῆς

^c κεφαλὰς ἐπὶ τῆς σύριγγος, Bod. Vid. not. ad fin. lib. ^d ὕε-
τος deest Ald. Bas. Scal. censet scribend. ὕδωρ. ^e δυσμενῆ·
Bod. ^f ἥττον χρήστα. Scal.

πώας· ἀγαθὰ δὲ τὰ *ἐκ Δίος, ταῦτα γὰρ δοκεῖ καὶ
 φθίρειν τὰ θηρία ἐγγινόμενα, τὰ *γόνιμα κατεθιόντα.
 φασὶ δὲ τινες οὔτε τοῖς Σίκυοις [ὑδωρ] συμφέρειν, οὔτε
 τοῖς Κρομμύοις. ἀρδεύουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα πρῶτ', ἢ
 πρὸς ἐσπέραν, ὅπως μὴ *καδάψηται, τὸ δὲ Ὀκιμον,
 καὶ μεσημβρίας, καὶ γὰρ διαβλαστάνειν θᾶττόν φασι,
 θερμῷ τὸ πρῶτον ἀρδεύμενον. τὸ δὲ πολὺ λίαν ὑδωρ
 δοκεῖ συμφέρειν, (ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ἔχη κόπρον.)
 πολλάκις γὰρ πεινᾷν τὰ λάχανά φασι, καὶ ταῦτα γνω-
 ρίζουν τοὺς ἐμπείρους τῶν κηπωρῶν. μεταφυτεύμενα δὲ
 πάντα, καλλίω καὶ μείζω γίνεται· καὶ γὰρ τὰ τῶν
 Πράσων μεγέθη, καὶ τὰ τῶν Ῥαφανίδων, ἐκ μεταφυ-
 τείας. μάλιστα δὲ μεταφυτεύουσι πρὸς τοὺς ἑ*σπερ-
 ματισμούς. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὑπομένει, οἷον Γήδυον,
 Πράσον, Ῥαφανος, Σίκυος, Σέλινον, Γογγυλὶς, Θρί-
 δαξ, Γλήχων. (ἅπαντα δὲ εὐαυξέστερα καὶ μείζω πη-
 γνυμένων τῶν σπερμάτων ἢ σπειρομένων.) θηρία δὲ ἐγ-
 γίνεται, ταῖς μὲν Ῥαφανίσι, *Ψύλλα· τῇ δὲ Ῥαφάνω,
 *Κάμπω καὶ *Σκώληκες· καὶ ἐν τῇ Θριδακίνῃ, καὶ ἐν
 τοῖς Πράσοις, καὶ ἐν ἄλλοις πλείοσιν αἱ *Πρασσοκου-
 ρίδες. ταῦτα μὲν οὖν ἢ κρεῖσσις ἀθροισθεῖσα ἀπόλλυσι,
 καὶ ὅταν κόπρος ἀθρόα πᾶ καταλάβῃ [αὐτά]. φίλυπνον
 γὰρ τὸ θηρίον ἀναδεύεται, ἐν αἷς κοιμᾶται, ὡς καὶ ἐν τῇ
 κόπρῳ, διὸ δὴ ῥάδιον θηρεύειν οὕτως· ἄλλως δ' οὐκ ἔστι.
 ταῖς δὲ Ῥαφανίσι πρὸς τὰς *Ψύλλας, πρόσφορον ἐπι-
 σπείρειν Ὀρόθους, πρὸς δὲ τὸ μὴ γίνεσθαι Ψύλλας, οὐ
 φασὶν εἶναι φάρμακον οὐδέν. ὑπὸ δὲ τὸ *ἄστρον Ὀκι-
 μον μὲν *λευκαίνεται· Κορίαννον δὲ *ἀλμαῖται. τὰ

μὲν οὖν συμβαίνοντα τούτων θεωρητέον. τῶν δὲ σπερ-
μάτων τὰ μὲν ἐστὶν ἰσχυρότερα, τὰ δὲ ἀσθενέστερα
πρὸς διαμονήν· ἰσχυρότερα μὲν, οἷον Κορίαννον, Τεύ-
τλιον, ^h Πράσον, Κάρδαμον, Νάπυ, Εὐζωμον, Θύμβρα·
ἀπλῶς τὰ δριμέα πάντα· ἀσθενέστερα δὲ Γήθιον,
(τοῦτο γὰρ οὐκ ἐθέλει μένειν.) Ἀτράφαξος, Ὠκιμος,
Κολοκύνθη, Σίκυον· ἀπλῶς τὰ θερρινὰ τῶν χειμερινῶν
μᾶλλον· διαμένει δὲ οὐδὲν πλεόν τεττάρων ἐτῶν ὥστε
ⁱ ἔτι χρήσιμον εἶναι πρὸς τοὺς σπόρους. ἀλλὰ τὰ ^k δίενα
μὲν βελτίω, διὰ δὲ τρεῖς οὐδὲν χεῖρω, τὸ δ' ^l ὑπερβαῖνον
ἤδη χεῖρον. πρὸς δὲ τὴν *μαγειρικὴν χρεῖαν ἐπὶ πλείω
διαμένει, πλὴν ἀσθενέστερα πάντα ἀναγκαῖον εἶναι διὰ
τὴν *ἀναπνοὴν καὶ τὴν *σκολήκησιν. φθορὰ δὲ μάλιστα
μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων· γίνεσθαι γὰρ ἐν ἔπασσι, καὶ ἐν τοῖς
δριμέσιν, ἤκιστα δὲ ^m ἐν τοῖς εὐωδέσι. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ
*ἐξικμαζόμενα [ταῦτα] πικρὰ γίνεται τῇ γεύσει. διὸ
καὶ πρὸς τὴν χρεῖαν χεῖρω. καὶ περὶ μὲν τῶν σπερ-
μάτων, καὶ ἀπλῶς τῶν κηπευομένων, ἱκανῶς εἰρήδω.

CAP. VII.

Olera agrestia.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν καλουμένων *ἀρου-
ραίων, πειρατέον ὁμοίως εἰπεῖν. τυγχάνει δὲ τὰ μὲν
ὁμώνυμα τοῖς εἰρημένοις, ἅπαντα γὰρ ἐστὶ τὰ γένη
ταῦτα, καὶ ἄγρια, καὶ χεῖρον τάγε πολλὰ παραπλησίαν
ἔχοντα τὴν ὄψιν τοῖς ἡμέροις, πλὴν τοῖς γε φύλλοις
ἐλάττω ταῦτα καὶ τραχύτερα, καὶ τοῖς καυλοῖς καὶ

^h Πράσσον, Bod.ⁱ ἔστι Ald. Bas.^k δι' ἕνα Bod.^l ὑπερβαῖνων Ald. forsan error typogr.^m ἐν τῷ σικυῶνι. Bod.

μάλιστα τοῖς χυλοῖς δριμύτερα καὶ ἰσχυρότερα, κα-
 δάπερ ἦτε Θύμβρα, καὶ ἡ Ὀρίγανος, ἦτε ἡ Ῥαφανὶς καὶ
 τὸ Πήγανον· ἔτι καὶ τὸ Λάπαδον ἄγριον, καίπερ εὖστο-
 μώτερον τοῦ ἡμέρου, τὸν δὲ χυλὸν ὅμως ὀξύτερον ἔχει,
 καὶ τούτῳ μάλιστα διαφέρει. πάντα δὲ [τὰ ἄγρια] καὶ
 ξηρότερα τῶν ἡμέρων, καὶ ἴσως αὐτῷ τούτῳ, πολλῶν καὶ
 δριμύτερα καὶ ἰσχυρότερα. ἰδίως δὲ ἡ Ῥαφανὸς [ἄγρια]
 ἔχει παρὰ τε ἄλλα τοὺς καυλοὺς περιφερεστέρους καὶ
 λειοτέρους τῆς ἡμέρου. καὶ τὴν τοῦ φύλλου *πρόσθῃσιν
 ἐκείνη μὲν ἔχει πλατεῖαν, αὐτὴ δὲ περιφερεστέραν· καὶ
 αὐτὸ δὲ τὸ φύλλον ο*ἀγωνιότερον· ἔτι τὰ γε ἄλλα
 τραχύτερον, καὶ τοῖς καυλοῖς καὶ τοῖς φύλλοις. ἡ δὲ
 Γογγυλὶς [ἄγρια] καὶ τὴν ρίζαν ἔχει μακρὰν καὶ ῥαφα-
 νιδώδη, καὶ τὸν καυλὸν βραχύν· Θριδακίνη δὲ τό τε
 φύλλον βραχύτερον τῆς ἡμέρου, καὶ τελειούμενον ἀκαν-
 θοῦται, καὶ τὸν καυλὸν ὁμοίως· τὸν ὀπὸν δ' ἔχει δριμύν
 καὶ φαρμακώδη· φύεται δ' ἐν ταῖς ἀρούραις, *ὀπίζουσι
 δὲ αὐτὴν ὑπὸ *πυραμητὸν, καὶ φασὶ καθαίρειν ὕδροπα,
 καὶ ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀπάγειν, καὶ *ἄργεμα ἀφαιρεῖν ἐν
 γάλακτι γυναικείῳ. τὸ δ' Ἱπποσέλινον καὶ Ἐλειοσέλινον,
 καὶ Ὀρεοσέλινον, καὶ πρὸς ἑαυτὰ διαφορὰν ἔχει, καὶ πρὸς
 τὸ ἡμέρον· τὸ μὲν γὰρ Ἐλειοσέλινον, τὸ παρὰ τοὺς
 ὄχλους καὶ ἐν τοῖς ἔλεσι φυόμενον, *μανόφυλλον τε, καὶ
 οὐ δασὺ γίνεται, προσεμφερὲς δέ πως τῷ Σελίνῳ καὶ
 τῇ ὁσμῇ, καὶ τῷ χυλῷ, καὶ τῷ σχήματι. τὸ δ' Ἱππο-
 σέλινον, φύλλον μὲν ἐμφερὲς τῷ Ἐλειοσελίνῳ, δασὺ δὲ,
 καὶ μεγαλόκαυλον, καὶ τὴν ρίζαν ὥσπερ Ῥαφανὶς ἔχει, τὸ
 πάχος, καὶ μέλαιναν· μέλας δὲ καὶ ὁ καρπὸς, μέγεθος

ἡ Ῥαφανὸς Bod.

• ἀγωνιότερον. Bod.

δὲ μεῖζον Ὀρόθου· χρήσιμα δὲ ἄμφω φασὶ πρὸς σραγ-
γυρίαν εἶναι ἐν οἴνῳ γλυκεῖ λευκῷ, καὶ τοῖς * λιθιῷσι·
φύεται δὲ ὅμως πανταχοῦ· γίνεται δὲ καὶ τὸ δάκρυον
ἐξ αὐτοῦ ὅμοιον τῇ μύρρῳ, οἱ δὲ φασὶν ὅλως μύρραν
[εἶναι]. τὸ δὲ Ὀρεοσέλινον μεῖζους ἔτι διαφορὰς ἔχει,
τὸ μὲν γὰρ φύλλον ἔοικε Κονείῳ, ρίζα δὲ λεπτή, τὸν δὲ
καρπὸν ἔχει καθάπερ Ἀνηθον, πλὴν ἐλάττω· διδόασι
δὲ τοῦτον ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ τῶν γυναικείων χάριν. ἐνία
δὲ [τῶν ἀγρίων] ὅλως ἀσύμβλητα τοῖς ἡμέροις ἐστὶ,
κατὰ γε τοὺς χυλοὺς καὶ τὰς δυνάμεις, ὥσπερ Σίκυος,
ὃ, τε ἄγριος καὶ ὁ ἡμερος, ἀλλ' ἐκ τῆς προσόψεως ἔχει
τὴν ὁμοιότητα, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς στεφανώμασιν, ἡ
Ἰωνία [ἄγρια], τὸ γὰρ φύλλον ἔχει παρόμοιον [τῇ
ἡμέρᾳ]. τούτων μὲν οὖν τοῖς εἰρημένοις αἰ διαφοραί.

CAP. VIII.

*Varia Plantarum Genera ad Usus culinarios in Agris
reperita. Cichoraciæ. Tragoponon, &c. &c.*

Tempora Germinationis.

ΠΕΡΙ τῶν δὲ * ἄρουράων λεγομένων μετὰ ταῦτα
ρήτέον, καὶ ὅλως Ρεῖ τι ποωδὲς ἐστίν, ὃ μὴ τυγχάνει
βρωτόν· (καλοῦμεν γὰρ λάχανα τὰ πρὸς τὴν ἡμετέραν
χρείαν,) ἐν δὲ τῷ καθόλου ἀρκεῖνα περιέχεται, διὸ καὶ
περὶ ἐκεῖνων λεκτέον. λάχανα μὲν δὴ τὰ τοιαῦτα κα-
λεῖται, Κιχώρη, Ἀφάκη, ὧ Χονδρύλλα, Ὑποχοιζὶς,
Ἡριγέρων, καὶ ὅλως ὅσα κιχωριώδη, ἱδιὰ τὴν ὁμοιό-
τητα τῶν φύλλων· πάντα γὰρ [ταῦτα] ἐμπερῇ πως

P ἰγγειπωδὲς Bas. ἰγγυπωδὲς Scal.

q Ἀνδραλά, Bod.

r κατὰ τοὺς τὴν Bod.

ἔχει τῷ Κιχωρίῳ [τὰ φύλλα]. ἀνάπαλιν δὲ ἡ Καυ-
καλὺς, καὶ ^s Ἀνθρίσκος καὶ Ἡδύσμος, (οἱ δὲ μυρία
ἄλλα,) ἐν οἷς καὶ ἡ Κόμη, ἣν Τραγοπώγωνα καλοῦσιν,
ἢ τὴν μὲν ρίζαν ἔχει μακρὰν καὶ γλυκεῖαν, τὰ δὲ φύλλα
τῷ Κρόκῳ ὅμοια, πλὴν ἱμακροτέρα, τὸν καυλὸν δὲ
βραχύν, ἐφ' οὗ τὴν * κάλυκα μεγάλην, καὶ ἐξ ἄκρου
μέγαν τὸν ^u πώγωνα πολὺν, ἀφ' οὗ καλεῖται Τραγο-
πώγων. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα τοιαύτας μὲν ἰδέας ἔχει,
τοὺς δὲ χυλοὺς ἐδωδίμους, ἢ ὤμους, ἢ ἐφθούς, ἕνια γὰρ
δεῖται * πυρώσεως, ὥσπερ Μαλάχη, καὶ Τευτλὺς, καὶ
τὸ Λάπαθον, καὶ ἡ Ἀκαλήφη, καὶ τὸ Παρθένιον· τὸ
δὲ Στρώχον καὶ ὤμὸν ἐδίουσιν, ὃ καὶ Εὐήπατόν τινες
πρότερον ^x λέγουσι· καὶ ἕτερα δὲ πλείω τούτων, ἐν οἷς
καὶ παροιμιαζόμενός ἐστι διὰ πικρότητα ὁ Κόρχορος,
ἔχων τὸ φύλλον ὠκιμῶδες. πάντων δὲ, τὰ μὲν ἐπέτεια,
τὰ δὲ ἐπετειόκαυλα τυγχάνει· τὰ μὲν γὰρ * ἐξαυαί-
νοντα, τῶν δὲ διαμένουσιν εἰς πλείω χρόνον αἱ ρίζαι,
σχεδὸν δὲ οὐκ ἔλαττον τὰ τοιαῦτά ἐστι. φύεται δὲ τὰ
μὲν, καὶ ἀπὸ τῶν ριζῶν, καὶ ἀπὸ τῶν σπερμάτων, τὰ δὲ
ἕτερα μόνον ἀπὸ σπέρματος, εἰ μὴ τι καὶ αὐτόματον. ἡ
δὲ βλάστησις καὶ τούτων δὲ, καὶ τῶν ἄλλων, τῶν μὲν
ἅμα τοῖς πρώτοις ὑετοῖς ἐστι μετ' ἰσημερίαν, οἷον
Ἀφάκη, καὶ ^y Κύνωψ, ἣν καλοῦσιν τινες Βούπρηστιν·
τῶν δὲ μετὰ Πλειάδα, καθάπερ καὶ Κιχωρίου, καὶ σχεδὸν
τῶν ἄλλων τῶν κιχωριωδῶν. καὶ τὰ μὲν εὐδὺς ἅμα τῇ
βλαστήσει τὸ ἄνθος ἀφήσι, καθάπερ ἡ Ἀφία· τὰ δὲ,
ὕστερον οὐ πολλῶ, καθάπερ ἡ Ἀνεμώνη· τὰ δὲ, ἅμα

• Ἐνδοσιχόν, Bod. ^t μικρότερα, Const. ^u πώγωντον,
Ald. ^x λέγουσι deest Bod. ^y τὸ τοῦ Κύνωπος, Const.
τὸ τοῦ Κύνωπος, Bod.

τῷ ἥρι καὶ *ἐκκαυλεῖ καὶ ἀνθεῖ, καθάπερ τὸ Κιχώριον, καὶ τὰ κιχωριώδη· καὶ τῶν ἀκανθικῶν ὅσα λαχανώδη. διαφορά δὲ τῶν ἀνθῶν πολλή, περὶ ἧς ἔν τοις πρῶτερον εἴρηται· χεδὸν γάρ ἐστι κοινὸν ἀπάντων [τὸ ἀνθος], ἔνια δὲ καὶ ὅλως ἀνανθῆ, καθάπερ καὶ τὸ Ἐπίπετρον. συμβαίνει δὲ τοῖς μὲν ἅμα τῷ καρπῷ τὸ ἀνθος ἀφιεῖσι ταχεῖαν εἶναι τὴν ἀπάνθησιν, πλὴν ἢ μὲν Ἀράκη· ἀπογηράσαντος ἂ γὰρ τοῦ πρώτου, πάλιν ἄλλο καὶ ἄλλο παραφύει, καὶ τοῦτο ποιεῖ παρ' ὅλον τὸν χειμῶνα, καὶ τὸ ἔαρ, ἄχρι, τοῦ θέρους. πολὺν δὲ χρόνον [ἀνθεῖ] καὶ ὁ Ἡριγέρων· τὰ δὲ ἄλλα οὐ ποιεῖ τοῦτο, (καθάπερ οὐδὲ ὁ Κρόκος, οὔτε ὁ εὖσμος, οὔθ' ὁ ὄρεινος.) οὔτοι δὲ ἄοσμοι.

CAP. IX.

Differentia quoad Caules, Folia, Flores, Radices.

ΚΟΙΝΗ δὲ διαφορά πάντων τῶν ποωδῶν ἐστὶ τοιαύτη· τὰ μὲν γάρ ἐστιν ὀρθόκαυλα, τὰ δὲ ἐπεγειόκαυλα, καθάπερ Μαλάχη, Σκάνδιξ, Σίκυος ἄγριος· τὸ δὲ Ἡλιοτρόπιον· ἔτι δὲ μᾶλλον, ὡς εἰπεῖν, τούτων, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἀκανθώδεσιν οὖσιν, ὁ Τρίβολος, καὶ ἡ Κάππαρις, καὶ ἄλλα πλείω. (καὶ γὰρ ἐκείνων ἡ διαφορά πλείων [ἐστὶ].) ἔνια δὲ *περιαλλόκαυλα, μὴ ἔχοντα δὲ πῶς προσπέσωσιν, ἐπιγειόκαυλα, καθάπερ ἡ Πιτυίνη, καὶ ἡ Ἀπαρίνη, καὶ ἀπλῶς ὧν ὁ καυλὸς λεπτὸς, καὶ μαλακὸς, καὶ μακρὸς, διὸ καὶ φύονται ταῦτα, ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν, ἐν ἄλλοις. κοινὴ δὲ καὶ αὕτη ἡ διαφορά πάντων, οὐ μόνον τῶν ποωδῶν καὶ φρυγανικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν θαμνωδῶν,

ἔ in τοῖς desunt Bod. ἂ πάλιν τοῦ πρώτου Bod. ὁ ἀκανθώδης. Bod. ἀνανθώδης. Const. ἡ Πιτυίνη, Ald.

καὶ γὰρ ἡ Ἑλιξ, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ Σμίλαξ, περιαλλό-
 καυλα. ἔτι δὲ καὶ τῶν ποωδῶν, τὰ μὲν πολύκαυλα, τὰ
 δὲ μονόκαυλα· καὶ τῶν μονοκαύλων, τὰ μὲν *ἀπαρά-
 βλαστα κατὰ τὸν καυλόν, τὰ δὲ *παραβλαστικά, κα-
 δάπερ καὶ ἐν τοῖς ἡμέροις ἢ τε Ῥαφανίς, καὶ ἄλλ' ἄττα.
 πολύκαυλα δὲ, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰ ἐπιγειόκαυλα·
 μονόκαυλα δὲ καὶ ὀλιγόκαυλα, τὰ ὀρθόκαυλα. τούτων
 δὲ *ἀπαράβλαστά εἰσι τὰ *λειόκαυλα, οἷον Κρόμμυον,
 Πράσσον, Σκόροδον, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς ἡμέροις ὑπάρχει.
 διαφορὰ δὲ τις καὶ τοιάδε τῶν ποωδῶν ἐστὶ· τὰ μὲν *ἐπι-
 γειόφυλλα, τὰ δ' *ἐπικαυλόφυλλα· (τυγχάνει δὲ ^d τὰ
 δ' ἀμφοτέρων·) ἐπιγειόφυλλα μὲν Κορονόπους, Ἀνθέ-
 μιον, Ἀγχισσα, (πόα,) Ἀνεμώνη, Φυλλανθές, Ἀπαρ-
 γία, Ἀρνόγλωσσον, ^c Ἀφάκη. ἐπικαυλόφυλλα δὲ, ^f Πι-
 κρίς, Ἀνθέμιον τὸ φυλλῶδες, Λωτὸς, Λευκοῖον· ἀμφο-
 τέρως δὲ τὸ Κιχώριον, καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν καυλῶν ἅμα
 ταῖς *ἐκφύσεσι ταῖς ἀκρεμονικαῖς ἐκφύει τι καὶ ἄνθος, (ὡς
 καὶ τῶν φυλλακάνδων ἔνια,) πλὴν ἀκανθώδεσι κομιδῇ,
 καδάπερ ὁ Σόγκος. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν ἄκαρπα, τὰ δὲ
 κάρπιμα· καὶ ὅλως τῶν ποωδῶν τὰ μὲν ἄχρι τῶν φύλ-
 λων ἀφικνεῖται, τὰ δὲ καυλὸν ἔχει καὶ ἄνθος, καρπὸν
 δὲ οὐ, τὰ δὲ καὶ καρπὸν, ὥσπερ τελειοτάτην φύσιν, εἰ μὴ
 τι καὶ ἄνευ τοῦ ἄνθους καρποφορεῖ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν δένδρων.
 διαφέρει δὲ καὶ τὰ φύλλα [τῶν ποωδῶν] σχεδὸν οὐκ ἐν
 ἐλάττωσιν, ἀλλὰ πλείοσι διαφοραῖς ἢ τὰ τῶν δένδρων.
 καὶ πρὸς αὐτὰ δὲ ἐκείνα διαφορὰς ἔχει· μεγίστην μὲν,
 ὡς εἰπεῖν, ὅτι τὰ μὲν ἀπὸ μίσχου προσπέφυκε, τὰ δὲ,

^d τὰ δ' desunt Bod.
 Ald. Bas.

^c Ἀπάτη, Bod.

^f Κρήσις,

αὐτὰ μὲν καθ' αὐτὰ ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰ δὲ, *καυλικῇ
 τινι προσφύσει· καὶ τῶν μὲν ἐπὶ ἄνθος τῇ βλασθήσει προ-
 τερεῖ, τῶν δὲ πλείων τὰ φύλλα· καὶ σχεδὸν ἐν τῇ ἀρχῇ
 μέγιστα γίνονται, καὶ μάλιστα τὰ ἐδώδιμα· τὰ δὲ, ἐκ τῶν
 δένδρων προωθεῖ τινὰ καυλόν. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς
 ἄνθεσι πολλοὺ, ἐν μὲν γὰρ τοῖς δένδροις τά, γε πλείστα
 λευκά, τὰ δὲ, μικρὸν ἐπιπορφυρίζοντα, τὰ δὲ *πωώδη,
 καὶ *χλωδή· *κεχρωσμένων δὲ ἄνθων οὐδέν. ἐν δὲ τοῖς
 πωώδεσι πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ χροιαὶ καὶ εὐκρατοὶ, καὶ
 μεμιγμένα· καὶ εὖοσμοι δὲ καὶ ἄοσμοι. ^h καὶ ἔνια μὲν τῶν
 δένδρων τὴν ἄνθησιν *ἀθρόαν ποιεῖται· τούτων δ' ἔνια
 *κατὰ μέρος, ὥσπερ ἐλέχθη καὶ περὶ τοῦ Ὠκίμου· διὸ
 καὶ πολὺν χρόνον ἀνθεῖ· καθάπερ ἄλλὰ τε πολλὰ, καὶ τὸ
 Ἡλιοτρόπιον, καὶ τὸ Κιχώριον. πολλὰ δὲ [εἰσὶ] καὶ τῶν
 ῥιζῶν διαφοραὶ, καὶ τρόπων τινὰ τούτων φανερώτερα· εἰσὶ
 γὰρ αἱ μὲν ξυλώδεις, αἱ δὲ σαρκώδεις, καὶ *ινώδεις,
 ὥσπερ καὶ, τῶν ἡμέρων, αἱ τε τοῦ Σίτου, καὶ τῆς πύας τῆς
 πλείστης. αὐτῶν δὲ τούτων ἕκαστα πλείστας ἔχουσι
 διαφορὰς, χρώμασιν, ὁσμαῖς, χυλοῖς, μεγέθεσιν· αἱ
 μὲν γὰρ λευκαὶ, αἱ δὲ, μέλαινα, αἱ δ' ἐρυθραὶ, καθά-
 περ ἢ τε τῆς Ἀγχούσης, καὶ τοῦ Ἐρευθεδάνου. αἱ δ'
 ὥσπερ ξανθαὶ καὶ ⁱ *μηλινοειδεῖς· καὶ γλυκεῖαι δὲ, καὶ
 πικραὶ, καὶ ὀριμεῖαι, καὶ εὐώδεις, καὶ κακώδεις, καὶ ἔνια
 φαρμακώδεις, ὡς ἐν ἄλλοις εἴρηται· διαφορὰ δὲ καὶ τῶν
 σαρκωδῶν, αἱ μὲν γὰρ στρουγγύλαι, αἱ δὲ προμήκαι καὶ
 *βαλανώδεις, ὥσπερ Ἀσφοδέλε καὶ Κρόκου. καὶ αἱ μὲν
 *λεπυρώδεις, ὥσπερ ἡ τῆς Βολβοῦ καὶ τῆς Σκύλλης, καὶ

^e ἐπὶ ἄνθος desunt Bod.

^h καὶ ἐνίαν τὰ μὲν δένδρα Bod.

ⁱ ξυλοειδεῖς· Bod.

ἔσται βολβώδεις, ὡς καὶ Κρομμύου δὲ καὶ Γηθύου, καὶ ὅσα
τούτοις ὅμοια. αἱ δὲ, * ὀμαλεῖς, καὶ * ψαθαραὶ, (καὶ μάλα
καὶ διόλου, καὶ ὥσπερ ἄφλοιοι,) καθάπερ τοῦ Ἄρου.
αἱ δὲ καὶ φλοιὸν ἔχουσι πρὸς τῇ σαρκί, καθάπερ ἡ τοῦ
Κυκλαμίνου, καὶ τῆς Γογγυλίδος. ^κ οὐχ ἅπασα δὲ αἱ
εὐώδεις, ἢ γλυκεῖαι, ἢ εὖστομοι, ἐδώδιμοι, οὐ δ' αἱ πικραὶ
ἄθρωτοι, ἀλλ' ὅσα ἀβλαβεῖς εἰσι τῷ σώματι μετὰ τὴν
* προσφοράν· ἔνια γὰρ γλυκεῖαι μὲν, θανάσιμοι δὲ καὶ
νοσώδεις· αἱ δὲ, πικρὰ μὲν ἢ κακώδεις, ὠφέλιμοι δέ.
τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ φύλλα καὶ καυλοί· καθάπερ τοῦ
Ἀψινθίου, καὶ τοῦ Κενταυρίου. διαφορὰ δὲ [εἰσὶ] καὶ κατὰ
τὴν βλάστησιν, καὶ κατὰ τὴν ἀνθήσιν, οἷον ἀρχομένου
χειμῶνος, καὶ μεσοῦντος· καὶ πάλιν ἥρος, ἢ θέρους, ἢ
μετοπώρου. καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν δὲ ὁμοίως, τῷ βρωτῷ
εἶναι, καὶ καυλοῦς, καὶ φύλλα, καὶ σπέρματα, καὶ ῥίζας.
καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις κατὰ τοὺς χυλοὺς [εἰσὶ διαφοραὶ],
οἷον, ὀξύτητι, καὶ γλυκύτητι, καὶ * αὐστηρότητι, καὶ ταῖς
ἄλλαις ταῖς τοιαύταις, ἀπλῶς τε, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον.
τάς μὲν οὖν διαφορὰς ἐν τούτοις ληπλέον· διηρημένων δὲ
κατὰ τὰς * ὥρας ἐκάστας, πρὸς τε τὰς βλαστήσεις, καὶ
κατὰ τὰς ἀνθήσεις, καὶ τελειώσεις τῶν καρπῶν, οὐδὲν
ἀναβλαστῆ πρὸ τῆς οἰκείας ὥρας, οὔτε τῶν * ῥιζοφυῶν,
οὔτε τῶν * σπερμοφυῶν, ἀλλ' ἕκαστον ἀναμένει τὴν οἰ-
κείαν [ὥραν], ¹ εἰδ' ὑπὸ τῶν ὑδάτων οὐδὲν πάσχει. ἔνια
γάρ ^μ θερυνά κομιδῇ καὶ τῇ ἀνθήσει, καὶ τῇ βλαστήσει,
καθάπερ ὁ Σκύλυμος, καὶ ὁ Σίκυος ἄγριος, ὥσπερ καὶ
περὶ τῶν φεγγανικῶν ἐλέχθη· περὶ Κονύζης τε καὶ

^κ αἱ δ' εὐώδεις, ἢ γλυκεῖαι· οὐκ ἅπασαι δὲ ἢ εὖστομοι ἢ ἐδώδιμοι,
Const. ¹ Vid. not. ad fin. libri. ^μ Σερεὰ Bod.

Καππάριδος, καὶ τῶν ἄλλων· οὐδὲν γὰρ, οὐδὲ ἐκείνων, ἀνθεῖ καὶ βλαστάνει πρὸ τῆς οἰκείας ὥρας· διὸ καὶ ταύτη δόξαιεν ἂν διαφέρειν τῶν δένδρων, τῶν μὲν γὰρ, ἅμα πως πάντων ἐγγὺς ἡ βλάστησις, (εἰ μὴ κατὰ μίαν, ὡς εἰπεῖν,) τῶν δὲ ἐν πολλαῖς, μᾶλλον δὲ ἐν ἀπάσαις, ἢ βλάστησις, καὶ ἔτι μᾶλλον ἢ ἀνθησις, ὥστε εἴ τις ἐθέλει κατανοεῖν, σχεδὸν συνεχῆς γίνεται ¹¹ καὶ ὅλον ἐνιαυτὸν, καὶ ἡ βλάστησις, καὶ ἡ ἀνθησις, ἀεὶ γὰρ ἕτερον ἐξ ἐτέρου διαδεχόμενον πάσας *ἀναλαμβάνει τὰς ὥρας· οἷον μετὰ τὴν Ἀφάκην ^ο ἔσται ἡ Ἀνεμώνη, καὶ ὁ Ἡριγέρων, καὶ τὰ ἄλλα *χειμερινά· μετὰ δὲ ταῦτα τὰ *ἡρινά, καὶ μετοπωρινά. πολλὰ δὲ, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ τῶν *κατὰ μέρος ἀνθέων ἐπιτείνεται ταῖς ὥραις· ἔνια γὰρ οὕτως ἀνθεῖ, καθάπερ ἢ τε Ἀφάκη, καὶ Ρό Ὀνοκίχλης, καὶ τὸ Κιχώριον, καὶ τὸ Ἀργνόγλωσσον, καὶ ὡς ἄλλα, διὰ δὲ τὴν συνέχειαν καὶ τὴν *περικατάληψιν τὴν ὑπ' ἀλλήλων, οὐ φαίνεται ῥᾶδιον ἐν ἐνίοις, ἠδιορίσαι ποῖα πρῶτ' βλαστάνει, καὶ ποῖα ὀψιθλαστεῖ· καὶ αὐτῶν τε τούτων τὰς γενέσεις καὶ τὰς ὥρας, ὅταν, τελειωθέντων τῶν καρπῶν, πάλιν ἄλλας ἀρχὰς *ἐνίστανται τῆς γενέσεως, ὅπερ μάλιστα δοκεῖ συμβαίνειν μετ' ἰσημερίαν μετοπωρινήν, τότε γὰρ ἤδη τὰ σπέρματα πλεῖστά τε τελείωται, καὶ τῶν δενδρικών καρπῶν οἱ πολλοί· καὶ ἅμα μεταβολὴ τις γενέσεως προσγίνεται καὶ τῆς ὥρας, ὅσα δὲ ἀτελῇ καὶ *ἄπεπλα περικαταλαμβάνεται, τέτοις κατὰ λόγον, ἐκ περιόδου δὲ καὶ ἡ βλάστησις γίνεται, καὶ ἡ ἀνθησις, καὶ ἡ τελείωσις· διὸ συμβαίνει, τὰ μὲν ὑπὸ *τροπᾶς ἀν-

¹¹ καθόλου Ald. Bas.

^ο ἔσται τὸ Κρόκον καὶ ἡ Ἀνεμώνη,

Const.

^ρ ὁ Ὀνοχειλτός, Bod.

^q οὐ δ' ὀρίσαι ποῖα πρῶτα

βλαστάνει, καὶ ὅλως ποῖα πρῶτ' βλαστάνει, Bod.

θεῖν, τὰ δ' ὑπὸ * κύνα, τὰ δὲ μετὰ * ἄρκτουρον καὶ ἰσημερίαν μετοπωρινήν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔοικε κοινοτέραν ἔχειν σκέψιν εἰς ἀφορισμὸν * ἀρχῆς· ὅτι δὲ καὶ διαφοραὶ πλείους, (ἢ οὐκ ἐλάττους,) ἐν τούτοις, φανερόν, ἐπεὶ καὶ αἰείφυλλα τῶν τοιούτων ἔστιν ἓνια, καθάπερ τὸ Πόλιον καὶ τὸ Ἡλιοτρόπιον, καὶ τὸ Ἀδιάντον.

CAP. X.

Plantæ thyrsifloræ, cichoraceæ; Radices fusiformes; bulbosæ, &c.

ΑΦΟΡΙΣΜΕΝΩΝ οὖν τέτων περὶ τὰς διαφορὰς ἐν οἷς γίνονται, καὶ πῶς, λεκτέον ἤδη τὰς καθ' ἑκάστον ἱστορίας. ὅσα καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκάστου φύσιν [διαφορὰ]. λέγω δὲ οἷον τὰ * σταχυώδη, καὶ τὰ * κικχωριώδη, καὶ τὰ σαρκώδη ῥίζα, ἢ τὰ κεφαλῶδη ῥίζα· καὶ ἔτι ἕτερόν ἐστιν, (ὡς τὸ κοινὸν ἐπὶ πάντων λαβεῖν,) ὃ τῇ αἰσθήσει γνῶριμον, τοῖς φύλλοις, ἢ ἀνθεσιν, ἢ ῥίζαις, ἢ καρποῖς, ἐκ γὰρ τῶν φανερῶν ὁ μερισμὸς, ὥσπερ καὶ τῶν ῥιζῶν. * σταχυώδη μὲν οὖν ἐστίν, ὅ τε, ἡ Χήνωψ ὑπὸ τινῶν καλούμενος, πλείους ἔχων ἰδέας ἐν ἑαυτῷ, καὶ ὁ Ἀλωπέκουρος, καὶ ὁ Στελεφοῦρος· (ὕπ' ἐνίων δὲ Ἀνόγλωσσον, τῶν δὲ Ὀρτυξ καλούμενος·) παρόμοιον δὲ τούτῳ τρόπον τινὰ καὶ ἡ Θρυαλλίς (ἀπλᾶ δὲ καὶ μονοειδῆ τρόπον τινὰ ταῦτα καὶ * σάχυν οὐκ ὄξυν, οὐδ' ἢ * ἀθερώδη ἔχοντα·) ὃ δὲ Ἀλωπέκουρος, μαλακὸν, καὶ χλωιδέστερον, ἔτι καὶ ὅμοιον ταῖς τῶν Ἀλωπέκων οὐραῖς. ὅθεν καὶ τὸννομα μετείληθεν. ὅμοιος δὲ τέτῳ καὶ ὁ Στελεφοῦρος, πλὴν οὐχ, ὥσπερ ἐκεῖνος ἀνθεῖ κατὰ μέρος, ἀλλὰ δι'

τὸ Πόλιον καὶ desunt Bod.

σκανδικώδη, καὶ μυόφονα·

ἔτι Bod.

ἡ Χήνω Bod.

ἀνθεώδη Bod.

ἔτι Bod.

ὅλου τοῦ στάχυος, ὥσπερ ὁ Πυρός· ἡ δὲ ἀνθησις ἀμφοῖν *χνοῶδης, καθάπερ καὶ τοῦ Σίτου. παρόμοιον δὲ τῇ ὅλῃ μορφῇ τῷ Πυρῷ, πλὴν πλατυφυλλότερον· ὡσαύτως δὲ τούτοις καὶ ἄλλα τὰ σταχυώδη λεκτέον. τὰ δὲ κιχωριώδη, πάντα μὲν *ἐπετειόφυλλα καὶ *ρίζόφυλλα· βλαστάνει δὲ μετὰ Πλειάδα, πλὴν τῆς Ἀφάκης. τοῖς δὲ καυλοῖς καὶ ταῖς ρίζαις μεγάλας ἔχουσι διαφοράς, ὅ οἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων *ἀπλούστεροι καὶ ἐλάττους, ὁ δὲ τοῦ Κιχωρίου μέγας, καὶ *ἀποφύσεις ἔχων πολλὰς· ἔτι δὲ *γλίσχρος καὶ *δυσδιαίρετος, διὸ καὶ δεσμῷ χρῶνται· *πααραβλαστικὸν δὲ καὶ τῇ ρίζῃ, καὶ ἄλλως μακρόρριζον, διὸ καὶ δυσώλεθρον. ὅταν γὰρ *ἐκλαχαίνωμαι, πάλιν τὴν ὑπόλοιπον *ἀρχὴν λαμβάνει γενέσεως. συμβαίνει δὲ καὶ *παρανθεῖν αὐτοῦ μέρος ἄλλο καὶ ἄλλο, καὶ τοῦτο ἄχρι τοῦ μετοπάρου, σκληροῦ δοκοῦντος εἶναι τοῦ καυλοῦ· φέρεται δὲ καὶ ^z*λόβον, ἐν ᾧ τὸ σπέρμα περὶ τὰ ἄκρα τῶν καυλῶν. ἡ δὲ ^aἽποχοιρίς λειοτέρα καὶ ἡμερωτέρα τῇ προσόψει καὶ γλυκυτέρα, καὶ οὐχ ὥσπερ ἡ ^bΧονδρύλλα, ἀλλὰ τὸ ὅλον, οὐκ ἐδώδιμος. (αὕτη γὰρ ἄβρωτος·) καὶ ἐν τῇ ρίζῃ ὀριμὸν ὅπὸν ἔχει καὶ πολύν. ἄβρωτος δὲ καὶ πικρὰ ἡ Ἀφάκη· πρῶτιανθεῖ δὲ, καὶ ταχὺ γηράσκει καὶ *ἀποπαπποῦται· εἴτ' ἄλλο φύεται πάλιν καὶ ἄλλο, καὶ τοῦτο παρ' ὅλον περιεῖ τὸν χειμῶνα, καὶ τὸ ἔαρ ἄχρι τῆς θέρης· τὸ δ' ἄνθος *μηλινοειδές. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ Πικρίς, καὶ γὰρ αὕτη τῷ ἥρι ἀνθεῖ, καὶ παρὰ πλησίον δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους παραινθεῖ· τῇ γεύσει δὲ πικρὰ, διὸ καὶ τοῦνομα εἴληφε.

^y αἱ ρίζαι Ald. Bas.

^a ὑποχώρησις Ald. Bas.

^z λόμον, Ald. Bas. ἂν φύον?

^b χανδράς, Bod.

CAP. XI.

Differentia respectu Radicum, Foliorum, Caulium, et Bulborum.

ΤΑΥΤΑ μὲν οὖν ἐν ταύταις ταῖς διαφοραῖς· πειρα-
τέον δὲ, ὡς ἐλέχθη, καὶ τῶν ἄλλων λαμβάνειν ὁμοίως
[τὰς διαφοράς]. πολὺ δέ τι γένος ἐστὶ καὶ τῶν *σαρκορ-
ρίζων ἢ κεφαλορρίζων, ἃ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ ^cκαθ'
αὐτὰ, τὰς διαφοράς ἔχει, ρίζαις τε καὶ φύλλοις, καὶ καυ-
λοῖς, καὶ ταῖς ἄλλαις μορφαῖς. τῶν γὰρ ρίζων, ὥσπερ
εἴρηται πρότερον, αἱ μὲν *λεπυρώδεις, αἱ δὲ σαρκώδεις·
καὶ αἱ μὲν ἔχουσιν φλοιὸν, αἱ δ' ἄφλοιοι· ἔτι δὲ αἱ μὲν
στρογγύλαι, αἱ δὲ προμήκεις· καὶ αἱ μὲν ἐδώδιμοι, αἱ
δὲ ἄβρωτοι· ἐδώδιμοι μὲν γὰρ οὐ μόνον οἱ βολβοὶ, καὶ τὰ
ὅμοια τούτοις, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ Ἀσφοδέλου ρίζα, καὶ ἡ
τῆς Σκύλλης· πλὴν οὐ πάσης, ἀλλὰ τῆς Ἐπιμεθιδείου
καλουμένης, ἣ ἀπὸ τῆς χρήσεως ἔχει τὴν τροσηγορίαν,
αὕτη δὲ στενοφυλλοτέρα τε καὶ λειοτέρα τῶν λοιπῶν ἐστίν.
ἐδώδιμος δὲ καὶ ἡ τοῦ Ἄρου, καὶ αὕτη, καὶ τὰ φύλλα
*προσαφειψηθέντα ἐν ὄξει· καὶ ἔστιν ἡδεῖά τε, καὶ πρὸς
τὰ *ρήγματα ἀγαθή. πρὸς δὲ τὴν αὐξήσιν αὐτῆς, ὅταν
ἀποφυλλίζουσιν, (ἔχει δὲ μίγα σφόδρα τὸ φύλλον)
ἀνορύξαντες, στρέφουσιν, ὅπως ἂν μηδὲν βλαστάνῃ, ἀλλὰ
πᾶσαν ἔλκῃ τὴν τροφήν εἰς ἑαυτήν, ὃ καὶ ἐπὶ τῶν βολβῶν
τινες ποιοῦσι, συντιθέντες. ἡ δὲ τοῦ Δρακοντίου (κα-
λοῦσι γάρ ^dτι, δρακόντιον Ἄρον, διὰ τὸ τὸν καυλὸν
ἔχειν τινὰ ποικιλίαν) ἄβρωτος καὶ *φαρμακώδης. ἀλλὰ
ἡ τοῦ Φασγάνου καλουμένου (ρίζα) γλυκεῖά τε ἐφη-

^c ἢ καὶ πρὸς ἑαυτὰ Const.

^d δρακοντίου Const.

θεῖσα, καὶ τριφθεῖσα μιγνυμένη τῷ ἀλεύρῳ ποιεῖ τὸν
 ἄρτον γλυκὺν καὶ ἁσινῇ· στρογγύλη δὲ ἐστὶ καὶ ἄφλοιος,
 καὶ ἀποφύσεις ἔχουσα μικρὰς, ὥσπερ τὸ Γήδυον. ^ε πολ-
 λὰς δὲ εὐρίσκουσι παρ' αὐτῇ τὰς σκολοπένδρας, χαίρει
 γὰρ αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ ^ι συλλέγεται τὸ ζῶον. ἡ δὲ τοῦ Θη-
 σεῖος [ρίζα], τῇ μὲν γεύσει πικρὰ, τριβομένη δὲ κοιλίαν
 ὑποκαθαίρει. φαρμακῶδεις δὲ τινὲς εἰσι καὶ ἕτεροι [ρίζαι].
 πολλῶν δὲ, οὔτε φαρμακῶδεις, οὔτε ἐδώδιμοι. καὶ αὐταὶ
 μὲν ἐν ταῖς ῥίζαις αἱ διαφοραὶ, κατὰ δὲ τὰ φύλλα, τοῖς
 τε μεγέθεσι καὶ τοῖς χήμασιν [διαφέρουσι], ὁ μὲν γὰρ
 Ἀσφόδελος μακρὸν καὶ στενότερον, καὶ ὑπόγλιχρον ἔχει
 τὸ φύλλον· ἡ δὲ Σκύλλα, πλατὺ καὶ *εὐδιαίρετον· τὸ
 δὲ Φάσγανον, ὑπὸ τινων δὲ καλούμενον Ξίφος, *ξιφοειδὲς,
 ὅθεν ἔσχε καὶ τοῦνομα· ἡ δὲ Ἴρις, *καλαμωδέστερον·
 τὸ δὲ τοῦ Ἄρου, πρὸς τῇ πλατύτητι, καὶ ἔγκοilon καὶ
 σαρκῶδες ἐστίν· ὁ δὲ Νάρκισσος, στενὸν καὶ πολὺ καὶ
 λιπαρόν· Βολβὸς δὲ, καὶ τὰ βολβῶδη, παντελῶς στενά·
 καὶ τοῦ Κρόκου ^{ηδ'} ἐστὶ στενώτερον. καυλὸν δὲ, τὰ μὲν
 οὐκ ἔχει τὸ ὅλον, ὥσπερ τὸ Ἄρον τὸ ἐδώδιμον· τὰ δὲ
 *τὸν τοῦ ἀνδρός μόνον, ὥσπερ ὁ Νάρκισσος, (καὶ ὁ
 Κρόκος ἰένίως ἔχει, καθάπερ καὶ ἡ Σκύλλα καὶ ὁ Βολβὸς,
 καὶ τὰ Βολβῶδη, καὶ ἡ Ἴρις, καὶ τὸ Ξίφιον.) μεγίστον
 δὲ πάντων, ὁ Ἀσφόδελος, (ὁ γὰρ ἀνδρικός μέγιστος,) ὁ
 δὲ τῆς Ἰρίδος [καυλὸς], ἐλάττω μὲν, σκληρότερος δὲ, τὸ
 δὲ ὅλον *ἀνδρικῶδης. ἔστι δὲ καὶ πολύκαρπος ὁ Ἀσφό-
 δελος, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ ξυλώδης, τῇ μὲν μορφῇ, τρί-
 γωνος, τῷ δὲ ^κ χρώματι, μέλας. γίνεται δὲ ἐν τῷ

^ε πολλὰς δ' εὐρίσκουσι παρὰ ταῖς σκολοπίαις, Bod. ^ι συλ-
 λίγει Ald. Bas. ^ι σικυῶδες Codd. ^κ τί τι Bod.
^ι ἴνα δ' ἔχει, Bod. ^κ σχήματι, Bod.

στρογγύλῳ τῷ ὑποκάτω τοῦ ἄνθους, ἐκπίπτων δὲ τοῦ
 θέρους, ὅταν τοῦτο διαχάνῃ· τὴν δ' ἰάνθησιν ποιεῖται
 κατὰ μέρος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς Σκύλλης· ἄρχεται δὲ
 πρῶτον ἀπὸ τῶν κάτωθεν, ἐν δὲ τῷ *ἀνδερίκῳ συνί-
 σταται σκώληξ, ὃς εἰς ἄλλο μεταβάλλει ζῶον πτηνὸν
 m *ἀθεροειδές· εἶδ' ὅταν ὁ ἀνδερικός αὐανθῇ, διεστίων
 ἐκπέταται. δοκεῖ δὲ ἴδιον ἔχειν πρὸς τὰ ἄλλα τὰ *λει-
 όκαυλα, [ὁ Ἄσφόδελος] διότι σενὸς ὦν *ἀποφύσεις ἄνω-
 δεν ἔχει· πολλὰ δὲ εἰς τροφὴν παρέχεται χρήσιμα· καὶ
 γὰρ ὁ ἀνδερικός ἐδώδιμος *σαλευόμενος, καὶ τὸ σπέρμα
 *φρυγόμενον· πάντων δὲ μάλισα ἢ ῥίζα κοπτομένη μετὰ
 σύκου καὶ πλείστην ὄνησιν ἔχει κατ' Ἡσίοδον. ἅπαντα
 μὲν οὖν φιλόζωα τὰ κεφαλόρριζα, μάλισα δ' ἡ Σκύλλα.
 καὶ γὰρ κρεμαμένη ζῇ, καὶ πλείστον γε χρόνον διαμένει·
 δύναται δὲ καὶ τὰ θησαυριζόμενα σώζειν, ὥσπερ τὸ ῥόον,
 n ἐμπηγνυμένη τοῦ μίχου, καὶ τῶν φυτευομένων δ' ἔνια
 βλαστάνει θάπτον ἐν αὐτῇ. λέγεται δὲ καὶ πρὸ τῶν
 θυγῶν τῆς εἰσόδου φυτευθεῖσαν, ἀλεξητήριον εἶναι τῆς
 ἐπιφερομένης *δηλήσεως. πάντα δὲ ταῦτα *ἀδρόα φύ-
 εται, καθάπερ καὶ τὰ Κρόμμυα καὶ τὰ Σκόροδα, παρα-
 βλαστάνουσι γὰρ ἀπὸ τῆς ῥίζης· ἔνια δὲ ἀπὸ τοῦ σπέρ-
 ματος φανερώς, οἷον ὃ, τε Ἄνδερικός, καὶ τὸ Λείριον,
 καὶ τὸ Φάσγανον, καὶ ὁ Βολβός· ἀλλ' ἴδιον τοῦτο τοῦ
 Βολβοῦ λέγεται, τὸ μὴ ἀπὸ πάντων βλαστάνειν ἅμα
 τῶν σπερμάτων, ἀλλὰ τὸ μὲν, αὐτοετὲς, τὸ δὲ, εἰς
 *νέωτα, καθάπερ τὸν ὈΑιγίλοπά φασι, καὶ τὸν Λωτόν·
 τοῦτο μὲν οὖν, εἴπερ ἀληθές, κοινὸν ἐτέρων, κοινὸν δὲ

¹ αὐανσιν Bas.

m ἀνθηροειδές· Bod.

n ἐμπηγνυμένη Bod.

ο γίλωπα Ald. γίγλωπα Bod.

ἴσως καὶ τὸ μέλλον λέγεσθαι, πλὴν οὐ πολλῶν· Ῥθαν-
μαστὸν δὲ ἐπὶ πάντων, ὅπερ ἐπὶ τε τῆς Σκύλλης καὶ
τοῦ Κρόκου συμβαίνει, τῶν μὲν γὰρ ἄλλων, καὶ τῶν
ἐξ ἀρχῆς φυτευομένων καὶ τῶν βλαστανόντων, καθ'
ᾧραν τὸ φύλλον ἀνατέλλει πρῶτον, εἰδ' ὕστερον ὁ
καυλὸς, ἧ ἐπὶ δὲ τούτων ὁ καυλὸς πρότερον· καὶ τοῦ
Κρόκου * εὐδυπρώρον τὸ ἄνθος, τῆς δὲ Σκύλλης δὲ
ὁ καυλὸς τοῦ ἄνθους ὕστερον, ἐπὶ τούτῳ δὲ τὸ ἄνθος
ἀνίσχον προσηκαδήμενον. ποιεῖται δὲ [ἡ Σκύλλα] τὰς
ἀνθήσεις τρεῖς, ἃν ἡ μὲν πρώτη δοκεῖ σημαίνειν τὸν
πρῶτον ἄροτον, ἡ δὲ δεύτερα, τὸν μέσον, ἡ δὲ τρίτη,
τὸν ἔσχατον· ὅσα γὰρ ἂν αὐτὰ γένωνται, καὶ οἱ ἄροτοι
σχεδὸν οὕτως ἐκβαίνουσιν. ὅταν δὲ οὕτως * ἀπογηράσῃ,
τότε ἡ τῶν φύλλων βλάστησις πολλὰς ἡμέραις ὕσερν.
ωσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Κρόκου, πλὴν οὔτε καυλὸν
ἕτερον ἔχει παρὰ τὸν τοῦ ἄνθους, ὥσπερ εἵπομεν, οὔτε
καρπὸν φανερόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄνθος ἅμα τῷ καυλῷ
καταφθίνει, καὶ ὅταν ^ς αὐανθῇ, τότε τὰ φύλλα ἀνατέλλει.
πρὸς μὲν οὖν τὰ ἄλλα τὰ συνανθοῦντα, ταῦτα ἴδια,
πρὸς δὲ τὰ ^ι προανθοῦντα τῶν φύλλων καὶ τῶν καυλῶν,
ὅπερ δοκεῖ ποιεῖν τὸ Τίφυον, καὶ ἕτερα τῶν ἀνδικῶν,
ἔτι τε τῶν δένδρων ἡ Ἀμυγδάλη, μάλιστα ἢ μόνον, ὅτι
ταῦτα μὲν οὐχ ἅμα τῷ ἄνθει προφαίνει τὸ φύλλον ἀλλ'
εὐθὺς κατόπιν [δῆλον], ὥς καὶ διαζητεῖσθαι περὶ τίνων, ἐπὶ
δὲ τούτων, οἷον εἰ ἀφ' ἐτέρας ἀρχῆς φαίνεται, καὶ διὰ τὸ
πληθος τῶν ἡμέρων, καὶ διὰ τὸ μὴ πρότερον βλαστάν-
ειν, πρὶν τῆς μὲν τὸ ἄνθος, τοῦ δὲ καὶ ὁ καυλὸς ὅλος

ἧ Vid. not. ad fin. libri.
ανθῇ, Bod. ἀνανθῇ, Const.

^ι τοῦ Ναρκίσσου. Bod.

^ς αὐ-

^ι συνάμφω Bod.

ἀπογηράσῃ. ἡ δὲ βλάβησις, προτέρα μὲν τῆς Σκύλλης, ὑστέρα δὲ Κρόκου, πολὺ δὲ καὶ τὸ φύλλον οὗτος ἀφήσῃ, καὶ ἔστιν ἡ ρίζα αὕτη οὐ μικρά, καὶ οὐ μεγάλη, προσ-
εμφερῆς κατὰ τὸ χῆμα τῷ βολβῷ. (πλὴν εἰ ὕλεπυρώ-
δης;) ταῦτα μὲν οὖν ἔχει σκέψιν. τῶν δὲ Βολβῶν ὅτι
πλείω γένη, φανερόν, καὶ γὰρ τῷ μεγέθει, καὶ τῇ χροᾷ,
καὶ τοῖς χήμασι διαφέρουσι, καὶ τοῖς χυλοῖς· ἐνιαχοῦ
γὰρ οὕτω γλυκεῖς, ὥστε καὶ ὤμους ἐσθιέσθαι, καδάπερ
ἐν Χερρόνησῳ τῇ Ταυρικῇ. μεγίστη δὲ καὶ ἰδιωτάτη
διαφορὰ τῶν Ἐριοφόρων, ἔστι γάρ τι γένος τοιοῦτον, ὃ
φύεται αἰγιαλοῖς· ἔχει δὲ τὸ *ἔριον ὑπὸ τοὺς πρῶτους
χιτῶνας, ὥστε ἀνὰ μέσον εἶναι τοῦ τε ἐδωδίου, τοῦ
ἐντός, καὶ τοῦ ἔξω· ὑφαίνεται δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ *πόδεια
καὶ ἄλλα ἱμάτια· διὸ καὶ ἐριῶδες τοῦτο, καὶ οὐχ ὥσπερ
τὸ ἐν Ἰνδοῖς *τριχῶδες. πλείω δὲ καὶ τὰ βολβῶδη, καὶ
οὐκ ἐλάττω ταῦτα δὲ x καλεῖται, τὸ Λευκόιον καὶ ἡ Βολ-
εῖνη, γ καὶ ὁ *Πιτύων, καὶ Κύϊξ. καὶ τρόπον τινὰ τὸ
Σισυρίγχιον. (βολβῶδη δὲ ταῦτα, ὅτι στρογγύλα ταῖς
ρίζαις, ἔτι τοῖς τε χρώμασι λευκά, καὶ οὐ λεπυρώδη)
ἴδιον δὲ τὸ τοῦ z Σισυρίγχιου, τὸ τῆς ρίζης αὐξάνεσθαι
τὸ κάτω πρῶτον, a κατὰ χειμῶνα, τοῦ δ' ἥρος b ὑπο-
φαίνοντος τοῦ Ἰου, τοῦτο μὲν ταπεινοῦσθαι, τὸ δ' ἄνω
τὸ ἐδωδιμον αὐξάνεσθαι· καὶ τὰ μὲν, τοιαύτας ἔχει τὰς
διαφοράς.

^u πυρώδες,
πόϊξ. Bod.
μῶνα, Ald. Bas.

x καδάπερ Bod.
z Σισυρίγχιον, Const.
b Vid. not. ad fin. libri.

γ ἐπιτίων, z
καλοῦσι χει-

CAP. XII.

Proprietates quaedam Plantarum: Adianti, Aparines, Chelidonii, Heliotropii, Sempervivi, &c. &c.

ΙΔΙΑ δὲ ἢ ταῦτα ἐν τοῖς ποώδεσιν· ^cὥς τὸ ἐπὶ τοῦ Ἀδιάντου συμβαῖνον, οὐδὲ γὰρ ὑγραίνεται τὸ φύλλον βρεχόμενον· ὃ μὲν ἐπίδηλόν ἐστι διὰ τὸ τὴν *νοτίαν ἐπιμένειν, ὅθεν καὶ ἡ προσηγορία. γένη δ' αὐτοῦ δύο, τὸ μὲν, λευκόν, τὸ δὲ, μέλαν· χρήσιμα δὲ ἀμφοτέρω πρὸς ἐκφυσιν κεφαλῆς τριχῶν ἐν ἐλαίῳ τριβόμενα· φύεται δὲ μάλιστα πρὸς τὰ ὑδρηλά· ὥς δὲ οἴονται τινες, καὶ πρὸς στραγγουρίαν τὸ Τριχομανὲς ^d* ποιεῖ· ἔχει δὲ τὸν καυλὸν ὅμοιον τῷ Ἀδιάντῳ, τῷ μέλανι, φύλλα δὲ μικρὰ σφόδρα καὶ πυκνά, καὶ πεφυκτότα καταντικρὺ ἀλλήλων· ῥίζα δὲ οὐχ ὑπέστη, χωρία δὲ φιλεῖ σκιερά. τῶν δὲ κατὰ μέρος ἀνδούντων ἴδιον τὸ περὶ τὸ Ἀνθεμον, ὅτι τῶν μὲν ἄλλων πάντων ἴδιον τὰ κάτω πρῶτον ^eἀνθεῖν, τούτου δὲ, τὰ ἄνω· τυγχάνει δ' αὐτοῦ τὸ μὲν κύκλω, τὸ λευκὸν ἄνθος, τὸ δὲ ἐν τῷ μέσῳ, χρύσου· καὶ καρπὸς ὃς ἐκπίπτει καθάπερ τοῖς ἀκανθώδεσι, καταλείπει τὴν *πρόσφυσιν κενήν· εἶδη δ' αὐτοῦ πλείω. ἴδιον δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν Ἀπαρίνην, ἣ καὶ τῶν ἱματίων ἀντέχεται διὰ τὴν τραχύτητα, καὶ ἔστι δυσσφαίρετον. Ἐν τούτῳ γὰρ ἐγγίνεται τῷ τραχεῖ τὸ ἄνθος, οὐ προῖόν, οὐδὲ ἐκφαῖνον, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ πετλίμενον καὶ *σπερμογονοῦν. ὥστε παρόμοιον εἶναι τὸ συμβαῖνον, ὥσπερ ἐπὶ τῶν *Γαλέων, καὶ ^e*Κυνῶν. ἐκεῖνά τε γὰρ ἐν

^c ὥς deest Bod. ^d ποιεῖν ἔχειν. Ald. Bas. ^e ἀπανθεῖν, Bod. ^f Vid. not. ad fin. libri. ^e Κρηνῶν. Bod.
ρίων. Idem notis. ἔχων. Theod.

ἐαυτοῖς ὠτοκήσαντα ζωογονεῖ. καὶ αὐτὴ τὸ ἄνθος ἐν
ἐαυτῇ κατέχουσα καὶ πέττουσα καρποτοκεῖ. ῥῶσα δὲ
ἀνθῆ, ἣ βλαστάνει ἀκολουθοῦντα τοῖς ῥάστροις, οἷον
τὸ Ἡλιοτρόπιον καλούμενον, καὶ ὁ Σκόλυμος, (ἅμα
γὰρ ταῖς τροπαῖς καὶ οὗτος,) ἔτι δὲ τὸ Χελιδόνιον, καὶ
γὰρ τοῦτο ἅμα τῇ ἸΧελιδόνι ἀνθεῖ· ταῦτα δὲ δόξειεν
ἀν τῇ μὲν φυσικῇ ἔχειν τὴν αἰτίαν, τῇ δὲ * συμπτω-
ματικὴν· πολλὰ δὲ τοιαῦτά ἐστι καὶ ἐν ἑτέροις ἴδια·
διὸ καὶ ἡ τοῦ Ἀειζώου φύσις, τὸ διαμένειν ὕγρον ἀεὶ
καὶ χλωρὸν, φύλλον σαρκῶδες ἔχον, καὶ λεῖον, καὶ
* ὠρόμηκες. φύεται δὲ ἐν τε ^ς τοῖς * ἀλοπέδοις καὶ τοῖς
ἐπὶ τῶν τοίχων * ἀνδύροις, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῶν
κεράμων, ὅταν ἐπιγένηται γῆς τῆς ἀμμώδους συρρόῃ.
πολλὰ δ' ἂν τις ἴσως λάβοι, καὶ ἕτερα περὶ τὰ. χρὴ
δὲ, ὥσπερ πολλάκις εἴρηται, τὰς ιδιότητας θεωρεῖν, καὶ
τὰς διαφορὰς πρὸς τὰ ἄλλα· τὰ μὲν γὰρ ἐν πλείοσιν
ιδέαις ἐστὶ, καὶ σχεδὸν οἷον ὁμωνύμοις, ὥσπερ ὁ Λαυτός.
(τούτου γὰρ εἶδη πολλὰ, διαφέροντα καὶ φύλλοις, καὶ
καυλοῖς, καὶ ἀνθεσι, καὶ καρποῖς, ἐν οἷς καὶ ὁ Μελι-
λώτος καλούμενος·) καὶ δυνάμει διττῇ κατὰ τὴν * πρὸς-
φοράν. ^υ ἔτι τε τῶ μὴ τοὺς αὐτοὺς τόπους ζητεῖν, ὁμοίως
δὲ καὶ ἕτερα πλείω· τὰ δὲ ἐν ἐλάττοσιν, ὥσπερ ὁ
Στρύχνος ὁμωνυμία τινὶ παντελῶς εἰλημμένος· ὁ μὲν
γὰρ ἐδώδιμος, καὶ ὥσπερ ἡμερον καρπὸν ἔχων, * ῥα-
γώδη· ἕτεροι καὶ δύο εἰσὶν, ὧν ὁ μὲν ὕπνον, ὁ δὲ μα-

P ῥῶσα δὲ τὰς ἀνθήσεις βλαστάνουσιν Const. ῥ ἀγρίοις, for-
san ἄστροις. Codd. Ἰ χελιδονία Ald. Bas. ὁ τοῖς τά-
φροις, καὶ πέτραις Const. ὁ μελίας σῖτος Bod. ὅτι
τι Bod.

νίαν ἐμποιεῖν δύναται· πλείων δ' ἔτι δοθεὶς, καὶ κτείνει.
ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ἐφ' ἐτέρων ἐστὶ λαβεῖν, ἃ πολλὴν
ἔχει διάστασιν. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ποωδῶν
ικανῶς εἴρηται, περὶ δὲ Σίτου καὶ τῶν σιτωδῶν, μετὰ
ταῦτα λεκτέον. τοῦτο γὰρ ἔτι κατάλοιπον ἦν.

NOTÆ

IN LIBRUM SEPTIMUM.

CAP. I.

Τριῖς ἄριτοι. Accentus discriminat sensum. Vid. Bod. In antepenultima, sementes : in penultima, arationes.

Πρὸς τὴν γίνεσιν ἔ τὴν χρεῖαν. Ratione ortus ususque. Theod. Sed ἡ σπορὰ καὶ γίνεσις dicitur ἐν ἰναντίοις πρὸς τὴν χρεῖαν. Certe sementes et messes contrariæ ; sic ergo corrigendum : οὐ πρὸς τὴν σπορὰν καὶ γίνεσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν χρεῖαν : ideoque ἀρότους denominari non ex satiatione, sed ex messe. Vid. Col. xi. 3. Pallad. ii. Cassian. Bas. xii.

Μεταγχείτηνῳ. Mensis Atticus incipit xxii die Julii. Bod.

Γαμηλιῶνος. Mensis octavus Atticus.

Μουνιχιῶνος. Mensis Martius. Bod.

Ἀνδράχνη. Duplex occurrit Ἀνδράχνη : 1. Arbuti species. 2. Portulacæ species. Ita Plinius xiii. 23. “ Andrachnem “ omnes fere Græci Portulacæ nomine interpretantur.” E contra Helladius (Photii Biblioth.) ait Atticos non Ἀνδράχνην sed Ἀνδράχλην herbam Portulam vocare. Melius forsan omisso ν, ab ἄδρος, Ἀδράχνη, ex pinguedine folii.

Δυσφύεστατον τὸ Σέλιον. Vetus adagium de Apio, *Petroselinio* L.

Ἐν τόπῳ περισκετῇ. Non de aere, ut Theodorus interpretatur.

Τὸ δὲ Τεύτλιον. Codd. omnes τελευταῖον : errore manifesto, supra enim dicitur, Τεύτλιον θέρους ἑκταῖον, χειμῶνος δὲ δεκαταῖον.

Ἀδρυνθίντα. Perfecte matura. N. B. Exemplum sumitur ex plantis sylvestribus, cujus fructus non nisi maturo decidit.

Οὐκ ἰνιαύσια : i. e. non anno quo seruntur, sed sequenti.

CAP. II.

Ἡ ῥαφανίς. Ita emendavi secundum Bod. qui Raphanum, *rusticanum* Bauhini hic indicari vult. Cochleariam, *armoraceam* L. hoc loco describi nullus dubito. Notandum tamen ῥαφανίδα duplicem apud Theophrastum inveniri: 1. Cochl. *armoraceam*. 2. Raph. *sativum*.

Ἐπὶ τῆς ῥαφάνου. Brassica, *oleracea* instar Lactucae anti-quitus ἐκ παρασπάδων, "from sprouts."

CAP. III.

Εἰς δὲ ταύτην τὴν παχείαν. Textum omnium iudicio corruptissimum emendare conatus sum, adeo ut descriptio congruat cum sensu. In bulbis enim Brassicae *Napa*, necnon in radicibus fusiformibus Raphani *sativi*, radiculæ exiles produ-untur κατὰ χρείαν, sc. ad alendas radices vel bulbos: aliter enim si majores forent, detraherent de mole illorum.

Τῶν πολυκαύλων. Emendavi textum quoad ὁμόκαυλον. Textus Bod. supra ῥόκαυλον, omisso forsitan νευ. N. B. Τὰ μονόρριζα τῇ παχείᾳ, plantæ radice fusiformi. Bot. Opponitur τοῖς βρα-χύρριζοις.

Τὸ Κορίαννον. Inter λάχανα recensetur, quia usus ejus ad saporem in jusculis et condimentis.

Ἐξωμον. Saturcia, *hortensis*. Cat. sed rectius Brassica, *crucastrium* L. semina enim in usu ἀντὶ Σινηπίως. Diosc. ii. 170.

CAP. IV.

Ἀνθεῖ δὲ τὰ μὲν. Initium capitis novi, ut monet Scaligerus. N. B. Verba τῶν μὲν ἄλλων (Codd.) omittuntur.

Ἀπαντα. . . πολύκαυλα. Ita corrigo vice πολύκαρπα, ut vi-tetur tautologia.

Ποιεῖν τὸ Σίλινον. An error textus vel ellipsis? καταβαί-νειν?

Τοῖς σχήμασιν ἴσομοιοῦται. Sensus est, radices vel fructus crescendo accipere formam cavitatis ubi crescunt.

CAP. V.

ῥίζαν γυμνήν. Sc. extantem e terra.

Τῆς ὁμοιώσεως. Obscura lectio, si sana. Sensus est, plus vel minus similitudinis inesse.

Ὁμοίως ἐν ἐκείνοις. Secundum Scaligerum, varietates cultæ opponuntur τῇ ἀγρίᾳ φύσει : sed lectio confusa, et, ut videtur, parum sana.

Τὸ δὲ στρογγυλόκαυλον. Vox hæc omittitur in textu : sed ex tribus Lactuæ speciebus supra memoratis duræ solummodo hic describuntur, sc. Laconica, et Platyphylla ; ergo characteres ὁπῶδες κ. τ. λ. Θ. στρογγυλόκαυλῳ referendi.

Τῶν δὲ Σιλίνων. Transpositio et confusio textus. Certe voces λευκόκαυλα, πορφυρόκαυλα, ποικιλόκαυλα non Apio, petroselino tribuendæ, sed Lactuæ. N. B. Uncis inclusi quæ de Σιλίνῳ.

Καθάπερ τῆς Ῥαφανίδος. Raphanus, sativus L. hic indicatur, cujus varietates enumerantur. N. B. 2. Ῥαφανίς, Cochlearia, armoracea L. supra memoratur, cujus non dantur varietates.

Τὰς μὲν βελτίους. De Colocyntha. Mira ellipsis.

Τελειοῦται ταῖς γέλγισι. Codd. τοῖς ἄλλοις. Nota loquutionem, ait Scaligerus. Supra memoratur species ἄγρους. Forsan τοῖς ἄλλοις ex linea superiori ? certe hic redundant.

Ὅλα δὲ φύεται. Totum caput Allii, non γέλγιδες separatim.

Μετὰ τῆς Φύσιγγος. Ex Constant. correxi : apud quem vox Φύσιγγος, membrana caput Allii et Cepæ obvolvens ; assentante Gaza. Secundum Bodæum ἐπὶ τῆς σφύριγγος : σφύριγγος Ald. quæ voces scapum fistulosum in Alliis denotare possint.

CAP. VI.

Τὰ θηρία ἐγγινόμενα. Bestiolas innascentes. Plin. N. B. Qualitates aquæ salsæ et stagnantis notantur voce δυσμάνεις, sc. quæ ægre evaporantur.

Τὸ πρῶτον ἀρδεύμενον. Tempore sationis : per initia. Plin.

Γνωρίζειν. An pro γινώσκειν ? Aliter intellige probare : hinc enim ἐμπειρία horticultoris eminet, cognoscendo quando plantæ aqua indigeant, vel non.

Γλήχων. Ita repono ex conjectura Scaligeri, sed rectius γλίσχρα ἅπαντα. Vid. Lex. Theophr.

“Τγῆανσις. Codd. omnes, Const. excepto, habent κρῆσις, ἀθροισθεῖσα, humor collectus. Theod. Sed κρῆσις ὕδατος, si detur, turbidam et mixtam aquæ infusionem denotat: et forsan vera lectio.

Καὶ ἐν οἷς (sc. ἄλλοις παλαιοῖσι supra). Plinii verba sunt: “Porro (sc. Πράσω Theophr.) animalia innascentia facillime “stercore injecto capiuntur, condentia sese in id.”

Λευκαίνεται. Pallescit. Theod. Rectius tamen λευκῇ, morbo afficiuntur. Vid. Lex.

Ἀλμάομαι. Salsugine afficior. Theod. Notandum tamen ἀλμὴν morbum plant. quarundam secund. Theophr. Morbi hi forsan ex morsu Aphidum. Vid. lib. i. not.

Ἐν τοῖς ἐνὶ ὕδασι. Acerbis. Theod. ex alia voce in textu. Bod. inepte legit ἐν τῷ Σικυῶνι, quem merito reprehendit Scaligerus. Naturæ consentaneum videtur, semina aromatica minime vermibus tangi: sed quærendum, an evaporatione et senio πικρὰ evadant?

CAP. VII.

Περὶ δὲ τῶν ἀγρίων. Initium capitis novi juxta Scal.

Ὁμώνυμα τοῖς εἰρημνοῖς. Sensus est, ejusdem sunt generis, etsi habitu varii.

Λάπαθον ἄγριον. . . ἤμερον. Λάπ. ἄγριον. Species omnes Linn. sub nominibus *Patientiæ*, *crispi*, *pulchri*, *maritimi*, *divaricati*, *acuti*, *obtusifolii*, *aquatici*, continere videtur, quorum nullus ad cibos usus, nec in hortis locus. Λάπ. ἤμερον e contra *Acetosas* veterum et *Oxalidas*, ex succo acri ita vocatas designabat auctor, quæ cultura pinguiore, et magis grati saporis. Vid. Plin. xix. 12. It. Ὁξυλάπαθον Diosc. ii. 140.

Ἰδίως ἢ ῥάφανος. Brassicam oleraceam sylv. et cult. hic describit auctor. Varietates innumeræ Brassicæ L. unde præcipua materies culinaria antiquitus æque ac apud nos. Notandum tamen Brassicam, *campestrem* L. spec. seorsum. Bras. oleracea sylvestri statu in clivis maritimis ubique reperitur.

Γογγυλὶς ἄγρια. Omissa in Cat. N. B. Descriptio respondet *Rhaphano*, *Rhaphanistro*, L.

'Ιπποσίλιον. . . 'Ελειοσίλιον. . . 'Ορειοσίλιον. Plantæ hæ, secundum Theophrastum, varietates Σελίνου, Apii *Petroselini*, in hortis usitatissimi: longe tamen diversa Botanicorum recentiorum mens. Vid. Cat. item quæ Dioscor. de Σμυρνίω, &c. &c. lib. iii. c. 179.

Καθάπτει ἡ Ἰωνία. De sylvestri varietate hic sermo est. Quæ inodora vocatur? Hinc liquet Violam, *caninam* L. Ἰωνίαν ἀγρίαν a Theophrasto vocari.

CAP. VIII.

Ἐν τῇ καθόλῳ. In summa universorum, Theod. i. c. λάχανα generali sensu plantas edules et inedules amplectere videtur. *Distinctio* sumitur inter λάχανα et ποώδη.

Ταῦτα καλιῖται. Non tamen ἔστι. Scal. i. e. speciem trahentia.

Χονδρύλλα. Chondrylla. Cat. N. B. Species plures *πικνωρώδεις* ad cibos antiquitus usitatæ hic recensentur. Vid. Plin. xxi. 15, 17.

Ἀνδραλία. Andryala, *integrifolia*. Cat. minus recte tamen. Notandus error Plinii, qui Chondryllam ait inedulem esse, ubi pro Ἵποχοιρίδῃ usurpatur.

Ἀνθρίσκος. Ita ex margine reposui pro Ἐνθουσίκῳ, qui in Catalogo, Thymus, *mastichina* L. Ita conjici ex pungente, et sensus opprimente, odore. Plinius tamen Anthriscum vertit, utpote Scandicis speciem. N. B. Scandix, *Anthriscus*, et *Caucalis*, *Anthriscus* apud Linneum occurrunt: apud Ger. em. Scandices 2. *Caucalides*, 6. p. 1021—1040. Planta hæc forsan Scandix, *odorata* L.

Ἡθύσμος. Ἐνθουσίκῳ syn. Cat. Certe tamen liquet ex Plinio xix. 8. Menthæ species innui: "Menthæ nomen Ἡθύσμος antiquitus ex suavitate odoris."

Κάλυκα μεγάλην. Κάλυξ hoc loco perianthium Tragopogonis. Τοιαῦτας ἰδίαις ἔχει. Ejusdem formæ. Theod. ἌEquæ papposo semine.

Στρώχνος ἐνέπατος. Solanum, *melangina* L. Forsan efficax in morbis jecinoris. Ang. "Egg Plant."

Κέρχερος. Hieracium? Cat. Φύλλον ὠκυμῶδες: quærendum de Ὀκίμῳ.

Πάντων δέ. Per ellipsin nimiam; obscurus textus: sensus

est, omnes plantas supra recensitas distribui debere in *ἐπετείας* (annuas); et *ἐπετειοκαύλους* (perennes), sc. quarum caules pereunt, radix durat.

. *Κύνωπος*. Plantago, *Cynops* L. Cat. Plin. in loco ait Acinos, quem tamen viri docti pro Achynops interpretantur; sed ex flore ringente canis os apertum referente, Antirrhini speciem sisto. Bodæus censet *Κυνοκεφάλιον* plantam hanc vocari, an Antirrhinum *majus*? P. 820, 822.

Βούπρηστις. Bupleurum. Cat. *Βούπρ.* Cantharidis species, et *λαχάνου εἶδος ἀγρίου*. Dioscor. in libro *Περὶ Ὑγίειων Βούπρησιν* describit, qui tamen periiit. Plinius ait: "caule cubitali, foliis "multis, longis; capite Anethi simili." Vid. Nicandr. de Theriacis. B. Ptarmicæ speciem vocat Dodon. rectius vero B. *falcatum* L. cujus syn. B. latifolium Monspeliense, cujus icon (Ger. em. p. 608.) florem umbelliferam Anethi similem exhibet.

Ἀφία. Caltha, *palustris*. Cat. Ita Bod. Sed genus dicitur *κιχωριώδες*. An pro *Ἀφέκα*? Ita apud Plin. xxi. 15. Vid. etiam infra *πλὴν ἢ μὲν Ἀφάκη*.

Ἐπίπετρον. Alchemilla, *arvensis*. Cat. Ita vocavi, quia flos ex parvitate inconspicuus, ideoque *ἀνάνθης*? Dicitur maxime omnium vivax. Forsan ergo ex succulentia et ex loco natali in rupibus Parnassi, Sempervivi species diversa ab *Ἀειζῶν*, vel Sedi, L. N. B. Alii legunt *Ἐπιμήδιον*: vid. Diod. lib. iv. c. 19. et certe parvitas florum, necnon occultatio sub foliis æque descriptioni pl. *ἀνάνθους* favet.

Ἔστι κοινὸν ἀπάντων. Sc. flores profferre.

Πλὴν ἢ μὲν Ἀφάκη. Plantæ hujus mentio cap. 8, 11. ut species *κιχωριώδης*, et amara, semine papposo. Bodæus censet *Leontodon taraxicum* L. indicari: sed minus recte. N. B. *Hysoseris*, *hedyrnois* L. caule folioso. Planta Hieracii affinis hic intelligenda. *Tragopogonis* etiam species *Dalecampii* a Linn. vocatur, *Hedypnois* Bauhini. Vid. de hac planta Plin. xx. 8.

CAP. IX.

Ὀρθόκαυλα καί. Codd. omnes *νυρόκαυλα*: sed certe legendum *ὀρθόκαυλα καὶ ἐπιγυόκαυλα*.

Πιτύνη. Ajuga, *Chamaepitys*. Cat. Error typogr. pro *Teu-*

crium, *Chamaepitys*. N. B. Species humifusa; non, ut apud Bod. erecta: p. 826.

Ἀσπρίνη. *GALIUM*. Cat. Suspisor tamen duo genera: diversa hic et c. 14. describi.

Ἀπαράβλαστα τὰ λιόκαυλα. Hac voce scapi Bot. describuntur, quæ nunquam ramosi.

Ἀνθήμιον. *Anthemis*. Cat. Alii putant *Nigellam* describi hic.

Πόα. Vox generalis, plantas herbaceas amplexens: hic tamen gramina solum.

Φυλλανθές. Omissum in Cat. Secund. Bodæum, *Scabiosa, arvensis* L. ex calyce folioso. "Foliosum gerit floris flosculum." Bod. p. 840.

Ἀπαργία. Omissa in Cat. *Hieracium, minus*. Dodon. *Hieracium, cymosum* L. Præmorsa radice. Bod. p. 841.

Λωτός. Tres Loti in Catal. occurrunt. Planta hæc, *Lotus, melilotus* L.

Λευκόιον ἐπικαυλόφυλλον. Certe non de *Leucoio* L. si textus sanus. An ἐπιγεϊόφυλλον?

Ἀκανθάδισι κομῶῃ, sc. ἐκφύσεισι supra.

Ἀχρεὶ φύλλων ἀφικνεῖται. Usque ad foliationem solummodo.

Ὡσπερ ἐπὶ τῶν δένδρων, sc. respectu diœciarum. Bot.

Τῶν μὲν [τὸ ἄνθος]. Ita suppleo voces, monente Bodæo: c. g. respectu *Tussilaginis, Equiseti*, &c.

Καὶ σχεδὸν ἐν τῇ ἀρχῇ. Sed quaerendum an de foliis plantarum edulium μέγιστα ἐν ἀρχῇ dici potest. Forsan error textus.

Πρῶτῃ τινὰ καυλόν. De arboribus cujus rami sensim producuntur.

Ὡς ἐν ἄλλοις εἶρηται, sc. βίβλοις, ut alibi narratur. Vid. lib. ix.

Ἀρχομένην χειμῶνος. Quinque anni tempora hic notantur.

Κατὰ τὸ μάλλον, subint. ἢ ἥττον: plus minusve.

Ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Forsan pluvias immaturas, vel tempora anni "Monsoons" dicta.

Καθ' ὅτε ὁ Σκόλυμος. Florescentia plantarum indicat anni tempus, et *Scolymus* juxta *Hesiodum* floret cum *Cicada*:

Ὅταν ἤχηται τέτιξ.

Δενδρέων ἐφεζόμενος λιγυρὴν κατεχειρετ' ἀειδὴν.

Κονύκης καὶ Κατπαρίδος. Vid. lib. vi. c. 5.

Κατὰ μίαν, sc. ὥραν. Adv. simul.

Ἐκ περιόδου ἢ βλάστησις. N. B. Tempora anni notantur ὑπὸ τροπᾶς ὑπὸ κύμα· μετ' ἀρκτοῦρον, quæ succedunt in circulo.

Εἰς ἀφορισμὸν ἀρχῆς. Ad determinandum principium germinationis. Vid. ἀρχὴ βλαστήσεως.

Πόλιον. Teucrium, *Creticum*. Cat. Forsan T. *montanum* vel T. *Polium* L. Icones exhibentur a Bodæo Polii campestris et montani. P. 844. Nomen derivatur a canitie foliorum. N. B. Planta hæc non occurrit in textu Bod.

CAP. X.

Σταχυώδη καὶ κιχωριώδη. Novum caput institui, ex iis quæ sequuntur textu emendato. N. B. Σταχυώδη plantæ thyrsofloræ. Bot.

Ἐκ τῶν φανερωῶν. Ex partibus plantæ supra terram: opponitur ταῖς ῥίζαις.

Ὁ τε Χήνωψ. Omissa in Cat. N. B. Bodæus censet Κύνωψ pro Χήνων in textu reponi, et hinc apud Linn. planta hæc σταχυώδης Plantagini refertur: sed Κύνωπος supra mentio fit c. 9. ut Antirrhinum. Forsan Χήνωψ ex rostro anseris, ut Κύνωψ ex facie canis. Alibi planta Χηνοπόδιον vocatur ex pede anserino a Diosc. N. B. Quid si Κυνόγλωσσον sistemus, σταχυώδη genus?

Πλείους ἔχων ἰδίαις. Cujus multæ species.

Ἀλωπέκουρος. Alopecurus. Cat. Bot. N. B. Icones duæ Alopec. in Flor. Græc. occurrunt nullomodo caudam vulpinam referentes; Phlei tamen criniti spica ibid. tab. 63. simillima. Nomen hodiernum Alopecuri graminis Ἀληπουρούρα. Ex diversa tamen vocis σταχυώδους acceptione Bodæus conjicit Trifolium quoddam, inter Lagopoda L. indicari.

Τὰ δὲ κιχωριώδη. Divisio plantarum ex habitu. N. B. Hic dicuntur ἰπιτεϊόφυλλοι: mallet legere ἰπιτεϊόκαυλοι, quia præcipua plantæ perennis distinctio.

Ἡ Ἀφάκη. Vid. supra c. 8. sed quære, annon plantæ diversæ ex habitu diverso. Supra legitur in codd. quibusdam Ἀφία.

Ὅλον ποιεῖ τὸν χειμῶνα. Elliptice, ἄνθησιν subaud. si non sensus vocis ποίω ita acceptandus.

CAP. XI.

Ταῦτα μὲν οὖν, sc. τὰ σταχυώδη supra.

Εἴρηται πρότερον, sc. c. 9.

Ἀπὸ τῆς χρήσεως. Usus medicinalis: hinc nomen Medici Inventoris accepit.

Τοῦ Φασγάνου. Duplex occurrit Φάσγανος: vid. Cat. Gladiolus. Hic Ari species, cujus radix edulis.

Κατὰ δὲ τὰ φύλλα. Initium cap. apud Bod. sed continuatio evidens subjecti.

Σαρκώδεις. Ita contra fidem codd. sed juxta naturam.

Ἄρον ἐδάδιμον. Pancratii species, secund. Bod. vid. iconem P. veri, Clus. p. 876. N. B. Ari succus acris valde.

Κρόκος δι' ἐνίως ἔχει. Crocus vernus, et autumnalis acaules: C. aureus tamen Flor. Gr. "tubo longissimo." Forsan apud Theophr. cauliger dictus.

Ὁ Βολβός. . . κατ' ἐξοχήν. Plantæ quædam sylvestres (ἀρουραίοι) a Theophrasto et Plinio hoc nomine describuntur: vid. Plin. de bulbo vomitorio, eduli, &c. Forsan Muscari antiquorum Hyacintho affine. Vid. Ger. em. 120.

Ἀσποφύσις ἔχει. Dantur apud nos Asphodeli species ramosæ.

Οὗ ὁ ἀνθήκος. N. B. Duplex sensus vocis hujus: 1. plantam designat: 2. pericarpium in Liliaceis, ut videtur, sic infra vermis dicitur generari in pericarpio Asphodeli.

Κοπτόμενα μετὰ σύκω. Tunsæ cum fructu Fici. Modus præparandi medicamenta.

Ἀλιξητήριον δηλήσειας. Amuleti genus.

Θαυμαστόν δ' ἔπει ἐπὶ τῆς Σκύλλης. Textus Codd. Θαυμαστόν δ' ἐπὶ πάντων. Suspicio vocem πάντων hoc loco lineæ inferiori inserendam post ἄλλων, sensu suadente; non potest enim τὸ κινὸν ἐπίρων Θαυμαστόν εἶναι.

Εὐθύτρονον γάρ. Ita Scal. sine commentario. Vox hæc nullibi, quoad scio, occurrit. Germinatio erecta et præcox indicari potest ex vi verbi: sed forsan εὐθύτρονον vel εὐθύτρον substituentam; quæ voces apud Theophrastum occurrunt.

Τῆς Σκύλλης κατ' αὐτὸν, sc. βολβόν, ut videtur.

Πρὸς δὲ τὰ προανθοῦντα. Sensus est, plantas quæ sequuntur addendas numero illarum quarum flores præcedunt folia.

Τίφουον. Omittitur in Catalogo. Forsan *Narcissus Persicus*, Bod. sed nulla ejus mentio apud syn. Linn. Anne Colchici vel Iridis species? Secundum alios *Tussilago* indicatur, cujus flos præcedit folia.

Τῶν Βολέων. Hic et alibi mentio *τῶν Βολέων*. Vid. Bulborum quatuor genera, Plin. xix. 2. Bulbus hic dicitur edulis esse (*ώμός*); alius apud Plin. et Dioscor. vomitorius. Vid. etiam Ger. em. 120.

Βολέος ἐριόφορος. Hyacinth. Peruv. Cat. minus recte tamen, nisi orbis veteris æque ac novi incola. Usus in lanificiis antiquitus notissimi. Plin. loc. cit. "impilia," ait, "fieri ex lana" "radicis hujus." Ex Girardo accepimus Medicum quendam Germanicum ex Constantinopoli Carolo Clusio bulbos quosdam *Eriophoros* misisse, qui florere apud ipsum, et cujus iconem Girardo communicatum videre est, p. 121. Bulbi tamen Girardo communicati diu manserunt sine ullo floris vestigio. Flos apud Ger. em. Hyacintho, *botryoidi* similis, spica flor. cærulea. N. B. Ex lanoso bulbo species quædam forsā *Bulbocodium* appellabatur. (*Βολβοκώδια*, i. e. bulbus vellere cinctus.) Hinc forsā genus *Bulbocodium* L. 422. cujus syn. Colchicum *vernum* Bauhini et Clusii.

Τριχῶδες τὸ ἐν Ἰνδοῖς. Serica materies Sinensium, capillarum instar nitens, hic clare describitur: opponitur *τῷ ἐριώδει*, *Gossypinæ*.

Οὐκ ἑλάττω ταῦτα καλεῖται. Ita emendavi ut sensus sit: hæc etiam non minus reputantur bulbosæ. Sed quære.

Βολβίνη. Scylla, *unifolia*. Cat. "Bulbinem Græci vocant" "herbam porraceis foliis, rubicundo bulbo." Characteres distinctivi. Anne Hyacinthus, *muscar* L.?

Ὁ Πιτύων. Euphorbia, *Pithyusa*. Cat. sed quærendum de radice bulbosa: rectius forsā E. *bulbosa* L.

Ὁ Κούζ. Omissa in Cat. N. B. Ibi reperitur *Κόζ*, cujus mentio lib. i. c. 16. ut *καλαμόφυλλος*.

Σισυρίγγιον. Iris, *Sisyrinchium*. Cat. N. B. *Ixia*, *Sisyrinchium* L. *Βολβοκώδιω* Theophr. ascribitur. Flor. Græc. Sed notandum *Σισυρίγγιου* radicem hic *ἑδάδιμον* dici, utpote supra Flor. Græc. fasc. 1mo. radix *Ixiæ Sisyrinchii*. Peculiaris crescendi methodus respectu bulborum notatu dignus: vid. icon. apud Bod. p. 880.

simile quoddam notavit Fab. Colonna: "Inanis bulbi cortex
"anno proximo reperi supra vegetum bulbum."

CAP. XII.

Γαλιέων καὶ Κυνῶν. Animalia marina vivipara secund. Scal.
Galea et Squatina, Plin. in loco. N. B. Bodæus pro Κυνῶν legit
ρίνων, quia propius vulg. lectioni χρένων. Constant. substituit
ἔχων, quæ magis arridet, animal enim manifeste viviparum
æque ac squalus piscis.

Ἀπαρίνη. Galium, *verrucosum*: an *Arctium*, *Λάρρα* L. Cat.
Bodæus censet de vulgata Aparine intelligendum. Libet sub-
jicere accuratam plantæ hujus descriptionem ex Diosc. lib. iii.
c. 104. Constat κλῶσι πολλοῖς μακροῖς, τετραγώνοις, τράχισι
φύλλα δ' ἐκ διαστήματος κυκλοτερῶς περικείμενα (folia verticil-
lata, Bot.) ἄσπερ τὰ τοῦ Ἑρευθιδάνου. ἄνθη λευκά· σπέρμα σκλη-
ρόν, λευκὸν στρογγύλον, ὑπέκκλειον ἐν μίσῳ ὡς ὀμφαλός. N. B. An
pericarpium orbiculare hic sumitur pro semine, ut apud Theo-
phrast. Pericarpium Galii apud Linn. G. P. 125. "Baccæ
"siccæ duæ, globosæ, coalitæ." Hinc forsan cavitas in medio
ὀμφαλός dict. et similitudo ovi in animalibus.

Χελιδόνιον. Chelidonium majus. Succus croceus apud Diosc.
describitur. Ἀκυλουθὲν τὰ ἄσπερα dicitur, quia certo anni tem-
pore floret; sc. adventu Hirundinis, unde nomen.

Τὴν μὲν φυσικὴν, sc. partim naturaliter, partim ex accidente.

Σχῆδὲν ὁμωνύμοις, sc. ἰδίαις. Plantæ sub nomine communi,
inter se tamen diversæ, plus minusve: exemplis Loti *Meliloti*,
Strychin speciebus.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Η'.

CAP. I.

Frumentacea et Leguminosa : Tempora Sationis.

ΠΕΡΙ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ποωδῶν, ἱκανῶς εἰ-
ρήσθω, περὶ δὲ Σίτε καὶ τῶν σιτωδῶν λέγωμεν ὁμοίως
τοῖς πρότερον, τοῦτο γὰρ κατάλοιπον ἦν τῶν ποωδῶν.
δύο δὲ αὐτοῦ γένη τὰ μέγιστα τυγχάνει· τὰ μὲν γὰρ
σιτώδη, οἷον Πυροὶ, Κριθαὶ, Τρίφα, Ζεαὶ, καὶ ἄλλα τὰ
*ὁμοιόπυρα, καὶ *ὁμοιούκριθα. τὰ δὲ, *χεδροπά, οἷον
Κύαμος, Ἐρέβινθος, Πισὸς, καὶ ἔλας τὰ *ὄσπρια
προσαγορευόμενα· τρίτον δὲ παρ' αὐτά· Κέγχρος,
Ἑλυμος, Σήσαμον, καὶ ἀπλῶς τὰ ἐν τοῖς θειρινοῖς *ἀρό-
τοις ἀνώνυμα κοινῇ προσηγορία. ἔστι δὲ ἡ μὲν γένεσις
αὐτῶν μία καὶ ἀπλῇ· φύεται γὰρ ἀπὸ σπέρματος, ἐὰν
μή τι σπάνιον καὶ ὀλίγον ἀπὸ τῆς ρίζης. ὥρα δὲ τοῦ
σπόρου τῶν πλείστων δύο· πρώτη δὲ καὶ μάλιστα, ἡ
περὶ Πλειάδων δύσιν, καὶ Ἡσίοδος ἠκολούθηκε, καὶ
σχεδὸν οἱ πλείστοι, διὸ καὶ καλοῦσί τινες αὐτὴν, ἄροτον·
ἄλλη δὲ ἀρχομένου τοῦ ἤρος, μετὰ τὰς τροπὰς τοῦ χει-
μῶνος. οὐ τῶν αὐτῶν δὲ ἑκατέρα· τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν

φιλεῖ πρῶτῃ σπορεῖσθαι, τὰ δὲ, ὅψε, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι
 φέρειν τοὺς χειμῶνας· τὰ δὲ πρὸς ἀμφοτέρους τὰς ὥρας
 οὐ κακῶς ἔχει, καὶ πρὸς χειμῶνα, καὶ πρὸς ἔαρ. * πρῶτ-
 σπορα μὲν οὖν ἐστὶ, Πυρὸς, Κριθῆ, (καὶ τούτων ἡ Κριθῆ
 πρῶτισπορώτερον) ἔτι δὲ Ζειὰ, Τίφη, Ὀλύρα, καὶ εἴ τι
 ἕτερον ὁμοιόπυρον, (ἀπάντων γὰρ χειρὸν ὁ αὐτὸς χρόνος
 τῆς σπορᾶς.) τῶν δὲ γε χειδροπῶν μάλιστα, ὡς εἰπεῖν,
^aΚύαμος, καὶ Κέγχρος, ταῦτα γὰρ διὰ τὴν ἀσθέ-
 νειαν προλαβεῖν τῇ ριζώσει βούλεται τοῦ χειμῶνος.
 πρῶτισπορον δὲ καὶ ὁ Θέρμος, ἀπὸ τῆς ἄλλω γὰρ φασὶ
 δεῖν * καταβάλλειν εὐδύς· ὀψίσπορα δὲ τούτων αὐτῶν
 ὅσα διαφέρει τοῖς γένεσιν, οἷον Πυρῶν τι γένος καὶ Κρι-
 θῶν, ὃ καλοῦσι ^b* τρίμηνον, διὰ τὸ ἐν τοσοῦτῃ τελει-
 οῦσθαι. καὶ τῶν χειδροπῶν τὰ τοιάδε, Φάκος, Ἀφάκη,
 Πισός· ἐν ἀμφοτέροις δὲ ταῖς ὥραις τῶν χειδροπῶν τινα
 καθάπερ Ὀροβος Ἐρέβινθος· οἱ δὲ καὶ τὸν Κύαμον ὅψε
 σπείρουσιν, ἐὰν ὑπερίσωσι τῶν πρῶτων ἀρότων. ἀπλῶς
 δὲ πρῶτισποροῦσι τὰ μὲν, ^cδι' ἴσχυιν ὡς δυνάμενα φέρειν
 τοὺς χειμῶνας· τὰ δὲ δι' ἀσθένειαν, ὅπως προλάβωσι
 ταῖς εὐδαίαις τὴν αὔξησιν. δύο μὲν οὖν αὐτὰ [σπόρα],
 τρίτη δὲ τῶν θερυνῶν, ἣν εἵπομεν, ἐν ᾗ Κέγχρος σπεί-
 ρεται, καὶ Μέλινος, καὶ Σήσαμον· ἔτι δ' Ἐρύσιμον, καὶ
 Ὀρμινον· χρόνοι μὲν οὖν ἐκάστων οὗτοι. βλαστάνει δὲ
 τὰ μὲν δᾶττον, τὰ δὲ βραδύτερον· καὶ Κριθῆ μὲν καὶ
 Πυρὸς, ἐβδομαῖα μάλιστα· (πρῶτερεῖ δὲ ἡ Κριθῆ μάλ-
 λον·) τὰ δ' ὅσπρια τεταρταῖα, ἢ πεμπταῖα, πλὴν
 Κυάμων· (Κύαμος δὲ καὶ ^dτινα τῶν σιτωδῶν ἐν πλεί-

^a κύαμος καὶ λάθυρος· Const.
 σχυν Bod.

^b τρίγωνον, Bod.

^c δι-

^d τινα deest Codd.

όσιν.) ἐνιαχ^ε δὲ πεντεκαίδεκαταῖος, ὅτε δὲ καὶ εἰκοσαῖος. δυσφύεστατον γὰρ τοῦτο πάντων· ἐὰν δὲ δὴ καὶ σπαρέντος ἐπιπλέον ὕδωρ ἐπιγέννηται, καὶ παντελῶς· εἰ δὲ τῶν ἐν τοῖς ἑαρινοῖς ἀρότοις θᾶττον ἢ ἑκφυσις διὰ τὴν ὥραν, σκεπτέον. χρὴ δὲ τὰς ἀναβλαστήσεις, καὶ τὰς *διαφύσεις ταύτας ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν διαλαθεῖν. ἐνίοτε γὰρ καὶ ἐνιαχοῦ ἐν ἐλάττοσιν ἡμέραις, καθάπερ ἐν Αἰγύπτῳ, τριταῖον γάρ φησι καὶ τεταρταῖον ἀνατέλλειν· παρ' ἄλλοις δὲ, ἐν πλείοσι τῶν εἰρημένων, ὅπερ καὶ οὐκ ἄλογον, ὅταν καὶ χώρα καὶ ἀήρ διαφέρῃ, καὶ πρωϊαίτερον ἢ ὀψιαίτερον ἀρῶσεις [εἶναι], καὶ τὰ ἐπιγινόμενα εὐχ^ε ὅμοια τυγχάνειν. ἃ μὲν γὰρ μανῆ, καὶ κουφῆ, [χώρα] καὶ εὐκράτω ἀέρι, ταχὺ καὶ ῥαδίως ἀναδίδωσιν· ^ε ἃ δὲ γλίχρα καὶ β^ε βαρεῖ, βραδέως· ἃ δὲ τοῖς τόποις αὐχμωδεστέρα, ^η βραδύτερον. ἔτι δὲ ἂν χειμῶνες ἐπιγένωνται καὶ αὐχμοὶ, καὶ εὐδία, καὶ πάλιν ὕδατα, καὶ γὰρ ἐν τούτοις πολὺ παραλλάττουσιν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐὰν ἡ γῆ προειργασμένη, καὶ κόπρον ἔχουσα τυγχάνῃ· ὡς καὶ ἐὰν μηδὲν τούτων. ἔτι καὶ περὶ τοῦ πρωῖσπορεῖν ἕκαστα καὶ ὀψισπορεῖν, αἱ χώραι διαφέρουσιν· ἐνιοὶ δὲ καὶ περὶ τὴν Ἑλλάδα πάντα πρωῖσπορεῖν εἰώθασιν διὰ ψυχρότητα τῆς χώρας, ὥσπερ οἱ Φωκεῖς, ὅπως ἂν οἱ χειμῶνες μὴ * νήπια καταλαμβάνωσι.

^ε οὐκ ἀνόμοια Scal.

^ε ἢ δὲ Bod.

^ε βαρεῖα Bod.

^η βραδίως. Bod.

CAP. II.

*Principia Germinationis in Frumentaceis et Leguminosis,
et Tempora germinandi.*

ΒΛΑΣΤΑΝΕΙ δὲ, τὰ μὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὴν ῥίζαν ἀφιέντα καὶ τὸ φύλλον· τὰ δ', ἐκάτερον ἐξ ἐκατέρου τοῦ ἄκρου. Πυρὸς μὲν οὖν καὶ Κριθὴ καὶ Τρίφη, καὶ ὅλως ὅσα σιτώδη, πάντα ἐξ ἐκατέρου, ἵ ὥσπερ ἐν τῷ στάχει πύριον· ἀπὸ μὲν τοῦ κάτω, τοῦ παχέος, τὴν * ῥίζαν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄνω, τὸ * βλαστὸν [ἀφίησι]. ἐν δέ τι καὶ συνεχὲς γίνεται ἐξ ἀμφοῖν τῆς τε ῥίζης καὶ τοῦ καυλοῦ. Κύαμος δὲ καὶ τὰ ἄλλα χερσποὰ, οὐχ ὁμοίως, ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὴν ῥίζαν καὶ τὸν καυλόν. ^κ καὶ ἡ πρόσφυσις αὐτῶν ἐστὶ πρὸς τὸν λοβόν, ἐν ᾧ καὶ ἔχουσιν οἶον * ἀρχὴν τινα φανεράν. ἐπ' ἐνίων δὲ καὶ * αἰδοιωδὲς τι φαίνεται, καθάπερ ἐπὶ Κυάμων, καὶ τῶν Ἑρεβίνθων, καὶ μάλιστα τῶν Θέρμων· ἐκ τούτων γὰρ ἡ μὲν ῥίζα κάτω, τὸ δὲ φύλλον, καὶ ὁ καυλὸς ἄνω χωρεῖ. ταύτῃ ^ι μὲν οὖν διαφέρει, τῇ δὲ ὁμοίως ἔχει, τῷ πάντα γε κατὰ τὴν πρόσφυσιν τοῦ λοβοῦ, καὶ τοῦ στάχυος, ἀφιέναι τὴν ῥίζαν, καὶ μὴ, καθάπερ ἐν τοῖς δενδρικοῖς τισὶν, * ἀνάπαλιν, οἶον, Ἀμυγδάλη, Καρύω, ^{ιιι} Βαλάνω, καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐν ἅπασιν δὲ ἡ ῥίζα μικρῷ πρότερον ἐκφύεται τοῦ καυλοῦ, συμβαίνει καὶ ἔν γε τοῖς σιτώδεσιν, ὥστε τὴν ῥίζαν εὐθὺς ἔξω προωθεῖσθαι, τὸν δὲ βλαστὸν ἐν αὐτῷ τῷ σπέρματι βλαστάνειν πρῶτον, αὐξανόμενον δὲ, * διίστασθαι τὰ σπέρματα· πάντα γὰρ πως καὶ

^ι πάντα Bod.
οὖν πῃ, Const.

^κ καὶ ἡ πρόσφυσις Bod.
^{ιιι} Δίος, βαλάνω, Const.

^ι μὲν.

ταῦτα ^η*διμερῆ, τὰ δὲ χεδροπὰ, φανερώς πάντα *δί-
 θυρα καὶ σύνδετα. τὴν δὲ ῥίζαν εὐδὺς ἔξω προωθεῖσθαι
 °έν τοῖς χεδροποῖς διὰ τὸ καθ' αὐτὰ εἶναι· τῶτο μὲν οὐ
 συμβαίνει, προτερεῖ δὲ ἡ ῥίζα μικρόν. ἀναφύεται δὲ ἡ
 μὲν Κριδὴ καὶ ὁ Πυρὸς, *μονόφυλλα· ὁ δὲ Πισὸς, καὶ
 ὁ Κύαμος, καὶ ὁ Ἐρέβινθος, πολύφυλλα· ῥίζαν δὲ ἔχει
 τὰ μὲν χεδροπὰ πάντα ξυλώδη καὶ μίαν, ἀπὸ δὲ ταύτης
 καὶ ἀποφύσεις λεπτὰς· βαθυρρίζότατον δὲ, ὡς εἰπεῖν,
 τούτων ὁ Ἐρέβινθος, ἐνίοτε δὲ καὶ παρακαθήσιν· ἀλλ'
 ὁ Πυρὸς, καὶ ἡ Κριδὴ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ σιτώδη, πο-
 λύρριζα, καὶ λεπτόρριζα· διὸ καὶ τὰ ὀρθώδη πολύ-
 κλαδα, καὶ πολύκαυλα. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα χεδρὸν
 δὲ καὶ ἐναντίως ἐκατέρω ἐστὶ, τὰ μὲν γὰρ χεδροπὰ,
 μονόρριζα εἰσι, πολλάς δὲ ἄνωθεν ἀπὸ τῶν καυλῶν
 ἀποφύσεις ἔχοντα (πλὴν Κυάμη.) τὰ δὲ σιτηρά, πο-
 λύρριζα [όντα], πολλοὺς ἀνίσχισι βλασούς. ἀπαράελαστοι
 δὲ οὗτοι, πλὴν εἴ τι γένος Πυρῶν τοιοῦτο, οὓς καλοῦσι
 Σιτανίας καὶ Κριθανίας. τὸν μὲν οὖν χειμῶνα ἐν τῇ
 χλόῃ μένει τὰ σιτώδη, διαγελώσης δὲ τῆς ὥρας καυλὸν
 ἀφίησιν ἐκ τοῦ μέσου, καὶ *γονατοῦται. συμβαίνει δ'
 εὐδὺς ἐν τῷ τρίτῳ γόνατι, (τοῖς δὲ ἐν τῷ τετάρτῳ,) καὶ
 τὸν στάχυν ἔχειν, ἀλλ' οὐ φανερόν ἐν τῷ *ὄγκῳ. γί-
 νεται δ' ἐν τῷ ὅλῳ *καλάμῳ πλείω τούτων, ὥς χεδρὸν
 ἅμα τῷ καλαμουῖσθαι συνίστασθαι μικρόν ὕστερον, ἀλλ'
 οὐ πρότερον φανερὸς γίνεται, πρὶν ἂν προαυξηθεῖς ἐν
 τῇ *κάλυκι γένηται· τότε δ' ἡ *κύησις φανερά διὰ τὸν
 ὄγκον. ἀπολυθεὶς δὲ, εὐδὺς ἀνθεῖ μεθ' ἡμέρας τέτταρας,
 ἢ πέντε, καὶ Πυρὸς, καὶ Κριδὴ, καὶ ἀνθεῖ σχεδὸν τὰς

^η διμερῆ. Ald.

° Vid. not. ad fin. libri.

ἴσας· οἱ δὲ τὰς πλείστας λέγοντες, ἐν τοῖς ἑπτὰ φασιν
 * ἀπανθεῖν. ἀλλὰ τῶν χερσῶν χρόνιος ἢ ἀνθησις·
 χρονιωτάτη δὲ τῶν μὲν ἄλλων, Ὀρόβου, καὶ Ἐρεβίνδου,
 τούτων δὲ ἀπάντων, τοῦ Κυάμου· καὶ ἐν μεγίστῃ δια-
 φορᾷ, τετταράκοντα γὰρ ἡμέρων ἀνθεῖν λέγουσι, πλὴν
 οἱ μὲν αἰὶ παρανδοῦντος Ρέτέρου καὶ ἕτερον [ἀνθεῖν]
 λέγουσι· (κατὰ μέρος γὰρ ἀνθεῖν·) οἱ δὲ ἀπλῶς. καὶ
 ἢ ἀνθησις τῶν μὲν σαχυρῶν ἀθρόα, τῶν δὲ * ἐλλοδω-
 δῶν, καὶ χερσῶν πάντων, κατὰ μέρος· πρῶτα γὰρ
 ἀνθεῖ τὰ κάτω, καὶ ὅταν ταῦτα ἀπανθήσῃ, τὰ * ἐχόμενα,
 καὶ οὕτως αἰὶ βαδίζει πρὸς τὰ ἄνω. διὸ πολλὰ τῶν
 ὀρόβων τίλλεται, τὰ μὲν κάτω * κατεβρύχότα, τὰ δ'
 ἄνω χλωρὰ πάμπαν. μετὰ δὲ τὴν ἀπάνθησιν ἀδρύ-
 νονται Πυρὸς, καὶ Κριθή, τεσσαρακονταῖα μάλιστα·
 παραπλησίως δὲ Τίφη, καὶ τ' ἄλλα τὰ τοιαῦτα· τεσ-
 σαρακονταῖα δὲ φασὶ καὶ τὸν Κύαμον, ὥστε ἐν ἴσαις
 ἀνθεῖ καὶ τελειοῦται· τὰ δ' ἄλλα ἐν ἐλάττοσιν· ἢ ἐν
 ἐλαχίσταις δ' ὁ Ἐρέβινδος, εἴπερ ἀπὸ τῆς σπορᾶς ἐν
 τεσσαράκοντα τελειοῦται ταῖς ἀπάσαις, ὥσπερ τινὲς
 φασιν· ἐπεὶ τό γ' ὅλον, ἵ ὅτι τάχιστα, φανερόν. οἱ δὲ
 Κέγχροι, καὶ τὰ Σήσαμα, καὶ οἱ Μέλινοι, (καὶ ὅλως τὰ
 θερινὰ σχεδόν,) ὁμολογεῖται τὰς τετταράκονδ' ἡμέρας
 λαμβάνειν· οἱ δὲ φασὶ καὶ ἐλάττους. διαφέρει δὲ καὶ
 πρὸς τὴν τελείωσιν, χώρα τε χώρας, καὶ ἀὴρ ἀέρος· ἐν
 ἐλάττοσι γὰρ ἔνια [χώρα] δοκοῦσιν ἐκφέρειν, ὥσπερ
 ἄλλαι τε, καὶ μάλιστα ἐπιδήλως Αἴγυπτος, ἐκῇ γὰρ
 Κριθαὶ μὲν ἐν ἐξαμήνῳ, Πυροὶ δὲ ^s ἐν τῷ ἐβδόμῳ [μηνί]

Ρ ἰτέρου καὶ ἰτέρου Bod. ἢ ἐν deest Codd. ἵ ὅτι Bod.
 error typogr. ^s ἐν τῇ ἐβδόμῳ πρὶ Bod.

περὶ τὴν Ἑλλάδα· παρὰ δὲ τοῖς πλείστοις, ὁ γόμφ·
 Πυροὶ δὲ ἔτι * πρὸς ἐπιλαμβάνουσιν. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεί
 τό γε πᾶν πλήθος οὕτως, ἀλλ' ὅσον εἰς * ἀπαρχὴν,
 κομίζεται γὰρ πρὸς ἱερῶν τινῶν χρεῖαν ἄλφιστα νέα τῷ
 ἕκτῳ μηνὶ καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἄνω τόπων, ὑπὲρ Μέρφιν.
 λέγεται δὲ καὶ ἐν Σικελίᾳ τῆς Μεσσηνίας ἐν ταῖς κα-
 λουμέναις Μύλαις, ταχεῖάν τινα γίνεσθαι τὴν τελείωσιν
 τῶν ὀψίων, τὸν τῶν ὀσπρίων μὲν γὰρ σπορητὸν ἕξ μηνάς,
 τὸν δὲ τῷ ὑστάτῳ σπείραντα θερίζειν ἅμα τοῖς πρῶτοις.
 ἀγαθὴν δὲ διαφερόντως [φασὶν] εἶναι τὴν ἰχθῶραν, ὥς
 τριάκοντα * χόας ποιεῖν (ἔχειν δὲ καὶ νομάς θαυμασὰς
 ὅλην τὴν χώραν.) ἐν Μήλῳ δὲ θαυμασιώτερόν τι λέγε-
 σιν, ἐν γὰρ τριάκοντα ἡμέραις σπαρέντα θερίζουσι· διὸ καὶ
 λέγειν αὐτοὺς ὅτι μέχρι τούτου δεῖ σπεῖρειν, ἕως ἂν εἴῃ
 τις δράγμα, γίνεσθαι δὲ ὑψίμα ταῦτα οὕτε πολλὰ
 παρ' αὐτοῖς· δεινὴν δὲ τινα διαδοῦναι τὴν χώραν τροφὴν,
 καὶ γὰρ εἶναι σιτοφόρον μὲν καὶ ἐλαιόφορον ἀγαθὴν,
 ἀμπελοφόρον δὲ μετρίαν. ὑπερβάλλον δὲ τι τούτου, καὶ
 πάντων θαυμασιώτερον, τὸ περὶ Χαλκίαν τὴν νῆσον
 τὴν Ῥοδίων γινόμενον, ἐκεῖ γάρ φασιν εἶναί τινα τόπον
 πρῶτον καὶ εὐφορον, ὥς σπαρεῖσθαι Κριθῶν ἅμα ταῖς
 ἄλλαις, θερίσαντες ταύτας, σπεύρουσι πάλιν, εἴτα θερ-
 ρίζουσιν ἅμα τοῖς λοιποῖς. μεγίστη μὲν οὖν, εἴπερ ἀλη-
 θῶς, αὕτη διαφορὰ· τὸ γὰρ εἰς ἑτέραν χώραν μετε-
 νεγκόντας σπεῖρειν, ὥσπερ ἐκ Κιλικίας φασὶν εἰς
 Καππαδοκίαν, καὶ ὅλως τὴν ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου,
 ἦττον ἄτοπον, φανερὰ γὰρ ἢ τῶν τόπων διάστασις.
 τὸ δὲ τὴν διαφορὰν * ἔχειν, σύνορον οὖσαν καὶ μίαν,

ἰ χάθαρ Bod.

ᵘ ἱψίμα Const.

x οὐχ ἅπαξ Bod.

δαυμασιώτατον· αὕτη μὲν οὖν μεγίστη διαφορά, τὰ δὲ κατὰ τὰς ἄλλας χώρας, ἢ οὐ πολλήν, ἢ οὐδεμίαν τοῦ γε χρόνου λαμβάνει διαφορὰν, πρῶτερεῖ γὰρ ταῖς ὥραις τὰ Ἀθήνησι τῶν περὶ Ἑλλάσποντον ἡμέραις τριάκοντα, ἢ οὐ πολλῶ πλείοσιν. εἰ μὲν οὖν καὶ ὁ σπορητὸς πρῶτερον, μετὰθεις ἂν εἴη τῆς χώρας, εἰδ' ἅμα, δηλονότι πλείων ἂν ὁ χρόνος. οὐ μικράν δὲ ποιοῦσι διαφορὰν οὐ δὲ οἱ τόποι, καίπερ ἔνιοι, σύνεγγυς ὄντες· τὰ γὰρ ἐν Σαλαμῖνι πρῶτερεῖ πολὺ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ· καὶ ὅλως τὰ ἐπιθαλάττια, καὶ εἰς ταῦτα, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καρποὺς [πρῶτερεῖ], ὡς τὰ περὶ τὴν Ἀκτὴν καλουμένην, τῆς Πελοποννήσου, καὶ τὰ ἐκ Φαλήκου τῆς Μεγαρίδος, πλὴν ἐνταῦθά γε συμβάλλεται καὶ τὸ *λεπτόγεων εἶναι καὶ *ψαφάραν τὴν χώραν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν τελείωσιν οὕτως ἔχει.

CAP. III.

Differentiae Generum in Frumentaceis.

ΔΙΑΦΕΡΕΙ δὲ καὶ ὅλα τὰ γένη, τὰ διηρημένα τῶν γενῶν, οἶον, Σῖτος, Χεδροπὰ τὰ θερινα, καὶ καδ' ἕκαστον γένος τὰ ὁμοιογενῆ· τὰ μὲν γὰρ σιτώδη τὸ φύλλον ἔχει Καλάμου· τῶν δὲ χεδροπῶν, τὰ μὲν περὶφερές, οἶον ὁ Κύαμος, καὶ χεδρὸν τὰ πλείεστα· τὰ δὲ, προμηκέσπερον, οἶον, ὁ Πισός, καὶ ὁ Λάδυρος, καὶ ὁ Ὠχρὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ μὲν γ' *ινώδη, τὰ δ' *ἄφλεβα καὶ *ἄϊνα· τὸ δὲ Σήταμον, καὶ τὸ Ἐρύσιμον ἰδιώτερα παρὰ ταῦτα. πάλιν ὁ καυλὸς τῶν μὲν γονατώδης καὶ *κοῖλος·

(διὸ καὶ καλεῖται κάλαμος.) τῶν δ' ἄλλων χειροπῶν
 ξυλωδέστερος· ξυλωδέστατος δὲ ὁ Ἑρέβινδος. τῶν δὲ
 θερινῶν, Κέγχρου μὲν καὶ Μελίνου, καλαμώδης [ὁ
 καυλός] Σησάμου δὲ καὶ Ἑρυσίμης, ναρθηκώδης μᾶλλον.
 καὶ τὰ μὲν ἐστίν, ὀρθόκαυλα, καθάπερ Πυρὸς καὶ ὅλως
 τὰ σιτώδη καὶ τὰ θερινά· τὰ δὲ *πλαγιόκαυλα μᾶλ-
 λον, οἷον Ἑρέβινδος, Ὅροβος, Φακός. τὰ δὲ ἐπιγαιό-
 καυλα, καθάπερ Ὠχρὸς, Πισὸς, Λάθυρος. ὁ δὲ Δό-
 λιχος, ἐὰν παρακατάπηξῃ τις ξύλα μακρὰ, ἀναβαίνει
 καὶ γίνεται κάρπιμος, εἰ δὲ μὴ, φαῦλος καὶ *ἐρυσι-
 βώδης. μόνος δὲ, ἢ μάλισα τῶν χειροπῶν ὀρθόκαυλος ὁ
 Κύαμος. ἔχει δὲ καὶ τὰ ἄνθη διαφορὰν, καὶ τῇ φύσει
 καὶ τῇ θέσει, περὶ ὧν χειρὸν ἐν τοῖς καθόλου διείλομεν,
 ὅτι τὰ μὲν *χνοῶδη, καθάπερ που καὶ πάντων, ὡς εἴ-
 πεῖν, σαχυωδῶν, τὰ δὲ, φυλλώδη καθάπερ τῶν πλείων·
 τὰ δὲ τῶν χειροπῶν *κολοβά. (τὰ γὰρ πολλὰ *κολο-
 βανθῇ.) χνοῶδες δὲ καὶ τὸ τῆ Κέγχρου καὶ Μελίνης [ἄνθος].
 τοῦ δὲ Σησάμου καὶ τοῦ δὲ Ἑρυσίμου, *φυλλῶδες.
 καὶ ἔτι δὴ τὰ μὲν ἔχει περὶ αὐτὸν τὸν καρπὸν, οἷον τὰ
 σιτώδη καὶ κεγχρώδη περὶ τὸν στάχυν· τὰ δὲ χειροπά,
 ἐξ αὐτοῦ πῶς τοῦ ἄνθους, ἢ ἀπὸ τε τῆς ἀρχῆς γίνεται
 [ὁ καρπός]. ἔτι δὲ κατὰ τὴν ἄνθησιν, τὰ μὲν *ἀθρό-
 αν, τὰ δὲ κατὰ μέρος ποιεῖται, καὶ ἅλλα δὲ τὰ παρα-
 πλήσια τούτοις. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ κατὰ τοὺς καρποὺς,
 ὅτι τὰ μὲν ἔχει στάχυν· τὰ δὲ χειροπά, *λοβόν· τὰ
 δὲ κεγχρώδη, *φόβην, ἢ γὰρ καλαμώδης ἀπόφυσις,
 φόβη. τὸ δὲ ὅλον, τὰ μὲν, *ἀγγειόσπερμα, τὰ δὲ *ἐνυ-
 μενόσπερμα, τὰ δὲ, *γυμνόσπερμα· καὶ ἔτι τὰ μὲν
 ἀκρόκαρπα, τὰ δὲ πлагιόκαρπα, καὶ ὅσα δὴ ἄλλα

ταύτης ἔχεται τῆς θεωρίας. ὅλως δὲ πολυκαρπότερα καὶ * πολυχούσερα τὰ χεδροπά· τούτων δὲ ἔτι μᾶλλον τὰ θερινά, Κέγχρος, καὶ Σήσαμον. αὐτῶν δὲ τῶν χεδροπῶν μάλιστα Φακός· ἀπλῶς δὲ τὰ μικροσπερμότερα μᾶλλον [πολύσπερμα], ὡς εἰπεῖν, ὥσπερ καὶ τῶν λαχανωδῶν, Κύμινον· ἀπάντων [τούτων] ὄντων πολυσπέρμων· ἰσχυρότερα δὲ, πρὸς μὲν τὸν χειμῶνα, καὶ ὅλως τὰ τοῦ ἀέρος, τὰ σιτηρά· πρὸς δὲ τὴν τροφήν, τὰ χεδροπά· τάχα δὲ τοῦτό γε ἡμῖν, ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνάπαλιν.

CAP. IV.

Differentiæ Specierum.

ΤΑ μὲν οὖν ὅλα γένη τοιαύτας ἔχει διαφορὰς, τὰ μὴ * ὁμοιογενῆ· τὰ δὲ ὁμοιογενῆ, δηλονότι κατὰ τὴν τῶν μερῶν ἀνωμαλίαν, οἷον τῶν σιτωδῶν, Πυρὸς Κριθῆς ^z στενοφυλλότερον, καὶ λειοκαυλότερον, καὶ πυκνότερον, καὶ γλισχρότερον ἔχει τὸν καυλόν, καὶ ^a δυσθλαστώτερον· ἅμα δὲ καὶ ὁ μὲν ἐν χιτῶσι πολλοῖς, ἢ δὲ, γυμνῇ (μάλιστα γὰρ δὴ γυμνοσπέρματον ἢ Κριθῆ.) ^b * πολύλοπον δὲ καὶ ἡ Τίφη, καὶ ἡ Ὀλύρα, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· καὶ μάλιστα πάντων, ὡς εἰπεῖν, ὁ ^c Βρόμος, ἐστὶ δὲ καὶ ὑψηλότερος ὁ κάλαμος τοῦ Πυροῦ καὶ τῆς Κριθῆς, καὶ τὸν στάχυν ἀπηρτημένον ἔχει τοῦ φύλλου μᾶλλον ὁ Πυρός. ^d ἥδιον δὲ καὶ τὸ * ἄχυρον τοῦ

^z στεφανοφυλλότερον, Bod.^a δυσαλθατώτερον· Ald. Bas.^b πολύλοπον Bod.^c Κρόκος. Ald. Bas.^d ἥδιον Ald.

Bas.

κριθίνῃ τὸ πύρινον, ἐγγχυλότερον γὰρ ἢ μαλακώτερον. διαφέρει δὲ ἡ Κριθὴ καὶ τούτῳ τῶν Πυρῶν, ἡ μὲν γὰρ *στοιχειώδης, ὁ δὲ Πυρὸς ἄστοιχος, καὶ πανταχόθεν ὁμαλὸς τις. τῷ μὲν ὅλῳ γένει πρὸς τὸ γένος τοιαῦται τινὲς εἰσι διαφοραὶ, καθ' ἑκάτερον δὲ τούτων πάλιν, οἷον Πυρῶν καὶ Κριθῶν, πολλὰ γένη, καὶ τοῖς καρποῖς αὐτοῖς διαφέροντα, καὶ τοῖς στάχυσι, καὶ ταῖς ἄλλαις μορφαῖς· καὶ ἔτι ταῖς *δυνάμεσι καὶ τοῖς *πάθεσι. τῶν μὲν Κριθῶν αἱ μὲν εἰσι δίστιχοι, αἱ δὲ *τρίστιχοι, αἱ δὲ τετράστιχοι, καὶ πεντάστιχοι, πλείεσται καὶ ἑξάστιχοι, ἢ γὰρ τοιοῦτό τι γένος ἐστί. πυκνότερα δὲ αἰ κατὰ τὴν θέσιν, ὡς ἐπίπαν, αἱ πολυσιχότερα· διαφορὰ δὲ μεγάλη ἢ τὸ *παραβλασικὴν τε εἶναι [τὸν σάχυν], καθάπερ ἔπομεν τὴν Ἰνδικήν. ἢ οἱ στάχυες θὲ τῶν μὲν [Πυρῶν] μεγάλοι καὶ μανώτεροι τῆς Κριθῆς, τῶν δὲ ἐλάττους ἢ πυκνότεροι· καὶ ἀπέχοντες καὶ τῶν φύλων, τῶν μὲν πολὺ, τῶν δὲ μικρὸν, ὥσπερ τῶν Ἐχιλλείων καλουμένων. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν Κριθῶν αἱ μὲν στρογγυλότερα καὶ ἐλάτεις, αἱ δὲ, προμηκέστερα καὶ μείζους, καὶ μανώτερα κατὰ τὸν σάχυν. ἔτι δὲ αἱ μὲν, λευκαὶ, αἱ δὲ, ἐπιπορφυρίζουσαι, αἵπερ καὶ πολυάλφιτοι δοκοῦσιν εἶναι· καὶ πρὸς τοὺς χειμῶνας δὲ καὶ τὰ πνεύματα ἢ ὅλως τὸν ἀέρα, τῶν λευκῶν ἰχυρότερα. πολλὰ δὲ γένη καὶ τῶν Πυρῶν εὐθύς ἐστιν ἀπὸ τῶν χωρῶν ἔχοντα τὰς ἐπωνυμίας· οἷον, Λιθυκοί, Πόντιοι, Θράκες, Ἀσσύριοι, Αἰγύπτιοι, Σικελοί· διαφέροντες δὲ καὶ ταῖς χροιαῖς, καὶ τοῖς μεγέθεσι, καὶ τοῖς εἶδεσι, καὶ ταῖς ιδιότησιν. ἔχουσι δὲ ἐν ταῖς δυνάμεσι

ταῖς τε ἄλλαις, καὶ μάλιστα ταῖς πρὸς τὴν σίτησιν, (τινὲς ἢ ἀπ' ἄλλων) τὰς προσηγορίας, οἷον Καγχρυδίας, ^f Στραγγίας, Σελενούσιος, ὧν ἀπάντων ἐν τοῖς εἰρημένοις τὰς διαφορὰς ληπτέον. οὐχ ἥκιστα δ' οἰκεῖον, εἴ τις λαμβάνοι τὰς τοιαύτας, οἷον, εἰσὶν οἱ μὲν πρῶοι, οἱ δὲ, ὅψιοι· καὶ [οἱ μὲν] εὐαυγεῖς, ἢ πολύχοροι, οἱ δὲ καὶ ὀλίγοχοροι· καὶ [οἱ μὲν] μεγαλοστάχυες, οἱ δὲ μικροστάχυες· καὶ οἱ μὲν ἐν κάλυκι πολὺν χρόνον, οἱ δὲ ὀλίγον ἐξέχόμενοι, ὥσπερ ὁ Λιβυκός. καὶ κάλαμον οἱ μὲν λεπτόν, οἱ δὲ παχὺν [ἔχουσι], ἢ τοῦτο ὁ Λιβυκὸς ἔχει, παχὺν δὲ ὁ Καγχρυδίας. ἔτι δὲ χιτῶνας, οἱ μὲν ὀλίγους, οἱ δὲ πολλοὺς, ὥσπερ ὁ Θράκιος· καὶ οἱ μὲν μονοκάλαμοι, οἱ δὲ πολυκάλαμοι, καὶ μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον. ὁμοίως δὲ ἢ εἴ τι παραπλήσιον τούτοις, ἢ ἡ τοῖς πρότερον εἰρημένοις κατὰ δυνάμεις, αἱ γὰρ τοιαῦται φυσικώτεραι δόξαιεν ἂν εἶναι τῶν διαφορῶν, ἐν αἷς ἢ τὸ τῶν τριμήνων, καὶ τὸ τῶν διμήνων, καὶ εἴ τι γένος ἐν ἐλάττοσιν ἡμέραις τελειοῦται, καθάπερ φασὶν εἶναι περὶ τὴν Εὐβοίαν οἱ τετταράκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς σπορᾶς * ἀδρύνοντα, καὶ τέλος ἴχουσιν· εἶναι δ' ἰχυρὸν τοῦτον ἢ βαρὺν, καὶ οὐχ, ὥσπερ τὸν τρίμηνον, κοῦφον, διὸ καὶ τοῖς οἰκέταις παρέχειν· καὶ γὰρ οὐδὲ πίτυρον ἔχειν πολὺ· * σπανιώτατος μὲν οὖν καὶ τάχιστος εἰς τελείωσιν οὗτος, εἰσὶ δὲ καὶ δίμηνοί τινες, οἵπερ καὶ ἐκ Σικελίας ἐκομίσθησαν εἰς Ἀχαίαν, * ὀλιγόχοροι δὲ, καὶ * ὀλιγόγονοι, καὶ κοῦφοι καὶ κατὰ τὴν προσφορὰν, ἡδεῖς. καὶ ἄλλοι δὲ τινες περὶ Εὐβοίαν εἰσι, καὶ μά-

^f Στλεγγύς, Ἀλιξάνδριος Bod. ^ε ἔχοντις, Bod. ^h ταῖς deest Bod.

λιστα ἐν τῇ Καρυσίᾳ· τρίμηνοι δὲ πολλοὶ, καὶ ἰπαν-
ταχοῦ· κοῦφοι δ' οὗτοι καὶ ὀλιγόχοοι, καὶ μονοκάλαμοι,
κατὰ τὴν ἔκφυσιν, καὶ τὸ ὅλον ἀσθενεῖς. κ̅ κουφότατος
μὲν οὖν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, Πυρὸς ὁ Ποντικός, βαρύτερος
δὲ τῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα παραγινομένων, ὁ Σικελὸς,
τούτου δ' ἔτι βαρύτερος ὁ Βοιωτός· σημειῖον δὲ λέγουσιν,
ὅτι οἱ μὲν ἀθληταὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ *τριμηχοίνικα μόλις
ἀναλίσκουσιν, Ἀθήναδε δὲ ὅταν ἔλθωσι, *πενδημι-
χοίνικα ῥαδίως· κοῦφος δὲ [ὁ Πυρὸς] καὶ ἐν τῇ Λα-
κωνικῇ. τούτων μὲν οὖν ἐν τε ταῖς χώραις καὶ τῷ ἀέρι
τὸ αἴτιον, ἐπεὶ καὶ περὶ τὴν Ἀσίαν πόρρω Βάκτρων,
ἐν μὲν τινι τόπῳ, οὕτως ἄδρὸν εἶναί φασι τὸν Σίτον,
ὥστε πυρῆνος ἐλαίας μέγεθος λαμβάνειν, ἐν δὲ τοῖς
Πισσάτοις καλουμένοις, οὕτως ἰσχυρόν, ὥστε εἴ τις
πλεῖστον προσενέγκοιτο, διαρρέγγουσα· καὶ τῶν Μα-
κεδόνων, [φασί,] πολλοὺς τοῦτο παθεῖν. ἄτοπον δὲ καὶ
ἀνομολογούμενον πρὸς τὴν τῶν τριμήνων κουφότητα, τὸ
περὶ τοὺς Ποντικούς, συμβαῖνον, εἰσὶ γὰρ οἱ σκληροὶ
ἥρινοί, ἰ̅ μαλακοὶ δὲ οἱ χειμερινοὶ, πολὺ γὰρ διαφέρει
τῇ κουφότητι ὁ μαλακός.

CAP. V.

Sationes. Differentie in Leguminibus.

ἽΟΜΟΙΩΣ δὲ καὶ δύο *ἀρότους, ὡς ἔοικε, παντὸς
τοῦ Σίτε ποιοῦνται· τὸν μὲν, χειμερινόν, τὸν δὲ, ἥρινόν,
(ἐν ᾧ καὶ τὰ *ῥσπρια καταβάλλουσιν.) εἰσὶ δὲ καὶ οἱ μὲν
καθαροὶ Αἰρῶν, ὥσπερ ὁ Ποντικός, καὶ ὁ Αἰγύπτιος·

ἰ̅ πάνταχοῦ κοῦφοι. οὔτοι Bod.

κ̅ ἰσχυρότατος Const.

ἰ̅ οἱ δὲ μαλακοὶ Const.

καθαρός δὲ ἐπιεικῶς καὶ ὁ Σικελός, καὶ μάλιστα ὁ Ἀκραγαντίνος οὐκ *αἰρώδης· ὁ δὲ Σικελός, ἴδιον ἔχει τὸ Μελάμπυρον καλούμενον, ὃ ἔστιν ἀβλαβές, καὶ οὐχ, ὥσπερ Αἶρα, βαρὺ καὶ ^mκεφαλαλγές. ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα, καδάπερ ἐλέχθη, ταῖς χώραις ἀναθετόν, καὶ ὅσον ἐπιβάλλειν τοῖς γένεσιν, ἐν δὲ τοῖς ὑσπρίοις οὐχ ὁμοίως ἐστὶ λαβεῖν τὰς τοιαύτας διαφοράς, εἴτ' οὖν διὰ τὸ μὴ ἐξετάζειν ὁμοίως, εἴτε καὶ διὰ τὸ μονοειδέστερα τυγχάνειν· ἔξω γὰρ Ἑρεβίνδου, καὶ Φακοῦ, καὶ ἐπ' ὀλίγον, Κυάμου, καὶ Ὀρόβου, καδόσον ἢ τῶν χρωμάτων καὶ τῶν χυλῶν διαφορὰ, τῶν ἄλλων οὐ ποιοῦσιν *ἰδέας. οἱ δὲ Ἑρέβινδοι καὶ τοῖς μεγέδεσι, καὶ τοῖς χυλοῖς, καὶ τοῖς χρώμασι, καὶ ταῖς μύρφαῖς διάφέρουσιν, οἷον ⁿΚριοὶ ὀροβιαῖοι, καὶ οἱ ἀνὰ μέσον. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὰ λευκὰ γλυκύτερα, καὶ γὰρ ὁ Ὀροβος, καὶ Φακός, καὶ Ἑρέβινδος, καὶ Κυάμος, καὶ Σήσαμον (ἔστι γὰρ καὶ Σήσαμον λευκόν) ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς τοιοῖσδε ποιεῖν ἐστὶ τὰς διαφοράς, οἷον ἐπὶ πάντα τὰ *ἔλλοβα· τὰ μὲν, αὐτῶν ^o*ἀδιάφρακτα [τὰ σπέρματα], καὶ ὥσπερ συμψαύοντα τυγχάνει, καδάπερ Ὀροβος, Πίσος, καὶ χεδὸν τὰ πλεῖστα· τὰ δὲ Ρλίαν περραγμένα, καδάπερ Θέρμος. ἔτι δὲ μᾶλλον καὶ ἰδίως τὸ Σήσαμον. καὶ τὰ μὲν μακρόλοβα, τὰ δὲ στρογγυλόλοβα καδάπερ Ἑρέβινδος. ἀνάλογον δὲ ἀκολουθεῖ καὶ τὰ πλήρη τῶν σπερμάτων, ἐλάττω γὰρ ἐν τοῖς μικροῖς [λόβοις]. ὥσπερ ἐν τε τῶ τῶν Ἑρεβίνδων, καὶ ἐν τῶ τῶν Φακῶν. καὶ παραπλήσια δὲ ἴσως αἱ τοιαῦτα [διαφορὰ], καὶ αἱ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν ἐλέγομεν,

^m κεφαλαλγίς. Const.ⁿ κριοί, ὀροβιαῖοι, ἀνὰ μέσον. Bod.^o διάφρακτα, Bod.

Ρ λιῖα Bod.

περὶ τῶν σταχύων καὶ αὐτῶν τῶν καρπῶν, ἐπεὶ καὶ οἱ καλούμενοι λοβοὶ, σχεδὸν ἀκόλουθοι τοῖς σπέρμασιν εἰσιν· οἱ μὲν ⁹ *ἐπιπλατεῖς, ὥσπερ οἱ τοῦ Φακοῦ ἢ τῆς Ἀφάκης, οἱ δὲ *κυλινδρώδεις μᾶλλον, ὡς οἱ τοῦ Ὀρόβου καὶ τοῦ Πίσου· τὰ γὰρ σπέρματα ἐκατέρωθεν τοιαῦτα τοῖς χήμασιν. ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας διαφορὰς πολλὰς ἂν τις εὖροι καὶ ἕκαστον, ὣν αἱ μὲν κοιναὶ πᾶσιν, αἱ δὲ ἴδια κατὰ γένος· ἔτι δὲ πάντα προσέφυκε τοῖς λοβοῖς, καὶ ἔχει καθάπερ *ἀρχὴν τινα· τὰ μὲν, προέχουσιν, ὥσπερ ὁ Κύαμος, καὶ ὁ Ἐρέβινδος, τὰ δὲ, ἢ ἔγκοilon, ὥσπερ Θέρμος καὶ ἄλλ' ἄττα· τὰ δὲ οὐκ οὕτω μὲν ἔχει φανεράν, ἐλαττω δὲ, καὶ ὥσπερ ἀποσημαίνουσιν μόνον· (δῆλον μὲν τοῦτο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς,) ἐξ ἧς καὶ ὅταν σπαρῇ βλαστάνει καὶ ῥιζύεται, καθάπερ ἐλέχθη. καὶ ἀρχὰς δὲ καὶ αὐτὰ ἰτρέφεισθαι προσηρη-
τημένα πῶ λοβῶ, μέχρι οὗ ἂν τελειωθῇ, φανερόν δέ ἐστι καὶ ἐκ τῶν νῦν, καὶ ἐκ τῶν προειρημένων. περὶ μὲν οὖν τοῦ κατὰ τὰς διαφορὰς, ἅλις.

CAP. VI.

Sationes. Stercoratio. Qualitates Soli.

ΣΠΕΙΡΕΙΝ δὲ ξυμφέρει πάντα, μάλιστα μὲν ἐν τοῖς ^s ἀρότοις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ξηρῇ τινες καταβάλλουσι· καὶ οὐχ ἥκιστα Πυροῦς καὶ Κριθᾶς, ὡς μάλιστα αὐταρκεῖν δυνάμενα, ὅπου μὴ ὄρνισιν, ἢ ἄλλοις θηρίοις *ἐπισινηῖς ἢ χώρᾳ· δοκεῖ γὰρ ὡς ἰεπίπαν ἀνεπιτήδειος ὁ σπορὸς ἐν τοῖς ^u ἡμιβρεχέσιν, ἀπόλλυται γὰρ καὶ ἐκ-

⁹ ὑποπλάτει, Const. ^r τρέφεται Bod. ^s ἀρότριοι, fors.
ἐγχοις, Bod. ^t ἰσπνῆς Ald. ^u ἡμιβρέχοις, Ald. Bas.

γαλακτοῦται τὰ σπέρματα, καὶ ἅμα συμβαίνει * πῶς ἀναφύεσθαι πολλήν. μετὰ δὲ τὴν σπορὰν ὕδωρ ἐπιγίνεσθαι πᾶσι ξυμφέρει, πλὴν ὅσα δυσβλαστὴ γίνεται μᾶλλον, ὥσπερ ὃ, τε Κύαμος ἐδόκει, καὶ τῶν θερινῶν, Σήσαμον, καὶ Κύμινον, καὶ Ἑρύσιμον. πυκνοσπορεῖν δὲ καὶ μανοσπορεῖν, καὶ πρὸς τὰς χώρας βλέποντα χρῆ, πλεῖον γὰρ ἢ πείρα, καὶ ἀγαθὴ δύναται φέρειν τῆς * ὑψάμμου τε καὶ λεπτῆς· καίτοι λέγεται τις λόγος ὡς ὅτε μὲν πλεῖον, ὅτε δὲ ἔλαττον ἡ αὐτὴ δέχεται χώρα, καὶ οἰωνίζοντα [δ' ἐκ χροῆς] τὸ πλεόν ὡς οὐκ ἀγαθόν, πεινῆν γὰρ εὐδύς φασι τὴν γῆν. οὗτος μὲν οὖν ἴσως εὐηθέστερος λόγος, εἰ δέ τις πρὸς τὰ σπέρματα θεωροίη, καὶ μάλιστα γε πρὸς αὐτοὺς τοὺς τόπους, ἅμα τῷ ἐδάφει, καὶ τὴν θέσιν ἀναθεωρῶν, τὴν γε πρὸς τὰ πνεύματα καὶ τὸν ἥλιον, οἰκειότερον * ἀναλαμβάνει τὰς διαφοράς· ἀνάλογον δέ τι ἔχει καὶ ἡ κόπρησις πρὸς τὰς χώρας, * νεῖος δ' ἀμείνων ἢ χειμέριος τῆς ἐαρινῆς· ἐνιαχοῦ δὲ οὐ ξυμφέρει βαθέως ἀροτριᾶν, ὥσπερ καὶ ἐν Συρίᾳ, διὸ μικροῖς ἀρότροις χρῶνται· παρ' ἄλλοις δὲ, τὸ λίαν ἐργάζεσθαι βλάπτει, καθάπερ ἐν Σικελίᾳ, διὸ καὶ τῶν ξένων, ὡς ἔοικε, πολλοὶ διαμαρτάνουσι. ταῦτα μὲν πρὸς τὰς χώρας· διαιροῦσι δὲ καὶ τὰ σπέρματα, ποία [χώρα] ποῖον πρόσφορον· ἐν γὰρ ταῖς χειμεριναῖς Πυρὸν μᾶλλον, ἢ Κριθὴν [δεῖ σπεῖρειν]· καὶ ὅλως Σῖτον, ἢ Χεδροπὰ, ἐν ταῖς χέρσοις, καὶ διὰ χρόνου κενουμέναις, καὶ γὰρ αὐτὰ Πυρὸν φέρουσι μᾶλλον, ἢ Κριθὴν. δέχεται δὲ καὶ * ἐπομβρίαν μᾶλλον Πυρὸς ἢ Κριθῆ· καὶ ἐν ταῖς ἀκόπροις φέρει μᾶλλον· ὡσαύτως

δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Πυρῶν ποῖος τῇ ποίᾳ πρόσφορος
 [χώρα], οἷον εἰ ἀγαθὴ, καὶ πείρα, καὶ *ψαφάρᾳ, καὶ
 λεπλῇ, καὶ ταῖς ἄλλαις ὁμοίως. ὕδωρ δὲ, ὅταν μὲν χλοη-
 φορήσῃ καὶ κυήσῃ, πλεῖον ἅπασι ξυμφέρει· ἀνδροῦσι δὲ
 Πυροῖς μὲν καὶ Κριθαῖς καὶ τοῖς σιτώδεσι, βλαβερόν,
 ἀπόλλυσι γάρ· ὅσπριοις δ' ἀβλαβεῖς, πλὴν Ἑρεβίνθων,
 οὗτοι δ' ἀποκλυθεῖσιν τῆς ἄλμης, ἀπόλλυνται, *σφα-
 κελίζοντες, καὶ ὑπὸ Καμπῶν κατεδιόμενοι· ἰσχυρότερος
 δὲ ὁ μέλας Ἑρεβίνθος καὶ ὁ λευκός, τοῦ Πυρροῦ·
 συμφέρειν δὲ φασιν ἐν τοῖς ἐφύδροις τόποις ὥστ' ἐσπεῖρειν
 αὐτόν. Κύαμος δ' ἀνδρῶν μάλιστα φιλεῖ βρέχεσθαι, διὸ
 δὲ οὐκ ἐθέλουσιν ὀψισπορεῖν, ὥσπερ εἵπομεν, ὅτι πολὺ
 ἀνθεῖ· μετὰ δὲ τὴν ἀπάνθησιν ὀλίγου πάμπαν ὕδατος
 δεῖσθαι [φασί], σύνεγγυς γὰρ ἡ τελευσίσις· ἀλλ' ὅταν
 ἀδρυνθῇ, καὶ βλάπτειν δοκεῖ [τὸ ὕδωρ] τὰ σιτώδη, Κρι-
 θὴν δὲ Πυροῦ μᾶλλον. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ, καὶ Βαβυλῶνι,
 καὶ Βάκτροις, ὅπου μὴ *ὔεται ἡ χώρα, ἢ σπανίως, αἱ
 δρόσοι τὸ ὅλον ἐκτρέφουσιν. ^α ἔτι καὶ οἱ περὶ Κυρήνην καὶ
^β Εὐεσπερίδας τόποι. *καιριώτατα δὲ πᾶσιν, ὡς ἀπλῶς
 εἰπεῖν, τὰ ἡρινὰ [ὑδατα], διὸ καὶ ἡ Σικελία πολύσιτος,
 πολλὰ γὰρ τοῦ ἡρος καὶ μαλακὰ γίνεται, τοῦ δὲ χει-
 μῶνος ὀλίγα. ζητεῖ δὲ ἡ μὲν λεπτόγερως πολλὰ κατὰ
 μικρόν, πείρα δὲ καὶ πλεονέκτις μὲν ἐνεγκεῖν δύναται καὶ
 *αὐδρίαν· πρὸς δὲ τὴν χώρας αὐδρίαν, πάντα πνεύ-
 ματα καὶ αὔραι δοκοῦσι ξυμφέρειν· ἄλλα δὲ παρ' ἄλλοις
 τοιαῦτα, καθάπερ καὶ πρότερον εἴρηται. ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν
 δὲ, μᾶλλον αὐχμὸς ἢ ἐπομβρία ξυμφέρει τῷ Σίτῳ, οἱ

^γ ὁ πυρρὸς τοῦ λευκοῦ. Const.

^δ ἡ χώρα σπανίως, Bod.

^α ἔτι Bod.

^β Εὐεσπερίδας Bod.

γὰρ ὄμβροι καὶ ἄλλως ἐναντίοι, καὶ πολλάκις αὐτὰ τὰ σπέρματα διαφθείρουσιν, εἰ δὲ μὴ, πλεῖστος γε ποιοῦσι βοτάνης, ὥστε καταπνίγεσθαι, καὶ ἀτροφεῖν. τῶν μὲν οὖν ἄλλων σπερμάτων οὐδὲν εἰς ἄλλο πέρακε μεταβάλλειν, σπειρόμενον, Πυρὸν δὲ καὶ Κριδὴν εἰς Αἶραν, φασί, καὶ μᾶλλον τὸν Πυρόν. γίνεσθαι δὲ τοῦτ' ἐν ταῖς ἐπομβρίαις, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐϋύδροις καὶ ὁμβρώδεσι χωρίοις.

CAP. VII.

De Lolio inter Segetes: Cultura et Proprietates

τῶν σιτωδῶν.

“ΟΤΙ δ' οὐκ ἔστιν * ἥρινόν ἢ Αἶρα, καθάπερ ἡ ἄλλη πόα· (ᶜ πειρῶνται γάρ τινες τοῦτο λέγειν·) ἐκείθεν δῆλον, εὐθύς τοῦ χειμῶνος φανερά ^d γίνεται πεφυκυῖα. καὶ διαφέρει πολλοῖς, ἔχει γὰρ τὸ φύλλον στενόν, καὶ * δασύ, καὶ * λιπαρόν· καὶ τούτων ιδιότατον τὸ λιπαρόν, ἢ γὰρ δασύτης καὶ ταύτης, καὶ τοῦ Αἰγίλωπος ὑπάρχει τοῦ ἥρος. τοῦτο μὲν ἴδιον τούτων, καὶ ἔτι τοῦ Λινοῦ. καὶ γὰρ ἐκ τούτου φασὶ γίνεσθαι τὴν Αἶραν. τοῦ δὲ Ἑρεβίνθου πρὸς τὰ ἄλλα χεδροπὰ [ἴδιον], τό, τε περὶ τὴν ἀνδησιν λεχθῆν, καὶ τὸ τάχιστα τελειοκαρπεῖν, ἰσχυρότατον ὄν, καὶ ξυλωδέστατον, καὶ τὸ ὅλον μὴ ποιεῖν ἐν * νειοῖς καρπὸν, τὴν γὰρ πόαν ἐξαπόλλυσι. (μάλιστα δὲ καὶ τάχιστα φασὶ τὸν Τρίβολον.) ὅλως δὲ οὐδὲ ἡ τυχοῦσα [γῆ] δύναται φέρειν αὐτόν, ἀλλὰ * μελαγγεῖόν τινα δεῖ καὶ πείραν εἶναι. τῶν δὲ ἄλλων

^c α πειρῶνται. Ald: Bas.
λεν μὴ Bod.

^d γίνεται deest Bod.

^e ἄλ-

καλλίστη νειὸς ἀπὸ τῶν Κυάμων, καίπερ πυκνοσπορου-
μένων ἢ πολλὸν καρπὸν φερόντων. τὰ δὲ ἐν τοῖς θερينوῖς
ἡ ἀρότοις ὀλίγη δεῖ πάντα. φασὶ δὲ καὶ τὰ *ναματιαῖα
συμφέρειν μᾶλλον αὐτοῖς τῶν ἐκ *διός. Μέλινοι δὲ καὶ
Κέγχροι ἐλάττους ὕδατος [δέουσι], ἐὰν γὰρ ἔχωσι
πλεῖον, φυλλοβολοῦσιν. ἰχυρότερον δὲ ὁ Κέγχρος· οἱ δὲ
Μέλινοι γλυκύτεροι, εἰ καὶ ἀδυνέστεροι. Σήσαμον δὲ
οὐδεὶς ἐδίδει χλωρὸν, οὐ δὲ Θέριμον· εἰ δὲ μὴ Ἐρύσιμον,
μὴ δὲ Ὀρμινον, σκεπτέον, καὶ γὰρ ταῦτά ἐστι πικρά.
ἔστι δὲ τὸ μὲν Ἐρύσιμον ὅμοιον Σησάμῳ, καὶ *λίπος
ἔχει, τὸ δὲ Ὀρμινον, κυμινῶδες, μέλαν, σπείρεται δὲ
ἅμα καὶ ἑτῷ Σησάμῳ. περὶ μὲν οὖν τούτων σκεπτέον,
ἐν δὲ ταῖς ἀγαθαῖς χώραις πρὸς τὸ μὴ φυλλομανεῖν,
*ἐπινέμουσι καὶ ἐπικείρουσι τὸν Σῖτον, ὥσπερ καὶ ἐν
ἡ Θετταλίᾳ συμβαίνει· ὃ ἂν μὲν ἐπινέμωσιν ἱποσα-
κισοῦν, μηδὲν ἀλλοιοῦσθαι τὸν καρπὸν, ἂν δὲ ἐπικεί-
ρωσιν, ἅπαξ μόνον *ἐξίστασθαι τὸν Πυρὸν, ἢ γίνεσθαι
ἰ μακρὸν, ἢ οὐχ ἀδρὸν, ὃν καλοῦσι κ Καματίαν, ἢ οὐκ
*ἀποκαδίστασθαι πάλιν σπειρόμενον. τοῦτο μὲν οὖν
ὡς παύροις συμβαῖνον Θετταλοὶ λέγουσιν, ἐν Βαβυλῶνι
δὲ αἰεὶ, καὶ ὥσπερ ἰ τεταγμένως, ἐπικείρουσι μὲν δις, τὸ
δὲ τρίτον τὰ πρόδατα ἐπαφίᾳσιν, οὕτω γὰρ φύει τὸν
καυλὸν, εἰ δὲ μὴ, *φυλλομανεῖ. γίνεται δὲ [ἐν τοῖς] μὴ
καλῶς ἐργασαμένοις πεντηκοντόχοα, τοῖς δὲ ἐπιμε-
λῶς, ἑκατοντόχοα· ἢ δὲ *ἐργασία, τὸ ὡς πλεῖστον
χρόνον ἐμμένειν τὸ ὕδωρ, ὅπως ^m πηλὸν ποιήσῃ πολλήν,
πίσιραν γὰρ οὖσαν καὶ πυκνήν τὴν γῆν δεῖ ποιῆσαι

ἡ ἀρότοις Bod.

ε τὸ Σήσαμον. Bod.

ἡ Θετταλίᾳ

ἡσίτις συμβαίνει, Const.

ἰ μικρὸν Bod.

κ καματίαν, Bod.

ἡ τεταγμένως, Ald. Bas.

m ὕλην Bod.

μανήν· ⁿ * ὕλην δὲ οὐ φέρει καὶ πόαν ὥσπερ ἐν Αἰγυπλίῳ·
 τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα ἐκ χώρας ἀρετῆς. φύεται δὲ καὶ ἀπὸ
 τῶν ῥιζῶν Πυρὸς, καὶ Κριθῆ, πολλαχοῦ τῷ ὑστέρω
 ἔτει· αὐτοετῆς δὲ καὶ ἀπὸ τῶν εἰς ^o πρᾶσιν κειρομένων,
 ἐτέρου καλάμου παραβλαστάνοντος, ὡσαύτως δὲ καὶ
 ἀπὸ χειμῶνος * ἐκπαγῇ, παραβλαστάνει γὰρ * ὑδάτων
 ἐπιγινομένων· ὁ δὲ στάχυς εὐτελής καὶ μικρὸς, ἀπὸ τῶν
 τοιούτων. βλαστάνουσι δὲ τῷ ὑστέρω ἔτει καὶ ἀπὸ τῶν
 * καταπατουμένων, καὶ * συμπατουμένων ὥστε μηδὲν
 εἶναι δῆλον, ὡς εἰπεῖν, οἷον ὅταν διέλθῃ στρατόπεδον.
 εἰσὶν δ' οἱ στάχυες μικροὶ καὶ Ρτούτοις, οὓς καλοῦσι
 * Ἄρνας. τῶν δὲ χειδροπῶν οὐδὲν δύναται τοιοῦτο ποιεῖν,
 ἢ οὐχ ὁμοίως· ἢ καὶ αἱ βλαστήσεις ἑτοσαυταχῶς. πρὸς
 αὔξησιν δὲ καὶ τροφὴν μέγιστα μὲν ἡ τοῦ ἄερος κρᾶσις
 συμβάλλεται, καὶ ὅλως ἡ τοῦ ἔθους κατάστασις, εὐκαίρων
 γὰρ ὑδάτων, καὶ εὐδιῶν καὶ χειμῶνων γινομένων, ἅπαντα
 εὐφορα καὶ πολύκαρπα, καὶ ἐν ἀλμύδεσι καὶ λεπιογείοις
 ἦ, διὸ καὶ παροιμιαζόμενοι λέγουσι καλῶς “ ὅτι ἔτος
 φέρει οὐχὶ ἄρουρα.” μέγα δὲ καὶ αἱ χῶραι διαφέρου-
 σιν, οὐ μόνον τῷ πείρει, καὶ λεπταὶ, καὶ ἔπομβροι, καὶ
 αὐχμώδεις, ἄλλα καὶ τῷ περιέχοντι, καὶ τοῖς πνεύ-
 μασιν· ἔνια γὰρ οὐσαι λεπταὶ καὶ φαῦλαι * τελεσφο-
 ροῦσι, διὰ τὸ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ πόντια κείσθαι
 καλῶς, ἄλλα δὲ ἄλλοις τοιαῦτα, καθάπερ πολλάκις
 εἴρηται· ταῖς μὲν γὰρ ζεφυρικὰ, ταῖς δὲ τὰ βόρεια,
 ταῖς δὲ τὰ νότια· συμβάλλεται δὲ, καὶ οὐ μικρὸν ἡ ἐρ-
 γασία, καὶ μάλισθ' ἡ τοῦ σπόρου, κατεργαδιῆσα γὰρ

ⁿ Vid. not. ad fin. libri.
 Bod. ἡ τοιαυταχῶς· Bod.

^o κρᾶσιν Bod.

^p τούτους

ῥαδίως ἐκφέρει· καὶ ἡ κόπρος δὲ μεγάλη βοηθεῖ, τῷ διαθερμαίνειν καὶ συμπέττειν, προτρέχει γὰρ τὰ κο-
πριζόμενα τῶν ἀκόπων εἴκοσιν ἡμέραις· ἅπασι δὲ οὐ
ξυμφέρει. [†] καὶ χρήσιμος [ἡ κόπρος] οὐ μόνον τοῖς
περὶ τὸν σῖτον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις, πλὴν ^ς Πτερίδι,
ταύτην δὲ φθείρειν φασὶν ἐπιβαλλομένην. ἀπόλλυται δὲ
καὶ ἡ Πτερίς, καὶ ἐπικοιμωμένων τῶν προβάτων· ὡς
δέ τινες λέγουσι καὶ ἡ Μηθίκη διὰ τὴν κόπρον καὶ τὸ
οὔρον.

CAP. VIII.

*Seminum Differentie: Mutationes. De Polygono, Apa-
rine, et Orobanche.*

ΤΩΝ δὲ σπερμάτων ἕκαστα καὶ πρὸς τὴν τῆς ὥρας
φύσιν ἀρμόττει, καὶ ὅλως γένη πρὸς γένος, ἢ ἐν αὐτοῖς
τοῖς ὁμογενέσιν, ἂν δὴ πειρῶνται διαιρεῖν. μεταβάλλει
δὲ τὰ * ξενικὰ τῶν σπερμάτων, μάλιστα μὲν ἐν τρισὶν
ἔτεσιν, εἰς τὰ ἐπιχώρια. συμφέρει δ' ἐκ τῶν ἀλεσινῶν
εἰς τὰ μικρὸν ἥττον ἀλεσινά, καὶ ἐκ τῶν ψυχρῶν ἀνά-
λογον ποιῆσθαι τὴν μεταβολήν· τὰ δ' ἐκ τῶν * θυχει-
μερινῶν ἐν τοῖς πρῶτοις ὀψὲ * ἀπόκειται, ὥστ' ἀπ'
αὐχμοῦ φείρεσθαι, ἐὰν μὴ ὄψιον ὕδωρ σώσῃ. διὰ τοῦτο
καὶ εὐλαβητέον φασὶ τὸ μίσγειν τὰ ξενικὰ τοῖς ἐπιχω-
ρίοις, ἐὰν μὴ ἐξ ὁμοίας, [‡] ἔστι γὰρ ἀσύμφωνος χώρα
κατὰ τὸν σπορὸν, καὶ κατὰ τὴν γένεσιν, ὥστε καὶ ἐρ-
γασίας ἐτέρας δεῖσθαι. τὰς τε τῆς γῆς διαφορὰς ἢ τὰς
τῶν σπερμάτων δυνάμεις, καὶ ἔτι τὰς ἐκάστων ὥρας ἔτι

[†] καὶ χρήσιμος οὐ μόνον Bod. • πτερίδα. Bod. [‡] ἔτι
ἀσύμφωνος χώρα Bod. ἔτι ἀσύμφωνα τῇ ὥρᾳ Ald.

θεωρητέον· ὅταν δὲ *εὐετηρία γένηται, καὶ *πολυ-
 νοστότερα τὰ σπέρματα γίνεται. Ἀθήνησι δ' οὖν αἱ
 Κριθαὶ τὰ πλεῖστα ποιοῦσι τὰ ἄλφита, κριθοφόρος γὰρ
 ἀρίστη· τοῦτο δ' οὐχ ὅταν πλεῖσται γένωνται, ἀλλ'
 ὅταν λάβῃ τινὰ *κράσιν· ἐν δὲ τῇ Φωκίδι περὶ Ἐλάτ-
 τειαν οἱ Πυροὶ καὶ αἱ Κριθαί· καὶ παρ' ἄλλοις ἄλλα,
 πρὸς ἅπερ εὐφυῆς ἐκάστη. βελτίω μὲν οὖν καὶ χεῖρω τὰ
 σπέρματα, καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν, καὶ διὰ τὴν γῆν γί-
 νεται, καὶ γὰρ ἀπαγριοῦται καὶ ἡμεροῦται, καδάπερ τὰ
 δένδρα· καὶ ὅλως μεταβάλλει διὰ τὴν χώραν, ὥσπερ
 τὰ τῶν δένδρων, καὶ εὐδὺς ἔσηκε πρὸς τὸ χεῖρον. γένος
 δ' ὅλον ἐξαλλάττειν εἰς ἕτερον, ἢ δὲν ἕτερον ἄλλο πᾶσι
 πλὴν Τίφῃ καὶ *Ζεῖᾳ, καδάπερ εἶπομεν ἐν τοῖς πρῶτοις
 λόγοις· καὶ ἡ Αἶρα· δ' ἐκ τῶν Πυρῶν καὶ Κριθῶν διαφθειρο-
 μένων, ἢ, εἰ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ φιλεῖ γε μάλιστα [ἡ Αἶρα]
 ἐν τοῖς Πυροῖς γίνεσθαι, καδάπερ καὶ ὁ Μελάμπυρος ὁ
 Ποντικὸς, καὶ τὸ τῶν Βολβῶν σπέρμα, καὶ ἄλλα δὲ ἐν
 ἄλλοις τῶν σπερμάτων· ἔτι καὶ ὁ Αἰγίλωψ δοκεῖ μᾶλλον
 ἐν ταῖς Κριθαῖς· ἐν δὲ τοῖς Ὑφάκοις Ἄρακος, τραχύ-
 τι καὶ σκληρόν· ἐν δὲ ταῖς Ἀφάκαις, ὁ Πεληκῖνος ὅμοιον
 τῇ ὅφει τῷ πελέκει· σχεδὸν δὲ καθ' ἕκαστόν ἐστι τὸ
 συνεκτρεφόμενον, καὶ τὸ ἀναμιγνύμενον, εἴτε διὰ τὰς
 χώρας (ὅπερ οὐκ ἄλογον) εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν· ἓνια
 δὲ καὶ φανερώς ἐστι κοινὰ πλειόνων, ἀλλὰ διὰ τὸ μάλ-
 ιστα ἓν τισιν z* εὐδενεῖν, ἴδια τούτων φαίνεται, κα-
 δάπερ ἡ Ὀροδάγχη, τῶν Ὀρόων, καὶ ἡ a* Ἀπαρίνη
 τῶν Φακῶν. ἀλλὰ ἡ μὲν μάλιστα ἐπικρατεῖ τῶν Ὀρό-

u ὅλος μεταβάλλει τὴν χώραν, Ald. Bas. x ὕα, Bod. error
 typogr. y ἀφάκοις, Bod. z ἀσθενεῖν Ald. a ἀπα-
 ρίνη Bod.

θων διὰ τὴν ἀσθένειαν, ἥ δὲ Ἀπαρίνη μάλιστα ἐν τοῖς
 Φακοῖς, εὐτροφία· τρόπον δὲ τινα παραπλήσιός ἐστι τῇ
 Ὀροβάγχῃ, διὰ τὸ ἐπιβάλλειν καὶ κατέχειν ὅλον, ὥτ-
 περ * πλεκτάνη· ἀποπνίγει γὰρ οὕτως, ὅθεν καὶ τὸ
 ὄνομα εἴληφε. τὸ δ' ὑποφυόμενον εὐδὺς ἐκ τῆς ῥίζης
^c τῷ Κυμίνῳ τὸ Αἰμόδαρον, μονόκαυλον, οὐκ ἀπεμφερὲς
 τῷ Βουκέρῳ, τῷ καυλῷ, πλὴν βραχυτέρον τι πολὺ, καὶ
 ἄνωθεν τι κεφαλῶδες ἔχει, ῥίζαν δὲ ὑποστρόγγυλον·
 οὐδὲν δ' ἕτερον ἀφαναίνεται παρὰ τὸ Βούκερας, γίνεται
 γὰρ διὰ ταῦτα ἐν ταῖς λεπταῖς, οὐκ ἐν ταῖς πειρίαις,
 ὥσπερ καὶ τῆς Εὐβοίας ἐν τῷ Αἰγυλῷ μὲν οὐ γίνεται,
 περὶ δὲ τὸν Κάνηθον, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος τόπος.
 ταῦτα μὲν οὖν, κοινὰ πλειόνων ὄντα, κατιχύει μᾶλλον
 ἐν τοῖς εἰρημένοις διὰ τὴν ^d ἀσθένειαν.

CAP. IX.

*Qualitates Leguminum. Triticum monococcum. Hordeum
 Zeocritum. Avena fatua, &c. &c.*

ΤΟ δὲ * τέραμον καὶ ἀτέραμον λέγεται μὲν ἐπὶ τῶν
 * ὀσπρίων μόνον· οὐκ ἄλογον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν σιτωδῶν
 παραπλήσιον, ἢ καὶ ταυτό τι συμβαίνειν, ἀλλὰ, διὰ τὸ
 μὴ τὴν αὐτὴν εἶναι χρεῖαν, οὐχ ὁμοίως ἐμφανὲς, ἐπεὶ οὐ
 δ' ἐπὶ τούτων ἀπάντων ὁμοίως, ἀλλὰ μάλιστα ἐπὶ τῶν
 Κυάμων λέγεται καὶ Φακῶν· εἴτ' οὖν καὶ μάλιστα
 παχόντων, εἴτε καὶ διὰ τὴν χρεῖαν φαινομένων, γίνεται
 γοῦν πλεόν· * πολλαχῶς γὰρ τόποι τινές εἰσιν, οἳ ἀεὶ
 φέρουσι τεράμονα, καὶ ἄλλοι πάλιν ἀτεράμονα. (τὸ δὲ

^b πλεκτάνην Bas.
 not. ad fin. libri.

^c Vid. not. ad fin. libri.

^d Vid.

ὡς ἐπίπαν, οἱ * λεπτόγεω, μᾶλλον τεράμονα. καὶ ἀέρος
κατάστασις τις ποιεῖ τὴν τοιαύτην παραλλαγὴν, ση-
μεῖον δὲ, ὅτι ταῦτά τὰ χωρία, καὶ ὁμοίως ἐργαζέμεντα,
^c ποτὲ φέρει τεράμονα, ποτὲ δὲ ἀτεράμονα· περὶ Φι-
λίππης δὲ ὁ Κύαμος, ἐὰν ὑπὸ πνεύματος ἐγχαρίῃ * λιχ-
μώμενος ληφθῇ, τεράμων ὦν, ἀτεράμων γίνεται. ταῦτα
μὲν οὖν μηνύει, διότι πολλαχῶς [εἰσὶν οἱ τόποι]. τῶν δὲ
τῶν χωρίων ἔνια * σύνορα, καὶ ὁμοίως καθήμενα, καὶ οὐδε-
μίαν ἔχοντα κατὰ τὴν γῆν διαφορὰν, τὰ μὲν τεράμονα,
τὰ δ' ἀτεράμονα φέρει, καὶ ἐνίοτε μόνον αὐλακος διοριζέσης.
* καρπίζεται δὲ τὴν γῆν μάλισα Πυρὸς, εἴτα Κριθὴ, διό
καὶ ὁ μὲν ἀγαθὴν ζητεῖ χώραν, ἡ δὲ Κριθὴ δύναται καὶ ἐν
ταῖς ψαφωτέραις ἐκφέρειν. τῶν δὲ χερσοπῶν μάλισα
Ἑρέθινδος [καρπίζεται τὴν γῆν], καίπερ ἐλάχιστον
χρόνον ἐν τῇ γῇ μένων. ὁ δὲ Κύαμος, ὥσπερ ἐλέχθη,
καὶ ἄλλως οὐ βαρὺς, καὶ ἔτι κοπρίζειν δοκεῖ τὴν γῆν διὰ
μανότητα καὶ ^f * εὐσηψίαν. διὸ καὶ οἱ περὶ Μακεδονίαν
καὶ Θετταλίαν, ὅταν ἀνθῶσιν, ἀνατρέπουσι τὰς ἀρούρας.
τῶν δὲ * ὁμοιοπύρων, καὶ ^g * ὁμοιοκρίδων, οἷον Ζεῖας,
Τίφης, Ὀλύρας, Βρόμου, Αἰγίλωπος, ισχυρότερον καὶ
μάλιστα καρπιζόμενον, ἡ Ζεῖα· καὶ γὰρ πολὺρρίζον,
καὶ βαθύρρίζον, καὶ πολυκάλαμον, ὁ δὲ καρπὸς κουφό-
τατος, καὶ * προσφιλεῖς πᾶσι τοῖς ζώοις. τῶν δ' ἄλλων
ὁ Βρόμος πολὺρρίζος, καὶ γὰρ οὗτος πολυκάλαμος· ἡ
δὲ Ὀλύρα, μαλακώτερον καὶ ἀσθενέστερον τούτων· ἡ
δὲ Τίφη, πάντων κουφότατον, καὶ γὰρ μονοκάλαμον,
διὸ καὶ χώραν ζητεῖ λεπτήν, οὐχ ὥσπερ ἡ Ζεῖα πείραν

^c ποτὲ deest Bod.
ad finem libri.

^f εὐσηψίαν. Bod.

^g Vid. not.

καὶ ἀγαθὴν· ἔστι δὲ δύο ταῦτα καὶ ὁμοίωτα τοῖς Πυροῖς. ὅτ' Αἰγίλωψ καὶ ὁ Βρόμος, ὥσπερ ἄγρια ἄττα καὶ ἀνήμερα [εἰσί]. ἐπικαρπίζεται δὲ σφόδρα καὶ ὁ Αἰγίλωψ τὴν γῆν, καὶ ἔστι πολυῤῥίζον καὶ πολυκαλάμον· ἡ δὲ Αἶρα παντελῶς ἀπηγριωμένον. τῶν δὲ ἐν τοῖς θερinuῖς ἀρότοις, τὸ Σήσαμον δοκεῖ *χαλεπώτατον εἶναι τῇ γῇ, καὶ μάλιστα καρπίζεται· καὶ πολυκαλαμώτερον, καὶ παχυκαλαμώτερον, καὶ ^hπολυῤῥιζότερον Κέγχρου. διαφέρει δὲ τὰ τε πρὸς τὴν γῆν κοῦφα, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἡμετέραν τροφήν· ἕνια γὰρ ἐναντίως, ὥσπερ τὰ τε Χεδροπά, καὶ οἱ Κέγχροι κατὰ τὰ πρὸς ἡμᾶς τε, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ [πρὸς] τ' ἄλλα ζῶα.

CAP. X.

Seminum Corruptiones, &c. &c.

ΤΩΝ δὲ σπερμάτων νοσήματα, τὰ μὲν κοινὰ πάντων ἐστίν, οἷον *ἐρυσίδη· τὰ δ' ἴδια τινῶν, οἷον ὁ *σφακελισμὸς τοῦ Ἑρεβίνθου· καὶ τὸ ὑπὸ καμπῶν κατεδίεσθαι, καὶ ὑπὸ Ψύλλων, θηρίων. ἕνια δὲ καὶ *ψύραις καὶ *ἄλμαϊς [ἀπόλλυται], καθάπερ τὸ Κύμινον. τὰ δὲ *ἐπιγινόμενα ζῶα, εἰ μὴ ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐξωθεν, οὐχ ὁμοίως βλάπτει, ἐπιγίνεται γὰρ ἡ μὲν *Κανδαρίς ἐν τοῖς Πυροῖς, τὸ δὲ *Φαλάγγιον ἐν Ὀρόβοις· ἄλλα δ' ἐν ἄλλοις. *ἐρυσίθα δ', ὡς ἀπλῶς εἶπεῖν, εἰς τὰ σιτώδη, μᾶλλον τῶν ὀσπρίων. αὐτῶν δὲ τούτων ἡ Κριθὴ μᾶλλον [ἐρυσιβάδης] ἢ Πυρὸν, καὶ τῶν Κριθῶν ἕτεραί ἐτέρων, μάλιστα, δ', ὡς εἶπεῖν, ἡ Ἀχιλλήϊς. διαφέρει

^h βαθυῤῥιζότερον Const.

δὲ καὶ ἡ τῶν χωρίων *θέσις, καὶ ἡ φύσις ἰοῦ μικρόν·
 τὰ προσήνεμα γὰρ καὶ μετέωρα οὐ βλάπτουσιν αἱ
 ἐρυσίβαι, ἢ ἥττον, ἀλλὰ τὰ ἔγκοιλα καὶ ἄπνοα. γίνεται
 δὲ ἡ ἐρυσίβη πανσελήνοις μάλιστα. ἀπόλλυται δὲ καὶ
 ὑπὸ τῶν πνευμάτων καὶ Πυρὸς καὶ Κριθῆ, ὅταν ἡ ἀν-
 δοῦντα ληφθῇ, ἢ ἄρτι ἀπηνθηκότα, καὶ ἀσθενῇ· μᾶλλον
 δὲ καὶ Κριθῆ. πολλάκις δ' κ' ἤδη ἐν τῷ ἀδρύνεσθαι, ἐὰν
 πνεῦσις μεγάλη καὶ πλείω χρόνον ἐπιγένηται· ξηραίνει
 γὰρ καὶ ἀφαιναίνει, ὃ καλοῦσιν τινες *ἐξανεμοῦσθαι.
 διαπόλλυσι δὲ καὶ ἥλιος ὁ ἐκνέφελος ἄμφω, καὶ μᾶλλον
 Πυρὸν ἢ Κριθὴν, ὥστε μὴ δ' ἐπίδηλον εἶναι τὸν στάχυν
 τῇ ὄψει ὄντα κενόν. τὸν δὲ Πυρὸν ἀπολλύουσι καὶ οἱ
 *σκώληκες, οἱ μὲν εὐθὺς κατεδίοντες, φουμένε τὰς ρί-
 ζας, οἱ δὲ, ὅταν αὐχμῶντες ἰαποτελειωθῆναι μὴ δύ-
 νωνται, τότε γὰρ ἐγγινόμενος ὁ Σκώληξ ἐδίει τὸν ἀπο-
 πνιγμένον κάλαμον· ἐδίει δὲ ἄχρι τοῦ στάχους, εἴτ'
 ἐξαναλώσας ἀπόλλυται· καὶ ἐὰν μὲν ὅλον ἐκφάγῃ,
 τελέως αὐτὸς ὁ Πυρὸς, ἐὰν δὲ ἐπὶ θατέρου τοῦ κα-
 λάμου [ἐδίει] καὶ ἐκβιάζεται τὴν *ἀπόχυσιν, τοῦτο μὲν
 οὖν τοῦ στάχους [ἀπόλλυται μέρος], θάτερον δὲ ὑγίης.
 γίνεται δὲ οὐ πανταχοῦ τὸ περὶ τοὺς Πυροὺς οἶον ἐν
 Θετταλίᾳ, ἀλλὰ κατὰ χώρας τινὰς, ὥσπερ ἐν τῇ Λι-
 βύῃ, καὶ τῆς Εὐβοίας, ἐν τῷ Ληλάντῳ. Σκώληκες δὲ
 γίνονται καὶ ἐν τοῖς Ὠχροῖς, καὶ ἐν τοῖς Λαθύροις, καὶ
 τοῖς Πίσοις, ὅταν ὑγραθῶσι, καὶ θερμημερίᾳ γίνωνται·
 καὶ [ἐν τούτοις] καθάπερ ἐν τοῖς Ἐρεβίνδοις, αἱ Κάμποι.
 τὰ δὲ ἐξαναλώσαντα τὰς τροφὰς ἀπόλλυται καὶ ἐν τοῖς

ἰ οὐ deest Bod.
 Σῆται Ald.

κ' ἥδη deest Ald. Bas.

ἰ ἀπολυ-

χλωροῖς καὶ ἐν τοῖς καρποῖς, ὅλον οἱ τε Ἰπες, καὶ οἱ ἐν τοῖς Κυάμοις ἐγγινόμενοι, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, ὥσπερ καὶ μὲν τοῖς δένδροις, καὶ ἐν τοῖς ξύλοις ἐλέχθη, πλὴν τῶν Κερασῶν καλεσμένων. πρὸς ἅπαντα δὲ ταῦτα μεγάλως διαφέρουσιν αἱ χῶραι, οὐκ ἀλόγως, ὁ γὰρ ἀὴρ εὐθὺς διάφορος, τῷ θερμὸς ἢ ψυχρὸς εἶναι, ἢ ὑγρὸς ἢ ξηρὸς, ἢ οὗτος ὅς ἐστιν ὁ γενεῶν· διὸ καὶ ἐν αἷς εἰώθασι γίνεσθαι, οὐκ ἀεὶ γίνονται. τῶν δὲ σπερμάτων οὐκ ἡ αὐτὴ δύναμις ἐστίν, εἰς τε τὴν βλάστησιν, καὶ εἰς θησαυρισμόν· ἔνια μὲν γὰρ βλαστάνει καὶ τελειοῦται τάχιστα, καὶ θησαυρίζεται κάλλιστα, καθάπερ Ἐλυμος, καὶ Κέγχρος· ἔνια δὲ βλαστάνει μὲν [καὶ τελειοῦται], οὐ ταχέως δὲ, καθάπερ ὁ Κύαμος, καὶ μᾶλλον ὁ *ἀτεγράμων. ταχὺ δ' ἢ Ἀφάκη, καὶ ὁ Δολιχὸς διαφθείρεται· Κριδὴ δὲ Πυροῦ θάπτον, καὶ ὁ *κονιορτώδης ἢ ὁ ἀκονιόρτος· καὶ ὁ ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἀκονιάτοις, μᾶλλον ἢ κονιάτοις, ἐγγίνεται διαφθερομένοις σπέρμασιν ἴδια ζῶα, καθάπερ ἐλέχθη, πλὴν Ἐρεθίνθου, μόνος γὰρ οὗτος οὐ ζωογονεῖ. καὶ σηπομένοις μὲν πᾶσι Σκώληξ, *κοπίεμένοις δὲ, καθέκασον ἴδιον. πάντων δὲ μάλιστα διαμένουσιν Ἐρέθινθος καὶ Ὀροβος, τούτων δ' ἔτι μᾶλλον ὁ Θέρμος, ἀλλ' ἔοικεν οὗτος ὥσπερ ἄγριος. διαφέρει δὲ, ὥς ἔοικε, χώρα χώρας, καὶ ἀῆρ ἀέρος εἰς τὸ κόπτεσθαι καὶ μὴ, τὰ σπέρματα· ἐν Ἀπολλωνία γούν, τῇ περὶ τὸν Ἰόνιον, οὐκ ἐδίεδαί φασιν ὅλως Κύαμον, διὸ καὶ εἰς θησαυρισμόν ἀποτίθεται· διαμένει δὲ καὶ περὶ Κύζικον ἐπὶ πλείω. μέγα δὲ πρὸς διαμονήν, καὶ τὸ ξηρὰ θε-

^m οὗτος ἦν ὁ νέων ἐν τοῖς Ald. Bas.

ⁿ κράτιστα Ald. Bas.

^o ἐν τοῖς κονιορτοῖς ἅπασιν. ὅσον κονιάτοις Bod.

ρίζειν, ἐλάττων γὰρ ἢ ὑγρότης. Θερρίζουσι δ' *ἐύχυ-
λότερα τὰ μὲν χεῖροπα πρὸς τὸ μᾶλλον καὶ ῥάον συλ-
λέξαι, ταχὺ γὰρ *καταρρέει αὐανθέντα, καὶ θρύπτται.
ῤτοὺς δὲ Πυροὺς, καὶ γένος τι Κριθῶν, διὰ τὸ βελτίους
εἰς τὰ ἄλφιστα γενέσθαι [θερίζουσι] μὴ ἀπεξηραμένους·
διὸ καὶ εἰς *θωμοὺς συντιθέασι καὶ Πυροὺς καὶ Κριθὰς,
καὶ δοκοῦσιν ἀδρύνεσθαι ἐν θωμῷ μᾶλλον ἢ 9 *λιποσαρ-
χεῖν. οὐκ ἐδίεσται δὲ Σῖτος ὅταν ὕδεις *περιφυῇ· ἀθέ-
ριστος δὲ, μάλιστα διαμένει ὁ Πυρὸς, ἔτι δὲ μᾶλλον
ὁ Θέρμος, οὐ δὲ γὰρ θερρίζουσι τοῦτον πρὶν ὕδαρ γε-
νέσθαι, διὰ τὸ ἐκπηδᾶν θερζόμενον, καὶ ἀπόλλυσθαι τὸ
σπέρμα.

CAP. XI.

*Anniculum Semen optimum ad sementem. Deque Lupino,
et Avena fatua.*

ΠΡΟΣ ἔκφυσιν δὲ, καὶ τὴν ὅλην *σπορὰν ἄριστα
δοκεῖ τὰ ἐνάενα, τὰ δὲ δίενα χεῖρω, ὡς καὶ τὰ ἱτρίενα,
τὰ δ' ὑπερτείνοντα σχεδὸν ἄγωνα· πρὸς δὲ τὴν σίτησιν
ἀρκοῦντα, βίος γάρ ἐστιν ἐκάστοις ὠρισμένος εἰς *γονήν·
καίτοι καὶ ταῦτα παραλλάττει ταῖς δυνάμεσι διὰ τοὺς
τοπὺς ἐν οἷς ἀν' θησαυρίζωνται. τῆς γοῦν Καππαδοκίας
ἐν χωρίῳ τινὶ τῷ καλουμένῳ Πέτρᾳ, καὶ τετταράκοντα
ἔτη διαμένειν φασί, γόνιμα δὲ, καὶ χρήσιμα πρὸς σπό-
ρον, εἰς δὲ τὴν σίτησιν ἐξήκοντα ἢ ἐβδομήκοντα. τὸ γὰρ
ὅλον σου *κόπτεσθαι, τὰ δὲ ἰμάτια καὶ τὴν ἄλλην γάζαν
κόπτεσθαι· τὸ γὰρ χωρίον ἄλλως τε, [φασίν,] ὑψηλὸν

9 πρὸς δὲ Κριθὰς, καὶ γένος Bod. 9 λιποσαρχεῖν deest Ald.

ἱ τρίενα κάκιστα, Const.

* οὐκ ὀπτεσθαι Bod.

εἶναι, καὶ εὐπνουν, καὶ εὐαυρον αἰεὶ· καὶ ἐπὶ ἀνατολῆς ἔχουσι, καὶ ἐπὶ δύσεως καὶ μεσημβρίας, φασι δὲ καὶ ἐν Μηδείᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ὑψηλαῖς χώραις, διαμένειν θησαυριζόμενα πολὺν χρόνον Ἐρέβινδον δὲ καὶ Θέρμον ἢ Ὀροβον καὶ Κέγχρον, ἢ τὰ τοιαῦτα (δηλονότι δὲ πολλὰ πλείω τούτων) ὥσπερ ἢ ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὥσπερ εἴρηται, τῶν τόπων ἴδια· δοκεῖ δὲ καὶ γῆ τις εἶναι παρὰ τισιν, ἢ διαπαττομένη συντηρεῖ τὸν Πυρὸν, ὥσπερ ἦτε ἐν Ὀλύνθῳ, καὶ ἐν Κηρίνθῳ τῆς Εὐβοίας· ποιεῖ δὲ χεῖρω μὲν εἰς τὴν σίτησιν, ἀρρότερον δὲ τῇ προσόψει, παρατάττουσι δὲ χεῖνικα εἰς τὸν μέδιμνον. πυρωθέντα δὲ πάντα τὰ σπέρματα ἀπύλλυται, καὶ ἀελαστῇ γίνεται· καίτοι περὶ γε Βαθυλῶνά φασι τὰς Κριθὰς καὶ τοὺς Πυροὺς ἐπὶ τῆς ἄλλω πηγῇ, ὥσπερ τὰ *φρυγόμενα· ἀλλὰ δῆλον ὅτι διαφερά τίς ἐστι τῆς θερμότητος, καὶ οὐχ ἁπλῶς ἐκ τῆς θερμασίας γίνεται, καὶ ἡ πῶδῃσις. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα σχεδὸν ὥσπερ ^u κοινὰ δοξάζειν ἂν εἶναι πάντων, ἢ τῶν πλείων, ἔνια δὲ ἔχει τινὰ ιδιότητα τῶν δοκούντων ὥσπερ ἀγρίων εἶναι κατὰ τὴν γένεσιν ἢ ἐκφυσιν, ὥσπερ ὁ Θέρμος, καὶ ὁ Λιγίλωψ· ὁ μὲν γὰρ Θέρμος καίπερ ἰσχυρότατος ὦν, ὅμως ἐὰν μὴ εὐδὺς ἐκ τῆς ἄλλω *καταβληθῇ, κακοφυῆς γίνεται, καδάρπερ ἐλέχθη· ἢ τὸ ὅλον δὲ οὐκ ἐθέλει κρύπτεσθαι τῇ γῇ, διὸ καὶ οὐχ ^x ὑπαροῦντες σπεύρουσι· πολλάκις δὲ καὶ εἰς ὕλην ἢ βοτάνην τινὰ ὕδασιαν πύσῃ, διωσάμενος ταύτην, συνάπτει τὴν ρίζαν τῇ γῇ καὶ βλαστάνει. χώραν δὲ

[†] ἀπλῶς πῶς θερμασία Bod.

^u εἰκόνες Bod.

^x ὑπα-

ροτροῦντες Theod.

^y δασίαν deest Bod.

ὑψαμμον ζητεῖ καὶ φαύλην μᾶλλον· τὸ δὲ ὅλον οὐκ ἐθέλει
 φύεσθαι ἐν γῇ διειργασμένη. ὁ δὲ Αἰγίλωψ ἀνάπαλιν,
 ἐν γὰρ τῇ γεωργουμένῃ κάλλιον· καὶ ἐνιαχοῦ δὲ, πρό-
 τερον ἀβλαστῆς ὢν, ἐὰν γεωργηθῇ, βλαστάνει καὶ γί-
 νεται πολὺς· καὶ ὅλως δὲ φιλεῖ χώραν ἀγαθὴν· ἴδιον
 δὲ αὐτοῦ λέγεται πρὸς τὰ ἄλλα τὰ σιτώδη σπέρματα
 καὶ ἡ παρ' ἐνιαυτὸν βλάστησις ἑκατέρου τῶν σπερμά-
 των, διὸ καὶ οἱ βουλόμενοι τελέως φθεῖρα (δύσφθαρτον
 γὰρ δὴ φύσει τυγχάνει) τὰς ἀρούρας ἀνίσκιν ἀσπόρους
 ἐπὶ δύο ἔτη, καὶ ὅταν ἀναβλαστήσῃ, τὰ πρόβατα ἀφιάσι
 πολλάκις, ἕως ἂν *ἐκνεμηθῶσι· καὶ αὕτη γίνεται φθορὰ
 παντελής, ἅμα δὲ τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν παρὰ μέρος
 βλάστησιν.

NOTÆ

IN LIBRUM OCTAVUM.

CAP. I.

Ἀνώνυμα κοινῇ προσηγορία. Quæ non discriminantur inter se; communi nomine indicata.

Ζεά. Triticum, *monococcum*. Cat. "Frumenta, ut Triticum, "Hordeum." Plin. lib. xviii. c. 7. Trit. Far, Hordeum, infra inter hyberna. Octobri mense serimus Triticum et Adoreum Pallad. c. 9. Zeæ monococcæ et dicocæ meminit Bauhinus, quarum prior Trit. *monococcum* L. Briza dicta: posterior Trit. *Spelta*: ambæ aristatæ. Vid. Far adorem. Ζεὰ ἐν δυσχειμή-
ρῳ, Gal. Secundum Plinium etiam pauperum seges: "Qui
"Zea utuntur non habent Far." Ibid. c. 8. Ζιᾶς γίνῃ δύο
ἀπλὴ et δίκοκκος. Dioscor. ita Bauhin. supra. Quatuor species
enumerantur a Columella, lib. ii. c. 6. Superfluum videtur
curiosius indagare Tritici, vel Farris species, quæ adeo cultura
variant.

Τίφη. Triticum, *Spelta*. Cat. Ἐξωθεν τὸ στίγμα ἔχει λείμμα,
καθάπερ Ὀλύρα καὶ Κριθή. Dioscor. Si tamen vox λείμμα pro
tunica vel cortice accipiat, Theophrastum contradicit, qui
ait Κριθῆς καρπὸν γύμον. Quid si λείμμα, ἢ λείπτω (gracili)
arista? alias nulla spicæ aristatæ inter frumentacea mentio.
Apud Ger. em. exhibentur species duæ Tritici aristati, quarum
una Triticum, *Tiphinum*. Num. 2, 3. p. 66. Observatione
dignum est nomen Teff, terminatione Græca η omissa, hodie
apud Æthiopas frumenti genus indicare: necnon apud Ho-
merum Κριθῆ pro Κριθῇ legi, omissa terminatione ς. Nonne
hinc probabile fit frumenta ex oriente Græciam allata?

Ὀλύρα. Hordeum, *zeocriticum* L. Cat. Arinca, Plin. sed, ut

ipse ait, species Gallica. Avenæ mentio fit apud Plinium alio loco: sed certe Avena non ὁμοίοφυρος. Equorum pabulum secund. Homerum.

Ὅμοιόφυρον distinctum ab ὁμοιοκρίθῃ, c. 9. sed dubitandum an de Spica simplici et paniculata dictum. Vid. Ζεῖα, &c. supra. Magis arridet ὁμοίοφυρον, spica mutica, Bot. ὁμοιοκρίθῃ, spica aristata.

Προλαβεῖν τῇ ρίζῳσι. . . τοῦ χειμῶνος. Adeo strenue radices agere, ut hyemem durent.

Προλάβωσι ταῖς εὐδαίαις τὴν αὐξήσιν. Eodem fere sensu ac supra.

Διαφοράς. Codd. διαφύσεις: cujus sensus, si reperiatur vox in scriptis, idem, ex vi vocis διά.

Ἐπὶ τὸ πᾶν. Summatim.

Ἄ δὲ γλίσχρα (χώρα). Ita restitui ellipsin. Vid. var. Lect.

Ὡς καὶ ἂν μὴδὲν. In Codd. ὡς supra inserta, errore Librarii. Νήπια. Infantes: plantæ ex seminio.

C A P. II.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ. Accurata admodum descriptio partium seminis. In quamplurimis plantis, a Botanicis nomine Dicotyledonum donatis, corculum et plumula ex eodem puncto proveniunt, ut hic: in aliis ἐκάτερον ἐξ ἑκατέρου, i. e. ex diversis et oppositis, quæ monocotyledones, ut in granis frumenti.

Διμερῆ. De granis Triticis sulco longitudinali divisus: διθύρα de lobis leguminosorum.

Καθ' αὐτὰ εἶναι, sc. τὴν ρίζαν καὶ τὸ φύλλον. Brevitas nimia.

Παρακαθίσιν. sc. ρίζας. Emittere lateraliter.

Ἐνυντίως ἑκατέρω. Forsan ἐνάντια ἑκατέρω, i. e. radice simplici vel divaricata.

Ἐν δὲ τῷ καλάρμῳ. Interpretand. videtur de proventu toto ejusdem seminis, qui aliquando culmos 30. vel 40. profert.

Καταρρηκτότα. Seminibus ex siliqua in terram jactis. Observatio justa respectu ὀσπρίων in genere.

Ἀδρύνονται. Crassantur, Theod. Crassescunt, Plin. De luxurie plantarum.

Ταῖς ἀπάσαις ἡμέραις. Spatio temporis maximo?

Ἀπαρχήν. Primitias frugum Diis oblatas.

Σικιλία τῆς Μεσσηνίας. Si vera lectio, Siciliæ duæ; vel imperium in Siciliam Messeniensium.

Τῶν ὀψίων. Leguminum, ita dict. ex tempore serendi. Vid. ἄροτοι, cap. 1.

Σπορητὸν ἐξ μηνῶς. De duratione?

Ἔως ἂν εἶδῃ τις δράγμα. Manipulum, Theod. Δράγμα hic portio telluris sulco exarata: Angl. "a furrow." Sensus requirit δράγμα κινόν.

Ὅψιμα ταῦτα. Vid. supra ὀψίων. Interpretes multum discrepant inter se de sensu hujus loci. Mihi videtur, leguminosa non provenire in hac regione.

Ἄμα ταῖς ἄλλαις, i. e. tempore usitato serendi: opponitur ἄμα τοῖς λοιποῖς, una cum iis quæ ad finem messis secantur.

Δεινὴν διαδοῦναι τὴν τροφήν. De mira qualitate nutritiva.

Ἐν οἷσπερ ἅπαξ. Ubi semel tantum transferantur semina. Scal. Suspicio corruptionem textus.

Τοῦ χρόνου. Ratione præcocitatis.

Ὁ σπορητὸς πρότερον. Si satus processerit. Theod. Forsan προτιρεῖ: sermo est de differentia præcocitatis inter Athenas et regiones Hellesponti.

CAP. III.

Γένη διηρημένα τῶν γενῶν. De plantis diversæ classis: ut Gramineæ et Leguminosæ: opponitur τοῖς κατ' ἑκάστον γένος ὁμογίνεσι, speciebus ejusdem generis.

Οἷον ὁ Κύαμος. Generali sensu: fructus Κυάμου vocatur στράγγυλος alibi, fructu Loti arboris similis. Hinc Faba sylvestris Græcorum, cujus icon exhibetur Bod. p. 919. Piso vel Lathyro similior. "Veterum Faba pusilla fuit, Terebinthi similis, vel "baccæ Taxi." ibid. Forsan cultura grandior facta. Alibi tamen Faba nostras indicari videtur caule ὀρθόφυσῃ. Diosc. addit notam certissimam, nempe καυλὸν τετράγωνον. lib. iv. c. 13.

Σήσαμον. Sesamum, orientale. Cat. Frequens mentio apud Theophrastum Σησάμῳ. Apud Dioscor. et Plinium plures dantur species. Vid. etiam Columell. ii. 10. Pericarpium ejus peculiare, lib. i. c. 18. Ita apud Linn. "capsula oblonga, ob-
"solete tetragona." Linn. G. Pl. 782. "Λιθὸς φυλλοειδής, viii 4.
"Flos Digitalis, sed fructus diversissimus." Linn. G. Pl. In-

ter condimentarias herbas cum papaveris semine celeberrimum. Sesami seminibus consperguntur Panes: hinc Σησαμίτος ἄρτος. Athæn. iv. 172. Ab Indiis profectum, Plin. xviii. 10. Frequens usus olei Sesami in placentis ex Tritico in aqua cocto, saccharo, aromaticis et seminibus Mali Granati ad nuptias sub nomine Colyva, et ubique in arvis a Turcis colitur. Hobhouse's Albania, vol. i.

Ἐρύσιμον. Erysimum, *officinale*. Cat. minus recte. Erysimum Theophrasti et Dioscor. diversæ plantæ. Prior inter olera; posterior inter Cerealea cum Sesamo. Farina amborum sc. cum farina Tritici ad conficiendos panes. "Irio inter Segetes" Sesami similis, a Græcis Ἐρύσιμος dictus, foliis Erucae angustioribus, caule fruticoso, seminibus Nasturtii." Plin. xxii. 15. "Erysimum in Asia Græciaque, nisi pinguius esset, medicaminibus potius quam frugibus annumerandum." Ib. xviii. 10. "Folia enervia: caulis subfistulosus, succus acris, inter condimentarios." Bod. N. B. Sisymbrium, Irio Linn. Erysimum Bauhini. Sunt qui Myagri speciem interpretantur. Erysimum Tabernæmont.

Ἐρίβινθος. Ervum, *Lens*. Cat. Cicer, Orobæum Bod. Esca apud antiquos statu crudo (ἄπαλοι) Ὠχρεῖς, Κύκμος, Ἐρίβινθος. Cetera legumina, ξηρὰ δὲ ἐφθὰ, καὶ φρυκτά. Phæneas apud Athenæum, ii. 44. Alii δυσπίπτους vocant et πνιυματικούς, flatulentos. Ποσειδῶνος εὖρημα vocatur, in maris littoribus nascens, e succo setino. Nomen hodiernum Πέξιθι.

Ὀροβός. Orobus. Cat. Sed nulla generis Orobi L. ad cibos apta species. Proculdubio Ervum, *ervilia* L. Orobus Bauhini, Orobus receptus Herbariorum. Ger. em. 1225. Varietas hujus Κριὸς, Ὀροβίσαιος, viii. 5. Cicer, *arietinum* L. N. B. Ervum, *ervilia* Linn. hodie Πέξιθι.

Φακός. Ervum, *sativum*. Cat. Rectius Ervum, *Lens* L.

Δόλιχος. Phaseolus, *vulgaris*. Μετὰ τῶν τριφόντων ἡμᾶς σπερμάτων. Galen. i. 28. "siliqua prælonga, unde nomen." Vocatur a Plinio Phaseolus, ex siliqua lembiformi. xviii. 12. Sed quare genus Dolichos apud Linn. cujus, una vel altera exceptis, siliquæ curtæ?

Θέρμος. LUPINUS, Cat. corr. Lupinus, *albus* L. Sola species ad cibos culta.

Κίγχρων. CENCHRUS, Cat. Enumeratur inter *Ξειρινὰ* culta ; ergo minime inter Cenchrus L. Certissime species hæc et *Μίλινος* inter *Panica* Linn. enumeranda ; quarum hæc P. *Italicum*, illa P. *miliaceum*.

Μίλινος. Panicum, *Italicum*. Cat. Rectius P. *miliaceum*. Vid. supra. N. B. Nulla mentio usus Milii apud Athenæum, excepto semel in potione quadam cum Conyza, lib. x. p. 447. Nomen ex sapore melleo granorum.

CAP. IV.

Μισὼν ἀνωμαλίαν. Discrepantiam partium. Vid. *μέγας*. N. B. Plantæ habitu toto dissimiles supra describuntur : capite hoc plantæ similes, sive ejusdem generis, foliis tantum vel floribus diversis.

Πολύλοβος ἢ Τίφη. De glumis in spica, vid. supra.

Ἀπηρετημένον τοῦ φύλλου. Distans a folio. De spatio inter spicam et folium caulinum superius sermo est.

Καθ' ἑκάτερον. De comparatione specifica. N. B. Opponitur comp. genericæ.

Ἰνδίκη Κριθὴ παραβλαστική. Syn. forsan *Πυροῦ Ξητανίας*, εἴδη. N. B. Species Agricultoribus hodie bene nota ; vid. Triticum multiplici spica, Ger. em. 66. Species ista Tritici spicam gerit aristatam, ideoque forsan Hordeum vocatur.

Καγχρυδίας. Vid. Plin. in loco.

Τριημιχοίνικα. Chænicem, (i. e. sextarium) et dimidium, utpote *πενδημιχοίνικα*, (duo et dimidium :) Ang. "five halves."

Οὕτως ισχυρόν. Quoad vires nutritivas.

Διαφέρει τῇ κουρότητι. Præcellit levitate.

CAP. V.

Ἄροτοι χειμερινοί. Duo sementis tempora. N. B. Omnibus regionibus commune hoc.

Ἀῖραι. Lolium, *temulentum*. Cat. Planta hæc ubique infestat segetes. "Infelix Lolium et steriles dominantur Avenæ." Ita apud Theophrastum *Ἀῖρα καὶ Ἀῖγλωψ* una describuntur. Vid. cap. 9. Apte dicitur *κεφαλααλγής*.

Ὅσον ἐπιβάλλειν. Sensus τοῦ ἐπιβάλλειν est, ascribere : *ἐπιβάλλειν ἰδιότητας*, ascribere peculiaritates.

Ὅτι δὲ πάντα. Excepto quod. Lege εἰ μὴ ὅτι?

Κατ' ἀρχάς. Ἀρχαί puncta adhæSIONIS SEMINUM.

CAP. VI.

Μάλιστα ἐν τοῖς ἀρότοις. "Tellure neque sicca, nec arida; humore enecta." Scal. N. B. Ἀροταὶ tempora opportuna ad serendum.

Ἡμιβρόχοις. Codd. ἡμιβρεχεῖσι. Suspicio erroris in textu. Terra enim modice humida apta ad serendum: e contra destructio fit seminum ex nimio humore vel nimia ariditate: quod sequitur, ποῶν ἀναφύεσθαι πολλήν, de luxuria culmorum sine spicis fertilibus.

Οἰωνίζονται. Infaustum augurium ducunt. Theod. "Religiosum; inde primum coloris augurium." Plin. N. B. Ex verbis Plinii constat voces ἐκ χροίας e textu excidisse: color pallidus indicat τὸ πλεόν ὑγροῦ.

Διὰ χρόνου κεντυμέναις. Longo tempore post proscissa. Theod. Sensus est, longum tempus inaratis.

Ἀποκλυσθείσης τῆς ἄλμης. Salsugine copiosa aquæ injectione abluta.

Τὰ ἥρινά, sc. χωρία. Præcoces terræ. Theod.

Πολλὰ κατὰ μικρόν. Multa, paulatim. Theod. Imbres frequentes, nec nimii.

CAP. VII.

Νιὸς ἀπὸ τῶν Κυάμων. Veteres artem novandi agros apprime callebant, sc. satione Pisi, Fabæ, &c. &c.

Ἐπινέμουσι. Depascuntur. Ita Plinius: "Luxuria segetum castigatur dente pecorum."

Καμακίαν. Α Καμάξ, ob longitudinem et gracilitatem. Vid. Xen. Ἰππίκων.

Πεντηκοντόχοος. Quinquagesimo fœnore. Plin. Mira fertilitas. N. B. Plinii verba quæ sequuntur quinquagesimo et centesimo, ex incuria saltem. Theophrastus ait a quinquagesimo ad centesimum.

Πηλὸν οὐ φέρει. Vox πηλὸν limum ex inundatione denotat. Corrigenđ. textus ex Plin. xviii. 17. Sensus est, Babylonicam

terram non fecundari limo peculiari, sicut confinia Nili in Ægypto.

Πρᾶσις. Venditio. Forsan legend. χρήσις.

Ἄρας. Nomen triviale segetis imbecillæ.

Πρὸς αὐξήσιν. N. B. Initium capitis hujus apud Bod. supra, Καὶ ὅλως ἢ τοῦ ἔτους: in medio sententiæ.

Εὐδιῶν καὶ χειμῶνων. Textus forsan corruptus.

Τῷ περιέχοντι, sc. aëre. Scal. Certe χωρίῳ, utpote si planum sit, vel montuosum, &c. &c.

Ἡ τοῦ σπόρου ἰργασία. De actu serendi, vel tempore.

Τοῖς περὶ τὸν σίτον. Segetibus frumenti.

CAP. VIII.

Τὰ ξενικὰ τῶν σπειμάτων. Semina ex alia regione.

Κριθαφόρος ἀρίστη. De solo Atheniensi, levi, et friabili. Opt. "light Barley or Rye land." Ita Miltonus noster:

"Pure the air and light the soil."

Ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις. Sc. cap. I.

Ὅμοιον τῇ ὀψει τῷ πελέκει. Curvatum in formam falcis, vel acinacis: "a scymitar."

Αἰμάδωρον. Textus hic corruptus, levi transpositione, ut videtur, restituendus. Sensus est, Hæmadorum, Orobanchis speciem (O. major L.?) nasci ad radices Cumini, caule simplici; haud absimilem τῷ Βουκίρῳ, sed breviorē; radice bulbosa. Vid. Cat. N. B. Plantæ hæ, vere Parasitæ, exhaustiendo succum enecant, Ὁροβάγχη tamen Theophr. circumvolvendo.

Ὁροβάγχη. Ign. Cat. In Geoponicis vocatur Ὁσπεριόλιον. Ex descriptione Theophrasti planta amplexu alias enecans innuitur: hujusmodi sunt Galium, *aparine* L. Fumaria, *capreolata*, &c. &c. Nullus tamen dubito quin hic loci Polygonum, *convolvulus* L. planta segetibus adeo lethalis, indicetur.

Βούκερας. Ophrys, *nilus avis*. Cat. Ex forma incurva, cornu bovis referente, et caule simplicissimo: necnon habitu parasitico. Rectius forsā Lathrææ vel Orobanches L. species.

Ἀπαρίνη. Galium, *verrucosum*. Cat. Rectius G. *aparine*, ex habitu.

Μηδίχη. Medica, *sativa*. Cat. N. B. Error typogr. pro *Medicagine*. Medica legitima Clusii. M. *sativa*, Moris. Fœnum

Burgundicum, Lob. ic. 2. Nostratibus notissimum sub nomine
"Lucerne."

CAP. IX.

Τὴν αὐτὴν χρεῖαν. De modo præparandi, sc. coctione in aqua.

Ἀτεράμονα. Vid. Τεράμων Lex. De qualitate leguminum in aqua coctorum, an tenera et mollia evadant, vel aliter. Alibi τέραμος. N. B. Hallucinatio singularis Plinii in loco: "Ate-ramnon nominant herbam in pingui solo, qua Fabæ necatur." xviii. 17.

Γίνεται γοῦν πλείον. Crescunt mole. N. B. Refert ad χρεῖαν.

"Ὅταν ἀνθῶσι, ἀνατρέπουσι. Statu florido subvertunt. Operatio agriculturæ satis nota: "ploughing in a crop."

Ὁμοιοκρίθων. Forsan distinctio inter Triticum et Hordeum apud Theophr. respectu spicæ muticæ, vel aristatæ: quo casu Ζεὺς, Τίφη species Tritici spicis aristatis.

Αἰγίλωψ. Avena, *fatua*, L. Cat. Secund. Bod. Avena sativa. Sed quare infensa segetibus, si inter cultas numeranda est? Auctuarii auctor Αἰγίλοπα nominat σιτόσπιλον frumenti vitium. Forsan inter σιτώδους hac de causa enumerata. Hic etiam censura notandus Linnæus, qui genus plane alienum Ægilopa sistit.

Βρόμος. Secale, *Cereale*. Linn. Cat. N. B. Vox Bromus, ut Cerealis species, apud Plin. occurrit, et dicitur externæ originis, xviii. 10. Cel. Car. Sprengel e contra Βρόμον Avenam, *fatuam*, L. Αἰγίλοπα A. *sterilem* appellat, p. 80. Videndum an sit Bromus, *secalinus*, L. si species ista infestet segetes Græciæ.

CAP. X.

Ψύλλων, Θηρίων. Vox Θηρία insectis propria apud Theophr. Ψύλλον Tenthredo L. forsan T. *rapæ*? vel potius Aphidis species.

Εἰ μὴ ἐξ αὐτῶν. . . ἐκ τῶν ἑξῶ. Si non ex substantia plantæ. . . vel ex accidentibus, ut rore, salsugine (ἄλμη).

Ἐρυσίβαι. Uredo, Persoon. Cat. Vid. supra lib. iii. c. 27. et De Caus. Plant. lib. v. cap. ult. Ἐρυσίβη σῆψις τοῦ ἐφισταμένου ὕγρου. Auctuarii Auctor.

Σφακιλισμός. Dicitur ἀνάλογον εἶναι τῇ νεκρώσει in animalibus. Vid. supra. Morbus trunci vel radice.

Κάμπται. Uricæ. Plin. in loco. Sed quo sensu? Sensus vocis Κάμπτη clare indicatur a Theophrasto περὶ μεταμορφώσεων τῶν τριγωνησάντων, triplici mutatione Coleopterarum, &c. Linn. De Caus. Plant. lib. v. N. B. Vox Κάμπτη propr. Erucarum, *Geometrarum* L. a modo sese incurvandi ambulando.

Φαλάγγιον. Cat. Aranea. N. B. Hic loci forsitan nidus animalculi cujusdam textorii infestantis plantas: alibi lib. ix. c. 12. Araneæ species morsu noxiæ ita vocatur.

Σκώληκες. Cat. Lumbricus. Illic Lumbricus minor indicari videtur; vel forsitan Ascaris, *vermicularis*. Linn. G. Pl. 1076. Videant entomologi an sit species apud nos "Cut-worm" dicta.

Αὐχμῶντες ἀποτελειωθῆναι. Præ siccitate. N. B. Vermes hic et supra descripti valde diversi.

Ἄχρη τοῦ στάχους. Effectus duplex describitur, sed parum clare; et distinctio instituitur inter στάχυν spicam, et αὐτὴν Πυρρὸν, plantam totam.

Ἰτις. Cat. Cynips L. N. B. Alibi occurrit Κνῖψ (Aphis Cat.), sed nescio an idem animalculum, vel species duæ ejusdem generis Syst. Nat. Linn. ubi numerosissimas videre est.

Ἐν τοῖς ξύλοις. Vid. ii. 9.

Εὐθὺς διάφορος. De subita mutatione?

Ἐν ταῖς ἀποθήκαις. Ita emendavi ex descriptione Columellæ et Palladii. Vid. supra de usu κονίοντος, lib. iv. c. 5.

Σηπομένοις πᾶσι, i. e. vermes omnes seminibus putridis vesci: sanis vero animalcula propria unicuique.

Ἦτορσις περιφυῖ. Admisso imbre pervenerit. Ita Theod. ignorantia vocis περιφυῖ. Sermo est de collectione in manipulos, vel in θώμους: Angl. "putting together wet."

CAP. XI.

Πρὸς ἔκφυσιν δέ. De rexitu, vel proventu, farinae. Similiter Plin. "semen optimum quod gravissimum." xviii. 24.

Παραλλάττουσι ταῖς δυνάμεσι. De viribus respectu vitalitatis. Plin. xi.

Ἐν χωρίῳ τινί. Mirum sane, si non fabulosum, quod auctor dicit de duratione frugum in quibusdam locis. Ex voce πίττα

licet conjicere, horrea ista ex saxo vivo exsculpta ad conservanda grana, aere penitus excluso. Vid. super hac re Plin. xviii. 30.

Παρατάττουσι χρίνικα εἰς μέδιμνον. Sc. "ad oblinenda grana singula, ut Saccharo Coriandrum." Scal. De parietibus horrei, ut mihi videtur, sermo est. N. B. Pavimenti rimas excludendo aeri amurca oblinebant veteres. Plin. xv. 8.

Πηδᾶν ὡσπερ τὰ φρυγόμενα. Semina torrefacta exclusione aeris crepitant et dissiliunt: hinc adagium vetus, "to skip like a parched pea."

Οὐχ ὑπαροῦντες σπείρουσι. Idem observat Plinius respectu Lupinorum, xviii. 14.

Εἰς ἔλην ἢ βοτάνην τινά. Super materie arida, vel in cespite herboso.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ
ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Θ'.

CAP. I.

Qualitates Succī, Resinæ, Balsamæ, &c. &c.

Ἡ ὙΓΡΟΤΗΣ, ἡ οἰκεία τῶν φυτῶν, ἣν δὴ καλοῦσιν
τινες ὁπὸν, ὀνόματι κοινῷ προσαγορεύοντες, δύναμιν
^α ἔχει δηλονότι τὴν καθ' αὐτὴν ἐκάστη. *χυμὸς δὲ ταῖς
μὲν μᾶλλον, ταῖς δ' ἥττον ἀκολουθεῖ, ταῖς δ' ἔλαις οὐκ
ἂν δόξειεν, οὕτως ἀθενὴς καὶ ὑδαρὴς ^β τίς ἐστι. πλείσῃ
μὲν οὖν ὑπάρχει [δύναμις] πᾶσι κατὰ τὴν βλάστησιν·
ἰσχυροτάτῃ δὲ, καὶ μάλιστα ἐκφαίνουσα τὴν ἐαυτῆς
φύσιν, ὅταν ἤδη παύσηται καὶ βλαστάνοντα καὶ καρ-
πογονοῦντα. συμβαίνει δὲ τισι τῶν ^γ ὁπῶν τῶν φυτῶν
καὶ χροᾶς ἰδίᾳς ἔχειν, τοῖς μὲν λευκάς, οἷον τοῖς *ὀπώ-
δεσι· τοῖς δ' αἵματώδεις, οἷον τῇ ^δ Κενταυρίδι, καὶ τῇ
'Ατρακτυλίδι καλουμένῃ 'Ακάνθῃ· τοῖς δὲ *χλωρόν·
τοῖς δὲ ἐν ἄλλῃ χροᾷ. ἔνδηλα δὲ μᾶλλον ταῦτα ἐν τοῖς
ἐπετείοις, καὶ ἐν τοῖς ἐπετειοκαύλοις, ἢ τοῖς δένδροις. ἡ

^α ἔχει δὲ Ald.
sunt Bod.

^β τίσιν. Theod.

^γ ὁπῶν, τῶν de-

^δ Κεντηρίᾳ, Bod. Κενταυρίῳ, Const.

δ' ὑγρότης, τῶν μὲν *πάχος ἔχει μόνον, ὥσπερ τῶν ὀπωδῶν· τῶν δὲ καὶ *δακρυώδης γίνεται, καθάπερ Ἐλάτης, Πεύκης, Τερμίνθου, Πίτυος, Ἀμυγδάλης, Κεράσου, ^ε Προύμνης, Ἀρκεύδου, Κέδρου, Πτελέας, τῆς Ἀκάνθης, τῆς Αἰγυπτίας· καὶ γὰρ αὕτη φέρει κόμμι, πλὴν οὐκ ἐκ τοῦ φλοιοῦ, ἀλλ' ἐντός· ἐν ἀγγείῳ δὲ συλλέγεται. ἔτι δὲ ἀφ' ὧν ὁ *λίθανος, καὶ ἡ *σμύρνα (δάκρυα γὰρ καὶ ταῦτα.) καὶ τὸ βάλσαμον, καὶ ἡ χαλβάνη, καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἕτερον· οἷόν φασι τὴν Ἀκανθὰν τὴν Ἰνδικήν, ἀφ' ἧς γίνεται τὸ ὅμοιον τῇ σμύρνῃ. συνίσταται δὲ [δάκρυ] καὶ ἐπὶ τῆς Σχίνου, καὶ ἐπὶ τῆς Ἀκάνθης, τῆς Ἰξίνης καλεσμένης, ^ε ἐξ ἧς ἡ *μαστίχη. ἅπαντα δὲ ταῦτα εὖοςμα· καὶ σχεδὸν ὅσα πιότητά τινα ἔχει καὶ *λίπος, ὅσα δ' ἀλιπῇ, ταῦτα δ' ἄοσμα· καθάπερ τὸ *κόμμι, καὶ τὸ τῆς Ἀμυγδάλης. ἔχει δὲ δάκρυον καὶ ἡ Ἰξία ἡ ἐν Κρήτῃ, καὶ ἡ Τσαγάκανθα καλουμένη· ταύτην δὲ πρῶτον ᾤετο μόνον ἐν Κρήτῃ φύεσθαι, νῦν δὲ φανερά καὶ ἐν Ἀχαΐδι τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἄλλοθι, καὶ τῆς Ἀσίας περὶ Μήδειαν. καὶ τούτων μὲν πάντων ἐν τε τοῖς καυλοῖς, καὶ τοῖς στελέχεσι, καὶ τοῖς ἀκρέμοσι τὸ δάκρυον· ἐνίων δ' ἐν ταῖς ῥίζαις, ὥσπερ τοῦ Ἱπποσελίνου καὶ τῆς Σκαμμωνίας, καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν φαρμακωδῶν· τῶν δὲ καὶ ἐν τῷ καυλῷ καὶ ἐν τῇ ῥίζῃ· (καὶ γὰρ τὸν καυλὸν ὀπίζουσι, καὶ ἐνίων τὰς ῥίζας, ὥσπερ καὶ τοῦ Σιλφίου.) τὸ μὲν οὖν [δάκρυ] τοῦ Ἱπποσελίνου, παρόμοιον τῇ σμύρνῃ· καὶ τινες ἀκούσαντες ὡς ἐντεῦθεν ἡ σμύρνη, ἡγοῦνται βλαστάνειν ^ε ἔξ

^ε Προύνης, Bod. ^ε ἀλλ' ἐν τῷ ἀγγείῳ. Bod. ^ε ἡ ἀκανθική μαστίχη. Const. ^h ἐν αὐτοῖς Bod. Vid: not. ad fin. libri.

αὐτῆς τὸ Ἴπποσέλιον, (φυτεύεται γὰρ ὥσπερ ἐλέχθη
ἢ ἀπὸ δακρύου τὸ Ἴπποσέλιον,) ἢ καδάπερ ἢ ἰ Σκαμ-
μωνία, καὶ ἄλλα. τὸ δὲ τοῦ Σιλφίου [δάκρυ] δριμύ,
καδάπερ αὐτὸ τὸ Σίλφιον, ὃ γὰρ ὁπὸς καλούμενος τοῦ
Σιλφίου, δάκρυόν ἐστιν. ἢ δὲ Σκαμμωνία ἢ εἴ τι ἄλλο
τοιοῦτον, ὥσπερ ἐλέχθη, φαρμακώδεις ἔχει τὰς δυνά-
μεις. πάντων δὲ τῶν εἰρημένων [χύλων], τὰ μὲν αὐτο-
μάτως συνίσταται, τὰ δὲ ἀπ' ^k*ἐντομῆς, τὰ δὲ ἀμ-
φοτέρωθεν. *τέμνουσι δὲ δηλονότι τὰ χρήσιμα καὶ τὰ
μᾶλλον ἀξιόλογα. ἐπὶ γοῦν τοῦ ἀπὸ τῆς Ἀμυγδαλῆς,
[ὡς] οὐδεμία χρεῖα, δάκρυον οὐκ ἀφέλκουσι· πλὴν
ἐκεῖνό γε φανερόν, ὅτι ὢν αἰσθήματος ^lἢ πῶξις, τούτων
πλεῖον ἢ ἐπιβροή τῆς ὑγρότητος.

CAP. II.

Modi extrahendi Resinam et Picem.

ΟΥ τὴν αὐτὴν δ' ὥραν ἀπάντων αἱ *ἐντομαὶ καὶ ἡ
πῶξις, ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς Ἀμπέλου μάλιστα συνίσταται
φασιν, ἐὰν μικρὸν πρὸ τῆς βλαστήσεως τηρῇ, τοῦ δὲ
μετοπώρου, καὶ ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος, ἦττον· καίτοι
πρόσγει καρποτοκίαν καὶ ὠραιότητα ταῖς δὲ πλεῖσταις
αὐταί. τῆς δὲ Τερμίνθου καὶ τῆς Πεύκης, καὶ ^mἐκ
τινῶν ἄλλων *ρήτινη γίνεται μετὰ τὴν βλάστησιν· τὸ
δ' ὅλον, οὐκ ἐπέτειος ἢ τούτων *ἐντομῇ, ἀλλ' εἰς πλείω
ⁿχρόνον. τὸν δὲ Λιβανωτὸν καὶ τὴν Σμύρναν ὑπὸ κύνα
φασι, ἢ ταῖς θερμοτάταις ἡμέραις ἐντέμνουν· ὡσαύτως
δὲ καὶ τὸν ἐν Συρίᾳ Βάλαμον. ἀκριβοστέρα δ', εἰ

ⁱ Κριωνία, Const.

^k ἀνατομῆς, Codd. Vid. cap. ii.

^l Vid. not. ad finem libri.

^m ἢ ἐκ Bod. ⁿ ἐκ Const.

ⁿ χρέον τεύτου. Const.

καὶ ἐλάτιων καὶ ἡ τούτων ἐντομή, καὶ γὰρ ἡ συρρόη τῆς
 ὑγρότητος ἐλάτιων· ὦν δὲ καὶ ὁ καυλὸς *ἐντέμενεται καὶ
 ἡ ῥίζα, τούτων ὁ καυλὸς πρότερον, ὥσπερ καὶ τοῦ Σιλ-
 φίου· καλοῦσι δὲ τῶν ὁπῶν τούτων, τὸν μὲν, *καυλίαν,
 τὸν δὲ, *ρίζιαν· καὶ ἐστὶ βελτίων ὁ ῥιζίας, καθαρὸς γάρ,
 καὶ διαφανὴς καὶ ξηρότερος, ὁ δὲ καυλίας ὑγρότερος,
 καὶ διὰ τοῦτο ἄλευρον αὐτῷ περιπλάττουσι πρὸς τὴν
 πῆξιν. τὴν δ' ὥραν τῆς °ἐντομῆς ἴσασιν οἱ Λίθυες,
 οὗτοι γὰρ οἱ σίλφιον λέγοντες, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ῥιζο-
 τόμοι, καὶ οἱ τοὺς φαρμακώδεις ὁποῦς συλλέγοντες (καὶ
 γὰρ οὗτοι τοὺς καυλοὺς ὀπίζουσι πρότερον). ἀπλῶς δὲ
 πάντες, καὶ οἱ τὰς ῥιζίας, καὶ οἱ τοὺς καυλίας συλλέγοντες,
 τὴν οἰκεῖαν ὥραν ἐκάστων τηροῦσι. καὶ τοῦτο μὲν δὴ
 κοινόν, ἡ δὲ ῥητίνη τόνδε τὸν τρόπον γίνεται· ἐν μὲν τῇ
 Πεύκῃ, ὅταν Ρ ἀφελκωθείσης ἡ *δορὰ ἐξαίρειθῃ· συρρεῖ
 γὰρ εἰς τὸ *ἔλκωμα ἡ τότε πλείων ἡ ὑγρότης· ἐν δὲ τῇ
 Ἑλάτῃ καὶ τῇ Πίτῃ, μόνον γευσάμενοι τῶν ξύλων
 ἀφελκώσουσιν· οὐ γὰρ πᾶς ἀφορισμὸς ὁμοίως· ἀφελ-
 κοῦσι γὰρ καὶ τὰς Τερμίνθους ἐν ἀμφοῖν, καὶ ἐν τῷ
 στελέχει καὶ ἐν τοῖς ἀκρέμοσιν. αἰεὶ δὲ πλείων καὶ
 βελτίων ἢ εἰς τὸ στέλεχος συρρέεσα τῆς εἰς τοὺς ἀκρέ-
 μονας. διαφέρουσι δὲ καὶ ταῦτα τὰ δένδρα· βελτίστη
 μὲν γὰρ ἡ τῆς Τερμίνθου [ῥητίνη], καὶ γὰρ συνεστηκυῖα,
 καὶ εὐωδεστάτη τῇ ὁσμῇ, καὶ κουφοτάτη, ἀλλ' ὀλίγη·
 δευτέρα δὲ ἡ ἐλατίνη, καὶ πιτυίνη, κουφότεραι γὰρ τῆς
 πευκίνης· πλείστη δὲ ἡ πευκίνη, καὶ βαρυτάτη καὶ
 πιττωδεστάτη, διὰ τὸ μάλιστα *ἐνδαδὸν εἶναι τὴν

° ἐντομῆς Bod. Ρ ἀφελκωθείσης, ἡ δορὰ ἐξαίρειθῃ. Bod.
 ἀφελκωθείσης, δᾶς ἐξαίρεται. Theod. ° τοῦτο Bod.

Πεύκην· λέγεται δὲ ἐν ἄσκοις ὑγρὰ, καίτοι οὕτως συνίσταται. καίτοι φασὶ [ἐνίους] καὶ τὴν Τέρμινθον
 ἡ *πιττοκαυτεῖν περὶ Συρίαν· ἔστι γὰρ ὄρος, καθάπερ
 ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἵπομεν, μέγα, Τερμίνθων μεστὸν
 ἅπαν μεγάλων. ἐνιοὶ δὲ φασὶ καὶ τὴν Πίτυν, καὶ τὴν
 Κέδρον, τὴν Φοινικὴν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς *ἐνδεχό-
 μενα ληπτέον διὰ τὸ σπάνιον, ἐπεὶ οἱ γε περὶ Μακε-
 δονίαν οὐδὲ τὴν Πεύκην πιττοκαυτοῦσιν, πλὴν ἀλλὰ ἡ
 τὴν ἄρρυνα, (καλοῦσι γὰρ ἄρρυνα τὴν γε καρποφόρον)
 τῆς δὲ θηλείας, εἰάν τις τῶν ῥιζῶν ἐνθάδης λάβωσιν· ἢ
 ἅπαντα γὰρ Πεύκη ἐνθάδης ταῖς ῥίζαις. καλλίστη δ' ἡ
 πίττα γίνεται καὶ καθαρωτάτη, ἢ ἐκ τῶν σφόδρα πρσι-
 ηλίων καὶ προσθόρρων, ἐκ δὲ τῶν παλισκίων *βλοσυ-
 ροτέρα καὶ βορβορώδης· ἐν γὰρ τοῖς σφόδρα παλισκίοις
 οὐδὲ φύεται Πεύκη τοπαράπαν. ἔστι δὲ καὶ εὐφορία τις
 καὶ ἀφορία καὶ πωλήδους καὶ καλλονῆς, ὅταν μὲν γὰρ
 χειμῶν μέτριος γένηται, πολλὴ γίνεται καὶ καλὴ, καὶ
 τῷ χρώματι λευκότερα, ὅταν δὲ ἰσχυρὸς, ὀλίγη, καὶ
 μοχθηροτέρα· καὶ ταῦτά γε ἐστὶ τὰ ὀρίζοντα τὸ πωλή-
 θος καὶ καλλονὴν πίτιης, οὐχ ἡ πολυκαρπία τῶν Πευ-
 κῶν. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἰδὴν φασὶ, διαιροῦντες τὰς Πεύκας
 καὶ τὴν μὲν καλοῦντες Ἰδαῖαν, τὴν δὲ Παραλίαν, τὴν ἐκ
 τῆς Ἰδαίας [πίτταν] πλείω καὶ μελαντέραν γίνεσθαι, καὶ
 γλυκυτέραν· καὶ τὸ ὅλον *εἰλικρινεστέραν καὶ εὐωδιστέραν
 ὡμὴν, (ἐψηθεῖσαν δὲ ἐλάττω ἐκβαίνειν, πλείω γὰρ ἔχει
 τὸ *ὄρρον,) διὸ καὶ λεπιοτέραν εἶναι· τὴν δὲ τῆς Παραλίας
 ξανδοτέραν καὶ παχυτέραν ὡμὴν, ὥστε καὶ τὴν *ἄφεψιν

ἡ πιττοκαυτεῖν Bod.

• εὐωδιστέραν Bod.

μικρὸν ἐλάττω γίνεσθαι, [†] *δαδωδεςέραν δὲ τὴν Ἰδαϊαν·
 ὡς δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐκ τῆς Ἰσῆς *δαδὸς πλεῖω καὶ ὕδα-
 ρεστέραν [τὴν πίτταν], ἐν ταῖς ἐπομβρίαις γίνεσθαι, ἢ
 ἐν τοῖς αὐχμοῖς· καὶ ἐκ χειμερινῶν καὶ παλισκίων τό-
 πων, ἢ ἐκ τῶν εὐηλίων καὶ εὐδιενῶν. ταῦτα μὲν οὖν
 οὕτως ἐκάτεροι λέγουσιν, ἀναπληροῦσθαι δὲ συμβαίνει
 τὰ κοιλώματα πρὸς τὸ πάλιν ἐξαίρειν, τῶν μὲν ἀγα-
 θῶν Πευκῶν, ἐνιαυτῷ, τῶν δὲ μετριοτέρων, ἐν δυσὶν
 ἔττεσιν, τῶν δὲ μοχθηρῶν, ἐν τρίσιν. ἢ δὲ ἀναπλήρωσις,
 οὐ τοῦ ξύλου καὶ τῆς *συμφύσεως, ἀλλὰ τῆς ^υπίττης
 ἐστίν, ἐπεὶ τὸ ξύλον ἀδύνατον *συμφῦναι καὶ ἐν γένεσθαι,
 πάλιν· ἀλλ' ἢ *ἐργασία διὰ τοσούτου χρόνου γίνεται
 τῆς πίττης. ἀναγκαῖον δὲ δηλονότι καὶ τῷ ξύλῳ γέ-
 νεσθαί τινα ^κπρόσφυσιν, εἴπερ ἐξαιρουμένης τῆς *δαδὸς
 καὶ καιομένης, τῆς πίττης ἢ ἐκροή· ὕ τοῦτο μὲν οὖν
 οὕτω ληπτέον. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἰδην φασίν, ὅταν *λε-
 πίσωσι τὸ στέλεχος (λεπίζουσι δὲ τὸ πρὸς ἥλιον μέρος
 ἐπὶ δύο, ἢ τρεῖς πῆλεις ἀπὸ τῆς γῆς) ἐνταῦθα τὴν ἐπιρ-
 ροὴν, γινομένην *ἐνδαδον, ἐνιαυτῷ μάλιστα εἶναι· τοῦτο
 δ' ὅταν *ἐκπελεκήσωσιν, ἐν ἐτέρῳ [ἔτει] πάλιν ἐνδα-
 δοῦσθαι, καὶ τὸ τρίτον ὡσαύτως. τὰ δὲ τοιαῦτα διὰ τὴν
 *ὑποτομὴν ἐκπίπτειν φασὶ δένδρα ὑπὸ τῶν πνευμάτων,
 σηπέντα. τὰς δὲ φασὶν ἐξαίρειν αὐτὰ τὴν καρδίαν· τῷτο
 γὰρ μάλιστα δαδῶδες· ἐξαίρειν δὲ ἐκ τῶν ῥιζῶν· καὶ
 γὰρ ταύτας ὥσπερ εἵπομεν ἐνδάδους πασῶν μάλιστα.
 εἰκὸς δὲ δηλονότι τὰς μὲν ἀγαθὰς, ὥσπερ ἐλέχθη, συν-
 εχῶς τοῦτο δρᾶν, τὰς δὲ χείρονας διὰ πλείονος χρόνου.

[†] δαδιστέραν Ald. Bas.
 φυσιν τῆς τροφῆς, εἴπερ Ald.

^υ ῥητίνης Const.
^κ πρόσ-
 Vid. not. ad fin. libri.

καὶ ἡ *ταμιευομένους μὲν, πλείω χρόνον ἀντέχειν, ἐὰν δὲ
 πᾶσαν ἐξαίρῃσιν, ἐλάττω. δύναται δ', ὡς ἔοικε, τρεῖς
 μάλιστα τοιαύτας ἐξαιρέσεις ὑπομένειν. οὐχ ἅμα δὲ
 καρποφοροῦσιν αἱ Πεύκαι, καὶ *δαδοφοροῦσι. καρπο-
 φοροῦσι μὲν γὰρ εὐθύς νέαι, δαδοφοροῦσι δὲ ὕστερον
 πολλῶ, πρὸς βύτερον γινόμενα.

CAP. III.

Picis liquidæ et concretæ Manipulatio.

ΤΗΝ δὲ πίτταν καίουσιν τόνδε τὸν τρόπον· ὅταν
 κατασκευάσωσιν ὀμαλῇ τόπον, ὥσπερ ἄλλω ποιήσαντες
 ἔχουσιν εἰς τὸ μέσον *συρροῦν, ταύτην ἐδαφίζουσι
 καταχίσαντες τοὺς *κορμούς, συντιθέασιν δὲ παραπλη-
 σίαν σύνθεσιν τῆς τῶν *ἀνδρακευόντων, πλὴν οὐκ *ἔμ-
 βοθρον, ἀλλὰ τὰς *χίζας ὀρθὰς πρὸς ἀλλήλας, ὥστε
 λαμβάνειν ὕψος αἰεὶ κατὰ πλῆθος· γίνεσθαι δὲ τοῦτο φα-
 σιν ὅταν ἡ *σύνθεσις ᾗ κύκλῳ μὲν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν
 πηχέων, εἰς ὕψος δὲ γ' ἐξήκοντα πλέον, ἢ πεντήκοντα·
 ἢ ἑκατὸν ἀμφοτέραις, ἐὰν περ ἡ *δᾶς τυγχάνῃ πείρα.
 συνθέντες οὖν αὐτὴν οὕτως, καὶ κατασκευάσαντες ὕλην,
 γῆν ἐπιβάλλοντες, κατακρύπτουσιν ἔκαστος μηδαμῶς ἐπι-
 διαλαμφῇ τὸ πῦρ, ἀπόλλυται γὰρ ἡ πίττα τοῦτου
 συμβάντος. ὑφαπτοῦσι δὲ κατὰ τὴν ὑπολειπομένην *δίο-
 δον, εἴτα δὲ καὶ ταύτην, ἐπιστάξαντες τῇ ὕλῃ, καὶ ἐπιχώ-
 σαντες· τηροῦσι δ' ἀναβαίνοντες κατὰ κλίμακος, ἐὰν
 ὀρώσῃ τὸν καπνὸν ὠθούμενον, καὶ ἐπιβάλλουσιν αἰεὶ τῆς
 γῆς, ὅπως μὴ διαλάμψῃ. κατεσκέυεσθαι δὲ ὀχετὸς τῇ
 πίττῃ, τῇ ἀπορρέουσῃ διὰ τῆς *συνθέσεως εἰς βόθυνον,
 ὅσον ἀπέχοντα πεντεκαίδεκα πῆχεις. ἢ δ' ἀπορρέουσα

x ταμιευομένων Codd.

y Vid. not. ad fin. libri.

πίττης ψυχρὰ γίνεται κατὰ τὴν ἀφῆν. καίεται δὲ μάλιστα δύο ἡμέρας καὶ νύκτα, τῇ γὰρ ὑσεραία πρὸ ἡλίου δύνοντος ἐκκεκαυμένη γίνεται, καὶ *ἐνδεδωκεν ἡ πυρά. τοῦτο γὰρ συμβαίνει, μηκέτι ρεύσεως τῆς πίττης. τόνδε δὲ τὸν ὕχρῳνον ἅπαντα τηρεῖσιν ἀγρυπνοῦντες, ὅπως μὴ διαλάμπῃ. καὶ θύουσι δὲ, καὶ ἐορτάζουσιν, εὐχόμενοι πολλὴν τε καὶ καλὴν γίνεσθαι τὴν πίτταν. οἱ μὲν δὲ περὶ Μακεδονίαν καίουσι τὸν τρόπον τοῦτον, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ φασὶ περὶ Συρίαν οὐκ ἐμπλάττειν τὴν δαῖδα, ἀλλ' ἐπ' αὐτῷ τῷ δένδρῳ προσκαίειν, φέροντες ὄργανόν τι περιπεποιημένον, καὶ τοῦτο περιαλείφοντες, εἰδ', ὅταν *ἐκτήξωσι, ταύτην πάλιν περὶ ἄλλο μεταφέρειν. ὅρος δέ ἐστιν αὐτοῖς τις καὶ σημεῖα τοῦ παύεσθαι, καὶ μάλιστα δηλονότι, τὸ μηκέτι ρεῖν. *πιπτοκαυτοῦσι δ', ὥσπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη, τὰς Τερμίνθους, Πεύκην γὰρ οὐ φέρουσιν οἱ τόποι. τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν ῥητίνην καὶ τὴν πίτταν, οὕτως ἔχει.

CAP. IV.

Thuris Olibani et Σμύρνης Myrrhiferæ Descriptio, et Historia.

ΠΕΡΙ δὲ *λιβανωτοῦ, καὶ *σμύρνης, καὶ *βαλσάμου, καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἕτερον, ὅτε μὲν καὶ δι' ἀποτομῆς γίνεσθαι [ταῦτα] ὅτε δὲ καὶ αὐτομάτως, εἴρηται. πολλὰ δέ τις, ἢ τῶν δένδρων φύσις· καὶ εἴ τι περὶ τὴν γένεσιν, ἢ τὴν συλλογὴν, ἢ τι ἄλλον ἴδιον αὐτοῖς ὑπάρχει, πειρατέον εἰπεῖν· ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν εὐόσμων, σχεδὸν γὰρ τὰ γε πλεῖστα ἀπὸ τόπων ἐστὶ, τῶν τε πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἀνατολήν. γίνεται μὲν οὖν ὁ

Λιβάνος, καὶ ἡ Σμύρνα, καὶ ἡ Κασία, καὶ ἔτι τὸ Κινά-
 μωμον, ἐν τῇ τῶν Ἀράβων ^z χώρα, τῇ Χερρόνήσῳ· περὶ
 τῆ Σαβά, καὶ Ἀδραμύττα, καὶ ^a Κατάβαινα, καὶ Μάλι.
 φύεται δὲ τὰ τοῦ Λιβάνου καὶ τῆς Σμύρνης δένδρα,
 τὰ μὲν ἐν τῷ ὄρει, τὰ δ' ἐν ταῖς ἰδίαις γεωργίαις ὑπὸ
 τὴν * ὑπόρειαν, διὸ καὶ τὰ μὲν θεραπεύεται, τὰ δ' οὐ.
 τὸ δ' ὅρος εἶναι, φασὶν, ὑψηλὸν καὶ δασύ, καὶ νιφόμενον,
 ῥεῖν δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ ποταμούς· εἰς τὸ πεδίον· εἶναι δὲ τὸ
 μὲν τοῦ Λιβάνου τὸ Δένδρον, οὐ μέγα, πεντάπηχυ δέ τι,
 καὶ πολύκλαδον, φύλλον δὲ ἔχειν ἐμφερὲς τῇ Ἀρίᾳ,
 πλὴν ἑλαττον πολὺ, καὶ τῷ χρώματι ποῦδες σφόδρα,
 καθάπερ τὸ Πήγανον· ^b λειόφλοιον δὲ πᾶν ὥσπερ τὴν
 Δάσσην. (τὴν δὲ Σμύρναν φασὶν ἑλαττον ἔτι τῷ μεγέθει,
 καὶ θαμνωδέστερον· τὸ δὲ στέλεχος ἔχειν σκληρὸν καὶ συν-
 εστραμμένον, ἐπὶ τῆς γῆς παχύτερον δ' ἢ * κνημόπα-
 χες.) φλοιὸν δ' ἔχει [ἡ Σμύρνα] οὐ λεῖον, ὅμοιον δὲ τῇ
 c' Ἀνδράχῃ. ἕτεροι δὲ, οἱ φάσκοντες τε θεωρηκέναι, περὶ
 μὲν τοῦ μεγέθους σχεδὸν συμφωνοῦσιν, οὐδέτερον γὰρ εἶναι
 μέγα τῶν δένδρων [τούτων], ἑλαττον δὲ τὸ τῆς Σμύρνης,
 καὶ ταπεινότερον, φλοιὸν δὲ ἔχειν τὸ τοῦ Λιβάνου Δένδρον
 δαφνοειδὲς φασί, καὶ λειόφυλλον εἶναι· τὸν δὲ τῆς Σμύρνης
 φλοιὸν ἀκανθώδη καὶ οὐ λεῖον· φύλλον δὲ προσεμφερὲς ἔχειν
 τῇ ^d Πτελέᾳ, πλὴν * οὔλον, ἐξ ἄκρου δὲ ἐπακανθίζον,
 ὥσπερ τὸ τῆς Πρίνου. ἔφασαν δὲ οὗτοι κατὰ τὸν παρά-
 πλουν, ὃν ἐξ Ἡρώων ἐποιοῦντο κόλπου, ζητεῖν ἐκείντας
 ὕδωρ ἐν τῷ ὄρει, καὶ οὕτως θεωρήσας τὰ δένδρα κατὰ
 τὴν συλλογὴν· εἶναι δ' ἀμφοτέρων * ἐντετμημένα, καὶ τὰ

^z χώρα νήσω, Bod.^a Κιτίβαινα, Bod.^b λειόφυλλος

Codd.

^c Ἀδράχῃ. Const.^d Ἐλαίᾳ, Bod.

στελέχη, καὶ τοὺς κλάδους· ἀλλὰ τὰ μὲν, ὥσπερ ἄξινη δοκεῖν πεπλήχθαι, τὰ δὲ, λεπτοτέρως ἔχειν τὰς τομάς. τὸ δὲ δάκρυον, τὸ μὲν καταπίπτειν, τὸ δὲ, καὶ πρὸς τῷ δένδρῳ προσίσχυσθαι· καὶ ἐνιαχοῦ μὲν ὑποβεβλήθαι * ψιάδους ἐκ τῶν Φοινίκων πεπλεγμένως· ἐνιαχοῦ δὲ, τὸ ἔδαφος μόνον ἡδαφίθαι, καὶ ὁ καθαρὰν εἶναι· καὶ τὸν μὲν ἐπὶ τῶν ψιάδων λιθανωτὸν, εἶναι καὶ καθαρὸν καὶ διαφανῆ, τὸν δ' ἐπὶ τῆς γῆς ἦττον· τὸν δ' ἐπὶ τοῖς δένδροις προσεχόμενον ἀποξέειν σιδήροις, διὸ καὶ φλοιὸν ἐνίοις προσεῖναι· τὸ δὲ ὅρος ἅπαν μεμεγρίσθαι τοῖς Σαθαίοις. (τούτους γὰρ εἶναι κυρίους.) δικαίους δὲ τὰ πρὸς ἀλλήλους, διὸ καὶ οὐδένα τηρεῖν, ὅθεν καὶ αὐτοί, * δαψιλῶς εἰς τὰ πλοία λαβόντες, ἐνθάδε τοῦ λιθανωτοῦ καὶ τῆς σμύρνης, (ἐρημίας οὕσης τῆς χώρας,) καὶ ἀποπλεῖν· ἔλεγον δ' οὗτοι καὶ τόδε, καὶ ἔφασαν ἀκούειν, ὅτι συνάγεται πανταχόθεν ἡ σμύρνα καὶ ὁ λιθανωτὸς εἰς τὸ ἱερὸν τὸ τοῦ Ἥλιος· τοῦτο δ' εἶναι μὲν τῶν Σαθαίων, ἀγιώτατον δὲ πολὺ τῶν περὶ τὸν τόπον· τηρεῖν δ' ἐκεί τοὺς Ἀραβας ἐνόπλους· ὅταν δὲ κομίσωσιν ἕκαστος * σωρὸν τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τὴν Σμύρναν ὁμοίως, καταλιπεῖν τοῖς ἐπὶ τῆς φυλακῆς, τιθέναί δὲ ἐπὶ τοῦ σωροῦ πινάκιον, γραφὴν ἔχον τοῦ τε πωλήδους τῶν μέτρων, καὶ τῆς τιμῆς ἣς δεῖ ἐπραθῆναι τὸ μέτρον ἕκαστον· ὅταν δὲ οἱ ἔμποροι παραγένωνται, σκοπεῖν τὰς γραφάς, ἥ τις δ' ἂν αὐτοῖς ἀρέσκη, μετρησαμένους τιθέναί τὴν τιμὴν εἰς τοῦτο τὸ χωρίον, ἐνθεν ἂν ἔλυνται. τὸν δὲ ἱερέα παραγενόμενον, τὸ τρίτον μέρος λαβόντα τῆς τιμῆς τῷ Θεῷ, τὸ λοιπὸν αὐτοῦ καταλιπεῖν, καὶ

δ καθάπερ Bod.

* προσθῆναι Codd.

τοῦτο σῶν εἶναι κυρίως ἕως ἂν ἔλωνται παραγενόμενοι. ἄλλοι δὲ τινες τὸ μὲν τοῦ Λιβανωτοῦ δένδρον ὅμοιον εἶναί φασι ^f Σχίνῳ, καὶ τὸν καρπὸν εἰς τοῖς *σχίνοις, φύλλον δὲ ὑπέρυδρον. εἶναι δὲ τὸν μὲν ἐκ τῶν νέων [δένδρων] Λιβανωτὸν, λευκότερον καὶ ἀοδμότερον, τὸν δ' ἐκ τῶν παρακμαζόντων ξανθότερον καὶ εὐοσμότερον. τὸ δὲ τῆς Σμύρνης [δένδρον φασὶν ἄλλοι] ὅμοιον τῇ Τερμίνθῳ, τραχύτερον δὲ καὶ ἀκανθωδέστερον, φύλλον δὲ μικρῷ στρογγυλότερον, τῇ δὲ γεύσει, διαμαστωμένοις, ὅμοιον τῷ τῆς Τερμίνθου. εἶναι δὲ καὶ τούτων τὰ παρακημακότα, εὐδοκιμώτερα· γίνεσθαι δὲ ἀμφοτέρω ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· τὴν γὰρ γῆν *ὑπάργιλον καὶ *πλακώδη [εἶναι], καὶ ὕδατα πηγαῖα σπάνια· ταῦτα μὲν οὖν ὑπεναντία τῷ νίεσθαι, καὶ ὕεσθαι, καὶ ποταμοὺς ἐξείναι. τὸ δὲ παρόμοιον εἶναι τὸ δένδρον τῇ Τερμίνθῳ, καὶ ἄλλοι τινὲς λέγουσιν, οἱ δὲ καὶ ὅλως Τέρμινθον εἶναι, [φασὶ] κομιθεῖναι γὰρ ξύλα πρὸς Ἀντίγονον ὑπὸ τῶν Ἀράβων, τῶν τὸν λιβανωτὸν καταγαγόντων, ἃ οὐδὲν διέφερε τοῦ τῆς Τερμίνθου. πλὴν οὗτοί γε μεῖζον ἕτερον ἀγνόνημα προσηγνόουν. ὥντο γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δένδρου τὸν τε λιβανωτὸν γίνεσθαι καὶ τὴν σμύρναν· διόπερ ἐκεῖνος ὁ λόγος πιθανώτερος, ὁ παρὰ τῶν ἀναπλευσάντων ἐξ Ἱερῶν πόλεως· ἐπεὶ καὶ τὸ ὑπὲρ Σάρδεων πεφυκὸς τοῦ λιβανωτοῦ δένδρον ἐν ἱερῷ τινι, δαφνοειδὲς ἔχει τὸ φύλλον. ἔτι δὲ δεῖ σαδμαῖσθαι τούτῳ, ὅτι ὁ λιβανωτὸς, καὶ ὁ ἐκ τοῦ στελέχους, καὶ ὁ ἐκ τῶν ἀκρεμόνων, ὁμοίως καὶ τῇ ὄψει, καὶ τῇ ὁσμῇ θυμιώμενος, τῷ ἄλλῳ λιβανωτῷ. πέφυκε δὲ τοῦτο μόνον τὸ δένδρον οὐδεμιᾶς τυγχάνειν γεωργίας.

^f Σχοίνῳ, Bod.^ε τοῖς σχίνισι, Const. σχοίνισι, Bod.

ἔνιοι δὲ λέγουσιν ὡς ἡδίων μὲν ὁ λιθανωτὸς ἐν τῇ Ἀραβίᾳ γίνεται, καλλίων δὲ ὁ ἐν ταῖς ἐπικειμέναις νήσοις ὧν ὁ Ἰνδοὶ ἄρχουσιν. ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ σχημαποιοῦν [αὐτοὺς] ἐπὶ τῶν δένδρων οἷον ἂν θέλωσι· καὶ τάχα τοῦτό γε οὐκ ἀπίθανον, ἐνδέχεται γὰρ ὑποίαν ἂν βούληται τις ποιεῖν τὴν ἐντομήν. εἰσὶ δὲ τινες καὶ μεγάλοι σφόδρα τῷ *χόνδρω, ὥστε εἶναι τῷ μὲν ὄγκῳ χειροπληθιαίους, σταδμῷ δὲ πλεῖον ἢ τρίτον μέρος *μνάς. *ἀργὸς δὲ κομίζεται πᾶς ὁ λιθανωτὸς, ὅμοιος δ' ἐστὶ τῇ προσόψει τῷ φλοιῷ. τῆς σμύρνης δὲ ἡ μὲν στακτὴ, ἡ δὲ πλαστή. δοκιμάζεται δὲ ἡ μὲν ἀμείνων τῇ γεύσει. καὶ ἀπὸ ταύτης τὴν ὁμόχρουν λαμβάνουσι. περὶ μὲν οὖν λιθανωτοῦ καὶ σμύρνης, ἄχρι γε τοῦ νῦν σχεδὸν τοσαῦτα ἀκηκόαμεν.

CAP. V.

Laurus Cinnamomum et Laurus Cassia, &c.

ΠΕΡΙ δὲ Κιννάμωμου καὶ Κασίας ταῦτα λέγουσι· θάμνους μὲν ἀμφοτέρω ταῦτ' εἶναι, οὐ μεγάλους, ἀλλ' ἡλίους Ἀγνου· πολυκλάδους δὲ καὶ ξυλάδεις. ὅταν δὲ ἐκκόψωσι τὸ *κιννάμωμον, ὅλον διαιρεῖν εἰς πέντε μέρη, τούτῃ δὲ τὸ πρῶτον πρὸς τοῖς βλαστοῖς βέλτιστον εἶναι, ὃ τέμνεται σπιδαμναῖον, ἢ μικρῷ μεῖζον. ἐπόμενον δὲ τὸ δεύτερον, ὃ καὶ τῇ τομῇ ἔλαττον, εἴτα τὸ τρίτον καὶ τέταρτον· ἔσχατον δὲ, ἢ χεῖριστον, τὸ πρὸς τῇ ῥίζῃ, φλοῖον γὰρ ἡ ἐλάχιστον ἔχει, (χρήσιμος δ' οὗτος, οὐ τὸ ξύλον,) διὸ καὶ τὸ ἀκροφυῆς κράτιστον, πλεῖστον γὰρ

ἢ ἐνυπάρχουσιν. Bod. ἢ σχηματομεῖν Const. ἢ πλεῖστον ἔχει οὐ γὰρ οὗτος χρήσιμος, ἀλλὰ τὸ ξύλον. διὸ καὶ Const.

ἔχειν καὶ τὸν φλοιόν· οἱ μὲν, οὕτω λέγουσιν, ἄλλοι δ' οὐ
 θαμνωδεῖς φασί· δύο δ' αὐτῶν γένη, τὸ μὲν μέλαν, τὸ
 δὲ λευκόν. λέγεται δέ τις καὶ μῦθος ὑπὲρ αὐτοῦ, φύ-
 εσθαι μὲν γάρ φασιν ἐν φάραγγιν, ἐν ταύταις δ' Ὅφεις
 εἶναι ^κ πτερωτοὺς, δῆγμα θανάσιμον ἔχοντας, πρὸς οὓς
 φραξάμενοι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καταβαίνουσι
 καὶ συλλέγουσιν, εἴθ' ὅταν ἐξενέγκωσι, διελόντες τρία
 μέρη, διακληροῦνται πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ ἦν ἂν λάχῃ ὁ
 ἥλιος, καταλείπουσιν· ἀπίνυτες δ' εὐδὺς ὄρῃν φασὶ
 καιομένην ταύτην. οὗτος μὲν οὖν τῷ ὄντι μῦθος, τὴν δὲ
 Κασίαν φασὶ τὰς μὲν ῥάβδους ^λ παχυτέρας ἔχειν, ἰνώ-
 δεις δὲ σφοδρά, καὶ οὐκ εἶναι ^μ περιφλοῖσθαι· χρήσιμον
 δὲ καὶ ταύτης τὸν φλοιόν· ὅταν οὖν τέμνωσι τὰς ῥάβδους,
 κατακόπτειν ὡς διδάκτυλα τὸ μῆκος, ἢ μικρῷ μείζω,
 ταῦτα δ' εἰς ^π * νεόδερρον βύρσαν καταρράπτειν· εἴτ' ἐκ
 ταύτης καὶ τῶν ξύλων σηπομένων, σκωλήκια γίνεσθαι,
 ἃ τὸ μὲν ξύλον κατεδίει, τοῦ φλοιοῦ δὲ οὐχ ἄπτεται,
 διὰ τὴν πικρότητα καὶ δριμύτητα τῆς ὁσμῆς. καὶ περὶ
 μὲν Κασίας καὶ Κιναμώμου, τοσαῦτα λέγεται.

CAP. VI.

Balsami, Balessan, Historia.

ΤΟ δὲ Βάλσαμον γίνεται μὲν ἐν τῷ αὐλῶνι τῷ περὶ
 Συρίαν· παραδείσους δ' εἶναί φασι δύο μόνους, τὸν μὲν,
 ὅσον εἴκοσι πλέθρων, τὸν δ' ἕτερον πολλῶ ἐλάττονα.
 τὸ δὲ τῷ δένδρι μέγεθος μὲν, ἡλικίον Ῥοιὰ μεγάλη. πο-

^κ πολλοὺς Bod. ^λ πλατυτέρας Bod. ^μ περιελλιῦσαι
 Ald. Bas. ^π νεόδερρον Const.

λύκλαδον δὲ σφόδρα· φύλλον δὲ ἔχειν ὅμοιον Πηγάνῳ, πλὴν ἔκλευκον· αἰείφυλλον δὲ εἶναι· καρπὸν δὲ παρόμοιον τῇ Τερμίνθῳ, καὶ μεγέθει, καὶ σχήματι, καὶ χρώματι· εὐῶδες δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο, καὶ μᾶλλον ὁ τὸ δάκρυον· τὸ δὲ δάκρυον ἀπὸ ἐντομῆς [φασί] συλλέγειν, ἐντέμνειν δὲ ὄνυξι σιδηροῖς ὑπὸ τὸ *ἄστρον, ὅταν μάλισα *καταπνίγη ὥσι, τὰ στελέχη καὶ τὰ ἄνω· τὴν δὲ συλλογὴν ὅλον τὸ θέρους ποιῆσθαι, οὐκ εἶναι δὲ πολὺ τὸ ῥέον, ἀλλ' ἐν ἡμέρᾳ τὸν ἄνδρα συλλέγειν ὅσον *κόγχην· τὴν δ' ὁσμὴν διαφέρουσιν καὶ πολλήν, ὥστε ἀπὸ μικροῦ πολλὸν ἐφικνεῖσθαι τόπον· ἀλλ' οὐ φοιτᾶν ἐνταῦθα ἄκρατον, ἀλλὰ τὸ συνηγμένον κεκραμμένον [εἶναι]. πολλὴν γὰρ δέχεσθαι κρᾶσιν· καίτοι ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλάκις εἶναι κεκραμμένον. εὖσσμα δὲ σφόδρα καὶ τὰ ῥαβδία· P*καθαίρειν γὰρ φασί, καὶ τοῦδε ἕνεκα καίτοι διαφόρου πωλεῖσθαι τιμῆς. καὶ τῆς ἐργασίας τῆς περὶ τὰ δένδρα σχεδὸν ταύτην αἰτίαν εἶναι· καὶ τῆς *βροχῆς, βρέχεσθαι δὲ συνεχῶς. συναιτίαν δὲ δοκεῖν εἶναι τοῦ μὴ μέγала γίνεσθαι τὰ δένδρα καὶ τὴν τῶν ῥαβδίων τομὴν, διὰ γὰρ τὸ πολλάκις ἀποκείρεσθαι, ῥάβδους ἀφίεσθαι, καὶ οὐκ εἰς ἓν ἐκτείνειν τὴν ὁσμὴν· ἄγριον δὲ οὐδὲν [φασίν] εἶναι Βάλσαμον οὐδαμοῦ, γίνεσθαι δὲ ἐκ μὲν τοῦ μείζονος παραδείσου ἀγγεῖα δώδεκα ὅσον *ἡμιχόας. ἐκ δὲ τοῦ ἐτέρου, δύο μόνον. πωλεῖσθαι δὲ τὸ μὲν ἄκρατον δις πρὸς ἀργύριον, τὸ δ' ἄλλο κατὰ λόγον τῆς μίξεως, καὶ τοῦτο μὲν διάφορόν τι φαίνεται κατὰ τὴν εὖσμίαν.

ο τοῦ δακρυίου Bod. P ἔδρα γὰρ καθαίρειν καθ' ἐκάστους ἡμετέρας· καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα, ὥστε ἰσχυρότερα σώζειν· καὶ πλεῖον κέρδος εἰσφέρειν. πωλεῖσθαι γὰρ τιμίως· καὶ τῆς ἐργασίας.... Gaza.

CAP. VII.

Acorus Calamus: Amomum, aliaque Balsamifera Arbores.
Item de Unguentis Antiquorum.

Ὁ δὲ Κάλαμος γίνεται καὶ ὁ Σχοῖνος, ὑπερβάλλοντι τὸν Λιβάνον μεταξὺ τοῦ τε Λιβάνου καὶ ἄλλου τινὸς ἔρως μικροῦ, ἐν τῷ αὐλονίσκῳ τούτῳ, καὶ οὐχ, ὥς τινὲς φασι, τοῦ Ἀντιλιβάνου. καὶ μεταξὺ τούτων ἐστίν, ὃν αὐλῶνα καλοῦσι, πεδίον πολὺ καὶ καλόν. ὅπου δὲ ὁ Κάλαμος, καὶ ὁ Σχοῖνος φύεται, λίμνη μεγάλη τυγχάνει· πρὸς ταύτην δὲ ἐν τῷ ἔλει, τῷ ἀνεξηραμένῳ πεφύκασι· τόπον δὲ ἔχουσι πλεῖον ἢ τριάκοντα σταδίῳν. οὐκ ὄξουσι δὲ χλωροὶ, ἀλλὰ ξηρανθέντες. τῇ προσόψει δὲ οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων. εἰσβάλλοντι δὲ εἰς τὸν τόπον, εὐδὺς ὁσμὴ προσβάλλει· οὐ μὴν πικρύτερον γὰρ ἢ ἀποπνοὴ γίνεται, καθάπερ τινὲς φασι ταῖς προσφερομέναις ναυσὶν ἵ προσεῖναι τὴν ὁσμὴν· καὶ γὰρ ὁ τόπος οὗτος ἀπὸ θαλάττης ἀπέχει πλείους ἢ ἑκατὸν πεντήκοντα σταδίους· ἀλλ' ἐν τῇ Ἀραβίᾳ τὴν ἀναπνοὴν εἶναι φασι, τὴν ἀπὸ τῆς χώρας, εὖσμον. ἐν μὲν οὖν Συρίᾳ τὰ *περιττὰ τῇ ὁσμῇ σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν, ἡ γὰρ Χαλβάνη, βαρύτερον, καὶ μᾶλλον φαρμακοῦδες. ἔτι καὶ γίνεται αὕτη περὶ Συρίαν, ἐκ τοῦ ὁ Πάχους καλουμένου· τὰ δὲ ἄλλα πάντα τὰ εὖσμα, οἷς πρὸς τὰ ἀρώματα χρωῶνται, τὰ μὲν ἐξ Ἰνδῶν κομίζεται, καὶ κείθεν ἐπὶ θάλατταν καταπέμπεται, τὰ δὲ ἐξ Ἀραβίας· οἷον, πρὸς τῷ Κιναμώμῳ, καὶ τῇ Κασίᾳ, καὶ τὸ Κώ-

ἢ οὐ δοκοῦσι δὲ Bod.

ἢ εἶναι πρὸς τὴν χώραν, καὶ γὰρ Bod.

ἢ πάχους Const.

μακον. ἕτερον δὲ εἶναι τὸ Κώμακον, καρπὸν, τὸ δὲ ἕτερον παραμίσγουσιν εἰς τὰ σπυδαϊότατα τῶν μύρων. τὸ δὲ Καρδάμωμον καὶ Ἀμωμον, οἱ μὲν ἐκ Μηδείας, οἱ δ' ἐξ Ἰνδῶν καὶ ταῦτα καὶ τὴν Νάρδον, καὶ τὰ ἄλλα, ἢ τὰ πλεῖστα. οἷς μὲν οὖν εἰς τὰ ἀρώματα χρῶνται, σχεδὸν τάδ' ἐστὶ Κασία, Κινάμωμον, ἱ Καρδάμωμον, Νάρδος, ^u Νῆρις, Βάλσαμον, Ἀσπάλαθος, Στύραξ, Ἱρις, ^x Νάρκαφθος, Κόστος, Πάνακες, Κρόκος, Σμύρνα, Κύπειρον, Σχοῖνος, Κάλαμος, Ἀμάρακον, Λωτὸς, Ἀνηθον. τούτων δὲ τὰ μὲν, ῥίζα, τὰ δὲ φλοιοὶ, τὰ δὲ κλῶνες, τὰ δὲ ξύλα, τὰ δὲ σπέρματα, τὰ δὲ δάκρυα, τὰ δὲ ἄνθη [χρησιμὰ]. καὶ τὰ μὲν πολλὰ τοῦ γίνεται, τὰ δὲ περιττότατα καὶ εὐοδμότατα πάντα ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ ἐκ τῶν ἀλεεινῶν τόπων, ἐκ γὰρ τῆς Εὐρώπης οὐδέν ἐστιν ἔξω Ἱριδος, αὕτη δὲ ἀρίστη ἐν Ἰλλυριοῖς, οὐκ ἐν τῇ πρὸς θάλατταν χώρα, ἀλλ' ἐν τῇ ἀνακεχωρηκυῖα, κειμένη δὲ μᾶλλον πρὸς ἄρκτον. τόποι δὲ τόπων διαφέρουσιν ἐν οἷς ἀμείνων [ἐστὶ]. ἐργασία δὲ περὶ αὐτὴν οὐδεμία· πλὴν τοῦ περικαθήραντα ἀναξερᾶναι. τὰ γὰρ ἐν τῇ Θράκῃ φυόμενα *ρίζια, καθάπερ τὸ τῇ Νάρδῳ προσεμφερῇ τὴν ὁσμὴν ἔχον, καὶ ἕτερα ἄττα, μικρά τινα καὶ ἀθηνῇ τὴν εὐωδίαν ἔχει. καὶ περὶ μὲν τῶν εὐόσμων ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήδω.

^t Καρδάμωμον, Ἀμωμον, Νάρδος, Νῆρις, Const.
Bod. ^x Νάρτη, Bod.

^u Ναίρον,

CAP. VIII.

Vires Pharmaceuticæ Plantarum, et Modi extrahendi Succos.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ὁπῶν ὅσα μὴ πρότερον εἶρηται, (λέγω δὲ οἷον εἴ τινες *φαρμακώδεις ἢ καὶ ἄλλας ἔχουσι δυνάμεις,) πειρατέον ὁμοίως εἰπεῖν. ἅμα δὲ καὶ περὶ ῥιζῶν, (καὶ γὰρ τῶν ὁπῶν τινες ἐκ τούτων.) καὶ χωρὶς αὐταὶ κατ' αὐτὰς πολλὰς ἐναντίας ἔχουσι δυνάμεις· ὅλως δὲ περὶ πάντων φαρμακωδῶν, οἷον *χυλισμοὶ καρποῦ, φύλων, ῥιζῶν. γ *πύας, καλοῦσι γὰρ καὶ πύαν ἔνια τῶν φαρμακωδῶν [χύλων] οἱ ῥιζοτόμοι. τῶν δὲ ῥιζῶν πλείους μὲν εἰσι δυνάμεις, καὶ πρὸς πλείω ζητούνται δὲ μάλιστα αἱ φαρμακώδεις, ὡς χρησιμώταται. διαφέρουσι δὲ τῷ τε μὴ πρὸς ^z ταῦτά, καὶ τῷ μὴ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔχειν τὴν δύναμιν. ὡς δὲ οὖν ἐπίπαν, αἱ πλείεσθα μὲν ἐν αὐταῖς ἔχουσι· ἢ καὶ ἐν τοῖς καρποῖς τοὺς ὁπούς, ἔνια δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς φύλλοις· τὰς δὲ φυλλάδας δυνάμεις τὰς πολλὰς σχεδὸν πύας καλοῦσιν, ὥσπερ εἶρηται, οἱ ῥιζοτόμοι. ὁ μὲν οὖν *ὀπισμὸς γίνεται τῶν ὀπιζομένων, ὡς ἐπίπαν, τοῦ θέρους· τῶν μὲν, ἐνισαμένε, τῶν δὲ, προεληλυθότος, ^a ἢ δὲ ῥιζοτομία γίνεται μὲν τινων καὶ ὑπὸ *πυροτομίαν, καὶ μικρῷ πρότερον· οὐ μὴν ἀλλ' ἤγε πλειόνων [ῥιζοτομία] τοῦ μετοπώρου μετ' Ἀρκτοῦρον, ὅταν φυλλοβρόήσωσιν· ὅσων δὲ καὶ ὁ καρπὸς χρήσιμος, ὅταν ἀμέρσωσι τὸν καρπὸν· ἔστι δὲ ὁ ὀπισμὸς, ἢ ἀπὸ τῶν καύλων, ὥσπερ τοῦ Τιθυμάλλου, καὶ τῆς

γ πύας, Bod. z ταῦτα, Ald. ταῦτά, Scal. a τὴν ῥιζοτομίαν γινίσθαι μὲν τινων Bod.

Θριδακίνης, καὶ σχεδὸν τῶν πλείστων, ἢ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν, ἢ τρίτον, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ὥσπερ τῆς Μήκωνος, ἐκ ταύτης γὰρ μόνῃς ἐστὶ, καὶ τοῦτο ἴδιον αὐτῆς. τῶν μὲν οὖν καὶ αὐτόματος ὁ ὁπὸς συνίσταται δακρυώδης, ὥσπερ τῆς Ὕ Τραγκακάνδης, ταύτης γὰρ οὐδὲν τέμνειν ἐς· τῶν δὲ πλείστων δι' ἐντομῆς, ὣν τινὰς μὲν εὐθὺς εἰς ἀγγεῖα συναγουσιν, ὥσπερ καὶ Τιθυμάλλου ἢ τοῦ Μηκωνίου (καλοῦσι γὰρ ἀμφοτέρως), καὶ ἀπλῶς ὅσα πολύοπα τυγχάνει· τῶν δὲ μὴ πολυοπῶν *ἐρίῳ λαμβάνουσιν [τοὺς ὀπούς], ὥσπερ καὶ τῆς Θριδακίνης. ἐνίων δὲ οὐδὲ *ὀπισμός, ἀλλ' οἷον *χυλισμός ἐστιν, ὥσπερ ὅσα καίοντες, καὶ ὕδωρ ἐπιχέαντες, ἀπωθοῦσι, καὶ λαμβάνουσι τὴν ἀπόσταξιν· ξηρὸς δὲ δηλονότι καὶ ἐλάττων ὁ χυλὸς τούτων. ἐστὶ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ῥιζῶν τὸ *χύλισμα ἀσθενέστερον τοῦ καρποῦ, τοῦ Κωνείου δὲ ἰσχυρότερον, καὶ τὴν *ἀπαλλαγὴν ῥαδίως ποιεῖ καὶ θάττον, μικρὸν πάνυ *καταπότιον δοθέν· ἐνεργότερον δὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας χρεῖας. ἰσχυρότερον δὲ καὶ τὰ τῆς Θαψίας, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἀσθενέστερα. οἱ μὲν οὖν ὀπισμοὶ σχεδὸν τοσαυταχῶς γίνονται, τῆς δὲ ῥιζοτομίας οὐκ ἐστὶ τοιαύτη διαφορὰ, πλὴν ἐν ταῖς ὥραις, ^c οἷον θέρμης, ἢ μετοπώρου. καὶ τὸ, τὰς δὲ, ἢ τὰς δὲ τῶν ῥιζῶν, οἷον τοῦ Ἑλλεβόρου τὰς κάτω, τὰς λεπτὰς, τὴν γὰρ ἄνω τὴν παχεῖαν, τὴν κεφαλῶδη, φασὶν, ἀχρεῖον εἶναι, καὶ διδόναι ταῖς κυσὶν, ὅταν βούλωνται καθαίρειν· καὶ ἐφ' ἐτέρων δὲ τινων τοιαύτας λέγουσι διαφοράς.

^b Τριγκακάνδης, Bod. error typogr.
libri.

^c Vid. not. ad finem

CAP. IX.

Modi et Tempora colligendi Succos, &c. medicinales.

ἜΤΙ δὲ ὡς οἱ φαρμακοπῶλαι καὶ οἱ ῥιζοτόμοι, τὰ μὲν ἴσως οἰκείως, τὰ δὲ καὶ *ἐπιτραγωδοῦντες, λέγουσι, κελεύουσι γὰρ τὰς μὲν *κατὰ ἄνεμον ἰσταμένους τέμνειν, ὥσπερ ἐτέρας τέ τινας, καὶ τὴν Θαψίαν, ἀλειψαμένους λίπα, τὸ γὰρ σῶμα ἀνοιδεῖν, ἐὰν ἐξ ἐναντίας· κατ' ἄνεμον δὲ καὶ τοῦ Κυνοσβάτου τὸν καρπὸν [δεῖ] συλλέγειν, εἰ δὲ μὴ, κίνδυνον εἶναι τῶν ὀφθαλμῶν. τὰς δὲ νύκτωρ, τὰς δὲ μεθ' ἡμέραν [δεῖ συλλέγειν], ἐνίας δὲ πρὶν ^d αὐτὰς ἥλιον ἐπιβάλλειν, οἷον καὶ τὸ καλούμενον Κλύμενον. καὶ ταῦτα μὲν καὶ τὰ παραπλήσια τοῦτοις, ταχ' ἂν οὐκ ἀλλοτρίως δόξαιεν λέγειν, *ἐπισινεῖς γὰρ τινῶν αἱ δυνάμεις, ἐξάπλειν γάρ φασιν ὥσπερ πῦρ, καὶ ^e κατακαίειν, τὸν Ἑλλέθωρον· ἔτι καὶ ταχὺ *καρηθραεῖν ποιεῖ, καὶ οὐ δύνανται πολὺν χρόνον ὀρύττειν, διὸ καὶ *προεσθίουσι σκόροδα, καὶ *ἄκρατον ἐπιπίνουσιν· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα ὥσπερ *ἐπίθετα καὶ πωρόρωθεν, οἷον τὴν Παιωνίαν, (οἱ δὲ Γλυκυσίδην καλοῦσι,) νύκτωρ κελεύουσιν ὀρύττειν, ἐὰν γὰρ ἡμέρας, καὶ ὀφθῇ τις ὑπὸ Δρυκολάπτου, τὸν μὲν καρπὸν ὁ ἀπολέγων κινδυνεύει τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὴν δὲ ῥίζαν τέμνων *ἐκπίπτει τὴν ἔδραν. φυλάσσεσθαι δὲ [δεῖ] καὶ τὴν Κενταυρίδα τέμνοντα Τριόρχην ὅπως ἂν ἄτρωτος ἀπελθῇ, καὶ ἄλλας δέ τινας ὁμοίως· τὸ δ' ἐπευχόμενον τέμνειν, οὐδὲν ἴσως ἄτοπον, ἀλλ' εἴ τι καὶ ἄλλο προστιθέασιν, οἷον τὸ ^f Πα-

^d αὐτὸν Codd.
Ald. Bas.

^e κατακαύειν, ἐπὶ καὶ ὁ Ἑλλέθωρος, ταχὺ
^f παναλκίς, Ald.

νακῆς, τὸ Ἀσκληπήειον καλούμενον, τέμνοντες, ἀντεμβάλλειν τῇ γῇ *παγκαρπίαν *μελιττούταν· ὅταν δὲ τὴν Ξίριν, ἑτριμήνης μελιττούτας ἀντεμβάλλειν μιδόν, τέμνειν δὲ, ἀμφήκει ξίφει περιγράφαντα εἰς τρεῖς, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον τμηθῇ, μετέωρον ἔχαιν, εἰδ' οὕτω ἢ τὸ ἕτερον τέμνειν· καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα πλεῖω· περιγράφειν δὲ [δεῖ] καὶ τὸν Μανδραγόραν εἰς τρεῖς ξίφει· τέμνειν δὲ πρὸς ἐσπέραν βλέποντα, τὸν δὲ ἕτερον κύκλω περιορχεῖσθαι, καὶ λέγειν ὡς πλεῖστα περὶ ἀφροδισίων. τοῦτο δὲ ὅμοιον ἔοικε τῷ περὶ τοῦ Κυμίνου λεγομένῳ κατὰ τὴν βλασφημίαν, ὅταν σπείρουσι. περιγράφειν δὲ [δεῖ] καὶ τὸν Ἑλλέβορον, τὸν μέλανα ἰστάμενον πρὸς ἡῶ, καὶ προσκατευχόμενον δέ· αἰτὸν δὲ φυλάττεσθαι καὶ ἐκ δεξιᾶς καὶ ἐξ ἀριστερᾶς, κίνδυνον γὰρ εἶναι τοῖς τέμνουσιν. ἐὰν δὲ ἰὸ αἰτὸς ἢ ἐγγὺς, ὁ ἀποτέμνων ἀποδνήσκει ἐνιαυτῷ. ταῦτα μὲν οὖν *ἐπιδέτως ἔοικεν, ὥσπερ εἴρηται. τρόποι δ' οὐκ εἰσὶ τῶν ῥιζοτομιῶν, πλὴν οὓς εἵπομεν.

CAP. X.

Succi medicinales, Laserpitii, Scammonii, Thapsia, &c.

*ΕΣΤΙ δ', ὥσπερ ἐλέχθη, τῶν μὲν πάντα χρήσιμα, καὶ ἡ ῥίζα, καὶ ὁ καρπὸς, καὶ ὁ ὀπός· ὥσπερ ἄλλων τε, καὶ τοῦ Πανάκου· τῶν δὲ, ἡ ῥίζα καὶ ὁ ὀπός· οἷον τῆς Σκαμμωνίας, καὶ τοῦ Κυκλαμίνου, καὶ τῆς Θαψίας, καὶ ἐτέρων· καθάπερ καὶ τοῦ Μανδραγόρου τὸ μὲν φύλλον χρήσιμον εἶναι φασὶ πρὸς τὰ ἔλκη μετ' ἄλ-

ἡ τριμήνου Const. Forsan τέμνης. Vid. not. ad finem libri.

* τὸ στεῖρρον Bod. ⁱ ὁ ἐγγὺς μὴ διατέμνη, ὁ Ἀίτος ἀποδνήσκει ἐνιαυτῷ. Ald. Bas. al. ὁ Ἀίτος προσπιτῇ.

φίτου, τὴν δὲ ῥίζαν πρὸς *ἐρυσίπελας, ξυθεῖσάν τε, καὶ ὅξει δευθεῖσαν· καὶ πρὸς τὰ ποδαγρικά, καὶ πρὸς ὕπνον καὶ φίλτρα· διδῶσι δὲ ἐν οἴνῳ, ἢ ἐν ὅξει· τέμνουσι δὲ *τροχίσκους ὥσπερ Ῥαφανίδος· ^k*ἐνειλήσαντες δὲ ἐν γλεύκει ἐκρέμασαν ὑπὲρ καπνοῦ. ὁ δὲ Ἑλλέβορος ἐπὶ ταῦτα, τῇ τε ῥίζῃ καὶ τῷ καρπῷ χρήσιμος, (εἴπερ οἱ ἐν Ἰ' Ἀντικύρα, καθάπερ φασι, τῷ καρπῷ καθαίρουσιν,) ἔχει δὲ *σησαμώδη τούτον. πλεῖω δὲ καὶ τοῦ Πανάκου τὰ χρήσιμα, καὶ οὐ πάντα πρὸς τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ὁ μὲν καρπὸς πρὸς τὰς *ξημβλώσεις, καὶ πρὸς τὰ σπασμάτια, καὶ τοὺς τοιούτους πόνους· ἔτι δὲ πρὸς τὰ ὤτα, καὶ τὰς *φωνασκίας· ἡ δὲ ῥίζα πρὸς τε τοὺς τόκους, καὶ τὰ γυναικῆα, καὶ πρὸς ὑποζυγίων ^m*φύσας. χρησίμη δὲ καὶ πρὸς τὸ *ἰσινὸν μύρον, διὰ τὴν εὐωδίαν· ἰχυρότερον δὲ τὸ σπέρμα τῆς ῥίζης· γίνεται δὲ περὶ Συρίαν, καὶ τέμνεται περὶ πυραμῆτόν. τοῦ δὲ Κυκλαμίνου ἡ μὲν ῥίζα πρὸς τε τὰς *ἐκπνεύσεις τῶν φλεγμονῶν, καὶ τὰ *πρόσθετα ταῖς γυναιξί· καὶ πρὸς τὰ ἔλκη, ἐν μέλιτι, ὁ δὲ ὁπὸς πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατάρσεις, ἐν μέλιτι ἐγχεόμενος, καὶ πρὸς τὸ μεθύσκειν, ἂν ἐν οἴνῳ διαθρέχων διδῶ τις πιεῖν· ⁿ ἀγαθὸν δὲ τὴν ῥίζαν καὶ εἰς ὠκυτοκίαν, *περιάπτειν, καὶ εἰς φίλτρα. ὅταν δὲ ὀρύξωσι, κατακαίῃσι, εἴ τ' οἴνῳ θεύσαντες *τροχίσκος ποιῶσιν, ὡς *τῆς τρυγὸς ἢ ῥυπτόμεθα. καὶ τοῦ Σικυοῦ δὲ τοῦ ἀγρίου, τὴν μὲν ῥίζαν [πρὸς] ^o*ἄλφους καὶ *ψώρας ἐν βοσκήμασι· τὸ δὲ σπέρμα *χυλιθὲν ποιεῖ τὸ ἐλατήριον· τίλλεται δὲ τοῦ φθινοπώρου, τότε γάρ

^k ἐνείραντες δὲ Bod.
σεις· Bod.

^l ἀγκύρα, Ald. Bas.
ⁿ ἀγαθὴ Bod.

^m φύ-
ο ἄλφου Bod.

βέλτιστον. τῆς δὲ Χαμαίδρου, τὰ μὲν φύλλα πρὸς τὰ
 ῥήγματα καὶ πρὸς τραύματα ἐν ἐλαίῳ τριθόμενα, πρὸς
 τε τὰ *νεμόμενα ἔλκη· τὸν δὲ καρπὸν καθαίρειν χολήν.
 ἀγαθὸν δὲ καὶ ὀφθαλμοῖς, πρὸς δὲ τὰ *ἀργέματα
 προσάγειν δεῖ τὸ φύλλον τρίψαντα ἐν ἐλαίῳ. ἔχει δὲ τὰ
 φύλλα οἷά περ Δρυὸς, τὸ δὲ *ἀνάστημα τῆς ὅλης, ὅσον
 σπιθαμιαῖον· εὖοσμον δὲ καὶ ἡδύ. τὸ μὲν οὖν, μὴ πρὸς
 τὸ αὐτὸ πάντα τὰ μέρη χρήσιμα τυγχάνειν, οὐκ ἴσως
 ἄτοπον· τὸ δὲ τῆς αὐτῆς ῥίζης, τὰ μὲν, *ἄνω, τὰ δὲ
 κάτω, καθαίρειν, θαυμασιώτερον, οἷον τῆς Θεαψίας καὶ
 τῆς Ἰσχάδος (οἳ δ' Ἄπιον καλοῦσι) καὶ τῆς Λιθωνώ-
 τιδος. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ κάτω καὶ ἄνω τὰ αὐτὰ δύνασθαι
 καθαίρειν, καθάπερ τὸ ἐλατήριον, οὐδὲν ἄτοπον. ἔχει
 δὲ ἡ Θεαψία, φύλλον μὲν ὅμοιον Μαράθρῳ, πλὴν πλα-
 τυότερον· καυλὸν δὲ ναρθηκώδη, ῥίζαν δὲ λευκὴν. ἡ δ'
 Ἰχάς, ἢ Ἄπιος, φύλλον μὲν ἔχει πηγανῶδες, βραχὺ,
 καυλοῦς δ' ἐπιγείους τρεῖς, ἢ τέτταρας, ῥίζαν δὲ, οἷον
 Ἀσφόδελος, πλὴν *λεπυρώδη· φιλεῖ δὲ ὀρεῖνὰ χωρία,
 καὶ χλοώδη, τίλλετα δὲ τοῦ ἥρως· τοῦτο μὲν οὖν ἴδιον
 τῶν εἰρημένων.

CAP. XI.

Helleborus Orientalis Tournefortii, et varietas ejus alba.

Ο δὲ Ἑλλέβορος, ὅτε Μέλας καὶ ὁ Λευκός, ὥσπερ
 *ὁμώνυμοι φαίνονται, περὶ δὲ τῆς ὀψεως ὁ διαφωνοῦσιν·
 οἱ μὲν γὰρ ὁμοίους εἶναι [φασί], πλὴν τῷ χρώματι
 μόνον διαφέρειν· τὴν δὲ ῥίζαν τοῦ μὲν λευκὴν, τοῦ δὲ
 μέλαιναν. οἱ δὲ τοῦ μέλανος τὸ φύλλον *θαφνωδες, τοῦ

δὲ λευκοῦ, *πρασῶδες, τὰς δὲ ρίζας ὁμοίας, πλὴν τῶν
 χρωμάτων· οἱ δ' ἰσχυροῦς λέγοντες, τοιανδὲ φασιν
 εἶναι τὴν *μορφὴν· καυλὸν ἀνδερικώδη, βραχὺν σφόδρα·
 φύλλον δὲ ἱ*πλατανόσχιστον, μῆκος ἔχον εὐμηκες.
 εὐθύς δ' ἐκ τῆς ρίζης ἡρτημένον τε, καὶ ἐπιγεῖοφυλλον·
 πολλύρριζον δ' εὖ μάλα, ταῖς λεπταῖς δὲ χρησίμοις.
 ἀναρῶν δὲ [φασὶ] τὸν μὲν μέλανα καὶ ἵππους, καὶ βοῦς,
 καὶ ὄες, διὸ καὶ οὐδὲ νέμεσθαι τοῦτον· τὸν λευκὸν δὲ
 νέμεσθαι τὰ πρόβατα, καὶ ἐκ τούτου πρῶτον συνοφ-
 θῆναι τὴν δύναμιν, καθαιρομένων ἐκείνων. *ῥαῖος δὲ
 μετοπώρου, τοῦ δ' ἥρος, ἄωρος· ἀλλὰ πρὸς τὴν Πυ-
 ραίαν οἱ ἐκ τῆς Οἴτης συλλέγουσι, πλεῖστος γὰρ ἐν-
 ταῦθα φύεται καὶ ἄριστος, μοναχοῦ δὲ φύεται τῆς Οἴτης
 περὶ τὴν Πυράν. μίσγεται δὲ πρὸς τὴν πόσιν, ὅπως
 *εὐμέσση, τὸ τῆς Ἑλλεβορινῆς σπέρμα, τοῦτο δ' ἐστὶ
 ποάριον. φύεται δὲ ὁ μὲν [Ἑλλέβορος] μέλας παντα-
 χοῦ, καὶ γὰρ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ, καὶ ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ παρὰ
 ἄλλοις· ἄριστος δ' ὁ ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος (καὶ ὅλως τὸ
 ὄρος εὐφάρμακον)· ὁ δὲ λευκός, ὀλιγαχοῦ. βέλτιστοι
 δὲ, καὶ οἷσγε χρῶνται μάλιστα, τέτταρες· Οἰταῖος, Πον-
 τικός, Ἑλεάτης, Μασσαλιώτης. φασὶ δὲ τὸν Ἑλεάτην
 ἐν ταῖς ἀμπέλοις φύεσθαι, καὶ ποιεῖν τὸν οἶνον οὕτω
 διουρητικόν, ὥς *λαγαροὺς εἶναι πάνυ τοὺς πινόντας.
 ἄριστος δὲ πάντων, καὶ τούτων, καὶ τῶν ἄλλων, ὁ Οἰ-
 ταῖος· ὁ δὲ Παρνασίος καὶ ὁ Αἰτώλιος (γίνονται γὰρ
 ἐνταῦθα πολλοί, καὶ ἀνθῶνται καὶ πωλοῦσιν οὐκ εἰ-
 δότες) σκληροὶ τε, καὶ ἄγαν *περισκελεῖς. ταῦτα μὲν

ἰ οὐν ὁμοίως λέγοντες, Bod.

ἱ πλατύσχιστον, ὁμοιον τῇ τοῦ
 Νάρεθκος, μῆκος Bod.

οὖν ὅμοια ταῖς μορφαῖς ὄντα, δυνάμεις ἰδίαις ἔχουσι. καλοῦσι δὲ τὸν Μέλανά τινες ἐκ τοῦ τεμνόντος καὶ ἀνευρόντος Μελαμπόδιον, ὡς ἐκείνου πρῶτον τεμνόντος· καθάιρουσι δὲ καὶ ὕας αὐτῶ καὶ πρόβατα, * συνεπάδοντες τινὰ ἐπωδήν· καὶ εἰς ἄλλα δὲ πλείω χρῶνται.

CAP. XII.

Luscepilii Species.

ΠΟΛΛΑ δὲ ἐστὶ καὶ τὰ Πανάκη, καὶ οἱ Τιθύμαλλοι καὶ ἕτερα ἅτλα· (Πανάκη γὰρ καλοῦσιν πρῶτον μὲν τὰ ἐν Συρίᾳ, περὶ οὗ μικρῶ πρότερον εἴρηται.) ἄλλα δὲ τρία [ἐστί]· τὸ μὲν Χειρώνειον καλούμενοι, τὸ δὲ Ἡράκλειον, τὸ δ' Ἀσκληπίειον· ἔχει δὲ τὸ μὲν Χειρώνειον φύλλον μὲν ὅμοιον Λαπάδω, μεῖζον δὲ καὶ δασύτερον, ἄνθος δὲ χρυσοειδὲς, ρίζαν δὲ * μακράν· φιλεῖ δὲ τὰ χωρία, τὰ πώονα· χρῶνται δὲ πρὸς τε τοὺς Ἐχεις, καὶ τὰ * Φαλάγγια, καὶ τοὺς [†]* Σήπας, καὶ τ' ἄλλα ἔρπετά, διδόντες ἐν οἴνῳ, καὶ ἀλείφοντες μετ' ἐλαίου. κατὰ τοῦ δὲ Ἐχειος, τὸ δῆγμα * καταπάττοντες ἐν ὀξίνῃ, καὶ πιεῖν διδόντες. ἀγαθὴν δὲ φασι καὶ κατ' ἐλκῶν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, καὶ * φυμάτων ἐν μέλιτι. τὸ δὲ Ἀσκληπίειον τὴν ρίζαν ἔχει μῆκος ὡς σπιθαμὴν, λευκὴν δὲ καὶ παχεῖαν σφόδρα, καὶ φλοιὸν παχὺν καὶ ἀλικώδη· καυλὸν δὲ ἔχει γονατώδη πανταχόθεν, φύλλον δὲ ὅμοιον τῇ Θασίᾳ, πλὴν παχύτερον· ἀγαθὸν δὲ εἶναι φασιν κατ' ἔρπετῶν τε ἔχοντα πίνειν, καὶ [κατὰ] * σπληνὸς, ὅταν αἷμα περὶ αὐτὸν, ἐν * μελικράτῳ· καὶ κατὰ κεφαλῆς, τρίβοντα ἐν ἐλαίῳ ἀλείφειν, καὶ ἄλλό τι ἐὰν πονῇ τις

* μικράν· Bod.

† Σήπας, Ald.

ἀφάνες· καὶ [κατὰ] γαστροῦς ὀδύνης ἐν οἴνῳ ἔχοντα.
 δύνασθαι δὲ [φασί] καὶ τὰς *μακρὰς ἀρρώστιας ἐκκλίνειν.
 ἡ ἐπὶ τε τῶν ἐλκωδῶν, τῶν μὲν ὑγρῶν ξηρὸν ἐπιπάτ-
 τοντα, προκατακλύζοντα οἴνῳ θερμῷ· τῶν δὲ ξηρῶν,
 ἐν οἴνῳ δεῦσθαι καὶ καταπάττειν. τὸ δὲ Ἡράκλειον φύλλον
 μὲν ἔχει μέγα, καὶ πλατὺ, καὶ τρισπίδαμον πανταχῇ
 ῥίζαν δ' ὡς δακτύλου τὸ πᾶχος, *δικρανῇ ἢ τρικρανῇ·
 τῇ γεύσει μὲν ὑπόπικρον, τῇ δ' ὀσμῇ καδάπερ λιθα-
 νωτοῦ καθαρούς. ἀγαθὴν δὲ κατὰ τῆς *ἰεραῆς νόσου,
 μιγνυμένην *φώκης πιτύρ, ὅσον τεταρτημόριον, πίνειν·
 καὶ κατ' ὀδυνῶν κατὰ γαστέρα, ἐν οἴνῳ γλυκεῖ· καὶ
 ἐλκῶν, τῶν μὲν ὑγρῶν ξηρὰ, τῶν δὲ ξηρῶν, ἐν μέλιτι.
 αὐτὰ μὲν οὖν ταῦτα ἔχουσι τὰς διαφοράς τε καὶ δυ-
 νάμεις, ἄλλα δὲ Πανάκη [εἰσί]· τὸ μὲν λεπτόφυλλον,
 τὸ δὲ, x πλατύφυλλον, αἱ δὲ δυνάμεις ἀμφοῖν αἱ αὐταί·
 γὰρ πρὸς τὰ πρόσδετα τε ταῖς γυναιξὶ καὶ εἰς κατάπλησμα
 μετ' ἀλφίτων, καὶ πρὸς τὰ ἔλκη τὰ ἄλλα, καὶ πρὸς
 τὰ νεμόμενα.

CAP. XIII.

Solani Species et Euphorbiae.

ΣΤΥΝΩΝΤΜΟΙ δὲ καὶ οἱ Στρύχνοι, καὶ οἱ Τιθύ-
 μαλλοι· τῶν γὰρ Στρύχνων ὁ μὲν Ὑπνώδης, ὁ δὲ Μα-
 νικός· καὶ ὁ μὲν Ὑπνώδης ἐρυθρὰν ἔχων τὴν ῥίζαν ὥσ-
 περ αἷμα, ὀρυττομένην· ξηρανομένην δὲ λευκὴν· καὶ
 καρπὸν ἐρυθρότερον *κόκκου· φύλλον δὲ Τιθυμάλλω
 ὅμοιον, ἢ Μηλέα τῇ Κυδωνία· καὶ αὐτὸ δασὺ καὶ

u ἴππειτα τῶν Bod.
 Σιτίον τε ταῖς γυναιξὶ Bod.

x παχύφυλλον· Gaz.

γ πρὸς-

ὁ ^z* πυθμὴν μέγας· τούτῃ τὴν ῥίζαν, τὸν φλοιὸν κύπτοντες λίαν, καὶ βρέχοντες ἐν οἴνῳ ἀκράτῳ, διδόασιν, καὶ ποιεῖ καθεύδειν. φύεται δὲ ἐν χαράδραις καὶ τοῖς μνήμασιν. ὁ δὲ Μανικὸς (οἱ μὲν, ^a Θρύηρον καλοῦσιν αὐτὸν, οἱ δὲ Πέρσιον.) λευκὴν δὲ ἔχει τὴν ῥίζαν, καὶ μακράν, ὡς πῆχος, καὶ κοίλην· δίδοται δ' αὐτῆς, ἐὰν μὲν οὕτως ὥστε παίξιν, καὶ δοκεῖν ἑαυτῷ κάλλιστον εἶναι, δραχμὴ σταδμῶ· ἐὰν δὲ μᾶλλον μαίνεσθαι, καὶ φαντασίας τινὰς φαίνεσθαι, δύο δραχμαί· ἐὰν δὲ ὥστε μὴ παύσασθαι μαινόμενον, τρεῖς, καὶ συμπαραμιγνύονα φασὶν τὸ Κενταύρειον· ἐὰν δὲ ὥσπερ ἀποκτεῖναι, τέτταρας. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον Εὐζώμῳ, πλὴν μεῖζον, τὸν δὲ καυλὸν ὥσπερ ^b ὀργυίας· κεφαλὴν δὲ ὥσπερ Γηθύου, μεῖζω δὲ καὶ παχυτέραν· ἔοικε δὲ καὶ Πλατάνου καρπῷ. τῶν δὲ Τιθυμάλλων, ὁ μὲν Παράλιος καλούμενος Κόκκος, φύλλον ἔχει περιφερές, καυλὸν δὲ, καὶ τὸ ὅλον μέγεθος, ὡς σπιδαμῆς· τὸν δὲ καρπὸν λευκόν· ἀμᾶτα δὲ ὅταν ἄρτι * περσκάξη ἢ σταφυλή· καὶ ξηρανθεὶς ὁ καρπὸς δίδοται πιεῖν τριφθεῖς, ὅσον τρίτον μέρος * ὀξυβάφου. ὁ δ' Ἀρρὴν καλούμενος, τὸ μὲν φύλλον * ἐλαιῶδες ἔχει· τὸ δ' ὅλον μέγεθος, διπηχυαῖον· τοῦτον ὀπίζουσιν ἅμα * τρυγητῷ, καὶ θεραπεύσαντες, οὕτω χρῶνται, * καθαίρει δὲ κάτω μᾶλλον. ὁ δὲ Μυρτίτης καλούμενος, Τιθύμαλλος Λευκός, τὸ μὲν φύλλον ἔχει, καθάπερ ὁ Μύρρινος, πλὴν ἀκανθῶδες ἐπ' ἄκρου, κλημάτια δ' ἀφήσιν ἐπὶ γῆν, ὡς σπιδαμιαῖα· ταῦτα δ' οὐχ ἅμα φέρεται τὸν καρπὸν, ἀλλὰ παρ' ἔτος, τὰ μὲν νῦν, τὰ δ' εἰς

^z σπιδάμην μέγα. Const.

^a Βρύηρον Bod. Θρύηρον Const.

^b ὀργυίας τέσσαρας· Const.

νῆατα πεφυκότα ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης· φιλεῖ δὲ ὀρεινὰ χωρία, ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ καλεῖται κάρυον. *ἀμῶσι δ' ἔταν ἀδρύνωνται αἱ Κριθαί. ξηραίνοντες δὲ, καὶ ἀποκαθαίροντες αὐτὸν τὸν καρπὸν, πλύναντες δ' ἐν ὕδατι καὶ πάλιν ξηραίναντες, δίδoασι πιεῖν, συμμιγνύντες δύο μέρη τῆς μελαίνης Μήκωνος· τὸ δὲ συναμφότερον, ὅσον ὀξύθαφον, καθαίρει δὴ *φλέγμα κάτω· ἐὰν δὲ τὸ κάρυον αὐτὸ δίδωσι, τρίψαντες ἐν οἴνῳ γλυκεῖ διδόασιν, ἢ ἐν Σησάμῳ πεφρυγμένῳ, *κατατραγεῖν. ταῦτα μὲν οὖν τοῖς τε φύλλοις, καὶ τοῖς ὀποῖς, καὶ τοῖς καρποῖς, χρήσιμα, τῶν δὲ Λιβανωτῶν (δύο γάρ εἰσιν) ἡ μὲν ἄκαρπος, ἡ δὲ κάρπιμος· καὶ ἡ μὲν καὶ τῷ καρπῷ, καὶ τῷ φύλλῳ χρησίμη, ἡ δὲ μόνον τῇ ῥίζῃ. καλεῖται δὲ ὁ καρπὸς *κάχρυς· ἔχει δὲ αὕτη τὸ μὲν φύλλον ἑοικὸς Σελίνῳ ἐλείῳ, μεῖζον δὲ πολύ· καυλὸν δὲ μέγεθος πῆχους, ἢ μεῖζω, ῥίζαν δὲ μεγάλην, καὶ παχεῖαν, λευκὴν, ὅζουσιν ὥσπερ Λιβανωτοῦ· καρπὸν δὲ λευκόν, τραχὺν, προμήκη· φύεται δὲ μάλιστα ὅπου ἂν αὐχμηρὰ χωρία ᾗ, καὶ πετρώδη. χρησίμη δὲ ἡ μὲν ῥίζα, πρὸς τε τὰ ἔλκη καὶ πρὸς τὰ γυναικεῖα, πινομένη ἐν οἴνῳ ^c αὐστηρῷ, μέλανι· ὁ δὲ καρπὸς πρὸς τε τὰς στραγγουρίας, καὶ πρὸς τὰ ὤτα, καὶ *ἄργεμα· καὶ πρὸς ὀφθαλμίας, καὶ ὥστε γάλα γυναιξὶν ἐμποιεῖν. ἡ δὲ ἄκαρπος, ἔχει τὸ φύλλον ὅμοιον Θριδακίνης τῆς πικρᾶς, τραχύτερον δὲ καὶ λευκότερον, ῥίζαν δὲ βραχεῖαν, φύεται δὲ, ὅπου ^d περ εἴρηται, πλείστη· δύναται δὲ καθαίρειν ἡ ῥίζα καὶ ἄνω καὶ κάτω, τὸ μὲν γὰρ πρὸς τὴν βλάστησιν, ἄνω, τὸ δὲ πρὸς τὴν γῆν, κάτω· κωλύει δὲ, καὶ εἰς

^c ἀνδρείῳ Const.^d πλείστη Ἐρίκη, Const.

ιμάτια τιθεμένη, τοὺς *Σῆτας· συλλέγεται δὲ περὶ πυροτομίας.

CAP. XIV.

Carlina; Carthamus, et Papaver.

ΧΑΜΑΙΛΕΩΝ δὲ, ὁ μὲν λευκός, ὁ δὲ, μέλας· αἱ δὲ δυνάμεις τῶν ῥιζῶν, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ῥίζαι τοῖς εἶδεσι διάφοροι· τοῦ μὲν γὰρ λευκῆ, καὶ γλυκεῖα, καὶ παχεῖα, καὶ ὁσμὴν ἔχουσα βαρεῖαν· χρησίμη δὲ φασι πρὸς τοὺς *ῥοῦς, ὅταν ἐψηθῇ κατατμηθεῖσα ὥσπερ Ῥαφανίς, ^c*ἐνηλωμένη δ' ἐφ' Ὀλοχοίνε· καὶ πρὸς τὴν *Ἐλμινθα τὴν πλατεῖαν, ἐὰν *ἄσαφίδα προφάγῃ· ^fδεῖ δὲ πίνειν, ἐπιξύνοντα ταύτην, ὅσον ὀξύβαφον ἐν οἴνῳ αὐστηρεῶ· ἀναιρεῖ δὲ καὶ Κύνα καὶ Σύν· Κύνα μὲν, ἐν ἀλφίτοις ἀναφυραθεῖσα μετὰ ἐλαίου καὶ ὕδατος, Σύν δὲ, μετὰ Ῥαφάνων μιγνυμένη, τῶν ὀρέων· γυναικὶ δὲ δίδεται ἐν *τρυγί γλυκεῖα, καὶ ἐν οἴνῳ γλυκεῖ· καὶ ἐὰν βούληται τις, ἀδιστοῦντος ἀνθρώπου, διαπειράσασθαι εἰ βιώσιμος, λούειν κελεύουσι τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἄνπερ *περιενέγκῃ, βιώσιμος· φύεται δὲ ὁμοίως πανταχοῦ, καὶ ἔχει τὸ φύλλον ὅμοιον Σκολύμῳ, μεῖζον δέ· αὐτὸ δὲ πρὸς τῇ γῇ· τὴν δὲ κεφαλὴν ἔχει, ὁμοίαν *ἀκανῶ, μεγάλην, οἷδ' Ἀκανον καλοῦσιν. ὁ δὲ μέλας τὸ μὲν φύλλον παρόμοιος (εἰ *σκολυμῶδες γὰρ ἔχει, πλὴν ἔλαττον καὶ λειότερον) αὐτὸς δ' ὅλος ἐστὶν ὥσπερ *σκιᾶδιον, ἡ δὲ ῥίζα παχεῖα καὶ μέλαινα, διαρραγεῖσα δὲ, ὑπόξανθος· φιλεῖ δὲ χωρία ψυχρὰ καὶ *ἀργά· δύναται δὲ λέπραι

^c ἐνηλωμένη Bod.
^c ὡδες Bod.

^f δεῖ δὲ desunt Bod.

^e σκολυ-

ἐξελαύνειν ἐν ὄξει τριβόμενος· καὶ τριβείς, ἐπαλειφόμενος· καὶ *ἄλφον ὡσαύτως· ἀναιρεῖ δὲ καὶ τοὺς Κύνας. Μήκωνες δ' εἰσὶν ἄγρια πλείους· ἡ μὲν Κερατῖτις καλουμένη, ἡ δὲ Μέλαινα· ταύτης τὸ φύλλον ὡς Φλόμῳ τῆς μελαίνης, ἦττον δὲ μέλαν· τοῦ δὲ καυλοῦ τὸ ὕψος ὡς πηχυαῖον· ρίζα δὲ σπαχεῖα, καὶ ἐπιπόλαιος, ὁ δὲ καρπὸς καμπύλος ὥσπερ τῶν κερατίων· συλλέγεται δὲ περὶ πυροτομίας· δύναται δὲ καθαίρειν κοιλίαν· τὸ δὲ φύλλον *ἄργεμα προβάτοις ἀφαιρεῖ. φύεται δὲ παρὰ τὴν θάλατταν, οὗ ἂν ἦ πετρῶδη χωρία. ἑτέρα δὲ Μήκων, Ῥοιάς καλουμένη, παρομοία Κιχωρίῳ τῷ ἀγρίῳ, διὸ καὶ ἐδίδεται· ἐν τοῖς ἰατρούραϊς δὲ φύεται, μάλιστα ἐν ταῖς Κριθαῖς· ἄνθος δὲ ἔχει ἐρυθρὸν, κ* καθεῖαν δ' ὅσην ὄνυχά τοῦ δακτύλου· συλλέγεται δὲ πρὸ τοῦ θέρους τῶν Κριθῶν (ἐγχλωροτέρα δὲ μᾶλλον) καθαίρει δὲ κάτω. ἑτέρα δὲ Μήκων Ἡρακλεία καλεῖται, τὸ μὲν φύλλον ἔχουσα οἶον *στρεβδός, ὃ τὰ ὀνόμα λευκαίνεσι, ρίζαν δὲ λευκὴν, ἐπιπόλαιον, τὸν δὲ καρπὸν λευκόν· καθαίρει δ' ἅνω ταύτης ἡ ρίζα· χρῶνται δὲ τινες πρὸς τοὺς *ἐπιλήπτους ἐν *μελικράτῳ.

CAP. XV.

Radices quaedam medicinales.

ΤΑΥΤΑ μὲν οὖν ὥσπερ ὁμώνυμά τινα συνείληπται, τῶν δὲ ριζῶν καὶ ἐν τοῖς χυλοῖς εἰσὶ διαφοραὶ καὶ ἐν ταῖς ἰσμαῖς· αἱ μὲν γάρ εἰσι *δριμεῖα, αἱ δὲ πικρά, αἱ δὲ γλυκεῖα· καὶ αἱ μὲν εὖοσμοι, αἱ δὲ βαρεῖα. γλυκεῖα

^h βραχυῖα, Bod.
^δ ἴσην Bod.

ⁱ ἀρούραις δι Const.

^k καθεῖαν

μὲν, ἥ τε Νυμφαῖα καλουμένη· φύεται δὲ ἐν ταῖς λίμ-
ναις, καὶ ἐν τοῖς ἐλώδεσιν, οἷον, ἔντε τῇ Ὀρχομενίᾳ
[λίμνῃ], καὶ Μαραθῶνι, καὶ περὶ Κρήτην· καλοῦσι δ'
αὐτὴν οἱ Βοιωτοὶ ¹ Μαδωνίαν, καὶ τὸν καρπὸν ἐδίουσιν,
ἔχει δὲ τὸ φύλλον μέγα ἐπὶ τοῦ ὕδατος· εἶναι δέ φασι
ἰσχυαίμον, ἐὰν τρίψας τις ἐπὶ τὴν πλεγγὴν ἐπιθῇ. χρη-
σίμη δὲ καὶ πρὸς τὰς δυσεντερίας, πινομένη. γλυκεῖα
δὲ καὶ ἡ Σκυδική [^mρίζα], καὶ ἐνιοὶ γε καλοῦσιν αὐτὴν
ⁿ Γλυκυρρίζαν· γίνεται δὲ περὶ τὴν Μαιῶτιν· χρη-
σίμη δ' ἐστὶ πρὸς τε τὰ * ἄσθματα, καὶ πρὸς * βῆχα
ξηρὰν, καὶ ὅλως τοὺς περὶ τὸν θώρακα πόνους· ἔτι δὲ
πρὸς τὰ ἔλκη ἐν μέλιτι· δύναται δὲ καὶ τὴν δίψαν
παύειν, ἐὰν τις ἐν τῷ στόματι ἔχῃ· διὸ ταύτῃ τε, καὶ
τῇ * ἵππακῃ διάγειν φασὶ τοὺς Σκύδας ἡμέρας καὶ ἑν-
δεκα καὶ δώδεκα· ἡ δὲ Ἀριστολογία τῇ ὁσφρήσει μὲν
εὐδομος, τῇ δὲ γεύσει πικρὰ σφόδρα, τῇ χροιά δὲ καὶ μέ-
λαινα· φύεται δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἢ βελτίσῃ, φύλλον δὲ ἔχει
προσεμφερὲς ^o τῇ Κισσῷ. πλὴν στρογγυλότερον. χρησίμη
δὲ πρὸς πολλὰ, καὶ ἀρίστη πρὸς κεφαλὴν, ἀγαθὴ δὲ καὶ πρὸς
τὰ ἄλλα ἔλκη, καὶ πρὸς ἑρπετὰ, καὶ πρὸς ὕπνον· καὶ πρὸς
κεφαλὴν μὲν οὖν προσάγειν κελεύουσιν ἐν ὕδατι, ἀνα-
δεύσαντα καὶ καταπλάττοντα, τὰ δὲ ἄλλα, εἰς μέλι
* ἐγξύσαντα καὶ ἔλαιον· πρὸς δὲ τὰ τῶν ἑρπετῶν ἐν οἶνω
* ὀξίνῃ πίνειν, ἢ καὶ ἐπὶ τὸ δῆγμα ἐπιπάττειν· εἰς ὕπνον
δὲ ἐν οἶνω μέλανι αὐστηρῶ * κνίσας, ἐὰν δὲ αἱ μῆτραι
προσπέσωσι, τῷ ὕδατι ἀποκλύζειν. αὗται μὲν οὖν
γλυκεῖαι [ρίζαι], ἄλλαι δὲ πικραὶ, αἱ δὲ βαρεῖαι τῇ

¹ Μαδὸν, Const. ^m ρίζα deest Bod. ⁿ εὐθυγλυκεῖαι
Bod. ^o τῇ Ἀλσίῃ. Bod. P ἔτιχα. τὰ μὲν οὖν Bod.

γεύσει. γίνονται δέ τινες τῶν γλυκειῶν, αἱ μὲν, *ἐκ-
στατικά, καθάπερ ἡ ὁμοία τῇ Σκολύμῃ ἢ περὶ Τέ-
γεαν, ἣν καὶ Πάντιος ὁ ἀνδριαντοποιὸς φαγών, ἐργαζό-
μενος ἐν τῷ ἱερῷ, *ἐξέστη (ἡ αἱ δὲ, θανατηφόροι, κα-
θάπερ αἱ περὶ τὰ *μέταλλα τὰ ἐν τῇ Θράκῃ) κούφη δὲ
[αὐτὴ] καὶ ἡδεῖα πάνυ τῇ γεύσει, καὶ τὸν θάνατον ὑπνώδη
τινὰ ποιοῦσα, καὶ ἐλαφρόν. ἔχουσι δὲ καὶ τοῖς χρώμασι
διαφορὰς [αἱ ρίζαι], οὐ τῷ λευκῷ καὶ μέλανι καὶ ξανθῷ
μόνον, ἀλλ' ἔνια καὶ *οἰνοχρῶτες καὶ ἐρυθραί, καθάπερ
ἡ τοῦ Ἐρευθεάδου.

CAP. XVI.

Tormentilla, Rubia, &c. Medicamentorum Durationes.

Ἡ δὲ τοῦ Πενταφύλλου, ἢ Πενταπέτου [ρίζα], (κα-
λοῦσι γὰρ ἀμφοτέρως) ὀρυττομένη, ἐρυθρά, ξηραίνουμένη
δὲ, μέλαινα γίνεται, καὶ τετράγωνος ἐστί. ἔχει δὲ τὸ
μὲν φύλλον ὥσπερ *οἶνον, μικρὸν δὲ, καὶ τὴν χροιάν
ὅμοιον· καὶ αὐξάνεται καὶ φθίνει ἅμα τῇ Ἀμπέλῳ·
πάντα δὲ τὰ φύλλα πέντε, διὸ καὶ ἡ προσηγορία·
καυλοὺς δὲ ἐπὶ γῆς ἴησι λεπτοὺς, καὶ *κνήμας ἔχει
πυκνάς. τὸ δὲ Ἐρευθεάδον ἔχει φύλλον ἱ*κυκλιδὸν
ὅμοιον Ὠχρῶ, πλὴν στρογγυλότερον· φύεται δ' ἐπὶ
γῆς ὥσπερ Ἀγρωστis· φιλεῖ δὲ καὶ παλίσκια χωρία·
οὐρητικὴ δὲ, διὸ καὶ χρῶνται πρὸς τὰ τῆς ὀσφύος ἀλγέ-
ματα, καὶ πρὸς τὰ τῆς *ἰχιάδος. ἔνια δὲ ἰδιόμορφοι τινες
[ρίζαι], ὥσπερ ἦτε τοῦ Σκορπίου καλεσμένου, καὶ ἡ τοῦ
Πολυποδίου· ἡ μὲν γὰρ ὁμοία Σκορπίῳ καὶ χρησίμη

ἡ ἄλλαι δὲ, Const.
Κιττῇ, Bod.

ἡ κυκλιδὸν deest Bod.

ὅμοιον

δὲ πρὸς τὴν πλεγγὴν αὐτοῦ καὶ πρὸς ἄλλ' ἅττα· ἢ δὲ τοῦ Πολυποδίου δασεῖα, καὶ ἔχουσα *κοτυληδόνας, ὥσπερ αἱ τοῦ Πολύποδος *πλεκτάνας. καθαίρει δὲ κάτω καὶ *περιάφηται τις, ὥς φασιν, ἐμφύεσθαι Πολύπεν. ἔχει δὲ φύλλον ὅμοιον τῇ Πτερίδι τῇ μεγάλῃ, καὶ φύεται ἐν ταῖς πέτραις. πασῶν δὲ τῶν ῥιζῶν, αἱ μὲν πλείω χρόνον, αἱ δὲ ἐλάττω διαμένουσιν, ὁ μὲν γὰρ Ἑλλέβορος καὶ τριάκοντα ἔτη χρήσιμος, ἢ δὲ Ἀριστολοχία πέντε, καὶ ἔξ, Χαμαιλέων δέγε ὁ Μέλας, τετραράκοντα· Κενταυρίς δὲ δέκα καὶ δώδεκα (πίερα δὲ ἡ ῥίζα καὶ πυκνή) Πευκέδανον δὲ πέντε, ἢ ἔξ. Ἀμπελος δὲ ἀγρία, ἐνιαυτὸν, ἐὰν ἐν σκιᾷ καὶ ἡ, ἀπληκτος, εἰ δὲ μὴ, σαπρὰ καὶ [†]συμφυσώδης. ἄλλα δὲ ἄλλους ἔχουσι χρόνους. πάντων δὲ ὅλως τῶν φαρμάκων πλείον διαμένει χρόνον τὸ *ἐλατήριον, καὶ τὸ παλαιότατον, ἄριστον· ἰατρὸς δ' οὐκ οὐκ τις ἔλεγεν, οὐκ ἀλαζών, οὐ δὲ ψεύστης, ὥς εἴηπερ αὐτῷ διακοσίῳ ἐτῶν. θυμαστὸν δὲ τῇ ἀρετῇ, δοῦναι δέ τινα αὐτῷ δῶρον. αἰτία δὲ τῆς χροινότητος ἢ ὑγρότης, διὰ γὰρ ταύτην, καὶ ὅταν κόψωσι, τιθέασιν εἰς τέφραν, ^υὑγρὸν, καὶ οὐδ' ὥς, ξηρὸν γίνεται, ἀλλ' ἄχρι πεντήκοντα ἐτῶν σθένυνσι, προσαγόμενον, τοὺς ^χλύχνους. φασὶ δὲ μόνον ἢ μάλιστα τῶν φαρμάκων ὑπέρρινον ἄνω ποιεῖν. αὕτη μὲν οὐκ ἰδιότης τις δυνάμεως, τῶν δὲ ῥιζῶν ὅσα μὲν γλυκύτητά τινα ἔχουσι, συμβαίνει *θριπηδέστους γίνεσθαι, χροινόμενας, ὅσα δὲ δριμεῖα, τοῦτο μὲν μὴ πάσχειν, *ἀμαυροῦσθαι δ' αὐτῶν τὰς δυνάμεις, μανουμένων καὶ κενου-

[†] σογκώδης. Bod.

^υ ὑγρὸν, οὐδ' αὐτως ξηρὸν γίνεται, Ald.

^χ αἰχμους pro λύχνους Ald.

^γ ὑπὲρ ἴων Bod. Vid. not.

μένων. τῶν δ' ἔξω θηρίων ἄλλο μὲν οὐδὲν ἄπτεται ρίζης οὐδεμιάς, ἡ δὲ Σφονδύλη πασῶν, τοῦτο μὲν οὖν ἴδιον τῆς τοῦ ζώου φύσεως. πᾶσαν δὲ χεῖρω φασὶ γίνεσθαι ρίζαν, ἐὰν ἑάσῃ τις τελειωθῆναι καὶ ἀδρυνθῆναι τὸν καρπὸν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν καρπὸν, ἐὰν ὀπίσῃς τὴν ρίζαν· ὡς ἐπιπολὺ δὲ, αἱ φαρμακώδεις [ρίζαι] οὐκ ὀπίζονται, ὧν δ' ἂν τὰ σπέρματα φαρμακώδη, αὐτὰ δὲ ὀπίζονται. χρῆσθαι δέ τινων μᾶλλον φασὶ ταῖς ρίζαις, ὅτι ἰσχυρότερος ὁ καρπὸς, ἢ ὑπενεγκεῖν τὸ σῶμα· φαίνεται δὲ οὐ καθόλου τοῦτο ἀληθές. ἔτι καὶ οἱ ἐν Ἀντικύρῃ τῆς σησαμώδους Ἑλλεβόρου διδόασιν, οὗ ὁ καρπὸς ὅμοιος Σησάμῳ.

CAP. XVII.

Regiones pharmaceuticae. De Moly Antiquorum, &c. &c.

*ΦΑΡΜΑΚΩΔΕΙΣ δὲ δοκοῦσιν εἶναι τόποι [τινὲς], μάλιστα μὲν, ἔξω τῆς Ἑλλάδος, οἱ περὶ Τυρρηνίαν καὶ τὴν Λατίνην, ἐν ᾗ καὶ τὴν Κίρκην εἶναι λέγουσι. καὶ ἔτι γε μᾶλλον, ὡς Ὀμηρὸς φησι, οἱ περὶ Αἴγυπτον, ἐκεῖθεν γὰρ τὴν Ἑλένην λαβεῖν

Ἐδλὰ τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρρον Θῶνος παράκοιτις,

Ἐ Αἴγυπτίῃ· τῇ πλεῖστα φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα,

Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐδλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.

Ὀδ. Δ. 228.

ἐν οἷς δὲ καὶ τὸ *νηπενδῆς ἐκεῖνό φησιν εἶναι καὶ *ἄχολον, ὥστε λήθην ποιεῖν καὶ ἀπάθειαν τῶν κακῶν. καὶ χεδὸν αὐτὰ μὲν εἰκόασιν, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ποιητῶν, ὑποδε-

Ἐ Αἴγυπτίῃ· Bod.

δεῖχθαι, καὶ γὰρ Αἰσχύλος ἐν τοῖς ἐλεγείοις ὡς πολυ-
φάρμακον λέγει τὴν Τυρρηνίαν.

Τυρρηνὸν γενεὰν φαρμακοπιὸν ἔθνος.

οἱ δὲ τόποι πάντες πῶς φαίνονται μετέχειν τῶν φαρ-
μάκων, ἀλλὰ τῷ μᾶλλον καὶ τῷ ἥττον διαφέρειν· καὶ
γὰρ οἱ πρὸς ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν, καὶ οἱ πρὸς ἀνα-
τολάς, ἔχουσι θαυμαστάς δυνάμεις· ἐν Αἰθιοπία γὰρ,
ἥ τοὺς οἰστοὺς χρίουσι, ῥίζα τίς ἐστὶ θανατηφόρος· ἐν
δὲ Σκύθαις αὐτὴ τε καὶ ἕτεραι πλείους· αἱ μὲν παρὰ
χρῆμα *ἀπαλλάτθισαι τὰς *προσενεγκαμένους, αἱ δὲ ἐν
χρονοῖς, αἱ μὲν ἐλάττωσιν, αἱ δὲ πλείουσιν, ὥς· ἐνιαυτῷ
καταφθίνειν, εἰς Ἰνδοὺς τε καὶ ἕτερα μέρη πλείω [εἰσί].
περιττοτάτη δὲ (εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν), ἥτε δυναμένη
τὸ αἷμα *διαχεῖν, καὶ οἶον ὑποφεύγειν, καὶ πάλιν ἡ
συνάγουσα, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἐπισπωμένη, ἄτε φασὶν
εὐρῆθαι πρὸς τὰ τῶν ὄψεων τῶν θανατηφόρων δῆγματα.
Περὶ δὲ τὴν Θράκην εἶναι μὲν καὶ ἐτέρας οὐκ ὀλίγας,
ἰσχυρότατον δὲ, ὡς εἰπεῖν, τὴν Ἰσχαιμον, ἣν δὴ λέ-
γουσιν, οἱ μὲν, κεντηθείσης τῆς φλεβὸς, οἱ δὲ καὶ
σφοδρότέρως διατμηθείσης, ἴσχειν, καὶ κωλύειν τὴν
χύσιν. ταῦτα μὲν οὖν, ὥσπερ εἵπομεν, εἶκοι δηλοῦν τὸ
κοινόν. καὶ τῶν ἔξω τόπων οἱ φαρμακωδέστατοι οὗτοί
εἰσι, τῶν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα τόπων, φαρμακωδέστατον
τό, τε Πήλιον, τὸ ἐν Θετταλία, καὶ τὸ Τελέθριον, τὸ
ἐν τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ ὁ Παρνασός· ἔτι δὲ ἡ Ἀρκαδία, καὶ
ἡ Λακωνικὴ (καὶ γὰρ αὐτὰ φαρμακώδεις ἀμφοτέρας)
διὸ καὶ οἶγε Ἀρκάδες εἰώθασιν ἀντὶ τοῦ φαρμακοποιτεῖν,
γαλακτοποιτεῖν περὶ τὸ ἔαρ, ὅταν οἱ ὅποι μάλιστα τῶν
τοιούτων φύλλων ἀκμάζωσι, τότε γὰρ φαρμακωδέστατον

τὸ γάλα· πίνουσι δὲ τὸ βόειον, δοκεῖ γάρ * πολυνο-
μώτατον καὶ παμφαγώτατον πάντων ὁ Βούς. φύεται
δὲ παρὰ αὐτοῖς, ὅτε Ἑλλέβορος ἀμφοτέρως, καὶ ὁ λευ-
κὸς, καὶ ὁ μέλας· ἔτι τε Δαῦκον δαφνοειδὲς, κροκόεν· ἔτι
καὶ ἦν ἐκεῖνοι μὲν ^α Ῥάφανον ἀγρίαν καλοῦσι, τῶν δὲ
ἱατρῶν τινες, Κέρας· καὶ ἦν οἱ μὲν ^β Ἀλθαίαν, ἐκεῖνοι
δὲ Μαλάχην ἀγρίαν· καὶ ἡ Ἀριστολοχία, καὶ τὸ Σέ-
σελι, καὶ τὸ Ἴπποσέλινον, καὶ τὸ Πευκεῖδανον, καὶ ἡ
Ἡράκλεια, καὶ ὁ Στρύχνος ἀμφοτέρως, ὃ, τε φοινικοῦν
ἔχων τὸν καρπὸν, καὶ ὁ μέλανα. φύεται δ' ἐκεῖ ὁ Σί-
κνος, ὁ ἄγριος, ἐξ οὗ τὸ ἐλατήριον συντίθεται. καὶ τὸ
Τιδύμαλλον, ἐξ ^ς οὗ τὸ * ἵππομανές. ἄριστον δὲ τὸ περὶ
Τέγεαν, καὶ ἐκεῖ μάλιστα σπουδάζεται· φύεται δ' ἐκεῖ καὶ
^δ Ὑπόφαες· πλεῖστον δὲ καὶ κάλλιστον φύεται περὶ
τὴν Κλειτορίαν. ἡ δὲ Πανάκεια γίνεται κατὰ τὸ πε-
τραῖον περὶ Φοφίδα, καὶ πλεῖστη καὶ ἀρίστη· τὸ δὲ
Μῶλυ περὶ Φανεὸν, καὶ ἐν τῇ Κυλλήνῃ. φασὶ δ' εἶναι
καὶ ὁμοιον, ὡς Ὀμηρος εἶρηκε, τὴν μὲν ῥίζαν ἔχον στρογ-
γύλην, προσεμφερὲς Κρομμύω, τὸ δὲ φύλλον ὁμοιον
Σκίλλῃ· χρῆσθαι δὲ αὐτῷ πρὸς τε τὰ ἀλεξιφάρμακα
καὶ τὰς μαγείας· οὐ μὴν ὀρύττειν γε εἶναι χαλεπὸν, ὡς
Ὀμηρὸς φησι. τὸ δὲ Κώνειον, ἄριστον περὶ Σοῦσαν,
καὶ ἐν τοῖς ψυχροτάτοις τόποις. γίνεται δὲ καὶ ἐν τῇ
Λακωνικῇ τὰ πολλὰ τούτων, καὶ γὰρ αὕτη πολυφάρ-
μακος· ἐν Ἀρκαδίᾳ δὲ ἡ Τραγάκανθα πολλή, καὶ
οὐδὲν χεῖρων, ὡς οἶοντα, τῆς Κρητικῆς, ἀλλὰ καὶ τῇ ὄψει
καλλίων· καὶ Δαῦκον περὶ τὴν Πατρικὴν, διαφέρου·

^α σταφυλῖνον ἄγριαν καλοῦσι, Ald.^β Ἀλθαίαν, ἐκεῖνοι Bod.^ς οὗ ὁ ἔπος μόνον. Const.^δ ἐκὶ πλείον· Bod.

τοῦτο δὲ θερμαντικὸν φύσει· ῥίζαν δὲ ἔχει μέλαιναν. φύεται δὲ τὰ πολλὰ τούτων καὶ ἐν τῷ Παρνασσῷ, καὶ περὶ τὸ Τελέθριον.

CAP. XVIII.

*Origanum Dictamnus, et Pseudo-Dictamnus: Aconitum
Lyctoctinum, &c. &c.*

ΚΑΙ ταῦτα μὲν κοινὰ πλειόνων χώρων, τὸ δὲ Δίκταμον, ἴδιον τῆς Κρήτης· θυμαστὸν δὲ τῇ δυνάμει, καὶ πρὸς πλείω χρήσιμον, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς τόκους τῶν γυναικῶν· ἔστι δὲ τὸ μὲν φύλλον παρόμοιον τῇ Βληχοῖ, ἔχει δέ τι κατὰ τὸν χυλὸν ἐμφεγῆς, τὰ δὲ κλώνια λεπτότερα· ἠρῶνται δὲ τοῖς φύλλοις, οὐ τοῖς κλωσίν, οὐδὲ τῷ καρπῷ. χρήσιμον δὲ πρὸς πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, μάλιστα δὲ, ὥσπερ ἐλέχθη, πρὸς τὰς δυστοκίας τῶν γυναικῶν, ἣ γὰρ εὐτοκεῖν φασὶ ποιεῖν, ἣ παύειν γε τοὺς πόνους ὁμολογημένως· δίδεται δὲ πίνειν ἐν ὕδατι· σπάνιον δὲ ἔστι, καὶ γὰρ ὀλίγος ὁ τόπος ὃ φέρων· καὶ γὰρ τοῦτον αἱ αἰγες ἐκνέμονται διὰ τὸ φιληθεῖν. ἀληθεῖς δὲ φασιν εἶναι καὶ τὸ περὶ τῶν βελῶν ὅτι ἐφαγούσας, ὅταν τοξευθῶσιν, ἐκβάλλειν. τὸ μὲν οὖν Δίκταμον τοιοῦτόν γε, καὶ τοιαύτας ἔχει τὰς δυνάμεις, τὸ δὲ Ψευδοδίκταμον, τῷ μὲν φύλλῳ ὅμοιον, τοῖς κλωνίοις δ' ἑλάττον, τῇ δυνάμει δὲ πολὺ λειπόμενον· βοηθεῖ ἢ μὲν γὰρ καὶ ταῦτα, χεῖρον δὲ πολλῶν καὶ ἀσθενέστερον. ἔστι δὲ εὐδὺς ἐν τῷ στόματι φανερά ἢ τοῦ Δικτάμου δύναμις, θερμαίνει γὰρ ἀπὸ μικροῦ, σφόδρα. τιθέασι δὲ καὶ τὰς *δεσμίδας ἐν *νάρθηκι καὶ

^c φαγοῦσαι Const.

^f γὰρ πρὸς ταῦτα, Const.

*καλάμῳ, πρὸς τὸ μὴ ἀποπνεῖν, ἀθθενέστερον γὰρ ἀποπνεῦσαν. λέγουσι δὲ τινες ὡς ἡ μὲν φύσις μία, ἡ τοῦ Δίκταμου, καὶ ἡ τοῦ Ψευδοδικτάμου, διὰ δὲ τὸ ἐν εὐγαιοτέροις φύεσθαι τόποις, χεῖρον γίνεσθαι, καδὰπερ ἄλλα πολλὰ πλείω τούτων κατὰ τὰς δυνάμεις, τὸ γὰρ Δίκταμον φιλεῖ χώραν τραχεῖαν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Δίκταμον, ὅπερ, ὁμώνυμον, οὔτε τὴν ὄψιν ἔχει, οὔτε τὴν δύναμιν τὴν αὐτήν· φύλλον τε γὰρ ἔχει ὅμοιον Σισυμβρίῳ, τοὺς τε κλῶνας μείζους, ἔτι δὲ τὴν χρεῖαν, καὶ τὴν δύναμιν οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς. τοῦτο μὲν οὖν, ὥσπερ ἐλέχθη, θαυμαστὸν ἅμα καὶ ἴδιον τῆς νήσου. φασὶ δὲ τινες ὅλως, τῶν φύλλων καὶ τῶν δάμνων, καὶ ἀπλῶς τῶν ὑπὲρ γῆς, τὰ ἐν Κρήτῃ διαφέρειν· τῶν δὲ ἄλλων τῶν γε πλείστων, τὰ ἐν Παρνασσῷ. τὸ δὲ Ἀκόνιτον γίνεται μὲν, ὥς φασι, καὶ ἐν Κρήτῃ, καὶ ἐν Ζακύνθῳ· πλείστον δὲ καὶ ἄριστον ἐν Ἡρακλείᾳ, τῇ ἐν τῷ Πόντῳ. ἔχει δὲ φύλλον μὲν ^h*κυκλωῆδες, ρίζαν δὲ ὁμοίαν τῷ σχήματι, καὶ τῷ χρώματι Καρύα, τὴν δὲ δύναμιν τὴν θανατηφόρον ἐν ταύτῃ· τὸ δὲ φύλλον καὶ τὸν καρπὸν οὐδὲν φασὶ ποιεῖν· καρπὸς δὲ ἔστι, πώας καὶ οὐχ ὑλήματος, βραχεῖα δ' ἡ *πώα καὶ οὐδὲν ἔχουσα περιττὸν, ἀλλὰ παρομοία τῷ Σίτῳ, τὸ δὲ σπέρμα οὐ σταχυηρόν. φύεται δὲ πανταχοῦ, καὶ οὐκ ἐν ταῖς ἀκόναις μόνον, ἀφ' ὧν ἔχει τὴν προσηγορίαν· αὕτη δὲ ἔστι κάμη τις τῶν ⁱΜαριανδόνων. φιλεῖ δὲ μάλιστα τοὺς πετρώδεις τόπους. οὐ νέμεται δὲ οὔτε Πρόβατον, οὔτε ἄλλο ζῶον οὐδέν. *συντίθεσθαι δὲ [φασὶ] τρόπον τινὰ πρὸς τὸ ἐργά-

^e ἔχειν ὅμοιον Bod.
 δύναν. Bod.

^h κυκλωῆδες, Bod.

ⁱ Περιαν-

ζεῖσθαι, καὶ οὐ παντὸς εἶναι· διὸ καὶ τοὺς ἰατροὺς, οὐκ
 ἐπισταμένους συντιθέναι, σιηπτικῶς τε χρῆσθαι, καὶ πρὸς
 ἑτέρα ἅττα· πινόμενον δ' οὐδεμίαν αἰδήσιν ποιεῖ, οὔτ'
 ἐν οἴνῳ, οὔτ' ἐν μελικράτῳ· συντίθεσθαι δὲ [φασίν],
 ὥστε κατὰ χρόνους τακτοὺς ἀναιρεῖν, οἷον δίμηνον, τρί-
 μηνον, ἑξάμηνον, ἐνιαυτὸν, τοὺς δὲ, καὶ δύο ἔτη· χεῖ-
 ριστὰ δὲ ἀπαλλάττειν τοὺς ἐν πλείστῳ χρόνῳ, κατα-
 φθίνοντος τοῦ σώματος, ῥᾶστα δὲ τοὺς παρὰ χρῆμα.
 *λυτικὸν δὲ φάρμακον οὐχ εὖρησθαι, ὥσπερ ἀκούομεν,
 ἀλλὰ τινες τοῖς *ἐνεγκαμένοις βοήθειαι εὖρηται·
 τοὺς γὰρ ἐγχωρίους ἀνασώζειν φασί· τινες μέλιτι,
 καὶ οἴνῳ, καὶ τοιούτοις τισί· σπανίως δὲ καὶ τούτους,
 καὶ ἐργαδῶς· ἀλλὰ δέ τι ἐπὶ τοῦ ἐφημέρου φάρ-
 μακον εὖρησθαι, ἕτερον γάρ τι *ρίζιον εἶναι, ὃ ἐφή-
 μερον ἀπαλλάττει, τοῦτο δὲ φύλλον ὅμοιον ἔχειν κτῶ
 Λειρίῳ, καὶ τοῦτο πάντας εἰδέναι, (διὸ καὶ τὰ δ' ἀνδρά-
 ποδά φασι πολλάκις παροργιζόμενα χρῆσθαι,) καίπειτα
 ἱατρεύειν αὐτὰ πρὸς τοῦτο ὀσμῶντά, καὶ γὰρ οὐδὲ τα-
 χεῖαν ποιεῖσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν, οὐ δὲ ἐλαφράν, ἀλλὰ
 δυσχερῆ καὶ χρόνιον, ¹εἰ μὴ εὐκατασκεύαστον· καὶ γὰρ
 εὐδεράπευτον εἶναι εἰ μὴ εὐκατασκεύασον, ὡς δεῖ. φασὶ
 γοῦν καὶ παραχρῆμα ἀπαλλάττεσθαι, καὶ ὕστερον χρόνῳ,
 τοὺς δὲ καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄγειν· καὶ τὰς δόσεις *εὐβοη-
 θήτους εἶναι· ταῦτα δ' ἐξακριβωθῆναι μάλιστα παρὰ
 τοῖς Τυρρῆνοις ἐν Ἡρακλείᾳ. Τοῦτο μὲν οὐδὲν ἄτοπον,
 εἰ τρόπον μὲν τινα ἀβοήθητον, ἄλλως δὲ βοηθήσιμον,
 ὥσπερ καὶ ἕτερα τῶν θανατηφόρων. Τόγχε μὲν Ἀκόνιτον

κ τῶ Ἑλληβόρῳ ἢ τῶ Αἰρίῳ Bod. ¹ εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ εὐ-
 δεράπευτον εἶναι καὶ ἀκατασκεύαστον ὡς δεῖ Bod. εὐκατασκεύαστον
 Scal.

ἄχρηστον, ὥσπερ εἴρηται, τοῖς μὴ ἐπισταμένοις, οὐδὲ κεκτῆσθαι δὲ ἐξῆν, ἀλλὰ θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν. τὴν δὲ τῶν χρόνων διαφορὰν Ἀκονίτου [φασὶν] εἶναι κατὰ τὰς συλλογὰς, ἰσοχρόνους γὰρ τοὺς θανάτους γίνεσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς συλλογῆς χρόνοις.

CAP. XIX.

Thrasya Veneni Compositio, et aliorum.

ΘΡΑΣΥΤΑΣ δὲ ὁ Μαντιεὺς εὕρηκέναι τὶ τοιοῦτον, ὥσπερ ἔλεγεν, ὥστε ῥαδίαν ποιεῖν καὶ ἄπονον τὴν ἀπόλυσιν, τοῖς ὁποῖς χρώμενος Κωνείου τε καὶ Μήκωνος, καὶ ἐτέρων τοιούτων, ὥστε *εὐογκον εἶναι πᾶν, καὶ μικρὸν ὅσον εἰς δραχμῆς ὀλκὴν, *ἀβοήθητον δὲ πᾶντι, καὶ δυνάμενον διαμένειν ὅποσονοῦν χρόνον, καὶ οὐδὲν ἀλλοιούμενον. ἐλάμβανε δὲ τὸ Κώνειον, οὐχ ὅθεν ἐτύγχανεν, ἀλλ' ἐκ Σουσῶν, καὶ εἰτις ἄλλος τόπος ψυχρὸς καὶ παλίσκος, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἄλλα. *συνετίθει δὲ καὶ φάρμακα πολλὰ ἐκ πολλῶν. δεινὸς δὲ καὶ Ἀλεξίας ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, καὶ οὐχ ἥττον ἔντεχνος ἐκείνου, καὶ γὰρ τῆς ἄλλης ἱατρικῆς ἔμπειρος. ταῦτα μὲν οὖν εὐρῆσθαι δοκεῖ πολλῶ μᾶλλον νῦν ἢ πρότερον. ὅτι δὲ διαφέρει τὸ χρῆσθαι πως ἐκάστω, φανερὸν ἐκ πολλῶν, ἐπεὶ καὶ τοὺς Χίους φασὶ τῷ κωνεῖῳ πρότερον οὐχ οὕτω, ἀλλὰ τρίβοντας καδάπερ εἰ ἄλλοι χρῆσθαι, νῦν δὲ οὐδ' ἂν εἰς τρίψειεν, ἀλλὰ περιπτίσσαντες καὶ ἀφελόντες τὸ κέλυφος (τοῦτο γὰρ τὸ τὴν δυσχέρειαν παρέχον, δυσκατέργαστον δὲ) μετὰ ταῦτα κόπτουσιν ἐν τῷ ὀλμῳ. καὶ *διαπύσαντες λεπτὰ, ἐπιπάττοντες δ' ἐφ' ὕδωρ πίνουσιν, ὥστε ταχεῖαν καὶ ελαφρὰν γίνεσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν.

CAP. XX.

Φαρμακωδῶν *Vires et Remedia.*

ἌΠΑΝΤΩΝ δὲ τῶν φαρμακωδῶν αἱ δυνάμεις ἀδελ-
νέστεραι τοῖς συνειδισμένοις, τοῖς δὲ, καὶ ἀνενεργεῖς τὸ
ὅλον· ἔνιοι γὰρ ἐλλέβορον ἐδίδοντες πολὺν, ὥστε ἀνα-
λίσκειν *δέσμας ὅλας, οὐδὲν πάχουσιν, ὅπερ ἐποίει καὶ
Θρασύας, δεινότατος ὢν, ὡς ἐδόκει, τὰ περὶ τὰς ρίζας.
ποιοῦσι δὲ τοῦδ', ὡς ἔοικε, καὶ τῶν νομέων τινὲς, διὸ καὶ
πρὸς τὸν φαρμακοπώλην, τὸν θαυμαζόμενον ὡς κατήδιε
μίαν ρίζαν ἢ δύο, παραγενόμενος ὁ ποιμὴν, καὶ ἀνα-
λώσας ὅλην τὴν δέσμην, ἐποίησεν ἀδόκιμον. ἔλεγε δὲ
ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν τοῦτο ποιεῖ, καὶ αὐτὸς καὶ
ἕτεροι· κινδυνεύειν γὰρ ἔνια τῶν φαρμάκων τῇ ^mσυνη-
θεῖα φάρμακα γίνεσθαι, τάχα δὲ, ἀληθέστερον εἰπεῖν,
ὡς τῇ συνηθείᾳ οὐ φάρμακα, *προσδεξαμένης γὰρ
τῆς φύσεως, καὶ κατὰκράτουσης, οὐκέτι φάρμακα·
καθάπερ καὶ Θρασύας ἔλεγεν, ἐκείνος γὰρ ἔφη τὸ
αὐτὸ τοῖς μὲν φάρμακον εἶναι, τοῖς δὲ, οὐ φάρμακον,
διαίρων τὰς φύσεις ἐκάστων· ὥετο γὰρ δεῖν, καὶ ἦν
δεινὸς διαγινῶναι· ποιεῖ δέ τι δηλονότι πρὸς τῇ φύσει καὶ
τὸ ἔδος. Εὐδήμος γοῦν ὁ φαρμακοπώλης, εὐδοκιμῶν
σφόδρα κατὰ τὴν τέχνην, συνθέμενος μηδὲν πείσσεσθαι
πρὸ ἡλίου δύοντος, κατέφαγε μέτριον πάνυ καὶ οὐ
κατέσχευεν, οὐ δ' ἐκράτησεν, ὁ δὲ Χῖος ⁿΕὐνομος πίνων
ἐλλεβόρου πλείονας πόσεις οὐκ ἐκαθαίρετο· καὶ ποτε
ἔφη πιεῖν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δύο καὶ εἴκοσι πόσεις ἐν τῇ
ἀγορᾷ, καθήμενος ἐπὶ τῶν σκευῶν, καὶ οὐκ ἐξαναστῆναι

^m ἀσυνηθεία Const.ⁿ Εὐδήμος Bod.

πρὸ τοῦ δεῖλῃν γενέσθαι, τότε ὃ ἐλθὼν, ἐκλούσασθαι, καὶ δειπνεῖν ὥσπερ εἰώθει, καὶ οὐκ ἐξεμέσθαι· πλὴν οὗτος βοήθειαν τινὰ παρασκευσάμενος κατέσχε, *κίσσηριν γὰρ ἐπιπάττων ἐπ' ὄξος δριμύ, πιεῖν ἔφη μετὰ τὴν ἐβ-δομὴν πόσιν, καὶ πάλιν ὕστερον ἐν οἴνῳ τὸν αὐτὸν τρόπον· τὴν δὲ τῆς κισσήριδος οὕτως ἰσχυρὰν εἶναι δύ-ναμιν, ὥστε ἐάν τις εἰς πίδαον ζέοντα ἐμβάλλῃ, παύειν τὴν ζέσιν, οὐ παραχρῆμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅλως· καταξηραίνουσάν τε δηλονότι, καὶ *ἀναδεχόμενον τὸ *πνεῦμα, καὶ τοῦτο *δίτταν. οὗτος μὲν οὖν τόγῃ πλῆθος [τοῦτο], ταύτῃ τῇ βοηθείᾳ κατέσχε· ὅτι δὲ καὶ τὸ ἔθος ἰσχυρὸν, ἐκ πολλῶν φανερὸν, ἐπεὶ καὶ τὸ Ἀψίνδιον τὰ μὲν ἐνταῦθα πρῶτα οὐ, φασί τινες, νέμεσθαι, τὰ δ' ἐν τῷ Πόντῳ νέμεται, καὶ γίνεται πύ-τερα καὶ καλλίω, καὶ, ὡς δὴ τινες λέγουσιν, οὐκ ἔχοντα *χολήν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἑτέρας ἂν τινος εἴῃ θεωρίας.

CAP. XXI.

Vires medicinales Plantarum, et fabulosa quaedam.

Αἱ δὲ ῥίζαι καὶ τὰ ὑλήματα, καθάπερ εἴρηται, πολλὰς ἔχουσι δυνάμεις, οὐ πρὸς τὰ ἔμψυχα σώ-ματα μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ ἄψυχα. λέγουσι γὰρ Ἀκανθάν τινὰ εἶναι, ἣ *πήγνυσι τὸ ὕδωρ ἐμβαλλομένη· πηγνύουσα δὲ καὶ τὴν τῆς Ἀλθαίας ῥίζαν, ἐάν τις τρίψας ἐμβάλλῃ, καὶ θῇ ὑπαίθριον. ἔχει δὲ ἡ Ἀλθαία, φύλλον μὲν ὅμοιον τῇ Μαλάχῃ, πλὴν μεῖζον καὶ δασύτερον, τοὺς δὲ καυλοὺς μαλάκους· ἄνθος δὲ ο*μήλινον, καρπὸν δ' οἶον Μαλάχῃ, ῥίζαν δὲ

Ρινώδη λευκὴν, τῇ γεύσει δὲ ὥσπερ τῆς Μαλάχης ὁ
 ὀχυλός. χρωῶνται δὲ αὐτῇ πρὸς τε τὰ *ρήγματα, καὶ
 τοὺς βῆχας ἐν οἴνῳ γλυκεῖ, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλκη ἐν ἐλαίῳ.
 ἑτέραν δὲ τινα [ρίζαν] συνεψομένην τοῖς κρέασι συν-
 ἅπτειν εἰς τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς μὲν πηγνύναι, τὰς δὲ καὶ
 ἔλκειν. ὥσπερ ἡ *λίθος καὶ τὸ *ἤλεκτρον. καὶ ταῦτα
 μὲν ἐν τοῖς ἀψύχοις, τὸ δὲ Θηλύφονον, (οἱ δὲ Σκορπίον
 καλοῦσι, διὰ τὸ τὴν ρίζαν ὁμοίως ἔχειν τῷ Σκορπίῳ)
 ἐπιξυόμενον δ', ἀποκλείειν τὸν Σκορπίον, ἐὰν δέ τις Ἐλ-
 λέβορον λευκὸν καταπάσσει, πάλιν ἀνίστασθαι φασιν.
 ἀπόλλυσι δὲ καὶ Βοῦς, καὶ Ὑποζύγια, καὶ Πρόβατα,
 καὶ ἀπλῶς πᾶν τετράπουν, ἐὰν εἰς τὰ αἰδοῦα τεθῇ ἡ
 ρίζα, ἢ φύλλον, αὐθημερόν. χρήσιμον δὲ πρὸς Σκορ-
 πίου πληγὴν πινόμενον· ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον, ὅμοιον
 Κυκλαμίνῳ, τὴν δὲ ρίζαν, ὥσπερ ἐλέχθη, Σκορπίου.
 φύεται δὲ ὥσπερ ἡ Ἀγρωστis, καὶ γόνατα ἔχει· φιλεῖ
 δὲ χωρὶα σκιώδη. εἰ δὲ ἀληθῆ τὰ περὶ τῶν Σκορπίων,
 ἦδη καὶ τ' ἄλλα οὐκ ἀπίθανά τὰ τοιαῦτα, καὶ τὰ μυ-
 θώδη δὲ οὐκ ἀλόγως σύγκεται. ἐν δὲ τοῖς ἡμετέροις
 σώμασι χωρὶς τῶν πρὸς ὑγείαν καὶ νόσον καὶ θά-
 νατον, καὶ ἄλλας δυνάμεις ἔχειν φασὶν [τὰς ρίζας]
 ὡς περὶ τὸ γενεᾶν καὶ ἀγονεῖν· καὶ ἑνίας γε ἀπὸ τοῦ
 αὐτοῦ ποιεῖν ἄμφω, καθάπερ ἐπὶ τοῦ Ὁρχέως κα-
 λουμένου, δυοῖν γὰρ ὄντοι, τοῦ μὲν μεγάλου, τοῦ δὲ
 μικροῦ, τὸν μὲν μέγαν, ἐνεργότερον ποιεῖν πρὸς τὰς
 ὁμιλίας, ἐν γάλακτι διδόμενον αἰγὸς ὀρεινόμου, τὸν δὲ,
 ἐλάττω γίνεσθαι, καὶ κωλύειν. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον

καυλός· Codd.

P ἰξώδη λευκὴν, Const.

q ὅμοιον

ἔχειν τῷ Σκορπίῳ· Const.

r οὐ μόνον περὶ τῶν σωματικῶν,

περὶ τὸ γενεᾶν Codd. Vid. not. ad finem libri.

† σκιλλῶδες, λειότερον δὲ καὶ ἔλαττον. τὸν δὲ καυλὸν
 ὁμοίωτατον ^s Ἀκάνθῃ, ἢ Ἐρπακάνθῃ. ἄτοπον δὲ, ὥσπερ
 ἐλέχθη, τὸ ἀπὸ μιᾶς φύσεως καὶ τῆς αὐτῆς· ἔτι τὸ δύο
 ἔχειν τινὰς τοιαύτας δυνάμεις, οὐκ ἄτοπον, καὶ γὰρ καὶ
 ἄλλοι τινες, καὶ Ἀριστόφιλος ἔλεγεν, ὁ Πλαταῖκος, ὁ
 Φαρμακοπώλης, ὅτι πρὸς ἀμφοτέρας δυνάμεις τινὰς ἔχει·
 τὴν μὲν ὥστε μᾶλλον δύνασθαι, τὴν δὲ ὥστε ἀπλῶς μὴ
 δύνασθαι, ταύτης δὲ καὶ τὸ ὅλον δύνασθαι τὴν ἀδυνα-
 μίαν, καὶ γὰρ εἰς χρόνον ὠρισμένον, οἷον διμήνην ἢ
 τρίμήνην· ἢ περὶ τὸν χρόνον πρὸς τοὺς παῖδας, ὅποτε βού-
 λονται τινὰ κολάσαι ἢ σωφρονίσαι. ἔνια δ' εἶναι [φασί]
 καὶ εἰς τὸ ἀρρένογονεῖν ἢ θηλυγενεῖν, διὸ καὶ καλοῦσι
 τὸ μὲν, Ἰφύλλον Ἀρρένογόνον, τὸ δὲ Θηλύγονον· ὁμοία
 δ' ἄμφω, καὶ μορφήν ἔχοντα Ὡκίμην· ὁ δὲ καρπὸς, τοῦ
 μὲν Θηλυγόνου, καθάπερ Ἐλαίας * βρύει, ὡς χροτέρος δέ·
 ὁ δὲ τοῦ Ἀρρένογόνου, οἷον περ ἐλαίου, ὅταν ἄρτι φύηται
 ἐκ τοῦ βρύου, δίκρουν δὲ ὥσπερ ὄρχεις ἀνδρῶπων. πρὸς
 δὲ τὸ μὴ γόνιμον εἶναι τὸ σπέρμα, τοῦ λευκοῦ Κιττοῦ
 τὸν καρπὸν φασί [λαμβάνειν δεῖν], πρὸς δ' αὖ τὸ γό-
 νιμον, τὸν τῆς ^u Κραταιγόνου καρπὸν ἐν ὕδατι. φύεται
 δὲ τοῦτο ὥσπερ Λίνον * πύρινον, ὁ δὲ καρπὸς οἷον Κε-
 χρου. ἀδυνατεῖν δέ φασί γεννᾶν, καὶ ἐάν τις τοῦ Κλυ-
 μένου τὸν καρπὸν πίνῃ συνεχῶς ^y τριάκοντα ἡμέρας ἐν
 οἴνῳ λευκῷ (συλλέξας ὅσον χοίνικα) τὸ ἴσον ἀν' ἐκάστην
 ἡμέραν, ἐάν γὰρ ἐκτελέσῃ τὴν πόσιν, ἀγονεῖν τὸ ὅλον.
 τῆς δ' Ἠμιόνου τὸ φύλλον ταῖς γυναιξὶν εἰς τὸ ἀγονεῖν

† σιλφῶδες, Bod. ^s ἀπὸ ἀπύρου, ἢ τοι ἀκάνθῃ. ἄτοπον Bod.
 Ἐρπακάνθῃ ἢ τοι ἀκάνθῃ· ἄτοπον Const. ἀντὶ Ἐρπακάνθῃ, παιδη-
 ρώτῃ. ^t φύλλον Const. ^u Κραταίου καρπὸν Bod.
 * πύρινον deest Bod. ^y τριάκοντα ἡμέρας Const.

^z ποιεῖ· μίγνυσθαι δὲ [φασὶ] καὶ τῆς ὀπλῆς τοῦ ἡμιόνου καὶ τοῦ δέρματος· ὅμοιον δὲ τὸ φύλλον [ταύτης] τῷ Σκολοπενδρίῳ, ρίζας δὲ ^a λεπτάς ἔχει, ὀρεῖνά δὲ χωρία φιλεῖ καὶ πετρῶδη, χαίρειν δὲ σφόδρα καὶ τὴν Ἡμίονον αὐτῷ· χρῆσθαι δὲ καὶ πρὸς τοὺς * σπλήνας, ὥσπερ τῷ Κλυμένει.

CAP. XXII.

Filices quædam, et earum Vires.

Ἡ δὲ Θηλυπερὶς χρήσιμον πρὸς τὰς * ἑλμινδας, τάσ τε πλατείας, καὶ τὰς λεπτάς· πρὸς μὲν τὰς πλατείας, * ἀναδευομένη μέλιτι, πρὸς δὲ τὰς λεπτάς ἐν οἴνῳ γλυκεῖ μετ' ἀλφίτων διδομένη. γυναικὶ δὲ ἐάν γε δοθῇ, ἐάν μὲν ^b ἐγκύμονι, * ἐκβάλλειν φασίν, ἐάν δὲ μὴ, τὸ ὅλον ἄτεκνον γίνεσθαι. διαφέρει δὲ τῆς Πτερίδος ἢ Θηλυπερὶς τῷ, τὴν μὲν φύλλον ἔχειν * μονόκωλον, ρίζαν δὲ μεγάλην, καὶ μακράν, καὶ μέλαιναν. τούτων μὲν οὖν αἱ δυνάμεις πρὸς τὰς γενέσεις· θυμασιωτάτη δὲ ἦν ὁ Ἰνδὸς εἶχεν, οὐ γὰρ προσεγεγαμένοις, ἀλλ' ^c ἀλειψαμένοις τοιαύτην δύναμιν εἶναι, ὥδ' ὅποσας ἀν βούλονται, πλεσιάζειν· τοὺς δὲ χρησάμενους φάνα καὶ δώδεκα· ^d αὐτὸν γοῦν λέγειν (καὶ γὰρ ἦν ἰσχυρὸς καὶ μέγας) ὅτι ἐβδομήκοντά ποτε πλεσιάζσει. αὕτη μὲν οὖν, εἴπερ ἀληθὴς, ὑπερβάλλουσα τις δύναμις, τὸ δ' ὅλον, εἶναι φύσεις τινὰς τοιαύτας, αἱ ποιοῦσιν ὀρμητικωτέρους, οὐκ ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς τροφί-

^z ποιεῖ deest Bod.

^a λεπτάς καὶ πολλὰς ἔχει, Bod.

^b ἐγκύμων ἦ, Const.

^c ἀλειψαμένοις Const. Desunt quædam hic, et infra post πλεσιάζσει, pudoris causa.

^d αὐτὸν γοῦν λέγειν ὅτι ἐβδομήκοντα πλεσιάζσει, Codd.

μοις χυλοῖς ὀρεῶμεν οὔσας, καὶ ἐν ὑγροῖς, καὶ ἐν ξη-
ροῖς· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις φύσεις εἶναι δυνάμενας ἄλλα
πάθη ποιεῖν, ἐνιαχοῦ μὲν γάρ φασι τὸ ὕδωρ παιδο-
γόνον εἶναι γυναιξίν, ὥσπερ καὶ ἐν Θεσπιάις, ἐνιαχοῦ
δὲ ἄγονον, ὡς ἐν Ἐπύρᾳ, τοῦτο γὰρ ἡτιῶντο οἱ ἱατροί.
ἐν Ἑρακλείᾳ δὲ, ὡς φασι, τῆς Ἀρκαδίας οἶνός ἐστιν,
ὃς τοὺς μὲν ἄνδρας, πινόμενος, ἐξίστησι, τὰς δὲ γυ-
ναῖκας ἁτεκνούσας ποιεῖ. πάλιν δ' ἐν Ἀχαΐᾳ καὶ
μάλιστα περὶ Καρυνίαν, Ἀμπέλου τι γένος ἐστίν, ἀφ'
οὔ ὁ οἶνος *ἐξαμβλοῦν ποιεῖ τὰς γυναῖκας τεκνούσας,
κὰν αἱ κύνες φάγωσι τῶν βοτρυῶν, ἐξαμβλοῦσι καὶ
αὐτάς. κατὰ δὲ τὴν γεῦσιν, οὐδ' ὁ βότρυς οὐδεμίαν
αἴσθησιν ποιεῖ παρὰ τοὺς ἄλλους, οὐδ' ὁ οἶνος. ἐν
Τροιζηνίᾳ δὲ ὁ οἶνος ἀγόνους ποιεῖ τοὺς πίνοντας, ἐν
Θάσῳ δὲ αὐτοὶ ποιοῦσίν τινα ὑπνωτικὸν οἶνον· ἕτερος
δ' ἐστίν ὁ ἀγρυπνεῖν ποιῶν τοὺς πίνοντας.

CAP. XXIII.

Plantarum Vires alexipharmacæ et magicæ.

ΑΥΤΑΙ μὲν αἱ δυνάμεις πρὸς τὰ σώματα, καὶ ἐν τοῖς
σωματικοῖς, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν, [φασί,] τὸν μὲν Στρυ-
χνον ὥσπερ * παρακινεῖν καὶ * ἐξιζάναν, καθάπερ ἐλέχθη
πρότερον· ἡ δὲ τοῦ Οἰνοθήρου ρίζα δοθεῖσα ἐν οἴνῳ
πρᾶότερον ποιεῖ καὶ ἰλαρώτερον τὸ ἦθος. ἔχει δὲ ὁ Οἰ-
νοθήρας, τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον Ἀμυγδαλῇ, πλατύτερον
δέ· τὸ δὲ ἄνθος ἐρυθρὸν, ὥσπερ ῥόδον· αὐτὸς δὲ μέγας,
ὡς θάμνος, ρίζα δὲ ἐρυθρά καὶ μεγάλη. ὅζει δὲ, ὡς αὐ-

^c Πυραΐα, Const.
Ald.

^f τεκνούσας Const.

^e αὐανθίστα

ανθεῖσα, ὥσπερ οἴνου· φιλεῖ δὲ ὀρεῖνὰ χαρρία. φαίνεται
 δὲ οὐ τοῦτο βᾶτοπον, οἷον γὰρ *προσφορά τις γίνεταί
 τινος δυνάμιν ἔχοντος οἰνώδη, ἀλλὰ ταῦτα εὐηδέστερα
 καὶ ἡ ἀπιθανότερα, τὰ τε τῶν *περιάπτων, καὶ ὅλως
 τῶν ἀλεξιφαρμάκων λεγομένων, τοῖς τε σάμασι καὶ ταῖς
 οἰκίαις· καὶ, ὡς δὴ φασι, τὸ Ἱ Τριπόλιον καδ' Ἡσίοδον
 καὶ Μουσαῖον εἰς πᾶν πρᾶγμα σπουδαῖον χρήσιμον
 εἶναι· διὸ καὶ ὀρύττουσιν αὐτὸ νύκτωρ, σκηπὴν πηξά-
 μενοι. καὶ τάγε περὶ τῆς εὐκλείας, δὲ καὶ εὐδοξίας
 ὁμοίως, καὶ μᾶλλον, εὐκλειαν γάρ φασιν αἰετοποιεῖν τὸ
 κ' Ἀντίρρινον καλούμενον· τοῦτο δ' ὁμοίον ἐστὶ τῇ Ἀπα-
 ρίνῃ, ρίζα δὲ ἔχ' ὕπεσιν, ὁ δὲ καρπὸς ὥσπερ μόσχου ρίνας
 ἔχει· τὸν δ' ἀπὸ τούτου ἀλειφόμενον εὐδοξεῖν [φασί]·
 εὐδοξεῖ δὲ καὶ ἂν τις τοῦ Ἐλειοχρύσου τῷ ἄνθει στε-
 φανοῦται, μύρω βαινὼν ἐκ χρυσίου ἀπύρου. ἔχει δὲ ὁ
 Ἐλειόχρυσος, τὸ μὲν ἄνθος χρυσοειδὲς, φύλλον δὲ
 ἱ λεπτόν. καὶ τὸν καρπὸν δὲ λεπτὸν καὶ σκληρὸν, ρίζαν
 δὲ ἐπιπόλαιον καὶ λεπτήν. χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς τὰ
 *θακετὰ ἐν οἴνῳ, καὶ πρὸς τὰ πυρίκαυστα, κατα-
 καύσαντες καὶ μίξαντες μέλιτι. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα,
 καθάπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη, συναύξειν βουλομένων
 ἐστὶ τὰς ἑαυτῶν τέχνας, αἱ δὲ τῶν ριζῶν καὶ τῶν καρ-
 πῶν καὶ τῶν ὀπῶν φύσεις, ἐπεὶ πολλὰς ἔχουσι καὶ παν-
 τοίας δυνάμεις, ὅσα ταῦτ' οὐκ ἐκ δυνάμεως, καὶ τῶν αὐτῶν
 αἰτίαι, καὶ πάλιν ὅσα τὰ ἐναντία, διαπορήσειεν ἂν τις
 κοινὸν ἴσως *ἀπόρημα, καὶ ἐφ' ἐτέρων ἀπόρων, πότερον
 ὅσα τῶν αὐτῶν αἰτία, κατὰ μίαν τινὰ δυνάμιν ἐστίν, ἢ

ἢ Sc. πρῶτον ποιεῖ τὸ ἥθος supra.

ἡ ἀπιθανότερα, Ald.

ἰ Πόλιον Bod.

κ' Ἀντίρρινον Bod.

ἰ λευκόν. Ald. Bas.

καὶ ἐτέρων ἐνδέχεται ταυτὸ γίνεσθαι. τοῦτο μὲν οὖν ταύτῃ ἀπορεῖσθω, εἰ δέ τινων καὶ ἄλλων τὰς φύσεις, ἣ τὰς δυνάμεις ἔχομεν εἰπεῖν, ταῦτα ῥητέον.

CAP. XXIV.

De Piperis Generibus, variisque ad Medicinam utilibus Plantis.

ΤΟ δὲ Πέπερι, καρπὸς μὲν ἐστὶ διττὸν δὲ αὐτοῦ τὸ γένος, τὸ μὲν γὰρ στρογγύλον ^m ὥσπερ Ὀρόδου, κέλυφος ἔχον καὶ σάρκα, καθάπερ αἱ *θαφνίδες, μέλαν τὸ δὲ ἀπόμηκες, ὑπόλευκον· ἰσχυρὸν δὲ τοῦτο πολὺ μᾶλλον θατέρον· θερμαντικὰ δ' ἄμφω, διὸ καὶ πρὸς τὸ Κώνειον βοηθεῖ ταῦτά τε καὶ ὁ *λιθανωτός. ὁ δὲ Κύνιδος Κόκκος στρογγύλον, ἐρυθρὸν τῇ χροίᾳ, ὥσπερ μάτια μηκωνικὰ ἔχον, μεῖζον δὲ τοῦ Πιπέριος, ἰχυρότερον δὲ πολὺ τῇ θερμότητι, διὸ καὶ, ὅταν οἴωσι κατὰ σπλῆνι (διδοῦσι γὰρ πρὸς κοιλίας λύσιν) ἐν ἄσπρῳ, ἣ στέατι περιπλάτουσιν, καίει γὰρ ἄλλως τὸν φάρυγγα. Θερμαντικὸν δὲ καὶ ἡ τοῦ Πευκεδάνου ῥίζα, διὸ καὶ *ἄλειμμά τι ποιοῦσιν ἐξ αὐτῆς ἰσχυρικόν, ὥσπερ ἐξ ἄλλων· διδοται δὲ ἡ τοῦ Πευκεδάνου [ρίζα], καὶ πρὸς τοὺς *σπληνας· τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ χρήσιμον, αὐτὸ δὲ ὑπὸς αὐτῆς· γίνεσθαι δὲ ἐν Ἀρκαδίᾳ. Δαῦκον δὲ περὶ τὴν ὁ Σπαρτικὴν τῆς Ἀχαΐας *διαφέρειν [ἐστίν]· θερμαντικὸν φύσει, ῥίζαν δὲ ἔχει μέλαιναν, θερμαντικὸν δὲ ἡ δριμύ. καὶ τῆς Ἀμπέλου τῆς ἀγρίας ἡ ῥίζα, διὸ καὶ εἰς *ψί-

^m ὥσπερ Ὀρέος, κέλυφος ἔχον καὶ σάρκα καθάπερ αἱ θαφνίδες, ἐρυθρὸν, τὸ δὲ ἀπόμηκες, μέλαν, σπικμάτια μηκωνικὰ ἔχον. Boi'.

ⁿ σπικμάτια μηκωνικὰ ἔχον, ex loco superiore hæc inserta. Vid. not. ad fin. libri.

• πατρικὴν Const.

λωθρον χρήσιμον, καὶ *ἐφηλίδας ἀπάγειν· τῷ δὲ καρπῷ
 *ψιλῶσι τὰ ῥδέσματα. τέμνεται δὲ πᾶσαν ὥραν, ὅπω-
 ρας δὲ μάλιστα. Δρακοντίου δὲ ῥίζα βήχας, ἐν μέλιτι
 δεδομένη, παύειν χρησίμη· καυλὸν δὲ ἔχει ποικίλον,
 ὀφιώδη· σπέρματι δὲ οὐ χρῶνται. ἡ δὲ τῆς Θαψίας
 [ῥίζα] ἐμετική· ἕαν δέ τις κατάσχη, καθαίρει καὶ ἄνω
 καὶ κάτω· δύναται δὲ καὶ τὰ *πελιώματα ἐξάγειν, *ὕπω-
 πια δὲ ἡ ποιεῖ ἐκλευκα· ὁ δὲ ὅπῃς ἰσχυρότερος αὐτῆς,
 καθαίρει δὲ καὶ ἄνω καὶ κάτω· σπέρματι δ' οὐ χρῶνται.
 γίνεται δὲ καὶ ἄλλοθι μὲν, ἀτὰρ καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ
 τὰ βοσκήματα ταύτης οὐχ ἄπτεται τὰ ἐγχώρια, τὰ δὲ
 ξένα βόσκεται, καὶ διάρροια αὐτοῖς γίνεται, ἢ διαφθεί-
 ρεται. τὸ δὲ Πολυπόδιον μετὰ τὰ ὕδατα αἰεὶ *βάλλει,
 σπέρμα δὲ οὐ φύει. τὸ δὲ τῆς Ἐβένου ξύλον, κατὰ μὲν
 τὴν προσόψιν ὅμοιον Πύξῳ, φλοιὸν δὲ, μέλαν γίνεται·
 χρήσιμον δὲ πρὸς ὀφθαλμίας ἀκόνη τριβόμενον. ἡ δὲ
 Ἀριστολογία, παχεῖα, καὶ ἐσθιομένη πικρά· τῷ χρώ-
 ματι μέλαινα καὶ εὖσμος, τὸ δὲ φύλλον στρογγύλον·
 οὐ πολὺ δὲ τὸ ὑπὲρ τῆς γῆς· φύεται δὲ μάλιστα καὶ ἐν
 τοῖς ὄρεσι, καὶ ἰαυτὴ βελτίστη· τὴν δὲ χρεῖαν αὐτῆς
 εἰς πολλὰ καταριθμοῦσιν, ἀρίστη μὲν πρὸς τὰ *κεφα-
 λόθλαστα, ἀγαθὴ δὲ πρὸς τὰ ἄλλα ἔλκη, καὶ πρὸς
 ὕπνον, καὶ πρὸς τὰ ἐρπετὰ, καὶ πρὸς *ὕστέραν, ὡς
 *πεσσός· εἰς τὰ μὲν, σὺν ὕδατι ἀρδευομένη καὶ κατα-
 πλαττομένη, τὰ δ' ἄλλα, εἰς μέλι ξυομένη, καὶ ἔλαιον·
 κατὰ δὲ τῶν ἐρπετῶν ἐν οἶνῳ *ὀξίνῃ πωνομένη, καὶ ἐπὶ
 τὸ δῆγμα παττομένη· εἰς ὕπνον δὲ ἐν οἶνῳ μέλανι αὐ-

ῥ δίνδρα. Bod.

ἡ ποιεῖ, ἀλλὰ ἐκλευκα· Bod.

ἡ αὐτὴ

βελτίστη· Bod.

στηρῶ *κνιθεῖσα* ἐὰν δὲ αἱ μήτραι προσπέσωσι, τῷ ὕδατι [δεῖ] ἀποκλύζειν. αὕτη μὲν οὖν ἔοικε διαφέρειν τῇ πολυχρηστίᾳ, τῆς δὲ Σκαμμωνίας, ὥσπερ ἐξ ἐναντίας, ὁ ὁπὸς μόνον χρήσιμος, ἄλλο δὲ οὐδέν· ἡ δὲ τῆς Πτερίδος ῥίζα μόνον, τῷ χυλῷ *γλυκύστρυφνος, ἔλμινθα δὲ πλατεῖαν ἐκβάλλει· σπέρμα δὲ οὐκ ἔχει, οὐδὲ ὀπὸν· τέμνεσθαι δὲ ὠραίαν, μετοπάρου, φασίν. ἡ δὲ ἑλμῖς σύμφυτον ἐνίοις ἔθνεσιν· ἔχουσι γὰρ, ὡς ἐπίπαν, Αἰγύπτιοι, Ἀραβες, ^s Ἀρμένιοι, Σύροι, Κίλικες· Θράκες δὲ οὐκ ἔχουσιν, οὐδὲ Φρύγες· τῶν δὲ Ἑλλήνων, Θηβαῖοι τε, οἱ περὶ τὰ γυμνάσια, καὶ ὅλως Βοιωτοὶ, Ἀθηναῖοι δ' οὔ. πάντων δὲ τῶν φαρμάκων, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, βελτίω τὰ ἐκ τῶν χειμερινῶν καὶ προσθόρων καὶ ξηρῶν· διὸ καὶ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ τὰ ἐν ταῖς Αἰγαῖς, ἢ τὰ ἐν τῷ Τελεθρίῳ [βελτίω] φασί, ἑξηρότερα γάρ· τὸ δὲ Τελεθρίον σύσκιον.

· Ἀρμένιοι μετὰ Μήδους, Const.

· ζηρότερα Bod.

NOTÆ

IN LIBRUM NONUM.

CAP. I.

Ἡ Ἑγρότης, ἡ οἰκία. Succus cuique plantæ proprius : Ang.
“sap.”

Ταῖς μὲν μάλλον. Sensus obscurus ; subaud. δυνάμεισι, i. e.
plus minusve virium habent.

Κεντηρία, καὶ Ἀτρακτυλίδι. Ita Codd. Forsan K. ἢ Ἀτρ. vel,
ut in margine, Κενταυρία (Centaureo majori), cujus radix ru-
bescens madido succo. Plin. xxv. 6. Succo rubro discrimi-
nata. Ger. em. 146.

Ἀκάνθη Αἰγυπτία. Syn. Ἀ. μέλαινης, iv. 3.

Ἡ Χαλέων. Gummi Bubonis, Galbani L. cujus nulla de-
scriptio.

Ἀκάνθη Ἰνδική. Affinis Atractylidis, si non syn.

Σχίνου, Lentiscus, Cat. N. B. Corr. Pistacia, *Léntiscus* L.

Ἰξίνη. CARDUUS. Cat. Ixine *gummifera* L. Iconem Card.
Ixinis, Fabii Colonnæ sistit Bod. Nomen ab ἰξω, visco.

Βλαστάνειν ἐξ αὐτῆς, sc. δακρύος. N. B. Auctor suspicatur
gummi globulos Σμύρνης fertiles esse æque ac Σιλφίου. Textus
tamen videtur corruptus.

CAP. II.

Ὁὐ τὴν αὐτὴν ἄραν. Evidens cap. novi initium ex subjecto.

Αἰγεται δ' ἐν ἄσποϊς ὕγρα. Πητίνης apud Theophr. species duo,
liquida et sicca. Ita juxta Plin. “Sicca e Pinu et Picea ; li-
quida ex Terebintho, Larice, Lentisco, Cupresso.” xxiv. 6.
Dioscor. i. 93. Gal. simpl. iii. 4.

Ἐκάτεροι, sc. Idæi, Macedones. Theod.

τῷ ξύλῳ τινὰ πρόσφυσιν. Textus certe corruptus. Si tamen mentem Auctoris perpendamus, manipulatio duplex describi videtur extrahendæ resinæ: 1. per terebrationem; 2. per excisionem ligni et lentam combustionem. Οὕτως γίνεται τῆς πίττης ἡ ἐκρόη.

Τοὺς δὲ φασίν. Textus obscurus: intellige οἱ περὶ Ἰδην, corticem detrahunt; τοὺς δέ. . . alios autem cor ligni extrahere.

CAP. III.

Οὐκ ἔμβοθρον, ἀλλά. i. e. in acervo struendo αἱ σχίζαι circumponuntur statu non deorsum, sed sursum spectante adeo ut progressu operis conum efficiant.

Γίνεσθαι δέ. Sc. εἰς ὕψος τοῦτο.

Ἐξήκοντα πλείον. Sexaginta maxime: non excedens.

Κατασκευάσαντες ὕλην. Obducentes, et obtegentes arida materia: virgultis, herba, &c.

Ὅργανόν τι. Machina quædam truncum amplexens, adeo ut ignem intus contineat.

CAP. IV.

Ὁ Λίβανος. Gummi Olibanum ex Amyride *Kataf*. Linn. Willd. secundum Sprengel, etsi non inter synonyma Linn. Willd. N. B. In Cat. Juniperus *tharifera*, sed male; descriptio enim certe Pistaciæ *Terebinthi* spec. ejusdam, vel Amyridis. Nuciferae ambæ, foliis pinnatis; in systemate vero sexuali Linneano remotissimæ. Notandum tamen Amyridem *Kataf* Forskål. foliis ternatis describi, Libanotum Theophrasti foliis pinnatis, Sorbi *aucupariæ* vel *domesticæ* (Ἀζία) similibus. N. B. Quatuor Amyridis species enumerat cl. Forskål, sc. A. *Opobalsamum*, A. *Katof*, A. *Kafal*, A. *Chadosh*, ex nominibus Arabicis, p. xc. addita Schadjaret el Mûr, i. e. Arbore Myrrhæ; de qua sub titulo Σμύρνη infra: quam tamen similem prioribus ait, “ex referentium fide.” Notandum tamen speciem affinem ex Oriente, sub nomine Boswelliæ *serrata*, foliis pinnatis, Pistaciæ vel Sorbi ad instar instrui pluribus loborum paribus. Gummi hujus arboris *εὐσπμία*, G. Arabico longe inferius; et antiquitus, ut constat ex testimonio Piosp. Alpini, cum genuino adulteratum. Inter Linn. Spec. Pl. Willd. Berolin. 1799.

occurrunt inter novendecim Amyridis species tres vere Arabicæ, *A. Kataf**, *A. Gileadensis*, *A. Ojobalsamum*, var. β . addita sub nomine Balsameæ *Mecranensis*. Gleditsch. Berolin. Act. S. N. vol. iii. p. 127. Harum, utpote et Forskaleanarum, characteres específicos sub voce Βάλαμος c. 6. sisto, dubitatione interposita annon Olibanum antiquorum resinosis potius quam gummosis annumerandum, ideoque Λιβανώτου δένδρον Pistaciæ L. speciem, non Amyridis. Ut ut se res habet Thuris, vel Olibani, duplex genus; *Th. Olibanum*, *Th. commune* vel *Juniperinum*. N. B. Thus vox generalis a Θύω: λιβανώτος quoque p. 371. lin. penult. Θυμιάμενος τῆς ὀσμῆς χαρίν. Sed gummi istud pretiosissimum, etsi antiquis bene notum; haud sufficeret diurnis Judæorum sacrificiis, necnon holocaustis Romanorum, &c. N. B. Ad arcenda miasmata victimarum cæsarum resinis odoriferis utebantur; nec dubium quin abietinæ, juniperinæ, cedrinæ, terebinthinæ, &c. &c. materiem suppeditaverint: et cur non resina Θύας arboris (vid. Cat.), cujus nomen fors. a Θύω? Hab. Libanoti juxta Forskål. Djöblæ urbis vicino monte, Oude dict. necnon Uddein, medio itinere inter Mockham et Osthuma. P. xc.

Καταίλαινα. Regio λιβανωτοφόρα. Strab. x. 1093. a Ptolemæo *Καταβήνοι* vocatur populi.

Τῇ Πτελίᾳ. Rectius fors. Ἑλαίᾳ, Bod. N. B. Sermo est de lobo folii pinnati; in Pistacia, *Lentisco*, folio oleagino simillimo. N. B. Sensus idem φύλλον in descriptione *Μελίας*, Ἀκτῆς, &c. p. 3. l. 5. p. 118. l. 25.

Τῆς δὲ Σμύρνης. Arboris myrriferæ antiquorum in Cat. sub nomine *Acaciæ myrriferæ*, auct. Brucco, App. Nulla arboris hujus mentio inter Synonyma Linn. nec unquam, ut videtur, sese Botanicis obtulit, etsi Gummi, myrrha dictum, ubique vulgatissimum. Theophrastus ait, in eodem monte cum Balsamo repperiri juxta Heroum portum; Strabo juxta civitatem Arsinoen. N. B. Bruceus in regione Trogloditica, quæ a dextra navigantibus ex Heroum civitate conspicitur. P. 1093. Mira Brucci narratio, qui arborem, Mimosæ quam simillimam,

* Vid. not. Balsamus 3. p. 416.

sub nomine patrio "Sassu" descripsit et delineavit. Pseudo-myrrhifera species hæc, et gummi, vel δάκρυον ejus cum vero mixtum. Resina ejus aqua insolubilis, æque ac Olibani et Juniperi *Lyciæ*. Lobos folli pinnati τῆς Σμύρνης, utpote et spinas, se vidisse ait Bruceus, gummi Myrrhæ venalis granulis mistas; de fructu et flore silet. Theophrastus ait folia apice spinosa, vel forsan spinæ instar acuta; arborem magn. similem *Ευλαάμω*. Hic tamen errare videtur manifesto, ex narrantium culpa; (ita enim subjungit, καὶ ποσαῦτα ἄρχει τοῦ ὕψους σχεδὸν ἀνγκάσμεν.) *Χόνδρον*, i. e. molem satis magnam Olibani, non nisi ex trunco grandiori et annoso provenire probabile est. P. 372.

Οὐδὲνα τηρεῖν. Sc. φυλακῆν.

Σχίνω. Pistacia, *Lentisco*. Species ejusdem generis cum *Τεμίνθω* Strabonis, Pausaniæ, et aliorum.

Σχηματοποιεῖν αὐτούς. Mos singularis, ut videtur, formas quaslibet vacuas suspendendi ad truncos, ubi terebratio facta fuerit, ad recipiendum ὁπὸν, qui statu concreto matricem referebat: nisi forte ex verbis σχηματοποιεῖν ἐπὶ τῶν δένδρων figura, vel μορφὴ in ipso arboris trunco insculpta fuisset.

Εἰσὶ τινες μεγάλοι. Sc. non plantæ, sed massæ concretæ Myrrhæ. N. B. Fors. legend. μεγάλοι σφόδρα χόνδροι.

Ἢ μὲν στακτὴ, ἢ δὲ πλαστή. Quæ in guttas concrēvit, vel formam quandam accipit, ut supra.

CAP. V.

Κιννάμωμος. *Laurus*, *Cassia*. Cat. Corr. L. *cinnamomum*. Habitat insula Tapobrana, hodie Ceylon, ex qua Cinnamomum verum, æque ac Pseudo-Cinn. ex arbore *Κασίη*, (non *Cassia* L.) Græciam deportabatur. Vid. *Κασία* infra. Commmercium hoc a Strab. describitur, 90. 10. 106. ubi regio hæc vocatur ἐσχάτη τῶν οἰκουμένων πρὸς μεσημβρίαν.

Ὅταν ἐκκόψωσιν. Antiquitus, ut videtur, rami ramulique arboris hujus cum ligno et medulla excisi.

Πρὸς τοῖς βλαστοῖς βέλτιστον. Cortex, sc. juniorum ramorum optimus.

Φλοιὸν γὰρ ἐλάχιστον ἔχει. Nullo, vel contrario sensu: odor enim ex cortice. Lege, φλοιὸς ἐλάχιστον ἔχει (ἀράματος).

Πλιῖστον ἔχει τὸν φλοιόν. Respectu substantiæ internæ.

Τὴν δὲ Κασίαν. Laurus, gracilis. Cat. Ita apud quosdam : rectius L. Casia simplici s, Cassia enim genus per se. L. Casia antiquitus Canella. Vox manet in compositione apud Virgilium, Colocasias, i. e. Κοῖλο Κασία, ex forma corticis convolutæ, intus cavæ.

Περὶ τῶν ὄφειν. Al. πολλούς. De Serpentibus alatis fabulæ narrantur. Vid. Strab. v. p. 1000. Draco, volans L. fundamentum forsitan : animal innocuum.

CAP. VI.

Βάλαμος. Amyris *Gileadensis*, L. Balsamus *Ballessan*, Brucei. Cat. Species novendecim Amyridis sistit Linn. quarum tres solum antiquis notæ, omnes Arabiæ incolæ, juxta Linn. Æthiopię vero, ad littora Maris Rubri, prope Bab-el-Mandeb, si Bruceo fides, hodie crescunt. Secund. Theophr. ἐν αὐλῶνι τῆς Συρίας, ubi Paradisi antiquitus colebantur duo qui prorsus perire, bellis Romanorum cum Judæis et Ægyptiis totam regionem vastantibus. A Forskål. unica solum visa Balsami Arbor, etsi species quinque sub genere amplo, Amyris L. describantur. Notandum tamen plantam hanc non ex autopsia a Theophrasto describi. In celebri de Balsamo dialogo Prosper. Alpin. interlocutor Abdalla, Medicus Æthiopicus, ait : “ Plurimas Balsami arbores in multis Arabiæ locis
“ nunc vivere, quarum succus (ὀποβάλαμον), fructus (καρπο-
“ βάλαμον), ac virgæ (ξύλοβάλαμον), huc ad nos a multis
“ asportantur.” P. 6. Hab. monte arenoso, pergrandi juxta villam Bedruniam quindecim dies itin. ab urbe Cayri, ubi copiosissime proveniunt. Ibid. Hortos vel Paradisos ad oppidum Hierchunta Judæorum coli, testantur Joseph. Antiquit. et Hist. Tacitus etiam, et Pausanias. Cum Theophrasto consentiunt auctores hi, et præcipue Strabo, arborem fruticosam esse, magn. Cytisi. In arenoso solo vel nihil, vel minimum succi producere affirmatur, itemque Ægyptum advectam nec flores nec fructum ferre. P. 15. Incertæ nimis apud Prosper. Alpin. notæ Balsami arboris a se in Ægypto visæ, et in horto suo Venetiis cultæ. “ Folia 3, 5, 7, pinnata instar Len-
“ tisci : flores parvi, albi, Acaciæ proximi? in umbellam
“ congesti; rami rubro-virides, gemmis quasi ad apicem :

“Grana? in modum Piperis provenientia; lac ex fissuris
 “trunci sponte fluit æstatis tempore; odor ejus ac levitas
 “mira, recens productum.” P. 16. Theophrastus optime de-
 scribit habitum plantæ ramis tortuosis, et foliis rutaceis: vid.
 etiam Plin. et Avicennam. Pausanias foliis Amaraci: Justinus
 Piccis, i. e. Terebinthinis: (vid. Libanotus.) Bruceus affirmat,
 se vidisse arborem, Gambo delatam, et in loco delineasse;
 (vid. tab. nostr. ubi ramus major apparet;) Hab. Beder Hu-
 nein in littore Maris Rubri versus Bab-el-Mandeb, in regione
 Abyssiniæ: Alt. $5\frac{1}{2}$ ped. trunci Diam. 5 unc. (*κνημοπαχίς*
 Theophr.) cortex fusco-ruber, glutinosus, digitis adhærens:
 Prosp. Alp. Folia sparsim, rutacea, vel triphylla. Flores ab
 ipso non visi. Fructus, drupa rotundiuscula, apice acuto, peri-
 carpio basim cingente. Harum characteres específicos infra
 sisto ex Linneo, Prosper. Alpino, Forskål. aliisque, quo facilius
 a viatoribus futuris indagentur in loco natali.

BALSAMUS.

Ord. nat. Terebintaceæ.

Octandria, *Monogynia*?

Char. Gen. Calyx 4-dentatus: Petala 4. Stigma 4-gonum, ob-
 tusum: Nectarium carnosum, annulare intra stamina et
 germen: Antheræ oblongæ, didymæ, flavæ: Drupa ob-
 longa, vel rotundiuscula, 2 vel 3-capsularis, monosper-
 ma: Pulpa tenax, viscida, sæpissime abortionem indu-
 cens.

1. Balsamus, *Theophrasti*.

Bals. ramis tortuosis divaricatis: foliis ternatis, rarius quin-
 que-lobis: lobis apice rotundato-ovatis, margine plano: pe-
 dunculis florum uni vel tri-floris, sparsis: drupa rotundiuscula,
 apice acuta: saturis 4.

Βάλσαμος πηγανόφυλλος, Hist. Plant. ix. 6.

Amyris *Opobalsamum*. Linn. Willd. p. 755. n. 7. sine sy-
 nonymis.

Am. *Opobalsamum*, Forskål. Ægypt. p. 79.

———— Vahl. Symb. i. p. 28. t. 60.

Balsamus Balessan, Brucei App.

Tsœri, Hebr. Gen. xxxvii. 25. xliii. 11. Ezek. xxvii. 17.

Hab. ἐν Ἀβλῶνι Συρίας, Theophr. Bab-el-Mandeb, Bruc.

Arb. mediocr. magn. vel Frutex.

2. Balsamus, *Libanotus**.

Bals. ramis rectis: foliis ternatis et 7-lobis: lobis apice acutis, margine plano: racemis florum terminalibus: drupa oblonga, apice acuta: suturis binis.

Λιβανώτου δένδρον, Theophr. Hist. Pl. ix. iv. foliis Ἀσίας.

Balsamum, Prosp. Alp. Ægypt. Dialog. t. p. 39.

Lebounah, Hebr. Exod. xxx. 34. Levit. ii. 1.

Hab. Arabia Fel. Prosper. Alpin. p. 8. Sabæorum montes, Theophr. Juxta Cahirâm, Prosp. Alp. p. 9.

Donum Salomoni a Regina Sabæorum. Josephi. Antiquit. lib. viii.

3. Balsamus, *Kafal*†?

Bals. foliis ternatis vel pinnatis, lobis obtusis vel acutis; margine serratis: pedunculis dichotomis, ad apices ramorum: confertis, corymbosis: drupa ovalis, basi suffulta calyce 4-dentato, saturis quatuor: pericarpium osseum. Forsk. p. 80.

Amyris: foliis ternatis, &c. apice serratis: pedunculis confertis, bifidis. Vahl. Symb. i. p. 28.

Pseudo-Carpobalsamum fructu magis oblongo? Prosp. Alp. c. 6. p. 33.

Hab. Abu-arîsch. Forskål. p. 80.

* Ὁ Λίβανος, Theophr. ix. 4. arboris nom. gummi vel resina λίβανον. N. B. Latini scripserunt olibanum, masculino articulo addito terminationi neutræ. Vid. tabulam Lexic. Theophrasti præfixam.

† Spec. apud Willd. Amyris *Kataf* sistitur auctoritate Forskål. n. 5. In perlegenda tamen ipsius descriptione notand. flores *masculos* se vidisse tantum, unde genus monœcium vel diœcium; et infra: "Narrarunt Arabes arborem hanc quovis
"anno mensibus pluviosis intumescere, et prægnantem eva-
"dere pulvere rubro, fragrante (polline) quo foeminae capita
"aspergere solent. Notæ certissimæ pl. diœciæ. Fors. Schini
"species." Ibid. p. 80.

4. Balsamus, *Meccanensis*.

Bals. foliis bipinnatis. Linn. Willd. t. ii. p. 335.

Balsamea, *Meccanensis*; var. β . Amyridis, *Opobalsami*, Linn. Willd. n. 755. 7.

Bals. foliis bipinnatis? margine serratis. Gleditsch. Act. Soc. Nat. Berolin. vol. iii. p. 127: t. 3. f. 2.

Bals. Houttuyn. Linn. Pflanz. Syst. vol. i. p. 473.

Hab. Arabia, prope Meccam.

LIBANOTUS.

Ord. nat. Terebintaceæ.

Decandria, *Monogynia*?

Char. Gen. Calyx 5-fidus: Petala 5. oblonga, expansa, extus pubescentia: Stigma apice 3-lobum: Nectarium carnosum annulare intra stamina et germen: Antheræ 10. longitudine alternantes: Bacca oblonga, suturis in pericarpio binis: intus tricapsularis, monosperma.

Libanotus*, *Asiaticus*.

Char. Spec. L. foliis pinnatis: lobis alternis, utrinque 9—12. margine crenulatis. Racemis florum axillaribus, ad apices ramorum.

Boswellia, *serrata*. Colebrooke, Asiatic Researches, vol. ix. p. 376. t. 6. Roxburgh, Plants of Coromandel.

Hab. Nag Pur, et alibi in montuosis Indiæ Orientalis. N. B. Genus hoc affine ex India Orientali sisto, Auctt. D. D. ROXBURGH et COLEBROOKE, ejus balsamum certe antiquis haud ignotum, ut constat ex Prosp. Alp. Dialogo de Balsamo, p. 7. ubi testimonio G. Amati, Lusitanici Medici, et Nicol. Monardi Hispani, affirmatur, “Syriacum et Ægyptiacum Balsamum” periisse; aliudque genus Balsami ex occidentali Indiæ parte “importari.” N. B. Systema sexuale Linn. maxime laborare videtur respectu Amyridis, Schini, et Boswelliæ: maxima earum affinitas, excepto quoad numerum staminum. Nectarium

* Mira hæc structura partium balsamo elaborando videtur inservire.

annulare, basin germinis cingens idem in omnibus; necnon stigma infra, 2 vel 3-lobum. Drupa etiam 2 vel 3-capsularis, *monosperma*; characteres distinctissimi, adeo ut dubitet Jussievius annon genus sit trigynum. Gen. Plant. 408. Genera hæc affinia ulteriore egent investigatione.

EXPLICATIO TABULÆ TERTIÆ.

- a. Ramus major Balsami Balessan. Bruc. App.
- b. Folia ejusdem triphylla et rutacea. nat. magn. Ibid.
- c. Drupa cum calyce, et suturis 4. Ibid.
- d. Fructificatio Amyridis Gileadensis. Vahl. Symb. t. ii.
- e. Summitas Balsami arboris cum foliis et fructificatione, terminali. Prosp. Alp. tab. p. 39.
- f. Folium Boswelliæ *serrata*. Colebrooke. Dim. magni. Asiatic Researches, &c.
- g. Drupa suturis binis. Ibid.
- h. Flos, cum germine, staminibus, et nectario annulari.

Ἐν τῷ ἀύλωνι τῆς Συρίας. Sc. valle. Inter Libanon et Antilibanon, Κοῖλο-Συρία hinc nominata Strab. vi. 1063. alibi Αὐλονίσκος, lib. vii.

Ἀπὸ μικροῦ, πολλὸν ἐφικνεῖσθαι τόπον. Sc. ex minima portione exhalans odor longe diffunditur.

Οὐ φοιτᾷν ἐνταῦθα. Non inde advehi.

Τὸ συνηγμένον κικραμμένον. Etiam collectum impurum, i. e. colligi nequit purum. Theod. parum intellexit sensum.

Τὰ ῥαβδία. 3, 5-ennales virgulæ hujus arboris *Xylobalsamum*, Pharm. Vid. Prosp. Alp.

Καθαίρειν δέ. Vocem medico sensu accepit Theodorus, sed de arbore sermo est: vid. infra de amputatione; διὰ τὸ πολλάκις ἀποκαίρεσθαι.

CAP. VII.

Ἵπερβάλλοντι τὸν Λίβανον. Sc. Quando superaveris M. Libanon, in valle inter MM. Libanon et Antilibanon, in monticulo quodam. Quam accurate

Προσείναι τὴν ὁσμήν. Ita emendavi ex not. Gazæ.

Ἐκ τοῦ Πάχους. Nulla hujus loci mentio apud Strab. N. B. Forsan regio ita ex qualitàte soli dicta?

Ἐπεὶ δὲ εἶναι Κάμακον καρπὸν τὸ δ' ἔτιρον. Ellipsis mira Auctoris, si non vox exciderit. N. B. Duæ species videntur arboris hujus, quarum alterius fructus, alterius succus inter unguentaria. N. B. Non Myristica, sed Myrobalanus, L. Ger. em. p. 1500.

Καρδάμων. Aliis Ἀρωμον. Vid. accuratam historiam plantæ hujus; Act. Linn. vol. x.

Νάρδος. Andropogon, *Nardus*. Cat. Vulg. Lect. "Spike-nard." Νάρδου πιστικῆς, Marc. xiv. 3. Syriaca vox, (vid. Schleusneri Lex.) præstantiam indicans; odor præcipuus in radice. Galen. Accurata descriptio gram. hujus Act. Reg. Lond. 1790. Anthoxanthi nostratis similis odor, sed evanescens.

Νῆρις. In Cat. Ναῖρος, syn. Νάρδου. Sed species forsan ejusdem generis: ita enim Dioscor. ὁ δ' ὀρεινὸς Νάρδος καλούμενος ὑπὸ τινων Θυλακίτις, καὶ Νῆρις, ex modo transportandi ἐν θυλάκεις. N. B. Valerianæ species, Νάρδος Diosc.

1. Ἀσπάλαθος, vel Ἀσπάλαξ. Θαμνὸς ξυλῶδης, ἀκανθώδης Dioscor. Spina sylvestris, Plin. xxiv. 13. Sp. candida, Ibid. c. 24. "Darsisahan Arab. ex insula Rhodo, radice crassa, "longa, dura; colore flavo-rubro." Prosp. Alp. Ægypt. p. 296.

2. Ἀσπάλαθος. Hyperici species seminibus nigris subrubescens in parvis folliculis; piceo odoris. Ibid. p. 297.

Στύραξ. Ligidambar styraciflua. Cat. Monstrum verbi in edit. 1770. corrigitur. Hodie Styr. officinalis. Mill. Ic. p. 260. Vid. Diosc. i. 79. Strab. lib. xii.

Κόστος. Costus, *Arabicus*. Vid. Plin. xxii. 4. Dioscor. i. 15. Inter Scytamineas Linn. Vid. Dissertationem cel. D. Roscoe, Act. Linn. v.

Κύπριον. Omissum in Cat. N. B. Syn. forsan Acori *Calami*.

CAP. VIII.

Καρποῦ, χυλίσμου. Ita Codd. Legend. ὅν χυλίσμου καρποῦ. Syn. χύλου.

Ἐν αὐταῖς ἔχουσι. Elliptice: ἐν αὐταῖς (ρίζαις) ἢ ἐν τοῖς καρποῖς καὶ τοῖς ὀποῖς. N. B. Post vocem φυλλοῖς inserend. vox δύναμιν.

"Ὅταν ἀμύρῃσσι τὸν καρπὸν. Priusquam fructus amiserint. Theod. Sensus contrario, ut notat Scal. sed nec ipse lucem affert. De tempore ὀπίσμων sermo est, et ὅταν ἀμύρῃσσι τὸν καρπὸν tempus indicat, quando exprimitur succus: fors. Olivæ; fæces enim hujus proprie, amurca. Vid. Plin.

Μηκωνίου. Syn. Τιθυμιάλλου. Ita Galenus: Μηκώνιον, τὸν Πίπλον καλούμενον, ὃ καὶ Μηκωνίτις. Viribus venenosis, vel saltem narcoticis. Sed forsitan nomen a Galeno inditum ex usu succi Papaveris cum Euphorbia antiquitus. Secund. Ger. em. succus Euphorbiæ, ut purgativus valde, succo Papaveris corrigebatur. P. 306.

Τὰς, ἢ τὰς τῶν ῥιζῶν. Sc. μοιρὰς δι' ἡ λαβῆν.

CAP. IX.

Κατ' ἀνέμον ἰσταμένους. Vento averso, Theod. sed sensu contrario, ut videtur, ne odor plantæ adveniat: "to windward."

Θαψία. Thapsia, *Seseli*. Cat. Suspicio Th. *fætidam* L. indicari, cujus vires venenosæ: Ang. "Deadly Carrot." Ger. em. 1030. Fabulosa hæc narratio apud Plin. occurrit xiii. 22. N. B. Scal. ait se vidisse pustulos in cute ex tactu plantæ; idem observavit Parens Bodæi, Pharmacopola; vid. p. 1042.

Κυνόσβατον. Rosa, *Canina*, L. Vid. descriptionem fructus, lib. xvi. p. 130. Semina involvuntur materie villosa oculis et manibus infesta; sed non nisi tractentur manibus.

Κλύμενον. Lathyrus, *Clymenum*. Cat. Plura certe Clymeni genera apud antiquos. Ita Clymena duo Tournefort. sc. Lathyrus, *Clymenum* L. et *verticillata* L. N. B. Clymenum Latinorum, Hypericum *Androsæmum* L. Vid. Plin. xxv. 7. De viribus fructus sterilitatem inducentibus nulla apud Botanicos mentio; succus tamen foliorum calidus, et attenuans. Ger. em. 891. Constantin. inter magicas herbas enumerat Κλύμενον. Vid. Athen.

Παιωνία. Pæonia, *nobilis*, L. Cat. Nomen a Medico Pæoni, Odyss. Glykysidam ex seminibus dulcibus, σιδήσις ῥοιὰς similibus. Medicæ vires a Dioscor. celebrantur, iii. 5. Etiam apud Plin. xxvii. 10. xxv. 4. Athen. iii. Aglaophotis vocatur a Plin. xsplendore floris; de qua vid. Joseph. Bell. Jud. vii. 25.

Δρυοκόλαπτος. *Picus*, *Martius*, L. Fabula hæc de cura *Δρυοκ.* respectu *Pæoniæ*, vere anilis.

Κενταυρίδα Τριόρχην. Ignot. Cat. Peculiaritas radicis satis designaret plantam hanc habitu diversam, ut videtur, a *Centaurea*. *Plin.* fabulam recitat. Alibi ait ex vi vulneraria *Chironiam* appellari, xxv. 6.

Ξίριν. Alibi vocatur *Ἰρις*.

Τρίμηνον. Alii *τριμήνους* : sed nullo sensu nisi trimestri intervallo faciendum. Ex frumento trimestri. *Bod.* N. B. *Vid.* species *Πύρου τριμήνου*. *Ang.* "Spring Wheat."

Τὸν δ' ἴτερον κυκλῶ περιερχεῖσθαι. Sc. de parte radicis in terra relictæ : ut supra.

CAP. X.

Σκαμμωνία. *Vid.* iv. 6. *Convolvulus*, *Scammonia*, L. *Vires medicæ* antiquitus notissimæ. *Diosc.* iv. 171. *Plin.* xxvi. 8. Tota planta succo turget lacteo. *Bod.* *Ægineta*, vii. 4. *Ætius*, iii. 25.

Κυκλαμῖνος. Ab orbiculari forma folii et radicis. De viribus *vid.* *Dioscor.* ii. 194. *Plin.* xxi. 9.

Θαψία. *Thapsia*, vel *Seseli*. Cat. "Diversæ, et plane dissimiles sunt plantæ *Thapsia*, et *Thapsus*." *Bod.* p. 1061. *Thapsia* genus *Linn.* continens quatuor species, inter quas *Th. Asclepium* L. *Ἀσκληπίας* *Theophr.* *Th. fœtida* L. *Θαψία* *Theophr.* et *Dioscor.* *Vid.* *Plin.* xiii. 22. *Vid.* etiam *Lobel.* et *Penam* in voce.

Μανδραγόρου. *Vid.* vi. 2. *Plin.* xxvi. 11. xxv. 13.

Ἐνίλαντες ἐν γλύκει. "Involutos musto," *Scalig.* et recte : sed ab aliis transfixi super calamo in fumo. *Vid.* *Theod.* in loco.

Σηταμάδη τούτεν, sc. *καρπὸν*. Fructum granis intus *Sesami* seminum similibus. *Καρπὸν ῥαγάδην*, alibi. De forma uvam referente.

Ὁ Ἑλλίβορος. *Vid.* iv. 6. N. B. Quinque *Hellebori* species apud *Linn.* *Sp. Pl.* 783. quarum *H. niger*, secundum *Clusium*, *H. legitimus*. N. B. Duæ species *H. nigri* apud *Bauhinum* : 1. flore roseo ; 2. odore fœtido. N. B. *Hellebori Orientalis* extat accuratissima descriptio, necnon icon ad vivum depicta, a *cel.*

Tournefortio. Ann. du Mus. National, tom. xi. p. 278. *Helleborum album* Theophr. suspicatur Auctor speciem valde affinem esse, ab *Hell. nigr.* colore radicis solummodo diversam. Investigatione dignum an Theophrasti *Hell. albus* sit var. vel vera et distincta species.

Τὰς φωνασκίας. Ad vocem exercitandum, Theod. sed sensus obscurus. An ad impedimenta vocis?

Πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καθάρσεις. Ad caput purgandum, Theod. an de defluvio narium in catarrho, dict. "la Rhume," Gallis?

Κατακαίουσι. Igni comburunt, et ex cineribus trochiscos efficiunt, vino madefacientes, adeo ut similes fiant fæcis vini, in globos compactæ; quibus utebantur vice saponis.

Σικυοῦ ἀγρίου. Vid. i. 19, 22. vii. 1, 3.

Πρὸς ἀλφούς. Codd. ἀλφοῦ. Species albæ vitiliginis, Med. impetigo Hed. vitiliginis spec. "Morphew."

Ἑλατήριον. Succus seminum Σικύου. Cat.¹

Καμαίδρυς. Teucrium, *Chamædrys*. Cat. "Chamædrys herba, Latine Trissago:" Plin. xxiv. 15. E contra *Rhinanthi* species *Trissaginis* nomine occurrit in Syn. Linn. Vid. Dioscor. iii. 12. Bod. cit. *Chamædryn* majorem repentem, una cum iconē, p. 1061. quam tamen non repperio inter syn. Linn.

Ἰσχας. Ign. Cat. "Lactescens hæc planta Ἰσχας dicitur a "radicis effigie, quæ exsiccatum ficum imitatur." Bod. N. B. Potius *Pyrum*. Planta hæc ex similitudine radicis *Euphorbia*, *Apios*, L. *Apios* verus Ger. em. icon. 504. *Tithymalus tuberosa*, pyriformi radice. Sectio transversalis bulbi apud Ger. em. $\frac{1}{2}$ unc. sect. longitud. $\frac{3}{4}$ unc.

CAP. XI.

Ὁ ἑλλείβορος. "Descriptio adeo absurda ut pudeat." Scal. N. B. Descriptio certe valde affinium specierum, et idcirco perdifficilis: sed pace magni viri vim verborum hic loci parum intellexit: *δαφνώδες* enim, et *πρασῶδες*, non de forma vel specie folii, sed de colore. Recte ergo vox *δαφνώδες* nigro-viridis ἑλλ. μέλανι attribuitur.

Καυλὸν κ. τ. λ. Descriptio *μορφῆς*, vel habitus amborum, sequitur: caulis, folii, radicis.

Καυλὸν ἀνθρικῶδη, βραχὺν σφόδρα. N. B. In icone Tournefort. supra citata, caulis assurgit e corona radicis, nudus, prælongus, (τοῦ ἀνθους μόνον,) similis Antherici. N. B. Mira hallucinatio Bodæi de Veratro, albo, et nigro, L. ex ignorantia vocis θαφνῶδες.

Καθαριζομένων ἐκίνων. Purgatis, Theod. Sensus videtur, humores noxiæ purgari ante saginationem.

Ὁραῖος μετοπάρου. Intellige de Ἑλλεσπόρῃ λεύκῃ: vid. infra; ὁ Λευκός, ὀλιγαχού. Ἀλλὰ πρὸς τὴν Πυραΐαν. Elliptice nimum: καὶ οὐ πανταχοῦ φύεται, ἀλλὰ πρὸς τὴν Π. partem Cætæi montis. Forsan supplend. ἀλλὰ μόνον. . . .

τὴν Πυραΐαν. Πυλαΐαν, Codd. sed nulla hujus regionis apud Strabonem mentio. Cætæa regio, εἰς τέσσαρες καὶ δέκα δήμους divisa. Strab. 629. Corrigo Πυραΐαν, ut sit regio circumjacens Pyram Herculis.

CAP. XII.

Πανάκη τρία Χείρωνειον, Ἡράκλειον, Ἀσκληπείον. N. B. Prioris nulla mentio in Cat. sed ex Athenæo liquet synonymum esse Centaureæ L. Inter medicinales frustra quæsi: species tamen Centaurea *glastifolia* memoratur Spec. Pl. 1294. floribus χρυσοῖδεσι. "Sed non vulgare Centaureum. Panaces generibus annumerandum Plin." Bod. p. 1071.

Ἡράκλειον. Omittitur in Cat. N. B. Heracleum, *Panaces*, L.

Ἀσκληπείον. N. B. Error typogr. Ἀσκληπίας in Cat. N. B. *Panax*, *Asclepium*, L. *Asclepium* ferulæ facie, Ger. em. icon. 1257.

τὸ δῆγμα καταπάττοντες. Vulnus ex morsu Viperæ fomento aspergentes?

Ποῦ τις ἀφάνες. Morbo incerto laboret.

Μακρὰς ἀρρώστιας. "Chronical complaints," Ang.

Λιβανωτοῦ καδάρου. Libanoti puri? Mallem legere Λιβανωτίδος, Roris marini; vel Athamanti, *Libanoti*, L. N. B. Mari *Syriacæ* odor, omnes omnium vires præcellit.

Πρὸς τὰ πρόσδετα. Codd. προσδετίον. De voce hac vid. c. 10. et Lex. Theophr.

CAP. XIII.

Ἐρυθρότερον κόκκου, sc. Κινδίου. Vid. cap. 23. et Cat.

Σπρέυχνος ὑπνώτικος. *Physalis, somnifera*, L. Ita a Dioscor. vocatur, iv. 72. Descriptio ibi accuratissima Pericarpium: ἐν θυλακίῳ περιφέρεισιν ὅμοιον φουσάτῃς vesicis (unde nomen) καρπῷ πυρρῷ περιφέρει, λείω, ὡς ῥάγα σταφυλῆς. Angl. "Winter Cherry."

Μηλέα τῇ Κυδωνία. Τῇ γλυκείᾳ, Codd. nullo sensu. Ita restitui ex Apuleio. Bod. 1078. 1.

Τὸν φλοιὸν κόπτοντες λίαν. Corticem tundentes valde.

Σπρέυχνος μανικός. Gen. valde diversi, etsi planta pariter baccifera. Vid. Cat.

Θρύον. Omissum in Cat. N. B. Syn. Στρ. μανίκου. Apud Dioscor. Θρύον. *Dorychnion* a Plinio, ex usu venenati succi ad tela, &c. xxi. 31.

Πέρσιον. Omissum in Cat. Fructus Στρ. μανίκου vel affinis pl. Σπρέυχνου μανίκου. Nonnulli Perissan vocant transpositione Περίσσον, sed male. Dioscor. ait, ὃν ἔνιοι Πέρσιον. N. B. Scal. opinatur περίττον dici a nimia vi necandi: sed absurdum.

Φύλλον ὅμοιον Εὐζώμῳ. Plin. foliis *Oxymy*: sed nihil ad rem. *Erucae proximum*, Theod.

Κεφαλήν ὥσπερ Γηθύου. Ex hac descriptione suspicor plantam hanc diversam esse ab *Atropa*, *Belladonna*, L. A Bodæo *Datura*, *Stramonium* vocatur, cujus vires forsan μανίαν inducentes ex dosi nimia. *Gazæ* et *Acostæ* testimonia afferuntur a Bodæo, ubi orta alienatio mentis ex infusione seminum plantæ hujus. 1079. 2. Sed quare folia Εὐζώμου? Suspisor legend. Ἐσφυμίου.

Τῶν δὲ Τιθυμάλων. Tres species *Euphorbiæ* L. enumerantur: vid. Cat. Sed difficile fuerit in genere tam multiplici species accurate sistere. *Euphorbiæ* L. 62 species. *Tithymali*, et *Esulæ* 23. apud Ger. em. N. B. Succus lacteus in omnibus; acris, et quodammodo φαρμακώδης.

Τῶν δὲ Λιβανωτίδων δύο γένη. Ita Dioscor. iii. 87. Prior, vel κάρπιμος, ὑπ' ἑνὶν Ζεᾷ, ἢ Καμφάνεμα, ἧς ὁ καρπὸς *κάγχρυς καλεῖται φύλλοις Μαράθρου παχύτεροις δέ. Species hæc *Cachrys*, *Libanotis*, L. N. B. Species altera, sterilis; forsan *Athamanta*, *Libanotis*, L.

Ἄποι περ εἴρηται. Sc. ἐν πετρώδεσι, &c. supra.

CAP. XIV.

Χαμαιλίαν. διὰ τὸ ποίκιλον τῶν φύλλων. Dioscor. iii. 11. ex variegatis foliis. N. B. Varietates alba, et nigra: genera diversa a Linn. Vid. Cat.

Τοὺς ῥοῦς. Alvi profluvia, Theod. Plin. in loco Rheumatismos vocat; sed alio sensu ac apud nos. N. B. Ἀ ῥέω derivata vox humoris fluxum, defluxionem capitis forsan indicat. Unde vox Gallica "Rhume." Vid. not. p. 422.

Ἐνηλωμένη ἐφ' Ὀλοσχαίνου. Transfixa in seriem, Theod. For- san suspensa hoc statu ad conservandum: "strung on a reed."

Ῥάφανος ὄρεος. Planta venenosa folio atro viridi, cujus vires lethales. iv. p. 160. Vid. not. in Helleborum, p. 422.

Λούειν κελεύουσι. Lavandum ex radice, Theod. Mira ellipsis Auctoris: an in balneo planta hac medicato, an simpliciter lavandum cum decoctione plantæ?

Τριβεῖς καὶ ἰταλιεῖς μένους. Posita super partem morbidam statu tunso et inuncta.

Ἦπτον μέλαν. Haud adeo nigrum? i. e. "dark-coloured?" Vid. Lex. Μελάς.

Τοῦ δὲ καυλοῦ. Lectio confusa, medenda forsan parenthesi interposita. N. B. Τοῦ δὲ, respectu Μ. Κισσαίτου, non μελαίνας.

Στραύθω ᾧ τὰ ὀθόνια λευκαίνουσι. Nulla mentio Στραύθου hujusce; an idem cum Στραυδίω, Cardui species? N. B. Ex usu, forsan Dipsacus, Fullonum, L. intelligend. Vid. Ἱπποφύας, Cat.

CAP. XV.

Γλυκιᾶ δὲ καὶ ἡ Σκυδική. Forsan antiquitus Εὐθυγλυκία. N. B. Alii καλοῦσιν αὐτὴν εὐθυ-γλυκιᾶν, κατ' ἐξοχὴν. Galen. N. B. Ab Hippocrate Γλυκύμη vocatur. Accurate describitur a Diosc. iii. 7.

Ἀριστολοχία. ARISTOLOCHIA, Cat. Aristolochia Linn. genus species 21. continet, quarum maxima pars Orbis novi incolæ. Species duas Nicander et Dioscor. citant, ubi Α. Ῥύλινα Α. rotunda, L. Α. ἀρρὴν Α. longa. N. B. Nomina hæc ex forma radices. Bod. 1108.

Πρὸς κεφαλὴν. Ita ex Theodoro correxi: locus certe depravatus. Vid. var. Lect.

CAP. XVI.

Πεντάφυλλος. Tormentilla, Cat. Radix hujus rubra, et coriariis in usu. N. B. Quærend. de forma radice quadrangulæ. Vid. Plin. de Quinquefolio, xxv. 9.

Πάντα δὲ πέντε τὰ φύλλα. Folia omnia quinque, Theod. Expressio singularis: fors. πάντα τὰ πέντε φύλλα φθίνει ὁμοῦ, unum folium constituentia decidunt simul. Vid. de folio Sambuci, p. 119. l. 6.

Κυκλιδὸν ὁμοιον Ὠχρῶν. Ita emendavit Gaz. ex Plin. xix. 3. sed nulla Ervilie similitudo: nec magis aridet τὸ φύεται δ' ἐπὶ γῆς ὥσπερ Ἀγρωστis. De habitu humifuso dicitur. N. B. Ἐρευνιδανον accurate a Dioscor. describitur, iii. 160.

Τὰ τῆς ὀσφύος, κ. τ. λ. De morbis lumborum, et coxendicis. Alibi vox στραγγουρία occurrit.

Ἡ τοῦ Σκορπίου ῥίζα. Duplex Scorpii genus apud Theophr. 1. Σκ. Ulex, vel Genista; lib. vi. cap. 3. 2. Σκ. radice intorta. Scorpii caudæ in modum: sc. Aconitum, Scorpius, L. ix. 16. Gaz.

Ἡ τοῦ Πολυποδίου δασεῖα. Simili modo ac species Filicis, "Haresfoot Fern" dict. Polypodium stipite paleaceo, Linn.

Περίάψηται. Tetigerit, Theod. Rectius collo suspenderit, ut Amuletum. Fabulosa narratio.

Σείννυσι τοὺς Λύχνους. Sc. frigiditate extrema: sed fabulosa hæc quoque, ut videtur.

Μόνον, ἢ μάλιστα ὑπέρνον ἄνω. Sc. ex omnibus medicamentis, maxime purgationem immodicam per superiora efficere. Gaz. Theod. præterit ut obscurum valde. Ὑπέρνος, Hed. nimium purgatus, ὑπ. ποιεῖν. Nescio an ὑπὲρ ἵνων Bod. lectio vera sit; et ποιεῖν ὑπὲρ ἵνων ἄνω de medicamento vermifugo dicatur, respectu stomachi.

Τῶν ἔξω θηρίων. De vermibus non innatis.

Σφονδύλη. Larva insecti, Cat. Plin. ait, "excepta Sphon-dyle, quæ omnes persequitur." Genus id reptile ἐρπίτεως ut videtur, secund. Dalecampium: "Vermis species instar Blattæ, "flexuosa; vertebris instructa; alvo candida; parte proxima "capiti rubescente; pedibus utrinque 4. ore nigro; dentibus "firmissimis."

"Ὅτι ἰσχυρότερος. Quæstio est, an radices magis efficaces sint fructu maturo, vel non. Bod. ait, "succus optimus, et
 "maxime concoctus ad superiora mittitur: contra, si ex ra-
 "dice succum detraxeris, erunt minus præstantes, quia op-
 "timo et elaborato privantur succo." Sed hæc nihil ad rem.

Σπασμώδους Ἑλλειβόρου, i. e. fructu nascente et minuto, instar Sesami seminum; vel de mixtura Sesami granorum cum succo Hellebori. An de bacca granis parvis Sesami instar intus? Vid. not. cap. 10. p. 421.

CAP. XVII.

"Ὡστε ἰνίους καταφθίνειν. Tabæ lenta consumere: opponitur ἀπαλλάττουσαι.

Νηπενθίς. Cat. Papaver, *Somniferum*, L. sed succus solummodo memoratur. Proculdubio Νηπένθης syn. Μήκωνος, cujus succus Νηπενθίς. De viribus ejus, et aliorum inter narcotica, vid. Plin. xxi. 11. fuse dissertantem. De illinitione mortifera sagittarum, vid. etiam Galen.

Τὸ αἷμα διαχεῖν, καὶ ὅσον ὑποφεύγειν. Sanguinem diffundere, Theod. sed ex vi præpositionis διὰ, videtur separationem sanguinis partium significare. Hic loci opponitur τῷ συνάγειν, crasin sanguinis restituere. N. B. Οἷον ὑποφεύγειν, i. e. aversare, retrocedere.

Δηλοῦν τὸ κοινόν. Quod commune omnium, Theod. sed certe vires φαρμακώδεις non omnibus communes, sed solis narcoticis. Sensus est, hæc videntur illustrare opinionem communem.

Δαῦκον δαφνοειδές. D. Laurinis foliis, Theod. sed D. *atrovirens*, L. describitur, foliis atrovirentibus instar Lauri *nobilis*. Δαῦκος Cat. Thapsia. Δαῦκος, ὃν δὴ τινες Σπαφυλίνον, Galen. vi. Rectius tamen Dauci lethalis species, hodie Thapsia vocata, quarum plures species apud Linn. Vid. Ger. em. 1230. c. 410. "Of stinking deadly Carrots." *Daucus, niger*, Bod. p. 1122. N. B. Character κρόκεον apud Dioscor. distinctivus, sc. succo croceo. De hoc quærendum.

Καὶ ἦν οἱ μὲν Ἀλθαίαν, οἱ δὲ Μαλάχην. N. B. Species distincta hic describitur, sc. foliis Malvæ vel Althææ. De hac planta inter venenosa nulla mentio: genera Althæa, Malva, plantas innocuas solummodo vel edules continet.

Ἴππομανής. Τιθύμαλλον, Cat. sed secundum Anguillaram, apud Ger. em. Stramonium, *hirsutum*. Datura, Linn. N. B. Fabulam de viribus Hippomanes respectu equarum respicit Auctor. Hippomanes vero antiquorum, tumor in fronte pulli equini. Vid. Plin. in verbo.

Στρώχνος ἀμφοτέρως. Supra tres species enumerantur. Vid. not. c. 13.

CAP. XVIII.

Τὸ δὲ Δίκταμον. Quoad vires sedativas. Ita Virgilius:
 Dictamnium genetrix Cretæa carpit ab Ida,
 Puberibus caulem foliis, et flore comantem
 Purpureo.

Proculdubio verum est quod auctor memorat respectu Αἴγων: sed quas non lædit plantas animal istud *μιοσέστανον*. De executione sagittarum fabulosum prorsus.

Ψευδοδίκταμον. Origanum, *Ægyptiacum*, Cat. Secund. Linn. Origanum, *Pseudictamnium*. De re dubia videant peregrinatores.

Δίκταμος ἕτερος. Omissus in Cat. Fors. Origanum, *Otilis*, L. Græciæ incola. Vid. Donn. Hort. Cant. vel O. *Tournefortii*, L.

Ὅκ ἐν τοῖς αὐτοῖς, sc. μέρεσι. Vid. supra, *χρῶνται δὲ τοῖς φύλοις*.

Ἀκόνιτον. Aconitum, *Lycoctonum*, L. Cat. Φύεται ἐν ἀκοναῖς, cautibus Cotis, lapidis. Ita Ovidius:

Quæ, quia nascuntur dura vivacia caute,
 Agrestes Aconita vocant.

Alii ex viribus nocivis rectius legunt Ἀκοντία. Plin. ex nuda caute æstimat ἀκόνιτον vocari, ab α, et κονίς. xxvii. 3. Nicandr. lib. ii. Theriacis mentionem ejus facit sub nomine Θήλεον Ἀκ. et locum assignat inter Heracleas. Hinc forsitan Θεόφρονος Theophr. utpote et Μυόφρονος, qui Σκόρπιος Dioscor. Παρδαλί-αγχης Nicandri. N. B. De Aconito altero Dioscor. Ἀκόνιτον ἕτερον, ὃ ἔνιοι Κυνόκτονον, οἱ δὲ Λυκόκτονον καλοῦσι, γινῶται ἐν τοῖς καλουμένοις Οὐεσπίνις ὄρεσι. Icon Aconiti *Lycoctoni*, sc. Ac. *lutei* Bauhin. extat apud Bod. p. 1137.

Ῥίζαν δὲ ὁμοίαν τῷ σχήματι. De bulbo minori quodam, nuciformi.

Καρπὸς δὲ ἴστι πάσας, i. e. plantæ herbosæ, vel annuæ, vel

gramineæ. N. B. Opponitur ὑλήματι, arbusto: sed duplex sensus πίας in eadem sententiā, ubi posterior caulem, prior herbam denotat. Sed quare παρόμοια τῷ Σίτῳ, si non σταχυῶδες? Certe textus corruptio · aliter, ex radice tuberosa, καρνώδει, nuciformi, et φύλλω κυκλώδει, Aconitum *hyemale* indicatur; vel potius venenosa Dodonæ planta sub nomine Thora, fors. Phthora. Vid. icon. Bod. p. 1141.

Οὐ πάντως εἶναι, sc. ὁρῶς συντίθεναι.

Σηπτικῶ τε χρῆσθαι. Pro putrefactorio uti, Theod. an pro veneno tabifico? N. B. Non satis liquet quod sequitur, καὶ πρὸς ἄλλα ἄττα. Suspicio corruptionem textus; ita tamen interpunxi, ut πρὸς ἄλλα ἄττα significetur respectu aliarum ejus proprietatum. N. B. Χολός supra dicitur ἀγέυς, sed forsan vice πρὸς ἄλλ' ἄττα legend. πρὸς ἀπαλλάττειν, ad enecandum. Vid. infra.

Ἄλλο δέ τι. Remedium cursim notatur, sed tamen venenum Ephemerum distincte notatur, ut ῥιζίον, radícula, foliis liliaceis. A Dioscor. tamen fusius descriptum, unde ut Colchici species pro certe habenda. Dioscor. iv. 54. Species, ut videtur, ignota hodie, et ignota maneat!

Φάρμακον εὐρεῖσθαι. Remedium hoc a quibusdam vocatur Asclepias *Vincetoxicum*. “Nos exploratum habemus jamdiu “saltem, aliis venenis a cane devoratis, antepharinacum fuisse, “uti Thora, Anthora, vel Paridis herba, Pardalianche dicta.” Adversar auct. Vid. Ger. em. 1139.

Διὸ καὶ τὰ δ' ἀνδράποδα. Confusa lectio per ellipsin nimiam. Servos παρεργισθέντας (violenter iratos) χρῆσθαι φασὶ τοῦτω, i. e. venenum hoc deglutiant, καὶ τετα ἰατρεῦειν αὐτὰ (δύνατον) πρὸς τοῦτ' ἔρμῳτα, i. e. si nimis propere et incauto sumant. N. B. Correxī locum hunc corruptissimum, adeo ut sensus eliciatur; sed forsan non verus.

CAP. XX.

Θαυμαζέμενον ὡς κατήσθαι, i. e. qui admirationem assecutus est, ita edendo.

Κινδυνεύειν τῇ συνθείᾳ φάρμακα γίνεσθαι. Periculum incurrunr, ex consuetudine, vires noxias deponendi, vel amittendi.

ᾠετο γὰρ δειν, sc. οὕτως εἶναι. Elliptice; si non legend. δεινός.

Καὶ τὸ ἔθος. Supra ait ἀσθενέσκειν τοῖς συνειθισμένοις. Evidens ergo tautologia, nisi textus mutetur, adeo ut conclusio sit sententiæ ποιεῖ οὖν.

Μηδὲν πείσσεσθαι. Minime affectum iri, Theod. i. e. neque vomitione, nec purgatione.

Ὁ δὲ Χῖος Εὐνομος. Bod. In textu tamen Ald. Εὐδημος: sed ita restitui ex Apollonio.

Κίσσηριν. Pumicem, sc. pulverem e pumice, cujus usus cum aceto mixtus, absorbere videtur vires noxias.

Οὕτως ἰσχυρὰν εἶναι. Hic asseritur ut res mira, quod omnibus hujusce ævi notissimum: sc. Alkali quodcunque fermentationem reprimere.

Ἀψίνδιον. Artemisia, *absinthium*, L. Cat. Ita vocatur ab α et ψίνθος, τέρεψις Hesych. Absinthium *Ponticum*; Anguillar. N. B. Absinthii tres species apud Dioscor. Πόντικον, Παράλιον, Σαντόνικον· βελτίον δ' ἐστὶ τὸ ἐν Πόντῳ καὶ Κυπποδοκίᾳ—iii. 26.

CAP. XXI.

Ἀκανθάν τινα. De spina, quæ injecta aquæ, gelu inducit, nulla mentio ullibi; et, si margini fides, aquam solummodo densat, adeo ut fiat gelatina, atque ita πηγνυται. Idem. asseritur quoque respectu radicis Malvæ.

Ἀλθαία. Althæa, *officinalis*, Cat. sed ex colore floris pallide luteo, Malva, *tomentosa*, L. E contra Μαλάχη Theophr. Althæa, *officinalis*, L. Vid. Cat.

Μαλάχης ὁ καυλός. Cauliculis Malvæ, ut nos turionibus Asparagi, vescebantur antiqui. Scal.

Θηλύφονον. Scorpii syn. Cat. N. B. Varia apud Dioscor. Ἀκονίτου nomina. Ἀκόνιστον, οἱ δὲ Παρδαλιάγχις, οἱ δὲ Κάμμορον. οἱ δὲ Θηλύφονον, οἱ δὲ Μυόκτονον, οἱ δὲ Θηρόφορον—iv. 77. Scorpii nomen ex radice curvata in modum caudæ Scorpionis. De viribus ejus adi Plin. xxv. 10. xxvii. 2. peculiare virus adversus fæminas, Calpurnio Bestiæ objectum. De Aconito vid. cap. superius. “Folia rotunda Cyclaminis, Doronico Pardalianchi” “L. Doron. majori officinarum.” Ger. emacon. 759.

Σκορπίος. Duplex certe Scorpii genus. 1. Genista, vel Ulex. pp. 242, 252. 2. Aconitum, vel Doronicum.

Καὶ γόνατα ἔχει. De radicatione sermo est, quæ comparatur radici repenti Tritici *canini*, L. vel Agrostidis *stoloniferæ*.

Καὶ τὰ μυθώδη. Sensus est, si verum quod dicitur de ictu Scorpionis, alia similia credibilia; et fabulosæ narrationes non rite comparantur iis.

Ἔχειν φασίν. Textum corruptum emendavi ex notis marginalibus apud Bod. ita ut sensus eliciatur.

Δυοῖν γὰρ ἔντοι, i. e. duo bulbos singulas plantas habere, majorem et minorem; non ut Linn. alique asserunt, plantas duas esse sc. Orchidem *marem* et *fæminam*. Ex numerosissimo Orchidum genere difficile fuerit determinare speciem, nec magni interest in re adeo fabulosa: notandum tamen bulbos quorundam gelatinam maxime salutarem præbere, ut videre est in condimento, "Salep" dicto, offic.

Ἀκάνθη, ἢ Ἑρπακάνθη. Acanthus, *mollis*, L. Omiss. in Cat. N. B. Lectionem ex corruptis codd. restitui, monente Bodæo, p. 1157. Caulis Ἀκάνθης Dioscor. ἢ Ἑρπακάνθης, λεῖος, πάχος δακτύλου, &c. iii. 19. Species hæc Acanthus Dioscoridis, secund. Linn. vel forsan Acanthus *mollis*, satis nota. "Ovum ovo, ut ita dicam, vix est similius quam Acanthi et Orchidis caulis, nisi quod Orchidi minor, lævior, lenior." Bod.

Φύλλον Ἀρρένόγονον, κ. τ. λ. Omiss. in Cat. In Sp. Pl. Linn. extant varietates duæ, α. et β. Mercurialis *perennis* L. sub titulo Maris, et Fœminæ, et apud Ger. em. icones videre est. Baccæ binæ coalitæ (δίκροες) ambobus; unde forsan fabula. Super hac re vid. Dioscor. iii. 140. iv. 191. Plin. xxvii. 12. xvi. 26.

Ὡσπερ Λίνον πύρινον. An quia crescit inter segetes? Nulla inter Linum et Mercurialem habitus similitudo. Notand. tamen Merc. a Dioscor. Λινοζώστιν appellari, utpote a Plinio: anne ex usu fibrarum?

Κραταίγονον. Euphrasia, *odontites*, Cat. Nulla hujus vocis mentio apud Linn. et forsan fabulosa planta. Apud Ger. em. refertur Crataegono albo. "Wild Cow Wheat," differentem in genere a Melampyro. N. B. Species *Μελαμπίρου* occurrit, quæ Mel. *arvense*, L.

CAP. XXII.

Πτερίς. Pteris, Cat. Ordinis *Filix* L. numerosum genus, PTERIS. Species forsā Pt. *Aquilina* L. quæ passim crescit. Nomen ex similitudine Πτερῶν avium. Frons Pteridis, bipinnata, Θηλυπτερίδος simplex (μονόκωλος).

Θηλυπτερίς. Acrosticum, *Thelypteris*, Cat. N. B. Apud Linn. datur species Polypodii, *Filix fœmina* dicta: sed fronde sub-bipinnata, quod minime respondet μονοκώλω.

Ἐφασαν τοιαύτην δύναμιν κ. τ. λ. Omisi verba quædam ex textu.

Φάναι καὶ δώδεκα. Cetera fidei repugnantia quæ sequuntur omisi.

CAP. XXIII.

Πρὸς τὴν ψυχὴν. Opp. τῷ σώματι. Respectu mentis, vel intellectus.

Παρακινεῖν, ἐξιστάναι. 1. Turbare mentem; 2. prorsus alienare.

Οἰνοθήρα. Onagra, Cat. A Dioscor. Ὀνοθήρα, Ὀνάγρα iv. 118. et Galen. viii. De Simpl. "Folio Amygdali floribus roseis, "magnis: radice candida, sicco statu venenum olente." Plin. xxvi. 11. Hinc nomen? Variæ Onagræ apud Linn. prima exclusa. N. B. *Ænothera* L. species novi orbis. Cæteræ Onagræ item inter recentiora. Ex descriptione forsā *Epilobium angustifolium*, sed quære de odore radicis.

Τοῦτο ἄτοπον, sc. mores mitiores efficere. Vid. supr.

Οἶον πρόσφορὰ τις. Quod consumptio quædam fiat ejus, quæ vinosam vim habet. Bod. Quod parum ad rem: sensus tamen videtur εἰ μὴ πρόσφορον ποίη, καὶ ἰλαρώτερον τὸ ἥθος, corpus tamen reficit δυνάμει τινι ἡνώδει.

Τριπόλιον. Aster, *Tripolium*, Cat. Vid. Dioscor. iv. 135. Planta magica hæc, μεταβάλλει τοὺς κατ' ἡμέραν τὸ ἄνθος.

Ὀμοίως καὶ μᾶλλον, sc. εὐήθεις. Vid. supra.

Ἀντίρρινον. Antirrhinum, *majus*, Cat. et forsā recte ex forma floris, et quia pæne ἄρριος est, occupans interstitia laterum in muris, &c. Vid. Dioscor. iv. 133. Galen. Simpl. viii. Quod ad folia Ἀπαρίνης, certe diversa ab Aparine, l. vii.

Συναύξιν βουλούμενα τὰς ἑαυτῶν τέχνας. Qui magnificare student suas laudes: "Boasters."

CAP. XXIV.

Τὸ δὲ Πίπερι. "Redit ad peregrina, quæ reliquebat." Scal. Πίπερι vox a Persis, Galen. Auctor describit duo genera: 1. rotundum, nigrum; 2. longum. Recentiores tria: 1. nigrum; 2. longum; 3. album. N. B. Suspisor corruptionem et transpositionem textus. Π. ἀπόμικτες auct. Δόλιχον Π. Dioscor. et Μακροπέπερι recentiorum. Col. cineritius: ergo substituo, auctoritate Bodæi, ὑπόλευκον*, p. 1182. sed descr. σπεισματίοις μηκωνίοις, videtur referre ad Κόκκον Κνίδιον, ut *Capsicum* L.

Κνίδιος Κόκκος. *Capsicum, frutescens*, Cat. N. B. Hic trans tuli descriptionem *Capsico* proprium, σπεισματία μηκωνία ἔχον.

Πευκίδανον. *Peuc. officinale*, Cat. Diversæ plantæ certe sub eodem nomine: πευκίδανον enim quidam a πικύη, quod Pino simile folium: rectius ab odore resinoso. Dioscor. ait καυλὸν ἀνίησι λεπτὸν, φύλλοις Μαροῦθρον ἑμείοις, ἀνθρ *μηλίνη, ῥίζα μελαίνη.

Ἀμπτελος ἀγρία. *Vitis Indica*, Cat. Suspisor duas plantas hic et p. 164. describi. Vid. Dioscor. iv. 163. Clematis forsan *Vitalba* L. Inquirendum de usibus coriaceis.

Ἄκονη περιόμενον. *Ope Cotis tritum*. N. B. Ex voce περίω suspisor sensum esse mortario ex αἰωνίᾳ factio, tunsum.

Αὔπη μὲν οὖν. *Sc. Aristolochia*, cujus nomen ab usu in partibus.

Οἱ περὶ τὰ γυμνάσια. *Athletæ, &c.*

* Verior lectio forsan ὑπέρευθρον, quod puncta et maculæ in Pipere longo subrubere videntur. N. B. Juxta Athenæum, lib. iii. barbara vox; sed notandum τὸ πέπερι fructus τοῦ Πεπερίως, gen. τοῦ πέπερις. Vid. not. ad finem.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Ι'.

Capitis primi Fragmentum ex Ed. Aldina. Venet.
1498.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ῥιζῶν, ὅσαι φαρμακώδεις, καὶ ὁποίας ἔχουσι δυνάμεις, εἴτ' ἐν αὐταῖς, εἴτ' ἐν τοῖς ὅποις, ἢ καὶ ἐν ἄλλῳ τῷ τῶν μορίων, ἢ καὶ, τὸ ὅλον, εἴ τι φρυγανικὸν ἢ ποῶδες, ἔχει τοιαύτας δυνάμεις· καὶ περὶ τῶν χυλῶν, τῶν γε εὐοσμῶν, καὶ τῶν ἀοσμῶν, ποιουσι διαφοράς, αἵπερ μάλισ' οὐδὲν ἥττον φυσικαί. τῶν δὲ ῥίζων πλείους μὲν εἰσιν αἱ δυνάμεις, καὶ πρὸς πλείω· ζητοῦνται δὲ μάλιστα αἱ φαρμακώδεις, ὡς χρησιμώταται· διαφέρουσα, τῷ τε μὴ πρὸς ταῦτά, καὶ τῷ μὴ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔχειν τὴν δύναμιν, ὥσπερ εἴρηται μικρῷ πρότερον. ὡς δ' οὖν ἐπίπαν, αἱ πλείεσται μὲν ἐν αὐτοῖς ἔχουσι, καὶ τοῖς καρποῖς, καὶ τοῖς ὅποις· ἔναι δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς φύλλοις· σχεδὸν δὲ τὰς τε φυλλώδεις δυνάμεις τὰς πολλὰς * πύας καλοῦσιν οἱ ῥιζοτόμοι. . . .

Ταῦτα μόνά που ἐν τοῖς ἀντιγράφοις εὐρήκαμεν· εἰ μὴ ἄρα τῷ ἐννάτῳ συγκέχυνται τὰ λοιπά. . . . *Ald. Venet. fol. p. 119.*

GLOSSARIUM THEOPHRASTI.

A.

"Αεατος. Non scansilis, ii. 8.

"Αελαστος. Simplex; non ramosus, i. 3.

"Αγγειόν. 2. Pericarpium vasculosum, iii. 15.

"Αγγισπέρμος. Angiospermus, Bot. cujus semina perianthio laxo involvuntur. Vid. Γυμνόσπερμος, vii. 3.

"Αγινής. Ignobilis, de fructibus arboris sylvestris et incultæ, ii. 3.

"Αγκυρα. Instrumentum rusticum bi- vel tri-dentatum.

"Αγνώδης. Agni casti L. similis. Vid. "Αγνος, Tab. Syst. p. 14.

"Αγωγή. Ordinatio ramorum arboris, Angl. "training," i. 14.

"Αγώνιος. Vid. Γωνία.

"Αδιάφρακτος. Sine dissepimentis in caule, i. 8.

"Αδρός. Firmus, validus, crassus: opp. τῷ λεπτῷ, vii.

4.

"Αδυναμία. Impossibilitas, δύνασθαι τὴν ἀδυναμίαν, Græcismus, ix. 19.

"Αειπίσπορος. Vid. "Επίσπορος, vii. 1.

"Αειρώδης. Aristatus, Bot. vii. 10. Villosus, ibid. 11.

"Αεραυστος. Tenax, Anglice "tough." De ligno, i. et pass.

"Αερός. 1. confertus. 2. simul productus. Opp. τῷ κατὰ μέρος, successive. P.

"Αεριπιδής. Non erosus vermibus, a Θρίψ. v.

"Αθυρος. Fors. "Αχυρος. Paleaceus, Bot. De C. Pl. iv.

Αίγίς. Trunci pars in pinu, ad nodos, tabulis pictoriis, vel scriptoriis usitata, iii. 10. Etiam ad clypeos, ibid. N. B. Quandoque cor totum trunci. Mold. "Egregium pro variis operibus topiariis materiem præbent tubera ad radices et imas truncas Pinu-

- “um subinde enata; quip-
 “pe quæ venis pæne pel-
 “lucidis ornantur.” Pallas.
 Fl. Ross.
- Αίμασιά. Sepes ex spinis,
 quæ corpus vulnerant, un-
 de nomen. pass.
- Αἶνος. Sine fibris (vid. Ἴνεις,)
 de ligno. Hinc εὐῖνος. pass.
- Αἰρώδης. Loliaceus *Bot.* Lolio
 infestatus. De segete, v. 5.
 viii. 2.
- Αἰσθητήριον. Oris palatum.
 De C. Pl. vi.
- Αἰτίαι αἰ. Effectus, proprie-
 tates, vel “potestates her-
 “barum.” pass. Hinc ti-
 tulus Libri Περὶ Φυτῶν Αἰ-
 τίων, vel, ut Varro rectius
 scribit, Περὶ Φυτικῶν Αἰτίων,
 l. i. 5.
- Ἀκανος. Pericarpium vel ca-
 pitulum in Carduis, &c.
 &c. Etiam Cardui spec. v.
 p. 25.
- Ἀκανίζω. Supr.
- Ἀκάρδιος. Vid. Καρδία, *Bot.*
- Ἀκιδώδης. Triangulari-acutus:
 similis cuspidis sagittæ; de
 forma seminis Σχοίνου. Vid.
 iv. 13.
- Ἀκίς. Cuspis sagittæ.
- Ἀκμαι αἰ. Tempora conveni-
 entia. Αἱ ἀκμαι πρὸς τὴν
 τομὴν, “the exact season.”
 v. 1.
- Ἀκνισος. Scaber, non rasmus.
 Σῶμα ἄκνισον. De C. Pl. ii.
- Ἀκόναι αἰ. 1. Rupes calcaria; ab ἀκόνη, cos, “a whet-
 “stone,” ix. 16. 2. Nomen
 loci.
- Ἀκοπος. Vermibus intactus.
 De vestibus, seminibus &c.
 iv. 4. De C. Pl. iii.
- Ἀκρατής. 1. Immoderatus, p.
 2. immistus, crudus: γῆ ἀ-
 κρατής. De C. Pl. v.
- Ἀκρίμονις οἰ. Rami majores,
 vel superiores, i. 4.
- Ἀκριβολογέω. Accurate defi-
 nio, i. 5.
- Ἀκρόδρυα τῷ. Fructus species
 quæ putamine teguntur
 Cass. Bass. ῥοιὰ, πιστάχια,
 καστάνια. Arb. glandiferæ,
 ii. 7.
- Ἀκρόρριζος. Radice horizon-
 tali, *Bot.*
- Ἀκροσχιδής. Apice lobatus,
 iii. 2.
- Ἀκροῦ. Ἐξ ἀκροῦ περιττόν. De
 folio pinnato, impari *Bot.*
- Ἀκτίνος. Sambucinus. Vid.
 Ἀκτή. v. 4.
- Ἀκυλος. Ilicis glans, iii. 16.
- Ἀλία. Calor Solis. De C. Pl. i.
- Ἀλεινός. Calidus; soli expo-
 situs: opp. τῷ ψυχρῷ, ii.
 3.
- Ἀλειμμα. Medicamentum o-
 leosum.
- Ἀλεπίδοτος. Sine tunicis. Vid.
 Λεπίς, vii. 4.
- Ἀλικοὶ οἰ. Paludes salsæ, iv.
 4.

- Ἄλικῶδης. Supr. ix. 12.
 Ἄλιπής. Succo destitutus. Vid. λίπος, ix. 1.
 Ἄλιφλοιός. Cortice crasso, ab ἄλεις. N. B. Spec. Quercus ita vocatur, sed fors. error textus pro ἀλλόφλοιος, pro cortice duplici Q. *Suberis* L. Alii ab ἄλεις.
 Ἀλλήλους κατὰ. Alternatim : opp. κατὰ δύο.
 Ἀλκυωνίδες οἱ. Dies Halcyonis. Vid. Myth. Antiq. ix.
 Ἄλμαι αἱ. Vid. οἱ ἄλικοι, supr. Salsugo, Gaz.
 Ἀλόπιδα. Loca glareosa, Theod. Fors. ἀλώπιδα ab ἄλων.
 Ἀλόπιστος. Non tunicatus, v. 1.
 Ἀλυπία. Facilitas coctionis ; quod stomacho convenit. Hinc ἄλυπος, ii. 5.
 Ἀλόξ. Scabies ; morbus cutaneus in pecoribus, div. a ψώρα, ix. 10. Lepræ species.
 Ἀμαζα μονόστροφος, vel μονότροχος. Currus rota unica ; an manibus accommodata, e. g. "a wheel-barrow?" v. 8.
 Ἀμανρόμαι. Sensim diminuo, ix. 16.
 Ἀμανρός. Vix conspicuus, iv. 5.
 Ἀμάω. Meto, colligo fruges, p.
 Ἀμελύνω. Hebeo ; de acie ferri, v. 4.
 Ἀμβλωσις ὀφθαλμῶν. Abortio gemmarum, Bot. iv.
 Ἀμβλώψ. Morbus ipse, ibid.
 Ἀμεινός. Debilis, periturus ; ἀμεινὰ σπέρματα, iii.
 Ἀμέργω. Succo privo ; ὅταν ἀμέρῃσι τὸν καρπὸν, ix. 8.
 Ἀμοργά. Amurca : Olei expressi recrementum. De C. Pl. vi.
 Ἄμης. Placenti genus. De C. Pl. vi.
 Ἀμισχος. Vid. Μίσχος.
 Ἀμφαύξεις. } Intumescencia in
 Ἀμφιφύα. } trunco Abietis post decacuminationem. Vid. desc. accuratam, iii. 8.
 Ἀμφίεργος. Inutilis ; de solo sationi inepto præ humore. De C. Pl. iii.
 Ἀναγκαίως. Ægre, iv. 4.
 Ἀναδείξεις ῥίζων. Hort. "the uncovering the roots." De C. Pl. iii.
 Ἀναδίω. Ligo, ii. 8.
 Ἀναδινύμενος. Humefactus, p.
 Ἀναθυμιάσις. Exhalatio.
 Ἀνακαθαίρω. Vid. Καθαίρω.
 Ἀνάκαυλος. Caulis ima pars intumescens in bulbum : οἱ τοῦ βολβοῦ ἀνάκαυλοι, i. 10.
 Ἀνάκλασις. Actio circumvertendi, Hort. ἀνάκλασις πρὸς τὸν ἥλιον, i. 16.
 Ἀνακολουμβάω. Urinando evello, iv. 7.

- Ἀναλαμβάνω. 1. Revivisco, v. 3. 2. Occupo, vii. 10.
- Ἀναλίσκω. Consumo, edo, ii. 8.
- Ἀνάλογον. Adv. Pari ratione, viii. 5.
- Ἀνάπαλιν. E contra, ratione contraria, p.
- Ἀνάπλους. Expeditio navalis, iv. 8.
- Ἀναπνοή. Evaporatio, p.
- Ἀνάστημα. Incrementum sursum, vel altitudo plantæ, ix. 10.
- Ἀνατρέπω. Agric. Solum evertō: ἀνατρέπειν. κυάμους, "to plough in the crop," viii. 9.
- Ἀναφύρομαι. Emergo, iv. 2.
- Ἀνδρῶν οἱ τειχῶν. Propugnacula, "the ramparts." Summitates planæ, vii. 13.
- Ἀνεργής. Inefficiens, ix. 17.
- Ἀνεπίδοτος. Sine incremento. Vid. Ἐπίδοσις.
- Ἀνθρίκον. 1. Planta. 2. Pericarpium in Liliaceis, vii. 12.
- Ἀνθήλη. Panicula in graminis, Bot. de Arundine; Cypero, Papyro, &c. iv. 11, 12.
- Ἀνθηρὰ τὰ. Tempora florendi. De C. Pl. iii.
- Ἀνδικῶς. Adv. ab ἄνθος, viii. 9.
- Ἄνθος. Flos. Diff. botanicæ: 1. ἱπ' αὐτοῦ τοῦ καρποῦ, flos superus. 2. περὶ τὸν καρπὸν, flos inferus.
- Ἀνθρακίαι αἱ. Loca vacua, vel areæ carbonandis lignis, v. 10.
- Ἀνθραξ. Carbo lignarius, "charcoal." Antiqui artem carbonandi apprime callebant, v. 10.
- Ἀνθῶδες ἄνθος. 1. Flos compositus, i. 22. Bot. 2. coloratus, Scal. apud Bod. p. 62.
- Ἀνίημι. Remitto, aciem perdo, v. 6.
- Ἀνιμάω. Aquam e puteo haurio, ἱμάντι, (fune coriario,) sc. machina quadam, iv. 4.
- Ἀνιώδης. Gustu ingratus, vel odore.
- Ἀνοξός. Vid. Ὀξός.
- Ἀνοχοί οἱ. Profluvia alvi, iii. 12.
- Ἀντιδιηρήμενος. Separatus a se invicem. Plantæ ἀντιδιηρήμεναι καὶ ἑκάστων (quæ sub genere communi specialiter discriminantur), iv. 14.
- Ἀντιλαμβάνω. } 1. Succedo.
- Ἀντιλαμβάνομαι. } 2. Sustento.
- Ἀντίληψις. Fulcrum.
- Ἀντιμέλλω. Pono vice alijus, ix. 9.
- Ἀντωθίω. Vi elastica repello. N. B. Opp. ἰνδιδόναι, recedere, v. 6.
- Ἄνω καθαίρειν. Vomitus excitare, ix. 10.

Ἀνωμαλίας αἱ αἶρος. Vicissitudines aeris, iii.
 Ἀξάρικοι. Granaria.
 Ἀπαλλάγη. Mors plantæ.
 Ἀπαλλάττω. Eneco, ix. 17.
 Ἀπανθίω. Defloresco, p.
 Ἀπαράβλαστος. Vid. Παράβλαστος.
 Ἀπαρρίνομαι. Sylvestrem maturam deponere, vii. 4.
 Ἀπιμφερές. Dissimilis. Vid. Ἐμφερές, vii. 8. p.
 Ἀπίρασις. Imperfectio. De C. Pl. i.
 Ἀπρισιόω. Rubiginem genero.
 Ἀπρίττωτος. Vid. Πιρίττωμα.
 Ἀπυκος. Non resinosus, iii.
 Ἀπιχόμενοι οἱ παρ' Ἰνδοῖς. Brachmani, iv, 5.
 Ἀπηρητήμιος. Disjunctus, divisus, p.
 Ἀπηρωτός. Non mutilatus. De ligno. De C. Pl. iii.
 Ἀπιον. Fructus Pyri, iv. 2.
 Ἀπληκτος. Illæsus, de morbis ex cœli tactu, ix. 14.
 Ἀπλός. Simplex. Ἀπλὸν ἄνθος, de structura monopetalæ, vel de flore concolore? Alibi ἀπλὸν τοῖς ἰσίδεσι.
 Ἀπικμάω. Exsiccō, humorem (ἱκμάδα) abstergo.
 Ἀπιυστος. Ventis non obiectus, iv. 17.
 Ἀποκαθίστημι. Degenero, viii. 7.
 Ἀπόκαυλος. Non regerminans,

ut Abies, &c.

Ἀπόκειμαι. Vid. Ἀποκαθίστημι.
 Ἀποκεκλίμενος. Deorsum tendens, divaricatus.
 Ἀποκλίνω. Deorsum tendo, vi. 2.
 Ἀποκινύομαι. Habitum in hederaceis amitto: sc. respectu formæ foliorum.
 Ἀποκλύζω. Aquam copiose perfundo.
 Ἀποκνίζω. Unguibus comprimo: "to nip off," vi. 8.
 Ἀποκρίνομαι. Secernor; ὅταν ἀποκρίθῃ τὸ ὕδατῶδες. De C. Pl. vi.
 Ἀπόληψις. Absorptio. De C. Pl. ii.
 Ἀπολοχμέομαι. Fruticesco, vi. 6.
 Ἀπομάγματα δακτυλίων, "the paring of the nails." De C. Pl. vi.
 Ἀποπνίω. Evaporo, ix. 18.
 Ἀπορίαι αἱ. Quæstiones solvendæ: "Quere's."
 Ἀπορρόη ἁνθῶν. "A blight:" item ἀπ. βλαστησίως. De C. Pl. v.
 Ἀπόπριμος. Vid. Πρίμος, ii. 7. ramus minor, vel secundarius?
 Ἀποστάσεις αἱ. Hort. Intervalla. De C. Pl. iii. Vid.
 Ἀποσαφιδίω. } De uvis are-
 Ἀποσαφιδόομαι. } factis in arbore. De C. Pl. ii. Vid. Ἀσταφίς.

- 'Αποστίψω. Condensio. De C. Pl. ii.
- 'Αποτίκτω. Demo. Fructum amitto.
- "Αποτις γῆ. Ubi aqua deficit.
- 'Αποφυσίδες. Surculi e radice. viii. 3.
- 'Απόφυσις. 'Αποφύσεις καυλῶν in Carduis, (pedunculi foliorum decurrentes, amplexicaules Bot.) Vid. 'Υποφύσεις.
- 'Αποχυρόμαι. Sepibus cingor, iv. 9.
- 'Απόχυσις. Effluvium, vel jactura succi in plantis, ὅταν ὁ Σκώληξ ἐσθίει τὸν κάλαμον τοῦ Πυροῦ, ἐκβάλλεται, τὴν ἀπόχυσιν, viii. 10.
- 'Αποψιλώσεις αἱ, Ἀμπέλαι. Hort. "the thinning out the "branches."
- 'Απύρηνος. Vid. Πυρὴν, ii. 3.
- 'Αράχινον. Morbus Oleæ proprius. N. B. Nidus forsan animalculi cujusdam textorii. Cocci species.
- "Αργεμα. 1. Álbugo oculorum: etiam ἐν προβάτοις, ix. 14. 2. 'Εν γάλακτι γυναικείῳ.
- "Αργίλος. Argilla, gustu amara. De C. Pl. vi.
- 'Αργός. 1. Crudus, ix. 4. 2. de terra, incultus, "fallow"
- Angl. 3. Rudis, incoctus, vi. 3.
- 'Αριθμός. 'Ὡς ἀριθμὸς, Proverb. de magno numero, vii. 2.
- 'Αρκτοῦρος. Arcturus. Stella primæ magn. Sideris Arctophylacis vel Bootis: sc. in cauda Ursi majoris. N. B. Tempora anni notantur ortu et occasu hujus stellæ, utpote et Caniculæ et Pleiadum. μετ' ἀρκτοῦρον, μετὰ Κύναι. Accuratiorem qui velit hujus rei notitiam, adeat Gemini Observationes Astronomicas, vel Calendarium Theophrásti Hist. Plant. accommodatum in Opere miscellaneo², cujus mentionem feci. 'Επ' Ἀρκτέρῳ, sc. Ortu Heliaco, Septembri mense. Περὶ Ἀρκτούρου, ortu Arcturi acronyctio, vel veris initio, Martio mense.
- "Αρνες οἱ. De Tritico exinanito, viii. 7.
- 'Αρουραῖος. Inter segetes crescens, sponte, vii. 7. Opp. ἡμίρριος.
- "Αροτοι. Tempora seminandi. N. B. Τρεῖς ἡμέραι τοῦ σπόρου apud Theophrast.
1. Περὶ Πλειάδος δύνειν, (m. Octobri.)

2. Ἦρος ἀρχομένου, (m. Martio.)
 3. Ἄροτος θεινός, (m. Julio,) viii. 1.
 Ἀρράγης. Compactus, tenax. De ligno, v. 5.
 Ἀρρήν. Mas. N. B. Plantæ a Theophrasto in ἀρρήνας et θηλείας quandoque dividuntur; nulla differentia sexuali: v. g. Ἐλάτη, Κράνεια. Species robustior, et quæ tarde fructificat, ἀρρήν vocatur, et contra θήλεια. Sexualis vero distinctio occurrit in Φοίνικι, et alibi, ii. 8.
 Ἀρτιος. De plantis adultis et perfectis.
 Ἀρχη. 1. Principium vitæ, ii. 8. 2. Origo plantæ, i. 3, 9. Hinc Bot. Corculum seminis, et plumula, viii. 1, 2. Vid. descr. germinationis seminum diversorum, viii. 1. 3. Ἀ. γινισίως, inchoatio germinationis, vii. 11.
 Ἀρώματα. Catalogum aromatum antiquitus in usu ἐν μύροις sisto. 1. Κασία. 2. Κιννάμωμον. (Vid. Tab. Syst.) 3. Καρδάμωμον. 4. Νάρδος. 5. Ναῖρον. 6. Βάλαμνον. 7. Ἀσπάλαθον. 8. Στύραξ. 9. Ἴρις. 10. Νάρκη? 11. Κάστωρ. 12. Πάνακτις. 13. Κρίκος. 14. Σμόκη. 15. Κύπερος. 16. Σχῆνος. 17. Κάλαμος. 18. Ἀμάρακος. 19. Λωτός. 20. Ἄνησον, ix. 7.
 Ἀσπίς. Clypeus, olim ex viminibus salignis; ut et ex ligno ejusdem arboris, v. 8.
 Ἀσταφίς. Uva passa, “a raisin,” ix. 14.
 Ἀστράτης. Non tortuosus: ξύλον ἄστρατες, “strait-grained wood,” iii. 10.
 Ἀστραβίω. Idem.
 Ἀστροβόλητος. } Plantarum injuria, ex cœli intemperie, olim sideribus attributa.
 Ἀστροβόλησία. }
 Ἀστρον τό. Sirius, Canicula: περὶ τὸ ἄστρον, “the Dog-days,” ii. 7. Plantæ dicuntur ἀκολουθεῖν τοῖς ἄστροις, (tempora anni observare in germinando,) vii. 14. ix. 6.
 Ἀσφαραγία. “An asparagus bed,” vi. 4.
 Ἀτελής. Immaturus, ix. 9.
 Ἀτίραμνος. Vid. Τεράμων, ii. 5.
 Αὐλόνισκος. Dim. ab αὐλων. Vallis, ix. 7.
 Αὐστηρός. Astringens: succi plantarum denominantur αὐστηροί, γλυκεῖς, ὀξύς, respectu gustus. Anglice, “rough.”
 Αὐταρχίω. Vi propria subsisto, iv. 14.

Ἀύχμαι αἰ. "The droughts."

Ἀύχμαϊτος. Æstivus: ἔργα αὐχ-
μαῖα.

Ἀύχμηρός. De odore? folia
Salviæ ἥττον αὐχμηρά. Vid.
Βαρεύς. Plin. reddit siccum,
aridum, vi. 2.

Ἀφανές. Adverb. Occulto, ix.
12.

Ἀφανές τό. Vapor, gas, ibid.

Ἀφελκώ. } Penetro, perfo-

Ἀφελκώμαι. } ro? ix. 12. sa-
nor. De C. Pl. v.

Ἀφειψίς. Evaporatio per coc-
tionem, ix. 2.

Ἀφν. Lepra, morbus arbo-
rum, iv. 16.

Ἀφλιεός. Sine nervis; de fo-
lio. Vid. φλίψ.

Ἀφομοιόω. Comparo inter se.

Ἀφορισμοὶ οἱ. Characteres spe-
cifici, i. 5.

Ἀφορος. Sterilis.

Ἀφυλλος. Aphyllus, Bot. item
de flore monopetalo usur-
patur, ut Arbuti, iii. 16.

Ἀχολος. Sine bili, i. e. tran-
quillus, ix. 17.

Ἀχρούτερος. Minus coloratus.
Vid. χρόσμαι, κεχρωσμένος,
vi. 6.

Ἀχυλος. Insididus.

Ἀχυρον. 1. Palea, gluma, Bot.
ἄχυρον πύρινον, καὶ κρίθινον,
viii. 1. 2. Siliqua Fabæ.
De C. Pl. iv.

Ἀωρείαι. Tempora minus pro-
pitia, "bad seasons."

B.

Βάλανος ἡ. Nux arboris Βα-
λάνου. Vid. Tab. Syst. p. 11.
et Μυροβάλανον.

Βαλανηρός. Glandifer.

Βαλανώδης. Glandifer, vii. 9.

Βάλλω. Germino, ix. 22.

Βάλσαμον τό. "Balsam of
"Mecca," (vid. p. 25.) ix.
7.

Βαρεύς. 1. De odore. Graveo-
lens, narcoticus. Opp. δρί-
μει, vi. 2. 2. Coctu diffici-
lis, viii. 4.

Βασιλικὰ τὰ. Nuces Juglan-
dis.

Βάτον. } Rubum; a "Black-
βάτιον. } "berry."

Βαφὴ χάλυθος. Temperamen-
tum ferri ex immersione,
cujus manipulatio antiquis
haud ignota, v. 4.

Βέρεθρον. Gurgis, Barathrum
aquæ sub terra? v. 5.

Βέχος. Instrumentum rusti-
cum. De C. Pl. iv.

Βήξ. Tussis. Β. ξηρά, "a dry
"cough," ix. 15.

Βῆμα. Mensura; passus hu-
manus; "a pace." 3 Pe-
des, iv. 5.

Βελία τὰ. Cortices ad scri-
bendum accommodati, iv.
9. Antiquitus βυβλία, a
βύβλος.

Βίβλος. } Cortex interior Pa-
βύβλος. } pyri.

- Βίαι φυτῶν.** 1. Vitæ, vel durationes, i. 7, 23. 2. Effectus soli, aëris, &c. respectu sanitatis et durationis vitæ in arboribus, iv. 1, 13, 14.
- Βλάστημα.** Gemma, i. 1.
- Βλάστησις.** Prima germinatio. Vid. Calendarium **Βλαστησίων**, iii. **Βλαστοκοπῆσθαι**, "to be blighted," iv. 15.
- Βλαστολογία.** Pampinatio in vite. N. B. **Τρεῖς ἀμπειουργίαι**. 1. **τομή**. 2. **διακάθαρσις**. 3. **βλαστολογία**. 1. amputatio generalis hyeme. 2. amputatio surculi teneri. 3. avulsio gemmarum ope manuum, &c.
- Βλαστός.** 1. Surculus primus ex radice, i. 1, 5. **παράβλαστος**, surculus secundarius ex ramis. Lex. 2. Plumula. Vid. **ἄρχη**, iii. 2.
- Βλοσυρός.** 1. Fæculentus, **πιττὰ βλοσυρότερα**. 2. De surculis; turgidus, **ὄσαι λιμναίαι**, **βλοσυρότεραι**. De C. Pl. v.
- Βοηδρομίον.** Augustus. m.
- Βόλβιτος.** Fimus bubulus, v. 6.
- Βολβός.** Bulbus plantæ.
- Βολή.** Lapsus uvarum immaturus. De C. Pl. i.
- Βορεοράδης.** Fæce vel terra mixtus.
- Βοτάναι αἱ.** Herbæ noxiæ, viii. 6.
- Βοτανίζω.** Herbas noxias cvello, "to weed."
- Βότρυς.** Racemus uvarum—item racemus quivis, vel collectio baccarum vel florum. **Βότρυς Πτελίας**, fructif. iii. 6. Generatur **βότρυς** ἐν **Ἀμπέλοις ἐκ μετράς** κλήματα ἐκ τοῦ περιέχοντος. De C. Pl. iii.
- Βότρυον.** Id. dim. **Βότρυον τῆς Δάφνης**, iii.
- Βοτρυχίον.** ii. 8. dim.
- Βοτρυοειδής.** ἀπὸ μιᾶς κορυφῆς, καὶ πόλλων μίσχων. De umbella floris. Bot. iii. 12.
- Βράγχιος.** Branchiæ, "the gills of fishes," iii. 9.
- Βραδὺς εἰς τροφήν.** Concoctu difficilis. opp. **ἐγγυτέρω τῆς τροφῆς**.
- Βράχμεις.** Madefactus, a **βρέχω**, "steeped in water," v. 5.
- Βράχμεις.** Bulliens, a **βράσσω**, v. 5.
- Βροχή.** Aquatio, ix. 6.
- Βρύον.** 1. Amentum Quercus, &c. a **βρύω**, abundo, iii. 6. 2. Vel Thyrsus florum, ut Thymi Diosc. i. 1. 3. Fucus vel Alga marina, Strab.
- Βρυσοδιψίκη.** per transp. pro **βυρσοδιψίκη**, Ars coriaria.
- Βρυτόν.** Vinum hordeaceum. **βρυτ.** ἀπὸ **Κριθῶν**, "Ale." N. B. An **ζήθος** spec. di-

vers. vel statu effervescen-
ti? Vid.

Γ.

Γάλβανον. Gummi Bubonis,
Galbani L.

Γαλία. *Mustela marina*. Squa-
lus *Squatina*? L.

Γαλιέαγρα. 1. Tenticula cap-
tandis feris. Ex ligno duro
Πτελίας, &c. "a hutch
"trap," v. 8. 2. Camera
cancellata; cujus usus pro
carcere Athenæus, lib. xiv.
Cavea ferarum, Strab.

Γαμηλείων. Januarius, m.

Γανώδης. Fertilis: γῆ γανώδης,
plenus, Gaza, vi. 5.

Γέλυς. Nucleus in capitulo
Allii; "a clove of garlick."
vii. 5.

Γελγίδομαι. id. ib.

Γένεσις. Propagatio plantarum,
i. 4.

Γενέσις αἰ. 1. Proventus arbo-
rum. De C. Pl. iv.

Γενικός. Genericus, i. 6.

Γεννώμενα μερὲ τὰ. In arbori-
bus partes fructiferæ. *Mold.*
i. 4.

Γίνος, apud Theophr. 1. spe-
ciem, vel, 2. varietatem in-
dicat. N. B. pass. opp. εἶδus.
Generi.

Γεράνδρεα τὰ. Annosæ arbo-
res. Quercus nodosæ æta-
te, ii. 8. iii. 12; v. 9.

Γεύομαι. Gustu experimentum
facere, ix. 2.

Γεύσις. id. item morbus simi-
lis ἄφης. iv. 16.

Γέφυρα. 1. Pons. 2. Claustum
vel agger, v. 5.

Γεώδης. Terrenus, vel argilla-
ceus, iii. 3. materiem ter-
renam continens? De lig-
no quercino, v. 9.

Γίγαρτον. Acinus uvæ: ἔξαι-
ρουμένης τῆς μήτρας ἀγίγαρ-
ται. De C. Pl. v.

Γλίσχρος. 1. Tenax. De lig-
no, ὅσα γλίσχρα εὐκάμψη,
v. 6. De C. Pl. iv. 2. De
fructu, τὰ γλίσχρα πλείονος
πιψίως δεῖται. De C. Pl. iv.
N. B. Differentia inter γλίσ-
χρος et λιπαρὸς, prior glu-
tinousus, posterior oleosus?
Lign. Platani exemplum
γλισχρότητος peculiare, v.
4. 3. De solo tenaci, vi.
5.

Γλισχρότης τῶν καρπῶν. id.
De C. Pl. iv.

Γλισχρῶς. Parce, ii. 2.

Γλίχομαι. Vehementer cupio,
i. 1.

Γλοιός. Debilis, viscosus, te-
nax. De ligno, v. 5.

Γλυκύστυπος. Astringens cum
dulcedine. Vid. Στυφνός,
ix. 22.

Γλωττα. Lingula in fistulis,
"the tongue-piece," iv. 12.

Γόγγρος. Morbus in truncis

et ramis majoribus : forsan
cancris spec. Radix videtur
ignota, i. 12, 13.

Γονή. Vis generativa, ib.

Γόνιμα σπέρματα. Semina per-
fecta. τὸ γόνιμον, Principi-
um vitæ in sem. vii. 6.

Γόνυ. Nodus in caulibus gra-
minicis, &c. item flexura,
iii. 13.

Γονατώδης. id. i. 6. 8.

Γραμμώδης. Linearis, Bot.
γραμμώδεις μίσχοι (tenues)
σπέρματα γραμμώδη, iv. 13.

Γυμνόσπερμος. Nudo semine,
de seminibus umbellifera-
rum ; minime Gymno-
spermus Linn.

Γύροι. Foveæ circulares arbo-
ribus plantandis destinatæ.
ii. 7.

Γυρόματα. Venarum circum-
volutiones, vel gyri in al-
bumine ligni ; medullam
cingentes, Scal. Bod. v. 6.

Γωνία. 1. Angulus : sic de
folio Hederæ, γωνιόφυλλος·
οὐδὲν σχῆμα περικαρπίου γω-
νίας ἔχει ? i. 18. 2. Emi-
nentia acuta, "a ridge,"
folium κυκάρου descr. ὡς
γωνιόφυλλος· ἐκ δυοῖν σύνθε-
τον, καὶ τὸ μέσον οἶον τρόαις,
(carina,) i. 16.

Γωνιοειδής. id. vel γωνιώδης,
angulosus, iii. 13. opp. πε-
ριφίρει, de folio Hederæ, i.
13.

Δ.

Δαδόμεαι. De pice extrahen-
da. De C. Pl. v. Vid. δαῖς,
δᾶς, tæda.

Δαδοφορέω. Picem genero, ix.
2.

Δαδῶδης et ἑνδαδός. (De ligno
et radicibus, Gen. Pinus
L.) resinosum, ib. etiam
de colore rubro.

Δαῖς, δᾶς. 1. Lignum fissile Pi-
nus ; ἔξαιρουμένης τῆς δαδός,
καὶ καιομένης, ἡ τῆς πίττας
ἰκρόη, ix. 2. Vid. manipu-
lationem ibi exacte descri-
ptam. 2. Talea ligni Picci
ad accendum ignem.

Δάκιστα τά. Morsûs venenosi
Viperarum, &c. ix. 21.

Δάκρυα τά. 1. Resina in glo-
bulos concreta, ii. 16. vi.
2. Gummi etiam sponte
fluens. 3. Gemma in Li-
liaceis.

Δανύς. 1. Densus. opp. μάνη.
2. Pubescens de folio.

Δαφνίς. Lauri bacca ; drupa ;
Bot.

Δαφνώδης. Sature viridis. N.B.
Tres occurrunt coloris vi-
ridis varietates ; Angl.
"shades of green." 1.
δαφνώδης. 2. παρασώδης. 3.
χλωρόος. Vid. ix. 11.

Δαψιλῶς. Large : opp. γλισ-
χεῶς.

Δεινός. Efficax, "strong," οἱ

- χύλοι τῶν ῥιζῶν δεινότεροι τοῦ
 τῶν φυτῶν, i. 11.
- Δίνδρα τά. Vegetabilium di-
 visio quadruplex. 1. Δίν-
 δρα. 2. Φρυγάνικα. 3. Θά-
 μνοι. 4. Ποάδεις. N. B. Dis-
 tinctio inter 2dam et 3tiam
 haud satis constat: an θά-
 μνοι idem quod ἐπίτειοι,
 perennes? Alibi λοχυμώδης
 occurrit, de calamo, &c.
 An frutex paludosus? (vid.)
- Δενδράδης. syn. δένδρωδης.
- Δενδρύφιον. Arbusculum. Dim.
 Corallinis applicatur, iv.
 8.
- Δερματώδης. Coriaceus, de fo-
 liis, vi. 2.
- Δείσμαι, αἱ. Fasciculi, ix. 19.
- Δεχόμενος. Proxime succe-
 dens; ἐν τῷ δεχομένῳ ἔστι,
 καὶ τῷ τρίτῳ, vii. 1.
- Δήγμα. 1. Morsus viperæ. 2.
 δήγματα, tormina ventris,
 iv. 5.
- Δηκτικός. Pungens: de suc-
 co, vi.
- Δήλησις. Sinistrum quoddam,
 vii. 12.
- Δημήτριος. Cerealis. δημή-
 τριος καρπός.
- Διαγράφη. Linea circumferen-
 tiæ, i. 21.
- Διαδύναμαι. Valde efficio, iii.
- Διαιτέω. Judico inter, vox fo-
 rensis, Scal. ix. 18.
- Διακάθαρσις. Operatio horti-
 culturæ, "Pruning" An-
- glise. Vid. Βλαστολογία, ii.
 8.
- Διακνίζω. Transversim, vel
 longitudinaliter, seco. Vid.
 κνίζω, iii. 2.
- Διακορής. Saturus valde, i.
- Διακτορία. Cantus vehemen-
 tior, vel acutior. Hinc
 Mercurius apud Homerum
 διάκτορος Ἀργυφόντης. Ti-
 biæ γλῶττα συμμύει τῷ χρέ-
 νῳ, (per ætatem contrahi-
 tur,) et inde χρεσιμὸς πρὸς
 τὴν διακτορίαν. N. B. Fors.
 ἡ διακτορία in scena antiqua
 cantus præludens, Angl.
 "overture," iv. 12.
- Διαλαμβάνομαι. Alterno. Bot.
 vi. 5.
- Διαλείπω. Intermitto, iii. 6.
- Διαλείψεις αἱ. Intervalla.
- Διαμασάω. De actione man-
 ducandi, ii. 8.
- Διανθὺς ἄνθος. sc. ἄνθος ἐν ἄν-
 θει ἔχον. De flore Rosæ, i.
 22.
- Διαπαττόμενος. Conculcatus,
 viii. 11.
- Διαπιδάινομαι. Saturor ex omni
 parte.
- Διαπίπτω. Dissilio, iii. 7.
- Διαπλής. Sature plenus. De
 C. Pl. ii.
- Διαπνοή. Evaporatio. Vid. Δι-
 ατμίζω. De C. Pl. vi.
- Διαπτίσσω. Tundendo com-
 minuo, ix. 16. 2. pinso,
 ix. 17. ubi opp. κόπτομαι.

Διαπτύσσω. Illino : κόπτον-
τις ἐν τῷ ὄλμῳ, καὶ διαπτύ-
σαντες λεπτά, καὶ ἐπιτάττοντες
ἐφ' ὕδαρ. Methodus præpa-
randi Cicutam, ix. 17.

Διάπυρος. Fervide candens,
“red hot,” iv. 8.

Διαρρίω. Late evagor. De Ni-
lo.

Διαστολή. Intervallum, *Hort.*

Διατεινόμεαι. Assevero, con-
tendo, iii. 17.

Διατμίζω. Evaporare facio.
τὰ μὲν χύλων ἐκκρίνει, ἢ δια-
τμίζει· τὰ δὲ παχύνει καὶ
συνίστησι. De C. Pl. vi.

Διαφέρων τό. Excellens quod-
dam, ix. 14.

Διαφερόντως. Eximie.

Διαφορή. Excellentia, iv. 4.

Διάφορον. Id. si non error tex-
tus.

Διαφύομαι. Sparsim nascor,
vii. 1.

Διαφυσάω. Intumesco, iii. 17.

Διαφύσεις. Differentiæ germi-
nationis, viii. 8.

Διαφύσεις αἱ. Internodia cau-
lina, *Bot.* iv. 10.

Διαφύω. act. Penetro.

Διαφωνία. Discrepo, iii. 10.

Διαχέω. 1. De separatione
sanguinis partium, ix. 15.
opp. τῷ συνάγειν, “to coa-
gulate.” 2. διαχέομαι, flac-
cesco, vi. 4.

Διάχυσις. Diffusio æqualis :

de coctione fabarum et pi-
sorum, “when they are re-
duced to a smooth paste.”

Διεννατήρης. Novennium, iv.
12.

Διεννακτηρής. Novennis.

Διενός. Biennis, de arboribus
quarum fructus annum du-
rat.

Διεντίζω. Biennium duro, i. 3.

Διευρύνω. Dilato.

Διήθησις. Percolatio, ib.

Διήκων. Quod transversim
pervadit ? ἐν τῷ διήκοντι τῆς
γέλιγδος. Vid. de C. Pl. vi.

Διηρθεράμενος. Nodos transiens,
permeans.

Δίσυροι. Januæ bivalves, viii.
2.

Δίσυρός. Dicotyledonus, *Bot.*
viii. 2.

Διῖημι. 1. Pervado. 2. Trans-
mitto, i. 10.

Διῖσῃμι. Aperio se : hio, viii.
2.

Δίπαρος. Fructus duorum
annorum simul gerens. De
arb. quibusdam, iii. 6.

Δίκελλα. Instrumentum rus-
ticum : ligo biceps. Angl.
“a double hoe.” De C. Pl.
iii.

Δικρανής. Biceps, cacumine
fisso, ix. 12.

Δίκρανος. Id. ii. 8.

Δίκροος. Id. iv. 2.

Διμερής. Bipartitus, viii. 2.

Δίξος. Duplici venarum cursu. Vid. μονόξος et κτηδων, v. 2.

Δίοσπυρον. Fructus vel Drupa Loti, Diospyri, L. ii. 12.

Διπαλαίστης. Duas palmas altus, iv. 12.

Δίφορος. Vid. δικάρπος. i. 23.

Διώκω. Ellipt. (pro διώκω βίον) Vivo. πρὸς ἐστέραν διώκει, de pl. scandente, Bot. De C. Pl. ii.

Διώρυξ. 1. Fossa, iv. 8. 2. Canalis.

Δοξά. Cortex arboris, ix. 2.

Δοχός. Facile suscipiens : δοχὸς οὔσα ὑγροῦ καὶ θέρμου. De C. Pl. ii.

Δριμύς. Acris, pungens. De odore, vi. 7. ii. 8. opp.

Δροσοβόλος. Roridus : ubi rores abundant. Δροσόβολαι χάει. De C. Pl. vi.

Δρυπιτής. Vid. δρυπίψ.

Δρυπίψ. 1. Fructus maturus et deciduus, pass. N. B. Δρυῖς pro quavis arbore. 2. Bacca Oleæ, iv. 17.

Δρυπίς. Fructus quidam. (Hinc forsā Drupa Linn.) ἄκανος, δρυπίς.

Δρύφρακτον. Ager sepibus cinctus ? iv. 5. spatium arboribus densum.

Δυνάμεις αἱ. Vires plantarum proprietates, i. 11.

Δύο κατὰ δύο. Foliis oppositis ;

per paria, iii. 12. opp. κατ' ἀλλήλους, alternis.

Δυσκάτακτος. Frangi difficilis, iii. 8.

Δυσμανής. Spissus, non evaporans, vii. 6.

Δύσμοι οἱ. Occidens, ἄνεμος ἀπὸ δύομων, κλαυθμός dict. (fors. καύθμος,) "the Si-rocco." De C. Pl. v.

Δύσριγος. Frigoris impatiens, vi. 7.

Δύστομος, α τίμνω. Scindi difficilis, v. 1.

Δυστρέπτης. Terebratu difficilis, v. 8.

Δυσχίρεια. Aliquod ingratum respectu saporis. De C. Pl. vi.

Δυσχιδής. Findi difficilis ; de tenaci folio Fagi, iii, 10.

E.

Ἐγγειος. De terra firma ; opp. τῇ ἐνύδρῳ, iv. 7.

Ἐγγυς πρὸς. Proxime accedens ad : κατ' εὐωδίαν οὐκ ἔγγυς πρὸς ἱκεῖνον, "not near so fragrant as."

Ἐγκιντρίζω. Perforo : dicitur de actione succum vel resinam extrahendi e truncis arborum, ii. 3.

Ἐγκληματόομαι. Ramis luxurioso. De C. Pl. iii. †

- Ἐγγλωρὸς. Sub-viridis.
 Ἐγχυλὸς. Succulentus; opp.
 τῇ δυσχυλῶ. De C. Pl. vi.
 Ἐδάφη τὰ. Varietates soli;
 Agricult. De C. Pl. ii.
 Ἐδαφίῳ. Solum complano,
 ix. 4.
 Ἐδαφίζω. Id. ix. 2.
 Ἐδρα. Ἐκπίπτειν τὴν ἴδραν.
 De prolapsu ani, ix. 9.
 Εἶδη τὰ. Genera plantarum,
 Bot.
 Εἰληθύια. Σφαιριῶδες τι, vel
 forsā pistilliforme in trun-
 co Abietis: in magicis usi-
 tatur.
 Εἰροφυής. Villosus.
 Ἐκάτεροι. Utrique; (dicitur
 de duobus paribus.)
 Ἐκατιρώτης? Qualitas; for-
 san error. De C. Pl. vi. vid.
 supr.
 Ἐκατίνοι. Sacerdotes Heca-
 tes.
 Ἐκλάσσης. Secunda ger-
 minatio; “Michaelmas
 “shoot,” iii. 7.
 Ἐκλόσυρος. Vid. βλόσυρος.
 Ἐγκαλακτόω. Lac exhaurio:
 de succo lacteo.
 Ἐθαμνίσομαι. Fruticesco.
 Ἐκιδόν. Oblique, iii. 13.
 Ἐκκολάπτω. Tundendo eva-
 cuo, ὡν ἐκκικολάμεινον, iii.
 16.
 Ἐκκρίνω. Secerno. } De C.
 Ἐκκρίνομαι. Secernor. } Pl. v.
 Ἐκκρίτικον τό. Id. } vi.
 Ἐκλαχανίζω. Herbas noxias
 evello.
 Ἐκλυτος. Languidus: succo
 privatus. De C. Pl. iv.
 Ἐκμάσσομαι. Abstergor, ari-
 dus fio. De C. Pl. v.
 Ἐκνεμίσω. Depascor.
 Ἐκπαπτόμαι. In pappum
 abeo. Bot. iii. 18.
 Ἐκπληξίς. De arboribus; Si-
 deratio. Vid. ἀπεροβόλησις, ib.
 iv.
 Ἐκπνευμαΐσομαι. De effectu ex
 fermentatione. Vid. πνεύ-
 μα.
 Ἐκπνευσις φλεγμονῶν. Exhala-
 tiones ulcerum, i. e. ad vi-
 rus extrahendum, ix. 10.
 Ἐκσασίς. Degeneratio, ab ἔξ/-
 σημι, infr.
 Ἐκθήκω. Emacero, ix. 3, 2.
 Maceratione stillo.
 Ἐκτοπος. Climati proprius?
 χείρων ἔκτοπος ἐν Θράκη.
 N. B. Forsan legendum ἔν-
 τοπος.
 Ἐκφυσάω. Tumescō.
 Ἐκφύση ή. Tumor. De C. Pl.
 iii.
 Ἐκφυσις. 1. Degeneratio plan-
 tæ. 2. Proventus pl.
 Ἐκχυλὸς. Subtilis, tenuis: de
 succo.
 Ἐλαιον. N. B. Usus Olei oc-
 cūrrit in maturandis Ficu-
 bus. Item ad enecandas ra-
 dices arborum, ib.
 Ἐλικηδόν. Adv. iii. 13.

- Ἐλιξ. Cirrus; *Bot.* i. 3.
 Ἐλκηθρον. Buris aratri, vi.
 Ἐλκομαι. Distorqueor, "to
 "be warped." *De ligno*, v.
 6.
 Ἐλκόομαι. Perforor. *N. B.*
 Ἐλκος, foramen in trunco
 Abietis, per quod resina
 fluit, iv. 19. Item vulnus
 simplic. iv. 13.
 Ἐλκωμα. } Supra de vulneri-
 Ἐλκωσις. } bus ligni ex tere-
 bratione.
 Ἐλλοθος. Siliquosus, viii. 1.
 Ἐλλοθόσπερμοι οἱ. Plantæ le-
 guminosæ.
 Ἐλμις πλατεῖα. Tænia lata:
Angl. "tape-worm," ix.
 Ἐμβιόσας. Vitam producens,
 vi. 7.
 Ἐμβοθρον. Adv. plane? in
 puteo. Οὐκ ἔμβοθρον (τιδέασι)
 ἀλλὰ τὰς σχίζας "the bil-
 "lets," ὁρθὰς πρὸς ἀλλήλας,
 (sursum inclinantes,) ix. 3.
 Sed forsan textus corrup-
 tus.
 Ἐμβόλητος. Gleba involutus,
 ii. 5.
 Ἐμβολος. Navis rostrum æra-
 tum, vi. 8. ab ἐμβάλλω, ex
 modo pugnæ navalis.
 Ἐμβρυον, in plantis τὸ μέλλον
 βλάσσειν. *N. B.* Vox βρύον
 (amentum *Bot.*) de racemo
 flosculorum fugacium.
 Ἐμμητρος. Medullam habens,
 i. 9.
 Ἐμπαλιντίθειμαι. Ratione con-
 traria locare, v. 5.
 Ἐμφανής. Splendens, iii. 10.
 Ἐμφιεής. Similis, p.
 Ἐμφλοιδόσπερμος. Semine in
 pericarpio membranaceo,
 vii. 1, 4.
 Ἐμφυτεῖα. Insitio, *horticult.*
 "grafting." Vid. ἐνοφθαλ-
 μισμος.
 Ἐμφυτεύω. ii. 1.
 Ἐνάινα τὰ. Annua: δίαινα, bi-
 ennua.
 Ἐναιμος. Stypticus, iv. 8.
 Ἐναλίσκομαι. Consumo: de
 cibo, ii. 8.
 Ἐνθαδός. Pice abundans, ix.
 4. i. 8.
 Ἐνδεκηρὴς γαῦς. Undecim re-
 mis, v. 8.
 Ἐνδέχεται. verb. impers. Ad-
 mitto. οὐκ ἐνδέχεται λαβεῖν,
 non admittit convenienter,
 iv. 2.
 Ἐνδεχόμενον τὸ, quod conve-
 nit, ii. ib.
 Ἐνδίδωμι. Cedo: κλινάρια ἐν-
 δίδοντα, an lectuli elastici?
 Ἐνελέω. Obvolvo? ἐνείλασταις
 ἐν γλύκει, ix. 9.
 Ἐνηλόω. Clavo, transfigo, filo,
 suspendo, "to string up,"
 ix. 14.
 Ἐνιαύσιος. Spatium anni uni-
 us, p.
 Ἐνιαυτοφόρος. De arbore cujus
 fructus annum durat in ar-
 bore; aliter δίκαρπος.

- 'Ενίστημι v. a. 'Ενίστησι ἀρχὴν
 γιγνείας, instituo, vii. 9.
 Vid. 'Αρχή.
 'Ενναιτηρίς. Novennium, iv.
 12.
 'Ενος. Annuus, annum du-
 rans, p.
 'Ενοφθαλμισμος. Insitio gem-
 mæ (ὀφθαλμοῦ) in arbori-
 bus; Ang. "budding?"
 Vid. ἑμφυτεία. N. B. Ex
 descr. apud Theophr. ἑμφυ-
 τεία videtur insitio per in-
 cisionem, καὶ ξύλου σχίσιν,
 "cleft-grafting;" ἐνοφθαλ-
 μισμος, insitio, per relaxa-
 tionem corticis, "rind-
 grafting."
 'Ενοχλίω. Perturbo, iv. 2.
 'Ενταῦθα. Hac de causa, pass.
 'Εντίμνομαι. Intus seco, pro-
 funde incido, ix. 2.
 'Εντεριάνη. Pars interior, sive
 medulla ligni, iii. 8.
 'Εντομα τὰ. Insecta: hinc ἑν-
 τομολογία.
 'Εντομή. 1. Folii incisura. 2.
 'Εντομή. Actio scindendi,
 incisura, i. 16.
 'Ενυδρος. Aqua coopertus, sub-
 mersus, iv. 7.
 'Ενυμνίοσπερμα. (Minime Hy-
 menosperma L.) Semine
 membrana incluso, vel pe-
 ricarpio laxo, viii. 7.
 'Εξαδυνατίω. Elanguesco, iv.
 'Εξαιγίρομαι. De populo, (Λι-
 γύριον) habitum mutare.
 'Εξάμβλωσις. Abortio, ix. 9.
 'Εξαναχωρέω. Degenero, vi. 3.
 'Εξανιμύομαι. Ventis lædor,
 viii. 10.
 'Εξαύξομαι. Nimium luxurior,
 vii. 6.
 'Εξειλαίομαι. Super-saturatus
 sum oleo: unde effluvium
 fit.
 'Εξέπιπτηδες. Consulto, iii. 17.
 vii. 2.
 'Εξέσμενος. Rasus, a ξέω, ib.
 iii.
 'Εξικμάω. Humorem perdo,
 vii. 5.
 'Εξινόω. Evacuo.
 'Εξίστημι. 1. Degenero, ii. 1.
 De C. Pl. v. 2. Deliro, ix.
 20.
 'Εξομοίω. Similem genero, ii.
 1.
 'Εξυβρίζω. Luxurio. De Arb.
 ii.
 'Εξωχρος. Pallescens, iii. 7.
 'Επακανθίζω. Leviter spinosus
 sum, ix. 4.
 'Επαλλατίω. Alterno, Bot. i.
 4.
 'Επαλλόκαυλος. Caule scan-
 denti, Bot. iii. 8.
 'Επαμύομαι. Accumulo, iv.
 15.
 'Επαναλαμβάνω. 1. Recupero.
 De C. Pl. iii. 2. Assequor.
 'Επάφης. Tactu vel gustu sen-
 sibilis? i. 17, 19.
 'Επισθίω. Edo post aliquod,
 insuper edo.

- Ἐπιτεϊόκαυλος. Planta caule annuo, radice perenni, Angl. "a perennial plant," vii. 7.
- Ἐπιτεϊοκαυλίω. Id.
- Ἐπίχῳ. 1. Duro, continuo. De C. P. iii. 2. Occupo, vi.
- Ἐπιβάλλω. Attribuo. Καθ' ὅσον ἐπιβάλλειν τοῖς γένεσιν, viii. 5.
- Ἐπιβλασάνω. De germinatione autumnali, vii. 2.
- Ἐπίερος. Madidus. Γῆ ἐπίερος, vii. 6.
- Ἐπιγειόκαυλος. Caule prostrato, Bot. ix. 9.
- Ἐπιγειόφυλλος. Foliis radicalibus, Bot. vii.
- Ἐπίδανυς. Leviter pubescens, Bot. iii. 18.
- Ἐπιδίω. Ligo, ii. 8.
- Ἐπιδόξαζόμενος. Per conjecturam. De C. Pl. i.
- Ἐπίδοσις. Incrementum, proventus, accrementum, i. 5.
- Ἐπίθεται τὰ. Commentitia. Τὰ ἐπίθεται, καὶ πόρρωθεν, "far fetched, and with additions," ix. 9.
- Ἐπικαταλαμβάνω. Assequor.
- Ἐπικαυλόφυλλος. Folioso caule, vii.
- Ἐπικᾶω. Iniuro. N. B. Vox καίω usitatur de effectu frigoris, utpote et caloris; item de morsu venenoso pecorum. De C. Pl. v.
- Ἐπίκηρος. Morbo obnoxius. Angl. "tender," vi. 7. vii. 5.
- Ἐπικνίζω. Unguibus vello, "to nip off." De C. Pl. iii.
- Ἐπικνίπῳ, α κνίψ. Erodo, iv. 15.
- Ἐπικολλήματα τὰ. Tornatilia opera puppibus, ut videtur, agglutinata, iv. 4.
- Ἐπικοπή. Succisio, decacumminatio, iv. 19. De C. Pl. v.
- Ἐπικυίσκομαι. Actus superfætationis; utpote, in leporibus. De C. Pl. i.
- Ἐπικύπῳ. Declinare facio, "to weigh down."
- Ἐπινέμω. Depasco.
- Ἐπινέω. Supernato, ut lignum, in aqua, vi. 3.
- Ἐπιξυνδίω. Strictius alligo.
- Ἐπιπάτῳ ἐφ' ὕδωρ. Sensim in aqua tracto: manibus subigo, ix. 17.
- Ἐπιπλέω. Supernato, xi. 17.
- Ἐπιπολάζω. In superficie fluito.
- Ἐπιπόλαιος, ab ἐπιπολῆς, superficialis; de radicibus opp. βάθει.
- Ἐπὶ ῥῦτος. Inundatus: γῆ ἐπὶ ῥῦτος, Agric. "flooded ground."
- Ἐπίπυρρος. Rubescens.
- Ἐπισινής. Noxius, viii. 6.
- Ἐπίσπασις. Attractio. De C. Pl. v.

- Ἐπίσπορα. Secunda satio. Ἐπίσπορα τὰ de plantis quæ sæpius in anno seruntur, vii. 1.
- Ἐπίσσις. Continuatio habitus : opp. ἡσάσι. De C. Pl. v.
- Ἐπιστράμμενον ξύλον. "Cross "grained," iii. 10.
- Ἐπισυνάγκαι. Valles quædam Asiæ. De C. Pl. v.
- Ἐπισχιζων. Ab imo divisus. N. B. Δένδρα ἐπισχιζόντα opp. μονοσεικέισι.
- Ἐπίτασις. Impulsus. De C. Pl. ii.
- Ἐπιτειόκαυλος. Caulibus deciduis ; de pl. perennant.
- Ἐπιφανής. Violens. Ἀὐτὸς θόλερος καὶ ἐπιφανής. De C. Pl. v. Sic χίμων ἐπιφανέστατος, Polyb.
- Ἐπίφορα. Proventus secundus.
- Ἐπιφύαδες. Surculi, i. 9.
- Ἐπιφύομαι. Adnascor, iii. 1.
- Ἐπίφυσις. Supr.
- Ἐπίχρσις. Levis coloratio, "a light staining." De C. Pl. ii.
- Ἐπουλος. Leviter pubescens. Vid. Οὐλος, iii. 10.
- Ἐπωτίδες. Prominentiæ laterales utrinque ex puppi, ubi navis nomen inscribatur, (Poll.) v. 7.
- Ἐρῆσσία. 1. Manipulatio. Ἐρῆσ τῆς πίττης, ix. 2. 2. Ἐργ. Κωμίν, præparatio medicinalis, vi. 3.
- Ἐργασμος. Caprificatio, ii. 9.
- Ἐργὸς τό. Surculus : syn. Ἐργον.
- Ἐρέψιμος. Ad tecta facienda. Ξύλον ἐρέψιμον, "roof timber," v. 4. ab ἐρίφω, iv. 3.
- Ἐρινον τό. Fructus Ficûs, sylvestris, ii. 4.
- Ἐριον. 1. Lana. 2. Gossypium, iv. 9.
- Ἐριοφόρος. Gossypinus, iv. 9. vii. 13.
- Ἐριολαμβάνω. Percolare ope lanæ ; "to strain through "wool," ix. 8.
- Ἐρρυτιδῶμενος. Rugosus, iii. 9.
- Ἐρυσίλη. 1. Robigo ; morb. Forsan Uredo, Persoonii. 2. Fungi species. De C. Pl. iii.
- Ἐσχάρα. Pars plana Πυρεΐας, (vid.) fovea circularis, ubi circumagitur τὸ τέλειον ad accendendum ignem, v. 10.
- Ἐσχυτιύοντα τά. Apices ramorum, &c.
- Ἐτος φέρι οὐκ ἄρουρα. Adagium vetus : plus cælo quam terræ tribuendum, viii. 8.
- Εὐάτματος. Volatilis. De C. Pl. ii.
- Εὐαύξης. Libere crescens, ib.
- Εὐαυρος. Bene situs, bene ventilatus, viii. 11.
- Εὐάφης. Tractabilis. Γῆ εὐάφης. De C. Pl. ii.

Εὐκατος. Facile scansilis; ii. 8.

Εὐβοσία. Fertilitas, i. 1, 18.

Εὐδαινός. Τόπος κοῖλος καὶ εὐδαινός; "a well sheltered mild situation," iii. 3.

Εὐεργός. Facilis, ἐργάζεσθαι, v. 6.

Εὐεμείω. Vomitus ciere sine dolore, ix. 11.

Εὐεσπερίδες. Hesperidum horti, iv. 4.

Εὐετηρία. Anni prosperitas, viii. 8.

Εὐήκως. Facilis, pronus. Εὐήκοτα πρὸς μεταβολήν. De C. Pl. ii.

Εὐθετίω. Luxurio, i. 1.

Εὐθεώρητος. Observatu facilis, i. 1.

Εὐθύγραμμος. Rectilinearis.

Εὐθυνή. 1. Arb. vid. ἀγωγή. 2. Ε. γαίης, amelioratio soli.

Εὐθυπορεύω. 1. De arboribus, "to grow straight." 2. Lineis rectis propagor, v. 6.

Εὐθύσχιτος. Profunde lobatus, i. 16.

Εὐίατος. Facile sanabilis, ii. 2.

Εὐκρατής. Temperatus, i. 5.

Εὐκτέανος. Scindi facilis? ib.

Εὐκτῆδων. Vid. κτῆδων.

Εὐνουχοὶ οἱ. Pl. steriles. Mas vel foemina in Diœciis, v. 12.

Εὐογκος. Levis; parvæ molis, ix. 17.

Εὐοδία. Luxurio, i. 9. Vigor.

Εὐσομος. Gratus palato, "relishing."

Εὐτονος πρὸς. Aptus ad.

Εὐχυλός. Succulentus, viii. 10.

Εὐωδία. Gratus odor. N. B. Γύπεις aversantur odores; apibus etiam nocivi sunt; nec datur animal, homine excepto, εὐδία gaudens αὐτῆς χαρὶν. De C. Pl. vi.

Ἐφαλμα τό. Morbus arb. ex nimio sale? De C. Pl. v.

Ἐφηλίδες. Solis maculae, "freckles," ix. 22.

Ἐφήμιρον φάρμακον. Venenum quod cito enecat (eodem die,) ix. 6, 19.

Ἐφοδος ποτάμου. Inundatio, iii. 2.

Ἐφύω. De imbri super imbre, iv. 15.

Ἐχῖνος. 1. Placentæ genus ex farina cruda. 2. Morbus ex ejus usu. De C. Pl. iv.

Ἐχόμενα τά. 1. Quæ succedunt, i. 1. ἐχόμενον εἰπεῖν, restat dicere, vii. 1. 2. Proximus: ἐχόμενοι τόποι, iii. 2.

Ἐχόμενος. Proxime adjacens, ib. Vid. Lex. ἐχόμενοι τόποι, iii. 2.

Ἐώμενος. Derelictus; "left to itself," vi. 6.

Z.

Ζῆθος. Cerevisia, a ζῆω, ferveo, "to mantle." Ἀρχαῖο ὄϊνου φυσικῶς ζῆθου ἐκ τέχνης. De C. Pl. vi. N. B. An differentia inter ζῆθον et βρύτον?

Ζυγῖνος. Carpineus, v. 6.

Ζύγον. Jugum. Ζ. λύρος, lignum bicornē Lyræ antiquæ.

H.

Ἡθικος. Percolatus. Οἶνοι Ἡθικοί.

Ἡλακάτη. 1. Pistillum Amygdali floris; item Citri, Aurantiæ, L. ex similitudine Fusi, i. 22. 2. Talea Calami excisa sine foliis, ii. 2.

Ἡλιος ἐκνίφελος (sine nubibus). Obstat aliquando arboribus, viii. 10.

Ἡλοι οἱ. Agarici arborei, pusilli, iv. 15.

Ἡλος. 1. Clavus. 2. Fungus arboreus.

Ἡμεροῦντες οἱ. Qui terras incultas subigunt. De C. Pl. v.

Ἡμεράματα τὰ. Animalia mansuefacta, pecora, ib.

Ἡμέροχος. Sub-madidus. De C. Pl. iii.

Ἡμέροχοι οἱ. Terræ sub-madidæ, iii. 2.

Ἡμέκλος. Semisextarius. Theod.

Ἡμήλος. Sub-solanus. De C. Pl. iii.

Ἡρινος. Id. q. ἱριος, ab ἱρις, Iris, viii. 7.

Ἡσυχῆ. Adv. leviter, p.

Θ.

Θαλαμῶδης. Foraminosus. N.

B. Vox θάλαμος, apertura narium; λίθοι θαλαμῶδεις (porosi). De C. Pl. vi.

Θάλεια. } 1. Ramulus tener
Θάλλια. } herbaceus. 2. Ramus arboris frondibus vestitus.

Θάμνοι. Frutices. Plantarum divisio. Vid. Δένδρον.

Θαργηλίαν. Aprilis mensis.

Θερινὰ τὰ. Plantæ annuæ.

Opp. τοῖς χειμερίοις, vii. 3.

Θερμὸς σύμφυτος. Calor innatus; vitalis, Mold. i. 3. ξύλα θερμά. Vid. Ξύλον, Πυρεΐα.

Θέσις τόπον. Aspectus, setus, p.

Θῆλυσ. Vid. ἄρῆν supr. N. B. Non semper de sexu in Diœciis pl. N. B. Hinc Ἐλάτης spec. θήλεια vocatur, sc. Pinus, Picea, L. Ἐ. ἄρ-

- ῥην, *P. abies*, L. Alibi vox ut distinctio sexualis occurrit.
- Θήρια id. q. ? θηρίδια. Animalcula ; vermes pl. vi. 2.
- Θηρίδια. Animalcula.
- Θηριώδης. Insecta generans, iv. 8.
- Θόλιος. Turbidus. De differentia inter animalia et plantas dicitur, ὅσα θολερώτερα καὶ ψυχρότερα, (τὰ φύτα,) τόσουτον ἀπείχουσιν τοῦ ζῶα εἶναι : forsan minus cocti, iii. 2.
- Θολοεῖδης. Cancellatus, clathratus. (Vid. Præfat. operis.) iii. 10. Vox occurrit apud Strabonem in describendis ferarum caveis in ludis publicis Romæ.
- Θόρος. Piscis masculi lac seminale ; "the milt." Ὁ ἄρρην ἔχθους ἐπιρραίνει τοῖς ὤοις ἀποτικτομένοις τὸν θόρον, De C. Pl. ii.
- Θραύομαι. Lacero : de effectusalis in enecandis plantis.
- Θραυστός. Fragilis, v. 5.
- Θρίον. Folium ficulneum.
- Θριπεδής. Adj. a θρίψ. Vermibus erasus, iv. 16.
- Θριποκοπίομαι. Vid. supra.
- Θύσανοι. Fimbriæ ; filamentorum fasciculi, "a fringed edge," "tassels."
- Θυσανώδης. Fimbriatus.
- Θάμοι. Acervi, "sheaves." Cumuli grandiores, "mows" Angl: viii. 10.
- I.
- Ἰδαίαι αἱ. Species plantarum, p.
- Ἰδιος. Peculiaris, extraordinarius, pass.
- Ἰδιότης. Supra.
- Ἰερὰ νόσος. Comitialis morbus. Epilepsia, ix. 12.
- Ἰσμος. Fors. diversus ab Ἰσματι? δίδεισιν ὡς Ἰσμος, (transit per aquam ut atomus?) ἔκχον ᾧ στέγει, (non inveniens unde suspendatur). De C. Pl. vi.
- Ἰκμάς. Succus seminalis, vel simpliciter humor, vi. 4.
- Ἰκρία τὰ. Opera sculptilia in navibus ; ornamenta lignea domuum. Συκαμίνου ξύλον εἰς τὰ ἰκρία, καὶ τὰς σιφάνας, καὶ ὅλως πρὸς τὸν κόσμον, v. 6. Vid. Hesych.
- Ἰλεία, vel Εἰλεία. Oleum vel δακρὺ τῆς Εἰληθυίας, v. 9. Vid. supra.
- Ἰλυώδης. Limosus, iv. 12.
- Ἴνες. 1. Ξύλου. Fibræ. N. B. Libro primo c. 3, 4. comparatio instituitur inter animalia et vegetabilia : ut in prioribus Ἴνες καὶ φλίβες, (ar-

teriae et venæ,) sic in posterioribus, ὡσπερ ἴνες, &c. ἴνες describuntur συνέχεις, σχίστοι, ἐπιμήκεις (congesti, vel fasciculati; divisibiles; in longitudinem procurrentes;) ἀπαρέβλητοι? (non confusi inter sese,) ἄβλαστοι (non ramosi). Congruunt hi cum canalibus capillaceis, vel lymphæductibus Grewii, Lewenhoeck, aliorumque. Quod ad φλέβας, vel vasa spiralia, vid. φλέψ. 2. Vermes. Ascarides in corp. humano, ix. 14.?

Ἰνώδης. Supra viii. 4.

Ἴος τό. Gas, vapor ex fermentatione. Τόσουτον Ἴος ὑφίσταται τῷ οἴνῳ σακκίζομένῳ, ὥστε καίεσθαι ὑπὸ τῶν λύχνων. De C. Pl. vi.

Ἰουλος. 1. Iulus, amentum, Bot. iii. 6. 2. Cirrhus, iii. 17. 3. Receptaculum, vel sedes, Scolopendræ parvæ marinæ, iii. 7.

Ἰσπάκη ἡ. Lac equarum coagulatum, ix. 15.

Ἰππομανίς. Succus lethalis τῷ Τιθυμάλλῃ, (vid. p. 12.) ix. 15.

Ἰριος. Ab Ἴρις. Ἴρ. μῦρον, ix. 10.

Ἰσοποδιαίον. De triangulo æquilaterali. De C. Pl. vi.

Ἰσχαῖς. Fructus Ἀπίου, ix. 10.

Ἰωνία. 1. Violetum. 2. Violæ planta; utpote Ἴον flos ejus, vi. 6.

K.

Καθαίρω. Pharm. 1. Purgo. K. κάτω, per alvum. K. ἄνω, vomitum cieo. 2. Ampu-
to, “to prune.”

Καθάπτωμαι. Frigore lædo, vii. 6.

Καθάστω δ. Oppositum aliquod. De C. Pl. iii.

Κάθυγρος. Sub-madidus, i. 6, 7. Opp. καταξήρω.

Κάλαμοι οἱ. Internodia Arundinum, antiquitus in usu vice Phialarum. Vid. Νάρθηκες.

Καλαμώνης. Folio vel caule Καλάμου. Vid. Cat.

Κάλυξ. 1. Calyx, Bot. 2. Involutum fructus.

Κάμμη. Larva, Linn. vid. Tab. Systematicam; ubi transformationes insectorum accurate notantur a Theophrasto, sc. 1. Κάμμη, 2. Χρύσαλλις, 3. Ψύχνη, Larva, Pupa, Imago L. N. B. Σκώληξ etiam Larva quandoque, ὅς τις ἄλλο μεταβάλλει Ζώον πτηνόν, vii. 12.

Κᾶνα? pro κάνης. Canistrum vimineum, v. 7. Diff. a κίσα, ib. (vid.)

- Κάνιον.** Id. iii. 13.
Κανθαρίς. Curculio granarius L. "Weevil."
Κάπηλη. } Corbis spec. vas ex
Κάμπηλη. } ligno flexili. De
 C. Pl. v.
Κάπνιος. "Smoaky colour-
 "ed;" "grey." Ἀμπειλος
 κάπνιος, vitis helvola, Co-
 lumella. Varro de Re Rus-
 tica. Apud nos extat spec.
 "grey Frontignac" dictā,
 ii. 4.
Καρδία ξύλου. Pars interna
 trunci dura: "the heart of
 "wood." Opp. τῇ περι-
 λήφοτι, "the Alburnum,"
 Bot.
Καρκινόμαι. De ramis, et ra-
 dicibus; implicor instar pe-
 dum cancri? "to tiller."
 (Agric.) i. 9. De C. Pl. i. 2.
Κάρκινος. 1. Cancer animal.
 2. Calathus vimineus, cu-
 jus usus in caprificatione,
 ii. 9. 3. Cancer, morbus
 arb. De C. Pl. i.
Καρκίος. Pila lanæ? iii. 16.
Καρπίζομαι. Exhaustio, viii. 9.
Καρπόομαι. Fructu spoliore?
 iv. 13.
Καρπός. Carpus manus, "the
 "wrist," iv. 9.
Καρυγός. Nucifer, i. 16.
Κάρυον. Simpl. nux avellana,
 iii. 4.
Κερχαρίας. Squalus Carcha-
 rias, L. "the shark." iv. 8.
Κασαναϊκόν κάρυον. Nux Cas-
 taneæ, iv. 10.
Κάσος? Occurrit inter aró-
 mata, ix. 7. Fors. legend.
Κόσος, Tab. Syst. p. 3.
Καταβάλλω. Semino, viii. 5,
 11.
Κατάβορος. Edax: de sterili
 solo, "hungry land." De
 C. Pl. v.
Καταδίχομαι. Deglutio, ii. 8.
Καταδίω. Incanto, vi. 2.
Κατακάρπιον. Syn. περικαρ-
 πίου, iv. 11.
Κατακορής. Sator; de co-
 lore, iv. 10.
Κατάλογος. Adj. Congruens.
 Οὐδὲν καιάλογον τούτων, τὸ
 ἄνω πρὸς τὸ κάτω, vii. 3.
Καταπατίω. Pedibus concul-
 co: καταπατούμινος, ἔ συμ-
 πατούμινος, (N. B. Vox pos-
 terior conculcationem plu-
 rimorum indicat, ut exerci-
 tus.) viii. 7.
Καταπήγνυμι. Planto surcu-
 los, iii. 18.
Καταπόθεις αἱ. Voragines cæ-
 nosi: a καταπίνω. De C.
 Pl. v.
Καταπότιον. Haustus medi-
 cus, ix. 8.
Καλαπρηξίς, α καλαπρηθω. Com-
 bustio, v. 9.
Καλαρηγνύμινος. Laceratus, iii.
 1.
Καταρρόφιω. Sorbillo, iv. 4.
Καταρρήκως. Delapsus, ib. ii.

- Κατασκληῖμι. Aresco, flaccidus fio. Τὰ ἄνθη κατέσκληκε πῶς, ἐκλειλιπότες τοῦ οἰκίου Σιερμοῦ. De C. Pl. vi.
- Κατασπάσματα. 1. Convulsiones. 2. Vibrationes? De præparatione internodiorum Cannæ ad lingulas fistularum, iv. 12.
- Κατασπείρω. Sparsim sero, vii. 5.
- Κατασαμνίσμενος. In urceolis servatus : de vino ; vid. εἰμνισκος. De C. Pl. ii.
- Κατάσασις. Temperamentum. Κατάσασις ἔτους, viii. 8. Κατάσασις πνευμάτων, ii. 9.
- Κατασχάτω. Scindo, ii. 8.
- Κατασχίσματα τὰ. Incisuræ in foliis, vel lobi, Bot. iii. 11.
- Καῖματομαι αἰ, α τίμνω. Incisuræ, lobi, iv. 10. An squamæ?
- Κατατράγω. Id. q. κατατρώγω. Comedo, ix. 12.
- Καταφίρομαι. Deorsum feror, deterior fio, iv. 15.
- Καταχυσμώμενος. Hians, ringens, Bot.
- Κατεργάζομαι. Elaboro : de præparatione medica, ii. 3.
- Κάτεργος γῆ. Terra bene subacta : opp. γῆ ἄεργη. De C. Pl. v.
- Κατέχω. Cohibeo : restringo, ii. 5.
- Καῦθμος. 1. Uredo, Scal. morbus arborum ex nimio calore. 2. Ventus calidus, "Sirocco," iv. 17.
- Καυλίας. Succus ex caule Silphii, ix. 2.
- Καχερύτιον. } Oleum aqua
Καχερύλιον. } mistum. De C. Pl. v. Forsan fæces olei.
- Κάχυς. Amentum, Bot. "Cat-
"kin," vi. 1. ix. 12.
- Κιγχεραμιδώδη. De particulis salis induratis. Vid. infra.
- Κιγχεράμις. Semen Ficûs, ii. 3, 9.
- Κίγχερον. Semen Κίγχερος. Cat.
- Κιδρίς. Juniperis, Cedri, L. bacca. De C. Pl. vi.
- Κεκλίμενος. Flaccidus, procumbens ; de foliis, iii. 10.
- Κελυφανώδης. An a κελύφας, ανος? vel error pro κελυφώδης? De C. Pl. i.
- Κίλυφος. Putamen nucis ; tegumentum siliquæ, iii. et pass.
- Κίντρα τὰ. Nuclei in lapillis, v. 3.
- Κεραΐαι αἰ. Antennæ navium minores, v. 2. Vid. τανίσαι.
- Κεράμιον. Amphora figulina. De C. Pl. vi.
- Κέρασον. Fructus Κεράσου, iii. 12.
- Κερμησί. Minutatim, v. 3.
- Κεφαλόθλασα τὰ. Capitis vulnera.
- Κεφαλόρριζος. Radice bulbosâ, vii. 2. vel fors. fusiformi, Bot. Vid. infra.

Κιφαλώδης. Radice sub-bulbosa? *Bot.* cujus apex *κιφαλή* vocatur, ix. 8.

Κηπάρικαι θύραι. Ostiola olitoria, Plin. "garden wick-ets," vii.

Κηριώδης. Alveolatus; ex similitudine alveolarum favi. N. B. Dicitur de situ florum, utpote in plana superficie pl. umbelliferarum, iii. 12.

Κίελος? Syn. *Βίελος*. Sed fors. error textus, iv. 9.

Κιβώτιον. Dim. cymbula.

Κινίω. De ascensu succus. De C. Pl. i.

Κίσσηρις. Pumex; lapidis genus, ix. 19.

Κίσσηροίδες. Id. iii. 6.

Κίσα. Corbis e cortice *Tiliæ*, iii. 11.

Κλῆσις. Methodus ordinandi vites; vid. *διακάθαρσις*, βλαστολογία.

Κλαῦθμος. 1. Ventus calidus, fors. pro *καῦθμος*, supra. 2. Olympias ventus. N. B. Ex ambiguo sensu vocis *καίω* fors. ventus frigidus ex monte nivoso, "Vent de Bise." Fr.

Κλήματα τά. Virgulæ ramuli, i. 7.

Κληματίδες. Dim. ramuli. De C. Pl. iii.

Κλινάρια ἐνδίδοντα. Lectuli elastici ex ligno flexili? v. 8.

Κλινίδιον. 1. Lectulus, iv. 2. 2. Tabula mensaria singulis apposita?

Κλινή. Receptaculum in floribus compositis, *Bot.* ii. 8.

Κλινής. Pronus, declivis. Opp. *ῥεθρῶς*. De C. Pl.

Κλύζω. Copiose lavo, iv. 10.

Κλῶν. Ramus major: *κλήμα* ramus secundarius? i. 1.

Κνήμη. Flexura, genuflectio in caule, ix. 14, 16.

Κνημοπαχής. Suræ crassitudine, ix. 4.

Κνιπερίς. Folliculus, *Bot.* α *Κνίψ*, vermis spec. qui ibi nidulatur, ii. 9.

Κνίζω. Rado, "to rasp, or grate."

Κόγχη. 1. Cochlea. Species testaceæ bivalvis. 2. Mensura antiquitus liquidorum, ix. 6.

Κοιλομάσχαλος. Cavitate ad maxillas rami, vel de flexura rami versus basin, iii. 9.

Κοιλόφυλλος. Folio tubuloso, ut *Allium*, i. 16.

Κόκκος. 1. Granum. 2. Semen Mali Punici. De C. Pl. v. 3. Fructus *Κόκκου Κνιδίου*. Vid. Cat.

Κοκκύμηλον. Fructus *Κοκκυμηλιάς*.

Κολοβός. Curtus, imperfectus. "*Ἄνθος κολοβόν*, alias *κολοβοάνθης*, flos papilionaceus, *Bot.* viii. 3.

Κολοδόω. Trunco, iii. 6.
 Κολοῦσις. Amputatio : κολ.
 τῶν ῥιζῶν Ἀμυγδαλῆς πρὸς
 τὸ γλυκαίνειν.
 Κόμη ἡ. 1. Planta herbacea,
 vii. 8. 2. Caput frondo-
 sum arboris. De C. Pl. iii.
 3. Frondes in genere, ii. 8.
 vii. 5.
 Κομμὶ τό. Gummi, ix. 1.
 Κονίασις τίχης. Dealbatio mu-
 ris calce soluta, "white-
 "washing," iv. 11.
 Κονίοτος. 1. Pollen, Bot. ii. 8.
 ubi fœcundatio Palmæ fœ-
 minæ accurate describitur.
 2. Collectio staminum in
 flore ; hinc κονιορτώδεις ἄν-
 θος, de flore stamineo. Vid.
 χνοῦς.
 Κόπαδες αἱ. "Coppices of
 "wood," voce fere retenta.
 Κοπρησίς. Stercoratio, viii. 6.
 Κόπρος. Fimus, Agric. Quali-
 tates et genera κόπρυς accu-
 rate discriminantur a Theo-
 phrasto.
 Κόπτομαι. Corrodor a vermi-
 bus, viii. 10.
 Κορμός. Truncus ligni : κορμοὶ
 οἱ, "billets."
 Κόρσιον. Radix Loti, sic dicta,
 iv. 10. Vox Ægyptiaca.
 Κόρυμβος. } Corymbus, globus
 Κόρυμβος. } sphaericus semi-
 num, Bot. Κιττοῦ κόρυμβος
 εἰς σφαῖραν, iii. 18.
 Κορύνη. 1. Inflorescentia thyr-

siformis ; ut Pruni, *Lauro-
 cerasi*, L. 2. Βλάστη Κορύνη,
 Apex claviformis, vel intu-
 mescens rami, iii. 4. Hinc
 Καχυρώδης Κορύνη.
 Κορυνάω. Id.
 Κοτυληδών. 1. Umbilicus. 2.
 Cavitates in radice Polypo-
 dii, ix. 14. 3. Tentacula,
 Πολύποδος Piscis.
 Κουρά. } De tonsura arbo-
 Κουρίζω. } rum, ii. 9. Ἡ Κε-
 ρᾶ, cæsura, Gaz. ib.
 Κούφος. De succo. Mitis ?
 Opp. δριμύς, ii. 8.
 Κοχλακώδης. Terra cochleis
 abundans ; de stratis terræ,
 testaceis fossilibus insper-
 sis, ix. 10.
 Κράδαι αἱ. Verrucosæ intu-
 mescentiæ magnæ molis,
 in truncis arborum, i. 13.
 Κραδάω. Id.
 Κράδη. Ramus major. Vid.
 κλών, ii. 1. De C. Pl. vi.
 Κράδος. Morbus in truncis vel
 ramis, ὅταν μελανθῶσι, iv.
 16. Vid. σφακίλισμος, ib.
 Κράμβος. Morbus Oleæ. Vid.
 desc. De C. Pl. v.
 Κραῖσις. 1. Temperamentum
 ex mixtura : κραῖσις αἰέρος,
 temperamentum aeris. De
 C. Pl. vi. Succī, i. 19.
 Κραῦρος. Siccus. Opp. τῆ
 γλίσχρη, i. 8. Hesych.
 Κρείπτωσις. Morbus affinis ἐρυ-
 σίῃ.

Κρίμασσα τὰ. Pedunculi pen-
siles florum Arbuti, iii. 16.

Κριθαί αἱ. Hordei grana, p.

Κρίκος. Annulus affixus pul-
vinari, iv. 10. Forsan "cas-
tors" Angl.

Κρινίος. Liliaceus, a κρίνον, iv.
10.

Κρινωνία. 1. Liliium, *candidum*,
L. 2. Lilietum, ii. 2.

Κροτήτοι οἱ. Viæ tritæ, vi. 6.

Κτανία? Pectinis species?
(vid. Præf.) iii. 10.

Κτηδών. Cursus venarum in
ligno, v. 2. Vid. Μονόξοος.

Κυαμὸν τό. Fructus Κυάμου,
iv. 4, 10. Pisum, non fa-
ba.

Κυαμών. Locus Κυάμοις plan-
tatus. Vid. Cat.

Κυδώνιον. Malum Cydonium,
iv. 10.

Κυέω. Fructifico, "to set
fruit," i. 23.

Κύημα. Pericarpium, *Bot.* vi.
4.

Κύησις. Vid. Κύημα, iii. 6. viii.
2.

Κυκλιδόν. Verticillatim.

Κυκλώδης. 1. Folii verticilla-
tis. 2. Descriptio folii or-
bicularis, lobati, ix. 18.

Κύνα μετά. Post ortum Cani-
culæ æstate media.

Κύριον τό. Principium: hinc
κύριον τοῦ ζῆν, iv. 20.

Κύριος. Adj. κυριότατοι τοῦ ζῆν,
de arboribus maxime viva-

cibus, iv. 16.

Κυρτός. Gibbosus, ii. 8.

Κύτινος. Pericarpium globos-
um Punicæ; ἐν τῷ κυτίνῳ
τὸ ἄνθος Ποιᾶς, i. 22. iv. 5.

Κύτταρον. 1. Strobilus in Pi-
nu. 2. Cavea in recepta-
culo Loti, Nymphææ, &c.
iii. 6. iv. 10. Bod.

1. Κυὼν ὁ. Canis major, sidus,
i. 15.

2. Κυὼν ὁ. Canis marinus Squa-
li Carchariæ spec. minor,
vi. 13.

Κωδία. Papaveris pericarpium,
ix. 13.

Κωμῦθες. "Beds of reeds,"
vox Ægypt. iv. 12.

Κῶνος. Strobilus. Vid. Κύττα-
ρον, i. 18.

Κωρύκη. Folliculus. De flori-
bus Ulmi, iii. 14, 15.

Λ.

Λαβή. Manubrium: αἱ λαβαὶ
τῶν ἐγχειριδίων, vi. 4.

Λαγαρός. Laxus. *Pharm.* de
alvo, ix. 11.

Λαμβάνω? Fructifico, *Bot.*
"To take up fruit," vi. 21.

Λάχανα. Olera: τὰ πρὸς ἡμέ-
τερον χρεῖαν, vii. 8.

Λαχανήρος. } Divisio planta-
Λαχανώδης. } rum esculenta-
rum in λαχανώδη, καὶ σιτώ-
δη, vii. 1.

- Λείαντικός.** Lævis : item de succo molli, oleoso. **Χύμος λειάντικός** ἢ **λείπτος**, ἢ **λειός**. De C. Pl. vi.
- Λειμώνιος.** Pratensis? Distinguitur solum in **λειμώνιον**, pratense; **ἔλειον**, palustre; **λιμνώδη** inundatum: γῆ **λειμώνια**. De C. Pl. ii.
- Λειόκαυλος.** Caule lævi : opp. τῷ **νυροκαύλῳ**, ut Allii Cerpæ, vii. 2.
- Λειριώδης.** Respectu odoris, iii. 12.
- Λειχηνιάω.** Lichenibus infestor; de truncis arborum; "to grow mossy."
- Λεικιθώδης.** Instar pulpamenti, iv. 10. A **λείκιθος**, pulpamentum; vitellus ovi.
- Λέμμα.** 1. Cortex arundinis, iv. 12. Ἐν τῷ λ. una cum cortice. 2. Arista in spica Hordei et Avenæ? viii. 3.
- Λεπίδες αἱ.** Ramenta : particulæ minutæ in aëre, Angl. "motes," iv. 19. "Ὅταν αἱ θρίας οὕσης (hyemis tempore) αἱ λεπίδες καταφέρονται, ὥσπερ ξύσματα, πλὴν πλατύτερα. N. B. Fors. particulæ glaciales, ib.
- Λεπτογίον.** Terra levis : de qualitate soli. Angl. "a light soil," viii. 9.
- Λεπτόινος.** Fibris tenuibus, de ligno, "fine grained." Vid. **Ἴνες**, iii. 10.
- Λεπτομερής.** De particulis primordiis. Aqua pura sic dicta. De C. Pl. vi.
- Λεπτύνω.** Lævigo. Differt ab ἀληθεύω, molo. De C. Pl. iv. .
- Λεπύρια τά.** 1. Squamæ piscium. 2. Squamæ in corticibus et frondibus Fucorum, iv. 7.
- Λεπυρώδης.** Id. vii. 9.
- Λεῦκα τά.** In ligno; alburnum, Bot. iii. 10.
- Λευκόγαιος.** Inter soli varietates : opp. **μιταγγίω**. De C. Pl. ii.
- Λευκὸν τό.** Alburnum, vid. **λεῦσσον**, iii. 10.
- Λευκός.** Unicolor, Bot. vi. 8. Vid. **μίλας**.
- Λίβαδες αἱ.** Paludes; stagna, Theod. ii. 6.
- Λίβανος ὁ.** } Olibanum, Thus,
Λίβανον τό. } ix. 1.
- Λιβανωτόν.** Id. 4.
- Λιθιῖω.** Pharm. calculo laboro, vii. 6.
- Λιθὸς ἡ.** Magnes. Fors. Lapis Lydius, "touch-stone." ix. 19.
- Λιμνώδης χώρα.** Aquis inundata, stagna, Theod. iii. 3.
- Λιπαρός.** Oleosus, nitens : de folio Lolii, viii. 7. Vid. **Γλισχρός**.

Λιπάω. De fluxu, vel ascensu succi in arboribus: πᾶν τὸ δένδρον, ὅταν βλαστάνει, λιπαῖ, iii. 6. Διὰ τὸ λιπαῖν εὐπεριαιρίστος ὁ φλοιός, ib.

Λιπητός. Tempus anni quo succus fluit, v. 1.

Λίπος. 1. Fluxus succi, v. 1.
2. Pinguedo, ix. 1.

Λιποσαρκίω. Tabesco, viii. 10.

Λιποτής. Morbus ex nimio fluxu. De C. Pl. v.

Λιχμώμενος. De actione Ventilabri ad purganda semina, viii. 9.

Λοβός. 1. Siliquæ spec. in Cichoraceis: hinc ἑλλοβός lobatus, μακρόλοβος, &c. &c.
2. Capsula, vii. 10.

Λόγου δέομαι. Phrasis; Solutione egeo.

Λοξός. Tortuosus, i. 7.

Λοπάς. Morbus in radicibus ex nimio humore; ὄν μάλιστα, vid. λιπάω: præcipue in Ficu. De C. Pl. iv. 16.
v.

Λοπάς. Fungi spec. arborea Oleæ propria, iv. 15.

Λοπίω. Vid. infra λόπος, iv. 18.

Λοπητός. } Tempus decortici-
Λοπία. } candi, v. 1.

Λόπος. Tunica corticis: hinc cortex μονόλοπος, πολύλοπος, i. 8.

Λοῦσεν τό. In trunco Abietis,

nodus similis αἰγίδος: (vid.) sed albus, τὸ λευκὸν λῦσσον: Αἴγιν autem εὐχρῶς διὰ τὸ ἐνδαδον, iii. 10. N. B. Id. q. Αἴγιν in Pinu.

Λόφουροι οἱ. Equi, Asini? Vox λόφουρος, crista-caudatus, ex usu caudæ equinæ ad galearum cristas: opp. τοῖς σελεφύροις, Ovibus, Capreis, Damis, &c. quorum cauda cylindrico-æqualis, instar stipitis, σελεφύς, iii. 10.
p. 11.

Λοχεία. Parturitio, item mel. in arboribus. De C. Pl. iii.

Λόχμη. Dumetum paludosum: "a jungle."

Λοχμώδη τά. Frutices ibi crescentes, iv. 9.

Λυπρότης. Ariditas, macies: forsan a λύπηρος, tristis.

Λυτικός. Φάρμακον λυτικόν, antidotum, ix. 16.

M.

Μαγειρικὴ χρεία. Usus culinari, vii. 7.

Μαγύδαρις. Succus inspissatus caulis Σιλφίου, Cat. vii. 3.

Μαδάω. Infr.

Μάδισις. Morbus Ficûs ad radices, ex nimio humore, iv. 16.

Μακιδονία. Montes hujus regionis arboribus variis sca-
tent : 'Ελάτη, Πεύκη, Πι-
τὺς, Π. ἀγρία, Φιλύρα, Φή-
γος, Πύξος, Ζυγία, Ἀνδράχνη,
Μίλος, Ἀρκευθος, Τέρμινθος,
'Ερίσιος, Φιλύκη, Ἀφάρκη,
Καρύα, Διὸς βάλανος, Πρίνος,
iii. 4.

Μαλακός. Respectu temperiei
cœli : ἄηρ μαλακός, "a soft
"air," vi. 7. respectu saporis
vini : opp. αὐστήρη. De
C. Pl. ii.

Μαλάσσω. Tundendo mollio.

Μανός. 1. Rarus respectu si-
tūs : φύλλα μανὰ opp. πυκ-
νοῖς, v. 3. 2. Laxus, poro-
sus : γῆ μανὰ, καὶ εὐδίοδος,
i. 8. ξύλον μανόν, i. 6. 3.
Respectu fibrarum ligni ;
adeo ut idem lignum fiat
fibrosum et durum, v. 6.

Μανότης. Id.

Μανόφυλλος. Foliis sparsis,
viii. 2.

Μασάω. } De actione man-
Μάσημα. } ducandi : "chew-
Μάσησις. } "ing," iv. 9.

Μάσπιτον. Folium Silphii, vi.
3. N. B. Vox Syriaca ?

Μαστίκις. iii. 8.

Μαστίχη ἡ. Gummi "Mas-
"tick" dict. vi. 5. ix. 1.

Μασχάλη. 1. Ramus. 2. In-
sertio rami forsan, vel axilla
rami vel folii.

Ματιαῖος. Per contractionem

pro ναματιαῖος ὕδωρ ματι-
αῖον, aqua fontinalis, ii. 8.

Μελάγγειος. } Soli spec. Agric.
Μελάγγειος. } γῆ πῆσιμα ἔ με-
λάγγειος, "a rich black
"mould," viii. 7.

Μελάνδρυνον. Cor ligni quercūs,
vel generaliter ; Δρυῖς enim
vox generalis : opp. τοῖς
λεύκοις. (vid. τὰ λευκά.) i.
9.

Μέλας. } De colore ; obscu-
Μελανία. } ritatem quandam
indicat ; ita apud nos,
"dark coloured," i. 8. v. 4.
et pass.

Μέλι. Methodus edulcorandi
species quasdam plantarum
infusione seminum in mel-
le. De C. Pl. v.

Μελίκρατον τό. Vinum ex mel-
le.

Μίλιττα. Aversatur unguen-
ta pretiosa. De C. Pl. vi.

Μιλιττοῦτα. Placenta farrea
melle condita : πάγκαρτος
μιλιττοῦτα, in qua σαφίδες,
aliique fructus passi : "a
"plum cake."

Μίρος. Κατὰ μέρος ἄνα μέρος,
successive, vii. 3. et pass.

Μισογονάτιον. } Internodium,
Μισογόσιον. } iv. 12.

Μιταβλασάνω. Iterum germi-
no : δένδρα αὐτομάτως μιτα-
βλασάνει, μιταβολῆς τινος γη-
νομένης ἐκ τῶν ἑρانیων, ii. 7.

Μιταγειτινίαν. Julius mensis.

Μίταλλα τά. Fodinæ metallica, ix. 13.

Μεταλλεύμενα τά. Mineræ crudæ; "Ores." De C. Pl. vi.

Μετώριζος vel μεττωρόριζος. Radicibus horizontalibus, iv. 2.

Μετώρος. Superficialis; de radicibus, iii. 11.

Μίτροι οί. Mensuræ ligneæ, vel fictiles ad metriendum aliquando ex cortice Tiliæ, v. 7.

Μηλίσις. Subflavus, iii. 11.

Μήλινος, a μήλον. Flavus. De colore mali maturi.

Μηρικάζω. } Rumino. N. B.
Μηρυκάζω. } Animalia distinguuntur in *μηρυκάζοντα*, et *λοφούρα*, (vid.)

Μήτρα. 1. Medulla, pars cava, vasculosa in truncis et ramis: τὸ μεταξὺ τοῦ ξύλου, τριτὸν ἀπὸ φλοιού, i. 3. 2. Interior pars trunci in adultis, aliter *καρδία*, *ἐγκάρδιον*, *ἐντεριώνη*. N. B. Evanescit ætate ἢ μήτρα. In quibusdam, ut observat Theoph. est *ὑμενώδης*, (vasculosus,) in aliis *σαρκώδης*, in aliis *ξύλῳδης*, i. 9. *Μήτρα μάλις αἰώσιμον*. De C. Pl. v. Hinc cel. Linn. in Amœnit. "vita" plantarum in substantia "medullari consistit;" fors. in junioribus: sed de hoc

inquirendum.

Μῦδᾶς. Morbus in Fabis, Pisis, &c. Forsan Puccinea, *Phaseolorum* Hedw. fil. Fungus ined. t. 19. vel Uredo, *appendiculata* var. β. Persoon, Syn. 222. N. B. Fungi hi minutissimi folia et plantas totas quandoque cooperiunt crusta aurei coloris, unde nomen forsā a fabula inditum.

Μικροπρήνος. Per contract. a *πυρην*, nucleo parvo. De C. Pl. i.

Μίσχος. 1. Petiolus, Bot. p. 5 *συνήρηται τὸ φύλλον*. 2. Ligonis spec. fors. tridens quoddam. Vid. *δίκελλα*, ligo bidentata, "a fork."

Μόλυνσις. Tarda concoctio. De C. Pl. iv.

Μοναχοῦ. Uno in loco, ix. 10.

Μονόκωλος. Simplex, Bot. non lobatus, de folio, ix. 20.

Μονόλοπος. Tunica simplici. Vid. *πολύλλοπος*. De structura interna ligni et radicis, &c. i. 7.

Μονόζοος. De cursu venarum in ligno; "the grain." N. B. Haud facile intelligendus sensus auctoris respectu *κτηνόνων* in ligno; (vid.) 1. *μονόζοα*, vel *μονόζοα*, (Bot.) *πλείω εἰσὶ τῶν ἄλλων ξύλων*. (v. 2.) 2. *Δίζοα ἔχουσι κτήδονα μίαν ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐν-*

τριώνης· καὶ ταύτας ἐναντίας ἀλλήλαις, *ib.* 3. Δένδρα τετραῖα, ὅσοις ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐν τριώνης δύο κτηδόνες εἰσὶ ἐναντίαν ἔχουσαι τὴν φύσιν, *ib.* N. B. Lign. Pinûs exemplum præbet posterioris, ex singulari modo crescendi, *sc. quatuor* ramis horizontalibus; hinc κτηδόνων, vel cursuum venarum in ligno dispositio.

Μονόριζος τῇ παχείᾳ. Radix fusiformis, *Bot.* vi. 7.

Μονόστροφος. Rota simplici; μονόστροφος ἄμαξα, v. 8.

Μονοφυής. Homogeneous.

Μονόφυλλος. Respectu germinationis seminum; Monocotyledonus, *Bot.* viii. 2.

Μονόχρους. Unicolor, i. 21.

Μορφή. Habitus *pl. Bot.*

Μοσχεύματα τά. Surculi: opp. φυτεύμασι, plantis ex semine. De C. *Pl.* vi.

Μοσχεύω. Propago per surculos. 1. Simpl. “to plant cuttings or suckers.” 2. Μοσχεύειν vel προμοσχεύειν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ δένδρου, “to graff,” *ii.* 7. et p.

Μουσίαν. Area arb. consita porticu adjacenti. An Academi inst. Athen. N. B. Populus vento obruta in Μουσίῳ Stagyris sponte surrexit, *iv.* 16.

Μόχθηρος. Met. sterilis; γῆ

μόχθηρα, *ii.* 3.

Μύκης. Fungus. Agaricus.

Μυξώδης. Pituitaceus, Theod. viscidus, *iii.* 13.

Μυόχοδοι. Rectius Μυόδοχοι. 1. Cavitates murium. 2. Te-rebrellum, “a gimlet;” cujus actio denotatur διὰ τὸ περιστράφισθαι, v. 5.

Μυρικώδης. Μυρίκη, *Cat.* iii. 7.

Μυριόπους? Leg. ἀμυριόπους, de Triangulo inæquilaterali. Opp. ἰσοποδιαίω. De C. *Pl.* vi.

Μυρίς. Vas unguentarium: “a perfume pot.”

Μύρρα. Myrrha, *Pharm.* διακρὺ Σμύρνης, *Cat.* vii. 7.

Μυρτόν. Bacca Myrti, *iv.* 4.

N.

Ναῖρον. Unguenti pretiosi spec. ix. 7.

Ναμάτιος. } Fontinalis. Vid. Ναματιαῖος. } per contractio-

nem ματιαῖος, *supr.* N. B. Ναμ. ὕδωρ, opp. ὕδατι ἐκ Δι-
ος, “rain water,” *viii.* 7.

Νάρδος. Ung. Vid. Νάρδος, *Tab. Syst.* p. 22. “spike-
“nard,” *ib.* N. B. Andropogon *Schœnanthus* L. accurate delineatur et describitur in opere egregio apud Gallos “Jardin de Cels” dicto, *Tab.* 89.

Νάρθηξ. 1. Ferula pl. (vid. *Syst.*) 2. Internodium caulinum. N. B. Τὸ κοιλὸν νάρθηκος, vice phialæ apud antiquos in usu, ix. 16.

Νάρκαφος. Forsan Νάσκαφος. Cortex externus nucis Moschatae : Angl. "mace."

Νάρτη. Forsan præparatio diversa νάρθη, supr. N. B. Separatim enumeratur in Cat. ix. 7.

Νιάω. De actione novandi agros : "to fallow."

Νιός. } Novale. Νιὸς ἐάρινος.
Νιόν. } νιὸς χειμῆρινος, viii. 6, 7.

Νεμόμενος. Excavatus : νεμόμενα ἔλκη, ulcera profunda, inveterata, ix. 12.

Νεόδερος. Recens excoxiatus, ix. 15. met. de cortice in arboribus.

Νέος pro ἔνος. Ejusdem anni, i. 23.

Νευρόκαυλος. Caule striato, vi. 1.

Νεωλκίω. Flecto ; ad usus navales, ib.

Νεώλκια τά. Ligna navium curvata ad proram, &c ? v. 1.

Νέωτα. Eis νέωτα, in annum proximum.

Νήπενθις τό. Papaveris somniferi succus : fabulosa narratio, ix. 15.

Νήπιος. 1. *Metaph.* de plantis

junioribus imbecilli statu, viii. 1. 2. Impurus.

Νῆσοι πλοῦδες. Fluitantes. Frequens mentio in lacubus et fluviis. L. Orchomeni, ix. 13.

Νίτρον. Sal nitrum : singularis usus ejus ad edulcorandos Raphanos. De C. Pl. iii.

Νόσιμος. Gustu dulcis, a νοτός. Phav. σπέρματα εὐχυλότερα, νοσιμότερα. De C. Pl. iv.

Νοτία ἡ. 1. Humor roridus. 2. Glans in basi folii Smilacis, vii. 13.

Νωδρός. Impurus. Vid. φλιξ, v. 9.

Ξ.

Ξενικά σπέρματα. Semina ex alia regione : opp. τοῖς ἐγχωρίοις, viii. 8.

Ξύλον. Pars solida trunci et ramorum, constans ex partibus quæ ἴνες, φλίβες, σὰρξ vocantur. (vid.) N. B. Ξύλα antiquitus in θέρμα καὶ ψύχρα dividebantur respectu usûs in πυρεταῖς. Ξύλα θέρμα frictione, calida evadunt, et hebetant aciem telorum ; hujus generis Κίττος, Δάφνη, Συκάμινος, v. 4. Ξυανθρωπύομαι. *Met.* Man-

suefactus sum, de plantis
cultura amelioratis. De C.
Pl. i.

Ξυνισήκως. Compressus, vi. 2.

Ξυρός? An error pro ξηρός?
 Ξυρός καὶ ξυλώδης.

Ξύω. Rado: ξύειν ἐν οἶνῳ,
 "scraping a root into
 "wine," ix. 12.

O.

Ὀγκος. 1. Tumor. 2. Pericarpium globosum rosæ, i. 22.

Ὅζος. Nodus in arbore, ubi
ramus oritur. N. B. Fibrae
(*ivis*) ibi deflectuntur, et
in orbem circumferuntur:
(vid. *κνήδων, μονόζωος*) ἵσσι
γὰρ ὄζος ἀρχή τις τοῦ κλά-
δου. Hinc *τροίαζα δένδρα, τί-
τροζα, πιττάοζα*, i. 13. N. B.
Ὅζοι, praecipue conspicuntur
in Pinu et Abiete L.

Οἰκτιρος. Conveniens, moderatus, consentaneus.

Οἶκημα. Receptaculum in
Compositis, *Bot.* De C. Pl.
iv.

. Οἶνον. Vitis folium, ix. 16.

Oἶνος. Vinum. N. B. Potestates
variæ in diversis vini generi-
bus. **Oἶνος ἄγανος**, (sterilita-
tatem inducens,) ix. 12. **οἶ-
νος ὑπάντικος** **οἶνος ἰκσῆτικος**.
N. B. Vini usus ad arcen-
dos vermes ex seminibus.

De C. Pl. iii.

Οἰνώδης, 1. Purpureo-ruber respectu coloris; ὑγρασία οἰνώδης τῇ ὄψει, iii. 13. 2. Respectu saporis, χυλοὶ οἰνώδεις, i. 16.

Οἰνοχρῶς. } Id. N. B. Lignum
 Οἶνωψ. } Ἀρίδια λευκότερον τῷ
 Πρίνου, οἶνωπότερον τῆς Δρυὸς,
 “darker coloured,” iii. 16.
 Ὑνᾶ οἰνοχρῶτες, καὶ ἱερυθροί,
 ix. 3.

Ὀλίβανον. Fructus vel gummi
Ὀλιβάνου. Vid. *Tab. Syst.* p.
28. Vid. Λίβανον.

Ὀλιγόγονος. *Parcius fructificans*, p.

Ὀλιγόχσος. *Parcius fructum*
ferens: opp. πολυχόω, viii.
 4.

ὄλκη. Pondus : ab ὄλκω, (vergo,) ix. 17.

Ὀλκὸν τό. Vis attractiva, ab ἔλκω, (traho): τῷτο τὸ ὀλκὸν τῆς τροφῆς. De C. Pl. iv.

"Ολμος. Mortarium: κόπτον-
τες ἐν ὄλμῳ, "pounding in
"a mortar," ix. 16.

Ὀλυμπίας. Ventus ex M. O-
lympro, iv. 17. Vid. καὶ
μορ.

Ὀλυνθάζω. (Ab ὄλυνθος.) Caprifico. N. B. Caprificatio-
nis methodus, et notitia
sexûs plantarum Theo-
phrasto cognitæ. Investi-
gatione instituta de influ.

entia aëris respectu fructificationis, de C. Pl. ii. Ita pergit Auctor : καὶ τῶν τοιούτων ἐν τῇ παρασχησέει τε, καὶ τοῖς ὄγκοις (in appendice florali et pericarpis) ἡ αἰτία (causa vel modus impregnationis,) τῶν δὲ Σύκων καὶ Φοινίκων οὐκ ἐν τοῦτοις ἐστὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ διασάσει αὐτῶν, (etiam quando arbores ipsæ situ separantur,) διὸ καὶ ἐκρίναι οὕτως Σύκας τοῦτο δὲ ποίεισι ὅπως οἱ Ψῆνες (Cynips Psenes) οἱ ἐκ τῶν Ἑρίων (vid.) ἐπιπρεμαννυμένων γινόμενοι διοίγωσι τὰ ἐπὶ τῆς Σύκης.

Ὀλυνθος. Grossus Ficus, Hort. Forsan fructus mas. vid. Linn. i. 16. iii. 9.

Ὀμαλής. Lævis, homogeneous; texturæ simplicis; opp. λεπυρώδει, tunicato, vii. 9.

Ὀμογενής. Ejusdem, i. 12.

Ὀμοιογενής. Similis generis. Vid. γένος.

Ὀμοιοκρίτης. De spica hordeacea aristata? ib.

Ὀμοιομερής. In partes similes divisibilis, ut aqua, &c. N. B. Opp. ἀνομοιομέρει, ut truncus arboris in corticem, lignum, fibras, succum, i. 2.

Ὀμοιόπυρος. De spica triticea mutica? Bot. viii. 1.

Ὀμόσιχος. Serie simplici: vid.

δίσιχος, &c. De C. Pl. vi.

Ὀμφακώδης. Color griseo-purpureus: hinc bacca Sambuci, nigri, L. ita vocatur, iii. 12. quando περιβάζει.

Ὀμφάλη. Eminentia aliqua, vel punctum, iii. 8.

Ὀμφάξ. Succus uvæ inspissatus.

Ὀμωνυμία. Synonymia.

Ὀμώνυμος. Synonymus, Bot. vii. 14. id. Spec. ejus generis, ix. 16.

Ὀξύνης οἶνος. Vinum acetatum, vel acetum ex vino, ix. 15.

Ὀξύβαφον. Acetabulum, mensura, ix. 12.

Ὀον. } Fructus Sorbi, ii. 3.

Ὠον. }

Ὀπισθεν. Adv. de ima parte folii, iii. 16.

Ὀπισμός. Collectio succi sponte fluentis: opp. χυλισμῶ, succo expresso. vid.

Ὀποβάλαμον. Gummi Amyridis, Giliadensis, L. Vid. Tab. Syst.

Ὀποκιννάμωμον. Oleum Cinnamomi, iv.

Ὀρός. Succus sponte fluens: opp. χυλῶ, succo expresso. N. B. Ὀπος coagulatus aliquando δάκρυον vocatur, i. 3.

Ὀπάδης. De succo. Spissus densus, ut lac. Opp. δακρυώδει concreto, ix. 1.

Ὀργανα τά. Instrumenta fa-

- brilia. Opp. *σκιύσι*, utensilibus, v. 7.
- Ὁργάω*. Intumesco: ὅταν ὀργᾷ τὰ σπέρματα, antequam germinent. De C. Pl. ii. τῇ ὀργῶσα, ἐνικμος, ib. iii.
- Ὁρειοτύποι*. Lignarii, ib. vi.
- Ὁρθός*. Perpendicularis de angulis rectis, opp. *πλαγίω*, v. 6.
- Ὁρθοφύης*. De trunco erecto arboris, i. 7.
- Ὁρίζω*. Definio.
- Ὁρμή*. Excitatio, tendentia: opp. τῇ φθόρᾳ, respectu odorum. De C. Pl. vi.
- Ὁρενδεις*. Ætate progrediente dissimiles sibi, plumarum colore mutato. De C. Pl. v.
- Ὁρεόν*. Fructus *Ὁρέου*, Cat. iii. 12.
- Ὁρος*. } 1. Serum lactis,
Ὁρρος. } “whey.” 2. Serum sanguinis. 3. Succus tenuis, serosus, iii. 10. ix. 2. In pice, iii. 8.
- Ὁρρώδης*. Serosus.
- Ὁρυζόν*. Semen *Ὁρύζου*, Cat.
- Ὁρχος*. Ordo plantandi κατ’ ὄρχους, “in rows,” iv. 5. Hinc *Ὁρχατος*, plantatio rectilinearis, “orchard.”
- Ὁσμὴ*. Διήθησις τοῦ ζήρου διὰ τοῦ ὕγρου. De C. Pl. vi. Ubi subtilis admodum Demetrii Philosophi occurrit disquisitio de differentiis odorum ex forma particularum.
- Ὁσπρια τά*. Legumina. An idem ac *Χείροπα*? vid.
- Ὁστλυγξ*. } 1. Tentaculum
Ὁστλιγξ. } Nat. Hist. 2. Cirrhus, Bot.
- Ὁστρακα τά*. Ollæ fictiles.
- Ὀύλος*. 1. Crispus, cirrhatus; de coma capitis apud Afros. 2. Fibrarum distorsiones in ligno, (αἱ σύσπραφαι τῶν ξύλων, v. 6.) 3. Curvitates ramorum, iii. 17. 4. De rugoso Brassicæ folio. (Vid. *ράφανος*, Tab. Syst. p. 15.) *Σέλινον οὔλον*, ii. 5.
- Οὐλότης*. Id.
- Οὔρον*. Usus urinæ respectu Amygdalorum. De C. Pl. iii.
- Οὔον*. Vid. *Ὄον*.
- Ὁφθαλμός*. Gemma, Bot. Hinc *ὀφθαλμίζω*, Hort. et *ὀνοφθαλμισμος*. (vid.)
- Ὁχιστός*. Canales ad cymbas transportandas, vel ad agros irrigandos.
- Ὁψις*. “τῶν ὄψια in calidis regionibus, “Tropical rains”

Π.

Παγκάρπιος. Fructibus omnigenis faretus. *Παγκ. μελιτοῦτα*. Vid. *Μελιτῖτα*.

Πάγοι οί. Frigora glacialia, iv.

17.

Πάδη τὰ. Proprietates, vires, respectu plantarum; sic apud Virg. "Scire potestas herbarum," i. 1. viii.

4.

Παιδεία φυτῶν. Hort. "the training of trees."

Παλάθη. Massa fructuum conditorum, præcipue Ficuum; hoc modo facta; ξηραίνοντες τὸν καρπὸν, (τῆς Κοκκυμηλίας) καὶ τοὺς πύρηναις ἐξαίρυντες κόπτουσιν, (tundunt,) καὶ ποιοῦσι παλάθας. Angl. "Marmalade," iv. 3.

Παλίβλαστος. 1. Iterum germinans: de germ. autumnali, "the autumn shoots," Hort. 2. II. καυλοὶ Ὠριδακίνης, post sectionem.

Παλίνοστος. Reciprocus; sibi invicem succedens.

Πάναξ τό. Succus inspissatus Πανακίης.

Πάππος. Lanugo; pappus, Bot.

Πάππῳδη σπέρμα. Papposa; pappo coronata, Bot. vi. 4.

Πάπυροι οί. Caules Papyri præparati ad scribendum, iv. 9.

Παραβλαστάνω. Germinò ex radice: i. e. "by the side of the trunk." "To produce, or grow out."

Παραβλαστικός. Emittens sur-

culos, i. 9.

Παράβλαστος. Ut surculus ex radice: Ang. "a sucker," i. 9. vii. 2.

Παραγωνιάζω. Sub-angulosus fio. Vid. Γωνία, i. 16.

Παραδείσοι. Apud Orientes. Septa spatiosa arboribus consita, feris omnigenis servandis. Vid. descr. v. 9. ix. 6.

Παραδείγγω. Undique sepio, iii. 17.

Παρακαθήμι. Vid. παραβλαστάνω, viii. 2.

Παρακαυθίζω. Ex parte spinosus sum: vel forsàn spinulis, ex margine vel rachi folii, i. 17.

Παρακαυλίζοντες οί. Rami laterales, vi. 2.

Παρακαυλίζω. De fructicibus ab imo caulescentibus: opp. μονοκαυλίζω, Bot. vi. 2.

Παρακινέω. } Insanire facio,
Παρακινέομαι. } ix. 20. De ligno, contorto, v. 6.

Παρακονιάω. Exacuo, v. 8.

Παράλῃγω. V. a. declinare facio, vi. 6.

Παραλιθάζω. Lapidescō: de concretionē in fructu Pyri, iii. 10.

Παραλλάξ. Alternatim.

Παραλλάττων. Alternans, Bot.

Παράλληλος. Oppositus, Bot.

Παρανθείω. Successive floreo, vii. 10.

- Παραπλήγω. Distorqueo, v.
3.
Παραπληθία. Abundantia. De C. Pl. iii.
Παραποίω. Perperam facio. De C. Pl. iii.
Παρασπάδες. Rami avulsi ad propagandum : "sets." N. B. Rami abscissi apud nos vocantur "cuttings," ii. 2. iii. 2.
Παρατίμνω. Intempestive cædo, vi. 3.
Παραφίημι. Emitto juxta, vii. 5.
Παραφυάδες. Id. q. παράβλα-
σοι.
Παραφύω. Pullulo eodem tem-
pore ; vel act. emitto radi-
ces, surculos, &c. vii. 2.
Παρίημι. Debilitor. De C. Pl. iii.
Παρίστημι. Id. quod ἰξίστημι,
de vino. De C. Pl. vi. "to
"turn sour." Οἱ λίπτοι οἶνοι
εὐώδεις καὶ θᾶπτον παριστάμ-
μιναι, ib.
Πάρυδρος. Juxta aquas cres-
cens : ἑνυδρος, in aquis, iv.
13.
Πάρωρος. Intempestivus.
Πάτω. Complano, premo. De
C. Pl. vi. Calco pedibus.
Hinc
Πάτος. Via calcata, vel po-
tius conculcatio. Angl. vo-
ce fere retenta, "a path,"
vi. 6.
Πάσταλος. Paxillum : "a
"peg." Π. σίδηρος, ii. 3.
Πειράινω. Perforo, ii. 9.
Πενθημιχοίνιζ. 2½ Choenices.
Vid. Χοίνιζ. Vid. not. viii.
8.
Πέπειρος. Syn. πέπαινος, ma-
turus. De C. Pl. iii.
Περιάγω. Circumago. Forsan
pro περιαιρώ, vii. 5.
Περιαλείφω. Circumluto, v. 9.
Περιαλλόκαυλος. Caule scan-
dente, Bot. viii. 3.
Περιάπτω. Collo suspendo, ut
amuletum, ix. 21.
Περισθερρώνω. Hort. "trench-
"ed round." De C. Pl. v.
Περιστρέφω. Circumscindo ; no-
tas circum incido, ix. 9.
Περινιστάμινος. Adventans, iii.
6.
Περίεργον τό. Superfluum quod,
ii. 1.
Περικαθαίρω. Hort. vid. κα-
θαίρω.
Περικαρπιάκανθος. Pericarpio
spinoso, vi. 5.
Περικαταλαμβάνω. Successive
fero. Succedo, iii. 15.
Περικατάληψις. Successio con-
tinuata florum vel fructu-
um.
Περικικλάσμενος. Circum am-
plexus, iv. 7.
Περικιφαλαίος. Ambitus capi-
tis ; mensura, iii. 13.
Περικεχαραγμίνος. Margine
serrato, iii. 14.

- Περίκομος. Frondosus valde, iii.
- Περιμήτριος. De ligno. Vid. μήτρα, iii. 10.
- Περιοχή. Tegmen; cuticula pericarpium, Bot. De C. Pl. i.
- Περιπάττω. Vid. πάτω, ii. 8.
- Περιπίπτω. Undique decido; de cortice Arbuti, i. 8.
- Περίπνευς. "An eddy of wind," v. 2.
- Περιορηνύμινος. Circumlaceratus, iii. 15.
- Περισάπτω. } Circumstipo.
- Περισάξις. } Vid. σάττω. De C. Pl. v.
- Περισκελής. Aridus, durus: de radice Hellebori: σκληρὸν καὶ περικέλη, ix. 11. item de vento, Angl. "a dry" " parching wind." De C. Pl. ii. a σκίλλω, exsicco.
- Περισταχυώδης. Spicam circumdans, v. 3.
- Περιττός. 1. Extraordinarius, excellens, iii. 4. ix. 7. 2. Superfluus, ἔξ ἄκρου περιττός, de folio pinnato, extremum impari. Bot. iii. 15.
- Περιττώματα. Superflua: excrementa. N.B. Animalia τὰ περιττώματα per alvum ejiciunt, non tamen plantæ, quæ idcirco ἀπερίττωται, i. 4.
- Περιφέρω. Sustineo: de viribus stomachi ad digerendum, ix. 13.
- Περιφύομαι. Adnascor, vel circumnascor, v. 3.
- Περίφους. Quod circum crescit, v. 3.
- Περκάζω. Colorem muto; nigresco, ii. 8.
- Πέρνιξ. Pars fructifera Cacti, ορuntiae, L. vi. 4.
- Περυσινός. Prioris anni; de fructu. ὁ καρπὸς (Juniperi) διαμένει εἰς ἐνιαυτὸν εἰς ὅταν ὁ ἄλλος ἐπιφύῃ, ὁ περυσινὸς ἀποπίπτει, iii. 12.
- Πεσσός. Pessus? Panniculus convolutus. Pharm. "a" "pledget," ix. 21. "a tent" "for a wound," ix. 22.
- Πέτασοι οἱ. Folia Ari, collocasia, ex similitudine galeri, iv. 10.
- Πέφυκος τό. Quod naturæ consentaneum est, iii. 9.
- Πήγνυμι. Gelatinosum reddo, ix. 20.
- Πηγνύω. Planto manibus, Bot. vii. 1.
- Πηκτικός. Congelans.
- Πηνίον. Fusus: "spindle." fors. ex voc. Græc. vii. 3.
- Πήξις. 1. Concretio gummosa, ix. 1. 2. Αἱ Πήξεις de tempore pruinoso.
- Πήρωσις. met. ὁφθαλμῶν, in arboribus, "a blight," iv. 16.

Πισάγγαι. } Anginæ pecto-
Πισάγγχαι. } ris.

Πίλησις. Constipatio. De C.
Pl. ii.

Πῖλος ἡ. 1. Folium Coloca-
siae. Vid. Πέτασος.

Πιλόω. Coarcto, ὃ χείμων πῖ-
λοι καὶ κάρκιννοι (vid.) τὰς
ρίζας. De C. Pl. iii. 4.

Πιττοκαυτίω. De actione lig-
na Abietina comburendi ad
extrahendam picem. Vid.
descr. ix. 2.

Πίττα. }
Πιττάδης. } Pix, iii. 8.

Πιτύα. Coagulum, gelatina.
Φωκῆς π. "Calves' Jelly."

Πλαγιόκαρπος. Fructu late-
rali, i. 22. vii. 3.

Πλαγιόκαυλος. Caule hori-
zontali: opp. ὀρθοκαύλω,
viii. 3.

Πλακουντάδης. Placentaceus,
iv.

Πλακώδης. Schistosus. Geo-
log. γῆ ὑπαργιλὸς καὶ πλα-
κώδης, ix. 4.

Πλάσις. Ἐπεὶ εἰς τὴν πλάνιν
μετίσθησαν, (quando coepe-
runt fistulas formare,) σὺν
πλάσματι, iv. 12.

Πλάσμα. "The mouth-piece
"of the fistula." οἱ μετὰ
πλάσματος αὐλοντες. Vid.
etiam γλῶττα, iv. 12.

Πλίγμα. Opus plicatile? vi-
minium? iv. 2.

Πλειάδι ἐπί. Maio mense.
μετὰ δυσίως Πλειάδων. No-
vembri mense.

Πλεκτάναι. Tentacula. Πολύ-
ποδος πλεκτάναι, ix. 14.

Πλεκτάνη. Rete, viii. 8.

Πλιντρίς. Latericius; figuli-
nus. γῆ πλιντρίς. De C. Pl.
iii.

Πλοάδες. (νησοί.) Insulae flui-
tantes, iv. 11.

Πλόκαμος. Textilis: Καλάμω
spec. iv. 11.

Πνεῦμα τό. Vapor, gas: ἐν
οἴνῳ ζέοντι, ix. 18.

Πνίγη τά. Calores æstivi, ix.
5.

Πόα. 1. Pars herbacea plan-
tæ, ix. 16. 2. Vires vel
succu plantarum. τὰς φυλ-
λαῖδας δυνάμεις πόας καλοῦσι,
ix. 8.

Ποασμός. Sarculatio; actus
averruncandi: "weeding."
De C. Pl. iii. Vid. σκάλι-
σις.

Ποδεία τά. Cothurni agrestes.
Impilia Plin.

Ποδιαῖος. Vid. ἰσοποδιαῖος.

Ποικίλος. Variegatus. Bot.

Πολλοῦ διά. Respectu loci,
longo intervallo.

Πολύκλωνος. Valde ramosus,
vi. 2.

Πολύλλοπος. Vid. λόπος, μονό-
λοπος, iv. 9. viii. 4. De glu-
mis spicæ.

- Πολυμάσχαλος. Vid. μασχάλη, iii. 17. ramosus valde.
- Πολύναστος. Fœcundus valde, viii. 8.
- Πολύχορος. Id. De C. Pl. ii.
- Πονέω. Marcesco, debilis sum.
- Πόροι οί. Venæ, canales; tubuli, i. 16.
- Ποσειδῶν. Mensis Decembr. iii. 17.
- Ποώδης. Plantæ perennes. N. B. Divisio plantarum 4ta, vi. 1.
- Πρανής. Supinus: de inferiori folii superficie: opp. τῷ ὑπέρτι, i. 14, 16.
- Πρασιαί αἱ. Areolæ in hortis.
- Πρασώδης. Col. læte viridis. Opp. δαφνώδει, χλοώδει.
- Πρέμνον. 1. Surculus major; stipes, ii. 1. 2. Morbus, seu intumescencia in ramo, i. 13.
- Πρεμνώδης. Vid. Πρέμνον.
- Πρίνινος. Vid. Πρίνος. Cat.
- Πριονώδης. Serratus, Bot. iii. 14. ut fol. Pin. Abietis, i. 13.
- Πρίσις. Actio serræ, v. 6.
- Πρίσματα τά. Particulæ lignæ ex serratura: "saw-dust," v. 8.
- Προάπτωτος. Immature decidens: ἐρινία προάπτωτα, iii. 5.
- Προβολαὶ αἱ. Primæ germinationes. De C. Pl. v.
- Προδρομαὶ αἱ. Fructus præcox Ficûs.
- Προισθίω. Ante edo.
- Προκαταύλησις. Præparatio arundinum ad fistulas faciendas.
- Προλαμβάνω. Prævenio; magico sensu. καταδεῖν, καὶ προλαμβάνειν, vi. 2.
- Προμοσχεύω. V. Μοσχεύω.
- Προσάγω. Applico remedium, ix. 13.
- Προσαφειψίω. De præparatione culinaria: προσαφειψήθιντα ἐν ὄξει, (prius infusa et cocta in aceto,) vii. 11.
- Προσγίσις. Litteralis, iii. 7.
- Προσδένδρον. Parasita. Bot. De C. Pl. ii.
- Προσδιχομαι. Admitto ad cibum.
- Προσενιγχάμενος. Ad cibum sumptus, ix. 15.
- Προσιπιλαμβάνομαι. Longius tempus requiro, viii. 3.
- Προσήνιμος. Vento expositus, iii. 3.
- Πρόσθισις φύλλου. 1. Insertio. 2. Incrementum. 3. Receptaculum, Bot. vii. 12. Vid. Πρόσφυσις.
- Πρόσθιστα τά. Menses mulieres, ix. 10.
- Προσκαθίημι. Adhæreo, v. 8.
- Πρόσφατος. Recens: χλωρὸς καὶ πρόσφατος.

Προσφορὰν κατὰ. De cibo idoneo ad sumendum. De C. Pl. vi. μιτὰ τὴν προσφ. post esum, vii. 9.

Πρόσφορος. Conveniens, ii. 7. viii. 6.

Πρόσφυσις. 1. Insertio, i. 16, 18. 2. Adhæsiō, viii. 2, 9. 3. Receptaculum in compositis, Bot. vii. 13.

Προσχώννυμι. Aggerem struo, v. 8.

Προτιρέω. Præcedo: προτίρειν διμήνην, de præcocitate florum in Ægypto, vi. 7.

Πρότριπα. Adv. tertio. De C. Pl. iii.

Προωθίωμαι. Sursum impello, iii. 7.

Πρώωρος. Præcox, vii. 12.

Πρωίσπορα τά. Segetes et legumina quæ primo vere se-runtur, viii. 1.

Πρωίσπορίω. De prima satione. Vid. Ἄροτοι.

Πρῶρα. Bot. Ima pars rami, &c. ii. 1.

Πτίριξ. Caulis Cacti, *opuntia*, L. ? vel potius Cardui species.

Πτίρυξ. Ala vel lobus in folio pinnato, iii. 10.

Πτιρώδης. Pinnatus, Bot. ii.

Πτίσσω. 1. Tundo. 2. Decor-tico, ii. 5. 3. Pinso, ii. Sca-liger.

Προθάκανθος. Ramis spinosis, vi. 1.

Πύα. Lac primum, quod densum et grumosum est: hinc humores spissi, expressi, ix. 9.

Πυανψιών. Octobris m.

Πυγών. Cubitus; mensura, iv. 6.

Πυθμήν. Corona radice fusi-formis, Bot. iv. 12. ix. 13.

Πυκνός. De ligno; solidus, densus: opp. *μανῶ*. vid.

Πυρεία. } 1. Instrumentum

Πυρεῖον. } igni accendendo vi frictionis: partes sunt, 1. ἔσ-
χαρα, (lignum planum cum foveâ in medio;) 2. σρύπα-
νον, (terebrâ; pistillum obtusum ex ligno duro,) v. 10. N. B. Mos adhuc obtinet in India occidentali. 2. Camini.

ΠΥΡΗΝ. 1. Bacca, vel drupa, Bot. 2. Nucleus in medio lapilli, vel calculi. 3. Granum in baccis.

Πυροτομία. Messis, v. 1.

Πυρώω. Torreo: igni coquo.

Πύρωσις (a Πυρός.) 1. Panifici-
cium. De C. Pl. iv. 2. Α Πῦρ, combustio ad carbonem igniarium, v. 9.

Πυρώομαι. } 1. In tophum con-

Πύρωσις. } vertor: de cortice arboris, iv. 18. 2. Combustio ad carbonandum, v. 9. 3. Coctio per ignem, vii. 8.

P.

- 'Ράβδοι οί. Venæ minerales,
 ῥάβδοι μιτάλλων.
 'Ράβδος Φοινίκος. Spatha, Bot.
 ii. 8.
 'Ραγάδης. } A ῥάξ, uva : de
 'Ραγώδης. } fructu Mandra-
 goræ, vi. 3. De cellulis
 mali Punici. De C. Pl. v.
 5.
 'Ράξ. 1. Uva. 2. Acinus uvæ.
 'Ραχίον. Dim. a ῥακός, pannus
 lacerus, iii. 9.
 'Ράχης. Rachis, Bot. 1. Ner-
 vus intermedius folii. 2.
 Pedunculi continuatio, iii.
 8.
 'Ρεῖν τό. Morbus vitis, ex ni-
 mio succo.
 'Ρήγματα τά. 1. Fracturæ.
 Med. vii. 11. ix. 20. 2. Her-
 nia, morbus.
 'Ρητίνη. } Propr. Terebinthina
 'Ρυτίνη. } fluido statu : hinc
 vox Angl. "resin," de con-
 creto, iii. 15. iv. 18.
 'Ρητινώδης. Resinosus.
 'Ριζίας. Succus e radice Sil-
 phii, (vid. Σίλφιον,) ix. 2.
 'Ρίζιον, a ῥίζα. Radicula, iv.
 2.
 'Ριζοτομία. Anni tempus her-
 borisando proprium, ix. 8.
 'Ριζοτόμος. Herbarius, iv. 5.
 'Ριζοφυής. Pl. ex surculo pro-
 paga : opp. σπιγεμοφύι.

- 'Ριζόφυλλος. De plantis, foliis
 radicalibus, Bot. vii. 10.
 'Ροάδες αί. Grana vel semina
 Mali Punici, iv. 11.
 'Ροάς. } Morbus vitis. Syn. τῷ
 'Ροιάς. } ῥεῖν : "couleur" Fr.
 De C. Pl. ii. 8. v.
 'Ροδωνία. 1. Rosa planta. 2.
 Rosetum, ii. 2.
 'Ροῖ οί. Profluvia alvi. Diar-
 rhœa, ix. 2.
 'Ρόον. Fructus 'Ροιάς. Cat.
 'Ροπή. 1. Inclinatio, propen-
 sio, iv. 4. 2. Vis insita. De
 C. Pl. iv.
 'Ρόποι? An id. ῥόποι μασχα-
 λίδος. A ῥέπω, iv.
 'Ροῦς ἡ. 1. Succus fruticis.
 'Ρόος, (vid. Tab. Syst.) in-
 spissatus, iii. 18. iv. 15. 2.
 Roratio, Plin. morbus?
 'Ροώδης. Irriguus, γῆ ῥοώδης.
 De C. Pl. iii.
 'Ρυπτικός. Abstergens. De C.
 Pl. v.
 'Ρύπτομαι. Abstergor : τρώχι-
 σκαι τῆς τρύγος, (vid.) οἷς
 ῥυπτόμεθα, (quorum usus
 in abstergendis sordibus, ut
 hodie saponis,) ix. 10.
 'Ρύσις καρπῶν. Tempus quo
 fructus decidunt, iv. 16.
 'Ρυτὸν ὕδωρ. Aquâ rivularis :
 occurrunt etiam 2. ὕδ. να-
 ματιαῖον, "spring-water,"
 3. ὕδωρ ἐκ Διὸς, "rain-
 "water," ii. 3.

Σ.

Σακκιζόμενος. In sacco, vel utri servatus: *οἶνος σακκιζόμενος*. De C. Pl. vi. N. B. *Ἀσκου* mentio fit vinis servandis apud Homerum, Il. Γ. 247. item apud Herod. lib. ii. c. 121. sæpius apud LXX. in V. T. etiam in N. T. Matth. ix. 17. Luc. v. 37, 38.

Σανίδις. Asses: tabellæ lignæ, "planks," v. 6.

Σάρια τά. Caules vel surculi τοῦ Σάρι, Cat.

Σάρισσα. Hasta prælonga, Macedonica. N. B. Altitudo Corni, *fæminæ*, L. comparatur ὕψει τῆς σαρίσσης: unde quivis Κράνειαν θήλειαν statu naturali investigans longitudinem celebris istius teli assequetur.

Σαρκώρριζος. Radice carnosa; distinctio inter plantas, vii. 11.

Σαρκόφυλλος. Crassifolius, Bot. "Plantes grasses," Gall.

Σάρξ. In plantis, pars intermedia inter ἵνας et φλίβας. (vid.) Constat laminulis flexilibus in cellulas orbiculares vel ovaes dispositis, i. iv. Qui accuratiorem hujus rei velit scientiam, consulat Grewium, Mal-

pighium, Duhamel. inter antiquos, et celeberr. hodiern. T. A. Knight. N. B. Caro fructus Citri Aurantii, monente illo, nudo oculo vascula exhibet, alibi ope Microscopii ægre conspicienda. Linn. c. 4. p. 24. Vid. etiam Hillium de structura ligni, l. ii. c. 4.

Σημεῖα τά. Portenta, ii. 4.

Σημεῖον. Punctum: ἀφ' ἑνὸς σημείου οἱ μίσχοι, iii. 18.

Σήπω. In aqua macero, iv. 10.

Σησαμοειδής. Vid. Σήσαμον, Cat. iii. 11.

Σηπάνειος. } Ex voce Dor. *σά-*
Σαπάνειος. } *τις*, annuus, vii. 4. N. B. Apud Romanos vox synon. hornus, ab hora.

Σῆτις ἰν ἱματίοις. Ph. *sarcitella*, L.

Σήψ. Seps. Serpentis genus lethale. Diosc. ii. 7. Plin. xxxii. 5.

Σιδηρεία τά. Officinæ ferri, "Iron forges," v. 9.

Σίδιον. Fructus Punicæ, *Granati*, L. etiam pericarpium pl. aquaticæ *Nymphææ* affinis. De C. Pl. v.

Σίκυον. Fruct. *Σικίου*, Cat.

Σιλφίον. Δάκρυ *Σιλφίου*, Cat. ix. 2.

Σινδών. Vestis tenuis gossypi-

- na, "muslin," æque ac lintea. N. B. Vox ἔριον apud Theophr. gossypium æque ac lanam amplexitur. "Εριον ἐξ οὗ συνδόνες εὐτελεῖς, "coarse muslins," πολυτέλεις, "fine muslins," (vid. Ἐρισφόρα, *Tab. Syst.* p. 15.) iv. 9.
- Σῖνος. Detrimentum, injuria. De C. Pl. ii.
- Σκαλία. Pericarpium Cacti, *opuntia*, L. De C. Pl. v.
- Σκάλισις. } Sarculatio, "rak-
Σκάλις. } "ing," *Hort. σκά-
λισις καὶ ποασμός.* De C. Pl. iii.
- Σκαινδικάδης. Vid. Σκάνδιξ, *Tab. Syst.* p. 9.
- Σκαπάνη. Fossio ope ligonis, "spading," ii. 8.
- Σκιάδιον. Umbella, ix. 4.
- Σκίλλα. Bulbus *Scillæ*, Cat. ii. 7.
- Σκινδός. Urinator, "a diver," iv. 6.
- Σκιρροφοριάν. Maius m.
- Σκληρός. 1. Rigidus; "stiff." Opp. εὐκάμπτω: dicitur de ligno *Arbuti*, iii. 10. ix. 4. 2. De qualitate vini annosi. Angl. "dry." De C. Pl. vi. 3. De fructu.
- Σκλιόμαι. syn. σκληῖμι, *duresco*, i. ix.
- Σκόλοπώδης. Cruciformis, *Bot.* a σκόλοψ, i. 16.
- Σκυτάλιον. *Scutica*: "a thong . "whip," iv. 5.
- Σκωλήκησις. Morbus ex vermibus, vi. 5.
- Σμυρνή. Gummi *Myrrhæ*, ix. 4.
- Σπάθη. *Palmes fructui inseruiens*; *Spatha*, *Bot.* ii. 8.
- Σπαθοφύλλος. Folio *vaginato*, *Bot.* i. 16.
- Σπάνιος. *Parcus fructificans*, p.
- Σπαρτός. Satus, *sativus*, *Bot.* opp. ἀγρίω, vi. 7.
- Σπείρα. Συσερόφη τῷ ξύλου: *venæ in ligno in orbem circumactæ ad nodos*, v. 3.
- Σπέρμα. Semen: ovo comparatur: ὡς ἔχον ἐν ἑαυτῷ τὸ ὑγρὸν καὶ θερμὸν σύμφυτον ὧν ἐκλιπόντων, ἄγονον γίνε-
ται, i. 18.
- Σπερματισμοὶ οἱ. *Seminia*.
- Σπερμονογόνειω. *Semina genero*, vii. 13.
- Σπιλάς. adj. γῆ σπιλάς, *terra glareosa*.
- Σπινθιρίζω. *Scintillas inter urendum emitto*, iii. 10.
- Σπληναὶ αἱ. Morbus *lienum*, ix. 20.
- Σπογγίς. Qui urinando colligit *Spongas*. 2. Urinator in genere, iii. 7.
- Σποδῖος. Cinereus de colore. Κοκκυμηλία σποδία, iii. 7. "Ἀμπειλος σποδία.

- Σπόρα.** 1. Satio. 2. αἱ σποραὶ, sementes.
- Σπορητοὶ οἱ.** Sementes, vel tempora serendi : Anglice, "seed-times," viii. 3.
- Σπόριμοι οἱ.** Arva in genere, vi. 5.
- Σπόροι οἱ.** id. ii. 5.
- Σπύρις.** Corbis, Calathus, ii. 8.
- Σταδίω.** Lente coquo : hinc derivata forsan vox Angl. "to stew," vii. 12.
- Σταμνίσκος.** Urceolus vinis servandis : οἶνον ἱσταμνίσμιον, ex verb. σταμνίσκομαι. De C. Pl. ii.
- Στάσιμον τό.** Situs loci. De C. Pl. v.
- Στλίγνος.** Astringens, densus. De C. Pl. vi.
- Στίγω.** Opp. τῷ συμμύν. Vid. v. 5. vi. 8.
- Στίλιφος?** syn. σελίχους, stipēs.
- Στιλιφοῦρος.** 1. Cylindrico-caudatus, ut Bos : opp. λοφούρω, cristæ-caudato, ut Equus. 2. De spica Phlei L. aliorumque, et thyrso Plantaginis, vii. 10.
- Στιρίος.** Firmus : dicitur de qualitate uvarum : Anglice, "firm, fleshy."
- Στερίωμα.** Rostrum navis, cum ligneis firmamentis, ad impetum faciendum, vi. 8.
- Στιφάνη,** i. q. Στίφανος. Στιφάνη ξυλίνη, v. 6.
- Στιφανωματικός.** } De plantis
Στιφανηπλόκος. } ad coronas usita-
Στιφανωτικός. } tis ; "garland flowers," vi. 7. et alibi.
- Στήμιος.** Stamineus, Bot. iii. 17.
- Στιλγηδών.** Splendor ; "a glossy polish," vi. 5.
- Στλιγγύς?** Spec. Tritici. N.B. In Catalogo Specierum inserenda. Vox Ægyptiaca? viii. 4.
- Στοιχίω.** Ordinatum, vel in serie (σείχω) dispono, iii. 16.
- Στοιχώδης.** Ordinatum dispositus, ut in spica hordei, viii. 4.
- Στραβή.** Distortio : hinc ξύλον ἄστραβες, "strait-grained timber," vi. 2.
- Στράγγ.** Gutta : κατὰ στράγγα, guttatim, ix. 19.
- Στρέφειν τὰ ὕψια.** De versura foliorum in quibusdam arboribus autumnī tempore. Sæpius occurrit mentio apud Theophrastum : sic quoque M. T. Varro de Re Rustica, l. i. c. 46. "Admiranda discrimina sunt naturalia, quod ex quibusdam foliis, propter eorum versuram, quod sit anni tempus, dici possit, ut Olea, et Populus alba, et Salix."
- Στριφνός.** Strigosus, macilen-

- tus; hinc *metaph.* de ligno dicitur ξύλον ἄσραβες, σριφνόν, vi. 2.
- Στροβίλοι. Coni Pinus, Cat. iii. 6.
- Στρογγύλος. Cylindricus, vi. 7. de ligno trunci non quadrato. Vid. Τετράγωνον.
- Σπρουθόν. Fructus Σπρουθοῦ, Dipsaci, *Fullonum*, L.
- Σπρόφιγξ. Cardo: antiquitus ex ligno duro, vi. 7.
- Σπρυφνός. Austero-acerbus, astringens: uva dicitur πρῶτον ὑδατώδης, μετὰ ταῦτα σρυφνός· εἴτ' ὀξύς· εἴτ' ἔσχατον γλυκύς. De C. Pl. vi.
- Στύγεις αἱ. Ventī, gelidissimi ex antris montium: ὥς οὐκ ἐστὶ φυλάσσασθαι, οὐδ' ἐν τοῖς σρώμασι κατακείμενον. De C. Pl. v.
- Στυπτηριώδης. Astringens, stypticus. De aquis aluminosis.
- Συγκλάω. Confringo, iv. 8.
- Σύγκρισις. Judicium ex comparatione, iv. 14.
- Συγκρούω. Collido, iv. 8.
- Συζυγία. Conjunctio: κατὰ συζυγίαν, de paribus lorum folii pinnati ex opposito, Bot. iii. 15.
- Συκάμινον. Fructus Συκαμίνου.
- Συκαμινώδης. Supra.
- Συκῆ. Μήτρα in quibusdam resiniferis. Vid. Αἴγης, iii. 8.
- Σῦκον. Fructus Συκῆς.
- Σύμμετρος. Sibi accommodatus, gratus.
- Συμμετρόομαι. Id. Hinc Ang. vox "symmetry."
- Συμμούω. Sese contraho. Convergo: opp. διίστάναι, εἰγύν, v. 4.
- Συμπατίω. Quando multitudo vel exercitus conculcat: opp. καταπατεῖν, viii. 7.
- Συμπέπλωκος. Connivens, Bot. Opp. ἀνεγμίνω. De C. Pl. i.
- Συμπιλόμαι. Constipor: σφαιρίον φύλλικον συμπιλήμενον, τῇ ῥάχει τῷ φύλλῳ, iii. 8.
- Συμπωματικός. Accidental. Opp. φυσικῶ, vii. 13.
- Σύμτωμα. Accidens, v. 6.
- Σύμφυσις. Generatio novi ligni, ix. 1.
- Σύμφυτος. 1. Innatus: τὸ θέρμον σύμφυτον, i. 18. 2. Consuetus, vulgaris: ἡ Ἑλμῖς (Tænia) σύμφυτον ἐνίοις ἔθνεσι, ix. 22.
- Συνάγκεια. Vallis continuata. De C. Pl. ii.
- Συναιτία. Causa insuper. Vid. Αἰτία, ix. 6.
- Συνάπτω εἰς τὸ αὐτό. Conglutino, ix. 19.
- Συνανθροπεύομαι. Vid. Ξυνανθροπεύομαι.
- Συνεκραίνω. Sensim spargo, iii. 13. vel effluere facio.
- Συνεκτικός. Compactus. De C. Pl. iv.
- Συνεπάδω. Incanto.

- Συνερίφω.** Una tectum efficio:
de tecto frondoso sylvæ, iii.
2. ab ἐρίφω.
- Συνεστράμμενος.** Tortuosus, cur-
vatus, "warped," iii. 9.
- Συνέχεια.** Continuatio, conti-
nuata successio, vi. 7.
- Συνήθη τά.** Quæ ordinarie fi-
unt, ii. 4.
- Συνηρεφής.** Ramis vel foliis
densis coopertus, instar
tecti. Vid. συνερίφω.
- Σύνθεσις.** Compositio medica-
menti, ix. 16.
- Συνθλάω.** Comprimendo uni-
re : ὅταν συνθλάωσιν ἑκατέρου
κλάδους τὸ ἥμισυ, de unione
duorum surculorum post
sectionem longitudinalem.
De C. Pl.
- Σύνορος.** Confinis, iii. 5.
- Σύνταρρος.** Ramis implicatis,
corbis in modum, vid. τάρ-
ρος. De C. Pl. iii.
- Συντήκω.** Una marcesco, ma-
ceror. De C. Pl. vi.
- Συντίθημι.** Compono ; "to
"make up a prescription,"
ix. 16.
- Συρματίτις.** In acervum con-
gestus, undique attractus,
a σύρω. Κόπρος συρματίτις,
Quisquilæ, *Scal.* ii. 8. vii.
5. "A compost dunghill."
- Συρρόη δακρυώδης.** Coagmenta-
tio resinosa, iv. 6. globulus
gummosus.
- Συσσήπω.** Una marcesco. De
C. Pl. iii.
- Σύσσεισις.** 1. Coagulatio : opp.
διαλύσει. 2. Ἡ πρώτη σύστα-
σις, embryo plantæ. De
C. Pl. v.
- Συστροφαι αἱ.** Circumvolutio-
nes, v. 6. (Vid. Σπείρα.)
- Σφακελισμός.** } Gangræna in
Σφακίλη. } arboribus, iv.
16. prope radicem.
- Σφηκίον.** Favus Vesparum, iv.
10.
- Σφηνοειδής.** Cuneiformis. De
C. Pl. i.
- Σφύρα μεγάλη.** "A large
"wooden mallet," v. 8.
- Σφύριγξ.** Pedunculus obtusus
malleiformis? *Bot.* vii. 4.
- Σφύριον.** Dim. Σφύρας. Malle-
olus, v. 8. Σφύριον plerum-
que ex Κοτίνου : sc. ligno
præduro, ib.
- Σχιδία.** Navis tumultuarie
facta ex lignis vel trabibus,
"a raft." Mentio fit σχι-
δίας ἢ ἐχρήσαντο πεντήκοντα
ἔσοις, vi. 9.
- Σχίλυμα.** Pars navis juxta
rostrum : σχίλυμα καὶ τὰς
ἰπωτίδας, (vid.) v. 8. N. B.
Theod. inter Testudines.
- Σχῆμα.** Habitus plantæ, vii. 6.
- Σχηματοποιέω.** Notas inuro,
ix. 4.
- Σχίζα ἡ.** "A billet of wood,"
ix. 3.
- Σχίνον.** Fructus Σχίνου, *Cat.*
- Σχινίς.** Id.

Σχίσματα φύλλων. Lobi, Bot. iii. 11.

Σχοινία ἢ. Juncetum: "a bed
"of rushes," iv. 13.

Σῶμα. Respectu pl. totalitas
partium, i. 11.

Σομάτωσις. Induratio humi-
di: reductio in solidum.

De C. Pl. vi.

Σωρός. Cumulus. Dicitur de
acervo aromatum, ix. 4.

T.

Τάλαρος. 1. Calathus. 2. Vas
figulinum? N. B. Antiqui
semina Cucumeris, alio-
rumque id genus, ἐν τα-
λάροις (vasibus fictilibus, an
corbibus?) durante hyeme,
locis apricis, tectis, sere-
bant: "garden-pots?" De
C. Pl. v.

Ταμιεύομαι. Reservo, in hor-
reo colloco, ix. 2.

Τανῖα. Antenna navis, α τεί-
νω, "the yard of a ship
"on which the sails are
"spread," iv. 1. Differt a
πιραίᾳ, sed quomodo? An
curvatura posterioris instar
cornu? Ambo simul oc-
currunt, ib. Vid. Lex. Cris-
pini, voc. τανῖαι.

Ταριχία τά. Radiculæ vel fi-
brillæ caulinae, Hederæ pro-
priae. N. B. Succidia Gloss.
vct. sed quare: an radices

succedaneæ? Mallem scri-
bere duplici ε, utpote ex
τάριον derivatum.

Τάρρος. 1. Crates ex ligno
textili, unde σύνταρρος im-
plicatus. N. B. Antiquitus
occurrit vox ταρρός a τέρ-
σω, quia casei superimpositi
exsiccabantur. 2. Implica-
tio ramorum, vel fibrarum
radicis, οὐκ ἰνοχλιῖ τῷ τάρρῳ
διὰ τὴν βραχυριζίαν. De C.
Pl. iii.

Ταρρώδης. Implicatus. "Ἐρπυ-
λος καὶ Σισύμβριον ἔχουσι ῥί-
ζας πολλὰς καὶ ταρρώδεις,
vi. 7.

Τίλειος. Maturus, iii. 12.

Τελεσφόριον. Probe fructifico,
viii. 8.

Τίλος. Perfectio; ἐν τίλει γί-
νεσθαι. De C. Pl. vi.

Τέμνω. Incido, ad extrahen-
dam succum, ix. 1.

Τεραμνότης. Mollities.

Τεράμων. Tener; de qualitate
Pisorum, &c. post coctio-
nem; τεράμονες vel ἀτερά-
μονες, ("they boil hard or
"soft,") viii. 9.

Τερέιον. Terebellum. Pars
πυρείας, (vid.) ex duro lig-
no, sc. Κοτίνου, v. 8, 9.

Τερηδών. Teredo, navalis, v. 5.

Τεσσαράκοντα τὰ περὶ τροπᾶς.
Dies antiquitus insignes, æ-
que ac Halcyonii, etsi nu-
mero impares. De C. Pl. v.

Τιτανός. Rigidus, tensus : de folio, iii. 10, 18.

Τετραγώνον ξύλον. Quadratum, opp. *τρογγύλον*, v. 1.

Τετράξοος. Vid. *Μονόξοος*. N.B. Vox *ξόος*, a *ξύω*, rado. "Ἐστὶ γὰρ πολύλλοπος ἡ Ἐλάτη, διὸ καὶ τὰς κόπας ξύοντες ἀφαιρῶνται καὶ ἵνα καὶ ὁμαλῶς, ("they work with "the grain of the wood," v. 2.

Τετριχώμινος πηλός. Lutum capillis mixtum ad opera cæmentitia, ut apud nos. De C. Pl. i.

Τιθάσῖα. Mansuefactio, iii. 3.

Τμητικός. Acie acuta : dicitur de glacie : ἡ πάχνη τμητικώτεραι τῆς χύος. De C. Pl. v.

Τόπος. Situs loci.

Τορυσία ἡ. Opus tornatile ; "carved work, or turnery," v. 8.

Τραγᾶν. Luxurio, *met.* ex libidine hirci : hinc *τραγᾶν* dicitur de morbo vitis ex nimia luxurie ; articulatio, Plin. xvii. 24. "a swelling "of the joints." De C. Pl. v.

Τράγηματα τά. Bellaria ; "sweet-meats." N.B. Hinc vox Gallica "dragées."

Τραπιζία τά. Quæ ad mensas construendas pertinent, iii. 11.

Τριγμός. Stridor alarum insecti ; "buzzing ;" *φθίγγ-*

γονται οὖν *τριγμόν*. De C. Pl. v. Vid. *Τρισμός*, iv. 15.

Τριγονίω. De triplici metamorphosi insectorum, *τριγονήσαντες* μεταβάλλουσιν. Vid. *Καμπή*.

Τριμηχοίνιξ. Congiarium et dimidium. N.B. Modus loquendi : sic *πειδημιχοίνιξ*, 2½.

Τρίμμαλα τά. *Ῥίζων* sc. *Pharm.* "powders of roots in medicine?" ix. 9, 12.

Τρίοζος. Ramis terna serie, iv. 5.

Τρίορχις. Radicibus bulbosis ternis, ix. 9.

Τρισμός. Alarum stridor in insectis, iv. 15.

Τριχόφυλλος. Foliis tenuibus, linearibus, ut *Pinûs*, &c. iii. 10.

Τριχῶδες τό. Serica materies. N.B. Ex nitore, instar capillarum, ita dicta. Opp. *εἰρώδι*, gossypinæ, vii. 13.

Τροπαῖ αἱ. Solstitia. *Τρ. ἱαριναί*, *τρ. χειμεριναί*.

Τρόπις. Gubernaculum navis, i. 16.

Τρόχισκος. Trochiscus. Angl. "lozenge ;" antiquitus radicis medicinalis frustulum ita appellabatur, ix. 9.

Τρόχμαλος. 1. Acervus lapidum. 2. Adj. lapideus, calculus plenus, *γῆ τρόχμαλος*. De C. Pl. iii.

Τρύγη ἡ. Fæx vini, cujus usus vice saponis, ix. 10.

Τρυγητός. Vindemiæ tempus, v. 1.

Τρώζαντα τὰ, a τρώζ. Radices fibrosæ? surculi juniores semesi a vermibus? De C. Pl. iii.

Τρύπανον. Id. q. Τερίτριον, (vid.) v. 10.

Τρώσις. Foratio, iv. 17.

Τύπων ἔν. Quodammodo: ἔν τύπων λαβεῖν, phras. ut ita loquar.

Τυφλὸς ὄφθαλμος. De arbore læso; "blighted:" vid. ὄφθαλμος, gemma, i. 13.

Τυχών. Ordinarius: γῆν τύχουσα, communis, viii. 7.

Τ.

Τγρὰ ἡ. Tempus pluviale. De C. Pl. iv.

Τγρασία. Humiditas, succus, iii. 13.

Τγρότης. 1. Humor in genere. 2. Succus pl. "sap" dictus, ix. 1.

Τδαρής. Aquosus tenuis: opp. πύκνω, in succis, ix. 1.

Τδατα τὰ. Anni tempestas pluviosa in calidis regionibus, ix. "Τδατα θέρμα πηγνυσι θάτην, optime. De C. v.

Τδρεπίπης? forsan ὑδρέπιψις.

Succus aquosus. De C. Pl. vi.

Τλη. Materies primaria, i. 19.

Τλημα. Frutex, i. 9. iv. 3.

Τλικοὶ οἱ. Foramina. Vasa fibrosa succum haurientia; "sap vessels." De C. Pl. vi.

Τλισμὶς. Percolatio, ib.

Τμενόσπερμος. Ab ὕμην; cujus semen capsula membranacea tectum. Hymenosperrmus, Bot.

Τμινώδης. Membranaceus. N. B. Μήτρα vasculosa Sambuci ita vocatur, sc. vasculis membranaceis, i. 3, 8.

Τμήν. 1. Membrana, i. 18. 2. Spatha Narcissi.

Τπάργιλος. Sub-argillaceus, de solo, ix. 3.

Τπαρώ. Leviter aro, viii. 11. "to skim the ground."

Τπέρυρρος. Calidus valde. De C. Pl. i.

Τπερίλζων. Valde radicatus. De C. Pl. iii.

Τπερτάζω. } Leviter, et su-
Τπερτάζομαι. } perficiem tenus aro: Ζεῶν μὲν ὑπερτάζονται, καὶ κινήσωσι τὴν γῆν, iii. 2.

Τπέρυδρος. Pallide rubens, i. 21.

Τπνος. Met. Somnus plantarum; hinc dicuntur, καθεύδειν νυκτός.

Τπόδαδρα. Scalæ navis? v. 7.

- ῥποβάλλω. Oblique planto :
opp. ὀρθοβάλλειν, ii. 7.
- ῥποζυγία. Ex usu antiquitus
distinguebantur boves ara-
torii a lactariis. Βοῦσι καὶ
ἵπποις, καὶ τοῖς ῥποζυγίοις,
("cows, horses, and work-
"ing cattle,") iv. 4.
- ῥποθερμαίνομαι. Nimium ca-
lescere. An ὑπερθερμαίνο-
μαι? iv. 15.
- ῥπόθεις. Materia subjecta ;
origo alicujus rei, iv. 14.
- ῥποκαταρυχία. Sursum, de-
orsum fossio : "trenching
"ground." De C. Pl. v.
- ῥποκονίασις. } Methodus ma-
ῥποκόνισις. } turandi uvas
et cucumeres pulvere super-
injecto, ii. 8. De C. Pl. iii.
- ῥποκονιόω. Id. ii. 8.
- ῥπόλεπρος. Sub-maculatus,
iii. 14.
- ῥπόληψις ἡ. Fætura floris?
"the setting of blossoms."
De C. Pl. v.
- ῥπολιπάω. Vid. λιπάω.
- ῥπονεάω. Vid. νεάω, iii. 2.
- ῥποπίλιος. Leviter cinereus,
iii. 10. De colore uvæ, et
pruni cujusdam.
- ῥπόπρεμνος. Surculus cum
perna sua, Plin. "with
"part of the old wood,"
ii. 1.
- ῥπόπτερος. Volatilis : de odo-
re. De C. Pl. vi.
- ῥποπίσσω. Vid. Πίσσω, iv.
10. leviter tundo.
- ῥπόρεια. Pars subjacens mon-
ti, ix. 1.
- ῥπόρριζος. Radicibus ex una
parte, ii. 1.
- ῥπόσασις. Intervallum, ii. 7.
- ῥποτίλλω. Subvello, ii. 8.
- ῥποτομή. Incisura levis, ix.
2.
- ῥποφίρω. Vid. ῥπόληψις.
- ῥποφύγω. Devito, quasi ab-
horreo, ix. 15.
- ῥπόφουςις. Quod subtus cres-
cit : distinguitur a προσφύ-
σει φλοίου, vi. 3.
- ῥπία τά. Superior pars fo-
lii : opp. τῷ πρᾶνι, i. 16.
- ῥπιον τέμνω. Hort. "to prune
"with the cut upwards."
De C. Pl. v.
- ῥπώπια. Cavitates sub ocu-
lis : τὰ ὑπώπια, sugillatio-
nes, "a black eye," vulgo,
ix. 22.
- ῥπώρεια τά. Loca sita ad ra-
dices montium : acclivía?
ii. 7.
- ῥσειρα τά. Secundinæ, ix. 20.
- ῥσειρία. De plantis Serotinis :
opp. τῷ προσειρίν, vi. 7.
- ῥσλιγξ. 1. Tentaculum in
Molluscis. Linn. 2. Cir-
rhus in arboribus, iii. 18.
- ῥφαμμος. Arenosus, viii. 6.
- ῥφίστημι. Subsidio ; de flu-
id. De C. Pl. iv.

Φ.

Φαῖός. Color : ἐκ λείου καὶ μέλανος, "grey." De C. Pl. vi.

Φακόν. 1. Legumen Φακῶ, viii. 5. 2. Φακόν, semen.

Φαλάγγιον. 1. Aranea grandis. 2. Animalculum textorium.

Φαραγγώδης. Vallibus et præruptis locis proprius, iii. 11.

Φαρμακευτικός. Medicinalis. De C. Pl. iii. Opp. φαρμακώδης, lethali.

Φάρμακον ἱναίμον. Medicamentum stypticum, iv. 8.

Φαρμακώδης. Venenosus : φαρμακώδης δυνάμει ἀσθενέσθαι τοῖς εἰσισμένοις. Ita Poeta, "Effecit potō Mithridates
"sæpe Veneno, Toxica ne
"poterint sæva nocera si-
"bi."

Φαυλία? τὰ. Olivæ minutæ inutiles, ii. 3.

Φθειρές. Μικρὰ σροβύλια, nucleī minimi. Plin. Hinc

Φθειρόφθορα Πίτυς. De Larice? ii. 3.

Φιληδέω. Sibi placeo : διὰ τὸ φιλήδειν, (voluptatis causa,) ix. 16.

Φιλόζωος. Vivax : φιλόζωα τὰ κεφαλῶν ῥίζα, vid. (quia hyemem durant,) vii. 12.

Φλίβεις. Apud Theophrastum vasa spiralia. Vide Grewi-

um, ii. c. 4. iii. 3. Hillium de structura ligni, ii. c. 2, 3. ubi multa de lactiferis, resiniferis, et gummosis enumerantur; etiam Malpighii Anat. t. 7. f. 30. Et cel. Mirbel, Ann. du Museum national.

Φλεβικὰ τὰ. Superficies papillosa cutis. De C. Pl. vi. Φλεβώδης. Vid. Φλίβεις.

Φλέγμα. 1. Pituita. 2. "plegm," voce retenta, ix. 13.

Φλεγμονή. Inflammatio : vid. ἐκπνεύσεις φλεγμονῶν, ix. 10.

Φλοιός. Cortex plantæ. 1. Φλ. κύριος. 2. Φλ. ἐπιπολῆς. quorum posterior sæpius, ut in Arbuto, et Platano, αὐτομάτως ἐκπίπτει. 2. Φλ. adscititius, utpote Φίλλα, iv. 18. p.

Φόβη. Loculus, capsula minuta; Bot. viii. 3. hinc Angl. "a fob," iv. 5.

Φολιδωτός. Squamosus, iii. 6.

Φορά. Proventus, seges, iii. 14.

Φορίς. adj. Ferax, fructifer, iv. 17.

Φορμοί. Calathi, ii. 8:

Φρυγανικός. Fruticosus. N. B. Frutex describitur ut ξυλώδης, καὶ μικρόφυλλον, vi. 1.

Φρύγανον. 1. Frutex. 2. Pl. perennis. Divisio generalis, Δένδρων, Θάμνων, Φρυ-

γανικῶν, Πωδῶν, vi. 1.
 Φρύγανα dividuntur in ἀ-
 νάκανθα (inermia, *Bot.*) καὶ
 ἀκανθώδη, (spinosa:) poste-
 riora etiam in ἀκανθώδη ἄ-
 φυλλα, φυλλάκανθα, (foliis
 spinosis,) πτεράκανθα, (ra-
 mis spinosis,) ib.

Φρυγόμενος. Torrefactus, vii.
 12.

Φύκος. Fucus, iv. 7.

Φυλλομανέω. Foliis luxurior,
 viii. 7.

Φύλλον. Indefinite pro folio
 et petalo, *Bot.* Lobi etiam
 in pinnatis φύλλα vocan-
 tur. Ita semel dicitur τὸ
 ὅλον, (folii pinnati,) φυλλορ-
 ροῖν, διόπερ ἂν τις εἴποι τὸ
 ὅλον φύλλον εἶναι, iii. 12.

Φυλλοσπίκτης. De arbore val-
 de frondosa, adeo ut solis
 radios arceat.

Φυλλώδης ἄνθος. 1. Flos petal-
 is expansis. 2. Flos plen-
 us, i. 21.

Φύματα. Tumores, pustulæ,
 ix. 12.

Φύσαι. Id.? An inflatio totius
 corporis, in pecoribus, "be-
 "ing hosed," ix. 10.

Φύσιμος. Generativus, gene-
 rando aptus. De C. Pl. iv.

Φυτεία. Propagatio pl.

Φυτεύματα τά. Plantæ ex se-
 mine: opp. μοσχύμασι.

Φυτεύόμενος. Opp. σπαρσίση,
 vii. 3.

Φύευστήρια τά. Seminia, "seed
 "beds," ii. 2. Pl. ex semi-
 nio, ii. 7.

Φωλιύων. Nidificans: τὰ φω-
 λιύοντα, aves in genere: sed
 rectius, ut videtur, quando
 plumas exuunt, a φωλιύω,
 quia tunc temporis late-
 bras quærunt: "moulting
 "birds."

X.

Χαλαζοκοπίομαι. Grandine af-
 ficio, iv. 15.

Χαλιπός. Inimicus, iii. 17.

Χαραγμός. Serratura folii, *Bot.*
 iii. 10.

Χάραξ. Sudes, vallum, ii. 1.

Χαῦνος. Laxus, porosus, iii. 6.

Χίδροπα τά. Legumina.

Χιλωδής. Labiatus, *Bot.*

Χιματούμενος. Frigori exposi-
 tus, vii. 5.

Χιμωσπορέω. Hyeme sero. De
 C. Pl. iv.

Χειροπληθής. Manipulus, ma-
 nipuli instar, ii. 7. Mensu-
 ra molis, iv. 2.

Χίλυσομα. } Statumen navis,
 Χίλυσμα. } gubernaculi ro-
 borandi gratia. (*Jul. Poll.*)
 v. 7.

Χλοερός. } Luteo-viridis: folia
 Χλωρός. } Platani vocantur
 χλωρά, "apple-green." Va-
 rietates coloris viridis alibi
 occurrunt; e. g. 1. πωδής,

- “pea-green;” 2. *πράσινος*,
 “green as a leek;” 3. *δαφ-
 νώδης*, “dark-green.”
- Χλόη.** Vox generalis, pars her-
 bacea : *ἐκ τοῦ κάτω, κρόμ-
 μουν ἐκ τοῦ ἄκρου χλόη*, vii.
 4. viii. 2.
- Χνοῦς.** } 1. Pollen, *Bot.* 2. Vil-
Χοῦς. } li in pericarpio Ro-
 sæ, vi. 6. 3. Staminum
 congeries in floribus.
- Χνωδής.** De floribus stami-
 neis, apetalis, ut *Vitis*, *He-
 dera*, &c. i. 21. viii. 4.
- Χόα.** Mensura, viii. 3.
- Χόγχη.** Eadem; ex *Concha*
 testacea. N. B. Duo coch-
 learia continet, ix. 6. *Con-
 cha spec. bivalvis*, L.
- Χολή.** Fel.
- Χόνδρος.** 1. Far, *Phan.* sed rec-
 tius *Tritici* vel *Hordei* cu-
 jusdam massa farinacea.
De C. Pl. iv. 2. Aqua coc-
 ta ad cibum, iv. 5. 3. Mas-
 sa gummosa, ix. 4.
- Χρώμα.** Coloror; *ἄνθος κε-
 χρώμενος ἀνθίκως*; opp. *ἄν-
 θεισι λεύκοις*, vii. 9.
- Χυλεύω.** Viridi herba pasco :
 “to soil cattle.” *De C. Pl.*
 ii.
- Χύλισμα τό.** Succus expres-
 sus, ix. 8.
- Χυλισμός.** Succus expressio :
 differt ab *ὀπισμός*, ib.
- Χυλός.** } Succus plantæ ex-
Χυμός. } pressus. Vide *ὄπος*,
- succus sponte fluens*, i. 3.
sapor, i. 19. ix. 1.
- Χυλώω.** Succo abundo.
- Χύλωσις.** Vid. *Χυλισμός*.
- Χῶμα.** Tumulus, agger, ii. 7.

Ψ.

Ψαθαρός. Friabilis, fungosus,
 vii. 9.

Ψαλτήριον. Instrumentum
 musicum *lyræforme*, cui
ζύγον (pars curvata instar
 cornu) proprium, v. 8.

Ψεκάδες αἱ. *Τινὰ πλάτεια ἄτ-
 τα φερόμενα μὲν φάνερα· ἀλλ’
 οὐ διαμένει. Ψεκάδες καὶ δρό-
 σοι.* *De C. Pl.* iv. “*Ὅταν, ὑπέ-
 σης ὑγρότης μετὰ τὰς ψεκά-
 δας, ὑποκαύσῃ ὁ ἥλιος.* *De C.*
Pl. v. *Ὁὐ γίνεται πλῆθος ὕ-
 δατος, ἀλλ’, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 ψίκας.* *Pruinæ* particulæ
 glaciales hic per τινὰ πλά-
 τεια ἄττα videntur describi,
 nisi textus sit corruptus.

Ψήν. *Cynips Psenes*, Linn.

Ψήνεσθαι. *Erodi* vermibus *ψή-
 νις* vocatis. N. B. *Τὸ ψήνε-
 σθαι*, morbus *Punicæ*, *Gra-
 natæ*, L. iv. 16.

Ψάδος. *Storea*, “a mat,” iv.
 9.

Ψίλωθρα. Calvities : radix
Ἀμπέλιν ἀγρίας εἰς ψίλωθραν,
 (de vi depilatoria), ix. 22.
Ψίλωθρον. Medicamentum ad-

versus *ψίλωθρον*. *Ψιλώθρας*, ix. 21.

Ψοφίω. Crepito, ut lignum durum, v. 6.

Ψύχη. Papilio, vel Imago, L. Vid. *Metamorphoses Insectorum*, et *Κάμψη*.

Ψυχρός. Qualitas lignorum quorundam : opp. *Θερμῶ*. Vid. *Θερμός*, *Πυρεσία*, v. 4.

Ψώρα. Morbus in truncis arborum scabiei similis, præcipue in *Ficubus*, iv. 15. *Ψώρα* in *Pecudibus*; *Scabies*, ix. 10.

Ψωρίάω. Scabiosus fio. De C. Pl. v.

Ω.

Ὠλισίκαρπος. Epithetum Homeri *Ἰτία* (*Salici* L.) proprium, διὰ τὸ ταχὺ προκαταβάλλειν πρὸ τοῦ τελείως ἀδρύναι, καὶ πίψαι τὸν καρπὸν, iii. 2. N. B. Sensum Homeri haud plane intellexisse videtur Theophras-

tus, qui verbo hoc immensam substantiæ papposæ diffusionem solummodo indicat. Botanicis satis notum est flores masculos et foemineos in *Salicibus* calyce papposo instructos esse. Naturæ saltem incongruum est *immatura* semina spargere, nisi morbo, vel aëris vitio. Cuivis autem, μετ' ἀπάνθισιν *Ἰτίας*, videre licet aërem totum materie papposa repletum; amentis sc. utriusque sexûs dilabentibus, et undequaque circumfusus.

Ὠρα. Tempus anni; "the season of the year:" ὦρα διαγίλωσα, "the smiling spring." De C. Pl. i.

Ὠραῖος. Tempestivus: καρποὶ ὠραῖοι, iv. 5. ad legendum, ix. 11.

Ὠχρόλιυκος. Pallide coloratus, de flore *Amaraci* *Πόθος* dicti, vi. 8.

I N D E X.

Α.

- Ἀβρότανον, 27, 243, 251, 262.
 Ἀγνος, 10, 42, 112, 113, 179, 373.
 Ἀγρίλαιος, 54.
 Ἀγρωσις, 19, 21, 53, 181.
 Ἀγρωσις ποντία, 166.
 Ἀγχουσα, 295, 296.
 Ἀδιάντον, 299, 306.
 Ἀείζων, 30, 307.
 Ἀΐγυρις, 9, 14, 79, 80, 85, 86, 89, 94, 118, 120, 145, 190, 234.
 Ἀΐγυρις ἐν Κρήτῃ, 57.
 1. Αἰγίλωνψ, 303, 338, 342, 344, 345, 349, 350.
 2. Αἰγίλωνψ δρεῦς, 99, 101.
 Αἰγίσφυρος, 73.
 Ἀΐγισ in trunco Abietis, 106.
 Αἰμάδαρον, 343.
 Ἀἶρα, 15, 33, 59, 333, 334, 338, 345.
 1. Ἀκανθα, Ἀτράκτυλις, 160, 361.
 2. Ἀκανθα ἄφυλλος Ἰνδ. 161, 162.
 3. Ἀκανθα δίψας, 168.
 4. Ἀκανθα κείνωδος, 181.
 5. Ἀκανθα λιυκὴ τρέιζος, 160.
 6. Ἀκανθα Ἑρακλεία, syn. 160.
 7. Ἀκανθα χαλκεία, 161.
 8. Ἀκανθα ἱξίνη, 362.
 9. Ἀκανθα Αἰγυπλία, syn. Ἀκάνθου, 362.
 10. Ἀκανθα χύλω πηκτική, 401.
 Ἀκανθος, 148, 151.
 Ἀκανος, 244, 388.
 Ἀκαρνα, 31, 253, 254.
 Ἀκόνιτον, 397, 398.
 Ἀκορος, 40.
 Ἀκορος κάλαμος, 375.
 Ἀκτη, 15, 16, 23, 89, 118, 190.
 Algæ marinæ, 164.
 Ἀλθαία ἄγρ. 395, 401.
 Ἀλιμον τὸ, 201.
 Ἀλίφλοιος δρεῦς, 99, 212.
 Ἀλμαι. Morbus, 345.
 Ἀλωπίκουρος, 299.
 1. Ἀμάρακος, 27, 243, 262, 264, 376.
 2. Ἀμάρακος πώδος, 264.
 Amenta in arboribus, 88.
 Amomum Syriæ, 375.
 Ἀμπιλος, 7, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 25, 26, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 52, 62, 63, 69, 71, 92, 122,

- 127, 171, 190, 191, 192,
198, 199, 221, 234, 235.
"Αμπελος ἀγρία, 264, 392,
407.
"Αμπελος Ἰδαία, 128.
Αμπελος Ἀλιξανδρεία, ib.
"Αμπελος ποντία, 165.
"Αμυγδάλη, 17, 28, 34, 36, 38,
89, 41, 52, 54, 55, 57, 63,
64, 71, 72, 111, 114, 196,
235, 304, 324, 362, 363,
405.
"Αμφίφουα, 9, 96.
"Αμωμος, 376.
1. Ἀνδράχνη. Arbutus, 14, 27,
85, 86, 89, 90, 91, 94, 126,
136.
2. Ἀνδράχνη. Portulaca, 274,
281.
"Ανδράφαις, 42, 108, 274,
279, 280, 281, 282, 290.
Androtion Medicus, 70.
Angiospermæ pl. 328.
"Ανεμώνη, 293, 295, 298.
"Ανεμώνη λειμωνία, 263.
"Ανθεμεις, 40, 295, 306.
"Ανθέρικος, 13, 248, 303.
"Ανθηδών. Mespilus, 114.
Animalia ἄποστα. In arenosis
deserti, 155.
"Αγρουαλία, 144.
"Αντίρρινον, 406.
"Απαργία, 295.
"Απαρίνη, 294, 306, 342.
"Απάτη. Vid. Ἀφάκη.
"Απιος, 9, 10, 24, 35, 37, 38,
39, 41, 42, 43, 52, 54, 55,
57, 62, 63, 71, 72, 83, 89,
94, 107, 112, 116, 118,
120, 131, 149, 153, 189,
192, 195.
"Απιος ἰσχυας, 382.
1. "Αρακος, 342.
2. "Αράκου ὅμοιος, 21.
"Αραχίδνα, 4, 21.
Arbores cultæ et sylvestres,
11, 79.
Arbores fructiferæ, 83.
Arbores campestres Macedo-
niæ, 85.
Arbores odoriferæ, gummife-
ræ, 161.
1. Ἀρία δρύς, 125, 126, 219,
221, 225, 233.
2. Ἀρία. Cratægus, 89, 90,
212.
Aristophilus Philosophus, 403.
"Αριστολοχία, 390, 392, 395,
407.
"Αρκευδος, 26, 84, 85, 86, 88,
90, 94, 96, 114, 146, 229,
230, 362.
"Αρνες. Triticum, 340.
"Αροται οἱ, 333.
Aromatum spec. 36.
"Αρνόγλωσσον, 295, 298.
1. "Αρον. Arum, 18, 19, 20,
302.
2. "Αρον, 18, 19, 297, 301,
302.
3. "Αρον δρακόντιον, 301.
"Ασκιον, 20.
"Ασκληπίας, 380, 384.
"Ασπάλαθος, 21, 376.
"Ασπάραγος, 31, 244, 252.
"Ατίρισκος, 188.

Ἀσφίδειλος, 19, 31, 296, 301,
302, 303.

Ἀτραγίνη, 235.

Ἀτράφαξις. Vid. Ἀνδράφαξις.

Ἀτρακτυλὶς, 253, 254, 361.

Αὐλητικὸς Κάλαμος, 179, 181,
182, 185.

Aulon Syriae, 86.

1. Ἀφάκη. Lathyrus, 322, 335,
342, 347.

2. Ἀφάκη. Syng. 292, 293,
295, 298, 299.

Ἀφία, 293.

Ἀχιλλῆς Κρίθη, 331, 345.

Ἀχρας, 12, 24, 28, 42, 55,
57, 83, 85, 89, 90, 94, 112,
116, 131, 244.

Ἀχρας Ἀπιοσ, 157, 189.

Ἀψίνδιον, 36, 297, 401.

B.

Bagoæ horti, 67.

Βάλανος. Vid. Διὸς Βάλανος.

Βάλανος ἡ, 147, 150.

Βάλαμος, 161, 363, 373, 374,
376.

Βάτος, 10, 15, 27, 31, 32,
129, 133, 172, 188, 244.

Βλήχως. Vid. Γλήχων.

Βλίτον, 42, 274, 279, 280,
281, 282.

Βολείνη, 305.

Βολβοὶ οἱ, 277, 278, 288, 342.

Βολβοκώδιον, 263.

Βολβός, 19, 20, 31, 277, 296,
302, 303, 305.

Βολβός ἐριόφορος, 305.

Βομβυκία, Κάλαμος, 183.

Βούκερας, 160, 343.

Βουμεία, 112, 172.

Βούπρησις, 293.

Βούτομος, 15, 30, 172, 180,
181, 182, 186.

Βρόμος, 330, 344, 345.

Βρύορος. Vid. Θρύορος.

Bulbosæ pl. 19, 301.

Γ.

Γάλλανον. Vid. Χάλλανον.

Gangrena arb. 345.

Generaciones arborum, 51.

Generaciones fruticum, 53.

Germinatio prima et secun-
da, 92.

Germinatio particularis semi-
nis Tritici, 321.

Γήθουν, 20, 274, 275, 276,
277, 287, 288, 290, 296,
302, 386.

Γήτειον, 32, 188.

Γλήχων, 289.

Γλῆνος, 85, 110.

Γλυκύριζα, 379, 390.

Γλυκυσίδη. Vid. Παιωνία.

Γογγυλὶς, 18, 19, 273, 276,
278, 279, 280, 281, 282,
284, 289, 297.

Γογγυλὶς ἄγρία, 291.

Gymnospermæ pl. 329.

Δ.

Δαῦκος δαφνοειδὲς, Θιζμαντικὸς,
395, 407.

1. Δάφνη, 14, 17, 18, 23, 26, 36, 43, 52, 55, 63, 86, 89, 97, 120, 170, 190, 201, 219, 230, 232, 235, 369.
 2. Δάφνη ἀγρία, 27.
 3. Δάφνη ἀλιζανδρεία, 32, 128, 229.
 4. Δάφνη, var. πλατύφυλλος, λιπτόφυλ. 111, 116, 118.
 5. Δάφνη ποντία, 160, 169.
 Δάφνης ὅμοιος, 160.
 Degenerationes arb. 54.
 Degenerationes frumentacearum, 341.
 Δίκταμος, 396.
 Δίκταμος ψευδοδίκταμος, 396.
 Διὸς ἄνθος, 243, 257, 261, 264.
 Διὸς βάλανος, 36, 84, 85, 88, 89, 90, 93, 107, 147.
 Δόλιχος, 329, 347.
 Δονὰξ Καλ. 186.
 Δρακόντιον, 301, 407.
 Δρύπεις, 31.
 Δρυῖς, 4, 6, 9, 14, 16, 17, 25, 27, 31, 54, 55, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 97, 99, 124, 198, 199, 213, 221, 222, 224, 226, 229, 232, 233.
 Δρυῖς ἀγρία, 14, 15.
 Δρυῖς ποντία, 165, 166.
 Durationes arb. 189.
2. Ἐξινος, 159.
 Εἰληθυῖα, q. ? 236.
 Ἐλαία, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 39, 41, 42, 57, 58, 62, 63, 70, 83, 113, 123, 170, 188, 191, 196, 199, 219, 221, 224, 226, 235, 245.
 Ἐλαία ἄκαρπος Ἰνδική, 160.
 Ἐλαία ποντία, 168.
 Ἐλαίαγνος, 179.
 Ἐλάτη, 4, 14, 15, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 26, 30, 36, 37, 39, 53, 80, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 105, 145, 156, 198, 199, 212, 213, 214, 220, 226, 228, 232, 362, 364.
 Ἐλάτη ποντία, 165.
 Ἐλειοσίλινον, 172, 291, 387.
 Ἐλειόχρυσος ? 263, 406.
 Ἐλελίσφακος, 245, 246, 247.
 Ἐλένιον, 52, 243, 258, 261, 262.
 Ἐλική, 119.
 Ἐλιξ, 131, 295.
 Ἐλίχρυσος, 263, 406.
 Ἐλλειβορίνη, 383.
 Ἐλλίβορος, 379, 380, 381, 382, 383, 395.
 Ἐλλίβορος Σησαμώδης, 393.
 Ἐλξίνη, 120.
 Ἐλυμος, 160, 321, 347.
 Ἐνθαύσιχον,
 Ἐπίγειος, Καλ. 186.
 Ἐπιμεινίδιος. Vid. Σκύλας.
 Ἐπίπιτρον, 293.

E.

1. { Ἐξινος, } 15, 16, 218,
 { Ἐξίνη, } 221, 407.

Ἐπωψ. Avis, plumas imutat,
61.
Ἐρίβωδος, 60, 321, 322, 324,
325, 326, 329, 334, 335,
337, 338, 345, 346, 347,
349.
Ἐρίκη, 42.
Ἐρινός, 24, 42, 54, 57, 58, 85,
88, 89, 189, 193, 227, 234.
Ἐριόφορα, 159, 171.
Ἐρπυλλος, 27, 52, 243, 258,
261, 262.
Ἐρυθιδανόν, 244, 296, 391.
Ἐρυσίη. Morbus, 345.
Ἐρύσιμον, 322, 328, 328, 336,
339.
Ἐτυμόδρου, 99.
Εὐζωμον, 18, 274, 280, 283,
284, 290, 386.
Εὐήπατον. Vid. Στρέχνος.
Εὐώνυμον, 134.

Z.

Ζιὰ, 60, 321, 322, 342, 344.
Ζιυγίτης, Καλ. 183, 184.
Ζυγία, 85, 89, 120, 212, 213,
219, 230.
Ζωπῆρ, 165.

H.

Ἡδύσμος, 293.
Ἡλιοτρήπιον, 281, 294, 296,
298, 307.

PARS II.

Ἡλος, 193.
Ἡμεροκαλλίς, 243, 261.
Ἡμίονος,
Ἡρακλειώτικη, 121.
Ἡρακλείον. Vid. Πάναξ.
Ἡρακλείον. Vid. Μήκων, 389.
Ἡρίγγιον, 244.
Ἡριγέρων, 292, 294, 298.

Θ.

Θαψία, 378, 379, 381, 382,
407.
Θέρμος, 23, 83, 170, 322, 324,
334, 335, 339, 347, 348,
349.
Θηλύγονον φυλλ. 403.
Θηλυκρανεία, 85, 89, 112.
Θηλυπτερίς, 404.
Θηλύφονον. Vid. Σκορπίος, 402.
Θήσιον, 302.
Θράκιος Πυρός, var. 332.
Θραύπολος, 95, 146.
Θριδακίνη, 32, 37, 274, 278,
280, 281, 283, 285, 289,
378.
Θριδακίνη ἀγρία, 387.
Θριδακίνη ποντία, 166.
Θρυαλλίς, 299.
Θρύορος, 386.
Θυῖα, 26, 89, 91, 146, 220.
Θύμβρα, 36, 37, 245, 246,
274, 275, 290, 291.
1. Θύμος, 37, 81, 155, 246.
2. Θύμος λιθινός, 168, 169.

S

I.

- Ἰασιώνη, 39.
 Ἰκάμη, }
 Ἰκμη? } 179, 180.
 Inosculationes, 67, 75.
 Insitiones, ib.
 Ἰξία, 98, 124, 362.
 Ἰξίνη, 253, 254, 255, 362.
 Ἰον. Vid. Ἰωνία.
 Ἰπτόμανες. Vid. Τιθύμαλλον.
 Ἰππομάραθρον, 245.
 Ἰππον τὸ, }
 Ἰππον τὸ, } 179, 180.
 Ἰπποσέλιον, 27, 53, 279, 280,
 291, 362, 363, 395.
 Ἰπποφείας, }
 Ἰππόφυον? } 256.
 Ἰσχαιμον τὸ, 394.
 Ἰσχας, Ἀπιοῦ, 382.
 Ἰτία, 13, 14, 15, 79, 80, 85,
 86, 89, 94, 119, 145, 164,
 172, 179, 181.
 1. Ἰφυν, 261.
 2. Ἰφυν, an Ἰφυσον? 264.
 Ἰψος, 89.
 Ἰωνία, }
 vel } 27, 39, 52, 257, 258,
 Ἰὸν, } 259, 260, 264, 305.
 Ἰωνία ἀγρία. *Viola canina*, in-
 odora, 292.

K.

- Καγχρυδίας Πύρος, var. 332.
 Cacti folia edulia, 255.
 Κάκτος, 255.

- Καλάμινθα, 261.
 Κάλαμος, 15, 16, 19, 21, 24,
 25, 27, 30, 32, 33, 53,
 172, 178, 179, 182, 248,
 338, 375.
 Κάλαμος? αὐλητικὸς, vid.
 Κάλαμος ἐνώδης, 175, 375.
 Κάπνιος, Ἀμπειλος, 58.
 Κάππαρις, 83, 150, 244, 251,
 256, 294, 298.
 Κάρδαμον, 35, 274, 275, 283,
 290.
 Καρδάμωμος, 376.
 Καρύα, 34, 36, 84, 85, 89,
 93, 235, 324.
 Καρύα Εὐβοϊκὴ, 34, 221, 222,
 226, 230, 233.
 Καρύα Περσικὴ, 34.
 Καρύα Βασιλικὴ, syn. Κ. Εὐ-
 βοϊκῆς, ib.
 Καρύα Ἑρακλειωτικὴ, 10, 31,
 88, 93, 94, 95, 97, 120,
 121.
 Κασία, 161, 369, 372, 373,
 375, 376.
 Cassia Laurus, Pseudo-Cassia,
 373.
 Καυκαλὶς, 293.
 Κεάνωθος, 245.
 Κίγχερος, 34, 35, 176, 321,
 322, 326, 329, 330, 339,
 345, 347, 349, 403.
 Κεδρία, }
 Κεδρεῖς, } 27, 31, 36.
 1. Κέδρος, Θανμάση, 85, 113,
 154, 221, 228, 231, 362.
 2. Κέδρος, 15, 27, 30, 31, 96,
 107, 113, 114, 119, 199.

- Κενταύριον, 36, 87, 297, 386.
 Κεντρο-Μυρρίνη, 128.
 Κίρας, syn. Ῥαφανίδος ἀγρίου,
 395.
 Κεράσβολον, vid. Φάκος.
 Κίρασος, 117, 198, 362.
 Κερατῖτις, Μήκων, 389.
 Κερκίς, 34, 120.
 1. Κερωνία Ionum, 149.
 2. Κερωνία, 149.
 Κήλασρος, 27, 85, 86, 90, 146,
 230.
 Κήρινθος, 264.
 Cinnamomi commercium,
 373.
 Κιννάμωμος, 161, 369, 370,
 372, 373, 375, 376.
 Κίσος, 28, 344, 345.
 1. Κιττός, 10, 27, 28, 29, 40,
 90, 101, 129, 130, 201,
 219. Var. Χάρνικα, 130,
 156.
 2. Κιττός λευκός, 292, 403.
 1. Κιχάριον, 31, 293, 294, 295,
 296, 298.
 2. Κιχάριον ἄγριον, 389.
 Cichoraceæ plantæ, 299.
 Κλήθρα, 13, 85, 87, 89, 94,
 96, 120, 122, 172.
 Κλινότροχος, syn. Σφινδάμνου.
 Κλύμινος, 379, 404.
 Κνέωρον, 30, 245.
 Κνίδιος κόκκος, 407.
 1. Κνίκος, 40, 244, 253, 254.
 2. Κνίκος χαλκίσιος, 253.
 Κόϊζ, } 30, 305.
 Κύϊζ? }
 Κοκκύγρια, 126.
 Κοκκυμηλία, 33, 34, 36, 38,
 39, 95, 152.
 Κολοκύνθη, 35, 37, 40, 71,
 274, 275, 282, 283, 285,
 290.
 1. Κολουτία, 34, 127.
 2. Κολουτία, 121.
 3. Κολουτία, ib.
 Κόμαρος, } 14, 27, 125, 126,
 Κώμαρος, } 233.
 Κόμη ή, 293.
 Κόνειον. Vid. Κώνιον.
 Κόνυζα, 243, 247, 297.
 Κορίαννον, 34, 274, 280, 281,
 282, 283, 289, 290.
 Coronariæ plantæ, 216.
 Κορονόπους, 295.
 Κόρχαρος, 293.
 Κόσος, 376.
 Cotyledonum distinctio, 325.
 Κότινος, 12, 23, 24, 25, 42,
 57, 58, 83, 189, 196, 219,
 222, 231.
 Κουκιοφόρος, 150.
 Κόψιμος, 124.
 Κρανία, 16, 83, 85, 89,
 94, 112, 113, 128, 221,
 228.
 Κράνιον τὰ, 18.
 Κράταιγος, } 123.
 Κραταιγάν, }
 Κραταιόγονον, 403.
 Κρητικός. Vid. Κάλαμος, 186.
 Κριθάνιος Πυρός, 325.
 Κριθή, 18, 35, 321, 322, 324,
 325, 327, 330, 331, 335,
 337, 340, 342, 344, 346,
 348, 387.

- Κρίνον, } 39, 53, 258, 259.
 Κρινωνά, }
 Κριτοὶ ὁροβιαῖοι, 334.
 1. Κρόκος, 18, 19, 21, 262,
 264, 290, 293, 294, 302,
 304, 305, 376.
 2. Κρόκος, 264.
 Κρόμμυον, 15, 19, 20, 31, 32,
 188, 276, 277, 282, 285,
 287, 288, 295.
 Κρομμυογήτειον, 165.
 Κρότων, 28, 131.
 1. Κύαμος. Nelumb. 174.
 2. Κύαμος. Faba, 321, 322,
 324, 325, 326, 328, 329,
 334, 335, 336, 339, 344,
 347.
 1. Κυδώνιος, 55.
 2. Κυδώνιος, 385.
 Κύκας, 68.
 Κυκλάμινος, 297, 381.
 Κύμιον, 34, 281, 282, 283,
 330, 336, 343, 345, 380.
 Κυνέροδον, (vid. Βάτος,) 379.
 Κυνόβατον, 379.
 Κυνὼψ, 293.
 Κυπάριττος, 14, 15, 18, 26,
 30, 53, 54, 55, 69, 82, 84,
 85, 114, 146, 153, 199,
 220, 221.
 Κύπριος, 15, 19, 23, 24, 30,
 172, 177, 179, 181, 186,
 376.
 1. Κύτισος. Laburnum, 16,
 218.
 2. Κύτισος. Medicago, 201.
 3. Κύτισος. Cytisus Maran-
 tha, 201.

- Κάμακος, 375, 376.
 Κάνειον, 15, 248, 292, 378,
 395, 399, 407.

Λ.

- Λάδυρος, 328, 329, 346.
 Λακάθη, 85.
 Λακάρια, 94.
 Λακωνικός, Κάλαμος, 186.
 1. Λάπαθος, 15, 18, 274, 279,
 280, 283, 291, 293.
 2. Λάπαθος. Acetosa, 291, 293.
 Leguminosæ pl. 322, 333.
 Λειμωνία ἀνεμώνη, 263.
 Λειμώνιον. Vid. Σκόλυμος, 253.
 1. Λείριον, 260, 263, 303.
 2. Λείριον, 264.
 Λέμνα, 179.
 Λευκάκανθα, 253.
 Λεύκη, 28, 79, 80, 85, 89, 94,
 110, 124, 131, 145, 172,
 190, 200.
 Λευκοῖον, 134, 170, 263, 295,
 305.
 Λευκοῖον ἀνθεῖ δένδρον, 171.
 Λιβανωτὸς, } 161, 363, 369,
 Λίβανος, } 371.
 1. Λιβανωτὶς, 387.
 2. Λιβανωτὶς. Athamanta, 382.
 Λιευκὸς Πυρὸς, var. 332.
 Lignorum qualitates, 211,
 213.
 Lignorum carbonatio, 216.
 Λιμνῶδες τι οὐ συναπλὸν τῇ γῇ,
 174.
 Λίνον, 129, 338. Λίνον πύρινον,
 syn. 403.

Λινόσπαρτον, 15.

Lolium segetibus infestum,
338.

Lupini proprietates, 384.

Λυχνίς, 264.

1. Λωτός, *Celtis*, 15, 16, 24,
150, 153, 218, 221, 222,
225, 231.

2. Λωτός, *Nymph.* 175.

3. Λωτός, *Melilotus*, 295, 303,
307.

M.

Μαδωνία, 390.

Μαγύδαρις, 21, 251.

1. Μαλάχην, 10, 198.

2. Μαλάχην, 26, 293, 294,
395.

Μαλιναθάλλη, 177.

Μανδραγόρα, 248, 380.

Μάραθρον, 34, 37, 245, 248,
281, 382.

Μάραθρον πόντιον, 165.

Μιγαλόκαρπον τλ, 15, 18.

Medullam pl. 16.

Μελάγχρανις, 187.

Μελάμπυρος, 334, 342.

Μελάνιον, 258, 263.

1. Μελία Βουμελία, 112.

2. Μελία, 85, 89, 94, 95, 96,
110, 112, 127, 172, 212.

Μελίλωτος, 295, 303.

Μίλινοι οί, 322, 326, 329, 339.

Μελισσόφυλλον, 245.

Menestor Pharmacopola, 44.

Μισπίλη, 114, 116, 118, 123,

124, 128, 195.

Μηδίκη, 341.

Μηκώνιον, *vid. Τιθύμαλλον.*

Μήκων, 27, 34, 37, 174, 176,
180, 378, 387, 388.

Μηλία, 10, 14, 16, 17, 18,
24, 26, 30, 35, 37, 38, 39,
41, 43, 51, 52, 54, 55, 63,
72, 85, 89, 90, 112, 189,
192, 195, 196, 199, 221.

Μηλία ήρηνή, 194. *M. άγρ.*

Μηλία Μηδική, 40, 156.

Μηλία Περσική, 156.

Μήλωθρον, 133, 244.

Μηνυάνθης, 179, 180.

Μίλος, 85, 86, 89, 90, 91, 94,
146, 221, 230.

Μίνθα, 59, 261.

Μνάσιον, 173, 174.

Merbi arborum, 193.

Μυάκανθος, 256.

Μυδίας, *syn. Δρυός.*

Μύκης, 5, 15, 18, 98.

Μύκης λιθινός, 168.

Μυόφονον, 245, 248.

Μυρίκη, 27, 30, 85, 86, 125,
164, 224.

Μυρρίνη, } 10, 13, 26, 29, 30,
Μύρτος, } 32, 36, 39, 41,
43, 52, 55, 63, 70, 94,
123, 126, 150, 232, 245.

Mutatio Πυροῦ εἰς Αἶθαν, 338,
340.

Myrrha et arbor myrrifera,
362.

Μῶλυ, 395.

N.

- Náλρος*, vid. *Nάρδος*.
Nάπυ, 36, 274, 281, 290.
Nάρδος, 376.
Nάρθηξ, 9, 16, 245, 247, 249.
Ναρθηκυῖα, 245, 247.
Nάρκιαφος, 376.
Nάρκισσος, 260, 302.
Νηπενθῆς, 393.
Nῆρις, 376.
Νυμφαία, 390.

Ξ.

- Ξίρις*, 380.
Ξίφιον, 263, 302.
Ξίφος, ἢ *φάσγανον*, 302.

O.

- "Οη*, } 57, 71, 83, 96, 111,
Οῦη, } 115, 123.
Οινάνθη, 261, 263, 264.
Οινάνθη ἀγρία, 235.
Οινόθηρα, 405.
 1. *Οἶσος*, 129, 246. *Ribes*?
 2. *Οἶσος*, 246. *Salix viminalis*.
"Οκιμος, vel *"Ωκιμος* infra.
Olera, divisio pl. 274, 283,
 288, 290, 294.
Olibanum, vel *Myrrhifera* arb.
 362.
"Ολίβανος, 362, 369, 370.
"Ολόσχεινες, 187.

- 'Ολύρα*, 322, 330, 344.
'Ονοχίκλης, 298.
'Ονόπυξος, 253.
"Ονωις, 244, 286.
'Οξύα, 88, 96, 107, 108, 112,
 212, 213, 222, 228, 230,
 232.
'Οξύακανθα, 85, 86, 89, 90,
 157, 264.
'Οξύκεδρος, 113.
'Οριπιτελία, 128.
'Ορεοσίλιον, 291, 292.
'Ορίγανον, 27, 36, 246, 274,
 275, 277, 291.
 1. *"Ορμινον*, } 322, 339.
 2. *"Ορμινον*, }
'Οροβάγχη, 242, 243.
"Οροβος, 60, 289, 292, 322,
 326, 329, 334, 335, 342,
 345, 347, 349, 407.
'Οροβιαῖοι Κριοί, 334.
"Ορτυξ, 299.
"Ορυζον, 160.
"Ορχις, 402.
Ostenta in arboribus, 58, 217.
'Οσπρέα, 24, 85, 94, 108.
Οὔιγγος, 4, 20, 21.
"Οχνη, 63.

Π.

- Πάδος*, 145.
Παιωνία, 379.
 1. *Παλίουρος*, 10, 15, 31, 32,
 85, 89, 90, 110, 129, 153,
 172.
 2. *Παλίουρος*, 154.

- Palmæ fecundatio, 74.
 Πάνακεις, } 376, 380, 384, 395.
 Πάναξ, }
 Παντάδουσαι, 206.
 Πάπυρος, 173°, 248, 249.
 Παρθέριον, 293.
 Πελεκίνος, 342.
 Πεντάφυλλον, } 391.
 Πενταπεντῆς, }
 Πέπερις, 407.
 Περδίκιον, 21.
 Περσία, 37, 87, 147, 149, 152.
 Περσικὴ Μηλιά, 156.
 Περσικὴ Καρύα, 94.
 Περσίον, syn. Στρέχου, 386.
 Πευκίδανον, 392, 395, 407.
 Πεύκη, 14, 16, 17, 18, 23, 26,
 30, 31, 36, 37, 53, 62, 82,
 84, 85, 86, 88, 90, 92, 93,
 94, 95, 100, 145, 198, 199,
 213, 221, 222, 226, 227,
 228, 362, 363, 364, 365,
 368.
 Πεύκη ἀγρία, 103.
 Πεύκη Ἰδαία, 102, 365.
 Πεύκη παραλίας, 102, 365.
 Πεύκη κανόφορος, 55.
 Πεύκη φθειρόφορος, 55.
 Πήγανον, 11, 27, 52, 243,
 262, 277, 283, 288, 291,
 374.
 Perennes pl. 273.
 Phoenix Judæorum, 65.
 Πικρίς, 295, 300.
 Πίλος, 97.
 Πισός, 321, 322, 325, 328,
 329, 334, 335, 346.
 Πίτυς, 16, 27, 30, 31, 36, 53,
 80, 88, 90, 93, 94, 105,
 108.
 Πίτυς ἀγρία, 85, 86, 126, 194,
 199, 212, 213, 229, 362,
 364.
 Πιτυίνη, 294.
 Πιτυούσα, 305.
 Pix et resina, 363.
 Plantarum divisio in terrestres
 et aquaticas, 12, 14.
 Πλάτανος, 13, 17, 22, 25, 27,
 30, 31, 79, 81, 86, 89, 94,
 110, 111, 164, 172, 188,
 200, 219, 228, 234, 386.
 Platanus Cretæ singularis, 27.
 Πλατύφυλλος, δρύς, 99.
 Πλοκιμὸς, vid. Κάλαμος.
 Πόα Αἰγυπτία, 18.
 Πόθος Ἀμάρακος, 264.
 Πόλιον, 30, 73, 298.
 Πολυάκανθος, 253.
 Πολυπόδιον, 391, 407.
 Πράσιον, 245, 247.
 Πράσον, 274, 275, 276, 277,
 282, 287, 289, 292, 295.
 Πράσον ποντίον, 165.
 Πρίνος, 16, 17, 27, 31, 85,
 86, 88, 90, 95, 97, 124,
 199, 225, 330, 335, 369.
 Προύμνη, 362.
 Πτελία, 25, 29, 31, 73, 79,
 85, 86, 94, 97, 112, 120,
 123, 130, 149, 164, 178,
 212, 219, 221, 228, 230,
 362, 369.
 Πτερίς, 30, 152, 341, 392,
 404, 408.
 Πτέρνιξ? 255.

1. Πύξος, 15, 16, 17, 24, 27, 85, 86, 90, 94, 123, 156, 218, 221, 223, 224, 225, 230, 407.
2. Πύξος, Fungus, 18.
- Πυρείας descriptio, 235.
- Πυρρός, 15, 18, 34, 35, 59, 60, 300, 321, 322, 324, 325, 327, 329, 330, 331, 335, 336, 337, 340, 342, 344, 345, 346, 348, 349.
- Πυρρός Ἰνδικός, 333.
- P.
- Ῥάμνος, 27, 129, 133, 235.
- Ῥάμνος λευκὴ, 129.
- Ῥαφανίς, 9, 11, 18, 19, 273, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 289, 290, 295, 381.
1. Ῥάφανος, Brassica, 201, 243, 273, 278, 280, 283, 284, 289.
2. Ῥάφανος, Cochlearea Arm. 18, 30, 42, 291?
3. Ῥάφανος ὀρεινός, 27, 160, 291? 395.
- Ῥόδου ἄνθος δένδρον, 171.
- Ῥοδανία, 27, 39, 53, 243, 258, 259, 263, 265.
- Ῥοία, 10, 14, 16, 17, 18, 26, 30, 33, 35, 39, 40, 41, 43, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 63, 69, 70, 72, 92, 94, 134, 154, 189, 195, 196, 199, 244.
- Ῥοία Μήκων, 389.
- Ῥούς, 129, 130.
- Ῥύτρος, 253.
- Σ.
- Sabæorum commercium olivæ bani, 370.
- Σαπὶ τὸ, 173.
- Σέλινον, 7, 18, 27, 32, 37, 60, 115, 249, 274, 276, 277, 279, 280, 282, 289, 291.
- Sementis tempora, 321, 322, 333.
- Seminum distinctio, 341, 344.
- Serpentes volantes, 373.
- Σίσελι, 395.
- Sexualis distinctio, 87.
- Σήμυδα, 120.
- Σήσαμον, 34, 134, 321, 322, 326, 328, 329, 330, 334, 339, 345, 387.
- Σηπτάνειος, Μισσίλη, 114.
- Σίδη, 179, 181.
- Σικύα, 35, 40, 280.
1. Σίκυος, 33, 40, 71, 274, 275, 281, 283, 285, 289, 290, 296.
2. Σίκυος ἄγριος, 294, 297, 381, 395.
- Σίλφιον, 21, 82, 83, 153, 156, 248, 249, 250, 256, 281, 362, 363, 364.
- Σισύμβριον, 52, 59, 243, 258, 261, 262, 263.
- Σισυρίγχιον, 31, 305.
- Σιπτάνιος Πυρρός, 325.

- Σίτος**, 10, 32, 33, 95, 281, 296, 300, 308, 321, 328, 333, 338, 339.
Σκαμμωνία, 362, 363, 380, 408.
Σκάνδιξ, 294.
Σκίλλα, } 13, 19, 20, 31, 277,
Σκύλλα, } 288, 296, 302, 303, 304.
Σκίλλα ιπιμινίδειος, 301.
Σκολοπένδριον, 404.
Σκόλυμος, 253, 254, 297, 307, 388, 391.
Σκολύμου ὅμοιος, *ibid.*
Σκόραδον, 20, 31, 276, 277, 278, 283, 285, 287, 288, 295, 303.
Σκορπίος, 244, 252, 391.
Σκυδίκη ρίζα, *vid.* Γλυκυρρίζα.
1. Σμίλαξ, 26, 30, 31, 39, 133, 264, 995.
2. Σμίλαξ δρύς, 124.
Σμύρνα, 161, 308, 363, 369, 370, 371, 376.
Σόγχος, 167, 254, 295.
Στάλαξ, *vid.* Ασπάλαθος.
Σπειραία, 42, 245.
Spiræ in lignis, 217.
Σποδίας, 95.
Σταφύλη ἀγρία, 133. *Vid.* Ἄμπελις ἀγρία.
Στιλίφουρος, 299.
Στοιβή, 30, 244.
Στραγγίας vel στλαγγίας Πωρὲς, 332.
1. Στρώδιος, *Cydonia*, 55.
2. Στρώδιος, *Carduus?* 253, 389.
3. Στρώδιος, *Flos coronarius*, 264.
Στρουθιόφυλλον δένδρον, 158.
1. Στρώχνος ἡμερος, 133, 293, 307, 385.
2. Στρώχνος ὑπνώτικος, 385.
3. Στρώχνος μαδικὸς, 385, 386, 395, 405.
Στύραξ, 376.
Συκάμινος, 16, 28, 33, 36, 38, 40, 219, 221, 227, 228, 229.
Συκάμινος Αἰγυπτία, 4, 41, 147, 148, 149.
Συκῆ, 10, 11, 14, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 51, 57, 58, 59, 63, 68, 69, 71, 72, 73, 88, 89, 92, 94, 97, 189, 193, 196, 198, 199, 234, 235.
Συκῆ Κυπρία, 148.
Συκῆ Ἀλεξανδρεία, 128.
Συκῆ Ἰνδική, 23, 157.
Συκῆ Ἰδαία, 128.
Συκῆ πωντία, 165, 166.
Συκῆ ἀγρία, *vid.* Κότινος, 54.
Succi medicinales, &c. 380.
Succi proprii pl. 361.
Σύριγγ, 185.
Σφαίριον, 98.
Σφάκιλος, 245, 246.
Σφάκος, *ibid.*
Σφάκος ἀγρία, 88.
Σφίνδαμνος, 85, 88, 89, 94, 95, 108, 110, 212, 213, 219, 230.
Σχῆνος, 363, 371.

ERRATA IN PARTE PRIMA.

In Præfat.

- Pag. iii. l. 11. Pro *ducentum lege ducenta.*
viii. 24. Pro *tradit lege tradiderit.*

In Textu.

- Pag. 8. l. 20. Pro *ἀπαράβλητον, ἀπαράβλαστον* melior lectio.
10. 8. Pro *τύπῳ* lege *τύπων.*
14. 15. Pro *πολυκλαδᾶ* lege *πολύκλαδα.*
15. 23. Pro *κουφῇ* lege *κούφα.*
21. 1. Pro *ἀσθινή* lege *ἀσθινή.*
22. 1. Pro *πολλάχῃ* lege *πολλαχῇ.*
25. 25. Pro *πολὺ ἢ* lege *πολὺ ἥ.*
31. 7. Pro *τὰ δι'* lege *τάδ'.*
34. 8. Pro *Κερωνία* lege *Κερωνία.*
38. 25. Dele *μὲν* post *τούτων.*
39. 10. Pro *ἔχοντα, μόνον ὃν, τῶν* lege *ἔχοντα, μόνον τῶν.*
43. 21. Pro *πολυχοίαν* lege *πολυχροίαν.*
55. 12. Pro *ματαφυτεύειν* lege *μεταφυτεύειν.*
60. 18. Pro *δ' ἄλυπIAN* lege *οἱ ἄλυπIAN.*
68. 15. Dele *μήλου.*
79. 9. Pro *ἡ καὶ* lege *ἡ καί.*
82. 7. Pro *κινουμένη* lege *κινουμένη.*
84. 27. Dele [*τῶν ἐρέων*].
92. 5. Dele [*ταύτης*].
103. 10. Dele [*ταύτην*].
128. 17. Pro *παραπλήσιον τοῦ* lege *παραπλήσιον τοῦ ἁνδρος.*
134. 13. Pro *τύχῃ* lege *τυχῇ.*
135. 4. *Οὐκ ἐνδεχόμενον καὶ ἄλλως.* Forsan interpretand.
Non tamen ut fieri possit.
145. 3. Pro *εὐθινῷ* lege *εὐσθινῷ.*
149. 14. Pro *μετεωρίζον σφῆδρα* lege *μετεωρίζον δι' σφῆδρα.*
152. 7. Dele punctum post *ἀρδευομένη.*
157. 9. Dele punctum post *καταρρόφηση.*
161. 1. Dele punctum post *φάγοι.*
182. 12. Pro *καρπον* lege *ἁνδρος.*
183. 5. Pro *Χερώνια* lege *Χαιρώνια.*
197. 3. Pro *Παντοκαπαῖον* lege *Παντικαπαῖον.*
212. 8. Pro *ὅλος* lege *ὅλως.*
215. 25. Pro *ἀσθινή* lege *ἀσθινή.*
225. 8. Pro *ξηρότητα* lege *ξηρότατα.*
232. 4. Pro *νῆσον* lege *νῆσον.*

ERRATA IN PARTE SECUNDA.

- P. 246. 1. 12. Pro *οἱ μὲν lege αἱ μὲν.*
 248. 21. Pro *ταῦδ' lege ταῦτα δ'.*
 254. 27. Pro *σπερματοκῆν lege σπερματοκοῦν.*
 261. 17. Pro *αὐτοὶ lege αὐτούς.*
 265. 15. Pro *ἀπλῶς τὰς lege ἀπλῶς κατὰ τὰς.*
 277. 2. Pro *ῥαφανὶς lege ῥάφανος.* Vid. not.
 279. 5. Pro *αὐται μὲν δὴ φασι lege αὐται μὲν δὴ, ὡς φασι.*
 280. 12. Dele [*χει*].
 282. 12. Pro *πλαγιόκαρπα lege πλαγιόκαυλα.*
 288. 4. Pro *ἀναιρουμένων lege ἀφαιρουμένων.*
 293. 2. Pro *οἱ δὲ lege ὡς δέ.*
 296. 4. Post *μέγιστα γίνονται* supple *τὰ φύλλα.*
 299. 8. Pro *ἐν οἷς lege ἐν αἷς.*
 302. 16. Pro *στῆνον καὶ πολὺ lege στῆνον ὡς πολὺ.*
 313. 27. Pro *species lege speciem.*
 Ibid. 31. Pro *Melangina lege Melongena.*
 319. 2. Pro *reperi lege reperitur.*
 Ibid. 36. Pro *Strychin lege Strychni.*
 326. 5. Pro *ἡμέρων lege ἡμέρας.*
 345. 25. Pro *ἡ Πυρὸν lege ἡ Πυρός.*
 368. 1. Pro *πίττης lege πίττη.*
 370. 10. Pro *ἐνίοις lege ἐνίως.*
 373. 1. Pro *ἔχειν lege ἔχει.*
 376. 9. Pro *Σχοῖνος, Κάλαμος lege Σχοῖνος ὁ Κάλαμος.*
 377. 7. Pro *Πύας lege Πύαι.*
 381. 22. Pro *εἴ τ' lege εἴτ'.*
 382. 10. Pro *Θεαψίας lege Θαψίας.*
 389. 17. Pro *στρουθὸς lege Στρουθός.*
 396. 5. Pro *Lycotinum lege Lycostonum.*
 398. 13. Pro *ἀλλὰ δέ τι lege ἄλλο δέ τι.*
 399. 14. Pro *παλίσκος lege παλίσκιος.*
 406. 14. Pro *Ἐλιοχρύσου lege Ἐλιχρύσου.*
 Ibid. 16. Pro *Ἐλιόχρυσος lege Ἐλιχρυσος.*
 410. 16. *ἐξ αὐτῆς* sc. *δάκρυος* dele.
 429. 6. Pro *Dodonæ lege Dodonæi.*
 Ibid. 14. Pro *χολὸς lege χυλός.*

Pinus Thunbergii L.

Pinus Picca L.

Papua B.

P. IV.